

الأمم كالماء
أو
المجساة السبعة

ترجمته إلى العربية الأستاذ
أبي جعفر محمد بن علي بن الحسين بن أبي
المستوفى سنة ٦٨١ هـ

منشورات
مؤسسة الأمل للطبوعات
بيروت - لبنان
ص. ٧١٢٠

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين ولا عدوان الا على الظالمين ولا اله الا الله
احسن الخالقين وصلى الله على محمد خاتم النبيين وعلى اهل بيته الطيبين الطاهرين
ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- اخبرني سيدنا الشيخ الجليل العالم ابو الحسن علي بن محمد بن الحسين القدي ادام الله
تأييده سنة سبع وخمسمائة قال اخبرنا الشيخ الفقيه ابو الحسن علي بن عبد الصمد بن محمد التميمي
رحمه الله سنة اربع وسبعين واربع مائة قال اخبرنا ابو بكر محمد بن احمد بن علي سنة ثلاث وعشرين
و اربع مائة و السيد ابو البركات علي بن الحسين الحسيني سنة ست وعشرين واربع مائة رضي الله
عنهما قال حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (رض)
يوم الجمعة لاثنتي عشرة ليلة بقيت من رجب من سنة سبع وستين وثلاث مائة قال حدثنا يحيى

بنام خدای بخشاینده مهربان

سیاس از آن خدا پروردگار جهانیانست و سرانجام خوش از آن پرهیزگاران، نیست عدوانی
جز برستمکاران، نیست معبود حقی جز خدا بهتر آفریننده، رحمت فرستد خدا بر محمد خاتم پیامبران
و بر خاندان پاکش و نیست جنبش و توانانی جز بخدای والای بزرگ.

مجلس اول

۱- شیخ فقیه ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی (رض) روز جمعه ۱۸ ماه
رجب سال ۳۶۷ گفته است باز گفت بر ما یحیی بن زید بن عباس بن ولید بزاز در کوفه گفت باز

بن زید بن العباس بن الولید البزاز بالكوفة قال حدثني عمي علي بن العباس قال حدثنا ابراهيم بن بشر بن خالد العبدي قال حدثنا عمرو بن خالد ابو حمزة الثمالي عن علي بن الحسين عليهما السلام قال القول الحسن يثري المال و ينمي الرزق وينسي، في الاجل و يجب الي الاهل و يدخل الجنة

۲ - حدثنا الحسن بن محمد بن الحسن بن اسماعيل السكوني في منزله بالكوفة قال حدثني ابراهيم بن محمد بن يحيى النيسابوري قال حدثنا ابو جعفر بن السري و ابو نصر بن موسى بن ايوب الخلال قال حدثنا علي بن سعيد قال حدثنا ضمرة بن شاذب عن مطر عن شهر بن حوشب عن ابي هريرة قال من صام يوم ثمانية عشر من ذي الحجة كتب الله له صيام ستين شهراً وهو يوم غدیر خم لما اخذ رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم بيد علي بن ابي طالب عليه السلام و قال الست اولي بالمؤمنين قالوا نعم يا رسول الله قال من كنت مولاه فعلى مولاه فقال له عمر بن الخطاب يا بن ابي طالب اصبحت مولاي و مولاي كل مسلم فانزل الله عزوجل اليوم اكملت لكم دينكم .

۳ - حدثنا ابو القاسم الحسن بن محمد السكوني قال حدثنا الحضرمي قال حدثنا يحيى الحماني قال حدثنا ابو عوانة عن ابي بلج عن عمرو بن ميمون عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم علي عليه السلام ولي كل مؤمن من بعدي .

۴ - حدثنا الحسن بن عبدالله بن سعيد العسكري قال حدثنا ابو بكر محمد بن الحسن بن دريد قال اخبرنا ابو حاتم عن العتبي يعني محمد بن عبيد الله عن ابيه قال اخبرنا عبدالله بن شبيب البصري قال حدثنا زكريا بن يحيى المنقري قال حدثنا العلاء بن محمد بن الفضل عن ابيه عن جده قال قال قيس بن عاصم و فدت مع جماعة من بني تميم الي النبي صلى الله عليه و آله و سلم فدخلت و عنده الصلصال بن

گفت براي من عموم علي بن عباس گفت باز گفت براي ما ابراهيم بن بشر بن خالد عبدي گفت باز گفت بما عمرو بن خالد گفت باز گفت بمن ابو حمزه ثمالی از علي بن حسين (ع) (امام چهارم) فرمود گفتار خوش فراوان کند دارائی را و روزی را بيفزاید و مرگ را پس اندازد و دوستی نزد خاندان بيار آورد و بيهشت ببرد .

۲- شهر بن حوشب از ابي هريره گفت هر که روز ۱۸ ماه ذبحجه را روزه دارد بنويسد خدا برايش نواب روزه شصت ماه و آن روز غدیر خم است که رسول خدا (ص) دست علي بن ابيطالب را گرفت و فرمود آيا من از مؤمنان بخودشان اولی نیستم؟ گفتند چرا يا رسول الله فرمود هر که را من مولایم علي مولای او است عمر باو گفت به به ای پسر ابيطالب مولای من و مولای هر مسلمان گردیدی خدای عزوجل هم این آیه را فرستاد که امروز دین را برای شما کامل کردم .

۳- ابن عباس گوید رسول خدا (ص) فرمود علي ولي هر مؤمنی است پس از من .

۴- قيس بن عاصم گوید با جمعی از بنی تمیم خدمت پیغمبر (ص) رسیدیم من وقتی وارد شدم

الدلهمس فقلت يا نبي الله عظنا موعظة ننتفع بها فانا قوم نعبر (نعمر) في البرية فقال رسول الله يا قيس ان مع العز ذلا وان مع الحياة موتا وان مع الدنيا آخرة وان لكل شيء حسيبا وعلى كل شيء رقيباً وان لكل حسنة ثواباً ولكل سيئة عقاباً و لكل اجل كتاباً وانه لا بد لك يا قيس من قرين يدفن معك وهو حي وتدفن معه وانت ميت فان كان كريماً اكرمك وان كان لئيماً اسلمك ثم لا يحشر الامعك ولا تبعث الامعه ولا تسئل الاعنه فلا تجعله الا صالحاً فانه ان صلح انست به وان فسد لا تستوحش الامنه وهو فعلك فقال يا نبي الله احب ان يكون هذا الكلام في ابيات من الشعر نفخر به على من يلينامن العرب وندخره فامر النبي ﷺ من يأتيه بحسان قال فاقبلت افكر فيما اشبه هذه العظة من الشعر فاستتبلي القول قبل مجيء حسان فقلت يا رسول الله قد حضرتني ابيات احسبها توافق ما تريد فقلت . تخير خليطاً من فعالك انما . قرين الفتى في القبر ما كان يفعل . ولا بد بعد الموت من ان تعده . ليوم ينادى المرء فيه فيقبل . فان كنت مشغولاً بشيء فلا تكن . بغير الذي يرضى به الله تشغل . فلن يصحب الانسان من بعد موته . ومن قبله الا الذي كان يعمل . الا انما الانسان ضيف لاهله . يقيم قليلاً بينهم ثم يرحل

که صلصال بن دلهمس نزد آن حضرت بود عرض کردم ای پیغمبر خدا بما پندی ده که از آن بهره ببرم زیرا ما مردم بیابان گردیم رسول خدا (ص) فرمود ای قیس راستی هر عزتی را ذلتی باشد و زندگی همراه با مرگ است و دنبال این سرای سبج سرای دیگر است و برای هر چیز حساب رسی هست و بر هر چیز پاینده است هر کار نیک را ثواب است و هر بد کرداری را کیفر است و هر مدتی را سندی باشد بناچار ای قیس قرینی با تو بگور آید او زنده باشد و تو مرده ای اگر گرامی باشد گرامیت دارد و اگر هست و زبون باشد تو را از دست بدهد و سپس جز با تو محشور نگردد و جز با او مبعوث نگردد و جز از او بازرسی نشوی این قرین خود را جز کردار شایسته انتخاب مکن که اگر صالح باشد آرامش تو باشد و اگر فاسد بود جز از او در هراس نباشی آن کردار تو است عرض کرد ای پیغمبر خدا دوست دارم این گفتار در چند شعر باشد که ما بدان بر همسایگان عرب خود بیالیم و آن را اندوخته داریم پیغمبر دستور داد حسان را خدمتش آرند من در اندیشه شدم که گفتار آن حضرت را بنظم آورم و پیش از آمدن حسان بدان موفق شدم عرض کردم یا رسول الله چند شعر بخواهرم رسید که گمانم موافق مقصود شما باشد عرض کردم:

ز کردار خود دمخوری بر گزین	که در گور باشد تو را همنشین
بس از مرگ آماده داریش پیش	بروزی که آید ندا آی پیش
اگر دل بچیزی ببندی مبنده	بجز آنچه باشد خدا را بسند
بس و بیش مرگت تو را نیست کس	بجز کرده ات یار و فریاد رس
بشر پیش خویشان دهی میهمان	بود وانگهی کوچک از این جهان

- ۵ - حدثنا احمد بن يحيى المكتب قال حدثنا محمد بن القاسم قال حدثنا احمد بن سعيد
الدمشقي قال حدثنا الزبير بن بكار قال حدثني محمد بن الضحاك عن نوفل بن عمارة قال اوصى
قصي بن كلاب بنيه فقال يا بني اياكم وشرب الخمر فانها ان اصلحت الابدان افسدت الازهان .
- ۶ - حدثنا علي بن الحسين بن شقير بن يعقوب بن الحرث بن ابراهيم الهمداني في منزله
بالكوفة قال حدثنا ابو عبد الله جعفر بن احمد بن يوسف الازدي قال حدثنا علي بن برزج الخياط
قال حدثنا عمرو بن اليسع عن شعيب الحداد قال سمعت الصادق جعفر بن محمد عليه السلام يقول ان
حديثنا صعب مستصعب لا يحتمله الاملك مقرب او نبي مرسل او عبدا امتحن الله قلبه الايمان او
مدينة حصينة قال عمرو فقلت لشعيب يا ابا الحسن واي شيء المدينة الحصينة قال فقال سئلت
الصادق عليه السلام عنها فقال لي القلب المجتمع .
- ۷ - اخبرنا ابو الحسين محمد بن هارون الزنجاني قال حدثنا معاذ بن المثنى العنبري قال
حدثنا عبد الله بن اسماعيل حدثنا جوهرية عن سفیان الثوري عن منصور عن ابي وايل عن وهب بن
منبه قال وجدت في بعض كتب الله عز وجل ان يوسف عليه السلام مرفى مؤكبه على امرأة العزيز
وهي جالسة على مزبلة فقالت الحمد لله الذي جعل الملوك بمعصيتهم عبيداً وجعل العبيد بطاعتهم
ملوكا اصابنا فاقة فتصدق علينا فقال يوسف عليه السلام غموط النعم سقم دوامها فراجعي ما يمحس
عك دنس الخطيئة فان محل الاستجابة قدس القلوب وطهارة الاعمال فقالت ما اشتملت بعد علي
هيئة الثائم واني لاستحيى ان يرى الله لي موقف استعطاف ولما تهريق العين عبرتها ويؤدى الجسد

۵ - قصي بن كلاب بفرزندانش سفارش كرد كه:

فرزندان عزيزم مبادا مي نوشيد كه برستي اگر تنها را شايد خردها را بر بايد .

۶ - شعيب حداد گوید از امام ششم جعفر بن محمد (ع) شنيدم مي فرمود حديث ما سخت است و
ناهموار زير بارش نرود جز فرشته مقرب يا پيغمبر مرسل يا بنده اي كه خدا دلش را بايمان آزموده
يا شهري بارودار عمرو شاگرد شعيب از او پرسيد اعشيب شهر بارودار كه امست گفت من خود معني آن
را از امام صادق پرسيدم بمن فرمود دل خاطر جمع است .

۷ - وهب بن منبه گوید در يكي از كتابهاي خدای عزوجل دريافتم كه يوسف (ع) باموكب
خود بزني عزيز گذر كرد كه آن زن بر سر زباله گاهي نشسته بود و گفت سپاس از آن خدائيست
كه پادشاهان را بگنه خود بنده سازد و بندگان فرمانبردار خود را بشاهي بنوازد مادچار تنگدستي
شديم بما تصدق فرما يوسف گفت ناسپاسي نعمت آفت آن گردد تو خود باز گرد بدانچه بشويد از
تو چرك گنه را زيرا استجابات دردلهني پاك و كردار طاهر است در پاسخ گفت من ديگر جامه
گنهكاري بر تن ندارم و از خدایم شرم آيد كه مرا مورد لطف نمايد و هنوز اشك دیده خود را
تا تابان نريخته و تن وظيفه بشيمني را انجام نداده باشد يوسف فرمود بكوش تا راه مقصودت باز

ندامته فقال لها يوسف فجدى فالسبيل هدف الامكان قبل مزاحمة العدة ونفاد المدة فقالت هو عقيدتي وسبيلك ان بقيت بعدى فامر لها بقنطار من ذهب فقالت القوت بته ما كنت لارجع الى الخفض وانا مأسورة في السخط فقال بعض ولد يوسف ليوسف يا ابيه من هذه التي قدتفتت لها كبدي ورق لها قلبي قال هذه دابة الترح في حبال الانتقام فمزوجها يوسف عليه السلام فوجدها بكرة فقال انى وقد كان لك بعل فقالت كان محصوراً بفقد الحركة وصر بالمجارى

المجلس الثانى

يوم الثلاثاء بقين من رجب من سنة سبع و ستين و ثلثمائة

١ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن حسين بن موسى بن بابويه القمى (ره) قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق قال حدثنا عبدالعزيز بن يحيى البصرى قال حدثنا المغيرة بن محمد قال حدثنى جابر بن سلمة قال حدثنا حسين بن حسن عن عامر السراج عن سلام الخثعمى عن ابي جعفر محمد بن على الباقر عليه السلام قال من صام من رجب يوماً واحداً من اوله او وسطه او آخره اوجب الله له الجنة وجعله معافى عليه السلام درجتنا يوم القيمة ومن صام يومين من رجب قيل له استأنف العمل فقد غفر لك ماضى ومن صام ثلاثة ايام من رجب قيل له قد غفر لك ماضى وما بقى فاشفع لمن شئت من مذنبى اخوانك و اهل معرفتك و من صام سبعة ايام من رجب اغلقت

است بيش از آنکه وقت از دست برود و مدت بسر آید عرض کرد همین عقیده منست و اگر پس از من بمائى بتو خبرش خواهد رسید فرمود تا پیمانۀ بزرگى طلایش بدهند گفت مرا همان قوت بس است و تا گرفتار سخط باشم بغوشگذرانى باز نگردم يکى از فرزندان يوسف گفت پدرجانم اين زن کى است که چگرم برايش پاره شدو دلم بهالش سوخت؟

فرمود جاندار خوشگذرانىست که ببند انتقام افتاده يوسف او را بزنى خواست و دوشيزه اش يافت. گفت از کجاست؟ تو را روزگارى شوهر بر بالين خفته، در پاسخ گفت او را حرکتى در آلت و گشایش در اعصاب نبوده.

مجلس دوم - هفت روز از ماه رجب سال ۳۶۷ مانده بود

١ - امام پنجم فرمود هر که يك روز از ماه رجب را روزه دارد از اول يا وسط يا آخر ماه خدا بهشت را بر او بایست کند و روز قیامت با ما هم درجه اش سازد و هر که دو روز از رجب را روزه دارد باو گویند کردار از سر گیر که خدا آنچه گذشت از برایت آمرزید و هر که سه روز از رجب روزه گیرد باو گویند گذشته و آینده ات آمرزیده شد برای هر که از برادران گنهکارت خواهى شفاعت کن و برای آشنایان و هر که هفت روز از رجب را روزه دارد هفت در دوزخ بر او بسته گردد و هر که هشت روز از رجب داروزه دارد هشت در بهشت به رویش باز شود تا از هر کدام

عنه ابواب النيران السبعة ومن صام ثمانية ايام من رجب فتحت له ابواب الجنة الثمانية فيدخلها من ايها شاء .

۴ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور رحمه الله قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابي عمير قال حدثني جماعة من مشايخنا منهم ابان بن عثمان وهشام بن سالم و محمد بن حميران عن الصادق عليه السلام قال عجبت لمن فزع من اربع كيف لا يفزع الى اربع عجبت لمن خاف كيف لا يفزع الى قوله حسبن الله ونعم الوكيل فاني سمعت الله عزوجل يقول بعقبها فانقلبوا بنعمة من الله وفضل لم يمسسهم سوء وعجبت لمن اعتم كيف لا يفزع الى قوله لاله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين فاني سمعت الله عزوجل يقول بعقبها فنجيناها من الغم وكذلك تنجي المؤمنين وعجبت لمن مكربه كيف لا يفزع الى قوله وافوض امرى الى الله ان الله بصير بالعباد فاني سمعت الله عزوجل يقول بعقبها فوقيه الله سيئات ما مكروا وعجبت لمن اراد الدنيا وزينتها كيف لا يفزع الى قوله ماشاء الله لاقوة الا بالله فاني سمعت الله عزوجل يقول بعقبها ان ترن انا اقل منك ما لا اولدا فعسى ربي ان يؤتيني خيرا من جنتك وعسى موحية .

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المنوكل رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا ابي عن الريان بن الصلت عن علي بن موسى الرضا عن ابيه عن آباءه عن امير المؤمنين عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله قال الله عزوجل ما آمن بي من فسر برأيه كلامي وما عرفني من شبهني بخلقى وما على ديني من استعمل القياس في ديني .

خواهد در آید .

۲- امام صادق (ع) فرمود در شکفتن از کسیکه از چهار چیز بهراسد چگونه بچهار چیز نگراید شکفتن از آنکه بترسد چرا نگراید بگفته حق (آل عمران ۱۷۳) بس است ما را خدا و چه خوب و کیلی است که شنیدم خدا دنبالش فرمود بانعت خدا و فضل او باز گشتند و بد ندیدند و دو شکفتن برای آنکه و در شکفتن برای آنکه غمده است چگونه نگراید بگفته او نیست معبود حقى جز تو منزهی براستى من از ستکارانم که شنیدم خدای عزوجل دنبالش فرماید نجاتش دادیم از غم و همچنين نجات دهيم مؤمنان را در شکفتن از آنکه نیرنگش باز ند چرا نگراید بگفته حق (غافر ۴۴) کار خود بخدا واگذارم زیرا خدا بنندگان بینا است زیرا شنیدم خدا دنبالش فرماید نگهداشتش خدا از کردارهای بد آنچه نیرنگ زدند، در شکفتن از کسیکه دنیا و زیورش خواهد چرا نگراید بگفته او (کهف ۳۹) آنچه هست که خدا خواهد نیست توانی جز بخدا زیرا شنیدم خدای عزوجل دنبالش فرماید اینکه بینی من از تو کمتر مال و فرزند دارم امید هست که پروردگارم بمن بدهد بهتر از باغت و امید بخدا نتیجه مثبت دارد .

۳- امام هشتم از گفته پدرش از طریق پدرانش از امیرالمؤمنین (ع) نقل کرده که رسول خدا (ص) فرمود خدای عزوجل فرماید بمن ایمان ندارد هر که کلام مرا بخواست خود تفسیر کند مرا نشناخته هر که مرا همانند خلقم بنماید بدین من نباشد هر که در احکام دینم قیاس بکاربرد .

۴ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن علي بن معبد عن الحسين بن خالد عن علي بن موسى الرضا عن ابيه عن آباءه عن امير المؤمنين عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ من لم يؤمن بحوضي فلا اورده الله حوضي ومن لم يؤمن بشفاعتي فلا اناله الله شفاعتي ثم قال ﷺ انما شفاعتي لاهل الكباير من امتي فاما المحسنون فما عليهم من سبيل قال الحسين بن خالد فقلت للرضا عليه السلام يا بن رسول الله فما معنى قول الله عزوجل ولا يشفعون الا لمن ارتضى قال لا يشفعون الا لمن ارتضى الله دينه .

۵ - حدثنا الحسين بن احمد رحمه الله قال حدثنا ابي قال حدثنا محمد بن ابي الصهبان قال حدثنا ابو احمد محمد بن زياد الازدي قال حدثني ابان الاحمر عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام انه جاء اليه رجل فقال له بابي انت وامي يا بن رسول الله علمني موعظة فقال عليه السلام ان كان الله تبارك و تعالي قد تكفل بالرزق فاهتمامك لما ذا و ان كان الرزق مقسوماً فالحرص لما ذا و ان كان الحساب حقاً فالجمع لما ذا و ان كان الثواب من الله فالكسب لما ذا و ان كان الخلف من الله عز وجل حقاً فالبخل لما ذا و ان كانت العقوبة من الله عز وجل النار فالمعصية لما ذا و ان كان الموت حقاً فالفرح لما ذا و ان كان العرض على الله عز وجل حقاً فالمكر لما ذا و ان كان الشيطان عدواً فالغفلة لما ذا و ان كان الممر على الصراط حقاً فالعجب لما ذا و ان كان كل شيء بقضاء و قدر فالحزن لما ذا و ان كانت الدنيا فانية فالطمأنينة اليها لما ذا .

۴- امام هشتم از پدرش از پدرانش نقل کند که امیرالمؤمنین (ع) فرمود رسول خدا فرموده هر که بحوض من معتقد نیست بر سر حوض خود راهش ندهم، هر که بشفاعتم معتقد نیست خدا شفاعتم نصیبش نکند سپس فرمود همانا شفاعت من خاص اهل گناهان کبیره اذامت من است و بر نیکی و کاران امت مسئولیتی نیست. حسین بن خالد راوی حدیث گوید به حضرت رضاء عرض کردم یا بن رسول الله در این صورت چه معنا دارد گفته خدای عزوجل (انبیاء ۲۸) شفاعت نکنند جز برای آنکه پسندد؟ فرمود یعنی شفاعت نکنند جز برای کسیکه خدا دیانت او را پسندد.

۵- ابان احمر از حضرت صادق جعفر بن محمد (ع) روایت کرده که مردی حضورش شرفیاب شد و عرض کرد پدرم قربانت و مادرم یا بن رسول الله بمن پندی آموز فرمود اگر خدای تبارک و تعالی کفیل روزیست اندوه تو برای چیست ؟ و اگر روزی بخش شده است حرص تو برای چیست و اگر حساب درست است جمع مال برای چه ؟ و اگر ثواب از خدای عزوجل باشد تنبلی برای چه ؟ و اگر عوض از خدا میرسد بخل برای چه ؟ و اگر کیفر از خدای عزوجل است دوزخ است نافرمانی برای چه ؟ و اگر مرگ حق است غرسنندی برای چه ؟ و اگر عرضه بر خدا درست است نیرنگ برای چه ؟ و اگر دشمن شیطانست غفلت برای چه ؟ و اگر گذشت بر صراط حق است خود بینی برای چه ؟ و اگر هر چیز بقضاء و قدر خداست غمخوردن برای چه ؟ و اگر دنیا فانی است اعتماد بدان برای چه ؟

۶ - حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي قال حدثنا فرات بن ابراهيم الكوفي قال حدثنا محمد بن علي بن معمر قال حدثنا احمد بن علي الرملي قال حدثنا محمد بن موسى قال حدثنا يعقوب بن اسحق المروزي قال حدثنا عمرو بن منصور قال حدثنا اسمعيل بن ابان عن يحيى بن ابي كثير عن ابيه عن ابي هرون العبدى عن جابر بن عبد الله الانصارى قال قال رسول الله ﷺ علي بن ابي طالب اقدم امتى سلماً و اكثرهم علماً و اصحهم ديناً و افضلهم يقيناً و احلمهم حليماً و اسمحهم كفاً و اشجعهم قلباً و هو الامام و الخليفة بعدى.

۷ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا ابراهيم بن عمرو السهماني بهمدان قال حدثنا ابو علي الحسن بن اسمعيل القحطبي قال حدثنا سعيد بن الحكم بن ابي مريم عن ابيه عن الازاعي عن يحيى بن ابي كثير عن عبد الله بن مرة عن سلمة بن قيس قال قال رسول الله ﷺ علي بن ابي طالب في السماء السابعة كالشمس بالنهار في الارض وفي السماء الدنيا كالقمر بالليل في الارض اعطى الله علياً من الفضل جزءاً لو قسم على اهل الارض لو سعمهم و اعطاه الله من الفهم جزءاً لو قسم على اهل الارض لو سعمهم شبهت لينة بلين لوط و خلقه بخلق يحيى و زهده بزهد ايوب و سخاه بسخاه ابراهيم و بهجته ببهجة سليمان بن داود و قوته بقوة داود له اسم مكتوب على كل حجاب في الجنة بشرني به ربي و كانت له البشارة عندى على محمود عند الحق من كنى عند الملكة و خالمتي و ظاهرتي و مصباحي و جنتي و رفيقي آنسني به ربي فسألت ربي ان لا يقبضه قبلي و سألته ان يقبضه شهيداً بعدى ادخلت الجنة فرأيت حور علي اكثر من ورق الشجر و قصور علي كعدد البشر

---

۶ - جابر بن عبد الله انصاري گوید رسول خدا (ص) فرمود علي بن ابي طالب بيشتر امانت من است در اسلام و بيشتر از آنها است در دانش و دينش از همه درست تر و يقينش برتر و در حلم توانا تر و از همه دست بازر و دلدار تر است و او است امام و خليفه پس از من .

۷ - رسول خدا (ص) فرمود علي در آسمان هفتم چون خورشيد درخشان روز است در زمين و در آسمان دنيا چون ماه تابان شب است در زمين خدا بعلی سهمی از فضیلت داده که اگر بر اهل زمين بخش شود همه را فرا گیرد و سهمی از فهم داده که اگر بر اهل زمين بخش شود همه را فرا گیرد نرمش لوط دارد و خلق يحيى و زهد ايوب و در سخاوت با ابراهيم مانند ، خرمی او چون خرمی سليمان بن داود است و توانائی او چون توان داود نامش بر همه پرده های بهشت نگاشته است پروردگارم مرا بوجدش مژده داد اين مژده از آن او بود در نزد من علي نزد حق ستوده است و نزد فرشتگان تزكیه شده خاص منست و اعلان من و چراغ منست و بهشت من و يارم پروردگارم مرابد و مأنوس کرد و از او درخواستم که پيش از من جانم نستاند و درخواستم که پس از من بقبض شهادت جانم را ربايد ، من در بهشت در آمدم و ديدم حوريان علي بيش از برك درختانست و كاخهای علي بشماره افراد انسان علي از منست و من از علي هر كه او را دوست دارد مرا دوست داشته

علی منی و انا من علی من تولى علیاً فقد تولانی حب علی نعمة واتباعه فضيلة دان به الملائكة و حفت به العجن الصالحون لم یمش علی الارض ماش بعدی الا کان هو اکرم منه عزاً و فخراً و منهاجاً لم یک فظاً عجولاً ولا مسترسلاً لفساد ولا متعنداً حملته الارض فاكرمه لم یخرج من بطن انثی بعدی احد کان اکرم خروجاً منه ولم ینزل منزلاً الا کان میمونا انزل الله علیه الحکمة و ردها بالفهم تجالسہ الملائکة ولا یراها ولو اوحی الی احد بعدی لاوحی الیه فزین الله به المحافل و اکرم به العساکر و اخصب به الیلاذ و اعز به الاجناد مثله کمثل بیت الله الحرام یزار ولا یزور و مثله کمثل القمر اذا طلعت اضاء الظلمة و مثله کمثل الشمس اذا طلعت انارت و صفه الله فی کتابه و مدحه بآياته و وصف فيه آثاره و اجرى منازلہ فهو الکریم حیاً و الشہید مینا

المجلس الثالث

يوم الجمعة لخمس بقين من رجب من سنة سبع وستين وثلثمائة .

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا عبدالرحمن بن محمد بن جامد قال حدثنا محمد بن درستويه الفارسي قال حدثنا عبدالرحمن بن محمد بن منصور قال حدثنا ابوداود الطيالسي قال حدثنا شعبة قال حدثني حماد بن ابي سليمان عن انس قال سمعت النبي ﷺ يقول من صام يوماً من رجب ايماناً و احتساباً جعل الله تبارك و تعالی

دوستی علی نعمت است و پیروی او فضیلتی است که فرشتگان بدان معتقدند و صالحان جن گرد اویند پس از من کسی بر زمین گام ننهد جز آنکه علی بهتر از او است عزت است و افتخار و دلیل راه نه سخت است و نه شتابکار و نه سهل انکار بر تباهی و نه عناد و رز ، زمین او را برداشته و گرامی داشته .

پس از من گرامی تر از وی از شکم مادری بر نیامده و بهر جا فرود آمده است میبند داشته، خدا بروی حکمت فرو فرستاده و فهمش در بر کرده فرشتگان باوی هم نشین باشند و آنها را ببینند و اگر پس از من بکسی وحی شدی باو وحی رسیدی خدا به وجود او محفلها را زیور کرده و قشونها را گرامی داشته و بلاد را ارزانی عطا کرده و لشکرها را عزیز ساخته مثلش مثل خانه محترم خداست بدیدش روند و بدید کسی نرود و همانند ماه است که چون بر آید بر هر تاریکی بر تو افکند و چون خورشید که چون طلوع کند روشن سازد، خدایش در کتاب خود ستوده و بآیات خویش مدح نموده و وصف آثارش کرده و در منازلش روان ساخته او تا زنده است گرامی است و در مردن بشهادت سعادت مند است .

مجلس سوم = روز جمعه پنج روز از رجب سال ۳۶۷ مانده

۱- انس گوید از پیغمبر «من» شنیدم میفرمود هر که يك روز ماه رجب را با عقیده و قصد

بینة و بین النار سبعین خندقاً عرض کل خندق ما بین السماء الی الارض.

۲- حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق رحمه الله قال حدثنا احمد بن محمد الكوفي عن علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام قال من صام اول يوم من رجب رغبة في ثواب الله عز وجل وجبت له الجنة ومن صام يوماً في وسطه شفع في مثل ربيعة ومضر ومن صام يوماً في آخره جعله الله عز وجل من ملوك الجنة وشفعه في ابيه و امه و ابنه و ابنته و اخيه و اخته وعمه و عمته و خاله و خالته و معارفه و جيرانه وان كان فيهم مستوجب للنار.

۳- حدثنا الحسن بن عبدالله بن سعيد قال اخبرنا عمر بن احمد بن حمدان القشيري قال حدثنا المنيرة بن محمد بن المهلب قال حدثنا عبدالغفار بن محمد بن كثير الكلابي الكوفي عن عمرو بن ثابت عن جابر عن ابي جعفر محمد بن علي بن الحسين عن علي بن الحسين عن ابيه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم حبي و حب اهل بيتي نافع في سبعة مواطن اهو الهن عظيمة عند الوفاة و في القبر و عند النشور و عند الكتاب و عند الحساب و عند الميزان و عند الصراط .

۴- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن اسمعيل بن مهران عن سيف بن عميرة عن سليمان بن جعفر النخعي عن محمد بن مسلم و غيره عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام قال سئل رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم عن خيار العباد فقال الذين اذا احسنوا استبشروا و اذا اساؤا استغفروا و اذا اعطوا شكروا و اذا ابتلوا صبروا و اذا غضبوا غفروا .

قربت روزه دارد خدا میان او و دوزخ هفتاد خندق بسازد که پهنای هر خندقی بفاصله زمین و تا آسمان باشد .

۲- امام هشتم فرمود هر که روز اول رجب روزه دارد باشتیاق ثواب خدای عزوجل بهشت برایش واجب گردد و هر که روز وسط رجب روزه دارد شفاعتش در مانند دو قبيله ربيعة و مضر پذیرفته گردد و هر که روز آخرش را روزه دارد خدای عزوجل او را از پادشاهان بهشت گرداند و شفاعتش را درباره پدر و مادر و دختر و برادر و خواهر و عم و عمو و دائی و خاله و آشنایان و همسایگانش بپذیرد گرچه در میان آنها مستحقان دوزخ باشند .

۳- رسول خدا «ص» فرمود دوستی من و دوستی خاندانم در هفت موطن سودمند است که هر اسی عظیم دارند هنگام مرگ و در گور، وقت بر آمدن از قبر و دریافت نامه اعمال و نزد حساب و پای میزان و بر صراط .

۴- امام پنجم محمد بن علی باقر فرمود از رسول خدا «ص» پرسیدند از بهترین بندگان خدا؛ فرمود آنها اینند که چون خوش رفتاری کنند عزم گردند و چون بد کرداری کنند آمرزش جویند و چون عطا در یابند شکر گزارند و چون گرفتار شوند شکبیا باشند و چون خشم گیرند در گذرند .

۵ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل رحمه الله قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن ذرعة عن سماعة بن مهران عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عليهم السلام انه قال ايما مسافر صلى الجمعة رغبة فيها وحباً لها اعطاه الله عز وجل اجر مائة جمعة للمقيم .

۶ - حدثنا محمد بن علي رحمه الله عن عمه محمد بن ابي القسم عن محمد بن علي الكوفي عن محمد ابن سنان عن زياد بن المنذر عن سعيد بن جبیر عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ المخالف على بن علي بن ابي طالب عليه السلام بعدى كافر والمشرك به مشرك والمحب له مؤمن والمبغض له منافق والمقتضى لآثره لاحق والمحارب له مارق والراد عليه زاهق على نور الله في بلاده و حجته على عباده على سيف الله على اعدائه و وارث علم انبيائه على كلمة الله العليا وكلمة اعدائه السفلى على سيد الاوصياء و وصى سيد الانبياء على امير المؤمنين و قائد الغر المحجلين و امام المسلمين لا يقبل الله الايمان الا بولايته و طاعته .

۷ - حدثنا محمد بن القسم قال حدثنا يوسف بن محمد بن زياد و علي بن محمد بن سيار عن ابيهما عن الحسن بن علي بن محمد بن علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عليهم السلام عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ لبعض اصحابه ذات يوم يا عبدالله احبب في الله و ابغض في الله و وال في الله و عاد في الله فانه لاتنال ولاية الله الا بذلك ولا يجد رجل طعم الايمان وان كثرت صلواته و صيامه حتى يكون كذلك وقد صارت مواخاة الناس يومكم هذا اكثر هافي الدنيا عليها يتوادون و عليها يتباغضون و ذلك لا يغنى عنهم من الله شيئاً فقال

۵ - امام ششم از قول پدرش فرمود هر مسافری که روی اشتیاق نماز جمعه بخواند خدا با او اجر صد نماز جمعه مقیم بدهد .

۶ - ابن عباس گوید رسول خدا «ص» فرمود مخالف علی بن ابیطالب پس از من کافر است و مشرک بوی (چهار باری) مشرک است دوست او مؤمن است و دشمنش منافق و پیروش بحق رسد و محارب او از دین بیرون است و رد کننده باو نابود است .

علی نور خداست در بلاد او و حجت او است بر بندگانش علی شمشیر خداست بر دشمنانش و وارث علم پیغمبران او است علی کلمه برتر خداست و کلمه دشمنانش فروتر است علی سید و صیبان و وصی سید پیغمبرانست علی امیر مؤمنان و جلو داردست و روسفیدان و امام مسلمانانست پذیرفته نیست ایمان جز بولایت و طاعت او .

۷ - يك روز رسول خدا «ص» بيكي از اصحابش فرمود ای بنده خدا دوست دار در راه خدا و دشمنی کن در راه خدا مهر و رز در راه خدا و خصومت کن در راه خدا که بولایت خدا نرسی جز بدان و نیابد مردی مره ایمان را هر چه هم نماز و روزه اش بسیار باشد تا چنین باشد و بتحقیق گردیده است

له وکيف لى ان اعلم انى قد واليت وعاديت فى الله عز و جل فمن ولى الله عز وجل حتى اواليه ومن عدوه حتى اعاديه فاشارله رسول الله ﷺ الي على عليه السلام فقال اترى هذا فقال بلى قال ولى هذا ولى الله فواله وعدو هذا عدو الله فعاذه وال ولى هذا ولو انه قاتل ابيك وولدك وعادعدو هذا ولو انه ابوك وولدك .

۸ - حدثنا ابى رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد عن ابيه عن محمد بن زياد الازدى عن ابان وغيره عن ابى عبدالله عليه السلام قال انى لارحم ثلثة وحق لهم ان يرحموا عزيز اصابته مذلة بعد العز و غنى اصابته حاجة بعد الغنا وعالم يستخف به اهله والجهلة .

۹ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا العباس بن معروف عن محمد بن سنان عن غياث بن ابراهيم عن المادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ انكم لن تسعوا الناس باموالكم فسعوهم باخلاقكم .

۱۰ - حدثنا احمد بن محمد قال اخبرنا محمد بن على بن يحيى قال حدثنا ابو بكر بن نافع قال حدثنا امية بن خالد قال حدثنا حماد بن سلمة قال حدثنا على بن زيد عن علي بن الحسين قال سمعت ابى يحدث عن ابيه امير المؤمنين على بن ابى طالب انه قال سمعت رسول الله ﷺ يقول يا على والذى فلق الحبة و برء النسمة انك لافضل الخليفة بعدى يا على انت وصيى وامام امتى من اطاعك اطاعنى ومن عصاك عصانى .

بیشتر برادری مردم در این روزگار شمار در راه دنیا است، بر سر آن با هم دوستی کنند و بر سر آن با هم دشمنی ورزند و این نزد خدا برای آنها هیچ فایده ندارد بآن حضرت گفت چه طور بدانم که در راه خدای عز و جل دوستی و دشمنی کردم دوست خدا کیست تا با او دوستی کنم و دشمنش کیست تا دشمن او باشم رسول خدا «ص» اشاره به علی «ع» کرد و فرمود این مرد را می بینی؟ عرض کرد آری فرمود دوست او دوست خداست او را دوست دار دشمن او دشمن خداست او را دشمن دار؛ دوستش را دوست دار گرچه کشنده بدرت باشد و دشمنش را دشمن دار گرچه پدر یا فرزندت باشد.

۸- امام ششم فرمود من ترحم کنم سه کس را و سزاوارتر حمنند عزیزیکه پس از عزت خواری شده توانگری که محتاج شده عالمی که خاندان او و نادانها وی را خواری شمارند .

۹- رسول خدا «ص» فرمود شما فرانس گیرید مردم را ببخشش مال خود پس فرا گیرید آنها را جوش اخلاقی خود (۱) .

۱۰- امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب فرمود که شنیدم رسول خدا «ص» میفرمود ای علی سوگند بدانکه دانه شکافت و جاندار آفرید بر راستی تو بهترین خلیفه ای بعد از من ای علی تو وصی من و امام امت منی هر که تورا فرمانبرد مرا فرمانبرد و هر که تورا نافرمانی کرد مرا نافرمانی کرده .

(۱) متبنی شاعر از این حدیث اقتباس کرده و گفته است خطاب بخود
نه اسبی تورا بهره دیه نه مال
زبان خوش کن از خوش نداری تو حال

المجلس الرابع

يوم الثلاثاء سلخ رجب من سنة سبع وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا مخول بن ابراهيم قال حدثنا عبد الرحمن بن الاسود اليشكري عن محمد بن عبيد الله عن سلمان الفارسي (ره) قال سألت رسول الله ﷺ من وصيك من امتك فانك لم تبعث نبي الا كان له وصي من امته فقال رسول الله ﷺ لم يبين لي بعد فمكثت ماشاء الله ان امكث ثم دخلت المسجد فناداني رسول الله ﷺ فقال يا سلمان سئلتني عن وصيي من امتي فهل تدري من كان وصي موسى من امته فقلت كان وصيه يوشع بن نون فتاه قال فهل تدري لم كان اوصي اليه فقلت الله ورسوله اعلم قال اوصي اليه لانه كان اعلم امته بعده ووصيي واعلم امتي بعدى علي بن ابي طالب عليه السلام.

۲ - حدثنا احمد بن زياد قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا جعفر بن سلمة الاهوازي عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا عثمان بن ابي شيبة و محرز بن هشام قالوا حدثنا مطلب بن زياد عن ليث بن ابي سليم قال اتى النبي ﷺ علي و فاطمة والحسن والحسين عليهم السلام كلهم يقول انا احب الى رسول الله ﷺ فاخذ عليه السلام فاطمة مما يلي بطنه و علياً مما يلي ظهره والحسن عن يمينه والحسين عن يساره ثم قال عليه السلام انتم مني وانا منكم .

مجلس چهارم = روز سه شنبه سلخ رجب ۳۶۷

۱- سلمان فارسي (ره) گوید از رسول خدا «ص» پرسیدم وصی تو از امت کیست؟ زیرا پیغمبری مبعوث نشده جز آنکه از امت خود وصی داشته رسول خدا «ص» فرمود هنوز برای من بیان نشده من تا مدتی که خدا خواست درنگ کردم و سپس روزی بمسجد درآمد رسول خدا «ص» مرا آواز داد و فرمود ای سلمان مرا از وصی خودم که از امتم باشد پرسیدی بگو وصی موسی از امت وی کی بود؟ گفتم وصی یوشع بن نون بود پیغمبر تاملی کرد و فرمود میدانی چرا با و وصیت کرد؟ گفتم خدا و رسولش دانانترند؟ فرمود با و وصیت کرد زیرا پس از وی اعلم امتش بود، وصی من و اعلم امتم پس از من علی بن ابیطالب است.

۲- لیث بن ابی سلیم گوید خدمت پیغمبر «ص» رسیدند علی و فاطمه و حسن و حسین (ع) همه آنها میگفتند من محبوبترم نزد رسول خدا «ص» آن حضرت فاطمه را در آغوش گرفت و علی را بدوش و حسن را در سمت راست و حسین را بر سمت چپ خود سپس فرمود شما از من هستید و من از شما .

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن احمد بن هلال عن عيسى بن عبدالله عن ابيه عن جده عن آباءه عن علي بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ من قرأ قل هو الله احد حين يأخذ مضجعه غفر الله له ذنوب خمسين سنة

۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن الحسن بن محمد عن اسحق بن هرون عن هرون بن حمزة الغنوي قال سمعت الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام يقول وكل الله تبارك و تعالی بقبر الحسين عليه السلام اربعة آلاف ملك شعثاً غبراً يبكونه الى يوم القيمة فمن زاده عارفاً بحتمه شيعوه حتى يبلغوه مأمنه وان مرض عادوه غدوة وعشيا وان مات شهدوا جنازته واستغفروا له الى يوم القيمة .

۵ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله عن حمزة بن عبدالله الجعفري عن جميل بن دراج عن ابي حمزة الثمالي قال قال الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام ارج الله رجاء لا يجرتك على معاصيه وخف الله خوفاً لا يؤيسك من رحمته .

۶ - حدثنا محمد بن علي رحمه الله عن عمه محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي الكوفي عن عامر بن كثير السراج النهدي عن ابي الجارود عن ثابت بن ابي صفية عن سيد العابدين علي بن الحسين عن سيد الشهداء الحسين بن علي عن سيد الوصيين امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليهم السلام عن سيد النبيين محمد بن عبد الله خاتم النبيين ﷺ انه قال ان الله تبارك و تعالی فرض عليكم طاعتي و نهاكم عن معصيتي و اوجب عليكم اتباع امری و فرض عليكم من طاعة علي بعدی ما

۳- رسول خدا فرمود هر که وقتی بیستر خواب رود سوره قل هو الله بخواند خدا گناه پنجاه سالش را بپامزد.

۴- هرون بن حمزه غنوی گوید شنیدم امام صادق «ع» میفرمود خدای تبارک و تعالی چهار هزار فرشته ژولیده و گرد آلود بر قبر حسین «ع» گمارده که تا روز قیامت بر او میگریزند و هر که آن حضرت را زیارت کند وی را بدرقه کنند تا بآمن او برسانند و اگر بیمار شود بامداد و شامگاه از او عیادت کنند و اگر بمیرد جنازه او را تشییع کنند و تاقیامت برای او آمرزش خواهند.

۵- امام صادق «ع» فرمود تا آنجا امیدوار بخدا باش که تو را دلیر بر گناه نکنند و تا آنجا از خدا بترس که نومید از رحمتش نگردانند.

۶- از پیغمبر «ص» نقل شده که فرمود بر راستی خدای تبارک و تعالی طاعت مرا بر شما فرض کرده و نافرمانی مرا بر شما غدن کرده و پیروی از امر مرا بر شما واجب ساخته و پس از من بر شما

فرضه من طاعتی و نهاکم من معصيته عما نهاكم عنه من معصيتی و جعله اخي ووزیری ووصی ووارثی و هو منی وانا منه حبه ایمان و بغضه کفر و محبه محبی و مبغضه مبغضی و هو مولی من انا مولاه و انا مولی کل مسلم و مسلمة و انا و اياه ابوا هذه الامة .

۷- حدثنا محمد بن احمد السناني المکتب (رض) قال حدثنا محمد بن ابی عبد الله الکوفی قال حدثنا موسی بن عمران النخعی عن عمه الحسین بن یزید عن علی بن سالم عن ابيه قال دخلت علی الصادق جعفر بن محمد علیهما السلام فی رجب و قد بقیت منه ایام فلما نظر الی قال لی یا سالم هل صمت فی هذا الشهر شیئاً قلت لا والله یا بن رسول الله فقال لی لقد فاتک من الثواب ما لم تعلم مبلغه الا الله عز و جل ان هذا شهر قد فضله الله و عظم حرمة و اوجب للصائمین فیہ کرامته قال فقلت له یا بن رسول الله فان صمت مما بقی شیئاً هل انال فوزاً ببعض ثواب الصائمین فیہ فقال یا سالم من صام يوماً من آخر هذا الشهر کان ذلک اماناً له من شدة سكرات الموت و اماناً له من هول المطلع و عذاب القبر و من صام یومین من آخر هذا الشهر کان له بذلك جواز علی الصراط و من صام ثلثة ایام من آخر هذا الشهر امن یوم الفزع الاکبر من اهواله و شدائده و اعطی براءة من النار .

۸- حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا عبدالرحمن بن محمد الحسنی قال اخبرنا احمد بن عیسی بن ابی موسی العجلی قال حدثنا محمد بن احمد بن عبد الله بن زیاد العزرمی قال

فرض کرده است طاعت علی «ع» را چنانچه فرض کرده طاعت مرا و بر شاگردن کرده نافرمانی علی را چنانچه غدن کرده نافرمانی مرا و اورا برادر و وزیر و وصی و وارث من نموده اواز منست و من ازاو دوستیش ایمانست و دشمنیش کفر دوستدارش دوستدار منست و دشمنش دشمن من و او مولا و آقای هر کس است که من مولا و آقای اویم و من مولای هر زن و مرد مسلمانم و من او دو پدر این امت هستیم .

۷- علی بن سالم از پدرش باز گفته است که من شرفیاب حضور حضرت صادق «ع» شدم در رجب که چند روزی از آن مانده بود چون مرادید فرمود ای سالم چیزی از این ماه را روزه داشتی ؟ عرض کردم نه بخدا یا بن رسول الله فرمود تو ای که اندازه اش را جز خدا نداند از دستت رفته این ماهیست که خدا اورا فضیلت داده و احترامش را عظیم کرده و کرامت خود را برای روزه دارانش بایست نموده است گوید عرض کردم یا بن رسول الله اگر از آنچه مانده چیزی را روزه بدارم بعضی از ثواب روزه داران آن را بدست آدم؟ فرمود ای سالم هر که یک روز از آخر این ماه روزه دارد امان او باشد از سختی جان دادن و امان او است از هراس مردن و عذاب قبر و هر که دو روز از آخر اینماه روزه دارد وسیله گذشتن او از صراط باشد و هر که سه روز از آخر اینماه روزه دارد از هراسها و سختیهای روز قیامت برات آزادی اردوزخ باو دهند.

۸- رسول خدا بعلی فرمود ای علی شعیبانت روز قیامت میانند هر که بیکی از آنها اهانت

حدثنا علي بن حاتم المنقري قال حدثنا شريك عن سالم الافطس عن سعيد بن جبير عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ لعلي عليه السلام يا علي شيعتك هم الفائزون يوم القيمة فمن اهان واحدا منهم فقد اهانك ومن اهانك فقد اهانني ومن اهانني ادخله الله نار جهنم خالدا فيها وبئس المصير يا علي انت مني وانا منك روحك من روحي وطينتك من طينتي وشيعتك خلقوا من فضل طينتنا فمن احبهم فقد احبنا ومن ابغضهم فقد ابغضنا ومن عاداهم فقد عادانا ومن ودهم فقد ودنا يا علي ان شيعتك مغفور لهم على ما كان فيهم من ذنوب وعيوب يا علي انا الشفيح لشيعتك غدا اذ اقامت المقام المحمود فيشرهم بذلك يا علي شيعتك شيعة الله وانصارك انصار الله و اولياك اولياء الله وحزبك حزب الله يا علي سعد من تولاك وشقى من عاداك يا علي لك كنز في الجنة وانت ذوق ربها الحمد لله رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد واهل بيته الطاهرين الاخيار المنتجبين الابرار

المجلس الخامس

وهو يوم الجمعة ليلتين خلنا من شعبان من سنة سبع وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (رض) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا احمد بن ادریس قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس بن عبد الرحمن عن عبدالله بن الفضل الهاشمي عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال صيام شعبان ذخرا للعبد يوم القيمة وما من عبد يكسر الصيام في شعبان الا اصلح الله له امر معيشته و كفاه شر عدوه و ان ادنا

کند تو را اهانت کرده و هر که تو را اهانت کند مرا اهانت کرده و هر که مرا اهانت کند خدا او را بآتش دوزخ افکند و جاویدان در آن بماند و چه بد سر انجامی است ای علی تو از منی و من از تو روح تو از روح منست و گل تو از گل من و شعیبانت آفریده شدند از فرونی گل ما هر که دوستشان دارد ما را دوست داشته و هر که دشمنشان دارد ما را دشمن داشته و هر که مهر بد آنها ورزد با ما مهر ورزیده ای علی به راستی هر عیب و گناهی که در شعیبانت باشد برای آنها آفریده شده ای علی من شفیع شعیبان توام فردا که بیابگاه محمود بایستم ای علی این مژده را بد آنها بده ای علی شعیبان تو شعیبان خدایند و یارانت یاران خدا، اولیای خدا حزبت حزب خدا ای علی سعادت مند است هر که دوست دارد و بدیخت است هر که دشمنت دارد ای علی تو را در بهشت گنجی است و تو بر هر دو طرف تسلط داری، حمد خدای جهانیان راست و رحمت بر بهتر خلقش محمد و خاندان پاک و نیک و نجیب و خوش رفتارش *

مجلس پنجم - دوشب از شعبان ۳۶۷ گذشته

۱ - امام صادق «ع» فرمود روزه شعبان ذخیره روز قیامت است بنده ای نیست که در شعبان روزه فراوان دارد جز اینکه خدا کار زندگیش را اصلاح کند و شر دشمن از او بگرداند کمتر ثواب هر که یک روز از شعبان روزه دارد اینست که بهشت بر او واجب شود *

مايكون لمن يصوم يوماً من شعبان ان تجب له الجنة

۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحاق (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال اخبرنا علي بن الحسين بن علي بن فضال عن ابيه قال سمعت علي بن موسى الرضا عليه السلام يقول من استغفر الله تبارك وتعالى في شعبان سبعين مرة غفر الله ذنوبه ولو كانت مثل عدد النجوم .

۳ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي قال حدثنا جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة قال حدثنا الحسن بن علي بن يوسف عن عمرو بن جميع عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من سره ان يلقي الله عزوجل يوم القيمة وفي صحيفته شهادة ان لا اله الا الله و اني رسول الله وتفتح له ابواب الجنة الثمانية ويقال له يا ولي الله ادخل من ايها شئت فليقل اذا اصبح الحمد لله الذي ذهب بالليل بقدرته وجاء بالنهار برحمته خلقاً جديداً مرحباً بالحافظين وحيها هما الله من كاتبين ويلتفت عن يمينه ثم يلتفت عن شماله ويقول اكتبنا بسم الله الرحمن الرحيم اني اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وان محمداً عبده ورسوله واشهد ان الساعة آتية لا ريب فيها وان الله يبعث من في القبور علي ذلك احيا وعليه اموت وعلي ذلك ابعث انشاء الله اللهم اقرأ محمداً وآله مني السلام .

۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم قال حدثنا ابو جعفر محمد بن جرير الطبري قال حدثنا ابو محمد الحسن بن عبد الواحد الخزاز قال حدثني اسمعيل بن علي السندی عن منيع بن الحجاج عن عيسى بن موسى عن جعفر الاحمر عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام قال سمعت جابر بن عبدالله الانصاري يقول قال رسول الله صلى الله عليه وآله اذا كان يوم القيمة

۲- علي بن فضال از پدرش روایت کرده که گوید شنیدم علی بن موسی الرضا «ع» میفرمود هر که آمرزش جوید از خدای تبارک و تعالی در شعبان هفتاد بار خدا گناهانش را بپارزد گرچه به شماره ستارگان باشد .

۳- رسول خدا «ص» فرمود هر که خواهد روز قیامت خدا را ملاقات کند با نامه عمل یگانه پرستی و عقیده نبوت من و هشت در بهشت به رویش از باشد و باو بگویند ای ولی خدا از هر دری که خواهی در آی باید چون بامداد شود بگوید حمد از آن خدا که بنیروی خود شب را برد و به رحمت خود روز را آورد خلقتی تازه خوش آمدید ای دو حافظ زنده دارد خدا بتان ای دو کاتب، متوجه راست خود گردد و سپس رو بچپ خود کند و گوید بسم الله الرحمن الرحيم براستی من گواهم که نیست معبود حق جز خدا یگانه است شریک ندارد محمد بنده و فرستاده او است و گواهم که ساعت آید و وشکی ندارد و خدا زنده کند هر که در گورها است بر این عقیده زنده ام و بر آن بیروم و بر آن میبوسم شوم انشاء الله خدایا سلام مرا بعمد و آلش برسان .

۴- امام پنجم ابي جعفر محمد بن علي باقر فرمود شنیدم جابر بن عبدالله انصاری میگفت که

تقبل ابنتی فاطمة علی ناقة من نوق الجنة مدبجة الجنین خطمها من لؤلؤ رطب قوائمها من الزمرد الاخضر ذنبها من المسك الاذفر عیناها یا قوتتان حمراوان علیها قبة من نور یری ظاهرها من باطنها و باطنها من ظاهرها داخلها عفوالله و خارجها رحمة الله علی رأسها تاج من نور للتاج سبعون رکناً کل رکن مرصع بالدر والیاقوت یضی. كما یضی. الکو کب الدر فی افق السماء وعن یمینها سبعون الف ملک و عن شمالها سبعون الف ملک و جبرئیل اخذ بحظام الناقة ینادی باعلا صوته غصوا ابصارکم حتی تجوز فاطمة بنت محمد عليها السلام فلا یبقی یومئذ نبی ولا رسول ولا صدیق ولا شهید الا غصوا ابصارهم حتی تجوز فاطمة فتسیر حتی تعاذی عرش ربها جل جلاله فتزج بنفسها عن ناقتها و تقول الہی و سیدی احکم بینی و بین من ظلمنی اللهم احکم بینی و بین من قتل ولدی فاذا النداء من قبل الله جل جلاله یا حبیبتی و ابنت حبیبی سلینی تعطی و اشفعی تشفعی فوعزتی و جلالی لا جازنی ظلم ظالم فتقول الہی و سیدی ذریتی و شیعتی و شیعة ذریتی و محبی و محبی ذریتی فاذا النداء من قبل الله جل جلاله این ذریة فاطمة و شیعتا و محبوها و محبو ذریتها فیقبلون و قد احاط بهم ملائكة الرحمة فتقدمهم فاطمة علیها السلام حتی تدخلهم الجنة .

۵ - حدثنا حمزة بن محمد بن احمد بن جعفر بن محمد بن زید بن علی بن الحسين بن علی بن ابيطالب عليه السلام قال اخبرنا علی بن ابراهیم عن ابيه عن علی بن معبد عن الحسين بن خالد عن

رسول خدا «ص» فرمود چون روز قیامت شود دخترم فاطمه بر ناقه ای از ناقه های بهشت بعشر رو کند که دو پهلویش نگار دارد و مهارش از لؤلؤ تر و چهار پایش از زمرد سبز و دمش از مشک اذفر و دو چشمش از یاقوت سرخ است بر پشت آن قبه ایست از نور که برونش از درونش دیده شود و درونش از برونش درون آن گذشت خداست و برونش رحمت خدا بر سر آنمخدره تاجی است از نور که آن تاج هفتاد رکن دارد و هر رکنی مرصع بدر و یاقوت است بدرخشد چنانچه بدرخشد اختر فروزان در افق آسمان و بر سمت راستش هفتاد هزار فرشته باشد و بر چپش هفتاد هزار فرشته و جبرئیل مهار آن ناقه را گرفته و بیانک بلند فریاد کشد دیده برهم نهد تا فاطمه دختر محمد بگذرد نماید در آن روز بیفمبر و رسول و نه صدیق و شهیدی جز آنکه همه دیده برهم نهند تا فاطمه بگذرد و خود را برابر عرش پروردگارش جل جلاله رساند و از ناقه بزیراند اذد و گوید معبود اسیدا حکم کن میان من و هر که بمن ستم کرده خدایا حکم کن میان من و هر کس که فرزندانم را گشته بناگاه پاسخی از طرف خدای جل جلاله در رسد که ای حبیبم و زاده حبیبم از من بخواه تا عطا شوی و شفاعت کن تا پذیرفته گردد بمرت و جلالم سو گند که ستم ستمگر را کیفر دهم میگوید معبودم سیدم ذریه و شیعیان و شیعیان ذریه ام و دوستانم و دوستان ذریه ام را در باب از طرف خدای جل جلاله ندا رسد که جایند ذریه فاطمه و شیعیان و دوستان او و دوستان ذراری او و آنان در میان فرشتگان رحمت پیش آیند و فاطمه رهبر آنها گردند تا آنها را وارد بهشت کنند.

۵- رسول خدا فرمود هر که خواهد بر کشتی نجات سوار شود و بحلقه محکم بچسبد و برشته

ابی الحسن علی بن موسی الرضا عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من احب ان يركب سفينة النجاة ويستمسك بالعمود الوثقى ويعتصم بحبل الله المتين فليوال علياً بعدى وليعاد عدوه وليأتمم بالائمة الهداة من ولده فانهم خلفائي واوصيائي وحجج الله على الخلق بعدى و سادة امتى وقادة الإتقياء الى الجنة حزبهم حزبي وحزبي حزب الله وحزب اعدائهم حزب الشيطان

المجلس السادس

وهو يوم الثلاثاء سبع خلون من شعبان من سنة سبع وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثني محمد بن ابي القسم عن محمد بن علي الكوفي عن نصر بن مزاحم عن ابي عبد الرحمن المسعودي عن العلاء بن يزيد القرشي قال قال الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام حدثني ابي عن ابيه عن جده عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله شعبان شهري و شهر رمضان شهر الله عزوجل فمن صام يوماً من شهري كنت شفيعاً يوم القيمة ومن صام يومين من شهري غفر له ماتقدم من ذنبه ومن صام ثلاثة ايام من شهري قيل له استأنف العمل ومن صام شهر رمضان فحفظ فرجه ولسانه و كف اذاه عن الناس غفر الله له ذنوبه ماتقدم منها وماتأخر واعتقه من النار واحله دار القرار وقبل شفاعته في عدد رمل عالج من مذنبى اهل التوحيد .

۲ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن عبدالعظيم بن عبدالله الحسن بن علي بن موسى بن جعفر

خدا در آویزد باید پس از من دوستدار علی باشد و با دشمن او دشمن باشد و باید اقتداء کند با امامان رهبر از فرزندان زبیراً آنها خلفا و اوصیاء منند و حجت‌های خدا بر خلق او پس از من و سروران امت من و پیشوایان با تقوا بسوی بهشت حزبشان حزب منست و حزب من حزب خداست و حزب دشمنان حزب شیطانست .

مجلس ششم = روز جمعه هفتم شعبان ۳۶۷

۱ - رسول خدا ص فرمود شعبان ماه منست و ماه رمضان ماه خدای عزوجل هر که يك روز از ماه مرا روزه دارد من روز قیامت شفیع او باشم و هر که دو روز از ماه مرا روزه دارد گناهانش آمرزیده گردد و هر که سه روز از ماه مرا روزه دارد باو گویند کار خود از سر گیر و هر که ماه رمضان را روزه دارد و فرج و زبان خود نگهدارد و آزار بر مردم ندهد خدا گذشته و آینده گناهانش را بیامرزد و از دوزخ آزادش کند و بدارالقرارش در آورد و شفاعتش درباره شماره يك تپه عالج از گنهكاران یگانه پرست پذیرد .

بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب عن اییه علیهم السلام قال دخل موسی بن جعفر علیه السلام علی هرون الرشید وقد استخفه الغضب علی رجل فقال له انما تغضب لله عزوجل فلا تغضب له باکثر مماغضب لنفسه

۳ - حدثنا محمد بن الحسن (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا العباس بن معروف قال حدثنا محمد بن یحیی الخزاز عن غیاث بن ابراهیم عن الصادق جعفر بن محمد عن اییه عن جده علیه السلام قال مر رسول الله صلی الله علیه و آله بقوم یربعون حجرا فقال ما هذا قالوا نعرف بذلك اشدنا و اقوانا فقال صلی الله علیه و آله الا اخبرکم باشدکم واقواکم قالوا بلی یا رسول الله قال اشدکم و اقواکم الذی اذا رضی لم یدخله رضاه فی اثم ولا باطل واذا سخط لم ینخرجه سخطه من قول الحق و اذا قد دلیم یتعاط ما لیس له بحق .

۴ - حدثنا محمد بن احمد السنانی قال حدثنا محمد بن ابی عبدالله الکوفی عن موسی بن عمران النخعی عن عمه الحسین بن یزید عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن یونس بن ظبیان عن الصادق جعفر بن محمد علیه السلام انه قال الاشتهار بالعبادة ريبة ان ابی حدثنی عن اییه عن جده عن علی علیه السلام ان رسول الله صلی الله علیه و آله قال اعبد الناس من اقام الفریض واسخى الناس من ادى زکوة ماله و ازهد الناس من اجتنب الحرام و اتقى الناس من قال الحق فی ماله و علیه و اعدل الناس من رضی للناس ما یرضی لنفسه و کره لهم ما یکره لنفسه و اکیس الناس من کان اشد ذکرا للموت و اغبط الناس من کان تحت التراب فداهن العقاب و یرجو الثواب و اغفل الناس من لم یتعظ بتغیر الدنیا

۲- امام هفتم موسی بن جعفر وارد شد بهرون الرشید در حالیکه خشم او را از جا کنده بود نسبت بردی باو فرمود همانا تو بخاطر خدای عز و جل خشم کردی و نباید بیش از خودش بر او خشم ورزی .

۳- رسول خدا صلی الله علیه و آله بگردانی گذر کرد که سنگی را بنوبت بلند میکردند و بآنها فرمود این کار چیست؟ گفتند نیروی خود را آزمایش کنیم فرمود من شما را به نیرومندترین شما آگاه نسازم؟ عرض کردند چرا یا رسول الله فرمود سخت تر و نیرومندتر شما آنکس است که چون خشنود گردد خشنودیش او را بگناه و باطل نکشاند و چون خشم کند خشمش او را از گفتار حق بدر نبرد و چون توانا شد بناحق دست نیازد .

۴- امام صادق فرمود شهرت بمیادت مایه بدگمانیست پدرم از پدرش از جدش بمن باز گفت که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود عابدترین مردم کسی است که همان واجبات را بجا آورد و سختی ترین مردم کسی است که زکوة مالش را بدهد و زاهدترین مردم کسی است که از حرام برکنار شود و با تقواترین مردم کسی است که در سود و زیان خود حق گوید و عاقلترین مردم آنکه پسندد برای مردم آنچه برای خود پسندد و بد دارد برای مردم آنچه برای خود بد دارد و زیرکتر مردم آنکه بیشتر باد مرک باشد و رشک آور تر مردم آنکه زیر خاک است و از کیفر آسوده و امید

من حال الى حال واعظم الناس في الدنيا خطرا من لم يجعل للدنيا عنده خطرا واعلم الناس من جمع علم الناس الى علمه واشجع الناس من غلب هواه واكثر الناس قيمة اكثرهم علما واقل الناس قيمة اقلهم علما واقل الناس لذة الحسود واقل الناس راحة البخيل وابخل الناس من بخل بما افترض الله عزوجل عليه واولى الناس بالحق اعلمهم به واقل الناس حرمة الفاسق واقل الناس وفاء الملوك واقل الناس صديقا الملك (صدقا المملوك) وافقر الناس الطمع واغنى الناس من لم يكن للحرص اسيرا وافضل الناس ايمانا احسنهم خلقا واكرم الناس اتقاهم واعظم الناس قدرا من ترك مالا يعنيه واورع الناس من ترك المراء وان كان محقا واقل الناس مروءة من كان كاذبا واشقى الناس الملوك وامقت الناس المتكبر واشد الناس اجتهادا من ترك الذنوب واحكم الناس من فر من جهال الناس واسعد الناس من خالط كرام الناس واعقل الناس اشدهم مداراة للناس واولى الناس بالتهمة من جالس اهل التهمة واعتال الناس من قتل غير قاتله او ضرب غير ضاربه واولى الناس بالعفو اقدرهم على العقوبة واحق الناس بالذنب السفیه المغتاب واذل الناس من اهان الناس واحزم الناس اكظمهم للغيظ واصلح الناس اصلحهم للناس وخير الناس من انتفع به الناس

۵ - حدثنا محمد بن علي (ره) عن عمه محمد بن ابي القسم عن محمد بن علي الكوفي عن محمد بن سنان

عن المفضل عن جابر بن يزيد عن ابي الزبير المكي عن جابر بن عبد الله الانصاري قال قال النبي ﷺ

ثواب دارد، غافلتر مردم آنکه از دیگر گونی جهان پند پذیرد و معتبرترین مردم آنکه بدینا اعتباری نهند، داناترین مردم آنکه دانش خود جمع کند و شجاعترین مردم آنکه بر هوای خود غالب آید پر بهاترین مردم دانشمندتر آنها و کم بهاتر مردم کم دانشتر آنها کم لغت تر مردم حسود است و کم راحت تر مردم بخیل و بخیلتر مردم آنکه بخل ورزد بدانچه خدا بر او واجب کرده سزاوارتر مردم بحق داناتر مردم است بدان کم حرمت ترین مردم فاسق است و کم وفا ترین مردم ملوکند و کم دوستترین مردم ملک است و درویش ترین کس طمعکار، توانگر تر مردم کسیکه اسیر آز نیست برترین مردم در ایمان خوشخلق ترین آنها است گرامیترین کس با تقواتر مردم است و با قدرترین آنان کسیکه پیرامون کار بی معنی نگرود پارساترین مردم کسیکه مباحثه را وانهد گرچه حق با او باشد نامردتر مردم دروغگو است و بدبخت تر مردم ملوکند و دشمن تر مردم متکبر است و مجاهدتر کس آنکه گناهان را ترک کند و فرزانه تر مردم آنکه از جهال بگیرد و سعادتمندتر کس آنکه با مردم گرامی بیامیزد خردمندتر مردم کسیکه بیشتر مدارا کند و سزاوارتر مردم بتهمت آنکه همنشین متهم باشد و سرکش تر مردم آنکه جز قاتل خود را بکشد و جز ضارب خود را بزند (یعنی انتقام از جز شخص جانی بگیرد) سزاوارتر مردم بگذشت آنکه توانا تر است بر کیفر ، سزاوارتر مردم بگناه نابخرد بدگو است خواد تر مردم آنکه بر مردم اهانت کند و با حزم تر مردم آنکه خشم خود بیشتر فرو خورد صالحتر مردم خیر اندیشتر آنهاست نسبت بر مردم بهتر مردم آنکه بر مردم سود رساند .

ان الله تبارك وتعالى اصطفاني واختارني وجعلني رسولا وانزل علي سيدا الكتب فقلت الهي وسيدى انك ارسلت موسى الي فرعون فسئلك ان تجعل معه اخاه هرون وزيراً تشدبه عضده وتصدق به قوله و اني اسئلك يا سيدى والهي ان تجعل لي من اهلي وزيراً تشد به عضدى فجعل الله لي علياً وزيراً و اخاً وجعل الشجاعة في قلبه والبسه الهيبة على عدوه وهو اول من آمن بي و صدقني و اول من وحد الله معي و اني سئلت ذلك ربي عزوجل فاعطانيه فهو سيد الاوصياء الملقوق به سعادة و الموت في طاعته شهادة و اسمه في التوراة مقرون الي اسمي و زوجته الصديقة الكبرى ابنتي و ابناي سيدا شباب اهل الجنة ابناي وهو وهما و الائمة بعدهم حجج الله على خلقه بعد النبيين وهم ابواب العلم في امتي من تبعهم نجا من النار و من اقتدى بهم هدى الي صراط مستقيم لم يهب الله عزوجل محبتهم لعبد الا ادخله الله الجنة

المجلس السابع

يوم الجمعة لعشر خلون من شعبان من سنة سبع وستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه أبو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن أحمد المعاذي قال حدثنا محمد بن الحسين قال حدثنا أبو الحسن علي بن محمد بن علي قال حدثنا الحسن بن محمد المروزي عن ابيه عن يحيى بن

۵- پیغمبر فرمود به راستی خداوند تبارک و تعالی مرا برگزید و اختیار کرد و رسول گردانید و سید کتابها بن نازل کرد و عرض کردم سیداً معبوداً تو موسی را بفرعون فرستادی و از تو خواست که برادرش هرون را با او همراه کنی و وزیرش باشی و بازویش قوی دارد و گفتار او را تصدیق کند من هم سیداً معبوداً از تو خواهش دارم از خاندانم و زبیری برابم مقرر داری که بازویم را باو قوی داری خدا علی ع را وزیر و برادرش ساخت و او را دلدار کرد و هیبت او را بدل دشمنش انداخت و او اول کس است که بمن ایمان آورد و مرا تصدیق کرد و اول کس است که همراهم یگانه پرستی کرد من او را از خدا خواستم و او را بمن عطا کرد او سید اوصیا است و رسیدن باو سعادت و مرگ در طاعتش شهادتست نامش در تورات مقرون نام من است و زنش صدیقه کبری دختر منست و دو پسرش دو آقای اهل بهشتند و دو پسر منند و او و آنها و امامان پس از آنها حجتهای خداوند بر خلقش پس از پیغمبران و آنان در بای علمند در امتم هر که پیروی آنها کند نجات یافته از دوزخ و هر که به آنها اقتدا کند رهبرده بصراط مستقیم نبخشیده است خدای عزوجل دوستی آنها را ببندد ای جز آنکه او را در بهشت در آورده است.

مجلس هفتم - روز جمعه دهم شعبان سال ۳۶۷

۱- رسول خدا در ضمن اینکه اصعباش نزد او فضائل شعبان را مذاکره می کردند فرمود شعبان

عیاش قال حدثنا علی بن عاصم الواسطی قال اخبرنی عطاء بن سائب عن سعید بن جبیر عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ وقد تذاكر اصحابه عنده فضایل شعبان فقال شهر شریف و هو شهرى و حملة العرش تعظمه و تعرف حقه و هو شهر تزداد فيه ارزاق المؤمنین ك شهر رمضان و تزين فيه الجنان و انما سمي شعبان لانه يتشعب فيه ارزاق المؤمنین و هو شهر العمل فيه مضاعف الحسنة بسبعین و السيئة محطوطة و الذنب مغفور و الحسنة مقبولة و الجبار جل جلاله يباهى فيه بعباده و ينظر الى صوامه و قوامه فيباهى بهم حملة العرش فقام علی بن ابی طالب عليه السلام فقال يا بى انت و امی يا رسول الله صف لنا شيئاً من فضائله لنزداد رغبة فى صيامه و قيامه و لنجتهد للجلیل عز و جل فيه فقال النبى ﷺ من صام اول يوم من شعبان كتب الله له سبعین حسنة الحسنة تعدل عبادة سنة و من صام يومين من شعبان حطت عنه السيئة الموبقة و من صام ثلاثة ايام من شعبان رفع له سبعون درجة فى الجنان من در و ياقوت و من صام اربعة ايام من شعبان وسع عليه فى الرزق و من صام خمسة ايام من شعبان حجب الى العباد و من صام ستة ايام من شعبان صرف عنه سبعون لوناً من البلاء و من صام سبعة ايام من شعبان عصم من ابليس و جنوده دهره و عمره و من صام ثمانية ايام من شعبان لم يخرج من الدنيا حتى يستقى من حياض القدس و من صام تسعة ايام من شعبان عطف عليه منكر و نكير عند ما يسايلانه و من صام عشرة ايام من شعبان وسع الله عليه قبره سبعین ذراعاً و من صام احد عشر يوماً من شعبان ضرب على قبره احدى عشرة منارة من نور و من صام

ماه شريفى است و ماه منست و حاملان عرش آن را بزرگ شمارند و حق آن را بشناسند و آن ماهى است كه ارزاق مؤمنان براى ماه رمضان در آن بيفزايد و بهشت در آن زيور شود و آن را شعبان نامند براى آنكه ارزاق مؤمنان در آن منسجم گردد آن ماهيست كه حسنة در آن هفتاد برابر باشد و سيئه ملغى گردد و گناه آمرزیده است و حسنة پذيرفته و حضرت جبار جل جلاله در آن بيندگانش نياز و به روزه داران و شب زنده دارانش نگاه كند و بحاملان عرش بدانها بيالده علی بن ابيطالب ع بر خاست و گفت پدرم قربانت و مادرم يا رسول الله برخى از فضائل آن را براى ما و صف كن تا شوق روزه و عبادت آن در ما فزون گردد و براى رب جليل كوشش كنيم در آن پيغمبر فرمود هر كه اول روز از شعبان را روزه دارد خدا هفتاد حسنة برايش بنويسد كه برابر عبادت يكسانست و هر كه دو روزش را روزه دارد سيئه هلاك كننده از او بريزد و هر كه سه روز از ماه شعبان را روزه دارد هفتاد درجه از در و ياقوت در بهشت برايش بالا رود و هر كه چهار روز روزه دارد وسعت رزق يابد و هر كه پنج روز روز دارد محبوب عباد گردد و هر كه شش روز روزه دارد هفتاد رنگ بلاء از او بگردد و هر كه هفت روزه گيرد از ابليس و قشونش تا عمر دارد مصون گردد و هر كه هشت روزه بگيرد در شعبان از دنيا نرود تا از حوضهاى قدس بنوشد و هر كه نه روزش را روزه دارد مورد لطف منكر و نكير هنگام سئوال قبر گردد و هر كه ده روزه در آن گيرد خدا

اثنی عشر یوما من شعبان زاده فی قبره ککل یوم تسعون الف ملک الی النفخ فی الصور ومن صام
 ثلاثة عشر یوما من شعبان استغفرت له ملائکة سبع سموات ومن صام اربعة عشر یوما من شعبان
 الهمت الدواب والسباع حتی الحیتان فی البحور ان یتغفروا له ومن صام خمسة عشر یوما من
 شعبان ناداه رب العزة و عزتی و جلالی لا احرقک بالنار ومن صام ستة عشر یوما من شعبان اطفی
 عنه سبعون بحراً می النیران ومن صام سبعة عشر یوما من شعبان غلقت عنه ابواب النیران کلها
 ومن صام ثمانية عشر یوما من شعبان فتحت له ابواب الجنان کلها ومن صام تسعة عشر یوما من
 شعبان اعطی سبعین الف قصر من الجنان من ٨٠ و یاقوت ومن صام عشرين یوما من شعبان زوج
 سبعین الف زوجة من الحور العین ومن صام احداً و عشرين یوما من شعبان رحبت به الملائکة
 و مسحتہ باجنحتہا ومن صام اثنین و عشرين یوما من شعبان کسی سبعین الف حلة من سندس
 و استبرق ومن صام ثلاثة و عشرين یوما من شعبان اوتی بدابة من نور عند خروجه من قبره
 فیرکبها طیاراً الی الجنة ومن صام اربعة و عشرين یوما من شعبان شفع فی سبعین الفا من اهل
 التوحید ومن صام خمسة و عشرين یوما من شعبان اعطی براءة من النفاق ومن صام ستة و عشرين
 یوما من شعبان کتب الله عزوجل له جوازاً علی الصراط ومن صام سبعة و عشرين یوما من شعبان
 کتب الله له براءة من النار ومن صام ثمانية و عشرين یوما من شعبان تهلل وجهه یوم القيمة

هفتاد ذراع گوش را وسعت دهد و هر که یازده روزش را روزه دارد در گوش یازده چراغ
 نور بر افرازند و هر که دوازده روز روزه دارد در آن هر روز نود هزار فرشته در گوش بدین
 او آیند تا صور بدمد و هر که سیزده روز از شعبان روزه دارد فرشتگان هفت آسمان برایش آمرزش
 خواهند و هر که چهارده روزش را روزه دارد بجانوران و درندگان الهام شود برایش آمرزش جویند
 تا برسد بماهیان دریا و هر که پانزده روزش را روزه دارد رب العزة او را ندا کند بعت و جلالم سوگند
 تو را بآتش نسوزاتم و هر که شانزده روزش را روزه دارد هفتاد دریای آتش بر او خاموش گردد
 و هر که هفده روزش را روزه دارد درهای دوزخ بر او بسته گردد و هر که هیجده روزش را روزه
 دارد همه درهای بهشت برویش باز شود و هر که نوزده روزش را روزه دارد هفتاد هزار کاخ بهشت
 از درو یاقوت باو عطا شود و هر که بیست روزش روزه دارد هفتاد هزار حوریه بهشت باو تزویج
 شود و هر که بیست و یک روزش را روزه دارد فرشتگان باو مرحبا گویند و بالهای خود را باو
 بمالند و هر که بیست و دو روزش را روزه دارد هفتاد حله سندس و استبرق باو بیوشانند و هر که
 بیست و سه روزش را روزه دارد یک وسیله حرکت نوری بوی دهند تا از قبرش بهشت پرواز کند
 و هر که بیست و چهار روزش را روزه دارد در هفتاد هزار تن از یگانه پرستان شفاعتش پذیرفته
 گردد و هر که بیست و پنج روزش را روزه دارد بری از نفاق باشد و هر که بیست و شش روزش
 را روزه دارد خدای عزوجل گندنامه از صراط برایش بنویسد و هر که بیست و هفت روزش را روزه
 دارد خدا برامت از دوزخ برایش بنویسد و هر که بیست و هشت روزش را روزه دارد روز قیامت

ومن صام تسعة و عشرين يوماً من شعبان نال رضوان الله الاكبر ومن صام ثلاثين يوماً من شعبان ناداه جبرئيل عليه السلام من قدام العرش يا هذا استأنف العمل عملاً جديداً غفر لك ما مضى و تقدم من ذنوبك فالجليل عز وجل يقول لو كان ذنوبك عدد نجوم السماء و قطر الامطار و ورق الاشجار و عدد الرمل و الثرى و ايام الدنيا لغفرتها و ما ذلك على الله بعزيز بعد صيامك شهر رمضان (شعبان - خ)

قال ابن عباس هذا الشهر شعبان.

۲ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله عن الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسين بن علوان عن عمرو بن ثابت عن ابيه عن سعد بن ظريف عن الاصمغ بن نباته قال امير المؤمنين عليه السلام ذات يوم على منبر الكوفة انا سيد الوصيين و وصي سيد النبيين انا امام المسلمين و قائد المتقين و ولي المؤمنين و زوج سيده نساء العالمين انا المتختم باليمين و المعفر للجبين انا الذي هاجرت الهجرتين و بايعت البيعتين انا صاحب بدر و حنين ان الضارب بالسيفين و الحامل على فرسين انا وارث علم الاولين و حجة الله على العالمين بعد الانبياء و محمد بن عبدالله خاتم النبيين اهل موالاتي مرحومون و اهل عداوتي ملعونون و لقد كان حبيبي رسول الله صلى الله عليه و آله كثيراً ما يقول يا علي حبك تقوى و ايمان و بفضك كفر و نفاق و انا بيت الحكمة و انت مفتاحه و كذب من زعم انه يحبني و يبغضك و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و في هذا اليوم بعد المجلس

چهره اش بدرخشد و هر که بیست و نه روزش را روزه دارد برضوان اکبر خدا نایل شود و هر که سی روز شعبان را روزه دارد جبرئیل از پیشگاه عرش ندا کند ای فلانی عمل خود را از سر گیر که آنچه از گناهانت گذشته است آمرزیده شد خدای عزوجل فرماید اگر گناهانت بشماره ستاره های آسمان و قطره های باران و برگ درختان و برگ بیابان و شماره ذره های خاک و ایام دنیا باشد آنها را آمرزیدم و این برای خدا سبقت نیست پس از اینکه ماه رمضان - شعبان را روزه داری ابن عباس گفت اینست ماه شعبان .

۲- امیرالمؤمنین يك روز در بالای منبر کوفه فرمود:

منم سيد ارضياء ، وصي سيد انبياء منم امام مسلمانان و پيشواي متقيان و ولي مؤمنان و شوهر سيده زنان جهانيان منم که انگشتر بدست راست کنم و پيشاني بغض نهم منم که دو هجرت کردم و دو بيعت نمودم منم صاحب بدر و حنين و زننده باد و تيغ و جنگنده برد و اسب منم وارث علم اولين و حجت خدا بر جهانيان پس از پيغمبران و محمد بن عبدالله خاتم انبياء، دوستدارانم مرحومند و دشمنانم ملعون بسيار بود که دوستم رسول خدا ص ميفرمود ای علي دوستي تو تقويت و ايمان دشمني با تو كفر است و نفاق منم بيت حکمت و تومي کلیدش درغگو است آنکه گمان برد مرا دوست دارد و دشمن تو است و صلى الله على محمد و آله الطاهرين همین روز پس از خاتمه مجلس این حدیث را افزوده:

۳ - حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن علي ما جيلويه رحمه الله قال حدثنا عمي محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي الكوفي عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن جابر بن يزيد عن سعيد بن المسيب عن عبد الرحمن بن سمرة قال قلت لرسول الله ارشدني الى النجاة فقال يا بن سمرة اذا اختلفت الاهواء وتفرقت الاراء فعليك بعلي بن ابي طالب فانه امام امتي و خليفتي عليهم من بعدي وهو الفاروق الذي يميز بين الحق والباطل من سئله اجابه ومن استرشده ارشده ومن طلب الحق من عنده وجدته و من التمس الهدى لديه صادفه ومن لجاء اليه امنه و من استمسك به نجاه ومن اقتدى به هداه يا بن سمرة سلم من سلم له ووالاه وهلك من رد عليه و عاداه يا بن سمرة ان عليا مني روحه من روحي و طينته من طينتي وهو اخي وانا اخوه وهو زوج ابنتي فاطمة سيدة نساء العالمين من الاولين و الاخرين و ابنه امام امتي و سيدي شباب اهل الجنة الحسن و الحسين و تسعة من ولد الحسين عليه السلام تا هم قائم امتي يملأ الارض قسطا وعدلا كما ملئت جوراً وظلماً و صلى الله على محمد و آله اجمعين ،

المجلس الثامن

يوم الثلاثاء الرابع عشر من شعبان سنة سبع وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه الفقيه رضا قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (ره) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني عن علي بن

۳ - عبد الرحمن بن سمرة گوید عرض کردم یا رسول الله مرا بنجات رهبری کن فرمود ای پسر سمرة گاهی که هواها مختلف و رأیها متفرق شد ملازم علی بن ابیطالب باش که او امام است و خلیفه بر شماست پس از من او است فاروق که تشخیص دهد میان حق و باطل هر که از او پرسد پاسخ گوید و هر که ره جوید رهش نماید هر که حق نزد او طلبد بیابد و هر که هدایت پیش او جوید بر خورد هر که بدو پناه آسوده اش سازد و هر که باو متمسک شود نجاتش دهد هر که باو اقتداء کند رهبری کن کند ای پسر سمرة سالم ماند هر که تسلیم او گردد و دوستش دارد نابود است هر بر او رد کند و دشمنش دارد ای پسر سمرة بر راستی علی از منست و روحش از روح منست و گلش از گل من ، او برادر من و من برادر اویم او شوهر دختر من فاطمه بهترین زنان جهان است از اولین تا آخرین دو پسرش امام امت منند و دو سید جوانان اهل بهشت که حسن و حسین باشند با نه امام از فرزندان حسین که نهم آنها قائم آنها است در امتم و هر کس زمین را از عدل و داد چنانچه بر شده از ظلم و بیداد و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

مجلس هشتم - روز سه شنبه چهاردهم شعبان سال ۳۶۷

۱ - علی بن فضال از پدرش روایت کرده که از علی بن موسی الرضا پرسید از شب نیمه

الحسن بن فضال عن ابيه قال سئلت علي بن موسى الرضا عليه السلام عن ليلة النصف من شعبان قال هي ليلة يعتق الله فيها الرقاب من النار و يغفر فيها الذنوب الكبائر قلت فهل فيها صلوة زيادة علي ساير الليالي فقال ليس فيها شيء موظف ولكن ان احببت ان تطوع فيها لشيء فعليك بصلوة جعفر بن ابي طالب عليه السلام و اكثر فيها من ذكر الله عز وجل ومن الاستغفار والدعاء فان ابي عليه السلام كان يقول الدعاء فيها مستجاب قلت له ان الناس يقولون انها ليلة الصكاك فقال عليه السلام تلك ليلة القدر في شهر رمضان .

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا عبد الله بن جعفر العميري قال حدثنا يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن هشام بن سالم عن سليمان بن خالد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام ان امير المؤمنين عليه السلام قال جمع الخير كله في ثلث خصال النظر و السكوت و الكلام فكل نظر ليس فيه اعتبار فهو سهو و كل سكوت ليس فيه فكرة فهو غفلة و كل كلام ليس فيه ذكر فهو لغو فطوبى لمن كان نظره عبثاً و سكوته فكراً و كلامه ذكراً و بكى علي خطيئته و امن الناس شره .

۳ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا محمد بن سعيد بن ابي شحمة قال حدثنا ابو محمد عبدالله بن سعيد بن هاشم القناني البغدادي سنة خمس و ثمانين و مائتين قال حدثنا احمد ابن صالح قال حدثنا حسان بن عبدالله الواسطي قال حدثنا عبد الله بن لهيعة عن ابي قبيل عن عبدالله بن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم كان من زهد يحيى بن زكريا عليه السلام انه اتى بيت المقدس فنظر الي المجتهدين من الاحبار و الرهبان عليهم مدارع الشعر و برانس الصوف و اذاهم قد

شعبان فرمود آن شبی است که خدا گردنها را از دوزخ آزاد کند و گناهان کبیره را در آن بیاورد گفتیم بیش از شبهای دیگری نمازی دارد ۱ فرمود وظیفه ای در آن نیست ولی اگر خواهی نافله بخوانی بر تو باد بنماز جعفر بن ابيطالب و ذکر خدا را در آن فراوان کن با استغفار و دعاء زیرا پدرم میفرمود دعاء در آن مستجاب است گفتیم مردم میگویند آنشب برات است فرمود آنشب شب قدر است در ماه رمضان .

۲ - امیرالمؤمنین ع فرمود همه خوبیها در سه خصلت جمع است نظر و خاموشی و سخن هر نظری که عبرت خیز نباشد سهواست هر خاموشی که اندیشه در آن نیست غفلت است هر سخنی که در ذکر خدا نیست لغو است خوشا بکسی که نظرش عبرت و خاموشیش فکرت و سخنش ذکر است بر خطای خود میگیرید و مردم از شرش آسوده اند .

۳ - عبدالله عمر گوید رسول خدا ص فرمود زهد یعنی بن زکریا تا آنجا بود که آمد در بیت المقدس و دید که مجتهدان از احبار و رهبان که پیراهن مو و کلاه پشمی دارند گلوگاه خود

خرقوا ترقیهم و سلکوا فیہا السلاسل و شدوها الی سواری المسجد فلما نظر الی ذلک اتی امہ فقال یا اماء انسجی لی مدرعة من شعر و بر نسا من صوف حتی اتی بیت المقدس فاعبدالله مع الاحبار والرهبان فقالت له امہ حتی یأتی نبی الله و او امره فی ذلک فلما دخل زکریا علیه السلام اخبرته بمقالة یحیی فقال له زکریا یا بنی ما یدعوك الی هذا و انما انت صبی صغیر فقال له یا اباہ اما رأیت من هو اصغر سنامنی قد ذاق الموت قال بلی ثم قال لامہ انسجی له مدرعة من شعر و بر نسا من صوف ففعلت فتدرع المدرعة علی بدنہ و وضع البرنس علی رأسہ ثم اتی بیت المقدس فاقبل یعبدالله عز و جل مع الاحبار حتی اكلت المدرعة من الشعر لحمہ فنظرت ذوات یوم الی ماقد نحل من جسمہ فبکی فاوحی الله عز و جل الیہ یا یحیی اتبکی مما قد نحل من جسمک و عزتی و جلالی لو اطلعت الی النار اطلاعة لتدرعت مدرعة الحدید فضلا عن المنسوج فبکی حتی اكلت الدموع لحم خدیہ و بدء الناظرین اضراسہ فبلغ ذلک امہ فدخلت علیہ و اقبل زکریا واجتمع الاحبار والرهبان فاخبروه بذهاب لحم خدیہ فقال ما شعرت بذلك فقال زکریا یا بنی ما یدعوك الی هذا انما سئلت ربی ان یهبک لی لتقر بک عینی قال انت امرتني بذلك یا اباہ قال و متی ذلک یا بنی قال الست القائل ان بین الجنة والنار لعقبة لا یجوزها الا البکاؤون من خشية الله قال بلی فجد و اجتهد و شانک غیر شانی فقام یحیی فنفض مدرعته فاخذته امہ فقالت اتاذن لی یا بنی

را سوراخ کرده و زنجیر بدان نموده و پیاپیهای مسجد بسته اند چون چنین دید نزد مادرش آمد و گفت مادر جان يك پیراهن موئین و کلاه پشمین برایم بیاف تا بروم در بیت المقدس و با احبار و رهبان عبادت خدا کنم مادرش گفت باش تا پیغمبر خدا بیاید و با او مشورت کنم در این باره چون زکریا آمد گفته یحیی را با او گزارش داد زکریا فرمود پسر جان تو هنوز کودکي خرد سالی چه داعی بر این کار داری گفت پدر جان میبینی که کودکان خردتر از من مردند . گفت آری بسادرش فرمود برای او پیراهنی از مو و کلاهی از پشم بیاف او هم عمل کرد یحیی آن پیراهن به بر و آن کلاه بر سر نهاده و به بیت المقدس آمد و با احبار بعبادت خدای عزوجل پرداخت تا آن پیراهن مو گوشتش را خورد روزی بلاغری خود نگریست و گریست خدای عزوجل باو وحی کرد ای یحیی از لاغری تن خود گریه کنی بجزت و جلالم سوگند اگر سری بدوزخ کشی بجای بافته پیراهن آهن بوشی یحیی گریست تا اشک گوشت رویش را برد و دندانهایش نمایان شد خبر به مادرش رسید و بدیدار او رفت و زکریا با جمع احبار و رهبان آمدند و یحیی خبر دادند که گوشت گونه ات رفت گفت من از آن خبری ندارم زکریا گفت پسر جانم چرا با خود چنین کنی همانا من تو را از خدا خواستم که بمنت بخشد تا چشم بتو روشن گردد گفت پدر جان تو مرا بدین وضع دستور دادی گفت پسر جانم کی؟ گفت تو نکفتی میان بهشت و دوزخ گردنه ایست که از آن نگذرند جز بسیار گریه کنندگان از ترس خدا گفت پسر فرمود بکوش و تلاش کن وضع تو غیر از وضع

ان اتخذ لك قطعتي لبود تواریان اضراسك وینشفان دموعك فقالت لها شأنك فاتخذت له قطعتي لبود تواریان اضراسه و تدرشفان دموعه فبكی حتی ابتلتا من دموع عینیة فحسر عن ذراعیه ثم اخذهما فعصرهما فتحدرد الدموع من بین اصابعه فنظر زكريا الى ابنه و الى دموع عینیة فرفع رأسه الى السماء فقال اللهم ان هذا ابني و هذه دموع عینیة و انت ارحم الراحمین و كان زكريا عليه السلام اذا اراد ان يعظ بني اسرائيل يلتفت يمينا و شمالا فان رأى يحيى عليه السلام لم يذكر جنة ولا ناراً فجلس ذات يوم يعظ بني اسرائيل و اقبل يحيى قد لف رأسه بعباءة فجلس في غمار الناس و التفت زكريا يمينا و شمالا فلم ير يحيى فانشأ يقول حدثني حبيبي جبرئيل عن الله تبارك و تعالی ان في جهنم جبلا يقال له السكران في اصل ذلك الجبل و ادى يقال له الغضبان لغضب الرحمن تبارك و تعالی في ذلك الوادي جب قامته مائة عام في ذلك الجب توأبیت من نار في تلك التوأبیت صناديق من نار و ثياب من نار و سلاسل من نار و اغلال من نار فرفع يحيى عليه السلام رأسه فقال و اغفلتاه من السكران ثم اقبل هائماً على وجهه فقام زكريا عليه السلام من مجلسه فدخل على ام يحيى فقال لها يا ام يحيى قومي فاطمي يحيى فاني قد تخوفت ان لانراه الا وقد ذاق الموت فقامت فخرجت في طلبه حتى مرت بفتیان من بني اسرائيل فقالوا لها يا ام يحيى اين تريدین

منست يحيى بر خاست و پیراهن خود را تکانید مادرش او را در آغوش کشید و گفت اجازه میدهم دو قطعه نمید برایت تهیه کنم که بگونه‌های خود ببندی تا دندانهایت را بپوشند و اشکت را بگیرند گفت اختیار با تو است دو قطعه نمید بگونه‌هایت بست که دندانهایت را بپوشند و اشکت را بگیرند او گریست تا از اشکش خیس شدند آستین بالا زد و آنها را برگرفت و فشار داد و اشکها از میان انگشتان سرازیر شد و زكريا پسر خود و اشکهایت نگریست و سر با آسمان بلند کرد و فرمود بار خدایا این پسر منست و این اشکهای چشم او است و تو ارحم الراحمین زكريا هر وقت میخواست بنی اسرائیل را موعظه کند به راست و چپ خود رو میکرد و اگر يحيى حاضر بود نامی از بهشت و دوزخ نمی‌برد.

يك روز برای وعظ جلسه‌ای داشت يحيى خود را در عبا پیچید و آمد میان عموم مردم نشست زكريا به راست و چپ نگریست و او را ندید و شروع کرد و میگفت دوستم جبرئیل از طرف خدای تبارك و تعالی بمن باز گفته است که در دوزخ کوهی است بنام سکران و در بن آن کوه دره‌ایست بنام غضبان از غضب خدای رحمن تبارك و تعالی در این دره چاهی است که صدسال عمق دارد و در آن چاه تابوتهاست از آتش در آن تابوتها صندوقهاست از آتش و جامه‌ها از آتش و زنجیرها از آتش و غله‌های آتشین يحيى سر بر داشت و فریاد کرد و اغفلتاه از سکران و دیوانه‌وار سر بیابان نهاد زكريا بر خاست و نزد مادر يحيى آمد و گفت بدنهای يحيى برو که می‌ترسم او را زنده نبینم مادرش بر خاست و بدنهایش رفت و بجوانان بنی اسرائیل گذشت گفتند مادر يحيى بکجا می‌روی ؟

قالت اريدان اطلب ولدى يحيى ذكر النار بين يديه فهام على وجهه فمضت ام يحيى والفتية معها حتى مرت براعي غنم فقالت له يا راعي هل رأيت شابا من صفته كذا وكذا فقال لها لعلك تطلبين يحيى بن زكريا قالت نعم ذلك ولدى ذكرت النار بين يديه فهام على وجهه قال اني تر كته الساعة على عقبه ثنية كذا وكذا فاقعا قدميه في الماء رافعا بصره الى السماء يقول و عزتك مولاي لانفت بارد الشراب حتى انظر الى منزلتي منك واقبلت امه فلما رأتها ام يحيى دنت منه فاخذت برأسه فوضعت بين يديها وهي تناشده بالله ان ينطلق معها الى المنزل فانطلق معها حتى اتى المنزل فقالت له ام يحيى هل لك ان تخلع مدرعة الشعر و تلبس مدرعة الصوف فانه الين ففعل و طبخ له عدس فاكل و استوفى فنام فذهب به النوم فلم يقم لصلوته فنودي في منامه يا يحيى بن زكريا اردت داراً خيراً من داري و جواراً خيراً من جوارى فاستيقظ فقام فقال يا رب اقلني عثرتي الهى فبعزتك لا استظل بظل سوى بيت المقدس و قال لامه ذاوليني مدرعة النعير فقد علمت انكما ستورداني المهالك فتقدمت امه فدفعت اليه المدرعة و تعلقت به فقال لها زكريا يام يحيى دعيه فان ولدى قد كشف له عن قناع قلبه ولن ينفع بالعيش فقام يحيى فلبس مدرعته و وضع البرنس على رأسه ثم اتى بيت المقدس فجعل يعبد الله عز و جل مع الاحبار حتى كان من امره ما كان .

گفت دنبال يحيى ميروم نام دوزخ نزد او بردند و او سر بيابان نهاده مادرش همراه جوانان رفتند و بچوپاني رسيدند گفتند اي چوپان جواني باين نشانهها ديدى؟ گفت شايد دنبال يحيى بن زكريا مي رويد؟ گفت آري آن بسر منست نام دوزخ پيش او برده شده و سر به صحرا نهاده گفت من هم اکنون او را در گردهاي بلند و انهدام درفلايه جا که دو قدم در آب نهاده و دیدهها با آسمان دوخته و ميگفت بهزت اي مولایم از آب سرد ننوشم تا مقام خود را نزد تو ببينم مادرش در رسيد و چون او را ديد، خود را باو رسانيد و سرش را گرفت میان پستانهای خود چسبانيد و او را بخدا قسم ميداد که با او بمنزل بر گردد با او بخانه آمد و مادرش باو گفت ميخواهي پيراهن مو را بکني و پيراهن پشم پوشي که نرم تر است پذيرفت و عدسي براي او پخت و خورد و خوابيد و خوابش برد و براي نماز بيدار نشد در خواب باو ندا رسيد اي يحيى بن زكريا خانهاي به از خانه من و پناهي به از پناهم خواستي از خواب برخاست و گفت خدايا از لغزشم بگذر معبود ابهزت جز در سايه بيت المقدس نپايم بمادرش گفت همان پيراهن مو را بمن بده دانستم که شما مرا بههلكه مياندازيد مادرش پيراهن موي بوي داد و باو آويخت زكريا گفت مادر يحيى او را واگذار از پسرم برده دل بکنار رفته و از زندگي سودي نبرد يحيى پيراهن خود را پوشيد و کلاهش را بسر نهاد و بيت المقدس آمد و عبادت کرد تا کارش بدانجا که بایست رسيد.

۴ - حدثنا محمد بن علي رحمه الله قال حدثنا عمي محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي الكوفي عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن ثابت بن ابي صفية عن سعيد بن جبيرة عن عبد الله بن عباس قال قال رسول الله ﷺ معاشر الناس من احسن من الله قبلا و اصدق من الله حديثا معاشر الناس ان ربكم جل جلاله امرني ان اقيم لكم عليا علما و اماما و خليفة و وصيا و ان اتخذه اخا و وزيرا معاشر الناس ان عليا باب الهدى بعدى و الداعي الى ربي و هو صالح المؤمنين و من احسن فولا ممن دعا الى الله و عمل صالحا و قال انني من المسلمين معاشر الناس ان عليا مني ولده ولدي و هو زوج حبيبتي امره امرى و نهيي نهيي معاشر الناس عليكم بطاعته و اجتناب معصيته فان طاعته طاعتي و معصيته معصيتي معاشر الناس ان عليا صديق هذه الامة و فاروقها و محدثها انه هرونها و آصفها و شمعونها انه باب حطتها و سفينة نجاتها و انه طالوتها و ذو قرنيها معاشر الناس انه محنة الوري و الحجة العظمى و الاية الكبرى و امام اهل الدنيا و العروة الوثقى معاشر الناس ان عليا مع الحق و الحق معه و علي لسانه معاشر الناس ان عليا قسيم النار لا يدخل النار و لي له ولا ينجو منها عدو له انه قسيم الجنة لا يدخلها عدو له ولا يزحزح عنها و لي له معاشر اصحابي قد نصحت لكم و بلغتكم رسالة ربي ولكن لاتحبون الناصحين اقول قولي هذا و استغفر الله لي و لكم .

۴- ابن عباس گوید رسول خدا ص فرمود ایا مردم کیست که از خدا راست گفتارتر و راست حدیث تر باشد گروه مردم بر استی پروردگار شما جل جلاله بمن دستور داده علی ع را علم و امام شما نمایم و خلیفه و وصی سازم و او را برادر و وزیر گیرم گروه مردم علی باب هدایت است پس از من و داعی پروردگار منست و او ست صالح مؤمنان کیست گفتارش بهتر باشد از کسیکه بسوی خدا دعوت کند و کار شایسته کند و گوید که من از مسلمانانم ؛ گروه مردم ، به راستی علی از منست فرزندش فرزند منست و شوهر حبیبه منست فرمانش فرمان منست و نهی من ؛ گروه مردم ، بر شما باد فرمانش برید و از نافرمانیش در گذرید زیرا طاعتش طاعت منست و معصیت او معصیت من ، گروه مردم ، به راستی علی ع صديق این امت است و فاروق و محدث آن، او هرون و آصف و شمعون آنست و باب حطه و او کشتی نجات آن طالوت و ذوالقرنین آن ، گروه مردم، او وسیله آزمایش بشر و حجة عظمی و آیت کبری و امام اهل دنیا و عروة الوثقی است ، گروه مردم علی با حق است و حق با او و بر زبانش ، گروه مردم ، علی قسیم دوزخ است دوست او وارد آن نشود و دشمنش از آن نجات نیابد او قسیم بهشت است دشمنش وارد آن نگردد و دوستش از آن منصرف نشود ، گروه مردم اصحاب من شما را اندرز دادم و رسالت پروردگارم را بشما رساندم ولی شما ناصحان را دوست ندارید این را بگویم و برای خود و شما آمرزش جویم .

المجلس التاسع وهو يوم الجمعة

تست عشر بقين من شعبان من سنة سبع و ستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا الحسن بن عبدالله بن سعيد قال حدثنا عبدالعزيز بن يحيى قال حدثنا محمد بن سهل قال حدثنا عبدالله بن محمد البلوي قال حدثني ابراهيم بن عبيدالله عن ابيه عن جده عن علي بن ابي طالب قال سادة الناس في الدنيا الاسخياء وفي الاخرة الاتقياء.

۲ - حدثنا محمد بن الحسن رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري قال حدثنا هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقة عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن علي بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ للمؤمن على المؤمن سبعة حقوق واجبة من الله عز وجل عليه الاجلال له في عينه والود له في صدره والمواساة له في ماله وان يحرم له غيبته وان يعود في مرضه وان يشيع جنازته وان لا يقول فيه بعد موته الا خيرا

۳ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس رحمه الله قال حدثنا ابي قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن محمد بن سنان قال حدثنا ابو الجارود زياد بن المنذر عن سعيد بن جبير عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ ولاية علي بن ابي طالب ولاية الله وحبه عبادة الله واتباعه فريضة الله واولياءه اولياء الله واعداءه اعداء الله وحربه حرب الله وسلمه سلم الله عز وجل

۴ - حدثنا علي بن احمد الدقاق رحمه الله قال حدثنا محمد بن هرون الموفي عن عبيدالله بن موسى الزوياني عن عبدالعظيم بن عبدالله الحسيني عن سليمان بن جعفر الجعفري قال سمعت

مجلس نهم - روز جمعه شانزدهم ماه شعبان ۳۸

۱- علی (ع) فرمود سادات مردم در دنیا سخاوتمندانند و در آخرت متقیان.
۲- رسول خدا فرمود مؤمن را بر مؤمن هفت حق واجب است از طرف خدای عزوجل.
۱- در چشم خود و الایش شمارد ۲- در سینه دوستش دارد. ۳- در مال مساعدش کند.
۴- بدگویی او را حرام داند. ۵- در بیماری عیادتش کند. ۶- تشییع جنازه اش نماید. ۷- پس از مرگ جز خیر او نگوید.

۳- رسول خدا (ص) فرمود ولایت علی بن ابیطالب ولایت خداست و دوستیش دوستی خدا و یرویش فریضه خدا و اولیائش اولیاء خدا، و دشمنانش دشمنان خدا نبرد با او نبرد با خدا و سازش با او سازش با خدای عزوجل است.

۴- سلیمان بن جعفر جعفری گوید از موسی بن جعفر شنیدم میفرمود پدرم از پدرش از سید عابد بن عنی بن الحسین از سید شهاده حسین بن علی بن ابیطالب حدیث کرد که امیر المؤمنین علی بن

موسی بن جعفر رضی الله عنه يقول حدثني ابي عن ابيه عن سيد العابدین علي بن الحسين عن سيد الشهداء حسين بن علي بن ابي طالب رضی الله عنه قال مر امير المؤمنين علي بن ابي طالب رضی الله عنه برجل ینتکلم بفضول الکلام فوقف علیه ثم قال يا هذا انک تملي علي حافظیک کتابا الی ربک فتکلم بما ینیک ودع ما لا ینیک

۵- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن

نوح بن شعيب النيشابورى عن عميد الله بن عبدالله الدهقان عن عروة بن اخي شعيب المقرئ عن شعيب عن ابي بصير قال سمعت الصادق جعفر بن محمد رضی الله عنه يحدث عن ابيه عن آباءه رضی الله عنهم قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله يوما لاصحابه ايكم يصوم الدهر فقال سلمان رحمه الله انا يا رسول الله فقال رسول الله فايكم يحيى الليل قال سلمان انا يا رسول الله قال فايكم يختم القرآن في كل يوم فقال سلمان انا يا رسول الله فغضب بعض اصحابه فقال يا رسول الله ان سلمان رجل من الفرس يريد ان يفتخر علينا معاشر قريش قلت ايكم يصوم الدهر فقال انا وهو اكثر ايامه يأكل وقلت ايكم يحيى الليل فقال انا وهو اكثر ليلته نائم وقلت ايكم يختم القرآن في كل يوم فقال انا وهو اكثر نهاره صامت فقال النبي صلى الله عليه وآله يا فلان انى لك بمثل لقمان الحكيم سله فانه ینبئک فقال الرجل لسلمان يا ابا عبدالله اليس زعمت انک تصوم الدهر فقال نعم فقال رايتک في اكثر نهارک تا کل فقال ليس حيث تذهب اني اصوم الثلثة في الشهر و قال الله عزوجل من جاء بالحسنة فله عشر امثالها و اصل شعبان بشهر رمضان فذلك صوم الدهر فقال اليس زعمت انک تحيي الیل فقال نعم

ايطالب بردى گذشت که سخن بيهوده ميگفت فرمود ای فلانی به راستی تو نامه ای بوسيله دوفرشته حافظ خود ديکته ميکنی بوی پروردگارت سخن کن بدانچه فائده ات دارد و دم فرو بند از سخن بی فائده.

۵- روزی رسول خدا ص باصعابش فرمود کدام شما همه عمر روزه ميدارد؟ سلمان عرض کرد من يا رسول الله، رسول خدا فرمود کدام شما همه را شب زنده داراست سلمان گفت من يا رسول الله فرمود کدام شما هر شب قرآن را ختم ميکند؟ سلمان گفت من يا رسول الله یکی از اصعاب آنحضرت ختم کرد و گفت يا رسول الله سلمان مردی عجمی است و ميخواهد بما قريش بيال فرمودی کدام شما همه عمرش روزه ميدارد گفت من با اینکه بیشتر روزها را غذا ميخورد و فرمودی کدام شما همه شب بيدار است گفت من با اینکه بیشتر شبها خوابست و فرمودی کدام شما هر روز يك ختم قرآن ميخواند گفت من با اینکه بیشتر روزها خاموش است پيغمبر فرمود خاموش باش ای فلانی تو کجا و لقمان حکيم؟ از او پرس تا بتو خبر دهد آن مرد بسلمان گفت ای ابا عبدالله تو نگفتی همه روز روزه ای گفت چرا گفت من ديدم بیشتر روزها غذا ميخوری؟ گفت چنان هست که تو گمان بردی، من در هر ماه سه روز روزه ميدارم و خدای عزوجل فرمايد هر که يك حسنه آرد ده برابر آن دارد و روزه شعبان را بپا رمضان وصل ميکنم و اين روزه عمرانه ميشود گفت تو گمان نکردی که همه شب بيداری؟ گفت

فقال انت اكثر ليلتك نائم فقال ليس حيث تذهب ولكني سمعت حبيبي رسول الله ﷺ يقول من بات على طهر فكانما احبى الليل كله فانا ابيت على طهر فقال اليس زعمت انك تختتم القرآن في كل يوم قال نعم قال فانت اكثر ايامك صامت فقال ليس حيث تذهب ولكني سمعت حبيبي رسول الله يقول لعلي عليه السلام يا ابا الحسن مثلك في امتي مثل قل هو الله احد فمن قرها مرة قره ثلث القرآن ومن قرها مرتين فقد قره ثلثي القرآن ومن قرها ثلثا فقد ختم القرآن فمن احبك بلسانه فقد كمل له ثلث الايمان ومن احبك بلسانه وقلبه فقد كمل ثلثا الايمان ومن احبك بلسانه وقلبه ونصرته بيده فقد استكمل الايمان والذي بعثني بالحق يا علي لواحبك اهل الارض كمحبة اهل السماء لك لما عذب احد بالنار وانا اقره قل هو الله احد في كل يوم ثلث مرات فقام و كانه قد القم حجرا

٦ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبد الله بن المغيرة الكوفي قال حدثنا الحسن بن علي عن جده عبد الله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليه السلام قال قال امير المؤمنين صلوات الله عليه كانت الفقهاء و الحكماء اذا كاتبوا بعضهم بعضا كتبوا بثلاث ليس معهن رابعة من كانت الاخرة همه كفاه الله همه من الدنيا و من اصلح سريرة اصلح الله علانيته و من اصلح فيما بينه و بين الله عز وجل اصلح الله له فيما بينه و بين الناس

چرا ، گفت تو بیشتر شهادت خواهی گفت چنان نیست که گمان بردی ولی من از دوستم رسول خدا ص شنیدم میفرمود هر که با وضوء بخوابد گویا همه شب را احیاء کرده است و من همیشه با وضوء میخوابم گفت گمان نکردی که هر روز همه قرآن را میخوانی؟ گفت چرا ، گفت تو بیشتر روز را خاموشی گفت چنان نیست که تو فهمیدی ولی من از دوستم رسول خدا شنیدم بعلي ع میفرمود ای ابا الحسن مثل تو در امتم مثل قل هو الله احد هر که یکبارش بخواند ثلث قرآن را خوانده و هر که دوبارش بخواند دو ثلث قرآن را خوانده و هر که سه بارش بخواند همه قرآن را خوانده (ای علی) هر که تو را بزبانش دوست دارد ثلث ایمان را دارد و هر که بزبان و دلش دوست دارد دو ثلث ایمان دارد و هر که بزبان و دل دوست دارد و با دست خود باریت کند ایمانش کاملست سوگند بدانکه مرا به حق فرستاده ای علی اگر همه اهل زمین تو را دوست داشتند چنانکه اهل آسمان دوست دارند خدا احبیبی را بدوزخ عذاب نمیگرد من هر روز سه بار قل هو الله احد میخوانم آن مرد معترض برخاست و گویا سنگی در دهانش افکنده بود.

٦- امیرالمؤمنین ع فرمود شیوه فقها و حکما این بود که در نگارشات خود بهم سه چیز مینوشتند و چهارمی نداشت.

١- هر که هم خود را آخرتش کند خداهم دنیایش را کفایت کند .

٢- هر که درونش را اصلاح کند خدا برونش را اصلاح کند:

٣- هر که میان خود و خدا را اصلاح کند خدا میان او و خلق را اصلاح نماید.

۷ - حدثنا محمد بن علي رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم عن محمد بن عيسى عن منصور عن هشام بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام قال ليس يتبع الرجل بعد موته من الاجر الاثلث خصال صدقة اجرها في حياته فهي تجرى بعد موته وسنة سنها هدى فهي تعمل بها بعد موته وولد صالح يستغفر له

۸ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ثانان رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن جعفر بن سلمة الاهوازي عن ابراهيم بن محمد قال اخبرنا ابو الحسين علي بن معلى الاسدي قال انبئت عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام انه قال ان الله بقاعاً تسمى المنتقمة فاذا اعطى الله عبداً ما لا لم يخرج حق الله عزوجل منه سلط الله عليه بقعة من تلك البقاع فاتلف ذلك المال فيها ثم مات وتركتها

۹ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري وسعد بن عبدالله بن عمران بن موسى عن الحسن بن علي بن النعمان عن محمد بن فضيل عن غروان المضيبي قال اخبرني عبدالرحمن بن اسحق عن النعمان بن سعد عن امير المؤمنين عليه السلام قال انا حجة الله وانا خليفة الله وانا صراط الله وانا باب الله وانا خازن علم الله وانا المؤمن علي سر الله وانا امام البرية بعد خير الخليفة محمد نبي الرحمة صلى الله عليه وآله

۱۰ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله قال حدثني سليمان بن مقبل المدني قال حدثني موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه الحسين عن ابيه الحسين بن علي عن ابيه امير المؤمنين علي بن ابي طالب (ع) قال دخلت على رسول الله صلى الله عليه وآله وهو في قبا وعنده نفر من اصحابه فلما بصري تهلل وجهه وتبسم حتى نظرت الى بياض اسنانه تبرق ثم قال الى يا

۷- امام صادق فرمود پس از مرگ اجری دنبال کسی فرود جر از سه عمل صدقه جاریه، روش هدایتی که نهاده و پس از مرگش بدان عمل شود، فرزند صالحی که برایش آمرزش خواهد.

۸- ابوالحسین اسدی گوید از امام صادق بمن خبر رسید که برای خدا بقعه‌ها است بنام منتقمة چون خدا مالی به بنده‌ای دهد و حق خدای عزوجل را از آن بیرون نکند خدا یکی از آن بقعه‌ها را بر او مسلط سازد تا آن مال را در آن تلف کند و سپس بپرد و آن را بجا گذارد.

۹- امیرالمؤمنین فرمود منم حجت الله خلیفة الله باب الله منم خزانة دار علم خدا و امین سر خدا منم امام خلق پس از بهترین مردم محمد نبی رحمت ص.

۱۰- امیرالمؤمنین فرمود در قبا حضور پیغمبر رسیدم و چند تن از اصحابش شرف حضور داشتند

علي الى يا علي فما زال يدنيني حتى الصق فخذي بفخذه ثم اقبل علي اصحابه فقال معاشر اصحابي اقبلت اليكم الرحمة باقبال علي اخي اليكم معاشر اصحابي ان عليا هني وانا من علي روحه من روعي وطينته من طينتي وهو اخي ووصيي وخليفتي علي امتي في حيوتي و بعد موتي من اطاعه اطاعني ومن واقفه واقفني ومن خالفه خالفني

۱۱ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور رحمه الله قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر قال حدثنا ابو احمد محمد بن زياد الازدي عن ابان بن عثمان قال حدثنا ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ من سره ان يحيى حيوتي ويموت ميتي ويدخل جنة عدن منزلي فكان يتمسك قضيبا غرسه ربي عز وجل ثم قال له كن فيكون فليتول علي بن ابي طالب ولياً تم بالاوصياء من ولده فانهم عترتي خلقوا من طينتي الى الله اشكو اعدائهم من امتي المنكرين لفضلهم القاطعين فيهم صلاتي وايم الله لتقتلن ابني بعدى الحسين لا انا لهم الله شفاعتي .

المجلس العاشر يوم الثلاثاء

لعشر بقين من شعبان من سنة سبع وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا ابي رضا قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن علي

چون مرا دید چهره اش شاد شد و لبخند زد، سیدی دندانهایش را مانند برق دیدم سپس فرمود نزد من بیا ای علی نزد من بیا و مرا بخود نزدیک کرد تا رانم برانش چسبید سپس رو باصحابش فرمود ای گروه اصحاب من با آمدن برادر من علی بسوی اصحاب من رحمت بشما رو آورد و به راستی علی از منست و من از علی جان منست و گلش از گلم او برادر من و وصی و خلیفه بر امت منست در زندگی من و پس از مرگم هر که فرمانش برد فرمانم برده و هر که موافقت او کند موافق منست و مخالفش مخالف من.

۱۱ - رسول خدا فرمود هر که شاد است بزندگی من زنده باشد و بمرگ من بمیرد و در جنت عدن به منزل من در آید و نهالی که خدایش کاشته بچسبد و باو بگوید باش تا باشد باید دوستدار علی بن ابیطالب باشد و اوصیاء از فرزندان او بپروی کند زیرا آنان عترت منند و از گل من آفریده شده اند و از دشمنان او بخدا شکوه کنم که منکر فضل آنها نبند و قطع صلح آن ها کنند و بخدا که پس از من فرزندان حسین کشته شود و خدا شفاعت من را از آنها دریم دارد.

مجلس دهم - ده روز از شعبان مانده سال ۳۶۷

۱ - امام صادق فرمود هر کس تا چهل سالگی راه دستی دارد و چون باین سن رسید خدا

بن الحکم عن داود بن النعمان عن سيف التمار عن ابی بصیر قال قال الصادق ابو عبدالله جعفر بن محمد علیهما السلام ان العبد لفي فسحة من امره ما بينه و بین اربعة سنة فاذا بلغ اربعین سنة اوحى الله عزو جل الی ملكیه انی قد عمرت عبدی عمرافعلظا و شددا و تحفظا و اکتباعیه قلیل عمله و کثیره و صغیره و کبیره و سئل الصادق عنه السلام عن قول الله عز و جل اولم نعمرکم ما ینذکر فیہ من تذکر فقال توبیخ لابن ثمانی عشرة سنة .

۲- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید رضی الله عنه قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن سلمة بن الخطاب عن علي بن الحسن عن احمد بن محمد المؤدب عن عاصم بن حمید عن خالد القلانسی قال قال الصادق جعفر بن محمد علیهما السلام یؤتی بشیخ یوم القيمة فیدفع الیه کتابه ظاهره مما یلی الناس لا یری الا مساوی فیطول ذلک علیه فیقول یارب اتأمرنی الی النار فیقول الجبار جل جلاله یا شیخ انا استحیی ان اعذبک و قد کنت تصلی لی فی دار الدنیا انهبوا بعبدی الی الجنة .

۳- حدثنا محمد بن علی قال حدثنا علی بن محمد بن ابی القاسم عن ابيه عن محمد بن ابی عمر العدنی بمكة عن ابی العباس بن حمزة عن احمد بن سوار عن عبد الله عاصم عن سلمة بن وردان عن انس بن مالك قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله المؤمن اذا مات و ترك ورقة واحدة علیها علم تكون تلك الورقة یوم القيمة سترافیما بینه و بین النار و اعطاه الله تبارک و تعالی بكل حرف مکتوب علیها مدینة اوسع من الدنیا سبع مرات و ما من مؤمن یقعد ساعة عند العالم الا ناداه ربه عز و جل جلست الی حبیبی و عزتی و جلالی لاسکنتک الجنة معه و لا ابالی .

بفرشتگانش وحی کند که بنده مرا عمری دادم بر او سخت گیرید و درشتی کنید و پاسش دارید و کم و زیاد و خرد و درشت عملشرا بنویسید از امام صادق پرسیدند از قول خدای عزوجل (فاطر ۳۷) آیا بشما عمری ندادیم که متذکر در آن تذکر یابد ؟ فرمود سرزنش هیچجده ساله است.

۲- امام صادق ع فرمود پیره مردی را روز قیامت بیاورند و نامه عملشرا بدستش دهند و از برونش که بسوی مردم است جز بدی دیده نشود و بر او بسیار ناگوار گذرد و میگوید پروردگارم فرمائی بدوزخ روم جبار جل جلاله میفرماید ای پیرمرد من شرم دارم که تورا عذاب کنم باینکه در دنیا نمازمیخواندی، بنده مرا بیبشت برید.

۳- رسول خدا فرمود هر مؤمنی بمیرد و یک ورق از او بماند که دانشی بر آن باشد و ورقه روز قیامت میان او و دوزخ پرده شود و خدای تبارک و تعالی بهر حرفی که در آن نوشته است شهری او دهد که هفت برابر دنیا باشد مؤمنی نباشد که یکساعت نزد عالمی نشیند جز آنکه پروردگارش

۴- حدثنا محمد بن أحمد النانی المکتب قال حدثنا محمد بن هرون الصوفی قال حدثنا عبدالله بن موسى الحنبل الطبری قال حدثنا محمد بن الحسين الخشاب قال حدثنا محمد بن محسن عن یونس بن ظبیان قال قال الصادق جعفر بن محمد علیهما السلام ان الناس یعبدون الله عزوجل علی ثلثة اوجه فطبقة یعدونه رغبة فی ثوابه فتلك عبادة الحرصاء و هو الطمع و آخرون یعبدونه خوفا من النار فتلك عبادة العبید و هی زهبة و لکنی اعبدہ حبالة عزوجل فتلك عبادة الکرام و هو الامن لقرله عزوجل وهم من فزع یومئذ آمنون و لقوله عزوجل قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله ویغفر لکم ذنوبکم فمن احب الله احبه الله و من احبه الله عزوجل کان من الامنین .

۵- حدثنا محمد بن موسى بن المتوکل رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحمیری عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابي عمیر عن ابي زیاد النهدي عن عبدالله بن وهب عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال حسب المؤمن من الله نصرة ان يرى عدوه يعمل بمعاصي الله عزوجل

۶- حدثنا الحسين بن ابراهيم المؤدب قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي عن سهل بن زياد عن جعفر بن محمد بن بشار عن عبيدالله الدهقان عن درست بن ابي منصور الواسطي عن عبد الحميد بن ابي العلا عن ثابت بن دينار عن سعد بن ظريف الخفاف عن الاصبع بن نباته قال قال امير المؤمنين عليه السلام انا خليفة رسول الله و وزيره و وارثه انا اخو رسول الله و وصيه و حبيبه انا صفی رسول الله و صاحبه انا ابن عم رسول الله و زوج ابنته و ابو ولده و انا سيد الوصیین و وصی

عزوجل ندا کند نزد حبيبم نشستی بعزت و جلالم سوگند تو را با او ساکن بهشت کنم و باک ندارم .

۴- امام صادق فرمود مردم خدای عزوجل را به روش پرستیدند يك طبقه برای رغبت دو ثواب این پرستش حریصانست و بر اساس طمع است و دیگری از ترس دوزخ این عبادت بند ها است و از ترس است ولی من از دوستی او را پرستم این عبادت کریمانست و مایه آسودگیست برای گفته او عزوجل (سوره نمل: ۸۹) و برای گفته خدای عزوجل (سوره آل عمران: ۳۱) بگو اگر شما دوست دارید خدا را پیرومن باشید تا خدا شما را دوست دارد و گناهانتان را پیامرزد و هر که خدا را دوست دارد خدایش دوستدارد و هر که را خدا دوست دارد از آسودگانست .

۵- امام صادق فرمود برای یاری مؤمن از طرف خدا همین بس که به بیند دشمنش خدا را نافرمانی میکند .

۶- از اصبع بن نباته که گفت امیرالمؤمنین فرمود منم خلیفه رسول خدا ص و وزیرش و وارثش

سیدالنین انا الحجة العظمی والایة الكبرى والمثل الاعلی وباب النبی المصطفی انا العروة الوثقی
و کلمة التقوی و امین الله تعالی ذکره علی اهل دنیا.

۷- حدثنا احمد بن هرون رضی قال حدثنا محمد بن عبد الله عن ابيه عبد الله بن جعفر بن
جامع عن احمد بن محمد البرقي عن هرون بن الجهم عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام قال
اذا جاهر الفاسق بفسقه فلا حرمة له ولا غيبة

۸- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس رحمه الله قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن خالد
عن العباس بن معروف عن محمد بن يحيى الخزاز عن طلحة بن زيد عن الصادق جعفر بن محمد
عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله ﷺ اتاني جبرئيل من قبل ربي جل جلاله فقال
يا محمد ان الله عز وجل يقرئك السلام و يقول لك بشر اخاك عليا بن ابي لهب من تولاه ولا
ارحم من عاواه .

۹- حدثنا محمد بن احمد الاسدي البردعي قال حدثنا رقية بنت اسحق بن موسى بن
جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عن ابيها عن آبائه عليهم السلام
قال قال رسول الله ﷺ لا تزول قدما عبد يوم القيمة حتى يسئل عن اربع عن عمره فيما افناه
و شبابه فيما ابلاه و عن ماله من اين كسبه و فيما انفقه و عن حبه اهل البيت .

۱۰- حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثني احمد بن محمد بن يحيى بن زكريا
القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله قال حدثنا تميم بن بهلول قال حدثنا عبد الله بن صالح بن
ابي سلمة النصبيني قال حدثنا ابو عوانه عن ابي بشر عن سعيد بن جبير عن عائشة قالت كنت

منم برادر رسول خدا و وصیش و حبش منم بر گزیده رسول خدا ص. و صاحب او منم عموزاده رسول
خدا ص و شوهر دخترش و پدر فرزندان منم سید اوصیاء و وصی سید انبیاء منم حجت عظمی و آیت
کبری و مثل اعلی و باب پیغمبر مصطفی منم عروه و تقی و کلمه تقوی و امین خدای تعالی و
ذکره بر اهل دنیا.

۷- امام صادق فرمود چون فاسق فسق خود را آشکار کرد غیبت ندارد.

۸- رسول خدا ص فرمود جبرئیل از طرف خدای جلیل جل جلاله نزد من آمد و گفت ای محمد
خدای جل جلاله بتو سلام میرساند و میفرماید برادرت علی را مژده بده که هر که دوستش دارد من
عذابش نکنم و هر که دشمنش دارد ترحم نکنم.

۹- رسول خدا ص فرمود روز قیامت بنده ای گام بر ندارد تا از چهار چیز پرسش شود از عمرش که
در چه گذرانده و از جوانی اش که در چه بسر رسانده و از مالش که از کجا آورده و از
دوستی ما خانواده.

عند رسول الله ﷺ فاقبل علي بن ابي طالب عليه السلام فقال هذا سيد العرب فقلت يا رسول الله الست سيد العرب قال اناسيد ولد آدم و علي سيد العرب فقلت وما السيد قال من افترض طاعته كما افترض طاعتي .

۱۱ - حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق قال حدثنا علي بن الحسين القاضي العلوي العباسي قال حدثني الحسن بن علي الناصر قدس الله روحه قال حدثني احمد بن رشد عن عمه ابي معمر سعيد بن خثيم عن اخيه معمر قال كنت جالسا عند الصادق جعفر بن محمد (ع) فجاه زيد بن علي بن الحسين عليه السلام فاخذ بعضادتي الباب فقال له الصادق عليه السلام يا عم اعينك بالله ان تكون المصلوب بالكناسة فقالت له ام زيد والله ما يحملك على هذا القول غير الحسد لابني فقال عليه السلام ياليتك حسداً ياليتك حسداً ثلثنا ثم قال حدثني ابي عن جدي عليه السلام انه يخرج من ولده رجل يقال له زيد يقتل بالكوفة و يصلب بالكناسة يخرج من قهره نبشا تفتح لروحه ابواب السماء يبتهج به اهل السماوات يجعل روحه في حوصلة طيرا خضر يسرح في الجنة حيث يشاء .

۱۲ - حدثنا الحسن بن عبد الله بن سعيد قال حدثنا عبد العزيز بن يحيى قال حدثنا الاشعث بن محمد الضبي قال حدثني شعيب بن عمر عن ابيه عن جابر الجعفي قال دخلت على ابي جعفر محمد بن علي عليهما السلام و عنده زيد اخوه عليه السلام فدخل عليه معروف بن خربوذ المكي فقال ابو جعفر عليه السلام يا معروف انشدني من طرايف ما عندك فانشدته لعمر ك ما ان ابو مالك ديوان ولا بعريف فواه ولا بالدلي قوله يعادي الحكيم اذا ما نهاه ولكنه سيد بارع كريم الطبايع

۱۰ - عايشه گوید حضور رسول خدا ص بودم که علی بن ابیطالب آمد و آنحضرت فرمود این سید عربست گفتیم یا رسول الله تو سید عرب نیستی؟ فرمود من سید اولاد آدمم و علی سید عرب گفتیم سید یعنی چه؟ گفت کسیکه طاعتش فرضا است چون طاعت من.

۱۱ - معمر گوید حضور امام صادق نشسته بودم که زید بن علی بن حسین آمد و دو پشته در خانه را گرفت امام صادق فرمود عموجانم تو را بخدا پناه دهم که همان بدار زده کناسه باشی مادر زید گفت بخدا حسد تو را باین گفتار وادارد برای پسر من فرمود کاش از حسد بود کاش از حسد بود تا سه بار سپس فرمود پدرم از جدم برایم روایت کرده که از اولادش زید نامی خروج کند و در کوفه کشته شود و در کناسه بدار رود و از گورش بر آورند برای روحش درهای آسمان گشوده گردد و اهل آسمانها بدو شاد گردند جانشرادر گلوگاه برنده ای نهند تا او را در هر جای بهشت خواهد گردش دهد.

۱۲ - جابر جعفی گوید حضور ابو جعفر محمد بن علی ص رسیدم و برادرش زید خدمت او بود و معروف بن خربوذ مکی هم وارد شد امام پنجم فرمود ای معروف از اشعار طرفه ای که داری برایم بخوان معروف این قطعه را سرود:

حلوئناه اذا سدته سدت مطواعة ومهما وكلت اليه كفاه قال فوضع محمد بن علي عليه السلام يده على كتفي زيد فقال هذه صفتك يا ابا الحسين .

المجلس الحادي عشر يوم الجمعة

لست بقين من شعبان من سنة سبع وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا ابي رضاه قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن ابي ايوب عن ابي الورد عن ابي جعفر قال خطب رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم الناس في آخر جمعة من شعبان فحمد الله واثني عليه ثم قال ايها الناس انه قد اظلمكم شهر فيه ليلة خير من الف شهر وهو شهر رمضان فرض الله صيامه وجعل قيام ليلة فيه بتطوع صلوة كمن تطوع بصلوة سبعين ليلة فيما سواه من الشهور وجعل لمن تطوع فيه بخصلة من خصال الخير والبر كاجر من ادى فريضة من فريضات الله ومن ادى فيه فريضة من فريضات الله كان كمن ادى سبعين فريضة فيما سواه من الشهور وهو شهر الصبر وان الصبر ثوابه الجنة وهو شهر المواساة وهو شهر يزيد الله فيه في رزق المؤمن ومن فطر فيه مؤمنا صائما كان له بذلك عند الله عز وجل عتق رقبة ومغفرة لذنوبه فيما مضى فقليل له يا رسول الله ليس كلنا يقدر على ان يفطر صائما .

ضعيف وست همچون ديگران نيست

نه از نهی حکیمش دشمنی کیش

طبیعت بلند است و شیرین خوردند

کفایت کند بهر تو کار تو

ابو مالك بجات ناتوان نيست

نمپورزد عناد از گفته خویش

وليکن بود سيدی راد مرد

به آقايی است او بفرمان تو

گوید امام بنجم دست بر شانه های زید گذاشت و فرمود ای ابو الحسن این ستایش برای تو است.

مجلس یازدهم - روز جمعه شش روز از شعبان مانده ۳۶۷

۱- امام پنجم فرمود رسول خدا ص در آخرین جمعه ماه شعبان این خطبه را خواند ، حمد خدا کرد و ستایش او نمود و سپس فرمود ای مردم ماهی بر شما سایه افکنده که در آن شبی است بهتر از هزار ماه آن رمضانست خدا روزه اش را واجب کرده و یکشب نماز نافله آن را برابر هفتادشب در ماه دیگر مقرر ساخته هر که عمل مستعجبی در آن کند چون عمل واجبی است که در ماههای دیگر و هر که فريضة ای در آن انجام دهد چون کسی باشد که هفتاد فريضة در ماههای دیگر انجام دهد آن ماه شکیبائی است و مزد شکیبائی بهشت است آن ماه همدردی است آن ماهی است که خدا بیفزاید در آن بروزی مؤمن هر که در آن روزه دار مؤمنی را افطار دهد نزد خدای عزوجل

فقال ان الله تبارك و تعالی کریم يعطى هذا الثواب منكم من لم يقدر الا علي مذقة من لبن يفطر بها صائما او شربة من ماء عذب او تميرات لا يقدر علي اكثر من ذلك ومن خفف فيه عن مملوكه خفف الله عنه حسابه وهو شهر اوله رحمة و وسطه مغفرة و آخره اجابة و العتق من النار و لاغنى بكم فيه عن اربع خصال خصلتين ترضون الله بهما و خصلتين لاغنى بكم عنهما اما اللتان ترضون الله بهما ف شهادة ان لا اله الا الله و انى رسول الله و اما اللتان لاغنى بكم عنهما فتسئلون الله حوائجكم و الجنة و تسئلون الله فيه العافية و تتعوذون به من النار .

۲- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل رحمه الله قال حدثنا محمد بن ابى عبدالله الكوفي عن اسحق بن محمد عن حمزة بن محمد قال كتبت الى ابى محمد الحسن بن علي بن محمد بن علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابى طالب عليهم السلام لم فرض الله عز وجل الصوم فورد فى الجواب ليجد الفنى مس الجوع فيمن على الفقير .

۳ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق رحمه الله قال حدثنا احمد بن محمد بن محمد الهمداني قال اخبرنا احمد بن صالح بن سعد التميمي قال حدثنا موسى بن داود قال حدثنا الوليد بن هشام قال حدثنا هشام بن حسان عن الحسن بن ابى الحسن البصرى عن عبد الرحمن بن غنم الدوسي قال دخل معاذ بن جبل على رسول الله ﷺ با كبا فسلم فرد ﷺ ثم قال ما يبكيك يا معاذ فقال يا رسول الله ان بالباب شاب طرى الجسد نقى اللون حسن الصورة يبكي على شبابه

ثواب آزاد کردن بنده ای دارد و گناهان گذشته اش آمرزیده شود بآنحضرت عرض شد یا رسول الله همه ما توانا نیستیم که روزه داری افطار دهیم فرمود خدای تبارک و تعالی کریم است ، همین ثواب را میدهد بشما که توانا هستید بشری از شیر که بدان روزه دار را افطار دهید یا شربتی از آب گوارا یا چند دانه خرما که بر پیش از آن قدرت ندارید هر که در آن از خدمت مملوک خود تخفیف دهد خدا در حساب او تخفیف دهد آن ماهی است که اولش رحمت و میانش آمرزش و آخرش اجابت و آزادی از دوزخ است در این ماه از چهار خصلت بی نیاز نباشید دو تا برای رضای خدا و دو تا برای نیاز خود آن دو که برای رضای خداست گواهی اینکه معبود حق نیست جز خدا و راستی من رسول خدایم و آن که دو بدان نیاز دارید از خدا بخواهید حوائج خود را و بهشت را و از خدا بخواهید عافیت و پناه طلبید از آتش .

۲ - حمزة بن محمد گوید بامام یازدهم حسن عسکری نوشتم چرا خدای عزوجل روزه را واجب کرده پاسخ آمد برای آنکه توانگر درد گرسنگی را بپشد و بدرویش بخشش کند .

۳ - معاذ بن جبل با دیده گریان خدمت رسول خدا ص رسید و سلام کرد جواب گفت و فرمود ای معاذ چرا گریه میکنی؟ عرض کرد جوانی تر و تازه و خوش رنگ و زیبا روی بر دراست و چون زن

بکاه الشکلی علی ولدها یرید الدخول علیک فقال النبی ﷺ ادخل علی الشاب یا معاذ فادخله علیه فسلم فرد ﷺ ثم قال ما یبکیک یا شاب قال کیف لا ابکی وقد کبت ذنوباً ان اخذنی الله عزوجل ببعضها ادخلنی نار جهنم ولا ارانی الا سیاخذنی بها ولا یغفر لی ابداً فقال رسول الله ﷺ هل اشركت بالله شیئاً قال اعوذ بالله ان اشرك بربی شیئاً قال اقتلت النفس التي حرم الله قال لا فقال النبی ﷺ یغفر الله لك ذنوبك وان كانت مثل الجبال الرواسی قال الشاب فانها اعظم من الجبال الرواسی فقال النبی ﷺ یغفر الله لك ذنوبك وان كانت مثل الارضین السبع وبحارها ورمالها و اشجارها وما فیها من الخلق قل فانها اعظم من الارضین السبع وبحارها ورمالها و اشجارها وما فیها من الخلق فقال النبی ﷺ یغفر الله لك ذنوبك وان كانت مثل السموات ونجومها ومثل العرش والكرسى .

قال فانها اعظم من ذلك قال فنظر النبی ﷺ كهیئة الغضبان ثم قال ویحك یا شاب ذنوبك اعظم ام ربك فخر الشاب لوجهه و هو یقول سبحان الله ربی ما شیء اعظم من ربی ربی اعظم یا نبی الله من كل عظیم فقال النبی ﷺ فهل یغفر الذنب العظیم الا الرب العظیم قال الشاب لا والله یا رسول الله ثم سكت الشاب فقال النبی ﷺ ویحك یا شاب الا تخبرنی بذنب واحد من ذنوبك قال بلی اخبرك انی كنت انبش القبور سبع سنین اخرج الاموات وانزع الاكفان فماتت جاریة من بعض بنات الانصار فلما حملت الی قبرها ودفنت وانصرف عنها اهلها وجن علیهم اللیل

رود مرده بر جوانی خود میگریزد و میخواهد خدمت شما برسد ، رسول خدا فرمود ای معاذ آن جوان را نزد من آور او را وارد کرد سلام کرد جوابش داد و سپس فرمود ای جوان برای چه گریه میکنی؟ گفت چرا نگریم گناهای مرتکب شدم که اگر خدای عزوجل بیرخی از آنها مؤاخذه ام کند مرا بیوزخ برد و محققاً مرا مؤاخذه میکند و هرگز مرا نمی آمرزد رسول خدا ص فرمود چیزی را با خدا شریک کردی؟ گفت بخدا پناه برم از اینکه چیزی را با پروردگرم شریک دانم . نفس معترم را کشتی؟ گفت نه پیغمبر فرمود اگر گناهانت مانند کوههای بلند باشد خدایا مرزد جوان گفت از کوههای بلند بزرگتر است پیغمبر فرمود اگر گناهانت مانند هفت زمین و دریاها و ریگها و درختها و آنچه خلق در آنهاست باشد خدایا مرزد گفت از همه اینها بزرگتر است پیغمبر فرمود اگر چون هفت آسمان و ستارگان و عرش و کرسی باشد خدایا مرزد گفت از همه اینها بزرگتر است پیغمبر به او باخشم نگاه کرد و فرمود ای جوان وای بر تو گناهان تو بزرگتر است یا پروردگارت؟ جوان رو بر خاک نهاد و میگفت منزّه باد پروردگرم چیزی از پروردگرم بزرگتر نیست پروردگرم یا نبی الله بزرگتر از هر چیز است پیغمبر فرمود گناه بزرگ را جز خدای بزرگ نیامرزد جوان گفت نه بخدا یا رسول الله پیغمبر فرمود وای بر تو ای جوان بمن گزارش ندهی یکی از گناهانت را؟ عرض کرد چرا عرض میکنم من هفت سال بودنبش قبر میکردم و مردهها را بیرون می آوردم و کفن آنها را بر

اتیت قبرها فنبشتمها ثم استخرجتها و نزعنا ما كان عليها من اكفانها وتركتها متجردة على شفير قبرها و مضيت منصرفا فانا نرى الشيطان فاقبل يزيناها لي ويقول اما ترى بطنها و يياضها اما ترى و ركبيها فلم يزل يقول لي هذا حتى رجعت عليها ولم املك نفسي حتى جامعتها و تركتها مكانها فاذا انا بصوت من ورائي يقول يا شاب ويل لك من ديان يوم الدين يوم يقفني و اياك كما تركتني عريانا نقفي عسا كر الموتى و نزعني من حفرتي و سلبتني اكفاني و تركتني اقوم جنة الى حسابي فويل لشبابك من النار فما اظن اني اشم ريح الجنة ابدا فما ترى لي يا رسول الله فقال النبي ﷺ تنح عني يا فاسق اني اخاف ان احترق بنارك فما اقربك من النار ثم لم يزل ﷺ يقول ويشير اليه حتى امعن من بين يديه فذهب فاتى المدينة فتزود منها ثم اتى بعض جبالها فتعبد فيها و لبس مسحا و غل يديه جميعا الى عنقه و نادى يا رب هذا عبدك بهلول بين يديك مغلول يا رب انت الذي تعرفني و زل مني ما تعلم سيدى يا رب اني اصبحت من النادمين و اتيت بنبيك تائبا فطرمني و زادني خوفا فاسئلك باسمك و جلالك و عظمة سلطانتك ان لا تخيب رجائي سيدى و لا تبطل دعائي و لا تقنطنى من رحمتك فلم يزل يقول ذلك اربعين يوماً و ليلة تبكى له السباع و الوحوش فلما تمت له اربعون يوماً و ليلة رفع يديه الى السماء و قال اللهم ما فعلت في حاجتي ان كنت استجبت دعائي و غفرت خطيئتي فاوح الى نبيك و ان لم تستجب لي دعائي و لم تغفر لي خطيئتي و اردت عقوبتي فمجل بنار تحرقني

میکرفتم یکدحتر از انصار مرد و چون بخاکش سپردند و برگشتند و شب شد گورش را شکافتم و درش آوردم و کفن او را برگرفتم و برهنه اش بر لب گور انداختم و برگشتم که شیطان آمد و او را بنظرم جلو داد و میگفت مگر آن شکم صاف و بلوریش را نبینی و آن کفل فریبش را تا بر او برگشتم و با او در آمیختم و او را بجای خود و انهادم و از پشت سرم آوازی شنیدم که میگفت ای جوان وای بر تو از حال کم روز جزا روزی که مرا با تو احضار کند من که برهنه ام! نداختی در قشون مردگان و از گورم در آوردی و کفنم بردی و جنیم بحساب دانندی وای بر جوانی تو از دوزخ من گمان ندارم هرگز بوی بهشت را بشنوم یا رسول الله نظر شما چیست؟ بیغمبر فرمود ای فاسق از من دور شو که میترسم منم به آتش تو بسوزم چه نزدیکی به آتش و پی درم پیغمبر میفرمود و با دست او را دور باش میداد تا از نظر او ناپدید شد و رفت و در شهر مدینه توشه ای برگرفت و به یکی از کوههای مدینه رفت و در آنجا عبادت پرداخت چه موئی پوشید و هر دو دست خود را بگردنش بست و فریاد زد پروردگارا این بنده توست پیش تو فکار است و دست بگردن پروردگارا تو مرا میشناسی و میدانی چه لغزشی کردم سیدی پروردگازم من پشیمان گشتم و تائب نزد پیغمبر رفتم مرا راند و بترسم افزود از تو خواهم بنام تو و جلال و عظمت سلطانت که نومیدم نکنی و دعایم بیهوده مسازی و از رحمت محروم مکنی تا چهل شب و روز پی درم همین را میگفت تا درنده و دام برایش گریستند پس از چهل شبانه روز دست بدعا برداشت و گفت آنچه در حاجت خود توانستم

او عقوبة في الدنيا تهلكني وخلصني من فضيحة يوم القيمة فانزل الله تبارك وتعالى على نبيه ﷺ
والذين اذا فعلوا فاحشة يعني الزنا او ظلموا انفسهم يعني بارتكاب ذنب اعظم من الزنا ونبش
القبور واخذ الاكفان ذكروا الله و استغفروا الذنوبهم يقول خافوا الله فاجلوا التوبة و من يغفر
الذنوب الا الله يقول عز وجل اتاك عبدى يا محمد تائباً فطردته فاين يذهب والى من يقصد وهن يسئل
ان يغفر له ذنباً غيرى ثم قال عز وجل ولم يصروا على فعلوه وهم يعلمون يقول لم يقيموا على الزنا
ونبش القبور واخذ الاكفان اولئك جزاءهم مغفرة من ربهم وجنات تجري من تحتها الانهار خالدين
فيها ونعم اجر العالمين فلما نزلت هذه الاية على رسول الله ﷺ خرج و هو يتلوها ويتبسم فقال
لاصحابه من يدلنى على ذلك الشاب التائب فقال معاذ يا رسول الله بلغنا أنه في موضع كذا و كذا
فمضى رسول الله ﷺ باصحابه حتى انتهوا الى ذلك الجبل فصعدوا اليه يطلبون الشاب ما زاهم
بالشاب قائم بين صخرتين مغلولة يدها الى عنقه وقد أسود وجهه و تساقطت اشجار عينيه من البكاء
وهو يقول سيدى قد احسنت خلقى واحسنت صورتى فليت شعرى ماذا تريدبى افى النار تحرقنى
اوفى جوارك تسكننى اللهم انك قدا كثرت الاحسان الى وانعمت على فليت شعرى ماذا يكون
آخرا مرى الى الجنة تزفنى ام الى النار تسوقنى اللهم ان خطيئتى أعظم من السموات و الارض
ومن كرسيك الواسع و عرشك العظيم فليت شعرى تغفر خطيئتى ام تفضحنى بها يوم القيمة فلم يزل

کردم اگر دعایم مستجاب کردی به بیغمبرت وحی کن و اگر نکردی و نیامرزدی و کیفرم خواهی
بزودی با آتش بسوزانم یا در دنیا هلاکم کن که از رسوائی روز قیامت خلاص کنی خدا این آیه را
به بیغمبرش فرستاد (آل عمران ۱۳۵) آنانکه چون هرزگی کردند یعنی زنا یا بخودستم کردند یعنی گناه
بزرگتر از زنا که نبش قبور و بردن کفنها است بیاد خدا افتادند و برای گناه خود آمرزش خواستند
یعنی ترسیدند از خدا و زود توبه کردند کیست که گناه را بیامرزد جز خدا خدای عزوجل میگوید
ای محمد بنده ام پیش تو آمد و او را راندی کجا برود و که را بخوهد و از که خواهش آمرزش
گناه خود کند جز من سپس فرمود خدای عزوجل و اصرار نکردند بدانچه کردند و میدانستند میفرماید
ادامه ندادند به نبش قبور و بردن کفن آنان را یاداش از طرف پروردکارشان آمرزش است و بهشتها که
که از زیر آن نهرها روانست؛ در آن جاوید بمانند و چه خوبست مزد عاملان چون این آیه بیغمبر نازل
شد بیرون شد و با تبسم این آیه را میخواند و باصعهاش گفت کی مرا باین جوان تائب راهنمایی
کنده معاذ گفت یا رسول الله بمن خبر رسیده که در فلان جاست رسول خدا با اصعهاش رفتند تا در
کوه آن جوان را یافتند که میان دو سنگ دستها بگردن بسته و رویش سیاه شده و مزگانهایش ریخته
از گریه و میگوید ای آقایم مرا خوشرو و زیبا آفریدی کاش میدانستم میخواهی در آتشم بسوزانی
یا در پناهت ماوی دهی خدایا تو تو احسان و نعمت فراوان بمن دادی کاش میدانستم سرانجام بهشت
است یا دوزخ خدایا خطایم بزرگتر از آسمانها و زمین است و از کرسی و عرش عظیم کاش می
دانستم خطایم رامیآمرزی یا روز قیامت مرا رسوا میکنی بیای چینی میگفت و میگریست و خاک

يقول نحو هذا وهو يبكى و يحشو التراب على رأسه وقد احاطت به السباع وصفت فوقه الطير وهم يبكون لبكائه فدنا رسول الله ﷺ فاطلق يديه من عنقه ونفض التراب عن رأسه و قال يا بهلول ابشر فانك عتيق الله من النار ثم قال ﷺ لاصحابه هكذا تداركوا الذنوب كما تداركها بهلول ابشر فانك عتيق الله من النار ثم تلا عليه ما انزل الله عز وجل فيه وبشره بالجنة

٤ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق ره قال اخبرنا احمد بن محمد الهمداني قال حدثنا احمد بن صالح عن حكيم بن عبد الرحمن قال حدثني مقاتل بن سليمان عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ لعلي بن ابي طالب عليه السلام يا علي انت مى بمنزلة هبة الله من آدم و بمنزلة سام من نوح و بمنزلة اسحق من ابراهيم و بمنزلة هرون من موسى و بمنزلة شمعون من عيسى الا انه لاني بعدى يا علي انت وصي و خليفتي فمن جحد وصيتك و خلافتك فليس مني و لست منه و انا خصمه يوم القيمة يا علي انت افضل امتي فضلا و اقدمهم سلماً و اكثرهم علماً و اوفرهم حكمة و اشجعهم قلباً و اسخاهم كفا يا علي انت الامام بعدى و الامير و انت صاحب بعدى و الوزير و مالك في امتي من نظير يا علي انت قسيم الجنة و النار بمحبتك يعرف الابرار من الفجار و يميز بين الاشرار و الاخيار و بين المؤمنين و الكفار .

بسر ميربخت و درندگان دورش را گرفته و برندگان بالاي سرش صف شده بودند و از گريه او ميگريستند رسول خدا (ص) خود را باو رسانيد و دستهايش را از گردنش گشود و گرد از سرش زدود و فرمود اي بهلول موده گير كه تو آزاد کرده خدائي از دوزخ سپس باصعابش گفت گناهان را چنين جبران كنيد كه بهلول جبران كرد سپس آنچه خدا نازل کرده بود بر او تلاوت كرد و موده بهتش داد.

٤- رسول خدا (ص) بعلی بن ابیطالب فرمود ای علی تو نسبت بمن بمنزله هبة الله هستی از آدم و بمنزله سام از نوح و بمنزله اسحق از ابراهيم و بمنزله هرون از موسى و بمنزله شمعون از عيسى جز آنكه پیغمبری، پس از من نیست ای علی تو وصی و خلیفه منی هر كه وصایت و خلافت تو را منكر شود از من نیست و من از او نیستم و من روز قیامت خصم او بم ای علی تو افضل امتی در فضل و بیشتر همه در اسلام و بیشتر همه در علم و حلیمتر و دلدادتر و سخاوتمندتر همه ای ای علی پس از من تو امام و امیری و تو صاحب و سروری و وریری و درامت من مانند نداری ای علی تو قسمت کن بهشت و دوزخی بدوستی تو ابرار از فجار شناخته شوند و بدان از نیکان تمیز یابند و مؤمنان از کافران جدا گردند .

المجلس الثاني عشر يوم الثلاثاء

ثلث بقين من شعبان من سنة سبع وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رضی الله عنه قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد رضی الله عنه قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن الحسين بن علوان عن عمرو بن شمر عن جابر عن ابي جعفر الباقر عليه السلام قال كان رسول الله صلى الله عليه وآله اذا نظر الى هلال شهر رمضان استقبل القبلة بوجهه ثم قال اللهم اهلنا علينا بالامن و الايمان والسلامة والاسلام والعافية المججلة و الرزق الواسع و دفع الاسقام و تلاوة القرآن و العون على السلوة والصيام اللهم سلمنا لشهر رمضان و سلمه لنا و تسلمه منا حتى ينقضى شهر رمضان و قد غفرت لنا ثم يقبل بوجهه على الناس فيقول يا معشر المسلمين اذا طلع هلال شهر رمضان غلت مرده الشياطين و فتحت ابواب السماء و ابواب الجنان و ابواب الرحمة و غلقت ابواب النار و استجيب الدعاء و كان الله عز و جل عند كل فطر عتقاء يعتقهم من النار و نادي مناد كل ليلة هل من سائل هل من مستغفر اللهم اعط كل منفق خلفا و اعط كل ممسك تلقا حتى اذا طلع هلال شوال نودي المؤمنون ان اغدوا الى جوائزكم فهو يوم الجائزة ثم قال ابو جعفر عليه السلام اما والذي نفسي بيده ما هي بجائزة الدنانير و الدراهم .

مجلس دوازدهم - شنبه سه روزمانده از شعبان سال ۳۶۷

۱- امام پنجم فرمود چون چشم رسول خدا بپاه رمضان میافتاد رو بقبله میکرد میفرمود خدایا آن را نو کن بر ما بامنیّت و ایمان و تندرستی و مسلمانان و عافیت سراپا و روزی فراوان و دفع بیماری و تلاوت قرآن و کمک بر نماز و روزه خدایا ما را برای ماه رمضان سالم دار و آن را برای ما سلامت دار و از ما دریافت کن تا ماه رمضان بگذرد و ما را آمرزیده باشی سپس رو ب مردم میکرد و میفرمود ای گروه مردم مسلمان چون ماه نو رمضان بر آید شیاطین متسرّد در بند شوند و درهای آسمان و درهای بهشت و درهای رحمت گشوده گردند و درهای دوزخ بسته شوند و دعا مستجاب گردد و برای خدای عزوجل نزد هر افطاری آزاد شدگانی باشند که آنها را از دوزخ آزاد کند و هر شب منادی فریاد زند آیا خواهشندی هست؟ آیا آمرزشجویی هست؟ خدایا بهر خرج کنی عوض بده و بهر مسکمی تلف بده تا چون هلال شوال بر آید فریاد شود بمؤمنان که فردا برای جازمه های خود حاضر باشید که فردا روز جازمه است سپس امام پنجم فرمود هلا بدانکه جانم بدست او است این جازمه پول طلا و نقره نیست .

۲ - حدثنا محمد بن ابراهيم المعاذی قال حدثنا احمد بن جيوية الجرجاني المذكر قال حدثنا ابو اسحق ابراهيم بن بلال قال حدثنا ابو محمد قال حدثنا ابو عبد الله محمد بن كرام قال حدثنا احمد بن عبد الله قال حدثنا سفیان بن عیینة قال حدثنا معاوية بن ابي اسحق عن سعيد بن جبیر قال سئلت ابن عباس ما لمن صام شهر رمضان و عرف حقه قال تهباً یا بن جبیر حتی احدثك بما لم تسمع اذناك ولم يمر علی قلبك و فرغ نفسك لما سئلتنی عنه فما اردته فهو علم الاولین والاخرین قال سعید بن جبیر فخرحت من عنده فتهیات له من الغد فبكرت اليه مع طلوع الفجر فصليت الفجر ثم ذكرت الحديث فحول وجهه الي فقال اسمع مني ما اقول سمعت رسول الله ﷺ يقول لو علمتم مالكم فی رمضان لزدتم الله تبارك و تعالی شكراً اذا كان اول ليلة غفر الله عز و جل لامتی الذنوب كلها سرها و علانيتها و رفع لكم الفی الف درجة و بنی لكم خمسين مدينة و كتب الله عز و جل لكم يوم الثاني بكل خطوة تخطونها فی ذاك اليوم عبادة سنة و ثواب نبی و كتب لكم صوم سنة و اعطاكم الله عز و جل . يوم الثالث بكل شعرة علی ابدانكم قبة فی الفردوس من درة بیضاء فی اعلاها اثنا عشر الف بیت من النور و فی اسفلها اثنا عشر الف بیت فی كل بیت الف سریر علی كل سریر حوراء یدخل علیكم كل يوم الف ملك مع كل ملك هدية و اعطاكم الله عز و جل يوم الرابع فی جنة الخلد سبعین الف قصر فی كل قصر سبعون الف بیت فی كل بیت خمسون

۲- سعید بن جبیر گوید باین عباس گفتم ثواب کسی که ماه رمضان را روزه دارد و حق آن را بشناسد چیست؟ گفت ای پسر جبیر آماده باش تا بتو حدیثی گویم که گوشت نشنیده و بدات نگذشته است دل خود را برای آنچه بر سیدی فارغ کن که آنچه خواستی علم اولین و آخرینست سعید بن جبیر گوید از نزد او بیرون شدم و خودم را آماده کردم برای فردا، سپیده دم نزد او رفتم و نماز بامداد را گذاردم و حدیث را باو یاد آور شدم رو بمن کرد و گفت بشنو آنچه گویم، رسول خدا میفرمود اگر بدانید آنچه شما در ماه رمضان دارید برای خدا بیشتر شکر میگردید.

شب اول- خدا همه گناهان امتم را از عیان و نهان بیامرزد و برای شما هزار هزار درجه بالا برد و پنجاه شهر برای شما بسازد.

روز دوم- خدای عز و جل بهر گامی که بردارید عبادت یکسال و ثواب یک پیغمبر و روزه یک سال برای شما بنویسد.

روز سوم- بهر مو که در تن دارید گنبدی در فردوس برای شما بسازد از در سفید که درز بر آن ۱۲ هزار و در نشیب آن ۱۲ هزار خانه نور بشما دهد که در هر خانه هزار تخت و بر هر تختی حوریه باشد و هر روزی هزار فرشته بر شما در آید با هر فرشته هدیه ای باشد.

روز چهارم- خدا در بهشت خلد بشما هفتاد هزار قصر دهد در هر قصری هفتاد هزار خانه و در هر خانه پنجاه هزار تخت و بر هر تخت حوریه ای و برابر هر حوریه هزار کنیزک و روسری هر

الف سریر علی کل سریر حوراء. بین یدی کل حوراء الف وصیفة خمار احدیمن خیر من دنیا و ما فیها و اعطا کم الله . یوم الخامس فی جنة المأوی الف الف مدینة فی کل مدینة سبعون الف بیت فی کل بیت سبعون الف مائدة علی کل مائدة سبعون الف قصعة و فی کل قصعة ستون الف لون من الطعام لایشبه بعضها بعضا و اعطا کم الله عز و جل . یوم السادس فی دار السلام مائة الف مدینة فی کل مدینة مائة الف دار فی کل دار مائة الف بیت فی کل بیت مائة الف سریر من ذهب طول کل سریر الف ذراع علی کل سریر زوجة من الحور العین علیها ثلثون الف ذوابة منسوجة بالدر و الیاقوت تحمل کل ذوابة مائة جارية و اعطا کم الله عز و جل . یوم السابع فی جنة النعیم ثواب اربعین الف شهید و اربعین الف صدیق و اعطا کم الله عز و جل . یوم الثامن عمل ستین الف عابد و ستین الف زاهد و اعطا کم الله عز و جل . یوم التاسع ما یعطی الف عالم و الف معتکف و الف مرابط و اعطا کم الله عز و جل . یوم العاشر قضاء سبعین الف حاجة و یتستغفر لکم الشمس و القمر و النجوم و الدواب و الطیر و السباع و کل حجر و مدد و کل رطب و یابس و الحیطان فی البحار و الاوراق علی الاشجار و کتب الله عز و جل لکم . یوم احد عشر ثواب اربع حجرات و عمرات کل حجة مع نبی من الانبیاء و کل عمره مع صدیق او شهید و جعل الله عز و جل . لکم یوم اثنی عشر ان یبدل الله سیئاتکم حسنات و یجعل حسناتکم اضعافا و یتکتب لکم بكل حسنة

کنیزک بہتر است از دنیا و ما فیها .

روز پنجم - خدا در جنة الماوی بشما هزار هزار شهر دهد که در هر شهری هفتاد هزار خانه و در هر خانه هفتاد هزار خوان بر هر خوان هفتاد هزار کاه که در آن شصت هزار رنگ خوراک مختلف است
روز ششم - خدا در دار السلام بشما صد هزار شهر بدهد که در هر شهری صد هزار خانه و در هر خانه صد هزار تخت طلا بطول هزار ذراع است و بر هر تختی زنی از حور العین است که سی هزار گیسوان بافته بادر و یاقوت دارد و هر گیسوئرا صد هزار کنیزک بردارد .
روز هفتم - خدا در جنة نعیم ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار صدیق دهد.
روز هشتم - خدا بشما مزد کردار شصت هزار عابد و شصت هزار زاهد دهد.
روز نهم - خدا بشما عطای هزار عالم و هزار معتکف و هزار مرابط دهد.
روز دهم - هفتاد هزار حاجت از شما بر آورد و خورشید و ماه و ستارگان و جانداران و پرندہ و درندہ و هر سنک و کلوخ و هر تر و خشک و ماهیان دریا و برگهای درختان و کتابهای خدا عز و جل برای شما آمرزش جوید.
روز یازدهم - ثواب چهار حج و عمره که هر حجی با بیغمبری و هر عمره ای با صدیقی یا شهیدی انجام شده باشد .
روز دوازدهم - خدا سیئات شما را بدل بحسنات کند و برای هر حسنة هزار حسنة بنویسد.

الف الفحسنة وكتب الله عز وجل . لكم يوم ثلثة عشر مثل عبادة اهل مكة والمدينة واعطاكم الله بكل حجر ومدد ما بين مكة و المدينة شفاعة ويوم اربعة عشر فكانما لقيتم آدم و نوحا وبعدهما ابراهيم و موسى و بعده داود و سليمان و كانوا عبدتم الله عز وجل مع كل نبى مائتى سنة و قضى لكم . يوم خمسة عشر حوائج من حوائج الدنيا والاخرة و اعطاكم الله ما يعطى ايوب و استغفر لكم حملة العرش و اعطاكم الله عز وجل يوم القيمة اربعين نورا عشرة عن يمينكم و عشرة عن يساركم و عشرة امامكم و عشرة خلفكم و اعطاكم الله عز وجل . يوم ستة عشر اذا خرجتم من القبر ستين حلة تلبسونها و ناقه تركبونها و بعث الله اليكم غمامة تظلكم من حر ذلك اليوم و يوم سبعة عشر يقول الله عز وجل انى قد غفرت لهم و لا بائهم و رفعت عنهم شدائد يوم القيمة و اذا كان يوم ثمانية عشر امر الله تبارك و تعالى جبرئيل و ميكايل و اسرافيل و حملة العرش و الكروبيين ان تستغفر و الامة محمد و آله و صحبه الى السنة القابلة و اعطاكم الله عز وجل يوم القيمة ثواب البدرين فاذا كان يوم التاسع عشر لم يبق ملك فى السوات و الارض الا استاذنوا ربهم فى زيارة قبوركم كل يوم و مع كل ملك هدية و شراب فاذا تم لكم عشرون يوما بعث الله عز وجل اليكم سبعين الف ملك يحفظوكم من كل شيطان رجيم و كتب الله عز وجل لكم بكل يوم صمتهم صوم مائة سنة و

روز سيزدهم - خدا مانند ثواب اهل مكة و مدینه بشما دهد و بهر سنك و كلوخی میان مكة و مدینه شفاعت بشما بخشد.

روز چهاردهم - گویا آدم و نوح را دیدار کردید و پس از آنها ابراهیم و موسی و سپس داود و سلیمان و گویا با هر پیغمبری دوست سال خدارا عبادت کردید.

روز پانزدهم - حوائجی از دنیا و آخرت شما را بر آورد و بشما بدهد آنچه با یوب داد و حاملان عرش برای شما آمرزش جویند و خدای عزوجل روز قیامت بشما چهل نور عطا کند از هر سستی ده نور:

شانزدهم - از قبر که در آید خدا شصت حله بشما دهد تا در بر کنید و ناقه ای که سوار شوید و ابریکه از گرمای آنروز بر شما سایه کند.

هفدهم - خدای عزوجل فرماید آنها را با پدرانشان آمرزیدم و سختیهای روز قیامت را از آنها برداشتم.

هیجدهم - خدای تبارک و تعالی بجبرئیل و میکائیل و اسرافیل و حاملان عرش و کرو بیان دستور دهد برای امت معبد ص تا سال آینده آمرزش جویند و ثواب بدریون بشما عطا کند.

نوزدهم - فرشته ای در آسمانها و زمین نماند جز آنکه از خدا اجازه خواهند که هر روز با هدیه و نوشابه گوارا شمارا زیارت کند.

بیستم - خدای عزوجل هفتاد هزار فرشته فرستد تا شما را از هر شیطان رجیمی حفظ کند و برای هر روز ثواب صد سال روزه بشما بنویسد و میان شما و آتش خندقی نهد و بشما ثواب

جعل بینکم و بین النار خندقا و اعطاکم الله ثواب من قرء التوریه والانجیل والزبور والفرقان و کتبه الله عز وجل لکم بكل ریشة علی جبرئیل عبادة سنة و اعطاکم ثواب تسبیح العرش و الكرسي و زوجکم بكل آیه فی القرآن الف حوراء. یوم احد و عشرين یوسع الله علیکم القبر الف فرسخ و یرفع عنکم الظلمة والوحشة و یرفع قبورکم کقبور الشهداء و یرفع وجوهکم کوجه یوسف عليه السلام بن یعقوب عليه السلام و یوم اثنین و عشرين یرفع الله عز وجل الیکم ملک الموت کما یرفع الی الانبیاء و یدفع عنکم هم الدنيا و عذاب الآخرة و یوم الثلثة و عشرين تمرن علی الصراط مع النبیین والصدیقین و الشهداء و کأنما اشبعتم کل یتیم من امتی و کسوتهم کل عریان من امتی و یوم اربعة و عشرين لاتخرجون من الدنيا حتی یری کل واحد منکم مکانه من الجنة و یرفع کل واحد ثواب الف مریض و الف غریب خرجوا نى طاعة الله عز وجل و اعطاکم ثواب عتق الف رقبة من ولد اسمعیل و یوم خمسة و عشرين بنی الله عز وجل لکم تحت العرش الف قبة خضراء علی رأس کل قبة خیمة من نور یقول الله تبارک و تعالی یا امة محمد انا ربکم و انتم عبیدی و اما انی استظلوا بظل عرشی فی هذه القباب و کلوا و اشربوا هنیئاً فلا خوف علیکم ولا انتم تحزنون یا امة محمد و عزتی و جلالی لا یبعثکم الی الجنة یتعجب منکم الاولون و الآخرون

کسی دهد که تورات و انجیل و زبور و فرقان را خوانده و بشماره پره‌ای جبرئیل بشما ثواب یک سال عبادت دهد و ثواب تسبیح عرش و کرسی بشما دهد و بهر آیه که در قرآنست هزار حوریه بشما تزویج کند.

بیست و یکم- هزار فرسخ گورشما را گشاد کند و ظلمت و وحشت از آن ببرد و مانند گور شهادت سازد و روی شمارا چون روی یوسف بن یعقوب کند.

بیست و دوم- ملک الموت را بوضع انبیاء بالین شما فرستد و از شما هر اس منکر و نکیر و هم عذاب آخرت را بگرداند.

بیست و سوم- باینگبران و صدیقان و شهیدان برصراط بگذرید و چنان باشد که هر یتیم امت را سیر کرده و هر عریان امت را پوشیده اید.

بیست و چهارم - از دنیا نروید تا هر کس جای خود را در بهشت ببیند و ثواب هزار بیمار و هزار غریب در راه خدا بشما عطا شود و ثواب آزاد کردن هزار بنده از اولاد اسمعیل بشما عطا کند.

بیست و پنجم- خدای عزوجل برای شما بنا کند زیر عرش هزار گنبد سبز که بر سر هر گنبد خیمه نوری باشد خدای عزوجل فرماید ای امت محمد منم پروردگار شما شما بنده گان و کنیزان من در این گنبدها زیر سایه عرش من باشید و گوارا بخورید و بنوشید ترس و غمی بر شما نیست ای امت محمد بعزت و جلال خود شما را چنان ببهشت برم که اولین و آخرین در شکفت مانند

ولاتوجن كل واحد منكم بالف تاج من نور و لاركبن كل واحد منكم على ناقة خلقت من نور
 ورمامها من نور و في ذلك الزمام الف حلقة من ذهب في كل حلقة ملك قائم عليها من الملكة
 بيد كل ملك عمود من نور حتى يدخل الجنة بغير حساب و اذا كان يوم ستة و عشرين ينظر الله
 اليكم بالرحمة فيغفر الله لكم الذنوب كلها الا الدماء و الاموال و قدس بينكم كل يوم سبعين مرة
 من الغيبة و الكذب و البهتان و يوم سبعة و عشرين فكانما نصرتكم كل مؤمن و مؤمنة و كسوتهم سبعين
 الف عارى و خدمتم الف مرابط و كانما قرأتكم كل كتاب انزل الله عز و جل على انبيائه و يوم ثمانية
 و عشرين جعل الله لكم في جنة الخلد مائة الف مدينة من نور و اعطاكم الله عز و جل في جنة
 المأوى مائة الف قصر من فضة و اعطاكم الله عز و جل في جنة الفردوس مائة الف مدينة في
 كل مدينة الف حجرة و اعطاكم الله عز و جل في جنة الجلال مائة الف منبر من مسك في جوف
 كل منبر الف بيت من زعفران في كل بيت الف سرير من در و ياقوت علق كل سرير زوجة من
 الحور العين فاذا كان يوم تسعة و عشرين اعطاكم الله عز و جل الف الف محلة في جوف كل
 محلة قبة بيضاء في كل قبة سرير من كافور ابيض على ذلك السرير الف فراش من السندس الاخضر
 فوق كل فراش حوراء عليها سبعون الف حلقة و على راسها ثمانون الف زوابة كل زوابة مكلمة بالدر
 و الياقوت فاذا تم ثلثون يوما كتب الله عز و جل لكم بكل يوم مر عليكم ثواب الف شهيد و الف صديق و

و بر سر هر کدام شما هزار تاج از نور گذارم و هر کدام شما را بر ناقة ای سوار کنم که از نور
 خلق شده و مهار نوردارد و در آن مهار هزار حلقه طلا است و بهر حلقه فرشته ایست که عمود نورد
 دست دارد تا بحساب وارد بهشت شود.

روز بیست و هشتم - خدا نظر رحمت بوی کند و همه گناهانش را جز قتل نفس و
 بیهی مالی می آمرزد و هر روز هفتاد بار از غیبت و دروغ و بهتان پاکش کند.
روز بیست و هفتم - گویا هر مرد و زن مؤمن را یاری گردید و هفتاد هزار برهنه پوشانیده و
 هزار مرزبانرا خدمت کرده و هر کتابی که خدا فرستاده خوانده آید.

روز بیست و هشتم - خدا در بهشت خلد صد هزار شهر نور بشما دهد و در جنة الماوی صد هزار
 کاخ نقره و در جنة الفردوس صد هزار شهر و در هر شهری صد هزار منبر مشك که در درون هر
 منبری هزار خانه از زعفران است و در هر خانه هزار تخت از در و یاقوت و بر هر تختی
 هسری از حورالین.

بیست و نهم - خدا هزار هزار محله دهد که درون هر محله گنبد سفید است و دور هر گنبد
 تختی از کافور سفید و بر آن تخت هزار بستر از سندس سبز و بالای هر بستری حوریه در هفتاد
 هزار حله و بر سرش هشتاد هزار شقه گیسو است و هر شقه مکمل بدو یاقوت بوده.
سی ام - خدا بنویسد برای شما بهر روزی که بر شما گذرد ثواب هزار شهید و هزار صديق و
 بنویسد برای هر روزی ثواب روزه دو هزار روز و بشماره هر چه بروید به آب رود نیل درجه شما را

کتب الله عز و جل لكم عبادة خمسين سنة و كتب الله عز و جل لكم بكل يوم صوم الفی يوم و رفع لكم بعد ما نبت النيل درجات و كتب عز و جل لكم برائة من النار و جواز اعلی الصراط و امانا من العذاب و للجنة باب يقال له الريان لا یفتح ذلك الی يوم القيمة ثم یفتح للصائمین و الصائمات من امة محمد صلی الله علیه و آله ثم ینادی رضوان خازن الجنة یا امة محمد هلموا الی الريان فیدخل امتی فی ذلك الباب الی الجنة فمن لم یغفر له فی رمضان ففی ای شهر یغفر له و لا حول و لا قوة الا بالله و حسبنا الله و نعم الوکیل و فی هذا الیوم بعد المجلس حدیثا آخر.

۳ - حدثنا الشیخ الفقیه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی رحمه الله قال حدثنا ابي رضا قال حدثنا علی بن ابرهیم بن هاشم قال حدثنا جعفر بن سلمة قال حدثنا ابراهیم بن محمد الثقفی قال حدثنا عبید الله بن موسی العبسی قال حدثنا مهلهل العبیدی قال حدثنا کریرة بن صالح الهجری عن ابي ذر جندب بن جنادة رضی قال سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله یقول لعلی علیه السلام کلمات ثلثا لان تكون لی واحدة منهن احب الی من الدنيا و ما فیها سمعه یقول اللهم اعنه و استعن به اللهم انصره و انتصر به فاند عبدک و اخو رسولک ثم قال ابو ذر (ره) اشهد لعلی بالولاء و الاخاء و الوصیة قال کریرة بن صالح و کان یشهد له بمثل ذلك سلمان الفارسی و المقداد و عمار و جابر بن عبد الله الانصاری و ابو الهیثم التیهان و خزیمة بن ثابت ذو الشهادتین و ابو ایوب صاحب منزل رسول الله صلی الله علیه و آله و هاشم بن عتبة المرقال کلهم من افاضل اصحاب رسول الله صلی الله علیه و آله و الحمد لله رب العالمین و صلواته علی سیدنا محمد و عترته الطیبین الطاهرین و سلم تسلیماً .

بالا برد و بنویسد برای شما برات آزادی از دوزخ و جواز از صراط و امان از عذاب ، بهشت را در دست بنام ریان که تا روز قیامت گشوده نگردد و برای مردان و زنان روزه دار باز کنند که از امت محبتند و رضوان خازن بهشت جار زندای امت محمد بیاید بسوی ریان و امت من از این در وارد بهشت شوند هر که در ماه رمضان آمرزیده نشود درجه ماهی آمرزیده شود؛ نیست جنبش و توانائی جز بخدا پس است مارا خدا و چه خوب و کیلی است .

در این روز پس از جلسه حدیث دیگری است - از ابي ذر جندب بن جنادة (ره) گفت شنیدم رسول خدا (ص) بعلی (ع) سه جمله فرمود که اگر یکی از آنها از من بود دوستتر بود برای من از دنیا و ما فیها شنیدم میفرمود بار خدایا کمکش کن و بکمکش خواه خدایا یاریش کن و یاریش خواه زیرا او بنده تو و رسول تو است سپس ابوذر گفت گواهم برای علی (ع) بولاء و اخوت و وصیت کریرة بن صالح راوی حدیث از ابوذر گوید گواهی میدادند برای علی (ع) بمانند همین سلمان فارسی ، مقداد و عمار و جابر بن عبد الله انصاری ، ابو الهیثم تیهان ؛ خزیمة بن ثابت ذو الشهادتین و ابو ایوب میزبان پیغمبر (ص) و هاشم بن عتبة مرقال که همه از افاضل اصحاب رسول خدا (ص) بودند و الحمد لله رب العالمین .

المجلس الثالث عشر

يوم الجمعة غرة شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن الحسين عن محمد بن جمهور و عن محمد بن زياد عن سمع محمد بن مسلم الثقفي يقول سمعت ابا جعفر محمد بن علي الباقر (ع) يقول ان الله تبارك و تعالی ملئكة مو كلين بالصائمين يستغفرون لهم في كل يوم من شهر رمضان الى آخره و ينادون الصائمين كل ليلة عند افطارهم ابشروا عبادة الله و قد جمعتم قليلا و ستشبعون كثيراً بوركتكم و بورك فيكم حتى اذا كان آخر ليلة من شهر رمضان نادوهم ابشروا عبادة الله فقد غفر الله لكم ذنوبكم و قبل توبتكم فانظروا كيف تكونون فيما تستأنفون .

۲ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحاق (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الكوفي قال حدثنا علي بن الحسن بن علي بن فضل عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عن ابيه عن آباءه **عليه السلام** قال قال رسول الله **ﷺ** ان شهر رمضان شهر عظيم يضاعف الله فيه الحسنات و يمحو فيه السيئات و يرفع فيه الدرجات من تصدق في هذا الشهر بصدقة غفر الله له و من احسن فيه الى ما ملكت يمينه غفر الله له و من حسن فيه خلقه غفر الله له و من كظم فيه غيظه غفر الله له و من وصل فيه رحمه غفر الله له ثم قال **ﷺ** ان شهر كم هذا ليس كالشهور انه اذا قبل اليكم اقبل بالبركة و الرحمة و اذا ادبر عنكم ادبر بغير ان الذنوب هذا شهر الحسنات فيه مضاعفة و اعمال الخير

مجلس مئزردهم = روز جمعه غره ماه رمضان ۳۶۷

- ۱- امام پنجم میفرمود براستی برای خدای تبارک و تعالی فرشتگانست موکل بروزه داران که هر روز ماه رمضان تا پایانش برای آنها آمرزش جویند و هنگام افطار روزه دارانرا ندا زنند که موده گیرید بندگان خدا اندکی گرسنه شدید و بزودی بسیار سیر شوید مبارک باشید و مبارک کنید تا شب آخر ماه رمضان بآنها ندا کنند موده گیرید بندگان خدا بتحقیق خدا گناهان شمارا آمرزید و توبه شمارا پذیرفت نظر کنید که در آینده چگونه خواهید بود.
- ۲- رسول خدا فرمود ماه رمضان ماه بزرگی است خدا حسناترا در آن دو چندان کند و سیئاترا در آن معفو کند و درجاترا بالا برد هر که در این ماه صدقه ای دهد خدا او را بیامرزد و هر که در آن احسان کند بملوکان خود خدایش بیامرزد و هر که خوش خلقی کند خدایش بیامرزد و هر که خشم خود را فروغورد خدایش بیامرزد و هر که صلح رحم کند خدایش بیامرزد سپس فرمود براستی این ماه شما چون ماههای دیگر نیست براستی بیون شما رو کند بابرکت و رحمت آید و چون از شما برود با آمرزش گناهان برود این ماهیست که حسنات در آن دو چندانست و اعمال خیر در آن قبول

فیه مقبولة، من صلی منکم فی هذا الشهر لله عز وجل رکعتین یتطوع بهما غفر الله له ثم قال **صَلِّ** ان الشقی حق الشقی من خرج منه هذا الشهر ولم یغفر ذنوبه فحینئذ یخسر حین یفوز المحسنون بجوائز الرب الکریم .

۳ - حدثنا محمد بن الحسن قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا العباس بن معروف عن محمد بن سنان عن طلحة بن زید عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلم قال من كبر الله تبارك و تعالی عند المساء مائة تكبيرة كان كمن اعتق مائة نسمة .

۴ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسين بن علوان عن عمرو بن ثابت قال حدثني محمد بن حمران عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلم انه قال من سبح الله كل يوم ثلاثين مرة دفع الله تبارك و تعالی عنه سبعين نوعا من البلاء ادناها الفقر .

۵ - حدثنا ابي ره قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن محمد عن الحسين بن سعيد عن ابن ابي عمير عن معاوية بن وهب عن عمرو بن نهيك عن سلام المكي عن ابي جعفر الباقر **عليه السلام** قال اتى رجل النبي **صلى الله عليه وآله** يقال له شيبه الهذلي فقال يا رسول الله انى شيخ قد كبرت سنى و ضعفت قوتى عن عمل كنت عودته نفسى من صلوة و صيام و حج و جهاد فعلمنى يا رسول الله **صلى الله عليه وآله** كلاما ينفعنى الله به و خفف على يا رسول الله فقال اعدّها فاعادها ثلاث مرات فقال رسول الله **صلى الله عليه وآله** ما حولك شجرة ولا مدرة الا وقد بكت من رحمتك فاذا صليت الصبح فقل عشر مرات سبحان الله العظيم و بحمده و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم فان الله عز و جل يعافيك بذلك

است هر که در این ماه برای خدای عزوجل دو رکعت نماز نافله بخواند خدا او را بیامرزد سپس فرمود بدبخت بحق کسی است که اینها را طی کند و گناهانش آمرزیده نشود اینجا است که زیانکار باشد و خوشکرداران بجوائز پروردگار کریم کامیاب گردند.

۳- امام ششم از پدرانش نقل کرده که هر کس شامگاه صد تکبیر گوید چون کسی باشد که صد بنده آزاد کند.

۴- امام صادق فرمود هر که خدا را هر روز سی بار تسبیح گوید خدای تبارک و تعالی از او هفتاد نوع بلاه دفع کند که کمترش فقر است .

۵- مردی بنام شیبه هذلی خدمت رسول خدا ص آمد عرض کرد من پیره مردی سالخورده ام و از کارهای نماز و روزه و حج و جهاد خود ناتوان شدم یا رسول الله بن کلام سودمندی پیام و زو و وظیفه ام سبک کن حضرت فرمود دوباره بگو تا سه بار تقاضای خود را باز گفت رسول خدا فرمود درخت و کلوخ نیست جز آنکه از ضعف تو گریست چون نماز صبح بخوانی ده بار بگو سبحان الله العظيم و بحمده و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم براستی خدای عزوجل بوسیله آن تو را از

مَنْ الْعَمَى وَالْجَنُونَ وَالْجَذَامَ وَ الْفَقْرَ وَالْهَرَمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا لِلدُّنْيَا فَمَا لِلْآخِرَةِ فَقَالَ تَقُولُ فِي دَهْرٍ كُنْ صَلَوَةَ اللَّهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ وَ أَفْضَ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ وَ انْشُرْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ وَ انْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ قَالَ فَقبض عليهن بيده ثم مضى فقال رجل لابن عباس ما أشد ما قبض عليهما خالك فقال النبي ﷺ أما إنه إن وافى بها يوم القيمة لم يدعها متعمداً فتحت له ثمانية أبواب الجنة يدخلها من أيها شاء .

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل رحمه الله قال حدثنا علي بن الحسين السعدى قال قال حدثنا أحمد بن أبي عبد الله البرقى عن أبيه عن محمد بن زياد عن أبان و غيره عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام قال من ختم صيامه بقول صالح أو عمل صالح تقبل الله منه صيامه فقيل له يابن رسول الله ما القول الصالح قال شهادة أن لا إله إلا الله و العمل الصالح إخراج الفطرة .

۷ - حدثنا علي بن أحمد بن عبدالله بن أحمد بن أبي عبد الله البرقى قال حدثنا أبي عن أحمد بن أبي عبد الله عن أبي أيوب سليمان بن مقبل المدينى عن محمد بن أبي عمير عن هشام بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام قال من جالس لنا عائباً أو مدح لنا قالياً أو واصلنا قاطعاً أو قطع لنا و اصلاً أو والى لنا عدواً أو عادى لنا و لياً فقد كفر بالذى أنزل السبع المثانى و القرآن العظيم

۸ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانہ رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم عن أبيه عن محمد بن أبي عمير عن عبدالله بن الفضل الهاشمى عن الصادق جعفر بن محمد عن أبيه عن آبائه عليهم السلام

کوری و دیوانگی و خوره و فقر و شکستگی عافیت دهد عرضکرد یا رسول الله این برای دنیا است برای آخرت چه؟ فرمود در دنبال هر نمازی میگویم اللهم اهدنی من عندک و افض علی من فضلك و انشر علی من رحمتک و انزل علی من برکاتک - خدایا مرا از طرف خود رهنمائی کن و از فضل خود بر من بیافشان و از رحمت خود بر من پراکن گوید آن مرد با دست آنها را شماره گذاشت مردی با بن عباس گفت خالت چه معکم آنها را دریافت میکند ؟ • پیغمبر فرمود هلا اگر آنها را بروز قیامت برساند و عمداً ترک نکند هشت در بهشت بروی او باز شود که از هر کدام خواهد وارد بهشت گردد .

۶ - امام صادق فرمود هر که روزه خود را بگفتار شایسته یا کردار شایسته پایان دهد خدا روزه اش را قبول کند با عرض شد یا بن رسول الله گفتار شایسته چیست؟ گفت شهادت یگانگی خدا و کردار صالح ادای فطره است .

۷ - امام صادق فرمود هر که با عیبی کن ما مجالست کند یا دشمن ما را مدح کند یا با کنازه گیر ماینوست کند یا از بستگان ما کنازه گیرد یا با دشمن ما دوستی کند یا با دوست ما دشمنی کند کافر است بدانکه سبع مثانی و قرآن عظیم را فروغوستاده

قال قال رسول الله ﷺ طوبى لمن طال عمره و حسن عمله فحسن منقلبه از رضی عنه ربه و جل و وویل لمن طال عمره و ساء عمله فساء منقلبه اذسخط علیه ربه عز و جل .

۹ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس (رض) قال حدثنا ابي عن ايوب بن نوح عن بن زياد عن غياث بن ابراهيم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ من احسن فيما بقى من عمره لم يؤخذ بما مضى من ذنبه و من اساء فيما بقى من عمره اخذ بالاول و الاخر.

۱۰ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور رحمه الله قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر : المعلى بن محمد البصرى عن جعفر بن سليمان عن عبدالله بن الحكم عن بيه عن سعيد بن ج عن ابن عباس قال قال النبي ﷺ ان عليا وصيى و خليفتى و زوجته فاطمة سيدة نساء العالم ابنتى و الحسن و الحسين سيدا شباب اهل الجنة ولدائى من و الاهم فقد و الانى و من عاداهم ذ عادائى و من ناواهم فقد ناوانى و من جفاهم فقد جفانى و من برهم فقد برنى و صل الله من و ض و قطع من قطعهم و نصر من اعانهم و خذل من خذلهم اللهم من كان له من انبيائك و رسلك ذ و اهل بيت فعلى و فاطمة و الحسن و الحسين اهل بيتى و ثقلى فاذهب عنهم الرجس طهرهم تطهيرا

۸- رسولخدا ص فرمود خوشا بکسیکه طولانیست عمرش و خوبست کردارش و خوش است آخرتش برای اینکه خوشنود است از او پروردگارش عزوجل وای بر کسیکه طولانیست عمرش است آخرتش که خشمگین است براو پروردگارش عزوجل.

۹- رسولخدا ص فرمود هر که در آنچه از عمرش مانده خوش رفتار باشد مؤاخذه از گذشت ندارد و هر که در آنچه از عمرش مانده بد کردار شد از اول تا آخر مؤاخذه دارد.

۱۰- پیغمبر ص فرمود علی ع وصی و خلیفه من و شوهر فاطمه بانوی زنان جهانیاست دخ من و حسن و حسین دو سید جوانان اهل بهشتند و دو فرزند منند هر که دوستشان دارد مرادوس داشته و هر که دشمنشان دارد مرا دشمن داشته و هر که از آنها دوری کند از من دوری کرده و که با آنها جفا کند بمن جفا کرده و هر که با آنها خوشرفتاری کند بامن خوشرفتاری کرده، پیرم کند خدا با کسیکه با آنها پیوندد و ببرد از کسیکه با آنها ببرد و یاری کند هر که به آ کیم کند و واگذارد هر که آنها را وا گذارد؛ خدایا هر که از پیغمبران و رسولانت بنه دارد و خاندانی، علی و فاطمه و حسن و حسین خاندان و بنه منند پیر از آنها پلیدی را و بخو پاکشان کن.

المجلس الرابع عشر

يوم الثلثا لخمس خلون من شهر رمضان من سنة سبع وستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر ثنا بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن ابن ابي عمير عن جميل بن صالح عن محمد بن مروان قال سمعت الصادق جعفر بن محمد عليه السلام يقول ان لله تبارك و تعالی في كل ليلة من شهر رمضان عتقا، و طلقا، من النار الا من افطر على مسكر فاذا كان آخر ليلة منه اعتق فيها مثل ما اعتق في جميعه .

۲ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثني احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن فضالة عن سيف بن عميرة عن عبيدالله بن عبدالله عن سمع اباجعفر عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم لما حضر شهر رمضان وذلك لثلاث بقين من شعبان قال لبال ناد في الناس فجمع الناس ثم صعد المنبر فحمد الله و اتنى عليه ثم قال ايها الناس ان هذا الشهر قد حضر كم وهو سيد الشهور فيه ليلة خير من الف شهر تغلق فيه ابواب النيران و تفتح فيه ابواب الجنان فمن ادركه فلم يغفر له فابعده الله و من ادركه والديه فلم يغفر له فابعده الله و من ذكرت عنده فلم يصل على فلم يغفر له فابعده الله .

۳ - حدثنا محمد بن ابراهيم قال حدثنا علي بن سعيد العسكري قال حدثنا الحسين بن علي بن الاسود العجلي قال حدثنا عبد الحميد بن يحيى ابو يحيى الحماني قال حدثنا ابو بكر

مجلس چهاردهم - پنجم ماه رمضان سال ۳۶۷

- ۱- امام صادق جعفر بن محمد ۴ فرمود براسنی برای خدای تبارک و تعالی در هر شبی از ماه رمضان آزاد شده‌ها و رها شده‌هایی از دوزخ است مگر آنکه بامسکر افطار کند و در شب آخر آن شماره آنچه در ماه آزاد کرده آزاد کند.
- ۲- امام پنجم فرمود چون ماه رمضان میرسد پیغمبر سه روز از شعبان مانده بیلال دستور می‌داد جار زند و مردم را جمع کند و بر منبر میرفت و حمد و ثنای خدای میکرد و میفرمود ای مردم این ماه پیشما در آمد و آن سید ماهها است در آن شبی است که بهتر از هزار ماه است بسته بود در آن درهای دوزخ و باز شود درهای بهشت هر که آنرا دریابد و آمرزیده شود خدایش دور کند و هر که در خدمت پدر و مادر خود آمرزیده نشود خدایش دور کند و هر که نام مرا بشنود و بر من صلوات نهد خدایش دور کند.
- ۳- ابن عباس گفت شیوه رسول خدا ۵ بود که چون ماه رمضان میشد هر اسیری را آزاد میکرد

الہندی عن الزہری عن عبید اللہ بن عبد اللہ عن ابن عباس قال کان رسول اللہ ﷺ اذا دخل شهر رمضان اطلق کل اسیر واعطی کل سائل .

۴ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي قال حدثنا محمد بن الحسين ابن ابي الخطاب قال حدثني عثمان بن عيسى عن العلاء بن المسيب عن ابي عبد الله جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال الحسن بن علي عليهما السلام لرسول الله ﷺ يا ابا ما جزاء من زارك فقال من زارني او زار اباك او زارك او زار اخاك كان حقاً علي ان ازوره يوم القيمة حتى اخلصه من ذنوبه .

۵ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل رحمه الله قال حدثنا علي بن الحسين السعدي عن احمد بن ابي عبد الله البرقي عن محمد بن سالم عن احمد بن النضر عن عمرو بن شعمر عن جابر عن ابي جعفر عليه السلام انه قال لكل شيء ربيع و ربيع القرآن شهر رمضان .

۶ - حدثنا الحسين بن احمد قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن محبوب عن جميل بن صالح عن فضيل بن يسار عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام قال الجافظ للقرآن العامل به مع السفرة الكرام البررة .

۷ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن النضر بن سويد عن يحيى الحلبي عن محمد بن مروان عن سعد بن طريف عن ابي جعفر الباقر عن ابيه عن جده عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ من قرأ عشر آيات في ليلة لم يكتب من الغافلين ومن قرأ خمسين آية كتب من الذاكرين ومن قرأ مائة آية كتب من القانتين ومن قرأ مائة آية كتب من الخاشعين ومن قرأ ثلاثمائة آية كتب من الفائزين ومن قرأ خمسمائة

و بهر سائل عطا می داد .

۴ - حسن بن علی (ع) بر رسول خدا (ص) گفت پدر جان جزای کسیکه تو را زیارت کند چیست ؟ فرمود هر که مرا یا پدرت را یا برادرت را زیارت کند بر من حق دارد که روز قیامت او را زیارت کنم تا از گناهانش رها کنم

۵ - امام پنجم فرمود هر چیزی بهاری دارد و بهار قرآن ماه رمضانست،

۶ - جعفر بن محمد (ع) فرمود حافظ قرآن و عامل بقرآن همراه سفره گرامند .

۷ - رسول خدا (ص) فرمود هر که شبی ده آیه قرائت کند از غافلان نوشته نشود و هر که پنجاه آیه قرائت کند از ذاکران نوشته شود و هر که صد آیه قرائت کند از عابدان نوشته شود و هر که دوست آیه بخواند از خاشعان نوشته شود و هر که سیصد آیه بخواند از کامیابان نوشته شود و هر که پانصد آیه بخواند از مجتهدان نوشته شود و هر که هزار آیه بخواند برای او قنطاری نویسند و

به كتب من المجتهدين ومن قرأ الف آية كتب له قنطار والقنطار خمسون الف مثقال ذهب والمثقال بعة وعشرون قيراطا اصغرها مثل جبل احد واكبرها ما بين السماء والارض .

۸ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا احمد بن ادريس عن محمد بن احمد عن محمد بن سار عن اسمعيل بن مهران عن الحسن بن علي بن ابي حمزة البطائني عن الحسين بن ابي الاثر عن ابي عبيدة الحذاء عن ابي جعفر الباقر عليه السلام قال من اوتر بالمعوذتين وقل هو الله احد قيل له يا دالله ابشر فقد قبل الله وترك .

۹ - حدثنا الحسين بن ابراهيم (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم بن عبد الله بن ميمون عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من سلك طريقا يطلب فيه علما سلك الله به طريقا الى الجنة فان الملكة لتضع اجنتها الى العلم رضى به وانه ليستغفر لطالب العلم من في السماء ومن في الارض حتى الحوت في البحر ضل العالم علم العابد كفضل القمر على سائر النجوم ليلة البدر وان العلماء ورثة الانبياء ان الانبياء بورثوا دينارا ولادتهما ولكن ورثوا العلم فمن اخذ منه اخذ بحظ وافر .

۱۰ - حدثنا محمد بن موسى بن العمرو كل ره قال حدثنا علي بن الحسين السعدا بادي عن احمد بن ابي عبد الله قال حدثنا ابو عبد الله الجاموراني عن الحسن بن علي بن ابي حمزة عن سيف بن ابراهيم عن منصور بن حازم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله مجالسة اهل الدين شرف الدنيا والاخرة .

طار پنجاه هزار مثقال طلا است و هر مثقالی بیست و چهار قیراط که کوچکترش چون کوه احد است و بزرگترش میان آسمان و زمین .

۸- امام پنجم فرمود هر که در نماز وتر معوذتین و قل هو الله احد بخواند باو گویند ای بنده خدا ده گیر که خدا وتر تو را پذیرفت .

۹- رسول خدا (ص) فرمود هر که راهی رود که در آن علمی جوید خدا او را راهی برد که بیبشت آورد زیرا که فرشتگان پره‌های خود را برای طالب علم بگسترانند از پسند او و براستی همانا ای طالب علم آمرزش جوید هر که در آسمان و زمین است تا برسد بماهیان دریا و فضل عالم بر مد چون فضل ماه است بر سایر اخترها در شب چهارده و براستی علماء و اربابان یغیبرانند زیرا پیران دینار و نه درهمی به ارث ندادند ولی علم را بارت دادند هر که از آن اخذ کند بهره وانی گرفته .

۱۰ - امام صادق جعفر بن محمد (ع) از گفته پدرانش فرمود همنشینان اهل دین شرف و اواخرتست .

١١ - حدثنا حمزة بن محمد بن احمد بن جعفر بن محمد بن زيد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) قال اخبرني علي بن ابراهيم بن هاشم سنة سبع وثلثمائة قال حدثني ابي عن علي بن معبد عن الحسين بن خالد عن علي بن موسى الرضا عليه السلام عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله يا علي انت اخي ووزيرى و صاحب لوائى فى الدنيا والاخرة انت صاحب حوضى من احبك احببني ومن ابغضك ابغضنى .

المجلس الخامس عشر

يوم الجمعة ثمان خلون من شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلثمائة

١ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي قال حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي قال حدثنا جده الحسن بن علي عن جده عبد الله بن المغيرة عن اسمعيل بن ابي زياد عن الصادق جعفر بن محمد (ع) عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله لاصحابه الا اخبركم بشيء اد انتم فعلتموه تباعد الشيطان منكم تباعد المشرق من المغرب قالوا بلى قال الصوم يسود وجه والصدقة تكسر ظهره والحب فى الله والموازرة على العمل الصالح يقطعان دابره والاستغفار يقطع تينه ولكل شيء زكوة وزكوة الابدان الصيام .

٢ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن موسى الكميدي انى قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن علي بن الحسين عن محمد بن عبيد عن عبيد بن هرون قال حدثنا ابو يزيد عن حصين عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال امير المؤمنين (ع) عليكم فى شهر رمضان بكثرة الاستغفار و الدعاء فاما الدعاء فيدفع عنكم به البلاء و اما الاستغفار فتمحو به ذنوبكم .

١١ - رسول خدا فرمود ای علی تو برادر، وزیر و پرچمدار منی در دنیا و آخرت و تو صاحب حوضی هر که دوست دارد دوستم دارد و هر که دشمنت دارد دشمن من باشد .

مجلس پانزدهم = روز جمعه هشتم ماه رمضان ٣٦٧

١ - رسول خدا ص فرمود باصحاب خود آیا شما خبر ندهم از چیزی که اگر عمل کنید شیطان باندازه مشرق تا مغرب از شما دور شو ؟ عرض کردند چرا یا رسول الله؟ فرمود روزه رویش را سیاه کند و صدقه بشتش را میشکند و دوستی برای خدا و همدستی در کار خیر دنباله اشرا میبیرند و آمرزش جوئی و تینش را میبرد و هر چه زکوتی دارد و زکوة تنها روزه است .

٢ - امیر مؤمنان ع فرمود بر شما باد در ماه رمضان بکثرت استغفار و دعاء، اما دعاء وسیله دفع بلا است و اما استغفار وسیله محو گناهان شماست .

۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد ره قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن موسى عن غياث بن ابراهيم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان الله تبارك و تعالی کره لی ست خصال و کرهتھن للاوصیاء من ولدی (ع) و اتبائعھم من بعدی العبث فی الصلوة و الرفث فی الصوم و المن بعد الصدقة و اتیان المساجد جنبا و التطلع فی الدور و الضحك بین القبور .

۵ - حدثنا احمد بن علی بن ابراهيم ره قال حدثنا ابي عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن عبد الله بن المغيرة عن عمرو الشامي عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام قال ان عدة الشهور عند الله اثني عشر شهرا في كتاب الله يوم خلق السموات و الارض فغرة الشهور شهر الله عز و جل و هو شهر رمضان و قلب شهر رمضان ليلة القدر و نزل القرآن في اول ليلة من شهر رمضان و استقبل الشهر بالقرآن

۵ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سعد بن عبد الله عن القسم بن محمد الاصبهاني عن سليمان بن داود المقرئ عن حفص بن غياث قال قلت للصادق جعفر بن محمد (ع) اخبرني عن قول الله عز و جل شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن كيف انزل القرآن في شهر رمضان و انما انزل القرآن في مدة عشرين سنة اوله و آخره فقال صلى الله عليه وآله انزل القرآن جملة واحدة في شهر رمضان الى بيت المعمور ثم انزل من البيت المعمور في مدة عشرين سنة .

۶ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق ره قال حدثنا عبد العزيز بن يحيى قال حدثنا محمد بن زكريا قال حدثنا محمد بن عمارة عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام

۳ - رسول خدا ص فرمود براستی خدای تبارک و تعالی شش خصلترا برایم بد داشت و من هم برای اوصیاء از فرزندانم و پیروانم بدارم پس از خودم بازی در نماز، جماع در روزه، منت پس از صدقه، جنب رفتن در مساجد، سرکشی در خانه ها، خنده میان گورها .

۴ - جعفر بن محمد ۵ فرمود براستی شماره ماههای سال نزد خدای عز و جل دوازده ماه است در دفتر خدا از روزیکه آسمان و زمینرا آفریده جبهه درخشان ماهها ماه خدای عز و جل است و آن ماه رمضانست و دل ماه رمضان شب قدر است و قرآن در اول شب ماه رمضان نازل شده و ماه رمضانرا با قرآن استقبال کن .

۵ - جعفر بن غیاث گوید بامام صادق ۵ گفتم بمن خبر ده از گفته خدای عز و جل ماه رمضانی که نازل شده در آن قرآن، چگونه قرآن در ماه رمضان نازل شده و همانا قرآن در مدت بیست سال از اول تا آخرش نازل شده؟ فرمود همه قرآن در ماه رمضان به بیت المعمور نازل شده و در مدت بیست سال از بیت المعمور نازل شده است .

قال قال رسول الله ﷺ ستدفن بضعة مني بارض خراسان لا يزورها مؤمن الا اوجب الله عزوجل له الجنة و حرم جسده على النار .

۷- حدثنا محمد بن ابراهيم (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال اخبرنا علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيد عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام انه قال ان بخراسان بقعة يأتي عليها زمان تصير مختلف الملائكة فلا يزال فوج ينزل من السماء وفوج يصعد الى ان ينفخ في الصور فقبل له يابن رسول الله و اية بقعة هذه قال هي بارض طوس وهي والله روضة من رياض الجنة من زارني في تلك البقعة كان كمن زار رسول الله صلى الله عليه وآله و كتب الله تبارك وتعالى له بذلك ثواب الف عمرة مقبولة و كنت انا و آباي شفاعؤه يوم النيمة

۸- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن ابي الصلت عبدالسلم بن صالح الهروي قال سمعت الرضا عليه السلام يقول والله ما منا الا مقتول شهيد فقبل له فمن يقتلك يابن رسول الله قال شر خلق الله في زمانى يقتلنى بالسم يدفننى في دارمضيعة وبلاد غربة الا فمن زارنى في غربتي كتب الله عزوجل له اجر مائة الف شهيد و مائة الف صديق و مائة الف حاج و معتمر و مائة الف مجاهد و حشر في زمرة تناو جعل في الدرجات العلى من الجنة رفيقنا

۶- رسول خدا ص فرمود محققاً یکی از باره‌های تنم در زمین خراسان دفن شود و هیچ مؤمنی او را زیارت نکند جز آنکه خدای عزوجل بهشت را بر او واجب کند و تنش را بر دوزخ حرام کند.

۷- ابوالحسن علی بن موسی الرضا ع فرمود برآستی در خراسان بقعه‌ایست که در زمان آینده محل رفت و آمد فرشتگان شود بیای فوجی از آسمان فرود آیند و فوجی بالا روند تا در صورتی که باو عرض شد یابن رسول الله آن کدام بقعه است؟ فرمود زمین طوس است و آن بغدا باغی است از باغ های بهشت هر که مرا در آن بقعه زیارت کند چون کسی باشد که رسول خدا ص را زیارت کرده و بنویسد خدای تبارک تعالی برایش بدان ثواب هزار حج مبرور و هزار عمرة مقبولة و من و پدرانم شفیعان او باشیم در روز قیامت.

۸- عبدالسلام بن صالح هروی گوید از رضا ع شنیدم میفرمود بغدا نیست کسی از ما جز آنکه مقتول و شهید است باو عرض شد یابن رسول الله که شمارا میکشد؟ فرمود بدترین خلق خدا در زمان من مرا با زهر میکشد و سپس مرادخانه گمگاه و بلاد غربت بغاک میسپارد هلا هر که مرا در غربتم زیارت کند خدای عزوجل برایش ثواب صد هزار شهید و صد هزار صديق و صد هزار حاج و عمرة کننده و صد هزار مجاهد بنویسد و در زمرة ما معشور شود و در درجات عالی از بهشت رفیق ما باشد.

٩ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد بن موسى عن احمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي قال قرأت في كتاب ابي الحسن الرضا عليه السلام ابلغ عني ان زيارتي تعدل عند الله عز وجل الف حجة قال قلت لابي جعفر عليه السلام الف حجة قال اي والله فالف حجة لمن زاره عارفا بحقه

١٠ - حدثنا محمد بن ابراهيم (ره) قال اخبرنا احمد بن محمد الهمداني عن علي بن الحسن بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام انه قال له رجل من أهل خراسان ان رسول الله رأيت رسول الله صلى الله عليه وآله في المنام كأنه يقول لي كيف انتم اذا دفن في ارضكم بضعتي متحفظةم وديعتي وغيب في ثراكم نجمي فقال الرضا عليه السلام انا المدفون في ارضكم وانا بضعة منكم وانا الوديعه والنجم الا فمن زارني وهو يعرف ما اوجب الله تبارك وتعالى من حقي وطاعتي و آباي شفاعؤه يوم القيمة ومن كنا شفاعؤه يوم القيمة نجا ولو كان عليه مثل وزر الثقلين الجن انس ولقد حدثني ابي عن جدي عن ابيه عليه السلام ان رسول الله صلى الله عليه وآله قال من رآني في منامه فقد نى لان الشيطان لا يتمثل في صورتي ولا في صورة احد من اوصيائي ولا في صورة احد من شيعتهم ، الرؤيا الصادقة جزء من سبعين جزءاً من النبوة

١١ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ البغدادي قال حدثني ابو عبد الله محمد بن احمد بن ثابت بن ابي ابيان قال حدثنا محمد بن الحسن بن العباس ابو جعفر الخزاعي قال حدثنا حسن بن الحسين العربي ، حدثنا عمرو بن ثابت عن عطاء بن السائب عن ابي يحيى عن ابن عباس قال صعد رسول الله صلى الله عليه وآله

٩ - ابي نصر بزنطي گوید در کتاب ابي الحسن الرضا عليه السلام خواندم که بشيعيان من برسانيد زيارت ، برابر است نزد خدای عزوجل با هزار حج گوید با امام نهم گفتم هزار حج ؛ فرمود آری بخدا هزار ار حجه است برای کسیکه او را با معرفت زیارت کند .

١٠ - از امام هشتم روایت است که مردی خراسانی باو عرض کرد یا بن رسول الله من رسول صلى الله عليه وآله را در خواب دیدم گویا بمن میفرمود چطور باشید وقتی که در زمین شما دفن شود پاره ای تن من و امانت تن من شما سپرده شود و در زمین شما ستاره من غروب کند، حضرت رض فرمود م مدفون در زمین شما و منم پاره تن پیغمبر شما و منم امانت و منم آن ستاره هلا هر که مرا زیارت کند و آنچه خدای تبارک و تعالی از حق و طاعت من واجب کرده بشناسد من و پدر من روز قیامت شيعيان نيم و هر که ما شيعيان او باشیم در روز قیامت نجات یابد گرچه بر او مانند گناهان انس و جن شد بتحقیق برای من بازگفت پدرم از جدم از پدرش که رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود هر که مرا در خواب ند خود مرا دیده زیرا شیطان در صورت من در نیاید و نه در صورت احدی از اوصیایم و نه در صورت احدی از شيعيانشان و بر راستی خواب راست یکی از هفتاد جزء نبوتست .

١١ - ابن عباس گوید رسول خدا صلى الله عليه وآله بالای منبر رفت و خطبه خواند و مردم گرد او جمع شدند

المنبر فخطب واجتمع الناس اليه فقال ﷺ يا معشر المؤمنين ان الله عزوجل اوحى الي اني مقبوض وان ابن عمي عليا مقتول واني ايها الناس اخبركم خيرا ان عملتم به سلمتم وان تركتموه هلكتم ان ابن عمي عليا عليه السلام هواخي وهو وزيرى وهو خليفتي وهو المبلغ عني وهو امام المتقين وقائد القرالمحجلين ان استرشدتموه ارشدكم وان تبعتموه نجرتم وان خالفتموه ضلتم وان اطعتموه فالله اطعتم وان عصيتموه فالله عصيتم وان بايعتموه فالله بايعتم وان نكثتم بيعته فبيعه الله نكثتم ان الله عزوجل انزل على القرآن وهو الذى من خالفه ضل و من ابغى علمه عند غير على هلك ايها الناس اسمعوا قولى واعرفوا حق نبيحني ولا تخلفوني في اهل بيتي الا بالذى امرتم به من حفظهم فانهم حامتى وقرابتى واخوتى و اولادى وانكم مجموعون ومساثلون عن الثقلين فانظروا كيف تخلفوني فيهما انهم اهل بيتى فمن اذاهم اذاني ومن ظلمهم ظلمنى ومن اذلمهم اذلى ومن اعزهم اعزنى ومن اكرمهم اكرمنى ومن نصرهم نصرنى ومن خذلمهم خذلى ومن طلب الهدى في غيرهم فقد كذبنى ايها الناس اتقوا الله وانظروا ما انتم قائلون اذ القيتموه فاني خصم لمن اذاهم ومن كنت خصمه خصمته اقول قولى هذا واستغفر الله لى ولكم

فرمود ای گروه مردم مؤمن براستی خدا بن وحی کرده است که من جان میدهم و پسر عم علی کشته میشود من بشما خبری میدهم که اگر بدان عمل کنید سالم مانید و اگر آنرا وانپید هلاک شوید براستی پسر عم علی (ع) او برادر و وزیر و خلیفه من است و او از طرف من تبلیغ کند و او است امام متقیان و پیشوای دست و روسفیدان اگر از او طلب ارشاد کنید شمارا ارشاد کند و اگر پیرو او شوید شمارا نجات دهد و اگر مخالفت او کنید گمراه شوید و اگر اطاعت او کنید خدا را اطاعت کردید و اگر نافرمانی او کنید خدا را نافرمانی کردید و اگر با او بیعت کنید با خدا بیعت کردید و اگر بیعت او بشکنید بیعت خدا را شکستید براستی خدای عزوجل فرور فرستاده قرآنرا بر من و آنست که هر که مخالفتش کند گمراه است و هر که علم خود از نزد جز علی جوید هلاک است ای مردم گفتار مرا بشنوید و حق اندوز مرا بشناسید و پس از من با خاندانم جز آنکه دستور حفظ آنها را دادم عمل کنید زیرا آنها حوزه من و خویشان و برادران و فرزندان منند و شما فراهم گردید و از تقلین باز پرسى شوید بنگرید چگونه درباره آنها پس از من بوده باشید براستی آنها خاندان منند و هر که آزارشان کند مرا آزرده و هر که ستشان کند مراستم کرده و هر که خوارشان کند مرا خوار کرده و هر که عزیزشان دارد مرا عزیز داشته و هر که گرامیشان دارد مرا گرامی داشته و هر که یاریشان کند مرا یاری کرده و هر که دست از آنها بردارد دست از من برداشته و هر که از غیر آنها هدایت جوید مرا تکذیب کرده ای مردم از خدا بپرهیزید و بنگرید چه خواهید گفت گاهی که او را ملاقات کنید من خصم هر کس که آزارشان کند و هر که من خصمش باشم مغلوبش سازم این گفتار خود را میگویم و از خدا برای خود و شما آمرزش جویم.

المجلس السادس عشر

يوم الثلثا لاثنتي عشرة ليلة خلت من شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلاثمائة

۹ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن موسى بن المتوككل (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا محمد بن اسمعيل قال حدثنا عبد الله بن وهب البصري قال حدثني ثوبان بن مسعود عن انس بن مالك قال توفي ابن لعثمان بن مظعون (رض) فاشتد حزنه عليه حتى اتخذ من داره مسجداً يتعبد فيه فبلغ ذلك رسول الله ﷺ فقال له يا عثمان ان الله تبارك وتعالى لم يكتب الله علينا الرهبانية انما رهبانية امتي الجهاد في سبيل الله يا عثمان بن مظعون للجنة ثمانية ابواب وللنار سبعة ابواب افايسرك ان لاناتي باياً منها الا وجدت ابنيك الى جنبك آخذاً بحجزتك يشفع لك الى ربك قال بلى فقال المسلمون ولنا يا رسول الله في فرطنا لعثمان؟ قال نعم لمن صبر منكم واحتسب ثم قال يا عثمان من صلى صلوة الفجر في جماعة ثم جلس بذكر الله عز وجل حتى تطلع الشمس كان له في الفردوس سبعون درجة بعد ما بين كل درجتين كحضر الفرس الجواد المضر سبعين سنة و من صلى الظهر في جماعة كان له في جنات عدن خمسون درجة بعد ما بين كل درجتين كحضر الفرس الجواد خمسين سنة و من صلى العصر في جماعة كان له كأجر ثمانية من ولد اسمعيل كل منهم رب بيت يعنتهم ومن صلى المغرب في جماعة كان له كحجة مبرورة وعمرة مقبولة ومن صلى العشاء

مجلس شانزدهم - دوازدهم ماه رمضان ۳۶۷

۱- انس بن مالك گفته بسری از عثمان بن مظعون رض مرد و براو چنان غمخنده شد که در خانه اش مسجدی گرفت و در آن عبادت پرداخت این خبر بر رسول خدا ص رسید باو فرمود ای عثمان براستی خدای تبارک و تعالی بر ما رهبانیت و ترک دنیا ننوشته همانا رهبانیت امتم جهاد در راه خدا است ای عثمان بن مظعون بهشت را هشت دواست و دوزخ را هفت در شاد نیستی که بر هر دری از آن برائی بسرت را یابی که در بهلوی تو است و دامت گرفته و بدر گاه خدا از توشفاعت میکند؟ گفت چرا مسلمانان گفتند یا رسول الله ماه در مرگ گذشتگان خود اجر عثمانرا داریم؟ فرمود آری هر گدنامتان صبر کنید و بحساب خدا گذارید سپس فرمود ای عثمان هر که نماز صبح را بجماعت بخواند و بنشیند ذکر خدا گوید تا آفتاب برآید در فردوس هفتاد درجه دارد که فاصله آنها باندازه هفتاد سال دویدن آسب نجیب کمر باریک است و هر که ظهر را بجماعت بخواند در جنات عدن پنجاه درجه دارد که فاصله هر کدام باندازه پنجاه دویدن چنین آسبی است و هر که عصر را بجماعت بخواند تو اب آزاد کردن هشت تن اولاد اسمعيل دارد که هر کدام خانواده داشته باشند و هر که نماز مغرب را بجماعت بخواند تو اب حج مبرور و عمره مقبوله دارد و هر که نماز عشاء را بجماعت بخواند تو اب

فی جماعة كان له كقيام ليلة القدر

۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق رحمه الله قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال حدثنا محمد بن احمد بن صالح بن سعد التميمي عن ابيه قال حدثنا احمد بن هشام قال حدثنا منصور بن مجاهد عن الربيع بن بدر عن سوار بن منيب عن وهب عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ ان الله تبارك وتعالى ملكا يسمي سخائيل ياخذ البروات للمصلين عند كل صلوة من رب العالمين جل جلاله فاذا اصبحت المؤمنون وقاموا وتوضؤوا و صلوا صلوة الفجر اخذ من الله عز وجل براءة لهم مكتوب فيها انا لله الباقي عبادي وامائي في حرزي جعلتكم وفي حفظي وتحت كنفني صيرتكم و عزتي لاخذتكم وانتم مغفور لكم ذنوبكم الى الظهر فاذا كان وقت الظهر فقاموا وتوضؤوا و صلوا اخذهم من الله عز وجل البرائة الثانية مكتوب فيها انا الله القادر عبادي وامائي بدلت سيئاتكم حسنات وغفرت لكم السيئات واحلمتكم برضائي عنكم دار الجلال فاذا كان وقت العصر فقاموا وتوضؤوا و صلوا اخذهم من الله عز وجل البرائة الثالثة مكتوب فيها انا الله الجليل جلد كرى وعظم سلطاني عبيدي وامائي حرمت ابدانكم على النار واسكنتكم مساكن الابرار و دفعت عنكم برحمتي شر الاشرار فاذا كان وقت المغرب فقاموا وتوضؤوا و صلوا اخذهم من الله عز وجل البرائة الرابعة مكتوب فيها انا الله الجبار الكبير المتعال عبيدي و امائي سعدملائكني من عندكم بالرضا وحق على ان ارضيكم واعطيكم يوم القيمة منيتكم فاذا كان وقت العشاء فقاموا وتوضؤوا

احيای شب قدر را دارد .

۲- رسول خدا ص فرمود خدای تبارک و تعالی رافرشته ایست بنام سخائیل که وقت هر نمازی برات برای نماز گذاران از خداوند رب العالمین دریافت میکند صبح که مؤمنان برخیزند و وضو سازند و نماز فجر گذارند براتی از خدای عزوجل برای آنها بگیرد که در آن نوشته است منم خدای باقی بنده ها و کنیزهایم شما را در پناه خود دارم و در حفظ خود و زیر سایه خود گرفتم بجزت خودم شما را و نگذارم و گناهان شما آمرزیده است تا ظهر و چون ظهر برخیزند و وضوء و نماز بجا آرند برات دومی از خدا برای آنها بگیرد که نوشته منم خدای توانا بنده هایم کنیزهایم ، سیئات شما را بدل به حسنات کردم و سیئات شما را آمرزیدم و شما را برضای خود در دار الجلال وارد کردم وقت عصر که به وضوء و نماز برخیزند برات سومی از خدا برای آنها بگیرد که نوشته منم خدای جلیل جل ذکره و عظم سلطانی بنده و کنیزهایم تن های شما را بر آتش حرام کردم و شما را بمساکن ابرار در آوردم و برحمت خود شربدان از شما دفع کرد وقت نماز مغرب که نماز بخوانند از خدای عزوجل برات چهارمی بگیرد که در آن نوشته منم خدای جبار کبیر متعال بنده و کنیزهایم فرشتگانم رضایت مند از طرف شما بالا آمدند و بر من حق است که شما را بخشنود کنم و روز قیامت آرزوی شما را بر آورم ، وقت عشاء که وضوء و نماز بجا آرند برات پنجمی از خدای عزوجل برای آنها بگیرد که در آن نوشته

وصلوا اخذ من الله عزوجل لهم البرائة الخامسة مكتوب فيها انى انا الله لاله غيرى ولا رب سواى عبادى و امائى فى بيوتكم تطهرتم و الى بيوتى مشيتم وفى ذكرى خضتم وحقى عرفتم و فرائضى اديتم اشهدك يا سخائيل وساير ملائكتى انى قد رضيت عنهم قال فينادى سخائيل بثلاثة اصوات كل ليلة بعد صلوة العشاء يا ملائكة الله ان الله تبارك و تعالى قد غفر للمصلين الموحدين فلا يبقى ملك فى السموات السبع الا استغفر للمصلين و دعاهم بالمداومة على ذلك فمن رزق صلوة الليل من عبد او امة قام لله عزوجل مخلصاً فتوضاً وضوءاً سابغاً و صلى لله عزوجل بنية صادقة و قلب سليم و بدن خاشع و عين دامعة جعل الله تبارك و تعالى خلفه تسعة صفوف من الملائكة فى كل صف مالا يحصى عددهم الا الله تبارك و تعالى احد طرفى كل صف بالمشرق والاخر بالمغرب قال فاذا فرغ كتب له بعددهم درجات قال منصور كان الربيع بن بدر اذا حدث بهذا الحديث يقول اين انت يا غافل عن هذا الكرم و اين انت عن قيام هذا الليل و عن جزيل هذا الثواب و عن هذه الكرامة

۳- حدثنا الحسين بن ابراهيم رحمه الله قال حدثنا على بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن ابي الصلت الهروى قال ان المامون قال للرضا علي بن موسى عليه السلام يا بن رسول الله قد عرفت فضلك و علمك و زهدك و ورعك و عبادتك و اراك احق بالخلافة منى فقال الرضا عليه السلام بالعبودية لله عزوجل افتخروا بالزهد فى الدنيا ارجو النجاة من شر الدنيا وبالورع عن المحارم

است براستى منم خدايىکه جز من معبود حقى نيست و پروردگارى جز من نباشد بنده مايم کثيرهايم در خانههاى خود تطهير کرديد و بخانه من آمديد و در ذکر من اندر شديد و حق مرا شناختيد و فرائض مرا ادا کرديد، گواهد گيرم اى سخائيل با فرشتگان ديگرم که من از آنها راضيم گفت سخائيل هر شب پس از نماز عشاء سه بار جار کشد که اى فرشتگان خدا براستى خداى تبارک و تعالى نماز گذاران يگانه پرست را آمرزيد و براى ادامه آنها باين عمل دعا کند و هر بنده و کنيز خدا که موفق به نماز شب شود براى خداى عزوجل از روى اخلاص و وضوء کامل گيرد براى خدا و به نيت درست و دل سالم و تن خاشع و چشم گريان نماز گذارد خداى تبارک و تعالى پشت سرش نه صف فرشته نهد که شماره هر صف را جز خدا نداند بکسر هر صف مشرق باشد و ديگرى مغرب گفت و چون فارغ شود بشماره آنها درجه برايش نوشته شود منصور يکى از راويان حديث گويد چون ربيع بن بدر اين حديث را نقل ميکرد مىگفت اى غافل تو کجائى از دريافت اين کرم الهى و تو کجائى از شب خيزى و درک اين ثواب جزيل و اين کرامت.

۳- مامون بحضور رضا عرض کرد يا بن رسول الله من فضل و دانش و زهد و ورع و عبادت تو را مى دانم و تو را بخلاف از خود احق ميدانم حضرت فرمود بيندگى خداى عزوجل افتخار کنم و بزهد در دنيا اميد نجات دارم از شر دنيا و به ورع از حرامها اميد فوز بفينيتها دارم و بتواضع در دنيا اميد

ارجو الفوز بالمغانم و بالتواضع في الدنيا ارجو الرفعة عند الله عزوجل فقال له المأمون اني قد رايت ان اعزل نفسي عن الخلافة و اجعلها لك و ابايعك فقال له الرضا عليه السلام ان كانت هذه الخلافة لك و جعلها الله لك فلا يجوز ان تخلع لباسا البسكه الله و تجعله لغيرك و ان كانت الخلافة ليست لك فلا يجوز لك ان تجعل لي ما ليس لك فقال له المأمون يا بن رسول الله لا بد لك من قبول هذا الامر فقال لست افعل ذلك طائعا ابدا فما زال يجهد به اياما حتى يس من قبوله فقال له فان لم تقبل الخلافة ولم تجب مبايعتي لك فكن ولي عهدي لتكون لك الخلافة بعدى فقال الرضا عليه السلام والله لقد حدثني ابي عن آباءه عن امير المؤمنين عن رسول الله صلى الله عليه و آله اني اخرج من الدنيا قبلك مقتولا بالسم مظلوما تبكي على ملائكة السماء و ملائكة الارض و ادفن في ارض غربة الى جنب هرون الرشيد فبكى المأمون ثم قال له يا بن رسول الله و من الذي يقتلك او يقدر على الاساءة اليك و انا حي فقال ان رضا عليه السلام اما اني لو اشاء ان افول من الذي يقتلني لقلت فقال المأمون يا بن رسول الله انما تريد بقولك هذا التخفيف عن نفسك و دفع هذا الامر عنك ليقول الناس انك زاهد في الدنيا فقال الرضا عليه السلام والله ما كذبت منذ خلقني ربي عزوجل و ما زهدت في الدنيا للدنيا و اني لاعلم ما تريد فقال المأمون و ما اريد قال الامان على الصدق قال لك الامان قال تريد بذلك ان يقول الناس ان علي بن موسى لم يزهد في الدنيا بل زهدت الدنيا فيه الاترون كيف قبل ولاية العهد طمعا في الخلافة فغضب المأمون ثم قال انك تتلقاني ابدا بما اكرهه و قد امنت سطواتي

رفت در درگاه خدا دارم مأمون گفت من در نظر دارم از خلافت منزل شوم و آنرا بتو واگذارم و با تو بیعت کنم حضرت فرمود اگر این خلافت از تو هست و خدایت عطا کرده روان باشد جامه ای که خدایت پوشیده بکنی و آنرا برای دیگری گذاری و اگر خلافت از تو نباشد روا نباشد چیزی که از تو نیست بنش دهی مأمون گفت یا بن رسول الله بناچار باید این امر را بپذیری فرمود بدو خواه هرگز نپذیرم چند روزی به آن حضرت اصرار کرد تا نومید شد از قبول او و گفت اگر خلافت را نپذیری و بیعت مرا نخواهی باید ولی عهد من باشی و پس از من خلافت از آن تو باشد حضرت رضا فرمود بخدا پدرم از پدرانش از امیرمؤمنان از رسول خدا ص برای من بازگفت که من بزهر پیش از تو مظلومانه از دنیا میروم و فرشته های آسمان و فرشته های زمین بر من میگیرند و در زمین غربت کنار هرون الرشید مدفون می شوم مأمون گریست و عرض کرد یا بن رسول الله تا من زنده ام کی تو را میکشد و قدرت بر بدی کردن بتو دارد، فرمود اگر بخواهم بگویم که مرا میکشد تو انم گفت مأمون گفت یا بن رسول الله مقصودت از این گفتار اینست که خود را سبک بار کنی و این امر را از خود بگردانی تا مردم بگویند تو در دنیا زاهدی حضرت رضا فرمود بخدا از گاهی که پروردگارم عزوجل مرا آفریده دروغ نگفتم و بخاطر دنیا زهد ن فروختم و من میدانم مقصود تو چیست مأمون گفت مقصودم چیست ؟ فرمود در امانم راست بگویم؟ گفت در امانی فرمود مقصودت اینست که مردم بگویند علی بن موسی زاهد در دنیا نبود و بلکه دنیا نسبت باو بی رغبت بود آیا نمی بینید که بطمع خلافت قبول ولایت عهد کرد

فَبِاللَّهِ اَقْسَمُ لَنْ قَبِلْتُ وَايَةَ الْعَهْدِ وَالْاِجْبِرْتِكَ عَلَيَّ ذَلِكَ فَاِنْ فَعَلْتَ وَالْاِضْرَبْتَ عَنْقَكَ فَقَالَ الرَّضَاءُ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 قَدْ نَهَانِي اللهُ عَزَّوَجَلَّ اَنْ اَتِيَّ بِبِيْدِي اِلَى النَّهْلِكَةِ فَاِنْ كَانَ الْاَمْرُ عَلَيَّ هَذَا فَاَفْعَلْ مَا بِدَاكَ وَاَنَا
 اَقْبَلُ ذَلِكَ عَلَيَّ اِنِّي لَا اَوْلِيَّ اِحْدَاوَلَا اَعَزْلَ اِحْدَا وَلَا اَنْتَقِضُ رَسْمًا سَنَةً وَاَكُوْنُ فِي الْاَمْرِ مِنْ بَعِيْدِ مُشِيْرًا
 فَرَضِي مِنْهُ بِدَاكَ وَجَعَلَهُ وِلِيَّ عَهْدِهِ عَلَيَّ كِرَاهَةً مِنْهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِذَلِكَ

المجلس السابع عشر

يوم الجمعة للنصف من شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلاث مائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله
 قال حدثنا ابي زه قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله قال حدثنا ابي عن
 محمد بن ابي عمير عن مالك بن انس عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه عَلَيْهِ السَّلَامُ عن علي
 عَلَيْهِ السَّلَامُ قال جاء الفقراء الى رسول الله ﷺ فقالوا يا رسول الله ان للاغنياء ما يعتقدون به و ليس لنا
 و لهم ما يحجون به و ليس لنا و لهم ما يتصدقون به و ليس لنا و لهم ما يجاهدون به و ليس لنا
 فقال ﷺ من كبر الله تبارك و تعالي مائة مرة كان افضل من عتق مائة رقبة و من سبح الله مائة
 مرة كان افضل من سباق مائة بدنة و من حمد الله مائة مرة كان افضل من حملان مائة فرس في
 سبيل الله بسرجهها و لجمها و ركبها و من قال لا اله الا الله مائة مرة كان افضل الناس عملا ذلك اليوم

مامون بخشم شد و گفت تو همیشه مرا بدانچه بد دارم برخوردار کنی و خود را از سطوت من در امان
 دانی بخد: قسم اگر قبول ولایت عهد نکنی تو را بدان مجبور سازم و اگر نپذیری گردنت را بزخم
 حضرت رضا فرمود خدا مرا نهی کرده که خود را بدست خود در هلاکت اندازم اگر کار بر این
 منوال است عرچه خواهی بکن و من آن را بپذیرم بشرط آنکه احدی را والی نکنم و احدی را
 معزول نسازم و رسم و قانونی را نقض نکنم و دورا دور در این کار مشاوری باشم بدین راضی شد
 و اودا بناخواه وی ولی عهد کرد.

مجلس دهم = نیمه ماه رمضان ۳۶۷

۱- علی ۴ فرمود فقراء نزد رسول خدا (ص) آمدند و گفتند یا رسول الله تو انگران دار ند آنچه بدان
 بنده آزاد کنند و ما نداریم و آنچه بدان حج کنند و ما نداریم و آنچه صدقه دهند و ما نداریم، آنچه
 بدان جهاد کنند و ما نداریم، فرمود هر که صد بار الله اکبر گوید بهتر از آزاد کردن صد بنده است
 و هر که صد بار تسبیح خدا گوید بهتر از قربانی صد شتر است و هر که صد بار حمد خدا گوید
 بهتر از تقدیم صد اسب است در راه خدا با زین و مهار و سوار آنها و هر که صد بار لا اله الا الله
 گوید روز آتروز کردارش از همه مردم بهتر باشد جز کسیکه بیفزاید گفت این خبر بتوانگران
 رسید آنهاهم چنان کردند فقراء خدمت پیغمبر برگشتند و گفتند یا رسول الله آنچه دستور دادی به

الا من زاد قال فبلغ ذلك الاغنياء فصنعوه قال فعادوا الى النبي ﷺ فقالوا يا رسول الله قد بلغ الاغنياء ما قلت فصنعوه فقال ﷺ ذلك فضل الله يؤتبه من يشاء .

۴- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رحمه) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا ابو طالب عبدالله بن الصلت القمي قال حدثنا يونس بن عبد الرحمن بن عبيد بن عاصم بن حميد عن محمد بن قيس عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام قال ان اسم رسول الله ﷺ في صحف ابراهيم الماحي وفي تورية موسى الحاد وفي انجيل عيسى احمد وفي الفرقان محمد ﷺ قيل فما تاويل الماحي فقال الماحي صورة الاصنام وماحي الاوثان والازلام وكل معبود دون الرحمن قيل فما تاويل الحاد قيل يحاد من حاد الله ودينه قريبا كان او بعيدا قيل فما تاويل احمد قال حسن ثناء الله عز وجل عليه في الكتب بما حمد من افعاله قيل فما تاويل محمد قال ان الله وملائكته وجميع انبيائه ورسله وجميع اممهم يحمدونه و يصلون عليه و ان اسمه لم يكتب على العرش محمد رسول الله وكان ﷺ يلبس من القلائس اليمينية والبيضاء والمعصرية ذات الاذنين في الحرب و كانت له عنزة يتكى عليها ويخرجها في العيدين فيخطب بها وكان له قضيب يقال له الممشوق و كان له فسطاط يسمى الكن و كانت له قصعة تسمى المنبعة و كان له قعب يسمى الري و كان له فرسان يقال لاحدهما المرتجز وللآخر السكب و كان له بغلتان يقال لاحدهما دلدل وللآخرى الشهباء و كانت له ناقتان يقال لاحدهما العضباء وللآخرى الجذعاء و كان له سيفان يقال لاحدهما ذوالفقار وللآخر العون و كان له سيفان آخران يقال لاحدهما المخدم وللآخر الرسوم و كان

توانگران رسیده و عمل کردند فرمود این فضل خداست بهر که خواهد بدهد .

۲ - امام پنجم فرمود نام رسول خدا ص در صحف ابراهیم ماحی است و در تورات موسی الحادو در انجیل عیسی احمد و در قرآن محمد ص است. عرض شد ماحی یعنی چه؟ فرمود نابود کن پناه و تنها و قمارها و هر معبودی جز خدای رحمن عرض شد معنی الحاد چیست فرمود مبارزه کند با هر که با بغدا و دینش بستیزد خویش باشد یا بیگانه عرض شد احمد یعنی چه؟ فرمود خدای عزوجل در کتب خود او را نیک ستودم عرض شد معنی یعنی چه؟ فرمود برستی خدا و فرشتگانش و همه پیغمبرانش و رسولانش و همه امتهای او را تمجید کنند و بر او رحمت فرستند، نامش بر عرش نوشته است محمد رسول الله و آنحضرت را شیوه بود از کلاههای یمنی می پوشید و در جنگ از کلاههای دو گوش مضری، عصای بیگان داری داشت که بر آن تکیه میکرد و آن را در عیدها با خود بیرون می آورد و با آن خطبه میخواند عصای دستی داشت بنام مشوق، چادری بنام کن کاسه ای بنام منبعه قدیمی بنام ری دو اسب داشت یکی را مرتجز گفته، و دیگری را سكب، دو اسب داشت بنام دلدل و شهباء، دو ناقة داشت بنام غضاء و جذعا و دو شمشیر داشت بنام ذوالفقار و عون و دو شمشیر دیگر بنام مخدم و رسوم الاغی داشت بنام یعمور نام همامه اش صحاب و زرهش ذات الفضول بود که سه حلقه نقره داشت یکی پیش و دو تا از پس نام علمش.

له حمار یسمى یعفور و كانت له عمامة تسمى السحاب و كان له درع تسمى ذات الفضول لها ثلث حلقات فضة حلقة بین یدیه و خلقتان خلفها و كانت له رایة تسمى العقاب و كان له بعیر یحمل علیه یقال له الدیباچ و كان له لواء یسمى المعلوم و كان له مغفر یقال له الا سعد فسلم ذلك كله الى علي عليه السلام عند موته و اخرج خاتمه و جمعه فی اصبعه فذكر علي عليه السلام انه وجد فی قائمة سيف من سیوفه صحیفة فیها ثلاثة احرف صل من قطعك و قل الحق ولو علی نفسك و احسن الى من اساء اليك قال و قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم خمس لا ادعین حتی الممات الا کل علی الحنیض مع العبید و ركوبی الحمار موکفا و حلبی العز بیدی و لبس الصوف و التسلیم علی الصبیان لتکون سنة من بعدی .

۴ - حدثنا احمد بن زباد الهمدانی قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم عن ابيه عن الريان بن الصلت قال دخلت علی علی بن موسی الرضا عليه السلام فقلت له یا بن رسول الله ان الناس یقولون انک قبلت ولایة العهد مع اظهارك الزهد فی الدنیا فقال عليه السلام قد علم الله کراحتی لذلك فلما خیرت بین قبول ذلك و بین القتل اخترت القبول علی القتل و یحجم اما علموا ان یوسف عليه السلام کان نبیا رسولا فلما دفعت له الضرورة الى تولی خزائن العزیز قال له اجعلنی علی خزائن الارض انی حفیظ علیم و دفعت لی الضرورة الى قبول ذلك علی اکراه و اجبار بعد الاشراف علی الهلاك علی انی ما دخلت فی هذا الامر الا دخول خارج منه فالی الله المشتکی وهو المستعان .

عقاب بود و شتر حملش دیباچ و پرچمش معلام و خودش اسعد همه اینها را وقت وفاتش بعلی علیه السلام داد خانم خود را از انگشتش در آورد و بانگشت او کرد علی علیه السلام فرمود در دسته بکی از شمشیرهایش سه جمله نقش است پیوست کن با کسیکه از تو میبرد ، حق بگو گرچه بر ضرورت باشد، بهر که با تو بد کند خوبی کن رسول خدا ص فرموده پنج چیز است که تا بپریم ترك نکنم خوردن بر روی زمین با بشمهها سوار شدن بر الاغ برهنه، دوختن بز بدست خودم و پوشیدن جامه بشین و سلام بر کودکان تا روش پس از من باشد.

۳- ریان بن صلت گوید خدمت امام هشتم رسیدم باو گفتم یا بن رسول الله مردم گویند تو ولایت عهد پذیرفتی با اینکه اظهار زهد در دنیا داشتی آنحضرت فرمود خدا میدانست که من از آن بدم میآید ولی چون ناچار شدم میان قبول آن و میان کشته شدن قبول را برگزیده شدن پذیرفتم وای بر آنها نپیدانند که یوسف علیه السلام پیغمبر و رسول بود و چون بتصدی خزانههای عزیز مضطر شد باو گفت مرا بر خزانههای زمین مقرر کن زیرا من نگهدار و دانا هستم و منهم بقبول این موضوع مضطر شدم از روی اکراه و اجبار و نزدیک شدن بهلاکت با اینکه من وارد این کار نشدم جز به وضعی که در آن مداخله ندارم بسوی خداست شکایت من و اواست کمک خواست از او.

۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (ره) قال اخبرنا احمد بن محمد الهمداني عن علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه قال قال الرضا عليه السلام من تذكر مصابنا و بكى لما ارتكب منا كان معنا في درجتنا يوم القيمة ومن ذكر بمصابنا فبكى و ابكى لم تبك عينه يوم تبكى العيون ومن جلس مجلسا يحيى فيه امرنا لم يمته قلبه يوم تموت القلوب قال وقال الرضا عليه السلام في قول الله عز وجل ان احسنتم احسنتم لانفسكم و ان اساتم فلها قال ان احسنتم احسنتم لانفسكم و ان اساتم فلها رب يغفر لها قال وقال الرضا عليه السلام في قول الله عز وجل فاصفح الصفح الجميل قال العفو من غير عتاب قال وقال الرضا عليه السلام في قول الله عز وجل هو الذي يريكم البرق خوفاً وطمعاً قال خوفاً للمسافر وطمعاً للمقيم قال وقال الرضا عليه السلام من لم يقدر على ما يكفر به ذنوبه فليكثر من الصلوات على محمد و آله فانها تهدم الذنوب هدماً و قال عليه السلام الصلوة على محمد و آله تعدل عند الله عز وجل التمسيح و التهليل و التكبير

۵ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا علي بن زياد قال حدثنا الهيثم بن عدى عن الاعمش عن يونس بن ابي اسحاق قال حدثنا ابو الصقر عن عدى بن اوطاة قال قال معاوية يوماً لعمر بن العاص يا ابا عبدالله اينما ادهى قال عمرو انا للبدية و انت للروية قال معاوية فضيت لي على نفسك و انا ادهى منك في البدية قال عمرو فاين كان دهاؤك يوم رفعت المصاحف قال بها غلبتني يا ابا عبدالله افلا اسئلك عن شيء تصدقني فيه قال والله ان الكذب لقيح فاسئل عما بدالك اصدقك

۴- حضرت رضا فرمود هر که یاد مصیبت ما کند و بگرید بدانچه با ما کردند روز قیامت با ما در درجه ما است و هر که یاد مصیبت ما کند و بگرید و بگریاند دیده اش گریان نشود روزیکه همه دیده ها گریانست و هر که بنشیند در مجلسی که امر ما در آن زنده میشود دلش نبرد روزیکه دلها بیبرد حضرت رضا در گفته خدای عزوجل (۷۶۱) اگر خوب کنید بخود خوب کردید و اگر بد کنید از آن خود شما است فرمود اگر خوب کنید بخود خوبی کردید و اگر بد کنید پروردگار است که بیامزد شما را فرمود در تفسیر (آیه سوره حجر ۸۵) چشم پوشی کن چشم پوشی خوبی - گذشت بدون گله - در تفسیر گفته خدای عزوجل (روم ۲۴) بشما مینماید برق را برای ترس و طمع - فرمود ترس نسبت بسافر و طمع نسبت بمقیم است فرمود هر که توانا بر کفاره گناهانش نیست بسیار صلوات بر محمد و آل محمد فرستد که گناهان را ویران کند ازین فرمود صلوات بر محمد و آل محمد نزد خدای عزوجل برابر بانسبیح و تهلیل و تکبیر است.

۵- يك روز معاوية با عمرو عاص گفت ای ابا عبدالله کدام ما زیر کتر و سیاستمدار تریم عمرو گفت من مرد بدبیه هستم و تو مرد اندیشه معاویه گفت بنفع من قضاوت کردی و من در بدبیه هم از تو زیر کترم عمرو گفت این زیرکی تو روز رفع مصاحف کجا بود گفت تو در آن بر من

فقال هل غششتني منذ نصحتني قال لا قال بلى والله لقد غششتني اما اني لا اقول في كل المواطن ولكن في موطن واحد قال و اي موطن هذا قال يوم دعاني علي بن ابي طالب عليه السلام للمبارزة فاستشرتك فقلت ماترى يا ابا عبد الله فقلت كفؤ كريم فاشرن علي بمبارزته و انت تعلم من هو فعلمت انك غششتني قال يا امير المؤمنين دعاك رجل الي مبارزته عظيم الشرف جليل الخطر فكنت من مبارزته علي احدى الحسينين اما ان تقتله فتكون قد قتلت قتال الاقران و تزداد به شرفا الي شرفك و تخلو بملكك و امان تعجل الي مرافقة الشهداء و الصالحين و حسن اولئك رفيقا قال معاوية هذه شر من الاولي والله اني لاعلم اني لو قتلته دخلت النار ولو قتلتني دخلت النار قال عمرو فما حملك علي قتاله قال الملك عقيم ولن يسمعها مني احد بعدك .

۶ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابي عمير عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من دان بدينى وسلك منهاجى واتبع سنتى فليدن بتفضيل الائمة من اهل بيتى على جميع امتي فان مثلهم فى هذه الامة مثل باب حطة فى بني اسرائيل .

۷ - حدثنا ابي ره قال حدثنا محمد بن احمد بن علي بن الصلت عن عمه عبدالله بن الصلت عن يونس بن عبد الرحمن عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفي عن ابي جعفر محمد بن

غلبه كردى و اكنون ميخواهم از تو چیزی بپرسم و در جواب با من راست بگو گفت بخدا دروغ زشت است هر چه خواهی بپرس که با تو راست گویم معاویه گفت از روزی که با من همراه شدی بمن دغلی کردی یا نه؟ گفت نه گفت بخدا چرا من نمیگویم در همه میدانها اولی در يك میدان گفت کدام میدان گفت روزی که علی بن ابیطالب مرا بیدان خود طلبید با تو مشورت کردم و گفتم چه رأی میدهی گفتی همسروی کریم است و بمن نظر دادی که بیدان او بروم و تو او را بخوبی میشناختی و من دانستم که با من دغلی کردی گفت ای امیرالمؤمنین مردی عظیم الشرف و بلند مقام تو را بمبارزه دعوت کرده بود و یکی از دو سرانجام خوش را داشتی یا او را میکشتی و پهلوانی میکردی و شرف بر شرفت میافزود و در سلطنت خود بی رقیب میشدی و با بهمراهی شهیدان و صالحان که چه خوب رفیقا نبودند میشتافتی معاویه کف این دغلی دیگر از اولی بدتر است بخدا من می دانستم که اگر او را بکشم بدوزخ می روم و اگر هم مرا بکشد بدوزخ می روم عمرو گفت پس چه باعث بود که با او بجنگی گفت ملک عقیم است و نباید این سخن را از من جز تو کسی بشنود .

۶ - رسول خدا فرمود هر که دین مرا دارد و راه مرا می رود و پیر قانون من است باید معتقد به تفضیل ائمه خاندان من باشد بر همه امت زیرا مثل آنها در این امت مثل باب عطفه است در بنی اسرائیل .

۷ - امام پنجم فرمود خدا به رسولش وحی کرد که من از جعفر بن ابیطالب چهار موضوع را

علی الباقر علیه السلام قال اوحى الله عز و جل الى رسوله صلی الله علیه و آله انی شکرت لجعفر بن ابی طالب علیه السلام اربع خصال فدعاه النبي صلی الله علیه و آله فاخبره فقال لولان الله اخبرك ما اخبرتك ما شربت خمراً قط لاني علمت ان لو شربتها زال عقلي وما كذبت قطلان الكذب ينقص العروة وما زنت قط لاني خفت اني اذا عملت عمل بني وما عبت صنماً قط لاني علمت انه لا يضر ولا ينفع قال فضرب النبي صلی الله علیه و آله يده على عاتقه فقال حق لله عز و جل ان يجعل لك جناحين تطير بهما مع الملائكة في الجنة .

المجلس الثامن عشر

يوم الثلثا لاحدى عشر بقين من شهر رمضان من سنة سبع وستين و ثلاث مائة

- ۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا علي بن الفضل بن العباس البغدادي شيخ لاصحاب الحديث قال اخبرنا ابو الحسن علي بن ابراهيم قال حدثنا ابو جعفر محمد بن غالب بن حرب الضبي التمتمامي و ابو جعفر محمد بن عثمان بن ابي شيبة قال حدثنا يحيى بن سالم ابن عم الحسن بن صالح وكان يفضل علي الحسن بن صالح قال حدثنا مسعر عن عطية عن جابر قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله مكتوب علي باب الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله علي اخو رسول الله قبل ان يخلق الله السموات والارض بالقي عام .
- ۲ - حدثنا علي بن الفضل بن العباس البغدادي قال قرأت علي احمد بن محمد بن سليمان بن الحرث قلت حدثكم محمد بن علي بن خلف العطار قال حدثنا حسين الاشقر قال حدثنا عمرو بن ابي المقدام عن ابيه عن سعيد بن جبیر عن ابن عباس قال سألت النبي صلی الله علیه و آله عن الكلمات التي تلقى آدم من ربه فتاب عليه قال سئله بحق محمد و علي و فاطمة و الحسن والحسين

تقدير میکنم پیغمبر ص او را خواست و باو خبر داد عرض کرد اگر خدا بتو خبر نداده بود منم اظهار نمی کردم من هر گز نمی نوشیدم زیرا می دانستم که اگر بنوشم عقلم میرود من گز دروغ نگفتم زیرا دروغ نقص مردانگی است، زنا نکردم زیرا ترسیدم که بامن همان عمل بشود و هرگز بتی نپرستیدم زیرا دانستم که زبان و سودی ندارد گفت پیغمبر دست بر شانه اش زد و فرمود برخدا حق است که بتو دو پر دهد تا در بهشت پرواز کنی .

مجلس هیجدهم = روز سه شنبه یازده روز از ماه رمضان سال ۳۶۷ هجری

- ۱ - رسول خدا فرمود نوشته بوده بر در بهشت لا اله الا الله محمد رسول الله علی برادر رسول الله است پیش از آنکه آفریده شوند آسمانها و زمینها بدو هزار سال
- ۲ - ابن عباس گوید پرسیدم از پیغمبر کلماتی را که آدم دریافت از پرورد گار خود و

الائتبت علی فتاب علیه.

۳ - حدثنا يعقوب بن يوسف بن يعقوب الفقيه شيخ لاهل الري قال حدثنا اسمعيل بن محمد الصفار البغدادي قال حدثنا محمد بن عبيد بن عتبة الكندي قال حدثنا عبدالرحمن بن شريك قال حدثنا ابي عن الاعمش عن عطاء قال سألت عايشة عن علي بن ابي طالب عليه السلام فقالت ذاك (ذلك) خير البشر ولا يشك فيه الا كافر

۴ - حدثنا يعقوب بن يوسف بن يعقوب قال اخبرنا عبدالرحمن الخيطي قال حدثنا احمد بن يحيى الازدي قال حدثنا حسن بن حسين العرنبي قال حدثنا ابراهيم بن يوسف عن شريك عن منصور عن ربي عن حذيفة انه سئل عن علي عليه السلام فقال ذاك (ذلك) خير البشر ولا يشك فيه الا منافق

۵ - حدثنا محمد بن احمد الصيرفي و كان من اصحاب الحديث قال حدثنا ابو جعفر محمد بن العباس بن بسام مولى بني هاشم قال حدثنا ابو الخير قال حدثنا محمد بن يونس البصري قال حدثنا عبدالله بن يونس و ابو الخير قالا حدثنا احمد بن موسى قال حدثنا ابو بكير النخعي عن شريك عن ابي اسحق عن ابي وايل عن حذيفة بن اليمان عن النبي صلى الله عليه وآله انه قال علي بن ابي طالب خير البشر ومن ابي فقد كفر

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن السندي عن علي بن الحكم عن فضيل بن عثمان عن ابي الزبير المكي قال رأيت جابر أمتو كيا علي عصاه و هو يدور في سلك الانصار

توبه اورا پذيرف۔ فرمود بحق محمد و علي و فاطمه و حسن و حسين جز آنکه توبه ام پذيرى و توبه اش را پذيرفت.

۳- عطاء گوید از عایشه پرسیدم راجع بعلی بن ابیطالب، گفت آن حضرت خیر البشر است و شک نکند در آن جز کافر.

۴ - از حذیفه سؤال شد راجع به علی (ع) گفت آن حضرت خیر البشر است و شک ندارد در آن جز منافق.

۵- حذیفه بن یمان از یزید روایت کرده که فرمود علی بن ابیطالب خیر البشر است و هر که ابا کند کافر است.

۶- ابو زبیر مکی گوید من جابر را دیدم که عصا کشان در کوچه و معافل انصار میگردید و می گفت علی خیر البشر است هر که ابا کند کافر است ای گروه انصار فرزندان خود را بدوستی علی بن ابیطالب پرورش دهید و هر که ابا کرد از مادرش واریسد.

و مجالسهم و هو يقول علی خیر البشر فمن ابی فقد کفر یا معشر الانصار ادبوا اولادکم علی حب علی فمن ابی فانظروا فی شأن امه

۷ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ البغدادی قال حدثنی ابو محمد الحسن بن عبدالله بن محمد بن علی بن العباس الرازی قال حدثنی ابی عبدالله بن محمد بن علی بن العباس بن هرون التمیمی قال حدثنی سیدی علی بن موسی الرضا عليه السلام قال حدثنی ابی موسی بن جعفر قال حدثنی ابی جعفر بن محمد قال حدثنی ابی محمد بن علی قال حدثنی ابی علی بن الحسن قال حدثنی ابی الحسن بن علی قال حدثنی اخي الحسن بن علی قال حدثنی ابی علی بن ابی طالب عليه السلام قال قال النبی صلى الله عليه وآله انت خیر البشر ولا يشک فیک الا کافر

۸ - حدثنا الحسن بن محمد بن یحیی بن الحسن بن جعفر بن عبیدالله بن الحسن بن علی بن الحسن بن علی بن ابی طالب عليه السلام قال حدثنی جدی یحیی بن الحسن بن جعفر قال حدثنی ابراهیم بن علی والحسن بن یحیی قال حدثنا نصر بن مزاحم عن ابی خالد عن زید بن علی عن آباءه عن علی عليه السلام قال کان لی عشر من رسول الله صلى الله عليه وآله لم یعطهن احد قبلی ولا یعطاهن احد بعدی قال لی یا علی انت اخي فی الدنیا و اخي فی الآخرة وانت اقرب الناس منی موقفا يوم القيمة ومنزلی ومنزلک فی الجنة متواجهان کمنزل الاخوين و انت الوصي و انت الولي و انت الوزير عدوک عدوی و عدوی عدو الله و ولیک ولی و ولی ولی الله عزوجل

۹ - حدثنا عبدالله بن النصر بن سمعان التمیمی الخرقانی (ره) قال حدثنا جعفر بن محمد المکی قال اخبرنا ابو محمد عبدالله بن اسحق المدائنی عن محمد بن زیاد عن مغيرة عن سفیان عن هشام بن عروة عن ابيه عروة بن الزبير قال كنا جلوسا فی مجلس فی مسجد رسول الله صلى الله عليه وآله فتذاکرنا اعمال اهل بدر و بیعة الرضوان فقال ابو الدرداء یا قوم الا اخبرکم باقل القوم مالا

۷- به روایت امام هشتم از جدش علی بن ابیطالب فرمود که یغمبر بمن فرموده تومی خیر البشر وشک نکنند درباره توجز کافر.

۸- علی ۴ فرمود از طرف رسول خدا ده چیزی بمن داده شد که بکسی پیش از من داده نشده و بکسی پس از من هم داده نشود فرمود ای علی تو برادر منی در دین و تو برادر منی در آخرت، ایستگاه تو روز قیامت از همه مردم بین نزدیکتر است منزل من و تو هر دو بهشت برابر همنه چون منزل دو برادر، تومی حق تومی ولی تومی وزیر، دشت دشمن منست و دشمن من دشمن خدا دوست دوست منست و دوست من دوست خداست.

۹- عروة بن زبیر گوید مادر مسجد رسول خدا ۴ انجمنی داشتیم و در کارهای اهل بدر و بیعت رضوان گفتگو میکردیم ابو درداه گفت ای مردم من شمارا آگاه نکنم از کسیکه مالش از همه

و اکثرهم ورعا و اشدھم اجتهادا فی العبادۃ قالوا من قال علی بن ابی طالب علیه السلام قال فواللہ ان کان فی جماعۃ اهل المجلس الا معرض عنه بوجہہ ثم انتدب له رجل من الانصار فقال له یا عویمر لقد تکلمت بکلمۃ ما وافقک علیہا احد منذ اتیت بہا فقال ابوالدرداء یا قوم انی قایل مارایت ولیقل کل قوم مسکم مارأوا شهدت علی بن ابی طالب علیه السلام بشو یحطات النجار وقد اعتزل عن موالیہ و اختفی ممن یدلیہ و استتر بمغیلات النخل فافتقدتہ و بعد علی مکانہ فقلت لحق بمنزلہ فاذا انا بصوت حزین و نغمۃ شجی و هو یقول الہی کم من موبقۃ حملت عنی فقابلتها بنعمتک و کم من جریرۃ تکرمت عن کشفہا بکرمک الہی ان طال فی عصیانک عمری و عظم فی الصحف ذنبی فما انا مؤمل غیر غفرانک ولا انا براج غیر رضوانک فشغلنی الصوت و اقتفیت الاثر فاذا هو علی بن ابی طالب علیه السلام بعینہ فاستترت له فاخملت الحریکہ فرکع رکعات فی جوف اللیل الغابر ثم فزع الی الدعاء و البکاء و البث و الشکوی فكان مما به اللہ ناجی ان قال الہی افکر فی عفوک فتمہون علی خطیئتی ثم اذ کر العظیم من احدثک فنعظم علی بلیتی ثم قال آہ ان انا قرأت فی الصحف سیئۃ انا ناسیہا و انت مخصیہا فتقول خذوه فیالہ من مأخون لا تنجیہ عشیرتہ ولا تنفعہ قبیلتہ یرحمہ الملا اذا اذن فیہ بالنداء ثم قال آہ من نار تنضج الاکباد و الکلی آہ من نار نزاعۃ للشوی

کتر است و در عیش بیشتر و کوشش او در عبادت فزوتر؟ گفتند او کیست؟ گفت علی بن ابیطالب؟ گوید بخدا هر که در انجمن بود از او روی گردانید و مردی از انصار پاو گفت ای عویمر سخنی گفتمی که کسی با تو موافقت نکرد ابودرداء گفت ای مردم من آنچه را دیدم میگویم و شما هم باید آنچه دیدید بگوئید من خود علی بن ابیطالب را در شویحطات نجار دیدم که از موالی خود کناره کرد و از آنانکه همراه دیند مضطرب شده و پشت نخلها خلوت کرده من او را گم کرده بودم و از من دور شده بود گفتم بمنزل خود رفته است بناگاه آوازی حزین و آهنگی دلگداز شنیدم که میگفت: «معبودا چه بسیار جرم بزرگی که از من برخورداردی و در برابرش بمن نعمت دادی و چه بسیار جنایتی که بکرم خود از کشف آن بزرگواری نمودی معبودا اگر چه بدرازا کشید در نافرمانیت عزم و بزرگ است در دفتر جرم من جز آمرزش آرزومی ندارم و جز رضایت امیدم نیست» این آواز مرا بخود جلب کرد و دنیااش رفتن و ناگاه دیدم خود علی بن ابیطالب است خود را ازاد پنهان کردم و آرام حرکت نمودم چند رکعتی بجا آورد در آن نیمه شب تار سپس بدرگاه خدا مشغول گریه و زاری و دعا و شکوه شد و در ضمن مناجاتش میگفت «معبودا در گذشت تو اندیشم و خطایم بر من آسان آید و یاد سختگیری تو افتنم و گرفتاریم بر من بزرگ شود فرمود آہ اگر من در نامه علم گناهی بخوانم که از یاد بردم و تو آن را بر شمردی و بگویی او را بگیر بدوای از این گرفتاری که عشیره اش نتوانند نجاتش داد و قبیلہ اش سودی ندو نرسانند همه مردم بحال او رقت کنند گاهی که او را احضار نمایند سپس فرمود آہ از آن آتشی که جگرها و کلیه ها را کباب کند آہ از آتش برکننده کباب از میخ آہ از فروشدن در لجه شراره های سوزان در، گریه اندر

آه من غمرة من ملهبات لظي قال ثم انغمر في البكاء فلم اسمع له حساً ولا حركة فقلت غاب عليه اليوم لطول السهر اوقفه لصلوة الفجر قال ابودرداء فاتيمته فاذا هو كالخشب الملقاة فحركته فلم يتحرك وزويته فلم ينزوفقلت انالله وانا اليه راجعون مات والله على بن ابي طالب عليه السلام قال فاتيت منزله مبادراً انعم اليهم فقالت فاطمة (ع) بابا الدرداء ما كان من شأنه ومن قصته فاخبرتها الخبر فقالت هي والله يا ابا الدرداء الغشية التي تأخذه من خشية الله ثم اتوه بما، فنضحوه على وجهه فافاق ونظر الي وانا ابكي فقال مما بكاءك يا ابا الدرداء فقلت مما اراه تنزله بنفسك فقال يا ابا الدرداء ولورأيتني ودعى بي الى الحساب وايقن اهل الجرائم بالعذاب واحتوشنتي ملائكة غلاظ وزبانية فظاظ فوقفت بين يدي الملك الجبار قد اسلمني الاحباء ورحمني اهل الدنيا لكنت اشد رحمة لي بين يدي من لا تخفى عليه خافية فقال ابوالدرداء فوالله ما رأيت ذلك لاحد من اصحاب رسول الله صلى الله عليه وآله

۱۰ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن

الصفار عن العباس بن معروف عن علي بن مهزيار عن الحسن بن سعيد عن علي بن النعمان عن داود بن فرقد قال سمعت ابي يسال ابا عبد الله الصادق عليه السلام متى يدخل وقت المغرب فقال اذا غاب كرسيا قال وما كرسيا قال قرصها قال متى تغيب قرصها قال اذا نظرت فلم تره .

شد تا از نفس افتاد و دیگر حس و حرکتی از او ندیدم گفتم خوابش رفته است برای شب نشینی طولانی او ، بیدارش کنم برای نماز بامداد نزد او رفتم و دیدم چون چوبه خشکی افتاده او را جنبانیدم حرکت نکرد و نشانیدمش نشستن نتوانست گفتم انالله و انا اليه راجعون بخدا علی بن ابیطالب از دنیا رفته دو ان بمنزلش رفتم که خبر مرگ او را برسانم فاطمه (ع) فرمود داستان او چیست باو گزارش دادم فرمود ای ابودرداء بخدا این همان غشی است که از ترس خدا باو دست میدهد و آب آوردند و بر چهره او پاشیدند و بهوش آمد و بمن نگاه کرد که میگریستم فرمود ای ابودرداء برای چه گریه میکنی؟ گفتم از این آسیبی که بخود میزنی، فرمود ای ابودرداء چطور باشی گاهی که بینی مرا برای حساب دعوت کرده اند، بزه کاران کیفر را معاینه کنند و فرشتگان سخت گیر و دوزخیانان تندخو گرد مرا دارند و من در برابر ملک جبار ایستاده ام دوستان از من دست کشیده و اهل دنیا به من دلسوزی کنند اینجا تو باید بیشتر بحالم رقت کنی در برابر کسیکه چیزی بر او پوشیده نیست ابودرداء گفت این حالت را بخدا در هیچکدام اصحاب رسول خدا ندیدم.

۱۰ داود بن فرقد گوید شنیدم که پدرم از امام صادق (ع) پرسید کی وقت مغرب میشود؟ فرمود

گاهی که کرسی آن نابدید شود گفت کرسی آن چیست؟ فرمود فرص خورشید است، گفت کی پنهان میشود؟ فرمود گاهی که نگاه کنی و آن را نبینی.

۱۱ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابو جعفر احمد بن محمد بن عيسى و موسى بن جعفر بن ابي جعفر البغدادي عن ابي طالب عبدالله بن الصلت القمي عن الحسن بن علي بن فضال عن داود بن ابي يزيد قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) اذا غاب الشمس فقد دخل وقت المغرب .

۱۲ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن حماد بن عيسى عن حريز بن عبدالله عن ابي اسامة زيد الشحام او غيره قال صعدت مرة جبل ابي قبيس والناس يصلون المغرب فرأيت الشمس لم تغب و انما توارت خلف الجبل عن الناس فلقيت ابا عبدالله الصادق عليه السلام فاخبرته بذلك فقال لي ولم فعلت ذلك بس ما صنعت انما تصلوها اذا لم ترها خلف جبل غابت او غارت مالم يتجلاها (يتجللها) سحاب او ظلمة تظلمها فانما عليك مشرقك ومغربك وليس على الناس ان يبحثوا

۱۳ - حدثنا ابي و محمد بن الحسن (رض) قالا حدثنا سعد بن عبدالله عن موسى بن الحسن والحسن بن علي عن احمد بن هلال عن محمد بن ابي عمير عن جعفر بن عثمان عن سماعة بن مهران قال قلت لابي عبدالله عليه السلام في المغرب انا ربما صلينا ونحن نخاف ان تكون الشمس خلف الجبل او قدسترها منا الجبل فتال ليس عليك صعود الجبل.

۱۴ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن محمد بن ابي عمير عن محمد بن يحيى الخثعمي قال سمعت ابا عبد الله عليه السلام يقول كان رسول الله صلى الله عليه وآله يصلى المغرب ويصلى معه حتى من الانصار يقال لهم بنو سلمة منازلهم على نصف

۱۱ - امام صادق ع فرمود هر گاه خورشید ناپدید شد وقت مغرب شده است.

۱۲ - ابي اسامة زيد شحام يا ديگري گفت يكبار بالای كوه ابو قبيس بودم و مردم نماز مغرب میخواندند و من میدیدم که آفتاب غروب نکرده و پشت کوه رفته امام صادق را دیدار کردم و باو گزارش دادم بن فرمود چرا چنین کردی؟ بدکاری کردی هر گاه خورشید را بچشم خود ندیدی نماز مغرب را بخوان چه پشت کوه رود یا در افق فرو رود بشرطیکه ابر رویش را نگرفته یا تار یکی بر آن سایه نیفکنده همانا تو مکلف بمشرق و مغرب خود هستی و بر مردم بحث لازم نیست.

۱۳ - سماعة بن مهران گوید با امام ششم عرض کردم راجع به مغرب که بسا میخوانیم و نیم داریم که خورشید پشت کوه باشد یا کوه آن را از ما پوشیده باشد؟ فرمود تو وظیفه نداری بالای کوه بروی.

۱۴ - امام ششم میفرمود رسول خدا نماز مغرب را میخواند و خاندانی از انصار با او نماز می خواندند بنام بنی سلمه که نیم میل منزلشان دور بود و وقتی بمنزل خود بر میگشتند جا های

میل فیصلون معه ثم ينصرفون الى منازلهم وهم يرون مواضع نبيلهم .

۱۵ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي قال حدثني جدي الحسن بن علي عن جده عبد الله بن المغيرة عن عبدالله بن بكير عن عبيد بن زرارة عن ابي عبدالله عليه السلام قال سمعته يقول صحبني رجل كان يمسي بالمغرب و يغلس بالفجر فكنت انا اصلي المغرب اذا غربت الشمس و اصلي الفجر اذا استبان لي الفجر فقال لي الرجل ما يمنعك ان تصنع مثل ما اصنع فان الشمس تطلع على قوم قبلنا و تغرب عنا و هي طالعة على آخرين بعد قال فقلت انما علينا ان نصلي اذا وجبت الشمس عنا و اذا طلع الفجر عندنا ليس علينا الا ذلك و علي اولئك ان يصلوا اذا غربت عنهم .

۱۶ - حدثنا ابي و محمد بن الحسن و احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قالوا حدثنا سعد بن عبدالله عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن موسى بن بشار العطار عن المسعودي عن عبدالله بن الزبير عن ابان بن تغلب والربيع بن سليمان و ابان بن ارقم وغيرهم قالوا اقبلنا من مكة حتى اذا كنا بوادي الاجفر اذا نحن برجل يصلي و نحن ننظر الي شعاع الشمس فوجدنا في انفسنا فجعل يصلي و نحن ندعو عليه حتى صلى ركعة و نحن ندعو عليه و نقول هذا من شباب اهل المدينة فلما اتيناه اذا هو ابو عبدالله جعفر بن محمد (ع) فنزلنا فصلينا معه وقد فاتتنا ركعة فلما قضينا الصلوة قمنا اليه فقلنا جعلنا فداك هذه الساعة تصلي فقال اذا غابت الشمس فقد دخل الوقت.

تبر خود را می دیدند.

۱۵ - عبيد بن زرارة گوید شنیدم امام ششم میفرمود مردی با من همراه شد که نماز مغرب را تا شب تاخیر میکرد و نماز فجر را در تاریکی میخواند من مغرب را بمحض فرود شدن خورشید میخواندم و فجر را پس از روشنی سپیده آن مرد بن گفت چرا مانند من عمل نکنی؟ آفتاب پیش از ما بر مردمی طلوع میکند و از ما که غروب کرد بر مردمی عیانست، گفتم بمحض که از دیده ما غروب کرد بر ما است که نماز بخوانیم و چون سپیده بر ما دمید باید نماز صبح بخوانیم این وظیفه ما است و بر آنان لازم است که نماز مغرب را وقتی بخوانند که آفتاب از خود آنها غروب کند.

۱۶ - ابان بن تغلب و ربیع بن سلیمان و ابان بن ارقم و دیگران روایت کرده اند که از مکه میآمدیم تادرودی اجفر از دور مردی را دیدیم نماز میخواند و هنوز شعاع خورشید بچشم ما میخورد نادل گران شدیم و او نماز میخواند و ما بر او نفرین میکردیم تا يك ركعت نماز خواند و ما بر او نفرین کردیم و گفتیم این از جوانان مدینه است و چون نزد او رسیدیم دیدیم امام ششم جعفر بن محمد است فرود آمدیم و با او نماز خواندیم و يك ركعت از ما فوت شده بود چون نماز را تمام کردیم خدمتش رفتیم و گفتیم قربانت در این هنگام نماز میخوانی؟ فرمود بمحض که آفتاب ناپدید شد وقت میرسد.

المجلس التاسع عشر

وهو يوم الجمعة لثمان بقين من شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن محمد بن عيسى و ابي اسحق النهاوندي عن عبيدالله بن حماد قال حدثنا عبد الله بن سنان عن ابي عبدالله عليه السلام قال و اقبل جيران ام ايمن الى رسول الله صلى الله عليه وآله فقالوا يا رسول الله ان ام ايمن لم تنم البارحة من البكاء لم تزل تبكي حتى اصبحت قال فبعث رسول الله صلى الله عليه وآله الى ام ايمن فجاءته فقال لها يا ام ايمن لا ابكي الله عينك ان جيرانك اتوني واخبروني انك لم تزلي الليل تبكين اجمع فلا ابكي الله عينك ما الذي ابكك قالت يا رسول الله رأيت رؤيا عظيمة شديدة فلم ازل ابكي الليل اجمع فقال لها رسول الله صلى الله عليه وآله فقصيتها علي رسول الله فان الله و رسوله اعلم فقالت تعظم علي ان اتكلم بها فقال لها ان الرؤيا ليست علي ما ترى فقصيتها علي رسول الله قالت رأيت في ليلتي هذه كان بعض اعضائك ملقاً في بيتي فقال لها رسول الله نامت عينك يا ام ايمن تلد فاطمة الحسين فتربينه و تلينه فيكون بعض اعضائي في بيتك فلما ولدت فاطمة الحسين عليها السلام فكان يوم السابع امر رسول الله صلى الله عليه وآله فحلق رأسه و تصدق بوزن شعره فضة و عرق عنه ثم هيأته ام ايمن و لفته في برد رسول الله صلى الله عليه وآله ثم اقبلت به الى رسول الله صلى الله عليه وآله فقال صلى الله عليه وآله مرحباً بالحامل و المحمول يا ام ايمن

مجلس نوزدهم - روز جمعه هشت روز باخر رمضان ۳۶۷ مانده

۱ - امام ششم ۱۵ فرمود همسایگان ام ایمن خدمت رسول خدا آمدند و عرض کردند یا رسول الله براستی ام ایمن دیشب از گریه نخواستید و بی درهم گریست تا صبح شد رسول خدا ص فرستاد ام ایمن خدمتش آمد باو فرمود ام ایمن خدا دیده‌ات را نگریانند همسایگان آمدند و بمن گزارش دادند که تو همه شب را گریستی خدا دیده گانت را نگریانند چرا گریستی؟ فرمود یا رسول الله خواب هولناکی دیدم ر همه شب را گریستم، رسول خدا فرمود خوابت را بمن بگو که خدا و رسولش بهتر میدانند؛ گفت بر من سخت است که آن را بگویم، فرمود خواب چنان نباشد که تو دیدی آن را برای رسول خدا بگو عرض کرد در این شب بخواب دیدم که گویا عضوی از بدن من در خانه من افتاده است رسول خدا فرمود آسوده بخواب فاطمه ام حسین را میزاید و تو او را پرستاری کنی و در آغوش گیری و باین مناسبت یکی از اعضای من در خانه تو باشد چون فاطمه ص حسین را زایید و روز هفتم شد رسول خدا ص دستور داد سرش را تراشیدند و به وزن مویش نقره صدقه داد و عقیقه اش کرد و ام ایمن او را آماده نمود و در برد رسول خدا پیچید و نزد رسول خدا آورد و رسول خدا ص فرمود مرحباً

هذا تأويل رؤياك .

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن ابراهيم بن رجاء الجحدري عن علي بن جابر قال حدثني عثمان بن داود الهاشمي عن محمد بن مسلم عن حمزان بن اعين عن ابي محمد شيخ لاهل الكوفة قال لما قتل الحسين بن علي عليه السلام اسر من معسكره غلامان صغيران فأتى بهما عبيدالله بن زياد فدعا سجاناه فقال خذهذين الغلامين اليك فمن طيب الطعام فلا تطعمهما ومن البارد فلا تسقهما وضيق عليهما سجنهما وكان الغلامان يصومان النهار فاذا جنهما الليل اتيا بقرصين من شعير و كوز من ماء القراح فلما طال بالغلامين المكث حتى صارا في السنة قال احدهما لصاحبه يا اخي قد طال بنا مكثنا و يوشك ان تفتنى اعمارنا و تبلى ابداننا فاذا جاء الشيخ فاعلمه مكاننا و تقرب اليه بمحمد عليه السلام لعله يوسع علينا في طعامنا و يزيدنا في شرابنا فلما جنهما الليل اقبل الشيخ اليهما بقرصين من شعير و كوز من ماء القراح فقال له الغلام الصغير يا شيخ اتعرف محمداً قال فكيف لا اعرف محمداً وهو نبى قال افتعرف جعفر بن ابي طالب قال و كيف لا اعرف جعفراً وقد انبت الله له جناحين يطير بهما مع الملائكة كيف يشاء قال افتعرف علي بن ابي طالب عليه السلام قال و كيف لا اعرف عليا وهو ابن عم نبى واخو نبى قال له يا شيخ فتحن من عترة نبيك محمد عليه السلام ونحن من ولد مسلم بن عقيل بن ابي طالب بيدك اسارى نسلك من طيب الطعام فلا تطعمنا ومن بارد الشراب فلا تسقينا وقد ضيقت علينا سننا فانكب الشيخ على اقدامهما يقبلهما ويقول نفسي لنفسكما الفداء ووجهي لوجهكما الوقاء يا عترة نبي الله المصطفى هذا باب السجن

بآورنده و آورده شده ای ام ایمن اینست تاویل خوابت.

۲ - ابي محمد شيخ اهل كوفة روايت كرد كه كه چون حسين بن علي ع كشته شد و پسر كوچك از لشكر گاهش اسير شدند و آنها را نزد عبيدالله آوردند و زندانيان را طلبيد و گفت اين دو كودك را ببر و خوراك خوب و آب سرد به آنها مده و بر آنها تنك بگير، اين دو كودك روزه ميگرفتند و شب دو قرص نان جو و يك كوزه آب براي آنها مي آوردند تا يكسالي گذشت و بكي از آنها بدبگري گفت اي برادر مدتي است ما در زندانيم عمر ما تباہ ميشود و تن ما ميكاهد اين شيخ زندانيان كه آمد مقام و نسب خود را باو بگوئيم شايد بما ارفاقي كند شب آن شيخ همان نان و آب را آورد و كوچكتر گفت اي شيخ تو محمد را ميشناسي؟ گفت چگونه نشناسم او پيغمبر منست؟ گفت جعفر بن ابيطالب را ميشناسي؟ گفت چگونه نشناسم با آنكه خدا دو بال باو داد، كه با فرشتگان هر جا خواهد ميرود، گفت علي بن ابيطالب را ميشناسي؟ گفت چگونه نشناسم او پسر عم و برادر پيغمبر منست گفت ما از خاندان پيغمبر تو محمد و فرزندان مسلم بن عقيل علي بن ابيطالب و در دست تو اسيريم و خوراك و آب خوب بما نيمدهي و بما در زندان سخت گيري ميكني، آن شيخ افتاد و باي آنها را بوسيد و ميگفت جانم قربان شما اي عترت پيغمبر خدا مصطفی، اين در زندان بروی شما باز است هر جا

بين يديكما مفتوح فخذنا اى طريق شئتم افلما جنهما الليل اتاهما بقرصين من شعير و كوز من ماء القراح ووقفهما على الطريق وقال لهما سيرا يا حبيبي الليل واكنما النهار حتى يجعل الله عز وجل لكما من امر كما فرجاً ومخرجاً ففعل الغلامان ذلك فلما جنهما الليل انتهيا الى عجوز على باب فقالا لها يا عجوز انا غلامان صغيران غريبان حدثان غير خبيرين بالطريق و هذا الليل قد جننا اضيفينا سواد ليلتنا هذه فاذا اصبحنا لزمنا الطريق فقالت لهما فمن انتم ايا حبيبي فقد شممت الروايح كلها فما شممت رايحة اطيب من رايحتكما فقالا لها يا عجوز نحن من عترة نبيك محمد ﷺ هربنا من سجن عبيدالله بن زياد من القتل قالت العجوز يا حبيبي ان لي ختناً فاسقاً قد شهد الواقعة مع عبيدالله بن زياد اتخوف ان يصيبكما هيئنا فيقتلكما قالوا سواد ليلتنا هذه فاذا اصبحنا لزمنا الطريق فقالت ساتيكما بطعام ثم اتتهما بطعام فاكلا وشربا ولما ولجا الفراش قال الصغير للكبير يا اخي انا رجوان نكون قد اماننا ليلتنا هذه فتعال حتى اعانقك و تعانقني واشم رايحتك و تشم رايحتي قبل ان يفرق الموت بيننا ففعل الغلامان ذلك و اعتنقا و ناما فلما كان فى بعض الليل اقبل ختن العجوز الفاسق حتى قرع الباب فرعاً خفيفاً فقالت العجوز من هذا قال انا فلان قالت ما الذى اطرقك هذه الساعة وليس هذا لك بوقت قال ويحك افتحى الباب قبل ان يطير عقلى و تنشق مرادتي فى جوفى جهد البلاء قد نزل بي قالت ويحك ما الذى نزل بك قال هرب غلامان صغيران من عسكر عبيدالله بن زياد فنادى الامير فى معسكره من جاء برأس واحد منهما فله الف درهم و من جاء برأسهما فله الف درهم فقد اتعبت و تعبت ولم يصل

خواهيد برويد شب دو قرص نان جو و يك كوزه آب براى آنها آورد وراه را براى آنها نمود و گفت شبها راه برويد و روزها پنهان شويد تا خدا بشما گشايش دهد۔ شب رفتند تا بدر خانه پيره زنى رسيدند باو گفتند ما دو كودك غريب و نابلدبم و شب است امشب ما را مهمان كن و صبح ميرويم گفت عزيزانم شما كيائيد كه ازهر عطري خوشبو ترديد؟ گفتند ما اولاد بيغميريم و از زندان ابن زياد و از كشتن گريختيم پيره زن گفت عزيزانم من داماد نابكارى دارم كه بهمراهى عبيدالله بن زياد در واقعه كربلا حاضر شده و ميت رسم در اينجا بشما بر خورد و شما را بكشد، گفتند ماهمين يكشب را ميگذرانيم و صبح به راه خود ميرويم. گفت من براى شما شام مى آورم شام آورد و خوردند و نوشيدند و خوابيدند كوچك به بزرگ گفت برادر جان اميدوارم امشب آسوده باشيم بيا در آغوش هم بخوابيم و همدگر را ببوسيم ميادا مرك ما را ازهم جدا كند، در آغوش هم خوابيدند و چون پاسى از شب گذشت داماد فاسق عجوز آمد و آهسته در را زد عجوز گفت كيستى؟ گفت من فلانم، گفت چرا بى وقت آمدى؟ گفت واى بر تو پيش از آنكه عقلم پيرد و زهره ام از تلاش و گرفتارى بتر كد در را باز كن، گفت واى بر تو چه گرفتارى شدى؟ گفت دو كودك از لشكر گاه عبيدالله گريختند و امير جار زده هر كه سر يكي از آنها را بياورد هزار درهم جايزه دارد و هر كه سر هر دو را بياورد

فی یدی شیء، فقالت العجوز یا ختنی احذر ان یکون تمہ خصمک فی القیمة قال لہا وبعک ان الدنیا محرس علیہا فقالت وما تصنع بالدنیا و لیس معہا آخرۃ قال انی لاراک تخامین عنہما کان عندک من طلب الامیر شیء، فقومی فان الامیر یدعوک قالت ما یصنع الامیر بی وانما انا عجوز فی ہذہ البریۃ قال انما لی الطلب افتحی لی الباب حتی اریح و استریح فاذا اصیبت فکرت فی ای الطریق آخذ فی طلبہما ففتحت لہ الباب و اتتہ بطعام و شراب فاکل و شرب فلما کان فی بعض اللیل سمع غطیط الغلامین فی جوف اللیل فاقبل یہیح کما یہیح البعیر الہایج و یخور کما یخور الثور و یلمس بکفہ جدار البیت حتی وقعت یدہ علی جنب الغلام الصغیر فقال لہ من ہذا قال اما انا فصاحب المنزل فمن انتما فاقبل الصغیر یحکک الکبیر و یقول قم یا حبیبی فقد والله وقعنا فیما کنا نحاذرہ قال لہما من انتما قال لہ یا شیخ ان نحن صدقناک فلنا الامان قال نعم فلا امان الله و امان رسولہ و نعمۃ الله و ذمۃ رسول الله قال نعم قالوا و تمہ بن عبد الله علی ذلک من الشاہدین قال نعم قالوا والله علی ما نقول و کیل و شہید قال نعم قال لہ یا شیخ فنحن من عترۃ نبیک تمہ ہر بنا من سجن عبید الله بن زیاد من القتل فقال لہما من الموت ہر بتما والی الموت وقعتما الحمد لله الذی اظفرنی بکما فقام الی الغلامین فشد اکتافہما فبات الغلامان لیلتہما مکتفین فلما انفجر عمود الصبح دعا غلاما لہ اسود یقال لہ فلیح فقال خذ ہذین الغلامین فانطلق بہما الی شاطیء الفرات و اضر ب اعناقہما و اثنتی برؤسہما لانطلق بہما الی عبید الله بن زیاد و

دو ہزار درہم جایزہ دارد و من دنجہا بردم و چیزی بدستم نیامد، پیرہ زن گفت از آن ترس کہ در قیامت محمد خصمت باشد، گفت وای بر تو دنیا را باید بدست آورد؛ گفت دنیا بی آخرت بچہ کارت آید، گفت تو از آنها طرفداری میکنی گویا در این موضوع اطلاہی داری باید نزد امیرت برم؛ گفت امیر از من پیرہ زنی کہ در گوشہ بیابانم پہ میخواهد؛ گفت باید من جستجو کنم در را باز کن استراحتی کنم و فکر کنم کہ صبح از چہ راہی دنبال آنها بروم در را گشود ر باو شام داد خورد و نیمہ شب آواز خرخر دو کودک را شنید و مانند شیر مست از جا جست و چون گاو فریاد کرد و دست باطراف خانہ کشید تا پهلوی کوچکتر آنها رسید، گفت کیست؛ گفت من صاحبخانہ ام، شما کیانید؛ برادر کوچک بزرگتر را جنبانبدہ و گفت برخیز کہ از آنچه میترسیدیم بدان گرفتار شدیم؛ گفت شما کیستید؛ گفتند اگر راست گوئیم در امانیم؛ گفت آری؛ گفتند ای شیخ امان خدا و رسول و در عہدہ آنان؛ گفت آری، گفتند محمد بن عبد الله گواہ است؛ گفت آری، گفتند خدا بر آنچه گفتید وکیل و گواہ است؛ گفتند آری، گفتند ای شیخ ما از خاندان پیغمبرت محمدیم و از زندان عبید الله بن زیاد از ترس جان گریختیم، گفت از مرگ گریختید و بمرگ گرفتار شدید، حمد خدا را کہ شما را بدست من انداخت، برخاست و آنها را بست و شب را در بند بسر بردند و سپیددم غلامسایہی فلیح نام را خواست و گفت این دو کودک را بپرکنار فرات و گردن بزن و سر آنها را براہم یلور

آخذ جازية الفى درهم فحمل الغلام السيف فمضى بهما ومشى امام الغلامين فما مضى الا غير بعيد حتى قال احد الغلامين يا اسود ما اشبه سوادك بسواد بلال مؤذن رسول الله ﷺ قال ان مولاي قد امرنى بقتلكما فمن انتما قالاله يا اسود نحن من عترة نبيك محمد ﷺ هربنا من سجن عبيدالله بن زياد (لع) من القتل اضاقتنا عجوزكم هذه و يريد مولاك قتلنا فانكب الاسود على اقدامهما ويقبلهما ويقول نفسى لنفسكما الفداء ووجهى لوجهكما الوقاء يا عترة نبي الله المصطفى والله لا يكون محمد ﷺ خصمى فى القيمة ثم عدا فرمى بالسيف من يده ناحية و طرح نفسه فى القرات وعبرالى الجانب الاخر فصاح به مولا يا غلام عصيتنى فقال يا مولاي انما اطعتك مادمت لا تعصى الله فاذا عصيت الله فانا منك برى، فى الدنيا والاخرة فدعا ابنه فقال يا بنى انما اجمع الدنيا حلالها وحرامها لك والدنيا محرض عليها فخذ هذين الغلامين اليك فانطلق بهما الى شاطىء القرات فاضرب اعناقهما و ائتني برؤسهما لانطلق بهما الى عبيد الله بن زياد و آخذ جازية الفى درهم فاخذ الغلام السيف ومشى امام الغلامين فما مضى (فما مضيا) الا غير بعيد حتى قال احد الغلامين يا شاب ما اخوفنى على شابك هذا من نار جهنم فقال يا حبيبي فمن انتما قالوا من عترة نبيك محمد ﷺ يريد والدك قتلنا فانكب الغلام على اقدامهما ويقبلهما ويقول لهما مقالة الاسود ورمى بالسيف ناحية و طرح نفسه فى القرات وعبر فصاح به ابوه يا بنى عصيتنى قال لان اطيع الله و اعصيتك احب الى من ان اعصى الله و اطيعك قال الشيخ لا يلى قتلكما احد غيرى واخذ بالسيف

تا نزد اين زياد برم و دو هزار درهم جايزه ستانم، غلام شمشير برداشت و آنها را جلو انداخت و چون از خانه دور شدند يکى از آنها گفت اى سپاه تو بلال مؤذن پيغمبر ماني؟ گفت آقايم بمن دستور داده گردن شما را بزنم شما کيستيد؟ گفتند ما از خاندان پيغمبرت محمد و از ترس جان از زندان ابن زياد گريختيم و اين عجوزه شما ما رامهان کرد و آقايت ميخواهد ما را بکشد آن سپاه پاى آنها را بوسيد و گفت جانم قربان شما، رويم سيد شما اى عترت مصطفى بخدا محمد دو قيامت نبايد خصم من بلخيد، شمشير را دور انداخت و خود را بفرات افکند و گريخت، مولايش فرياد زد نافرمانى من کردى؟ گفت من بفرمان توام تا بفرمان خدا باشى و چون نافرمانى خدا کنى من در دنيا و آخرت از تو بيزارم پسرش را خواست و گفت من حلال و حرام را براى تو جمع ميکنم. دنيا را بدست آورد اين دو کودک را بپرکنار فرات گردن بزن و سر آنها را بياور تا نزد عبيدالله برم و دو هزار درهم جايزه آورم؛ شمشير گرفت و کودکان را جلو انداخت و کسى پيش رفت يکى از آنها گفت اى جوان من از دوزخ بر تو ميترسم، گفت عزيزانم شما کيستيد؟ گفتند از عترت پيغمبرت، بدت ميخواهد ما را بکشد، آن پسر هم بيلى آنها افتاد و بوسيد و همان را گفت که غلام سپاه گفته بود، و شمشير را دور انداخت و خود را بفرات افکند. پدرش فرياد زد مرا نافرمانى کردى؟ گفت فرمان خدا بر فرمان تو مقدم است آن شيخ گفت جز خودم کسى آنها را نکشد شمشير گرفت و جلو رفت و در کنار فرات

و مشی امامها فلما صار الى شاطي الفرات سل السيف من جفنه فلما نظر الغلامان الى السيف مسلولا اغرورقت اعينهما و قالوا له يا شيخ انطلق بنا الى السوق و استمتع باثماننا ولا تردان يكون محمد خصمك في القيمة غداً فقال لا ولكن اقتلكما و اذهب برؤسكما الى عبيدالله بن زياد و آخذ بايضة الفير فقالوا يا شيخ اما تحفظ قرابتنا من رسول الله ﷺ فقال مالكما من رسول الله قرابة قال له يا شيخ فانت بما الى عبيدالله بن زيادحتي يحكم فينا بامرہ قال ما بي الى ذلك سبيل الا التقرب اليه بدمكما قال له يا شيخ اما ترحم صغر سننا قال ما جعل الله لكما في قلبي من الرحمة شيئاً قال يا شيخ ان كان ولا بد فدعنا نصلی ركعات قال فصليا ما شئتما ان نفعكما الصلوة فصلی الغلامان اربع ركعات ثم رفعها طرفيهما الى السماء فنا اديا يا حي يا حكيم يا احكم الحاكمين احكم بيننا وبينه بالحق فقام الى الاكبر فضرب عنقه واخذ برأسه ووضعه في المخلاة واقبل الغلام الصغير يتمرغ في دم احيه وهو يقول حتى القى رسول الله ﷺ وانا مختضب بدم اخی فقال لا عليك سوف الحقك باخيك ثم قام الى الغلام الصغير فضرب عنقه واخذ رأسه ووضعه في المخلاة ورمى بيدهما في الماء وهما يقطران دما ومرحتى اتى بهما عبيدالله بن زياد وهو قاعد على كرسى له وبيده قضيب خيزران فوضع الرأسين بين يديه فلما نظر اليهما قام ثم قعد ثلاثا ثم قال الويل لك ابن ظفرت بهما قال اضافتهما عجوز لنا قال فما عرفت لهما حق الضيافة قال لا قال فاي شيء قال لك قال قال يا شيخ اذهب بنا الى سوق فبعنا فانفع باثماننا فلانردان يكون محمد خصمك في القيمة

تيغ كشيد و چون چشم كودكان بتيغ برضه افتاد گريستند و گفتند اي شيخ ما را بير بازار بفروش و معواه كه روز قيامت معمد خصمت باشد، گفت سر شما را براي ابن زياد ميبرم و جايزه ميستانم، گفتند خويشي ما را با رسول خدا صل منظور نداری؟ گفت شما با رسول خدا بيوندي ندازيد، گفتند اي شيخ ما را نزد عبيدالله بر تاخودش در باره ما حكم كند گفت من بايد با خون شما باو تقرب جويم، گفتند اي شيخ بكوند كي ما ترحم نيكني؟ گفت خدا در دلم رحم نيافریده، گفتند پس بگذار ما چند ركعت نماز بخوانيم، گفت اگر سودی دارد برای شما هرچه خواهيد نماز بخوانيد آنها چهار ركعت نماز خواندند و چشم باسنان گشودند و فریاد زدند يا حي يا حكيم يا احكم الحاكمين میان ما و او بحق حكم كن، برخاست گردن بزرگ تر را زد و سرش را در توبره گذارد و آن كوچك در خون برادر غلطيد و گفت ميخواهم آغشته بخون برادر رسول خدا را ملاقات كنم، گفت عيب نداود تو را هم باو مي رسانم، او را هم كشت و سرش را در توبره گذاشت و تن هر دو را در آب انداخت و سرها را نزد ابن زياد برد او بر تخت نشسته و عصای خيزرانی بدست داشت، سرها را جلوش گذاشت و چون چشمش با آنها افتاد سه بار برخاست و نشست، گفت وای بر تو كجا آنها را جستي؟ گفت پيره زني از خاندان ما آنها را مهمان کرده بود؛ گفت حق مهماني آنها را منظور نكردي؟ گفت نه، گفت با تو چه گفتند؟ گفت تافضا كردند ما را بير بازار و بفروش و بهاي ما را بستان و معمد را در قيامت خصم خود مكن،

تعل فای شیء قلت لهما قال قلت لاولكن اقتلكما و انطلق برأسكما الى عبیدالله بن زیاد و آخذ
 النبی درهم قال فای شیء قال لك قال قال ائت بنا الى عبیدالله بن زیاد حتى يحکم فینا بلمره قال
 فای شیء قلت قال قلت لیس الى ذلك سبیل الا التقرب اليه بدمكما قال افلا جئتني بهما حين
 فكنت لضعف لك الجائزة واجعلها اربعة الاف درهم قال ما رأيت الى ذلك سبيل الا التقرب اليك
 بدمهما قال فای شیء قال لك ايضا قال قال يا شيخ احفظ قرابتنا من رسول الله قال فای شیء قلت
 لهما قال قلت مالكما من رسول الله قرابة قال ويلك فای شیء قال لك ايضا قال قال يا شيخ ارحم
 صفرسنا قال فما رحمتها قال قلت ما جعل الله لكما من الرحمة في قلبي شيئا قال ويلك فای شیء
 قال لك ايضا قال قال دعنا نملی ركعات فقلت فصليا ماشئتما ان نفعكما الصلوة فصلی الغلامان
 اربع ركعات قال فای شیء قال في آخر صلواتهما قال دفعا طرفيهما الى السماء و قال يا حي يا
 حكيم يا احکم الحاكمين احکم بيننا و بينه بالحق قال عبیدالله بن زیاد فان احکم الحاكمين قد
 حکم بينکم من الفاسق قال فانتدب له رجل من اهل الشام فقال اناله قال فانطلق به الى الموضع
 الذي قتل فيه الغلامين فاضرب عنقه ولا تترك ان يختلط دمه بدمها وعجل برأسه ففعل الرجل
 ذلك وجاء برأسه فنصبه على قناة فجعل الصبيان يرمونه بالنبل والحجارة وهم يقولون هذا قاتل
 ذرية رسول الله ﷺ

تو در جواب چه گفתי ؟ گفتم شمارا میکشم و سرتان را نزد عبیدالله میبرم و دو هزار درهم جایزه
 میگیرم گفت دیگر با توجه گفتند ؟ گفتند مارا زنده نزد عبیدالله ببر تا خودش درباره ما حکم کند،
 توجه گفתי ؟ گفتم نه من با کشتن شما باو تقرب جویم، گفت چرا آنها را زنده نیاوردی ؟ تا چهار هزار درهم
 بتوجه ازدهم گفت دلم راه نداد جز آنکه بخون آنها سو تقرب جویم، گفت دیگر با توجه گفتند ؟ گفتند ایشیخ
 خویشی مارا با رسول خدا ص منظرودار. توجه گفתי ؟ گفتم شما را با رسول خدا خویشی نیست، وای بر
 تو دیگر چه گفتند ؟ گفتند بکودکی ما ترحم کن، گفت تو با آنها ترحم نکردی ؟ نه، گفتم خدا در دل
 من ترحم نیافریده، وای بر تو دیگر چه گفتند ؟ گفتند بگذار چند کت نماز بخوانیم، گفتم اگر برای شما سودی
 دارد هر چه خواهید نماز بخوانید؛ گفت بعد از نماز خود چه گفتند ؟ گفت- آں دیتیم عقیل دو گوشه چشم به آسمان
 کردند و گفتند یا حی یا حکیم یا احکم الحاكمین میان ما و او بحق حکم کن گفت خدا میان تو و
 آنها بحق حکم کرد کیست که کار این نابکار را بسازد، مردی شامی از جا برخاست و گفت من ،
 گفت او را بهمان جا ببر که این دو کودک را کشته و گردن بز و خورش را روی خون آنها
 بریز و زود سرش را بیاور، آن مرد چنان کرد و سرش را آورد و بر نیزه افراشتند و کودکان باتیر
 و ستک او را میزدند و میگفتند این است کشته ذریه رسول خدا ص.

المجلس العشرون

يوم الثلثا لربع ليال بقين من شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب قال حدثنا احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفى قال حدثنا جعفر بن الحسن عن عبيدالله بن موسى العيسى عن محمد بن علي السلمى عن عبدالله بن محمد بن عقيل عن جابر بن عبدالله الانبارى انه قال لقد سمعت رسول الله ﷺ يقول ان فى علي خصالا لو كانت واحدة منها فى جميع الناس لا كتفوا بها فضلا قوله ﷺ من كنت مولاه فعلى مولاه وقوله ﷺ على منى كهارون من موسى وقوله ﷺ على منى وانامنه وقوله ﷺ على منى كنفسى طاعته طاعتي ومعصيته معصيتي وقوله ﷺ حرب على حرب الله وسلم على سلم الله وقوله ﷺ ولى على ولى الله و عدو على عدو الله وقوله ﷺ على حجة الله و خليفته على عبادته وقوله ﷺ حب على ايمان و بغضه كفر وقوله ﷺ حزب على حزب الله و حزب اعدائه حزب الشيطان وقوله ﷺ على مع الحق والحق معه لا يفترقان حتى يردا على الحوض وقوله ﷺ على قسيم الجنة والنار وقوله ﷺ من فارق عليا فقد فارقتى ومن فارقتى فقد فارق الله عز وجزى وقوله ﷺ شيعه على هم الفائزون يوم القيمة

مجلس بیستیم = روز سه شنبه چهارشنبه از ماه رمضان ۳۶۷ مانده

۱- رسول خدا ص میفرمود به راستی در علی ع چند خصلت است که اگر یکی از آنها در همه مردم بود در فضل آنها بس بود گفته او هر که من مولای اویم علی مولای من است و گفته او علی از من چون هر و نست از موسی و گفته او علی از منست و من از او و گفته او علی نسبت بمن چون خود من است طاعتش طاعت منست و نافرمانیش نافرمانی من و گفته او جنگ با علی جنگ با خداست و سازش با علی سازش با خداست و گفته او دوست علی دوست خداست و دشمن او دشمن خدا و گفته او علی حجت خدا و خلیفه او است بر بندگانش و گفته او دوستی علی ایمانست و بغض او کفر است و گفته او حزب علی حزب خداست و حزب دشمنانش حزب شیطان و گفته او علی باحق است و حق با او است از هم جدا نشوند تا سرحوض بر من در آیند و گفته او علی قسیم بهشت و دوزخ است و گفته او هر که از علی جدا شود از من جدا شده و هر که از من جدا شود از خدای عز و جل جداست و گفته او شیعیان علی همان کامجویان روز قیامتند

۲ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق رحمه الله قال حدثنا ابو جعفر احمد بن اسحق بن بهلول القاضى فى داره بمدينة السلام قال حدثنا ابي قال حدثنا على بن يزيد الصيداوى عن ابي شيبة الجوهري عن انس بن مالك قال قال رسول الله ﷺ تقبلوا الى بستة اتقبل لكم بالجنة اذا حدثتم فلا تكذبوا واذا وعدتم فلا تخلفوا و اذا ائتمتم فلا تخونوا و غضوا ابصاركم واحفظوا فروجكم و كفوا ايديكم والسنتكم

۳ - حدثنا احمد بن زياد (رض) قال حدثنا على بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا القاسم بن محمد البرمكى قال حدثنا ابو الصلت الهروى قال لما جمع المامون لعلي بن موسى الرضا عليه السلام اهل المقالات من اهل الاسلام والديانات من اليهود والنصارى والمجوس والصابئين وسائر اهل المقالات فلم يبق احد الا وقد ارمه حجته كانه قد القى حجرا فقام اليه على بن محمد بن الجهم فقال له يا بن رسول الله اتقول بعصمة الانبياء قال بلى قال فما تعمل فى قول الله عزوجل و عصى آدم ربه فعوى وقوله عزوجل و ذا النون اذ ذهب مغاضبا فظن ان لن نقدر عليه وقوله فى يوسف ولقد همت به وهم بها وقوله عزوجل فى داود و ظن داود انما فتناه و قوله فى نبيه محمد عليه السلام و تخفى فى نفسك ما الله مبديه و تخشى الناس والله احق ان تخشاه فقال مولانا الرضا عليه السلام ويحك يا علي اتق الله ولا تنسب الى انبياء الله الفواحش ولا تتاول كتاب الله عزوجل برأيك فان الله عزوجل يقول و ما

۲- رسول خدا ص فرمود شش چیز از من متعهد شوید و من برای شما بهشت را متعهدم هر گاه نقلی کنید دروغ نگویید و وعده که میدهید خلاف نکنید و در اسانت خیات نکنید و دیده پوشید و فرج خود نگهدارید و دست و زبان خود باز گیرید.

۳- ابو الصلت هروی گوید چون مامون صاحب نظران اهل اسلام و دیانات یهود و نصاری و مجوس و صابئیه و دیگران را جمع کرد تا با علی بن موسی الرضا مباحثه کنند در کس قیام کرد او را محکوم ساعت و گویا سنگ در دهانش نهادند.

علی بن محمد بن جهم پیش آمد و عرض کرد یا بن رسول الله شما معتقد بعصمت انبیاءید! فرمود آری گفت چه میکنی با گفته خدای عزوجل (طه ۱۲۱) آدم نافرمانی کرد و گمراه شد و گفته خدا (انبیاء ۸۷) ذالنون گاهی که خشمناک رفت و گمان کرد که ما بر او توانا نیستیم و گفته او در باره یوسف (۲۴) آن زن به وی همت گماشت و یوسف هم بدو همت گماشت و گفته او در باره داود (ص ۲۵) کمان کرد داود که ما او را آزمودیم و گفتارش در باره پیغمبرش محمد ص (احزاب ۳۷) در دل خود نهان کنی آنچه را خدایش عیان کند و از مردم میترسی و خدا سزاوار تر است که از او بترسی مولای ما حضرت رضا فرمود وای بر تو ای علی از خدا پرهیز و پیغمبران خدا را بهر زگی نسبت مده و کتاب خدای عزوجل را به رأی خود در افت مکن خدای عزوجل فرموده نمیدانند تا وپیش را جز خدا و در اسغان در دانش اما اینکه خدا فرموده آدم عصیان پرورد گارش نمود و گمراه شد.

يعلم تاويله الا الله والراسخون في العلم اما قوله عزوجل في آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ و عصي آدم ربه فغوى فان الله عزوجل خلق آدم حجة في ارضه و خليفة في بلاده لم يخلقه للجنة فكانت المعصية من آدم في الجنة لافى الارض لتتم مقادير امر الله عزوجل فلما اهبط الى الارض وجعل حجة و خليفة عصم بقوله عزوجل ان الله اصطفى آدم ونوحا و آل ابراهيم و آل عمران على العالمين و اما قوله عزوجل وذا النون اذ ذهب مغاضباً فظن ان لن نقدر عليه انما ظن ان الله عزوجل لا يضيق عليه رزقه الا تسمع قول الله عزوجل و اما اذا ما ابتليه ربه فقد ربه عليه رزقه اى ضيق عليه ولو ظن ان الله لا يقدر عليه لكان قد كفر و اما قوله عزوجل في يوسف و لقد همت به وهم بها فانها همت بالمعصية وهم يوسف بقتلها ان اجبرته لعظم ما داخله فصرف الله عنه قتلها و الفاحشة وهو قوله كذلك لنصرف عنه السوء يعنى القتل والفحشاء يعنى الزنا و اما داود فما يقول من قبلكم فيه فقال على بن الجهم يقولون ان داود كان في محرابه يصلى اذ تصور له ابليس على صورة طير احسن ما يكون من الطيور فقطع صلوته و قام لياخذ الطير فخرج الطير الى الدار فخرج في اثره فطار الطير الى السطح فصعد و ي طلبه فسقط الطير في دار اوريا و بن حنن فاطلع داود في اثر الطير فاذا بامرأة اوريا تغتسل فلما نظر اليها هويها و كان اوريا قد اخرجها في بعض غزواته فكتب الى صاحبه ان قدم اوريا امام الحرب فقدم فظفر اوريا بالمشركين فصعب ذلك على داود فكتب الثانية ان قدمه امام التابوت فقتل

براستی خدای عزوجل آدم را حجت در زمین و خلیفه بر بندگانش آفرید اورا برای بهشت نیا فرید نافرمانی آدم در بهشت بود نه در زمین برای آنکه مقدرات امر خدای عزوجل کامل گردد و چون بزمین هبوط کرد و حجت و خلیفه گردید معصوم بود بدلیل قول خدای عزوجل (آل عمران آیه) به راستی خدا بر گزید آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را بر همه جهانیان.

و اما گفتار خدای عزوجل ذالنون گاهی که خستناک رفت و گمان کرد که براو قادر نیستیم مقصود اینست که ما روزی را براو تنک نمیکنیم مگر نشیدی قول خدای عزوجل را (فجر) و اما چون خدایش آزماید تنک گیرد براو روزیش را و اگر گمان کرده بود که خدا براو توانا نیست کافر شده بود و اما گفتار خدای عزوجل درباره یوسف که همت به وهم بها مقصود اینست که زیغاً قصد معصیت کرد و یوسف قصد قتل او کرد در صورتیکه مجبور شد کند از خستین بر او گرفت خدا کشتن او را از وی گردانید وهم هرزگی را چنانچه فرموده همچنان گردانیدیم از او بدی را یعنی کشتن و فحشاء را یعنی زنا، راجع به داود کسان شما چه میگویند؟ علی بن جهم گفت میگویند او در محرابش نماز میخواند که شیطان بصورت زیباترین پرنده ای در نظرش مجسم شد و نمازش را برید و خواست آن را بگیرد پرنده بحیاط برید و دنبالش آورد و پیام برید دنبالش بالای بام رفت پرنده در خانه اوریا بر حنن پرنده داود دنبالش بدان خانه سر کشید و درن اوریا مشغول غسل کردن بود و داود او را دید و عاشقش شد داود اوریا را بجبهه جنک فرستاده بود داود بفرمانده جبهه نوشت که اوریا را ببیدان

اوریا رحمه الله و تزوج داود بامرأته قال فضرب الرضا عليه السلام بيده على جبهته وقال انا لله وانا اليه راجعون لقد نسبتم نبياً من انبياء الله الى التهاون بصلوته حتى خرج في اثر الطير ثم بالفاحشة ثم بالقتل فقال يابن رسول الله فما كانت خطيئته فقال ويحك ان داود انما ظن ان ما خلق الله عزوجل خلقا هو اعلم منه فبعث الله عزوجل اليه الملكين فتسورا المحراب فقالا خصمان بغى بعضنا على بعض فاحكم بيننا بالحق ولا تشطط واهدنا الى سواء الصراط ان هذا اخي له تسع وتسعون نعجة واني نعجة واحدة فقال اكفلنيها وعزني في الخطاب فعجل داود عليه السلام على المدعى عليه فقال لقد ظلمك بسؤال نعجتك الى نعاجه ولم يسئلك المدعى البينة على ذلك ولم يقبل على المدعى عليه فيقول ما تقول فكان هذا خطيئة حكمد لاما ذهبتم اليه الا تسمع قول الله عزوجل يقول يا داود انا جعلناك خليفة في الارض فاحكم بين الناس بالحق الى آخر الاية فقلت يابن رسول الله فما قصته مع اوريا فقال الرضا عليه السلام ان المرأة في ايام داود زامات بعلمها او قتل لا تتزوج بعده ابداً و اول من اباح الله عزوجل له ان يتزوج بامرأة قتل بعلمها داود عليه السلام فذلك الذي شق على اوريا و اما محمد نبيه صلى الله عليه وآله وقول الله عزوجل له وتخفي في نفسك ما الله مبديه وتخشى الناس والله احق ان تخشاه فان الله عزوجل عرف نبيه صلى الله عليه وآله اسما ازواجه في دار الدنيا و اسما ازواجه في الآخرة

بفرست اوريا بيدان رفت و بر مشرکان پیروز شد و بر داود ناگوار آمد دوباره نوشت که اورا جلو تابوت بچنگ بفرست در این باره کشته شد داود زنش را تزویج کرد حضرت رضا دست بیستانی رد و فرمود انا لله وانا اليه راجعون شما یکی از پیغمبران خدا را نسبت دادید که بنسازش بی اعتنائی کرد و دنبال پرنده ای رفت و دل بهرزگی داد و وسیله کشتن بیگناهی را فراهم کرد؛ عرض کرد یابن رسول الله خطای او چه بود؟ فرمود وای بر تو داود گمان برد که خدا خلقی دانانتر از او نیافریده خدا دو فرشته فرستاد تا از دیوار محرابش بالا آمدند و گفتند ما دو طرفیم که یکی بردیگری مسم کرده بحق میان ما حکم کن و خلاف مگو و ما را به راه حق راهنمایی کن براستی این برادر من نون و نه میش دارد و من یک میش دارم و میگوید آن یکی راهم من بده بمن درشت میگوید داود برمدعی علیه شتاب کرد و گفتم بتو مسم کرده که یک میش تو راهم خواسته است و از مدعی شاهد نخواست و بطرف او هم نگفت که در جوابش چه گوئی؟ این بود خطای او در حکمش نه آنکه شما میگوئید مگر نیشتموی که خدی عزوجل میفرماید (ص ۲۷) ای داود براستی ما تو را در زمین خلیفه کردیم میان مردم درست حکم کن تا آخر آیه گفت یابن رسول الله پس داستان او با اوریا چه بود حضرت رضا فرمود در ایام داود چون شوهر زنی میبرد یا کشته میشد دیگر ازدواج نمیکرد و اول کسیکه خدا برایش مباح کرد پس از قتل شوهر زنی یا او تزویج کند داود بود و این امر بر اوریا سخت و ناگوار آمد و اما راجع به محمد صلى الله عليه وآله پیغمبر او گفته خدای عزوجل در دل پنهان کنی آنچه را خدا آشکار میسازد و از مردم میترسی و بایست از خدا بررسی موضوع اینست که خدای عزوجل به پیغمبر

وانهن امهات المؤمنین واحد من سمى له زينب بنت جحش و هي يومئذ تحت زيد بن حارثة فاحفى رسول الله ﷺ اسمها في نفسه ولم يبده له لكيلا يقول احد من المنافقين انه قال في امرأة في بيت رجل انها احد ازواجه من امهات المؤمنین و خشى قول المنافقين قال الله عزوجل والله احق ان تخشاه في نفسك و ان الله عزوجل ماتولى تزويج احد من خلقه الا تزويج حواء من آدم وزينب من رسول الله ﷺ وفاطمة من علي بن ابي طالب قال فبكى علي بن الجهم وقال يا بن رسول الله انا تائب الى الله عزوجل ان انطق في انبياء الله بعد يومي هذا الا بما ذكرته

۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم (ره) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال حدثنا علي بن الحسن بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه الصادق جعفر بن محمد عن ابيه الباقر محمد بن علي عن ابيه زين العابدين علي بن الحسين عن ابيه سيد الشهداء الحسين بن علي عن ابيه سيد الوصيين امير المؤمنين علي بن ابي طالب قال ان رسول الله ﷺ خطبنا ذات يوم فقال ايها الناس انه قد اقبل اليكم شهر الله بالبركة والرحمة والمغفرة شهر هو عند الله افضل الشهور و ايامه افضل الايام وليايه افضل الليالي و ساعاته افضل الساعات هو شهر دعيتم فيه الى ضيافة الله و جعلتم فيه من اهل كرامة الله انفسكم فيه تسبيح و نومكم فيه عبادة و عملكم فيه مقبول و دعاؤكم فيه مستجاب فاسئلوا الله ربكم بنيات صادقة و قلوب طاهرة ان يوفقكم لصيامه و تلاوة كتابه فان الشقى من حرم غفران الله في هذا الشهر العظيم و اذكروا بوجوعكم و عطشكم فيه جوع يوم القيمة و عطشه و تصدقوا على فقراءكم و مساكينكم

خود نام زنان او را در دنيا و آخرت اعلام كرد و فرمود آنان همه ام المؤمنين باشند و يكى از آنها را زينب دختر جحش نامبرد كه آن روز دن زيد بن حارثه بود پيغمبر نام او را در دل خود پنهان كرد و باو نگفت مبدا منافقين طمن زنند كه زن ديگرى را در زنهاى خود نام ميبرد و ام المؤمنين ميشرد و از بدگويى منافقين بيم كرد خدا فرمود بايست از خداييم كنى در دل خود و خداى عزوجل متصدى تزويج احدى از خلق خود نكرد بدمگر تزويج حواء به آدم و زينب به رسول خدا و فاطمه ع على ع و علي بن جهم گريست و گفت يا بن رسول الله من توبه كارم بدر گاه خداى عزوجل از آنكه بگويم درباره پيغمبران خدا جز آنكه شما ياد آور شديد .

۴- على بن ابي طالب گوید رسول خدا ص يك روز اين خطبه را برای ما خواند - ايا مردم ماه خدا با برکت و رحمت و آمرزش بشمارو کرده است، ماهى است كه پيش خدا بهترين ماه است و روزهايش بهترين روزها و شبهايش بهترين شبها و ساعاتش بهترين ساعات آن ماهى است كه در آن دعوت شديد بهماني خدا و اهل كرامت خداييد در آن نفسهاى شما در آن تسبيح است و خواب شمار در آن عبادتست كردارتان در آن پذيرفته و دعايتان مستجاب از خدا بخواهيد با نيات درست و دلهاى پاك كه شما را برای روزه در آن و خواندن قرآن موفق دارد بدبخت آنكه از آمرزش خدا در اين ماه

وقروا کبارکم وارحموا صغارکم وصلوا ارحاکم واحفظوا السننکم وعضوا عما لا یحل النظر الیه اعمارکم و عما لا یحل الاستماع الیه اسماعکم و تحننوا علی ایتام الناس یتحنن علی ایتامکم وتوبوا الی الله من ذنوبکم وارفعوا الیه ایدیکم بالدعاء فی اوقات صلوتکم فانها افضل الساعات ینظر الله عزوجل فیها بالرحمة الی عبادہ یجیبهم اذا ناجوه ویلبیهم اذا نادوه و یعطیهم اذا سألوه ویستجیب لهم اذا دعوه ایها الناس ان انفسکم مرهونة باعمالکم فکفوها باستغفارکم و ظهورکم ثقیلة من اوزارکم فخففوها عنها بطول سجودکم واعلموا ان الله تعالی ذکره اقسام بعزته ان لا یعذب المصلین و الساجدین وان لا یروعهم بالنار یوم یقوم الناس لرب العالمین ایها الناس من فطر منکم صائما مؤمنا فی هذا الشهر کان له بذلك عند الله عتق نسمة ومغفرة لما مضی من ذنوبه فقیل یا رسول الله و لیس کلنا یقدر علی ذلك فقال بالتفحیح اتقوا النار ولو بشق تمرة اتقوا النار ولو بشربة من ماء ایها الناس من حسن منکم فی هذا الشهر خلقه کان له جواز علی الصراط یوم تنزل فیہ الاقدام و من خفف فی هذا الشهر عما ملک یمینه خفف الله علیه حسابہ و من کف فیہ شره کف الله عنه غضبه یوم یلقاه و من اکرم فیہ یتیمما اکرمه الله یوم یلقاه و من وصل فیہ رحمه وصله الله برحمته یوم یلقاه و من قطع فیہ رحمه قطع الله عنه رحمته یوم یلقاه و من تطوع فیہ

معروم گردد، بگرسنگی و تشنگی خود در آن گرسنگی و تشنگی روز قیامت رایاد کنید و بر فقراء و مساکین خود صدقه دهید و بزرگان خود را احترام کنید و خردان را ترحم کنید و صلح و صلح کنید و زبانها نگهدارید و از آنچه خدا دیدنش را حلال نکرده چشم پوشید و آنچه را از شنیدنش حلال نکرده گوش بیندید و بر یتیمان مردم مهر ورزید تا بر یتیمان شما مهر ورزند و بخدا از گناهان خود توبه کنید و در وقت نماز دست بدعا بردارید که بهترین ساعتها است خدا در آن نظر لطف به بندگان خود دارد بمناجات آنها پاسخ دهد و فریاد آنها را لبیک گوید و درخواست آنها را بدهد و دعای آنها را مستجاب کند ای مردم نفس شما گرو کردار شما است آن را با استغفار رها کنید دوش شما از گناهان شما بارسنگینی داود بطول سجود آن را سبک کنید و بدانید که خدای تعالی ذکره بعزت خود قسم خورده که نماز خوانان و ساجدان را عذاب نکند و آنها را روز قیامت بهراس دوزخ نیندازد، ای مردم هر کدام شما یک روزه دار را افطار دهد در این ماه نزد خدا ثواب آزاد کردن بنده ای دارد و گناهان گذشته اش آمرزیده گردد عرض شد یا رسول الله همه ماها بر آن توانائی نداریم، فرمود از خدا بپرهیزید گرچه بانیمه خرما می باشد و گرچه بشربتی آب باشد ای مردم هر که در این ماه خوش خلقی کند جواز صراط او باشد در روزی که همه قدمها بلفزد هر که در آن تخفیف دهد بر مملوکان خود خدا حسابش را تخفیف دهد و هر که شر خود را باز دارد خدا خشم خود را از او باز دارد روزی که ملاقاتش کند و هر که در آن یتیمی را گرامی دارد خدا روز ملاقاتش او را گرامی دارد و هر که در آن مصله رحم کند روز ملاقات با او صلح نماید برحمت خود و هر که قطع

بصلوة كتب الله له براءة من النار ومن ادى فيه فرضا كان له ثواب من ادى سبعين فريضة فيما سواه من الشهور ومن اكثر فيه من الصلوات على ثقل الله ميزانه يوم تخف الموازين ومن تلا فيه آية من القرآن كان له مثل اجر من ختم القرآن في غيره من الشهور ايها الناس ان ابواب الجنان في هذا الشهر مفتحة فاسئلوا ربكم لا يغلظها عليكم وابواب النيران مغلقة فاسئلوا ربكم لا يفتحها عليكم والشياطين مغلولة فاسئلوا ربكم ان لا يسلطها عليكم قال امير المؤمنين عليه السلام فقلت يا رسول الله ما افضل الاعمال في هذا الشهر فقال يا ابا الحسن افضل الاعمال في هذا الشهر الورع عن محارم الله عز وجل ثم بكى فقلت يا رسول الله ما يبكيك فقال يا على ابكى لما يستحل منك في هذا الشهر كاني بك و انت تصلى لربك وقد انبعث اشقى الاولين والآخرين شقيق عاقر ناقة ثمود فضربك ضربة على قرنك فحضب منها لحيتك قال امير المؤمنين عليه السلام قلت يا رسول الله وذلك في سلامة من ديني فقال في سلامة من دينك ثم قال والله لا يسلطها عليك يا على من قتلك فقد قتلني و من اغضك فقد ابغضني ومن سبك فقد سبني لانك مني كنفسي روحك من روعي وطينتك من طينتي ان الله تبارك وتعالى خلقني واياك واصطفاني واياك واختارني للنبوته واختارك للإمامة فمن انكر امامتك فقد انكر نبوتي يا على انت وصيي و ابو والدي و زوج ابنتي وخليفتي على امتي في حيوتي وبعد

رحم کند خدا در روز ملاقاتش رحمت خود از او ببرد هر که نماز مستحبی بخواند خدا برات آزادی از آتش برایش بنویسد و هر که در آن واجبی ادا کند ثواب کسی دارد که هفتاد واجب در ماههای دیگر ادا کند و هر که در آن بر من بسیار صلوات فرستد خدا روزیکه میزانها سبک است میزانش را سنگین کند هر که يك آیه قرآن در آن بخواند چون کسی باشد که در ماههای دیگر يك ختم قرآن بخواند ایا مردم درهای بهشت در این ماه گشوده از خدا بخواهید که آنها را نبندد بروی شما، درهای دوزخ در این ماه بسته است از پروردگار خود بخواهید که بروی شما آنها را نگشاید شیاطین در آن ببندند از خدا پروردگار خود بخواهید که دیگر آنها را بر شما مسلط نکند امیر المؤمنین فرمود من برخاستم و عرض کردم یا رسول الله کدام عمل در این ماه بهتر است فرمود ای ابوالحسن بهترین عمل در این ماه ورع از محارم خدای عزوجل است سپس گریست عرض کردم یا رسول الله چرا گریه کنی؟ فرمود برای آنچه در این ماه از تو حلال شمارند گویا تو را مینگرم که ناز برای پروردگارت میخوانی و شقی ترا اولین و آخرین که جفتی کننده شتر نمود است برانگیخته شود و ضربتی بفرقت زند و ریشت را خضاب کند امیر المؤمنین فرمود گنتم یا رسول الله این در صورتیست که دین من سالم است؟ فرمود باسلامتی دین تو است سپس فرمود ای علی هر که تو را بکشد مرا کشته و هر که تو را بخشم آرد مرا بخشم آورده و هر که تو را دشنام دهد مرا دشنام داده زیرا تو جان منی روح از روح من و گلت از گل منست براستی خدای تبارک و تعالی آفریده مرا با تو برگزیده مرا با تو و مرا برای نبوت اختیار کرده و تو را برای امامت هر که منکر امامت تو است منکر نبوت منست ای علی تو وصی من و پدر فرزندان من و شوهر دختر من و خلیفه من بر امت منی در زندگی من و پس از مردن من

موتی امری ونهیک نهی اقسام بالذی بعثنی بالنبوة وجعلنی خیر البریة انک لحجة الله علی خلقه وامینه علی سره و خلیفته علی عبادہ

المجلس الحادی والعشرون

يوم الجمعة سلخ شهر رمضان من سنة سبع وستين وثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن عمر البغدادي الحافظ قال حدثنا عبدالله بن يزيد قال حدثنا محمد بن ثواب قال حدثنا اسحق بن منصور عن كادح يعني ابي جعفر البجلي عن عبدالله بن لهيعة عن عبدالرحمن يعني ابن زياد عن سلمة بن يسار عن جابر بن عبدالله قال لما قدم علي (عليه السلام) علي رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) بفتح خيبر قال له رسول الله لولا ان تقول فيك طوايف من امتي ما قالت النصارى للمسيح عيسى بن مريم لقلت فيك اليوم قولاً لا تمر بملاء الا اخذوا التراب من تحت رجلك ومن فضل طهورك يستشفوا به ولكن حسبك ان تكون مني وانا منك ترثني وارثك وانك مني بمنزلة هرون من موسى الا انه لاني بعدى وازك تبرء ذمتي وتقاتل علي (عليه السلام) واذك غداً علي الحوض خليفتي وانك اول من برد علي الحوض وانك اول من يكسى معي وانك اول داخل الجنة من امتي و ان شيعتك علي مناير من نور مبيضة وجوههم حولي اشفع لهم ويكونوا غداً في الجنة جيرانني وان حربك حربي وسلمك سلمني وان شرك سري و علائمتك علائمتي وان سريرة صدرك كسريرتي و ان ولدك ولدي وانك

فرمات فرمان من وغدقت غدقن منست سو گند بآنکه مرابه نبوت گسیل کرده و بهتر خلق ساخته که توحجت خدائی بر خلقش وامین اوئی بر سرش و خلیفه اوئی بر بندگانش *

مجلس بیست و یکم - روز جمعه سلخ ماه رمضان ۳۶۷

۱- جابر بن عبدالله گوید چون علی (ع) مؤده فتح خیبر برای رسول خدا (ص) آورد رسول خدا (ص) باو فرمود اگر جماعتی از امتم درباره تو نمیگفتند آنچه نصاری درباره عیسی بن مریم گفتند امروز درباره تو چیزی میگویم که بهر جمعی گذری خاک زیر پایت و فضل آب وضویت گیرند برای شفا همین بس که تو از منی و من از تو ارث مرا بری وارث تو را برم و تو نسبت بمن چون هرون باشی نسبت بموسی جز اینکه پس از من پیغمبری نباشد تو ذمه مرا بری کنی و بروش من بچنگی و فردا بر سر حوض خلیفه من باشی و تو اول کسی باشی که سر حوض بر من وارد شوی و تو اول کسی که بامن جامه دربر کنی و اول کس از امت منی که در بهشت در آئی و شعیبان بر سر منبرهای نور با روی سفید گرد مانند و از آنها شفاعت کنم و فردا در بهشت همسایه های منند و به راستی نبرد با تو نبرد بامنست و سازش بانو سازش بامن سر' تو سر منست و آشکار تو آشکار من و راز سینه تو

تنجز عذاتي وان الحق معك وان الحق على لسانك و قلبك وبين عينيك الايمان مخالط لحكم ودمك كماخالط لحمي ودمي وانه ان يرد على الحوض مبعوض لك ولن يغيب عنه محب لك حتى يرد الحوض معك قال فخر علي عليه السلام ساجد اثم قال الحمد لله الذي انعم على بالاسلام وعلمني القرآن وحببني الى خير البرية خاتم النبيين و سيد المرسلين احسانا منه و فضلا منه علي قال فقال النبي صلى الله عليه وآله لولا انت لم يعرف المؤمنون بعدى

۲- حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا العباس بن الفضل المقرئ قال حدثنا علي بن الفرات الاصبهاني قال حدثنا احمد بن محمد البصرى قال حدثنا جندل بن والى قال حدثنا علي بن حماد عن سعيد عن ابن عباس انه مر بمجلس من مجالس قريش و هم بسبون علي بن ابي طالب عليه السلام فقال لقائده مايقول هؤلاء قال يسبون عليا قال قربنى اليهم فلما ان وقف عليهم قال ايكم الساب الله قالوا سبحان الله و من يسب الله فقد اشرك بالله قال فايكم الساب رسول الله صلى الله عليه وآله قالوا و من يسب رسول الله فقد كفر قال فايكم الساب علي بن ابيطالب صلوات الله و سلامه قالوا قد كان ذلك قال فاشهد بالله و اشهد لله لقد سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول من سب عليا فقد سبني و من سبني فقد سب الله عزوجل ثم مضى فقال لقائده فهل قالوا شيئا حين قلت لهم ماقلت قال ما قالوا شيئا قال كيف رأيت وجوههم قال نظروا اليك باعين محمرة نظرتيوس الى شفار الجازر قال زدنى فداك ابوك قال خزر الحواجب نا كسوار قابهم (اذ فانهم) نظر الذليل الى العزيز القاهر

چون رازمن، فرزندان منند تو و عده های مرا عمل کنی و حق با تو است و حق بر زبان تو است و بردات و میان دو دیده ات ابدان با گوشت و خونت آمیخته چنانچه با گوشت و خونم آمیخته و دشمن تو سر حوض بر من وارد نشود و دوست تو پنهان بگردد تا بهمراه تو سر حوض آید گوید علی ع برو در افتاد و سجده کرد و گفت حمد خدا را که بن نعمت مسلمانی داد و بهن قرآن آموخت و مرا محبوب خیر البریه نمود که خاتم پیغمبران و رسولانست از احسان و تفضل خودش بر من گوید پیغمبر ص فرمود اگر تو نبودی مؤمنان پس از من شناخته نمیشدند .

۲- ابن عباس بیکی از مجالس قریش میگذاشت که بعلی ع دشنام میدادند بقائد خود گفت آنان چه میگویند؟ گفت بعلی دشنام میدهند گفت مرا نزد آنها ببر چون بر سر آنها ایستاد گفت کدام شما بخدا دشنام دهد؟ گفتند سبحان الله هر که بخدا دشنام دهد شرک بخدا آورده، گفت کدام شما بر رسول خدا ص دشنام دهد؟ گفتند هر که بر رسول خدا ص دشنام دهد کافر است گفت کدام شما بعلی بن ابیطالت دشنام دهد گفتند بسا باشد گفت خدا را گواه گیرم و برای او ادای شهادت کنم که محققاً از رسول خدا ص شنیدم میفرمود هر که علی را دشنام دهد مرا دشنام داده و هر که مرا دشنام دهد خدا را دشنام داده و بقائد خود گفت وقتی با آنها چنین گفتم چیزی گفتند؟ گفت چیزی نگفتند گفت چهره آنها را چگونه دیدی؟ گفت با چشمانی سرخ بتو نگاه کردند چون نظر نره بزها بکارد قصاب گفت دیگر بگو ،

قال زدنی فداک ابوک قال ما عندی غیر هذا قال لکن عندی، احیاءهم خزی علی امواتهم والمیتون فضیحة للغابر

۳ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن تلميذ بن الحكم عن مثنى الحنيط عن ابي بصير عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال سمعته يقول من صلى اربع ركعات بمأتى مرة قل هو الله احد في كل ركعة خمسين مرة لم ينقل وبينه وبين الله عز وجل ذنب الاغفر له

۴ - حدثنا محمد بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن زيد الشحام عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال ما من عبد يقول كل يوم سبع مرات اسئل الله الجنة واعوذ بالله من النار الا قالت النار يا رب اعذه مني

۵ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سعد بن عبدالله عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن معوية بن وهب عن معاذ بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال اصبر على اعداء النعم فانك لن تكافى من عصى الله فيك بافضل من ان تطيع الله فيه

۶ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محمد بن ابي عمير عن جعفر الازدي عن عمرو بن ابي المقدم قال سمعت ابا جعفر الباقر عليه السلام يقول من قرأ آية الكرسي مرة صرف الله عنه الف مكروه من مكروه الدنيا والف مكروه من مكروه الاخرة ايسر مكروه الدنيا الفقر وايسر مكروه الاخرة عذاب القبر

گفت ابرو درهم و گردن بزیر چون نگاه خوار بزمیز قاهر گفت پدرم قربانت بازهم بگو گفت جز این چیزی ندارم گفت ولی من خود میگویم که زنده های آنان تنگ مرده هاشان باشند و مرده هاشان رسوائی بازماندگانشان.

۳ - ابو بصیر گوید از امام ششم شنیدم میفرمود هر که چهار رکعت نماز بخواند با دو دست قل هو الله احد ؛ در هر رکعتی پنجاه قل هو الله تمام نکند جز آنکه هر گاهی دارد آمرزیده شود.

۴ - امام صادق فرمود بنده ای نیست که هر روز هفت بار بگوید اسئل الله الیه نجته واعوذ بالله من النار جز آنکه نار گوید خدایا اورا از من پناه بده.

۵ - امام صادق فرمود بردشمنان نعمت (حودان) صبر کن زیرا بهترین پاسخ کسیکه برای تو خدایا معصیت کند اینستکه تو برای او اطاعت خدا کنی.

۶ - امام پنجم فرمود هر که یکبار آیه الكرسي بخواند خدا هزار بار دنیا و هزار بار بد آخرت از او بگرداند که آسانترین بد دنیا فقر باشد و آسانتر بد آخرت عذاب قبر.

۷ - حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه المؤدب قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جامع الحميري قال حدثنا احمد بن محمد عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن سيف بن عميرة عن مدرك بن المهزاذ قال قال الصادق جعفر بن محمد عليه السلام يا مدرك رحم الله عبداً اجترمودة الناس الينا فحدثهم بما يعرفون وترك ما ينكرون

۸ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن هشام بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال ان داود خرج ذات يوم يقره الزبور وكان اذا قرأ الزبور لا يبقى جبل ولا حجر ولا طائر ولا سبع الا جاوبه فما زال يمر حتى انتهى الى جبل فاذا على ذلك الجبل نبي عابد يقال له حزقيل فلما سمع دوى الجبال و اصوات السباع والطير علم انه داود (ع) فقال داود يا حزقيل اتأذن لي فاصعد اليك قال لا فبكى داود (ع) فاوحى الله جل جلاله اليه يا حزقيل لا تعير داود (ع) و سلمنى العافية فقام حزقيل فاخذ بيد داود فرفعه اليه فقال داود يا حزقيل هل هممت بخطيئة قط قال لا فقال فهل دخلك العجب مما انت فيه من عبادة الله عز و جل قال لا قال فهل رُكبت الى الدنيا فاجيبت ان تأخذ من شهوتها و لذتها قال بلى ربما عرض بقلبي قال فما ذا تصنع اذا كان ذلك قال ادخل هذا الشعب فاعتبر بما فيه قال فدخل داود النبي (ع) الشعب فاذا سرير من حديد عليه جمجمة بالية و عظام فانية و اذا لوح من حديد فيه كتابة فقرأها داود (ع) فاذا هي انا اروى ابن سلم ملكت الف سنة و بنيت الف مدينة و افتضت الف بكر فاذا كان آخر عمرى ان صار التراب فراشى والحجارة و سادتى والديدان

۷ - امام صادق (ع) فرمود ای مدرك خدا رحمت کند بنده ای را که دوستی مردم را برای ما جلب کند آنچه میفهمند برای آنها حدیث کند و آنچه منکرند و انهد.

۸ - امام صادق (ع) فرمود داود يك روز بیرون رفت و وز بور میخواند و در وقت داد زبور میخواند کوه و سنک و پرند و درنده ای نبود که با او هم آواز نشود، ادامه داد تا بکوهی رسید و اتفاقاً بالای آن کوه پیغمبری بناچار حزقيل مکان داشت چون سنک کوهها و آواز درندگان و پرندگان شنید دانست که داود است داود گفت ای حزقيل اجازه میدهی بالای کوه نزد تو آییم؟ گفت نه داود گریست خدای عزوجل بحزقيل وحی کرد ای حزقيل داود را سرزنش مکن و از من عافیت بخوای حزقيل برخاست و دست داود را گرفت و او را بالا برد داود گفت ای حزقيل هرگز قصد خطا کردی؟ گفت نه گفت دچار عجب و خودبینی شدی از عبادت خدای عزوجل؟ گفت نه گفت دل بنیادادی و از شهوت و لذت خواهی؟ گفت آری بس این بدلم گذشته گفت وقتی این خیال تو را گرفته چه کردی؟ گفت وقتی چنین شده میان این دره رفتم و عبرت گرفتم گفت داود پیغمبر بدان دره رفت در آنجا تختی از آهن بود و بر زیر آن کاسه سرپوشیده و استخوانهای از میان رفته و لوحی از آهن که نوشته ای داشت داود آنرا خواند این بود، من اروی پسر سلم هستم هزار سال سلطنت کردم، هزار شهر ساختم، هزار دختر

والحیات جیرانی فمن رآنی فلا یفتقر بالدنیا .

۹ - حدثنا احمد بن زیاد (رض) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه قال حدثنا ابو احمد محمد بن زیاد الازدی عن ابان بن عثمان وغيره عن الصادق جعفر بن محمد علیهما السلام قال من ختم صیامه بقول صالح او عمل صالح تقبل الله منه صیامه فقيل له یا بن رسول الله ما القول الصالح قال شهادة ان لا اله الا الله والعمل الصالح اخراج الفطرة .

۱۰ - حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحاق (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمدانی قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثنا اسمعیل بن عبدالله الكوفی عن ابيه عن عبدالله بن الفضل الهاشمی عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليه السلام قال خطب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب عليه السلام للناس يوم الفطر فقال ایها الناس ان یومکم هذا یوم یشاب فیہ المحسنون و ینخر فیہ المسیئون و هو اشبه یوم بیوم قیامتکم فاذکروا بخروجکم من منازلکم الی مصلاکم خروجکم من الاجداث الی ربکم واذکروا بوقوفکم فی مصلاکم ووقوفکم بین یدی ربکم واذکروا برجوعکم الی منازلکم رجوعکم الی منازلکم فی الجنة او النار و اعلموا عباد الله ان ادنی ما للصائمین و الصائمات ان ینادیهم ملک فی آخر یوم من شهر رمضان ابشروا عباد الله فقد غفر لکم ما سلف من ذنوبکم فانظروا کیف تکنون فیما تستأنفون و قال الصادق جعفر بن محمد علیهما السلام لبعض اصحابه اذا کان لیلة الفطر فصل المغرب ثلثا ثم اسجد وقل فی سجودک یاذا الطول یاذا الحول یا مصطفی محمد و ناصره صل علی محمد و آل محمد و اغفر لی کل ذنب اذنبته و نسیته وهو عندک فی کتاب مبین ثم

گرفتم آخر عمرم بستم از خاک شد و بالینم از سنگ و همنشین هایم کرمها و مارها هر که مرا ببیند فریب دنیا نخورد.

۹ - امام صادق ع فرمود هر که روزه اش را با قول صالح یا عمل صالح ختم کند. خدا روزه او را قبول کند عرض شد یا بن رسول الله ص قول صالح چیست؟ فرمود شهادت بیگانگی خدا و عمل صالح اخراج فطره .

۱۰ - امیر المؤمنین روز عید فطر برای مردم خطبه خواند و فرمود ای مردم در این روز شما بمحسنان ثواب و دهنه بدکاران زیانمندند این شبیه ترین روزیست بروز قیامت بیرون آمدن شما از منزل شما نگاه یاد کنید بیرون آمدن خود را از گورهایتان بمحضر پروردگارتان و یاد کنید به وقوف خود در نماز گاه و قوف خود را در برابر پروردگار خود و یاد کنید به برگشت خود بمنزلهایتان برگشت خود را بمنزلهای بهشت یا دوزخ خود و بدانید ای بندگان خدا که کمترین مزد مرد و زن روزه دار آنست که جار کشد آنها را فرشته ای در روز آخر ماه رمضان مؤده گیرید بندگان خدا که آمرزید شد برای شما آنچه گذشته از گناهان شما و بیایید در آینده چطور خواهید بود، و امام صادق جعفر بن محمد ص بیکی از اصحابش فرمود چون شب عید فطر شود مغرب را بخوان و سجده

تقول مائة مرة اتوب الى الله وكبر بعد المغرب والعشاء الاخرة و صلوة الغداة وصلوة العيد كما تكبر ايام التشريق تقول الله اكبر الله اكبر لاله الا الله والله اكبر الله اكبر والله الحمد الله اكبر على ما هدانا و الحمد لله على ما ابلانا ولا تقل فيه و رزقنا من بهيمة الانعام فان ذلك انما هو في ايام التشريق .

المجلس الثاني والعشرون

يوم العيد غرة شهر شوال سنة سبع وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا علي بن محمد بن قتيبة عن حمدان بن سليمان عن نوح بن شعيب عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن صالح بن عقبة عن علقمة بن محمد الحضرمي عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله قال الله جل جلاله عبادي كلکم زال الامن هديته و کلکم فقير الا من اغنيته و کلکم مذنب الا من عصمته .

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن محمد بن قتيبة عن حمدان بن سليمان عن نوح بن شعيب عن محمد بن اسماعيل عن صالح بن عقبة عن علقمة عن الصادق جعفر بن محمد قال جاء اعرابي الى النبي صلى الله عليه وآله فادعى عليه سبعين درهما ثم ناقة فقال له النبي صلى الله عليه وآله يا اعرابي الم تستوف مني ذلك فقال لا فقال النبي صلى الله عليه وآله اني قد اوفيتك قال الاعرابي قد رضيت برجل يحكم بيني وبينك فقام النبي صلى الله عليه وآله معه فتحا كما الى رجل من قریش فقال الرجل للاعرابي ما تدعى علي رسول الله

کن و در آن بگو یا ذالطول یا مصطفی محمد و ناصرہ صل علی محمد و آل محمد و اغفر لی کل ذنب اذنبته و نسیته وهو عندک فی کتاب مبین سپس صدبار بگو و اتوب الى الله و پس از مغرب و عشاء و نماز صبح و نماز عید همان تکبیرات ايام تشریق را بخوان بگو الله اکبر لاله الا الله والله اکبر الله اکبر والله الحمد الله اکبر علی ما هدانا والحمد لله علی ما ابلانا و مکو در آن و رزقنا من بهيمة الانعام که این عبارت مخصوص ايام تشریق است . (۱۱ - ۱۳ ذی حجه)

مجلس بیست و دوم = غرة ماه شوال سال ۳۶۷

۱- رسول خدا ص فرمود که خدا فرماید ای بندگانش همه گمراهید جز آنکه منش و همنایم و همه فقیرید جز آنکه منش توانگر سازم و همه گنہکارید جز آنکه منش حفظکنم .
۲- امام صادق ع فرمود يك اعرابي نزد پیغمبر ص آمد و مدعی شد که هفتاد درهم بهای ناقة از او طلبکار است پیغمبر باو فرمود آنرا از من دریافت نکردی؛ گفت نه فرمود من آنرا تو برداختم اعرابی گفت راضیم که مردی میان من و توقضاوت کند پیغمبر برخاست با او نزد یکی از مردان

قال سبعین درهما ثمن ناقة بعثها منه فقال ما تقول يا رسول الله فقال قد اوفيته فقال القرشي قد اقررت له يا رسول الله بحقه فاما ان تقيم شاهدين يشهدان بانك قد اوفيته و اما ان توفيه السبعين التي يدعيها عليك فقام النبي ﷺ مفضبا يجر رداءه وقال والله لا فصدن من يحكم بيننا بحكم الله نعالى ذكره فتحاكم معه الى امير المؤمنين على بن ابي طالب ﷺ فقال للاعرابي ما تدعى على رسول الله ﷺ قال سبعين درهما ثمن ناقة بعثها منه قال ما تقول يا رسول الله قال قد اوفيته قال يا اعرابي ان رسول الله ﷺ يقول قد اوفيتك فهل صدق فقال لا ما اوفاني فاخرج امير المؤمنين ﷺ سيفه من غمده وضرب عتق الاعرابي فقال رسول الله ﷺ لم قتلت الاعرابي قال لانه كذبك يا رسول الله ومن كذبك فقد حل دمه و وجب قتله فقال النبي ﷺ يا على و الذي بعثني بالحق نبيا ما اخطات حكم الله تبارك و تعالي فيه فلا تعدالي مثلها.

۳ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا على بن محمد بن قتيبة عن حمدان بن سنيان عن نوح بن شبيب عن محمد بن اسمعيل عن صالح عن علقمة قال قال الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام وقد قلت له يا بن رسول الله اخبرني عن تقبل شهادته ومن لا تقبل فقال يا علقمة كل من كان على فطرة الاسلام جازت شهادته قال فقلت له تقبل شهادة مقترف للذنوب فقال يا علقمة لولم تقبل شهادة المقترفين للذنوب لما قبلت الا شهادات الانبياء والاصياء لانهم هم المعصومون دون ساير الخلق فمن لم تره بعينك يرتكب ذنبا اولم يشهد عليه بذلك شاهدان فهو من اهل العدالة والستر

قریش بهما کمه رفتند آن مرد باعرابی گفت چه ادعائی به رسول خدا ص داری ؟ گفت هفتاد درهم بهای يك ناقة که باو فروختم ، پیغمبر گفت یا رسول الله چه میگوئی ؟ فرمود باو برداخته ام آن مرد قرشی گفت یا رسول الله شما بطلب او اقرار کردید باید یا دو گواه بیاورید که باو برداختید و یا هفتاد درهم را باو بپردازید. پیغمبر خشمناک برخاست و رداء خرد را میکشید و فرمود بخدا من نزد کسی روم که بحکم خدای تعالی ذکره میان ما حکم کند با او نزد امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب بهما کبه آمد علی باعرابی گفت چه ادعائی به رسول خدا ص داری ؟ گفت هفتاد درهم بهای ناقة ایکه باو فروختم گفت یا رسول الله چه میفرمائی ؟ فرمود باو برداختم گفت ای اعرابی رسول خدا ص فرماید من بتو برداختم آیا راست میگوید ؟ گفت نه بمن نپرداخته امیرالمؤمنین شمشیر کشید و گردن آن اعرابی را زد رسول خدا ص فرمود چرا اعرابی را کشتی ؟ فرمود یا رسول الله برای آنکه تو را تکذیب کرد هر که تو را تکذیب کند خونس حلال است و قتلش واجب است پیغمبر فرمودای علی بدانکه مرا پیغمبری درست فرستاده است از حکم خدای تعالی خطا نرفتی ولی دیگر چنین کاری ممکن.

۳ - علقه گوید از امام ششم راجع بکسیکه گواهی پذیرفته شود یا پذیرفته نشود پرسیدم فرمود ای علقمه هر کس بر فطرت اسلام باشد گواهی پذیرفته است ، گفتم گواهی گنه کاران پذیرفته است فرمود اگر گواهی گنه کار پذیرفته نباشد باید جز گواهی انبیاء و اوصیاء که معصومند پذیرند هر که بدیده

و شهادته مقبولة و ان كان في نفسه مذنباً ومن اغتابه بما فيه فهو خارج عن ولاية الله عز و جل داخل في ولاية الشيطان ولقد حدثني ابي عن ابيه عن آباءه عليهم السلام ان رسول الله ﷺ قال من اغتاب مؤمناً بما فيه لم يجمع الله بينهما في الجنة ابداً ومن اغتاب مؤمناً بما ليس فيه انقطعت العصمة بينهما و كان المغتاب في النار خالداً فيها و بئس المصير قال علقمة فقلت للمصدق عليه السلام يا بن رسول الله ان الناس ينسبوننا الى عظيم الامور وقد ضاقت بذلك صدورنا فقال ﷺ يا علقمة ان رضا الناس لا يملك و السنتم لا تضبط و كيف تسلمون مما لم يسلم منه انبياء الله و رسله و حجج الله عليهم السلام الم ينسبوا يوسف عليه السلام الى انه هم بالزنا الم ينسبوا ايوب عليه السلام الى انه ابتلى بذنوبه الم ينسبوا داود الى انه تبع الطير حتى نظر الى امرأة اوريا فهويها و انه قدم زوجها امام التابوت حتى قتل ثم تزوج بها الم ينسبوا موسى الى انه عين و آذوه حتى برأه الله مما قالوا و كان عند الله و جيبها الم ينسبوا جميع انبياء الله الى انهم سحرة طلحة الدنيا الم ينسبوا مريم بنت عمران عليه السلام الى انها حملت بعيسى من رجل نجار اسمه يوسف الم ينسبوا نبينا محمد ﷺ الى انه شاعر مجنون الم ينسبوه الى انه هوى امرأة زيد بن حارثة فلم يزل بها حتى استخلصها لنفسه الم ينسبوه يوم بدر الى انه اخذ لنفسه من المعنم قطيفة حمراء حتى اظهره الله عز و جل علي القطيفة و بره نبيه ﷺ من الخيانة و انزل بذلك في كتابه و ما كان لنبي ان يغفل و من يغفل

خود ندیدی گناه کند یادوتن بگناه او گواهی داده باشند از اهل عدالت و آبرو مندیست و گواهی بدی بدیفته است و گرچه پیش خود گنهکار باشد هر که او را غیبت کند بگناهی که دارد از خدا بریده و با شیطان پیوسته است پدرم از پدرانش برای من باز گفت که رسول خدا ص فرمود هر که مؤمنی را بدانچه در او است غیبت کند خدا میان آن دو در بهشت جمع نکند هرگز و هر که بدی بمؤمنی بزند که در او نباشد عصمت میان آنها بریده شود و آن غیبت کن در دوزخ مغلط گردد که چه بدانجامی است علقته گفت یا بن رسول الله مردم ما را بگناهان بزرگی نسبت دهند و ما از این دلتنگ هستیم فرمود ای علقته بشنودم مردم را نتوان بدست آورد و زبانشان را نتوان ضبط کرد شما چطور سالم مانید از آنچه پیغمبران خدا سالم نمانند و نه رسولان او و نه حجت‌های او، یوسف را بزنا متهم نکردند؛ ایوب را بگرفتاری گناه خود متهم نکردند؛ داود را مقهم نکردند که دنبال برنده‌ای رفت تا زن اوریا را دید و عاشق او شد و شوهرش را جلو تابوت فرستاد تا کشته شد و آن زن را گرفت، موسی را متهم نکردند که عین است (مردی ندارد) و او را آزرده تا خدا تیره‌اش کرد از آنچه گفتند و نزد خداوند آبرومند بود همه انبیاء را متهم نکردند که جادو گردند و دنیا طلب، مريم دختران عمران را متهم نکردند که از مرد نجاری بنام یوسف آبتن شده پیغمبر ما را متهم نکردند که شاعر و دیوانه است متهمش نکردند که عاشق زن زید بن حارثه شده و کوشید تا او را بدست آورد، در روز بدر متهمش نکردند که يك پتوی سرخ برای خود از غنیمت برگرفت تا خدا آن قطیغه را عیان کرد و او را تیره نمود از

یأت بما غل يوم القيمة الم ينسبوه الى انه عليه السلام ينطق عن الهوى في ابن عمه علي عليه السلام حتى كذبهم الله عز وجل فقال سبحانه وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى يوحى الم ينسبوه الى الكذب في قوله انه رسول من الله عليهم حتى انزل الله عز وجل عليه ولقد كذبت رسل من قبلك فصبروا على ما كذبوا واذوا حتى اتتهم نصرنا و لقد قال يوماً عرج بنى البارحة الى السماء فقيل والله ما فارق فراشه طول ليلته وما قالوا في الاوصياء اكثر من ذلك الم ينسبوا سيد الاوصياء عليه السلام الى انه كان يطلب الدنيا والملك و انه كان يؤثر الفتنة على السكون و انه يسفك دماء المسلمين بغير حلها و انه لو كان فيه خير ما امر خالد بن الوليد بضرب عنقه الم ينسبوه الى انه عليه السلام اراد ان يتزوج ابنة ابي جهل على فاطمة عليها السلام و ان رسول الله عليه السلام شكاه على المنبر الى المسلمين فقال ان علياً عليه السلام يريد ان يتزوج ابنة عدو الله على ابنة نبي الله الا ان فاطمة بضعة مني فمن آذانا فقد آذاني ومن سرها فقد سرني ومن غاظها فقد غاظني ثم قال المادق عليه السلام يا علقمة ما اعجب اقاويل الناس في علي عليه السلام كم بين من يقول انه رب معبود و بين من يقول انه عبد عاص للمعبود ولقد كان قول من ينسبه الى العصيان اهون عليه من قول من ينسبه الى الربوبية يا علقمة الم يقولوا الله (الله) عز وجل انه ثالث ثلاثة الم يشبهوه بخلقه الم يقولوا انه الدهر الم يقولوا انه الفلك الم يقولوا انه جسم الم يقولوا انه صورة تعالى الله عن ذلك علواً كبيراً يا علقمة

خیانت و دزدان نازل کرد (آل عمران ۱۶۱) بیغمبری نباشد که از غنیمت بدزدد، هر که از غنیمت بدزدد روز قیامت در بند وی باشد متهمش نکردند که درباره سرعش علی از روی هوی سخن میگوید تا خدای عزوجل آنها را تکذیب کرد و فرمود (نجم) از هوی سخن نکند همانا وحی است که به وی رسد، او را متهم نکردند که بدروغ خود را رسول خدا میدانند تا خدا باو فرستاد (انعام ۲۴) پیش از تو رسولانی تکذیب شدند و صبر کردند بر تکذیب خود و آزرده شدند تا یاری خدایشان آمد روزی فرمود مرا دیشب با آسمان بردند، گفته شد بخدا همه شب از بسترش جدا نشده و آنچه درباره اوصیاء گفتند پیش از اینست، سید اوصیاء را متهم نکردند که دنیا جو و سلطنت طلب است و آشوب را بر راحت بر میگزینند و خون مردم را می ریزد و اگر مرد خوبی بود خالد بن ولید مامور نمیشد کردنش را بزند، او را متهم نکردند که میخواست دختر ابي جهل را بر سر فاطمه ع بگیرد و رسول خدا ص سر منبر از او بمسلمانان شکایت کرد و فرمود علی میخواهد دختر دشمن خدا را بر سر دختر پیغمبر خدا بزنی گیرد هلا فاطمه پاره تن منست و هر که او را آزارد مرا آزرده و هر که او را شاد کند مرا شاد کرده و هر که او را خشمناک سازد مرا خشمناک ساخته سپس امام صادق فرمود ای علقمه چه گفتار عجیبی مردم درباره علی ع دارند یکی او را معبود دانند و دیگری عاصی معبود پندارد و آنکه او را متهم بمعصیت کند بر او سهل تر است از آنکه متهم به ربوبیت نماید ای علقمه مگر نگفتند خدای عزوجل سومی سه تاست مگر او را مانند خلقش ندانستند مگر نگفتند که او دهر است؟ نگفتند که او چرخ است؟

ان الالسنه التي تتناول ذات الله تعالى ذكره بما لا يليق بذاته كيف تحبس عن تناولكم بما تكروهونه فاستعينوا بالله و اصبروا ان الارض لله يورثها من يشاء من عباده والعاقبة للمتقين فان بنى اسرائيل قالوا لموسى عليه السلام اودينا من قبل ان تاتينا ومن بعد ماجئتنا فقال الله عز وجل قل لهم يا موسى عسى ربكم ان يهلك عدوكم ويستخلفكم في الارض فينظركم كيف تعملون.

۴ - حدثنا ابي قال حدثنا محمد بن معقل القرميسيني قال حدثنا جعفر الوراق قال حدثنا محمد بن الحسن الاشج عن يحيى بن زيد بن علي بن علي عن ابيه عن علي بن الحسين عليه السلام قال خرج رسول الله صلى الله عليه وآله ذات يوم و صلى الفجر ثم قال معاشر الناس ايكم ينهض الى ثلثة نفر قد آلوا باللات والعزى ليقتلوني وقد كذبوا و رب الكعبة قال فاحجم الناس وماتكم احد فقال ما احسب علي بن ابي طالب فيكم فقام اليه عامر بن قتادة فقال انه وعك في هذه الليلة ولم يخرج يصلى معك افتأذن لي ان اخبره فقال النبي صلى الله عليه وآله شأنك فمضى اليه فاخبره فخرج امير المؤمنين عليه السلام كأنه نشط من عقال وعليه ازار قد عقد طرفيه على رقبتيه فقال يا رسول الله ما هذا الخبر قال هذا رسول ربي يخبرني عن ثلثة نفر قد نهضوا الى لقتلي وقد كذبوا و رب الكعبة فقال علي عليه السلام يا رسول الله انا لهم سرية وحدي هو ذاليس علي ثيابي فقال رسول الله صلى الله عليه وآله بل هذه ثيابي وهذا درعي وهذا سيفي فدرعه وعممه وقلده و اركبه فرسه و خرج

مگر نگفتند که جسم است نگفتند که صورتست، تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا ای علقمه آن زبانها که خدا را بنالایق ستابند چگونه از نکوهش شما بدانچه بد دارند بازایستند از خدا یاری خواهید و شکایا باشید، به راستی زمین از آن خداست و او را بارش هر که از بندگانش خواهد بسیار و عاقبت از آن متعبانست بنی اسرائیل هم بموسی گفتند پیش از آنکه تو بیائی در آزار بودیم و پس از آنهم که آمدی در آزاریم خدای عزوجل فرمود بگوای موسی امید است که پروردگارتان دشمنان را نابود کند و شمارا در زمین بجای او نهد و بنگرد چه کار خواهید کرد.

۴- امام چهارم فرمود يك روز رسول خدا ص بیرون شد و نماز بامداد را خواند و سپس فرمود ای گروه مردم کدام از شما میرود و از سه کسیکه بلات و عزری قسم خوردند مرا بکشند دفاع میکند و پروردگار کعبه دروغ گفته اند، کسی جواب نداد، فرمود گمانم علی بن ابیطالب میان شما نیست عامر بن قتاده عرض کرد او امشب تباداشت و نیامده باشا نماز بخواند اجازه بدهید باو خبر دهم بیغمبر فرمود خبرده رفت و او را خبر داد و امیر المؤمنین بشتاب آمد و يك ازاری به تن داشت که دو گوشه اش را بگردن گره کرده بود و عرض کرد یا رسول الله این خبر چیست؟ فرمود این رسول پروردگار منست و خبر می دهد از کسانی که برای کشتن من قیام کرده اند و پروردگار کعبه دروغ گفته اند علی ۴ فرمود من به تنهایی جلو آنها می روم و هم اکنون لباس خود را ببر میکنم رسول خدا ص فرمود این لباس و این زره و این شمشیر، زره بتن او کرد و عمامه بر سرش بست و شمشیر بکمرش آویخت و با سب خودش

امیر المؤمنین علیه السلام فمكث ثلاثة ايام لا ياتي به جبرئيل بخبره ولا خبر من الارض واقبلت فاطمة بالحسن والحسين على وركيها تقول اوشك ان يؤتم هذين الغلامين فاسبل النبي صلى الله عليه وآله عينه يبكي ثم قال معاشر الناس من يأتيني بخبر علي عليه السلام ابشره بالجنة وافترق الناس في الطلب لعظيم مارأوا بالنبي صلى الله عليه وآله وخرج العواتق فاقبل عامر بن قتادة يبشر بعلي عليه السلام وهبط جبرئيل على النبي صلى الله عليه وآله و اخبره بما كان فيه واقبل على امير المؤمنين عليه السلام معه اسيران و رأس و ثلاثة ابعرة وثلاثة افراس فقال النبي صلى الله عليه وآله تحب ان اخبرك بما كنت فيه يا ابا الحسن فقال المنافقون هو منذ ساعة قد اخذه المخاض وهو الساعة يريد ان يحدثه فقال النبي صلى الله عليه وآله بل تحدث انت يا ابا الحسن لتكون شهيداً على القوم قال نعم يا رسول الله لما صرت في الوادي رأيت هؤلاء ركباناً على الابعار فنادوني من انت فقلت انا نعلي بن ابي طالب ابن عم رسول الله صلى الله عليه وآله فقالوا ما نعرفك من رسول سواء علينا وقمنا عليك او علي عليه السلام وشد علي هذا المقتول وداريني وبينه ضربان وهبت ريح حمراء سمعت صوتك فيها يا رسول الله وانت تقول قد قطعت لك جربان درعه فاضرب حبل عاتقه فضربته فلم اخفه (احفه) ثم هبت ريح صفراء سمعت صوتك فيها يا رسول الله وانت تقول قد قلبت لك الدرع عن فخذ فاضرب فخذ فاضرب فخذ فاضربته وو كزته وقطعت رأسه ورميت به و قال لي هذان الرجلان بلغنا ان عمدا رفيق شفيق رحيم فاحملنا اليه ولا تعجل علينا و صاحبنا كان يعد بالف فارس فقال النبي صلى الله عليه وآله يا علي اما الصوت الاول الذي صك مسامعك فصوت جبرئيل واما

سوار کرد امیر المؤمنین رفت و تا سه روز از او خبری نشد و جبرئیل (ع) از او خبری نداد فاطمه (ع) با حسن و حسین آمد و گفت بسا این دو بچه بی پدر شد باشند اشک از چشم پیغمبر سر از بر شد و فرمود ای مردم هر که خبری از علی برای من بیاورد مزده بهشت باومی دهم مردم هر کدام به راهی رفتند تا خبری آورند چون پیغمبر را بسیار اندوهناک دیدند و پیره زن ها هم بیرون رفتند عامر بن قتاده برگشت و مزده علی را آورد و جبرئیل هم گزارش او را به پیغمبر رسانید و امیر المؤمنین هم با سه شتر و دو اسب و سه اسب وارد شد و سری هم همراه داشت پیغمبر فرمود میخواهی من از وضع تو گزارش دهم ای ابا الحسن؟ منافقان گفتند تا این ساعت دردش گرفته بود و اکنون میخواهد گزارش کار او را بدهد پیغمبر فرمود ای ابا الحسن تو خود گزارش کارت را بده تا گواه بر این مردم باشی غرض کرد پیغمبر با رسول الله چون آن وادی رسیدم این سه تن را دیدم که بر شتر سوارند بمن فریاد زدند کیستی؟ گفتم من علی بن ابیطالب پس هم رسول خدا بم گفتند ما رسولی برای خدا نیشناسیم کشتن تو با کشتن معده پیش ما برابر است این مقتول بر من حمله کرد و چند ضربت میان من و او زد و بدل شد و باد سرخی وزید که از آن آواز تو را شنیدم میگفتی من گریبان زدهش را برایت دیدم برك و شانه اش بزن بشانه او زدم و کاری نشد سپس باد زردی وزید و میگفتی زره را از زانوش پس انداختم به زانوش بزن زدم و قطعش کردم و سرش را برگرفتم و دور انداختم این دو مرد بمن گفتند شنیدیم معده رفیق دلسوز و مهربانست ما را نزد او برو در کشتن ما مشتاق این سرور ما با هزار پهلوان برابر بود پیغمبر

الآخر فصوت ميكائيل قدم الى احد الرجلين فقدمه فقال قل لاله الا الله واشهد اني رسول الله فقال لنقل جبل ابي قبيس احب الى من ان اقول هذه الكلمة قال يا علي اخره واضرب عنقه ثم قال قدم الآخر فقال قل لاله الا الله و اشهد اني رسول الله قال الحقني بصاحبي قال يا علي اخره واضرب عنقه فاخره وقام امير المؤمنين عليه السلام ليضرب عنقه فهبط جبرئيل عليه السلام على النبي صلى الله عليه وآله فقال يا محمد ان ربك يقرئك السلام ويقول لا تقتله فانه حسن الخلق سخي في قومه فقال النبي صلى الله عليه وآله يا علي امسك فان هذا رسول ربي عزوجل يخبرني انه حسن الخلق سخي في قومه فقال المشرك تحت السيف هذا رسول ربك يخبرك قال نعم قال والله ما ملكت درهما مع اخ لي قط ولا قطبت وجهي في الحرب وانا اشهد ان لاله الا الله ونك رسول الله فقال رسول الله صلى الله عليه وآله هذا ممن جره حسن خلقه وسخاؤه الى جنات النعيم الحمد لله رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد وآله الطيبين الطاهرين

المجلس الثالث والعشرون

يوم الاثنين لليلتين خلتا من شوال من سنة سبع وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعدابادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن يونس بن عبدالرحمن عن المغيرة بن توبة عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليه السلام قال لما اشرف امير المؤمنين عليه السلام على المقابر قال يا اهل التربة

فرمود ای علی آواز اول که شنیدی از جبرئیل بود و دوم از میکائیل یکی از این دو مرد را نزد من آور او را پیش داشت و باو فرمود بگو لاله الا الله و گواهی ده به رسالت من گفت ازجا کتیدن کوه ابوقبیس بر من آسان تر است از این اعتراف فرمود با علی او را عقب ببر و کردن بزن سپس فرمود دیگری را بیاور باو هم فرمود بگو لاله الا الله و گواهی ده به رسالت من، گفت مرا به رفیعم برسان فرمود ای علی او را هم ببر و کردن بزن او را عقب داشت و شمشیر برافراشت که کردن زند جبرئیل نزد پیغمبر آمد و گفت ای محمد پرورد گارت سلام می رساند و میفرماید او را مکش زیرا خوشخلق و با سخاوت است در قوم خود پیغمبر فرمود ای علی دست نگهدار که این فرستاده پرورد گار من خبر می دهد که او خوش رفتار و با سخاوتست در قبیله خود آن مشرک گفت این رسول پرورد گارتو است که چنین خبری داده؟ فرمود آری، گفت بخدا من هرگز در برابر برادرم مالت در همی نبودم و در چنگ عبوس نکردم و گواهم که نیست معبود حق جز خدا و تو رسول خدائی پیغمبر فرمود ایست که حسن خلق و سخاوت او را بیست بر نعمت کشانده.

مجلس بیست و نهم - دوشب از شوال گذشته سال ۳۶۷

۱- امام صادق ع از جدش روایت کرده که چون امیرالمؤمنین بر کورستان مشرف می شد

ويا اهل العربة اما الدور فقد سكنت واما الازواج فقد نكحت واما الاموال فقد قسمت فهذا خبر ما عندنا فما خبر ما عندكم ثم التفت الى اصحابه فقال لو اذن لهم في الكلام لاخبروكم ان خير الزاد التقوى

۴ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن الحسين بن يزيد عن اسمعيل بن مسلم بن السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال علي عليه السلام ما من يوم يمر على ابن آدم الا قال له ذلك اليوم يا بن آدم انا يوم جديد وانا عليك شهيد فقل في خيراً واعمل في خير أشهدك به يوم القيمة فانك لن تراني بعده ابداً

۳ - حدثنا محمد بن علي (ره) قال حدثنا عمي محمد بن ابي القاسم قال حدثنا هرون بن مسلم عن مسعدة بن زياد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال علي عليه السلام ان للمرء المسلم ثلاثة اخلاء فخليل يقول له انا معك حيا وميتا وهو عمله وخليل يقول له انا معك حتى تموت وهو ماله فاذا مات صار للورثة وخليل يقول له انا معك الى باب قبرك ثم اخليك وهو ولده

۴ - حدثنا جعفر بن علي الكوفي قال حدثني الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة عن جده عبدالله (بن المغيرة) عن اسمعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال علي عليه السلام ما انزل الموت حق منزلته من عدغداً من اجله

۵ - حدثنا محمد بن علي عن عمه محمد بن ابي القاسم عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقة عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) ان امير المؤمنين عليه السلام خطب بالبصرة فقال بعد ما حمد الله عزوجل واثني عليه وصلى على النبي وآله المدة و ان طالت قصيرة والماضي

ميفرمود ای خاک نشینان ، ای آوارگان خانه ها را تصرف کردند و زنها را گرفتند و دارائی را بخش کردند اینست خبر پیش ما، پیش شما چه خبر است؟ سپس رو باصحابش کرد و فرمود اگر اجازه سخن داشتند شما خبر میدادند که بهترین توشه تقوی است.

۲- علی ع فرمود روزی بر فرزند آدم نگذرد که باو نگوید ای پسر آدم من روز تازه ای هستم و بر تو گواهم، در من خوب بگو و خوب بکن تا روز قیامت برنی تو گواهی دهم پس از من دیگر هرگز مرا نخواهی دید.

۳- علی ع فرمود مسلمان سه دوست دارد یکی باو بگوید من در زندگی و مردن همراه توام و آن عمل او است و دیگری گوید تا مردن با توام و آن مال او است که چون مرد از آن وارست و سومی گوید من تا سر قبر با توام و تو را رها کنم و آن فرزند او است.

۴- علی ع فرمود کسی مرگ را بخوبی نشناخته است که فردا را از عمر خود بداند.

۵- امیر مؤمنان در بصره خطبه خواند، پس از حمد و ستایش بر خدای عزوجل و صلوات بر پیغمبر

للمقيم عبرة والميت للحي عظة وليس لاس ان مضي عودة ولا المرء من غد على ثقة الاول للاوسط رائد والاولى للاخر قائد و كل لكل مفارق و كل بكل لاحق والموت لكل غالب واليوم الهائل لكل آزف وهو اليوم الذي لا ينفع فيه مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم ثم قال عَلَيْكُمْ معاشر شيعة اصبروا على عمل لاغنى بكم عن ثوابه و اصبروا عن عمل لا صبر لكم على عقابه انا وجدنا الصبر على طاعة الله اهون من الصبر على عذاب الله عز وجل اعلموا انكم في اجل محدود و امل ممدود و نفس معدود ولا بد للاجل ان يتناهي و للامل ان يطوى و للنفس ان يحصى ثم دعت عيناه وقرء وان عليكم لحافظين كراما كاتبين يعلمون ما تفعلون

۶ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن اسمعيل بن مرار عن يونس بن عبد الرحمن عن ابي ايوب عن ابي حمزة عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عَلَيْكُمْ قال قال أمير المؤمنين عَلَيْكُمْ جمع الخير كله في ثلاث خصال النظر والسكوت والكلام فكل نظر ليس فيه اعتبار فهو سهو و كل سكوت ليس فيه فكرة فهو غفلة و كل كلام ليس فيه ذكر فهو لغو و فطوبى لمن كان نظره عبثا وسكوته فكريا و كلامه ذكرا و بكى على خطيئته و امن الناس من شره

۷ - حدثنا الحسين بن احمد (ره) قال حدثنا ابي قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسمعيل بن ابي زياد السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه عن

ص فرمود مدت هرچه دراز آید باز کوتاه است گذشته عبرت زندگانت و مرده بند شخص زنده است دیروز گذشته برگشت ندارد و فردا هم مورد اعتماد کسی نیست نخست پیش قراول میانه است و میانه پیشرو آخری و همه ازهم جدا گردند و بهم رسند مرك بر همه چیره باشد و آن روز هر اسناك همه را درگیرد، روزیکه مال و فرزند سودی نبخشد چیز کسیکه دل سالم نزد خدا آرد سپس فرمود گروه شیعیانم شکبیا باشید بر کرداریکه از ثوابش بی نیاز نباشید و خود را شکبیا دارید از ارتکاب کاریکه صبر بر عقابش ندارید، صبر بر طاعت خدا را آسان تر در باییم از صبر بر عذاب خدای عزوجل بدانید که شما عمری محدود و آرزوی بلند و نفسی چند دارید بناچار عمر بسر رسد و دفتر آرزو برهم نهاده شود و نفسها پایان آید سپس اشك از دیده ریخت و این آیه خواند (انفطار ۱۰-۱۲) و به راستی حافظانی بر شما گسارده شده، نویسندگانی گرامی، میدانید که چه میکنید.

۶- امیرالمؤمنین فرمود همه خیری درسه خصلت فراهم است نظر و خاموشی و سخن هر نظر بی عبرتی سهواست، هر خاموشی بی فکرتی غفلت است و هر سخنی ذکر نباشد لغو است خوشا بر کسیکه نظرش عبرت و سکوتش فکر و سخنش ذکر است؛ برگناه خود بگیرد و مردم از شرش آسوده اند.

۷ - علی ع فرمود در پنج وقت دعا را غنیمت شمارید وقت قرائت قرآن، نزد اذان، نزد

علی علیه السلام قاغتتموا الدعاء عند خمسة مواطن عند قرائة القرآن وعند الاذان وعند نزول الغيث وعند التقاء الصفين للشهادة وعند دعوة المظلوم فانه (فانها) ليس لها حجاب دون العرش

۸ - حدثنا محمد بن ابی القسم الاسترآبادی (رض) قال حدثنا احمد بن الحسن الی مینی عن الحسن بن علی عن ایبه عن محمد بن علی عن ایبه الرضا عن ایبه موسی بن جعفر عن ایبه جعفر بن محمد عن ایبه محمد بن علی عن ایبه علی بن الحسن عن ایبه الحسن بن علی (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام کم من غافل ینسج ثوبا لیلبسه وانما هو کفنه و ینبی بیتا لیسکنه وانما هو موضع قبره وقیل لامیر المؤمنین علیه السلام ما الاستعداد للموت قال اداء الفرائض واجتناب المحارم والاشتمال علی المکارم ثم لا یبالی اوقع علی الموت ام وقع الموت علیه والله ما یبالی ابن ابی طالب اوقع علی الموت ام وقع الموت علیه وقال امیر المؤمنین علیه السلام فی بعض خطبه ایها الناس ان الدنیا دار فناء والاکرة دار بقاء فخذوا من ممر کم لمقر کم و لا تهتکوا استار کم عند من لا ینحی علیه اسرار کم واخرجوا من الدنیا قلوبکم من قبل ان تخرج منها ابدانکم ففی الدنیا حییتکم (حبستکم) وللاکرة خلقتکم انما الدنیا کالسم یا کله من لا یرفه ان العباد اذ ماتت الملائکة ما قدم وقال الناس ما اخر فقدموا فضا لیکن لکم ولا تؤخروا کلا لیکن علیکم فان المحروم من حرم خیر ماله والمغبوط من ثقل بالمدقات والخیرات موازینه و احسن فی الجنة بهامهاده و طیب علی الصراط بها مسلکده .

آمدن باران ؛ نزد بر خورد دو صف بقصد شهادت و هنگام دعای مظلوم که برده ای تا عرش فاصله ندارد.

۸- امیر المؤمنین ع فرمود بسا غافلی که جامه میبافد تا بیوشد و آن جامه کفن او است خانه سازد تا مسکن گیرد و آنجا گور او است بعلی عرض شد آمادگی برای مرگ چیست؟ فرمود ادای واجبات و کناره کردن از حرامها و بدست آوردن مکارم سپس با کسی نباشد که مرگ بر او آید، یا او بمرگ گراید، بخدا باک ندارد پسر ایطانب که بر مرگ افتد یا مرگش در گیرد امیر المؤمنین در یکی از خطبه هایش فرمود ای مردم به راستی دنیا خانه نیستی و آخرت خانه زیستی است از گذرگاه خود توشه گیرید برای قرارگاه خویش برده خود را نزد کسیکه راز شما داند ندرید، دلهای خود را از دنیا بیرون کنید پیش از آنکه تنهای شما را بیرون بر ندد در دنیا ندهد و برایتان آخرت آفریند شدید دنیا چون زهر است کسی آن را بخورد که نشناسد بنده که مرد فرشتگان گویند چه پیش داشت و مردم گویند چه بر جا گذاشت برک عیشی پیش فرستید که از آن شما است و پس انداز نکنید که برزبان شما است محروم کسی است که از بهره مالش محروم باشد و رشک بر آن برند که میزانش از صدقات و خیرات سنگین است و در بهشت بستر خود گسترده داشته و راه صراط خود را داشته کرده .

۹ - حدثنا احمد بن محمد (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن الجبار عن ابي احمد محمد بن زياد الازدي عن ابان بن عثمان عن ثابت بن دينار عن سيد العابدین علی بن الحسين عن سيد الشهداء الحسين بن علی عن سيد الاوصياء امیر المؤمنین علی بن ابي طالب عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله الائمة من بعدي اثنا عشر اولهم انت يا علی و آخرهم القائم الذي يفتح الله تعالى ذكره علی يديه مشارق الارض ومغاربها

۱۰ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا احمد بن ادريس قال حدثنا يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن محمد القبطي قال قال الصادق جعفر بن محمد عليه السلام اغفل الناس قول رسول الله صلى الله عليه وآله في علي بن ابي طالب عليه السلام يوم مشربة ام ابراهيم كما اغفلوا قوله فيه يوم غدیر خم ان رسول الله صلى الله عليه وآله كان في مشربة ام ابراهيم وعنده اصحابه اذ جاء علی عليه السلام فلم يفرجوا له فلما راهم لا يفرجون له قال يا معشر الناس هذا اهل بيتي تستخفون بهم وانا حي بين ظهرانيكم اما والله لان غبت عنكم فان الله لا يغيب عنكم ان الروح والراحة والبشر والبشارة لمن ائتم بعلي وتولاه وسلم له وللاوصياء من ولده حقا علی ان ادخلهم في شفاعتي لانهم اتباعي فمن تبعني فانه مني سنة جرت في من ابراهيم لاني من ابراهيم و ابراهيم مني وفضلي له فضل وفضله فضلي وانا افضل منه تصديق ذلك قول ربي وذرية بعضهما من بعض والله سميع عليم و كان رسول الله صلى الله عليه وآله وثقت رجله في مشربة ام ابراهيم حتى عاد الناس وصلى الله علی سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

۹- رسول خدا ص فرمود امامها بعد از من دوازدهند اول آنها تویی ای علی و آخرشان همان قائمی است که خدا بدستش مشرق و مغربهای زمین را فتح کند.

۱۰- امام صادق ع فرمود مردم گفتار یغیبر را ص روز مشربه ام ابراهیم در باره علی ع از یاد بردند چنانچه گفتار او را در روز غدیر خم از یاد بردند. رسول خدا با اصحاب خود در غرة ام ابراهیم بود که علی ع آمد و جا برای او باز نکردند چون دید جا برای او باز نمیکنند فرمود ای گروه مردم این خاندان منند که آنها را سبک میگیرید و هنوز من زنده ام و میان شما هستم هلا بخدا اگر از شما پنهان شوم خدا از شما پنهان نیست به راستی روح و راحت و خوشی و بشارت از آن کسی است که بعلي ع اقتداء کند و او را دوست دارد و تسلیم او و اوصیاء از فرزندان او شود و بر منست که آنها را وارد شفاعت خود کنم زیرا پیروان منند و هر که مرا پیروی کند از منست روشی است که از ابراهیم برای من مانده زیرا من از ابراهیم هستم و ابراهیم از منست فضل من فضل او است و فضل او فضل من و من از او افضلم بتصدیق قول خدا (آل عمران) نوادی که برخی از برخی باشند و خدا شنوا و داناست و پای رسول خدا ص در مشربه ام ابراهیم چرکی برداشت که باستخوان نرسید ولی مردم بمبادت او رفتند و . . .

المجلس الرابع والعشرون

يوم الاربعاء لثلاث خلون من شوال من سنة سبع وستين وثلثمائة

- ۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القديري قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن يوسف بن الحارث عن محمد بن مهران عن علي بن الحسن قال حدثنا عبدالرزاق عن معمر بن اسمعيل بن معوية عن نافع عن ابن عمر قال قال رسول الله ﷺ اذا كان يوم القيمة زين عرش رب العالمين بكل زينة ثم يؤتى بمنبرين من نور طولهما مائة ميل فيوضع احدهما عن يمين العرش و الاخر عن يسار العرش ثم يؤتى بالحسن و الحسين عليهما السلام فيقوم الحسن علي احدهما و الحسين علي الاخر يزين الرب تبارك و تعالي بهما عرشه كما يزين المرأة قرطها.
- ۲ - حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن الحسن بن علي بن ابي حمزة عن ابيه عن سعيد بن حمير عن ابن عباس قال ان رسول الله ﷺ كان جالساً ذات يوم اذا قبل الحسن (عليه السلام) فلما رآه بكى ثم قال الى ان يابني فما زال يديه حتى اجلسه علي فخذة اليمنى ثم اقبل الحسين (عليه السلام) فلما رآه بكى ثم قال الى ان يابني فما زال يديه حتى اجلسه علي فخذة اليسرى ثم اقبلت فاطمة (ع) فلما رآها بكى ثم قال الى ان يابنية فاجلسها بين يديه ثم اقبل امير المؤمنين (عليه السلام) فلما رآه بكى ثم قال الى ان يياخي فما زال يديه حتى اجلسه الى جنبه الايمن فقال له اصحابه يا رسول الله ماترى و احداً من هؤلاء الا بكيت او ما فيهم من

مجلس بیست و چهارم - روز چهارشنبه روز از شوال سال ۳۶۷ گذشته

- ۱- رسول خدا ص فرمود روز قیامت عرش پروردگار جهانیان را بهر زینتی زیور کنند و دو منبر نور آورند که طول هر کدام صد مایل است و یکی را بر راست سرش نهند و یکی را بر چپ عرش و حسن و حسین را بیاورند و حسن بر یکی بر آید و حسین بر دیگری پروردگار تبارک و تعالی عرش خود را بآنها بیارند چنانچه زن به دو گوشواره زیور بنده.
- ۲- ابن عباس گوید روزی رسول خدا ص نشسته بود که حسن آمد و چون او را دید گریست و سپس فرمود نزد من نزد من ای پسر من و او را بخود نزدیک کرد تا بر زانوئی راست نشاند سپس حسن آمد و چون او را دید گریست و گفت بیایینا پسر جانم و او را هم نزدیک کرد تا بر زانوئی چپ خود نشاند سپس فاطمه آمد و او را هم بخود نزدیک کرد و او را بر خود نشاند و سپس امیرالمؤمنین ع آمد او را هم که دید گریست و نزدیک خود طالبید و در پهلوئی راست خود نشاند، اصحابش گفتند یا رسول الله هر کدام

تسر بر رؤیته فقال عليه السلام والذي بعثني بالنبوة و اصطفاني على جميع البرية اني و اياهم لا كرم الخلق على الله عز و جل و ما على وجه الارض نسمة احب الي منهم اما على بن ابي طالب عليه السلام فانه اخي و شقيقى و صاحب الامر بعدى و صاحب لوائى فى الدنيا و الاخرة و صاحب حوضى و شفاعتى و هو مولى كل مسلم و امام كل مؤمن و قائد كل تقى و هو وصيى و خليفتى على اهلى و امتى فى حيوتى و بعد موتى محبه محبى و مبغضه مبغضى و بولايتيه صارت امتى مرحومه و بعداوتيه صارت المخالفة له منها ملعونة و انى بكيت حين اقبل لانى ذكرت غدر الامة به بعدى حتى انه ليزال عن مقعدى و قد جعله الله له بعدى ثم لا يزال الامر به حتى يضرب على قرنه ضربة تخضب منها لحيته فى افضل الشهور شهر رمضان الذى انزل فيه القرآن هدى للناس و بينات من الهدى و الفرقان و اما ابنتى فاطمة فانها سيدة نساء العالمين من الاولين و الاخرين و هى بضعة منى و هى نور عينى و هى ثمرة فؤادى و هى روحى التى بين جنبى و هى الحوراء الانسية منى، قامت فى محرابها بين يدي ربها جل جلاله زهر نورها لملائكة السماء كما يظهر نذر الكواكب لاهل الارض و يقول الله عز و جل لملائكته يا ملائكتى انظروا الى امتى فاطمة سيدة امائى قائمة بين يدي ترتعد فرائصها من خيفتى و قد اقبلت بقلبها على عبادتى اشهدكم انى قد امنتم شيعتها من النار و انى لمارأيتها ذكرت ما يصنع بها بعدى كانى بها و قد دخل الذل بيتها و انتهكت حرمتها و غصبت حقها و منعت

را ديدى گريستى؟ توى اينها كسى نبود كه از ديدنش شاد شوى؟ فرمود بحق آنكه مرا بنبوت بر انگيخت و بر همه مردم بر گزيده من و اينها گرامى ترين خلقيم نزد خدا و روى زمين كسى نيست كه از اينها زدمن محبوبتر باشد اما على بن ابي طالب كه برادر من و همكار من و بعد از من صاحب امر است و صاحب لواء منست در دنيا و آخرت و صاحب حوض من و شفاعت منست و سرور هر مسلمانى و امام هر مؤمنى است و پيشواى هر متقى و وصى و خليفه من بر خاندانم و امتم در زندگى و پس از مرگم دوست من و دشمنش دشمنم به ولايتش امتم مرحومه اند و هر كه مخالف او باشد ملعونست و چون آمد گريستم براى آنكه يادم آمد كه پس از من امتم با او دغلى كنند و او را از مندم بردارند و خدا آن را براى او مقرر کرده پس از من و سپس گرفتارى كشد تا ضربتى بر سرش زنند كه ريش از آن خضاب شود در بهترين ماهى كه ماه رمضانست و خدا در آن قرآن نازل کرده براى هدايت مردم و گواهى بر رهنمايى و فرق حق و باطل، و اما دخترم فاطمه كه بانوى زنان جهانيان است از اولين و آخرين و پاره تن منست و نور ديده منست و ميوه دل منست و روح منست كه درون منست و حوراء انسيه است هر وقت در محراب خود برابر پروردگارش جل جلاله بايستد نورش بفرشتگان آسان بتابد چنانچه نور اختران بر زمين بتابد و خداى عز و جل بفرشتگانش فرمايد فرشتگانم ببينيد كنيزم فاطمه با وى كنيزانم را برابرم ايستاده و دلش از ترسم ميلرزد و دل بعبادت داده، گواه باشيد كه شيعيانش را از آتش امان دادم و چون او را ديدم بپادم افتاد آنچه پس از من باوى ميشود گويسا مى بينم خوارى بضعانهاش راه يافته و حرمتش زير پا رفته و حقدش غصب شده و ارثش ممنوع شده و پهلويش

ارثها و کسر جنبها (و کسرت جنبتها) و اسقطت جنبینها و هی تنادی یا عہداه فلا تجاب وتستغیث
 فلا تغاث فلا تنزال بعدی محزونة مکروبة باکیة تتذکر انقطاع الوحی عن بیتها مرة و تتذکر
 فراقی اخری و تستوحش اذا جنبها اللیل لفقد صوتی الذی کانت تستمع الیه اذا تهجدت بالقرآن
 ثم ترى نفسها ذلیلة بعد ان کانت فی ایام ابیها عزیزة فعند ذلك یونسها الله تعالی ذکره بالملائکة
 فنادتہا بما نادت به مریم بنت عمران فتقول یا فاطمة ان الله اصطفیک و طهرک و اصطفیک علی
 نساء العالمین یا فاطمة اقمی لربک و اسجدی و ارکعی مع الراکعین ثم یتبدی بها الوجع فتمرض
 فیبعث الله عز و جل الیها مریم بنت عمران تمرضها و تؤنسها فی علتها فتقول عند ذلك یارب
 انی قد سئمت الحیوة و تبرمت باهل الدنیا فالحقنی بابی فیلحقها الله عز و جل بی فتکون اول
 من یلحقنی من اهل بیثی فتقدم علی محزونة مکروبة مغمومة مفسوبة مقتولة فاقول عند ذلك
 اللهم العن من ظلمها و عاقب من غضبها و ذلل من اذلها و خلد فی نارک من ضرب جنبها حتی
 القت ولدها فتقول الملائکة عند ذلك آمین و اما الحسن فانه ابنی و ولدی و بضعه منی و قره عینی
 و ضیاء قلبی و ثمرة فؤادی و هو سید شباب اهل الجنة و حجة الله علی الامة امره امری و قوله
 قولی من تبعه فانه منی و من عصاه فلیس منی و انی لما نظرت الیه تذکرت ما یتجرى علیه من
 الذل بعدی فلا یزال الامر به حتی یقتل بالسم ظلما و عدواناً فعند ذلك تبکی الملائکة و السمع

شکسته و جنبین او سقط شده و فریاد میزند یا معهداه و جواب نشنود و استغاثه کند و کسی بدادش نرسد
 و همیشه پس از من غمنده و گرفتار و گریبان است یکبار یاد آور شود که وحی از خانه اش بریده و بار
 دیگر یاد دهمی من کند و شب که آواز مرا نشنود بهراس افتد آوازی که من با تلاوت قرآن تهجد
 می کردم و خود را خوار بیند پس از آنکه در دوران پدر عزیز بوده در اینجا خدای تعالی او را بسا
 فرشتگان مانوس سازد و او را بدانچه بریم بنت عمران گفتند ندا دهند و گویند ای فاطمه خدایت
 گزید و پاک کرد و بر زنان جهانیان برگزید ای فاطمه قنوت کن بر پروردگارت و سجود و رکوع
 کن بار کعبان سپس بیماری او آغاز شود و خدا مریم بنت عمران را بفرستد او را پرستاری کند و در
 بیماری او انیس او باشد اینجا است که گوید پروردگارا من از زندگی دلتنگ شدم و از اهل دنیا ملولم
 مرا بیدرم رسان خدای عزوجل او را بمن رساند و اول کس از خاندانم باشد که بمن رسد، معزوم و
 گرفتار و غمنده و شهید بر من وارد شود و من در اینجا بگویم خدایا لعنت کن هر که با وظلم کرده و
 کیفر ده هر که حقش را غصب کرده و خوار کن هر که خوارش کرده و در دوزخ مغلط کن هر که به
 پهلویش زده تا سقط چنین کرده و ملائکه آمین گویند، اما حسن که پسر من و فرزند من و پاره تنم و نور
 دیده ام و روشنی دلم و میوه قلبم هست و او سید جوانان اهل بهشت است و حجت خداست بر امت
 امرش امر من است و قولش قول من هم هر که پیرویش کند از منست و هر که نافرمانیش کند از من نیست
 و چون او را دیدم بیادم آمد آنچه از اهانت پس از من بیند و تا آنجا کشد که باز هرستم و عدوانش کشند در اینجا
 فرشتگان هفت آسمان بر گش بگریند و همه چیز تا برنده هوا و ماهیان دریا بر او گریند چشم کسیکه بر او

الشداد لموته ويبكيه كل شيء حتى الطير في جوالسما والحيثان في جوف الماء فمن بكا لم تعم عينه يوم تعمى العيون ومن حزن عليه لم يحزن قلبه يوم تحزن القلوب ومن زاره في بقيعه ثبتت قدمه على الصراط يوم تزل فيه الاقدام واما الحسين فانه منى و هو ابني و ولدى و خير الخلق بعد اخيه و هو امام المسلمين و مولى المؤمنين و خليفة رب العالمين و غياث المستغيثين و كهف المستجيرين و حجة الله على خلقه اجمعين و هو سيد شباب اهل الجنة و باب نجات الامة امره امرى و طاعته طاعتي من تبعه فانه منى و من عصاه فليس منى و انى لما رأيتك تذكرت ما يصنع به بعدى كانى به و قد استجار بحر مى و قربى فلا يجار فاضمه فى منامه الى صدرى و أمره بالرحلة عن دار هجرتى و ابشره بالشهادة فیرتحل عنها الى ارض مقتله و موضع مصرعه ارض كرب و بلاه و قتل و فناء تنصره عصاة من المسلمين اولئك من سادة شهداء امتى يوم القيمة كانى انظر اليه و قد رمى بسهم فخر عن فرسه صريعا ثم يذبح كما يذبح الكبش مظلوما ثم بكى رسول الله ﷺ و بكى من حوله و ارتفعت اصواتهم بالضجيج ثم قال ﷺ وهو يقول اللهم انى اشكو اليك ما يلقي اهل بيتى بعدى ثم دخل منزله .

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

۳ - حدثنا احمد بن هرون الفلمى قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جامع الحميرى قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن يحيى عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليه السلام ان الحسين بن على بن ابي طالب عليه السلام دخل يوما الى

بگرید کور نباشد روزی که چشمها کورند و هر که بر او محزون شود روزی که دلباهمه محزونند دلش معزون نباشد و هر که در بقیع اوراز یارت کند قدمش بر صراط بر جاماند روزی که همه قدمها بلغزند و اما حسین ۴ ا زمن است و فرزند من است و بهترین خلق است، پس از برادرش امام مسلمانان و سرور مؤمنان و خلیفه خداوند عالیمان است و غیاث مستغیثین و پناه امان جویان و حجت خدا بر همه خلق و اوسید جوانان اهل بهشت است و باب نجات است امرش امر من است و طاعتش طاعت من، هر که پیرویش کند از من است و هر که نافرمانیش کند از من نیست و چون دیدمش بیادم آمد که بعد از من، باو چه میشود گویا می نگرم که بحر من و قرب من پناهنده شده و او را پناه ندهند در خواب باغوشش گیرم و بر سینه چسبانمش و باو دستور دهم از خانه هجرتم بکوچد و او را بشهادت بشارت دهم از آنجا بکوچد به زمینی که قتلگاه او است زمین کرب و بلا و قتل و رنج يك دسته مسلمانان یاریش کنند که سروران شهدای امتند در روز قیامت گویا مینگرمش که تیری خورده و از اسبش بجا افتاده و چون کوسفتند سرش را مظلومانه بریدند سپس رسول خدا ص گریست و کسانی که گردش بودند گریستند و صدای شیون آنها بلند شد و آن حضرت بر خاست و میفرمود خدایا بتوشکایت کنم آنچه را خانده ام پس از من بر خوردند سپس وارد منزلش شد .

۳- يك روز حسین بن علی بن ابیطالب ص وارد شد بر حضرت حسن ۴ و چون چشمش باو افتاد

الحسن عليه السلام فلما نظر اليه بكى فقال له ما يبكيك يا ابا عبد الله قال ابكى لما يصنع بك فقال له الحسن عليه السلام ان الذي يؤتى الى سم يدس الى فاقتل به ولكن لا يوم كيومك يا ابا عبد الله يزدلف اليك ثلثون الف رجل يدعون انهم من امة جدنا محمد صلى الله عليه وآله و ينتحلون دين الاسلام فيجتمعون على قتلك و سفك دمك و انتهاك حرمتك و سبى ذراريك و نساءك و انتهاك ثقلك فعندها تحل بينى امية اللعنة و تمطر السماء رماداً و دماً و يبكي عليك كل شيء حتى الوحوش فى الفلوات و الحيتان فى البحار .

۴ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن يحيى قال حدثنا العباس بن معروف قال حدثنا ابو حفص العبدى عن ابي هرون العبدى عن ابي سعيد الخدرى قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اذا سألتم الله عزو جل فاسئلوه لى الوسيلة فسألت النبى صلى الله عليه وآله عن الوسيلة فقال هى درجتى فى الجنة و هى الف مرقاة ما بين المرقاة الى المرقاة حضر الفرس الجواد شهراً و هى اربع مرقاة جوهر الى مرقاة زبرجد و مرقاة ياقوت الى مرقاة ذهب الى مرقاة فضة فيؤتى بها يوم القيمة حتى تنصب مع درجة النبيين فهى فى درج النبيين كالقمر بين الكواكب فلا يبقى يؤمئذ نبى ولا صديق ولا شهيد الا قال طوبى لمن كانت هذه الدرجة درجته فيأتى النداء من عنده عز و جل يسمع النبيين و جميع الخلق هذه درجة محمد صلى الله عليه وآله فاقبل و انا يؤمئذ مترز بريطة من

گريست بارگفت چه تورا ميگرياند اى ابا عبد الله؟ گفت ميگريم براى آنچه با تو كنند، فرمود آنچه بمن آيد زهر بست كه بكامم ريزند و كشته شوم ولى اى ابا عبد الله روزى چون روز تو نباشد سى هزار مردى كه مدعيند از امت جد ما محمدند و خود را بدین اسلام بندند بر تو گرد آيند و همدست شوند براى كشتن تو و ريختن خونت و هتك حرمتت و اسير كردن ذريه ات و زنان و غارت بنهات در اينجا است كه به بنى اميه لعنت فرود آيد و آسمان خاكشتر و خون باردهم چه چيز بر تو بگريند تا وحشيان بيابان و ماهيان دريا.

۴- رسول خدا ص فرمود هر گاه از خدای عزوجل خواهشی کنید از او وسیله بخواهید برسیدند از پیغمبر ص از وسیله فرمود آن درجه است که من در بهشت دارم هزار پله است و میان هر دو پله یکماه دویدن است و پلهها از گوهر است و زبرجد و یاقوت تا طلا و نقره آن را در قیامت بیاورند در برابر درجههای پیغمبران نهند و چون ماه باشد میان اختران در آن روز پیغمبر و صديق و شهیدی مانند که گوید خوشا بكسيكه اين درجه دارد ندانی از طرف خدای عزوجل برسد که همه پیغمبران و خلائق بشنوند، این درجه معداست من آیم و قبائی از نور در بر و تاج ملك و اكلیل كرامت بر سر علی بن ابیطالب لواء حمد راجلو من دارد و بر آن نوشته است لا اله الا الله رستگاران همانند که بخدا رسیدند و چون به پیغمبران گذریم گویند این دو فرشته مقربند که شناسیم و ندیدیم و چون بفرشتگان گذریم گویند اینان دو پیغمبر مرسلند تا بر آن درجه بالا روم و علی دنبال من آید تا بیا لاترین پله بر آیم و هلی يك پله با این تر از من باشد در این روز پیغمبر و صديق و شهیدی مانند جز آنکه

نور علی تاج الملك و اكليل الكرامة و علی بن ابی طالب امامی و بیده لوائی و هو لواء الحمد مكتوب عليه لا اله الا الله المفلحون هم الفائزون بالله و اذا مررنا بالنبیین قالوا هذان ملكان كريمان مقربان لم نعرفهما ولم نرهما و اذا مررنا بالملائكة قالوا هذان نبیان مرسلان حتى اعلموا الدرجة و علی عليه السلام يتبعني حتى اذا صرت في اعلا درجة منها و علی عليه السلام اسفل مني بدرجة فلا يبقى يؤمئذ نبی ولا صديق ولا شهيد الا قال طوبی لهذين العبدین ما اكرمهما علی الله فیأتی النداء من قبل الله جل جلاله يسمع النبیین و الصديقین و الشهداء و المؤمنین هذا حبیبی ثم هذا ولیی علی طوبی لمن احبه وویل لمن ابغضه و كذب عليه ثم قال رسول الله صلى الله عليه وسلم فلا يبقى يومئذ احد احبك يا علی الا استروح الي هذا الكلام و ابيض وجهه و فرح قلبه ولا يبقى احد ممن عاداك او نصب لك حرباً او جحد لك حقاً الا اسود وجهه و اضطربت قدماه فینا انا كذلك اذا ملكان قد اقبلنا الي اما احدهما فرضوان خازن الجنة و اما الاخر فما لك خازن النار فيدنو رضوان فيقول السلام عليك يا احمد فاقول السلام عليك ايها الملك من انت فما احسن وجهك و اطيب ربحك فيقول انا رضوان خازن الجنة وهذه مفاتيح الجنة بعث بها اليك رب العزة فخذها يا احمد فاقول قد قبلت ذلك من ربی فله الحمد علی ما فضلنی به ادفعها الي اخي علي بن ابی طالب عليه السلام ثم يرجع رضوان فيدنو مالك فيقول السلام عليك يا احمد فاقول السلام عليك ايها الملك من انت فما اقبح وجهك و انكر رؤيتك فيقول انا مالك خازن النار و هذه مقاليد النار بعث بها اليك رب العزة فخذها يا احمد فاقول قد قبلت ذلك من ربی فله الحمد علی ما فضلنی به ادفعها الي اخي علي بن ابی طالب ثم يرجع مالك فيقبل علی عليه السلام و معه مفاتيح الجنة و مقاليد النار حتى يقف

گوید خوشا بر این دو بنده که چه گرامیند نزد خدا از طرف خدا ندائی رسد که همه پیغمبران و صدیقان و شهیدان و مؤمنان بشنو نداین است حبیبم محمد و این است ولیم علی خوشا بآنکه دوستش دارد و بدو بدای آنکه دشمنش دارد و دروغش شمارد سپس رسول خدا ص فرمود در این روز کسی نباشد که دوست دارد ای علی جز آنکه از این سخن خرم شود و روسپید گردد و دلشاد و کسی نماند که دشمنت دارد و یا ستیزه کرده و منکر حقت شده جز آنکه رویش سیاه و قدمش لرزانست در این میانه دو فرشته پیش من آیند یکی رضوان کلیددار بهشت و یکی مالک کلیددار دوزخ؛ رضوان نزدیک گردد و میگوید درود بر تو ای احمد من گویم درود بر تو ای فرشته تو کیستی چه خوشرو و خوشبویی؟ میگوید من کلیددار بهشتم و اینها کلیدهای بهشت است که رب العزت برایت فرستاده ای احمد آنها را بگیر گویم از پروردگرم قبول کردم حمد او را بر آنچه بمن تفضل کرد آنها را تعویل برادرم علی بن ابیطالب بده رضوان بر گردد مالک دوزخ پیش آید و گوید درود بر تو ای احمد، گویم درود بر تو ای فرشته کیستی که چه زشت رو و نامطلوبی؟ گوید من کلیددار دوزخم و اینها کلیدهای دوزخ است رب العزت برای شما فرستاده است ای احمد بگیر آنها را گویم قبول کردم از پروردگرم حمد او را بر آنچه

علی عجزه جهنم وقد تطایر شررها وعلا زفیرها و اشد حرها و علی علیه السلام آخذ بزمامها فنقول له جهنم جزنی یا علی قداطفاً نورك لهبی فیقول لها علی علیه السلام قری یا جهنم خذی هذا واترکی هذا خذی هذا عدوی واترکی هذا ولیی فلجهنم یؤمئذ اشد مطاوعة لعلی علیه السلام من غلام احدکم لصاحبه فان شاء ینذهبها یمنة وان شاء ینذهبها یسرة ولجهنم یؤمئذ اشد مطاوعة لعلی فیما یأمرها به من جمیع الخالیق و صلی الله علی سیدنا خیر خلقه محمد و آله اجمعین

المجلس الخامس والعشرون

مما املاه علينا بطوس بمشهد الرضا علی بن موسی صلوات الله علیه و علی آباءه
یوم الجمعة ثلث عشر بقین من الی الحجة من سنة سبع وستین و ثلثمائه

۱ - حدثنا الشیخ الفقیه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی رحمه الله قال حدثنا محمد بن علی ما جیلویه قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم عن ابيه قال حدثنا عبد الرحمن بن حماد عن عبد الله بن ابراهیم عن ابيه عن الحسين بن یزید قال سمعت ابا عبد الله الصادق جعفر بن محمد (ع) یقول ینخرج رجل من ولد ابی موسی اسمه اسم امیر المؤمنین (ع) فیدفن فی ارض طوس وهی بخراسان یقتل فیها بالسم فیدفن فیها غریباً من زاره عارفاً بحقه اعطاه الله عز وجل اجر من انفق من قبل الفتح وقاتل .

مرا بدان فضیلت داد آنها را تحویل برادرم علی بن ایطالب بده مالک بر گردد و کلیدهای بهشت و دوزخ را در دست دارد تا بردها نه جهنم بایستد که شراره میپرانند و سوت میکشد و حرارتش تند است و علی مهار آن را دارد دوزخ بعلی گوید ای علی مرا واگذار و بگذر نور تو شرار مرا خاموش کرد علی فرماید آرام باش ای دوزخ این شخص را بگیر و این راوانه این دشمن مرا بگیر و این دوست مرا واگذار دوزخ در آن روز فرمانبرتر است برای علی از غلام شما برای آقای خود اگر خواهد آن را به راست و چپ بکشاند و بهشت آن روز برای علی مطیع تر است در آنچه دستور دهد از همه مردم و صلی الله علی سیدنا خیر خلقه محمد و آله اجمعین.

مجلس بیست و پنجم = در طوس زیارتگاه حضرت رضا املاء کرده

است جمعه روز سیزده روز از ذیحجه سال ۳۶۷ مانده

۱ - حسین بن یزید گوید از امام ششم شنیدم میفرمود مردی از فرزندان پسر موسی طلوع کند همنام امیر المؤمنین و در زمین طوس بخراسان دفن شود در آنجا بزهر کشته شود و غریب بخاک رود هر که او را زیارت کند و عارف بمقام او باشد خدا باو عطا کند مزد کسی که پیش از فتح جهاد کرده و انفاق نموده .

۲- حدثنا احمد بن زياد الهمداني رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد قال حدثنا محمد بن سليمان البصري (المصري) عن ابيه عي ابراهيم بن ابي حجر الاسلمي قال حدثنا قبيصة عن جابر بن زيد الجعفي قال سمعت وصي الاوصياء وورث علم الانبياء ابا جعفر محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عليه السلام يقول حدثني سيد العابدين علي بن الحسين عن سيد الشهداء الحسين بن علي عن سيد الاوصياء امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله سندفن بضعة مني بخراسان مازارها مكروب الا نفس الله كربته ولا مذهب الاغفر الله ذنوبه

۳- حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى و محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن احمد بن محمد بن ابي نصر البرنطي قال قرأت كتاب ابي الحسن الرضا عليه السلام ابلغ شيمتي ان زيارتي تعدل عند الله الف حجة قال فقلت لابي جعفر ابنه عليه السلام الف حجة قال اي والله الف الف حجة لمن زاره عارفاً بحقه.

۴- حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى و محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن احمد بن محمد بن ابي نصر البرنطي قال سمعت الرضا عليه السلام يقول مازارني احد من اوليائي عارفاً بحقي الا نشفت فيه يوم القيمة

۵- حدثنا علي بن عبدالله الوراق قال حدثنا سعد بن عبدالله بن ابي خلف قال حدثنا عمران بن موسى عن الحسن بن علي بن النعمان عن محمد بن فضيل عن غزان الضبي قال اخبرني عبدالرحمن بن اسحق عن النعمان بن سعد قال قال امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام سيقتل رجل من ولدي بارض خراسان بالسّم ظلماً اسمه اسمي واسم ابيه اسم ابن عمران موسى عليه السلام الا فمن

۲- رسول خدا ص فرمود محققاً پاره ای از تن من در خراسان دفن می شود زیارتش نکند گرفتاری جز آنکه خدا گرفتارش را بر طرف کند و نه گنهکاری جز آنکه خدا گناهانش بیامزد.

۳- ابي نصر بزئطی گوید من نامه ابو الحسن الرضا را خواندم که بشیعیانم برسانید که زیارت من نزد خدا برابر است با هزار حج گوید بفرزندش ابي جعفر گفتم هزار حج؟ فرمود آری بغداد هزار هزار حج برای آنکه عارف بحقش زیارتش کند.

۴- بزئطی گوید شنیدم امام رضا میفرمود زیارت نکند مرا احدی از دوستانم با معرفت بحق من جز آنکه شفاعت پذیرا ویم در قیامت.

۵- علی بن ابیطالب فرمود محققاً یکی از فرزندانم بزهر ستم در زمین خراسان کشته شود نامش نام من است و نام پدرش نام پسر عمران موسی هلا هر که او را در غربتش زیارت کند خدا گناهان گذشته و آینده او را بیامزد اگرچه بشماره ستاره ها و قطره های باران

زاره في غربته غفر الله ذنوبه ما تقدم منها و ما تاخر و لو كان مثل عدد النجوم و قطر الامطار و ورق الاشجار.

۶ - حدثنا جعفر بن محمد قال حدثنا الحسين بن محمد عن عمه عبدالله بن عامر عن سليمان بن حفص المروزي قال سمعت ابا الحسن موسى بن جعفر عليه السلام يقول من زار قبر ولدي علي عليه السلام كان له عند الله عز وجل سبعون (سبعين) حجة مبرورة قلت سبعين حجة مبرورة قال نعم سبعين الف حجة قلت سبعين الف حجة قال فقال رب حجة لا تقبل من زاره اوبات عنده ليلة كان كمن زار الله في عرشه قلت كمن زار الله في عرشه قال نعم اذا نانا يوم القيمة كان على عرش الله عز وجل اربعة من الاولين و اربعة من الاخرين فاما الاولون فنوح و ابراهيم و موسى و عيسى و اما الاربعة الاخرون فمحمد و علي و الحسن و الحسين ثم يمد المطمر فيقعد معنا زوار قبور الائمة الا ان اعلاها درجة و اقربهم حيوة زوار قبر ولدي علي عليه السلام قال الشيخ الفقيه ابو جعفر (ره) معنى قوله عليه السلام كان كمن زار الله في عرشه ليس بتشبيه لان الملائكة تزور العرش و تلوذ به و تطوف حوله و تقول نزور الله في عرشه كما يقول الناس نحج في بيت الله و نزور الله لان الله عز وجل موصوف بمكان تعالى الله عن ذلك علواً كبيراً.

۷ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ايوب بن نوح قال سمعت ابا جعفر محمد بن علي بن موسى عليه السلام يقول من زار قبر ابي عليه السلام بطوس غفر الله له ما

و برك درختان باشد.

۶- سليمان بن حفص مروزي گفت از ابوالحسن موسى بن جعفر شنيدم مي فرمود هر كه قبر فرزندم علي را زيارت كند برايش نزد خداي عزوجل هفتاد حج مبرور است گفتم هفتاد حج مبرور فرمود آري هفتاد هزار حج مبرور گفتم هفتاد هزار حج؟ گويد فرمود بساجي كه قبول نباشد هر كه زيارتش كند يا كنار قبرش بماند چون كسي باشد كه خدا را در عرش او زيارت كرده گفتم چون كسي كه خدا را در عرش زيارت كرده؟ فرمود آري چون روز قيامت شود بر عرش خداي عزوجل چهار كس از اولين و چهار از آخرين باشند و اين نوح و ابراهيم و موسى و عيسى و آخرين محمد و علي و حسن و حسين سپس بساطي دراز كنده و زائرين قبور ائمه با ما بنشينند جز آنكه بلند ترين درجه و نزديكترين آنها بمادرعطا زائرين قبر فرزند من باشند.

شيخ فقيه ابو جعفر گويد مقصود از اينكه چون كسي باشد كه خدا را در عرش زيارت كند تشبيه نباشد زيرا فرشتگان عرش را زيارت كنند و بدان پناهنده شوند و گردش طواف كنند و گویند خدا را در عرش او زيارت كرديم چنانكه مردم گویند حج خانه خدا كرديم و خدا را زيارت كرديم نه مقصود اين باشد خدا موصوف شود بكان زيرا خداي تعالى از آن برتر است برتر *

۷- ايوب بن نوح گوید از ابو جعفر محمد بن علي بن موسى شنيدم مي فرمود هر كه قبر پدرم را

تقدم من ذنبه وما تاخر فاذا كان يوم القيمة نصب له منبر بجذاه منبر رسول الله ﷺ حتى يفرغ الله من حساب عباده .

۸ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانة (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن حمزة بن حمران قال قال ابو عبد الله ﷺ يقتل حفدتي بارض خراسان في مدينة يقال لها طوس من زاره اليها عارفاً بحقه اخذته بيدي يوم القيمة وادخلته الجنة وان كان من اهل الكباكر قلت جعلت فداك وما عرفان حقه قال يعلم انه امام مفترض الطاعة غريب شهيد من زاره عارفاً بحقه اعطاه الله عزو جل اجر سبعين شهيداً ممن استشهد بين يدي رسول الله ﷺ على حقيقة .

۹ . حدثنا علي بن احمد بن موسى (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبد الله الكوفي عن احمد بن محمد بن صالح الرازي عن حمدان الديواني قال قال الرضا ﷺ من زارني على بعد داري اتيته يوم القيمة في ثلثة مواطن حتي اخلصه من اهلها اذا تطايرت الكتب يمينا و شمالا وعند الميزان وحسبنا الله ونعم الوكيل .

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

در طوس زیارت کند خدا گناهان گذشته و آئنده اش یامرزد و چون روز قیامت شود برای او منبری برابر رسول خدا بگذارند تا خدا از حساب بندگانش فارغ شود .

۸- امام صادق فرمود نوه من در زمین خراسان در شهری بنام طوس کشته شود هر که با معرفت بحق او وی را زیارت کند روز قیامت دستش را بگیرم و ببهتش برم اگر چه اهل گناه کبیره باشد عرض کردم شناختن حق او چیست، فرمود بدانند که او امام مفترض الطاعة و غریب و شهید است هر که عارف بحقش او را زیارت کند خدا باو اجر هفتاد شهیدی که برابر رسول خدا ص از روی حقیقت شهید شده اند بدهد .

۹- امام رضا فرمود هر که مرا در این خانه دور دستم زیارت کند روز قیامت در سه موقف نزدش آیم تا از هراس آنها خلاصش کنم وقتی نامه های اعمال به راست و چپ پرانند، نزد صراط نزد میزان؟ بس راست مارا خدا و چه خوب و کیلی است.

المجلس السادس والعشرون

بمشهد الرضا عليه السلام وهو يوم غدیر خم لاثنتا عشرة ليلة بقين من ذی الحجة
من سنة سبع وستين وثلاث مائة فی المشهد

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه
القمي (ره) قال حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين
السعدابادي عن احمد بن ابی عبدالله البرقي عن ابيه عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر
عن ابی الجارود عن جابر بن يزيد الجعفي عن جابر بن عبدالله الانصاري قال خطبنا
امير المؤمنين علي بن ابی طالب عليه السلام فحمد الله واثنى عليه ثم قال ايها الناس ان قدام
منبركم هذا اربعة رهط من اصحاب محمد صلى الله عليه وآله منهم انس بن مالك والبراء بن عازب الانصاري والاشعث
بن قيس الكندي وخالد بن يزيد البجلي ثم اقبل بوجهه علي انس بن مالك فقال يا انس ان كنت
سمعت من رسول الله صلى الله عليه وآله يقول من كنت مولاه فعلي (فهذا علي) مولاه ثم لم تشهد لي اليوم
بالولاية فلا امانك الله حتى يبتليك بمرض لا تغطي به العمامة واما انت يا اشعث فان كنت سمعت
رسول الله صلى الله عليه وآله وهو يقول من كنت مولاه فهذا علي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه ثم
لم تشهد لي اليوم بالولاية فلا امانك الله حتى ينهب بكر يمتيك واما انت يا خالد بن يزيد ان كنت
سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول من كنت مولاه فهذا علي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه
ثم لم تشهد لي اليوم بالولاية فلا امانك الله الامية جاهلية واما انت يا براء بن عازب ان كنت

مجلس بیست و ششم = در مشهد رضا ع روز غدیر خم

دوازده روز از ذیحجه مانده در سال ۳۶۷ در مشهد

۱- جابر بن عبدالله انصاری گوید امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب برای ما خطبه خواند حمد خدا
کرد و اورا ستایش نمود و فرمود ایا مردم در برابر این منبر شما چهار کس از بزرگان اصحاب رسول
خدا صند انس بن مالک ، براء بن عازب انصاری، اشعث بن قیس کنندی ، خالد بن بربید بجلی، سپس رو بآنس
بن مالک کرد و فرمود ای انس اگر از رسول خدا ص شنیدی که میفرمود هر که را من مولا و آقا می
نامم و آقایی است و امروز به ولایت من گواهی ندهی خدا تو را نمیراند تا گرفتار يك بیسی شوی
که عمامه آن را نپوشاند و اما تو ای اشعث اگر از رسول خدا ص شنیدی که میگفت هر که
را من مولا می نامم علی مولا است خدا یا دوستش را دوست دار و دشمنش را دشمن باش و امروز به ولایت
من گواهی ندهی خدایت نمیراند تا دو دیده ات را ببرد و اما تو ای خالد بن بربید اگر شنیده باشی از
رسول خدا ص که میفرمود هر که را من مولا می نامم علی مولا است خدا یا دوستش را دوست دار و دشمنش را

سمعت رسول الله ﷺ يقول من كنت مولاه فهذا علي مولاه اللهم وال من والاه و عاد من عاداه ثم لم تشهد لي اليوم بالولاية فلاماتك الله الا حيث هاجرت منه قال جابر بن عبدالله الانصاري والله لقد رأيت انس بن مالك وقد ابتلى ببرس يغطيه بالعمامة فماتستره ولقد رأيت الاشعث بن قيس وقد ذهب كريمة ما وهو يقول الحمد لله الذي جعل دعاء امير المؤمنين علي بن ابي طالب علي بالعمى في الدنيا ولم يدع علي بالعذاب في الآخرة فاعذب فاما خالد بن يزيد فانه مات فاراداه له ان يدفنه وحفر له في منزله فدفن فسمعت بذلك كندة فجاءت بالخيول والابل فعقرتها علي باب منزله فمات ميتة جاهلية واما البراء بن عازب فانه ولاء معاوية اليمن فمات بها ومنها كان هاجر

۲ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ قال حدثنا ابو عبدالله جعفر بن محمد الحسنی قال حدثنا محمد بن علي بن خلف قال حدثنا سهل بن عامر قال حدثنا زافر بن سليمان عن شريك عن ابي اسحق قال قلت لعلي بن الحسين عليه السلام ما معنى قول النبي ﷺ من كنت مولاه فعلى مولاه قال اخبرهم انه الامام بعده

۳ - حدثنا الحسين بن ابراهيم (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن جعفر بن سلمة الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد قال حدثنا القناد قال حدثنا علي بن هاشم بن البريد عن ابيه قال سئل زيد بن علي عليه السلام عن قول رسول الله ﷺ من كنت مولاه فعلى مولاه قال نصبه علماً ليعلم به حزب الله عند الفرقة

دشمن باش و امروز به ولایت من گواهی ندهی خدا تو را نیراند جز بشیوه مردن جاهلیت و اما تو ای براء بن عازب اگر شنیده باشی از رسول خدا ص که میفرمود هر که را من مولایم علی مولاست خدایا دوستش را دوست دار و دشمنش را دشمن باش و امروز به ولایت من گواهی ندهی خدا نیراندت جز در آنجا که از آن مهاجرت کردی جابر بن عبدالله گوید بخدا دیدم انس دچار برص شده و زیر عمده اش میسفت و ناپدید نمیشد اشعث را دیدم که دو چشمش را از دست داده بود و میگفت حمد خدا را که دعای امیر المؤمنین علی بن ابیطالب را در کوری دنیای من قرارداد و بر عذاب آخرتم نفرین نکرد تا مهذب مردم خالد بن یزید مرد و خاندانش خواستند بغاکش سپازند و در منازش گورش کردند و بغاک رفت. کنده خبر مرگش را شنیدند و اسب و شتر آوردند در منزلش پی کردند و سه رسم جاهلیت بر گزار شد براء بن عازب را معاویه والی ین کرد و در آنجا مرد و از آنجا مهاجرت کرده بود.

۲ - ابي اسحق گوید بعلي بن الحسين ع گفته ام معنی گفته پیغمبر من كنت مولاه فعلى مولاه چیست؟ فرمود به آنها خبر داد که پس از وی او امام است.

۳ - از زيد بن علي پرسیدند از معنی قول رسول خدا ص من كنت مولاه فعلى مولاه فرمود او را نشانه هدایت مقرر داشت تا حزب خدا موقع اختلاف بوسیله او معین گردد

۴- أخبرني علي بن حاتم (ره) قال حدثنا احمد بن محمد بن سعد (سعيد) الهمداني قال حدثنا جعفر بن عبدالله المحمدي قال حدثنا كثير بن عياش عن ابي الجارود عن ابي جعفر عليه السلام في قول الله عزوجل انما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا الاية قال ان رهطاً من اليهود اسلموا منهم عبدالله بن سلام و اسد و ثعلبة و ابن يامين و ابن صوريا فاتوا النبي صلى الله عليه وآله فقالوا يا نبي الله ان موسى عليه السلام اوصى الى يوشع بن نون فمن وصيك يا رسول الله ومن ولينا بعدك فنزلت هذه الاية انما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا الذين يقيمون الصلوة و يؤتون الزكوة وهم راكعون ثم قال رسول الله صلى الله عليه وآله قوموا فقاموا فاتوا المسجد فاذا سائل خارج فقال يا سائل اما اعطاك احد شيئاً قال نعم هذا الخاتم قال من اعطاكه قال اعطانيه ذلك الرجل الذي يصلي قال علي اي حال اعطاك قال كان راكعاً فكبر النبي صلى الله عليه وآله و كبر اهل المسجد فقال النبي صلى الله عليه وآله علي بن ابي طالب وليكم بعدى قالوا رضينا بالله رباً و بالاسلام ديناً و بمحمد نبياً و بعلي بن ابيطالب ولياً فانزل الله عزوجل و من يتول الله ورسوله و الذين آمنوا فان حزب الله هم الغالبون فروى عن عمر بن الخطاب انه قال والله لقد تصدقت باريعين خاتماً و اناراكع لينزل في منازل في علي بن ابيطالب عليه السلام فما نزل

۵- حدثنا ابي (رض) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصهباني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا محمد بن علي الكوفي عن سليمان بن عبدالله الهاشمي عن ابي محمد بن سنان عن المفضل عن جابر الجعفي قال سمعت جابر بن عبدالله الانصاري يقول سمعت

۴- امام پنجم در تفسير قول خدای عزوجل (مائده ۵۵) همانا ولی شما خدا و رسول او است آنانکه ایمان دارند تا آخر آیه فرمود جمعی از یهودیان مسلمان شدند مانند عبدالله بن سلام و اسد و ثعلبه و ابن یامین و ابن صوریا و نزد پیغمبر ص آمدند و گفتند یا نبی الله موسی یوشع بن نون را وصی خود کرد وصی شما کیست؟ کی پس از تو سرپرست ما است این آیه نازل شد که ولی شما خدا و رسول او است و آن کسانی که گرویدند و نماز برپا کردند و زکوة پرداختند و در رکوعند سپس رسول خدا فرمود بر خیزید برخاستند و بمسجد آمدند ناگاه سائلی بیرون میشد فرمود ای سائل کسی چیزی بتو نداد؟ گفت چرا این خاتم را دادند فرمود کی بتو داد گفت این مردی که نماز میخواند فرمود در چه حالی بتو داد گفت در حال رکوع پیغمبر تکبیر گفت و اهل مسجد هم تکبیر گفتند فرمود علی بن ابيطالب پس از من ولی شماست گفتند پیرورد گاری خدا خشودیم و بدین اسلام و به پیغمبری محمد و به ولایت علی بن ابيطالب، خدا این آیه فرستاد (مائده ۵۶) هر که خدا را ولی خود داند و رسولش و آنها که گرویدند به راستی حزب خدا خواهند. از عمر بن خطاب روایت شده که من چهل خاتم تصدق دادم در حال رکوع تا در باره من نازل شود آنچه درباره علی نازل شد و چیزی نازل نشد.

۵- جابر بن عبدالله انصاری گوید شنبدم رسول خدا ص میفرمود بعلي بن ابيطالب ای علی تو برادر من و وصی من و وارث من و خلیفه من بر امت می درزند کی من و پس از فوت من دوست دوست من دشمنان

رسول الله ﷺ يقول لعلي بن ابيطالب عليه السلام يا علي انت اخي ووصيي ووارثي وخليفتي على امتي في حيوتي وبعد وفاتي محبك محبي ومبغضك مبغضى وعدوك عدوى و وليك وليي

۶ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا ابي عن محمد بن عبد الجبار عن احمد الازدى عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ ان الله تبارك وتعالى آخاينى و بين على بن ابيطالب و زوجه ابنتى من فوق سبع سمواته واشهد على ذلك مقربى ملكته وجعله لى وصياً و خليفه فعلى منى و انا منه محبه محبي و مبغضه مبغضى و ان الملائكة لتقرب الى الله بمحبته

۷ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن معروف عن ابي اسحاق عن الحسن بن زياد العطار قال قلت لابي عبدالله عليه السلام قول رسول الله فاطمة سيدة نساء اهل الجنة اسيدة نساء عالمها قال ذلك مريم و فاطمة سيدة نساء اهل الجنة من الاولين و الاخرين فقلت فقول رسول الله عليه السلام الحسن و الحسين سيدا شباب اهل الجنة قال هما والله سيدا شباب اهل الجنة من الاولين و الاخرين

۸ - حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي قال حدثنا فرات بن ابراهيم بن فرات الكوفي قال حدثنا محمد بن ظهير قال حدثنا عبدالله بن الفضل الهاشمي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله ﷺ يوم غدیر خم افضل اعياد امتى و هو اليوم الذى امرنى الله تعالى ذكره فيه بنصب اخي علي بن ابي طالب (ع) علماً لامتى يهتدون به من بعدى و هو اليوم الذى اكمل الله فيه الدين و اتم على امتى فيه النعمة و رضى لهم الاسلام ديناً ثم قال

دشمن من و بدخواهت بدخواه من و بيروت پيرو من است.

۶- رسول خدا ص فرمود به راستی خدای تبارک و تعالی میان من و علی بن ابیطالب برادری انداخت و دخترم را به زنی او داد از بالای هفت آسمان و فرشتگان مقربش را گواه آن ساخت و او را وصی و خلیفهام نمود، علی از منست و من از او دوستش دوست من و دشمنش دشمن من، فرشتهها بدوستی او خود را مقرب خدا سازند.

۷- حسن بن زیاد عطار گوید با امام ششم گفتم گفتار رسول خدا که فاطمه سیده زنان بهشت است آیا سیده زنان دوران خود است؟ فرمود آن مریم بود و فاطمه سیده زنان بهشت است از اولین و آخرین گفتم گفتار رسول خدا ص که حسن و حسین دو سید جوانان اهل بهشتند؟ فرمود آنها هم سید جوانان اهل بهشتند از اولین و آخرین

۸- رسول خدا ص فرمود بهترین عیدهای امت روز عید غدیر خم است و آن روزی است که خدای تعالی مرا فرمان داد برادرم علی بن ابیطالب را نصب کنم برای امامت امتم تا پس از من باور هبری شوند

مَعَاشِرَ النَّاسِ اَنْ عَلِيًّا مَنِيَّ وَاَنَا مَنَ عَلِيٍّ خَلَقَ مِن طِينَتِي وَهُوَ اِمَامُ الْخَلْقِ بَعْدِي يَبِينُ لَهُمْ مَا اَخْتَلَفُوا فِيهِ مِنْ سُنَّتِي وَهُوَ اَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَقَائِدُ الْفِرِّ الْمَحْجَلِينَ وَيَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ وَخَيْرُ الْوَصِيِّينَ وَزَوْجُ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَاَبُو الْاِئِمَّةِ الْمَهْدِيِّينَ مَعَاشِرَ النَّاسِ مِنْ اَحْبَابِ عَلِيًّا اَحْبَبْتَهُ وَمَنْ اَبْغَضَ عَلِيًّا اَبْغَضْتَهُ وَمَنْ وَصَلَ عَلِيًّا وَصَلْتَهُ وَمَنْ قَطَعَ عَلِيًّا قَطَعْتَهُ وَمَنْ جَفَا عَلِيًّا جَفَوْتَهُ وَمَنْ وَاَلَى عَلِيًّا وَوَالَيْتَهُ وَمَنْ عَادَا عَلِيًّا عَادَيْتَهُ مَعَاشِرَ النَّاسِ اَنَا مَدِينَةُ الْحِكْمَةِ وَ عَلِيٌّ بَنُ اَبِي طَالِبٍ بَابِهَا وَ لَنْ تَوْتِيَ الْمَدِينَةَ اِلَّا مِنْ قَبْلِ الْبَابِ وَ كَذِبٌ مِنْ زَعْمَانِهِ يَحْبِنِي وَيَبْغِضُ عَلِيًّا مَعَاشِرَ النَّاسِ وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالنَّبُوَّةِ وَ اصْطَفَانِي عَلِيٌّ جَمِيعِ الْبَرِيَّةِ مَا نَصَبْتَ عَلِيًّا عَلِمًا لَامَتِي فِي الْاَرْضِ حَتَّى نَوَى اللهُ بِاسْمِهِ فِي سَمَوَاتِهِ وَ اَوْجِبُ وَاِلَيْتِهِ عَلِيٌّ مَلَائِكَتُهُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَوَاتُهُ عَلَيَّ خَيْرُ خَلْقِهِ مُحَمَّدٌ وَ آلِهِ .

المجلس السابع والعشرون

يوم الجمعة غرة المحرم من سنة ثمان وستين وثلثمائة بعد رجوعه من المشهد

۱۰ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)

قال حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن نصر بن مزاحم عن عمر بن سعد عن اراطة بن حبيب عن فضيل الرسان عن جبلة

و آن روزی است که خدا دین را در آن کامل کرد و تمام کرد در آن نعمت را بر امت و اسلام را دین پسندیده آنها ساخت سپس فرمود ای گروهان مردم براستی علی از منست و من از علی از گل من خلق شده و بعد از من امام خلق است آنچه از سنت مورد اختلاف شود برای آنها بیان کنند و او امیر مؤمنان و پیشوای دست و رو سفیدانست و یعسوب مؤمنین و بهتر وصیین و شوهر سیده زنان عالیانست و پدر امامان رهبراست، گروهان مردم هر که علی را دوست دارد دوستش دارم و هر که علی را دشمن دارم دشمنش دارم هر که بغلی پیوندد با او پیوندم و هر که از علی ببرد از او ببرم هر که بغلی جفا کند با او جفا کنم و هر که با علی دوستداری کند با او دوستی کنم و هر که با علی عداوت ورزد با او عداوت ورزم ای گروهان مردم من شهر حکمتم و علی بن ابیطالب در آنست و بشهر نیابند مگر از درش دروغ گوید هر که گمان دارد مرا دوست داشته و با علی دشمن است، ای گروهان مردم بدانکه مرا مبعوث نبوت کرده و بر همه خلق برگزیده من علی را برای امتم در زمین بخلافت نگماردم تا آنکه خدا نامش را در آسمانها بلند کرد و ولایتش را بر ملائکه واجب نمود و الحمد لله رب العالمین؛ صلواته علی خیر خلقه محمد و آل.

مجلس بیست و هفتم = روز جمعه غره محرم سال ۳۷۸ پس از رجوع از مشهد

۱- از جبلة مکة کوید شنیدم میثم تمار قدس الله روحه میگفت بخدا این امت پسر پیغمبر خود

المكية قالت سمعت الميثم التمار (قده) يقول والله لتقتلن هذه الامة ابن نبيها في المحرم لعشر مضيمن منه و ليتخذن اعداء الله ذلك اليوم يوم بركة و ان ذلك لكايين قد سبق في علم الله تعالى ذكره اعلم ذلك بعهد عهده الى مولاي امير المؤمنين صلوات الله عليه و لقد اخبرني انه يبكي عليه كل شيء حتى الوحوش في الغلوات والحيتان في البحار والطير في جو السماء و تبكي عايه الشمس والقمر والنجوم و السماء و الارض و مؤمنوا الانس والجن و جميع ملائكة السموات و رضوان و مالك و حملة العرش و تمطر السماء دماً و رماداً ثم قال و جبت لعنة الله على قنلة الحسين عليه السلام كما و جبت على المشركين الذين يجعلون مع الله الهأ آخر و كما و جبت على اليهود والنصارى و المجوش قالت جبلة قتلت له يا ميثم و كيف يتخذ الناس ذلك اليوم الذي يقتل فيه الحسين بن علي (ع) يوم بركة فبكي ميثم (رض) ثم قال سيزعمون بحديث يضعونه انه اليوم الذي تاب الله فيه على آدم عليه السلام و انما تاب الله على عليه السلام آدم في ذى الحجة و يزعمون انه اليوم الذي قبل الله فيه توبة داود و انما قبل الله توبته في ذى الحجة و يزعمون انه اليوم الذي اخرج الله فيه يونس من بطن الحوت و انما اخرجه الله من بطن الحوت في ذى القعدة و يزعمون انه اليوم الذي استوت فيه سفينة نوح على الجودي و انما استوت علي الجودي يوم الثامن عشر من ذى الحجة و يزعمون انه اليوم الذي فلق الله فيه البحر لبني اسرائيل و انما كان ذلك في شهر ربيع الاول ثم قال ميثم يا جبلة اعلمى ان الحسين بن علي سيد الشهداء يوم القيمة و لاصحابه علي ساير الشهداء درجة يا جبلة اذا نظرت الى الشمس حمراء

را در دهم محرم بکشند و دشمنان خدا اين روز را روز بركت گيرند اين كار شد نيست و در علم خدای تعالى ذكره گذشته ميدانم آنرا از سفارشی كه مولایم امير المؤمنين ع بمن نموده و بمن خبر داده كه همه چیز بر آن حضرت بگيرند تا وحشيان بيابان و ماهيان دريا و پرندگان هوا و خورشيد و ماه و ستارگان و آسمان و زمين و مؤمنان انس و جن و همه فرشته های آسمانها و رضوان و مالك و حاملان عرش براى بگيرند و آسمان خاكستر و خون گريد سپس فرمود لعنت بر قاتلان حسين ع واجب است چنانچه بر مشركان واجب است كه با خدا معبودان ديگرى قرار دهند و چنانچه بر يهود و نصارى و مجوس واجب است، جبلة گوید گفتم اى ميثم چطور مردم روزى كه حسين كشته شود روز بركت گيرند؟ ميثم رض گريست و گفت بگمان حديث مجعولى كه آن روز خدا توبه آدم را پذيرفته با آنكه خدا توبه آدم را در ذى حجة پذيرفته و گمان كنند كه در آن روز توبه داود را پذيرفته با آنكه خدا توبه او را در ذى حجة پذيرفته و گمان كنند آن روز خدا يونس را از شكم ماهى بر آورده با آنكه خدا يونس را در ذى قعدة از شكم ماهى بر آورده و گمان كنند آن روزىست كه كشتى نوح در آن روز بر جودى استوار شده با اينكه روز هيجدهم ذى حجة بر جودى استوار شده و گمان كنند روزىست كه خدا دريا را براى بنى اسرائيل شكافته با اينكه در شهر ربيع الاول بوده سپس گفت اى جبلة بدانكه حسين بن علي روز

كانها دم عبيط فاعلمى ان سيدك الحسين قد قتل قال جبلة فخرجت ذات يوم فرأيت الشمس على الحيطان كانه الملاحف المعصفرة فصحت حينئذ وبكيت وقلت قد والله قتل سيدنا الحسين بن على (ع)

۲- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن ابراهيم بن ابي محمود قال قال الرضا عليه السلام ان المحرم شهر كان اهل الجاهلية يحرمون فيه القتال فاستحلح فيه دماءنا و هتك فيه حرمتنا و سبى فيه ذرارينا و نساءنا و اضرمت النيران في مضاربنا و انتهب ما فيها من ثقلنا ولم ترع لرسول الله حرمة في امرنا ان يوم الحسين اقرح جفوننا و اسبل دموعنا و اذل عزيزنا بارض كرب و بلاه و اورثتنا (يا ارض كرب و بلاه اورثتنا) الكرب البلاه الى يوم الانقضاء فعلى مثل الحسين فليبك الباكون فان البكاء يحط الذنوب العظام ثم قال عليه السلام كان ابي عليه السلام اذا دخل شهر المحرم لا يرى ضاحكاً و كانت الكابة تغلب عليه حتى يمضى منه عشرة ايام فاذا كان يوم العاشر كان ذلك اليوم يوم مصيبته و حزنه و بكائه ويقول هو اليوم الذي قتل فيه الحسين عليه السلام.

۳- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي عن جعفر بن محمد بن مالك قال حدثني محمد بن الحسين بن زيد قال حدثنا ابو احمد محمد بن زياد قال حدثنا زياد بن المنذر عن سعيد بن جبیر عن ابن عباس قال قال على عليه السلام لرسول الله صلى الله عليه وآله يا رسول الله انك لتحب عقيلاً

قيامت سيد شهيدانست و يارانش يك درجه بر شهيدان ديگر دارند چون بينى خورشيد مانند خون تازه سرخ شده بدانکه آقايت حسين كشته شده جبلة گوید روزی بیرون شدم و دیدم آفتاب بر دیوارها چون پارچه های زغفرانیست شیون کردم و گریستم و گفتم بخدا آقاي ما حسين ۵۴ كشته شد.

۲- امام رضا ۴ فرمود محرم ماهی بود که اهل جاهلیت نبرد را در آن حرام می دانستند و خون ما را در آن حلال شمردند و حرمت ما را هتك کردند و ذراری و زنان ما را اسیر کردند و آتش بخیمه های ما زدند و آنچه بنه در آن بود چپاول کردند و درامر ما رعایتی از رسول خدا ۵۴ نکردند روز شهادت حسین ۴ چشم ما را ریش کرد و اشك ما را روان ساخت و عزیز ما را در زمین كربلا خوار کرد و گرفتاری و بلا بسا دچار ساخت تا روز قیامت بر مانند حسین باید گریست این گریه گناهان بزرگ را بریزد سپس فرمود پدرم را شیوه بود که چون محرم میشد خنده نداشت و اندوه بر او غالب بود تا روز دهم و روز دهم روز مصیبت و حزن و گریه اش بود و میفرمود در این روز حسین كشته شد

۳- علی ۴ به رسول خدا ۴ فرمود شما عقیل را خیلی دوست دارید، فرمود آری بخدا دو معجت

قال ای والله انی لاحبه حین حباله و حباً لحب ابی طالب له و ان ولده لمقتول فی محبة ولدك فتدمع علیه عیون المؤمنین وتصلی علیه الملائكة المقربون ثم بکی رسول الله ﷺ حتی جرت دموعه علی صدره ثم قال الی الله اشکو ماتلقی عترتی من بعدی .

۴ - حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق (ره) قال اخبرنا احمد بن محمد الهمدانی عن علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا قال من ترك السعی فی حوائجہ يوم عاشوراء قضی الله له حوائج الدنيا والاخرة ومن كان يوم عاشوراء يوم مصیبتہ و حزنه و بکائه جعل الله عز و جل يوم القيمة يوم فرحه و سروره و قرت بنا فی الجنان عینہ ومن سمی يوم عاشوراء يوم بركة و ادخر فيه لمنزله شيئاً لم يبارك له فيما ادخر و حشر يوم القيمة مع يزيد و عبیدالله بن زیاد و عمر بن سعد لعنهم الله الی اسفل درك من النار .

۵ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهیم عن ابيه عن الريان بن شبيب قال دخلت علی الرضا عليه السلام في اول يوم من المحرم فقال لی یا بن شبيب اصایم انت فقلت لا فقال ان هذا اليوم هو اليوم الذي دعا فيه زكريا عليه السلام ربه عن و جل فقال رب هب لي من لدنك ذرية طيبة انك سميع الدعاء فاستجاب الله له و امر الملائكة فنادت زكريا و هو قائم يصلي فی المحراب ان الله يبشرك بيحيى فمن صام هذا اليوم ثم دعا الله عز و جل استجاب الله له كما

باو دارم یکی برای خوبی خودت و یکی برای آنکه ابوطالب دوستش می داشت و فرزندش بخاطر دوستی فرزندت گشته خواهد شد و دیده مؤمنان بر او اشک ریزد و فرشتگان مقرب بر او صلوات فرستند سپس رسول خدا صم گریست تا اشکهایش بر سینه اش روان شد سپس فرمود بخدا شکایت برم از آنچه خاندانم پس از من برخوردارند.

۴- امام رضا ع فرمود هر که روز عاشورا کارهای خود را تعطیل کند خدا حوائج دنیا و آخرتش را بر آورد، هر که روز عاشوراء را روز مصیبت و حزن و گریه خود کند خدای عز و جل روز قیامت را روز خرسندی و شادیش سازد و در بهشت چشمش بما روشن شود و هر که روز عاشورا را روز برکت داند و برای خانه اش ذخیره ای نهد برکت ندارد و روز قیامت با یزید و عبیدالله بن زیاد و عمر بن سعد بدرک اسفل دوزخ محشور گردد.

۵- ربان بن شبيب گوید روز اول ماه محرم خدمت حضرت رضا رسیدم بمن فرمود ای پسر شبيب روزی ای؟ گفتم نه فرمود این روزیست که زكريا بدرگاه پروردگارش دعا کرد و گفت پرورد گارا بمن ببخش از پیش خود نژاد پاکي زیرا تو شنوای دعای خدا برایش اجابت کرد و بفرشتگان دستور داد ندا کردند زكريا را که در محراب ایستاده بود که خدا تو را بیحی بشادت میدهد هر که این روز را روزه ندارد و سپس دعا بدرگاه خدا کند خدا مستجاب کند چنانکه برای زكريا مستجاب کرد سپس گفت ای پسر شبيب به راستی محرم همان ماهی است که اهل جاهلیت در زمان گذشته ظلم

استجاب لز کربا عَلَيْهِ السَّلَامُ ثم قال يابن شبيب ان المحرم هو الشهر الذي كان اهل الجاهلية فيما مضي يحرمون فيه الظلم والقتال لحرمة ما عرفت هذه الامامة حرمة شهرها ولا حرمة نبيها صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لقد قتلوا في هذا الشهر ذريته و سبوا نساءه و انتهبوا ثقله فلا غفر الله لم ذلك ابداً يابن شبيب ان كنت با كياً لشيء فابك للحسين بن علي بن ابي طالب عَلَيْهِ السَّلَامُ فانه ذبح كما يذبح الكبش و قتل معه من اهل بيته ثمانية عشر رجلاً ما لهم في الارض شبيهيون و لقد بكت السموات السبع والارضون لقتله ولقد نزل الى الارض من الملائكة اربعة آلاف لنصره فوجدوه قد قتل فهم عند قبره شعث غبر الى ان يقوم القائم فيكونون من انصاره و شعارهم يا لثارات الحسين يابن شبيب لقد حدثني ابي عن ابيه عن جده عَلَيْهِ السَّلَامُ انه لما قتل الحسين جدي صلوات الله عليه مطرت السماء دماً و تراباً احمر يابن شبيب ان بكيت علي الحسين عَلَيْهِ السَّلَامُ حتى تصير دموعك علي خديك غفر الله لك كل ذنب اذنبته صغيراً كان او كبيراً قليلاً كان او كثيراً يابن شبيب ان سرك ان تلقى الله عز و جل ولا ذنب عليك فزر الحسين عَلَيْهِ السَّلَامُ يابن شبيب ان سرك ان تسكن الغرف المبنية في الجنة مع النبي و آله صلوات الله عليهم فالعن قتلة الحسين يابن شبيب ان سرك ان تكون لك من الثواب مثل ما لمن استشهد مع الحسين عَلَيْهِ السَّلَامُ فقل متى ما ذكرته يا ليتني كنت معهم فافوز فوزاً عظيماً يابن شبيب ان سرك ان تكون معنا في الدرجات العلى من الجنان فاحزن لحزننا و افرح لفرحنا و عليك بولايتنا فلو ان رجلاً تولى حجراً لحشره الله معه يوم القيمة .

و قتال را باخاطر احترامش در آن حرام می دانستند و این امت حرمت ابن ماه را نگه نداشتند و نه حرمت پیغمبرش را در ابن ماه ذریه او را کشتند و زناش را اسیر کردند و بینه اش را غارت کردند خدا هر گز این گناه آنها را نیامرزد ای پسر شبيب اگر برای چیزی گریه خواهی کرد برای حسین ع گریه کن که چون گوسفند سرش را بر بدتد و هجده کس از خاندانش با او کشته شد که روی زمین ماندی نداشتند و آسمانهای هفت گانه و زمین برای کشتن او گریستند و چهار هزار فرشته برای بارش زمین آمدند و دیدند کشته شده و بر سر قبرش ژوارده و خاک آلود باشند تا قائم ع ظهور کند و بارش کند و شعاع آنها یا لثارات الحسين است ای پسر شبيب پدرم از پدرش از جدش برایم باز گفت که چون جدم حسین ع کشته شد آسمان خون و خاک سرخ بارید ای پسر شبيب اگر بر حسین گریه کنی تا اشکت بر گونه هایت روان شود خدا هر گناهی کردی از خورد و درشت و کم و بیش بیا مرزد ای پسر شبيب اگر خواهی خدا را پسر خوری و گناهی نداشته باشی حسین را زیارت کن ای پسر شبيب اگر خواهی در غرفه های ساخته بهشت با پیغمبر ساکن شوی بر قاتلان حسین لعن کن ای پسر شبيب اگر خواهی تو اب شهیدان با حسین را در بابی هر وقت بیادش افتادی بگو کاش با آنها بودم و بفوز عظیمی می رسیدم ای پسر شبيب اگر خواهی با ما در درجات بلند بهشت باشی برای حزن ما محزون باش و برای شادی ما شاد باش و ملازم ولایت ما باش و اگر مردی سنگی را دوست دارد با آن

۶ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن نصر بن مزاحم المنقري عن عمر بن سعد عن ابي شعيب التغلبى عن يحيى بن يمان عن امام ابى سليم عن اشياخ ابيهم قالوا غزونا بلاد الروم فدخلنا كنيسة من كناثسهم فوجدنا فيها مكتوبا
 ايرجو معشر قتلوا حسينا
 شفاعة جده يوم الحساب

قالوا فسئلنا منذ كم هذا فى كنيستكم فقالوا قبل ان يبعث نبيكم بثامائة عام .

۷ - حدثنا على بن احمد بن موسى الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفى قال حدثنا موسى بن عمران النخعى عن عمه الحسين بن يزيد عن الحسن بن على بن سالم عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عليه السلام قال كان للحسين بن على عليه السلام خاتمان نقش احدهما لاله الا الله، عدة للقاء الله ونقش الاخر ان الله بالغ امره وكان نقش خاتم على بن الحسين عليه السلام خزى وشقى قاتل الحسين بن على عليه السلام

۸ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن ابن ابي عمير عن حمزة بن جمران عن ابيه عن ابي حمزة عن علي بن الحسين عن ابيه عن امير المؤمنين صلوات الله عليهم انه جاء اليه رجل فقال يا ابا الحسن انك تدعى امير المؤمنين فمن امرك عليهم قال عليه السلام الله جل جلاله امرنى عليهم فجاء الرجل الى رسول الله صلى الله عليه وآله فقال يا رسول الله ايصدق على فيما يقول ان الله امره على خلقه فغضب النبي صلى الله عليه وآله ثم قال ان عليا امير المؤمنين بولاية من الله عز وجل عقدها له فوق عرشه و اشهد على ذلك ملائكة ان علياً

خدا روز قيامت محشورش كند .

۶- امام بنى سليم از عده‌ای بزرگان آنها نقل کرده که گفتند در بلاد روم جهاد کردیم و بیکی از کلیساهای آنجا وارد شدیم در آنجا ابن نوشته را یافتیم: امید دارند گروهی که حسین را کشتند شفاعت جده در روز حساب.

پرسیدیم از کی این نوشته در کلیسای شماست گفتند از سیصد سال پیش از اینکه پیغمبر شما مبعوث شود.

۷- امام صادق از پدرش نقل کرده که حسین بن علی را دو خاتم بود نقش یکی لاله الا الله عدة للقاء الله بود و نقش دیگری الله بالغ امره و نقش خاتم علی بن الحسين ع این بود که رسوا و بدبخت است کشته حسین بن علی ع.

۸- مردی خدمت علی ع آمد و عرض کرد بشما امیرالمؤمنین گویند کی تو را بر آنها امیر کرده؟ فرمود خدای جل جلاله مرا امیر آنها کرده آن مرد نزد رسول خدا ص آمد و گفت یا رسول الله صلی الله علیه و آله راست میگوید که خدا امیر بر خلقش کرده پیغمبر در خشم شده فرمود به راستی علی به ولایت از خدای عزوجل امیر بر خلق است از بالای عرش خود آن را منعقد نموده و ملائکه را گواه گرفته

خلیفه الله و حجة الله و انه لامام المسلمين طاعته مترونة بطاعة الله و معصيته مقرونة بمعصية الله فمن جهله فقد جهلنى ومن عرفه فقد عرفنى ومن انكر امامته فقد انكر نبوتى ومن جحد امرته فقد جحد رسالتى ومن دفع فضله فقد تنقصنى ومن قاتله فقد قاتلنى ومن سبه فقد سبى لانه منى خلق من طيبتى و هو زوج فاطمة ابنتى و ابوولدى الحسن والحسين ثم قال عليه السلام انا و على و فاطمة والحسن والحسين و تسعة من ولد الحسين حجج الله على خلقه اعداءنا اعداء الله و اولياؤنا اولياء الله .

۹- حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن جعفر الاسدى قال حدثنا موسى بن عمران عن الحسين بن يزيد عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن ثابت بن دينار عن سعيد بن جبیر قال قال يزيد بن قعنب كنت جالسا مع العباس بن عبدالمطلب و فريق من عبدالعزى بازاء بيت الله الحرام اذاقبلت فاطمة بنت اسد ام امير المؤمنين عليها السلام وكانت حاملة به لتسعة اشهر وقد اخذها الطلق فقالت رب انى مؤمنة بك وبما جاء من عندك من رسل و كتب و انى مصدقة بكلام جدى ابراهيم الخليل عليه السلام و انه بنى البيت العتيق فبحق الذى بنى هذا البيت و بحق المولود الذى فى بطنى لما يسرت على و لادتى قال يزيد بن قعنب فرأينا البيت وقد انفتح عن ظهره و دخلت فاطمة فيه و غابت عن ابصارنا و التزق الحايط فرمنا ان يفتح لنا قفل الباب فلم يفتح فعلمنا ان ذلك امر من امر الله عزوجل ثم خرجت بعد الرابع و بيدها امير المؤمنين عليه السلام ثم

که علی ۴ خلیفه الله و حجة الله و امام مسلمانان است طاعتش قرین طاعت خدا و نا فرمانیش قسریں نافرمانی خداست هر که او را شناسد مرا نشناخته و هر که او را بشناسد مرا شناخته هر که منکر امامت او است منکر نبوت من است و هر که امیری او را نکار کند رسالت مرا انکار کرده هر که فضل او را دفع کند مرا کاسته ، هر که با او نبرد کند با من نبرد کرده و هر که او را دشنام دهد مرا دشنام داده . زیرا او از منست از گل من خلق شده و او شوهر فاطمه دختر من است و پدر دو فرزند من حسن و حسین است سپس فرمود من و علی و فاطمه و حسن و حسین و نه فرزندان حسین حجتهای خدایم بر خلقش دشمنان دشمنان خدا و دوستانمان دوستان خدایند .

۹- یزید بن قعنب گوید من باعباس بن عبدالمطلب و جمعی از عبدالعزى برابر خانه کعبه نشسته بودیم که فاطمه بنت اسد مادر امیر المؤمنین ۴ که نه ماه باو آبستن بود آمد و درد زائیدن داشت گفت خدایا من بشو ایمان دارم و بد آنچه از نزد تو آمده است از رسولان و کتابها مؤمنم و بسخن جدم ابراهیم خلیل تصدیق دارم و او است که این بیت عتیق را ساخته بحق آنکه این خانه را ساخته و بحق مولودی که در شکم منست ولادت را بر من آسان کن، یزید بن قعنب گوید ما بچشم خود دیدیم که خانه از پشت شکافت و فاطمه بدرون آن رفت و از دیده ما نمان شد و دیوار بهم آمد و خواستیم قفل در خانه را بگشاییم گشوده نشد و دانستیم که این امر از طرف خدای عزوجل است و پس از

قالت انى فضلت على من تقدمنى من النساء لان آسية بنت مزاحم عبت الله عزوجل سرافي موضع لايحب ان يعبد الله فيه الا اضطرارا وان مريم بنت عمران هزت النخلة اليابسة بيدها حتى اكلت منها رطباً جنياً وانى دخلت بيت الله الحرام فاكلت من ثمار الجنة و اوراقها فلما اردت ان اخرج هتف بي هاتف يا فاطمة سميه عليا فهو علي والله العلي الاعلى يقول انى شقت اسمه من اسمى وادبته بادبى ووقفته على غامض علمى وهو الذى يكسر الاصنام فى بيتى وهو الذى يؤذن فوق ظهر بيتى و يقدرنى ويمجدنى فطوبى لمن احبه و اطاعه وويل لمن ابغضه وعصاه وصلى الله على نبينا محمد وآله الطيبين الطاهرين

المجلس الثامن والعشرون

وهو يوم الثلثا لخمس خلون من المحرم من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى (ره) قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا علي بن موسى بن جعفر بن ابي جعفر الكميداني قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن عبد الرحمن بن ابي نجران عن جعفر بن محمد الكوفي عن عبيد الله السمين عن سعد بن طريف عن الاصبع بن نباتة قال بينا امير المؤمنين عليه السلام يخطب الناس وهو يقول سلوني قبل ان تفقدوني فوالله لا تسئلوني عن شىء يكون الانباتكم به فقام اليه سعد بن ابي وقاص فقال

چهار روز بیرون آمد و امیرالمؤمنین را در دست داشت و سپس گفت من بر همه زنان گذشته فضیلت دارم زیرا آسیه بنت مزاحم خدا را بتوائی پرستید در آنجا که خوب نبود پرستش خدا جز از روی ناچاری و مريم دختر عمران نخل خشك را بدست خود جنبانید تا از آن خرماى تازه چید و خورد و من در خانه محترم خدا وارد شدم و از میوه بهشت و بار و برگش خوردم و چون خواستم بیرون آیم يك هاتفي آواز داد ای فاطمه نامش را على بگذار که او على است و خدای اعلى میفرماید من نام او را از نام خود گرفتم و بادب خود تادیش نمودم و غامض علم خود را با او آموختم و اوست که بت ها را در خانه من میشکند و او است که در بام خانه ام اذان میگوید و مرا تقدیس و تمجید میکند خوشا بر کسیکه او را دوست دارد و فرمان بردار و بد او بر کسیکه او را دشمن دارد و نافرمانی کند و صلی الله على نبينا محمد و آله الطيبين الطاهرين .

المجلس بیست و هشتم - روز سه شنبه پنجم محرم ۳۸۸

۱ - اصبع بن نباتة گوید در این میان که امیرالمؤمنین خطبه میخواند برای مردم و میفرمود از من پرسید پیش از آنکه مرا از دست بدهید بخدا از چیزی نرسید از آنچه گذشته و از آنچه بعد بوده باشد جز اینکه خبر دهم شما را بدان، سعد بن ابي وقاص بپا خاست و گفت ای امیرالمؤمنین بمن

یا امیر المؤمنین علیه السلام خبری کم فی رأسی ولحیتی من شعرة فقال له اما والله لقد سألتنی عن مسئلة حدثنی خلیلی رسول الله صلی الله علیه و آله انک ستسألنی عنہا وما فی رأسک و لحیتک من شعرة الا و فی اصلها شیطان جالس وان فی بیتک لسخلای یقتل الحسین ابنی و عمر بن سعد یومئذ یدرج بین یدیہ

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید (ره) قال حدثنا احمد بن ادریس و محمد بن یحیی العطار جمیعا عن محمد بن احمد بن یحیی بن عمران الأشعری قال حدثنا ابو عبد الله الرازی عن الحسن بن علی بن ابی حمزة عن سیف بن عمیرة عن محمد بن عتبة عن محمد بن عبد الرحمن عن ابیہ عن علی بن ابی طالب علیه السلام قال بینا انا وفاطمة والحسن والحسین عند رسول الله صلی الله علیه و آله ان التفت الینا فبکی فقلت ما یمیک یا رسول الله فقال ابکی مما یصنع بکم بعدی فقلت و ما ذاک یا رسول الله قال ابکی من ضربتک علی القرن ولطم فاطمة خدھا وطعنة الحسن فی الفخذ والسم الذی یسقی و قتل الحسین قال فبکی اهل البیت جمیعا فقلت یا رسول الله ما خلقتنا ربنا الا للبلاد قال ابشر یا علی فان الله عزوجل قد عهد الی انه لا یمیک الا مؤمن ولا یمضک الا منافق

۳ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علی السکری قال اخبرنا محمد بن زکریا قال حدثنا العباس بن بکار قال حدثنا حرب بن میمون عن ابی حمزة الثمالی عن زید بن علی عن ابیہ علی بن الحسین علیه السلام قال لما ولدت فاطمة الحسن قالت لعلی علیه السلام سمه فقال ما کنت لاسبق باسمه رسول الله صلی الله علیه و آله فجاء رسول الله فاخرج الیه فی خرقة صفراء فقال الم انہکم ان تلفوه فی صفراء ثم رمی بها واخذ خرقة بیضاء فلغفہ فیها ثم قال لعلی علیه السلام هل سمیتہ فقال ما کنت

بگو چند رشته مو در سر و ریش من است فرمود بخدا سوآلی از من کردی که خلیلم رسول خدا ص بمن خبر داده که مرا از آن خواهی پرسش کرد در سر و ریش تو موئی نباشد جز آنکه در ریش شیطانی نشسته و در خانه تو گوساله ایست که حسین فرزندم را میکشد، عمر بن سعد در آن روز برابرش بر سر دست راه می رفت.

۲- علی بن ابیطالب فرمود در این میان که من و فاطمه و حسن و حسین نزد رسول خدا ص بودیم آن حضرت بما رو کرد و گریست من گفتم چرا گریه کنی یا رسول الله؟ فرمود میگرم برای آنچه با شما عمل میشود؛ گفتم آن چه باشد یا رسول الله؟ فرمود گریه کنم از ضربتی که بر فرق تو زدند و از سیلی که بر گونه فاطمه زدند و از تیزه ای که بر ران حسن زدند و زهری که باو نوشاندند و از قتل حسین ع فرمود همه اهل بیت گریستند؛ گفتم یا رسول الله خدا ما را نیز فریده جز برای بلا، فرمود مزده گیر ای علی که خدای عزوجل با من عهد کرده که دوست ندارد جز مؤمن و دشمنت ندارد جز منافق.

۳- امام چهارم فرمود چون فاطمه حسن را ذاتید یعنی گفت نام او را بگذار فرمود من در نام او به رسول خدا پیستی نگیرم رسول خدا ص آمد و او را در بارچه زردی خدمت او آوردند، فرمود قدغن

بِقَوْلِكَ بِاسْمِهِ فَقَالَ وَاللَّهِ وَمَا كُنْتُ لَأَسْبِقَ بِاسْمِهِ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ فَوَحَى اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَى جِبْرِئِيلَ أَنَّهُ قَدْ وُلِدَ لِمُحَمَّدِ بْنِ فَهْبِطٍ فَاقْرَأْهُ السَّلَامَ وَهَنَهُ وَقُلْ لَهُ إِنَّ عَلِيًّا مِنْكَ بِمَنْزِلَةِ هَرُونَ مِنْ مُوسَى فَسَمَّهُ بِاسْمِ ابْنِ هَرُونَ فَهْبِطُ جِبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَهِنَاهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ثُمَّ قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَأْمُرُكَ أَنْ تَسْمِيَهُ بِاسْمِ ابْنِ هَرُونَ قَالَ وَمَا كَانَ اسْمُهُ قَالَ شَبِيرٌ قَالَ لِسَانِي عَرَبِيٌّ قَالَ سَمَّهُ الْحَسَنَ فَسَمَاهُ الْحَسَنَ فَلَمَّا وُلِدَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِلَى جِبْرِئِيلَ أَنَّهُ قَدْ وُلِدَ لِمُحَمَّدِ بْنِ فَهْبِطٍ إِلَيْهِ فَهِنَهُ وَقُلْ لَهُ إِنَّ عَلِيًّا مِنْكَ بِمَنْزِلَةِ هَرُونَ مِنْ مُوسَى فَسَمَّهُ بِاسْمِ ابْنِ هَرُونَ قَالَ فَهْبِطُ جِبْرِئِيلَ فَهِنَاهُ مِنَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ثُمَّ قَالَ إِنَّ عَلِيًّا مِنْكَ بِمَنْزِلَةِ هَرُونَ مِنْ مُوسَى فَسَمَّهُ بِاسْمِ ابْنِ هَرُونَ قَالَ وَمَا سَمَّهُ قَالَ شَبِيرٌ قَالَ لِسَانِي عَرَبِيٌّ قَالَ سَمَّهُ الْحُسَيْنَ فَسَمَاهُ الْحُسَيْنَ

۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب عن حماد بن عيسى قال حدثنا الصادق جعفر بن محمد عن أبيه عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَبْلَ مَوْتِهِ بِثَلَاثِ سَلَامٍ اللَّهُ عَلَيْكَ يَا أَبَا الرَّيْحَانَتَيْنِ أَوْصِيكَ بِرِيحَانَتَيْهِ مِنَ الدُّنْيَا فَعَنْ قَلِيلٍ يَنْهَدُ رُكْنًا وَاللَّهُ خَلِيفَتِي عَلَيْكَ فَلَمَّا قَبِضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ عَلِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذَا أَحَدُ رُكْنَيْهِ الَّذِي قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَنَمَا مَاتَتْ فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ هَذَا الرُّكْنُ الثَّانِي الَّذِي قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

نکردم که او را در پارچه زرد بپیچید آن را دور انداخت و پارچه سفیدی گرفت و او را در آن پیچید سپس علی (ع) فرمود نامش را گذاردی عرض کرد من در نامش بشما پیشی نگرفتم فرمود من هم در نامش بخدای عزوجل پیشی نگیرم خدا بجبرئیل وحی کرد که برای محمد (ص) پسری متولد شده برو او را سلام برسان و تهنیت بگو و بگو علی (ع) نسبت بتو چون هرونست نسبت بموسی او را بنام پسر هرون بنام جبرئیل فرود آمد او را از طرف خدای عزوجل تهنیت گفت و گفت خدای تبارک و تعالی بتو دستور داده که او را بنام پسر هرون بنامی فرمود چه نامی داشت؟ گفت شبر فرمود زبان من عربی فصیح است گفت او را حسن بنام و حسنش نامید و چون حسین متولد شد خدای عزوجل بجبرئیل وحی کرد که برای محمد (ص) پسری متولد شده برو او را تهنیت گو و بگو علی نسبت بتو چون هرون است نسبت بموسی او را بنام پسر هرون بنام گفت نامش چه بود؟ گفت شبیر گفت زبان من عربی فصیح است گفت حسین نامش کن.

۴- جابر بن عبدالله گوید شنیدم رسول خدا (ص) سه روز پیش از وفاتش به علی (ع) میفرمود: درود بر تو ای پدر دو گل من؛ تو را بدو ریحانه دنیای خود سفارش کنم بهمین زودی دو ستون تو ویران شوند و خدا خلیفه منست بر تو، چون رسول خدا (ص) وفات کرد فرمود این یک ستون من بود که رسول خدا (ص) بمن فرمود چون فاطمه وفات کرد فرمود این ستون دوم است که رسول خدا (ص) فرمود.

۵ - حدثنا احمد بن الحسين المعروف بابي علي بن عبدويه قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكريا الجوهري قال حدثنا العباس بن بكار قال حدثني الحسين بن يزيد عن عمر بن علي بن الحسين عن فاطمة بنت الحسين عليها السلام عن اسماء بنت ابي بكر عن صفية بنت عبد المطلب قالت لما سقط الحسين عليه السلام من بطن امه و كنت وليتها قال النبي صلى الله عليه وآله يا عمه هلمي الي ابني فقلت يا رسول الله انا لم نظفه بعد فقال صلى الله عليه وآله يا عمه انت تنظفينه ان الله تبارك و تعالي قد نظفه و طهره و بهذا الاسناد عن صفية بنت عبد المطلب قالت لما سقط الحسين عليه السلام من بطن امه فدفعته الي النبي صلى الله عليه وآله فوضع النبي لسانه في فيه (فمه) واقبل الحسين علي لسان رسول الله يمصه قالت وما كنت احسب رسول الله يغذوه الا لبناً او عسلاً قالت فبال الحسين عليه فقبل النبي بين عينيه ثم دفعه الي و هو يبكي و يقول لعن الله قوما هم قاتلوك يا بني يقولون اننا قالت فقلت فذاك ابي وامي و من يقتله قال بقية الفئة الباغية من بني امية لعنهم الله .

۶ حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكريا قال حدثنا قيس بن حفص الديلمي قال حدثني حسين الاشقر قال حدثنا منصور بن الاسود عن ابي حسان التيمي عن نسيط بن عبيد عن رجل منهم عن جرءاء بنت سمين عن زوجها هرثمة بن ابي مسلم قال غزونا مع علي بن ابي طالب عليه السلام صفين فلما انصرفنا نزل كربلا فصلى بها الغداة ثم رفع اليه من تربتها فشمها ثم قال واهاً لك ايتها التربة ليحشرن منك قوم يدخلون الجنة بغير حساب فرجع هرثمة الي زوجته و كانت شيعة لعلي عليه السلام فقال الا احديثك عن وليك ابي الحسن نزل بكربلا فصلى ثم رفع اليه من تربتها فقال واهاً لك ايتها التربة ليحشرن منك

۵ - صفيه دختر عبدالمطلب گوید چون حسین ۷ متولد شد من سرکارش بودم پیغمبر فرموده جان پر مرا بیاور ، عرض کردم یا رسول الله پاکیزه اش نکرديم ، فرمود ای عمه تو او را پاکیزه کنی؟ خدا او را پاکیزه و نظیف کرده، بهمین سند از صفیه دختر عبدالمطلب رسیده که چون حسین متولد شد او را پیغمبر ۷ دادم پیغمبر زبان خود در دهانش نهاد و حسین شروع بمکیدن کرد و من فهمیدم که گویا رسول خدا شیر و عسل باو میخوراند گوید حسین بول کرد و پیغمبر میان دو چشمش را بوسید و بمش داد و میگریست و میفرمود تا سه بار خدا لعنت کند مردمی را که قاتل تواند عرض کردم قربانت پدر و مادرم کی او را میکشد؟ فرمود بقیه گروه گمراه از بنی امیه.

۶ - هرثمة بن ابي مسلم گوید باعلي بن ابيطالب بنبرد صفین رفتیم چون برگشتیم در کربلا منزل کرد و نماز بامداد در آن خواند و از خاکش برگرفت و بوسید سپس فرمود خوشا بتو ای خاک پاک باید از تو قومی محشور شوند که بحساب پیهشت روند هرثمة نزد زن خود که از شعیبان علی ۷ بود برگشت گفت مولایت ابوالحسن در کربلا نازل شد و نماز خواند و از خاکش برگرفت و گفت خوشا

اقوام یدخلون الجنة بغير حساب قالت ايها الرجل فان امير المؤمنين لم يقل الا حقا فلما قدم الحسين عليه السلام قال هرثمة كنت في البعث الذين بعثهم عبيدالله بن زياد فلما رأيت المنزل والشجر ذكرت الحديث فجلست على بعيري ثم صرت الى الحسين عليه السلام فسلمت عليه فاخبرته بما سمعت من ابيه في ذلك المنزل الذي نزل به الحسين عليه السلام فقال معنا انت ام علينا فقلت لا معك ولا عليك خلفت صببة اخاف عليهم عبيد الله بن زياد قال فامض حيث لا ترى لنا مقتلا ولا تسمع لنا صوتا فوالذي نفس الحسين بيده لا يسمع اليوم واعيتنا احد فلا يعيننا الا كبه الله لوجهه في جهنم .

۷ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحكم بن المسكين الثقفي عن ابي بصير عن الصادق جعفر بن محمد عن آبائه عليهم السلام قال قال ابو عبد الله الحسين بن علي عليه السلام انا قتيل العبرة لا يذكركني مؤمن الا استعبر.

۸ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثنا موسى بن عمر عن عبد الله بن صباح المزني عن ابراهيم بن شعيب الميثمي قال سمعت الصادق ابا عبد الله عليه السلام يقول ان الحسين بن علي (ع) لما واد امر الله عزوجل جبرئيل ان يهبط في الف من الملائكة فيهنى رسول الله صلى الله عليه وآله من الله و من جبرئيل قال فهبط جبرئيل فمر على جزيرة في البحر فيها ملك يقال له فطرس كان من الحملة بعثه الله عزوجل في شيء فابطأ عليه فكسر جناحه و القاه في تلك الجزيرة فعبد الله تبارك و تعالی فيها سبعمائة عام حتى ولد الحسين بن علي (ع) فقال الملك لجبرئيل يا جبرئيل اين تريد قال ان الله عز

بنو ای خاک از تو مردمی معشور شوند که بحساب بیهشت روند؛ گفت ای مرد امیرالمؤمنین جزحق نگوید چون حسین بکر بلا آمد هرثمه گفت من در قشونی بودم که عبيدالله بن زياد فرستاده بود و چون این منزل ودرختها را دیدم حدیث علی (ع) بیادم آمد و بر شتر خود سوار شدم و خدمت حسین (ع) رفتم و سلام دادم و آنچه از پدرش در این منزل شنیده بودم باو گزارش دادم ، فرمود تو با ما هستی یا در برابر ما؟ گفتم نه این و نه آن من کودکانی بجا گذاردم و از عبيدالله بر آن ها ترسانم فرمود پس بجائی برو که کشتن ما نبینی و ناله ما نشنوی سوگند بدانکه جان حسین بدست او است امروز کسی نباشد که فریاد ما را نشنود و ما را یاری نکند جز آنکه خدايش برو در دوزخ افکند .

۷- حسین (ع) فرمود من کشته ام برای اشک، مؤمن یادم نکند جز آنکه گریه اش گیرد .

۸- شعيب ميثمي گوید از امام صادق (ع) شنیدم میفرمود که چون حسین بن علی (ع) متولد شد خدا جبرئیل را با هزار فرشته دستور داد فرود آیند و رسول خدا ص را از طرف او تهنیت گویند جبرئیل فرود شد و بجزیره ای در دریا گذشت که فرشته ای بنام فطرس از حاملان عرش که خدايش پرشکسته بود در آن جزیره انداخته بود مکان داشت و هفتصد سال در آنجا خدا را عبادت کرده بود تا

وجل انعم علی محمد بنعمه فبعثت اھنیہ من اللہ و منی فقال یا جبرئیل احمطنی معک اعل محمداً صلى الله عليه وسلم يدعولي قال فحملہ قال فلما دخل جبرئیل علی النبی صلى الله عليه وسلم هنا من اللہ عز وجل ومنه واخبرہ بحال قطرس فقال النبی صلى الله عليه وسلم قل له تمسح بهذا المولود وعد الی مکانک قال فتمسح فطرس بالحسین بن علی عليه السلام و ارتفع فقال یا رسول اللہ اما ان امتک ستقتله وله علی مکافاة الا يزوره زائر الا ابلغته عنه ولا یسلم علیه مسلم الا ابلغته سلامه ولا یصلی علیه مصل الا ابلغته صلواته ثم ارتفع .

۹ - حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق (ره) قال حدثنا عبدالعزیز بن یحیی البصری عن یحیی البصری قال حدثنا محمد بن زکریا الجوهری عن محمد بن عمارة عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علی عن آياته الصادقین عليهما السلام قال قال رسول اللہ صلى الله عليه وسلم ان اللہ تبارک و تعالی جعل لآخي علی بن ابی طالب فضائل لا یحصى عددها غیره فمن ذکر فضیلة من فضائله مقرأ بها غفر اللہ له ما تقدم من ذنبه وما تأخر ولو وافی القيمة بذنوب الثقلین ومن کتب فضیلة من فضائل علی بن ابی طالب عليه السلام لم تزل الملائكة تستغفر له ما بقی لتلك الکتابه رسم و من استمع الی فضیلة من فضائله غفر اللہ له الذنوب التي اکتسبها بالاستماع و من نظر الی کتابه فی فضائله غفر اللہ له الذنوب التي اکتسبها بالنظر ثم قال رسول اللہ صلى الله عليه وسلم النظر الی علی بن ابی طالب عليه السلام عبادة و ذکره عبادة و لا یقبل ایمان عبد الا بولایتہ والبرائة من اعدائه و صلی اللہ علی نبینا محمد و آله اجمعین .

تولد حسین بن علی (ع)، آن فرشته بجبرئیل گفت کجا میروی؟ گفت خدا به محمد (ص) نعمتی داده و می روم از از طرف خدا و خود مبارک باد گویم گفت مرا با خود ببر شاید محمد برایم دعا کند او را با خود برد و چون از تهییت پرداخت گزارش او را عرض رساند بیغمبر آن فرشته فرمود خود را باین مولود بمال و بمقام خود برگرد گوید قطرس خود را به حسین مالید و بالا رفت و گفت یا رسول اللہ ولی امت تو محققاً او را خواهند کشت و بر من عوضی دارد که هر کس زیارتش کند باو برسانم و هر کس درودش دهد باو برسانم و هر کس طلب رحمت برایش کند باو برسانم و او ج گرفت .

۹- رسول خدا (ص) فرمود خدای برای برادر علی بن ابیطالب فضائل بی شماری مقرر کرده هر که یک فضیلت او را ذکر کند با اعتراف بدان خدا گناهان گذشته و آینده اش را بیامرزد گر چه با گناه جن و انس به عشر آبد و هر که یک فضیلت از او بنویسد تا آن نوشته بماند فرشتگان برایش آمرزش جویند و هر که بفضیلتی از او گوش دهد خدا گناهانیکه بگوش کرده بیامرزد و هر که بیک فضیلتش نگاه کند خدا گناهانیکه با چشم کرده بیامرزد سپس رسول خدا (ص) فرمود نگاه بر علی بن ابی طالب (ع) عبادتست و یاد آوردیش عبادتست و ایمان بنده پذیرفته نیست جز بولایت او و برائت از دشمنان او و صلی اللہ علی نبینا محمد و آله اجمعین .

المجلس التاسع والعشرون

وهو يوم الجمعة لثمان خلون من المحرم من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن محمد بن خالد عن ابي البختری وهب بن وهب عن الصادق جعفر بن محمد (ع) عن ابيه عن ام سلمة (رض) انها اصبحت يوما تبكي فقبل لها مالك فقال لقد قتل ابني الحسين عليه السلام وما رأيت رسول الله صلى الله عليه وآله منذ مات الا الليلة فقلت يا ابي انت وامي مالي اراك شاحبا فقال لم ازل منذ الليلة احفر قبر الحسين وقبور اصحابه .

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن نصر بن مزاحم عن عمر بن سعد عن عمرو بن ثابت عن حبيب بن ابي ثابت عن ام سلمة زوجة النبي صلى الله عليه وآله قالت ما سمعت نوح الجن منذ قبض النبي الا الليلة ولا اراني الا وقد اصبحت بابني قالت وجاءت الجنة منهم تقول الا يا عين فانهم لم يجهدوا فمن يبكي على الشهداء بعدى + على رهط تقودهم المنايا الى متجبر في ملك عبد

۳ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا حبيب بن الحسين الثقلبي قال حدثنا عباد بن يعقوب عن عمرو بن ثابت عن ابي الجازود عن ابي جعفر عليه السلام قال كان النبي في بيت ام سلمة فقال لها لا يدخل علي احد فجاء الحسين عليه السلام وهو طفل فماملكت معه شيئا حتى دخل علي النبي صلى الله عليه وآله فدخلت

مجلس بيست و نهم = جمعه محرم ۳۶۸

۱- ام سلمه يك روز شروع بگریه کرد باو گفتند چه شده است ثورا؟ گفت فرزندم حسین ۴ کشته شد من از وقتی رسول خدا ص وفات کرده تا امشب او را بخواب ندیده بودم امشب بخوابش دیدم و گفتم پدر و مادرم قربانت چرا شما دارنک بریده مینگریم؟ فرمود از اول شب تا کنون قبر حسین و یادانش را میکنم .

۲- ام سلمه همسر پیغمبر گوید از وقتی پیغمبر وفات کرده تا امشب نوحه جن را نشنیدم و گویا فرزندم از دست رفته باشد بک جنبه آمد و میگفت:

هلا ای دیده کوشش کن بگریه
بر آن جمعیکه مرگ آنها کشانید
که گریه بر شهیدان بعد از من
بر جیاری اندر جامه عید

۳- امام بنجم فرمود پیغمبر در خانه ام سلمه بود و باو سفارش کرد کسی نزد او نیاید حسین خرد

ام سلمة علی اثره فاذاً الحسين علی صدره و اذاً النبی ﷺ یبکی و اذاً فی یده شیء یقبله فقال النبی ﷺ یا ام سلمة ان هذا جبرئیل یخبرني ان هذا مقتول وهذه التربة التي یقتل علیها فضیه عندك فاذا صارت دماً فقد قتل حبیبی فقالت ام سلمة یا رسول الله سل الله ان یدفع ذلك عنه قال قد فعلت فاوحی الله عزوجل الی ان له درجة لا ینالها احد من المخلوقین وان له شیعة یشفعون فیشفعون و ان المهدي من ولده فطوبی لمن كان من اولیاء الحسین و شیعته هم والله الفائزون یوم القيمة

۴ - حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (ره) قال حدثنا محمد بن یحیی العطار قال حدثنا احمد بن محمد بن عیسی عن علی بن الحکم عن عمر بن حفص عن زیاد بن المنذر عن سالم بن ابي جعدة قال سمعت کعب الاحبار یقول ان فی کتابنا ان رجلاً من ولد محمد رسول الله ﷺ یقتل ولا یجف عرق دواب اصحابه حتی یدخلوا الجنة فیعانقوا الحورالعین فمر بنا الحسن ﷺ فقلنا هو هذا قال لا فمر بنا الحسین ﷺ فقلنا هو هذا قال نعم

۵ - حدثنا الحسین بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي قال حدثنا احمد بن محمد بن عیسی قال حدثنا العباس بن معروف عن محمد بن سهل النجرانی رفعه الی ابي عبد الله الصادق جعفر بن محمد ﷺ قال البکاؤن خمسة آدم و یعقوب و یوسف و فاطمة بنت محمد ﷺ و علی بن الحسین (ع) فاما آدم فبکی علی الجنة حتی صار فی خدیة امثال الاودية و اما یعقوب فبکی علی یوسف حتی ذهب بصره و حتی قیل له تالله تفتؤ تذکری یوسف حتی تكون حرصاً او تكون من

سال آمد و نتوانست جلو او را بگیرد تا وارد پیغمبر شد و ام سلمه دنبالش رفت و حسین روی سینہ پیغمبر بود و پیغمبر گریه میکرد و چیزی را در دست خود زبرور و میکرد پیغمبر فرمود ای ام سلمه این جبرئیل است که بمن خبر میدهد که این حسین کشته میشود و این خاک کی است که روی آن کشته شود آن را نزد خود نگهدار و چون خون شد حبیبم کشته شده است، ام سلمه گفت یا رسول الله از خدا بخواه که از او دفع کند، فرمود خواستم و خدا فرمود او را درجه ای باشد که احدی از مخلوق بدان نرسیده و او را شیعیانی است که شفاعت کنند و پذیرفته شود و به راستی مهدی از فرزندان او است خوشایین کسیکه از اولیاء حسین باشد و شیعیانش همانا روز قیامت کامیابند.

۴- کعب الاحبار گوید در کتاب ما است که مردی از فرزندان محمد کشته میشود و عرق اسبان بارانش خشک نشده که بهشت می روند و هم آغوش حورالعین میگردد، ندحسن عبور کرد گفتیم اینست؟ گفت نه حسین عبور کرد گفتیم اینست؟ گفت همین است.

۵ - امام صادق فرمود بر گریه ها بنحند آدم، یعقوب، یوسف، فاطمه دختر محمد و علی بن الحسین (ع) آدم از فراق بهشت شریست تا در گونه اش مانند نهرها پدید شد و یعقوب بر یوسف گریست تا دیده اش رفت و تا باو گفتند بخدا یوسف را از یاد نبری تا مانده شوی یا نابود گردی یوسف بر

الهالكين واما يوسف فبكى على يعقوب حتى تاذى به اهل السجن فقالوا اما ان تبكى بالنهار و تسكت بالليل و اما ان تبكى بالليل و تسكت بالنهار فصالحهم على واحد منهما و اما فاطمة بنت محمد عليها السلام فبكت على رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم حتى تاذى بها اهل المدينة و قالوا لها قد آذيتنا بكثرة بكائك فكانت تخرج الى المقابر مقابر الشهداء فتبكي حتى تقضي حاجتها ثم تنصرف و اما علي بن الحسين فبكى على الحسين عليه السلام عشرين سنة او اربعين سنة و ما وضع بين يديه طعام الا بكى حتى قال له مولى له جعلت فداك يا بن رسول الله انى اخاف عليك ان تكون من الهالكين قال انما اشكوبشى و حزنى الى الله و اعلم من الله ما لا تعلمون انى لم اذكر مصرع بني فاطمة الا خنقتنى لذلك عبرة

٦ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا ابي محمد بن يحيى قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن الحسن بن الحسين اللؤلؤى عن الحسن بن علي بن ابي عثمان عن علي بن المغيرة عن ابي عمار المنشد عن ابي عبد الله قال قال لي يا اباعمار انشدني في الحسين بن علي عليهما السلام قال فانشدته فبكى ثم انشدته فبكى قال فوا لله ما زلت انشده و يبكي حتى سمعت البكاء من الدار قال فقال لي يا اباعمار من انشد في الحسين بن علي عليهما السلام فابكى خمسين فله الجنة و من انشد في الحسين شعراً فابكى ثلثين فله الجنة و من انشد في الحسين فابكى عشرين فله الجنة و من انشد في الحسين فابكى عشرة فله الجنة و من انشد في الحسين فابكى واحداً فله

يعقوب گریست تا زندانیان در آزار شدند و گفتند یا روز گریه کن و شب آرام باش یا شب گریه کن و روز آرام باش و با آنها یکی از آن دو سازش کرد .
و اما فاطمه دختر محمد ص بر رسول خدا ص گریست تا مردم مدینه بوی در آزار شدند و گفتند از فرونی گریه ات ما را آزار دادی و سر مقابر شهداء می رفت و تا میخواست میگریست و اما علی بن الحسین ع بیست تا چهل سال بر حسین گریست و هر خوراکی پیشش میگذاشتند میگریست تا یکی از چاگراش گفت یا بن رسول الله میترسم خود را هلاک کنی فرمود من از درد دل و اندوه خود بخدا شکایت کنم و میدانم از جانب خدا آنچه شما ندانید من هر وقت بیاد قتلگاه فرزندان فاطمه افتم گریه مرا میگیرد .

٦- ابي عماره شعر خوان گوید امام ششم بمن فرمود ای اباعمار در باره حسین برای من شعری بخوان خواندم و خواندم و گریست و گریست تا خانه پر از گریه شد فرمود ای اباعمار هر که نوحه ای برای حسین بخواند و پنجاه کس را بگریاند مستحق بهشت است و هر که نوحه ای بخواند و سی کس را بگریاند مستحق بهشت است و هر کس بخواند و بیست کس را بگریاند مستحق بهشت است و ده کس را هم که بگریاند مستحق بهشت است و یکی را هم که بگریاند مستحق بهشت است و نوحه بخواند و خود هم بگرید

الجنة ومن انشد في الحسين فبكى فله الجنة ومن انشد في الحسين فتبا كى فله الجنة

۷ - حدثنا ابي (زه) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن الحسن بن موسى الخشاب عن علي بن حسان الواسطي عن عمه عبدالرحمن بن كثير الهاشمي عن داود بن كثير الرقي قال كنت عند ابي عبدالله عليه السلام اذا استسقى الماء فلما شربه رأيتته وقد استعبروا وقرقت عيناه بدموعه ثم قال يا داود لعن الله قاتل الحسين فما انغس ذكر الحسين للمعيش اني ما شربت ماء باردا الا اوزرت الحسين ومامن عبد شرب الماء فذكر الحسين عليه السلام ولعن قاتله الا كتب الله له مائة الف حسنة و محى عنه مائة الف سيئة ورفع له مائة الف درجة وكان كما اعتق مائة الف نسمة وحشره الله يوم القيمة ابلج الوجه

۸ - حدثنا ابي (رضا) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد الاهوازي عن القاسم بن محمد عن اسحق بن ابراهيم عن هرون بن خارجة قال سمعت ابا جعفر (ابا عبدالله) يقول وكل الله عزوجل بنير الحسين عليه السلام اربعة الاف ملك شعنا غبرا يبكونه الي يوم القيمة فمن زاره عارفا بحقه شيعيوه حتى يبلغوه مأمنه وان مرض عادوه غدوة وعشيا وان مات شهدوا جنازته واستغفروا له الي يوم القيمة

۹ - حدثنا محمد بن الحسن (زه) قال حدثنا احمد بن ادريس عن محمد بن احمد عن علي بن اسماعيل عن محمد بن عمرو الزيات عن فائدا الحناط عن ابي الحسن موسى بن جعفر عليه السلام قال من زار قبر الحسين عليه السلام عارفا بحقه غفر الله له ما تقدم من ذنبه وما تأخر

مستحق بهشت است و تبا كى هم كند مستحق بهشت است *

۷- داود بن كثير رقی گوید خدمت امام ششم بودم آب خواست و چون نوشید گریست و چشمش غرق اشك شد سپس فرمود ای داود خدا قاتل حسین ع را لعنت کند چه اندازه یاد حسین زندگی را ناگوار کند من آب سردی ننوشم جز آنکه یاد حسین کنم بنده ای نیست که آب نوشد و یاد حسین کند و قاتلش را لعنت کند جز آنکه خدا صد هزار حسنه برای او بشویسد و صد هزار گناه از او محو کند و صد هزار درجه برای او بالا برد و گویا صد هزار بنده آزاد کرده و روز قیامت بار خوار درخشان محشور گردد.

۸- هرون بن خارجه گوید از امام پنجم ع شنیدم میفرمود خدا بفر حسین ع چهار هزار فرشته موکل کرده است و تولید و خاک آلود که تا روز قیامت بنو گریه کنند و هر که با معرفت بحقش او را زیارت کند مشایعتش کنند تا او را بوطنش برسانند و اگر بیمار شد عیادتش کنند صبح و پین و اگر مرد سر جنازه اش آیند و برایش تا روز قیامت آمرزش خواهند.

۹- امام هفتم فرمود هر که قبر حسین ع را زیارت کند با معرفت بحق او خدا گناهان گذشته و آینده اش را بیامرزد.

- ۱۰ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن الحسن بن علي بن فضال عن ابي ايوب الخزاز عن محمد بن مسلم عن ابي جعفر محمد بن علي (ع) قال مروا شيعتنا بزيارة الحسين بن علي عليهما السلام فان زيارته تدفع الهم والفرق والحرق واكل السبع وزيارته مفترضة علي من اقر للمحسين بالامامة من الله عزوجل
- ۱۱ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محمد بن اسمعيل بن زريع عن صالح بن عقبة عن بشير الدهان قال قلت لابي عبدالله عليه السلام ربما فاتني الحج فاعرف عند قبر الحسين قال احسنت يا بشير ايما مؤمن اتى قبر الحسين عليه السلام عارفاً بحقه في غير يوم عيد كتبت له عشرون حجة وعشرون عمرة مبرورات متقبلات و عشرون غزوة مع نبي مرسل او امام عادل ومن اتاه في يوم عيد كتبت له مائة حجة ومائة عمرة و مائة غزوة مع نبي مرسل او امام عادل و من اتاه في يوم عرفة عارفاً بحقه كتبت له الف حجة والف عمرة مبرورات متقبلات والف غزوة مع نبي مرسل او امام عادل قال فقلت له و كيف بمثل الموقف قال فنظر الى شبه المغضب ثم قال يا بشير ان المؤمن اذا اتى قبر الحسين عليه السلام يوم عرفة واغتسل بالقرات ثم توجه اليه كتب الله عزوجل له بكل خطوة حجة بمناسكها ولا علمه الاقال وغزوة
- ۱۲ - حدثنا احمد بن الحسن القطن قال حدثنا الحسن بن علي السكري عن محمد بن زكريا الجوهري قال حدثنا ابن عايشة والحكم والعباس قالوا حدثنا مهدي بن ميمون عن محمد بن عبدالله بن ابي يعقوب عن ابن ابي نعم قال شهدت ابن عمر واتاه رجل فسأله عن دم البعوضة فقال

- ۱۰ - امام پنجم فرمود دستور دهید شیعیان ما را بزیارت حسین (ع) زیارتش دفع کند زیر آوار ماندن و غرق شدن و سوختن و درنده خواری را در زیارت او لازم است بر هر که برای حسین (ع) معترف بامامت باشد از طرف خدای عزوجل.
- ۱۱ - بشیر دهان گوید بامام ششم گفتم بسا باشد حج از من فوت شود و نزد قبر حسین (ع) عرفة را بگذرانم فرمود احسنت ای بشیر هر مؤمنی نزد قبر حسین (ع) آید با معرفت بحق او در غیر روز عید نوشته شود برایش بیست حج و بیست عمرة تمام و مقبول و بیست جهاد بایغیبر مرسل یا امام عادل و هر که روز عید زیارتش کند ثواب صد حج و صد عمرة و صد غزوه بایغیبر یا امام عادل دارد و هر که در عرفة زیارتش آید با معرفت بحقش نوشته شود برایش هزار حج و هزار عمرة تمام و پذیرفته و هزار جهاد بهمهراه یغیبر مرسل یا امام عادل گوید عرض کردم چگونه ثواب موقف عرفات را ببرم ؟ باخشم بمن نگاه کرد و فرمود بر راستی مؤمنی که عرفة زیارت قبر حسین آید و از فرات غسل کند و به آن رو کند خدای عزوجل بهر گامی ثواب یک حج با تمام مناسکش برای او بنویسد و همین دانم که یک جهاد هم اضافه کرده.
- ۱۲ - ابن ابي نعيم گوید نزد ابن عمر بودم که مردی از خون پشه از وی پرسید گفت تو ا کجاء زلی؟ گفت از اهل عرق. گفت باين مرد بنگرید که از خون پشه از من سؤال میکند

ممن انت قال من اهل العراق قال انظروا الى هذا يسألني عن دم البعوضة وقد قتلوا ابن رسول الله
وسمعت رسول الله يقول انهم اريحانتي من الدنيا يعني الحسن والحسين عليهما السلام

۱۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن
محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن ابن ابي بجران عن المثنى عن محمد بن مسلم قال سألت الصادق جعفر
بن محمد (ع) عن خاتم الحسين بن علي (ع) الى من صار وذكرت له اني سمعت انه اخذ من اصبعه
فيما اخذ قال عليه السلام ليس كما قالوا ان الحسين عليه السلام اوصى الى ابنه علي بن الحسين (ع) وجعل
خاتمه في اصبعه وفوض اليه امره كما فعله رسول الله صلى الله عليه وآله بامير المؤمنين عليه السلام وفعله امير المؤمنين
بالحسن عليه السلام وفعله الحسن بالحسين (ع) ثم صار ذلك الخاتم الى ابي عليه السلام بعد ابيه و منه صار
الي فهو عندي واني البسه كل جمعة واصلى فيه قال محمد بن مسلم فدخلت اليه يوم الجمعة
وهو يصلي فلما فرغ من الصلوة مد الي يده فرايت في اصبعه خاتماً نقشه لا اله الا الله عدة للقاء الله
فقال هذا خاتم جدى ابي عبد الله الحسين بن علي (ع)

۱۴ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن الحسين بن يزيد النوفلي
عن اسمعيل بن ابي زياد السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال كان النبي صلى الله عليه وآله
يقف عند طلوع كل فجر على باب علي و فاطمة (ع) فيقول الحمد لله المحسن المجمل المنعم
المفضل الذي بنعمته تتم الصالحات سميع (سمع) سامع بحمد الله ونعمته وحسن بلاؤه عندنا نعوذ
بالله من النار نعوذ بالله من صباح النار نعوذ بالله من مساء النار الصلوة يا اهل البيت انما يريد الله

و همانها بر رسول خدا ص را کشتند که من از رسول خدا ص شنیدم میفرمود این دو ریعانه منند ،
یعنی حسن و حسین ۰۴

۱۳ - محمد بن مسلم گوید از امام صادق از خاتم حسین بن علی پرسیدم که بدست کی افتاد
و باو یاد آور شدم که من شنیدم ده ضمن اموال دیگر بفارت رفته فرمود چنین نیست که گمان
برده اند حسین ع بپسرش علی بن الحسین وصیت کرد و خاتم خود را در انگشت او نمود و کار امامت
را باو را گذاشت چنانچه رسول خدا ص با امیرالمؤمنین کرد و او با حسن نمود و حسن با حسین سپس
این خاتم پس از پدر بپدر رسید و از او بمن رسیده و نزد منست و من هر جمعه بدست کنم و در آن
نماز کنم محمد بن مسلم گوید روز جمعه نزد او رفتم و نماز میخواند و چون از نمازش فارغ شد دست
بسوی من دراز کرد و در انگشت خاتمی دیدم که نقش آن لا اله الا الله عدة للقاء الله بود، فرمود این خاتم
جدم ابي عبد الله الحسين است.

۱۴ - پیغمبر هر سپیده دم بر در خانه علی و فاطمه میایستاد و میفرمود حمد از آن خدای محسن
و نیکوئی کن و فضیلت بخشیکه نعمت خود اعمال صالحه را تمام کرده سپید است و سامع بحمد خدا
و نعمت او و حسن آزمایش او بر ما، پناه برم بخدا از دوزخ پناه برم بخدا از بامداد دوزخ پناه

ليذهب عنكم الرجس اهل البيت و يطهركم تطهيرا هذه الاخبار كانت مكتوبة بعد المجلس الثامن و العشرين

۱۵ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد وعبدالله ابنا محمد بن عيسى ومحمد بن الحسين عن الحسن بن محبوب عن محمد بن القاسم النوفلي قال قلت لابي عبدالله الصادق عليه السلام المؤمن يرى الرؤيا فتكون كما رآها و ربما رأى الرؤيا فلا تكون شيئا فقال ان المؤمن اذا نام خرجت من روحه حركة ممدودة صاعدة الى السماء فكلما رآه روح المؤمن في ملكوت السماء في موضع التقدير و التدبير فهو الحق و كلما رآه في الارض فهو اضعاف احلام فقلت له و تصعد روح المؤمن الى السماء قال نعم قلت حتى لا يبقى منه شيء في بدنه فقال لالو خرجت كلها حتى لا يبقى منه شيء اذا لمات قلت فكيف يخرج فقال اما ترى الشمس في السماء في موضعها و ضوءها و شعاعها في الارض فكذلك الروح اصلها في البدن و حركتها ممدودة

۱۶ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا يعقوب بن يزيد قال حدثني بعض اصحابنا عن زكريا بن يحيى عن معاوية بن عمار عن ابي جعفر عليه السلام قال ان العباد اذا ناموا خرجت ارواحهم الى السماء فملاأت الروح في السماء فهو الحق و مارات في الهواء فهو الاضعاف الوان الارواح جنود مجندة فما تعارف منها ايتلف و ما تناكر منها اختلف فاذا كانت الروح

برم بغدا از شام دوزخ رحمت بر شما اهل بيت همانا خدا خواسته بليدى را از شما ببرد اى اهل بيت و بخوبى شما را پاكيزه كند.

ابن اخبار بطور اضافه پس از مجلس بيست و هشتم ذكر شده

۱۵- محمد بن قاسم نوفلى گويد با امام ششم ع گفتم بساء مؤمن خوابى بيند و همانطور واقع شود و بسا خوابى بيند و اثرى ندارد؛ فرمود چون مؤمن بخوابد از روحش حرکتى تا آسمان بگردد و هرچه را روح مؤمن در آسمان كه محل تقدير و تدبير است بيند حق است و هرچه را در زمين بيند اضعاف و احلام است با و گفتم روح مؤمن با آسمان بالا رود؛ گفت آرى گفتم تا آنجا كه چيزى از آن در تنش نماند؛ فرمود نه اگر همه برود كه ميبرد گفتم چگونه ميرود؛ فرمود آفتاب را نديدى كه بر جاي خود در آسمان است و تابش و پرتوش در زمين است همچنين روح اصلش در تن است و حركتش كشيده شود.

۱۶- امام پنجم فرمود بندگان خدا چون بخوابند روحشان با آسمان برود هرچه را روح در آسمان بيند حق است و آنچه را در هوا بيند بيهوده باشد هلا ارواح لشكري باشند گسيل شده آنها كه با هم الفتى دارند آشنا گردند و آنها كه با هم ناشناس در آيند مخالفت ورزند روحها در آسمان آشنا شوند و بد بينى كنند اگر در آسمان با هم آشنا شدند در زمين هم آشنا باشند و اگر در آسمان با

فی السماء تعارفت و تباغضت فاذا تعارفت فی السماء تعارفت فی الارض و اذا تباغضت فی السماء تباغضت فی الارض

۱۷ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن عيسى بن عبدالله العلوی عن ابيه عبدالله بن محمد بن عمر بن علی بن ابيطالب عن ابيه عن جده عن علی عليه السلام قال سألت رسول الله صلى الله عليه وآله عن الرجل ينام فيرى الرؤيا فرما كانت حقاً و ربما كانت باطلا فقال رسول الله صلى الله عليه وآله يا علي ما من عبد ينام الا عرج بروحه الى رب العالمين فما رأى عند رب العالمين فهو حق ثم اذا امر الله العزيز الجبار برد روحه الى جسده فصارت الروح بين السماء والارض فمارأته فهو اضغاث احلام وعنه باسناده عن علی بن الحكم عن ابان بن عثمان و حدثني محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محسن بن احمد الميثمي عن ابان بن عثمان عن ابي بصير عن ابي جعفر عليه السلام قال سمعته يقول ان لابليس شيطاناً يقال له هزاع يملا ما بين المشرق والمغرب في كل ليلة يأتي الناس في المنام و لهذا يرى الاضغاث

۱۸ - بسم الله الرحمن الرحيم حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قراءة عليه قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علی بن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن عيسى اليقطيني عن احمد بن عبد الله القروي (القروي) عن ابيه قال دخلت علی الفضل بن الربيع وهو جالس علی سطح فقال لي ادن فدنوت حتى حاذيته ثم قال لي اشرف الى البيت في الدار فاشرفت فقال ماترى في البيت قلت ثوباً مطروحاً فقال انظر حسناً فتأملت و نظرت فتيقنت فقلت رجل ساجد فقال لي تعرفه قلت لا قال هذا مولاك قلت و من مولاي فقال

هم بدین شدند در زمین هم بدین کردند.

۱۷ - علی ع فرمود از رسول خدا ص پرسیدم مردی خواب می بیند بسا حق است و بسا باطل رسول خدا ص فرمود ای علی هر بنده ای بخوابد روحش بسوی پروردگار بر آید هر چه را نزد پروردگار بیند حق است و چون خدای عزیز جبار دستور دهد روح بتن بر گردد در میان آسمان و زمین سیر کند و آنچه را در راه بیند بیهوده و باطل است.

- ابو بصیر گوید شنیدم امام پنجم می فرمود ابلیس دسته شیطانی دارد بنام هزاع که هر شب میان مشرق و مغرب را بر کنند و بخواب مردم آیند و به وسیله آنان مردم خواب پریشان بینند.

۱۸ - احمد بن عبدالله فروری از پدرش نقل کرده که گفت بر فضل بن ربیع وارد شدم و بر پشت با می نشسته بود بمن گفت نزدیک بیا نزدیک رفتم تا برابرش رسیدم گفت سر در این خانه بکش سر کشیدم گفت چه بینی؟ گفتم جامه ای روی زمین افتاده گفت خوب نگاه کن من تامل کردم و نگاه

تتجاهل على فقلت ما تتجاهل ولكنى لا اعرف لى مولى فقال هذا ابو الحسن موسى بن جعفر (ع) انى اتفقده الليل والنهار فلم اجده في وقت من الاوقات الا على الحال التى اخبرك بها انه يصلى الفجر فيعقب ساعة في دبر صلوته الى ان تطلع الشمس ثم يسجد سجدة فلا يزال ساجداً حتى تزول الشمس وقد وكل من يترصد الزوال فليست ادري متى يقول الغلام قد زالت الشمس اذ يثب فيبتيدي بالملوة من غير ان يجدد وضوءاً فاعلم انه لم ينم في سجوده ولا اغفى فلا يزال كذلك الى ان يفرغ من صلوة العصر فاذا صلى العصر سجد سجدة فلا يزال ساجداً الى ان تغيب الشمس فاذا غابت الشمس وثب من سجده فصلى المغرب من غير ان يحدث حدثاً ولا يزال في صلوته و تعقبه الى ان يصلى العتمة فاذا صلى العتمة افطر على شوى يؤتى به ثم يجدد الوضوء ثم يسجد ثم يرفع رأسه فينام نومة خفيفة ثم يقوم فيجدد الوضوء ثم يقوم فلا يزال يصلى فى جوف الليل حتى يطلع الفجر فليست ادري متى يقول الغلام ان الفجر قد طلع اذ قد وثب هو لصلوة الفجر فهذا دأبه منذ حول الى فقلت اتق الله ولا تحدث في امره حدثاً يكون منه زوال النعمة فقد تعلم انه لم يفعل احد باحد منهم سوءاً الا كانت نعمة زائلة فقال قد ارسلوا الى في غير مرة يأمروني بقتله فلم اجبهم الى ذلك و اعلمتهم انى لا افعل ذلك ولو قتلوني ما احببتهم الى ما سأأونى فلما كان بعد ذلك حول الى الفضل بن يحيى البرمكي فحبس عنده اياما فكان الفضل بن الربيع يبعث

کردم گفتم مردی در سجده است، گفت او را میشناسی؟ گفتم نه گفت او مولا و آقای تو است گفتم مولا یم کیست؟ گفت خود را بنادانی میزنی، گفتم نه من مولائی ندارم گفت ابن ابوالحسن موسى بن جعفر است من شب و روز از او بازرسى میکنم هر وقتى او را بهمین حال مینگرم او نماز صبح را میخواند و ساعتى تعقیب میگوید دنبال نمازش تا آفتاب میزند سپس بسجده میرود و در سجده است تا زوال شمس و کسی را پاینده زوال کرده نمیدانم چه وقت غلام میگوید ظهر شد که از جا میجهد و مشغول نماز میشود بدون تجدید وضوء از اینجا میدانم که در سجده خود نه خواب رفته و نه بیهوش شده بهمین حال است تا نماز عصر میخواند و بسجده می رود و میانند تا غروب آفتاب و آفتاب که غروب کرد میجهد و بدون تجدید وضوء نماز مغرب میخواند و بتعقیب نماز میگذرانند تا نماز عشاء را میخواند و پس از آن با کبابیکه برایش می آورند افطار میزنند و تجدید وضوء میکنند و بسجده میرود و سر بر میدارد و خواب سبکی میکند و بر میخیزد و تجدید وضوء میکند و بر پا میشود در دل شب نماز میخواند تا سپیده بدمد و نمیدانم چه وقت غلام اعلام طلوع فجر میکند که او برای نماز از جا میجهد از وقتی او را بمن تحویل دادند همین شیوه را دارد گفتم از خدا بترس و باو آزاری مرسان که باعث زوال نعمت از تو گردد تو میدانی کسی بیکی از آنها بدی نکرده جز آنکه نعمت از دستش رفته گفت بارها بمن دستور کشتن او را دادند و نپذیرفتم و اعلام کردم که اگر هم مرا بکشند او را نکشم پس از آن او را تحویل فضل بن يحيى برمکی دادند و مدتی هم نزد او زندانی

اليه في كل ليلة مائدة ومنع ان يدخل اليه من عند غيره فكان لا يأكل ولا يفطر الا على المائدة التي يؤتى به حتي مضى علي تلك الحال ثلثة ايام و لياليها فلما كانت الليلة الرابعة قدمت اليه مائدة للفضل بن يحيى قال و رفع عليه السلام يده الي السماء فقال يارب انك تعلم اني لو اكلت قبل اليوم كنت قد اعنت علي نفسي قال فاكل فمرض فلما كان من غد بعث اليه بالطبيب ليسئله عن العلة فقال له الطبيب ما حالك فتغافل عنه فلما اكثر عليه اخرج اليه راحته فاراها الطبيب ثم قال هذه علامتي و كانت خضرة وسط راحته تدل علي انه سم فاجتمع في ذلك الموضع قال فانصرف الطبيب اليهم وقال والله فهو اعلم بما فعلتم به منكم ثم توفي عليه السلام

۱۹ - وحدثني الشيخ ابو جعفر قراءة عليه قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار و حدثنا سعد بن عبد الله جميعا قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن يقطين عن اخيه الحسين عن ابيه علي بن يقطين قال استدعي الرشيد رجلا ببطل به امر ابي الحسن موسى بن جعفر (ع) و يقطعه و يخجله في المجلس فانتدب له رجل معزم فلما احضرت المائدة عمل ناموسا علي الخبز فكان كلما رام خادم ابي الحسن عليه السلام تناول رغيف من الخبز طار من بين يديه واستفز هرون الفرح والضحك لذلك فلم يلبث ابو الحسن عليه السلام ان رفع رأسه الي اسد مصور علي بعض الستور فقال له يا اسد الله خذ عدو الله قال فوثبت تلك الصورة كاعظم ما يكون من السباع قافتست ذلك المعزم فخر هرون و ندماؤه علي وجوههم

بود وفضل بن ربيع هر شب خوراکی برای او میفرستاد و نمیگذاشت از جای دیگر برای او بپزند و او هم افطار و خوراکی جز آن مائدة نداشت تا سه شبانه روز برای سوال گذشت و چون شب چهارم خوراک فضل بن يحيى را برای او آوردند دست با آسان برداشت و عرض کرد خدایا تو میدانی که اگر پیش از این چنین غذائی میخوردم بمرک خود کمک کرده بودم گوید خورد او بیمار شد و چون فردا پزشک بالینش فرستادند تا از دردش بپرسد در جواب پزشک تغافل کرد و چون باواصرار کرد کف دست خود را بلند کرد و پزشک نمود و فرمود درد من اینست و در وسط کف او سبزی بود که نشانه زهری بود که با او داده بودند گفت پزشک بر گشت و گفت خدایا دانسا تراست بدانچه با او کرد بدسپس وفات کرد

۱۹ - علی بن يقطين گوید رشید مردی خواست که امر امامت ابي الحسن موسى بن جعفر را بوسیله او باطل کند و او را خاموش سازد و در مجلس شرمندہ کند يك مرد افسونگری را برای او آوردند و چون سفره گسترده نیرنگی باخت باقرصه های نان که خادم ابي الحسن هر وقت میخواست کرده نانی بردارد از جلو دستش میبرد هرون از خنده و شادی از جا پریده بود برای این موضوع درنگی نشد که امام هفتم سر بلند کرد و بصورت شیریکه بر یکی از پرده ها بود فرمود ای شیرخدا بگیر دشمن خدا را گوید آن صورت جست و چون بزرگترین درنده آن جادوگر را بلعید هرون و

مغشياً عليهم و طارت عقولهم خوفا من هول مارأوه فلما افاقوا من ذلك بعد حين قال هرون لابي الحسن عليه السلام اسئلك بحقني عليك لما سئلت الصورة ان ترد الرجل فقال ان كانت عصي موسى ردت ما ابتلغته من حبال القوم و عصيهم فان هذه الصورة ترد ما ابتلغته من هذا الرجل فكان ذلك اعمل الاشياء في افاقة نفسه .

۲۰- حدثنا الشيخ قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد اليقطيني عن الحسن بن محمد بن بشار قال حدثني شيخ من اهل قطيعة الربيع من العامة ممن كان يقبل قوله قال قال لي قد رأيت بعض من يقرون بفضله من اهل هذا البيت فما رأيت مثله قط في نسكه و فضله قال قلت من وكيف رأيتك قال جمعنا ايام السندی بن شاهك ثمانين رجلا من الوجوه ممن ينسب الى الخير فادخلنا الى موسى بن جعفر عليه السلام فقال لنا السندی يا هؤلاء انظروا الى هذا الرجل هل حدث به حدث فان الناس يزعمون انه قد فعل مكروه به و يكثرون في ذلك و هذا منزله و فرشه موسع عليه غير مضيق ولم يرد به امير المؤمنين سوءاً و انما ينتظره ان يقدم فيناظره امير المؤمنين و هاهوذا صحيح موسع عليه في جميع امره فاسئلوه قال و نحن ليس لنا هم الا النظر الى الرجل و الى فضله و سمته فقال اماما ذكر من التوسعة و ما اشبه ذلك فهو على ما ذكر غير اني اخبركم ايها النفراني قد سقيت السم في تسع تمرات و اني اخضر غداً و بعد غد اموت قال فنظرت الى السندی بن شاهك يرتعد و يضطرب مثل السعفة قال

هدستانش غش کردند و برو افتادند و از ترس و هراس خرد آنها پرید و چون بهوش آمدند پس از مدتی هرون بامام گفت بحق خودم بر تو خواهش دارم که از این صورت بخواهی آن مرد را بر گرداند فرمود اگر عصای موسی آنچه را بلمید رد کرد از رشته ها و چوب دستی های جادو گران این صورت هم آنچه بلمیده رد میکند و این معجزه مؤثرترین وسیله کشتن آن حضرت گردید.

۲۰- حسن بن محمد بن بشار گوید مردی از اهالی قطیعة الربیع از عامه که مقبول القول بود گفت من برخی از اهل فضل خاندان پیغمبر را دیدم و چون او (موسی بن جعفر) در عبادت و فضل هرگز ندیدم گفتم که را گوئی و چگونه او را دیدی؟ گفت در دوران سندی بن شاهک ما هشتاد تن از معتقدان را جمع کردند و نزد موسی بن جعفر بردند سندی بناگفت ای آقایان شما ملاحظه کنید باین مرد آسیبی رسیده زیرا مردم معتقدند باو بد کرداری شده و در این باب مبالغه کنند؛ این منزل او است و این بستر راحت و سختی باو نشده و امیرالمؤمنین قصد سوئی با او ندارد و در همه امورش راحت است از او پرسید گوید ما مقصودی نداشتیم جز ملاحظه زیبایی و فضل و سیمای او آن حضرت گفت آنچه از بابت توسعه در منزل و امور دیگر گوید درست است جز اینکه من بشما عده اطلاع می دهم که در نه دانه خرما بمن زهر داده اند و من فردا سبزرنگ میشوم و بعد از فردا وفات میکنم گوید سندی بن شاهک نگاه کردم که بخود لرزید و مضطرب شد چون شاخه خرما - حسن راوی حدیث گوید این مرد از

الحسن و كان هذا الشيخ من خيار العامة شيخ صدیق مقبول القول ثقة ثقة جداً عند الناس

۲۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر (ره) قال حدثنا محمد بن احمد بن السناني قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي عن موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن علي بن سالم عن ابيه عن ثابت بن دينار قال سألت زين العابدين علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) عن الله جل جلاله هل يوصف بمكان فقال تعالى الله عن ذلك قلت فلم اسرى بنبيه محمد وآله الى السماء قال ليريه ملكوت السماء وما فيها من عجائب صنعته و بدائع خلقه قلت فقول الله عز وجل ثم ادنى فنادى فكان قاب قوسين او ادنى قال ذلك رسول الله ﷺ دنى من حجب النور فرأى ملكوت السموات ثم تدلى ﷺ فنظر من تحته الى ملكوت الارض حتى ظن انه في القرب من الارض كقاب قوسين او ادنى وصلى الله على نبينا محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين.

المجلس الثلاثون

وهو يوم السبت تسع خلون من المحرم والعاشر يوم الاحد من سنة

ثمان وستين وثلاث مائة وهو مقتل الحسين بن علي بن ابي طالب (ع)

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن عمر البغدادي الحافظ رحمه الله قال حدثنا ابو سعيد الحسن بن عثمان بن زياد التستري من كتابه قال حدثنا ابراهيم بن عبيد الله بن موسى بن يونس بن ابي اسحق السبيعي قاضي بلخ قال حدثتني مريسة بنت موسى بن يونس بن ابي اسحق وكانت عمتي قالت حدثتني صفية

خيار عامه بود و شيعي راستگو و مقبول القول بود و ثقوه و وثق جداً در پيش مردم.

۲۱ - ثابت بن دينار گوید امام از چهارم پرسیدم از خدای جل جلاله که آیا مکان دارد؟ فرمود خدا از آن برتر است، گفتم پس چرا پیغمبرش را به آسمان برد؟ فرمود تا ملکوت آسمان و آنچه از عجایب و بدایع آفرینش وی در آنست بوی بنماید گفتم گفتار خدای عزوجل (سوره النجم) که نزدیک شد و آویخت تا باندازه دوسر گمان بود یا نزدیکتر چه معنی دارد؟ فرمود مقصود از آن رسول خداست که نزدیک پرده‌های نور شد و ملکوت آسمان‌ها را دید و سپس آویخت در زیر پای خود ملکوت زمین را نگریست تا بنظر آورد که باندازه فاصله دو سر گمان بر زمین نزدیک شده و صلی الله علی نبینا محمد و آلہ اجمعین.

مجلس صبی نام = نهم محرم و دهم آن روز یکشنبه سال ۳۸

و آن در مقتل حسین (ع) است

۱ - امام چهارم فرمود چون مرك معاویه در رسید پرسش یزید را طلبید و برآبر خود نشانید و

بنت یونس بن ابی اسحاق الهمدانیة و كانت عمتي قالت حدثتني بهجة بنت الحرث بن عبد الله التغلبي عن خالها عبد الله بن منصور و كان رضيما لبعض ولد زيد عن علي عليه السلام قال سألت جعفر بن محمد بن علي بن الحسين (ع) فقلت حدثني عن مقتل ابن رسول الله صلى الله عليه وآله فقال حدثني ابي عن ابيه قال لما حضرت معاوية الوفاة دعا ابنه يزيد لعنه الله فاجلسه بين يديه فقال له يا بني اني قد ذلت لك الرقاب الصعاب ووطدت لك البلاد وجعلت الملك وما فيه لك طعمة و اني اخشى عليك من ثلثة نفر يخالفون عليك بجهدهم وهم عبد الله بن عمر بن الخطاب و عبد الله بن الزبير و الحسين بن علي فاما عبد الله بن عمر فهو معك فالزمه و لاتدعه و اما عبد الله بن الزبير فقطعه ان ظفرت به ارباً ارباً فانه يجثولك كما يجثو الاسد لفريسته و يواربك مواربة الثعلب للكلب و اما الحسين عليه السلام فقد عرفت حظه من رسول الله صلى الله عليه وآله و هو من لحم رسول الله و دمه و قد علمت لامحالة ان اهل العراق سيخرجونه اليهم ثم يخذلونه و يضيعونه فان ظفرت به فاعرف حقه و منزلته من رسول الله صلى الله عليه وآله و لاتؤاخذه بفعله و مع ذلك فان لنا به خلطة و رحماً و اياك ان تناله بسوء و يرى منك مكروها قال فلما هلك معاوية و تولى الامر بعده يزيد بعث عامله علي مدينة رسول الله و هو عمه عتبة بن ابی سفيان فقدم المدينة و عليها مروان بن الحكم و كان عامل معاوية فاقامه عتبة من مكانه و جلس فيه لينفذ فيه امر يزيد فهرب مروان فلم يقدر عليه و بعث عتبة الي الحسين بن علي فقال ان امير المؤمنين امرك ان تباع له فقال الحسين عليه السلام يا عتبة قد علمت انا اهل بيت الكرامة و معدن الرسالة و اعلام الحق الذين اودعه الله عزوجل قلوبنا و انطق به السنن فانطقت باذن الله عزوجل و لقد سمعت

گفت بستم من کردن گشان را برایت رام کردم و کشورها را برایت آماده نمودم و سلطنت را بگام تو انداختم و از سه کس که با همه توان خود باتو مخالفت کنند بر تو نگرانم که عبد الله بن عمر بن خطاب و عبد الله بن زبير و حسين بن علي ع باشند ، عبد الله بن عمر از دل باتواست باو بچسب و دست از او بر مدار عبد الله بن زبير را اگر بچنگ آوردی تیکه تیکه کن که چون شیر بر تو بجهد و چون روباه از تو پنهان گردد و اما حسين بن علي را دانی چه نسبتی با رسول خدا ص دارد و از گوشت و خون وی باشد من میدانم که مردم عراق او را بر تو بشوراند و دست از او بدارند و ضایعش کنند اگر باو دست یافتی حق او را بشناس و مقام او را نسبت به رسول خدا ص رعایت کن و مؤاخذه اش مکن با اینکه ما با او همدم و خویش هستیم مبادا باو بدی کنی و از تو بدی بیند . چون معاویه مرد و يزيد متصدی کار شد عیش عتبه را حاکم مدینه ساخت عتبه بدینه آمد و حاکم سابق آن از طرف معاویه مروان بن حکم بود جای او را گرفت و بر نشست تا دستور يزيد را درباره اش اجرا کند مروان گریخت و بر او دست نیافت عتبه حسين بن علي ع را خواست و گفت امير المؤمنين دستور داده باوی بیعت کنی حسين بن علي فرمود ای عتبه تو میدانی که ما اهل بیت کرامت و معدن رسالتیم و اعلام حقیکه خدا بد لها سپرده و زبان ما را بدان گویا ساخته من باذن خدای عزوجل گویا بشدم و از جدم رسول خدا ص شنیدم که میفرمود خلافت بر فرزندان ابی سفيان حرام

جدی رسول الله ﷺ يقول ان الخلافة محرمة على ولد ابي سفيان و كيف اباع اهل بيت
 قد قال فيهم رسول الله ﷺ هذا فلما سمع عتبة ذلك دعا الكاتب و كتب بسم الله الرحمن الرحيم
 الى عبدالله يزيد امير المؤمنين من عتبة بن ابي سفيان اما بعد فان الحسين بن علي ليس يرى
 لك خلافة ولا بيعة فرأيتك في امره و السلام فلما ورد الكتاب على يزيد لعنه الله كتب الجواب
 الى عتبة اما بعد فاذا اتاك كتابي هذا فعجل على بجوابه و بين لي في كتابك كل من في طاعتي
 او خرج عنها وليكن مع الجواب رأس الحسين بن علي (ع) فبلغ ذلك الحسين فهم بالخروج
 من ارض الحجاز الى ارض العراق فلما اقبل الليل راح الى مسجد النبي ﷺ ليودع القبر
 فلما وصل الى القبر سطع له نور من القبر فعاد الى موضعه فلما كانت الليلة الثانية راح ليودع القبر
 فقام يصلي فاطال فنعس وهو ساجد فجاءه النبي ﷺ و هو في منامه فاخذ الحسين ﷺ و
 ضمه الى صدره و جعل يقبل عينيه و يقول بابي انت كاني اراك مر ملا بدمك بين عصابة من هذه
 الامة يرجون شفاعتي مالهم عند الله من عتاق يا بني انك قادم على ابيك و امك و اخيك و هم
 مشتاقون اليك وان لك في الجنة درجات لا تنالها الا بالشهادة فانتمبه الحسين ﷺ من نومه با كيا
 فاتي اهل بيته فاخبرهم بالرؤيا و ودعهم و حمل اخواته على المحامل و ابنته و ابن اخيه القاسم
 بن الحسن بن علي (ع) ثم سار في احد و عشرين رجلا من اصحابه و اهل بيته منهم ابوبكر بن
 علي و محمد بن علي و عثمان بن علي و العباس بن علي و عبدالله بن مسلم بن عقيل و علي بن الحسين

است چگونه با خاندانی بیعت کنم که رسول خدا ص در باره آنها چنین گفته چون عتبه ابن را شنید
 بکتابش دستورداد نوشت:

بسم الله الرحمن الرحيم بسوی عبدالله يزيد امير المؤمنين از طرف عتبه بن ابي سفيان اما بعد به راستی
 حسین بن علی برای توحق خلافت و بیعت معتقد نیست در باره او هر نظری خواهی بگویی و السلام. چون نامه بیزید
 رسید بعتبه جواب نوشت اما بعد این نامه ام که بتو رسید فوری جواب بنویس و شرح بده در نامه ات
 هر که معطیم من است و هر که مخالف من است و باید بر حسین بن علی با جواب نامه باشد. این خبر
 به حسین رسید و آهنگ عراق کرد شب بمسجد پیغمبر آمد تا با قبر آن حضرت وداع کند چون بقر رسید
 نوری از قبر درخشید و بجای خود برگشت و شب دوم برای وداع آمد و بنماز ایستاد و طول دارد تا
 پیرتش برد و پیغمبر ص بخوابش آمد و او را در آغوش گرفت و بسینه چسباند و چشمش را بوسید و فرمود
 پدرم بقر بانگ گویا بخونت آغشته بینم در میان جمعی از این امت که امید شفاعتم دارند و نزد خدا برای
 آنها بهره ای نیست پس رانم تو نزد پدر و مادر و برادر خود می آئی و همه مشتاق تو اند و در بهشت درجاتی
 داری که جز با شهادت بدان نرسی حسین ع گریان از خواب برخاست و نزد خاندان خود آمد و خواب
 خود را گفت و با آنها وداع کرد و خواهران و دختران و برادرزاده اش قاسم را بر محمل سوار کرد
 و با بیست و یک تن از اصحاب و اهلیتتش حرکت نمود که از آن جمله اند ابوبکر بن علی، محمد بن علی:

الاكبر و على بن الحسين الاصغر عليهما السلام و سمع عبد الله بن عمر بخروجه فقدم راحلته و خرج خلفه مسرعاً فادر كه في بعض المنازل فقال اين تريد يا بن رسول الله قال العراق قال مهلا رجع الى حرم جدك فابى الحسين عليه السلام عليه فلما رأى ابن عمر اياه قال يا ابا عبد الله اكشف لى عن الموضوع الذى كان رسول الله صلى الله عليه وآله يقبله منك فكشف الحسين عليه السلام عن سرته فقبلها ابن عمر ثلاثاً و بكى وقال استودعك الله يا ابا عبد الله فانك مقتول في وجهك هذا فسار الحسين عليه السلام واصحابه فلما نزلوا ثعلبية ورد عليه رجل يقال له بشر بن غالب فقال يا بن رسول الله صلى الله عليه وآله اخبرنى عن قول الله عز وجل يوم ندعو كل اناس بامامهم قال امام دعا الى هدى فاجابوه اليه و امام دعا الى ضلالة فاجابوه اليها هؤلاء في الجنة و هؤلاء في النار و هو قوله عز وجل فريق في الجنة و فريق في السعير ثم سار حتى نزل العذيب فقال فيها قايلة الظهيرة ثم انتهى من نومه باكياً فقال له ابنة ما يبكيك يا ابا فقال يا بنى انها ساعة لا تكذب الرؤيا فيها وانه عرض لى في منامى نارض فقال تسرعون السير و المنايا تسير بكم الى الجنة ثم سار حتى نزل الرهيمة فورد عليه رجل من اهل الكوفة يكنى اباهرم فقال يا بن النبي صلى الله عليه وآله اخرجك من المدينة فقال ويحك يا اباهرم شتموا عرضى فصبرت و طلبوا مالى فصبرت و طلبوا دمي فهربت و ايم الله ليقتلنى ثم ليلبس منهم الله ذل اشاملا

عثمان بن على و عباس بن على، عبد الله بن مسلم بن عقيل، على بن الحسين الاكبر؛ على بن الحسين الاصغر عبد الله بن عمر از حرکت او مطلع شد و شتابان دنبال آن حضرت رفت و در يكى از منازل بآن حضرت رسيد و عرض كرد يا بن رسول الله قصد كجا دارى؟ فرمود عراقى گفت آرام باش برگرد بهرم جدت حسين ع نپذيرفت و در اين صورت ابن عمر عرض كرد اى ابا عبد الله آنجا را كه رسول خدا ميبوسيد بمن بسا حسين ناف خود را عيان كرد و ابن عمر سه بار بر آن بوسه زد و گريست و گفت تورا بخدا ميسپارم كه تو در اين سفر كشته خواهى شد، حسين و اصحابش روان شدند تا بمنزل ثعلبية رسيدند و مردى بنام بشر بن غالب بر آنها در آمد و عرض كرد يا بن رسول الله بمن خيبره از گفتار خداى عزوجل (سوره اسراء - ۷۱) روزيكه هر مردى را با امامشان دعوت كنيم - فرمود اماميكه بحق دعوت كرده و او را اجابت كردند و اماميكه بگمراهى دعوت كرده و او را اجابت كردند آنان در بهشتند و اينان در دوزخ و اين استكه فرمود (شورى ۷) گروهى در بهشت و گروهى در دوزخ سپس روان شد تا بعذيب منزل كرد و در آن بخواب نيمه روز شد و گريبان از خواب بيدار شد پسرش باو گفتت پدر جان براى چه گريه ميكنى؟ فرمود پسر جانم اين ساعتى است كه خواب آن دروغ نيست در خواب كسى بمن بر خورد و گفت شما در رفتن شتاب ميكنيد و مرك شما را ببهشت ميبرد سپس رفت تا به رهيبه رسيد و مردى از اهل كوفه كه اباهرمش ميگفتند بر آن حضرت وارد شد و گفت اى زاده بيمبر چرا از مدينه بيرون شدى فرمود واى بر تو اى اباهرم دشنام دادند صبر كردم، مال مرا بردند صبر كردم و خواستند خونم را بريزند گريختم و بخدا مرا ميکشند خدا جامه سرتاسر خوارى در آنها كند و شمشير برنده بر آنها مسلط نمايد و بر آنها كسى گمارد كه خوارشان كند گفت خبر بعبيد الله بن زياد رسيد كه حسين

و سیفاً قاطعاً و لیسلمن علیهم من یدلهم قال وبلغ عبیدالله بن زیاد لعنه الله الخبر و ان الحسین علیه السلام قد نزل الرهیمية (الرهیمية ظ) فاسرل الیه الحر بن یزید فی الف فارس قال الحرفلما خرجت من منزلی متوجها نحو الحسین علیه السلام نودیت ثلاثا یا حر ابشر بالجنة فالتفت فلم اراحداً فقلت ثکلت الحرامه یدخرج الی قتال ابن رسول الله صلی الله علیه و آله یبشر بالجنة فرهقه عند صلوة الظهر فامر الحسین علیه السلام ابنه فاذن و اقام و قام الحسین علیه السلام فصلی بالفریقین جمیعاً فلما سلم و ثب إلحر بن یزید فقال السلام علیک یا بن رسول الله و رحمة الله وبر کاته فقال الحسین علیه السلام وعلیک السلام من انت یا عبد الله فقال انا الحر بن یزید فقال یا حر اعلینا ام لنا فقال الحر والله یا بن رسول الله لقد بعثت لقتالک و اعوذ بالله ان احشر من قبری و ناصیتی مشدودة الی رجلی و یدی مغلولة الی عنقی و اکب علی حر وجهی فی النار یا بن رسول الله این تذهب ارجع الی حرم جدک فانک مقتول فقال الحسین علیه السلام .

سامضی فما بالموت عار علی الفتی
و وادی الرجال الصالحین بنفسه
فان مت لم اندم و ان عشت لم الم
کفی بک ذلا ان تموت و ترغما

ثم سار الحسین علیه السلام حتی نزل القطقطانية فنظر الی فسطاط مضروب فقال لمن هذا الفسطاط فقیل لعبیدالله بن الحر الحنفی (الجعفی ظ) فاسرل الیه الحسین علیه السلام فقال ایها الرجل انک مذنب

۴ در رهیمی فرود آمده حر بن یزید را با هزار سوار جلو او فرستاد حر گفت چون از منزل بر آمدم که برابر حسین ۴ روم سه بار ندائی شنیدم که ای حر مزده بهشت گیر بر کشتم کسی رانیدم گفتم مادر برای حر نشیند بچنگ زاده پیغمبر می رود چگونه مزده بهشت دارد حر هنگام نماز ظهر بعسین ۴ رسید حسین پسرش را امر کرد اذان و اقامه گفت و حسین ۴ با هر دو گروه نماز ظهر را خواند و چون سلام نماز داد حر پیش جسته و عرض کرد السلام علیک یا بن رسول الله و رحمة الله و بر کاته حسین فرمود وعلیک السلام تو کیستی ای بنده خدای گفت من حر بن یزیدم فرمود حر بچنگ ما آمدی یا بیاری ما گفت مرا بچنگ تو فرستادند و بخدا پناه می برم که از قبر بر آیم و پایم بموی سرم بسته باشد و دستم بگردنم و مرا به رو در آتش جهنم اندازند ای زاده رسوا خدا ص کجا میروی بر گرد بحرمت جدت زیرا تو را میکشند حسین فرمود:

من میروم و ز مرگ ننگی نبود
همدرد نکویان شود و جان بدهد
با عیب بمانم و بمیرم بی غم

حسین ره سپرد تا بقطقطانیه منزل کرد و خیمه ای بر پا دید فرمود این خیمه از کیست، گفتند از عبیدالله بن حر حنفی حسین باو پیغام داد که ای مرد تو گنهکار و خطاکاری و به راستی خدای عزوجل

خاطی، ان الله عزوجل آخذك بما انت صانع ان لم تتب الى الله تبارك وتعالى في ساعتك هذه فتنصرني و يكون جدی شفیعك بين یدی الله تبارك و تعالی فقال یابن رسول الله و الله لو نصرتك لکننت اول مقتول بین یدیک ولكن هذا فرسی خذہ الیک فوالله ما ركبتہ قط وانا اروم شیئا الا بلغته ولا ارادنی احد الا نجوت علیه فدونك فخذہ فاعرض عنه الحسین علیه السلام بوجهه ثم قال لا حاجة لنا فیک ولا فی فرسک وما کننت منخذ المصلین عضداً ولكن فر فلا لنا ولا علينا فانه من سمع واعیتنا اهل البيت ثم لم یجبنا کبه الله علی وجهه فی نار جهنم ثم سار حتی نزل کربلا فقال ای موضع هذا فقیل هذا کربلا یابن رسول الله فقال هذا والله یوم کرب و بلاء و هذا الموضع الذی بهراق فیہ دماؤنا و یباح فیہ حریمنا فاقبل عبیدالله بن زیاد بعسکره حتی عسکر بالنخيلة و بعث الی الحسین علیه السلام رجلاً یقال له عمر بن سعد فی اربعة آلاف فارس و اقبل عبیدالله بن الحصین التمیمی فی الف فارس یتبعه شیبث بن ربعی فی الف فارس و محمد بن الاشعث بن قیس الکندی ایضا فی الف فارس و کتب لعمر بن سعد علی الناس و امرهم ان یسمعوا له و یطیعوه فبلغ عبیدالله بن زیاد ان عمر بن سعد یسامر الحسین علیه السلام و یحدثه و یکره قتاله فوجه الیه شمر بن ذی الجوشن فی اربعة آلاف فارس و کتب الی عمر بن سعد اذا تاک کتابی هذا فلا تمهلن الحسین بن علی و خذ بکظمه و حل بین الماء و بینہ کما حیل بین عثمان و بین الماء یوم الدار فلما وصل الکتاب الی عمر بن

بدانچه کردی مؤاخذہات کند اگر در این موقع بخدا توبہ نکنی و مرا باری نکنی تا جدم برابر خدای تبارک و تعالی شفیع تو باشد.

گفت یابن رسول الله اگر باریت کنم اول کس باشم که جانم قربانت کنم ولی ابن اسبم را تقدیمت کنم که بخدا هر وقت سوارش شدم هرچه را خواستم دریافتم و هر که قصد مرا کرده از او نجات یافتم او را برگیر حسین از او روگردانید و فرمود ما را نیاری بتو و اسب تو نیست و من ستمکاران را بکمک خود نیندیرم ولی بگیر و نه باماباش و نه برمازیرا هر که فریاد و شیون ما خاندان را بشنود و اجابت نکند خدایش برو در دوزخ اندازد سپس روانه شد تا بکربلا رسید و فرمود اینجا کجا است؟ گفتند کربلا است یابن رسول الله فرمود بخدا امروز روز گرفتاری و بلا است و در اینجا خون ماریخته شود و حریم مامباح گردد عبیدالله بن زیاد در نخیله قشون خود را سان دید و مردی بنام عمر بن سعد را با چهار هزار سوار برابر حسین علیه السلام فرستاد و عبیدالله بن حصین تمیمی هم با هزار سوار دنبالش آمد و شیبث ربعی با هزار سوار و محمد بن اشعث بن قیس کنندی با هزار سوار و فرمان روی عمر سعد بود و بیهمه دستور اطاعت او رسید عبیدالله خبر دادند که عمر سعد شبها با حسین هم صحبت میشود و از نبرد او خودداری میکند شمر بن ذی الجوشن را با چهار هزار دنبالش او فرستاد و بعمر سعد نوشت این نامه من که بتو رسید حسین بن علی را مهلت مده و گلوی او را بگیر و آب را بر او بیند چنانچه در یوم الدار بر عثمان بستند این نامه که بعمر سعد رسید جارچیش فریاد کشید ما حسین و یارانش را

سعد لعنه الله امر مناديه فنادى انا قد اجلنا حسيناً واصحابه يومهم وليلتهم فشق ذلك على الحسين
 ﷺ و على اصحابه فقام الحسين ﷺ في اصحابه خطيباً فقال اللهم انى لا اعرف اهل بيت ابر
 ولا ازكى ولا اطهر من اهل بيتى ولا اصحاباً هم خير من اصحابى وقد نزل بى ما قد ترون وانتم
 فى حل من بيعتى ليست لى فى اعناقكم بيعة ولا لى عليكم ذمة وهذا الليل قد غشىكم فاتخذوه
 جملاً و تفرقوا فى سواده فان القوم انما يطلبونى ولو ظفروا بى الذهلوا عن طلب غيرى فقام اليه
 عبدالله بن مسلم بن عقيل بن ابى طالب فقال يا بن رسول الله ماذا يقول لنا الناس ان نحن خذلنا
 شيخنا و كبيرنا و سيدنا و ابن سيد الاعمام و ابن نبينا سيد الانبياء لم نضرب معه بسيف ولم نقاتل
 معه برمح لا والله او نرد مورداً و نجعل انفسنا دون نفسك و دماءنا دون دمك فاذا نحن فعلنا ذلك
 فقد قضينا ما علينا و خرجنا مما لزمنا و قام اليه رجل يقال له زهير بن القين البجلي فقال يا بن
 رسول الله و ددت انى قتلت ثم نشرت ثم قتلت ثم نشرت ثم قتلت ثم نشرت فى الذين معك
 مائة قتلة و ان الله دفع بى عنكم اهل البيت فقال له و لاصحابه جزيتهم خيراً ثم ان الحسين ﷺ
 امر بحفيرة فحفرت حول عسكره شبه الخندق و امر فحشيت حطبا و ارسل علياً ابنه ﷺ فى
 ثلثين فارساً و عشرين راجلاً ليستقوا الماء وهم على وجل شديد و انشأ الحسين ﷺ يقول.

يا دهر اف لك من خليل
 كم لك فى الاشراق والاصيل

يكشبانه روز مهلت داديم اين جار بسر حسين و بارانش ناگوار شد ، حسين يا خاست ، خطبه
 خواند و فرمود:

من خاندانى خوش رفتارتر و پاک تر از خاندان خودم نمى شناسم و يارانى بهتر از يارانم،
 مينگرید که بر سر من چه آمده است؟ شما را از بيعت خود آزاد کردم شما را بيعتى بعهده نيست و
 بر شما از من ذمه اى نباشد شب شمارا فرا گرفته آن را مر کب خود سازيد و در اطراف پراکنده شويد
 زیرا اين قوم همانا مرا تعقيب کنند و اگر مرا يافتند بدنياى ديگرى نروند عبدالله بن مسلم بن عقيل يا
 خاست و گفت يا بن رسول الله مردم چه گویند که ما شيخ و بزرگ و آقا و آقا زاده خود را و زاده پيغمبر يکه
 سيد انبياء است و اگذاريم و شمشيرى برايش نزنيم و نيزه اى بکار نبريم نه بخدا تادر سر انجام تو
 در آيم و جان و خون خود را قربانت کنيم چون چنين کنيم آنچه بر ما است ادا کرده باشيم و از عهده اى
 که داريم بر آيم، مردى هم بنام زهير بن قين بجلي برخاست و گفت يا بن رسول الله دوست دارم براى
 يارى تو و همراهانت صد بار کشته شوم و زنده شوم و خدا بوسيله من از شما خاندان دفاع کند با و يارانش گفت
 جزاى خير بينيد سپس حسين دستور داد شبه خندقى گرد بارانش کنند و از هيزم پر کردند
 و پسرش على «ع» را با سى سوار و بيست بياده فرستاد آب آورند و آنها ترسان بودند و
 خود اين شعر مىسرود:

اف بتو اى روزگار يار ستمگر
 چند بصبح و پسين چه گرك تناور

من طالب و صاحب قتيل
و اما الامر الى الجليل
والدهر لا يقنع بالبديل
و كل حى سالك سبيلى

ثم قال لاصحابه قوموا فاشربوا من الماء يكن آخر زادكم وتوضؤوا و اغتسلوا و اغسلوا
ثيابكم لتكون اكلانكم ثم صلى بهم الفجر وعبأهم تعبئة الحرب و امر بحفيزته التى حول عسكره
فاضرمت بالنار ليقاتل القوم من وجه واحد و اقبل رجل من عسكر عمر بن سعد على فرس له
يقال له ابن ابى جويرية المزنى فلما نظر الى النار تتقد صفق بيده و نادى يا حسين و اصحاب
الحسين ابشروا بالنار فقد تمعجلموها فى الدنيا فقال الحسين عليه السلام من الرجل فقيل ابن ابى جويرية
المزنى فقال الحسين عليه السلام اللهم اذقه عذاب النار فى الدنيا فنقر به فرسه فالفاه فى تلك النار
فاحترق ثم برز من عسكر عمر بن سعد رجل آخر يقال له تميم بن الحصين الفزارى فنادى يا حسين
و يا اصحاب الحسين اما ترون الى ماء الفرات يلوح كأنه بطون الحيات (الحيتان) والله لا ذقت منه
قطرة حتى تدوقوا الموت جزعا فقال الحسين عليه السلام من الرجل فقيل تميم بن حصين فقال الحسين عليه السلام
ها و ابوه من اهل النار اللهم اقتل هذا عطشا فى هذا اليوم قال فخنقه العطش حتى سقط عن فرسه
فوطئته الخيل بسنابكها فمات ثم اقبل اخر من عسكر عمر بن سعد يقال له محمد بن اشعث بن
قيس الكندى فقال يا حسين بن فاطمة اية حرمة لك من رسول الله ليست لغيرك قال الحسين عليه السلام
هذه الاية ان الله اصطفى آدم و نوحا و آل ابراهيم و آل عمران على العالمين ذرية الاية ثم قال

برکنی از یار خویش افسر وهم سر
کار هماناست سوی حضرت داور
نیست قناعت ورا بدیگر و کمتر
هر که بود زنده راهمن رود آخر

سپس بیارانش فرمود برخیزید و آب نوشید که توشه آخرین شماست وضوء سازید و غسل
کنید و جامه بشوئید برای کفن سپس نماز بامداد را با آنها خواند و آنها را برای جنگ بصف
کرد و دستور داد هیزم خندق را آتش زدند تا با لشکر دشمن از یکسو نبرد کند، ابن ابی جویریه
از لشکر عمر سعد آمد و باش سوزان نگاه کرد و گفت ای حسین وای یاران حسین مژده آتش گیرید
که درد دنیا بدان شتافتید حسین؟ فرمود کیست این مرد؟ گفتند این جویریه، گفت خدایا بچشان او را
عذاب آتش درد دنیا، اسبش رم برداشت و او را در همان آتش انداخت و سوخت مرد دیگری بنام تميم
بن حصين فزارى از عسكر عمر بن سعد بیرون آمد و چار کشید ای حسین و یاران حسین آب فرات را
ببینید که چون شکم ماهی موج زند بخدا قطره ای از آن نچشید تا از بی تابی جان دهید، حسین فرمود
این مرد کیست؟ گفتند تميم بن حصين است فرمود او و پدرش از اهل دوزخ باشند خدایا امروز او را از
تشنگی بکش تشنگی او را گلوگیر کرد تا از اسبش بزمین افتاد و زیر سم اسبها خرد شد و مرد دیگری
از قشون عمر بن سعد بنام محمد بن اشعث کندی پیش آمد و گفت ای حسین بن فاطمه تو از طرف رسول

والله ان محمداً لمن آل ابراهيم و ان العترة الهادية لمن آل محمد من الرجل فقيل محمد بن اشعث بن قيس الكندي فرفع الحسين عليه السلام رأسه الى السماء فقال اللهم ار محمد بن الاشعث ذل في هذا اليوم لا تعزه بعد هذا اليوم ابداً فعرض له عارض فخرج من العسكر يتبرز فسلط الله عليه عقر بافلذعه فمات بادي العورة فبلغ العطش من الحسين عليه السلام و اصحابه فدخل عليه رجل من شيعته يقال له يزيد بن الحصين الهمداني قال ابراهيم بن عبدالله راوى الحديث هو خال ابي اسحق الهمداني فقال يا بن رسول الله اتأذن لي فاخرج اليهم فاملهم فاذن له فخرج اليهم فقال يا معشر الناس ان الله عز و جل بعث محمداً بالحق بشيراً و نذيراً و داعياً الى الله باذنه و سراجاً منيراً و هذا ماء الفرات تقع فيه خنازير السواد و كلا بها و قد حيل بينه و بين ابنه فقالوا يا يزيد فقد كثرت الكلام فاكفف فوالله ليعطش الحسين كما عطش من كان قبله فقال الحسين اقمديا يزيد ثم وثب الحسين عليه السلام متوكياً على سيفه فنادى باعلى صوته فقال انشدكم الله هل تعرفوني قالوا نعم انت ابن رسول الله و سبطه قال انشدكم الله هل تعلمون ان جدى رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم قالوا اللهم نعم قال انشدكم الله هل تعلمون ان امى فاطمة بنت محمد عليه السلام قالوا اللهم نعم قال انشدكم الله هل تعلمون ان ابي على بن ابي طالب قالوا اللهم نعم قال انشدكم الله هل تعلمون ان جدتى خديجة بنت خويلد اول نساء

خدا چه حرمتی داری که دیگران ندارند؟ فرمود از این آیه (آل عمران ۲۳) خدا بر گزیده آدم و نوح و خاندان ابراهيم و خاندان عمران را بر جهانيان نژادهائیکه از یکدیگرند

سپس فرمود بخدا محمد از خاندان ابراهيم است و عترت رهبر از خاندان محمدند. فرمود این مرد کیست؟ گفتند محمد بن اشعث بن قيس کندی است حسین سر بآسمان برداشت و گفت خدایا بمحمد بن اشعث يك خوارى بده که هرگز عزیزش نگردانی بر او عارضه ای رخداد و از لشکر بکناری رفت تا خود را وارسد و خدا کژدمی بر او مسلط کرد و او را گزید و مکشوف العوره جان داد.

تشنگی بر حسین و یارانش غلبه کرد یکی از یارانش بنام يزيد (بربرخ ب) بن حصین همدانی (راوى حديث ابراهيم بن عبدالله گوید او خال ابي اسحق همدانی بوده) خدمت آن حضرت آمد و عرض کرد يا بن رسول الله بمن اجازه ده بروم و با این لشکر سخن کنم با و اجازه داد نزد آنها رفت و گفت ای گروه مردم براستی خدا محمدا را براستی فرستاد تا بشیر و نذیر و داعی بخدا باشد با اجازه او و چراغ فروزنده باشد این آب فراست که خو کهای ده نشینان و سگانشان در آن غوطه خورند و از فرزند او دریغ داشتید در جواب گفتند ای يزيد بسیار سخن دراز کردی بس کن باید حسین تشنگی کشد چنانچه کسانی پیش از او تشنه ماندند حسین فرمود يزيد بنشین و خود از جا جست و بر شمشیر تکیه داد و به آواز بلند فریاد کرد و فرمود شما را بخدا آیا مرا میشناسید؟ گفتند آری، تو زاده رسول خدائی و سبط او، گفت شما را بخدا می دانید چدم رسول خداست؟ بخدا آری، بخدایمى دانید مادرم فاطمه دختر محمد است؟ بخدا آری، شما را بخدا می دانید که پدرم على بن ابي طالب است؟ گفتند بخدا آری، می دانید جده ام خديجه دختر خويلد اول زن این امت است؟ گفتند بخدا آری گفت شما را بخدا

هذه الامة اسلاما قالوا اللهم نعم قال انشدكم الله هل تعلمون ان سيد الشهداء حمزة عم ابي قالوا اللهم نعم قال فانشدكم الله هل تعلمون ان جعفر الطيار في الجنة عمي قالوا اللهم نعم قال فانشدكم الله هل تعلمون ان هذا سيف رسول الله وانا متقلده قالوا اللهم نعم قال فانشدكم الله هل تعلمون ان هذه عمامة رسول الله انا لابسها قالوا اللهم نعم قال فانشدكم الله هل تعلمون ان عليا كان اولهم اسلاماً و اعلمهم علماً و اعظمهم حلماً و انه ولي كل مؤمن و مؤمنة قالوا اللهم نعم قال فبم تستحلون دمي و ابي الذائد عن الحوض غداً يذود عنه رجالا كما يذاد البعير الصادر عن الماء و لواء الحمد في يد جدي يوم القيمة قالوا قد علمنا ذلك كله و نحن غير تار كيك حتى تذوق الموت عطشا فاخذ الحسين عليه السلام بطرف احيته و هو يومئذ ابن سبع و خمسين سنة ثم قال اشتد غضب الله على اليهود حين قالوا عزير بن الله واشتد غضب الله على الصاري حين قالوا المسيح بن الله واشتد غضب الله على المجوس حين عبدوا النار من دون الله واشتد غضب الله على قوم قتلوا نبيهم واشتد غضب الله على هذه العصابة الذين يريدون قتل ابن نبيهم قال ف ضرب الحربن يزيد فرسه و جازعسكر عمر بن سعد لعنه الله الى عسكر الحسين عليه السلام واضعاً يده على رأسه و هو يقول اللهم اليك انيب (انبت) فقتب على فقد اربعت قلوب اوليائك و اولاد نبيك يا بن رسول الله هل لي من توبة قال نعم تاب الله عليك قال يا بن رسول الله اتأذن لي فاقتل عنك فانن له فبرزو هو يقول :

عن خير من حل بلاد الخيف

اضرب في اعناقكم بالسيف

می دانید سید شهداء حمزه عموی پدر منست؟ گفتند بخدا آری، می دانید جعفر طیار در بهشت عم منست؟ گفتند بخدا آری، شما را بخدا می دانید این شمشیر رسول خداست بکرم؟ گفتند بخدا آری، شما را بخدا می دانید این عمامه رسول خداست بر سر من؟ بخدا آری، شما را بخدا می دانید علی در مسلمانان پیش از همه است و در علم و حلم برتر از همه است و ولی هر مؤمن و مؤمنه است؟ گفتند بخدا آری، فرمود پس برای چه خون مرا حلال دانید و با آنکه پدرم فردای قیامت بر سر حوض است و مردانی را از آن بر کنار سازد مانند شترانی که از سر آب روانند و پرچم حمد روز قیامت به دست جد منست گفتند همه اینها را می دانیم و از تو دست برداریم تا از تشنگی بمیری: حسین که آن روز پنجاه و هفت سال داشت دست به جاسن خود گرفت و فرمود خشم خدا بر یهود آنگاه سخت شد که گفتند عزیز پسر خداست و بر نصاری آنگاه سخت شد که گفتند، مسیح پسر خداست و بر مجوس آنگاه که آتش را بجای خدا پرستیدند و سخت باشد خشم خدا بر مردمی که پیغمبر خود را کشتند و سخت است خشم او بر این چه می که قصد دارند پسر پیغمبر خود را بکشند گوید حربن یزید بر اسب خود زد و از لشکر عمر بن سعد لم بلسگر حسین آمد و دست بر سر نهاد و میگفت خدایا بتو باز گشتم توبه ام بپذیر که دل دوستانت و اولاد پیغمبرت را بهراس انداختم، یا بن رسول الله آیا توبه من قبول است؟ فرمود آری خدا توبه ات را پذیرفت گفت یا بن رسول الله بن اجازه میدهمی از طرف تو نبرد کنم با اجازه داد و بیدان رفت و میگفت:

فقتل منهم ثمانية عشر رجلا ثم قتل فاتاه الحسين عليه السلام و دمه يشخب فقال بخ بخ يا حر
انت حر كما سميت في الدنيا والاخرة ثم انشأ الحسين يقول

لنعم الحر حربني رباح
و نعم الحر اذنادي حسينا
و نعم الحر عند مختلف الرياح
فجاد بنفسه عند الصباح
ثم برزمن بعده زهير بن القين البجلي وهو يقول مخاطبا للحسين عليه السلام:
اليوم تلقى جدك النبيا
و حسنا و المرتضى عليا
فقتل منهم تسعة عشر رجلا ثم صرع و هو يقول:

انا زهير و انا ابن القين
اذبكم بالسيف عن حسين

ثم برزمن بعده حبيب بن مظاهر (مظهر) الاسدي رضوان الله عليه وهو يقول:

انا حبيب و ابي مظاهر
لنحن ازكى منكم و اطهر
فقتل منهم احدا و ثلثين رجلا ثم قتل (رض) ثم برزمن بعده عبدالله بن ابي عروة الغفاري و هو يقول:
قد علمت حقا بنو غفار
اني اذب في طارب الثار
فقتل منهم عشرين رجلا ثم قتل رحمة الله ثم برزمن بعده بربر (بدير) بن خضير الهمداني

بگردن زنمتان بشمشير تيز
ز بهتر کسی کامده در عراق

و هیچده کسی از آنها را کشت و کشته شد حسین بالینش آمد و هنوز خون از
او فواره می زد فرمود به به تو در این دنیا و در آخرت آزادی که هر نام داری و این شعر را
بالای سرش سرود:

چه خوش حربست حربنی رباحم
شکیبا زیره نیزه و در بناهم

چه خوش حربکه گوید واحسینا
بیخشد جان بجنگنه در سپاهم

سپس زهیر بن قین بجلي بمیدان رفت و خطاب بحسین میسرود:

منستم زهیر و منم ابن قین
برانم شما را بتبغ از حسین

پس از او حبيب بن مظاهر اسدي بمیدان رفت و میسرود:

امروز در آیم بجهد تو پیمبر
هم بر حسن و باب تو آن فاتح خبیر

و نوزده کسی از آنها کشت و بخاک افتاد و میسرود:

منم حبيب و بدرم مظهر
ما از شما از کی بویم و اطهر

ناصر خیر الناس حین یذکر

و از آنها سی و یک تن کشت و کشته شد (رض) پس از او عبدالله بن ابي عروه غفاری بمیدان
رفت و میسرود:

دانشد بحق بنو غفار ان
کاندر سر انتقام یاران
شمشیر زخم بنا کاران

بیست تن از آنها کشت و کشته شد (ره) پس از او بربر بن خضير همداني قرآن دانانتر بن اهل زمامش

وكان اقرأ اهل زمانه وهو يقول :

انا برير و ابي خضير
لا خير فيمن ليس فيه خير
فقتل منهم ثلاثين رجلا ثم قتل رضوان الله عليه ثم برزمن بعده مالك بن انس الكاهلي
و هو يقول :

قد علمت كاهلها ودودان
يا قوم كونا كاسود الجان
آل علي شيعة الرحمن
والخند فيون و قيس عيلان

فقتل منهم ثمانية عشر رجلا ثم قتل رضوان الله عليه وبرزمن بعده زياد بن مهاجر (مهاجر)
الكندي فحمل عليهم وانشأ يقول :

اشجع من ليث العرين (العزير) الخادر يارب اني للمحسين ناصر ولا بن سعد تارك مهاجر
فقتل منهم تسعة ثم قتل (رض) وبرزمن بعده وهب بن وهب و كان نصرانياً اسلم علي يد
الحسين عليه السلام هو و امه فاتبعوه الي كربلاء فرسأ و تناول بيده عود القسواط (عمود القسواط)
فقاتل و قتل من القوم سبعة او ثمانية ثم استوسر فاتي به عمر بن سعد لعنه الله فامر بضرب عنقه
ورمي به الي عسكر الحسين عليه السلام و اخذت امه سيفه و برزت فقال لها الحسين عليه السلام يا ام وهب اجلسي

بميدان رفت و ميسرود،

منم برير و پدرم خضيره
و سي تن از آنها گشت و کشته شد (رض) پس از او مالك بن انس کاهلي به ميدان
رفت و ميسرود:

بدانند کاهل بدانند دودان
که قوم بود قاتل هم نبردان
چه آل علي شيعة از بهر رحمن
بدانند خندف ابا قيس عيلان
يا قوم باشيد چون شير غران
نه چون حرييان شيعة از بهر شيطان
۱۸ کس گشت و شهيد شد (رض) پس از او زياد بن مهاجر کندی حمله کرد و ميگفت:
منم زياد و پدرم مهاجر
پروردگارا مر حسين را ناصر
وز ابن سعد تارك و مهاجر
از شيريشه اشجعم اي کافر

نه کس گشت و کشته شد (رض) پس از او وهب بن وهب بميدان رفت (يك نصراني بود که بدست حسين) مسلمان شده بود و با مادرش همراه آن حضرت بکربلا آمده بود (سوار اسبی شد و عمود خيبره را بدست گرفت و جنگيد تا هفت يا هشت تن آنها را گشت و اسير شد و او را نزد عمر بن سعد بردند و دستور داد سرش را ببرند و بلسگر گاه حسين انداختند مادرش شمشير او را برداشت و بميدان رفت حسين باو فرمود اي مادر وهب بجای خود بنشين خدا جهاد را از زنها بر داشته تو و پسر تو

فقد وضع الله الجهاد عن النساء انك وابنتك مع جدی محمد ﷺ في الجنة ثم برزمن بعده هلال بن حجاج وهو يقول :

ارمی بهامعلمة افواقها (افواها) و النفس لا ینفعا اشفاقها

فقتل منهم ثلاثة عشر رجلاً ثم قتل (رض) و برزمن بعده عبدالله بن مسلم بن عقيل بن ابيطالب وانشأ يقول:

اقسمت لا اقتل الا حرا وقد وجدت الموت شيئاً مرا

اكره ان ادعى جباناً فرا ان الجبان من عصي وفرا

فقتل منهم ثلاثة ثم قتل (رض و رحمته) و برزمن بعده علي بن الحسين (ع) فلما برز الهيم دمعت عين الحسين عليه السلام فقال اللهم كن انت الشهيد عليهم فقد برز الهيم ابن رسولك واشبه الناس وجهاً وسمناً به فجعل يرتجز وهو يقول :

انا علي بن الحسين بن علي نحن وبيت الله اولى بالنبي اما ترون كيف احمى عن ابي

فقتل منهم عشرة ثم رجع الى ابيه فقال يا ابا العرش فقال له الحسين عليه السلام صبراً يا بني

يسقيك جدك بالكأس الاوفى فرجع فقاتل حتى قتل منهم اربعة واربعين رجلاً ثم قتل صلى الله عليه

و برزمن بعده الناسم بن الحسن بن علي عليه السلام وهو يقول :

با قدم محمد در بهشتيد. بعد از او هلال بن حجاج بيدان رفت و ميسرود:

تير نشاندار ز نم بر عدو سود نبغشه بکسی ترس او

سيزده تن از آنها کشت و شهيد شد (رض) پس از او عبدالله بن مسلم بن عقيل بن ابيطالب

بيدان رفت و ميسرود:

قسم خوردم نميرم من جز آزاد اگرچه مرگ پس تلخست در ياد

بدم باشد که ترسو خوانده گردد که ترسوه گريزد وهم گناه بد

سه تن از آنها کشت و کشته شد (رض) و پس از او علي بن الحسين بيدان رفت

و چون برابر دشمن می رفت اشک از چشم حسين روان شد و گفت خدايا تو گواهی که زاده

رسولت برابر آن هارفت که مانند ترين مردم است به رسول تو در چهره و در سيما و شروع

به رجز کرد و گفت:

منم علي بن حسين بن علي ما بخدا هستيم اولی به نبی

از پدر امروز کنم دفع بدی

ده تن را کشت و نزد پدر برگشت و گفت پدرجان تشنه ام حسين فرمود شکيبا باش پسر جانم

جدت بجامی لبالب تورا سیراب کند، برگشت و نبرد کرد تا چهل و چهارتن از آنها کشت و شهيد شد

صلى الله عليه. پس از او قاسم بن حسن بن علي بيدان رفت و میگفت:

بی تاب مشو جانم هر زنده بود فانی امروز بهشت خلد از بهر تو ارذانی

لاتجزعی نفسی فکل فان   اليوم تلقین ذری الجنان

فقتل منهم ثلاثة ثم رمى عن فرسه رضوان الله عايه و صلواته ونظر الحسين عليه السلام يمينا و شمالا ولا يرى احداً فرفع رأسه الى السماء فقال اللهم انك ترى ما يصنع بولد نبيك و حال بنو كلاب بينه و بين الماء و رمى بسهم فوقه و خر عن فرسه فاخذ السهم فرمى به و جعل يتلقى الدم بكفه فلما امتلات لطح بها رأسه و لحيته و يقول القى الله عزوجل و انا مظلوم متلطح بدمي ثم خر على خده الا يسر صريعاً و اقبل عدو الله سنان الايادي و شمر بن ذى الجوشن العامري (لعمرو) في رجال من اهل الشام حتى وقفوا على رأس الحسين عليه السلام فقال بعضهم لبعض ما تنتظرون اريحوا الرجل فنزل سنان بن انس الايادي لعنه الله و اخذ بلحية الحسين عليه السلام و جعل يضرب بالسيف في حلقه و هو يقول والله اني لاجتزرأسك و انا اعلم انك ابن رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم و خير الناس امأ و ابا و اقبل فرس الحسين عليه السلام حتى لطح عرفه و ناصيته بدم الحسين و جعل يركض و بصهل فسمعت بنات النبي صلى الله عليه و آله و سلم صهيله فخرجن فاذا الفرس بلا راكب ففرعن ان حسينا صلى الله عليه و آله و سلم فخرجت ام كلثوم بنت الحسين و اضعه يدها على رأسها تنديب و تقول و اعجباه هذا الحسين بالعرء قد سلب العمامة و الراد و اقبل سنان (لعمرو) حتى ادخل رأس الحسين بن علي عليه السلام على عبيد الله بن زياد (لعمرو) و هو يقول :

املاء ركابي فضة و ذهباً   اني قتلت الملك المحجبا
قتلت خير الناس امأ و ابا   و خيرهم اذ ينسبون نسبا

و سه کس را کشت و اورا از اسب در انداختند (رض). حسین به راست و چپ نگرست و کسی را ندید سر به آسمان برداشت فرمود خدایا می بینی با پیغمبر زاده ات چه می کنی؟ بنو کلاب راه فرات را بر او بستند و تیری بگلو گاهش رسید و از اسبش بزمین افتاد و تبر را بر آورد و بدور انداخت و کف زیر خون گرفت و چون بر شد سر و ریش با آن آلوده کرد و گفت من خدا را ستم دیده و خون آلود بر خورم و بگونه چپ روی خاک افتاد و دشمن خدا سنان ایادی و شمر بن ذی الجوشن عامری با جمعی از شامیان آمدند و بالای سر او ایستادند و بیکدیگر گفتند چه انتظاری دارید ای سر در راحت کنید سنان بن انس ایادی فرود آمد و ریش حسین را گرفت و با شمشیر بگلوبش میزد و میگفت بخدا من سر تو را جدا میکنم و می دانم که تو زاده رسول خدا ص و بهترین مردمی از جهت پدر و مادر و اسب حسین آمد و بال و کاکل خود را بخون او آغشته و می دوید و شبیه میکشید چون دختران حسین شبیه او را شنیدند بیرون دویدند و اسب بی صاحب دیدند و دانستند که حسین ع کشته شده، ام کلثوم دختر حسین دست بر سر نهاد و شیون سرداد و میگفت و ام خداه این حسین است که در بیابانست و عمامه و ردایش بغارت رفته. سنان سر حسین را نزد عبيد الله زياد آورد و میگفت :

بار کن از سیم و زر شترانم   قاتل خیر بشر بام و بیابم

فقال له عبيدالله بن زياد ويحك فان علمت انه خير الناس اباً و امأ لم تقتله اذا فامر به
فضرب عنقه وعجل الله بروحه الى النار وارسل ابن زياد لعنه الله قاصداً الى ام كلثوم (اخذت) بنت الحسين
عليها السلام فقال الحمد لله الذي قتل رجالكم فكيف ترون ما فعل بكم فقالت يا بن زياد لئن قرت عينك بقتل
الحسين عليه السلام فطال ما قرت عين جده به و كان يقبله ويلثم شفتيه ويضعه على عاتقه يا بن زياد اعد
لجده جواباً فانه خصمك غداً

المجلس الحادى والثلاثون

فى بقية المقتبـ يوم الاحد و هو يوم عاشوراء لعشر خلون من المحرم
من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)
قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن ابي عبدالله محمد بن
خالد البرقي عن داود بن ابي يزيد عن ابي الجارود بن ابي بكير و بريد بن معوية العجلي عن
ابي جعفر الباقر (ع) قال اصيب الحسين بن على عليه السلام ووجد به ثلثمائة و بضعة وعشرين طعنة برمح
او ضربة بسيف او رمية بسهم فروى انها كانت كلها فى مقدمه لانه عليه السلام كان لا يولى
۲- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل رحمه الله قال حدثنا على بن الحسين السعدابادى
عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن محمد بن سنان عن ابي الجارود زياد بن المنذر عن عبدالله
بن الحسين عن امه فاطمة بنت الحسين عليه السلام قال دخلت الغانمة (العامة) علينا الفسطاط و انا
جارية صغيرة و فى رجلى خملخالان من ذهب فجعل رجل يفيض الخملخالين من رجلى وهو يبكى

قاتل شاهنشاه دو جهانم آنکه بود در نسب به از همه مردم

عبيدالله باو گفت وای بر تو اگر میدانمى بهتر مردم است در پدر و مادر چرا اورا کشتى ؟
دستور داد گردن اورا زدند و روحش بدوزخ شتافت ابن زياد بيكى نزد ام كلثوم دختر (دختر) حسين فرستاد
و پیام داد حمد خدا را که مردان شما را کشت در آنچه باشما شد چه نظر دارى؟ فرمود اى پسر زياد
اگر چشم تو بکشتن حسين روشن شد چشم جدش دیرزمانى بديدار اوروشن بود اورا ميوسيد ولبانش
ميمکيد و بشانه خودش سوارش ميکرد جواب چد اورا آماده کن که فردا طرف تو است .

مجلس سى و يکم = روز يكشنبه عاشوراء هم محرم ۳۸

۱- امام پنجم فرمود حسين بن على (ع) کشته شد و سيصد و بيست و چند زخم نيزه و شمشير و تير در او
يافتند و روايت شده که همه در جلوتنش بود چون پشت بدشمن نمودند .
۲- فاطمه دختر حسين فرموده غارتگران بر خيمه ما هجوم کردند و من دختر خردسالى بودم
و خلخال طلا پاييم بود مردى آنها را مى ربود و مى گريست گفتم دشمن خدا چرا گريه ميکنى؟ گفت

فقلت ما يبكيك يا عدو الله فقال كيف لا ابكي وانا اسلب ابنة رسول الله فقلت لا تسلبني قال اخاف ان يجيء غيري فيأخذه قالت وانتهبوا ما في الابنية حتى كانوا ينزعون الملاحف عن ظهورنا ۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (ره) قال حدثنا عبدالعزیز بن يحيى البصرى قال اخبرنا محمد بن زكريا قال حدثنا احمد بن محمد بن يزيد قال حدثنا ابو نعیم قال حدثني حاجب عبيدالله بن زياد انه لما جىء برأس الحسين عليه السلام امر فوضع بين يديه فى طست من ذهب وجعل يضرب بقضيب فى يده على ثناياه ويقول لقد اسرع الشيب اليك يا ابا عبد الله فقال رجل من القوم مه فاني رأيت رسول الله يلثم حيث تضع قضيبك فقال يوم بيوم بدر ثم امر بعلى بن الحسين (ع) فغل وحمل مع النسوة والسبايا الى السجن و كنت معهم فما مررنا بزقاق الا وجدناه ملاء رجالا ونساء يضربون وجوههم ويبكون فحبسوا فى سجن و طبق عليهم ثم ان ابن زياد لعنه الله دعا بعلى بن الحسين (ع) والنسوة واحضر رأس الحسين عليه السلام و كانت زينب ابنة على عليه السلام فيهم فقال ابن زياد الحمد لله الذى فضحككم وقتلكم وا كذب احاديثكم فقالت زينب (ع) الحمد لله الذى اكرمنا بمحمد وطهرنا تطهيرا انما يفضح الله الفاسق و يكذب الفاجر قال كيف رأيت صنع الله بكم اهل البيت قالت كتب اليهم القتل فبرزوا الى مضاجعهم و سيجمع الله بينك وبينهم فتتحا كمون عنده فغضب ابن زياد لعنه الله عليها وهم بها فسكن منه عمرو بن حريث فقالت زينب يا ابن زياد حسبك ما ارتكبت منا فلقد قتلت رجالنا وقطعت اصلنا وابحت حريمنا وسبيت نساءنا و ذرارينا فان

چرا گریه نکنم که دختر رسول خدا را لغت میکنم گفتم مرا وا گذار گفت میترسم دیگری آن را بر باید فرمود هر چه درخیمه های ما بود غارت کردند تا اینکه چادر از دوش ما برداشتند.

۳- حاجب عبيدالله زياد گفته چون سر حسين ۵ را برای ابن زياد آوردند دستور داد آن را در طشتی طلا برابرش نهادند و با چوب دستى بدن آنهايش ميكوفت و میگفت زود پیرشدى ای ابا عبد الله مردى از حاضران گفت من رسول خدا را دیدم که جای چوب دستى تو را میبوسید جواب گفت امروز عوض روز بدر است سپس دستور داد على را بزنجير کشيدند و باز آنها و اسيران بزندان بردند و من همراهشان بودم بهر كوجه رسیدیم از زن و مرد بر بود و همه سبلى به رخ میزدند و میگريستند، آن ها را بزندان افكندند و در به روی آنها بستند.

سپس ابن زياد لم على بن الحسين و زنان را با سر حسين احضار کرد و زينب دختر على با آنها بود ابن زياد گفت حمد خدا را که شما را رسوا کرد و احاديث شمارا دروغ در آورد زينب فرمود حمد خدا را که ما را بمعهد گرامى داشت و بخوبى پا كيزه کرد همانا فاسق رسوا شود و فاجر دروغ گوید، گفت خدا باشما خاندان چه کرد؛ گفت سر نوشت آنها شهادت بود و بآرامگاه خود برآمدند و محققا خدا تو را با آنها جمع کند و نزد او معاکمه شويد، ابن زياد خشم کرد و قصد کشتن زينب نمود و عمرو بن حريث او را آرام ساخت، زينب فرمود آنچه از ما کشتى تو را پس است مردان

كان ذلك للاشتغاف فقد اشتفت فامر ابن زياد بردهم الى السجن و بعث البشائر الى النواحي بقتل الحسين ثم امر بالسبايا ورأس الحسين فحملوا الى الشام فلقد حدثني جماعة كانوا خرجوا في تلك الصحبة انهم كانوا يسمعون بالمليالي نوح الجن على الحسين (ع) الى الصباح وقالوا فلما دخلنا دمشق ادخل بالنساء و السبايا بالنهار مكشفات الوجوه فقال اهل الشام الجفاة ما رأينا سبايا احسن من هؤلاء فمن انتم فقالت سكينه ابنة الحسين نحن سبايا آل محمد فاقيموا على درج المسجد حيث يقام السبايا و فيهم علي بن الحسين عليها السلام و هو يومئذ فتى شاب فاتاهم شيخ من اشياخ اهل الشام فقال لهم الحمد لله الذي قتلکم و اهلكکم و قطع قرن الفتنة فلم يألوا عن شتمهم فلما انقضى كلامه قال له علي بن الحسين (ع) اما قرأت كتاب الله عزوجل قال نعم قال اما قرأت هذه الاية قل لا اسئلكم عليه اجرا الا المودة في القربى قال بلى قال فنحن اولئك ثم قال اما قرأت و آت ذا القربى حقه قال بلى قال فنحن هم فهل قرأت هذه الاية انما يريد الله ليزهد عنكم الرجس اهل البيت و يطهرکم تطهيراً قال بلى قال فنحن هم فرفع الشامي يده الى السماء ثم قال اللهم اني اتوب اليك ثلاث مرات اللهم اني ابرء اليك من عدو آل محمد و من قتلة اهل بيت محمد لقد قرأت القرآن فما شعرت بهذا قبل اليوم ثم ادخل نساء الحسين عليه السلام على يزيد بن معاوية فصحن نساء آل يزيد و بنات معاوية و اهلهم و ولولن واقمن الماتم و وضع رأس الحسين بين يديه

ما را کشتی و ریشه ما را کندی و حریم ما را مباح شمردی و زنان ما را اسیر کردی با کودکان ما اگر مقصودت شفا دادن دل بود تو را کافی است ابن زیاد دستور داد آنها را باز بردند و مزده کشتن حسین را باطراف نوشت و دستور داد اسیران را با سر حسین بشام برند جمعی که با آن سر رفته بودند باز گفتند که شبها نوحه جن را تا صبح بر حسین میشنیدند گفته اند چون بشام رسیدیم روز روشن زنان و اسیران را روی باز وارد کردند و اهل شام میگفتند ما اسیرانی بدین زیبائی ندیدیم شما کیانید؟ سکینه دختر حسین فرمود ما اسیران خاندان محمدیم آنها را بر پلکان مسجد که توقفگاه اسیران بود بازداشتند و علی بن العسین که جوانکی بود با آنها بود شیخی از شامیان آمد و گفت حمد خدا را که مردان شما را کشتند و آشوب را خاموش کرد و هر چه توانست به آنها بدگفت چون سخن خود تمام کرد علی بن العسین باو فرمود تو قرآن نخواندی؟ گفت چرا گفت این آیه خواندی (شوری ۲۳) بگواز شام زدی نخواهم جز دوستی خوبشان- گفت آری فرمود ما آنهایم؛ فرمود این آیه خواندی که بنی القریبی حقتش را بده؛ گفت آری فرمود ما آنهایم فرمود این آیه خواندی (احزاب) همانا خدا خواسته پلیدی را از شما خاندان ببرد و شمارا بی نهایت پاکیزه کند؛ گفت آری فرمود ما آنهایم آن شامی دست به آسمان برداشت و گفت خدایا من بدرگاهت توبه کردم تا سه بار خدایا من بتو بیزارم از دشمن آل محمد و از قاتلان اهل بیت، من قرآن را خواندم و تا کنون متوجه این آیات نشدم سپس زنان حسین را نزد یزید بن معاویه بردند و زنان آل یزید و دختران معاویه و خاندانش شیون و واویلا کردند و ماتم بر پا نمودند و سر حسین را برابر یزید گذاشتند سکینه گفت سخت دل تر و کافر تر و مشرک تر از یزید ندیدم و جفا کارتر، با آن سر نگاه کرد

فقالت سكينه والله مارأيت اقسى قلباً من يزيد ولا رأيت كافراً ولا مشركاً شراً منه ولا اجفامه
واقبل يقول وينظر الى الرأس ليت اشياخى بيدر شهدوا جزع الخزرج من وقع الاسل .
ثم امر برأس الحسين فنصب على باب مسجد دمشق فروى عن فاطمة بنت علي عليها السلام انها قالت لما اجلسنا
بين يدي يزيد بن معاوية رق لنا اول شىء والطقنا ثم ان رجلا من اهل الشام احمر قام اليه فقال
يا امير المؤمنين هبلى هذه الجارية تعيننى و كنت جارية وضيئة فارعبت و فرقت (فزعت) و ظننت
انه يفعل ذلك فاخذت بثياب اختى و هى اكبر منى و اعقل فقالت كذبت والله ولعنت ماذا لك
ولا له فغضب يزيد فقال بل كذبت والله لو شئت لفعلته قالت لا والله ما جعل الله ذلك لك الا ان
تخرج من ملتنا و تدين بغير ديننا فغضب يزيد ثم قال اياى تستقبلين بهذا انما خرج من الدين
ابوك و اخوك فقالت بدين الله و دين ابى واخى و حدى اهتديت انت و جدك و ابوك قال كذبت
يا عدوة الله قالت امير يشتم ظالماو يقهر بسلطانه قالت فكانه لعنه الله استحيى فسكت فاعاد الشامى
(لع) فقال يا امير المؤمنين هبلى هذه الجارية فقال له اعزب وهب الله لك حتفاً قاضياً ٤- حدثنى
بذلك محمد بن على ماجيلويه (ره) عن عمه محمد بن ابى القاسم عن محمد بن على الكوفى عن نصر بن
مزاحم عن لوط بن يحيى عن الحرث بن كعب عن فاطمة بنت على صلوات الله عليهما ثم ان يزيد
لعنه الله امر بنساء الحسين عليهم السلام فحبسن مع على بن الحسين (ع) في محبس لا يكنهم من حر ولا قر

و مى گفت:

كاش اشياخ بدر مى دیدند

نالہ خزرج از دم شمشیر

سپس دستور داد سر حسین را بر در مسجد دمشق آویختند از فاطمه بنت العسین نقل شده که
چون ما را در برابر یزید نشانیدند اول بار بر ما رقت کرد و با ماملطفت نمود يك شامى سرخگون
برخاست و گفت يا امير المؤمنين اين دخترک را بمن ببخش مقصودش من بودم که دخترکى خوش رخسار
بودم من ترسیدم و بهراس افتادم و گمان کردم اين کار میکنند امان خواهر بزرگتر و فهمیده تر خود
را گرفتم او بشامى گفت دروغ گفتمى و ملعون شدى اين حق را نه تو دارى و نه او، يزید خشم کرد
و گفت تو دروغ گفتمى بخدا اگر بخواهم میکنم فرمود نه بخدا خدايت اين حق را نداده مگر آنکه
از ملت و دين ما بیرون روى يزید خشم کرد و گفت با من چنین گومى همانا پدر و برادرت از دين
بیرون شدند در جوابش گفت به دين خدا و دين پدر و برادر وجد من تو وجد و پدرت هدايت شديد
گفت اى دشمن خدا دروغ گفتمى فرمود امير را ببين که ستمکارانه دشنام مى دهد و بسطنت خود طرف
را مقهور میکند گفت گویا شرم کرد و خاموش شد و شامى درخواست خود را باز گفت که اين دخترک
را بمن ببخش يزید گفت کم شو خدا يك مرک قطعى بتو بخشده .

٤- فاطمه دختر حسين (ع) گفت سپس يزید دستور داد زنان حسين را با امام بیمار در زندانى جا

دادند که از سرما و گرما جلو گیرى نداشت تا چهره هایشان پوست گذاشت و در بيت المقدس سنگى
بر نداشتند جز آنکه خون تازه زیرش بود و مردم خورشید را بردیوارها سرخ دیدید مانند پتوهای رنگین

حتى تقشرت وجوههم ولم يرفع بيت المقدس حجر عن وجه الارض الا وجد تحته دم عبيط و
ابصر الناس الشمس على الحيطان حمراء، كانه الملاحف المعصرة الى ان خرج على بن الحسين
(ع) بالنسوة ورد رأس الحسين الى كربلا .

۵ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا الحسن بن متيل الدقاق
قال حدثنا يعقوب بن يزيد عن علي بن الحسن بن علي بن فضال عن الديلمي وهو سليمان عن
عبدالله بن لطيف التفليسي قال قال الصادق ابو عبد الله جعفر بن محمد (ع) لما ضرب الحسين بن
علي (ع) بالسيف ثم ابتد ليقطع رأسه نادى مناد من قبل رب العزة تبارك و تعالی من بطنان
العرش فقال الا ايتها الامة المتحيرة الظالمة بعد نبیها لا وقفكم الله لاضحى ولا فطر قال ثم قال
ابو عبد الله لاجرم والله ما وفقوا ولا يوفقون ابداً حتى يقوم نائر الحسين عليه السلام .

المجلس الثاني والثلاثون

يوم الثلاثاء لاثنتا عشرة ليلة خلت من المحرم من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)
قال حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر قال حدثنا المعلى
بن محمد البصرى عن احمد بن محمد بن عبد الله عن عمر (عمرو) بن زياد عن مدرك بن عبد الرحمن
عن ابي عبد الله الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال اذا كان يوم القيمة جمع الله عز وجل الناس في صعيد
واحد و وضعت الموازين فتوزن دماء الشهداء مع مداد العلماء فيرجح مداد العلماء على
دماء الشهداء .

تاعلى بن الحسين با زنان بيرون شد و سر حسين را بکربلا برگردانده
۵ - امام صادق ع فرمود چون حسين بن علي ع را با تبغ زدند و شتافتند تا سرش را ببرند منادی از
طرف رب العزت ندا داد از ميانه عرش و گفت ابا امت جبار ستمکار پس از پيغمبر خود خدا توفيق
عید قربان و عید روزه را بشما نهد گوید سپس امام صادق فرمود ازاين رو بخدا موفقی نشدند و هرگز
موفقی نشوند تاخونخواه حسين ع قيام کند.

مجلس صبی و دوم = ۱۲ محرم ۶۳

۱ - امام صادق ع فرمود روز قیامت خدای عزوجل مردم را در يك سر زمین جمع
کند و موازين نهاده شود و خون شهداء را بسا مداد علماء بسنجد و مداد علماء بر خون
شهداء بچربد.

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد عن محمد بن شعيب الصيرفي عن الهيثم ابي كهس عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال خصال ينتفع بها المؤمن من بعد موته ولد صالح يستغفر له و مصحف يقرء منه و قلب يخره و غرس يفرسه و صدقة ماء يجريه و سنة حسنة يؤخذ بها بعده .

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعدابادي عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه قال حدثنا ابو احمد محمد بن زياد الازدي قال سمعت مالك بن انس فقيه المدينة يقول كنت ادخل الى الصادق جعفر بن محمد (ع) فيقدم لي مخدة و يعرف لي قدراً و يقول لي يا مالك اني احبك فكنت اسر بذلك و احمد الله عليه قال و كان عليه السلام رجلاً لا يخلو من احدي ثلث خصال اما صائماً و اما قائماً و اما اذا كراً و كان من عظماء العباد و اكابر الزهاد الذين يخشون الله عز و جل و كان كثير الحديث طيب المجالسة كثير الفوائد فاذا قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله اخضر مرة و اصفر اخرى حتى ينكره من كان يعرفه و لقد حججت معه سنة فلما استوت به راحلته عند الاحرام كان كلما هم بالتلبية انقطع الصوت في حلقه و كاد ان يخر من راحلته فقلت قل يا بن رسول الله ولا بد لك من ان تقول فقال يا بن ابي عامر كيف اجسر ان اقول لبيك اللهم لبيك واخشي ان يقول عز وجل لا لبيك ولا سعديك ،

۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعدابادي عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابي احمد محمد بن زياد الازدي عن مالك بن انس قال قال الصادق

۲- امام صادق ع فرمود شش چیز است که مؤمن پس از مرگ خود از آن سودبرد، فرزند صالح که برایش آموزش خواهد قرآنی که خوانده شود، چاه آبی که بکند و درختی که بکارد و صدقه آبی که مجری سازد و روش نیکی که از آن پیروی شود.

۳- مالک بن انس فقیه مدینه گوید من خدمت امام صادق می رسیدم یک بالش بمن تقدیم می کرد و از من احترام می نمود و می فرمود ای مالک من تو را دوست دارم و من از ابن اظهار او خرسند میشدم و خدا را حمد می کردم گوید مردی بود که فارغ از یکی از سه خصلت نبود یا روزه می داشت یا نماز می خواند یا ذکر می گفت، از بزرگان عباد و اکابر زهاد بود که از خدای عزوجل می ترسند بسیار حدیث می کرد و خوش مجلس بود و پرفایده چون می فرمود رسول خدا ص گفته یکبار سبز میشد و یکبار زرد و رنگش دیگرگون میشد تا شناخته نمیشد سالی با او بجمع رتم و چون موقع احرام بر مرکب نشست و میخواست تلبیه گوید گلوگیر میشد و نزدیک بود از مرکب خود بزیر افتد گفتند یا بن رسول الله بگو باید بگوئی فرمود ای پسر ابي عامر چگونه جرأت کنم بگویم لبيك اللهم لبيك می ترسم که خدای عزوجل فرماید لا ابيك ولا سعديك .

۴ - امام صادق فرمود عجب دارم از بغیل بمال دنیا و دنیا رو بدو دارد یا پشت بدو کرده باشد نه

جعفر بن محمد (ع) اعجب لمن يبخل بالدنيا و هي مقبلة عليه او يبخل عليها و هي مدبرة عنه فلا الانفاق مع الاقبال يضره ولا الامساک مع الادبار ينفعه قال مالك بن انس و سمعت الصادق عليه السلام يقول قيل لامير المؤمنين عليه السلام لم لا تشتري فرساً عتيقاً قال لا حاجة لي فيه و انا لا افر ممن كر على ولا اكر على من فرمني .

۵ - حدثنا احمد بن محمد المائغ العدل قال حدثنا عيسى بن محمد العلوي قال حدثنا احمد بن سلام الكوفي قال حدثنا الحسين بن عبد الواحد قال حدثنا حرب بن الحسن قال حدثنا احمد بن اسمعيل بن صدقة عن ابي الجارود عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال لما نزلت هذه الاية على رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم و كل شيء احصيناه في امام مبين قام رجلان من مجلسهما فقالا يا رسول الله هو التورية قال لا قالوا فهو الانجيل قال لا قالوا فهو القرآن قال لا قال فاقبل امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام فقال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم هو هذا انه الامام الذي احصى الله تبارك و تعالی فيه علم كل شيء .

۶ - حدثنا محمد بن هرون الزنجاني قال حدثنا معاذ بن المثنى العبدي قال حدثنا عبد الله بن اسماء قال حدثنا جويرة عن سفيان عن منصور عن ابي وايل عن وهب قال وجدت في بعض كتب الله عز وجل ان ذوالقرنين لما فرغ من عمل السد انطلق علي وجهه فبينما هو يسير و جنوده اذمر علي شيخ بصلي فوقف عليه بجنوده حتى انصرف من صلوته فقال له ذوالقرنين كيف لم يروعك ما حضرك من جنودي قال كنت اناجي من هو اكثر جنوداً منك واعز سلطاناً و اشد قوة و لو صرفت وجهي اليك لم ادرك حاجتي قبله فقال له ذوالقرنين هل لك في ان تنطلق معي فاواسيك

انفاق بارو کردن دنیا زبان دارد و نه با پشت دادن آن سود دهد مالک بن انس گوید از امام صادق (ع) شنیدم می فرمود به امیرالمؤمنین (ع) گفتند چرا اسب نجیبی نمیخری ؟ فرمود نیازی بدان ندارم زیرا از هر که بمن رو کند نگریزم و بهر که از من گریزد حمله نکنم .

۵- امام پنجم فرمود چون این آیه نازل شد (یس) هر چیز را در امام مبین آمار کردیم و در مورد فی المجلس برخواستند و گفتند یا رسول الله آن توراتست؟ فرمود نه گفتند آن انجیل است؟ فرمود نه گفتند آن قرآنست؟ فرمود نه، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب آمد رسول خدا (ص) فرمود آن این است براستی او است امامی که خدای تبارک و تعالی علم هر چیز را بر او شمرده .

۶- وهب گوید در یکی از کتب خدا یافتیم که چون ذوالقرنین از عمل سد پرداخت پیش رفت تا به پیره مردی رسید که نماز میخواند بالشکر خود نزد او ایستاد تا فارغ شد ذوالقرنین باو گفت از این همه لشکرم نترسیدی؟ گفت من با کسی راز می گفتم که از تو لشکر بیشتری دارد و سلطان عزیزتری و نیروی سخت تری و اگر بتو رومیکردم حاجت خود را از او نمیگرفتم ذوالقرنین گفت با من همراه شو تا جان خود از تو دریغ نکنم و برخی کارهای خود از تو کمک گیرم گفت بشرطی که چهار چیز

بنفسی و استعین بك على بعض امری قال نعم ان ضمنت لي اربع خصال نعيماً لا يرول و صحة لاسقم فيها و شبابا لاهرم فيه و حيوة لاموت فيها فقال له ذوالقرنين وای مخلوق يقدر على هذه الخصال فقال الشيخ فانی مع من يقدر عليها ويملكها و اياك ثم مر برجل عالم فقال لذی القرنين اخبرني عن شيئين منذ خلقهما الله عز وجل قائمين و عن شيئين جاريتين و شيئين مختلفين و شيئين متباغضين فقال له ذوالقرنين اما الشيطان القائم فبالسماوات و الارض و اما الشيطان الجاربان فالشمس و القمر و اما الشيطان المختلفان فالليل و النهار و اما الشيطان المتباغضان فالموت و الحيوه فقال انطلق فانك عالم فانطلق ذوالقرنين يسير في البلاد حتى مر بشيخ يقرب جماجم الموتى فوقف عليه بجنوده فقال له اخبرني ايها الشيخ لاي شيء تقرب هذه الجماجم قال لا عرف الشريف من الوضيع و الغني من الفقير فما عرفت و اني لاقبلها منذ عشرين سنة فانطلق ذوالقرنين و تر كه و قال ما عنيت بهذا احدا غيري فينا هو يسير اذ وقع على الامه العالمه من قوم موسى الذين يهدون بالحق و به يعدلون فلما رآهم قال لهم ايها القوم اخبروني بخبركم فاني قد درت الارض شرقها و غربها و برها و بحرها و سهلها و جبلها و نورها و ظلمتها فلم الق مثلكم فاخبروني ما بال قبر رموتاكم على ابواب بيوتكم قالوا فعلنا ذلك لئلا ننسى الموت ولا يخرج ذكره من قلوبنا قال فما بال بيوتكم ليس عليها ابواب قالوا ليس فينا الص و لا ظنين و ليس فينا الا امين قال فما

از من تعهد کنی نعمتی بی زوال و تندرستی بی درد، جوانی بی پیری و زندگی بی مرگ، ذوالقرنین گفت کدام مخلوق بر اینها تواناست شیخ گفت من همراه آنم که آنها را و تورا داراست سپس بر داندانشندی گذشت او بدی القرنین گفت بمن خبر ده از دو چیزیکه از آنگاه خدا آنها را آفریده برپایند و دو چیزی که همیشه روانند و دو چیزی که در رفت و آمدند و دو چیزی که باهم دشمنند؟ ذوالقرنین گفت آندو که برپایند آسمانها و زمینند و آن دو که روانند خورشید و ماهند و آندو که در رفت و آمدند شب و روزند و آندو که با هم دشمنند مرگ و زندگی گفت برو که تو دانشمندی ذوالقرنین بگردش بلاد ادامه داد تا بشیخی رسید که کدوی سر مردگان را زیر و رو میکرد با لشکر خود بر او ایستاد و گفت بمن بگو چرا اینها را زیر و رو میکنی؟ گفت تا شریف را از و ضیع و غنی را از فقیر تشخیص دهم و بیست سال است که مشغولم و فرق آنها را ندانستم ذوالقرنین از او گذشت و گفت مقصود تو بند من بود، در راه خود ناگاه بطایفه دانشمندان از قوم موسی رسید که بحق هدایت شده و عدالت میورزند چون آنها را دید گفت از وضع خود مرا آگاه کنید زیرا من زمین را دور زدم از شرق و غرب و دریا و صحرا و هموار و کوه و روشن و تاریک و مانند شما را ندیدم بمن بگوئید چرا گور مرده هاتان بدرخانه ها است گفتند برای آنکه مرگ را فراموش نکنیم و یادش از دل ما نرود:

چرا عمارات شما در ندارد؟ میان مادزد و متهم نیست و همه امیدند.

بالکم لیس علیکم امراء قالوا لانتظام قال فما بالکم لیس بینکم حکام قالوا لانختصم قال فما بالکم لیس فیکم ملوک قالوا لانتکثر قال فما بالکم لاتتفاضلون ولا تتفاوتون قالوا من قبل انا متواسون متراحمون قال فما بالکم لا تتنازعون ولا تختلفون قالوا من قبل الفة قلوبنا وصلاح ذات بیننا قال فما بالکم لا تستبون ولا تقتلون (تقتلون) قالوا من قبل انا غلبنا طبايعنا بالعزم و سبینا (سنا) انفسنا بالحلم قال فما بالکم کلمتکم واحده و طریقتکم مستقیمه قالوا من قبل انا لانتکاذب و لانتخادع و لا یغتاب بعضنا بعضا قال فاخبرونی لم لیس فیکم مسکین و لا فقیر قالوا من قبل انا انقسم بالسویه قال فما بالکم لیس فیکم فظ و لا غلیظ قالوا من قبل الذل و التواضع قال فلم جعلکم الله عزوجل اطول الناس اعمارا قالوا من قبل انا نعطی الحق و نحکم بالعدل قال فما بالکم لاتتخطون قالوا من قبل انا لانغفل عن الاستغفار قال فما بالکم لاتحزنون قالوا من قبل انا و طنا انفسنا علی البلاء فعزینا انفسنا قال فما بالکم لا یصیبکم الافات قالوا من قبل انا لاتتوکل علی غیر الله عزوجل و لا نستمطر بالانواء و النجوم قال فحدثونی ایها القوم هکذا وجدتم آباءکم یفعلون قالوا وجدنا آباءنا یرحمون مسکینهم و یواسون فقیرهم و یعفون عمن ظلمهم و یحسنون الی من اساء الیهم و یرحمونهم و یستغفرون لمسیئهم و یصلون ارحامهم و یؤدون امانتهم و یصدقون و لا یکذبون فاصلح الله لهم بذلك

چرا میان شما حاکم و قاضی نیست؟ چون مرافقه و خصومت نداریم.

چرا سلطان ندارید؟ برای آنکه فزون طلب نیستیم.

چرا در زندگی کم و زیاد و تفاوت ندارید؟ چون باهم ترحم کنیم و مواساة نماییم.

چرا نزاع و اختلاف ندارید؟ چون دلهای ما متعدد و باهم بر سر سازشیم.

چرا بهم دشنام ندهید و ستیزه نکنید؟ چون تصمیم ما بر طبع ما غلبه کرده و خود را اسیر

حلم و بردباری ساختیم.

چرا با هم یک قول هستید و یک روش دارید؟ چون دروغ و فریب میان ما نیست و از هم

بدگویی نکنیم.

بگوئید بدانم چرا گدا میان شما نیست؟ چون ما را بالسوبه تقسیم کنیم.

چرا بدخلق و سخت گیر میان شما نیست؟ چون خوی تواضع و فروتنی داریم.

چرا خدا عمر درازتر بشما داده؟ چون بحق عمل کنیم و بحق حکم کنیم.

چرا فحطی میان شما نیست؟ چون از استغفار غفلت نداریم.

چرا غم ندارید؟ چون خود را آماده بلا ساختیم و خویش تسلیت دادیم.

چرا آفت بشما نمیرسد؟ چون بر غیر خدا توکل نداریم و بموسمها و ستارهها طلب باران نکنیم

گفت بمن باز گوئید ای مردم که پدران خود را هم چنین دریافتید که عمل میکردند؟ گفتند شیوه پدران

این بود که بسکین خود ترحم میکردند و بادرویشان همدردی مینمودند و از ستسکار خود میگذاشتند و

بهر که بآنها بد میکرد احسان میکردند و برای بدکاران خود استغفار مینمودند و صلح و صلوات بر همه میکردند

امرهم فاقام عندهم ذوالقرنین حتى قبض وكان له خمسمائة عام .

۷ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن معروف عن علي بن مهزيار عن فضالة بن ايوب عن ابان بن عثمان عن محمد بن مسلم عن ابي جعفر الباقر عليه السلام قال بعث رسول الله صلى الله عليه وآله خالد بن الوليد الى حى يقال لهم بنوا المصطلق من بنى جذيمة وكان بينه وبين بنى مخزوم احنة في الجاهلية فلما ورد عليهم كانوا قد اطاعوا رسول الله صلى الله عليه وآله واخذوا منه كتاباً فلما ورد عليهم خالد امر منادياً فنادى بالصلوة فصلى و صلوا فلما كان صلوة الفجر امر مناديه فنادى فصلى وصلوا ثم امر الخيل فشنوا فيهم الغارة فقتلوا و اصاب فطلبوا كتابهم فوجدوه فاتوا به النبي صلى الله عليه وآله و حدثوه بما صنع خالد بن الوليد فاستقبل القبلة ثم قال اللهم انى ابرء اليك مما صنع خالد بن الوليد قال ثم قدم على رسول الله صلى الله عليه وآله تبر و متاع فقال لولى عليه السلام يا على ائت بنى جذيمة من بنى المصطلق فارضهم مما صنع خالد ثم رفع عليه السلام قدميه فقال يا على اجعل قضاء اهل الجاهلية تحت قدميك فانهم على عليه السلام فلما انتهى اليهم حكم فيهم بحكم الله فلما رجع الى النبي صلى الله عليه وآله قال يا على اخبرنى ما صنعت فقال يا رسول الله عمدت فاعطيت لكل دم دية و لكل جنين غرة و لكل مال مالوا و فضلت معى فضلة فاعطيتهم لميلغة كلابهم و حيلة رعائهم و فضلت معى فضلة فاعطيتهم لروعة نسائهم و فزع صبيانهم و فضلت معى فضلة فاعطيتهم

و امانت و اميرداختند و دروغ نميگفتند خدا باين سبب امر آنها را اصلاح كرد. ذوالقرنين تادم مرك نزد آنها ماند و با نصدسال عمر داشت.

۷- امام پنجم فرمود رسول خدا صلى الله عليه وآله خالد بن ولید را بتیره بنی المصطلق فرستاد که از جذیمه بودند و میان آنها و بنی مخزوم در دوران جاهلیت کینه ای بود چون بر آنها وارد شد دید پیر و رسول خدا باشد و از او عهدنامه ای دارند خالد گفت اذان نماز گفتند و نماز صبح را با آنها خواند و دستور داد آنها را غارت کردند و جمعی از آنها را کشت عهدنامه خود را برداشتند و خدمت پیغمبر ص آمدند و از جنایات خالد بن ولید گزارش دادند آن حضرت رو بقبله کرد و گفت خدایا از آنچه خالد بن ولید کرده است من بتو بیزارم سپس جامه و کالامی از غارت خدمت رسول خدا ص آوردند و آن حضرت بعلی فرمود تو نزد بنی جذیمه تیره بنی مصطلق برو و از آنچه خالد عمل کرده رضایت آنها را بعمل آور و دوگام خود برداشت و فرمود ای علی قضاوت جاهلیت را زیر دو پای خود گذار علی ع نزد آنها آمد در باره آنها بحکم خدا دستور داد و چون برگشت فرمود ای علی ع گزارش بده که چه کردی؟ گفت : یا رسول الله هر خونى را ديه دادم هر جنين که سقط شده بود بعوض بنده یا کنیزی دادم و هر مالی تلف شده بود عوض دادم و مبلغى زیاد آمد که بحساب کاسه سگها و ريسمان گله بانان آنها دادم باز هم زیاد آمد بچيرلن ترس زنان و هراس کودکان آنها دادم و باز هم چیزی مانده بود با احتیاط از دانسته و ندانسته بآنها دادم و قسمت زیادى آخرين را هم بآنها دادم تا از شما راضى شوند فرمود علی بآنها

لما يعلمون ولما لا يعلمون وفضلت معي فضلة فاعطيتهم ليرضوا عنك يا رسول الله فقال صلى الله عليه وآله يا ابا علي اعطيتهم ليرضوا عنى رضى الله عنك يا ابا علي انما انت منى بمنزلة هرون من موسى الا انه لا نبى بعدى.

المجلس الثالث و الثلاثون

وهو يوم الجمعة للنصف من المحرم من سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن علي الاسترابادي (رض) قال حدثنا يوسف بن محمد بن زياد و علي بن محمد بن سيار عن ابويهما عن الحسن بن علي بن محمد بن علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عن ابيه عن آباءه عن امير المؤمنين قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله قال الله تبارك و تعالی قسمت فاتحة الكتاب بيني و بين عبدى فنصفها لي و نصفها لعبدى و لعبدى ما سأل اذا قال العبد بسم الله الرحمن الرحيم قال الله جل جلاله بدأ عبدى باسمي و حق علي ان اتم له اموره و ابارك له في احواله فاذا قال الحمد لله رب العالمين قال الله جل جلاله حمدنى عبدى و علم ان النعم التي له من عندى وان البلياء التي ان دفعت عنه فبتطولي اشهدكم اني اضيف له الى نعم الدنيا نعم الاخرة و ارفع عنه بلايا الاخرة كما دفعت عنه بلايا الدنيا فاذا قال الرحمن الرحيم قال الله جل جلاله شهد لي باني الرحمن الرحيم اشهدكم لاوفرن من رحمتي حظه و لا جزلن من عطائي نصيبه فاذا قال مالك يوم الدين قال الله عز و جل اشهدكم كما اعترف اني انا مالك يوم الدين لاسهلن يوم الحساب حسابه و لا تقبلن حسناته و لا تجاوزن عن سيئاته فاذا قال اياك نعبد قال الله

عطا دادى كه از من راضى شوند خدا از تو راضى باشد اى على همانا تو نسبت بمن چون هرون باشى نسبت بموسى جز آنكه پس از من بيقبرى نباشد.

مجلس سیم و سی و سوم = روز جمعه نیمه محرم ۳۶۸

۱- رسول خدا فرمود خدای تبارك و تعالی فرماید فاتحة الكتاب را میان خودم و بندگانم دونیم کردم نیمه ای از من است و نیمه ای از بنده من و از آن بنده منست آنچه خواهش کند گاهی که بنده گوید **بسم الله الرحمن الرحيم** خدای جل جلاله فرماید بنده ام بنامم آغاز کرد و بر من لازمست امورش را تمام کنم و احوالش را مبارك سازم چون گوید **الحمد لله رب العالمين** فرماید بنده ام ستایشم کرد و دانست هر نعمتی دارد از منست و هر بلا از او بگردد بفضل من است شما گواه باشید نعمت آخرت را بنعمت دنیايش افزودم و بلاهای آخرت را از او گردانیدم چنانچه بلاى دنیا را ، چون گوید **الرحمن الرحيم** فرماید گواهی داد من رحمن و رحيم شما گواه باشید که من بهره وافر رحمت و عطای شایانم با و دهم چون گوید **مالك يوم الدين** فرماید گواه باشید که چون اعتراف کرد من مالك

عزوجل صدق عبدی ایای یعبد اشهد کم لاثیبنه علی عبادته ثواباً یغبطه کل من خالفه فی عبادته لی فاذا قال و ایاک نستعین قال الله عزوجل بی استعان والتجأ اشهد کم لاعینته علی امره ولاغیثنه فی شدائده ولاخذن بیده یوم نوائبه فاذا قال اهدنا الصراط المستقیم الی آخر السورة قال الله جل جلاله هذا العبدی و لعبدی ما سأل قد استجبت لعبدی واعطيته ما امل و آمنته مما منه وجل، و قيل لامیر المؤمنین علیه السلام یا امیر المؤمنین اخبرنا عن بسم الله الرحمن الرحیم اهی من فاتحة الكتاب فقال نعم کان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یقرأها ویعدها آیه منه ویقول فاتحة الكتاب هی السبع المثانی

۲ - حدثنا محمد بن قاسم قال حدثنی یوسف بن محمد بن زیاد وعلی بن محمد بن سیار عن ابویهما عن الحسن بن علی عن ابيه علی بن محمد عن ابيه محمد بن علی عن ابيه الحسن بن علی عن ابيه موسى عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علی عن ابيه علی بن الحسن بن علی عن اخیه الحسن بن علی قال قال امیر المؤمنین علیه السلام ان بسم الله الرحمن الرحیم آیه من فاتحة الكتاب وهی سبع آیات تمامها بسم الله الرحمن الرحیم سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یقول ان الله عزوجل قال لی یا محمد ولقد آتیناک سبعاً من المثانی والقرآن العظیم فافرد الامتنان علی بفاتحة الكتاب وجعلها بازاء القرآن العظیم وان فاتحة الكتاب اشرف ما فی کنوز العرش وان الله عزوجل خص محمداً وشرفه بها ولم یشرك معه فیها احداً من انبیائه ما خلا سلیمان فانه اعطاه منها بسم الله الرحمن الرحیم الاتراه یحکی عن بلقیس حین قالت انی القی الی کتاب کریم انه من سلیمان

روز جزایم حسابش را آسان کنم و حسناتش را بپذیرم و از بد کردارنش در گذرم، چون گوید **ایاک** نعبده فرماید بنده ام راست گفت تنها مرا پرستد گواه باشید که باو توابع عبادتش را بدهم ثوابی که هر که مخالف عبادت او رفته بر او رشک برد، چون گوید **وایاک نستعین** فرماید از من کمک خواست و بمن پناه برد گواه باشید که او را در کارش کمک کنم و در سختیها بفریادش رسم و روز گرفتاری دستش را بگیرم، چون گوید **اهدنا الصراط المستقیم** تا آخر سوره فرماید این از بنده منست و بنده من هر چه خواهد از آن او است و برای بنده ام اجابت کردم و آنچه آرزو داشت بساو دادم و از آنچه ترسید او را آسوده ساختم بامیر المؤمنین عرض شد ای آقا بما خبر ده که بسم الله الرحمن الرحیم جزء فاتحة الكتاب است؟ فرمود آری پیغمبر آن را میخواند و يك آیه از آن میسرود و میفرمود فاتحة الكتاب سبع مثانی است *

۲- امیر المؤمنین ع فرمود که بسم الله الرحمن الرحیم يك آیه از سوره حمد است و متمم آن بسم الله الرحمن الرحیم است، از رسول خدا شنیدم میفرمود که خدای عزوجل بمن فرمود ای محمد بتو دادیم سبع مثانی و قرآن بزرگ و فاتحة الكتاب را جدا بر من منت نهاد و در برابر همه قرآنش قرار داد و آن شریفترین چیز است که در گنجهای عرش بوده و خدای عزوجل محمد را بدان مخصوص کرده و شرافت داده و احدی را باو از پیغمبران خود شریک نکرده جز سلیمان ع را که فقط بسم الله

وانه بسم الله الرحمن الرحيم الا فمن قرأها معتقداً لموات محمد وآله الطيبين منقاداً لامرهما مؤمناً بظاهرهما وباطنهما اعطاه الله عزوجل بكل حرف منها حسنة كل واحدة منها افضل له من الدنيا بما فيها من اصناف اموالها وخيراتها ومن استمع الى قاره يقرأها كان له قد ثلث ما للفقاري فليستكثر احدكم من هذا الخير المعرض لكم فانه غنيمة لا يذهبن او انه فتبقى في قلوبكم الحسرة

۳ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن علي بن الحكم عن الفضل بن صالح عن جابر عن ابي جعفر (ع) قال لما نزلت هذه الاية وحجى يومئذ بجهنم سئل عن ذلك رسول الله ﷺ فقال اخبرني الروح الامين ان الله لاله غيره اذا جمع الاولين و الاخرين اتى بجهنم تقاد بالف زمام اخذ بكل زمام مائة الف ملك من الغلاظ الشداد لها وهدة تغيظ وزفير وانها لتزفر الزفرة فلولا ان الله عزوجل اخرهم الى الحساب لاهلكت الجمع ثم يخرج منها عنق يحيط بالخلايق البر منهم والفاجر فما خلق الله عزوجل عبداً من عباده ملكا ولا نبيا الا نادى رب نفسي وانت يا نبى الله تنادى امتي امتي ثم يوضع عليها صراط ادق من حد السيف عليه ثلث قناطر اما واحدة فعلمها الامانة والرحم واما الاخرى فعلمها الصلوة واما الاخرى فعلمها عدل رب العالمين لاله غيره فيكلفون الممر عليه فتحبسهم الرحم والامانة فان نجوا منها حبستهم الصلوة فان نجوا منها كان المنتهى الى رب العالمين جل وعز وهو قوله تبارك وتعالى ان ربك لبالمرصاد والناس

الرحمن الرحيم را باوداده، نمى بينى كه در داستان بلقيس آورده است كه گويد بمن نامه‌اى گرامى افكنده اند كه از طرف سليمانست و در آنست بسم الله الرحمن الرحيم هلا هر كه آن را بخواند با عقیده بدوستى و بيروى محمد وآل پاكش، و مطيع امرشان باشد و مؤمن بظاهر و باطنشان خدا بهر حرف آن حسنه‌اى باو عطا كند كه بهتر از دنيا و مافيه است از انواع اموال و خيراتش و هر كه گوش كند بكسيكه آن را ميخواند سه يك نواب خواننده آن را دارد بايد هر كدام از اين خريد دست رس هر چه تواند بگيرد كه غنيمت است مبادا وقتش بگذرد و حسرتش در دل شما بماند.

۳- امام پنجم فرمود چون اين آيه (سوره فجر) نازل شد كه دوزخ را بياورند در باره آن از رسول خدا ص برسيدند فرمود روح الامين بمن خبر داده كه خداى يگانه چون اولين و آخرين را جمع آورد دوزخ را بياورند كه با هزار مهارش ميكشند و هر مهارى را صد هزار فرشته غلاظ و شداد بدست دارد براى آن بنك و اشتلم و نفس آتشيني باشد و چنان نفس آتشيني كشد كه اگر خدا مردم را براى حساب از آن عقب نكشد همه را هلاك كند سپس يك زبانه آتش از آن برآيد كه گرد همه مردم را از خوب و بد بگيرد و خلقى نماند تا فرشتگان و پيغمبران كه فرياد زنند پروردگارا بداد من برس و تنها تو اى پيغمبر خدا فرياد كنى بداد امتم برسيد سپس بر آن پلى نهند از دم شمشير برنده تر كه بر آن سه گذرگاه باشد يكي براى امانت و رحم و ديگرى براى نماز و سومى ميزان عدل رب العالمين است كه معبود حقى جز او نيست بمردم تكليف شود از آن بگذرند رحم و امانت آنها را نگاهدارند و اگر از آن نجات پابند نماز آنها را نگاهدارد و اگر از آن نجات پابند به حساب

على الصراط فمتعلق وقدم تزل و قدم تستمسك والملائكة حولهم ينادون يا حلیم اغفر واصفح وعد بفضلك وسلم سلم والناس يتهافتون فيها كالفراس فاذا نجاناج برحمة الله عزوجل نظر اليها فقال الحمد لله الذي نجاني منك بعد اياس بعنه وفضله ان ربنا لغفور شكور

۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن خالد البرقي عن القسم بن محمد الجوهري عن علي بن ابي حمزة عن ابي بصير عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال الناس يمرون على الصراط طبقات والصراط ادق من الشعروا حذمن السيف فمنهم من يمر مثل البرق ومنهم من يمر مثل عدو الفرس ومنهم من يمر حبواً ومنهم من يمر متعلقا قد تاخذ النار منه شيئاً وتترك شيئاً

۵ - حدثنا احمد بن زياد الهمداني (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن جميل بن دراج عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال اذا اراد الله عزوجل ان يبعث الخلق امطر السماء على الارض اربعين صباحاً فاجتمعت الاوصال ونبتت اللحوم

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن الريان بن الصلت عن الرضا علي بن موسى عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين بن علي عليه السلام قال رأيت امير المؤمنين عليه السلام رجلاً من شيعته بعد عهد طويل وقد اثر السن فيه و كان يتجلد في مشيته فقال عليه السلام كبر سنك يا رجل قال

پروردگار جهان گراياند و اينست گفتار او تبارك و تعالی (سوره فجر) براستی پروردگارت در کينگاهست مردم برصراط باشند بعضی آویزان و برخی لغزان و جمعی پا برجا و فرشتگان گرد آنها جار کشند ای حلیم بيمارن، در گذر و بفضل خود متوجه باش و سالم دار سالم دار مردم چون پروانه خود را بر آن اندازند و چون کسی نجات يابد بر رحم خدای عزوجل بر آن نگردد و گوید حمد خدا را که مرا از آن نجات داد پس از نوميدي بمن و فضل خودش براستی پروردگار ما آمرزنده ش و کبر گزار است.

۴- امام صادق ع فرمود مردم بر صراط گذرند بطبقات مختلف، صراطی که از موبار يکتر و از شمير برنده تر است بعضی چون برق از آن گذرند و برخی چون اسب تند رو و بعضی بر سر و دست و بعضی چون پياده رو و برخی بر آن آویزان باشند و آتش مقداری از آنها را گرفته است.

۵- امام صادق فرمود چون خدای عزوجل خواهد خلق را مبعوث کند چهل روز آسمان بر زمین ببارد تا که ويها جمع شوند و گوشت برويد.

۶- امير المؤمنين ع یکی از شيعيانش را پس از دیر زمانه ايدار کرد سن او گذشته بود و چابک راه مبرفت باو فرمود بپر شدی ای مرد گفت در طاعت تو ای امير المؤمنين فرمود چابک ميروی

فی طاعتک یا امیر المؤمنین فقال عليه السلام انک لتتجدد قال علی اعدائک یا امیر المؤمنین فقال عليه السلام اجد
فیک بقية قال هی لك یا امیر المؤمنین قال الریان بن الصلت وانشدنی الرضا لعبد المطلب

يعيب الناس كلهم زمانا   و ما لزماننا عيب سوانا
نعيب زماننا والعيب فينا   ولونطق الزمان بنا هجانا
وان الذئب يترك لحم ذئب   وياكل بعضنا بعضا عيانا

۷ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر
عن محمد بن ابي عمر عن عبدالله بن القسم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عن علي عليه السلام
قال كن لما لاتر جوارحی منك لما تر جوفان موسى بن عمران عليه السلام خرج يقتبس لاهله ناراً فكلمه
الله عز وجل فرجع نبيا وخرجت ملكة سبا فاسلمت مع سليمان وخرج سحرة فرعون يطلبون العزة
لفرعون فرجعوا مؤمنين

۸ - حدثنا علي بن احمد (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن
عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر قال قال
الصادق عليه السلام حدثني ابي عن ابيه (ع) ان الحسن بن علي بن ابي طالب (ع) كان اعبد الناس في
زمانه وازهدهم وافضلهم و كان اذا حج حج ماشيا و ربما مشى حافيا و كان اذا ذكر الموت بكى
واذا ذكر القبر بكى واذا ذكر البعث والنشور بكى واذا ذكر الامر على الصراط بكى واذا ذكر العرض

گفت بقصد دشمنان ای امیر المؤمنین فرمود هنوز در تو توانی مانده عرض کرد تقدیم آستانات یا
امیر المؤمنین، ربان بن صلت راوی این حدیث از امام رضا ع گوید آن حضرت از عبدالمطلب این
اشعار را برایم خواند :

مردم همه از زمان خود عیب کنند   عیبی نبود زمانه را جز خود ما
ما عیب زمان کنیم و عیب از خود ماست   گر نطق کند زمانه هجوش بر ما است
از گوشت گریک، گریک پرهیزد و ما   از گوشت هم خودیم عیان و بس بی پروا

۷- علی ع فرمود در ناامیدی امید بیشتر است موسی بن عمران ع رفت برای خاندانش آتش آرد
خدای عزوجل با او سخن گفت و با مقام نبوت برگشت، ملکه سبا از کشور خود بیرون رفت و
بشرف اسلام و همسری سلیمان ع رسید، جادوگران مصر رفتند عزتی از فرعون بدست آرند و بشرف
ایمان رسیدند.

۸- مفضل بن عمر گوید امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق ع فرمود پدرم از پدرش بازگفت
که حسن بن علی بن ابيطالب ع ازهد و افضل اهل زمانش بود و همیشه پیاده حج میرفت و بسا با پایهای
برهنه بود و همیشه چون یاد مرگ میکرد میگريست و چون یاد قبر میکرد میگريست و چون یاد
قیامت و نشور میکرد میگريست و چون یاد گذشت بر صراط میکرد میگريست و چون یاد ملاقات با

علی الله تعالی ذکره شہق شہقۃ یغشی علیہ منہا و کان اذا قام فی صلوتہ ترتعد فرائضہ بین یدی زبہ عزوجل و کان اذا ذکر الجنة و النار اضطرب اضطراب السلیم ویسأل الله الجنة و یعوذ بہ من النار و کان عَلَيْهِ السَّلَامُ لایقرہ من کتاب الله عزوجل یا ایہا الذین امنوا الا قال لیبیک اللہم لیبیک ولم یرفی شیء من احوالہ الا اذا کر الله سبحانہ و کان اصدق الناس لہجۃ و افسحہم منطقا و لقد قیل لمعاویۃ ذات یوم لو امرت الحسن بن علی بن ابی طالب (ع) فصعد المنبر فخطب لیبین للناس نقصہ فدعاه فقال لہ اصعد المنبر و تکلم بکلمات تعظنا بہا فقال عَلَيْهِ السَّلَامُ فصعد المنبر فحمد الله و اثنی علیہ ثم قال ایہا الناس من عرفنی فقد عرفنی و من لم یعرفنی فانا الحسن بن علی بن ابی طالب و ابن سیدۃ نساء العالمین فاطمۃ بنت رسول الله انا ابن خیر خلق الله انا ابن رسول الله انا ابن صاحب الفضائل انا ابن صاحب المعجزات و الدلائل انا ابن امیر المؤمنین انا المدفوع عن حقہ انا و اخی الحسن سیدا شباب اهل الجنة انا ابن الرکن و المقام انا ابن مکہ و منی انا ابن المشغر و العرفات فقال لمعاویۃ یا ابا محمد خذ فی نعت الرطب و دع هذا فقال عَلَيْهِ السَّلَامُ الریح تنفخہ و الحرور ینضجہ و البرد یطیبہ ثم عاد عَلَيْهِ السَّلَامُ فی کلامہ فقال انا امام خلق الله و ابن محمد رسول الله فخشی معاویۃ ان یتکلم بعد ذلك بما یفتن بہ الناس فقال یا ابا محمد انزل فقد کنی ماجری فنزل

خدا میگرد ناله ای میزد که از آن بیپوش میشد و چون بنماز میایستاد برابر خدا لرزه بر اندامش میافتاد و چون یاد بهشت و دوزخ میافتاد چون مار گزیده بریشان میشد و از خدا بهشت میخواست و باو از دوزخ پناه میبرد و همیشه آیه از قرآن نمیخواند که یا ایها الذین آمنوا داشت جز آنکه میگفت لیبیک اللہم لیبیک و در هر حال که دیدہ میشد ذکر خدای سبحانہ میکرد و از همه مردم راست گفتارتر و شیواتر بود یک روز بمعاوہ گفتند کاش یحسین بن علی بن ابیطالب فرمان میکردی بمنبر بر آید و سخنرانی کند تا نقص او بہر دم عیان گردد او را خواست و گفت بمنبر بر آ و سخنانی بگو که ما را بند دہی برخاست بالای منبر رفت حمد خدا و ستایش او نمود و فرمود ایا مردم هر کہ مرا میشناسد میشناسد و هر کہ مرا نمی شناسد من حسن بن علی بن ابی طالبم و زاده بانوی زنان جهانیان فاطمہ دختر رسول خدا (ص) منم پسر خیر خلق الله منم پسر رسول خدا (ص) منم صاحب فضائل منم صاحب معجزات و دلائل منم پسر امیر المؤمنین منم کہ از حق خود بر کنارم من و برادرم حسین دو سید جوانان اهل بہشتیم منم پسر رکن و مقام منم پسر مکہ و منی منم پسر مشر و عرفات. معاویہ گفت ای ابا محمد این سخن را بگذار و وصف خرما را بگو فرمود بادش بدمد و گرمایش برساند و سرمایش گوآرا سازد سپس بسخن خود برگشت و فرمود منم امام خلق خدا و زاده محمد (ص)؛ معاویہ ترسید از گفتارش شورشی پدید آید میان مردم گفت ای ابا محمد آنچه گفتید بس است پائین بیا آن حضرت فرود آمد.

المجلس الرابع والثلاثون

يوم الثلثا لاحدى عشر بقين من المحرم من سنة ثمان وستين وثلثمائة

- ۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن ابي عبدالله قال حدثني محمد بن تسنيم عن العباس بن عامر عن ابن بكير عن سلام بن غانم عن الصادق جعفر بن محمد عن آباءه عليه السلام ان رسول الله صلى الله عليه وآله قال من قم مسجداً كتب الله له عتق رقبة ومن اخرج منه ما يقضى عيناً كتب الله عز وجل له كفلين من رحمته
- ۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن ابي القسم عن محمد بن علي القرشي عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن يونس بن ظبيان عن الصادق جعفر بن محمد قال بينا موسى بن عمران عليه السلام يناجي ربه عز وجل اذ رأى رجلاً تحت ظل عرش الله عز وجل فقال يارب من هذا الذي قد اظله عرشك فقال هذا كان باراً بوالديه ولم يمش بالنميمة
- ۳ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي قال حدثني جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله عجب لمن يحتمى من الطعام مخافة الداء كيف لا يحتمى من الذنوب مخافة النار .

- ۴ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن حسان الرازي عن محمد بن علي عن عيسى بن عبدالله العلوي العمري عن ابيه عن آباءه عن علي عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اللهم ارحم خلفائي ثلثا قيل يا رسول الله و من

مجلس صبی و چهارم - سه شنبه یازده روز از محرم مانده سال ۳۶۸

- ۱- رسول خدا ص فرمود هر که مسجد را چاروب کند خدا ثواب آزاد کردن بنده ای در نامه عملش نویسد و هر که از آن باندازه خاشاک چشمی بیرون برد خدای عزوجل دو بهره از رحمتش باو دهد.
- ۲- امام صادق ص فرمود در حالیکه موسی بن عمران با پروردگار خود عزوجل راز می گفت مردی را در سایه عرش خدا نگریست عرض کرد پروردگارا این کیست که در سایه عرش تو است؟ فرمود اینست که پیدر و مادر خوشکردار بوده و سخن چینی نکرده است.
- ۳- رسول خدا ص فرمود در شکستم از کسیکه از خوراک پرهیز میکند برای ترس از درد چرا از گناهان پرهیزد برای ترس از دوزخ .
- ۴ - رسول خدا « ص » سه بار فرمود بار خدایا خلیفه های مرا رحم کن گفتند یا رسول الله کیانند خلیفه هایت ؟ فرمود آن کسانی که حدیث و سنت مرا تبلیغ کنند و بامت

خلفاؤك قال الذين يبلغون حديثي و سنتي ثم يعلمونها امتي.

۵ - حدثنی علی بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابی عبدالله البرقی قال حدثنی ابی عن جده احمد بن ابی عبدالله عن محمد بن علی القرشی عن محمد بن سنان عن عبدالله بن طلحة واسمعیل بن جابر وعمار بن مروان عن الصادق جعفر بن محمد (ع) ان عیسی بن مریم (ع) توجه فی بعض حوائجہ ومعہ ثلثة نفر من اصحابہ فمر بلبينات ثلث من ذهب علی ظهر الطریق فقال عیسی (ع) لاصحابہ ان هذا یقتل الناس ثم مضی فقال احدہم ان لی حاجة قال فانصرف ثم قال آخر ان لی حاجة فانصرف ثم قال الاخر لی حاجة فانصرف فوافوا عند الذهب ثلاثہم فقال اثنان لواحد اشتر لنا طعاماً فذهب یشتری لہما طعاماً فجعل فیہ سمأ لیقتلہما کی لا یشارکاه فی الذهب و قال الاثنان اذا جاء قتلناہ کی لا یشارکنا فلما جاء قاما الیہ فقتلاه ثم تغذبا فماتا فرجع الیہم عیسی (ع) وهم موتی حولہ فاحیاهم باذن اللہ تعالی ذکرہ ثم قال الم اقل لکم ان هذا یقتل الناس.

۶ - حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (ره) قال حدثنا علی بن الحسین السعدابادی عن احمد بن محمد بن خالد عن ایہ عن صفوان بن یحیی عن محمد بن ابی الہزہاز عن علی بن السری قال سمعت ابا عبد اللہ الصادق علیہ السلام یقول ان اللہ عزوجل جعل اوراق المؤمنین من حیث لم یحتسبوا واذلک ان العبد اذا لم یعرف وجہ رزقہ کثر دعاؤه .

۷ - حدثنا احمد بن علی بن ابراہیم (ره) قال حدثنا ابی عن ایہ ابراہیم بن ہاشم عن حماد بن عیسی عن الحسین بن مختار عن ابی بصیر عن ابی عبد اللہ علیہ السلام قال درهم رباعاً عظم عند اللہ من ثلاثین

من بیاموزند.

۵ - امام صادق ص فرمود عیسی بن مریم دنبال حاجتی میرفت و سه تن اصحابش ہمراش بودند بہ خشت طلا گذشت کہ بر سر راه بودند عیسی بہمراہانش فرمود اینها مردم را میکشند و گذشت یکی از آنها بہپانہ کاری برگشت و دیگری و دیگری ہم باین بہانہ برگشتند و ہر سه بر سر خشتہای طلا بہم رسیدند دو تن آنها بسومی گفتند برو خوراکی برای ما بخر رفت خوراکی خرید و در آن زہر ریخت تا آن دو را بکشد و شریک او نباشند در طلاہا آن دو ہم باہم سازش کرده بودند کہ چون بر گردد او را بکشند و طلاہا را بخود اختصاص دهند چون در رسید این دو بر خاستند او را کشتند و آن خوراک زہر آلود را خوردند و مردند چون عیسی ص برگشت ہر سه را گرد طلاہا مرده یافت و باجازہ خدا آنها را زندہ کرد و فرمود نگفتم اینها مردہ را میکشند.

۶ - علی بن سری گوید از امام صادق ص شنیدم میفرمود خدای عزوجل روزی مؤمنان را از جائی کہ گمان ندارند مقرر کردہ برای آنکہ چون بندہ ای وسیلہ روزی خود را نداند بسیار دعا می کند.

۷ - امام صادق ص فرمود یکدرہم از ربا بیش خدا بزرگتر است از سی بار زنا با محرمانی چون

زنیة كلها بذات محرم مثل خالة وعمة .

۸ - حدثنا علي بن محمد بن الحسن القزويني المعروف بابن مقبرة قال حدثنا محمد بن عبد الله الحضرمي قال حدثنا جندل بن والي قال حدثنا محمد بن عمر المازني عن عباد الكلبي (الكلبي) عن جعفر بن محمد عن ابيه عن علي بن الحسين عن فاطمة المغري عن الحسين بن علي عن امه فاطمة بنت محمد عليها السلام قالت خرج علينا رسول الله صلى الله عليه وآله عشية عرفة فقال ان الله تبارك و تعالی باهي بكم و غفر لكم عامة و لعلي خاصة و اني رسول الله اليكم غير محاب لقرابتي هذا جبرئيل يخبرني ان السعيد كل السعيد حق السعيد من احب عليا في حياته و بعد موته و ان الشقي كل الشقي حق الشقي من ابغض عليا في حياته و بعد وفاته .

۹ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا ابو سعيد السكري قال اخبرنا محمد بن زكريا قال حدثنا العباس بن بكار قال حدثنا عبد الله بن المثنى عن عمه نمامة بن عبد الله عن انس بن مالك عن امه قالت ما رأيت فاطمة عليها السلام دماً في حيض ولا في نفاس .

۱۰ - حدثنا احمد بن زياد الهمداني (ره) قال حدثني علي بن ابراهيم عن ابيه عن اسمعيل بن مهران عن درست بن ابي منصور عن عيسى بن بشير عن ابي حمزة عن ابي جعفر عليه السلام قال لما حضرت علي بن الحسين (ع) الوفاة ضمنى الي صدره ثم قال يا بني اوصيك بما اوصاني به ابي عليه السلام حين حضرته الوفاة و بما ذكر ان اباه اوصاه به فقال يا بني اياك و ظلم من لا يجد عليك ناصرأ الا الله .

۱۱ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن يحيى بن عمران الحلبي عن الحرث بن المغيرة النصري قال

خاله و عمه .

۸- فاطمه بنت محمد ص فرمود رسول خدا ص شب عرفه نزد ما آمد و فرمود براستی خدای تبارک و تعالی بشما مباحات دارد همه شما را عموماً و بخصوص علی را آمرزیده و من رسول خدايم بسوی شما و از راه دوستی و خویشاوندی نیست ابن جبرئیل است که بمن خبر می دهد سعادت مند کامل کسی است که علی ع را دوست دارد در زندگی او و پس از مرگش و شقی تمام کسی است که علی را در زندگی و مردگی دشمن دارد .

۹ - انس بن مالک از مادرش نقل کرده که فاطمه ع نه خون حیض دید و نه

خون زائیدن .

۱۰ - امام پنجم فرمود چون مرگ پدرم در رسید مرا بسینه چسبانید فرمود پسر جانم همان سفارشی را بگو که پدرم هنگام مرگش بمن کرد و گفت پدرش باو سفارش کرده و گفته پسر جان مبادا بکسی ستم کنی که جز خدا یاری ندارد .

۱۱ - حرث بن مغیره نصری گفت شنیدم امام صادق ع می فرمود هر که پس از نماز واجب پیش از

سمعت ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول من قال سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر اربعين مرة في دبر كل صلوة فريضة قبل ان يثنى رجله ثم سأل الله اعطى ما سأل .

۱۱- حدثنا احمد بن محمد بن حمدان المكنب قال حدثنا ابو عبد الله محمد بن عبد الرحمن الصفار قال حدثنا محمد بن عيسى الدامغانى قال حدثنا يحيى بن مغيرة قال حدثنا جرير عن الاعمش عن عطية عن ابى سعيد الخدرى قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ليلة اسرى بى الى السماء اخذ جبرئيل يدي فادخلنى الجنة و اجلسنى على درنوك من درانيك الجنة فناولنى سفرجلة فانقلقت بنصفين فخرجت منها حوراء كان اشفار عينيها مقادير النور فقالت السلام عليك يا احمد السلام عليك يا رسول الله السلام عليك يا محمد فقلت من انت برحمتك الله قالت انا الراضية المرضية خلقنى الجبار من ثلاثة انواع اسفلى من المسك واعلاى من الكافور ووسطى من العنبر وعجنت بماء الحيوان قال الجليل كوني فكنيت خلقت لابن عمك ووصيك ووزيرك على بن ابى طالب عليه السلام.

۱۲ - حدثنا الحسين بن علي بن شعيب الجوهري قال حدثنى احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبد الله بن حبيب قال حدثنا الفضل بن الصقر العبدى قال حدثنا ابو معاوية عن الاعمش عن الصادق جعفر بن محمد (ع) عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال خرج رسول الله صلى الله عليه وآله و عليه خميصة قد اشتمل بها فقيل يا رسول الله من كساك هذه الخميصة فقال كسانى حبيبي وصفيى وخاصتى وخالصتى والمؤدى عنى ووصيى ووارثى واخى و اول المؤمنين اسلاماً و اخلصهم ايماناً و اسمع الناس كفا سيد الناس بعدى قائد الغر المحجلين امام اهل الارض على بن ابى طالب

آنكه باى خود را بلند كند چهل بار بگويد سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر هر چه از خدا خواهد باو عطا كند .

۱۲- رسول خدا فرمود شبى كه مرا بمرعاج بردند جبرئيل دستم را گرفت و بهشتم برد و بر يكى از مسندهاى بهشتم رسانيد و يك دانه بمن داد و چون اورا دونيم كردم يك حوربه از آن بيرون آمد كه مژگان چشمش چون پرهائى جلو كر كس بود بمن گفت درود بر تو اى احمد، اى رسول خدا، اى محمد گفتم خدایت مهربان باشد تو كیستی؟ گفت منم راضیه و مرضیه جبارم از سه جنس آفریده پائین تنم از مشك اسج و بالای آن از كافور و میانه ام از عنبر و با آب زندگی خمیر شدم و حضرت جلیل فرمود باش و من بودم و آفریده شدم برای پسر عم و وصی و وزیر تو على بن ابیطالب .

۱۳- امام صادق از قول پدرانش فرمود رسول خدا بیرون شد و عبائی سیاه با دو تیره در بر داشت و فرمود این عبارات در بر من کرده است دوستم، صمیم، خاصه ام زبده ام آنكه از طرف من ادا میکند و وصی و وارث و برادر من است پیش از همه مؤمنان مسلمان شده و در ایمان از همه مخلص تر است و از همه با سخاوت تر است و پس از من سید بشر است و پیش و دست و روسفیدان

فلم یزل بیکى حتى ابتل الحصى من دموعه شوقا اليه .

۱۳ - حدثنا محمد بن علی ما جیلویه (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه ابراهیم بن هاشم قال حدثني ابو الصلت عبد السلام بن صالح قال حدثني محمد بن يوسف القريابي عن سفیان عن الاوزاعي عن يحيى بن ابی كثير عن حبيب بن الجهم قال لما دخل بنا علی بن ابی طالب عليه السلام الى بلاد صفين نزل بقرية يقال لها صندوقا ثم امرنا فعبرنا عنها ثم عرس بنا في ارض بلقع فقام اليه مالك بن الحارث الاثر فقال يا امير المؤمنين اتنزل الناس علی غير ما فقال يا مالك ان الله عز وجل سيسقينا في هذا المكان ماء اعذب من الشهد و الين من الزبد الزلال و ابرد من الثلج و اصفى من الياقوت فتمعبنا و لاعجب من قول امير المؤمنين عليه السلام ثم اقبل بعجر رداءه و بيده سيفه حتى وقف علی ارض بلقع فقال يا مالك احترق انت و اصحابك فقال مالك و احترقنا فاذا نحن بصخرة سوداء عظيمة فيها حلقة تبرق كاللجين فقال لارموها فرمناها باجمعنا و نحن مائة رجل فلم نستطع ان نزيلها عن موضعها فدنا امير المؤمنين عليه السلام رافعا يده الى السماء يدعو وهو يقول طاب طاب مرياعالم طيبو ثابوثة شتميا كوبا حاحانو ثابو ديثا بن حوثا امين امين رب العالمين رب موسى و هرون ثم اجتذبتها فرماها عن العين اربعين ذراعا قال مالك بن الحارث الاثر فظهر لنا ماء اعذب من الشهد و ابرد من الثلج و اصفى من الياقوت فشربنا و سقينا ثم ردا الصخرة و امرنا ان نحثوا عليها التراب ثم ارتحل و سرنا فمأسرنا الا غير بعيد قال من منكم يعرف موضع العين فقلنا كلنا يا

است و امام اهل زمين است که علی بن ابیطالب باشد و از شوق او بياهی گريست تاريخ از اشگش تر شده .

۱۴ - حبيب بن جهم گوید چون علی بن ابیطالب ما را ببلاد صفين ميبرد در دهی بنام صندوق (صندوق داخ) منزل کرد ولی دستور داد از خود ده گذشتيم و مارا در بيايان بی آبی فرود آورد ؟ مالك بن حارث اشتر بآن حضرت عرض کرد يا امير المؤمنين مارا در محل بی آب منزل میدهی ؟ فرمود ای مالك براستی خدای عزوجل بزودی در اینجا مارا از آبی سیراب کند که شیرین تر از شکر و نرم تر از کره صاف و سردتر از برف است و ذلالترا از یاقوت، ما تعجب کردیم ولی گفتار امير المؤمنين تعجیبی نداشت، سپس فرمود رداء از دوش برداشت و شمیر بدست داشت و آمد سر يك تیکه زمين لغت ایستاد و مالك گفت با همراهانت اینجا را بکنید مالك گوید آنجا را کنديد و سنك سیاہ بزرگ دارای حلقه سیمکونی نمایان شد فرمود آنرا دور کنید با صد مرد بدان چسبیدیم و نتوانستیم آنرا از جای خود بجنبانیم امير المؤمنين نزدیک آمد و دست بدعا برداشت و میفرمود طاب طاب مریا عالم طيبو ثابو به شتميا كوبا حاحانو ثابو ديثا بن حوثا امين امين رب العالمين رب موسى و هرون و آنرا کشید و از جا کند و چهل ذراع دور انداخت، مالك بن حارث اشتر گوید چشمه آبی شیرین تر از عسل و خنک تر از برف و پاکتر از یاقوت برای ما پدید شد از آن نوشیدیم و آب برداشتیم و همان سنك را روی آن

امیرالمؤمنین فرجعنا فطلبنا العین فحفی مکانها علینا اشد خفاء فظننا ان امیرالمؤمنین علیه السلام قد رهقه العطش فاورمانا باطرافنا فاذا نحن بصومعة راهب فدنوننا منها فاذا نحن براهب قد سقطت حاجباه علی عینیه من الکبر فقلنا یا راهب عندک ماء نسقی منه صاحبنا قال عندی ماء قد استعذبتہ منذ یومین فانزل الینا ماء مرأ خشنا فقلنا هذا قد استعذبتہ منذ یومین فکیف ولو شربت من الماء الذی سقانا منه صاحبنا وحدثناه بالامر فقال صاحبکم هذا نبی قلنا لاولکنه وصی نبی فنزل الینا بعد وحشته منا وقال انطلقوا بی الی صاحبکم فانطلقنا به فلما بصر به امیرالمؤمنین علیه السلام قال شمعون قال الراهب نعم شمعون هذا اسم سمتنی به امی ماطلع علیه احد الا الله تبارک وتعالی ثم انت فکیف عرفته فاتم حتی اتمه لك قال وماتشاء یا شمعون قال هذا العین واسمه قال هذا العین راحوما وهو من الجنة شرب منه ثلاثمائة وثلاثة عشر وصیا وانا آخر الوصیین شربت منه قال الراهب هكذا وجدت فی جمیع کتب الانجیل وانا اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله وانک وصی محمد صلی الله علیه و آله و سلم ثم رحل امیرالمؤمنین علیه السلام والراهب یقدمه حتی نزل صفین و نزل معه بعاندين (بعابدين) و التقی الصفان فكان اول من اصابته الشهادة الراهب فنزل امیرالمؤمنین علیه السلام وعیناه تهملان وهو یقول المرء مع من احب الراهب معنا یوم القيمة رفیقی فی الجنة

نهاد و بما دستور داد خاک بر آن انباهتیم و از آنجا کوچ کرد و اندکی رفتیم گفت کدام شما جای چشمه را میدانند؟ گفتیم یا امیرالمؤمنین همه میدانیم برگشتیم و هر چه جستجو کردیم جان آن را ندانستیم، گمان کردیم امیرالمؤمنین بسیار تشنه است و باطراف نگران شدید و صومعه راهبی عیان شد، نزدیک آن رفتیم راهبی بود که از پیری ابروانش بر چشمانش افتاده بود، گفتیم ای راهب آبی داری که بمولای خود بنوشانیم گفت آبی دارم که دوزخ است آن را خوشکوار کردم آبی برای ما آورد تلخ و بدمزه، گفتیم دوزخ است که برای شیرین کردن آن صرف وقتی کردی و هنوز باین بدمزه ایست کاش از آن آبی نوشیده بودی که سرور ما بما داد و داستان آن را برایش باز گفتیم، گفت این سرور شما پیغمبر است گفتیم نه، وصی پیغمبر است پس از آنکه از ما وحشت داشت نزد ما فرود آمد و گفت مرا نزد سرور خود برید او را بردیم چون امیرالمؤمنین او را دید فرمود شمعون، راهب گفت آری من شمعونم و مادرم مرا بدان نامیده و جز خدا کسی آن را نمیدانست و تو هم دانستی از کجا دانستی؟ اکنون نشانه امامت را تکمیل کن تا من هم ایمان خود را بتو تکمیل کنم فرمود ای شمعون چه میخواهی؟ گفت داستان این چشمه و نامش را؛ فرمود این چشمه راحوما نام دارد و از بهشت است و سیصد و سیزده وصی از آن نوشیده اند و من آخر و صیائی هستم که از آن نوشیدم راهب گفت در همه کتابهای انجیل چنین دیده ام و گواهی میدهم که مهربود حقی جز خدا نیست و معبد رسول خداست و تو وصی محمدی و آن راهب با امیرالمؤمنین کوچید تا بجبهه صفین و در عاندين نزول کرد وقتی دو لشکر بهم زدند اول کس بود که شربت شهادت نوشید امیرالمؤمنین بالینش آمد و اشک از دیدگانش سرازیر بود و میفرمود هر مردی با کسی است که او را دوست دارد، این راهب روز قیامت رفیق

۱۴ - حدثنا محمد بن احمد السنائي (ره) قال حدثنا احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا الفضل بن الصقر العبدى قال حدثنا ابو معوية عن سليمان بن مهران الاعمش عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عليه السلام قال نحن ائمة المسلمين وحجج الله على العالمين و سادة المؤمنين وقادة الغر المحجلين و موالي المؤمنين ونحن امان اهل الارض كما ان النجوم امان لاهل السماء ونحن الذين بناي مسك الله السماء ان تقع على الارض الا باذنه و بناي مسك الارض ان تميد باهلها و بناي ينزل الغيث و بناي ينشر الرحمة و يخرج بركات الارض و لولا ما في الارض من الساخت باهلها قال عليه السلام ولم تخلو الارض منذ خلق الله ادم من حجة الله فيها ظاهر مشهور او غايب مستور ولا تخلو الى ان تقوم الساعة من حجة الله فيها و لولا ذلك لم يعبد الله قال سليمان فقلت للصادق عليه السلام فكيف ينتفع الناس بالحجة الغايب المستور قال كما ينتفعون بالشمس اذا سترها السحاب و انشدنا الشيخ الفقيه ابو جعفر لبعضهم العالم العاقل ابن نفسه اغناه جنس علمه عن جنسه كم بين تكرمه لغيره و بين من تكرمه لنفسه

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

بهشت من است.

۱۵ - امام چهارم فرمود، ما امامان مسلمانان و حجت‌های خدا بر عالمان و سادات مؤمنان و پیشوای دست و روسفیدان و سروران اهل: ایمانیم: امان اهل زمین هستیم چنانچه ستاره‌ها امان اهل آسمانند، ما ایمیم که خدا بوسیله ما آسمان را نگاهداشته تا بر زمین نیفتد جز با اجازه او و برای ما آن را نگاهداشته تا بر اهلش موج نزند و برای ما باران بیارد و رحمت خویش نشر کند و زمین برکات خود را بیرون دهد و اگر امام در زمین نباشد زمین اهل خود را فروبرد سپس فرمود از روزی که خدا آدم را آفریده خالی از حجت نیست که یا ظاهر و مشهور بوده است و یا غایب و مستور و تا قیامت هم خالی نماند او حجت خداست و اگر چنین نباشد خدا را نپرستند، سلیمان راوی حدیث گوید از امام صادق ع پرسیدم چگونه مردم با امام غائب بهره مند شوند؟ فرمود چنانچه با آفتاب پس ابر بهره مند شوند.

شیخ ما ابو جعفر صدوق این شعرها را برای ما خواند که شاعری بنظم آورده:

از علم ز جنسیت خود مستغنی است

دانای خردمند بخود موجود است

از آنکه بخود، تا بچه اندازدنی است

آن را که بدیگری گرامی داری

المجلس الخامس والثلاثون

يوم الجمعة ثمان بقين من المحرم من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن علي ماجيلويه عن عمه محمد بن ابي القاسم عن احمد بن ابي عبد الله البوقفي عن ابي الحسن علي بن الحسين البرقي عن عبد الله بن جبلة عن معاوية بن عمار عن الحسن بن عبد الله عن ابيه عن جده الحسن بن علي بن ابي طالب عليه السلام قال جاء نفر من اليهود الى رسول الله صلى الله عليه وآله فقالوا يا محمد انت الذي تزعم انك رسول الله وانك الذي يوحى اليك كما اوحى الى موسى بن عمران عليه السلام فسكت النبي صلى الله عليه وآله ساعة ثم قال نعم انا سيد ولد آدم ولا فخر وانا خاتم النبيين و امام المتقين و رسول رب العالمين قالوا الى من الى العرب ام الى العجم ام الينا فانزل الله عز وجل هذه الاية قل يا محمد يا ايها الناس اني رسول الله اليكم جميعاً قال اليهودي الذي كان اعلمهم يا محمد اني اسئلك عن عشر كلمات اعطى الله موسى بن عمران في البقعة المباركة حيث ناجاه لا يعلمها الا نبي مرسل او ملك مقرب قال النبي صلى الله عليه وآله سلني قال اخبرني يا محمد عن الكلمات التي اختارهن الله لابراهيم حيث بنى البيت قال النبي صلى الله عليه وآله نعم سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر قال اليهودي فباي شيء بنى هذه الكعبة مربعة قال النبي صلى الله عليه وآله بالكلمات الاربع قال لاي شيء سميت

مجلس سني و پنجم = روز جمعه هشت روز از محرم سال ۴۶۸ مانده

۱- از حسن بن علي بن ابي طالب عروايت شده كه چند تن از يهود خدمت رسول خدا ص آمدند و گفتند اي محمد تو مي كه معتقدى رسول خدايى و آنى كه با و وحى شود چنانچه بموسى بن عمران پيغمبر؟ ساعتى خاموش شد و فرمود آرى من سيد اولاد آدمم و بخود نبالم من خاتم پيغمبرانم و امام متقيان و رسول پروردگار عالميان، گفتند بسوى چه كسانى عرب يا عجم يا بسوى ما يهود؟ خدا اين آيه را فرستاد (اعراف ۱۵۸) بگو اي محمد من رسول خدايم بشما هم، اعلم آنها گفت اي محمد من ده كلمه از تو ميپرسم كه خدا هنگام مناجات در بقعه مبارك بموسى بن عمران عطا کرده و آنها را جز پيغمبر مرسل يا فرشته مقرب نميداند، پيغمبر فرمود بپرس از من گفت:

۱ - بمن خبر ده از كلماتى كه خدا براى ابراهيم بر كزيبه چون خانه كعبه

را ساخت ؟

آنها سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر بودند.

براى چه خانه كعبه را چهار گوش ساخت؟ براى همين چهار كلمه.

چرا نام آن را كعبه نهادند؟ چون وسط دنيا بود.

الکعبه قال النبي ﷺ لانها وسط الدنيا قال اليهودي اخبرني عن تفسير سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر قال النبي ﷺ علم الله جل و عزان بنى آدم يكذبون على الله فقال سبحان الله تبرياً مما يقولون و اما قوله الحمد لله فانه علم ان العباد لا يؤدون شكر نعمته فحمد نفسه قبل ان يحمده و هو اول الكلام لولا ذلك لما انعم الله على احد بنعمته فقوله لا اله الا الله يعنى وحدانيته لا يقبل الله الاعمال الا بها وهى كلمة التقوى ينقل الله به الموازين يوم القيمة واما قوله والله اكبر فهى كلمة اعلى الكلمات و احبها الى الله عز وجل يعنى انه ليس شىء اكبر منى لا تفتتح الصلوة الا بها لكرامتها على الله و هو الاسم الاكرم قال اليهودي صدقت يا محمد فما جزاء قائلك قال اذا قال العبد سبحان الله سبح معه ما دون العرش فيعطى قائمها عشر امثالها و انا قال الحمد لله انعم الله عليه بنعيم الدنيا موصولا بنعيم الآخرة و هى الكلمة التى يقولها اهل الجنة اذا دخلوها و ينقطع الكلام الذى يقولونه فى الدنيا ما خلا الحمد لله و ذلك قوله عز وجل دعواهم فيها سبحانك اللهم و تحيتهم فيها سلام و آخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمين و اما قوله لا اله الا الله فالجنة جزاؤه و ذلك قوله عز وجل هل جزاء الاحسان الا الاحسان يقول هل جزاء لا اله الا الله الا الجنة فقال اليهودي صدقت يا محمد قد اخبرت واحدة فتأذن لى ان اسئلك الثانية فقال النبى سئلتى عما سئلت و جبرئيل عن يمين النبى و ميكائيل عن يساره يلقتانها فقال اليهودي لاي

بن خبرده از تفسير سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر؟ خدا دانست كه بنى آدم بعد از دروغ مى بندند فرمود سبحان الله براى بيزارى از آنچه ميگويند و اما گفتار او الحمد لله براى آنست كه ميدانند بندگان شكر نعمتش را ادا نكنند و خود راستود پيش از آنكه او را بستانيد آن اول كلام است و اگر آن نياشد خدا نعمتى بكسى ندهد و گفته او لا اله الا الله يگانه پرستى است و خدا عاقل را نپذيرد جز بواسطه آن كلمه كه كلمه تقوى است و خدا روز قيامت موازين را بدان سنگين كند و اما گفته او والله اكبر؛ برترين كلمه است و محبوبترين آنها نزد خدا يعنى چيزى بزرگتر از من نيست ، نماز جز بدان آغاز نشود بمقامى كه نزد خدا دارد و آن نام الاكرم او است يهودى گفت اى محمدراست گفتى پاداش گوينده آن چيست؟ فرمود چون بنده گويد سبحان الله هرچه زير عرش است با او تسبيح گويد و بگوينده آن ده برابر عطا شود و چون گويد الحمد لله خدا نعمت دنيا را بيوست بانعمت آخرت باوعطا كند و آن كلمه ايست كه بهشتيان هنگام ورود بهشت گويند و هر كلامى در دنيا داشتند منقطع شود جز الحمد لله اينست گفتار خداى عزوجل (يونس ۱۰) دعواهم فيها سبحانك اللهم و تحيتهم فيها سلام و آخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمين و اما گفته لا اله الا الله را بهشت پاداش است و اينست معنى قول خداى عزوجل (الرحمن ۶۰) آيا پاداش احسان جز احسانست ميفرمايد آيا پاداش لا اله الا الله جز بهشت است؟ يهودى گفت راست فرمودى اى محمد جواب يگى از مسائل مرادادى ، اجازه ميدهمى دومى را ببرسم؟ فرمود از هرچه خواهى پرس جبرئيل سمت راستش بود و ميكائيل سمت پيش و جواب را باوتلقين ميگردند، يهودى گفت براى چه تو را محمد ناميدند و احمد و ابا القاسم و بشيرو

شيء سميت محمداً و احمد و ابا القاسم وبشيرا و نذيراً و داعياً فقال النبي ﷺ اما محمد فاني محمود في الارض واما احمد فاني محمود في السماء و اما ابو القاسم فان الله عز و جل يقسم يوم القيمة قسمة النار فمن كفر بي من الاولين و الاخرين ففي النار و يقسم قسمة الجنة فمن آمن بي و اقر بنبوتي ففي الجنة و اما ادعائي فاني ادعو الناس الى دين ربي و اما النذير فاني انذر بالنار من عصائي و اما البشير فاني ابشر بالجنة من اطاعني قال صدقت يا محمد فاخبرني عن الله لاي شيء وقت هذه الخمس الصلوات في خمس مواقيت على امتك في ساعات الليل و النهار قال النبي ﷺ ان الشمس اذا طلعت عند الزوال لها حلقة تدخل فيها فاذا دخلت فيها زالت الشمس فيسبح كل شيء دون العرش لوجه ربي و هي الساعة التي يصلي على فيها ربي ففرض الله عز و جل على و على امتي فيها الصلوة و قال اقم الصلوة لدلوك الشمس الى غسق الليل و هي الساعة التي يؤتى فيها بجهنم يوم القيمة فما من مؤمن يوفق تلك الساعة ان يكون ساجداً او راكعاً او قائماً الا حرم الله عز و جل جسده على النار و اما صلوة العصر فهي الساعة التي اكل فيها آدم من الشجرة فاخرجه الله عن الجنة فامر الله ذريته بهذه الصلوة الى يوم القيمة و اختارها لامتي فهي من احب الصلوة الى الله عز و جل و اوصاني ان احفظها من بين الصلوات و اما صلوة المغرب فهي الساعة التي تاب الله فيها على آدم و كان بين ما اكل من الشجرة و بين ما تاب الله عليه ثلثمائة سنة من

نذير و داعي؟ پيغمبر فرمود محمد براي آنکه در زمين ستوده باشم و احمد براي آنکه در آسمان ستوده باشم و ابو القاسم براي آنکه خدای عز و جل روز قیامت دوزخ را تقسیم کند و هر که از اولین و آخرین بمن کافر است در دوزخ است و بهشت را تقسیم کند و هر که مقرر نبوت من است در بهشت است، داعی برای آنکه مردم را بدین پروردگارم دعوت کنم نذیر برای آنکه هر که نافرمانیم کند بدوزخ بترسانم و بشیر برای آنکه هر که پیرویم کند بهشت مزده دهم گفت راست ای محمد بمن خبرده چرا خدا بامتت پنج نماز در پنج وقت شبانه روز واجب کرده.

فرمود وقتی آفتاب بزوال رسد حلقه ای دارد که در آن در آید و زوال خورشید باشد و هر چیزی، زیر عرش است تسبیح گوید برای ذات پروردگارم و آن ساعتی است که رحمت بر من فرستد در آن پروردگارم خدای عز و جل بر من بر امتم در آن نماز را فرض کرده و فرموده (اسراء ۷۸) نماز را بیادار از زوال آفتاب تا سرخی اول شب و آن ساعتی است که در آن روز قیامت دوزخ را آورند مؤمنی نباشد که در این ساعت توفیق یابد ساجد یا راکع یا در نماز باشد جز آنکه خدا تنش را بر آتش حرام کند نماز عصر در ساعتی است که آدم از درخت خورد و او را از بهشت بیرون کرد و بدریه اش دستور داد تا روز قیامت این نماز را بخواند و آن را برای امتم اختیار کرد و آن محبوبترین نماز است نزد خدای عز و جل و بمن سفارش کرد آن را از میان نمازها حفظ کنم و نماز مغرب در ساعتی است که خدا توبه آدم را قبول کرد و فاصله خوردن آدم از شجره تا قبول توبه اش سیصد

ایام دنیا و فی ایام الاخرة يوم كالف سنة من وقت صلوة العصر الى العشاء فصلی آدم ثلاث ركعات ركعة لخطيئته و ركعة لخطيئة حواء و ركعة لتوبته فافترض الله عزو جل هذه الثلث الر كعات على امتي و هي الساعة التي يستجاب فيها الدعاء فوعدني ربي ان يستجيب لمن دعا فيها و هذه الصلوة التي امرني بها ربي عز و جل فقال سبحان الله حين تمسون و حين تصبحون و اما صلوة العشاء الاخرة فان للقبر ظلمة امرني الله و امتي بهذه الصلوة في ذلك الوقت لتنور لهم القبور و ليعطوا النور على الصراط و ما من قدم مشت الى صلوة العتمة الا حرم الله جسدها على النار و هي الصلوة التي اختارها الله للمرسلين قبلي و اما صلوة الفجر فان الشمس اذا طلعت تطلع على قرني الشيطان فامرني الله عز و جل ان اصلي صلوة الفجر قبل طلوع الشمس و قبل ان يسجد لها الكافر فتسجد امتي لله و سرعتها احب الى الله و هي الصلوة التي تشهدا ملائكة الليل و ملائكة النهار قال صدقت يا محمد فاخبرني لاي شيء يتوضأ هذه الجوارح الاربع و هي انظف المواضع في الجسد قال النبي ﷺ لمان و سوس الشيطان الى آدم و دني آدم من الشجرة و نظر اليها ذهب ماء و وجهه ثم قام و هو اول قدم مشت الى الخطيئة ثم تناول بيده ثم مسحها فاكل منها فطار الحللى و الحلل عن جسده ثم وضع يده على ام رأسه و بكى فلما تاب الله عز و جل عليه فرض الله عز و جل عليه و علي ذريته الوضوء على هذه الجوارح الاربع و امره ان يغسل الوجه لما نظر الى الشجرة

سال بود از ایام دنیا و نسبت باختر روزی چون هزار سال است و همان فاصله از مغرب تا عشاء است آدم سه ركعت نماز خواند يك ركعت برای گناه خود و يك ركعت برای گناه حواء و ركعتی هم برای توبه اش و خدا این سه ركعت را بر امتم فرض كرد، و این ساعتی است که دعا در آن مستجابست و پروردگار بمن وعده داده که هر که در آن دعا کند اجابت نماید اینست نمازهایی که پروردگار بمن فرمان داده و فرموده (روم ۱۷) منزه است خدا هنگامیکه بامداد کنید و هنگام پسين شما، نماز عشاء برای آنست که گور تاریکست و قیامت تاریکی دارد و خدا مرا و امتم را باین نماز فرمان داده در این وقت تا گورشان روشن گردد و بر صراط نوری بآنها عطا شود و هر گامی که برای نماز عشاء بر دارند خداتن آنها را بر آتش حرام کند و این نمازیست که خدا برای رسولان پیش از من مقرر کرده بود، نماز فجر برای اینست که آفتاب بر دو شاخ شیطان بر آید و خدا بمن دستور داده آن را بخوانم پیش از آفتاب زدن و پیش از آنکه کافران برای آن سجده کنند امتم برای خدا سجده کنند و شتاب در آن پیش خدا محبوبتر است و آن نمازیست که فرشتگان شب روز بر آن گواهند گفت ای محمد راست گفتی بمن بگو چرای برا نماز این چهار موضع تن که نظیفترین مواضع بدنست باید شست؟ فرمود چون شیطان آدم را وسوسه کرد و او نزدیک درخت رفت و بآن نگاه کرد تا آبرویش ریخت سپس برخاست و اول کس بود که بگناه گام برداشت و دست دراز کرد و آن را بسید و از آن خورد و زیور و جامه از تنش برید و دست بر فرق سر نهاد و گریست و چون خدای عز و جل توبه اش را پذیرفت و ضوی این چهار عضو را بر نژادش لازم کرد باو دستور داد روی بشوید چون بدوخت نگاه کرد و دو ساعد بشوید تا

و امره بغسل الساعدين الى المرفقين لما تناول منها و امره بمسح الرأس لما وضع يده على رأسه و امره بمسح القدمين لما منى الى الخطيئة ثم سن على امتى المضمضة لتنقى القلب من الحرام و الاستنشاق لتحرم عليهم رايحة النار و ننها قال اليهودى صدقت يا محمد فما جزاء عاملها قال النبي ﷺ اول ما يمس الماء يتباعد عنه الشيطان و اذا تمضمض نور الله قلبه و لسانه بالحكمة فاذا استنشق آمنه الله من النار و رزقه رائحة الجنة فاذا غسل وجهه بيض الله وجهه يوم تبيض فيه وجوه و تسود فيه وجوه و اذا غسل ساعديه حرم الله عليه اغلال النار و اذا غسل ساعديه حرم الله عليه اغلال النار و اذا مسح رأسه مسح الله عنه سيئاته و اذا مسح قدميه اجازته الله على الصراط يوم تزل فيه الاقدام قال صدقت يا محمد فاخبرني عن الخامسة لاي شيء امر الله بالاعتسال من الجنابة ولم يامر من البول والغايط قال رسول الله ﷺ ان آدم لما اكل من الشجرة دب ذلك في عروقه و شعره و بشره فاذا جامع الرجل اهله خرج الماء من كل عرق و شعر فواجب الله على ذريته الاغتسال من الجنابة الى يوم القيمة و البول يخرج من فضلة الشراب الذي يشربه الانسان و الغايط يخرج من فضلة الطعام الذي يأكله فعليهم منهما الوضوء قال اليهودى صدقت يا محمد فاخبرني ما جزاء من اغتسل من الحلال قال النبي ﷺ ان المؤمن اذا جامع اهله بسط سبعون الف ملك جناحه و تنزل الرحمة فاذا اغتسل بنى الله بكل قطرة بيتاً في الجنة و هو سر فيما بين الله و بين

مرفق برای آنکه آنرا بدرخت دراز کرد و سر را مسح کند که دست پشیمانی بر آن نهاد و پاها را مسح کند که بسوی گناه رفتند و برامت من آب دردهان گردانید را سنت نمود تا دل از حرام پاک شود و آب در بینی نمودن را تابو و گند دوزخ بر آنها حرام گردد، یهودی گفت ای محمد راست گفتی یا داش عمل کننده بدان چیست؟

فرمود اول بار که با آب دست زد شیطان از او دور شود و چون در دهن گرداند خدا دل و زبان را بحکمت نورانی کند و چون در بینی کند خدا از آتش امانش دهد و بوی بهشتش روزی کند و چون رویش بشوید خدا سفید رویش کند روزیکه چهره هائی سفید و چهره هائی سیاهست و چون دود دست شویید خدا بندهای آتشین را بر او حرام کند و چون سرش را مسح کند خدا گناهانش ببرد و چون بر دو پا مسح کند خدا بر صراطش عبور دهد روزیکه قدمها بر آن بلغزد، گفت ای محمد راست گفتی مرا از پنجمین خبرده که برای چه غسل را از جنابت لازم کرده و از بول و غایط واجب نکرده؟

رسول خدا فرمود چون آدم از درخت خورد در همه رگهایش و مو و تنش روان شد و چون با اهل خود جماع کرد از هر رگ و موی آب در آمد و خدا بر نژادش واجب کرد تا قیامت از جنابت، غسل کنند ولی بول همان فضله نوشابه انسانست و غایط فضله خوراک او و از آنها همان وضوء واجب است، یهودی گفت ای محمد راست گفتی بمن خبرده جزا کسیکه از جنابت حلال غسل کند چیست؟

فرمود چون مؤمن بازش جماع کند هفتاد هزار فرشته بر گشایند و رحمت فروریزد و چون غسل

خلقه یعنی الاغتسال من الجنابة قال اليهودی صدقت یا محمد فاخبرنی عن السادس عن خمسة اشياء مكتوبات في التوریه امر الله بنی اسرائیل ان یقتدوا بموسی فیها من بعده قال النبی ﷺ فانشدتک بالله ان انا اخبرتک تقر لی قال اليهودی نعم یا محمد قال فقال النبی اول ما فی التوریه مكتوب محمد رسول الله وهی بالعبرا نیه طاب ثم تلا رسول الله هذه الایه یجدونه مكتوباً عندهم فی التوریه والانجیل و مبشرا برسول یأتی من بعدی اسمه احمد ﷺ وفي السطر الثانی اسم وصیی علی بن ابی طالب عليه السلام والثالث والرابع سبطی الحسن والحسین وفي الخامس امهما فاطمة سیده نساء العالمین صلوات الله علیها و فی التوریه اسم وصیی الیا واسم سبطی شبرو شبیر وهما نور فاطمة (ع) قال اليهودی صدقت یا محمد فاخبرنی عن فضلکم اهل البیت قال النبی ﷺ لی فضل علی النبیین فما من نبی الادعا علی قومه بدعوة و انا اخرت دعوتی لامتی لا شفیع لهم یوم القیمة و اما فضل اهل بیتی و ذرتی علی غیرهم کفضل الماء علی کل شیء و به حیوة کل شیء و حب اهل بیتی و ذرتی استکمال الدین و تلا رسول الله هذه الایه الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دیناً الی آخر الایه قال اليهودی صدقت یا محمد فاخبرنی بالسابع ما فضل الرجال علی النساء قال النبی ﷺ کفضل السماء علی الارض و کفضل الماء علی الارض فبالماء

کند خدا از هر قطره خانه ای در بهشت بسازد و آن سرست میان خدا و خلق او یعنی غسل جنابت یهودی گفت ای محمد راست گفتمی ، بمن خبر ده از ششمین ، در تورات پنج چیز نوشته است که خدایم بنی اسرائیل دستور داد در آنها از موسی پیروی کنند پس از او .

فرمود تو را بخدا اگر از آنها بتو اطلاع دادم بمن اعتراف کنی؟ یهودی گفت آری ای محمد پیغمبر فرمود در تورات نوشته است محمد رسول الله و بهبرانی طاب ضبط شده و پس از آن ابن آبه را (اعراف ۱۵۷) در بابت آن را مکتوب نزد خود در تورات و انجیل (صف ۴) مرده بخش برسولی پس از خود بنام احمد و در سطر دوم نام وصیش علی بن ابیطالب و در سوم و چهارم دو سبطش حسن و حسین و در پنجم مادرشان فاطمه بانوی زنان جهانیان؛ در تورات، نام وصیم الیا و نام دو سبطم شبر و شبیر و این دو نور فاطمه اند ، یهودی گفت راست گفتمی ای محمد بمن خبر ده از فضل اهل بیت .

فرمود من بر همه انبیاء برتری دارم هر پیغمبری بز قوم خود دعا کرد و من دعای خود را پس انداختم برای امتی که در قیامت از آنها شفاعت کنم و فضل اهل بیت و ذریه ام بردیگران چون فضل آبت که بدان حیات هر چیزیست، دوستی اهل بیت و نژاد کمال دین است و این آیه خواند (مائده ۳) امروز دین را برای شما کامل کردم و نعمت خود را بر شما تمام نمودم و اسلام را دین شما پسندیدم تا آخر آیه یهودی گفت ای محمد راست گفتمی از هفتمین بمن خبر ده مردان را بر زنان چه برتریست؟

فرمود چون برتری آسمان بر زمین و آب بر زمین بآب زمین زنده است و مردان زنان زنده اند

تحیی الارض و بالرجال تحیی النساء لولا الرجال ما خلق النساء لقول الله عز و جل الرجال قوامون علی النساء بما فضل الله به بعضهم علی بعض قال الیهودی لای شیء کان هكذا قال النبی ﷺ خلق الله آدم من طین ومن فضلته وبقیته خلقت حواء و اول من اطاع النساء آدم فانزله الله من الجنة وقد بین فضل الرجال علی النساء فی الدنيا لا تری الی النساء کیف یحضن ولا یمکنهن العبادة من القذارة والرجال لا یمسسون شیء من الطمث قال الیهودی صدقت یا محمد فاخبرنی لای شیء فرض الله عز و جل الصوم علی امتک بالنهار ثلاثین يوماً و فرض علی الامم اکثر من ذلك قال النبی ﷺ ان آدم لما اکل من الشجرة بقی فی بطنه ثلاثین يوماً و فرض الله علی ذریته ثلاثین يوماً الجوع و العطش والذی یا کلونه تفضل من الله عز و جل علیهم و كذلك کان علی آدم ففرض الله عز و جل علی امتی ذلك ثم تلا رسول الله ﷺ هذه الایة کتب علیکم الصیام كما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون ایاماً معدودات قال الیهودی صدقت یا محمد فما جزاء من صامها فقال النبی ﷺ ما من مؤمن یصوم شهر رمضان احتساباً الا اوجب الله له سبع خصال اولها یندوب الحرام فی جسده والثانیة یقرب من رحمة الله والثالثة یندوزخ کفر خطیئة ابيه آدم والرابعة ینور الله علیه سكرات الموت والخامسة امان من الجوع و العطش یوم القيمة والسادسة

اگر مردها نبودند زنها خلق نمیشدند برای گفته خدای عزوجل (نساء ۳۴) مردها سرپرست زنها باشند برای آنکه خدا برخی را بردیگری برتری داده یهودی گفت این برای چه؟ فرمود خدا آدم را از گل آفرید و اذفرونی ومانده آن حواء خلق شد اول کس که پیروی زن شد آدم بود و خدایش از بهشت بیرون کرد، بر تری مردها بر زنها در دنیا روشن است نبینی که چطور زنها حیض شوند و برای پلیدی از عبادت باز مانند و مردها حیض ندارند یهودی گفت راست گفتی ای محمد بن بگو چرا خدا سی روزه بر امت تو واجب کرده و در امت های دیگر بیشتر واجب کرده.

فرمود چون آدم از درخت خورد سی روز در شکمش ماند و خدا سی روز گرسنگی و تشنگی بر نژادش فرض کرد و آنچه در شب خورند از تفضل خداست بر آنها همین بر آدم فرضی بوده و بر امتم فرض شده است سپس این آیه را خواند (قره ۱۸۳) بر شما روزه نوشته شده چنانچه بر زنها که پیش از شما بودند شاید تقوی شعار کنید چند روز شمرده یهودی گفت ای محمد راست گفتی پادشاه آنکه آنرا روزه دارد چیست؟ فرمود مؤمنی نباشد که ماه رمضان را بحساب خدا روزه دارد جز آنکه خدا بر او هفت خصلت واجب کند :

- ۱- حرام تنش آب شود ۲- برحمت خدا نزدیک شود ۳- گناه پدرش آدم را کفاره داده.
- ۴- سكرات موت بر او آسان شود ۵- امان از گرسنگی و تشنگی قیامت باشد ۶- خدا بر امت آتش باو دهد.

يعطيه الله براءة من النار والسابعة يطعمه الله من ثمرات الجنة قال صدقت يا محمد فاخبرني عن التاسعة لاي شيء امر الله بالوقوف بالعرفات بعد العصر قال النبي (ص) ان العصر هي الساعة التي عسى فيها آدم ربه وفرض الله عز وجل على امتي الوقوف والتضرع والدعاء في احب المواضع اليه وتكفل لهم بالجنة والساعة التي ينصرف فيها الناس هي الساعة التي تلقى فيها آدم من ربه كلمات فتاب عليه انه هو التواب الرحيم ثم قال النبي ﷺ والذي بعثني بالحق بشيراً ونذيراً ان الله بابا في السماء الدنيا يقال له باب الرحمة وباب التوبة وباب الحاجات وباب التفضل و باب الاحسان و باب الجود و باب الكرم و باب العفو ولا يجتمع بعرفات احد الا استأهل من الله في ذلك الوقت هذه الخصال وان الله عز وجل مائة الف ملك مع كل ملك مائة وعشرون الف ملك والله رحمة على اهل عرفات ينزلها على اهل عرفات فاذا انصرفوا اشهد الله ملكته بعثت اهل عرفات من النار واوجب الله عز وجل لهم الجنة و نادى مناد انصرفوا مغفورين فقد ارضيتموني ورضيت عنكم قال اليهودي صدقت يا محمد فاخبرني عن العاشر عن سبع خصال اعطاك الله من بين النبيين واعطى امتك من بين الامم فقال النبي ﷺ اعطاني الله عز وجل فاتحة الكتاب والاذان والجماعة في المسجد ويوم الجمعة والاجهار في ثلاث صلوة و الرخص لامتي عند الامراض والسفر والصلوة على الجنائز والشفاعة لاصحاب الكبار من امتي قال اليهودي صدقت يا محمد فما جزاء من قرء فاتحة الكتاب قال رسول الله ﷺ من قرء فاتحة

۷- از میوه های بهشت باو بخوراند، گفت ای محمد راست گفتمی از نهیمن بمن خبر ده چرا خدا دستور وقوف بعرفات داده پس از عصرها؟ فرمود عصر همان ساعتی است که آدم گناه کرد خدا را و خدا بر امتم فرض کرد وقوف وزاری و درخواست در بهترین جاها را و برای آنها ضامن بهشت شد و ساعتی که مردم از عرفات برگردند همان ساعات است که خدا کلماتی بآدم تلقین کرد و توبه او را پذیرفت و او است پر توبه پذیر و مهربان سپس پیغمبر فرمود بآنکه مرا به راستی بشیرو نذیر مبعوث کرده که برای خدا بایی است در آسمان دنیا که باب الرحمة، باب التوبة، باب الحاجات، باب التفضل، باب الاحسان، باب الجود، باب الكرم، باب العفوش نامند و هر که در این وقت در عرفات جمع آید مستحق این خصال گردد و خدای عزوجل را صد هزار فرشته است و با هر کدام صدویست هزار دیگر و برای خدا بر اهل عرفات رحمت است و چون برگردند خدا ملائکه خود را گواه گیرد که اهل عرفات از دوزخ برکنار و بهشت بر آنها واجب است و جارچی حق فریاد کند آمرزیده بر گردید مرا خشنود گردید و از شما خشنودم یهودی عرض کرد راست گفتمی ای محمد مرا از دهیمن خبر ده هفت خصلت که خدا در میان انبیاء بتو داده و در میان امتها بامتت؟

فرمود ص خدای عزوجل بمن فاتحة الكتاب و اذان و جماعت در مسجد و روز جمعه و چهار درسه نماز داده بامتم برای دردها و سفر رخصت داده و نماز بر میت و شفاعت برای اهل کبائر را از امتم یهودی گفت راست گفتمی ای محمد ثواب کسیکه فاتحة الكتاب بخواند چیست؟

الكتاب اعطاه الله بعدد كل آية انزلت من السماء فيجزى بها ثوابها و اما الاذان فانه يحشر المؤمنون من امتي مع النبيين والصديقين والشهداء و الصالحين واما الجماعة فان صفوف امتي كصفوف الملكة في السماء والر كعة في الجماعة اربع و عشرون ر كعة كل ر كعة احب الي الله عزوجل من عبادة اربعين سنة و اما يوم الجمعة فيجمع الله فيه الاولين و الاخرين للحساب فممن مؤمن مشى الي الجماعة الاخفف الله عزوجل عليه احوال يوم القيمة ثم يأمر به الي الجنة واما الاجهاز فانه يتبا عد لهب النار منه بقدر ما يبلغ صوته و يعجز على الصراط و يعطى السرور حتى يدخل الجنة واما السادس فان الله عزوجل يخفف احوال يوم القيمة لامتي كما ذكر الله عزوجل في القرآن ومامن مؤمن يصلي الجنائز ! لا اوجب الله له الجنة الا ان يكون منافقا او عاقا و اما شفاعتي فهي لاصحاب الكباير ما خلا اهل الشرك و الظلم قال صدقت يا محمد وانا اشهدان لا اله الا الله و انك عبده ورسوله خاتم النبيين و امام المتقين و رسول رب العالمين فلما اسلم و حسن اسلامه اخرج رقا ابيض فيه جميع ما قاله النبي ﷺ و قال يا رسول الله و الذي بعثك بالحق نبياً ما استنسختها الا من الاواح التي كتبها الله عزوجل لموسى بن عمران عليه السلام و لقد قرأت في التوراة فضلك حتى شككت فيها يا محمد و لقد كنت امحو اسمك منذ اربعين سنة من التوراة كلما محوته و جدته مثبتا فيها و لقد قرأت في التوراة ان هذه المسائل لا يخرجها الا انت و ان في الساعة التي ترد عليك فيها

فرمود هر که فاتحه الكتاب بخواند خدا بشماره هر آیه که از آسمان نازل شده ثوابی باو دهد و اما اذان براستی مؤذنان امتم بالانبياء و صديقان و شهداء و صالحان معشور شوند، نماز جماعت، صفوف امتم چون صفوف ملائکه باشد در آسمان و يك ركعت در جماعت برابر بيت و چهار ركعت است که هر ر كعتي محبوبتر است نزد خدای عزوجل از عبادت چهل سال در روز قیامت که خدا اولین و آخرین را جمع کند برای حساب، مؤمنی نباشد که بجماعت رفته مگر آنکه خدا هر اسهای روز قیامت او را تخفیف دهد و دستور بهشت برای او فرماید بلند خواندن نماز باندازه ای که آوازش رود از دوزخ دور شود از صراط بگذرد و شاد باشد تا وارد بهشت شود.

ششم اینست که خدای عزوجل هر اسهای روز قیامت را از امتم تخفیف دهد چنانچه در قرآنست، مؤمنی نباشد که نماز بر جنازه ای خوانده است جز آنکه خدا بهشت را برایش واجب کند مگر منافق یا عاق و الدین باشد شفاعت من نسبت باهل کباير از امتم باشد جز آنها که مشرک شوند یا ظلم کنند گفت راست گفتم ای محمد و من گواهم که معبود حقی جز خدا نیست و تو بنده و رسول او باشی و خاتم انبياء و امام متقیان و رسول پروردگار عالمیانی چون مسلمان پاکی شد دفتر سفیدی در آورد که آنچه پیغمبر گفته بود در آن بود و گفت یا رسول الله بآنکه تورا براستی مبعوث کرده آنرا از الواحی که خدا برای موسی بن عمران فرستاده نسخه گرفته ام من در تورات فضل تورا تا آنجا خواندم که در آن شك کردم و چهل سال نامت را از تورات معو میکردم و باز برجایش میدیدم و در تورات خواندم

هذه المسائل يكون جبرئيل عن يمينك وميكائيل عن يسارك ووصيك بين يديك فقال رسول الله ﷺ صدقت هذا جبرئيل عن يميني وميكائيل عن يساري ووصي علي بن ابيطالب عليه السلام بين يدي وآمن اليهودي وحسن اسلامه.

المجلس السادس والثلاثون

و هو يوم الثلثا لاربع بقين من المحرم من سنة ثمان و ستين و ثلثمائه

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله قال حدثنا علي بن احمد الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن هرون الصوفي قال حدثنا عبيدالله بن موسى الحبال الطبري قال حدثنا محمد بن الحسين الخشاب قال حدثنا محمد بن معص عن يونس بن ظبيان عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال ان الله تبارك وتعالى اوحى الي داود عليه السلام مالي اراك وحدانا قال هجرت الناس وهجروني فيك قال فمالي اراك ساكتا قال خشيتك اسكتتني قال فلمالي اراك نصبا قال حبك انصبتني قال فلمالي اراك فقيرا وقد افدتك قال القيام بحقك افقرني قال فمالي اراك متذلا قال عظيم جلالك الذي لا يوصف ذلني و حق ذلك لك يا سيدي قال الله جل جلاله فابشربا لفضل مني فلك ماتحب يوم تلقاني خالط الناس وخالقهم باخلاقهم و زایلهم في اعمالهم تنل ماتريد مني بوم القيمة وقال الصادق عليه السلام اوحى الله عزوجل الي داود عليه السلام يا داود بي فرح وبذكري فتلذذ وبمناجاتي فتنعم فعن قليل اخلى الدار من الفاسقين واجعل لعنتي

که این مسائل را جواب ندهد جز تو و در ساعتی که بر تو عرضه شود جبرئیل در سمت راست تو و میکائیل در سمت چپ تو و وصی تو برابر تو است رسول خدا ص فرمود راست گفتمی این جبرئیل در سمت راست من و میکائیل در سمت چپ من و این وصیم علی بن ابیطالب برابر من آن یهودی ایمان آورد و اسلامش خوب بود.

مجلس سیم و ششم - سه شنبه ۳ روز از محرم مانده ۳۸

۱ - امام صادق فرمود خدای تبارک و تعالی بداد وحی کرد چرا من تورا تنها بینم؟ گفت بغاطر تو مردم را ترک کردم و مرا ترک کردند فرمود چرا خاموش بینم؟ گفت ترست مرا خاموش کرد. فرمود چرا تورا در رنج بینم، گفت دوستی تو مرا به رنج انداخته، فرمود چرا تورا فقیر بینم با آنکه تورا بهره مند ساختم؟ گفت قیام بحق مرا فقیر کرده، فرمود چرا تورا خوار بینم؟ گفت بزرگی جلال فوق وصف تو مرا خوار کرده و ای آقایم این حق تو است، خدای جل جلاله فرمود موده فضل از من بگیر روزیکه مرا ملاقات کنی با مردم پیامیز و از اخلاق آنها برکنار باش و از کردارشان دوری کن تا روز قیامت بدانچه خواهی بررسی امام صادق ع فرمود خدا بداد وحی کرد ای داود بمن خوش باش و بیاد من لذت جو و بمناجات من نعمت گیر که بزودی خانه را از فاسقان حالی کنم و لعنت را خاص ظالمان سازم.

علی الظالمین قال یونس بن ظبیان و حدثنی الصادق عن ابيه عن علی بن الحسین عن ابيه عن امیر المؤمنین (ع) قال لما اراد الله تبارک و تعالی قبض روح ابراهیم علیه السلام اهبط الیه ملک الموت فقال السلام علیک یا ابراهیم قل و علیک السلام یا ملک الموت اداع ام ناع قال بل داع یا ابراهیم فاجب قال ابراهیم علیه السلام فهل رأیت خلیلاً یمیت خلیله قال فرجع ملک الموت حتی وقف بین یدئی الله جل جلاله فقال الہی قد سمعت ما قال خلیلتک ابراهیم فقال الله جل جلاله یا ملک الموت اذهب الیه و قل له هل رأیت حبیباً یمکره لقاء حبیبه ان الحبیب یحب لقاء حبیبه

۲ - حدثنا احمد بن محمد الصائغ العدل قال حدثنا عیسی بن محمد العلوی قال حدثنا ابو عوانه قال حدثنا محمد بن سلیمان بن بزیع الخزاز قال حدثنا اسمعیل بن ابان عن سلام بن ابی عمرة الخراسانی عن معروف بن خربوذ المکی عن ابی الطفیل عامر بن واثلة عن حذیفه بن اسید الغفاری قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یا حذیفه ان حجة الله علیکم (علیکم) بعدی علی بن ابی طالب الکفر به کفر بالله و الشرك به شرک بالله و الشک فیہ شک فی الله و الالحاد فیہ الحاد فی الله و الانتکار له انتکار الله و الایمان به ایمان بالله لانه اخو رسول الله و وصیه و امام امته و مولا هم و هو حبل الله المتین و عروته الوثقی التي لا انفصام لها و سیهلتک فیہ اثنان و لا ذنب له محب غال و مقصر یا حذیفه لا تفارقن علیا فتفارقنی و لا تخالفن علیا فتخالقنی ان علیا منی و انا منه من اسخطه فقد اسخطنی و من ارضاه فقد ارضانی

۲ - بسند امام صادق از امیر المؤمنین فرمود چون خدای تبارک و تعالی خواست روح ابراهیم را بگیرد ملک الموت را فرود فرستاد گفت ای ابراهیم درود بر تو او جواب داد و فرمود برای دعوت آمدی یا برای مرگ گفت برای مرگ و باید اجابت کنی، ابراهیم گفت دیدی دوستی که دوست خود بمیراند؟ ملک الموت برگشت و برابر خدای جل جلاله ایستاد و عرض کرد معبودا شنیدی خلیل تو ابراهیم چه گفت، خطاب رسید برو و باو بگو دوستی را دیدی که ملاقات دوست را بددارد بر راستی هر دوستی خواهان ملاقات دوست است.

۳ - از حذیفه بن اسید غفاری که رسول خدا ص فرمود ای حذیفه بر راستی حجت خدا بعد از من بر شما علی بن ابیطالب است کفر باو کفر بخداست، شرک باو شرک بخداست؛ شک در او شک در خداست و الحاد در او العباد در خداست، انکار او انکار خداست ایمان باو ایمان بخداست زیرا او برادر رسول خدا و وصی او و امام امت او و سرور آنهاست و او است حبل الله المتین و عروة الوثقی که بر بدن ندارد؛ دو کس درباره او هلاک شوند و او تقصیر ندارد دوست غلو کننده و مقصر، ای حذیفه از علی جدا شو که از من جدا شوی و با او مخالفت مکن که مخالف من باشی علی از منست و من از علی هر که غشمش آرد مرا بچشم آرد و هر که غشش کند مرا غشش کند و هر که غشش کند مرا غشش کند

- ۳ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن عبد الرحمن بن ابي بجران عن مفضل بن صالح عن جابر بن يزيد الجعفي عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال ان موسى بن عمران (ع) قال يا رب رضيت بما قضيت تميت الكبير وتبقى الطفل الصغير فقال الله جل جلاله يا موسى اما ترضاني لهم رازقا وكفيلاً قال بلى يا رب فنعم الوكيل انت ونعم الكفيل
- ۴ - حدثنا علي بن احمد الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن هرون الصوفي قال حدثنا عبيد الله بن موسى الحبال الطبري قال حدثنا محمد بن الحسين خشاب قال حدثنا محمد بن محسن عن يونس بن ظبيان قال قال الصادق عليه السلام ان الله عز وجل اوحى الى نبي من انبياء بني اسرائيل ان احببت ان تلقاني غداً في حظيرة القدس فكن في الدنيا وحيداً غريباً مهموماً محزوناً مستوحشاً من الناس بمنزلة الطير الواحد الذي يطير في الارض الفقار وياً كل من رؤس الاشجار ويشرب من ماء العيون فاذا كان الليل اوى وحده ولم يأومع الطيور استانس بربه واستوحش من الطيور
- ۵ - حدثنا ابي (رض) سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سيف عن سلام بن غانم عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال من قال حين باوى الى فراشه لا اله الا الله مائة مرة بني الله له بيتاً في الجنة ومن استغفر حين باوى الى فراشه مائة مرة تحات ذنوبه كما يسقط ورق الشجر قال الحسين بن سيف حدثني اخي علي بن سيف عن ابيه سيف بن عميرة عن الحسن بن الصباح قال حدثني انس بن مالك عن النبي صلى الله عليه وآله قال كل جبار عنيد من ابي ان يقول لا اله الا الله

- ۴ - امام باقر (ع) فرمود، موسى بن عمران عرض کرد پروردگارا وضاً بقضاوتت دهیم، ما آمدن را میبیرانی و خرد سالان را میگذاری، خدای جل جلاله فرمود ای موسی نپسندی که من خود روزی ده و کفیل آنها باشم و عرض کرد چرا پروردگارا توجه خوب و کیل و کفیلی باشی.
- ۵ - امام صادق فرمود خدای عزوجل بیکی از پیغمبران بنی اسرائیل وحی کرد که اگر دوست داری فردا در حظیره القدس مرا دیدار کنی در دنیا وحید و غریب و مهموم و محزون و هراسناک باش از مردم چون یکدانه برنده که در بیابانی خالی از سکنه بسر برد و از برک درختان بغورد و از چشمه ها بنوشد و شب هنگام تنها میارآمد و با پرندگان نیاساید و با پروردگار خود انس کند و از پرندگان بهراسد.
- ۶ - امام صادق (ع) فرمود هر که هنگام آرمیدن در بسترش صدبار لا اله الا الله گوید خدا در بهشت خانه ای برایش بسازد و هر که در آن وقت صد بار استغفار کند گناهایش بریزد چنانکه برک از درخت بریزد.
- ۷ - انس بن مالک از پیغمبر در تفسیر کل جبار عنید نقل کرده که فرمود مقصود کسی است که ابا دارد بگوید لا اله الا الله.

۶ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن سلمة بن الخطاب عن ابراهيم بن محمد عن عمران الزعفراني عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال ما من رجل دعا فحتم دعائه بقول ماشاء الله لا قوة الا بالله الا اجيب صاحبه

۷ - حدثنا ابي (ره) قال حدثني سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن الحسن بن محبوب عن ابي جميلة عن جابر عن ابي جعفر الباقر عليه السلام قال ان ملكا من الملائكة مر برجل قائم على باب دار فقال له الملك يا عبدالله ما يقيمك على باب هذه الدار قال فقال لي فيها اردت ان اسلم عليه فقال الملك هل بينك وبينه رحم ماسة او هل نزعك اليه حاجة قال فقال لا ما بيني وبينه قرابة ولا نزعني اليه حاجة الا اخوة الاسلام وحرمة وانا اتعاهده واسلم عليه في الله رب العالمين فقال الملك اني رسول الله اليك وهو يقرئك السلام ويقول انما اياي اردت ولي تعاهدت و قد اوجبت لك الجنة واعفيتك من غضبي و آجرتك من النار

۸ - حدثنا احمد بن هرون القاسمي (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحميري قال حدثني ابي عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقة عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام ان رسول الله صلى الله عليه وآله قال ان الله تبارك وتعالى اذا رأى اهل قرية قد اسرفوا في المعاصي وفيها ثلاثة نفر من المؤمنين ناداهم جل و جلاله و تقديست اسماءؤه يا اهل معصيتي لولا من فيكم من المؤمنين المتحايين بجلالي العامرين بصلواتهم ارضي و مساجدي و المستغفرين بالاسحار خوفا مني

۸ - امام صادق ع فرمود هر که دعای خود را با جمله ماشاء الله لا قوة الا بالله پایان دهد دعایش مستجاب گردد.

۹ - امام باقر ع فرمود فرشته ای ببردی گذشت که بر در خانه ایستاده بود با او گفت ای بنده خدا برای چه بر در این خانه ایستادی؟ گفت برادری در آن دارم که میخواهم باو سلام دهم؛ گفت با او خویشی نزدیک داری یا با او نیازی داری؟ گفت نه خویشی دارم و نه نیازی باو دارم برادر دینی منست و با احترام او میخواهم از او احوال پرسی کنم و باو سلام دهم برای خدا پروردگار عالمیان؛ آن فرشته گفت من از طرف خدا بتو فرستاده شدم و او بتو سلام فرستاده و میفرماید همانا مرا خواستی و از من پژوهش کردی من بهشت را بتو واجب کردم و از خشمم معاف ساختم و از دوزخ امانت دادم.

۱۰ - رسول خدا فرماید چون خدا نگیرد که مردم يك قریه در نافرمانی از حد گذرانیده و سه مؤمن در میان آنهاست بآنها ندا کند ای گنهکاران اگر نبود در میان شما مؤمنان دوستدار بجلال و آباد کن زمین و مساجدم بنماز خودشان و آمرزشجویان در سحر از ترسم عذابم را بشما فرود میآوردم و با کی نداشتم.

لانزلت بكم عذابي ثم لا ابالي و بهذا الاسناد قال قال رسول الله ﷺ من سائته سيئته وسرته حسنته فهو مؤمن

۹ - حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه المؤدب (رض) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جامع عن ابيه قال حدثني يعقوب بن يزيد بن محمد بن ابي عمير عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عن ابيه علي بن الحسين سيد العابدين عن ابيه الحسين بن علي سيد الشهداء عن ابيه علي بن ابي طالب سيد الاوصيا (ع) قال قال رسول الله ﷺ من صلى علي ولم يصل علي آلي لم يجدر يح الجنة وان ريحها لتوجد من مسيرة خمس مائة عام .

۱۰ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب و يعقوب بن يزيد و محمد بن ابي الصهبان جميعاً عن محمد بن ابي عمير عن ابان بن عثمان عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليهم السلام قال ان اعرابيا اتى رسول الله ﷺ فخرج اليه في رداء ممشق فقال يا محمد لقد خرجت الي كانك فتى فقال ﷺ نعم يا اعرابي انا الفتى بن الفتى اخو الفتى فقال يا محمد ﷺ اما الفتى فنعمة فكيف ابن الفتى و اخو الفتى فقال ﷺ اما سمعت الله عز و جل يقول قالوا سمعنا فتى يذكرهم يقال له ابراهيم فانا بن ابراهيم و اما اخو الفتى فان منادياً نادى من السماء يوم احد لا سيف الا ذو الفقار ولا فتى الا على اخي و انا اخوه .

۱۱ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل رحمه الله قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي عن موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد عن الحسن بن علي بن ابي حمزة عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليهم السلام قال كتب رجل الى الحسين بن علي

۱۱ - رسول خدا ص فرمود هر که از گناه خودش بدش آید و کار ثوابش او را شاد کند مؤمن است.

۱۲ - رسول خدا ص فرمود هر که بر من صلوات فرستد و بر آلم نفرستد بوی بهشت را نبوید که از مسافت پانصد سال بوییده شود.

۱۳ - امام صادق از پدرش از جدش که يك عرب بیابانی خدمت رسول خدا آمد و آنحضرت با عباي گلی رنگش او را پذیرفت عرضکرد یا محمد چون جوانی نزد من آمدی؟ فرمود آری منم فتی پسر فتی برادر فتی، عرضکرد یا محمد خود جوانی در دست چگونه پسر جوانی و برادر جوان؟ فرمود نشنیدی قول خدای عزوجل را که میفرماید (انبیاء ۶۰) شنیدم جوانی آنها را یاد میکند بنام ابراهیم و من پسر ابراهیم هستم و اما برادرم فتی است زیرا روز احد منادی از آسمان ندا کرد نیست شمشیر جز ذو الفقار نیست جوان جز علی بن ابراهیم است و من برادر منست و من برادر او.

۱۴ - مردی بعسین بن علی ع نوشت مرا از خیر دنیا و آخرت آگاه کن؛ باو نوشت بسم الله الرحمن

يا سيدى اخبرنى بخير الدنيا والاخرة فكتب اليه بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد فانه من طلب رضى الله بسخط الناس كفاه الله امور الناس و من طلب رضى الناس بسخط الله وكله الله الى النام والسلام .

۱۲ - حدثنا الحسين بن محمد بن يحيى بن الحسن بن جعفر بن عبيد الله بن الحسين بن على بن الحسين بن على بن ابي طالب قال حدثنى يحيى بن الحسين بن جعفر قال حدثنى شيخ من اهل اليمن يقال له عبد الله بن محمد قال سمعت عبدالرزاق يقول جعلت جارياة لعلى بن الحسين عليه السلام تسكب الماء عليه وهو يتوضؤ للصلوة فسقط الابريق من يد الجارية على وجهه فشجه فرفع على بن الحسين عليه السلام رأسه اليها فقالت الجارية ان الله عز وجل يقول والكاظمين الغيظ فقال لها قد كظمت غيظى قالت والعافين عن الناس قال قد عفى الله عنك قالت والله يحب المحسنين قال اذهبى فانت حرة .

۱۳ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا على بن ابراهيم عن ابيه عن عبد الله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عن الحسين بن على عليهما السلام قال سمعت جدى رسول الله صلى الله عليه وآله يقول لى اعمل بفرايض الله تكن اتقى الناس و ارض بقسم الله تكن اغنى الناس و كف عن محارم الله تكن اورع الناس و احسن مجاورة من جاورك تكن مؤمنا و احسن مصاحبة من صاحبك تكن مسلما .

۱۴ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبد الله بن عامر عن محمد بن ابي عمير عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس

الرحيم اما بعد هر كه رضای خدا جوید در برابر خشم مردم خدا امورش را كفايت كند و هر كه رضای مردم جوید در برابر خشم خدا، خدا او را بمردم وا گذارد و السلام .

۱۵ - عبدالرزاق گوید كنيك كى از امام چهارم آب بدست او مى ريخت كه براى نماز وضوء سازد ابريق از دست آن كنيك به روى آنحضرت افتاد و آن را مجروح كرد امام سر بلند كرد بجانب او، كنيك گفت خدا مي فرمايد (آل عمران ۱۳۴) آنها كه خشم خود از مردم فرو خورند ، فرمود خشم خود را فرو خوردم كنيك گفت و آنها كه از مردم در گذرند فرمود خدا از تو بگذرد و هر كه خدا معسنان را دوست دارد فرمود برو كه تو آزادى .

۱۶ - حسين بن على (ع) فرمود از جدم رسول خدا (ص) شنيدم بمن مي فرمود؛ بواجبات خدا عمل كن تا پرهيزكار ترين مردم باشى، بدانچه خدا قسمت کرده خشنود باش تا توانگر ترين مردم باشى و از مضمرات خدا خود را نگهدار تا باورع ترين مردم باشى و خوش همسايه باش تا مؤمن باشى و با همصحبان خود نيكو رفتار كن تا مسلمان باشى .

قال ان اول درهم و دينار ضربا في الارض نظر اليهما ابليس فلما عاينهما اخذهما فوضعهما على عينيه ثم ضمهما الى صدره ثم صرخ صرخة ثم ضمهما الى صدره ثم قال انتما قررة عيني وثمره فؤادي ما ابالي من بني آدم اذا احبوا كما ان لا يعبدوا وثناً وحسبي من بني آدم ان يحبوا كما.

۱۵ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله عن اسمعيل بن مهران عن عبيس بن هشام عن غير واحد عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال قراء القرآن ثلاثة رجل قرء القرآن فاتخذة بضاعة واستجر به الملوک و استظال به على الناس و رجل قرء القرآن فحفظ حروفه و ضيع حدوده و رجل قرء القرآن فوضع دواء القرآن على داء قلبه و اسهر به ليله و اظماً به نهاره و قام به في مساجده و تجافى به عن فراشه فباولئك يدفع الله عز و جل البلاء و باولئك يدبّل الله من الاعداء و باولئك ينزل الله الغيث من السماء والله لهؤلاء في قراء القرآن اعز من الكبريت الاحمر.

۱۶ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبد الله قال حدثنا الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسين بن محبوب عن مالك بن عطية عن ضريس الكناسي عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عن آباءه (ع) ان رسول الله ﷺ مر برجل يغرس غرسا في حائط له فوقف عليه فقال الا ذلك علي غرس ائبت اصلا و اسرع ايناعا و اطيب ثمرا و ابقى انفاقاً قال بلى فداك ابي و امي يا رسول الله فقال اذا اصبحت و امسيت فقل سبحان الله و الحمد لله و لا اله

۱۷ - ابن عباس فرمود اول بول نقره و طلائی که در زمین سکه زدند مورد نظر ابليس شدو چون آنها را دید بر داشت و بر دو دیده گذاشت و بسینه چسباند و فریادی زد و باز بسینه چسباندشان و گفت شما دو تا نور چشم من و میوه دل منید من باک ندارم که چون بنی آدم شمارا دوست داشتند دیگر بترا نپرستند پس است مرا از بنی آدم که شمارا دوست دارند،

۱۸ - امام باقر (ع) فرمود قرآن خوانان سه دسته اند، مردی قرآن خواند و آن را کالای خود سازد و شاهان را بخود جلب کند و بر مردم کردن فرازی نماید، مردیکه قرآن خواند و آن را حفظ کند ولی بمقرراتش عمل نکند و مردیکه قرآن خواند و آن را داروی خود سازد شب برای آن بیداری کشد و روز تشنگی بخود دهد و در مساجد بقرائت آن قیام کند و از بستر آسایش خود دوری گزیند باینها است که خدای عزوجل دفع بلا کند و بد آنها دشمنان را سرکوب نماید و بدانها باران از آسمان فروبارد بخدا این قرآن خوانان از کبریت احمر کمیابترند.

۱۹ - امام باقر از پدرانش نقل کرده که رسول خدا (ص) مردی گذشت که در باغش درخت میکاشت فرمود تو را راهنمایی نکنم بکشت درختی که بیخ آن بر جاتر و میوه اش زود رس تر و خوش مزه تر و در اتفاق پایا تر باشد ؟ عرض کرد چرا یا رسول الله پدر و مادرم قربانت، فرمود در بامداد و پسین بگو سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر که اگر آن را بگویی بهر تسبیعی ده درخت از انواع میوه

الا لله والله اكبر فان لك بذلك ان فلتنه بكل تسبيحة عشر شجرات في الجنة من انواع الفاكهة
وهن من الباقيات الصالحات قال فقال الرجل اشهدك يا رسول الله ان حايطي هذا صدقة مقبوضة
على فقراء المسلمين من اهل الصفة فانزل الله تبارك و تعالي فاما من اعطى و اتقى وصدق بالحسنى
فسييسره لليسرى .

۱۷ - حدثنا محمد بن علي ما جيلويه (ره) قال حدثني عمي محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي
الكوفي عن علي بن عثمان عن محمد بن الفرات عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عن ابيه
عن جده عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان علي بن ابي طالب عليه السلام خليفة الله و خليفتي و حجة الله
و حجتي و باب الله و باي و وصي الله و صفي و حبيب الله و حبيبي و خليل الله و خليلي و سيف الله
و سيفي و هواخي و صاحبي و وزيرى و وصي محبه محبي و مبغضه مبغضى و وليه وليي و عدوه عدوى
و حربه حربى و سلمه سلمى و قوله قول ، و امره امرى و زوجته ابنتى و ولده ولدى و هو سيد الوصيين
و خير امتى اجمعين .

المجلس السابع والثلاثون

يوم الجمعة سلخ المحرم من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي
(ره) قال حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه المؤدب (رض) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر
بن جامع الحميرى عن ابيه قال حدثني يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن ابيان بن عثمان

ها در بهشت داشته باشى و آنها باقيات و صالحاتند آن مرد عرض كرد يا رسول الله تو گواه باشى اين باغ
من وقفى است دو تصرف داده شده براى فقراء مسلمانان كه در صفا اند خداى تبارك و تعالي
نازل كرد (سوره الليل - ۵) و اما هر كه عطا كرد و پرهيزكار شد و تصديق بشراب كرد او
را آماده آسانى سازيم.

۲۰ - رسول خدا ص فرمود كه علي بن ابيطالب خليفه خدا و خليفه من و حجت خدا و حجت من
و باب خدا و باب من و صفى خدا و صفى من و حبيب خدا و حبيب من و خليل خدا و خليل من و شمشير
خدا و شمشير منست و رفيق و وزير و وصى منست، دوستش دوست من و دشمنش دشمن من و جنگ با او
جنگ با من و سازش با او سازش با من و گفته او گفته من و فرمانش فرمان من و همسرش دختر من و فرزندش
فرزند منست و اوصيه او صياء و بهترين امت منست.

مجلس هفتم - روز جمعه سلخ محرم ۳۸

۱ - ابن عباس گوید چون سی سال از عمر عیسی گذشت خدا او را بینی اسرائیل مبعوث کرد
ابلیس در گردنه بیت المقدس بنام ابلق او را دید و باو گفت ای عیسی تو مى که از بزرگى ربوبیت خود بدون

عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال لما مضى لعيسى عليه السلام ثلاثون سنة بعثه الله عز وجل الى بنى اسرائيل فلقبه ابليس على عقبة بيت المقدس وهي عقبة افيق فقال له يا عيسى (ع) انت الذى بلغ من عظم ربوبيتك ان تكونت من غير اب قال عيسى (ع) بل العظمة للذى كوئنى وكذلك كون آدم وحواء قال ابليس يا عيسى فانت الذى بلغ من عظم ربوبيتك انك تكلمت فى المهد صبيا قال عيسى يا ابليس بل العظمة للذى انطقنى فى صغرى ولو شاء لايكمنى قال ابليس فانت الذى بلغ من عظم ربوبيتك انك تخلق من الطين كهيئة الطير فتنفخ فيه فيصير طيرا قال عيسى (ع) بل العظمة للذى خلقنى وخلق ما سخر لى قال ابليس فانت الذى بلغ من عظم ربوبيتك انك تشفى المرضى قال عيسى (ع) بل العظمة للذى باذنه اشفيهم واذا شاء امرضى قال ابليس فانت الذى بلغ من عظم ربوبيتك انك تحيى الموتى قال عيسى بل العظمة للذى باذنه احيينهم ولا بد من ان يميت ما احيت و يميتنى قال ابليس يا عيسى فانت الذى بلغ من عظم ربوبيتك انك تعبر البحر فلا تبطل قدماك ولا ترسخ فيه قال عيسى (ع) بل العظمة للذى ذلله لى واو شاء اغرقنى قال ابليس يا عيسى فانت الذى بلغ من عظم ربوبيتك انه سأتى عليك يوم تكون السموات والارض ومن فيهن دونك و انت فوق ذلك كله تدبر الامر و تقسم الارزاق فاعظم عيسى ذلك من قول ابليس الكافر اللعين فقال عيسى سبحان الله ملء سمواته و ارضه و مداد كلماته و زنة عرشه و رضا نفسه قال فلما سمع ابليس (لع) ذلك ذهب على وجهه لا يملك من نفسه شيئا حتى وقع فى اللجة الخضراء قال ابن عباس فخرجت امرأة من الجن تمشى على شاطئ البحر فاذا هى

پدر به وجود آمدی؟ گفت بزرگی از آنست که مرا آفرید و آدم و حواء را چنین آفرید ابليس گفت توئى که از بزرگی ربوبیت خود در گهواره بحال کودکی سخن گفتی؛ فرمود عظمت آن از آنست که مراد در خردی بسخن آورد و اگر میخواست مرا لال میکرد ابليس گفت توئى که از بزرگی ربوبیت خود از گل شکل پرنده سازی و پرواز آید، فرمود عظمت از آن خدا نیست که مرا آفرید و آنچه مسخر من کرده آفریده ابليس گفت توئى که از بزرگی ربوبیت خود بیماران را شفا بخشى، فرمود بزرگی از آن آنست که باجازه او شفا دهم آنها را و اگر خواهد مرا هم بیمار گرداند ابليس گفت توئى که از بزرگی ربوبیت خود مردهها را زنده کنی؛ فرمود بزرگی از آن کسیست که باجازه او آنها را زنده کنم و بناچار آنچه را زنده کنم بمیراند و مرا هم بمیراند، ابليس گفت توئى که از بزرگی ربوبیت خود از دریا بگذری و دوپا پت تر نشود و در آب فرو نرود فرمود بزرگی از آنست که آن را برایم رام کرده و اگر میخواست غرقم میکرد، ابليس گفت توئى که روزی آید همه آسمانها و زمین و هر که در آنها است فروتر از تو است و تو برتر از این همه تدبیر کار کنی و تقسیم روزی نمایی عيسى این گفتار ابليس لعین را عظیم شمرد و فرمود منزهت خدا بر آسمانها و زمینش و کشش کلماتش و به وزن عرشش و رضای خودش چون ابليس لعین آن را شنید

بایلیس ساجدأعلى صخرة صماء تسيل دموعه على خديه فقامت تنظر اليه تعجباً ثم قالت له ويحك يا ايليس ما ترجو بطول السجود فقال لها ايها المرأة الصالحة ابنة الرجل الصالح ارجو اذا ابر ربي عز وجل قسمه وادخلني نار جهنم ان يخرجني من النار برحمته .

۲ - حدثنا احمد بن هرون القامي (ره) قال حدثنا محمد بن عبد الله بن جعفر بن جامع عن ابيه عن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن ابراهيم بن زياد الكرخي قال قال الصادق جعفر بن محمد (ك) اذا كان يوم القيمة نشر الله تبارك و تعالی رحمته حتى يطمع ايليس في رحمته .

۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن عبدالله بن عثمان عن الحسين بن مهران عن اسحق بن غالب عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال من اساء خلقه عذب نفسه .

۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعد ابادي قال حدثنا احمد بن ابي عبد الله البرقي عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن محمد بن عبد الرحمن بن ابي ليلى عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال من قسم له الخرق حجب عنه الايمان .

۵ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا عباد بن سليمان عن محمد بن سليمان عن ابيه سليمان الديلمي عن عمير بن الحارث عن عمران بن ميثم عن ابي سخيلة قال اتيت اباذر رحمه الله فقلت يا اباذر اني قد رأيت اختلافاً (اختلاطاً) فيما ذا تأمرني قال عليك بهاتين الخصلتين كتاب الله والشيخ علي بن ابي طالب عليهما السلام فاني سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول هذا اول من آمن

ببغوداته پيش رفت تا در لجه خضراء افتاد، ابن عباس گفت زن چنيه ای بیرون شد و در کنار دریا میرفت و ناگاه چشمش بر ایلیس افتاد که بر سنگ سختی در سجده است و اشکش بر دو گونه روانست و از روی تعجب نگران ایلیس شد و گفت وای بر تو ای شیطان از این سجده طولانی چه امیدی داری؟ گفت ای زن خوب و دختر مردی خوب امیدوارم که چون خدا بسوگند خود عمل کرد و مرا بدوزخ برد به رحمت خود مرا از آن خلاص کند.

۲- امام صادق ع فرمود چون روز قیامت شود خدای تبارک و تعالی رحمت خود را چنان بر او کند که ایلیس در رحمت او طمع کند.

۳- امام صادق ع فرمود هر که بد خلقی کند خود را عذاب کرده .

۴- امام باقر ع فرمود هر که را کج خلقی نصیب است ایمان از وی دریغست.

۵- ابي سخيلة گوید نزد ابوذر رفتم و گفتم ای ابوذر اختلافی پدیدار بینم مرا چه فرمائی؟ فرمود ملازم این دو باش، کتاب خدا و حضرت استاد علی بن ابيطالب زیرا من از رسول خدا صلى الله عليه وآله شنیدم که او

بی و اول من یصافحنی یوم القیمة و هو الصدیق الاکبر و هو الفاروق الذی یفرق بین الحق و الباطل .

۶ - حدثنا علی بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابی عبدالله البرقی (ره) قال حدثنا ابی عن جده احمد بن ابی عبدالله عن ابیه عن محمد بن ابی عمیر عن غیر واحد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه علیهم السلام قال شکا رجل من اصحاب امیر المؤمنین نساء فقام عليه السلام خطیبا فقال معاشر الناس لا تطیعوا النساء علی حال ولا تأمنوهن علی مال ولا تندوهن یدبرن امر العیال فانهن ان ترکن وما اردن اوردن المهالك و عدون امر المالك فانا وجدناهن لاورع لهن عند حاجتهن ولاصبر لهن عند شهوتهن البذخ لهن لازم وان کبرن والعجب بهن لاحق وان عجزن لایشکرن الكثير اذا منعن القلیل ینسین الخیر و یحفظن الشریتهافتن بالبهتان و ینمادین بالطغیان و یتصدین للشیطان فداروهن علی کل حال و احسنوا لهن المقال لعلهن یحسن النعال .

۷ - حدثنا احمد بن محمد بن یحیی العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسن بن ابی الخطاب عن عبدالله بن عبد الرحمن الاصم عن عبدالله البطل عن عمرو بن ابی المقدم عن ابیه عن سعید بن جبیر عن ابن عباس قال خرج رسول الله صلى الله عليه وآله ذات یوم و هو آخذ بید علی بن ابی طالب عليه السلام و هو یقول یا معشر الانصار یا معشر بنی هاشم یا معشر بنی عبدالمطلب انا محمد رسول الله الا انی خلقت من طینة مرحومة فی اربعة من اهل بیتی انا و علی و حمزة

اوں کس است کہ بن ایمان آورد و اول کسی است کہ روز قیامت با من دست دهد و او است صدیق اکبر و فاروق کہ میان حق و باطل را جدا کند.

۶- امام صادق از گفته پدرانش فرمود کہ مردی از زنان خود شکایت کرد و امیرمؤمنان ابن سخن را ایراد نمود، ایا مردم بهیچ وجه مطیع زنان نباشید و آنها را امین برمال ندانید و نگذارید سرپرست عیال باشند زیرا آنها بدخواه خودشان و اگذاری بمهلکه گرایند و از دستور مالک تجاوز کنند زیرا ما در یافتیم کہ هنگام نیاز پرهیز ندارند و گاه شهوت شکبیا نیستند بزک را تا گاه پیری ترک نکنند و عجزه هم کہ شوند از خود بینی دست باز نکنند شکر نعمت فراوان را برای جلو گیری اندکی فراموش کنند خوبی را از یاد برند و بدی را بغاظر سپارند چون پروانه به بهتان شتابند و بطغیان گرایند و دنبال شیطان بر آیند بهر حال با آنها مدارا کنید و بزبان خوش با آنها گفتگو کنید شاید خوش کردار شوند .

۷- ابن عباس گوید روزی رسول خدا صلى الله عليه وآله دست علی بن ابیطالب را گرفت و بیرون شد و میفرمود ای معشر انصار ای معشر بنی هاشم ای معشر فرزندان عبدالمطلب منم محمد منم رسوا خدا هلا من از

وجعفر فقال قائل يا رسول الله هؤلاء معك ركب ان يوم القيمة فقال ثكلتك امك انه لن ير كعب يؤمئذ الا اربعة انا وعلی وفاطمة وصالح نبی الله فاما انا فعلى البراق واما فاطمة ابنتی فعلى ناقتی العضاء واما صالح فعلى ناقه الله التي عقرت واما علی فعلى ناقه من نوق الجنة (من نور) زمامها من ياقوت عليه حلتان خضراوان فيقف بين الجنة والنار وقد اجم الناس العرق يومئذ فتهب ریح من قبل العرش فتكشف (فتكشف) عنهم عرقهم فيقول الملائكة المقربون والانبياء والصدیقون ما هذا الاملك مقرب او نبی مرسل فينادی مناد من قبل العرش معشر الخلائق ان هذا ليس بملك مقرب ولا نبی مرسل ولكنه علی بن ابی طالب اخو رسول الله في الدنيا والاخرة.

۸ - حدثنا علی بن احمد (ره) قال حدثنا محمد بن ابی عبدالله الكوفی عن سهل بن زیاد الادمی عن عبدالعظیم بن عبدالله الحسنی عن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسين بن علی بن ابی طالب (ع) قال لما كلم الله عز وجل موسی بن عمران (ع) قال موسی الهی ما جزاء من شهد انی رسولك ونبیک وانك كلمتني قال يا موسی تأتيه ملائكتي فتبشره بجنتي قال موسی الهی فما جزاء من قام بين يديك يصلي قال يا موسی اباهي به ملائكتي را كعاً وساجداً وقائماً وقاعداً ومن باهيت به ملائكتي لم اعذبه قال موسی الهی فما جزاء من اطعم مسكيناً ابتغاء وجهك قال يا موسی آمر مناديا ينادي يوم القيمة علی رؤس الخلائق ان فلان بن

گل رحمت شده بهمراه چهار کس از خاندانم آفریده شدم خودم وعلی و حمزه و جعفر یکی گفت یا رسول الله اینها روز قیامت با تو سوار باشند؛ فرمود مادرت بمرزیت نشیند در آن روز کسی سوار نباشد جز چهارتن من وعلی و فاطمه و صالح پیغمبر خدا من بر بر براق سوارم و فاطمه دخترم بر ناقه عضباء من و صالح بر آن اشتری که پی شد و علی بر یکی از ناقه های بهشت که مهارش یاقوتست و بر او دو حله سبز باشد و میان بهشت و دوزخ بایستد و در آن روز مردم از عرق تن مهار شده اند با دی از طرف عرش بوزد و عرق آنها را خشک کند فرشتگان مقرب و صدیقان گویند این ملکی است مقرب یا پیغمبری است مرسل منادی از طرف عرش ندا کند ولی او علی بن ابیطالب برادر رسول خداست در دنیا و آخرت.

۸- امام دهم علی بن محمد - در مصاحبه موسی با خدای عزوجل:

موسی، معبودا پاداش کسیکه گواهی دهد من رسول و نبی و هم سخن توام چیست؟

خدا: فرمود فرشتگانم بیایند نزد او مزده بهشت باور دهند.

س معبودا پاداش کسیکه برابرت بایستد و نماز بخواند چیست؟

ج- نزد فرشتگانم باو مباحات کنم در سجده و رکوع و قیام و قعودش و هر که چنین باشد او را عذاب نکنم.

س- پاداش کسیکه مسکین را بخاطر تو اطعام کند چیست؟

ج- روز قیامت دستور دهم منادی جار کشد که فلانی پسر فلان از آزاد کرده های خداست

فلان من عتقاء الله من النار قال موسى الهی فما جزاء من وصل رحمه قال یاموسی انسی له اجرا و اهون علیه سكرات الموت وینادیه خزنة الجنة هلم الینا فادخل من ای ابوابها شئت قال موسى الهی فما جزاء من كف اذاه عن الناس و بذل معروفه لهم قال یا موسى ینادیه النار یوم القيمة لا سبیل لی علیك قال الهی فما جزاء من ذكرک بلسانه و قلبه قال یا موسى اظله یوم القيمة بظل عرشى و اجعله فی کنفی قال الهی فما جزاء من تلا حکمتک سرأ و جهرأ قال یاموسی یمر علی الصراط کالبرق قال الهی فما جزاء من صبر علی اذى الناس و شتمهم فیک قال اعینه علی احوال یوم القيمة قال الهی فما جزاء من دمعت عیناه من خشیتک قال یا موسى اقی وجهه من حر النار و اومنه یوم الفزع الاکبر قال الهی فما جزاء من ترک الخیانة حیاء منک قال یا موسى له الامان یوم القيمة قال الهی فما جزاء من احب اهل طاعتک قال یا موسى احرمه علی نارى قال الهی فما جزاء من قتل مؤمناً متعمداً قال لا انظر الیه یوم القيمة ولا اقبل عثرته قال الهی فما جزاء من دعى نفساً کافرة الی الاسلام قال یاموسی آذن له فی الشفاعة یوم القيمة لمن یرید قال الهی

از دوزخ.

مرکز تحقیقات کامیونر علوم اسلامی

- س- معبودا پاداش کسیکه صله رحم کند چیست؟
- ج- عرش را دراز کنم و سكرات موت را بر او آسان کنم و خازنان بهشت او را فریاد کنند بشتاب نزد ما و از هر درخواهی وارد شو.
- س - پاداش کسی که آزار خود را از مردم باز دارد و به آنها خوبی کند چیست ؟
- ج- دوزخ روز قیامت باو فریاد زند که بتوراهی ندارم.
- س- پاداش کسیکه تورا باز بان ودل یاد کند چیست؟
- ج- او را روز قیامت در سایه عرش پناه دهم در حمایت خود گیرم.
- س- پاداش آنکه حکمت تورا نمان و آشکار بغواند چیست.
- ج- چون برق بر صراط بگذرد.
- س- پاداش کسیکه بر آزار و دشنام مردم بغاظر توشکیبا شود چیست؟
- ج- در ترسهای روز قیامت باو کمک کنم.
- س- پاداش کسیکه چشمانش از ترس تو اشکین شوند چیست؟
- چهره اش و از سوز آتش نگهدارم و از فزع اکبر آسوده اش سازم.
- معبودا - کسیکه از شرم تو ترک خیانت کند چه پاداشی دارد؟
- ج- روز قیامت در امانست.
- معبودا- کیفر کسیکه عمداً مؤمنی را بکشد چیست؟
- روز قیامت باو نظر کنم و از لغزشش درنگدارم.
- معبودا- پاداش کسیکه کافری را باسلام دعوت کند چیست؟
- روز قیامت برای هر که خواهد باو اجاره شفاعت دهم.

فما جزا من صلی الصلوات لوقتها قال اعطيه سؤله و ابیحه جنتی قال الهی فما جزاء من اتم الوضوء من خشیتک قال ابعثه يوم القيمة و له نور بین عینیه یتلأله قال الهی فما جزاء من صام شهر رمضان لك محتسباً قال یا موسی اقیمه يوم القيمة مقاما لا یخاف فیه قال الهی فما جزاء من صام شهر رمضان یرید به الناس قال یا موسی ثوابه کثواب من لم یصمه .

۹- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابی عن محمد بن الحسين بن ابی الخطاب قال حدثنا المغيرة بن محمد قال حدثنا بكر بن خنيس عن ابی عبد الله الشامي عن نوف البكالي قال اتيت امير المؤمنين صلوات الله عليه وهو في رحبة مسجد الكوفة فقلت السلام عليك يا امير المؤمنين و رحمة الله و بر كاته فقال و عليك السلام يا نوف و رحمة الله و بر كاته فقلت له يا امير المؤمنين عظمي فقال يا نوف احسن يحسن اليك فقلت زدني يا امير المؤمنين فقال يا نوف ارحم ترحم فقلت زدني يا امير المؤمنين قال يا نوف قل خيراً نذكر بخير فقلت زدني يا امير المؤمنين قال اجتنب الغيبة فانها ادم كلاب النار ثم قال يا نوف كذب من زعم انه ولد من حلال و هو يأكل لحوم الناس بالغيبة و كذب من زعم انه ولد من حلال و هو يبغضني و يبغض الائمة من ولدي و كذب من زعم انه ولد من حلال و هو يحب الزنا و كذب من زعم انه يعرف الله و هو مجترء على معاصي الله

معبودا پاداش کسیکه نمازهارا بوقت بخواند چیست ؟
هرچه درخواست کند باو دهم و بهشتم را برا و مباح کنم .
معبودا پاداش کسیکه از ترست وضوء راتمام گیرد چیست ؟
روز قیامتش که مبعوث کنم نوری میان دو چشمش بدرخشد .
معبودا- پاداش کسیکه ماه رمضان را بغاظر تو روزه دارد چیست ؟
روز قیامت بمقامی وادارش که ترسی ندارد .
معبودا- پاداش کسیکه ماه رمضان را بغاظر مردم روز دارد چیست ؟
نواب کسی دارد که آن را روزه نداشته .

۹- نوف بکالی گوید در آستان مسجد کوفه خدمت امیر المؤمنین ع رسیدم و گفتم السلام عليك يا امير المؤمنين و رحمة الله و بر كاته فرمود و عليك السلام يا نوف و رحمة الله و بر كاته، گفتم يا امير المؤمنين پنجم بده فرمود ای نوف خوبی کن تا با تو خوبی شود، گفتم يا امير المؤمنين بیغزا فرمود رحم کن تا رحمت کنند گفتم يا امير المؤمنين بیغزا فرمود خوب بگو تا بخوبی بادت کنند عرض کردم بیغزا فرمود از غیبت اجتناب کن که خورش سگان دوزخ است سپس فرمود ای نوف دروغ گفته آنکه گمان دارد حلال زاده است و بغیبت کردن گوشت مردم را میجود ، دروغ گفته کسیکه گمان دارد حلال زاده است و دشمن من و امامان از اولاد من است، دروغ گفته کسیکه گمان دارد حلال زاده است و زنا را دوست دارد با بر نافرمانی خدا شب و روز دلیر است ای نوف سفارش مرا بپذیر سر دسته و کدخدا و گمر کچی و راهدار مباش ای نوف صلح رحم کن تا خدا عمرت را بیغزاید و خوشخلق باش

كل يوم و ليلة يا نوف اقبل وصيتي لا تكونن نقيماً ولا عربفاً ولا عشاراً ولا بربدا يا نوف صل رحمك يزيد الله في عمرك و حسن خلقك يخفف الله حسابك يا نوف ان سرك ان تكون معي يوم القيمة فلا تكن للظالمين معيناً يا نوف من احبنا كان معنا يوم القيمة ولو ان رجلاً احب حجراً لحشره الله معه يا نوف اياك ان تمزين للناس و تبارز الله بالمعاصي فيفضحك الله يوم تلقاه يا نوف احفظ عني ما اقول لك تنل به خير الدنيا والاخرة .

۱۰- حدثنا ابي (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا الحسين بن اسحق التاجر قال

حدثنا علي بن مهران عن الحسن بن سعيد عن الحسين بن علوان عن زياد بن المنذر عن بدر بن عبدالله عن انس بن مالك قال سمعت رسول الله ﷺ يقول يدخل عليكم من هذا الباب خير الاوصياء وسيد الشهداء و ادنى الناس منزلة من الانبياء فدخل علي بن ابي طالب عليه السلام فقال رسول الله ومالي لا اقول هذا يا ابا الحسن وانت صاحب حوضي والموفى بدمتي والمؤدى عني ديني .

المجلس الثامن والثلاثون

يوم الثلثا لاربع خلون من صفر من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)

قال حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن احمد بن العباس والعباس بن عمر والفقيمي قال حدثنا هشام بن الحكم عن ثابت بن هرم عن الحسن بن ابي الحسن عن احمد بن عبد الحميد عن عبدالله بن علي قال حملت مناعاً من البصرة الى مصر فقدمتها فبينما انا في بعض الطريق اذا انا بشيخ طوال شديد الادمة اصلع

تا حسابت را سبك گيرد اي نوف اگر خواهي روز قيامت با من باشي كمك ستمكاران مشو اي نوف هر كه ما را دوستدارد روز قيامت با ما است و اگر مردی سنگی را دوستدارد با او محشور گردد اي نوف مبادا خود را برای دم جلوه دهی و بنا فرماني با خدا بر آئی تا خدا روز بکه ملاقاتش کنی رسوا بت کند اي نوف آنچه بتو گفتم نكهدار تا بخير دنيا و آخرت رسی .

۱۰- انس بن مالك گفت از رسول خدا ص شنيدم مي فرمود از اين در خير اوصياء و سيد الشهداء بر شما در آيد و كسيكه مقامش نزديكتر با نبياء است و علي بن ابي طالب در آمد و رسول خدا ص فرمود اي ابو الحسن چرا چنين نگويم با اينكه تو صاحب حوضي و وفا كننده پيمان مني و پرداخت كن وام از من .

مجلس نهم و هشتم - روز سه شنبه چهارم صفر ۳۶۸

۱- عبدالله بن علي ع گوید کالانی از بصره بمصر میبرد در راه به پیره مردی بلند قد و گندم

ابیض الرأس واللحیة علیه طمران احدهما اسود والاخر ابيض فقلت من هذا فقالوا هذا بلال مؤذن (مولی) رسول الله ﷺ فاخذت الواحی واتیته فسلمت علیه ثم قلت له السلام علیک ایها الشیخ فقال وعلیک السلام ورحمة الله و بركاته قلت رحمک الله حدثنی بما سمعت من رسول الله ﷺ قال وما یدریک من انا فقلت انت بلال مؤذن رسول الله ﷺ قال فبکی وبکیت حتی اجتمع الناس علینا و نحن نبکی قال ثم قال لی یا غلام من ای البلاد انت قلت من اهل العراق فقال لی بخیخ فمکث ساعة ثم قال اکتب یا اخا اهل العراق بسم الله الرحمن الرحیم سمعت رسول الله ﷺ یقول المؤمنون امناء المؤمنین علی صلواتهم و صومهم و لحومهم و دمائهم لا یسألون الله عز و جل شیئا الا اعطاهم ولا یشفعون فی شیء الا شفعا قلت زدنی رحمک الله قال اکتب بسم الله الرحمن الرحیم سمعت رسول الله ﷺ یقول من اذن اربعین عاما محتسبا بعثه الله یوم القیمة وله عمل اربعین صدیقا عملا مبرورا متقبلا قلت زدنی رحمک الله قال اکتب بسم الله الرحمن الرحیم سمعت رسول الله ﷺ یقول من اذن عشرين عاما بعثه الله عز و جل یوم القیمة وله من النور مثل نور سماء الدنيا قلت زدنی رحمک الله قال اکتب بسم الله الرحمن الرحیم سمعت رسول الله ﷺ یقول من اذن عشرين اسکنه الله عز و جل مع ابراهیم فی قبته اوفی درجته قلت زدنی رحمک الله قال اکتب بسم الله الرحمن الرحیم سمعت رسول الله ﷺ یقول من اذن سنة واحدة بعثه الله عز و جل یوم القیمة وقد غفرت ذنوبه کلها بالغة ما بلغت ولو کان مثل زبنة جبل احد قلت زدنی رحمک الله قال نعم فاحفظ و اعمل و

گون اصلح که سروریش سفید بود و دو جامه یکی سیاه و دیگری سفید در برداشت برخوردارم و گفتم این کیست؟ گفتند بلال مؤذن رسول خداست (ص) دفترهای خود را برداشتم و نزدش آمدم و گفتم السلام علیک ای شیخ جواب داد گفتم رحمک الله بدانچه از رسول خدا (ص) شنیدی مرا بازگو گفت چه دانی من کیم؟ گفتم تو بلال مؤذن رسول خدائی، گریست و گریستم تا مردم دور ما جمع شدند و گریه میکردیم سپس بمن گفت ای پسرک تو اهل کجائی؟ گفتم عراق گفت به به لختی بیاسود و گفت بنویس ای برادر عراقی بسم الله الرحمن الرحیم من از رسول خدا شنیدم میفرمود مؤذنها امین مردمند بر نمازشان و روزه شان و گوشتشان و خونشان از خدا چیزی نخواهند جز بآنها عطا شود و شفاعتی نکنند جز آنکه پذیرفته باشد گفتم بیغزا برایم رحمک الله گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحیم از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود هر که چهل سال اذان گوید برای خدا روز قیامت با کردار چهل صدیق خوش کردار پذیرفته کار محشور گردد، گفتم رحمک الله بیغزا گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحیم از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود هر که بیست سال اذان گوید خدای عز و جل او را روز قیامت محشور کند و نوری دارد چون نور آسمان دنیا، گفتم بیغزا رحمک الله، گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحیم شنیدم رسول خدا (ص) میفرمود هر که ده سال اذان گوید خدا او را در بهشت با ابراهیم در گنبد و درجه او سکنی دهد، گفتم بیغزا رحمک الله، گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحیم رسول خدا (ص) میفرمود هر که یکسال اذان گوید خدا روز قیامت هر چه

احتساب سمعت رسول الله ﷺ يقول من اذن في سبيل الله صلوة واحدة ايماناً واحتساباً وتقرباً الى الله عز وجل غفر الله له ما سلف من ذنوبه ومن عليه بالعصمة فيما بقي من عمره و جمع بيند وبين الشهداء في الجنة قلت رحمت الله حدثني باحسن ما سمعت قال وبحك يا غلام قطعت انياط قلبي وبكى وبكيت حتى انى والله لرحمته ثم قال اكتب بسم الله الرحمن الرحيم سمعت رسول الله ﷺ يقول اذا كان يوم القيمة وجمع الله الناس في صعيد واحد بعث الله عز وجل الى المؤذنين بملائكة من نور معهم الوية واعلام من نور يقودون جنائب ازمتهما زبرجد اخضر وحقائبها المسك الازفر ويركبها المؤذنون فيقومون عليها قياماً تقودهم الملائكة ينادون باعلى اصواتهم بالاذان ثم بكى بكاء شديداً حتى انتحبت و بكيت فلما سكت قلت مما بكاؤك قال و يحك ذكرتني اشياء سمعت حبيبي و صفى ﷺ يقول والذى بعثنى بالحق نبياً انهم ليمرون على الخلق قياماً على النجائب فيقولون الله اكبر الله اكبر فاذا قالوا ذلك سمعت لامتى ضجيجاً فسأله اسامة بن زيد عن ذلك الضجيج ما هو قال الضجيج التسييح والتحميد والتهليل فاذا قالوا اشهد ان لا اله الا الله قالت امتى اياه كنا نعبد فى الدنيا فيقال صدقتم فاذا قالوا اشهد ان محمداً رسول الله قالت امتى هذا الذى اتانا برسالة ربنا جل آمنة به ولم نره فيقال لهم صدقتم هو الذى ادى اليكم الرسالة من ربكم وكنتم به مؤمنين فحقيق على الله ان يجمع بينكم و بين نبيكم فينتهي بهم الى منازلهم و فيها فالاعين

هم گناه داشته باشد اورا آمرزیده معشور کند اگرچه گناهانش به وزن کوه احد باشد، گفتم بیفرما رحمت الله فرمود آری حفظ کن و عمل کن و بحساب آور شنیدم رسول خدا ص میفرمود هر که در راه خدا برای يك نماز از روی ایمان و خدا خواهی و تقرب بحق اذان گوید خدا گناهان گذشته اش را بیامزد و نسبت بآینده عمرش اورا نگهداری کند و میان او و شهیدان در بهشت جمع کند، گفتم خدایت رحمت کند بهترین آنچه شنیدی برایم بازگو گفت وای بر تو ای پسرک بغداد دلم را بریدی و گریست و من هم گریستم تا بغداد دلم باوسرخت سپس گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحيم از رسول خدا ص شنیدم میفرمود چون روز قیامت شود و خدا مردم را در يك سر زمین جمع کند خدا فرشتگانی از نور با پرچم و علمهای نور نزد مؤذنها بفرستد که با آنها اسبها نیست که مهارشان از زبرجد سبز و خورجین ترک آنها از مشک ازفر است مؤذنها بر آنها سوار شوند و بر سر با ایستند و فرشتهها مهارشان را بکشند و آنان با آواز بسیار بلند اذان گویند سپس سخت گریست تا بناله افتادم و گریستم و چون آرام شد گفتم برای چه گریه کنی؟ گفت وای بر تو بیادم آوردی آنچه را از صفی و حبيب خود شنیدم که میفرمود بآنکه مرا به راستی مبعوث بنبوت کرده بر راستی آنها سر با روی اسب بر مردم بگذرند و گویند الله اکبر و چون چنین گویند امتم غوغا کنند .

اسامة بن زيد پرسید آن غوغا چیست؟ فرمود تسييح و الحمد و لا اله الا الله است چون گویند اشهدان لا اله الا الله امتم گویند، پس اورا در دنیا پرستیدم گفته شود راست گویند چون گویند اشهدان محمد رسول الله امتم گویند اینست که از طرف پروردگار ما به رسالت آمده ما ندیده باو معتقد بودیم گویند

رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ثم نظر الى فقال لي ان استطعت ولا قوة الا بالله ان لا تموت الا مؤذنا فافعل فقلت رحمك الله تفضل علي و اخبرني فاني فقير محتاج و اد الي ما سمعت من رسول الله فانك قد رأيتَه ولم اره وصف لي كيف وصف لك رسول الله ﷺ بناء الجنة قال اكتب بسم الله الرحمن الرحيم سمعت رسول الله ﷺ يقول ان سور الجنة لينة من ذهب و لبنة من فضة و لبنة من ياقوت و ملاطها المسك الازفر و شرفها الياقوت الاحمر و الاخضر و الاصفر قلت فما ابوابها قال ابوابها مختلفة باب الرحمة من ياقوتة حمراء قلت فما حلقتَه قال و يحك كف عنى فقد كلفتنى شططا قلت ما انا بكاف عنك حتى تؤدى الي ما سمعت من رسول الله ﷺ في ذلك قال اكتب بسم الله الرحمن الرحيم اما باب الصبر فباب صغير مصراع واحد من ياقوتة حمراء لا حلق له و اما باب الشكر فانه من ياقوتة بيضاء لها مصراعان مسيرة ما بينهما خمسمائة عام له ضجيج و حنين يقول اللهم جئنني باهلي قلت هل يتكلم الباب قال نعم ينطقه ذوالجلال و الاكرام و اما باب البلاء قلت ليس باب البلاء هو باب الصبر قال لا قلت فما البلاء قال المصائب و الاسقام و الامراض و الجذام و هو باب من ياقوتة صفراء مصراع واحد ما اقل من يدخل منه قلت رحمك الله زدني و تفضل علي فاني فقير قال يا غلام لقد كلفتنى شططا اما الباب الاعظم

راست گفتید هم او است که شما ادای رسالت کرد از پروردگار شما و شما باو مؤمن بودید و حق است بر خدا که شما را با پیغمبرتان جمع کند و آنها را بمنزلهایشان رسانند که در آنست آنچه نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه بر دل بشری گذشته سپس بمن نگاه کرد و گفت اگر توانی و توانی جز بخدا نیست که نمیری جز مؤذن بدان عمل کن گفتم رحمك الله بر من تفضل کن و خبرده که من محتاجم بمن برسان آنچه را از رسول خدا ص شنیدی زیرا تو او را دیدی و من ندیدم برای من بهشت را چنان وصف کن که رسول خدا ص برایت وصف کرده گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحيم از رسول خدا شنیدم میفرمود باروی بهشت خشتی از طلا و خشتی از نقره و خشتی از یاقوتست و ملاطش مشک ازفر و کنگره هایش از یاقوت سرخ و سبز و زرد است، گفتم حلقه آن چیست؟ فرمود وای بر تودست از من بدار که تکلیف ناهنجاری بمن کردی گفتم دست بر ندارم از تو تا بمن برسانی آنچه از رسول خدا ص شنیدی در این باره گفت بنویس بسم الله الرحمن الرحيم اما در صبر در بست کوچک يك لنگه ای و از یاقوت سرخست و حلقه ندارد در شکر از یاقوت سفید است دو لنگه دارد و میان آنها پانصد سال راهست و غوغا و ناله ای دارد، میگوید بار خدایا اهل مرا برایم بیاور گفتم در هم سخن کنده فرمود آری خدای ذوالجلالش بسخن آرد، در بلا گفتم مگر در صبر هم همان در بلا نیست؟ گفت نه گفتم بلا چیست؟ گفت مصائب و دردها و بیماریها و خوره و آندریست از یاقوت زرد يك لنگه ای و اندکند کسانی که از آن در آیند گفتم خدا رحمت کند بیفزا و بر من تفضل کن که من محتاجم گفت تو بمن تکلیف ناروا کنی باب اعظم که از آن بندگان صالح در آیند که اهل زهد و ورع و

فیدخل منه العباد الصالحون وهم اهل الزهد والورع والراغبون الى الله عز وجل المستأنسون به قلت رحمك الله فاذا دخلوا الجنة ماذا يصنعون قال يسرون على نهرين في مصاف في سفن الياقوت مجاذيفها اللؤلؤ فيها ملائكة من نور عليهم ثياب خضر شديدة خضرتها قلت رحمك الله هل يكون من النور اخضر قال ان الثياب هي خضر ولكن فيها نور من نور رب العالمين جل جلاله يسرون على حافتي النهر قلت فما اسم ذلك النهر قال جنة المأوى قلت هل وسطها غير هذا قال نعم جنة عدن وهي في وسط الجنان فاما جنة عدن فسورها ياقوت احمر و حصابؤها اللؤلؤ قلت فهل فيها غيرها قال نعم جنة الفردوس قلت و كيف سورها قال ويحك كف عني حيرت على قلبي قلت بل انت الفاعل بي ذلك ما انا بكاف عنك حتى تتم لي الصفة و تخبرني عن سورها قال سورها نور فقلت والغرف التي هي فيها قال هي من نور رب العالمين قلت زدني رحمك الله قال ويحك الى هذا انتهى الى نيا (انتهى بنا) رسول الله ﷺ طوبى لك ان انت وصلت الى بعض هذه الصفة و طوبى لمن يؤمن بهذا قلت يرحمك الله انا والله من المؤمنين بهذا قال ويحك انه من يؤمن او تصدق بهذا الحق والمنهاج لم يرغب في الدنيا ولا في زهرتها و حاسب نفسه قلت انا مؤمن بهذا قال صدقت ولكن قارب و سدود لا تياس و اعمل ولا تفرط و ارج و خف و احذر ثم بكى وشق ثلاث شهادات فظننا انه قد مات ثم قال فداكم ابي و امي لو راكم عهد ﷺ لقرت عينه حين

مشتاق خدا و مانوس باو بند گفتم خدا رحمت کند وقتی ببهشت درآیند چه کنند؟ فرمود برکشیدها روی دو نهر سیر کنند که پاروهائی دارند از لؤلؤ فرشتگانی در آنها باشند از نور و جامه های بسیار سبز در بردارند، گفتم رحمت خدا بر تو مگر نورهم سبز دارد؛ گفت جامهها سبزند و نور از بر تو رب العالمین است جل جلاله بر دو کناره نهر گردش کنند گفتم نام آن نهر چیست، گفت جنة الماوی گفتم در میان چیز دیگری است؟ گفت آری جنت عدن که میانه بهشتها است جنت عدن بارومی دارد از یاقوت سرخ و ریک آن لؤلؤ است گفتم در آن در دیگری است؟ گفت آری جنت الفردوس؛ گفتم باروی آن چگونه است گفت وای بر تو دست از من بدار مرا سرگردان کردی گفتم بلکه تو مرا سرگردان کردی من دست از تو بر ندارم تا وصف را بکمال رسانی و مرا از باروی آن خبر دهی گفت بارویش نور است گفتم غرغهها که در آنست؟ گفت از نور رب العالمین است گفتم بیفرا خدایت رحمت کند گفت وای بر تو تا اینجا رسول خدا ص فرموده خوشا بر تو اگر بیرخی از این که وصف شد برسی و خوشا بر کسیکه بدان معتقد باشد گفتم خدایت رحمت کند بخدا من از معتقدان بآنم گفت وای بر تو کسیکه امان آرد و باور کند این حقیقت را و روش و رغبت بدینا و زبور آن نکند و حساب خود را نگهدارد گفتم من بدان معتقدم گفت راست گفتی و باید خود را نزدیک کنی و محکم سازی و ناامید نباشی و عمل کنی و تقصیر نکنی و امیدوار باشی و بترسی و برحذر باشی سپس سه ناله کشید که گمان کردیم مرد و فرمود پدر و مادرم قربان شما اگر محمدا ص شما را

تسئلون عن هذه الصفة ثم قال النجا النجا الوحا الوحا الرحيل الرحيل العمل العمل وایا کم والتفریط وایا کم والتفریط ثم قال و يحکم اجعلونی فی حل مما فرطت فقلت له انت فی حل مما فرطت جزاک الله الجنة كما ادیت و فعلت الذی یجب علیک ثم ودعنی و قال لی اتق الله واد الی امة محمد ﷺ ما ادیت الیک فقلت افعل (انش) قال استودع الله دینک وامانتک وزودک التقوی واعانک علی طاعته بمشیته .

۲- حدثنا ابی (رض) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحمیری عن احمد بن محمد بن عیسی عن الحسن بن محبوب عن جمیل بن صالح عن الحرث بن المغيرة النصری عن ابی عبدالله الصادق قال من سمع المؤمن یقول اشهدان لا اله الا الله و اشهدان محمداً رسول الله فقال مصداقاً محتسباً و انا اشهد ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله اکتفی (اکفی) بها عن کل من ابی و جحد واعین بهامن اقر وشهد كان له من الاجر عدد من انکر و جحد وعدد من اقر وشهد

۳- حدثنا احمد بن زیاد بن جعفر الهمدانی (رض) قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم قال حدثنا جعفر بن سلمة الاهوازی عن ابراهیم بن محمد الثقفی قال حدثنا العباس بن بکار قال حدثنا عبدالواحد بن ابی عمرو عن الكلبي عن ابی صالح عن ابی هريرة عن رسول الله ﷺ قال مکتوب علی العرش انا الله لا اله الا انا وحدی لا شریک لی و محمد عبدي و رسولی ایدته بعلي فانزل الله عزوجل هو الذی ایدک بنصره و بالمؤمنین فكان النصر علیاً ﷺ و دخل مع المؤمنین فدخل

میدید چشمش بشما روشن میشد که ازاين اوصاف پرسش میگردید سپس گفت نجات، نجات، شتاب ، شتاب کوچ، کوچ، عمل، عمل، مبدا تقصیر کنید. مبدا تقصیر کنید سپس فرمود وای بر شما مرا از آنچه تقصیر کردم حلال کنید گفتم تو از آنچه تقصیر کردی بعلی خدا پاداش بهشت بتو دهد چنانچه ادا کردی و بجا آوردی آنچه بر تو واجب بود سپس مرا وداع کرد و گفت: بپرهیز از خدا و برسان بامت محمد آنچه را من بتو رساندم گفتم عمل کنم انشاء الله گفت دین و امانت تو را بخدا سپارم خدا توشه و تقوی و کمك بر طاعت و خواست خود بتو عطا کند.

۲- امام صادق فرمود هر که شنید مؤذن میگوید اشهدان لا اله الا الله و اشهدان محمداً رسول الله و بگوید من باور دارم و قبول دارم که نیست معبود حقی جز خدا و محمد رسول خداست و کفایت کنم هر که سرباز زند و انکار کند و یاری کنم بدان هر که اقرار کند و گواه باشد تو اب برد بشماره همه منکران و جاحدان و بشماره هر که اقرار کند و شهادت دهد .

۳- رسول خدا ص فرمود بر هر ش نوشته منم خدا نیست معبود حقی جز من شریک، ندارم محمد بند . و رسول منست او را بعلی کمك دارم خداوند نازل کرد (انفال) او است که تأیید کرد تو را به یاری خود و با مؤمنان و مقصود از نصر علی است و داخل مؤمنان هم هست و از هر دو وجه مورد این آیه است.

فی الوجہین جمیعاً عَلَيْهِ السَّلَامُ

۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد بن عيسى عن علي بن الحكم عن عامر بن معقل عن ابي حمزة الثمالي عن ابي جعفر عَلَيْهِ السَّلَامُ قال قال لي يا ابا حمزة لاتضعوا علياً دون ماوضع الله ولاترفعوا علياً فوق ما رفعه الله كفى بعلي ان يقاتل اهل الكفرة وان يزوج اهل الجنة

۵ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصهباني عن ابراهيم بن محمد الثقفی قال حدثنا ابراهيم بن موسى بن اخت الواقدي شيخ من الانصار قال حدثنا ابو قتادة الحراني عن عبدالرحمن بن ابي العلا (بن العلا) الحضرمي عن سعيد بن المسيب عن ابي الحمراء قال قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رأيت ليلة الاسراء مكتوباً على قائمة من قوائم العرش انا لله لا اله الا انا وحدي خلقت جنة عدن بيدي محمد صفوتي من خلقي ايده بنصرته بعلي

۶ - حدثنا محمد بن الحسن قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن ابن ابي عمير عن حماد بن عثمان عن اسماعيل الجعفي انه سمع ابا جعفر عَلَيْهِ السَّلَامُ يقول قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اعطيت خمساً لم يعطها احد قبلي جعلت لي الارض مسجداً وطهوراً واحل لي المغنم ونصرت بالرعب واعطيت جوامع الكلام واعطيت الشفاعة

۷ - حدثنا ابي ومحمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن موسى بن القاسم البجلي عن جعفر بن محمد بن سماعة عن عبدالله بن مسكان عن الحكم بن الصلت عن ابي جعفر الباقر عن ابائه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قال قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خذوا بحجزه هذا الانزع يعني

۴ - ابي حمزه ثمالی گوید امام پنجم فرمود ای ابا حمزه علی را از مقامی که خدا باو داده باین نیاورید و از آن بالاتر نبرید برای علی همین بس که با اهل کفر تبرید میکند و اهل بهشت را تزویج مینماید.

۵ - رسول خدا ص فرمود شب معراج دیدم بر یکی از ستونهای عرش نوشته منم خدا معبود حق نیست جز من تنهایم بهشت عدن را بدست خود آفریدم محمد برگزیده خلق منست او را با علی تأیید کردم و با او یاری نمودم.

۶ - رسول خدا ص فرمود پنج چیز بمن عطا شده که بکسی پیش از من عطا نشده زمین برایم مسجد و طهور مقرر شده و غنیمت بر من حلال شده و بهراس یاری شدم و کلمات بر معنی بمن عطا شده و شفاعت بمن عطا شده.

۷ - امام پنجم از قول پدرانش که رسول خدا ص فرمود دامن ابن انزع یعنی علی را بگیرد که او صدیق اکبر و فاروق میان حق و ناحق است هر که دوستش دارد خدا هدایتش کرده و هر که دشمنش

علیاً فانه الصديق الاكبر وهو الفاروق يفرق بين الحق و الباطل من احبه هدام الله و من ابغضه ابغضه الله و من تخلف عنه محقه الله و منه سبوا امتي الحسن و الحسين و هما ابناي و من الحسين ائمة هداة اعطاهم الله علمي و فهمي فتولوهم ولا تتخذوا وليجة من دونهم فيحل عليكم غضب من ربكم و من يحلل عليه غضب من ربه فقد هوى و ما الحيوة الدنيا الا متاع الغرور

المجلس التاسع والثلاثون

يوم الجمعة لسبع خلون من صفر من سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسن بن محبوب عن داود بن كثير الرقي قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) من شيع جنازة مؤمن حتى يدفن في قبره و كل الله عزوجل به سبعين الف ملك من المشيعين بشعيونه ويستغفرون له اذا خرج من قبره

۲- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحسن بن محبوب عن ابراهيم بن مهزم عن طلحة بن زيد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) قال صل على من مات من اهل القبلة و حساباه على الله عزوجل

۳- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن فضال عن علي بن عقبة عن ميسر قال سمعت

دارد خدا اورا دشمن دارد و هر که از او تخلف کند خدا نابدش کند و از او است دوست و سبب این امت حسن و حسین و آن دو دوسر منته و از حسین است امامان رهبر که خدا بآنها علم و فهم مرا داده آنها را دوست دارید و پشتیبانی جز آنها نگیرید تاخشم خدا بر شما فرود آید و هر که مورد خشم پروردگارش شود مسلمان سقوط کرده و زندگی این دنیا نباشد جز کالای فریب.

مجلس صبی و نهم - روز جمعه هفتم صفر ۳۸

۱- امام صادق (ع) فرمود هر که جنازه مؤمنی را تشییع کند تا بخاک سپرده شود خدای عزوجل هفتاد هزار فرشته موکل کند او را تشییع کنند و برایش آمرزش خوانند چون از گورش در آید.

۲- امام صادق (ع) از پدرش فرمود نماز گذار بر هر که بمیرد از اهل قبله و حسابش با خدای عزوجل است.

۳- امام باقر (ع) فرمود هر که جنازه مرد مسلمانی را تشییع کند روز قیامت چهار شفاعت باو داده

اباجعفر الباقر (ع) يقول من شيع جنازة امرء مسلم اعطى يوم القيمة اربع شفاعات ولم يقل شيئاً الا قال الملك ولك مثل ذلك

۴ - حدثنا محمد بن علي ما جيلويه (ره) قال حدثني عمي محمد بن القاسم عن احمد بن هلال عن الفضل بن دكين عن معمر بن راشد قال سمعت ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول اتى يهودى النبی صلی الله علیه و آله فقام بين يديه يحد النظر اليه فقال يا يهودى ما حاجتك قال انت افضل ام موسى بن عمران النبی الذي كلمه الله وانزل عليه التوراة والعصا وقلق له البحر و اظله بالغمام فقال له النبی صلی الله علیه و آله انه يكره للعبدان يزكى نفسه ولكنى اقول ان آدم عليه السلام لما اصاب الخطيئة كانت توبته ان قال اللهم انى اسئلك بحق محمد و آل محمد لما غفرت لي فغفرها الله له و ان نوحاً لما ركب في السفينة و خاف الغرق قال اللهم انى اسئلك بحق محمد و آل محمد لما انجيتني من الغرق فنجاه الله عنه و ان ابراهيم عليه السلام لما القى في النار قال اللهم انى اسئلك بحق محمد و آل محمد لما انجيتني منها فجعلها الله عليه برداً و سلاماً و ان موسى عليه السلام لما القى عصاه و اوجس في نفسه خيفة قال اللهم انى اسئلك بحق محمد و آل محمد لما امنتني فقال الله جل جلاله لا تخف انك انت الاعلى يا يهودى ان موسى لو ادر كنى ثم لم يؤمن بي و بشبوتي ما نفعه ايمانه شيئاً ولا نفعته النبوة يا يهودى و من ذريتى المهدي اذا خرج نزل عيسى بن مريم لنصرته فقدمه وصلى خلفه

شود و چیزی نگوید جز آنکه فرشته ای گوید از آن توباد مانند آن .

۴- معمر بن راشد گوید شنیدم امام صادق ع میفرمود يك يهودى خدمت پیغمبر آمد و تندبان حضرت نگاه میکرد، فرمود ای یهودی چه حاجت داری؟ عرض کرد تو برتری یا موسی بن عمران پیغمبر که خدا با او سخن گفت و تورات و عصا باو داد و دریا را برابرش شکافت و با ابر بر سرش سایه انداخت، پیغمبر فرمود خوب نیست کسی خود را ستاید ولی گویم که چون آدم گناه کرد توبه اش این بود که گفت خدایا تو را بحق محمد و آل محمد خواهش کنم مرا بیامرزی و خدایش آمرزید و چون نوح سوار کشتی شد و از غرق ترسید گفت خدایا از تو خواهم بحق محمد و آل محمد که مرا از غرق نجات دهی و خدا او را نجات داد و چون ابراهیم را با آتش افکندند گفت خدایا بحق محمد و آل محمد مرا از آن نجات ده و خدا آن را بر او سرد و سلامت کرد و چون موسی عصا افکند و از آن ترسید گفت خدایا از تو خواهم بحق محمد و آل محمد که مرا امان دهی و خدای جل جلاله فرمود مترس تو برتری ای یهودی اگر موسی مرا ادراک میکرد و بمن ایمان نمیآورد ایمانش سودی نداشت و نه تبتش ای یهودی از ذریه من است آن مهدی که چون ظهور کند عیسی بن مریم برای یاریش فرود آید و او را پیش دارد و پشت سرش نماز گذارد .

۵ - حدثنا عبدالله بن النضر بن السمعان التيمي (رض) قال حدثنا ابو القاسم جعفر بن محمد المكي قال حدثنا ابو الحسن عبدالله بن محمد بن عمر والاطروش الحراني قال حدثنا صالح بن زياد ابو سعيد الشوافي قال حدثنا ابو عثمان السكري و اسمه عبد (عبدالله) بن ميمون قال حدثنا عبدالله بن معز الاودي قال حدثنا عمران بن سليم عن سويد بن غفلة عن طاوس اليماني قال مررت بالحجر فاذا انا بشخص راكع و ساجد فتأملتة فاذا هو علي بن الحسين عليه السلام فقلت يا نفس برجل صالح من اهل بيت النبوة والله لا اغتمن دعائه فجعلت ارقبه حتى فرغ من صلوته ورفع باطن كفيه الى السماء و جعل يقول سيدي سيدي هذه يداي قد مددتها اليك بالذنوب مملوءة و عيناى بالرجاء ممدودة و حق لمن دعاك بالندم تذالان تجيبه بالكرم تفضلا سيدي امن اهل الشقاء خلقتني فاطيل بكائي ام من اهل السعادة خلقتني فابشر رجائي سيدي الضرب المقامع خلقت اعضائي ام لشرب الحميم خلقت امعائي سيدي لوان عبداً استطاع الهرب من مولاه لكنت اول الهاربين منك لكنى اعلم انى لا افوتك سيدي لوان عذابى مما يزيد فى ملكك لسألتك الصبر عليه غيرانى اعلم انه لا يزيد فى ملكك طاعة المطيعين ولا ينقص منه معصية العاصين سيدي ما انا وما خطرى هب لي بفضلك و جللني بسترِكَ واعف عن توبيخي بكرم وجهك الهى و سيدي ارحمني مصروعاً على الفراش تقلبني ايدي احبتي و ارحمني مطروحاً على المغتسل يغسلني صالح جيرتي و ارحمني محمولاً قد تناول الاقرباء اطراف جنازتي و ارحم في ذلك البيت المظلم و وحشتي و

۵ - طاوس يماني گوید بعجز میگذشتم و دیدم شخصی را کعب و ساجد است در او تا مل کردم علی بن الحسین (ع) بود باخود گفتم مردی شایسته از اهل بیت نبوتست بخدا دریافت دعایش غنیمتی است انتظار بردم تا از نمازش فارغ شد و دو کف دست بلند کرد و میذفت سیدی، سیدی این دو دست منست که پرگناه بدرگاهت برآوردم و این دو چشم منست که برآز امید بتو خیره است، آنکه به پشیمانی و خواری بدرگاهت دعا کند حق دارد که بکرم و تفضل پاسخش دهی ای سید من مرا بدبخت آفریدی تا گریه طولانی کنم یا خوشبخت تا مؤده امید بخش دریابم سید من اعضای مرا برای گرز خوردن آفریدی با روده هایم را برای نوشیدن حمیم، سید من اگر بنده ای میتوانست از مولای خود بگریزد من اول گریزان از تو بودم ولی من میدانم که از دست تو بیرون نمیروم، سید من اگر شکنجه کشیدن من در ملک تو میافزود من از تو خواستار صبر بر آن بودم جز آنکه میدانم در ملک تو نینفازد طاعة مطیعان و از آن نگاهد نافرمانی عاصیان: سید من من که باشم و چه اعتباری دارم؟ مرا بفضل خود ببخش و بستر خود ببوشان و از توبیخم بکرامت آبرویت در گذر، معبودا، سید، بمن رحم کن که بر بستر افتاده ام و بدست دوستانم پهلو پهلو میخورم، بمن رحم کن که روی سنک غسلخانه افکنده شده و همسایگان نیکم مرا غسل میدهند و بمن رحم کن که جنازه ام بردوش خویشان حمل میشود و در خانه تاریک گور به وحشت و غربت و تنهاییم رحم کن.

غر بتمی و وحدتی قال طاوس فبکیت حتی علانحیبهی فالتفت الی فقال ما یبکیک یا یمانیا اولیس هذا مقام المذنبین فقلت حبیبی حقیق علی ان الله لا یردک وجدک محمد ص قال فبینا نحن کذاک اذا قبل نفر من اصحابه فالتفت الیهم فقال معاشر اصحابی اوصیکم بالآخرة و لست اوصیکم بالدنیا فانکم بها مستوصون وعلیها حریصون و بها مستمسکون معاشر اصحابی ان الدنیا دار ممر و الآخرة دار مقر فخذوا من ممرکم لمقرکم و لا تهتکوا استار تم عند من لا یخفی علیه اسرارکم و اخرجوا من الدنیا قلوبکم قبل ان تخرج منها ابدانکم اما رأیتم و سمعتم ما استدرج به من کان قبلکم من الامم السالفة و القرون الماضية الم تراوا کیف فضح مستورهم و امطر مواطر الهوان علیهم بتبديل سرورهم بعد خفض عیشهم و لین رفاهیتهم صاروا حصاید النقم و مدارج المثلات اقول قولی هذا و استغفر الله لى و لکم .

۶. حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن معاوية بن عمار عن ابي عبدالله عليه السلام قال كان بالمدينة رجل بطل يضحك الناس منه فقال قد اعيانى هذا الرجل ان اضحكه يعنى علي بن الحسين (ع) قال فمر علي عليه السلام و خلقه موليان له فجاء الرجل حتى انتزع رداءه من رقبتة ثم مضى فلم يلتفت اليه علي عليه السلام فاتبعوه و اخذوا الرداء منه فجاءوا به فطرحوه عليه فقال لهم من

طاوس گوید من گریستم تا ناله ام بلند شد و آن حضرت بمن توجه کرد و فرمود ای یمانیا چرا گریه میکنی مگر این موقعیت گنهکاران نیست گفتیم حبیبم بخدا شایسته است که تو را رد نکند با آنکه جدت معتمد است گوید در این میان جمعی از اصحاب حضرت آمدند و بآنها رو کرد و فرمود ای جمع یارانم شما را با آخرت سفارش کنم نه بدنیا زیرا نسبت بدنیا سفارش دارید و بدان آزموندم و تمسکید ای یاران من دنیا محل گذر و آخرت خانه پاینده گی است از گذرگاه خود برای آسایشگاه خود توشه گیرید و پرده را نزد کسیکه از اسرار شما آگاهست ندرید دل خود را از دنیا بیرون کنید پیش از آنکه تنهای شما را از آن بیرون برند آیا ندیدید و نشنیدید که مردم پیش از شما از امم گذشته و روزگاران دیرین چگونه غافلگیر شدند ندیدید چگونه رسوا شدند و خواری بر آنها بارید و شادی آنها پس از زندگی خوش و رفاه عوض شد و درو داس بلا شدند و نمونه عبرت گردیدند اینرا گفتیم و برای خود و شما آمرزش خواهم .

۶- امام صادق (ع) فرمود در مدینه مردی بود دلگنگ که مردم را میخندانید، گفت این مرد را نتوانستم بخندانم مقصودش علی بن الحسین (ع) بود فرمود علی (ع) میگذاشت دو غلام همراهش بود چون چشم آن دلگنگ باز افتاد ردای آن حضرت دربر گرفت و رفت و آن حضرت توجهی نکرد آنسخره را دنبال کردند و رداء را از او گرفتند و آوردند و بدوش او انداختند بآنها فرمود این کیست ؟ گفتند مردیست دلگنگ که مردم را میخندانند، فرمود بگوئید برای خدا روزیست که در آن مردم

هذا فقالوا له هذا رجل بطل يضحك اهل المدينة فقال قولوا له ان الله يوما يخسر فيه المبطلون

۷ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن عبدالله بن القسم عن ابيه عن ابي بصير عن ابي عبدالله عن آباءه عليهم السلام قال قال امير المؤمنين عليه السلام ان لاهل الدين علامات يعرفون بها صدق الحديث و اداء الامانة والوفاء بالعهد وصلة الرحم ورحمة الضعفاء وقلعة المواتاة للنساء وبذل المعروف و حسن الخلق وسعة الخلق و اتباع العلم و ما يقرب الى الله عزوجل طوبى لهم و حسن مآب و طوبى شجرة في الجنة اصلها في دار النبي صلى الله عليه وآله وليس من مؤمن الا وفي داره غصن منها لا تخطر على قلبه شهوة شي، الا اتاه به ذلك الغصن ولو ان راكباً مجدداً سار في ظلها مائة عام ما خرج منها و لو طار من اسفلها غراب ما بلغ اعلاها حتى تسقط هرماً الا في هذا فارغبوا ان المؤمن نفسه منه في شغل والناس منه في راحة واذا جن عليه الليل افترش وجهه وسجد لله عزوجل بمكارم بدنه يناجي الذي خلقه في فكاك رقبته الا هكذا فكونوا.

۸ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (رض) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن عثمان بن عيسى عن عبدالله بن مسكان عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال ان الله تبارك و تعالی خص رسول الله (رسوله) بمكارم الاختلاق فامتحنوا أنفسكم فان كانت فيكم فاحمدوا الله عزوجل وارغبوا اليه في الزيادة منها فذكرها عشرة اليقين والقناعة والصبر والشكر والحلم وحسن الخلق والسخاء والغيرة والشجاعة و المروءة

بیهوده زیان کارند.

۷- امیر مؤمنان ع فرمود اهل دین نشانه‌هایی دارند که بدان شناخته می‌شوند، راست گفتاری، امانت داری و فاء، بهمد صلح، رحم، رحم بر ناتوان کم، آمیختن بازنان، بذل معروف، خوشخلفی، خوش برخوردی، پیروی از دانش و آنچه بخدا نزدیک کند طوبی از آنها است و سرانجام نیک، طوبی درختی است در بهشت بیخ آن در خانه بینمیراست و در خانه هر مؤمن شاخه‌ای از آنست و هر چه بخواهد آن شاخه برای او بیاورد اگر سوار تندرو صد سال در سایه‌اش بدود از آن بیرون نرود و اگر کلاغی از پای آن ببرد تا از پیری سقوط کند بی‌آلایش نرسد هلا در این نعمت رغبت کنید، مؤمن بخود مشغول است و مردم از او در آسایشند و چون شب شود روی خاک نهد و برابر خدا سجده کند با اعضای محترم خود با آنکه او را آفرید، برای آزادی خود راز گوید، هلا چنین باشد.

۸- امام صادق ع فرمود خدا و ندرسول خدا صبر را بمکارم اخلاق مخصوص ساخت خود را بدان نیاز ما بدو اگر در شما باشد خدا را حمد کنید و فزونی آنرا بخواهید و آنرا در شمرده: یقین، قناعت، صبر، شکر، حلم، حسن خلق، سخاوت، غیرت، شجاعت، مروءت.

۹- حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحاق (رض) قال اخبرنا احمد بن محمد بن سعید الكوفي قال حدثنا علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عن ابيه الحسين بن علي عليهم السلام قال لما حضرت الحسن بن علي بن ابي طالب (ع) الوفاة بكى فقبل له يابن رسول الله اتبكي و مكانك من رسول الله ﷺ الذي انت به و قد قال فيك رسول الله ﷺ ما قال وقد حججت عشرين حجة ماشيا و قد قاسمت ربك مالك ثلث مرات حتى النعل و النعل فقال ﷺ انما ابكي لخصلتين لهول المطلع و فراق الاحبة

۱۰- حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي الكوفي قال حدثنا فرات بن ابراهيم بن فرات الكوفي قال حدثنا محمد بن ظهير قال حدثنا ابو الحسن محمد بن الحسين بن اخي يونس البغدادي ببغداد قال حدثنا محمد بن يعقوب النهشلي قال حدثنا علي بن موسى الرضا عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عن ابيه الحسين بن علي عن ابيه علي بن ابي طالب (ع) عن النبي ﷺ عن جبرئيل عن ميكائيل عن اسرافيل عن الله جل جلاله انه قال انا الله لا اله الا انا خلقت الخلق بقدرتي فاخترت منهم من شئت من انبيائي واخترت من جميعهم محمداً ﷺ حبيباً و خليلاً و صفياً فبعثته رسولا الى خلقتي و اصطفيت له علياً فجعلته له اخاً و وصياً و وزيراً و مؤدياً عنه من بعده الى خلقتي و خليفتي علي عبادي ليمين لهم كتابي ويسير فيهم بحكمي و جعلته العلم الهادي من الضلالة و بابي الذي اوتي منه و بيتي الذي من دخله كان آمناً من ناري و حصني الذي من لجا اليه حصنه من مكروه الدنيا و الآخرة و وجهي الذي من توجه اليه لم اصرف وجهي عنه و حجتي في السموات و الارضين علي جميع من فيهن من خلقتي

۹- امام هشتم پسندیدارانش فرمود چون مرك امام مجتبی در رسید گریست ماو گفتند شما با این نزدیکی برسول خدا گریه کنید با آنچه که او درباره شما گفته است و بیست بار بجهت پیاده رفتید و مال خود را سه بار تا برسد به نعلین با خدا قسمت کردید؟ فرمود برای دو چیز گریه کنم هر اس ملاقات خدا و دوری از دوستان.

۱۰- خدای جل جلاله فرمود منم خدا معبود حق جز من نیست بتوان خود خلق را آفریدم و هر که از پیغمبران را خواستم از آنها برگزیدم و از میان آنها محمد حبيب و خلیل و صفی خود را برگزیدم و او را بخلق خود مبعوث کردم و علی را برای او برگزیدم و برادر و وصی و وزیر و اداکن بعد از او بخلقم ساختم و خلیفه خود بر بندگانم نمودم تا قرآن مرا برای آنها بیان کند و در میان آنها بحکم من سیر کند، او را علم رهبر از گمراهی و باب خود که از او در آیند و خانه خود که هر که وارد شود از دوزخم در امانست نمودم و او است دژ من که هر که بدان پناهد از بند دنیا و آخرت

لاقبل عمل عامل منهم الا بالاقرار بولايته مع نبوة احمد رسولى وهو یدى المبسوطة على عبادى وهو النعمة التى انعمت بها على من احببته من عبادى فمن احببته من عبادى و توليته عرفته وولايته ومعرفته ومن ابغضته من عبادى ابغضته لانصرافه عن معرفته وولايته فبعزتي حلفت وبجلالى اقسمت انه لايتولى عليا عبد من عبادى الا حز حته عن النار وادخلته الجنة ولا يبغضه عبد من عبادى و يعدل عن ولايته الا ابغضته وادخلته النار وبئس المصير .

المجلس الرابعون

يوم الثلثا لاهدى عشر ليلة خلت من صفر من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى رحمه الله قال حدثنا ابي ربه قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا على بن حماد البغدادي عن بشر بن غياث المريسي قال حدثني ابو يوسف يعقوب بن ابراهيم عن ابي حنيفة عن عبدالرحمن السلماني عن حنش بن المعتمر عن على بن ابي طالب عليه السلام قال دعاني رسول الله صلى الله عليه واله فوجهني الى اليمن لاصلاح بينهم فقلت يا رسول الله انهم قوم كثير ولهم سن واناشاب حدث فقال يا على اذا صرت باعلى عقبه افيق فناد باعلى صوتك يا شجر يا مدري اثرى محمد رسول الله يتره كم السلام قال فذهبت فلما صرت باعلى العقبة اشرفت على اهل اليمن فاذا هم باسرههم مقبلون نحوى مشرعون رماحهم مسوون اسنتهم متنكبون قسيهم شاهرون سلاحهم فناديت باعلى صوتي يا شجرو يا مدري اثرى محمد رسول الله

محفوظ است ووجه من است که هر که بدو رو کند از او رو نگردانم و حجت منست در آسمانها و زمين بر هر که در آنها است از خلقم نپذيرم کردار هيچ عاملی راجز بالاقرار به ولايت او و نبوت احمد رسولم ، او است دودست گشاده ام بر بندگانم او است نعمتيکه بهر که دوست داشتم دادم و اورا ولي و شناساي او نمودم و هر که از بندگانم را دشمن دارم براي آنستکه از شناساي و ولايتش رو گردانست و بعزت خود سوگند خوردم و بجلالم قسم خوردم که هيچکدام بندگانم عليه را دوست ندارند جز آنکه آنها را از دوزخ برکنار دازم و بيهشت وارد کنم و دشمن ندارد اورا کسی و از ولايتش رو نگرداند جز آنکه اورا دشمن دارم و در دوزخ در آرم که چه بدسر انجامی است .

مجلس چهارم - روز سه شنبه شب يازدهم صفر سال ۳۸

۱ - على بن ابي طالب (ع) فرمود پيغمبر مرا خواست و بيمن فرستاد تا ميان آنها اصلاح کنم گفتم يا رسول الله آنها مردم بسيارى هستند و پيره مرداني دارند و من جوانی نورس فرمود اي على چون برگردنه افيق بر آمدي باواز بلند فریاد کن اي شجر اي كلوخ اي خاك محمد رسول خدا شمارا درود ميدهد فرمود رفتم و چون بران گردنه بر آمدم و سرازير يمن شدم ديدم همه رو آورده اند بسوی من با نيزه های افراشته و پيکان زده و کمان بردوش و تيه های برهنه باواز بلند پيغام پيغمبر را به شجر و

یقر، کم السلام قال فلم تبق شجرة ولا مدرة ولا ثری الا ارتج بصوت واحد علی محمد رسول الله وعلیک السلام فاضطربت قوائم القوم وارتعدت ركبهم (فرا بسهم و ركبهم) و وقع السلاح من ايديهم و اقبلوا الی مسرعین فاصلحت بینهم و انصرفت

۲ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل ره قال حدثنا علی بن الحسین السعدابادی عن احمد بن ابی عبدالله البرقی عن ابیه احمد بن النصر قال حدثنی ابو جمیلة المفضل بن صالح عن سعد بن طریف عن الاصبع بن نباته عن علی عليه السلام قال ان اليهود اتت امرأة منهم يقال لها عبدة فقالوا يا عبدة قد علمت ان محمداً قد هدر ركن بنی اسرائیل و هدم اليهودية و قد غالى الملا من بنی اسرائیل بهذا السم لهم وهم جاعلون لك جعلاً علی ان تسميه في هذه الشاة فعمدة عبدة الی الشاة فشوتها ثم جمعت الرؤساء فی بیتهای و اتت رسول الله صلى الله عليه وآله فقال يا محمد قد علمت ما توجب لى و قد حضرنى رؤساء اليهود فزینى باصحابك فقام رسول الله صلى الله عليه وآله و معه علی عليه السلام و ابودجانه و ابویوب و سهل بن حنیف و جماعة من المهاجرین فلما دخلوا و اخرجت الشاة سدت اليهود آناها بالصوف و قاموا علی ارجلهم و توکوا علی عصیهم فقال لهم رسول الله صلى الله عليه وآله اقمعدوا فقالوا انا اذا زارنا نبى لم يقعد منا احد و کرهنا ان یصل الیه من انفا سنا ما یتاذى به و کذبت اليهود علیها لعنة الله انما فعلت ذلك مخافة سورة السم و دخانه فلما وضعت الشاة بین یدیه تکلم کنفها فقالت مه یا محمد لا تأکلنى فانی مسمومة فدعا رسول الله صلى الله عليه وآله عبدة فقال لها ما حملك علی ما صنعت فقالت

کلوخ و خاک رساندم شجرى و کلوخى و خاکى نمائند مگر آنکه هم آواز فریاد کشیدند بر محمد رسول خداص و برتودرود، همه آن مردم پریشان شدند و دلها و ذانوها ایشان لرزید اسلحه از دستشان افتاد و شتابان نزد من آمدند و میان آنها اصلاح کردم و برگشتم.

۲- علی (ع) فرمود یهود نزد زنی یهودیه بنام عبده آمدند و گفتند تو میدانی که محمد پست بنی اسرائیل را شکسته و یهودیت را ویران کرده همه اشراف یهود این زهر را آماده کردند بنرخ گرانی و مزد شایانی بتو میدهند که این گوسفند را با آن زهر ناک کنی و باو بخورانی عبده آن گوسفند را بریان کرد و همه رؤسای بنی اسرائیل را بخانه خود دعوت کرد و نزد رسول خداص آمد و گفت یا محمد تو خود میدانی چه مرا بایست است همه رؤسای یهود بمنزل من آمدند و توهم بایارات مراسم افراز کن، رسول خدا همراه علی و ابودجانه و ابویوب و سهل بن حنیف و جمعی از مهاجرین بمنزل او آمدند و چون وارد شدند و گوسفند بریان را آوردند یهودان بینی های خود را بایشم بستند و پشای ایستادند و بعضاهای خود تکیه زدند رسول خداص فرمود بنشینید گفتند چون پیغمبری بدیدن ما آید ما بخود اجازه نشستن نمیدهیم و بنداریم که نفس ما باو برسد و او را آزار دهد دروغ گفتند و بینی خود را از ترس نفوذ بخار زهر بسته بودند، چون گوسفند را خدمت رسول خداص گذاشتند شانه مسموم آن بسخن در آمد و گفت دست باز دار ای محمد مرا مخور من مسموم رسول خداص عبده را خواست و

قلت ان كان نبياً لم يضره و ان كان كاذباً او ساحراً ارحمت فرمى منه فهبط جبرئيل فقال الله (السلام) يقرئك السلام و يقول قل بسم الله الذى يسميه به كل مؤمن و به عز كل مؤمن و بنوره الذى اضاءت به السموات والارض و بقدرته التى خضع لها كل جبار عنيد و انتكس كل شيطان مرید من شر السم والسحر واللمم بسم الله العلى (بسم العلى) الملك الفرد الذى لا اله الا هو و ننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين ولا يزيد الظالمين الا خساراً فقال النبى ﷺ ذلك وامر اصحابه فتكلموا به ثم قال كلوا ثم امرهم ان يحتجموا .

۳ - حدثنا صالح بن عيسى بن احمد بن محمد العجلي قال حدثنا ابو بكر محمد بن على بن على قال حدثنا ابو نصر الشعرانى فى مسجد حميد قال حدثنا سلمة بن الوضاح عن ابيه عن ابى اسرائيل عن ابى اسحق الهمداني عن عاصم بن ضمرة عن الحارث الاعور قال بينا انا اسير مع امير المؤمنين على بن ابى طالب فى الحيرة اذا نحن بدير انى يضرب الناقوس قال فقال على بن ابى طالب عليه السلام يا حارث اتدرى ما يقول هذا الناقوس قلت الله ورسوله و ابن عم رسوله اعلم قال انه يضرب مثل الدنيا و خرابها و يقول لا اله الا الله حقاً حقاً صدقاً صدقاً ان الدنيا قد غرتنا و شغلتنا و استهوتنا و استغوتنا يا بن الدنيا مهلا مهلا يا بن الدنيا دقاً دقاً يا بن الدنيا جمعاً جمعاً تقنى الدنيا قرناً قرناً ما من يوم يمضى عنا الا اوهن (اوهى) منا ركناً قد ضيعنا داراً تبقى و استوطننا داراً تقنى لسنا ندرى ما فرطنا فيها الا لو قد متنا قال الحارث يا امير المؤمنين النصارى يعلمون ذلك قال لو علموا ذلك لما اتخذوا المسيح

فرمود برای چه مرتکب این عمل شدی؟ گفت با خود گفتم اگر بیغمبر است باو زبانى نرسد و اگر دروغگو و یا جادو گر است قوم خود را از دست او راحت کرده ام جبرئیل فرود شد و گفت خدا سلامت میرساند و میفرماید بگو بنام خدا آن ناهیکه هر مؤمنی او را بدان مینامد و هر مؤمنی بدان عزیز است و بنور او که آسمانها و زمین بدان تابنده شده و بتوانانی او که هر جبار عنید برای آن خاضعست و هر شیطان متهمد برایش سر بزیر است از شر زهر و جادو و هر بدی بنام خدای والا و ملک و بکتائیکه جز او معبود حقى نیست و فرو فرستاد یا از قرآن آنچه برای مؤمنان شفاء و رحمت است و نیفزاید ستمکاران را جز زبان بیغمبر آنرا گفت و بیاران خود هم تلقین کرد و گفتند و فرمود همه بخورید و سپس دستور داد حجات کردند.

۳- حارث اعور گوید در این میان که با امیر المؤمنین علی ع در حیره میرفتیم يك دیرانى ناقوس میزد علی ع فرمود ای حارث میدانى این ناقوس چه میگوید؟ گفتم خدا و رسول و پسر عمش دانانترند ، فرمود آن مثل دنیا و ویرانى آنرا مینوازد و میگوید لا اله الا الله حقاً صدقاً صدقاً براستی دنیا ما را فریب داد، سرگرم کرده دل ما را دبود، ما را گمراه کرد، ای پسر دنیا آرام آرام، ای پسر دنیا بکوب بکوب ای پسر دنیا جمع کن جمع کن دنیا فانی شود قرن بقرن، روزی از عمر مانگذرد جز آنکه رکنی از ماست گردد، ضایع کردیم خانه پاینده را و وطن گرفتیم خانه فانی را نمیدانیم چه تقصیری کردیم

الها من دون الله قال فذهبت الى الدبراني فقلت له بحق المسيح عليك لما ضربت بالناقوس على الجهة التي تضربها قال فاخذ يضرب وانا اقول حرفا حرفا حتى بلغ الى موضع الا لو قدمتنا فقال بحق نبيكم من اخبركم بهذا قلت هذا الرجل الذي كان معي امس فقال وهل بينه وبين النبي من قرابة قلت هو ابن عمه قال بحق نبيكم اسمع هذا من نبيكم قال قلت نعم فاسلم ثم قال لي والله اني وجدت في التورينة انه يكون في آخر الانبياء نبي وهو يفسر ما يقول الناقوس

٤ - حدثنا صالح بن عيسى العجلي قال حدثنا محمد بن علي بن علي قال حدثنا محمد بن مندة الاصبهاني قال حدثنا محمد بن حميد قال حدثنا جرير عن الاعمش عن ابي سفيان عن انس قال كنت عند رسول الله ﷺ ورجلان من اصحابه في ليلة ظلماء مكفهرة اذ قال لنا رسول الله ﷺ اتوا باب علي فاتيتم باب علي ﷺ فمقر احدنا الباب نقراً خفياً اذ خرج علينا علي بن ابي طالب ﷺ متزراً بازار من صوف مرتدياً بمثله في كفه سيف رسول الله ﷺ فقال لنا احدث حدث فقلنا خير امرنا رسول الله ان ناتي بابك وهو بالاثر اذ قبل رسول الله ﷺ فقال يا علي قال لبيك قال اخبر اصحابي بما اصابك البارحة قال علي يا رسول الله اني لاستحيي فقال رسول الله ﷺ ان الله لا يستحيي من الحق قال علي ﷺ يا رسول الله اصابتنى جنابة البارحة من فاطمة بنت رسول الله ﷺ فطلبت في البيت ماء فلم اجد الماء فبعثت الحسن كذا والحسين كذا فابطأ علي فاستلقت علي قفاي فاذا انا بها تف من سواد البيت قم يا علي وخذ السطل واغسل فاذا انا بسطل من ماء مملو عليه منديل من سندس

در آن جزوقتی بمیریم، حارث گفت یا امیرالمؤمنین خود نصاری این را میدانند؟ فرمود اگر میدانستند مسیح را در برابر خدا پرستش نمیگردند گوید من نزد دیرانی رفتم و گفتم تو را بحق مسیح چنانچه مینواختی ناقوس را بنوازش گوید او نواخت و من کلمه بکلمه گفتم تا رسید به جمله آخر گفت بحق پیغمبرتان قسم کی شما را باین خبر داده ؟ گفتم این مرد بکه دیروز با من بود ، گفت میان او و پیغمبر خویشی است ، گفتم سر عم او است گفت بحق پیغمبرتان آن را از پیغمبر شما شنیده ؟ گفتم آری، مسلمان شد و گفت بخدا من در تورات خواندم که در پایان انبیاء پیغمبری باشد که آنچه ناقوس گوید تفسیر کند.

٤- انس گوید من با دو مرد دیگر از اصحابش در شب بسیار تاریکی خدمت رسول خدا ص بودیم رسول خدا ص فرمود بدرخانه علی بروید در خانه علی آمدیم و سبک در را زدیم علی ص با ازاری از صوف وردائی مانندش شمشیر رسول خدا را در دست داشت و بیرون آمد و فرمود تازه ایست؟ گفتم خیر است رسول خدا ص بما دستور داد آمدیم و خود او هم دنبال است رسول خدا هم رسید و فرمود ای علی گفت لبيك فرمود آنچه را دیشب برایت پیش آمد باصحابم خبر بده عرض کرد یا رسول الله شرم دارم فرمود خدا را از حق شرمی نباید علی گفت یا رسول الله دیشب جنب شدم از فاطمه دختر رسول خدا ص و آب خواستم در خانه که غسل کنم آب نبود حسن را از طرفی فرستادم و حسین را از طرفی و دیر کردند من بیست خوابیده بودم که هاتفی از تاریکی خانه آواز داد برخیز ای علی این سطل آبرو بگیر و غسل

فاخذت السطل واغتسلت و مسحت بدني بالمندیل ورددت المندیل علی رأس السطل فقام السطل فی الهواء فسقط من السطل جرعة فاصابت هامتي فوجدت بردها علی فؤادی فقال النبی ﷺ بخ بخ یا بن ابی طالب اصبحت و خادمك جبرئیل اما الماء فمن نهر الكوثر و اما السطل و المندیل فمن الجنة کذا اخبرني جبرئیل کذا اخبرني جبرئیل

۵ - حدثنا محمد بن احمد بن علی بن اسد الاسدی قال حدثنا یعقوب بن یوسف بن حازم قال حدثنا عمر بن اسمعیل بن مجالد قال حدثنا حفص بن غیاث عن برد بن سنان عن مکحول عن وائلة بن الاسقع قال قال رسول الله ﷺ لا تظهر الشماتة باخیک فیرحمه الله و یتلیک
۶ - حدثنا محمد بن احمد الاسدی قال حدثنا عبدالله بن محمد بن المرزبان قال حدثنا علی بن الجعد قال حدثنا شعبة عن ابی عمران الجدی عن عبدالله بن الصامت قال قال ابوذر (ره) قلت یا رسول الله الرجل یعمل لنفسه و یحببه الناس قال تلك عاجل بشر المؤمنین

۷ - حدثنا محمد بن احمد الاسدی قال حدثنا احمد بن محمد بن الحسن العامری قال حدثنا ابراهیم بن عیسی بن عبیدالسدوسی قال حدثنا سلیمان بن عمرو عن عبدالله بن حسن بن حسن بن علی عن امه فاطمة بنت الحسین عن ابيها علی قال قال رسول الله ﷺ ان صلاح اول هذه الامة بالزهد و الیقین و هلاک اخرها بالشح و الامل

۸ - حدثنا محمد بن علی بن فضل الکوفی قال حدثنا محمد بن جعفر المعروف بابن التبان قال حدثنا ابراهیم بن خالد المقرئ الکسائی قال حدثنا عبدالله بن داهر الرازی عن ابيه عن سعد

کن دیم سطر پر آب است و حوله ای از سندس بر آنست سطل را برداشتم غسل کردم و با آن حوله خود را خنک کردم و آنرا روی سطل انداختم سطل بهوا برخاست و از آن جرعه ای چکید بفرق سرم رسید و دلم از آن خنک شد پیغمبر فرمود به به ای پسر ابیطالب صبح کردی و جبرئیل خادم تو بود و آن آب از نهر کوثر بود و سطل و مندیل از بهشت بود سه بار فرمود جبرئیل بمن چنین خبر داد.

۵ - رسول خدا فرمود برادرت را آشکارا شماتت مکن تا خدا باو رحم آورد و تو را مبتلا کند.

۶ - ابوذر گوید گفتم یا رسول الله مردی برای خود کار کند و مردم او را دوست دارند فرمود این موده نزدیک و فوری مؤمنانست.

۷ - رسول خدا ص فرمود صلاح اول این امت بزهد و یقین است و هلاک آخر شان به بغل و آرزو.

۸ - اصبح بن نباته گوید در این میان که روزی در مسجد کوفه که گرد امیر المؤمنین بودیم فرمود ای اهل کوفه خدا شما بخشی داده که باحدی نداده نماز خانه شمارا فضیلت داده آن خانه

بن طریف عن الاصبع بن نباته قال بینا نحن ذات یوم حول امیر المؤمنین علیه السلام فی المسجد الکوفة اذ قال یا اهل الکوفة لقد حباکم الله عزوجل بمالم یحب به احد افضل مصلاکم وهو بیت آدم و بیت نوح و بیت ادیس و مصلی ابراهیم الخلیل و مصلی اخی الخضر (ع) و مصلاى وان مسجدکم هذا احد الاربعه المساجد التی اختارها الله عزوجل لاهلها و کانی به یوم القمه فی ثوبین ابيضین شبيه بالمحرم یشفع لاهله ولمن صلی فیہ فلا ترد شفاعة و لاتنهب الا یام حتی ینصب فیہ الحجر الاسود و لیأتین علیه زمان یکون معلى الدهدی من ولدی و مصلی کل مؤمن و لا یبقی على الارض مؤمن الا کان به اوحن قلبه الیه فلا تهجروه و تقربوا الی الله عزوجل بالصلوة فیہ و ارغبوا الیه فی قضاء حوائجکم فلویعلم الناس ما فیہ من البرکة لاتوه من افطار الارض و لو حبوا علی الثلج

۹ - حدثنا محمد بن عمر بن محمد بن سلمة بن البراء الحافظ البغدادی قال حدثنا احمد بن عبدالله الثقفی ابو العباس قال حدثنا عیسی بن محمد الکاتب قال حدثنی المدائنی عن غیاث بن ابراهیم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن جده (ع) قال قال علی بن ایطالب علیه السلام عقول النساء فی جمالهن و جمال الرجال فی عقولهم
۱۰ - حدثنا الحسن بن عبدالله بن سعید العسکری قال حدثنا محمد بن احمد القشیری (القشیری)

قال حدثنا ابو الحریش احمد بن عیسی الکوفی قال حدثنا موسی بن اسمعیل بن موسی بن جعفر قال حدثنی ابی عن ابیه عن جده جعفر بن محمد عن ابیه عن جده عن ابیه عن علی علیه السلام فی قول الله عزوجل و لاتنس نصیبک من الدنیا قال لاتنس صحتک و قوتک و فراغک و شبابک و نشاطک

آدم و خانه نوح و خانه ادیس و نماز خانه ابراهیم خلیل و برادرش خضر و نماز خانه منست ابن مسجد شما یکی از چهار مسجد است که خدا برگزیده برای اهل آن گویا می بینم در روز قیامت دو جامه در بر دارد شبیه محرم و برای اهل خود و هر که در آن نماز خوانده شفاعت کند و شفاعتش رد نشود روزگاری نگذرد که حجر الاسود را در آن نصب کنند و زمانی بر آن درآید که مهدی از فرزندانم در آن نماز بخواند و نمازخانه هر مؤمنی است، در روی زمین مؤمنی نباشد جز در آن درآید یا دلش در هوای آن باشد او را ترک نکنید و با نماز در آن بخدا تقرب جوید و رغبت کنید در قضای حوائج خودتان اگر مردم میدانستند چه برکتی در آنست از اقطار زمین بدان می آمدند گرچه با سر دست روی برف باشد،

۹ - علی بن ایطالب فرمود خرد زنان از جمال آنها است و جمال مردان در خرد آنها .

۱۰ - علی (ع) در تفسیر قول خدای عزوجل (سوره قصص ۷۷) فراموش مکن بهره خود را از دنیا فرمود فراموش مکن تندرستی خود و توانایی و فراغت و جوانی و نشاط خود را که طلب آخرت کنی .

ان تطلب بها الاخرة

۱۱ - حدثنا الحسن بن عبدالله بن سعيد قال حدثنا محمد بن منصور بن ابي الجهم وابو يزيد القرشي قالا حدثنا نصر بن علي الجهضمي (الجهني) قال حدثنا علي بن جعفر بن محمد قال حدثني اخي موسى بن جعفر عن ابيه عن جده عن علي بن ابي طالب عليه السلام قال اخذ رسول الله صلى الله عليه وآله بيد الحسن والحسين (ع) فقال من احب هذين واباهما وامهما كان معي في درجتي يوم القيمة

۱۲ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني و الحسن بن عبدالله بن سعيد العسكري جميعاً قالا حدثنا عبدالعزيز بن يحيى الجلودي قال حدثنا محمد بن زكريا الجوهري قال حدثني علي بن الحكم (حكيم) عن الربيع بن عبدالله عن عبدالله بن الحسن عن زيد بن علي عن ابيه عليه السلام قال يقول الله عز وجل اذا عصاني من خلقتي من يعرفني سلطت عليه من لا يعرفني

۱۳ - حدثنا احمد بن يحيى المكنب قال حدثنا احمد بن محمد الوراق قال حدثني بشر بن سعيد بن قلبويه المعدل بالرافقة قال حدثنا عبدالجبار بن كثير التميمي اليماني قال سمعت محمد بن حرب الهلالي امير المدينة يقول سمعت الصادق جعفر بن محمد (ع) يقول العافية نعمة خفية اذا وجدت نسيت واذا فقدت ذكرت قال وسمعت الصادق عليه السلام يقول العافية نعمة يعجز الشكر عنها

۱۴ - حدثنا احمد بن يحيى المكنب قال حدثنا ابوطيب احمد بن محمد الوراق قال حدثنا محمد بن الحسن بن دريد الازدي المعاني قال حدثنا العباس بن الفرغ الرياشي قال حدثني ابوزيد النهوي الانصاري قال سألت الخليل بن احمد العروضي فقلت لم هجر الناس علياً عليه السلام وقرباه من رسول الله صلى الله عليه وآله قرباه وموضعه من المسلمين موضعه و عناؤه في الاسلام عناؤه فقال بهر والله نوره انوارهم وغلبهم علي صفو كل منهل والناس الي اشكالهم اميل اما سمعت الاول حيث يقول

۱۱ - علي بن ابي طالب عليه السلام فرمود رسول خدا صلى الله عليه وآله دست حسن و حسين عليه السلام را گرفت و فرمود هر که این دو و پدر و مادرشان را دوست دارد با من روز قیامت همراه و همدرجه است.

۱۲ - امام چهارم فرمود خدای عزوجل میفرماید هر که از خلقم مرا بشناسد و نافرمانی من نکند براو مسلط کنم کسی را که مرا نشناسد.

۱۳ - محمد بن حرب هلالی امیر مدینه گفت از امام صادق عليه السلام شنیدم میفرمود عافیت نعمتی است پنهان که چون یافت شود فراموش باشد و چون نایاب شود بیاد آید گوید شنیدم میفرمود عافیت نعمتی است که شکر آن نتوان کرد.

۱۴ - ابوزید نهوی انصاری گوید از خلیل بن احمد عروض پرسیدم چرا مردم ترك کردند علی را با آن قرانتی که بر رسول خدا صلى الله عليه وآله و مقامی که در میان مسلمانان داشت و رنجی که در اسلام کشید؟ گفت بخدا نورش بر نور همه چیره بود و در هر منقبتی بر آنها سبقت داشت ولی مردم بهم شکل خود

وكل شكل لشكله آلف اما ترى الفيل بألف الفيلا قال وانشدنا الرياشي في مناه عن العباس بن الاحنف
 وقائل كيف تهاجرتما
 لم يك من شكلي فهاجرته
 فقلت قولاً فيه انصاف
 و الناس اشكال والاف
 وحسبنا الله ونعم الوكيل

المجلس الحادي والاربعون

يوم الجمعة لاربع عشر خلون من صفر من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا صالح بن عيسى العجلي قال حدثنا محمد بن علي بن علي قال حدثنا محمد بن الصلت قال حدثنا محمد بن بكير قال حدثنا عباد بن عباد الملبيبي قال حدثنا سعد (سعيد) بن عبدالله عن هلال بن عبد الرحمن عن بعلي بن زيد بن جدعان عن سعيد بن المسيب عن عبد الرحمن بن سمرة قال كنا عند رسول الله يوماً فقال اني رأيت البارحة عجائب قال فقلنا يا رسول الله ^{صلى الله عليه وآله} وما رأيت حدثنا به فذاك انفسنا واهلونا واولادنا فقال رأيت رجلاً من امتي وقد اتاه ملك الموت ليقبض روحه فجاءه بره بوالديه فمنعه منه و رأيت رجلاً من امتي قد بسط عليه عذاب القبر فجاءه وضوءه فمنعه منه و رأيت رجلاً من امتي قد احتوشته الشياطين فجاءه ذكر الله عز و جل فنجاه من بينهم و رأيت رجلاً من امتي يلهث عطشاً كلما ورد حوضاً منع منه فجاءه صيام شهر رمضان فسقاه و

تمايل بیشتر دارند نشیدی شاعر نخست گفته:

هر شکل بشکل خود در آمیخت
 گفت ریاشی از عباس بن احنف این شعر را در این معنا خواند:
 یکی گفت چونان جدا گشته از هم
 بگفتم جوابی بانصاف ملزم
 ز شکم بند گشتم از وی جدا
 که مردم بهم شکل باشند مدغم
 حسبنا الله و نعم الوكيل

مجلس چهل و یکم - روز جمعه چهاردهم صفر ۲۳۶

۱- عبد الرحمن بن قاسم گوید ما یکروز نزد رسول خدا (ص) بودیم فرمود من دیشب عجایبی دیدم عرض کردم یا رسول الله چه دیدی؟ برای ما نقل کن قربانت جان ما واهل و اولاد ما، فرمود مردی از امتم را دیدم که ملک الموت آمده بود چانش را بگیرد و احسان به پدر و مادر آمد و او را بازداشت، مردی از امتم را دیدم که عذاب قبر بر او چنگال گشوده و ضویش آمد و آنرا بازداشت، مردی از امتم را دیدم که شیاطین گردش را گرفته بودند ذکر خدای عز و جل آمد از میان آنها نجاتش داد، مردی از امتم را دیدم که فرشته های عذاب دوره اش کرده بودند نمازش آمد و جلو آنها را گرفت، مردی از

ارواه و رأیت رجلا من امتی قد احتوشته ملائكة العذاب فجاءته صلوته فمنعته منهم
 و رأیت رجلا من امتی والنبيون حلقا حلقا كلما اتى حلقة طرد فجاءه اغتساله من الجنابة
 فاخذ بيده فاجلسه الى جنبى و رأیت رجلا من امتى بين يديه ظلمة ومن خلفه ظلمة وعن يمينه
 ظلمة و عن شماله ظلمة ومن تحته ظلمة مستنقعا في الظلمة فجاءه حجه و عمرته فاخرجاه من
 الظلمة و ادخله النور و رأیت رجلا من امتى يكلم المؤمنين فلا يكلمونه فجاءه صلته للرحم
 فقال يا معشر المؤمنين كلموه فاند كان واصلا لرحمه فكلمه المؤمنون و صافحوه وكان معهم
 و رأیت رجلا من امتى يتقى و هج النيران و شررها بيده و وجهه فجاءته صدقته فكانت ظلا على
 رأسه و سترأ على وجهه و رأیت رجلا من امتى قد اخذته الزبانية من كل مكان فجاءه امره
 بالمعروف و نهيه عن المنكر فخلصاه من بينهم و جعلاه مع ملائكة الرحمة و رأیت رجلا من
 امتى جاثيا على ركبتيه بينه و بين رحمة الله حجاب فجاءه حسن خلقه فاخذه بيده و ادخله في
 رحمة الله و رأیت رجلا من امتى قد هوت صحيفته قبل شماله فجاءه خوفه من الله عز و جل فاخذ
 صحيفته فجعلها في يمينه و رأیت رجلا من امتى قد خفت موازينه فجاءه افراطه في صلوته فتقلت
 موازينه (فجاءه افراطه فتقلوا موازينه) و رأیت رجلا من امتى قائما على شفير جهنم فجاءه رجاءه
 من الله عز و جل فاستنقذه من ذلك و رأیت رجلا من امتى قد هوى في النار فجاءته دموعه التي
 بكى من خشية الله فاستخرجته من ذلك و رأیت رجلا من امتى على الصراط يرتعد كما يرتعد

امتم را دیدم که از تشنگی له له میزد و بهر حوضی میرسید ممنوع میشد، روزه ماه رمضان آمد و او را
 سیراب کرد، مردی از امتم را دیدم که بهر حلقه ای از انبیاء نزدیک میشد او را میراندند و غسل
 جنابتش آمد دست او را گرفت و پهلوی منش نشایید، مردی از امتم را دیدم که از شش جهت در تاریکی فرو
 بود حج و عمره اش آمدند و او را از تاریکی در آوردند و بروشنی رسانیدند، مردی از امتم را دیدم که با مؤمنان
 سخن میکرد و با او سخن نمیکردند صلح رحمتش آمد و گفت ای گروه مؤمنان با او سخن کنید که او صلح رحمت
 میکند مؤمنان با او سخن کردند و دست دادند و با آنها همراه شد، مردی از امتم را دیدم که دست و
 روی خود را سپر شراره آتش کرده بود، صدقه اش آمد سرش و سروسپر روی او شد، مردی از امتم را
 دیدم که ماموران دوزخ او را از هر سو در گرفته بودند و امر بمعروف و نهی از منکرش آمدند او
 را از دست آنها رها کردند و بملائکه رحمت سپردند، مردی از امتم را دیدم که بزانو در آمده و میان
 او و رحمت خدا پرده ایست حسن خلقش آمد و او را وارد رحمت خدا کرد، مردی از امتم را دیدم که نامه
 عملش از سمت چپ روان بود خوف او از خدا آمد و نامه عملش را گرفت و بدست راستش داد، مردی از
 امتم را دیدم که میزانش سبک بود و بسیاری از نمازها را خوانده بود آمد و میزانش را سنگین کرد،
 مردی از امتم را دیدم که بر پر تگاه دوزخ بود و امید او بخدا آمد و او را نجات داد، مردی از امتم
 را دیدم در آتش سرازیر بود اشکها که از خوف خدا ریخته بود آمدند او را در آوردند، مردی از

السعفة في يوم ربيع عاصف فجاءه حسن ظنه بالله فسكن رعدته و مضى على الصراط و رأيت رجلا من امتي على الصراط يزحف احياناو يحبو احيانا و يتعلق احيانا فجاءته صلوته على فاقامته على قدميه و مضى على الصراط و رأيت رجلا من امتي انتهى الى ابواب الجنة كلما انتهى الى باب اغلق دونه فجاءته شهادة ان لا اله الا الله صادقا بها ففتحت له الابواب ودخل الجنة .

۲- حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكريا البصرى قال حدثنا محمد بن عماره عن ابيه قال قلت للصادق جعفر بن محمد (ع) أخبرني بوفاة موسى بن عمران (ع) فقال له انه لما اتاه اجابه واستوفى مدته وانقطع اكله اتاه ملك الموت فقال له السلام عليك يا كلیم الله فقال موسى و عليك السلام من انت فقال انا ملك الموت ، يا الذى جاء بك قال جئت لاقبض روحك فقال له موسى من اين تقبض روحى قال من فمك قال له موسى كيف وقد كلمت به ربى جل جلاله قال فمن بديك قال كيف وقد حملت بهما التوریه قال فمن رجلك قال كيف وقد وطئت بهما طور سيناء قال فمن عينك قال كيف ولم تزل الى ربى بالرجاء ممدودة قال فمن اذنيك قال كيف وقد سمعت بهما كلام ربى جل و عز قال فاوحى الله تبارك و تعالى الى ملك الموت لا تقبض روحه حتى يكون هو الذى يريد ذلك و خرج ملك الموت فمكث موسى ماشاء الله ان يمكث بعد ذلك ودعا يوشع بن نون فاوصى اليه وامره بكتمان امره و بان يوصى بعده الي من يقوم بالامر و غاب موسى عن قومه فمر في غيبته برجل و هو يحفر قبراً

امتم را دیدم چون شاخه خرما در برابر باد سخت برصراط میلرزید خوش گمانی او بخدا آمد و او را آرام کرد و از صراط گذشت؛ مردی از اتمم را دیدم روی صراط گاهی سینه میکشید و گاهی سر دست میرفت و گاهی آویزان میشد صلواتی که بر من فرستاده بود آمد و او را برها داشت و از صراط گذشت؛ مردی از اتمم را دیدم که بدرهای بهشت میرفت و بهر دری میرسید بروی او بسته میشد شهادت او بیگانگی خدا از روی راستی آمد و درهای بهشت را بروی او گشود.

۲- عماره گوید با امام صادق عرض کردم مرا از وفات موسی بن عمران آگاه کن فرمود چون مرگش رسید و عمرش تمام شد و خوراکش برید ملک الموت نزد او آمد و گفت درود بر تو ای کلیم خدا، موسی گفت بر تو درود تو کیستی؟ گفت من ملک الموت، گفت برای چه آمدی؟ گفت آمدم جانت را بگیرم موسی گفت از کجا جانم را میگیری؟ گفت از دهانت، گفت چطور؟ من با آن یا خدای عزوجل سخن گفتم، گفت از دستت گفت چطور؟ من با آنها حمل تو اورد کردم، گفت از دو پایت گفت چطور؟ من آنها را بر طور سینا نهادم گفت از دو چشمت، گفت چطور من آنها را با مید بسوی پروردگار گشودم، گفت از دو گوشت فرمود من با آنها کلام خدا را شنیدم، خدای تبارک و تعالی بملك الموت وحی کرد جانش را مستان تا خودش درخواست کند ملک الموت برگشت و حضرت موسی تا خدا خواست در دنیا ماند و یوشع بن نون را خواست و با وصیت کرد و سفارش کرد کار خود را مکتوم دارد و برای پس از خود وصی بر گمارد و از قوم خود کناره کرد و نهان شد در زمان غیبت خود بمردی گذشت

فقال له الا اعينك على حفر هذا القبر فقال له الرجل بلى فاعانه حتى حفر القبر وسوى اللحد ثم اضطجع فيه موسى (ع) بن عمران لينظر كيف هو فكشف له عن الغطاء فرآى مكانه من الجنة فقال يارب اقبضني اليك فقبض ملك الموت روحه مكانه ودفنه في القبر وسوى عليه التراب و كان الذي يحفر القبر ملكا في صورة آدمى وكان ذلك في التيه فصاح صايح من السماء مات موسى كليم الله فای نفس لاموت فحدثني ابي عن جدي عن ابيه (ع) ان رسول الله ﷺ سئل عن قبر موسى بن هو فقال عند الطريق الاعظم عند الكتيب الاحمر.

۳ - حدثنا محمد بن احمد بن علي بن الاسد الاسدي بالري فرجب سنة سبع واربعين و ثلاث مائة قال حدثني محمد بن ابي ايوب قال حدثنا جعفر بن سنيدي بن داود قال حدثني ابي قال حدثنا يوسف بن محمد بن المنكدر عن ابيه عن جابر بن عبدالله قال قال رسول الله ﷺ قالت ام سليمان بن داود لسليمان يا بني اياك وكثرة النوم بالليل فان كثرة النوم بالليل تدع الرجل فقيراً يوم القيمة .

۴ - حدثنا محمد بن احمد الاسدي قال حدثنا عبدالله بن زيدان و علي بن العباس البجليان قالا حدثنا ابو كريب قال حدثنا معاوية بن هشام قال حدثنا شيبان عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رجل يا رسول الله ﷺ اسرع اليك الشيب قال شيبتي هود و الواقعة و المرسلات عرفا و عم يتسائلون .

۵ - حدثنا محمد بن احمد الاسدي قال حدثنا محمد بن جرير والحسن بن عروة وعبدالله بن محمد الوهبي قالوا حدثنا محمد بن حميد قال حدثنا زافر بن سليمان قال حدثنا محمد بن عيينة عن ابي حازم عن سهل بن سعد قال جاء جبرئيل الى النبي ﷺ فقال يا محمد ﷺ عش ماشئت فانك

که گوری میکنند گفت میخواهی بتو کمک دهم آنمرد گفت آری اورا کمک کرد تا گور ساخته و بعد پرداخته شد و موسی بن عمران در آن خوابید تا گور را امتحان کند و پرده از چشمش برداشته شد و جای خود را در بهشت دید عرض کرد خدایا مرا بسوی خود قبض روح کن ملک الموت جانش را همانجا گرفت و در همان گور بخاکش سپرد و آنکه گور را میکند فرشته ای بود که بصورت آدمی در آمده و آن در بیابان تیه بود يك هاتفي از آسمان آواز داد که موسی کليم الله مرد و کدام کس است که نمیرد پدرم از جدم از پدرش برایم باز گفت که محل قبر موسی را از رسول خدا ﷺ پرسیدند که کجا است فرمود کنار شاهراه نزد تل ريك سرخ.

۳- رسول خدا ﷺ فرمود مادر حضرت سليمان بن داود باو گفت پسرجانم مبادا در شب پریخواهی که که پریخواهی شب مرد را روز قیامت فقیر میدارد.

۴- مردی پرسول خدا ﷺ عرض کرد زود پیر شدی، فرمود سور هود، واقعه و مرسلات عرفا و عم يتسائلون مرا پیر کردند.

۵- جبرئیل نزد پیغمبر آمد و عرض کرد ای محمد هر چه خواهی زنده باش که آخر میبیری هر که

میت و احبب من شئت فانك مفارقه و اعمل ماشئت فانك مجزى به و اعلم ان شرف الرجل قيامه بالليل و عزه استغناؤه عن الناس .

۶ - حدثنا محمد بن احمد البردعي قال حدثنا عمر بن ابي عيلان الثقفي و عيسى بن سليمان بن عبد الملك القرشي قال حدثنا ابو ابراهيم الترجماني قال حدثنا سعد بن سعيد الجرجاني قال حدثني نهل بن سعيد عن الضحاك عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ اشرف امتي حملة القرآن و اصحاب الليل.

۷ - حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي الكوفي حدثنا جعفر بن محمد بن جعفر العلوي الحسيني قال حدثنا محمد بن علي بن خلف العطار قال حدثنا حسن بن صالح بن ابي الاسود قال حدثنا ابو معشر عن محمد بن قيس قال قال كان النبي ﷺ اذا قدم من سفر بدأ بفاطمة (ع) فدخل عليها فاطال عندها المكث فخرج مرة في سفر فصنعت فاطمة (ع) مسكتين من ورق و قلادة و قرطين و سترأ لباب البيت لقدم ابوها و زوجها فلما قدم رسول الله ﷺ دخل عليها فوقف اصحابه على الباب لا يدرون ايقفون او ينصرفون لطول مكثه عندها فخرج عليهم رسول الله ﷺ و قد عرف الغضب في وجهه حتى جلس عند المنبر فظننت فاطمة (ع) انه انما فعل ذلك رسول الله ﷺ لما رأى من المسكتين و القلادة و القرطين و الستر فنزعت قلادتها و قرطياها و مسكتيها و نزعت الستر فبعثت به الى رسول الله ﷺ و قالت للرسول قل له ﷺ تقره عليك ابنتك السلام و تقول اجعل هذا في سبيل الله فلما اتاه و خبره قال ﷺ فعلت فداها ابوها ثلث مرات ليست الدنيا من محمد ولا من آل محمد ولو كانت الدنيا تعدل عند الله من الخير جناح بعوضة ماسقى منها كافراً شربة ماء ثم

راخواهی دوست دار که اذا و جدا میشوی هرچه خواهی بکن که پاداش آن بینی و بدانکه شرافت مرد عبادت او است در شب و عزت او به بی نیازی او است از مردم.

۶- رسول خدا ص فرمود اشرف امتم حاملان قرآن و شب خیزان باشند.

۷- محمد بن قیس گفت شیوه پیغمبر بود که چون از سفری باز میگشت اول بفاطمه وارد میشد و مدید مدتی نزد او میماند، بسفری رفت و فاطمه در غیاب او دودست بند نقره و گلوبند و گوشواره و پرده دری ساخت که پذیرائی پدر و شوهرش باشد چون رسول خدا ص برگشت و داخل خانه فاطمه ص شد یارانش در خانه ماندند و ندانستند بمانند یا بروند چون بسیار مکث میکرد از خانه فاطمه رسول خدا فوراً بیرون آمد و خشم در روی او عیان بود و نزد منبر نشست و فاطمه حس کرد که این عمل رسول خدا ص بخاطر نستیند و گلوبند و گوشوارهها و پرده است آنها را از خود بر آورد و پرده را از در کند و نزد رسول خدا ص فرستاد و بفرستاده خود گفت بگو دختری بتو سلام میرساند و خواهش دارد اینها را در راه خدا صرف کنی چون فرستاده نزد رسول خدا ص آمد فرمود چنین کرد سه بار

قام فدخل عليها .

۸ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل ره قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن يوسف بن عقيل عن اسحق بن راهويه قال لما وافى ابوالحسن الرضا (ع) نيسابور و اراد ان يرحل منها الى المأمون اجتمع اليه اصحاب الحديث فقالوا له يا بن رسول الله ترحل عنا ولا تحدثنا بحديث فنستفيده منك وقد كان قعد في العمارية فاطلع رأسه وقال سمعت ابي موسى بن جعفر يقول سمعت ابي جعفر بن محمد يقول سمعت ابي محمد بن علي يقول سمعت ابي علي بن الحسين يقول سمعت ابي الحسن بن علي يقول سمعت ابي امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام يقول سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول سمعت جبرئيل يقول سمعت الله عز وجل يقول لا اله الا الله حصني فمن دخل حصني امن من عذابي فلما مرت الراحلة نادانا بشروطها وانا من شروطها.

۹ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا عبدالرحمن بن محمد الحسيني قال حدثني محمد بن ابراهيم بن محمد الفزارى قال حدثني عبدالله بن يحيى الاهوازي قال حدثني ابوالحسن علي بن عمرو قال حدثنا الحسن بن محمد بن جمهور قال حدثني علي بن بلال عن علي بن موسى الرضاعن موسى بن جعفر عن جعفر بن محمد عن محمد بن علي عن علي بن الحسين عن الحسن بن علي عن علي بن ابي طالب (ع) عن النبي صلى الله عليه وآله عن جبرئيل عن ميكائيل عن اسرافيل عن اللوح عن القلم قال يقول الله تبارك و تعالی ولاية علي بن ابي طالب حصني فمن دخل حصني امن ناري.

فرمود پدرش قربانش دنیا از محمد و آل محمد نیست، اگر دنیا پیش خدا باندازه بال پشای ارزش داشت شربتی از آب آن بکافری نمیداد سپس برخاست و نزد فاطمه رفت .

۸ - اسحق بن راهویه گوید چون ابوالحسن الرضا (ع) به نیشابور آمد و خواست از آنجا نزد مأمون کوچ کند اصحاب حدیث جمع شدند و باو عرض کردند یا بن رسول الله از نزد ما میروی و حدیثی نمیفرمایی که ما از شما استفاده کنیم حضرت در هودج نشسته بود سر خود بیرون آورد و فرمود شنیدم از پدرم موسی بن جعفر میگفت شنیدم از پدرم جعفر بن محمد میگفت شنیدم از پدرم محمد بن علی میگفت شنیدم از پدرم علی بن الحسن میگفت شنیدم از پدرم حسین بن علی میگفت شنیدم از پدرم امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب میگفت شنیدم از رسول خدا صلى الله عليه وآله میگفت شنیدم از جبرئیل میگفت شنیدم از خدای عزوجل میفرماید لا اله الا الله حصن منست رهر که در حصن من در آید از عذاب در امانست چون راحله براه افتاد و گذشت فریاد کرد بما که باشروط آن و من هم از شروط آنم.

۹ - پیغمبر از جبرئیل از میکائیل از اسرافیل از لوح از قلم گفته است که خدای تبارک و تعالی میفرماید ولایت علی بن ابي طالب حصن من است و هر که در حصن من در آید از دوزخ من در امانست.

۱۰ حدثنا محمد بن عمر الحافظ البغدادي قال حدثني ابو محمد الحسن بن عبدالله بن محمد بن علي بن العباس التميمي الرازي قال حدثني ابي قال حدثني سيدي علي بن موسى الرضا قال حدثني ابي موسى بن جعفر قال حدثني ابي جعفر بن محمد قال حدثني ابي محمد بن علي قال حدثني ابي علي بن الحسين بن علي قال حدثني اخي الحسن بن علي قال حدثني ابي علي بن ابي طالب عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله خلقت انا و علي من نور واحد.

۱۱ - حدثنا محمد بن احمد بن الحسين بن يوسف البغدادي الوراق قال حدثنا علي بن محمد بن عنبسه مولى الرشيد قال حدثنا دارم بن قبيصة بن نهشل بن مجمع الصنعاني قال حدثنا علي بن موسى الرضا عليه السلام قال حدثني ابي موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين بن علي عن امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام عن النبي صلى الله عليه وآله قال خلق الله عز وجل مائة الف نبي و اربعة و عشرين الف نبي انا اكرمهم علي الله ولا فخر و خلق الله عز وجل مائة الف وصي و اربعة و عشرين الف وصي فعلي اكرمهم علي الله و افضلهم قال الشيخ و حدثني بهذا الحديث محمد بن احمد البغدادي الوراق قال حدثنا علي بن محمد مولى الرشيد قال حدثني دارم بن قبيصة قال حدثني عبدالله بن محمد بن سليمان بن عبدالله بن حسن عن ابيه عن جده عن زيد بن علي عن ابي عبد الله بن الحسين عن ابيه عن امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام عن النبي صلى الله عليه وآله.

المجلس الثاني والاربعون

يوم الثلاثاء لائنتا عشرة ليلة بقيت من صفر من سنة ثمان و ستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)

۱۰ - رسول خدا ص فرمود من و علي از يك نور آفریده شدیم.

۱۱ - از پیغمبر ص که فرمود خدای عزوجل یکصد و بیست و چهار هزار پیغمبر آفرید و من گرامی ترین آنهایم نزد خدا و نبالم و آفرید یکصد و بیست و چهار هزار وصی و علی گرامی تر و برتر آنها است نزد خدا.

شیخ بزرگوار صدوق این حدیث را بسند دیگر نقل کرده است.

مجلس چهل و دوم = دوازده شب از صفر سال ۳۸ مانده

۱ - امام صادق میفرمود بر آوردن حاجت مؤمن بهتر است از هزار حج مقبول با همه اعمالش

قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن الحسين بن سعيد عن سهل بن زياد الواسطي عن احمد بن محمد بن ربيع عن محمد بن سنان عن ابي الاعز النحاس قال سمعت الصادق جعفر بن محمد (ع) يقول قضاء حاجة المؤمن افضل من الف حجة متقبلة بمناسكها وعنق الف رقبة لوجه الله وحملا الف فرس في سبيل الله بسرجهما ولجمها

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا احمد بن ادریس قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن ابراهيم بن اسحق النهاوندي عن محمد بن سليمان الديلمي عن ابيه قال سمعت ابا عبدالله الصادق عليه السلام يقول الشتاء ربيع المؤمن يطول فيه ليله فيستعين به على قيامه ويقصر فيه نهاره فيستعين به على صيامه

۳ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال اخبرنا محمد بن زكريا قال حدثنا احمد بن عيسى عن عمه محمد بن عبدالله بن حسن عن زيد بن علي عليه السلام قال من اتى قبر الحسين عليه السلام عارفاً بحقه غفر الله له ما تقدم من ذنبه وما تأخر

۴ . حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا الحسين بن الهيثم قال حدثنا عباد بن يعقوب الاسدي قال حدثني عنبسة بن بجاد العابد قال لما مات اسمعيل بن جعفر بن محمد وفرغنا من جنازته جلس الصادق جعفر بن محمد (ع) وجلسنا حوله وهو مطرق ثم رفع رأسه فقال ايها الناس ان هذه الدنيا دار فراق و دار التواء لا دار استواء علي ان لفراق المألوف حرقه لاندفع ولوعة لا ترد وانما يتفاضل الناس بحسن العزاء وصحة الفكرة فمن لم يشكل اخاه شكله اخوه ومن لم يقدم ولداً كان هوالمقدم دون الولد ثم تمثل عليه السلام بقول ابي خراش الهذلي برثي اخاه

واز آزاد کردن هزار بنده برای خدا واز تقديم هزار اسب زين ومهار کرده در راه خدا .

۲- امام صادق فرمود زمستان بهار مؤمن است، شبش بلند است و کمک عبادتست، روزش کوتاه است و کمک روزه است .

۳- زيد بن علي فرمود هر که بزيارت قبر حسين عليه السلام آيد با معرفت بحقش خدا گناهان گذشته و آينده او را بيمارزد .

۴- عتبه بن بجاد عابد گفت چون اسمعيل بن جعفر بن محمد مرد و ما از جنازه او فارغ شدیم امام صادق نشست و ما گردش نشستیم آن حضرت سر بزر داشت و سر برداشت و فرمود ای مردم این دنیا خانه جدائی و خانه پیچیدگی و کجی است نه خانه استقامت با اینکه جدائی از هم الفتها جگر سوزی است بی چاره و دلگدازیت بی بر گشت مردم بر یکدیگر بر تری دارند در [خوب عزا داشتن و درست اندیشه کردن هر که داغ برادری نبیند برادرش داغ او بیند، هر که فرزندش

ولانحسبى انى تناسيت عهدہ ولكن صبرى يا اميم (يا امام) جميل

۵ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن ابان الاحمر عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال جاء رجل الى رسول الله ﷺ وقد بلى ثوبه فحمل اليه اثني عشر درهماً فقال يا على خذه هذه الدرهم فاشتر لي ثوباً بالبسه قال على ﷺ فجيئت الى السوق فاشترت له قميصاً باثني عشر درهماً ووجئت به الى رسول الله فنظر اليه فقال يا على غير هذا احب الي اترى صاحبه يقيلنا فقلت لا ادري فقال انظر فجيئت الى صاحبه فقلت ان رسول الله ﷺ قد كره هذا يريد ثوباً دونه فاكلنا فيه فرد على الدرهم ووجئت به الى رسول الله ﷺ فمشى معي الى السوق ليبتاع قميصاً فنظر الى جارية قاعدة على الطريق تبكي فقال لها رسول الله ﷺ ماشأنا قالت يا رسول الله ان اهل بيتي اعطوني اربعة دراهم لاشترى لهم بها حاحة فضاعت فلا اجسر ان ارجع اليهم فاعطاها رسول الله ﷺ اربعة دراهم وقال ارجعي الى اهلك و مضى رسول الله ﷺ الى السوق فاشترى قميصاً باربعة دراهم ولبسه وحمد الله وخرج فرآى رجلاً عرياناً يقول من كسانى كساه الله من ثياب الجنة فخلع رسول الله ﷺ قميصه الذي اشراه و كساه السائل ثم رجع الى السوق فاشترى بالاربعة التي بقيت قميصاً اخر فلبسه وحمد الله ورجع الى منزله واذا الجارية قاعدة على الطريق فقال لها رسول الله ﷺ مالك لا تأتين اهلك قالت يا رسول الله انى قد ابطأت عليهم

پیش مرگش نشود او پیش مرگ وی شود و سپس باین شعر ابی خراش مدلی مثل زد که در نوحه برادرش گفته :

گمان مدار که عهدش زیاد خود بردم وليك صبر چو من ای اميم (نام مه شوق اوست) نيك بود

۵ - مردی خدمت رسول خدا ص آمد چون که جامه اش کهنه بود دوازده درهم باحضرت داد حضرت فرمود ای علی این پولها را بگیر و جامه برایم بخر تا بپوشم علی گوید بی بازار رفتهم و پیراهنی به دوازده درهم خریدم و نزد رسول خدا ص آوردم باو نگاه کرد و فرمود جامه دیگری نزد من دوست تر از آنست بنظر تو صاحبش آنرا پس میگیرد، گفتم نمیدانم فرمود برو بین من آمدم نزد صاحبش و گفتم رسول خدا آن را خوش ندارد و جامه از راتری میخواهد آنرا پس گرفت و پول را داد و نزد رسول خدا ص آوردم و با من بی بازار آمد تا پیراهنی بخر دید يك کتیزی میان راه نشسته گریه میکند باو فرمود چرا گریه میکنی گفت یا رسول الله کسانم چهار درهم بمن دادند که حوائجی برای آنها بخرم و آن را گم کردم و جرأت ندارم برگردم حضرت چهار درهم از آن را باو داد و فرمود برگرد نزد کسانت رسول خدا بی بازار رفت و پیراهنی خرید بچهار درهم و پوشید و حمد خدا کرد و برگشت مرد برهنه ای را دید که میگفت هر که مرا ببوشاند خدا جامه های بهشت باو پوشد رسول خدا ص پیراهنی که خریده بود در آورد و پیر آن سائل کرد و به بازار برگشت و با آن چهار درهم باقی پیراهن دیگر خرید و پوشید و حمد خدا کرد و بمنزلش بر میگشت دید همان کتیزك بر سر راه نشسته

واخاف ان يضربونى فقال لها رسول الله ﷺ مرى بين يدى ودينى على اهلك فجاء رسول الله ﷺ حتى وقف على باب دارهم ثم قال السلام عليكم يا اهل الدار فلم يجيبوه فاعاد السلام فقالوا عليك السلام يا رسول الله ورحمة الله و بركانه فقال لهم مالكم تر كتم اجابتي فى اول السلام والثانى قالوا يا رسول الله سمعنا سلامك فاحببنا ان نستكثر منه فقال رسول الله ﷺ ان هذه الجارية ابطئت عليكم فلا تؤاخذوها فقالوا يا رسول الله هى حرة لممشاك فقال رسول الله الحمد لله ما رأيت اثنى عشر درهماً اعظم بركة من هذه كسا الله بها عريانين واعتق بها نسمة

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعدى بآدى عن احمد بن ابى عبدالله البرقى عن ابيه عن عبد الرحمن بن سالم عن المفضل عن ابى عبدالله الصادق (ع) قال اذا قام العبد نصف الليل بين يدى ربه جل جلاله صلى له اربع ركعات فى جوف الليل المظلم ثم سجد سجدة الشكر بعد فراغه فقال ماشاء الله ماشاء الله ماشاء الله مائة مرة ناداه الله جل جلاله من فوقه عبدى الى كم تقول ماشاء الله ماشاء الله ان اربك والى المشية وقد شئت قضاء حاجتك فسلمنى ماشئت

۷ - حدثنا محمد بن على ماجيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سهل بن زياد الادمى قال حدثنى عثمان بن عيسى عن خالد بن نجيع عن ابى عبدالله الصادق (ع) قال تذاكروا الشؤم عنده فقال الشؤم فى ثلاثة فى المرثة والداية والدار فاما شؤم المرأة فكثرة مهرها وعقوق زوجها واما الداية فسوء خلقها ومنعها ظهرها واما الدار فضيق ساحتها وشر جيرانها وكثرة عيوبها

گريه ميکند رسول خدا ص فرمود چرا نزد کسانت نيمى روئى؟ عرض کرد يا رسول الله دير کردم و ميترسم بزندانم فرمود جلو من برو و مرا بکسان خود راه نمائى کن رسول خدا آمد بر در خانه آنها ايستاد و گفت اى اهل خانه سلام عليكم جواب ندادند تا بار سوم گفتند بر تو سلام اى رسول خدا و رحمت و برکات او؟ فرمود چرا بار اول و دوم جواب مرا نداديد؟ گفتند از بار اول شنيديم ولى خواستيم ييغزاييد، رسول خدا فرمود اين کتيرک دير کرده است براى شما از او مؤاخذه مکنيد، گفتند يا رسول الله بخاطر آمدن شما آزاد است، رسول خدا ص فرمود من دوازده درهمى با برکت تر از اين نديدم که دو عريان را بپوشانيد و بندهاى راهم آزاد کرد.

۶ - امام صادق ع فرمود چون بندهاى نيمه شب برابر پروردگار جل جلاله بياخيزد و چهار رکعت نماز در دل شب تار بخواند و پس از آن سجده شکر کند و صد بار ماشاء الله گويد خدا از فراز او را فرياد کشد بندهاى تا چند گونى ماشاء الله منم برورد کارت خواست بامنست بر آمدن حاجت تو را خواستام هر چه خواهى از من در خواست کن.

۷ - نزد امام صادق ع مذاکره شومى را کردند فرمود شومى درسه چيز است در زن و در مرکب و خانه و اما شومى زن مهر سنگين و ناسپاسى شوهر است و شومى مرکب بد خلقى او و چموشى و بدى خانه تنگى حياض و بدى همسايه هايش و بسيارى چشمها در آن (يعنى چشم انداز آن

۸ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس (ره) قال حدثنا ابي قال حدثني ابو سعيد الادمي قال حدثني الحسن بن علي بن النعمان عن علي بن اسباط عن الحسن بن الجهم قال سألت الرضا عليه السلام فقلت له جعلت فداك ما حد التوكل فقال لي ان لاتخاف مع الله احداً قال قلت فما حد التواضع قال ان تعطى الناس من نفسك ماتحب ان يعطوك مثله قال قلت جعلت فداك اشتبهى ان اعلم كيف انا عندك فقال انظر كيف انا عندك

۹ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن سهل بن زياد عن محمد بن عيسى عن احمد بن محمد بن محمد بن ابي نصر عن جميل بن دراج عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال كان امير المؤمنين عليه السلام يقول اصل الانسان لبه وعقله ودينه ومروته حيث يجعل نفسه و الايام دول والناس الى آدم شرع سواء

۱۰ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن فضال عن علي بن ابي حمزة عن ابي بصير قال قلت للصادق جعفر بن محمد (ع) من آل محمد قال ذريته فقلت من اهل بيته قال الائمة الاوصياء فقلت من عترته قال اصحاب العباء فقلت من ائمه قال المؤمنون الذين صدقوا بما جاء من عند الله عزوجل المتمسكون (المستمسكون) بالثقلين الذين امروا بالتمسك بهما كتاب الله وعترته اهل بيته الذين اذهب الله عنهم الرجس وطهرهم تطهيراً وهما الخليفتان على الامة بعد رسول الله صلى الله عليه وآله

بسیار باشد).

۸- حسن بن جهم گوید بحضرت رضا عرض کردم قربانت اندازه توکل چیست؟ گفت اینست که با توجه بخدا از احدی نترسی گوید عرض کردم اندازه تواضع چیست؟ گفت اینست که بمردم بدهی آنچه را دوست داری بتو بدهند گوید عرض کردم دوست دارم بدانم من بنظر شما چیستم؟ فرمود بین من در نظر تو چیستم؟

۹- امیرالمؤمنین ع میفرمود اصل انسان درون و خرد و دین او است و مردانگیش با اندازه همت او است و روزگار دست بدست میگردد و مردم تا بآدم مانند هستند.

۱۰- ابي بصير گوید بامام صادق ع عرض کردم آل محمد کیانند؟ فرمود نواد او گفتم اهل بیتش کیانند؟ فرمود ائمه و اوصیاء، گفتم عترتش کیانند؟ گفت اصحاب عبا، گفتم امتش کیانند؟ فرمود مؤمنانی که تصدیق کردند بدانچه از طرف خدای عزوجل آورده و متمسکند به ثقلین که خدا دستور تمسک بآنها را داده که کتاب خدا و عترتند همان اهل بیتش که خدا پلیدی را از آنها برده و بخوبی پاکشان کرده و آندو خلیفه برامند پس از رسول خدا ص.

۱۱ - حدثنا ابی (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله و عبدالله بن جعفر الحمیری قال حدثنا احمد بن محمد بن عیسی عن محمد بن خالد البرقی عن احمد بن یزید النیسابوری قال حدثنی عمر بن ابراهیم الهاشمی عن عبدالملك بن عمیر عن اسید بن صفوان صاحب رسول الله ﷺ قال لما كان اليوم الذي قبض فيه امير المؤمنين ارتج الموضوع بالبكاء ودهش الناس كيوم قبض فيه النبي ﷺ وجاء رجل باك وهو متسرع مسترجع وهو يقول اليوم انقطعت خلافة النبوة حتى وقف على باب البيت الذي فيه امير المؤمنين ﷺ فقال رحمك الله يا ابا الحسن كنت اول القوم اسلاماً واخلصهم ايماناً و اشدهم يقيناً واخوفهم لله عزوجل و اعظمهم عناء واحوطهم على رسول الله ﷺ و آمنهم على اصحابه و افضلهم مناقب و اكرمهم سوابق وارفعهم درجة و اقربهم من رسول الله ﷺ واشبههم به هدياً و خلقاً و سمتاً و فعلاً و اشرفهم منزلة و اكرمهم عليه فجزاك الله عن الاسلام و عن رسوله و عن المسلمين خيراً قويت حين ضعف اصحابه و برزت حين استكانوا و نهضت حين وهنوا و لزمتم منهاج رسوله اذ هم اصحابه كنت خليفته حقاً لم تنازع ولم تضرع برغم المنافقين و غيظ الكافرين و كره الحاسدين و ضغن الفاسقين فقامت بالامر حين فشلوا و نطقت حين تتعتعوا و مضيت بنور الله اذ وقفوا فاتبعوك فهدوا و كنت اخفضهم صوتاً و اعلاهم فرقاً و اقلهم كلاماً و اصوبهم منطقاً و اكثرهم رأياً و اشجعهم قلباً و اشدهم يقيناً و احسنهم عمالاً و اعرفهم بالامور كنت والله للمدين يعسوباً

۱۱- اسید بن صفوان صاحب رسول خدا ص گوید روزیکه امیر المؤمنین از دنیا رفت سراسر کوفه را گریه از جا کند و چون روزی که رسول خدا ص وفات کرد مردم همه بیخود و هراسان بودند و مردی گریان و شتابان آمد و انالله و انالیه راجعون گفت و این نطق را ایراد کرد که امروز خلافت نبوت منقطع شد و آمد بر در آن خانه ای که امیر المؤمنین بود ایستاد و گفت؛ درود بر تو ای ابوالحسن در اسلام از همه پیش بودی و در ایمان مخلصتر و در یقین سخت تر و از خدای عزوجل ترسان تر و در نجیتر و نسبت بر رسول خدا ص نگاهدارتر و بر اصحابش امین تر و در مناقب از همه برتر و در سوابق درخشان تر و بلند درجه تر و به رسول خدا نزدیکتر و در روش و خلق و سیما و کردار بدو مانند تر و در منزلت شریف تر و نزد او گرامی تر خدا تو را از اسلام و از رسول اسلام و از مسلمانان پاداش نیک دهد و تو نیرومند بودی آنجا که اصحابش ناتوان بودند و بمیدان میرفتی آنجا که برجا میماندند و قیام میکردی آنجا که سستی میکردند و به راه رسول خدا چسبیدی آنجا که دیگران کج دلی کردند تو خلیفه برحق و بی منازع و بی همتای اوئی برغم منافقان و خشم کافران و بد آمد حسودان و کینه وری فاسقان تا قیام بکار کردی گاهی که سست شدند و سخن کردی گاهی که در ماندند و بنور حق پیش رفتی گاهی که توقف کردند و پیروی تو کردند تا ره یافتند، تو از همه نرم آواز تر و سرفراز تر و کم سخت تر و در سف گفتار تر و پر نظر تر و دلدار تر و سخت یقین تر و خوش کردار تر و بامور شناسا تر بودی تو بخدا اول مدافع دین بودی گاهی که از هم باشیدند و آخرین مدافع وقتی که شل میشدند، تو پدر مهربان مؤمنان بودی گاهی که

اولا حین تفرق الناس و آخراً حین فشلوا کنت للمؤمنین ابا رحیما اذ صاروا علیک عیالا فحملت اثقال ماعنه ضعفوا و حفظت ما اضعوا و وعیت (رعیت) ما اهلوا و شمرت اذا جمعوا و علوت اذ اهلوا و صبرت اذا شرعوا و ادرکت اذ تخلفوا (ماعنه تخلفوا) و نالوا بک ما لم یحتسبوا کنت للمکافرین عذابا صبا (مبینا) وللمؤمنین غیثا و خصبا فطرت والله نعمها و فزت بحبائنها و احرزت سوابقها و ذهبت بفضائلها لم تقلل حجتك و لم یزغ قلبک ولم تضعف بصیرتک و لم تجبن نفسک و لم تخن کنت کالجبل لا تحر که العواصف و لا تزيله القواصف و کنت کما قال ص ضعیفا فی بدنک قویا فی امر الله متواضعا فی نفسک عظیما عند الله عز و جل کبیراً فی الارض جلیلا عند المؤمنین لم یکن لاحد فیک مهمز و لا لقاتل فیک مغمز و لا لاحد فیک مطمع و لا لاحد عندک هوادة الضعیف الذلیل عندک قوی عزیز حتی تأخذه بحقه و القوی العزیز عندک ضعیف ذلیل حتی تأخذ منه الحق و القریب و البعید عندک فی ذلك سواء شأنک الحق و الصدق و الرفق و قولک حکم و حتم و امرک حلم و حزم و رأیک علم و عزم فاقلمت و قد نهج السبیل و سهل العسیر و اطغات النیران فاعتدل بک الدین و قوی بک الاسلام و المؤمنون و سبقت سبقا بعیدا و اتعبت من بعدک تعباً شدیداً فجلمت عن البکاء و عظمت رزیتک فی السماء و هدت مصیبتک الانام فان الله و انا الیه راجعون رضینا عن الله قضائه و سلمنا لله امره فوالله لن یصاب المسلمون بمثلک ابدأ کنت للمؤمنین کهنفاً حصینا

زمامدار آنها شدی و بر دوش گرفتی مسؤولیتی که از آن ناتوان بودند و حفظ کردی آنچه را ضایع کردند و بخاطر سپردی آنچه را اہمال کردند و دامن همت بکمر زدی گاهی که اجتماع کردند و سر بلندی کردی وقتی زبونی کردند و شکیبیا بودی وقتی وقتی شروع بکار کردند و تو بمقصد رسیدی گاهی که در راه ماندند و بوسیله تو رسیدند یا آنچه گمان نمیبردند برای کافران عذابی آشکار بودی و برای مؤمنان باران رحمت و فرا بریدی بخدا تا کنگره ناپیدای آن و کامجو شدی بیخشش آن و سوابق آن را محرز کردی و فضائل آن را در بردی دلیلت نارسا نبود و دلت کج نشد و بینانیت ناتوان نگردید و دلت نترسید و خیانت نکردی چون کوهی بودی که گردبادش نچنبد و طوفانش از جا نکند و بودی چنانچه پیغمبر فرمود ناتوان در تن و نیرومند در امر خدا و متواضع در باره خود و بزرگ بدرگاه خدای عز و جل و والا در زمین و سرور در نظر مؤمنین برای احدی جای اشاره و بدگویی در تو نبود و نه طمع در تو و نه مسامحه کاری، ناتوان خوار نزد تو توانا و عزیز بود تا حقش را بگیری و توانای عزیز نزد تو خوار و ناتوان بود تا حق را از او بگیری خویش و بیگانه از نظر عدالت در پیش تو برابر بودند شیوه ات درستی و راستی و نرمی و گفته ات حکم و حتم و دستورت طبق حکم و حزم و رأیت دانش و عزم بود تو کفر را از بن کندی و راه تپاک و سختی هموار شد و آتش خاموش گردید، هین بتو استوار شد و اسلام بتو نیرومند گردید و هم مؤمنان، بسیار پیش رفتی و جاگیران خود را در رنج فراوان انداختی تو والا تر از گریه و مصیبت تو در آسمان بزرگ و برای مردم پشت شکن است انالله و انا الیه راجعون.

(حصناً) وعلی الكافرین غلظة و غیظاً فالحقك الله بنبيه ولاحرمانا اجرک ولاضلنا بعدك وسکت القوم حتى انقضى كلامه وبكى وابكى اصحاب رسول الله ﷺ ثم طلبوه فلم يصادفوه

۱۲- حدثنا احمد بن محمد بن اسحق الدينورى قال اخبرني ابو عروبة الحسين بن ابي معشر الحراني و ابوطالب بن ابي عوانه قال حدثنا ابو داود سليمان بن سيف الحراني قال حدثنا عبد الله بن واقد عن عبد العزيز الماجشون عن محمد بن المنكدر عن جابر بن عبد الله قال استبشرت الملائكة يوم بدر و حين بكشف علي ﷺ الاحزاب عن وجه رسول الله ﷺ فمن لم يستبشر برؤية علي ﷺ فعليه لعنة الله .

۱۳ - حدثنا احمد بن محمد بن اسحق الدينورى قال اخبرني عبد الله بن محمد بن زياد النيسابورى قال حدثنا احمد بن منصور المروزى قال حدثنا النضر بن شميل قال حدثنا عوف بن ابي جميلة عن عبد الله بن عمرو بن هند الجملى قال قال علي ﷺ كنت اذا سئلت رسول الله ﷺ اعطاني و اذا سكت ابتداني .

۱۴ - حدثنا محمد بن احمد السناني قال حدثنا محمد بن ابي عبد الله الكوفي قال حدثنا محمد بن ابي بشير (بشر) قال حدثنا الحسين بن الهيثم قال حدثنا سليمان بن داود المنقري عن حفص بن غياث انه كان اذا حدثنا عن جعفر بن محمد (ع) قال حدثني خير الجعافر جعفر بن محمد (ع)

۱۵- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد المؤدب قال حدثنا ابو الحسين محمد بن جعفر الكوفي قال حدثني محمد بن ابي بشر قال حدثنا الحسين بن الهيثم عن سليمان بن داود المنقري

راضی هستیم بقضای خدا و تسلیم امر اویم بخدا مسلمانان داغدار چون تو هرگز نشوند برای مؤمنان پناهگاه و دژی بودی و نسبت بکفار سختی و خشم ، خدا تو را به پیغمبرش برساند و ما را از از مزد عزاداری تو محروم نکند و پس از تو گمراه نسازد ، همه مردم خاموش بودند تری سخنش به پایان رسید و گریست و اصحاب رسول خدا را گریانید سپس نا پدید شد و او را جستند و نیافتند .

۱۲ - جابر بن عبد الله گفت روز پدر و حنین فرشتگان خورسند شدند که علی ع قشون کفر را از برابر پیغمبر راند و شکست داد هر که به دیدار علی خرسند نباشد بر او باد لعنت خدا .

۱۳- علی ع فرمود همیشه هر گاه از رسول خدا ص پرسش میکردم جواب میداد و چون خاموش بودم آغاز سخن میکرد بامن .

۱۴ - حفص بن غیاث در نقل حدیث از امام صادق میگفت بهترین جعفرها، جعفر بن محمد بر ایم

قال كان علي بن غراب اذا حدثنا عن جعفر بن محمد قال حدثنا الصادق عن الله جعفر بن محمد (ع) حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق قال حدثنا ابوسعيد الحسن بن علي العبدى قال حدثنا احمد بن عبدالله بن عمار الجارودي قال حدثنا محمد بن عبدالله عن ابي الجارود عن ابي الهيثم عن انس بن مالك قال قال رسول الله ﷺ ان الله تبارك و تعالی يبعث اناساً وجوههم من نور على كراسي من نور عليهم ثياب من نور في ظل العرش بمنزلة الانبياء وليسوا بالانبياء و بمنزلة الشهداء وليسوا بالشهداء فقال رجل انا منهم يا رسول الله قال لا قال آخر انا منهم يا رسول الله قال لا قيل من هم يا رسول الله قال فوضع يده على رأس علي عليه السلام وقال هذا وشيعته .

المجلس الثالث والاربعون

يوم الجمعة لتسع بقين من صفر من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثني ابو عبدالله الرازي و اسمه عبدالله بن احمد عن سجادة و اسمه الحسن بن علي بن ابي عثمان و اسم ابي عثمان حبيب بن محمد بن ابي حمزة عن معاوية بن وهب عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال تبع حكيم حكيماً سبعمائة فرسخ في سبع كلمات فلما لحق به قال له يا هذا ما ارفع من السماء و اوسع من الارض و اغنى من البحر و اقسى من الحجر و اشد حرارة من النار و اشد برداً من الزمهرير و اثقل من الجبال الراسيات فقال له يا هذا الحق

باز گفت .

۱۵ - رسول خدا ص فرمود براستی خدای تبارک و تعالی مردمی را مبعوث کند که چهره‌ای از نور دارند و بر کرسی نورند و جامه نور در بردارند و در سایه عرشند چون انبیاءند و انبیاء نیستند، چون شهیدانند و شهدا نیستند، مردی گفت یا رسول الله من از آنهایم؟ فرمود نه ، دیگری گفت یا رسول الله من از آنهایم؟ فرمود نه عرض شد آنها کیانند یا رسول الله، آن حضرت دست بر سر علی ع نهاد و فرمود اینست و شیعانش.

مجلس چهل و سوم - روز جمعه نه روز از سفر ۳۸ مانده

۱ - امام صادق ع فرمود حکیمی هفتصد فرسنگ دنبال حکیم دیگر رفت برای هفت کلمه و چون باد رسید گفت ای فلانی چه چیز از آسمان بلندتر و از زمین پهناورتر و از دریا غنی‌تر و از سنگ سخت‌تر و از آتش سوزان‌تر و از زمهریر سردتر و از کوه‌های بلند سنگین‌تر است؟ گفت

ارفع من السماء والعدل اوسع من الارض وغنى النفس اغنى من البحر وقلب الكافر اقسى من الحجر
و الحريص الجشع اشد حرارة من النار والياس من روح الله عزوجل اشد برداً من الزمهرير والبهتان
على البرى اثقل من الجبال الراسيات

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن
الحسن بن موسى الخشاب عن علي بن النعمان عن عبدالله بن مسكان عن زيد الشحام قال سمعت
الصادق جعفر بن محمد (ع) يقول من تولى امرأ من امور الناس فعدل وفتح بابه ورفع ستره ونظر
فى امور الناس كان حتماً على الله عزوجل ان يؤمن روعته يوم القيمة ويدخله الجنة

۳ - حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفى قال
حدثنى صالح بن ابي حماد قال حدثنى محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن سنان عن المفضل بن
عمر قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) اذا اراد الله عزوجل برعية خيراً جعل لها سلطاناً رحيماً
وقيض له وزيراً عادلاً

۴ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن موسى بن جعفر بن ابي جعفر الكميدي عن احمد
بن محمد بن عيسى عن محمد بن ابي عمير عن الحسين بن مصعب الهمداني قال سمعت الصادق جعفر بن
محمد (ع) يقول ادوا الامانة ولو الى قاتل الحسين بن علي

۵ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ابراهيم بن هاشم عن اسمعيل بن مرار
عن يونس بن عبدالرحمن عن عمر بن يزيد قال سمعت الصادق جعفر بن محمد (ع) يقول اتقوا الله
وعليكم باء الامانة الى من ائتمنكم فلو ان قاتل امير المؤمنين عليه السلام ائتمنني على امانة لاديتها اليه

ای مرد حق از آسمان بلندتر است و عدالت از زمین پهناورتر است و نفس متکی بر خود از دریا غنی
تر است و دل کافر از سنگ سخت تر و حریص طمع کار از آتش سوزان تر و نومیدی از رحمت خدای عزوجل
از زمهریر سردتر و بهتان بر بیگناه از کوههای بلند سنگین تر است.

۲- امام صادق ع فرمود هر که متصدی یکی از کارهای مردم شود و عدالت کند و در خانه اش را
باز کند و پرده را بالا زند و در کارهای مردم نظر کند بر خدای عزوجل حق است که روز قیامت دل
ترسانش را آرام کند و او را ببهشت برد.

۳- امام صادق ع فرمود چون خدای عزوجل خیر رعیت خواهد سلطانی مهربان بآنها عطا کند و
وزیر عادل را برای او مقرر میدارد.

۴- امام صادق ع فرمود امانت را پس بدهید گرچه بکشنده حسین ع باشد.

۵- امام صادق ع فرمود از خدا بپرهیزید و هر کس بشما امانتی داد باورد کنید و اگر قاتل
امیر المؤمنین مرا امانتی سیارد باورد کنم.

۶ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابی عمیر عن هشام بن الحکم عن حمران بن اعین عن ابی حمزة الثمالي قال سمعت سيد العابدين علي بن الحسين بن ابی طالب (ع) يقول لشيعة عليكم بآداء الامانة فوالذي بعث محمداً بالحق نبياً لو ان قاتل ابی الحسين بن علي بن ابی طالب عليه السلام ائتمنى على السيف الذي قتله لاديته اليه

۷ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (ره) قال اخبرنا احمد بن محمد الكوفي الهمداني البزاز قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثنا جعفر بن سليمان عن عبدالله بن الفضل عن ابان بن عثمان الاحمر عن ابان بن تغلب عن سعيد بن جبیر عن ابن عباس قال لما اصاب آل يعقوب ما اصاب الناس من ضيق الطعام جمع يعقوب عليه السلام بنيه فقال يا بني انه بلغني انه يباع بمصر طعام طيب وان صاحبه رجل صالح لا يحبس الناس فاذهبوا اليه واشتروا منه طعاماً فانه سيحسن اليكم انشاء الله فتجهزوا و ساروا حتى وردوا مصر فادخلوا علي يوسف عليه السلام فعرفهم و هم له منكرون فقال لهم من انتم قالوا نحن اولاد يعقوب بن اسحق بن ابراهيم خليل الرحمن ونحن من جبل كنعان قال يوسف ولدكم اذاً ثلثة انبياء وما انتم بحلماة (بحكماء) ولا فيكم وقار ولا خشوع فلملكم جواسيس لبعض الملوك جئتم الي بلادى فقالوا ايها الملك لسنا بجواسيس ولا اصحاب حرب ولو تعلم بايينا اذاً لكرمنا عليك فانه نبى الله و ابن انبيائه و انه لمحزون قال لهم يوسف (ع) فمما حزنه وهو نبى الله و ابن انبيائه والجنة مأواه وهو ينظر اليكم في مثل عددكم وقوتكم فلعل حزنه انما هو من قبل سفهكم و جهلكم و كذبكم و كيدكم ومكركم قالوا ايها الملك لسنا بجهال ولا

۶ - امام چهارم بشيعيان خود مي فرمود بر شما باد اداى امانت؛ سو گندبا نکه محمدا بحق پيغمبرى مبعوث کرده اگر قاتل پدرم حسين همان شمشيرى که بسا آن پدر مرا کشته بمن امانت سپارد آن را بهوى رد کنم.

۷ - ابن عباس گوید چون قعطی بآل يعقوب رسيد پسرهای خود را جمع کرد گفت بمن خبر رسیده که در مصر گندم خوبى میفروشند و صاحبش مرد خوبى است و مردم را معطل نمیکند بروید از او گندمى بخرید که بشما احسان خواهد کرد انشاء الله بار بستند و بمصر رفتند و بيوسف وارد شدند آنها را شناخت ووى را نشناختند بآنها گفت شما کیانید؟ گفتند فرزندان يعقوب بن اسحق بن خليل الرحمن ساکن کوه کنعان، يوسف گفت سه پشت شما پيغمبر است و خود شما سبکسر و بی وقار و ترس شاید جاسوس بعضى ملوک باشید که بکشور من آمدید؟ گفتند پادشاهامانها جاسوسيم و نه نظامى و اگر پدر ما را ميشناختى بخاطر او ما را گرامى ميداشتى زیرا او پيغمبر و پيغمبرزاده است و غمنا گست گفت با اینکه پيغمبر و پيغمبرزاده است چرا غمنا گست با اینکه بهشت ميرود و شما فرزندانى

سفهاء ولا تاه الحزن من قبلنا ولكن كان له ابن كان اصغرنا سناً يقال له يوسف فخرج معنا الى الصيد فاكله الذئب فلم يزل بعده كثيباً حزينا با كياً فقال لهم يوسف (ع) كلکم من اب واحد، قالوا ابونا واحد وامنا تناشتی قال فماحمل اباکم علی ان سرحکم کلکم الاحبس منکم واحداً یأس به ويستریح الیه قالوا قد فعل قد حبس منا واحداً هو اصغر ناسناً قال ولم اختاره لنفسه من بینکم قالوا لانه احب اولاده الیه بعد یوسف فقال لهم یوسف (ع) اني احبس منکم واحداً یكون عندی و ارجعوا الی ایکم و اقرأوه منی السلام و قولوا له یرسل الی بابنه الذی زعمتم انه حبسه عنده لیخبرنی عن حزنه و ما الذی احزنه و عن سرعة الشیب الیه قبل او ان مشیبه و عن بكائه و ذهاب بصره فلما قال هذا اقترعوا بینهم فخرجت القرعة علی شمعون فامر به فحبس فلما ودعوا شمعون قال لهم یا اخوتاه انظروا ماذا وقعت فیہ و اقرؤا والدی منی السلام فودعوه و ساروا حتی وردوا الشام و دخلوا علی یعقوب (ع) و سلموا علیه سلاماً ضعیفاً فقال لهم یا بنی مالکم تسلمون سلاماً ضعیفاً و مالی لا اسمع فیکم صوت خلیلی شمعون قالوا یا ابانا انا جنناک من عند اعظم الناس ملکاً لم یر الناس مثله حکماً و علماً و خشوعاً و سکینه و وقاراً و لئن کان لك شبيه انه لشیبک و لکننا اهل بیت خلقنا للبلاء اثمنا الملك و زعم انه لا یصدقنا حتی ترسل معنا ابن یامین برسالة منک یخبره عن حزنک و عن سرعة الشیب الیک قبل او ان المشیب و عن بكائك و ذهاب بصرک فظن

را مینگرد با این عدد و توانایی شاید غم او از سبکسری و نادانی و دروغ و نیرنگ و مکر شما باشد؟ گفتند پادشاهامان ما سبکسریم و نه نادان و غمش از ما نیست پسر کوچکتری از ما بنام یوسف داشت با ما بشکار آمد و گریه او را خورد و از آن تاریخ افسرده و غمناک است، فرمود شما همه از یک پدرید گفتند پدر ما همه یکی است ولی مادران متعدد داریم، فرمود چرا پدر شما همه را فرستاد و یکی را نگهداشت که با او انس گیرد و استراحت کند؟ گفتند چنین کرده است کوچکتر از ما را نگهداشته است، فرمود چرا او را از میان شما اختیار کرده؟ گفتند چون بعد از یوسف او محبوبتر بن فرزندان ما شد، یوسف فرمود من هم یکی از شما را نگهدارم شما نزد پدر بر گردید و سلام مرا باو برسانید و بگوئید آن پسر خود را که میگوئید نگهداشته برای من فرستد تا بمن از سبب غم او و شتاب در پیری او و از سبب گریه و رفتن دید او خبر دهد چون چنین گفت میان خود قرعه زدند بنام شمعون در آمد دستور داد او را بازداشت کردند و چون او را وداع کردند گفت ای برادر ها ملاحظه کنید چه گرفتاری شدم و بیدرم از جانب من سلام برسانید او را وداع کردند و بشام برگشتند و بر یعقوب وارد شدند و سلام سستی دادند، به آنها گفت فرزندانم چرا سست سلام میدهید و آواز محبوبم شمعون را نمیشنوم گفتند پدرجان ما از نزد بزرگترین پادشاهی آمدیم که مردم مانند او را در علم و حکمت و خشوع و سکینه و وقار ندیدند و اگر برای تو مانند ای باشد او است ولی ما خاندان برای بلا خلق شدیم پادشاه ما را متهم کرد و اظهار داشت ما را تصدیق نکند تا ابن یامین را بعنوان ایلچی نزد او بفرستی تا با او از سبب غم و سرعت پیری و گریه و رفتن دید تو خبر دهد

يعقوب (ع) ان ذلك مكر منهم فقال لهم يا بنى بئس العادة عادتكم كلما خرجتم فى وجه نقص منكم واحد لا ارسله معكم فلما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت اليهم بغير علم منهم اقبلوا الى ابيهم فرحين قالوا يا ابانا ما رآى الناس مثل هذا الملك اشد اتقاء للاثم منه رد علينا بضاعتنا مخافة الاثم وهى بضاعتنا ردت الينا ونمير اهلنا ونحفظ اخانا ونزداد كيل بغير ذلك كيل يسير قال يعقوب قد علمتم ان ابن يامين احبكم الى بعد اخيكم يوسف وبه انسى واليه سكونى من بين جماعتكم فلن ارسله معكم حتى تؤتون موثقاً من الله لتأتنى به الا ان يحاط بكم فضمنه يهودا فخرجوا حتى وردوا مصر فدخلوا على يوسف فقال لهم هل بلغت رسالتى قالوا نعم وقد جئناك بجوابها مع هذا الغلام فسله عما بدالك قال له يوسف بما ارسلك ابوك الى يا غلام قال ارسلنى اليك يقرئك السلام ويقول انك ارسلت الى تسألنى عن حزنى وعن سرعة الشيب الى قبل اوان المشيب وعن بكائى وذهاب بصرى فان اشد الناس حزناً وخوفاً اذ كرههم للمعاد و انما اسرع الشيب الى قبل اوان المشيب لذكر يوم القيمة و ابكائى وبيض عينى الحزن على حبيبى يوسف وقد بلغنى حزنى بحزنى واهتمامك بامرى فكان الله لك جازياً ومثيباً و انك ان تصلنى بشىء انا اشد فرحاً به من ان تعجل على ولدى ابن يامين فانه احب اولادى الى بعد يوسف فاونس به وحشتى واصل به و وحدتى و تعجل على بما استعنين به على عيالى فلما قال هذا خنقت يوسف (ع) العبرة ولم يصبر حتى قام

يعقوب پنداشت این هم نیرنگی است فرمود بد شیوه‌ای دارید بهر سو میروید یکی از شما گم میشود من اورا با شما نیفرستم چون بارهای خود را گشودند دیدند کالامی که بمصر بردند بآنها برگشته خشنود نزد پدر آمدند و گفتند ملکی بمانند او نیست برای پرهیز از گناه کالای ما را بمارد کرده و این کالای ما است که بمابرگشته ما برای خاندان خود خواربار میآوریم و برادر خود را نگهداری میکنیم و یکبار شتر اضافه میستائیم این اندکی است که آوردیم.

يعقوب فرمود شما میدانید پس از يوسف ابن يامين محبوبتر شما است نزد من و انس و آرام من از همه شما باواست اورا نفرستم باشما تا پیمان الهی بمن دهید که اورا باخود بیاورید جز آنکه همه گرفتار شوید یهودا ضمانت اورا کرد و بمصر نزد يوسف برگشتند، فرمود پیغام مرا رساندید ؟ گفتند آری جواب آنرا با این پسرک آوردیم هرچه خواهی از او پیرس فرمود چه پیغامی از بدرت برابم داری؟ گفت مرا فرستاده بتو سلام برسانم و میگوید فرستادی از من پیرسی چرا غمناهم وزود پیرشدم و گریه و رفتن دیدم از چیست بدانکه سخت تر غم و ترس از کیست که بیشتر بیاد قیامت است و من بیاد قیامت زود پیر شدم و گریه و رفتن دیدم من از فراق محبوبم يوسف است و بمن خبر دادند که تو از غم من غمینی و توجه بکار من داری خدا بتو پاداش و ثواب دهد تو بهترین خشنودی مراد در سال پسر ابن يامين بدان که پس از يوسف محبوبتر اولاد منست که باو انس دارم تنهایی خود را باو جبران کنم و زودتر خوارباری برای عیالم بفرست چون چنین گفت يوسف را گسریه

فدخل البيت و بكى ساعة ثم خرج اليهم و امر لهم بطعام و قال ليجلس كل بنى ام على مائدة فجلسوا وبقى ابن يامين قائما فقال له يوسف مالك لم تجلس فقال له ليس لي فيهم ابن ام فقال له يوسف افما كان لك ابن ام فقال له ابن يامين بلى فقال له يوسف فما فعل قال زعم هؤلاء ان الذئب اكله قال فما بلغ من حزنك عليه قال ولد لي اثني عشر ابنا كلهم اشتق له اسما من اسمه فقال له يوسف اراك قدعا نقت النساء و شممت الولد من بعده فقال له ابن يامين ان لي ابا صالحا و انه قال لي تزوج لعل الله عزوجل يخرج منك ذرية يثقل الارض بالتسبيح فقال له يوسف تعال فاجلس على مائدتي فقال اخوة يوسف لقد فضل الله يوسف و اخاه حتى ان الملك قد اجلسه معه على مائدته فامر يوسف ان يجعل صواع الملك في رحل ابن يامين فلما تجهزوا اذن مؤذن ايها العير انكم لسارقون قالوا و اقبلوا عليهم ماذا تفقدون قالوا نفقد صواع الملك و لمن جاء به حمل بعير و انابه زعيم قالوا تالله لقد علمتم ما جئنا لنفقد في الارض و ما كنا سارقين و كان الرسم فيهم و الحكم ان السارق يسترق و لا يقطع قالوا فما جزاؤه ان كنتم كاذبين قالوا جزاؤه من وجد في رحله فهو جزاؤه كذلك نجزي الظالمين فبدأ باوعيتهم قبل و عاء اخيه ثم استخرجها من و عاء اخيه فحبسه فقال اخوته لما اصابوا الصواع في و عاء ابن يامين ان يسرق فقد سرق اخ له من قبل فاسرها

گرفت و نتوانست خودداری کند برخاست و باندرون رفت و ساعتی گریست و نزد آنها آمد و دستور داد غذا برای آنها آوردند و گفت هر برادری پهلوی برادر مادری خود نشیند ابن یامین تنها ماند و باو گفت تو چرا نشینی گفت من برادر مادری ندارم، گفت تو از مادرت برادر نداشتی؟ گفت چرا فرمود چه شد؟ گفت اینها گمان دارند که گرك اورا خورده گفت چه اندازه در غم اوئی؟ گفت پس از او دوازده پسر بمن روزی شده که نام همه را از نام او باز گرفتم فرمود پس از او زنان رادر آغوش گرفتی و بوی فرزندان شنیدی؟ گفت من پدر نیکی دارم که فرمود زن بگیر شاید خدای عزوجل از تو نسلی آورد که زمین را با تسبیح خود سنگین سازد.

یوسف فرمود بیا سرسفره من بنشین، برادران گفتند خدا یوسف را تا آنجا برتری داد که برادر او همسفره و جلیس پادشاه شد یوسف دستور داد پیمانه خزانه شاهی را دربار ابن یامین نهادند و چون باز بستند و کوچ کردند جارچی فریاد کرد ای کاروان شما دزدید رو باو کردند و گفتند چه از شما گم شده؟ گفتند پیمانه پادشاه و هر که بیاورد یکبار شتر باو داده شود و من متعهد آنم، گفتند بخدا شما میدانید که ما نیامدیم در زمین فساد کنیم و دزد نیستیم قانون در نزد آنها این بود که دزد را بنده کنند دستش را ببرند برسیند جزای آن دزد چیست؟ اگر شما دروغگو باشید، گفتند جزای هر که پیمانه دربارش درآید اینست که خود او را بگیرند ما ستمکاران را چنین مجازات کنیم، شروع بیازرسی بارهای برادران کردند و آن را از بار ابن یامین درآوردند و وی را بازداشت کردند برادران ابن یامین که دیدند پیمانه از بار او درآمد گفتند اگر دزدی کرد برادر او هم در پیش دزدی کرده یوسف این اظهار را در نهاد خود نهفت و اظهاری نکرد و بآنها گفت موقعت شما

یوسف فی نفسه ولم یبدها لهم قال انتم شرمکانه والله اعلم بما تصفون قالوا یا ایها العزیز ان له اباً شیخاً کبیراً فخذ احدنا مکانه انا نریک من المحسنین قال معاذ الله ان نأخذ الامن وجدنا متاعنا عنده انا اذا لظالمون فلما استیأسوا منه خلصوا نجیاً قال کبیرهم الم تعلموا ان اباکم قد اخذ علیکم موثقاً من الله ومن قبل ما فرطتم فی یوسف فلن ابرح الارض حتی یاذن لی ابی اویحکم الله لی وهو خیر الحاکمین ارجعوا الی ابیکم فقولوا یا ابانا ان ابنک سرق و ماشهدنا الابما علمنا و ما کنا للغیب حافظین واسئل القرية التي کنا فیها و العیر التي اقلبنا فیها و انا لصادقون فلما رجعوا الی ابیهم قالوا ذلك له قال ان ابنی لا یسرق بل سولت لکم انفسکم امر آ فصر جمیل عسی الله ان یأتینی بهم جمیعاً انه هو العلیم الحکیم ثم امر بنیه بالتجهیز الی مصر فساروا حتی اتوا مصر فدخلوا علی یوسف و دفعوا الیه کتاباً من یعقوب یتعطفه فیہ و یسئله رد ولده علیه فلما نظر فیہ خنقته العبرة ولم یصبر حتی قام فدخل البیت فبکا ساعة ثم خرج الیهم فقالوا له یا ایها العزیز مسنا و اهلنا الضر و جئنا بیضاعة مزجاة فاوف لنا الکیل و تصدق علینا ان الله یجزی المتصدقین فقال لهم یوسف هل علمتم ما فعلتم بیوسف و اخیه انتم جاهلون قالوا ائنا لانت یوسف قال اذا یوسف و هذا اخی قدمن الله علینا انه من یتق و یصبر فان الله لا یضیع اجر المحسنین قالوا تالله لقد آتک

بدر از اینهاست و خدا دانایتر است بدانچه وصف کند، گفتند ای عزیز او پدر پیری دارد یکی از ماها را بجای او بگیر ما تو را خوشرفتار می بینیم، گفت پناه بخدا که ما کسی را بگیریم جز آنکه مال خود را نزد او یافتیم، در این هنگام خود ما از ستمکارانیم، چون از او نومید شدند جلسه خصوصی ترتیب داده و بزرگ آنها گفت نمیدانید پدر از شما پیمان گرفته بگواهی خدا که ابن یامین را بر گردانید و بیشتر هم با یوسف چه تقصیری کردید من از این زمین نروم تا پدرم اجازه دهد یا خدا حکمی کند برایم که بهترین حاکمانست شما نزد پدر بر گردید و بگوئید سرت دزدی کرد و ما گواهی ندهیم جز بدانچه دانیم و حافظ غیب نبودیم پسر از شهری که در آن بودیم و از کاروانی که با آن آمدیم و محققاً ما راستگوئیم چون نزد پدر برگشتند و چنین گفتند فرمود محققاً پسر دزدی نمیکند و نفس شماست که کاری ناشایست را در نظر شما جلوه داد و من شکیبانی نیک خود را دنبال کنم امید است خدا همه را باهم نزد من آورد برستی او دانا و حکیمست سپس دستور داد پسرانش آماده برای مصر شوند، بمصر رفتند نزد یوسف و نامه محبت آمیزی از یعقوب برایش بردند که در آن خواسته بود فرزندانش را باو برگرداند.

چون چشم یوسف بنامه او افتاد گریه اش گرفت و نتوانست خودداری کند و برخاست باندرون رفت و ساعتی گریست و بیرون آمد اولاد یعقوب گفتند ایا عزیز بما و خاندان ما سختی رسیده و کالای اندکی آوردیم تو کیل تمامی بما بده و بما تصدق کن برستی خدایکو کارانرا! پاداش دهد، یوسف گفت میدانید با یوسف و برادرش چه کردید وقتی نادان بودید، گفتند گویا تو خود یوسفی؟ گفت ها من یوسفم و این برادر منست محققاً خدا بما منت نهاده هر که تقوی و صبر پیشه کند خدا

الله علينا وان كنا لخطئين قال لا تريب عليكم اليوم يغفر الله لكم وهو ارحم الراحمين ثم امرهم بالانصراف الى يعقوب وقال لهم اذهبوا بقميصي هذا فالقوه على وجه ابي يأت بصيراً وا أتوني باهلكم اجمعين فهبط جبرئيل على يعقوب فقال يا يعقوب الا اعلمك دعاء يرد الله عليك به بصرك و يرد عليك ابنيك قال بلى قال قل ما قاله ابوك آدم فتاب الله عليه وما قاله نوح فاستوت به سفينته على الجودي ونجى من الغرق وما قاله ابوك ابراهيم خليل الرحمن حين التقى فى النار فجعلها الله عليه برداً وسلاماً فقال يعقوب وما ذاك يا جبرئيل فقال قل يا رب اسئلك بحق محمد و على و فاطمة و الحسن و الحسين ان تأتيني بيوسف و ابن يامين جميعاً وترد على عيني فما استتم يعقوب (ع) هذا الدعاء حتى جاء البشير فالقى قميص يوسف عليه فارتد بصيراً فقال لهم الم اقل لكم انى اعلم من الله ما لاتعلمون قالوا يا ابانا استغفر لنا ذنوبنا انا كنا خاطئين قال سوف استغفر لكم ربى انه هو الغفور الرحيم فروى فى خبر عن الصادق عليه السلام انه قال اخرهم الى السحر فاقبل يعقوب الى مصر و خرج يوسف ليستقلبه فهم بان يترجل ليعقوب ثم ذكر ما فيه من الملك فلم يفعل فنزل عليه جبرئيل فقال له يا يوسف ان الله عزوجل يقول لك ما منعك ان تنزل الى عبدى الصالح ما كنت فيه ابسط يدك فبسطها فخرج من بين اصابعه نور فقال ما هذا يا جبرئيل فقال هذا انه لا يخرج من صلبك نبى

اجر محسنان را ضایع نسازد، گفتند بخدا که خدا تو را بر ما برگزید و ما خطا کار بودیم فرمود باکی بر شما نیست امروز خدا شمارا بیامرزد و او ارحم الراحمین است، سپس دستور داد نزد یعقوب برگردند و گفت این پیراهن مراهم بپرید بروی او افکنید تا بینا شود و همه خاندان خود را نزد من آورید جبرئیل بیهقوب نازل شد و گفت بتو دعای نیاموزم که خدا دیده ترا برگرداند و فرزند ترا بتو برگرداند؛ گفت چرا گفت همان را بگو که پدرت آدم گفت و خدا توبه اش پذیرفت، نوح گفت کشتی او بر جودی استوار شد و از غرق نجات یافت و پدرت ابراهیم خلیل الرحمن وقتی در آتش افکندند گفت و خدا آنرا بر او سرد و سالم ساخت، یعقوب گفت جبرئیل آن چیست؟ گفت بگو پروردگار از تو خواهم بحق محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین که یوسف و ابن یامین مرا باهم بیاوری و چشم را بمن برگردانی هنوز دعای یعقوب تمام نشده بود که بشیر آمد و پیراهن یوسف را بر او افکند و بینایی او برگشت و به آنها گفت بشما نگفتم من از جانب خدا چیزی میدانم که شما نمیدانید گفتند پدر جان برای ما آمرزش گناهان ما را بخواه که ما خطا کاریم فرمود محققاً از پروردگار خود برای شما آمرزش جویم که او آمرزنده و مهربانست.

در خبری از امام صادق است که برای استغفار آنها منتظر سحر شد - یعقوب بمصر آمد و یوسف از او استقبال کرد و خواست با احترام او پیاده شود و ابهت شاهی مانعش شد و پیاده نشد جبرئیل باو نازل شد و گفت ای یوسف خدای عزوجل میفرماید چرا جلوه بندیده صالحم پیاده نشدی بواسطه مقامی که داری دست را بگشا آنرا گشود و نوری از میان انگشتانش بیرون شد گفت ای جبرئیل این چه بود؟

ابداً عقوبة بما صنعت بيعقوب اذ لم تنزل اليه فقال يوسف ادخلوا مصر ان شاء الله آمنين ورفع ابويه على العرش و خرواله سجداً فقال يوسف ليعقوب يا ابت هذا تاويل رؤياي من قبل قد جعلها ربي حقاً الى قوله توفني مسلماً والحقني بالصالحين فروى في خبر عن الصادق عليه السلام انه قال دخل يوسف السجن وهو ابن ائمتي عشرة سنة ومكث فيه ثمان عشرة سنة وبقى بعد خروجه ثمانين سنة فذلك مائة سنة وعدرسين (وفي هذا اليوم بعد المجلس)

حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا ابوغسان النهدي قال حدثنا يحيى بن سلمة بن كهيل عن ابيه عن ابي ادريس عن المسيب بن نجية عن علي انه قيل له حدثنا عن اصحاب محمد صلى الله عليه وآله حدثنا عن ابي ذر الغفاري قال علم العلم ثم او كاه وربط عليه رباطاً شديداً قالوا فعن حذيفة قال تعلم اسماء المنافقين قالوا فعن عمار بن ياسر قال مؤمن ملئ مشاشه ايماناً نسي اذا ذكر قيل فعن عبدالله بن مسعود قال قرء القرآن فنزل عنده قالوا فحدثنا عن سلمان الفارسي قال ادرك علم الاول والاخر وهو بحر لا ينزح وهو منا اهل البيت قالوا فحدثنا عنك يا امير المؤمنين قال كنت اذا سئلت اعطيت واذا سكت ابديت

گفت برای آن بود که از پشت تو هرگز پیغمبری بر نیاید برای آنچه با یعقوب کردی و پیاده نشدی یوسف گفت همه آسوده وارد مصر شوید و پدر و مادرش را بر سر تخت بر آورد و همه برابرش رو بر خاک نهادند و پدر گفت بدرجان این بود تاویل خواب پیشینم که خدا آن را بر جانمود تا اینکه گفت خدایا مرا مسلمان بمیران و بنیکان برسان.

در خبری از امام صادق ع روایت شده که یوسف دوازده ساله بود که بزندان رفت و در آنجا هجده سال ماند و پس از آن هم هشتاد سال زیست و این صد و ده سال شد و در این روز بعد از جلسه حدیث دیگری ذکر شد که مسیب بن نجبه از علی ع روایت کرده که با آنحضرت عرض شد که احوال اصحاب محمد را برای ما بازگو، بگو ابوذر چگونه بود، فرمود دانش آموخت و آن را در انبان کرد و سرش را محکم بست گفتند حذیفه چگونه بود، فرمود نام منافقان را فرا گرفت، گفتند عمار یاسر را بگو، فرمود تا استخوان گردن پراز ایمان بود و فراموش میکرد ولی چون بیادش میآوردند یادآور میشد، از عبدالله بن مسعود پرسیدند، فرمود قرآن را خوب خوانده بود و نزد او نازل شده بود گفتند از سلمان فارسی بازگو، گفت دانش اول و آخر را آموخت و دریائی بود که تمام نمیشد و از ما خانواده است گفتند از خودت بازگو، فرمود من هر گاه میبوسیدم بمن میدادند و هر گاه خاموش بودم با من آغاز سخن میشد.

المجلس الرابع و الاربعون

يوم الثلاثاء لخمس بقين من صفر من سنة ثمان وستين وثلثمائة

- ۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحسن بن محبوب عن ابي ايوب عن محمد بن مسلم عن ابي جعفر الباقر (ع) قال سمعته يقول ما احسن الحسنات بعد السيئات وما اقبح السيئات بعد الحسنات
- ۲ - حدثنا ابي قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن هرون بن الجهم عن المفضل بن صالح عن سعد بن طريف عن ابي جعفر الباقر (ع) قال الظلم ثلاثة ظلم يغفره الله و ظلم لا يغفره الله و ظلم لا يدعه الله فاما الظلم الذي لا يغفره الله عز و جل فالشرك بالله و اما الظلم الذي يغفره الله عز و جل فظلم الرجل نفسه فيما بينه و بين الله عز و جل و اما الظلم الذي لا يدعه الله عز و جل فالمدائنة بين العباد و قال ما يأخذ المظلوم من دين الظالم اكثر مما يأخذ الظالم من دنيا المظلوم.
- ۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (زه) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن فضالة بن ابوب عن يحيى الحلبي عن ابيه عن عبدالله بن سليمان عن ابي جعفر الباقر (عليه السلام) انه قال لرجل يا فلان لا تجالس الاغنياء فان العبد بجالسهم وهو يرى ان لله عليه نعمة فما يقوم حتى يرى ان ليس لله عليه نعمة .

مجلس چهارم و چهارم - روز سه شنبه ۵ روز از صفر سال ۴۶۸ هـ

- ۱- امام باقر (ع) میفرمود چه اندازه حسنت پس از سیئات خوب است و چه اندازه سیئات پس از حسنت زشت است.
- ۲- امام باقر (ع) فرمود ستم سه گونه است ستمی که خدا میآمرزد و ستمی که خدا نیامرزد و ستمی که وانگندارد، آنکه خدا نیامرزد شرک بخداست و آنکه بیامرزد ستم بر نفس است و آنکه وانگندارد حق بندگانش بر یکدیگر، فرمود آنچه مظلوم از دین ظالم بستاند بیشتر از آنست که ظالم از دنیای مظلوم میستاند.
- ۳- امام باقر (ع) فرمود بمردی ای فلانی با تو انگران منشین زیرا بنده خدا معتقد است که خدا باو نعمت داده و از بر آنها بر نخیزد مگر آنکه این عقیده از او سلب شده.

۴ - حدثنا محمد بن علی ما جیلویہ (ره) قال حدثنا عمی محمد بن ابی القاسم عن احمد بن محمد بن خالد عن علی بن الحکم عن المفضل عن جابر عن ابی جعفر الباقر (ع) فی قول الله عز وجل و قولوا للناس حسناً قال قولوا للناس احسن ما تحبون ان یقال لکم فان الله عز وجل یبغض اللعان السباب الطعان علی المؤمنین الفاحش المتفحش السائل الملحف ویحب الحی الحلیم العفیف المتعفف .

۵ - حدثنا علی بن احمد بن عبد الله بن احمد بن ابی عبدالله البرقی عن ابيه عن احمد بن ابی عبد الله عن الحسن بن سعید قال حدثنا ابراهیم بن ابی البلاد عن عبدالله بن الولید الوصافی قال قال ابو جعفر الباقر (ع) صنائع المعروف تقی مصارع السوء و کل معروف صدقة و اهل المعروف فی الدنیا اهل المعروف فی الآخرة و اهل المنکر فی الدنیا اهل المنکر فی الآخرة و اول اهل الجنة دخولا الی الجنة اهل المعروف و ان اول اهل النار دخولا الی النار اهل المنکر.

۶ - حدثنا حمزة بن محمد بن احمد العلوی (ره) فی رجب سنة تسع و ثلثین و ثلاثمائة قال اخبرنی علی بن ابراهیم بن هاشم فیما كتب الی سبعة سبع و ثلاثمائة قال حدثنا ابی عن الحسن بن محبوب عن هشام بن سالم عن حبیب السجستانی عن ابی جعفر الباقر (ع) قال فی النوریه مکتوب فیما ناجی الله عز وجل به موسی بن عمران (ع) یا موسی خفنی فی سر امرک احفظک من وراء عورتک و اذ کرنی فی خلواتک و عند سرور لذتک اذ کرک عند غفلاتک و املک غضبک عن من ملکک علیه اکف عنک غضبی و اکتم مکنون سری فی سریرتک و اظهر فی علانیتک المداراة عنی لعدوی و عدوک من خلقتی ولا تستب لی عندهم باظهارک مکنون سری فتشرك عدوک

۴- امام باقر(ع) در تفسیر قول خدا **قولوا للناس حسناً** فرمود ب مردم بهتر آنچه را بگوئید که دوست دارید بشما گویند زیرا خدای عزوجل لمن کننده دشنام گو و طعنه زن بر مؤمنان را دشمن دارد آنکه فحش دهد و هرزگی گوید و پرتوقع و پراصرار است و دوست دارد شره مگین و بردبار و عفیف و آبرومندرا.

۵- امام باقر(ع) فرمود کارهای خوب از مرگهای بد نگهداری کند و هر خوش رفتاری صدقه است و اهل خوش رفتاری در دنیا خوش رفتاران در آخرتند و زشتکاران دنیا زشتکاران آخرتند اول کسیکه بیهشت رود خوش رفتارها یابد و اول کسیکه بدودخ رود بدکارانند.

۶- امام باقر(ع) فرمود در تورات ضمن آنچه خدای عزوجل باموسی بن عمران راز گفته نوشته است ای موسی از من در نهان کار خود بترس تا تو را نسبت بمیو بت حفظ کنم، در خلوت و هنگام مسرت خود بیاد من باش تا در هنگام غفلت تو تو را یاد کنم؛ از هر که تو را بر او اختیار دادم خشم خود را ملاحظه کن تا خشمم را از تو بازدارم، سر نهان مرا در درون خود حفظ کن و در آشکارت بادشمن من و خودت از خلق مدارا کن و مرا نزد آنها در معرض دشنام میاور باظهار سر نهانم تا بادشمن خودت

وعدوی فی سبی •

۷- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابی عمیر عن ابان بن عثمان عن سعد بن طریف عن الأصبع بن نباته قال كان امیر المؤمنین عليه السلام يقول في سجوده انا جيك ياسیدی كما يناجی العبد الذلیل مولاه و اطلب اليك طلب من يعلم انك تعطى ولا ينقص مما عندك شيء واستغفرک استغفار من يعلم انه لا يغفر الذنوب الا انت واتو كل عليك تو كل من يعلم انك على كل شيء قدير .

۸- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابی الخطاب قال حدثني ابو حفص عمرو بن خالد عن اخيه سفيان بن خالد عن ابی عبدالله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال من استغفر الله عز و جل بعد العصر سبعين مرة غفر الله له ذلك اليوم سبعمائة ذنب فان لم يكن له فلا يبه فان لم يكن لايه فلا مه فان لم يكن لامه فلا خيه فان لم يكن لايه فلا خته فان لم يكن لاخته فلا اقرب .

۹- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابی عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن ابی الصهبان عن ابی عمران الارمني عن عبدالله بن الحكم عن جابر عن ابی جعفر الباقر (ع) قال قلت له ان قوما اذا ذكروا بشيء من القرآن او حدثوا به صعق احدهم حتى يرى انه لو قطعت يداه و رجلاه لم يشعر بذلك فقال سبحان الله ذاك من الشيطان ما بهذا امروا انما هو اللين والرقة والدمعة والوجل .

ودشمنم دردشنام بر من شريك باشی .

۷- اصبع بن نباته گوید امیر المؤمنین در سجودش میگفت ای آقایم باتو راز گویم چنانچه بنده ذلیل با مولای خود راز گوید و از تو خواستارم بمانند کسیکه میداند تو عطا میکنی و از آنچه نزد تو است کم نیاید و از تو آمرزشجویم مانند کسیکه جز تو گناه را نیامرزد و بتو توکل دارم چون کسیکه میداند تو بر هر چیز توانائی .

۸- امام صادق فرمود هر که بعد از نماز عصر هفتاد بار استغفار کند خدا در آن روز هفتصد گناه او را بیامرزد و اگر نداشته باشد گناه پدرش را بیامرزد و اگر نه گناه مادرش را و اگر او هم نداشته باشد گناه برادرش را و اگر او هم نداشته باشد گناه خواهرش را و اگر او هم ندارد از خویشان نزدیکتر را بترتیب .

۹- جابر گوید با امام باقر عرض کردم مردمی باشند که چون آیه قرآنی بیاد آنها آرد با از آن بازگویی برای آنها از خود بیخود میشوند تا آنجا که بنظر میآید اگر دو دست و دو پای آنها را ببرند خبردار نمیشوند، فرمود سبحان الله این حالت از شیطانست بدان دستور ندارند همانا

۱۰ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن الحسن بن محبوب عن هشام بن سالم عن عمارة بن موسى الساباطي عن ابي عبدالله الصادق (ع) قال من صلى الصلوات المفروضات في اول وقتها فقام حدودها رفعها الملك الى السماء بيضاء نقية و هي تهتف به حفظك الله كما حفظتني و استودعك الله كما استودعني ملكاً كريماً و من صلاها بعد وقتها من غير علة فلم يقم حدودها رفعها الملك سوداء مظلمة و هي تهتف به ضيعتني ضيعك الله كما ضيعتني و لارعاك الله كما لم ترعني ثم قال الصادق (ع) ان اول ما يسئل عنه العبد اذا وقف بين يدي الله جل جلاله الصلوات (عن الصلوات) المفروضات و عن الزكوة المفروضة و عن الصيام المفروض و عن الحج المفروض و عن ولايتنا اهل البيت فان اقر به ولايتنا ثم مات عليها قبلت منه صلواته و صومه و زكوته و حجه و ان لم يقر بولايتنا بين يدي الله جل جلاله لم يقبل الله عز و جل منه شيئاً من اعماله و بهذا الاسناد عن الحسين بن محبوب عن عبد العزيز عن ابن ابي يعفور قال قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام اذا صليت صلوة فريضة فصلها لوقتها صلوة مودع يخاف ان لا يعود اليها ابداً ثم اصرف ببصرك الى موضع سجودك فلو تعلم من عن يمينك و شمالك لاحسنت صلواتك واسلم انك بين يدي من يراك ولا تراه.

۱۱ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق قال حدثنا ابو احمد عبد العزيز بن يحيى الجلودى البصرى قال حدثنا محمد بن زكريا قال حدثنا شعيب بن واقد قال حدثنا القاسم بن بهرام عن ليث عن مجاهد عن ابن عباس و حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق قال حدثنا ابو احمد عبد العزيز بن

انتر قرآن نرمی و رقت قلب واشك و ترس است.

۱۰- امام صادق (ع) فرمود هر که نمازهای واجب را در اول وقت بخواند و درست ادا کند فرشته آن را باک و درخشان با آسمان رساند و آن نماز فریاد زند خدا نگهت دارد چنانچه نگهم داشتی و تورا بخدا سپارم چنانچه مرا سپردی بفرشته ای کریم و هر که بی عذری بی وقت آن را بخواند و درست ادا کند فرشته آن را سیاه و تاریک بالا برد و آن نماز فریاد کشد خدا ضایع کند چنانچه ضایع کردی و رعایت نکنند چنانچه رعایت نکردی سپس امام صادق (ع) فرمود چون بنده برابر خدا ایستد اول پرسش او از نمازهای واجب و از زکوة واجب و از روزه واجب و از حج واجب و از ولایت ما خاندانست و اگر معترف به ولایت ما خاندان باشد و بر آن عقیده ببرد نماز و روزه و زکوة و حج او پذیرفت است و اگر برابر خدا اتراف به ولایت ما نکند خدا چیزی از اعمال او نپذیرد بهمین سبب امام صادق (ع) فرمود چون نماز واجب میخوانی در وقت بخوان و با آن وداع کن که گویا که میترسی بدان برنگردی و دیده بجای سجده ات بینداز، اگر بدانی کسی طرف راست باچپ تو است خوب نماز میخوانی بدانکه تو برابر کسی هستی که تورا می بیند و اورا نمی بینی.

۱۱- امام صادق از پدرش در تفسیر (سوره هل اتی آیه ۷) وفا میکنند بندر، فرمود من و حسین

یحیی الجلودی قال حدثنا الحسن بن مهران قال حدثنا مسلمة بن خالد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عليه السلام في قوله عز وجل يوفون بالندى قال مرض الحسن والحسين (ع) وهما صبيان صغيران فعادهما رسول الله صلى الله عليه وآله و معه رجلان فقال احدهما يا ابا الحسن لو نذرت في ابنيك نذراً ان الله عافاهما فقال اصوم ثلاثة ايام شكراً لله عز وجل وكذلك قالت فاطمة (ع) وقال الصبيان ونحن ايضا صوم ثلاثة ايام وكذلك قالت جاريتهم فضة فالبسم الله عافية فاصبحوا صياماً وليس عندهم طعام فانطلق علي عليه السلام الى جار له من اليهود يقال له شمعون يعالج الصوف فقال هل لك ان تعطيني جزء من صوف تغزلها لك ابنة محمد بثلاثة اصوع من شعر قال نعم فاعطاه فجاء بالصوف والشعير واخبر فاطمة (ع) فقبلت و اطاعت ثم عمدت فغزلت ثلث الصوف ثم اخذت صاعاً من الشعير فطحنته و هجنته و خبزت منه خمسة اقراص لكل واحد قرصاً و صلى علي عليه السلام مع النبي صلى الله عليه وآله المغرب ثم اتى منزله فوضع الخوان و جلسوا خمستهم فاول لقمه كسرها علي عليه السلام اذا مسكين قد وقف بالباب فقال السلام عليكم يا اهل بيت محمد انا مسكين من مساكين المسلمين اطعموني مما تأكلون اطعمكم الله علي موايد الجنة فوضع اللقمة من بده ثم قال :

فاطم ذات المجد واليقين يا بنت خير الناس اجمعين اما ترين البائس المسكين
جاء الى الباب له حنين يشكو الى الله و يستكين يشكو الينا جائعاً حزين

که کودک بودند بیمار شدند رسول خدا ص با دو مرد بیبادت آنها آمد یکی از آنها گفت ای ابوالحسن اگر برای دو فرزندت نذری میکردی خدا آنها را شفا میداد فرمود سه روز بشکرانه خدا روزه میدارم و فاطمه (ع) هم چنین گفت و حسن و حسین هم گفتند ما هم سه روز روزه میداریم و کنیزشان فضه هم چنین نذری کرد خدا جامه عافیت بپوش آنها نمود صبح نیت روزه داشتند و طعامی نداشتند علی ع نزد همسایه یهودی خود شمعون که شغل پشم داشت رفت و فرمود میتوانی مقداری پشم بمن بدهی که دختر محمد برایت برسد و سه صاع جو در عوض آن بدهی گفت آری بمقداری پشم با جواباً حضرت داد او و فاطمه خبر داد و قبول کرد و اطاعت نمود و یکسوم پشم را درشت و یک صاع جو را برداشت آسیا کرد و خمیر کرد و پنج قرص نان از آن پخت برای هر تن قرصی علی نماز مغرب را با پیغمبر خواند و بمنزل آمد و سفره گسترده و هر پنج نشستند افطار کنند اول لقمه را که علی ع برداشت مسکینی بدر خانه ایستاد و گفت درود بر شما ای اهل بیت محمد من مسکینی از مساکین مسلمانانم مرا اطعام کنید از آنچه میخورید خدا از طعام بهشت بشما بخوراند لقمه را از دست نهاد و فرمود :

ای صاحب مجد و یقین	ای دخت خیر الناس کل اجمعین
بر در نینوی بینوا بک مسکین	ایستاده می نالد زار و غمین
دارد شکایت با خدا آن کمین	هر که کند خیر بگردد سمین

کل امره بکسبه رهین   من يفعل الخير يقف سمين موعده في جنة رهين
 حرما الله على الضنين   و صاحب البخل يقف حزين
 تهوى به النار الى سجين   شرابه الحميم و الغسلين
 فاقبلت فاطمة (ع) تقول:

امرک سمع یابن عم و طاعة
 غذیت باللّب و بالبرعة
 ان الحق الاختیار و الجماعة
 ما بی من لؤم و لا و ضاعة (ولا ضراعة)
 ارجو اذا اشبعتم من مجاعة
 و ادخل الجنة في شفاعة

و عمدت الى ماكان على الخوان فدفعته الى المسكين و باتوا جياعاً و اصبحوا صياما لم
 يذوقوا الا الماء القراح ثم عمدت الى الثلث الثاني من الصوف فغزلته ثم اخذت صاعاً من الشعير
 فطحنته و عجنته و خبزت منه خمسة اقراصه لكل واحد قرصا و صلى على المغرب مع النبي ﷺ
 ثم اتى منزله فلما وضع الخوان بين يديه و جلسوا خمستهم فاول لقمه كسرها على ﷺ اذا
 يتيم من يتامى المسلمين قد وقف بالباب فقال السلام عليكم يا اهل بيت محمد انا يتيم من يتامى
 المسلمين اطعموني مما تأكلون اطعمكم الله على موائد الجنة فوضع على ﷺ اللقمة من يده
 ثم قال :

فاطم بنت السيد الكريم   بنت نبی لیس بالزینم   قد جائنا الله بذا اليتيم
 من یرحم الیوم فهو رحیم   موعده فی جنة النعیم   حرما الله علی اللئیم

موعده او هست بهشت برین   کرده خدایش به بغیلان حرام
 صاحب بخل است مدامی حزین   آتش دوزخ بردش در سجن   نوش حمیم است وهمی باغسلین
 فاطمه رو بعلی م کرد و گفت:

ای ابن عم امر تو سمع و طاعت
 تو را خوراک از خرد و براءت
 پیوست با نیکان و با جماعت
 مرا نه پستی است و نی ملامت
 مرا امید است از ابن مجاعت
 روم بفردوس ابا شفاعت

و هرچه در سفره بود برداشت و بسکین داد و گرسنه خوابیدند و جز آب نجشیدند و سپس
 ثلث دوم بشم را برداشت و رشت و صاعی از جو برگرفت و آسیا کرد و خمیر کرد و پخت و پنج
 قرص نان فراهم کرد و برای هر سری قرصی و علی م نماز مغرب را با پیغمبر خواند و بمنزل آمد
 و چون سفره گسترده و پنج تن نشستند و علی اول لقمه برگرفت یتیم مسلمانی بر در خانه ایستاد و گفت
 درود بر شما خانواده معتمد من یتیم مسلمانیم از آنچه خود میخورید بمن بدهید خدا بشما از خوراک بهشت
 عطا کند علی لقمه از دست نهاد و فرمود:

و صاحب البخل يقف ذميم   تهوى به النار الى الجحيم   شرابها الصديد والحميم
 فاقبلت فاطمة (ع) وهى تقول
 فسوف اعطيه ولا اباى   و اوثر الله على عيالى   امسوا جياعا وهم اشبالى
 اصغرهما يقتل فى القتال   بكر بلا يقتل باغتيال   لقاتليه الويل مع وبال
 يهوى فى النار الى سفال   كبوله زادت على الاكبال

ثم عمدت فاعطته جميع ما على الخوان و باتوا جياعا لم يذوقوا الا الماء القراح واصبحوا
 صياما و عمدت فاطمة (ع) فغزلت الثلث الباقي من الصوف و طحنت الصاع الباقي وعجنته و
 خبزت منه خمسة اقراص لكل واحد قرصا و صلى على عليه السلام المغرب مع النبي صلى الله عليه و آله ثم اتى
 منزله فقرب اليه الخوان و جلسوا خمستهم فاول لقمه كسرهما على عليه السلام اذا اسير من اسراء
 المشركين قد وقف بالباب فقال السلام عليكم يا اهل بيت محمد تأسرونا و تشدوننا ولا تطعمونا
 فوضع على (ع) اللقمة من يده ثم قال:

فاطم يا بنت النبي احمد   بنت النبي سيد مسود   قد جائك الاسير ليس يهتدى
 مكبلا فى غله مقيد   يشكو الينا الجوع قد تقدد   من يطعم اليوم يجده فى غد
 عند العلى الواحد الموحد   ما يزرع الزارع سوف يحصد

فاطمه دخت سيد كريمان   دخت بيمبرى نه از لثيمان   باشد بخيل دائم از ذميمان
 ميكشدهش با تشى چه سوزان   مينوشد از صديد و از حميمان
 فاطمه رو باو كرد و ميفرمود:

ميدهمش بى باك من عطا را   بر مى گزینم بر همه خدا را
 شهر اكرسنه باشنده اين دوشبل مارا   كشته شود كوچكترش فكارا
 در كر بلا رنوده گردد زارا   بر قاتلش صد وى و صد خسارا
 دوزخ كشد او را پشه زنارا   بندش بود سنگين تر از نصارى

سپس هر چه در سفره بود به آن يتيم داد، قسمت سوم پشم را رشت و آخرين صاع جو را آسیاب
 كرد و خمير نمود و پنج قرص ديگر برای هر سرى قرصى از آن پخت على نماز مغرب را با پيغمبر
 خواند و بمنزل آمد و سفره گسترده و اول لقمه را كه على برگرفت اسيرى از مشركان از درخانه
 آواز داد اى خاندان محمد ما را اسير كنيد و در بند نماييد و خوراك ندهيد، على (ع) لقمه را از دست بر زمين
 نهاد و فرمود:

فاطمه اى دخت بنى احمد   دخت بنى سيد مسود   آمد اسيرى بر درت بى مسند
 در بند نا توانيش مقيد   دارد شكابت از مجاهه بيعد   اطعام امروزت بيابى در غد
 نزد خدای واحد موحد   زارع درو كنه هر آنچه كارد   بده تو مگذار كه گردد فاسد

فاعطی (فاعطنه) ولا تجعلیه ینکد

فاقبلت فاطمة (ع) و هی تقول :

قد دبرت کفی مع الذراع
یا رب لا تترکهما ضیاع
عبل الذراعین طویل الباع
الاعباً نسجتها بصاع

لم یبق مما کان غیر صاع
شبلی والله هما جیاع
ابوهما للخیر ، ذواصطناع
و ما علی راسی من قناع

و عمدوا الی ما کان علی الخوان فاتوه و باتوا جیاعاً و اصبحوا مفطرین و لیس عندهم شیء. قال شعیب فی حدیثه و اقبل علی بالحسن و الحسین علیهما السلام نحو رسول الله و هما یرتعشان کالفراخ من شدة الجوع فلما بصر بهم النبی صلی الله علیه و آله قال یا ابا الحسن شد ما یسوءنی ما اری بکم انطلق الی ابنتی فاطمة فانطلقوا الیها و هی فی محرابها قد لسق بطنها بظهرها من شدة الجوع و غارت عینها فلما رآها رسول الله صلی الله علیه و آله ضمها الیه و قال و اغوانه بالله انتم منذ ثلث فیما اری فهبط جبرئیل فقال یا محمد خذ ما هیأ الله لك فی اهل بیتك قال و ما آخذ یا جبرئیل قال هل اتی علی الانسان حین من الدهر حتی اذا بلغ ان هذا کان لکم جزاء و کان سعیکم مشکوراً و قال الحسن بن مهران فی حدیثه فوثب النبی صلی الله علیه و آله حتی دخل منزل فاطمة (ع) فرأی ما بهم فجمعهم ثم انکب

فاطمه میفرمود:

که نان کند دو دست وهم ذراع
وامگدا ارشان خدای کرد گارم
با دست نیرو مند او برام
بجز عبا که بافته ام بصاعی

زان جو نمانده است غیر صاع
شبلاں من گرسنه در کنارم
که بابشان در خیر شد پناهم
نه معجرم بسر نه بر کف آهم

هرچه در سفره بود بر گرفتند و به آن اسیر دادند و همه گرسنه خوابیدند و صبح را روزه

نبودند و چیز خوردنی هم نداشتند.

شعیب در حدیث خود گوید علی حسن و حسین را نزد رسول خدا ص آورد و چون جوجه از گرسنگی می لرزیدند چون پیغمبر آنها را باین حال دید فرمود ای ابوالحسن بسختی مرا بدآید آنچه بر شما بنظر آید برو نزد دخترم فاطمه، برویم، و همه نزد فاطمه آمدند و او در معرابش بود و از گرسنگی شکمش به پشتش چسبیده بود و چشمهایش بگودی رفته بود چون رسول خدا ص او را دید در آغوش کشید و گفت بخدا استغاثه کنم که شما سه روز است باین حالید، جبرئیل فرود آمد و گفت ای محمد بگیر آنچه را خدا برای خاندانت آماده کرده است، فرمود چه بگیرم؟ گفت هل اتی علی الانسان حین من الدهر - گذشته است بر انسان دورانی که بیاد نبوده تا رسید باینجا که ان هذا کان لکم جزاء و کان سعیکم مشکوراً - اینست پاداش شما و کوشش شما مورد قدردانی است - حسن بن

عليهم يبيكى و يقول أنتم منذ ثلاث فيما ارى و انا غافل عنكم فهبط عليه جبرئيل بهذه الايات ان الابرار يشربون من كأس كان مزاجها كافوراً عيناً يشرب بها عباد الله يفجرونها تفجيراً قال هي عين في دار النبي ﷺ يفجر الي دور الانبياء و المؤمنين يوفون بالندى يعنى عليا و فاطمة و الحسن و الحسين و جاريتمهم و يخافون يوماً كان شره مستطيراً يقولون عابساً كلوحاً و يطعمون الطعام على حبه يقول علي شهوتهم للطعام و ايثارهم له مسكيناً من مساكين المسلمين و يتيما من يتامى المسلمين و اسيراً من اسارى المشركين و يقول اذا اطعموهم انما نطعمكم لوجه الله لا نريد منكم جزاءً اولاً شكوراً قال و الله ما قالوا هذا لهم ولكنهم اضمروه فى انفسهم فاخبر الله باضمارهم يقولون لا نريد جزاءً، تكلفوننا به و لا شكوراً تثنون علينا به و لكننا انما اطعمناكم لوجه الله و طلب ثوابه قال الله تعالى ذكره فوقيهم الله شر ذلك اليوم و لقيهم نضرة فى الوجوه و سروراً فى القلوب و جزاهم بما صبروا جنة يسكنونها و حريراً يفترشونه و يلبسونه متكئين فيها على الارائك و الاربيكة السرير عليه الحجلة لا يرون فيها شمساً ولا زمهريراً قال ابن عباس فينا اهل الجنة فى الجنة ان رأوا مثل الشمس قد اشرقت لها الجنان فيقول اهل الجنة يا رب انك قلت فى كتابك لا يرون فيها شمساً فيرسل الله جل اسمه اليهم جبرئيل فيقول ليس هذه بشمس و لكن عليا و فاطمة

مهران در حديث خود گفته بيغمبر از جا جست و بمنزل فاطمه رفت و فكارى آنها راديد و آنها را جمع كرد و بر سر آنها خم شد و ميگرست و ميفرمود شما از سه روز در اين وضع بوديد و من متوجه نبودم جبرئيل اين آيات را آورد (هل اتى- ۵) بهراستى خوش كرداران از جامى نوشند كه مزوج از كافور است، از چشمه اى كه بندگان خدا از آن نوشند و بخوبى آن را بجوش آرند، فرمود اين چشمه ايست در خانه بيغمبر كه روان شود تا خانه انبياء و مؤمنين، وفا كنند بنذر مقصود على و فاطمه و حسن و حسين و كنيز آنها است و بترسند از روزى كه شر آن پرانست يعنى عبوس و زشت چهره است و بخوراند خوراك را با فرط نياز بدان يعنى با اشتهاى بآن و آن را ايثار كنند بمسكىنى از مساكين مسلمان و بتيمى از مسلمانها و اسيرى اسراى مشركان و چون به آنها بخوراند بگويند همانا اطعام كنيم شما را براى خدا نخواهيم از شما پاداش و نه قدردانى، گفت بخدا اين جمله را براى آنها بزبان نياوردند ولى در دل گرفتند و خدا از آن خبر داد گويند عوضى از شما نخواهيم و قدردانى بذكر ثنا توقع نداريم تنها براى خدا بشما اطعام كرديم و ثواب او خواهيم خداى تعالى فرمود آنها را خدا از شر اين روز بر كنار داشت و از خرمنى چهره و شادى دل بر خوردار كرد براى شكيبائى آنان عوض بهشت داد كه در آن ساكن شوند و فرش حرير كه بگسترانند و بپوشند و بر تختها تكيه كنند مقصود از اربكه تختى است كه بر آن حجله باشد نه آفتاب سوزانى در آن بينند و نه سرماى زمهريرى.

ابن عباس گويد در اين ميان كه اهل بهشت در آن آرميدند تايشى از خورشيد بينند كه بهشت را درخشان كند گويند پروردگارا تو در قرآن گفتى كه در آن آفتاب نبينند خداى جل اسمه

ضحکا فاشرقت الجنان من نور ضحكهما و نزلت هل اتی فیهم الی قوله تعالی وکان سعیکم مشکوراً

المجلس الخامس والاربعون

يوم الجمعة لليلتين بقيتا من صفر سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا علي بن احمد الدقاق (ره) قال حدثنا احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا عبدالله بن محمد قال حدثنا ابي عن خالد بن الياس عن ابي بكر بن عبدالله بن ابي جهم قال حدثني ابي عن جدي قال سمعت ابا طالب حدث عن عبدالمطلب قال بينا انا نائم في الحجر اذ رأيت رؤاها لتني فأتيت كاهنة قريش وعلى مطرف خزرجتي تضرب منكبي فلما نظرت الی عرفت في وجهي التغير فاستوت وانا يومئذ سيد قومي فقالت ما شأن سيد العرب متغير اللون هل رابه من حدثان الدهر ريب فقلت لها بلى انی رأيت الليلة وانا نائم في الحجر كان شجرة قد نبتت على ظهري قد نال رأسها السماء وضربت باغصانها الشرق والغرب ورأيت نوراً يظهر منها اعظم من نور الشمس سبعين ضعفا ورأيت العرب والمعجم ساجدة لها وهي كل يوم تزاد عظما ونورا ورأيت رهطاً من قريش يريدون قطعها فاذا دنوا منها اخذهم شاب من احسن الناس وجها وانظفهم ثيابا فياخذهم ويكسر ظهورهم ويقلع اعينهم فرفعت يدي لاتناول غصنا من اغصانها

جبرئیل را نزد آنها فرستد و اعلام کند که این درخشانی از خورشید نیست ولی علی وفاطمه خندیدند و بهشت از نور خنده شان درخشان شد و سوره هل اتی تا آیه کان سعیکم مشکوراً تلاش شما قدردانی شده درباره آنها نازل شده

مجلس چهل و پنجم = روز جمعه دو شب از صفر ۳۸ مانده

۱- ابوطالب از عبدالمطلب باز گفت که در این میانه که در حجر اسمعيل بخواب بودم خوابی دیدم که بهراس انداختم نزد کاهنه قريش رفتم يك روپوش خرد برداشتم و گیسوانم روی شانه هایم ریخته بود چون بمن نظر کرد و آشفنگی مرا دید خود را آماده کرد و من آن روز سید قوم خود بودم گفت چه شده که سید عرب رنگ پریده است آیا از ناگواربهای روزگار بدو رخ داده؟ گفتم آری من امشب در حجر خوابیدم و خواب دیدم که درختی از پشتم روئید که سرش به آسمان رسید و شاخه هایش در مشرق و مغرب بر آمد و نوری از آن برتافت که هفتاد برابر نور خورشید بود و دیدم عرب و عجم در برابر آن به خاک افتادند و هر روز بر بزرگی آن میافزود و جمعی از قريش آهنگ بریدن آن داشتند و چون بدان نزدیک میشدند جوانی از همه مردم خوش روتر و پاك جامه تر آنها را میگرفت و پشتشان را میشکست و چشمان را در میآورد و دست برداشتم تا شاخه ای از آن بر گیرم و

فصاح بی الشاب وقال مهلا ليس لك منها نصيب فقلت لمن النصيب و الشجرة منى فقال النصيب لهؤلاء الذين قد تعلقوا بها و سيعود اليها فانتبهت مذعورا فزعا متغير اللون فرأيت لون الكاهنة قد تغير ثم قالت لئن صدقت ليخرجن من صلبك ولديملك الشرق والغرب وينبأ في الناس فتسرى عنى غمى فانظر اباطالب لعلك تكون انت و كان ابوطالب يحدث بهذا الحديث والنبي ﷺ قد خرج ويقول كانت الشجرة والله ابوالقاسم الامين

۲ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا ابو العباس احمد بن يحيى بن زكريا قال حدثنا محمد بن اسمعيل قال حدثنا عبدالله بن محمد قال حدثنا ابي عن سعيد بن مسلم مولى لبنى مخزوم عن سعيد بن ابي صالح عن ابيه عن ابن عباس قال سمعت ابي العباس يحدث قال ولد لابي عبدالمطلب عبدالله فرأينا في وجهه نورا يزهر كنور الشمس فقال ابي ان لهذا الغلام شانا عظيما قال فرايت في منامى انه خرج من منخره طائر ابيض فطار فبلغ المشرق والمغرب ثم رجع راجعا حتى سقط على بيت الكعبة فسجدت له قريش كلها فبينما الناس يتاملونه اذا صار نورا بين السماء والارض و امتد حتى بلغ المشرق و المغرب فلما انتهت سألت كاهنة بنى مخزوم فقالت يا عباس لئن صدقت رويك ليخرجن من صلبه ولد يصير اهل المشرق والمغرب تبعاً له قال ابي فهمنى امر عبدالله الى ان تزوج بآمنة و كانت من اجمل نساء قريش و اتمها خلقا فلما مات عبدالله وولدت آمنة رسول الله ﷺ اتيته فرأيت النور بين عينيه يزهر فحملته و تفرست في وجهه فوجدت منه

جوان بمن بانك زد دست بدار که تو را از آن بهره ای نیست گفتم بهره از کیست و درخت از من است گفت بهره از اینها است که بدان در آویختند و باز بدان برگردد من از خواب هراسان بر خاستم و رنگم پریده بود، دیدم رنگ آن کاهنه پرید و گفت اگر راست گوئی از پشت تو فرزندی آید که مالک شرق و غرب گردد و در میان مردم پیغمبری کند، از این تعبیر غم از دلم رفت ای ابوطالب بنگر شاید آن تو باشی ابوطالب پس از بعث پیغمبر این حدیث میگفت و میفرمود آن درخت بخدا ابوالقاسم امین است.

۲- عباس بن عبدالمطلب باز گفت، که چون عبدالله برای عبدالمطلب زاده شد در چهره اش نوری بود که میدرخشید چون نور خورشید پدرم گفت این فرزند را مقامی خواهد بود، گوید در خواب دیدم که از سوراخ بینی او پرنده سفیدی در آمد و پرید تا به شرق و مغرب رسید و سپس برگشت و بر خانه کعبه افتاد و همه قریش برایش بخاک افتادند و در این میان که مردم باو نظر میکردند نوری شد میان مشرق و مغرب کشید و بدانها رسید چون بیدار شدم و از کاهنه بنی مخزوم پرسش کردم گفت ای عباس اگر خوابت راست باشد از پشت او فرزندی در آید که اهل مشرق و مغرب پیرو او گردند، پدرم گفت وضع عبدالله مورد اهمیت من بود تا با آمنة که زیباترین زنان قریش بود تزویج کرد و چون عبدالله مرد و آمنة رسول خدا را آورد آمدم و آن نور را میان دو

ريح المسك و صرت كانى قطعة مسك من شدة ريحى فحدثمنى آمنة وقالت لى انه لما اخذنى الطلق واشتدبى الامر سمعت جلبة و كلاماً لا يشبه كلام الاميين و رأيت علماً من سندس على قضيب من ياقوت قد ضرب بين السماء و الارض و رأيت نوراً يسطع من رأسه حتى بلغ السماء و رأيت قصور الشامات كانها شعلة نار نوراً و رأيت حولى من القطاة امرأ عظيماً و قد نشرت اجنحتها حولى و رأيت شعيرة الاسدية قدمرت و هى تقول آمنة ما لقيت الكهان و الاصنام من ولدك و رأيت رجلاً شاباً من اتم الناس طولاً و اشدهم بياضاً و احسنهم ثياباً ما ظننته الا عبدالمطلب قد دنامنى فاخذ المولود فتفل فى فيه و معه طست من ذهب مضروب من زمرد و مشط من ذهب فشق بطنه شقاً ثم اخرج قلبه فشقه فاخرج منه نكتة سوداء فرمى بها ثم اخرج صرة من حريرة خضراء ففتحها فاذا فيها كالذريرة البيضاء فحشاه ثم رده الى ما كان و مسح على بطنه و استنطقه فنطق فلم افهم ما قال الا انه قال فى امان الله و حفظه و كلاتته قد حشوت قلبك ايماناً و علماً و حلماً و يقيناً و عقلاً و شجاعة انت خير البشر طوبى لمن اتبعك و ويل لمن تخلف عنك ثم اخرج صرة اخرى من حريرة بيضاء ففتحها فاذا فيها خاتم فضرب على كتفيه ثم قال امرنى ربي ان انفخ فيك من روح القدس فنفخ فيه فالبسه قميصاً و قال هذا امانك من آفات الدنيا فهذا ما رأيت يا عباس بعينى قال العباس و انا

دیده او دیدم میدرخشید و در رویش نفرس کردم از آن بوی مشک یافتم و در من اثر کرد تا يك قطعه مشک شدم از بوی خوش آن و آمنة برايم گفت که چون درد زانيدن مرا گرفت و کارم سخت شد غوغا و سخنی شنيدم که مانند سخن آدميان نبود و پرچمی از سندس دیدم بر تيره ای از يساقوت میان آسمان و زمین زده اند و نوری از سرش اتق کشيد تا با آسمان رسيد و کاخهای شام را دیدم که گویا مشعله ای از آتش است و نور میدهد و در اطراف خود از پرنده های قطاة امر بزرگی دیدم که پرهای خود را گرد من پراکنده اند و دیدم شعيره اسديه بر من گذشت و گفت ای آمنة کاهنان و بتها از دست پسر تو چه میکشند و مردی جوانی دیدم که از همه مردم بلندتر و سفیدتر و خوش لباس تر بود و بگمانم عبدالمطلب بود نزد من آمد و او را از من گرفت و آب دهان بدهانش انداخت و طشتی از طلا داشت که زمردنشان بود و شانهای از طلا و شکم او را شکافت و دلش را بیرون آورد و شکافت و نقطه سیاهی از آن بر آورد و دور انداخت سپس دستمالی از حریر سبز بدر آورد و گشود و در آن گرد سفیدی بود و دلش را از آن پر کرد و بجای خودش گذاشت و دست بر شکمش کشيد و او را بزبان آورد و نفهيدم آن کودک چه گفت جز آنکه آن مرد گفت در امان و نگهداری و پرستاری خدا من دلت را از ايمان و حلم و علم و يقين و خرد و شجاعت انباشتم تو می خیرالبشر خوشا بر کسیکه پیرويت کند و وای بر کسیکه مخالف تو گردد سپس بسته دیگری از حریر سفید بر آورد و گشود و در آن خائمی بود و بکنتف او مهر نهاد و گفت خدا بمن دستور داده است که بتو از روح القدس بدمم در او دميد و پيراهنی بر او پوشيد و گفت اين امان تو است از آفات دنیا، ای عباس اينها است که من بچشم خود دیدم عباس گفت من آن روز خواندن

یومئذ اقرأ فكشفت عن ثوبه فاذا خاتم النبوة بين كتفيه فلم ازل اکتتم شأنه و انسيت الحديث فلم اذكره الى يوم اسلامي حتى ذكرني رسول الله ﷺ

۳ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن عبدالله بن محمد بن عيسى عن ابيه عن ابن المغيرة عن السكوني عن جعفر بن محمد عن ابيه (ع) قال اغتتموا الدعاء عند خمس عذ قراءة القرآن وعند الاذان وعند نزول الغيث وعند التقاء الصفيين للشهادة وعند دعوة المظلوم ليس لها حجاب دون العرش

۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن علي بن النعمان عن عبدالله بن طلحة النهدي عن جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ اربعة لا ترد لهم دعوة وتفتح لها ابواب السماء وتصير الى العرش دعاء الوالد لولده والمظلوم على من ظلمه والمعتمر حتى يرجع والصائم حتى يفطر

۵ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن الحسن بن موسى الخشاب عن غياث بن كلوب عن اسحق بن عمار عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليه السلام ان علياً عليه السلام كان يقول ما من احد ابتلى وان عظمت بلواه باحق بالدعاء من المعافي الذي لا يامن بالبلاء

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن وهب بن وهب عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) عن علي عليه السلام قال كان رسول الله ﷺ اذا رأى الفاكهة الجديدة قبلها ووضعها على

میتوانستم جامه اش را بالا زدم ديدم مهر نبوت میان دو شانه او است و وضع را نهان داشتم و این حدیث از یادم رفت و تا روزی که مسلمان شدم بیادم نیامد تا رسول خدا «ص» خورش آن را بیاد من آورد .

۳- امام صادق (ع) از قول پدرش فرمود دعا را در پنج موضع غنیمت شمارید هنگام خواندن قرآن؛ وقت اذان، هنگام نزول باران و گاه برخورد دوصف لشکر برای شهادت و گاه نفرین ستم دیده که تا عرش برده جلو آن نیست

۴- رسول خدا (ص) فرمود دعای چهار کس رد ندارد و درهای آسمان برابر آن گشاده است تا عرش رسد دعای پدر برای فرزندش و دعای ستمکشیده بر ستمکارش و عمره کننده تا برگردد و روزه دار تا افطار کند.

۵- علی (ع) میفرمود هیچ گرفتاری شایسته تر بدعا نیست هر چه هم بزرگ باشد گرفتاریش از با عافیتی که این از گرفتاری نیست.

۶- چون رسول خدا میوه تازه میدید میبوسید و بر دو دیده و لب مینهاد و میفرمود: بخدا یا چنانچه

عینیه و فمه ثم قال اللهم كما اريتنا اولها في عافية فارنا آخرها في عافية

۷ - حدثنا حمزة بن محمد العلوی (رض) قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن مالك بن الجهني قال ناولت ابا عبد الله الصادق شيئاً من الرياحين فاخذته فشمه و وضعه على عينيه ثم قال من تناول ريحانة فشمها و وضعها على عينيه ثم قال اللهم صل على محمد و آل محمد لم تقع على الارض حتى يغفر له

۸ - حدثنا الحسين بن ابراهیم بن ناتانه (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسمعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن علی (ع) قال علمني رسول الله ﷺ اذ البست ثوباً جديداً ان اقول الحمد لله الذي كساني من الرياش ما اتجمل به في الناس اللهم اجعلها ثياب بركة اسعى فيها بمرضاتك و اعمر فيها مساجدك فانه من فعل ذلك لم يتقصه حتى يغفر له

۹ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبد الله عن محمد بن عيسى عن عباس مولى الرضا عن ابي الحسن الرضا عن ابيه (ع) قال كان ابو عبد الله الصادق عليه السلام يقول من قال حين يسمع اذان الصبح اللهم اني اسئلك باقبال هارك و ادبار ليلتك و حضور صلواتك و اصوات دعواتك ان تتوب علي انك انت التواب الرحيم و من قال مثل ذلك اذا سمع اذان المغرب ثم مات من يومه او من ليلته تلك كان تائباً

۱۰ - حدثني محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثني علی بن ابراهیم عن محمد بن

نوبارش را در عافیت بما نمودی آخرش را هم با عافیت بما بنام.

۷- مالك جهني گوید گلی بامام صادق (ع) تقديم داشتم گرفت و بوئید و بردودیده نهاد و فرمود هر که گلی را گیرد و بوید و بر دیده گان نهد و گوید اللهم صل علی محمد و آل محمد بر زمین نرسد تا آمرزیده گردد.

۸ - علی (ع) فرمود رسول خدا ص بن آموخت که چون جامه نوی پوشم گویم حمد خدا را که زیوری بر من پوشانید و چیزی که در میان مردم مایه تجمل باشد خدایا آن را جامه برکت کن که در آن رضای تو جویم و بآبادی مساجدت بویم ، زیرا هر که چنین کند آن را نپوشد تا آمرزیده شود.

۹- امام صادق میفرمود هر که هنگام شنیدن اذان صبح گوید خدایا از تو خواهم بآمدن روزت و رفتن شبت و حضور نمازت و آوازهای دعا بدرگامت که تسویه مرا پذیری زیرا تو بر توبه پذیری و مهربانی و هنگام شنیدن اذان مغرب آن را گوید و در آن شبانه روز بپیرد تا تائب است .

۱۰- امام صادق (ع) فرمود هر که جامه نو برد و سی و شش بار انا انزلنا، بخواند و چون بکلمه

عیسی عن محمد بن ابی عمیر عن عبدالرحمن السراج یرفعه الی ابی عبدالله علیه السلام قال من قطع ثوبا جدیداً وقرء انا انزلناه فی لیلۃ القدر ستا وثلاثین مرة فاذا بلغ تنزل الملائکة اخرج شیئا من الماء ورش بعضه علی الثوب رشا خفیفا ثم صلی فیہ رکعتین ودعا ربہ وقال فی دعائه الحمد لله الذی رزقنی ما اتجمل به فی المنام، واواری به عورتی واصلی فیہ لربی وحمدالله لم یزل یأکل فی سعة حتی یبلی ذلك الثوب

۱۱ - حدثنا ابی (ره) قال حدثنی عبدالله بن جعفر عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقة عن جعفر بن محمد عن آبائه (ع) ان النبی صلی الله علیه و آله قال من رأى یهودیا او نصرانیا او مجوسیا او احداً علی غیر ملة الاسلام فقال الحمد لله الذی فضلنی علیک بالاسلام دینا و بالقرآن کتابا و بمحمد نبیا و بعلی اماما و بالمؤمنین اخوانا و بالکعبة قبلۃ لم یجمع بینہ و بینہ فی الفار ابدا

۱۲ - حدثنا ابی (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه عن صفوان بن یحیی عن العیص بن انقاسم عن ابی عبدالله الصادق علیه السلام قال من نظر الی ذی عاهة او من قدمثل به او صاحب بلاء فلیقل سرأفی نفسه من غیر ان یسمعه الحمد لله الذی عافانی مما ابتلاک به ولو شاء لفعل بی ذلك ثلاث مرات فانه لا یصیبه ذلك البلاء ابدا

۱۳ - حدثنا الحسن بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابی عن احمد بن ابی عبدالله الجیرقی عن محمد بن عیسی عن عبیدالله بن عبدالله الدهقان عن درست بن ابی منصور الواسطی عن ابراهیم بن عبدالحمید عن ابی الحسن بن موسی بن جعفر عن آبائه (ع) قال دخل رسول الله صلی الله علیه و آله المسجد فانا جماعة قد اطافوا برجل فقال ما هذا فقيل علامة قال وما العلامة قالوا اعلم الناس بانساب العرب و

تنزل الملائکة برسد آب کمی بر آن جامه بیاشد و دو رکعت نماز در آن بخواند و بدر گاه پرورد گارش دعا کند و در دعایش گوید حمد خدا را که بمن روزی کرد آنچه را با آن میان مردم آراسته باشم و عورتم بیوشانم و در آن برای پرورد گارم نماز بخوانم و حمد خدا کند همیشه در سمت باشد تا آن جامه کهنه گردد.

۱۱ - امام صادق از پدرانش فرمود که پیغمبر فرمود هر که یهودی یا ترسا یا کبیر یا نامسلمان دیگر که بیند گوید حمد خدا را که مرا بتو باسلام برتری داد که دینم باشد و باقرآن که کتابم باشد و با محمدص که پیغمبرم باشد و با علی که امامم باشد و با مؤمنان که برادرانم باشند و با کعبه که قبله ام باشد خدا هر گز میان او و آن نامسلمان در دوزخ جمع نکند.

۱۲ - امام صادق فرمود هر که بآفت زده یا عضو بریده یا گرفتاری که نظر کند در دست خود بدون آنکه باوشنوا ند سه بار گوید حمد خدا را که مرا عافیت داده از آنچه تو را بدان گرفتار کردی و اگر میخواست با من هم چنین میکرد هر گز آن بلا بدو نرسد.

۱۳ - رسول خدا ص بمسجد درآمد و بناگاه مردم برگرد مردی در آمده بودند فرمود این چیست؟

وقایعها و ایام الجاهلیة و بالأشعار و العربية فقال النبي ذلك علم لا يضر من جهله ولا ينفع من علمه

۱۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثني علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال بنى الاسلام على خمس دعائم على الصلوة والزكوة والصوم والحج و ولاية امير المؤمنين والائمة من ولده (ع)

۱۵ - حدثنا حمزة بن محمد بن احمد بن جعفر بن محمد بن زيد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب قال اخبرني ابو الحسن علي بن محمد البزاز قال حدثنا ابو احمد داود بن سليمان الفراء قال حدثني علي بن موسى الرضا عن ابيه موسى بن جعفر قال حدثني ابي جعفر بن محمد الصادق قال حدثني ابي محمد بن علي الباقر قال حدثني ابي علي بن الحسين زين العابدين قال حدثني ابي الحسين بن علي قال حدثني ابي امير اله و مؤمنين (ع) قال قال رسول الله ﷺ الايمان اقرار باللسان و معرفة بالقلب و عمل بالاركان قال حمزة بن محمد و سمعت عبد الرحمن بن ابي حاتم يقول سمعت ابي يقول و قدر في هذا الحديث عن ابي الصلت الهروي عبد السلم بن صالح عن علي بن موسى الرضا عليه السلام باسناده مثله قال ابو حاتم لوفره هذا الاسناد على مجنون لبراً

۱۱ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن يعقوب بن يزيد عن زياد بن مروان القندي عن علي بن معبد عن عبدالله بن القاسم عن مبارك بن عبدالرحمن عن ابي عبدالله الصادق عن آبائه (ع) قال قال رسول الله ﷺ الاسلام عربان فلباسه الحيا و زينته الوفاء و مروتة العمل الصالح و عماده الورع و لكل شيء اساس و اساس الاسلام حبا اهل البيت

۱۶ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثني محمد بن يحيى العطار (ه) عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن نضر بن شعيب عن خالد بن ماد القلانسي

گفتند علامه است ، فرمود علامه کدامست ؟ گفتند داناترین مردم با نساب عرب و حوادث و ایام دوران جاهلیت و با شمار و عربیت ، پیغمبر فرمود این دانشی است که زبان ندارد نادانیش و سودی ندهد دانستن آن.

۱۴ - امام صادق (ع) فرمود اسلام بر پنج ستون سازمان شده بر نماز بر زکوة بر روزه و حج و ولایت امیر مؤمنان و امامان از فرزندانش.

۱۵ - رسول خدا ص فرمود ایمان اعتراف بزبان و معرفت بدل و عمل با اعضا است.

۱۶ - رسول خدا ص فرمود اسلام برهنه است جامه آن شرم و زیورش وفا و مردانگیست کار شایسته و

ستونش ۱۰ است هر چیزی بنیادی دارد و بنیاد اسلام دوستی ما خاندانست .

۱۸ - مردی ، حضور رسول خدا ص آمد و عرض کرد یا رسول الله هر که بگوید لا اله الا

عن القندی عن جابر بن یزید الجعفی عن ابی جعفر عن آباءه (ع) قال جاء رجل الى النبي ﷺ فقال يا رسول الله اكل من قال لاله الا الله مؤمن قال ان عداوتنا تلحق باليهود والنصارى انكم لا تدخلون الجنة حتى تحبوني و كذب من زعم انه يحبني ويبغض هذا يعني عليا (ع)

۱۷ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن عبدالله بن احمد بن البرقي عن ابيه عن جده احمد بن ابی عبدالله عن ابيه محمد بن خالد عن غياث بن ابراهيم عن ثابت بن دينار عن سعد بن طريف عن سعيد بن جبیر عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ يا علي ان المدينة الحکمة وانت بابها ولن تؤتی المدينة الا من قبل الباب و كذب من زعم انه يحبني ويبغضك لانك مني وانامتك لحمك من لحمي ودمك من دمي وروحك من روحي و سريرتك سريرتي وعلانيتك علانيتي وانت امام امتي و خليفتي عليها بعدی سعد من اطاعك و شقی من عصاك و ربح من تولاك و خسر من عاداك و فاز من لزمك و هلك من فارقتك مثلك و مثل الائمة من ولدك بعدی مثل سفينة نوح من ركبها نجا و من تخلف عنها غرق و مثلکم مثل النجوم كلما غاب نجم طلع نجم الى يوم القيمة

المجلس السادس والاربعون

لليمتين خلقتا من ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا الحسن بن متيل الدقاق قال حدثنا احمد بن ابی عبدالله البرقي عن ابيه عن يونس بن عبدالرحمن عن عبدالرحمن بن الحجاج قال سمعت

الله مؤمن است؟ فرمود دشمنی ما بیهود و نصاری میرساند شما بیبشت نروید تا مرا دوست دارید و دروغ گوید کسیکه معتقد است مرادوست داشته این را یعنی علی را دشمن دارد.

۱۸ - رسول خدا ص بعلي بن ابيطالب ع فرمود ای علی من شهر دانشم و تو در آنی و بشهر نیابند جز از درش دروغ گوید کسیکه معتقد است مرا دوست داشته و تو را دشمن دارد زیرا تو از منی و من از تو، گوشت گوشت منست و خونت خون من روحت روح منست و درونت درون من و آشکارت آشکار من، تو امام امت منی و خلیفه من پس از من خوشبخت است آنکه فرمانت برد و بدبخت آنکه نافرمانیت کند سودمند آنکه دوستت دارد و زیانمند آنکه دشمنت دارد کامیابست آنکه ملازم تو است و هلاک است آنکه از تو جداست مثل تو و امامان پس از تو چون کشتی نوح است و هر که بر آن سوار شد نجات یافت و هر که و افتاد غرق شد و نمونه شما چون ستارگانست هر گاه ستاره نهدان شود ستاره ای عیان گردد تا بروز قیامت.

مجلس چهل و هشتم = دوشب از ربيع الاول ۳۸ گذشته

۱ - امام صادق ع میفرمود هر که برادرش بکاری اندر است که بدش باشد او را با قدرت بر

الصادق عليه السلام يقول من رأى اخاه على امر يكرهه فلم يردده عنه وهو يقدر عليه فقد خانه ومن لم يجتنب مما دأق الاحمق اوشك ان يتخلق باخلاقه

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن عبد الجبار عن ابي احمد الازدى عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان الله عز وجل آخبينى وبين على بن ابي طالب عليه السلام وزوجه ابنتي فوق سبع سمواته و اشهد على ذلك مقربي ملائكته وجعله لى وصيا وخليفة فعلى منى وانا منه محبة محبى ومبغضة مبغضى وان الملائكة لتتقرب الى الله بمحبته

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس بن عبد الرحمن عن الحسن بن زياد عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال ان الله تبارك وتعالى رضى لكم الاسلام ديناً فاحسنوا صحبته بالسخاء وحسن الخلق

۴ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبد الله بن عامر عن محمد بن سنان عن طلحة بن زيد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله كثر المزاح ينهب بماء الوجه وكثرة الضحك يمحو الايمان وكثرة الكذب يذهب بالبهاء

۵ - حدثنا محمد بن على ماجيلويه (ره) قال حدثنا على بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن على بن معبد عن الحسين بن خالد عن ابي الحسن على بن موسى الرضا عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من كان مسلماً فلا يمكرو ولا يخدع فاني سمعت جبرئيل يقول ان المكرو الخديعة فى النار ثم قال صلى الله عليه وآله ليس منا من غش مسلماً وليس منا من خان مسلماً ثم قال صلى الله عليه وآله ان

جلو گيرى از آن باز ندارد باو خيانت کرده و هر که از رفاقت احمق دورى نکند بسا باشد هم خلق او گردد.

۲- رسول خدا ص فرمود براستی خدای عزوجل مرا باعلی بن ابیطالب برادر ساخت و دختر مرا از بالای آسمان باو تزویج کرد و فرشتگان مقربش را بر آن گواه گرفت و او را برای من وصی و جانشین نمود علی از من است و من از او دوستش دوست من و دشمن او دشمنم و فرشتگان بدوستی او بخدا تقریب جویند.

۳- امام صادق ع فرمود خدای تبارک و تعالی اسلام را دین شما پسندید با آن سخاوت و حسن خلق و خوش رفتاری همراهی کنید.

۴- رسول خدا ص فرمود شوخی بسیار آبرو را میبرد و خنده بسیار ایمان را نابود میکند و دروغ خرمی را بر میانند آزد.

۵- رسول خدا ص فرمود هر که مسلمانست نباید نیرنگ و فریب کند زیرا من از جبرئیل شنیدم میفرمود نیرنگ و خدعه در آتش است سپس فرمود از ما نیست کسیکه مسلمانى را گول زند، از ما

جبرئیل الروح الامین نزل علی من عند رب العالمین فقال یا محمد علیک بحسن الخلق فان سوء الخلق
ینهب بخیر الدنیا والاخرة الا وان اشبهکم بی احسنکم خلقا

۶ - حدثنا الحسین بن ابراهیم بن ناتانہ (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه عن محمد
بن ابی عمیر عن هشام بن سالم قال قال لی الصادق جعفر بن محمد (ع) من صلی صلوٰة مکتوبة ثم سبح
فی دبرها ثلاثین مرة لم یبق علی بدنه شیء من الذنوب الا تناثر

۷ - حدثنا جعفر بن الحسین قال حدثنا محمد بن جعفر عن احمد بن ابی عبد الله البرقي عن
الحسن بن محبوب عن هشام بن سالم عن ابی عبیده الحذاء عن ابی عبد الله عليه السلام قال اتی النبی صلى الله عليه وآله
باسازی فامر بقتلهم خلا رجلا من بینهم فقال الرجل یا بی انت وامی یا محمد کیف اطلقت عنی من بینهم
فقال اخبرنی جبرئیل عن الله عزوجل ان فیک خمس خصال یحبها الله عزوجل ورسوله الغیرة
الشدیة علی حرمک والسخاء وحسن الخلق وصدق اللسان والشجاعة فلما سمعها الرجل اسلم وحسن
اسلامه وقاتل مع رسول الله صلى الله عليه وآله قتالا شديداً حتى استشهد

۸ - حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحاق (ره) قال حدثنا عبد العزيز بن يحيى الجلودی قال
حدثنا هشام بن جعفر عن حماد عن عبد الله بن سليمان وكان قاريا للكتب قال قرأت فی الانجیل
یا عیسی جد فی امری ولا تهزل و اسمع و اطع یا بن الطاهرة الطهر البکر البتول اتیت من غیر
فحل انا خلقتک آبة للعالمین فایای فاعبد وعلی فتوکل خذ الكتاب بقوة فسر لاهل سوریا
السریانیة بلغ من بین یدیک انی انا الله الدائم الذی لا ازول صدقوا النبی صلى الله عليه وآله الامی صاحب

نیست کسیکه بمسلمانی خیانت کند سپس فرمود جبرئیل روح الامین از نزد رب العالمین بمن نازل شد
و گفت ای محمد بر تو باد بحسن خلق زیرا بدخلفی خیر دنیا و آخرت را میبرد هلا مانند ترشما بن
خوش خلق ترشماها است.

۶- امام صادق (ع) فرمود هر که نماز واجب را بخواند و دنبالش سی بار تسبیح گوید از گناهانش
چیزی نماند جز آنکه فروریزد.

۷- امام صادق (ع) فرمود جمعی اسیر خدمت یغیبرص آوردند و دستور داد همه را بکشند جز یک
مرد از آنها، آن مرد عرض کرد ای محمد پدرم قربانت و مادرم چطور مرا از میان آن همه آزاد کردی
فرمود جبرئیل بمن خبر داد از طرف خدای عزوجل که در تو پنج خصلت خدا پسند است و رسولخواه غیرت
سخت بر حرمت و سخاوت و حسن خلق و راستگویی و شجاعت چون آن مرد این سخن شنید مسلمان شد از
روی عقیده و به همراه رسول خدا (ص) بسختی نبرد کرد تا شهید شد.

۸- عبدالله بن سلیمان که کتابها را خوانده بود گفت در انجیل خواندم، ای عیسی در امر من
کوشا باش و یاوه مسرا بشنو و فرمان بر ای زاده طاهره طهر بتول تویی فعل آمدنی من تو را برای

الجمل والمددعة والتاج و هي العمامة و النعلين و المراهة و هي القضيب الانجل العينين الصلت
 الجبين الواضح الخدين الاقنى الانف المفلج الثنایا كان عنقه ابريق فضة كان الذهب يجرى
 في تراقیه له شعرات من صدره الى سرتة ليس على بطنه ولا على صدره شعر اسمر اللون دقيق
 المسربة شثن الكف والقدم اذا التفت التفت جميعا واذا مشى كأنما ينقلع من الصخرة وينحدر
 من صلب و اذا جاء مع القوم بذعم عرقه في وجهه كاللؤلؤ و ریح المسك ينفخ منه لم ير قبله
 مثله ولا بعده طيب الريح نکاح النساء ذوالنسل القليل انما نسله من مباركة لها بيت في الجنة
 لا صخب فيه ولا نصب يكفلها في آخر الزمان كما كفل زكريا امك لها فرخان مستشهدان
 كلامه القرآن و دينه الاسلام و انا السلام طوبى لمن ادرك زمانه و شهد ايامه و سمع كلامه قال
 عيسى يارب و ما طوبى قال شجرة في الجنة انا غرستها تظل الجنان اصلها من رضوان ماؤها من
 تسنيم برده برد الكافور و طعمه طعم الزنجبيل من يشرب من تلك العين شربة لا يظمأ بعدها ابدا
 فقال عيسى اللهم اسقني منها قال حرام يا عيسى على البشر ان يشربوا منها حتى يشرب ذلك النبي
 و حرام على الامم ان يشربوا منها حتى يشرب امة ذلك النبي ارفعك الى ثم اهبطك في آخر
 الزمان لتري من امة ذلك النبي العجائب و لتعنينهم على اللعين الدجال اهبطك في وقت الصلوة

نشانی همه جهانیان آفریدم مرا تنها بپرست و بر من توکل کن نیرومندانه کتابرا بدست گیر و سیر
 کن در اهل سوریا بزبان سریانی در پیش رویت تاهر جاتبلیغ کن که منم خدای همیشه ابکه زوال ندارم
 تصدیق کنید به پیغمبر امی صاحب شتر و جوشن و تاج که همان عمامه است و نعلین و راه او که همان چوبدستی
 است صاحب دو چشم نجلاء و پیشانی بلند و دو گونه روشن و بینی برآمده و دندانهای شمرد و گردنی
 سیمین و بلند و گلو گاهی طلائی و یک رشته مو از سینه تا ناف و شکم و سیئه صاف و بی مو سیه چرده و
 باریک انگشت و سطر کف و قدم چون روی بجائی کند با همه بدن باشد و چون راه رود گویا از وقار
 قدم از سنک بر آرد و از بلندی بزیر آید و چون با جمعی بر آید بر آنها بیفزاید عرق چهره اش چون
 مروارید غلطان است و از او بوی مشک پراکنده گردد مانند او پیش از او دیده نشده و پس از او دیده
 نشود خوشبو و پراز دواج و کم نسل است همانا نسلش از دختری مبارک است که در بهشت خانه ای
 دارد یکپارچه بدون ترک و ر کچین او را در آخر الزمان کفالت نماید چنانچه زکریا مادرت را کفالت
 کرد، دو فرزند دارد که هر دو شهید شوند سخنش قرآن است، دینش اسلام و منم سلام خوشا بر کسی که
 دورانش را دریابد و روز گارش ببیند و سخنش را بشنود عیسی عرض کرد پروردگارا طوبی چیست ؟
 فرمود درختی در بهشت که من آن را کشتم همه بهشت را سایه دهد بیضش از رضون است و آبش از
 تسنیم که چون کافور خنک است و مزه زنجبیل دارد هر که از آن چشمه بنوشد هرگز تشنه نشود ؟
 عیسی عرض کرد بمن از آن بنوشان فرمود ای عیسی بر نوع بشر حرامست از آن بنوشند تا آن پیغمبر
 از آن بنوشد و بر امتها حرامست از آن بنوشند تا امت او از آن بنوشند من تو را نزد خود بر آورم
 و در آخر الزمان فرود کنم تا از امت این پیغمبر عجایبی بینی و بآ نهاد در دفع دجال امین کمک کنی تو را وقت
 نماز فرود کنم تا با آنها نماز گذاری که امت مرحومه اند.

لتصلی معهم انهم امة مرحومة .

۹ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا ابوبكر احمد بن ديس بن عبدالله المفسر قال حدثنا احمد بن محمد بن ابى البهلول المروزي قال حدثنا الفضل بن هرمز ديارالطبري قال حدثنا ابو علي الحسن بن شجاع البلخي قال حدثنا سليمان بن الربيع قال سمعت كادح بن احمد يقول سمعت مقاتل بن سليمان يقول سمعت عن الضحاک قال سئل رجل عن ابن عباس ما الذي اخفى الله تبارك و تعالی من الجنة وقد اخبر عن ازواجها و عن خدمها و طبیبها و شرابها و ثمرها وما ذكر الله تبارك و تعالی من امرها وانزله في كتابه فقال ابن عباس هي جنة عدن خلقها الله يوم الجمعة ثم اطبق عليها فلم يرها مخلوق من اهل السموات و الارض حتى يدخلها اهلها قال لها عز وجل ثلاث مرات تكلمی فقالت طوبی للمؤمنين قال جل جلاله طوبی للمؤمنين و طوبی لك قال مقاتل قال الضحاک قال ابن عباس فقال النبي ﷺ الا من كان فيه ست خصال فانه منهم من صدق حديثه و انجز موعوده و ادى امانته و بر والديه و وصل رحمه و اسنفر من ذنبه فهو مؤمن .

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

۱۰ - حدثنا ابو العباس محمد بن ابراهيم الطالقانی (رض) قال حدثنا ابوبكر محمد بن القسم الانباري قال حدثنا ابى قال حدثنا ابوبكر محمد بن ابى يعقوب الدينوري قال حدثنا احمد بن ابى المقدم العجلي قال يروى ان رجلا جاء الى على بن ابى طالب عليه السلام فقال له يا امير المؤمنين ان لى اليك حاجة فقال اكتبها في الارض فاني ارى الضريفك بيناً فكتب في الارض انا فقير محتاج فقال على عليه السلام يا قنبر اكتبه حلتي فانشأ الرجل يقول .

۹- مردی از ابن عباس پرسید خدا چه چیز بهشت را نهان داشته با اینکه از ازواج و خدم و طبیب و شراب و میوه آن خبر داده و خدا امر او را بیان کرده و در قرآنش نازل نموده؛ فرمود آنچه نهان داشته جنت عدن است که روز جمعه آفریده و بر آن سرپوش نهاده و هیچ آفریده از اهل آسمان و زمین آن را ندیده و نبیند تا اهلش وارد آن شوند و خدا باو سه بار فرماید سخن کن گوید طوبی للمؤمنين خدای جل جلاله فرماید طوبی برای مؤمنان است و برای تو، مقاتل بنقل از ضحاک گفته که ابن عباس فرمود پیغمبر فرمود هلا هر که شش خصلت دارا باشد از آنهاست. راست گوید و بوعده وفا کند. امانت را رد کند و به والدین خود احسان کند و صلہ رحم نماید و از گناهانش آمرزش خواهد او مؤمن است .

۱۰- مردی نزد امیرالمؤمنین آمد و گفت با امیرالمؤمنین من بتو حاجتی دارم فرمود آن را بر زمین بنویس من بدحالی تو را آشکارا مینگرم بر زمین نوشت من فقیر و نیازمند علی ع فرمود ای قنبر دو جامه باویوشان و او شروع بسرودن نمود و میگفت:

كسوتنى حلة تبلى محاسنها
ان نلت حسن ثنائى نلت مكرمة
ان الثناء ليحيى ذكر صاحبه
لا تزهد الدهر في عرف بدأت به
فسوف اكسوك من حسن الثنا حلالا
ولست تبقى بما قد نلته بدلا
كالغيث يحيى نداء السهل والجبلا
فكل عبد سيجزى بالذى فعلا

فقال عليه السلام اعطوه مائة دينار فقيل له يا امير المؤمنين لقد اغنيته فقال انى سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم

يقول انزل الناس منازلهم ثم قال عليه السلام انى لاعجب من اقوام يشتررون الممالك باموالهم ولا يشتررون الاحرار بمعروفهم .

۱۱ - حدثنا ابو العباس محمد بن ابراهيم بن اسحاق (ره) قال حدثنا ابو احمد عبدالله بن احمد بن محمد بن عيسى قال حدثنا علي بن سعيد بن بشير قال حدثنا ابن كاسب قال حدثنا عبدالله بن ميمون المكي قال حدثنا جعفر بن محمد عن ابيه عن علي بن الحسين (ع) انه دخل عليه رجلا من قريش فقال الا احديثكما عن رسول الله صلى الله عليه وسلم فقالا بلى حدثنا عن ابي القاسم قال سمعت ابي يقول لما كان قبل وفات رسول الله صلى الله عليه وسلم ثلثة ايام هبط عليه جبرئيل فقال يا احمد ان الله ارسلنى اليك اكراماً و تفضيلاً لك و خاصة يسئلك عما هو اعلم به منك يقول كيف تجدك يا محمد فال النبي صلى الله عليه وسلم اجدنى يا جبرئيل مغموماً و اجدنى يا جبرئيل مكروباً فلما كان اليوم الثالث هبط جبرئيل وملك الموت و معهما ملك يقال له اسمعيل في الهواء على سبعين الف ملك فسبقهم جبرئيل فقال يا احمد ان الله عز وجل ارسلنى اليك اكراماً لك و تفضيلاً لك و خاصة يسئلك عما هو اعلم

گرم تو جامه زنج داده ای که کهنه شود
ستایشم ز برای تو حرمتی باشد
پوشمت ز ستایش هزارها جامه
که جای آن نپذیری هزار بیژامه

...

شود ز مدح و ثنا زنده نام صاحب آن
بهر خویش ز احسان بکس کناره مکن
چو که زنده شود کوه و دشت از باران
که بنده راست جرات طبق آنچه کرده عیان

علی ع فرمود صد دینار طلا باو دادند باو عرض شد یا علی او را توانگر ساختی، فرمود من از رسول خدا ص شنیدم میفرمود از مردم قدردانی کنید سپس علی فرمود که من از مردمی در شکفتیم که بیول خود بندهما را میخرند و آزادان را با احسان خود نمیخرند.

۱۱ - دو مرد قریشی خدمت امام چهارم آمدند فرمود حدیثی از رسول خدا ص برای شما باز گویم؟ گفتند آری فرمود از پدرم شنیدم میفرمود سه روز پیش از مرگ پیغمبر جبرئیل بر او نازل شد و عرض کرد ای احمد خدا مرا با احترام تو برای احوالپرسی تو فرستاده و باینکه بهتر از تو میداند میفرماید حالت چو نیست؟ پیغمبر ص گفت غمگین و گرفتارم روز سوم جبرئیل و ملک الموت و فرشته ای بنام اسمعیل با هفتاد هزار فرشته آمدند جبرئیل پیش از آنها خدمت پیغمبر رسید و عرض کرد خدا

به منک فقال کیف تجددک یا محمد قال اجدنی یا جبرئیل مغموماً و اجدنی یا جبرئیل مکروبا فاستأذن ملک الموت فقال جبرئیل یا احمد هذا ملک الموت یستأذن عنک لم یستأذن علی احد قبلك ولا یستأذن علی احد بعدک قال ائذن له فاذن له جبرئیل فاقبل حتی وقف بین یدیه فقال یا احمد ان الله ارسلنی الیک و امرنی ان اطیعک فیما تأمرنی ان امرتنی بقبض نفسک قبضها و ان کرهت ترکها فقال النبی ﷺ اتفعل ذلک یا ملک الموت قال نعم بذلك امرت ان اطیعک فیما تأمرنی فقال له جبرئیل یا احمد ان الله تبارک و تعالی قد ائتق الی لقاءک فقال رسول الله ﷺ یا ملک الموت امض لما امرت به فقال جبرئیل هذا آخر وظئی الارض انما آنتت حاجتی من الدنیا فلما توفی رسول الله صلی الله علی روحه الطیب و علی آله الطاهرین جائت التعزیه جائهم آت یسمعون حسه ولا یرون شخصه فقال السلام علیکم و رحمة الله و برکاته کل نفس ذائقة الموت و انما توفون اجورکم یوم القيمة ان فی الله عز و جل عزاء من کل مصیبة و خلفاً من کل هالک و درکاً من کل مافات فبالله فثقوا و ایاه فارجوا فان المصاب من حرم الثواب و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته قال علی بن ابی طالب علیه السلام یتدرون من هذا هذا هو الخضر علیه السلام.

۱۲ - حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق قال حدثنا ابو العباس احمد بن اسحق المادری بالبصرة فی رجب سنة ثمان عشرة و ثلاث مائة قال حدثنا ابو قلابة عبد الملك بن محمد قال حدثنا

بطور خصوصی مراراً و احوال پرسی شما فرستاده میفرماید حالت چو نیست ای احمد؟ فرمود غمگین و گرفتارم ای جبرئیل، در اینجا ملک الموت اجازه ورود خواست جبرئیل گفت یا احمد این ملک الموت است که اجازه دخول میطلبد و پیش از تو از کسی اجازه ورود نخواسته و پس از تو هم از کسی نخواهد فرمود باو اذن بده جبرئیل باو اذن داد و آمد برابر پیغمبر ایستاد و گفت ای احمد خدا مرا خدمت شما فرستاده که هر طور امر فرمائید عمل کنم اگر فرمائی جانم را بگیرم را اگر نخواهی دست بکشم پیغمبر فرمود ای ملک الموت هر چه گویم عمل کنی؟ گفت آری من مامور باطاعتم جبرئیل با آنحضرت عرض کرد ای احمد خدا مشتاق ملاقات تو است رسول خدا فرمود ای ملک الموت بدانچه ماموری عمل کن جبرئیل گفت این آخرین دفعه است که پای بر زمین نهادم و مقصودم تو بودی در این دنیا چون رسول خدا وفات کرد و برای تسلیت آمدند شخصی آمد که آوازش را میشنیدند و خودش را نمیدیدند و گفت درود بر شما و رحمت خدا و برکاتش هر نفسی مرگ را چشیده است و همانا روز قیامت مزد خود را دریابید بر راستی نظر بخدای عزوجل دل آرامی از هر مصیبت و جانشین از هر دست رفته است و جبران هر فوت شده بخدا وثوق داشته باشید و باو امیدوار باشید زیرا مصیبت زده کسی است که از ثواب محروم باشد و السلام علیکم و رحمت الله و برکاته علی بن ابیطالب فرمود میدانید این کیست؟ ابن خضراء است.

۱۲ - فاطمه ع به رسول خدا ص گفت بدرجان روز موقوف اعظم و روز فزع تو را کجا دیدار کنم؟

غانم بن الحسن السعدی قال حدثنا مسلم بن خالد المکی قال حدثنا جعفر بن محمد عن ابيه عليه السلام عن جابر بن عبدالله الانصاری عن علي بن ابي طالب عليه السلام قال قال فاطمة (ع) لرسول الله صلى الله عليه وآله يا ابتاه ابن القاك يوم الموقف الاعظم و يوم الاهوال و يوم الفزع الاكبر قال يا فاطمة (ع) عند باب الجنة و معي لواء الحمد و انا الشفيح لامتي الى ربي قالت يا ابتاه فان لم القك هناك قال القيني على الحوض و انا اسقى امتي قالت يا ابتاه ان لم القك هناك قال القيني على الصراط و انا قائم اقول رب سلم امتي قال فان لم القك هناك قال القيني و انا عند الميزان اقول رب سلم امتي قالت فان لم القك هناك قال القيني على (عند) شفير جهنم امنع شررها و لهبها عن امتي فاستبشرت فاطمة بذاك صلى الله عليها و على ابيها و بعلها و بنيتها.

۱۳- حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (ره) قال حدثنا ابو احمد عبد العزيز بن يحيى البصری قال حدثنا المغيرة بن محمد قال حدثني ابراهيم بن محمد بن عبد الرحمن الازدی سنة ستة عشرة و ماتين قال حدثنا قيس بن الربيع و منصور بن ابي الاسود عن الاعمش عن المنهال بن عمرو عن عباد بن عبدالله قال قال علي عليه السلام ما نزلت من القرآن آية الا و قد علمت اين نزلت و فيمن نزلت و في اي شيء نزلت و في سهل نزلت اوفي جبل نزلت قيل فما نزل فيك فقال لولا انكم سئلتهموني ما اخبرتكم نزلت في الاية انما انت منذر و لكل قوم هاد فرسول الله المنذر و انا الهادي الى ما جاء به .

فرمود ای فاطمه بر در بهشت که لواء حمد بامنست و من بدرگاه پروردگار شفیع امتم باشم، عرضکرد بدرجان اگر آنجا خدمتت نرسم؟ فرمود سرحوض مرا دیدار کن که امتم را سیراب میکنم عرضکرد اگر آنجا دیدارت نکردم؟ فرمود بر صراط مرا ملاقات کن که ایستاده ام و میگویم پروردگارا امتم را سالم دار عرضکرد آنجا هم نشد؛ فرمود مرا پای میزان دیدار کن ، که میگویم پروردگارا امتم را سالم دار، عرضکرد آنجا هم نشد فرمود مرا بر برتگاه دوزخ بر خورد کن که زبان تو شعله اش را از امتم جلو گیرم فاطمه از این خبر شاد شد.

۱۳- علی (ع) فرمود آیه ای از قرآن نازل نشده مگر آنکه میدانم کجا نازل شده درباره کسی نازل شده و در چه موضوعی نازل شده؛ در دشت است یا کوه گفتند درباره خودت چه نازل شده؟ فرمود اگر از من نمی پرسیدید بشما نمی گفتم درباره من این آیه نازل شده (ع ۷) همانا تو مندری و برای هر قومی رهبری. رسول خدا مندر است و من رهبر بدانچه آورده است.

المجلس السابع والاربعون

يوم الجمعة لخمس خلون من شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن محمد بن عصام (عاصم) الكليني (رض) قال حدثنا محمد بن يعقوب الكليني عن علي بن محمد المعروف بعلان عن محمد بن الفرخ الرخجي قال كتبت الى ابي الحسن علي بن محمد بن علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) اسئله عما قال هشام بن الحكم في الجسم و هشام بن سالم في الصورة فكتب (ع) دع عنك حيرة الحيران و استعذ بالله من الشيطان الرجيم ليس القول ما قال الهشامان.

۲ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن الصقر بن دلف قال سألت ابا الحسن علي بن محمد بن علي بن موسى الرضا عليه السلام عن التوحيد وقلت له اني اقول بقول هشام بن الحكم فغضب عليه السلام ثم قال مالكم و اقول هشام انه ليس منا من زعم ان الله جسم نحن منه برآء في الدنيا والاخرة يا بن دلف ان الجسم محدث والله محدثه و مجسمه .

۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن المعروف عن علي بن مهزيار قال كتبت الى ابي جعفر محمد بن علي بن موسى الرضا (ع) جعلت فداك اصلى خلف من يقول بالجسم و من يقول بقول يونس يعني ابن عبد الرحمن فكتب (ع) لاتصلوا خلفهم ولا تعطوهم من الزكوة و ابرؤا منهم برء الله منهم ،

مجلس چهل و هفتم - روز جمعه پنجم ماه ربيع الاول سال ۳۸

۱- محمد بن فرج رنجی گوید با امام دهم نوشتم و از او پرسیدم از آنچه هشام بن حکم راجع بجمه گفته و هشام بن سالم راجع بصورت، در پاسخ نوشت سرگردانی حیران را از سر بگذار و پناه بر خدا از شیطان رجیم قول درست آن نیست که دو هشام گفته اند.

۲- صقر بن دلف گوید از امام دهم در راجع بتوحید پرسیدم و باو گفتم که من معتقد بقول هشام بن حکم، در خشم شد و فرمود تو را بگفته هشام چکار او از ما نیست هر که معتقد است که خدا جسم است ما از او بیزارم در دنیا و آخرت ای پسر دلف جسم حادث است و خدا او را پدید کرده و جسم ساخته .

۳- علی بن مهزیار گوید با امام نهم نوشتم قربانت پشت سر کسیکه بجمه معتقد است و همعقیده یونس است یعنی پسر عبد الرحمن نماز بخوانم * در جواب نوشت پشت سر آنها نماز نخوانید و زکوة بآنها ندهید و از آنها بیزار باشید خدا از آنها بیزار است .

۴ - حدثنا احمد بن علي بن ابراهيم (ره) قال حدثنا ابي عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن علي بن معبد عن واصل عن عبدالله بن سنان عن ابيه قال حضرت ابا جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام و دخل عليه رجل من الخوارج فقال يا ابا جعفر اى شىء تعبد قال الله قال رأيتة قال لم تره العيون بمشاهدة العيان و رأته القلوب بحقايق الايمان لا يعرف بالقياس ولا يشبهه بالناس موصوف بالايات معروف بالعلامات لا يجور في حكمه ذلك الله لا اله الا هو قال فخرج الرجل وهو يقول الله اعلم حيث يجعل رسالاته .

۵ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفى عن محمد بن اسمعيل البرمكى قال حدثنا الفضل بن سايمان الكوفى عن الحسين بن خالد قال سمعت الرضا علي بن موسى (ع) يقول لم يزل الله تبارك و تعالى عالماً قادراً حياً قديماً سمياً بصيراً فقلت له يا بن رسول الله ان قوماً يقولون انه عز و جل لم ينزل عالماً بعلم قادراً بقدره و حياً بحيوة و قديماً بقدم و سديماً بسمع و بصيراً ببصر فقال عليه السلام من قال بذلك و دان به فقد اتخذ مع الله آلهة اخرى و ليس من ولا يتنا على شىء ثم قال عليه السلام لم ينزل الله عز و جل عالماً قادراً حياً قديماً سمياً بصيراً لذاته تعالى عما يقول المشركون و المشبهون علواً كبيراً .

۶ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكريا الجوهري عن محمد بن عماره عن ابيه قال سألت الصادق جعفر بن محمد (ع) فقلت له يا بن رسول الله اخبرنى عن الله هل له رضى و سخط فقال نعم و ليس ذلك على ما يردد من المخلوقين و لكن غضب الله

۴- عبدالله بن سنان از پدرش نقل کرده که حضور امام باقر (ع) بودم یکی از خوارج خدمتش رسیده و گفت ای ابا جعفر چرا پرستی؟ فرمود خدارا گفت اورا دیدی؟ فرمود دیده‌ها عیانش نبینند و دلها بعقیقت ایمانش دریا بند بسنجش نتوانش شناخت و بمردمانند نیست بنشانها ستوده گردد و بعلامتها شناخته است در حکمش جور نیست آنست خدا نیست معبود حقى جز او، گوید آن مرد بیرون شد و میگفت خدا داناتر است که کجا رسالت خود را بنهد.

۵- امام هشتم (ع) میفرمود همیشه خدای تبارک و تعالى دانا و توانا زنده و قدیم، شنوا و بینا بوده است فضل بن سلیمان کوفی گوید عرض کردم یا بن رسول الله مردمی گویند همیشه خدا دانا است بعلم و تواناست بقدرت و زنده است بحیات و قدیم است بقدم و شنواست بسمع و بیناست ببصر، فرمود هر که چنین گوید و بدان معتقد باشد با خدا خدایان دیگر شریک کرده و با ولایت، ماسروکاری ندارد سپس فرمود همیشه خدا بذات خود دانا توانا زنده و قدیم و شنوا و بیناست و برتر است از آنچه مشرکان و مشبهه گویند بی اندازه.

۶- محمد بن عماره از پدرش گفته است که از امام صادق (ع) پرسیدم یا بن رسول الله بمن خبرده

عقابه ورضاه ثوابه .

۷ - حدثنا محمد بن احمد السناني (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الاسدي الكوفي عن موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن علي بن سالم عن ابي بصير عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال ان الله تبارك و تعالي لا يوصف بزمان ولا مكان ولا حركة ولا انتقال ولا سكون بل هو خالق الزمان والمكان والحركة والسكون و الانتقال تعالي عما يقول الظالمون علواً كبيراً .

۸ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن صباح بن عبد الحميد وهشام وحفص وغير واحد قالوا قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام انا لا قول جبراً ولا تفويضاً .

۹ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا عمي محمد بن ابي القاسم قال حدثنا محمد بن علي القرشي عن محمد بن سنان عن المفصل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان الله جل جلاله اوحى الي الدنيا ان تعبي من خدمك واخذي من رفقك وان العبد اذا تخلى بسيدته في جوف الليل المظلم وناجاه اثبت الله النور في قلبه فاذا قال يارب يارب ناداه الجليل جل جلاله لبيك عبي سألني اعطك وتوكل علي ا كفك ثم يقول جل جلاله لملائكته يا ملائكتي انظروا الي عبي فقد تخلى بي في جوف الليل المظلم والباطلون لاهون والغافلون نيام اشهدوا اني قد غفرت له ثم قال عليه السلام عليكم بالورع والاجتهاد و العباداة و ازهدوا في هذه

که خدا را رضا و سخط باشد؛ فرمود آری ولی نه مانند مغلوق خشم خدا عقاب او است و رضایش ثواب او .

۷- امام صادق ع فرمود براستی خدای تبارک و تعالی منصف بزمان و مکان و حرکت، و انتقال و سکون نیست بلکه او است خالق زمان و مکان و حرکت و سکون و انتقال برتر است از آنچه ظالمان گویند بی اندازه .

۸- امام صادق ع فرمود من نه معتقد بجهنم و نه بتفویض .

۹- رسول خدا ص فرمود براستی خدای جل جلاله بدنیا خطاب کرد که خادم خود را برنج افکن و تارک خود را خدمت کن و چون بنده در نیمه شب تار با آقای خود خلوت کند و راز گوید خدا نور را در دلش برجا دارد چون گوید یارب یارب جل جلاله او را ندا کند لبيک عبي من بغواه تا بتوبه هم بر من توکل کن تا تورا کفایت کنم سپس خدای جل جلاله بملائکه خود فرماید ای ملائکه ببینید بنده مرا که در دل شب تار بامن خلوت کرده و بیهودگان در بازی و غفلتند و بخواب اندرند گمراه باشید که من او را آمرزیدم پس از آن فرمود بر شما باد به ورع و کوشش و عبادت و بی رغبت باشید در این دنیا که شما بی رغبت است زیرا که پرفریب دهنده است خانه فنا و زوال است بسیار

الدنيا الزاهدة فيكم فانها غرارة دارفناء، و زوال کم من مغتر فيها قداهلکته و کم من واثق بها قدخانته و کم من معتمد عليها قدخدعته واسلمته و اعلموا ان امامکم طريقاً مهولاً وسفراً بعيداً وممر کم على الصراط ولا بد للمسافر من زاد فمن لم يتزود وسافر عطب وهلك وخير الزاد التقوى، ثم اذ کروا وقوفکم بين يدي الله جل جلاله فانه الحكم العدل واستعدوا لجوابه اذا سئلکم فانه لا بد سائلکم عما عملتم بالثقلين من بعدى کتاب الله وعترتى فانظروا ان لا تقولوا اما الكتاب فغيرنا وحرقتنا واما العترة ففارقنا وقتلنا فعند ذلك لا يكون جزاؤکم الا النار فمن اراد منکم ان يتخلص من هول ذلك اليوم فليتول وليبى وليتبع وصيى وخليفتى من بعدى على بن ابى طالب عليه السلام فانه صاحب حوضى يذود عنه اعداءه ويسقى اوليائه فمن لم يسق منه لم يزل عطشان ولم يرو ابدأ ومن سقى منه شربة لم يشق ولم يظماً ابدا وان على بن ابى طالب عليه السلام لصاحب لوائى فى الاخرة كما كان صاحب لوائى فى الدنيا وانه اول من يدخل الجنة لانه يقدمنى ويبيده لوائى تحته آدم ومن دونه من الانبياء .

۱۰ - حدثنا ابى (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله بن ابى خلف قال حدثنى احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن محمد بن ابى عمير عن حماد بن عثمان قال جاء رجل الى الصادق جعفر بن محمد (ع) فقال له يا بن رسول الله اخبرني بمكارم الاخلاق فقال العفو عن ظلمك وصلة من قطعك واعطاء من

کسيکه فريب آن خورد و نابودش کرد و بدان تکیه زد خيانتش نمود و بسيار کسيکه بدان اعتماد کرد و فريبش داد و اورا و انهاد، بدانيد که در پيش شما راهيست هراسناک و سفر يست دراز و گذشت شما برصراط است و بناچار مسافر را توشه بايد و هر که بى توشه سفر کند در رنج افتد و هلاک شود و بهترين توشه تقوى است سپس ياد کنيد و قوف خود را در برابر خداى جل جلاله که او حاکم عادل است و آماده جوابش شويد در موقع باز پرسى او از شما که بناچار از شما باز پرسى کنند نسبت بهرچه کرديد (در آنجا ميان شما بجا نهادم خب) از ثقلين پس از من که کتاب خدا و خاندان منند و ملاحظه کنيد که نگوئيد کتاب را تغيير داديم و تحريف نموديم و اما از خاندان جدا شديم و آنها را کشتيم که در اين موقع ياداش شما جز دوزخ نباشد هر کدام شما که خواهداز هراس اين روز بر کنار باشد بايد يرو ولى من و تابع وصى و خليفه بعد از من على بن ابى طالب عليه السلام باشد که او صاحب حوض من است و دشمنانش را از آن طرد کند و دوستانش را از آن سيراب نمايد و هر که از آن ننوشد هميشه تشنه است و هرگز سيراب نشود و هر که از آن شربتى نوشد هرگز تشنه نشود و براستى على بن ابى طالب صاحب پرچم من است در آخرت چنانچه صاحب پرچم من است در دنيا و اول کس باشد که در بهشت در آيد زيرا جلومن لواء حمدر را ميكشد که زير آن آدم و پيغمبران ديگرند.

۱۰ - مردى خدمت امام صادق ع آمد و عرض کرد يا بن رسول الله مرا بمکارم اخلاق مطلع کن، فرمود گذشت از کسيکه بتو ظلم کرده و صلّه با آنکه از تو ببرد و عطای بکسيکه تو را معروم کند و گفتار حق و گرچه بر زبان خودت باشد.

حرمك و قول الحق ولو على نفسك

۱۱ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثني سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن خالد عن عبدالرحمن بن ابى نجران والحسين بن سعيد عن حماد بن عيسى عن حريز بن عبدالله السجستاني عن ابان بن تغلب عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام انه قال من مات ما بين زوال الشمس يوم الخميس الى زوال الشمس من يوم الجمعة من المؤمنين اعاده الله من ضغطة القبر

۱۲ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن عنبسة بن نجاد العابدان رجلا قال للصادق جعفر بن محمد اوصي فقال اعد جهازك و قدم زادك لطول سفرك و كن وصي نفسك و لاتأمن غيرك ان يبعث اليك بما يصلحك اوصي فقال حدثنا سعد بن عبدالله بن ابى خلف قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابى الخطاب قال حدثني جعفر بن بشير البجلي قال حدثني حماد بن واقد عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال من قال سبحان الله و بحمده سبحان الله العظيم ثلاثين مرة استقبل الغنى و استدبر الفقر و قرع باب الجنة

۱۴ - حدثنا ابى (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن عبدالرحمن بن ابى نجران عن عاصم بن حميد عن محمد بن قيس عن ابى جعفر الباقر (ع) انه قال والله ان كان على عليه السلام لياً كل اكل العبد و يجلس جلسة العبد و ان كان ليشتري القميصين السنبلانيين فيخير غلامه خيرهما ثم يلبس الاخر فاذا اجاز اصابعه قطعه و اذا اجاز كعبه حذفه و لقد ولي خمس سنين ما وضع اجرة على اجرة و لا لبنة على لبنة و لا اقطع قطيعاً و لا اورث بيضاء و لا حمراء و ان كان ليطعم الناس خبز

۱۱ - امام صادق (ع) فرمود هر که از زوال پنجشنبه تا ظهر جمعه ببرد از مؤمنان خدا اورا از فشار

قبر پناه دهد.

۱۲ - مردی با امام صادق (ع) گفت بمن سفارش کن فرمود بنه خود را آماده ساز و توشه سفر

طولانی خود را پیش فرست و خود وصی خود باش و دیگری را امین بدان که آنچه تو را اصلاح کند برایت بفرست.

۱۳ - امام صادق (ع) فرمود هر که سی بار گوید سبحان الله و بحمده سبحان الله العظيم و بعد از رو

بتوانگری کرده و پشتت بقدر داده و در بهشت را کوبیده.

۱۴ - امام باقر (ع) فرمود بخدا شیوه علی (ع) بود که چون بندگان خوراک میکرد و بر زمین

می نشست و دو پیراهن سنبلانی میخورد و خدمتکار او با اختیار خود بهتر آنها را بر میداشت و خود آندپگر را می پوشید و اگر آستینش از انگشتانش بلندتر بود آنرا قطع میکرد و اگر دامنش از کعب میگذشت آنرا میچید پنجه سال خلیفه بود نه آجری بر آجری گذاشت و نه خشتی برخشتی و نه دهی مالک شد و نه پول نقره یا طلا بجای خود گذاشت بر مردم نان گندم و گوشت میخورانید و خود بمنزل

البر واللحم وينصرف الى سنزله وياً كل عذب الشعير والزيت والخل و ماورد عليه امران كلاهما لله رضى الاخذ باشدهما على بدنه ولقد اعتق الف مملوك من كديده تربت فيه يدها و عرق فيه وجهه وما طاق عمله احد من الناس وان كان ليصلى فى اليوم والليلة الف ركعة وان كان اقرب الناس شبيها به على بن الحسين عليه السلام وما طاق عمله احد من الناس بعده وسمع رجل من التابعين انس بن مالك يقول نزلت هذه الاية فى على بن ابيطالب عليه السلام امن هو قانت آناه الليل ساجداً و قائماً يعذر الآخرة ويرجو رحمة ربه قال الرجل فاتيت علياً عليه السلام لانظر الى عبادته فاشهد بالله لقد اتيتته وقت المغرب فوجدته يصلى باصحابه المغرب فلما فرغ منها جلس فى التعقيب الى ان قام الى عشاء الآخرة ثم دخل منزله فدخلت معه فوجدته طول الليل يصلى ويقرأ القرآن الى ان طلع الفجر ثم جدد وضوءه وخرج الى المسجد وصلى بالناس صلوة الفجر ثم جلس فى التعقيب الى ان طلعت الشمس ثم قصد الناس فجعل يختصم اليه رجلان فاذا فرغاقاما واختصم آخران الى ان قام الى صلوة الظهر قال فجدد لصلوة الظهر وضوءاً ثم صلى باصحابه الظهر ثم قعد فى التعقيب الى ان صلى بهم العصر ثم اتاه الناس فجعل يقوم رجلان ويقعد آخران يقضي بينهم ويفتيهم الى ان غابت الشمس فخرجت وانا اقول اشهد بالله ان هذه الاية نزلت فيه

برميگشت و نان جو با زيت و سرکه ميخورد و هر گاه با دو کار خدا پسند روبرو ميشد سخت تر آنها را انتخاب ميکرد و هزار بنده از دسترنج خود آزاد کرد که در آن دستش خاك آلود شده و چهره اش عرق ريخته بود و کسی را تاب کار و کرد او نبود او در شبانه روز هزار رکعت نماز ميخواند و مانند ترين مردم باو على بن الحسين بود و کسی بعد از او توان کار او را نداشت، مردى از تابعين از انس بن مالك شنيد که اين آيه در باره على بن ابيطالب نازل شده (زمر-۹) آيا کسی که عبادت کند در آنهاي شب با سجده و قيام براى خدا آخرت و اميد بر رحمت پرورد گارش. آن مرد گويد نزد على عم رفتم تا عبادت او را بنگرم خدا گواه است هنگام مغرب نزد او بودم و ديدم با بارانش نماز مغرب ميخواند و چون فارغ شد به تعقيب مشغول بود تا برخواست نماز عشاء را خواند و بمنزلش آمد من با او وارد منزل شدم و در تمام شب نماز ميخواند و قرآن ميخواند تا سپيده دميد و تجديد وضوء کرد و بمسجد آمد و با مردم نماز خواند و مشغول تعقيب شد تا آفتاب برآمد و مردم بدو مراجعه کردند و دو مرد نزد او بها که مينشستند و چون فارغ ميشدند دو مرد ديگر جاى آنها را ميگرفتند تا براى نماز ظهر پيا خواست و وضوء تازه کرد و با اصحابش نماز ظهر را خواند و مشغول تعقيب بود تا نماز عصر را با آنها خواند و موقع مراجعه مردم رسيد و دو مرد نزد او مى نشستند و چون بر ميخواستند دو مرد ديگر جاى آنها را مى گرفت و او ميان آنها قضاوت مى کرد و فتوى ميداد تا آفتاب غروب کرد و من گفتم خدا را گواه دانم که اين آيه در باره او نازل شده.

۱۵ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه محمد بن خالد عن وهب بن وهب عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ من اطعم مؤمنا من جوع اطعمه الله من ثمار الجنة ومن كساه من عرى كساه الله من استبرق وحرير ومن سقاه شربة على عطش سقاه الله من الرحيق المختوم ومن اعانه او كشف كربته اظله الله في ظل عرشه يوم لا ظل الا ظله

۱۶ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن اسمعيل بن مرار عن يونس بن عبدالرحمن عن عبدالله بن سنان عن ابي حمزة الثمالي عن الاصمغ بن نباته انه قال كان امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام اذا اتي بالمال ادخله بيت مال المسلمين ثم جمع المستحقين ثم ضرب يده في المال فنثره بمنة ويسرة وهو يقول يا صفراء يا بيضاء لا تغريني غري هذا جنای و خياره فيه

ثم لا يخرج حتى يفرق ما في بيت مال المسلمين ويؤتي كل ذي حق حقه ثم يأمر ان يكنس ويرش ثم يصلى فيهر كعتين ثم يطلق الدنيا ثلاثا يقول بعد التسليم يادنيا لاتعرضين لي ولاتمشوقين ولاتغريني فقد طلقتك ثلاثا لارجعة لي عليك

۱۷ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن علي بن معبد عن الحسين بن خالد عن ابي الحسن الرضا (ع) انه سئل ما العقل فقال

۱۵ - رسول خدا ص فرمود هر که مؤمنی را در گرسنگی اطعام کند خدایش از میوه های بهشتی اطعام کند و هر که او را از برهنگی بیوشاند خدایش از استبرق و حریر بیوشاند و هر که او را شربت آبی بنوشاند در تشنگی خدایش از رحيق مهر زده بنوشاند و هر که او را یاری کند یا گرفتاری او را بر طرف کند خدا او را در سایه عرش خود جای دهد روزی که سایه ای جز سایه او نیست.

۱۶ - اصمغ بن نباته گفت مال خراجی که برای امیرالمؤمنین میآوردند، وارد بیت المال مسلمانان میکرد و مستحقان را جمع میکرد و با دست خود به راست و چپ پهن میکرد و میفرمود ای پول های زرد و سفید مرا نفریبید دیگری را نفریبید.

هذا جنای و خياره فيه

از کل جان بده الی فيه

این است میوه که من چیدم و خویش در آنست و هر که میوه چیند بادست خود بدهان گذارد - سپس بیرون نرفت تا هر چه در بیت المال مسلمانان بود قسمت میکرد و دستور میداد آنرا جاروب میکردند و آب میاشیدند و دو رکعت نماز در آن میخواندند و دنیا را سه طلاق میداد و بعد از سلام نماز میفرمود ای دنیا بمن میاویز و مرا بخود تشویق مکن و فریب مده که من تو را سه طلاق دادم و بتو رجوع نتوانم.

التجرع للغة ومداهنة الأعداء ومداراة الأصدقاء.

۱۸ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن أحمد الأشعري عن سلمة بن الخطاب عن الحسين بن سعيد الأزدي عن اسحق بن إبراهيم عن عبد الله بن صباح عن أبي بصير عن أبي عبد الله الصادق (ع) قال إذا كان يوم القيمة جمع الله الأولين والآخرين في صعيد واحد فتغشاهم ظلمة شديدة فيضجون إلى ربهم ويقولون يا رب اكشف عنا هذه الظلمة قال فيقبل قوم يمشى النوريين أيديهم قد اضاء أرض القيمة فيقول أهل الجمع هؤلاء أنبياء الله فيجيئهم النداء من عند الله ههؤلاء يا نبياء فيقول أهل الجمع ههؤلاء ملائكة فيجيئهم النداء من عند الله ههؤلاء يا ملائكة فيقول أهل الجمع ههؤلاء شهداء فيجيئهم النداء من عند الله ههؤلاء بشهداء فيقولون من هم فيجيئهم النداء يا أهل الجمع سلوهم من انتم فيقول أهل الجمع من انتم فيقولون نحن العلويون نحن ذرية محمد رسول الله ﷺ نحن اولاد علي ولي الله نحن المخصوصون بكرامة الله نحن الامنون المطمئنون فيجيئهم النداء من عند الله عز وجل اشفعوا في محبيكم واهل مودتكم و شيعتكم فيشفعون فيشفعون

۱۹ - حدثنا أبي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبد الله قال حدثنا سلمة بن الخطاب قال حدثنا ابي طاهر محمد بن تسنيم الوراق عن عبد الرحمن بن كثير عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله ﷺ ذات يوم لاصحابه معاشر اصحابي ان الله جل جلاله بامر كم بولاية علي بن ابي طالب عليه السلام و الاقتداء به فهو وليكم و امامكم من بعدى لا تخالفوه فتكفروا ولا تفارقوه ففضلوا ان الله جل جلاله جعل عليا علما بين الايمان والنفاق فمن احبه كان مؤمنا ومن

۱۷ - از امام هشتم پرسیدند عقل چیست؟ فرمود غصه خوردن و با دشمنان مسامحه کردن و با دوستان مدارا نمودن.

۱۸ - امام صادق (ع) فرمود چون روز قیامت شود خدا خلق اولین و آخرین را در یک زمین گرد آورد و تاریکی سختی همه را فرا گیرد و بی‌رودگار خود بنالند و گویند پروردگارا این تاریکی را از ما برطرف کن فرمود جمعی آیند و نوری برابر آنهاست که عرصه قیامت را روشن کرده حاضران قیامت گویند ایقان پیغمبران خدا آیند، از خدا ندا رسد که ایقان پیغمبر نیستند همه گویند اینها فرشته‌اند ندا رسد از جانب خدا ایقان فرشته نیستند همه گویند ایقان شهیدانند ندا رسد که از خود آنها پرسید کیانند؟ همه گویند شما که باشید؟ گویند ماها علویه و ذریه محمد رسول خدا (ص) و اولاد علی و لسی خدایم ما ایم مخصوص بکرامت خدا در آسایش و در اطمینان هستیم بآنها از طرف خدا ندا رسد که دوستان و شبان خود را شفاعت کنید و هر که را باید شفاعت کنند،

۱۹ - یک روز رسول خدا (ص) باصحابش فرمود معاشر اصحاب من براستی خدای جل جلاله دستور میدهد شما به ولایت علی بن ابیطالب و بی‌روی او که ولی و امام شماست پس از من مخالفت او نکنید

ابغضه كان منافقا ان الله جل جلاله جعل عليا وصي و منار الهدى بعدى فهو موضع سرى و عيبة علمى و خليفتى فى اهلى الى الله اشكو ظالميه من امتى

المجلس الثامن والاربعون

يوم الثلاثاء لتسع خلون من شهر ربيع الاول من سنة ثمان و ستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا على بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابى عبدالله البرقي قال حدثنى ابى عن جده احمد بن ابى عبدالله عن احمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى عن ابان بن عثمان عن ابى عبدالله الصادق عليه السلام قال كان ابليس (لع) يخترق السموات السبع فلما ولد عيسى (ع) حجب عن ثلاث سموات وكان يخترق اربع سموات فلما ولد رسول الله صلى الله عليه وآله حجب عن السبع كلها و رميت الشياطين بالنجوم و قالت قريش هذا قيام الساعة كنا نسمع اهل الكتب يذكرونه و قال عمرو بن امية و كان من ازجر اهل الجاهلية انظروا هذه النجوم التى يهتدى بها و يعرف بها ازمان الشتاء و الصيف فان كان رمى بها فهو هلاك كل شىء و ان كانت ثبتت و رمى بغيرها فهو امر حدث و اصبحت الاصنام كلها صبيحة و لد النبى صلى الله عليه وآله ليس منها صنم الا و هو منكب على وجهه و ارتجس فى تلك الليلة ايوان كسرى و سقطت منه اربعة عشر شرفة و غاضت بحيرة ساوة و فاض و ادى السماوة و خمدت

تا كافر شويد و از او جدا نشويد تا گمراه گرديد به راستى خدا جل جلاله على را نشانه ميان نفاق و ايمان ساخته هر كه او را دوست دارد مؤمن است و هر كه دشمنش دارد منافقت بر استى خداى جل جلاله على را وصى و نور بخش پس از من نموده اوسر نگهدار و كنچينه علم من و خليفه بعد از منست در خاندانم بخدا از ظالمان بهوى شكايتم؟

مجلس چهل و هشتم = نهم ربيع الاول ۳۸

۱- امام صادق (ع) فرمود ابليس تا آسمان هفتم را در مینوشت و چون عيسى (ع) زاده شد از سه آسمان ممنوع شد و تا چهار ديگر ميرفت و چون رسوا خداى متولد شد از هفت آسمان ممنوع شد و شياطين را با تير ميزدند، قريش گفتند اين قيام همان كسى است كه ميشنيد بى اهل كتاب او را نام ميبردند، عمرو بن اميه كه ستاره شناس تر مردم جاهليت بود گفت بستاره ها توجه كنيد كه راهنما بودند و وقت زمستان و تابستان با آنها شناخته ميشود اگر آنها سقوط كنند همه چيز هلاك شود و اگر آنها برجايند و ستاره هاى ديگرى سقوط ميكنند امر تازه است، در صبح روز ولادت بى بفر همه بتها سرنگون شدند و برو بر خاك افتادند، در آن شب طاق كسرى شكست برداشت و چهارده كنگره از آن فرو ريخت و درياچه ساوه خشك شد و وادى ساوه پراز آب شد و آتشكده فارس كه از هزار سال فروزان بود خاموش گرديد

نیران فارس ولم تخمد قبل ذلك بالف عام ورأى المؤبدان في تلك الليلة في المنام ابلاصعاً با تقود خبلاً عرباً قد قطعت دجلة وانسربت في بلادهم وانقصم طاق الملك كسرى من وسطه وانخرقت عليه دجلة العوراء وانتشر في تلك الليلة نور من قبل الحجاز ثم استطار حتى بلغ المشرق ولم يبق سرير لملك من مملوك الدنيا الا اصبح منكوساً والملك مخرساً لا يتكلم يومه ذلك وانتزع علم الكهنة وبطل سحر السحرة ولم يبق كاهنة في العرب الا حجبت عن صاحبها وعظمت قریش في العرب وسموا آل الله عزوجل قال ابو عبد الله الصادق عليه السلام انما سموا آل الله عزوجل لانهم في بيت الله الحرام وقالت آمنة ان ابني والله سقط فاتقى الارض بيده ثم رفع رأسه الى السماء فنظر اليها ثم خرج منى نور اضاء له كل شيء وسمعت في الضوء قائلاً يقول انك قد ولدت سيد الناس فسميه محمداً واتى به عبدالمطلب لينظر اليه وقد بلغه ما قالت امه فوضعه في حجره: ثم قال

الحمد لله الذي اعطاني هذا الغلام الطيب الاردان قد ساد في المهدي على الغلمان

ثم عوده باركان الكعبة وقال فيه اشعاراً قال وصاح ابليس (لع) في ابالسته فاجتمعوا اليه فقالوا ما الذي افزعك يا سيدنا فقال لهم ويلكم لقد انكرت السماء والارض منذ الليلة لقد حدث في الارض حدث عظيم ما حدث مثله منذ ولد عيسى بن مريم فاخرجوا وانظروا ما هذا الحدث الذي قد حدث فافترقوا ثم اجتمعوا اليه فقالوا ما وجدنا شيئاً فقال ابليس (لع) انا لهذا الامر ثم انغمس في الدنيا فجالها حتى انتهى الى الحرم فوجد الحرم محفوظاً بالملائكة فذهب ليدخل فصاحوا به

و مؤبدان در خواب دیدند که شتران سختی اسپان عربی را بدک دارند و از دجله گذشتند و در بلاد عجم منتشر شدند و طاق کسری از وسط شکست و رود دجله عربان بر آن مسلط شد و در آن شب نوری از سمت حجاز بر آمد و تا مشرق تنق کشید و تخت همه سلاطین و ارواره شد و خودشان لال شدند و در آن روز نتوانستند سخن گویند دانش کاهنان ر بوده شد و سحر جادوگران باطل گردید و کاهنه های عرب از همزاد شیطانی خود ممنوع شدند و قریش در میان عرب آل الله نامیده شدند . امام صادق فرمود آنها را آل الله گفتند برای آنکه در بیت الله بودند آینه گفت بخدا چون فرزندم سقوط کرد دست بر زمین نهاد و سر با آسمان بر آورد و بدان نگریست و نوری از من تابید که همه چیز را روشن کرد و در آن نور شنیدم که گوینده میگفت تو سید عرب را زادی و او را محمد بنام و عبدالمطلب آمد که او را دیدار کند و آنچه مادرش گفته بود شنیده بود او را در دامن گرفت و گفت حمد خدا را که این پسر را بمن داد که اندامی خوشبو دارد و در گهواره بر همه پسران آقا است و بارکان کعبه او را پناهید و اشعاری درباره او سرود و ابلیس در میان اعوان خود فریاد کشید و همه ابلیسان گردش را گرفتند و گفتند آقای ما تو را چه بهراس افکنده؟ گفت وای بر شما از دیشب وضع آسمان و زمین را دیگرگون بینیم در زمین تازه عجیبی رخ داده که از زمان ولادت عیسی تا کنون سابقه نداشته بروید و خبری از این پیش آمد تازه بگیرید همه پراکنده شدند و بر

فرجع ثم صار مثل الصر (المرد) وهو العصفور فدخل من قبل حراء فقال له جبرئيل وراك لعنك الله فقال له حرف اسئلك عنه يا جبرئيل ما هذا الحدث الذي حدث منذ الليلة في الارض فقال له ولد محمد صلى الله عليه وآله فقال له هل لي فيه نصيب قال لا قال ففي امته قال نعم قال رضيت

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابرهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن معاذ الجوهري عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه بن آباءه (ع) عن رسول الله صلى الله عليه وآله عن جبرئيل قال قال الله جل جلاله من اذنب ذنباً صغيراً كان او كبيراً وهو لا يعلم ان لي ان اعذبه او اعفوه عنه لا عفوت له ذلك الذنب ابداً ومن اذنب ذنباً صغيراً كان او كبيراً وهو يعلم ان لي ان اعذبه او اعفو عنه عفوت عنه

۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثني سعد بن عبد الله قال حدثني احمد بن محمد بن عيسى قال حدثني علي بن الحكم قال حدثني الحسين بن ابي العلاء عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام دخلت ام ايمن على النبي صلى الله عليه وآله و في ملحفتها شيء فقال لها رسول الله صلى الله عليه وآله مامعك يا ام ايمن فقال ان فلانة املكوها فنشروا عليها فاخذت من ثارها ثم بكت ام ايمن وقالت يا رسول الله فاطمة زوجتها ولم تنشر عليها شيئاً فقال رسول الله صلى الله عليه وآله يا ام ايمن لم تكذابين فان الله تبارك وتعالى لما زوجت فاطمة علياً امر اشجار الجنة ان تنشر عليهم من حليبها وحللبها وياقوتها ودرها وزمردها واستبرقها فاخذوا منها ما لا يعلمون ولقد نحل الله طوبى في مهر فاطمة صلوات الله عليها فاجعلها في منزل علي عليه السلام

گشتند و گفتند ما تازه ای ندیدیم ایلیس گفت من خود باید خبر گیرم در دنیا بگردش پرداخت تا بناحیه حرم مکه رسید دید فرشتگان کرد آنرا گرفتند و خواست وارد آن شود او بانگ زدند و بر گشت و چون گنجشکی گردید و از طرف غار حری بر آمد که جبرئیل باو نهیب زد بروای مملون گفت ای جبرئیل از تو سخنی پرسم بگو که از دیشب تا کنون چه تازه ای رخ داده ؟ گفت محمد « ص » متولد شده ، گفت مرا در او بهره ای است ؟ گفت نه گفت در امتش چطور ؟ گفت آری ؛ گفت خشنودم .

۲- خدای جل جلاله فرماید هر که گناه بزرگ یا کوچکی کند و در نظر ندارد که من میتوانم او را عذاب کنم یا از او درگذرم هرگز از او درنگذرم نسبت بآن گناه و اگر معتقد است من میتوانم او را عذاب کنم یا از او گذشت کنم از او درمیگذرم.

۳- ام ایمن خدمت رسول خدا ص رسید و چیزی در چادر داشت؛ رسول خدا ص فرمود چه داری ؟ گفت فلانه را عروس کردند و براو نثار ریختند و من از نثار او بر گرفتم سپس ام ایمن گریست و گفت یا رسول الله فاطمه را تزویج کردی و چیزی براو نثار نکردی؟ فرمود ام ایمن چرا دروغ گویی براستی خدای تبارک و تعالی چون فاطمه را بعلی تزویج کرد دستور داد که درختان بهشت بر اهل آن از زبور و جامه و یاقوت و در و زمرد و استبرق نثار کردند و آنچه را ندانند از او بر گرفتند و خدا درخت طوبی را بخشش فاطمه نمود و آنرا در منزل علی ع نهاد .

۴ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن العباس بن معروف عن الحسين بن يزيد عن اليعقوبي عن عيسى بن عبدالله الملوى عن ابيه عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) عن ابيه عن جده (ع) قال قال رسول الله ﷺ من سره ان يجوز على الصراط كالريح العاصف و بلج الجنة بغير حساب فليتول وليي و وصيي و صاحبي و خليفتي على اهلي و امتي علي بن ابي طالب و من سره ان يبلج النار فليترك ولايته فوعزة ربي و جلاله انه لباب الله الذي لا يؤتى الامنه و انه الصراط المستقيم و انه الذي يسأل الله عن ولايته يوم القيمة .

۵ - حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه المؤدب (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جامع الحميري عن ابيه عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن زياد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله ﷺ رحم الله امرأ اعان والده علي بره رحم الله والداعان ولده علي بره رحم الله جارا اعان جاره علي بره رحم الله رفيقا اعان رفيقه علي بره رحم الله خليطا اعان خليطه علي بره رحم الله جلا اعان سلطانه علي بره .

۶ - حدثنا احمد بن هرون القامي (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر عن ابيه عن محمد بن عبد الجبار عن عبد الرحمن بن ابي نجران عن علي بن الحسن بن رباط عن ابي بكر الحضرمي قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) بروا آبائكم ببركم ابناؤكم و عفوا عن نساء الناس تعف عن نسائكم

۴- رسول خدا ص فرمود هر که را خوشآید که چون برق جهنده برصراط گذرد و بی حساب بهشت رود باید ولایت ورزد با ولی و وصی و رفیق و خلیفه من بر خاندان و امت علی بن ابیطالب ع و هر که را خوش آید بدوزخ رود ترک ولایتش کند بهزت و جلال پروردگارش که او است باب الله که جز از آن نیابند و او است صراط مستقیم و او است که روز قیامت از ولایتش پرسش شود .

۵- رسول خدا ص فرمود خدا رحمت کند کسی را که کمک پدرش کند در احسان باو و رحمت کند پدری را که کمک فرزندش کند در احسان باو خدا رحمت کند همسایه ای را که به همسایه اش کمک کند در احسان باو خدا رحمت کند رفیقی را که در رفیقش کمک کند در احسان باو خدا رحمت کند هم صحبتی را که بهم صحبت خود کمک کند در احسان باو خدا رحمت کند کسی را که سلطان خود کمک کند در احسان باو .

۶- امام صادق ع فرمود نیکی کنید با پدرانتان تا بشمانیکی کنند پسرانتان و پارسا باشید از زنان مردم تا پارسا باشند از زنانتان .

۷ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن حماد بن عيسى عن حريز بن عبدالله عن زرارة بن اعين قال سمعت ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول انا اهل بيت مروتنا العفو عننا ظلمنا

۸ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن عبد العزيز بن عمر عن احمد بن عمر الحلبي قال قلت لابي عبدالله الصادق عليه السلام اي الخصال بالمرء اجمل قال و قاربلا مهابة و سماح بلا طلب مكافات و تشاغل بغير متاع الدنيا.

۹ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي (ض) قال حدثنا جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم من بات كالا من طلب الحلال بات مغفورا له .

۱۰ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثني محمد بن عيسى بن عبيد عن احمد بن عبدالله قال سألت ابا الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام عن ذي الفقار سيف رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم من اين هو فقال هبط به جبرئيل من السماء و كان حليته من فضة و هو عندي .

۱۱ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (رض) قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثني احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن يونس بن عبد الرحمن عن عبدالله بن سنان عن الصادق جعفر بن محمد عن آباءه (ع) عن الحسين (الحسن) بن علي (ع) انه قال سئل امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام ما ثبات الايمان فقال الورع فقيل له ما

۷ - امام صادق ع فرمود ما خاندانی هستیم که مردانگی ما در بخشش به کسی است که بما ستم کرده است.

۸ - احمد بن عمر حلبی گوید با امام صادق گفتم چه خصلمتی برای مرد زیباتر است؟ فرمود و قاری مهابت و بخشش بی درخواست و اشتغال با امر آخرت.

۹ - رسول خدا ص فرمود هر که شب را خسته از طلب حلال بگذراند شب را گذرانده و آمرزیده شده.

۱۰ - احمد بن عبدالله گوید از امام هشتم پرسیدم ذوالفقار شمیر رسول خدا ص از کجا بود؟ فرمود جبرئیل آن را از آسمان آورد و نقره نشانست و پیش منست .

۱۱ - از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب پرسش شد ثبات ایمان چیست؟ فرمود به ورع است گفتند زوالش بچیست فرمود بطمع،

زواله قال الطمع

۱۲ - اخبرنی علی بن حاتم القزوینی (ض) قال حدثنی علی بن الحسین النحوی قال حدثنا احمد بن ابی عبدالله البرقی عن ابيه محمد بن خالد عن ابی ایوب سلیمان بن مقبل المدینی عن موسی بن جعفر عن ابيه الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال اذا مات المؤمن شیعه سبعون الفمک الی قبره فاذا ادخل قبره اتاه منکر و نکیر فیقعدهانه و یقولان له من ربک وما دینک و من نبيک فیقول ربی الله و محمد نبی و الاسلام دینی فیفسحان له فی قبره مد بصره و یأتیانہ بالطعام من الجنة و یدخلان علیه الروح و الريحان و ذلك قوله عز و جل فاما ان كان من المقربین فروح و ریحان یعنی فی قبره و جنة نعيم یعنی فی الآخرة ثم قال عَلَيْهِ السَّلَامُ اذا مات الکافر شیعه سبعون الفاً من الزبانية الی قبره و انه لیناشد حاملیه بصوت یسمعه کل شیء الا الثقلان و یقول لوان لی کرة فاكون من المؤمنین و یقول ارجعونی لعلی اعمل صالحاً فیما ترکت فتجیبه الزبانية کلا انها کلمة انت قابلها و ینادیهن ملک لورد اعاد لما نهی عنه فاذا ادخل قبره و فارقه الناس اتاه منکر و نکیر فی اهل صورۃ فیقیمانه ثم یقولان له من ربک وما دینک و من نبيک فیتلجلج لسانه ولا یقدر علی الجواب فیضربانه ضربة من عذاب الله یدعها کل شیء ثم یقولان له من ربک وما دینک و من نبيک فیقول لا ادری فیقولان له لا دریت ولا هدیت ولا افلحت ثم یفتحان له بابا الی النار و ینزلان الیه الحمیم من جهنم و ذلك قول الله عز و جل و اما ان كان من المکذبین

۱۲ - امام صادق (ع) فرمود چون مؤمنی بمیرد هفتاد هزار فرشته تاگورش او را تشییع کنند و چون بگورش درآید منکر و نکیر آیند و او را بنشانند و باو گویند پروردگارت کیست ؛ دینت کدامست بیغمبرت کیست؟ گویند پروردگارم خداست و معبد پیغمبر منست و اسلام دینم گورش را تا چشم رس گشاد کنند و طعام بهشت برایش آورند و روح و ریحان بر او در آورند و اینست تفسیر گفته خدای عزوجل (سوره واقعه) و اما هر که از مقربانست روح و ریحان دارد یعنی در قبرش و جنت نعيم دارد یعنی در آخرت سپس فرمود چون کافر میرد هفتاد هزار دوزخبان او را تاگورش همراه باشند و او فریاد کشد که همه چیز جز جن و انس بشنود و گویند کاش برمیگشتم و مؤمن میشدم و بعاملان خود قسم دهم و گویند مرا برگردانید تا شاید آنچه ترک کردم عمل کنم دوزخبانان باو پاسخ دهند که نه هرگز، این کلمه ایست بزبان گویی و فرشته ای ندا کند بآنها که اگر برگردد بدانچه نهی شده باز گردد و چون درگورش درآید و مردم از او جدا شوند، و منکر نکیر در هراسناکتر شکلی باو وارد شوند و او را پیا دارند و گویند کیست پروردگارت چیست دینت؟ کیست پیغمبرت؟ زبانش بطپیدن افتد و قادر بجواب نیست او را ضربتی زنند از عذاب خدا که هرچیز از آن ترسد و لرزد باز باو گویند خدایت کیست دینت چیست پیغمبرت کیست؟ گویند نمیدانم باو گویند ندانستی وره نیافتی و رستگار نباشی سپس دری از دوزخ بروی او باز کنند و حمیم دوزخ برایش آورند و اینست تفسیر

الضالین فنزل من حمیم یعنی فی القبر و تصلیة جحیم یعنی فی الآخرة .

۱۳- حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا عبد الله بن جعفر الحميري قال حدثني محمد بن عيسى بن عبيد اليقطيني قال حدثني يونس بن عبد الرحمن عن عبد الله بن سنان عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال ان لله عزوجل حرمت ثلاث ليس مثلهن شيء كتابه وهو حكمته ونوره وبينه الذي جعله قبلة للناس لا يقبل من احد توجه الي غيره وعتره نبيكم عليه السلام.

۱۴- حدثنا علي بن عيسى (ره) قال حدثنا علي بن محمد ما جيلويه قال حدثنا احمد بن ابي عبد الله عن ابيه عن الحسين بن علوان الكلبی عن عمرو بن ثابت عن زيد بن علي عن ابيه عن جده عليه السلام قال قال امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام ان في الجنة لشجرة يخرج من اعلاها اللؤلؤ ومن اسفلها خيل عتاق مسرجة ملجمة ذوات اجنحة لا تروث ولا تبول فيركبها اولياء الله فتطير بهم في الجنة حيث شاؤا فيقول الذين اسفل منهم ياربنا ما بلغ بعبادك هذه الكرامة فيقول الله جل جلاله انهم كانوا يقومون الليل ولا ينامون ويصومون النهار ولا يأكلون ولا يجاهدون العدو ولا يجبنون ويتصدقون ولا يبخلون .

۱۵- حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس (رض) قال حدثنا ابي عن ابراهيم بن هاشم عن اسمعيل بن مرار عن يونس بن عبد الرحمن عن عبد الله بن سنان عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال خمس من لم تكن فيه لم يكن فيه كثير مستمتع قيل وماهن يا بن رسول الله قال الدين والعقل والحياء وحسن الخلق وحسن الادب وخمس من لم تكن له فيه لم يتهن بالعيش الصحة والامن

گفته خدای عزوجل و اما اگر از مکذبان گمراه باشد پذیرای از حمیم شود یعنی در قبر و آتش دوزخ در او گیرد یعنی در آخرت .

۱۳- امام صادق (ع) فرمود برای خدای عزوجل سه حرمت است که ماننددی ندارد قرآن که حکمت او است و نور او و خانه او که قبله مردمش ساخته و از کسی توجه بجز سوی آنرا نپذیرد و خاندان پیغمبرشما .

۱۴- امیرالمؤمنین (ع) فرمود در بهشت درختی است که از بالایش جامه برآید و از پائینش اسبان بازین و مهار و بردار که نه سرگین کنند و نه بشاشند اولیاء خدا برآن سوار شوند و در بهشت هر جا خواهند پرواز کنند و آنانکه پست درجه تر از آنها پند گویند پروردگارا این بندگانت از کجا باین کرامت رسیدند؟ خدای جل جلاله فرماید اینها بودند که شب عبادت میکردند و روزها روزه بودند و نمیخوردند و با دشمن جهاد میکردند و نمیرسیدند و صدقه میدادند و بخیل نبودند .

۱۵- امام صادق (ع) فرمود هر که پنج چیز ندارد بهره بسیار ندهد عرض شد یا بن رسول الله آنها چیست؟ فرمود ، دین ، عقل ، حیاء و حسن خلق و حسن ادب و پنج چیز است که هر که ندارد زندگی او

والغنى والقناعة والانیس الموافق .

۱۶- حدثنا ابي(ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن سلمة بن الخطاب البرواستاني (البرواستاني)

عن محمد بن الليث عن جابر بن اسمعيل عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) ان رجلا سئل على بن ابي طالب عليه السلام عن قيام الليل بالقرآن فقال له ابشر من صلى من الليل عشر ليلة لله مخلصاً ابتغاء مرضات الله قال الله عز وجل لملائكته اكتبوا لعبدى هذا من الحسنات عدد ما انبت في الليل من حبة و ورقة و شجرة و عدد كل قصبة و خوط و مرعى و من صلى تسع ليلة اعطاه الله عشر دعوات مستجابات و اعطاه كتابه بيومئذ يوم القيمة و من صلى ثمن ليلة اعطاه الله اجر شهيد صابر صادق النية و شفع في اهل بيته و من صلى سبع ليلة خرج من قبره يوم يبعث ووجهه كالقمر ليلة البدر حتى يمر على الصراط من الامنين و من صلى سدس ليلة كتب من الاوابين و غفر له ما تقدم من ذنبه و من صلى خمس ليلة زاحم ابراهيم خليل الرحمن في قبرته و من صلى ربع ليلة كان في اول الفائزين حتى يمر على الصراط كالريح العاصف و يدخل الجنة بغير حساب و من صلى ثلث ليلة لم يبق ملك الا غبطة بمنزلة من الله عز وجل و قيل له ادخل من اى ابواب الجنة الثمانية شئت و من صلى نصف ليلة فلو اعطى ملء الارض ذهباً سبعين الف مرة لم يعدل جزائه و كان له ذلك افضل من سبعين رقبة يعتقها من ولد اسمعيل و من صلى ثلثي ليلة كان له من الحسنات قدر رمل عاليج ادناها حسنة اثقل من جبل احد عشر مرات و من صلى ليلة تامة تالياً

گوارا نیست: تندرسي، آسودگي، بينيازى، قناعت و انيس موافق .

۱۶- مردی از علی بن ابیطالب ع پرسید از شب زنده داری با قرائت قرآن فرمود مؤده بادهر که ده يك شب خود را برای رضای خدا نماز بخواند خدای عز و جل بفرشتگانش فرماید برای این بنده من بشماره آنچه در نیل از برك و درخت روید و بشماره هر نئی و خوط و چراگاه تو اب نویسند و هر که يك شب را نماز بخواند خدا باو ده دعوت مستجاب دهد و روز قیامت نامه عملش را بدست راستش دهد و هر که هشت يك شب نماز بخواند خدا اجر شهید خوش نیت باو دهد و شفاعتش را در باره خاندانش بپذیرد و هر که هفت يك شب نماز بخواند از قبرش بر آید روز بعث با چهره تابانی چون ماه شب چهارده تا بر صراط گذرد با آسودگان و هر که يك ششم شب را نماز بخواند از برای او امان نوشته شود و هر چه گناه کرده آمرزیده گردد و هر که پنج يك شب را نماز بخواند با ابراهیم خليل الرحمن در گنبد او هم دوش باشد و هر که ربع شب را نماز بخواند در اول فائزان باشد تا چون یاد تند بر صراط گذرد بی حساب ببهشت رود و هر که سه يك شب را نماز بخواند فرشته ای نباشد جز آنکه بر مقام او نزد خدای عز و جل غبطه برد و باو گویند از هر کدام هشت در بهشت خواهی وارد شو و هر که نیمی از شب را نماز بخواند اگر بر زمین طلا داده شود هفتاد هزار بار برابر، پاداش او نباشد و هر که دو نلک شب را نماز بخواند و تلاوت قرآن کند بشماره يك تیه عاليج حسنه داشته باشد که کمترین آنها ده بار سنگین تر از کوه احد است و هر که شب را نماز بخواند و

لكتاب الله عز وجل را كعاً وساجداً و ذا كراً اعطى من الثواب ما ادناه يخرج من الذنوب كما ولدته امه و يكتب له عدد ما خلق الله من الحسنات ومثلها درجات ويثبت النور في قبره وينزع الاثم والحسد من قلبه ويجاز من عذاب القبر ويعطى برائة من النار ويبعث من الامنين ويقول الرب تبارك وتعالى لملائكته ملائكتي انظروا الى عبدى احبب لي ليلة ابتغاء مرضاتى اسكنوه الفردوس وله فيها مائة الف مدينة في كل مدينة جميع ما تشتهى الا نفس و تلذ الاعين و ما لا يخطر على بال سوى ما اعدت له من الكرامة و المزيد و القربة و الحمد لله رب العالمين و صلواته على خير خلقه محمد و آله اجمعين .

المجلس التاسع والاربعون

يوم الجمعة لاثنا عشر خلت من شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن مرزم بن حكيم عن ابي عبد الله الصادق جعفر بن محمد عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ ان الروح الامين جبرئيل اخبرني عن ربي تبارك وتعالى انه لن تموت نفس حتى تستكمل رزقها فاتقوا الله واجملوا في الطلب واعلموا ان الرزق رزقان فرزق تطلبونه ورزق يطلبكم فاطلبوا ارزاقكم من حلال فانكم آكلوها

تلاوت قرآن کند ودر رکوع و سجود ذکر بگذرانند باوتوا بی دهند که کمترش اینست که از گناهان بیرون آید چون روزی که مادر او را زائیده و بشماره هرچه خدا آفریده حسنه برایش نویسد و مانند آن درجه و نور در قبرش ثابت باشد و گناه و حسد از دلش برود و از عذاب قبر در پناه باشد و از دوزخ بر امانت باور دهند از آمنتین مبعوث شود و خدای تبارک و تعالی بفرشتگانش گوید ای فرشتگانم ببیند من نگاه کنید که شب راهمه احبب کرده برای رضای من او را بیهشت فردوس برید که در آن صد هزار شهر دارد و در هر شهر است هر آنچه دل خواهد و دیده لذت برد و بر خاطر کس نگذشته باشد علاوه بر آنچه از کرامت و مزید برای او آماده شده و تقرب بحق الحمد لله رب العالمین و صلواته علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین .

مجلس چهل و نهم روز جمعه دوازدهم ربيع الاول ۳۶۸

۱- رسول خدا ص فرمود روح الامین جبرئیل از پروردگام بمن خبر داد که هیچکس نبرد تا همه روزی مقدر خود را بخورد از خدا پرهیز کنید و در طلب رزق آرام باشید و بدانید که دو روزی هست یکروزی که شما جوئید و یکروزی که شما را جوید، روزی خود را از حلال جوئید که اگر از راه حلال جوئید آنرا حلال بخورید و اگر از راه حرام جوئید آنرا بحرامی خورید و همان

حلالا ان طلبتموها من وجوهها و ان لم تطلبوها من وجوهها كلتموها حراما و هي ارضا قكم لا بد لكم من اكلها .

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن علي بن معبد عن الحسين بن خالد عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام قال النظر الى ذريتنا عبادة فقيل له يا بن رسول الله النظر الى الائمة منكم عبادة ام النظر الى جميع ذرية النبي صلى الله عليه وآله فقال بل النظر الى جميع ذرية النبي صلى الله عليه وآله عبادة .

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا النضر بن شعيب عن خالد القلانسي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اذا قمت المقام المحمود تشفعت في اصحاب الكباير من امتي فيشفعني الله فيهم والله لا تشفعت فيمن آذى ذريتي

۴ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سعد بن عبدالله عن الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسن بن محبوب عن سماعة بن مهران عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال ان العبد اذا كثرت ذنوبه ولم يجد ما يكفرها به ابتلاه الله عز وجل بالحزن في الدنيا ليكفرها به فان فعل ذلك به والاسقم بدنه ليكفرها به فان فعل ذلك به والاشدد عليه عند موته ليكفرها به فان فعل ذلك به والاعذب في قبره ليلقى الله عز وجل يوم يلقاه وليس شيء يشهد عليه بشيء من ذنوبه

۵ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكريا الجوهري قال حدثنا محمد بن عمار عن ابيه قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) من انكر

روزی شما گردد و ناچارید آنرا بخورید.

۲ - امام هشتم ع فرمود نگاه بدربه ما عبادتست عرض شد یا بن رسول الله نگاه ما با ما مان از شما عبادتست یا نگاه بهم اولاد پیغمبر؟ فرمود نگاه بهم اولاد پیغمبر عبادتست.

۳ - رسول خدا ص فرمود چون در مقام معمود بر آیم برای معصیت کاران گناه کبیره از اتم شفاعت کنم و خدا بپذیرد و بخدا که دوباره کسانی که ذریه مسرا آزار کرده اند شفاعت نکنم.

۴ - امام صادق ع فرمود چون گناهان بنده بسیار شود و جبران آن نکند خدا او را بانده در دنیا گرفتار سازد تا کفاره آن گردد و گرنه بیمارش کند تا کفاره گردد و گرنه در هنگام مرگ بر او سخت گیرد تا کفاره گناه او گردد و گرنه در قبر عذابش کند تا گناه ملاقات پروردگار گناهی نداشته باشد.

۵ - امام صادق ع فرمود هر که منکر سه چیز باشد شیعه مان باشد: معراج و سؤال

ثلاثة اشياء فليس من شيعتنا المعراج والمسائلة في القبر والشفاعة

۶ - حدثنا احمد بن هرون الفامي (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحميري عن ابيه قال حدثنا محمد بن عبد الجبار قال حدثنا محمد بن ابي عمير عن هشام بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال كاد الفقر ان يكون كفرا و كاد الحسد ان يغلب القدر

۷ - حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه المؤدب (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر قال حدثني ابي قال حدثني هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقة عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام ما جمع شيء الى شيء افضل من حلم الى علم

۸ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن آدم عن الحسن بن علي الخزاز عن الحسين بن ابي العلا عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال سمعته يقول احب العباد الى الله عز وجل رجل صدوق في حديثه محافظ على صلوته وما افترض الله عليه مع اداء الامانة ثم قال (ع) من اوتمن على امانة فاداهما فقد حل الف عنة من عنقه من عقد النار فبادروا باداء الامانة فان من اوتمن على امانة و كل به ابليس مائة شيطان من مردة اعوانه ليضلوه ويوسوسوا اليه حتى يهلكوه الامن عصم الله عز وجل

۹ - حدثنا جعفر بن مسرود (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن هشام بن سالم قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) من الجور قول الراكب للماشي الطريق

۱۰ - حدثنا حمزة بن محمد بن احمد بن جعفر بن محمد بن زيد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) قال اخبرني علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثني ابراهيم بن اسحق النهاوندي

قبر و شفاعت.

۶- امام صادق (ع) فرمود نزيك است كه فقر كفر باشد و حسد بر تقدیر چيره گردد.

۷- امير المؤمنين (ع) فرمود چیزی با چیزی جمع نشود كه بهتر باشد از جمع حلم با علم،

۸- امام صادق (ع) میفرمود محبوبترین بنده نزد خدای عزوجل مردیست راستگو و حافظ بر نماز و آنچه خدا براو واجب کرده و مواظب اداء امانت سپس فرمود هر كه بر امانتی امین شود و آن را ادا كند هزار گره آتش از گردن خود كشوده، بادای امانت پیشی گیرید زیرا هر كه امین بر چیزی شود ابليس صد شيطان مرده از بارانش براو گمارد تا اورا گمراه كنند و وسوسه نمایند تا هلاكش كنند مگر کسیكه خدای عزوجل اورا حفظ كند.

۹- امام صادق (ع) فرمود از جور است كه سواره پیاده گوید راه بده.

عن عبدالله بن حماد الانصاری عن الحسين بن يحيى بن الحسين عن عمرو بن طلحة عن اسباط بن نصر عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ والذي بعثنى بالحق بشيراً لا يعذب الله بالنار موحداً ابداً وان اهل التوحيد ليشفعون فيشفعون ثم قال ﷺ انه اذا كان يوم القيمة امر الله تبارك وتعالى بقوم ساءت اعمالهم في دار الدنيا الى النار فيقولون يا ربنا كيف تدخلنا النار وقد كنا نوحدك في دار الدنيا وكيف تحرق بالنار السنننا وقد نطقتم بتوحيدك في دار الدنيا وكيف تحرق قلوبنا وقد عقدت على ان لا اله الا انت ام كيف تحرق وجوهنا وقد عفرناها لك في التراب ام كيف تحرق ايدينا وقد رفعناها بالدعاء اليك فيقول الله جل جلاله عبادي ساءت اعمالكم في دار الدنيا فجزاؤكم نار جهنم فيقولون يا ربنا عفوك اعظم ام خطيئتنا فيقول عز وجل بل عفوي فيقولون رحمتك اوسع ام ذنوبنا فيقول عز وجل بل رحمتي فيقولون اقرارنا بتوحيدك اعظم ام ذنوبنا فيقول عز وجل بل اقراركم بتوحيدي اعظم فيقولون يا ربنا فليسعنا عفوك ورحمتك التي وسعت كل شيء فيقول الله جل جلاله ملائكتي وعزتي وجلالي ما خلقت خلقاً احب الي من المقربن بتوحيدي وان لا اله غيري وحق علي ان لا اصلي بالنار اهل توحيدي ادخلوا عبادي الجنة

۱۱- حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن

احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثني محمد بن عمران عن ابيه عمران بن اسمعيل قال

۱۰- رسول خدا ص فرمود قسم بدانکه مرا براستی مبعوث کرده تا مژده ده باشم خدا هرگز یگانه پرستی را بدوزخ عذاب نکند و اهل توحید شفاعت کنند و شفاعتشان پذیرفته گردد سپس فرمود چون روز قیامت شود خدای تبارک و تعالی دستور دوزخ صادر کند برای کسانیکه در دنیا بد کردار بودند عرض کنند خدایا چگونه ما را بدوزخ بری و ما در دنیا تو را یگانه شناختیم و چطور زبان ما را بسوزانی و گویای بتوحید تو بوده در دار دنیا و چطور دل ما را بسوزانی با اینکه علاقت با این بوده که نیست معبود برحق جز تو و چطور چهره ما را بسوزانی با اینکه برای تو بغض نهادیم و چطور دستهای ما را بسوزانی و بدرگاه تو بلندشان نمودیم برای دعا خدای جل جلاله میفرماید بندگام در دار دنیا بد کردار بودند و کیفر شما دوزخ است عرض کنند پروردگارا عفو تو بزرگتر است یا خطای ما؟ خدای عزوجل فرماید عفو من، گویند رحمتت پهناورتر است یا گناه ما؟ خدای عزوجل فرماید رحمت من گویند اقرار ما بتوحید تو بزرگتر است یا گناهان ما خدای عزوجل فرماید اقرار شما بتوحید من بزرگتر است عرض کنند پروردگارا باید عفو و رحمتت واسعه تو ما را فرا گیرد، خدای جل جلاله فرماید ملائکه من بهزت و جلال من سوگند خلقی را از من که محبوبتر باشد نزد من از مقرین بتوحید من و اینکه بود حقی جز من نیست و بر من حقست که با آتش بسوزانم اهل توحید مرا بندگام را بیبشت ریده

۱۱- امام صادق ع فرمود در این میان که خلیل الرحمن در کوه دست المقدس دنبال چراگاهی

حدثني ابوعلی الانصاری عن محمد بن جعفر التميمي قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) بينا ابراهيم خليل الرحمن (ع) في جبل بيت المقدس يطلب مرعى لغنمه انسمع صوتاً فاذاً هو برجل قائم يصلي طوله اثني عشر شبراً فقال له يا عبدالله لمن تصلي قال لاله السماء فقال له ابراهيم هل بقي احد من قومك غيرك قال لا قال فمن اين تأكل قال اجتني من هذا الشجر في الصيف و آكله في الشتاء قال له فاين منزلك قال فاومي بيده الي جبل فقال له ابراهيم (ع) هل لك ان تذهب بي معك فايبت عندك الليلة فقال ان قدامي ماء لا يخاض قال كيف تصنع قال امشي عليه قال فانهب بي معك فلعل الله ان يرزقني مارزقك قال فاخذ العابد بيده فمضيا جميعا حتى انتهيا الى الماء فمشى و مشى ابراهيم معه حتى انتهيا الى منزله فقال له ابراهيم اي الايام اعظم فقال له العابد يوم الدين يوم يدان الناس بعضهم من بعض قال فهل لك ان ترفع يدك وارفع يدي فتدعو الله عزوجل ان يؤمننا من شر ذلك اليوم فقال وما تصنع بدعوتي فوالله ان لي لدعوة منذ ثلثين سنة ما اجبت فيها بشي، فقال له ابراهيم (ع) اولا اخبرك لاي شي، احتبست دعوتك، قال بلي قال له ان الله عزوجل اذا احب عبداً احتبس دعوته ليناجيه ويسئله ويطلب اليه واذا ابغض عبداً عجل له دعوته او القى في قلبه اليأس منها ثم قال له وما كانت دعوتك قال مربي غنم ومعه غلام له ذوابة فقلت يا غلام لمن هذا الغنم فقال لا ابراهيم خليل الرحمن فقلت اللهم ان كان لك في الارض خليل فارنيه فقال له ابراهيم (ع)

برای کوسفندان خود بود آوازی شنید و ناگاه مردی را دید بطول دوازده و جب که ایستاده نماز میخواند باو گفت ای بنده خدا برای که نماز میخوانی؟ گفت برای خدای آسمان، ابراهیم گفت از قوم تو دیگری مانده؟ گفت نه، گفت از کجا غذا میخوری؟ گفت در تابستان میوه این درخت می چینم و در زمستان میخورم، گفت منزلت کجا است بکوهی اشاره کرد، ابراهیم گفت مرا با خودت میبری تا امشب را با تو بگذرانم گفت جلو من آبی است که نمیشورد در آن فروشد، گفت خودت چه میکنی؟ گفت من روی آن راه میروم، فرمود مرا با خود ببر شاید خدا آنچه را بتو روزی کرده بن روزی کند.

گوید عابد دستش را گرفت و باهم رفتند تا بآبی رسیدند و بر آن راه رفت، ابراهیم باو رفت تا بمنزل رسیدند ابراهیم باو گفت کدام روزها بزرگتر است؟ عابد گفت روز جزا که مردم از هم بازخواست کنند فرمود میآئی دست برداریم بدرگاه خدا دعا کنیم که ما را از شر آنروز آسوده دارد، گفت بدعوت . چه کنی بخدا من سی ساز است بدرگاه خدا دعائی کنم واجابت نشده ، گفت بتو آگاهم سهمم که چرا دعایت حبس شده؟ گفت چرا، فرمود براستی خدا چرن بنده ای را دوست دارد. دعایش را نگهدارد تا با او راز گوید و از او خواهد شنید و از ر بگوید و چون بنده ای را دشمن دارد زود دعایش را بجا بکند یا بدشش نومیسدی نهد سپس باو گفت چه دعائی میکردی ؟ گفت گله کوسفندی بن گذشت و پسری با آن بود و کیسوانی داشت گفتم ای پسر این کوسفنها

فقد استجاب الله لك انا ابراهيم خليل الرحمن فعانقه فلما بعث الله محمداً ﷺ جاءت المصافحة
 ۱۲ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن جعفر ابو الحسين الاسدي قال
 حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا جعفر بن احمد بن محمد التميمي عن ابيه قال حدثنا
 عبد الملك بن عمير الشيباني عن ابيه عن جده عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ اناسيد الانبياء
 و المرسلين و افضل من الملائكة المقربين و اوصيائي سادة اوصياء النبيين و المرسلين و ذريتي
 افضل ذريات النبيين و المرسلين و اصحابي الذين سلكوا منهاجى افضل اصحاب النبيين و المرسلين
 و ابنتى فاطمة سيدة نساء العالمين و الطاهرات من ازواجى امهات المؤمنين و امتى خيرامة اخرجت
 للناس و انا اكثر النبيين تبعاً يوم القيمة و لى حوض عرضه ما بين بصرى و صنعاء فيه من الاباريق عدد
 نجوم السماء و خليفتى على الحوض يومئذ خليفتى فى الدنيا فقيل و من ذاك يا رسول الله قال
 امام المسلمين و امير المؤمنين و مولا هم على بن ابيطالب يسقى منه اوليائه و يذود عنه اعداءه
 كما يذود احدكم الغريبة من الابل عن الماء ثم قال ﷺ من احب عليا و اطاعه فى دار الدنيا
 و رد على حوضى غداً و كان معى فى درجتى فى الجنة و من ابغض علياً فى دار الدنيا و عصاه لم اراه و لم يرنى
 يوم القيمة و اختلج دونى و اخذ به ذات الشمال الى النار

۱۳ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن

از كيست؟ گفت از ابراهيم خليل الرحمن، گفتم خدايا اگر در زمين خليلى دارى او را بمن بنما؛ ابراهيم
 فرمود خدا دعايت را مستجاب كرد من ابراهيم خليل الرحمن هستم و همديگر را در آغوش كشيدند و
 چون خدا محمد را مبعوث كرد مصافحه مقرر شد.

۱۲ - رسول خدا ص فرمود منم سيد انبياء و مرسلين و بهتر از ملائكه مقربين و اوصيائى سادات
 اوصياء پيغمبران و مرسلانند و ذرايم بهتر ذريه انبياء و مرسلانند و دخترم فاطمه سيدة زنان عالميان
 است و طاهرات از زنانم امهات مؤمنانند و امتم بهترين امتى است كه براى مردم قيام كردند و
 من روز قيامت بيشتر از همه انبياء پيرو دارم و حوضى دارم كه بهنايش باندازه ميانه بصرى در دنيا
 صنعاء است و بعد ستاره هاى آسمان ابريق در آنست و خليفه من براين حوض در آن روز خليفه منست در دنيا
 عرض شد آن كيست؟ فرمود امام مسلمانان و امير مؤمنان و سرور آنها پس از من على بن ابيطالب كه
 دوستانش را از آن سيراب كند و دشمنانش را براند چنانچه يكى از شماها شتران بيگانه را از سر
 آب خود ميراند سپس فرمود هر كه عليرا دوست دارد و در دنيا او را اطاعت كند فردا بر
 حوض من وارد شود و در بهشت با من هم درجه باشد و هر كه در دنيا على را دشمن دارد و او
 را نافرمانى كند او را نينم و مرا نيند در روز قيامت و جدا از من بلرزه افتد و از سمت چپ
 به دوزخش برند.

۱۳ - على بن ابيطالب ع فرمود هر كه نام خدا را بر خوراك ببرد خدا از حق نعمت آن

ابیه عن محمد بن یحیی الخزاز عن غیاث بن ابراهیم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه (ع) عن علی بن ابیطالب علیه السلام قال من ذکر اسم الله علی الطعام لم یسئل عن نعیم ذلك الطعام ابداً
 ۱۴ - حدثنا جعفر بن علی بن الحسن بن علی بن عبدالله بن المغیره الكوفی (ره) قال حدثنی جدی الحسن بن علی عن جده عبدالله بن المغیره عن اسمعیل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه علیهم السلام قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله من وجد كسرة او تمرة فاكلها لم یفارق جوفه حتی یغفر الله له

۱۵ - حدثنا عبدالله بن نصر بن سمعان النیمی (رض) قال حدثنا ابو القاسم جعفر بن محمد المکی قال حدثنا ابو الحسن عبدالله بن محمد بن عمرو الحرانی قال حدثنا صالح بن زیاد قال حدثنا ابو عثمان عبد (عبدالله) بن میمون السکری قال حدثنا عبدالله بن معز الاودی قال حدثنا عمران بن سلیم عن طاوس الیمانی قال کان علی بن الحسین سید العابدین (ع) یدعو بهذا الدعاء: الاهی وعزتک وجلالک وعظمتک لو انی منذ بدعت فطرتی من اول الدهر عبدتک دوام خلود ربوبیتک بكل شعرة فی کل طرفة عین سرمد الابد بحمد الخلاق وشکرهم اجمعین لکنتم مقصراً فی بلوغ اداء شکرنا خفی نعمة من نعمک علی و لو انی کریت معادن حدید الدنیا بانیا بی وحرثت ارضها باشفار عینی وبکیت من خشیتک مثل بحور السموات والارضین دماً وصدیداً لکان ذلك قليلاً فی کثیر ما یجب من حقک علی و لو انک الاهی عذبتنی بعد ذلك بعذاب الخلاق اجمعین وعظمت للنار خلقی وجسمی و ملات جهنم و اطباقها منی حتی لا یكون فی النار معذب غیری ولا یكون لجهنم حطب سواى لکان ذلك بعد لك علی قليلاً فی کثیر ما استوجبته من عقوبتک

او هرگز پرسش نکنند.

۱۴ - رسول خدا (ص) فرمود هر که تکه نانی یا خرما می بیابد و آنرا بردارد بخورد از درونش نرود

تا خدا او را ببامزد.

۱۵ - طاوس یمانی گوید علی بن الحسین سید عابدان بود و این دعا را میخواند: معبودا عزت و جلال بزرگیت اگر من از آغاز فطرتم که عیان کردی از اول روزگار تا دوام خلود پروردگاریت تو را عبادت کنم در هر مومی بهر چشم همزدن تا سرمد ابد بحمد و شکر همه خلاق هر آینه در رسیدن بحق ادای شکر نهایتترین نعمت تو مقصرم، اگر من معادن آهن دنیا را بادندان خود بر کنم و زمین های آنرا با مژگان چشم شخم کنم و بکارم و از ترست مانند دریاهای آسمان و زمین خون و چرک بگیرم همانا که آن کم است نسبت بکثرت حق واجب تو بر من و اگر چنانچه معبودا تو پس از اینها مرا عذاب کنی بعذاب همه خلق و بزرگ کنی برای خلقت دوزخ و تن مرا و بر کنی همه دوزخ و طبقه هایش را از من تا در آن مندی جز من نباشد و دوزخ را همی جز من نبود این نظر بعدل تو کمی است از بیش

۱۶ - حدثنا محمد بن احمد السناني (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الاسدي الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد عن علي بن سالم عن ابيه عن سعد بن طريف عن سعيد بن جبير عن ابن عباس قال قال رسول الله لعلي عليه السلام يا علي انت امام المسلمين وامير المؤمنين وقائد الغر المحجلين وحجة الله بعدي على الخلق اجمعين وسيد الوصيين ووصي سيد النبيين يا علي انه لما عرج بي الى السماء السابعة ومنها الى سدرة المنتهى ومنها الى حجب النور واكرمني ربي جل جلاله بمناجاته قال لي يا محمد قلت لبيك ربي وسعديك تباركت وتعاليت قال ان علياً امام اوليائي ونور لمن اطاعني وهو الكلمة التي الزمتها المتقين من اطاعه اطاعني ومن عصاه عصاني فبشره بذلك فقال علي عليه السلام يا رسول الله بلغ من قدرى حتى انى اذ كرهناك فقال نعم يا علي فاشكر ربك فخر علي عليه السلام ساجداً شكراً لله علي ما انعم به عليه فقال له رسول الله صلى الله عليه وآله ارفع رأسك يا علي فان الله قد باهى بك ملائكته

المجلس الخمسون

يوم الثلاثاء، لاربع عشر بقين من شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن هرون بن مسلم بن سعدان عن مسعدة بن صدقة عن الصادق عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اذا عطس المرء المسلم ثم سكت

آنچه من مستوجب كيفر توام.

۱۶ - رسول خدا ص بعلي ع فرمود ای علی تو امام مسلمانان و امیر مؤمنان و قائم الغر المحجلین و پس از من حجت خدائی بر همه خلق تو سید اوصیاء و وصی سید انبیائی ای علی چون مرا با آسمان هفتم بالا بردند و از آنجا بسدره المنتهی رسیدم و از آنجا به حجب نور و پروردگارم جل جلاله مرا گرامی داشت بمناجات خود فرمود ای محمد گفتم لبيك ربي وسعديك تباركت و تعاليت گفت بدرستی که علی امام اولیاء من و نور است برای هر که مرا اطاعت کرده است و کلمه ای که بایست منقیانست هر که او را اطاعت کند مرا اطاعت کرده و هر که او را نافرمانی کند مرا نافرمانی کرده، او را بدین مؤذنه ع عرض کرد یا رسول الله مقام من با آنجا رسیده که در آن مقام ذکر شوم فرمود آری علی پروردگارت را شکر کن علی رو بر خاک نهاد و سجده کرد بشکرانه ابن نعمتی که خدا باوداده، رسول خدا فرمود ای علی سر بردار که خدا بتو بر ملائکه خود مباحثات دارد.

مجلس پنجاهم = روز سه شنبه چهارده روز از ربيع الاول ۳۸۸ مانده

۱ - رسول خدا ص فرمود چون مرد مسلمانی عطسه کند سپس ساکت شود برای علیتی که در او است

لعلة تكون به قالت الملائكة عنه الحمد لله رب العالمين فان قال الحمد لله رب العالمين قالت الملائكة يغفر الله لك

۲- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس بن عبدالرحمن عن ابي جميلة عن الصادق جعفر بن محمد عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ قال الله جل جلاله يا عبادي الصديقين تنعموا بعبادتي في الدنيا فانكم بها تنعمون في الجنة

۳- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن الحسين بن الحسن القرشي عن سليمان بن جعفر البصري عن عبدالله بن الحسين بن زيد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ ان الله تبارك وتعالى كره لكم ايتها الامة اربعاً و عشرين خصلة ونهاكم عنها كره لكم العبث في الصلوة و كره المن في الصدقة و كره الضحك بين القبور و كره التطلع في الدور و كره النظر الى فروج النساء و قال يورث العمى و كره الكلام عند الجماع و قال يورث الخرس و كره النوم قبل العشاء الاخرة و كره الحديث بعد العشاء الاخرة و كره الغسل تحت السماء بغير منزرو و كره الحمامة تحت السماء و كره دخول الانهار الا بمزرو قال في الانهار عمار و سكان من الملائكة و كره دخول الحمامات الا بمزرو و كره الكلام بين الاذان والاقامة في صلوة الغداة

ملائكه از جانب او گویند الحمد لله رب العالمين و اگر خودش گوید الحمد لله رب العالمين ملائكه گویند خدا تورا بیامرزد.

۲- رسول خدا ص فرمود خدای جل جلاله فرماید ای بندگان صدیقم در دنیا بعبادت من متعم باشی که بسبب آن در بهشت متعم شوی.

۳- رسول خدا ص فرمود ایا امت خدای تبارک و تعالی مکروه داشته برای شما بیست و چهار خصلت را و شمار از آن نهی کرده است:

- ۱- بازی در نماز ۲- منت نهادن در صدقه.
- ۳- خنده در گورستان ۴- سرکشی در خانه ها .
- ۵- نظر بفرج زنها که باعث کوریست ۶- سخن وقت جماع که باعث لالی فرزند است.
- ۷- خواب پیش از نماز عشاء آخرین ۸- حدیث کردن بعد از آن.
- ۹- غسل زیر آسمان بدون لنگ ۱۰- مجامعت زیر آسمان.
- ۱۱- رفتن در نهر آب بی لنگ زیرا در آنها عمار و ساکنانی است از ملائکه .
- ۱۲- داخل شدن حمام بی لنگ ۱۳- کلام میان اذان و اقامه در نماز صبح تا تمام شدن نماز.

حتى تقضى الصلوة و كره ركوب البحر في هيجانه و كره النوم فوق سطح ليس بمحجر و قال من نام على سطح غير محجر فبرئت منه الذمة و كره ان ينام الرجل في بيت وحده و كره للرجل ان يغشى امرئة وهي حائض فان غشيها و خرج الولد مجذوماً او ابرص فلا يلو من الانفسه و كره ان يغشى الرجل المرأة وقد احتلم حتى يغتسل من احتلامه الذي رأى فان فعل و خرج الولد مجنوناً فلا يلو من الانفسه و كره ان يتكلم الرجل مجذوماً الا ان يكون بينه وبينه قدر ذراع و قال فر من المجذوم فرارك و من الاسد و كره البول على شط نهر جار و كره ان يحدث الرجل تحت شجرة قد اينعت او نخلة قد اينعت يعنى اثمرت و كره ان يتنعل الرجل وهو قائم و كره ان يدخل الرجل البيت المظلم الا ان يكون بين يديه سراج او نار و كره النفخ في الصلوة

۴ - حدثنا محمد بن علي ما جيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محمد بن سنان عن عمار بن مروان عن سماعة عن ابي عبد الله الصادق (عليه السلام) قال ان الله عز وجل انعم على قوم بالمواهب فلم يشكروا فصارت عليهم وبالوا ابتلى قوماً بالمصائب فصبروا فصارت عليهم نعمة

۵ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى الاشعري عن يعقوب بن يزيد عن عبد الله بن محمد المزخرف عن علي بن عقبة عن ابن بكير قال اخذ الحجاج موليين لعلي (عليه السلام) فقال لاحدهما ابرء من علي فقال ماجزاي ان لم ابرء منه فقال قتلني الله ان لم

۱۴ - سفر در دريا در هنگام كولاك ۱۵ - خوابیدن روی پشت بام بی محجر فرمود هر که در آن بخوابد خونش بگردن خودش است.

۱۶ - در خانه ای تنها خوابیدن ۱۷ - آمیزش با زن حائض که بسا فرزند آورد و مبتلای خوره یا پیسی باشد.

۱۸ - آمیزش با زن پس از احتلام و پیش از غسل که اگر فرزند دیوانه بر آید باید خود را سرزنش کند.

۱۹ - سخنکردن با خورده دار مگر با یکذراع فاصله، فرمود از او بگریز چون گریختن از شیر.

۲۰ - بول بر کنار نهر روان ۲۱ - تقوُّط زیر درخت یا نخلی که بار آن رسیده و میوه دارد.

۲۲ - پوشیدن نعلین ایستاده ۲۳ - بی چراغ وارد خانه تاریک شدن ۲۴ - پف کردن در حال نماز.

۴ - امام صادق (ع) فرمود خدای عزوجل بر قومی نعمت بخشید و موهبت کرد و شکر نکردند و بر آنها وبال شد و بر قوم دیگر بلا داد و صبر کردند و بر آنها نعمت شد.

۵ - ابن بکیر گوید حجاج دوتن از دوستان علی را دستگیر کرد بیکی از آنها گفت از علی بیزاری جوی گفت اگر نکنم چه کنی؟ گفت خدایم بکشد اگر تو را نکشم بریدن هردو دست یا هر

اقتلك فاختر لنفسك قطع يدك اورجليك قال فقال له الرجل هو القصاص فاختر لنفسك قال تالله اني لارى لك لساناً وما اظنك تدري من خلقك اين ربك قال هو بالمرصاد لكل ظالم فامر بقطع يديه ورجليه و صلبه قال ثم قدم صاحبه الاخر فقال ما تقول فقال انا على رأى صاحبى قال فامر ان يضرب عنقه ويصلب

حدثنا ابي رحمه الله قال حدثني احمد بن علي التفليسي عن ابراهيم بن محمد الهمداني عن محمد بن علي الهادي عن علي بن موسى الرضا (ع) عن الامام موسى بن جعفر عن الصادق جعفر بن محمد عن الباقر محمد بن علي عن سيد العابدين علي بن الحسين عن سيد شباب اهل الجنة الحسين عن سيد الاوصياء علي عن سيد الانبياء محمد صلى الله عليه وآله قال لا تنظروا الى كثرة صلواتهم و صومهم و كثرة الحج والمعروف و وطننتهم بالليل انظروا الى صدق الحديث و اداء الامانة .

۷ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن علي الكوفي عن محمد بن سنان عن عيسى النهري (النهزي) عن ابي عبد الله الصادق عن آباءه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من عرف الله وعظمه منع فاه من الكلام و بطنه من الطعام و عنا نفسه بالصيام والقيام قالوا يا بآبائنا و امهاتنا يا رسول الله صلى الله عليه وآله هؤلاء اولياء الله قال ان اولياء الله سكتوا فكان سكوتهم فكراً و تكلموا فكان كلامهم ذكراً و نظروا فكان نظرهم عبرة و نطقوا فكان نطقهم حكمة و مشوا فكان مشيهم بين الناس بركة لولا الاجال التي قد كتبت عليهم لم تستقر ارواحهم في اجسادهم خوفاً من العذاب و شوقاً الى الثواب .

دو پای خود را اختیار کن در پاسخش گفت روز قصاص میرسد تو برای خود هر کدام خواهی اختیار کن حجاج گفت بخدا زبان تیزی داری و گمانم ندانی که تو را آفریده، پروردگارت کجا است؟ گفت در کمین هر ستمکار است دستور داد هر دو دست و هر دو پایش را بریدند و بدارش زد و دیگری را پیش داشت و گفت تو چه گوئی؟ گفت من هم عقیده رفیق خود هستم، دستور داد گردنش را زدند و بدارش آویختند.

۶- پیغمبر ص فرمود ملاحظه نماز و روزه بسیار و احسان بسیار و جنجال شب آنها را نکنید ملاحظه راستگویی و امانت داری آنها کنید.

۷- رسول خدا ص فرمود هر که خدا را شناخت و او را بزرگ دانست جلو گرفت دهان خود را از کلام و شکم خود را از طعام و خود را برنج افکند برای روزه و نماز گفتند پدر و مادر ما قربانت یا رسول الله اینان اولیاء خدایند، فرمود اولیاء خدا چون خاموش باشند اندیشه کنند و چون سخن گویند ذکر خدا باشد و نظر آنها عبرت است و گفتارشان حکمت و مشی آنها میان مردم برکت اگر اجل بر ایشان معین نشده بود از ترس عذاب و شوق ثواب در پوست خود نمیکنجیدند.

۸ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محمد بن سنان عن ابي الجارود عن ابي جعفر الباقر عن ابيد عن جده (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام من وقف نفسه موقف التهمة فلا يلو من اساء به الظن و من كتم سره كانت الخيرة بيده و كل حديث جاوز اثنين فشا وضع امر اخيك علي احسنه حتى ياتيك منه ما يغلبك ولا تظن بكلمة خرجت من اخيك سوءاً و انت تجد لها في الخير محملاً و عليك باخوان الصدق فاكثر من اكتسابهم فانهم عدة عند الرخاء و جنة عند البلاء و شاور في حديثك الذين يخافون الله و احب الاخوان على قدر التقوى و اتقوا شرار النساء و كونوا من خيارهن على حذر ان امرنكم بالمعروف فخالقوهن كيلا يطمعن منكم في المنكر.

۹ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا الحسن بن احمد المالكي عن ابيه عن علي بن المؤمل قال لقيت موسى بن جعفر (ع) و كان يخضب بالحمرة فقلت جعلت فداك ليس هذا من خضاب اهل ذلك فقال اجل كنت اخضب بالوسمة فتحركت علي اسناني ان الرجل كان اذا اسلم على عهد رسول الله فعل ذلك و لقد خضب امير المؤمنين عليه السلام بالصفرة فبلغ النبي ذلك فقال اسلام فخضبه بالحمرة فبلغ النبي صلى الله عليه و آله و سلم ذلك فقال اسلام و ايمان و نور

۸- امير المؤمنين (ع) فرمود هر که خود را در معرض تهمة در آورد سرزنش نکنند کسرا که باو بدگمانست و هر که راز خود را بپوشد اختيار آنرا دارد و هر حدیثی از دو تجاوز کرد شیوع یابد، برادر خود خوشبین باش تا بر تو روشن شود حال او، سخن برادر خود را بدتفسیر مکن تا حمل بخوبی ممکن است بر تو باد برادران درست و راست از آنها بسیار بدست آور که آنها پشت تواند در زمان آسایش و سپر تواند در گرفتاری و مشورت کن در حدیث خود با کسانی که از خدا میترسند و دوستدار برادرانرا باندازه ای که تقوی دارند از زنان بد بگیریز و از زنان خوب هم در حذر باش اگر دستور خوبی هم بشما دادند با آنها مخالفت کنید تا طمع نکنند شما را به بزشتکاری کشند.

۹- علی بن مؤمل گوید موسی بن جعفر را دیدم که خضاب سرخی داشت گفتم قربانت این خضاب خاندان تو نیست فرمود چرا من با وسه خضاب میکردم و دندانهایم لقی شده هر مردی در زمان رسول خدا مسلمان میشد خضاب میکرد امیر المؤمنین خضاب زرد رنگی کرد و به پیغمبر خبر رسید فرمود این اسلام است خضاب سرخ رنگی کرد و چون به پیغمبر «ص» خبر رسید فرمود اسلام و ایمان است و با سواد خضاب کرد و چون خبر به پیغمبر «ص» رسید فرمود اسلام و ایمان و نور است.

۱۰- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتان (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن حفص بن البختري عن ابي عبدالله الصادق قال تقليم الاظافر و اخذ الشارب من الجمعة الى الجمعة امان من الجذام

۱۱- حدثنا علي بن عبدالله الوراق قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ابراهيم بن مهزيار عن اخيه علي بن الحسين بن سعيد عن الحرث بن محمد بن النعمان الاحول صاحب الطاق عن جميل بن صالح عن ابي عبدالله الصادق عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ من احب ان يكون اكرم الناس فليتق الله ومن احب ان يكون اتقى الناس فليتق الله ومن احب ان يكون اغنى الناس فليكن بما عند الله عز وجل اوثق منه بما في يده ثم قال ﷺ الا انبئكم بشر الناس قالوا بلى يا رسول الله قال من ابغض الناس وابغضه الناس ثم قال الا انبئكم بشر من هذا قالوا بلى يا رسول الله قال الذي لا يقبل عترة ولا يقبل معذرة ولا يغفر ذنبا ثم قال الا انبئكم بشر من هذا قالوا بلى يا رسول الله قال من لا يؤمن شره ولا يرجي خيره ان عيسى بن مريم (ع) قام في بني اسرائيل فقال يا بني اسرائيل لاتحدثوا بالحكمة الجاهل فتظلموها ولا تمنعوها اهايا فتظلموهم ولا تعينوا الظالم على ظلمه فيبطل فضلكم الامور ثلاثة امر تبين لك رشده فاتبعه وامر تبين لك غيه فاجتنبه وامر اختلف فيه فرده الى الله عز وجل

۱۲- حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي (رض) قال حدثني جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه قال قال النبي ﷺ اوحى الله عز وجل الى داود (ع) يا

۱۰- امام صادق ع فرمود ناخن گرفتن و شارب زدن از جمعه تا جمعه امان از خوردن است.

۱۱- رسول خدا ص فرمود هر که دوست دارد گرامیترین مردم باشد باید از خدا پرهیزد و هر که دوست دارد پرهیز کارترین مردم باشد باید بر خدا توکل کند و هر که دوست دارد غنی ترین مردم باشد باید بداند چه نزد خداست بیشتر اطمینان کند از آنچه در دست او است سپس فرمود شمارا آگاه نکنم بدترین مردم؟ گفتند چرا یا رسول الله، فرمود کسیکه مرد مرا دشمن دارد و مردم او را دشمن دارند سپس فرمود شما را آگاه نکنم بدتر از این، گفتند چرا یا رسول الله، فرمود کسیکه از لغزش نگذرد و عذر نپذیرد و گناهی نیامزد سپس فرمود شمارا آگاه نکنم بدتر از آن؟ گفتند چرا یا رسول الله، فرمود کسیکه از شرش آسوده نباشند و امید بخیرش نباشد بر استی عیسی بن مریم در بنی اسرائیل بیاخواست و فرمود ای بنی اسرائیل حکمت را بنادانان نیاموزید تا بدان ستم کنید و از اهلش دریغ مدارید تا بدانها ستم کنید و بستمکار کمک نکنید در ستم تا فضل خود را باطل کنید امور سه گونه است امریکه رهیبی آن بر تو آشکار است بیرو آن باش و امریکه گمراهی بر تو آشکار است از آن کناره کن و امریکه مورد اختلاف است آنرا بخدای عزوجل برگردان.

۱۲- پیغمبر ص فرمود خدای عزوجل بد او دوحی کرد ای داود چنانچه بر آفتاب تنگ نیست که کسی در

داود کمالاً تضیق الشمس علی من جلس فیها كذلك لاتضیق رحمتی علی من دخل فیها و کمالاً تضیر الطیرة من لا یتطیر منها كذلك لا ینجو من الفتنۃ العتطیرون و کما ان اقرب الناس منی یوم القیمة الی متواضعون كذلك ابعد الناس منی یوم القیمة المتکبرون

۱۳ - حدثنا ابی (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن الحسين بن سعید عن محمد بن جمهور العمی عن عبدالرحمن بن ابی نجران عن عاصم بن حمید عن محمد بن مسلم عن ابی عبدالله الصادق علیه السلام قال من حفظ من شیعتنا ربیعین حدیثاً بعثه الله یوم القیمة عالماً فقیهاً ولم یعد به

۱۴ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا عبدالرحمن بن ابی حاتم قال حدثنی هرون بن اسحق الهمدانی قال حدثنی عبدة بن سلیمان قال حدثنا کامل بن العلا قال حدثنا حبیب بن ابی ثابت عن سعید بن جبیر عن عبدالله بن عباس قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله لعلی بن ابی طالب علیه السلام یا علی انت صاحب حوضی و صاحب لوائی و منجز عداتی و حبیب قلبی و وارث علمی و انت مستودع مواریث الانبیاء و انت امین الله فی ارضه و انت حجة الله علی بریته و انت رکن الایمان و انت مصباح الدجی و انت منار الهدی و انت العلم المرفوع لاهل الدنیا من تبعک نجی و من تخلف عنک هلك و انت الطریق الواضح و انت الصراط المستقیم و انت قائد الغر المحجلین و انت یعسوب المؤمنین و انت مولی من انا مولاه و انا مولی کل مؤمن و مؤمنة لا یحبک الا طاهر الولادة و لا یتغضک الا خبیث الولادة و ما عرج بی ربی عزوجل الی السماء قط و کلمنی ربی الا قال لی یا محمد اقرأ علیاً منی السلام و عرفه انه امام اولیائی و نور اهل طاعتی فهنیئاً لك یا علی هذه الکرامة

آن نشیند برحمت من تنک نیست هر که در آن در آید و چنانچه بدفالی را زیان نرساند هر که بد فال باشد بدفالان از فتنه برکنار نباشند و چنانچه روز قیامت نزدیکترین مردم بمن اهل تواضعند و دورتر از من متکبرانند.

۱۳ - امام صادق ع فرمود هر که از شیعیان ما چهل حدیث حفظ کند خدایش روز قیامت دانشمند و فقیه محشور نماید و عذابش نکند.

۱۴ - رسول خدا ص بعلی بن ابیطالب ع فرمود ای علی تو صاحب حوض منی برچمدار منی و بر آورنده وعده های منی دوست دل منی و وارث علم منی و امانت دار مواریث پیغمبرانی تومی امین الله در زمینش و حجت بر خلقش تومی رکن ایمان و چراغ هدایت و منار شرب تاد تومی علمی که برای اهل دنیا بر افراشتند هر که تو را پیروی کند نجات یافته و هر که از تو تخلف کند هلاک است تومی راه روشن تومی راه راست؛ تومی قائد الغر المحجلین، تومی سرور هر که منش سرورم و من سرور هر مؤمن و مؤمنه ام دوست ندارد جز پاکزاد و دشمنت ندارد جز بدزاد و پروردگارم هیچگاه مرا با آسمان بالا نبرد و با من سخن نگفت جز اینکه فرمود ای محمد سلام مرا بعلی برسان و باوا اعلام کن که امام اولیاء و نور اهل طاعت منست گوارا باد تو را ای علی این کرامت .

۱۵ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا علي بن اسباط قال حدثنا علي بن ابي حمزة عن ابي بصير عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال يا ابا بصير نحن شجرة العلم ونحن اهل بيت النبي وفي دارنا مهبط جبرئيل ونحن خزان علم الله ونحن معادن وحى الله من تبعنا نجى ومن تخلف عنا هلك حقاً على الله عز وجل

۱۶ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا احمد بن ادريس قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن الحسن بن محبوب قال حدثنا علي بن رئاب قال حدثنا موسى بن بكر عن ابي الحسن موسى بن جعفر عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ لا تستخفوا بفقراء شيعة علي وعترته من بعده فان الرجل منهم ليشفع في مثل ربيعة ومضر

المجلس الحادى والخمسون

يوم الجمعة لحدى عشر بقين من شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا الهيثم بن ابي مسروق النهدي قال حدثنا الحسن بن محبوب عن جميل بن صالح عن محمد بن مسلم عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر انه سئل عن قول الله عز وجل وقيل من راق قال ذلك قول ابن آدم اذا حضره الموت قال هل من طيب هل من راق قال وظن انه الفراق يعنى فراق الاهل والاحبة عند ذلك قال والتفت الساق بالساق قال التفت الدنيا بالاخرة قال الى ربك يومئذ المساق الى رب العالمين يومئذ المصير

۱۵ - امام صادق (ع) فرمود اى ابو بصير مايم درخت دانش مايم خاندان پيغمبر، درخانه ما جبرئيل فرود مى آمد، ما خزانة دار علم خدا، معادن وحى خدايم هر كه پيرو ما باشد نجات يافته و هر كه از ما تخلف كند هلاك است اين حق بر خداست.

۱۶ - رسول خدا (ص) فرمود فقراء شيعة علي و عترت را بعد از او سبك نگرديد كه يكى از آنها مانند دو قبيله ربيعة و مضر را شفاعت كند.

مجلس پنجاه و يك - يازده روز از ماه بيع الاول ۳۶ مانده

۱ - از امام باقر (ع) پرسيدند از تفسير قول خداى عزوجل (سوره قيامت ۲۷) گفته شود كيست دعا نويست - فرمود اين گفتار آدميزاده است وقتى مرگش فرارسد گويد آيا طبيعى هست آيا دعا نوبسى هست؟ فرمود و گمان كند كه روز فراق خاندان و دوستانست و فرمود ساق بساق پيچد يعنى دنيا با آخرت درهم شود فرمود آنروز سرانجام بسوى پروردگار جهانيانست.

۲- حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثني احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن مالك بن عطية عن ابي حمزة عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال سمعته يقول اما انه ليس من سنة اقل مطراً من سنة ولكن الله يضعه حيث يشاء ان الله جل جلاله اذا عمل قوم بالمعاصي صرف عنهم ما كان قدر لهم من المطر في تلك السنة الى غيرهم والى الفيافي والبحار والجبال وان الله ليعذب الجعل في حجرها بحبس المطر عن الارض التي هي بمحلتها لخطايا من بحضرتها وقد جعل الله لها السبيل الى مسلك سوى محلة اهل المعاصي قال ثم قال ابو جعفر عليه السلام فاعتبروا يا اولي الابصار ثم قال وجدنا في كتاب علي عليه السلام قال قال رسول الله اذا ظهر الزنا كثير موت الفجأة واذ اطفق المكيال اخذهم الله بالسنين والنقص و اذا منعوا الزكوة منعت الارض بركاتها من الزرع والثمار والمعادن كلها و اذا جاروا في الاحكام تعاونوا على الظلم والعسوان و اذا نقضوا العهود سلط الله عليهم عدوهم و اذا قطعوا الارحام جعلت الاموال في ايدي الاشرار و اذا لم يأمروا بمعروف ولم ينهوا عن منكر ولم يتبعوا الاخبار من اهل بيتي سلط الله عليهم شرارهم فيدعوا عند ذلك خيارهم فلا يستجاب لهم *مركز تحقیق کامپیوتر علوم اسلامی*

۳- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد بن عيسى عن عبدالرحمن بن ابي نجران عن هشام بن سالم عن حبيب السجستاني عن ابي جعفر الباقر (ع) قال ان في التوراة مكتوباً يا موسى اني خلقتك و اصطنعتك و قوبتك

۲- امام باقر (ع) میفرمود سالی از سالی کم باران تر نیست ولی خدا آنرا هر جا خواهد ببارد برآستی چون مردمی نافرمانی کنند خدای جل جلاله آنچه باران برای آنها مقدر است در آن سال از آنها بدیگران گرداند و به بیابانها و دریا و کوه ببارد، برآستی خدا جعل زود سوراخش بخطای کسانی که در محل او بند عذاب کند چون میتواند از آنجا نقل مکان کند بمحل دیگری که اهل معصیت نباشند سپس امام پنجم فرمود عبرت گیرید ای صاحبان بصیرت و فرمود در کتاب علی یافتیم که رسول خدا (ص) فرمود چون زنا پدیدار شود مرگ ناگهانی فراوان گردد و چون کم فروشی شود خدا قحطی و کم زراعتی آرد چون زکوة ندهند زمین برکت در زراعت و میوه و معادن ندهد و چون بناحق قضاوت کنند معاونت بر ظلم و عدوان کرده اند و چون نقض عهد کنند خدا دشمن بر آنها مسلط کند و چون قطع رحم کنند خدا مال را بدست اشرار دهد و چون امر بمعروف و نهی از منکر نکنند و پیرو نیکان خاندان من نشوند خدا بدان آنها را بر آنها مسلط کند و نیکانشان دعا کنند و مستجاب نکند.

۳- امام باقر (ع) فرمود در تورات نوشته است ای موسی من تورا آفریدم و ساختم و نیرو دادم و فرمان طاعت بتو دادم و نهی از نافرمانیت کردم اگر مرا اطاعت کنی بر آن کمکت دهم و اگر

و امرتک بطاعتی و نهیتک عن معصیتی فان اطعنتی اغنتک علی طاعتی وان عصیتنی لم اغنک علی معصیتی
یا موسی ولی المنه علیک فی طاعتک لی ولی الحجة علیک فی معصیتک لی

۴ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا ابو یزید محمد بن یحیی بن خلف بن یزید
المروزی بالری فی شهر ربیع الاول سنة اثنتین وثلثمائة قال حدثنا اسحق بن ابراهیم الحنظلی فی
سنة ثمان وثلثین ومانتین وهو المعروف باسحق بن راهویه قال حدثنا یحیی بن یحیی قال حدثنا
هشام عن مجالد عن الشعبي عن مسروق قال بینا نحن عند عبدالله بن مسعود نعرض مصاحفا علیه
اذ یقول له فتی شاب هل عهد الیکم نبیکم کم یکون من بعده خلیفة قال انک لحدث السن وان
هذا شیء ما سألتی عنه احد قبلك نعم عهد الینا نبینا انه یکون بعده اثنا عشر خلیفة بعده
نقباء بنی اسرائیل

۵ - حدثنا ابو علی احمد بن الحسن بن علی بن عبدویه قال حدثنا ابو عبدالله احمد بن
محمد بن ابراهیم بن ابی الرجال البغدادی قال حدثنا محمد بن عبدوس الحرانی قال حدثنا عبدالغفار
بن الحکم قال حدثنا منصور بن ابی الاسود عن مطرف عن الشعبي عن عمه قیس بن عبد قس قال
کنا جلوساً فی حلقة فیها عبدالله بن مسعود فجاء اعرابی فقال ایکم عبدالله قال عبدالله بن مسعود
انا عبدالله قال هل حدثکم نبیکم ﷺ کم یکون بعده من الخلفاء قال نعم اثنا عشر عدة
نقباء بنی اسرائیل

۶ - حدثنا عتاب بن محمد بن عتاب الوریانی قال حدثنا یحیی بن محمد بن صاعد قال حدثنا
احمد بن عبدالرحمن بن المفضل و محمد بن عبیدالله بن سوار قالوا حدثنا عبد الغفار بن الحکم قال

نا فرمانیم کنی بر آن کمکت ندم ای موسی مرا بر تو منت است در اینکه فرمانم بری و حجت
است در نافرمانیم *

۴- مسروق گوید ما نزد عبدالله بن مسعود بودیم و قرآن مقابله میکردیم با او که جوانی گفت
پیغمبر شما بشما سپرده که بعد از او چندتن خلیفه باشد؟ عبدالله گفت تو تازه جوانی و این پرسش را
کسی پیش از تو از من نکرده. آری پیغمبر با اعلام کرده که بعد از او دوازده خلیفه باشد بشماره
نقیبان بنی اسرائیل *

۵- شعبی از عمویش قیس بن عبد روایت کرده که ما در حلقة ایکه عبدالله بن مسعود حضور
داشت نشسته بودیم یک عرب بیابانی آمد و گفت کدام شما عبدالله بن مسعود باشید عبدالله گفت من
باو گفت پیغمبر شما بشما باز گفته که بعد از او چند خلیفه است؟ گفت آری دوازده تن به شماره
نقیبان بنی اسرائیل *

۶- قیس بن عبد گوید ما در مسجد نشسته بودیم و عبدالله بن مسعود با ما بود یک عرب بیابانی آمد

حدثنا منصور بن ابی الاسود عن مطرف عن الشعبي و حدثنا عتاب بن محمد قال حدثنا اسحق بن محمد الانماطي عن يوسف بن موسى قال حدثني جرير عن اشعث بن سوار عن الشعبي و حدثنا عتاب بن محمد قال حدثنا الحسين بن محمد الحراني قال حدثنا ايوب بن محمد الوزان قال حدثنا سعيد بن مسلمة قال حدثنا اشعث بن سوار عن الشعبي كلهم قالوا عن عمه قيس بن عبد قال عتاب وهذا حديث مطرف قال كنا جلوساً في المسجد و معنا عبد الله بن مسعود فجاء اعرابي فقال افيكم عبدالله قال نعم انا عبدالله فما حاجتك قال يا عبدالله اخبر كم نبيكم كم يكون فيكم من خليفة قال لقد سئلتني عن شيء ما سئلتني عنه احد منذ قدمت العراق نعم اثني عشر عدة نقباء بني اسرائيل قال ابو عروبة في حديثه قال نعم عدة نقباء بني اسرائيل ۷ - و قال جرير عن اشعث عن ابن مسعود عن النبي ﷺ قال للخلفاء بعدى اثني عشر كعدة نقباء بني اسرائيل .

۸ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا ابو بكر احمد بن محمد بن عبدة النيسابوري قال حدثنا ابو القاسم هرون بن اسحق قال حدثنا عمي ابراهيم بن محمد عن زياد بن علاقه و عبد الملك بن عمير عن جابر بن سمرة قال كنت مع ابني عند النبي ﷺ فسمعتة يقول يكون بعدى اثني عشر اميراً ثم اخفى صوته فقلت لابي ما الذي اخفى رسول الله قال قال كلهم من قریش .

۹ - حدثنا عبدالله بن محمد الصائغ قال حدثنا احمد بن محمد بن يحيى الفضراني قال حدثنا ابو علي الحسين بن الليث بن بهلول الموصلي قال حدثنا غسان بن الربيع قال حدثنا سليم بن عبدالله مولى عامر الشعبي عن عامر انه قال قال رسول الله ﷺ لا يزال امر امتي ظاهراً حتى يمضي اثني عشر خليفة كلهم من قریش .

وگفت عبدالله بن مسعود در میان شماست عبدالله گفت آری منم چه کار داری؟ گفت ای عبدالله پیغمبر شما بشما خبر داده که چندتن خلیفه میان شما خواهند بود؟ گفت چیزی از من پرسیدی که از وقتی بعراق آمدم کسی از من پرسیده آری دوازده تن بشماره نقباء بنی اسرائیل .

۷ - اشعث از ابن مسعود روایت کرده که پیغمبر فرمود خلفاء بعد از من دوازده اند بشماره نقباء بنی اسرائیل .

۸ جابر بن سمرة گوید با پدرم نزد پیغمبر بودم، شنیدم میفرمود پس از من دوازده امیر باشد سپس آوازش نماند پیدم گفتم آهسته چه فرمود؟ گفت فرمود همه آنها از قریشند .

۹ - رسول خدا ص فرمود همیشه امر امتم پیش میرود و غلبه دارد تا بگذرد دوازده خلیفه که همه از قریشند .

۱۰ - حدثنا صالح بن عيسى بن احمد بن محمد العجلي قال حدثنا محمد بن محمد بن علي قال حدثنا محمد بن الفرج الورياني قال حدثنا عبدالله بن محمد العجلي قال حدثني عبدالعظيم بن عبدالله الحسنی عن ابيه عن ابان مولى زيد بن علي عن عاصم بن بهدلة قال قال لي شريح القاضي اشتريت داراً بثمانين ديناراً وكتبت كتاباً و اشهدت عدولا فبلغ ذلك امير المؤمنين علي بن ابي طالب (ع) فبعث الي مولاه قنبراً فاتيمته فلما ان دخلت عليه قال يا شريح اشتريت داراً و كتبت كتاباً و اشهدت عدولا ووزنت مالا قال قلت نعم قال يا شريح اتق الله فانه سيأتيك من لا ينظر في كتابك ولا يسئل عن بينتك حتى يخرجك من دارك شاخصاً ؛ يسلمك الي فبرك خالصاً فانظر الا تكون اشتريت هذه الدار من غير مالكها و وزنت مالا من غير حله فاذا انت قد خسرت الدارين جميعاً الدنيا والاخرة ثم قال عليه السلام يا شريح فلو كنت عند ما اشتريت هذه الدار اتيمنتي فكتبت لك كتاباً علي هذه النسخة اذا لم تشتريها بدرهمين قال قلت وما كنت تكتب يا امير المؤمنين قال كنت اكتب لك هذا الكتاب بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما اشترى عبد ذليل من ميت ازعج بالرحيل اشترى منه داراً في دار الفروزمين جانب الفانين الي عسكر الهالكين وتجمع هذه الدار حدود اربعة فالحده الاول منها ينتهي الي دواعي الافات والحده الثاني منها ينتهي الي دواعي المعاهات والحده الثالث منها ينتهي الي دواعي المصيبات والحده الرابع منها ينتهي الي الهوى المردي والشيطان المغوي وفيه يشرع باب هذه الدار اشترى هذا المفتون بالامل من هذا المزعج بالاجل جميع هذه الدار

۱۰ - شريح قاضي گوید خانه ابرا بهشتاد اشرفی طلا خریدم و قبالة آنرا نوشتم و عدولی را گواه آن گرفتم و خبرش به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب رسید مولایش قنبر را فرستاد و مرا خواست و خدمتش رسیدم فرمود ای شريح خانه خریدی و قبالة نوشتی و گواهان عادل گرفتی و پول آنرا پرداختی؟ گفتم آری فرمود ای شريح از خدا بترس محققاً کسی آید که بقبالة تو نگاه نکند و بی گواه ترا از آن بیرون کند و ببرد بگورت بسپارد بی همه چیز، خوب تامل کن این خانه را از غیر مالکش نخریده باشی و مال حرامی بپهای آن نداده باشی تا در دنیا و آخرت زیان کنی سپس فرمود ای شريح اگر من در مجلس خرید خانه ات بودم و از من خواسته بودی قبالة آنرا بنویسم آنرا طوری مینوشتم که بدو درهم خریدار آن نباشی، گوید عرض کردم با امیرالمؤمنین چه مینوشتی فرمود مینوشتم:

بسم الله الرحمن الرحيم اینست که بنده خواری خریدم از مرده لب گوری از او خانه ای خریدم در دار فریب از فنا شوندگان و رو آور بقشون نابودان این خانه چهار حد دارد اول بدواعی آفات دوم به وسایل عیوب سوم به وسایل مصیبتها و چهارم بهوس کشنده و شیطان گمراه کننده و در آن خانه از اینجا باز میشود این مرد فریب خورده بآردو خریدم از این رانده شده باجل همه این خانه را برای بیرون رفتن از عزت قناعت و وارد شدن در ذلت تلاش و هرچه خسارت بر این خریدار

بالخروج من عز الفئوع والدخول فی ظل الطلب فما ادرك هذا المشتري من درك فعلى مبلى اجسام الملوك و سالب نفوس الجيابرة مثل كسرى و قیصر و تبع و حمیر و من جمع المال الى المال فاكثر و بنى فشىدو نجد فزخرف و ادخر بزعمه للولد اشخاصهم جميعاً الى موقف العرض لفصل القضاء و خسر هنالك المبطلون شهد على ذلك العقل اذا خرج من اسر الهوى و نظر بعين الزوال لاهل الدنيا و سمع منادى الزهد ينادى فى عرصاتها ما بين الحق لذى عينين ان الرحيل احد اليومين تزودوا من صالح الاعمال و قربوا الامال بالاجال فقدونا الرحلة و الزوال .

۱۱ - حدثنا محمد بن احمد بن على بن اسد الاسدى قال حدثنا محمد بن ابى بكر الواسطى قال حدثنا عبدالله بن يوسف الجارودى قال حدثنا ابو اسحق الفزارى عن سفیان الثورى و الاعمش عن عبدالله بن السائب عن زادن عن عبدالله بن مسعود قال قال رسول الله ﷺ ان الله ملائكة سياحين فى الارض يبلغونى عن امتى السلام .

۱۲ - حدثنا محمد بن على بن الفضل الكوفى (رض) قال حدثنا ابو جعفر محمد بن عمار القطان قال حدثنى الحسين بن على بن الحكم الزعفرانى قال حدثنا اسمعيل بن ابراهيم العبدى قال حدثنى سهل بن زياد الادمى عن ابن محبوب عن ابى حمزة الثمالى قال دخلت مسجد الكوفة فاذا انا برجل عند الاسطوانة السابعة قائماً يصلى يحسن ركوعه و سجوده فجئت لانظر اليه فسبقنى الى السجود فسمعتة يقول فى سجوده اللهم ان كنت قد عصيتك فقد اطعتك فى احب الاشياء اليك و هو الايمان بك مناً منك به على لامناً به منى عليك و لم اعصك فى ابغض الاشياء اليك لم ادع

برسد بعهده آنكس است كه تنهاى شاهانرا ميبوساند و جان جباران را ميگيرد از قبيل خسرو و قیصر روم و تبع و حمیر و هر كه مال روى هم انباشته و فراوان اندوخته و ساختمان کرده و معكم ساخته و خوب ساخته و نقاشى کرده و پس انداز نموده بمقیده خود براى فرزند كه همه بموقف قيامت روند و قضاوت قطعى و بيهودگان در آنجا زيانكارند گواه بر اينست عقليكه از اسارت هوس بيرون آمده و اهل دنيا را بدیده زوال نگريسته و شنیده كه منادى زهد در ميدانهاى آن جبار ميزند چه اندازه حق براى كسيكه دو چشم باز دارد روشن است امروز يا فردا بايد كوچ كرد از اعمال نيك توشه بر گيريد و آرزوها را با مرك بسنجيد كه كوچ و زوال نزد يك است .

۱۱ - رسول خدا ص فرمود براى خداوند در زمين فرشتگان جهانگردىست كه سلام امت را بمن ميرسانند .

۱۲ - ابو حمزه ثمالى گوید وارد مسجد كوفه شدم و بر خوردم بمرديكه نزد ستون هفتم نماز ميخواند و ركوع و سجود خوبى ميکرد آدمم باو نگاه كنم زودتر بسجده رفت و شنيدم درسجده خود ميگفت خدايا اگر بافرمانيت كردم در محبوبترين چيزها تو را اطاعت كردم كه ايمان بتواست و تو

لك ولدا ولم اتخذ لك شريكا منا منك على لامنا منى عليك و عصيتك فى اشياء على غير مكاتبة منى ولا مكابرة ولا استكبار عن عبادتك ولا جحود لر بوبيتك ولكن اتبعت الهوى واذلنى الشيطان بعد الحجة والبيان فان تعذبنى غير ظالم لى وان ترحنى فبجودك ورحمتك يا ارحم الراحمين ثم انقل و خرج من باب كندة فتبعته حتى اتى مناخ الكلبين فمر باسود نامره بشىء لم افهمه فقلت من هذا فقال هذا على بن الحسين (ع) فقلت جعلنى الله فداك ما اقدمك هذا الموضع فقال الذى رايت .

۱۳ - حدثنا محمد بن احمد بن ابراهيم المعاذى قال حدثنا ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن الفرج الشروطى قال حدثنا ابو عبدالله محمد بن يزيد بن المهلب قال حدثنا ابو اسامة قال حدثنى عوف عن ميمون قال اخبرنى البراء بن عازب قال لما امر رسول الله ﷺ بحفر الخندق عرضت له صخرة عظيمة شديدة فى عرض الخندق لا تاخذ منها المعاول فجاء رسول الله ﷺ فاما رآها وضع ثوبه واخذ المعول وقال بسم الله وضرب ضربة فكسر ثلثها وقال الله اكبر اعطيت مفاتيح الشام والله انى لا بصر قصورها الحمراء الساعة ثم ضرب الثانية فقال بسم الله ففلق ثلثا آخر فقال الله اكبر اعطيت مفاتيح فارس والله انى لا بصر قصر المداين الابيض ثم ضرب الثالثة ففلق بقية الحجر وقال الله اكبر اعطيت مفاتيح اليمن والله انى لا بصر ابواب الصنعاء مكاني هذا.

در آن برمن منت داری نه من برتو، در بعض اشیاء نزد تو نافرمانیت نکردم فرزندان برای تو تراشیدم و شریک برایت نگرفتم بازم بمنتیکه تو بر من داری نه من برتو و در چیزهائی نافرمانیت کردم نه از راه فزون طلبی و مکابره و کردن فرازی از عبادت و انکار ربوبیت ولی پیروی هوس کردم و شیطان پس از حجت و بیان مرا خوار کرد اگر عذابم کنی برای گناهم ستم نکردی و اگر رحم کنی از جودت باشد و رحمت ای ارحم الراحمین سپس فارغ شد و از باب کنده بیرون رفت و دنبالش رفتم تا بمیدان کلبیان بفلام سیاهی بر گذشت و چیزی باو گفتم که من نفهمیدم باو گفتم این کی بود؟ گفت علی بن العسین است گفتم قربانت برای چه اینجا آمدی ؟ فرمود برای آنچه دیدی .

۱۳- براء بن عازب گوید چون رسول خدا ص دستور کردند خندق را داد سنگ بزرگی و سختی در پهنای آن بدید شد که کلنگ در آن کار نمیکرد خود رسول خدا ص آمد و جامه خود بر زمین نهاد و کلنگ بر گرفت و گفت بنام خدا و با یک ضربه ثلث آنرا شکست و فرمود الله اکبر کلیدهای شام را بمن دادند و بخدا هم اکنون کاخهای سرخ آن را مینگرم و پس از آن گفت بنام خدا و بار دوم زد و ثلث دیگرش را شکافت و فرمود الله اکبر کلیدهای فارس را بمن دادند و بخدا کاخهای سفید مدائن را دیدم بار سوم زد و باقی سنگ را شکافت و فرمود کلیدهای یمن را بمن دادند و من از همین جا درهای شهر صنعاء را مینگرم .

۱۴ - هَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رض) قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ جَامِعِ الْحَمِيرِيِّ عَنْ أَبِيهِ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ بْنِ خَلْفِ بْنِ حَمَادِ الْأَسَدِيِّ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْعَبْدِيِّ عَنِ الْأَعْمَشِ عَنْ عُبَايَةَ بْنِ رَبِيعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ قَالَ أَقْبَلَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ذَاتَ يَوْمٍ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ بِأَكْيَا وَهُوَ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَهْ يَا عَلِيُّ فَقَالَ عَلِيُّ ﷺ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا تَمَّتْ أُمِّي فَاطِمَةُ بِنْتُ أَسَدٍ قَالَ فَبَكَى النَّبِيُّ ﷺ ثُمَّ قَالَ رَحِمَ اللَّهُ أُمَّكَ يَا عَلِيُّ أَمَا إِنَّهَا نَكَتَتْ لَكَ أُمَّاً فَقَدْ كَانَتْ لِي أُمَّاً خَذَ عِمَامَتِي هُنَا وَخَذَ ثَوْبِي هُنَا فَنَفَسْتُ فِيهَا فَمَرَّ النَّسَاءُ فَلِي حَسَنٌ وَغَسَلَهَا وَأَلْتَجَرَّجَهَا حَتَّى أَجِيءَ فَالِي أَمْرَهَا قَالَ وَأَقْبَلَ النَّبِيُّ ﷺ بَعْدَ سَاعَةٍ وَآخَرَجَتْ فَاطِمَةُ أُمَّ عَلِيٍّ ﷺ فَصَلَّى عَلَيْهَا النَّبِيُّ ﷺ صَلَاةً لَمْ يَصَلَّ عَلَيَّ أَحَدٌ قَبْلُهَا مِثْلَ تِلْكَ الصَّلَاةِ ثُمَّ كَبَّرَ عَلَيْهَا أَرْبَعِينَ تَكْبِيرَةً ثُمَّ دَخَلَ إِلَى الْقَبْرِ فَتَمَدَّدَ فِيهِ فَلَمْ يَسْمَعْ لَهُ أُنِينَ وَلَا حَرَكَةً ثُمَّ قَالَ يَا عَلِيُّ ادْخُلْ يَا حَسَنُ ادْخُلْ فَدَخَلَ الْقَبْرَ فَلَمَّا فَرَّغَ مِمَّا أَحْتَاجُ إِلَيْهِ قَالَ لَهُ يَا عَلِيُّ أَخْرَجَ يَا حَسَنُ أَخْرَجَ فَخَرَجَا ثُمَّ زَحَفَ النَّبِيُّ ﷺ حَتَّى صَارَ عِنْدَ رَأْسِهَا ثُمَّ قَالَ يَا فَاطِمَةُ إِنَّا مُحَمَّدٌ سَيِّدُ وَدَادِمْ وَلَا فَخْرَ فَإِنَّكَ مِنْكَرٌ وَنَكِيرٌ فَسَأَلَاكَ مِنْ رَبِّكَ فَقَوْلِي اللَّهُ رَبِّي وَتَعَمَّدَ نَبِيِّي وَالْإِسْلَامَ دِينِي وَالْقُرْآنَ كِتَابِي وَأَبْنِي أُمَّامِي وَوَلِيِّي ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ ثَبِّتْ فَاطِمَةَ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ ثُمَّ خَرَجَ مِنْ قَبْرِهَا وَحَثَّ عَلَيْهَا حَثِيَّاتٍ ثُمَّ ضَرَبَ بِيَدِهِ الْيَمْنَى عَلَيَّ الْيَسْرَى فَفَضَّضَهُمَا ثُمَّ قَالَ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَقَدْ سَمِعْتُ فَاطِمَةَ تَصْفِيقُ يَمِينِي عَلَيَّ شِمَالِي فَقَامَ إِلَيْهِ عِمَارُ بْنُ يَاسِرٍ فَقَالَ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ لَقَدْ صَلَّيْتُ عَلَيْهَا صَلَاةً لَمْ تَصَلَّ عَلَيَّ أَحَدٌ قَبْلُهَا مِثْلَ تِلْكَ الصَّلَاةِ فَقَالَ يَا أَبَا الْيَقْظَانَ وَ أَهْلَ ذَلِكَ هِيَ

۱۴ - يك روز علي بن ابیطالب گريبان نزد پیغمبر آمد و میگفت انالله وانا اليه راجعون، رسول خدا باو فرمود ای علی چرا گریه میکنی؟ عرض کرد یا رسول الله مادرم فاطمه بنت اسد مرده پیغمبر گریست و فرمود اگر مادر تو بود، مادر من هم بود این عمامه مرا با این پیراهنم برگیر و او را در آن کفن کن و بزنها بگو خوب غسلش بدهند و بیرونش ببر تا من بیایم که کار او بامن است پیغمبر پس از ساعتی آمد و جنازه او را بر آورد و بر او نمازی خواند که بردینگری نخوانده بود مانند آن را و چهل تکبیر بر او گفت و در قبر او دراز خوابید بی ناله و حرکت و علی و حسن او را با خود وارد قبر کرد و چون از کار خود فارغ شد بعلی و حسن فرمود از قبر بیرون شدند و خود را بالین فاطمه کشانید تا بالای سرش رسید و فرمود ای فاطمه من محمد سید اولاد آدمم و برخود نیامم اگر منکر و نکیر آمدند و از تو پرسیدند پروردگارت کیست؟ بگو خدا پروردگار من است و محمد پیغمبر من است و اسلام دین من است و قرآن کتاب من و پسر من امام و ولی من.

سپس فرمود خدایا فاطمه را بقول حق بر جادار و از قبر او بیرون آمد و چند مشت خاک روی آن باشید و دو دست بر هم زد و آنرا تکانید و فرمود بآنکه جان محمد بدست او است فاطمه دست بر هم زدند را شنید عمار بن یاسر از جا برخاست و عرض کرد پدرم و مادرم قربانت یا رسول الله نمازی بر او

منی ولقد كان لها من ابي طالب ولد كثير ولقد كان خیرهم كثيراً و كان خیرنا قليلا فكانت تشبعتني وتجيعهم وتلسوني وتعريهم وتدهنني و تشعثهم قال فلم كبرت عليها اربعين تكبيرة يا رسول الله قال نعم يا عمار التفت عن يميني فنظرت الى اربعين صفاً من الملائكة فكبرت لكل صف تكبيرة قال فتمددت في القبر ولم يسمع لك انين ولا حركة قال ان الناس يحشرون يوم القيمة عراة فلم ازل اطلب الى ربي عزوجل ان يبعثها ستيرة والذي نفس محمد بيده ما خرجت من قبرها حتى رأيت مصباحين من نور عند رأسها ومصباحين من نور عند يديها ومصباحين من نور عند رجلها وملكاها الموكلان بقبرها يستغفران لها الى ان تقوم الساعة

۱۵- حدثنا ابي (رض) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصهباني عن ابراهيم بن محمد الثقفي عن قتيبة بن سعيد عن عمرو بن غزوان عن ابي مسلم قال خرجت مع الحسن البصري و انس بن مالك حتى اتينا باب ام سلمة فقعدها انس على الباب و دخلت مع الحسن البصري فسمعت الحسن وهو يقول السلام عليك يا امه ورحمة الله وبركاته فقالت له و عليك السلام من انت يا بني فقال انا الحسن البصري فقالت فيما جئت يا حسن فقال لها جئت لتحدثيني بحديث سمعته اذناك من رسول الله ﷺ في علي بن ابي طالب عليه السلام فقالت ام سلمة والله لا حدثتك بحديث سمعته من رسول الله ﷺ والافصمتا وراثة عيناي والافعميتا ووعاه قلبي والافطبع الله عليه واخرس لساني ان لم اكن سمعت رسول الله ﷺ يقول لعلي بن ابي طالب عليه السلام يا علي ما من عبد

خواندی که بر احدی بیش او از نغواندی؟ فرمود ای ابویقظان اولایق آن بود ابو طالب فرزندان بسیار داشت و خیر آنها فراوان و خیر ما کم این فاطمه مرا سیر میکرد و آنها را گرسنه میداشت مرا جامه در بر میکرد و آنها برهنه بودند و مرا باصابون میشت و آنها ژولیده بودند، عرضکرد چرا چهل تکبیر بر او گفتم؟ فرمود بر است خود نگریم چه صفت فرشته حاضر بودند برای هر صفتی تکبیری گفتم، عرضکرد بی ناله و حرکت در قبر دراز کشیدی؟ فرمود، در روز قیامت برهنه معشور شوند و من از خدا باصرار خواستم که او را باستر عورت معشور کند بآنکه جان معتمد در دست او است از قبرش بیرون نشدم تا دیدم دو چراغ نور بالای سر او است و دو چراغ نور برابر او و دو چراغ نور نزد پاهای او و دو فرشته بر قبر او موکلند که تا روز قیامت برایش آمرزش جویند.

۱۵- ابي مسلم گوید باحسن بصری و انس بن مالك آمدیم تا در خانه ام سلمه انس بر درخانه نشست و ما وارد شدیم شنیدم حسن گفت درود بر تو ای مادرم و رحمت خدا و برکاتش، باو پاسخ داد بر تو درود تو کیستی فرزندجانم؟ گفت حسن بصریم گفت برای چه آمدی؟ گفت آمدم حدیثی که از پیغمبر درباره علی شنیدی برایم بازگوئی ام سلمه گفت بخدا برایت حدیثی گویم که باین دو گوشم از رسول خدا شنیدم و گرنه هر دو کر شوند و باین دو چشم دیدم و گرنه کور شوند و دلم

لقى الله يوم يلقاه جاحداً لولايتك الالقى الله بعبادة صنم او وثن قال فسمعت الحسن البصرى وهو يقول الله اكبر اشهدان علياً مولاي ومولى المؤمنين فلما خرج قال له انس بن مالك مالى اراك تكبر قال سئلت امنا ام سلمة ان تحدثنى بهديث سمعته من رسول الله ﷺ فى علي بن ابي طالب فقالت لى كذا وكذا فقلت الله اكبر اشهدان علياً مولاي ومولى كل مؤمن قال فسمعت عند ذلك انس بن مالك وهو يقول اشهد على رسول الله ﷺ انه قال هذه المقالة ثلث مرات او اربع مرات وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين

المجلس الثانى والخمسون

و هو يوم الثلثا لسبع بقين من شهر ربيع الاول من سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى (ره) قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمدانى مولى بنى هاشم قال حدثنا جعفر بن عبدالله بن جعفر بن عبدالله (حدثنا جعفر بن عبدالله) بن جعفر بن محمد بن علي بن ابي طالب قال حدثنا كثير بن عياش القطان عن ابي الجارود زياد بن المنذر عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال لما ولد عيسى بن مريم كان ابن يوم كانه ابن شهرين فلما كان ابن سبعة اشهر اخذت والدته بيده وجاءت به الكتاب واقعدته بين يدي المؤدب فقال له المؤدب قل بسم الله الرحمن الرحيم فقال عيسى (ع) بسم الله الرحمن الرحيم فقال له المؤدب قل ابجد فرفع عيسى (ع) رأسه فقال وهل تدري ما ابجد فعلاه بالدرة ليضربه فقال يا مؤدب لا تضربنى ان كنت تدري والافسئلتنى

آن را حفظ کرده و گرنه مهر بر آن نهاده شود و لال شوم اگر نشنیدم که رسول خدا ص بعلی بن ابیطالب فرمود ای علی هر بنده ای که خدا را ملاقات کند و منکر ولایت باشد چون پرستنده بت و صنم خدا را ملاقات کرده شنیدم حسن بصری میگفت الله اکبر گواهم که علی مولای من و مولای هر مؤمن است چون بیرون آمدم انس گفت چرا تکبیر گفتی؟ گفت از مادر خود ام سلمه خواستم حدیثی باز گوید که خود درباره علی از رسول خدا ص شنیده چنین و چنان برایم گفت و من تکبیر گفتم و گواهم که علی مولای من و مولای هر مؤمنی است گوید شنیدم انس بن مالک هم میفرمود من بر رسول خدا ص گواهم که این را درباره علی ص فرمود تا سه بار یا چهار بار وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين،

مجلس پنجاه و دوم

۱ - امام باقر ع فرمود چون عيسى بن مريم زائیده شد در يك روز باندازه دو ماه مینمود و در هفت ماهگی مادرش دست او را گرفت و نزد معلم برد و او را برابر مؤدب نشانید، مؤدب باو گفت بگو بسم الله الرحمن الرحيم عيسى گفت بسم الله الرحمن الرحيم مؤدب باو گفت بگو ابجد، عيسى سر بر

حتى افسرك فقال فسرتي فقال عيسى (ع) الالف آلاء الله والباء بهجة الله والجيم جمال الله والذال دين الله هوزالهاء (هي) هول جهنم والواو ويل لاهل النار والزاء زفير جهنم حطى حطت الخطايا عن المستغفرين كل من كلام الله لا يبدل لكلماته سعفص صاع بصاع و الجزاء بالجزاء قرشت قرشهم فحشرهم فقال المؤدب ايتها المرأة خذي بيد ابنتك فقد علمت ولا حاجة له في المؤدب

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب و احمد بن الحسن بن علي بن فضال عن علي بن اسباط عن الحسن بن زيد قال حدثني محمد بن سالم عن الاصمعي بن نباته قال قال امير المؤمنين (عليه السلام) سئل عثمان بن عفان رسول الله (صلى الله عليه وآله) فقال يا رسول الله ما تفسير ابجد فقال رسول الله (صلى الله عليه وآله) تعلموهوا تفسير ابجد فان فيه الاعاجيب كلها ويل لعالم جهل تفسيره فقيل يا رسول الله ما تفسير ابجد قال اما الالف فآلاء الله حرف من اسمائه واما الباء فبهجة الله واما الجيم فجنة الله و جلال الله وجماله واما الذال فدين الله واما هوزالهاء هاهاوية فويل لمن هوى في النار واما الواو فويل لاهل النار واما الزاء فزاوية في النار فنعوذ بالله مما في الزاوية يعني زوايا جهنم واما حطى فالحاء حطوط الخطايا عن المستغفرين في ليلة القدر وما نزل به جبرئيل مع الملائكة الى مطلع الفجر واما الطاء فطوبى لهم و حسن مآب و هي شجرة غرسها الله عز و جل و نفخ فيها من روحه وان اغصانها لترى من وراء سور الجنة تنبت بالحلى والحلل متدليلة على افواههم واما الياء فيد الله

داشت و باو گفت تو میدانی که ابجد یعنی چه؟ او تا زیانه بلند کرد اورا بزند گفت ای مؤدب مرا مزن اگر میدانی که هیچ و اگر نمیدانی از من پرس تا بتو بیاموزم گفت تفسیرش را بمن بیاموز عیسی فرمود الف آلاء خداست با بهجت خداست ج جمال خداست د دین خداست هوز ه ه ه هول دوزخ و او وای بر اهل دوزخ زاء زفير دوزخ حطی فروریختن خطاها است از مستغفران کل من کلام خدا تبدیل نشود سعفص پیمانه ای و جزاء بجزا قرشت آنان را فروچید و معشور کرد مؤدب گفت ای زن فرزند ترا بپروا دانشمداست و نیازی بمؤدب ندارد.

۲ - عثمان بن عفان از رسول خدا (ص) پرسید تفسیر ابجد چیست؟ رسول خدا (ص) فرمود تفسیر ابجد را بیاموزید که همه عجائب در آنست وای بر عالمی که تفسیر ابجد را نداند عرض شد یا رسول الله تفسیر ابجد چیست؟ فرمود الف آلاء خداست و حرفی است از اسماء او با بهجة خداست ج جنت و جلال و جمال خداست د دین خداست هوز ه هاویه است وای بر آنکه فرو شود در دوزخ و وای بر اهل دوزخ ز زاویه ایست در دوزخ و پناه بخدا از آنچه در زاویه است یعنی گوشه های دوزخ حطی ح فروریختن گناه از آمرزشجویان در شب قدر و آنچه جبرئیل فرود آورد با فرشتگان تا سپیده دم ط طوبی بانان و سرانجام خوش و آن درختی است که خدایش کاشته و در آن از روح خود دمیده و شاخه هایش

فوق خلقه سبحانه و تعالی عما یشر کون و اما کلمن فالكاف کلام الله لا تبدیل لکلمات الله ولن تجد من دونه ملتحداً و اما اللام فالامام اهل الجنة بینهم فی الزیارة والتحیة والسلام و تلاوم اهل النار فیما بینهم و اما المیم فملك الله الذی لا یزول و دوام الله الذی لا ینفی و اما النون فنون والقلم وما یسطرون فالقلم قلم من نور و کتاب من نور فی لوح محفوظ یشهده المقربون و کفی بالله شهیداً و اما سعفص فالصاد صاع و فص بفص یعنی الجزاء بالجزاء و کما تدين تدان ان الله لا یرید ظلماً للمعبود و اما قرشت یعنی قرشهم فحشرهم ونشرهم الی یوم القيمة ففضی بینهم بالحق وهم لا یظلمون .

۳ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن محمد بن عيسى قال حدثنا القسم بن عيسى عن جده الحسن بن راشد عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال اذا ظلم الرجل فظل يدعو على صاحبه قال الله جل جلاله ان هيمنا آخر يدعو عليك يزعم انك ظلمته فان شئت اجبتك واجبت عليك وان شئت اخرتكما فتوسعكما عفوئى .

۴ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن احمد بن النضر الخزاز عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفي عن ابي حمزة الثمالي عن حبيب بن عمر و قال دخلت على امير المؤمنين علي بن ابي طالب (عليه السلام) في مرضه الذي قبض فيه فحل عن جراحتة فقلت يا امير المؤمنين ما جرحك هذا بشيء وما بك من بأس فقال لي يا حبيب انا والله مفارقكم الساعة قال فبكيت عند ذلك و بكيت ام كلثوم و كانت

از پشت دیوار بهشت نمایانست زبور و جامه رویاند و بردهان بهشتیان سرازیر است ی یدالله بالای همه خلق او است سبحانه و تعالی عما یشر کون کلمن کاف کلام خداست که تبدیلی در کلمات خدا نیست و نیایی هرگز جز او پناهگاهی ل امام و ورود بهشتیانست بر پیغمبر خود در زیارت و تحیة و درود و ملامت دوزخیان نسبت بیکدیگر م ملك خداست که زوال ندارد دوام خدا که فنا ندارد نون و القلم و ما یسطرونست که قلم از نور است و کتاب از نور در لوح محفوظی که مقربان بر آن گواهند و بس است خدا را برای گواه سعفص ص پیمان به پیمان و کيفر بکيفر یعنی جزاء بجزاء و چنانچه جزاء دهی جزاء داده شوی بر استی خداستم بر بنده را نخواهد قرشت یعنی آنها را دریابد و معشورشان و منتشرشان سازد بسوی روز قیامت و بحق میان آنها حکم کند و ستم نشوند.

۳- امام صادق (ع) فرمود چون مردی ظلم بیند و شروع کند بنفرین بر ظالم خود خدای جل جلاله فرماید در اینجا دیگر است که از ظلم تو نفرین میکند اگر خواهی تورا و او را اجابت کنم و اگر خواهی شمارا پس اندازم تا مشمول عفووم شوید.

۴- حبيب بن عمرو گوید من خدمت امير المؤمنين رسيدم در مرض موت او زخمش را باز کردند

قاعدة عنده فقال لها ما يبكيك يا بنية فقالت ذكرت يا ابي انك تفارقنا الساعة فبكيت فقال لها يا بنية لا تبكين فوالله لو ترين ما يرى ابوك ما بكيت قال حبيب فقلت له وما الذي ترى يا امير المؤمنين فقال يا حبيب ارى ملائكة السموات والنبين (والارضين) بعضهم في اثر بعض وقوفاً الى ان تتلقونى و هذا اخى محمد رسول الله ﷺ جالس عندى يقول اقدم فان امامك خير لك مما انت فيه قال فما خرجت من عنده حتى توفى (ع) فلما كان من الغدو اصبح الحسن (ع) قام خطيباً على المنبر فحمد الله و اثنا عليه ثم قال ايها الناس في هذه الليلة نزل القرآن وفي هذه الليلة رفع عيسى بن مريم (ع) وفي هذه الليلة قتل يوشع بن نون وفي هذه الليلة مات ابي امير المؤمنين عليه السلام والله لا يسبق ابي احد كان قبله من الاوصياء الى الجنة ولا من يكون بعده و ان كان رسول الله ﷺ ليبعثه في السرية فيقاتل جبرئيل عن يمينه وميكائيل عن يساره وما ترك صفراء ولا بيضاء الا سبعمائة درهم فضلت من عطائه كان يجمعها ليشتري بها خادماً لاهله .

۵ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن معروف عن علي بن مهزياد عن الحسن بن سعيد عن فضالة بن ايوب عن عبدالله بن مسكان عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ الا اخبركم بمن يحرم عليه النار غداً قالوا بلى يا رسول الله ﷺ قال الهين القريب اللين السهل .

گفتم يا امير المؤمنين اين زخم شما چيزی نيست و باکی بر شما نيست فرمود ای حبيب من هم اکنون از شما مفارقت ميکنم من گريستم و ام کلثوم هم که نزد او نشسته بود گريست باو فرمود دختر جانم چرا گريه کنی؟ گفت جدائی شما را در نظر آوردم و گريستم فرمود دخترم گريه مکن بخدا اگر تو هم ميديدی آنچه را پدرت می بيند نميگريستی .

حبيب گوید باو عرض کردم چه مي بينی يا امير المؤمنين؟ فرمود ای حبيب مينگرم که همه فرشتگان آسمان و پيغمبران دنبال هم ايستاده اند برای ملاقاتم و اين هم بزادرم محمد رسول خدا ص است که نزد من نشسته است و مي فرمايد بيا که آنچه در پيش داری بهتر است برايت از آنچه در آن گرفتاری گوید هنوز از نزد او بيرون نشده بودم که وفات کرد چون فردا شد با ممداد امام حسن بر منبر ايستاد و اين خطبه را خواند پس از حمد و ستايش خدا فرمود ايا مردم در اين شب بود که قرآن نازل شد و در اين شب عيسى بن مريم بالا رفت و در اين شب يوشع بن نون کشته شد و در اين شب امير المؤمنين از دنيا برفت خدا هيچکدام از اوصياء پيغمبران گذشته پيش از پدرم بيهشت نروند و نه ديگران و چنان بود که رسول خدا که او را بجبهه جهادی می فرستاد جبرئيل از سمت راستش به راه او نبرد ميکرد و ميکائيل از سمت پيش و پول زرد و سفيدى از او بجانمانده جز هفتصد درهم که از حقوق خود پس انداز کرده بود تا خادمی برای خانواده خود بخرد .

۵ - رسول خدا ص فرمود شما را آگاه نکنم از کسیکه آتش بر او حرامست؟ گفتند چرا يا رسول الله

۶- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن صفوان بن يحيى عن العيص بن القاسم قال قلت للصادق جعفر بن محمد عليه السلام حديث بروى عن ابيك عليه السلام انه قال ما شبع رسول الله صلى الله عليه وآله من خبز برقط اهو صحيح فقالا ما اكل رسول الله صلى الله عليه وآله خبز برقط ولا شبع من خبز شعير قط .

۷- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله عن ابيه عن وهب بن وهب القاضى عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آيائه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله قال الله جل جلاله يا بن آدم اطعنى فيما امرتك ولا تعلمنى ما يصلحك ۸- وبهذا الاسناد قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله قال الله جل جلاله يا بن آدم اذ كرتى بعد الغداة ساعة وبعد العصر ساعة اكلت ما همك

۹- حدثنا محمد بن محمد بن عصام (عاصم) الكليني (ره) قال حدثنا محمد بن يعقوب قال حدثنا محمد بن على بن معن قال حدثنا محمد بن على بن عاتكة عن الحسين بن النضر الفهرى عن عمرو الاوزاعى عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفى عن ابي جعفر محمد بن على الباقر عليه السلام عن ابيه عن جده قال قال امير المؤمنين عليه السلام فى خطبة خطبها بعد موت النبى صلى الله عليه وآله بتسعة ايام وذلك حين فرغ من جمع القرآن فقال الحمد لله الذى اعجز الاوهام ان ينال الوجوده وحجب العقول ان تتخيل ذاته فى امتناعها من الشبه و الشكل بل هو الذى لم يتفاوت فى ذاته ولم يتبعض

فرمود سست كير مانوس نرم سهل كير.

۶- عیص بن قاسم گوید با امام صادق (ع) گفتیم از پدرت حدیثی نقل شده که فرموده رسول خدا (ص) هرگز نان گندم سیر نخورده ؟ فرمود رسول خدا (ص) هرگز نان گندم نخورد و از نان جو هم سیر نخورد .

۷- رسول خدا (ص) فرمود خدای جل جلاله فرماید ای پسر آدم در آنچه بتو فرمودم فرمانم برو صلاح خود را بنمیا موز .

۸- رسول خدا (ص) فرمود خدای جل جلاله فرماید ای پسر آدم یکساعت در صبح مرا یاد کن و یکساعت پس از عصر تا آنچه مهم داری کفایت کنم .

۹- این خطبه را امیر المؤمنین نه روز پس از وفات پیغمبر هنگام فراغت از جمع قرآن ایراد نمود :

سپاس خدائی را سزا است که هر وهمی در باره او در مانده است جز اینکه هستی او را درک کند و هر خوردی نارسا است از تصور کنه او چون مانند وهم شکلی ندارد بلکه او را در حقایق ذات خود تفاوتی نیست (جنس و فصل ندارد) و در کمال خویش شماره پذیر نیست از همه چیز جداست نه از راه اختلاف در مکان و با همه چیز برجاست نه بآمیزش با آن همه چیز را داند نه با بزار (چون چشم

بتجزية العدد في كماله فارق الاشياء لاعلى اختلاف الاماكن وتمكن منها لاعلى الممازجة وعلمها لآباداة لا يكون العلم الا بها وليس بينه وبين معلومه علم غيره ان قيل كان فعلى تأويل اذلية الوجود وان قيل لم يزل فعلى تأويل نفى العدم فسبحانه وتعالى عن قول من عبد سواه واتخذها غيره علواً كبيراً نحمده بالحمد الذي ارتضاه لخلقه واوجب قبوله على نفسه واشهدان لاله الا الله وحده لاشريك له واشهدان مجدداً عبده ورسوله شهادتان ترفعان وتضاعفان العمل خف ميزان ترفعان منه وثقل ميزان تواضعان فيه وبهما الفوز بالجنة والنجاة من النار والجواز على الصراط وبالشهادتين تدخلون الجنة وبالصلوة تنالون الرحمة فاكثروا من الصلوة على نبيكم وآله ان الله وملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليماً ايها الناس انه لاشرف اعلى من الاسلام ولا كرم اعز من التقوى ولا معقل احزم من الورع ولا شفيع انجح من التوبة ولا كثر ارفع من العلم ولا عز ارفع من الحلم ولا حسب ابلغ من الادب ولا نصب اوضع من الغضب ولا جمال ازين من العقل ولا سوء اسوء من الكذب ولا حافظ احفظ من الصمت ولا لباس اجمل من العافية ولا غائب اقرب من الموت ايها الناس انه من مشى على وجه الارض فانه يصير الى بطنها والليل والنهار مسرعان في هدم الاعمار ولكل ذي رمق قوت ولكل حبة آكل وانت قوت الموت وان من عرف

و گوش ۰۰) هر چیز خود بخود پیش او دانسته است میان او و آنچه داند دانشی فاصله نیست (علم حضوری چون علم انسان بخودش) اگر گفته شود بود مقصود از لیت وجود او است (نه اخبار از زمان گذشته) اگر گفته شود خواهد بود مقصود نفی نیستی مطلق از او است (نه اخبار از آینده او) منزله و برتر است از گفتار هر که جز او را پرستد و جز او معبودی گیرد برتری بی اندازه او را سپاس گوئیم چنانچه از آفریده های خود پسندد و پذیرش آنها بر خود بایست داند و گواهم که نیست معبود حقی جز خدا یگانه است، شریک ندارد و گواهم که محمد بنده و رسول او است دو گواهی که بالا برتند و دو چندان کنند عمل را سبکست میزانی که از آن بردارندشان و سنگینست میزانی که در آن گذارندشان باین دو بیهشت کامجو شوند و از آتش رها گردند و از صراط بگذرند و بشهادتین بیهشت دونند و با نماز برحمت رسند بسیار بر پیغمبر و آتش صلوات فرستند زیرا خدا و فرشتگان، بر پیغمبر صلوات دارند ایا کسانی که ایمان آوردید رحمت طلبید برایش و درود فراوان فرستید ایا مردم شرفی برتر از اسلام نیست و گرمی عزیزتر از تقوی و پناهگاهی مصون تر از ورع و شفیع ناچج تر از توبه و گنجی سودمندتر از دانش و آبرویی بلندتر از بردباری و حسبی شیواتر از ادب و رنجی پست کننده تر از غضب و زیبایی آراسته تر از خرد و زشتی بدتر از دروغ و نگهداری بهتر از خموشی و جامه ای زیباتر از عافیت و غایبی نزدیکتر از مرگ ایا مردم هر که روی زمین راه می رود بشکم آن فروو میشود، شب و روز شتاب دارند در ویران کردن عمر، هر کس را رمقی در تن است خوراکی دارد و هر دانه را خورنده است و تو خود خوراک مرگی و هر که طبع زمانه را داند از آمادگی غفلت نوزد

الایام لم یغفل عن الاستعداد لن ینجو من الموت غنی بماله ولا فقیر لاقباله ایها الناس من خاف ربه کف ظلمه ومن لم یرع فی کلامه اظهر هجره ومن لم یعرف الخیر من الشرف هو بمنزلة البهیمة ما صغر المصیبة مع عظم الفاقة غدا هیات هیات وماتنا کرتم الالما فیکم من المعاصی والذنوب فما قرب الراحة من التعب والبؤس من النعیم وما شربش بعده الجنة وما خیر بخیر بعده النار وکل نعیم دون الجنة محقور وکل بلاه دون النار عافیة

۹ - حدثنا محمد بن علی ماجیلویه قال حدثنا عمی محمد بن ابی القاسم عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن بكر بن صالح قال حدثنا عبدالله بن ابراهيم الغفاری عن عبدالرحمن عن عمه عبدالعزیز بن علی عن سعید بن المسیب عن ابی سعید الخدری قال قال رسول الله ﷺ الا دلکم علی شیء ینکفر الله به الخطایا ویزید فی الحسنات قبل بلی یا رسول الله قال اسباغ الوضوء علی المکاره وکثرة الخطی الی هذه المساجد وانتظار الصلوة بعد الصلوة و ما منکم احد ینخرج من بیته متطهراً فیصلی الصلوة فی الجماعة مع المسلمین ثم یقعد ینتظر الصلوة الاخری الا والملائكة تقول اللهم اغفر له اللهم ارحمه فاذا قمتم الی الصلوة فاعدلوا صفوفکم و اقیموها و سدوا الفرج و اذا قال امامکم الله اکبر فقولوا الله اکبر و اذا رکع فارکعوا و اذا قال سمع الله لمن حمده فقولوا اللهم ربنا لک الحمد ان خیر الصفوف صف الرجال المقدم وشرها المؤخر

هیچ توانگری از مرک بمال خود نتواند را شد و هیچ فقیری بنداری، ایا مردم هر که از پروردگارش ترسد از ستم دست باز گیرد و هر که سخنش را نسجد ناهنجاریش بدیدار گردد هر که نیک از بد شناسد چون جانور است هر مصیبتی بسیار کوچک است نسبت بزرگی فاقه در فردای قیامت هیات هیات این خود شناسی شماها برای معاصی و گناهان شما است چه اندازه نزدیک است راحت بتعب و سختی بنعمت اگر بهشت دنبال باشد بدی نیست و اگر آتش دنبال باشد خوبی تصور نشود هر نعمتی برابر بهشت اندک و ناچیز است و هر بلائی برابر دوزخ عاقبت است.

۱۱ - رسول خدا ص فرمود شما را راهنمایی نکنم بچیزی که بدان خطاها را کفاره نماید و بر حسنات بیفزاید؛ عرض شد چرا یا رسول الله فرمود وضوی کامل گرفتن در وضع بد و بسیار بسجدها رفتن و انتظار وقت نمازها بردن، کسی از شما نباشد که در خانه خود تطهیر کند و با مسامانان نماز جماعت بخواند و منتظر نماز دیگر بماند چه آنکه فرشتگان گویند خدایا او را بیامرزد خدایا باو رحم کن چون نماز میخوانید صفوف خود را راست کنید و معتدل نمائید و خللها را در بندید و چون امام جماعت شما الله اکبر گفت شما هم بگوئید الله اکبر و چون برکوع رفت رکوع کنید و چون گفت سمع الله لمن حمده شما بگوئید اللهم ربنا لک الحمد، بهترین صف مردها صف جلو است و بدتر آن صف آخر.

۱۰ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي (ره) قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله عن الحسن بن علي بن فضال عن ابراهيم بن محمد الاشعري عن ابان بن عبد الملك عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال ان موسى بن عمران (ع) حين اراد ان يفارق الخضر (ع) قال له اوصني فكان مما اوصاه ان قال له اياك واللحاجة او ان تمشي في غير حاجة او ان تضحك من غير عجب واذ كر خطيبتك و اياك وخطايا الناس ۱۱ - وبهذا الاسناد عن الحسن بن علي بن فضال عن عاصم بن حميد عن ابي حمزة الثمالي قال دعا حذيفة بن اليمان ابنه عند موته فاوصى اليه وقال يا بني اظهر اليأس مما في ايدي الناس فان فيه الفنى و اياك وطلب الحاجات الى الناس فانه فقر حاضر وكن اليوم خيراً منك امس واذا انت صليت فصل صلوة مودع للدنيا كأنك لا ترجع اليها و اياك وما يعتذمنه

۱۲ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (ه) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن صفوان بن يحيى عن العيص بن القاسم عن عبدالله بن مسكان عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) انه قال احبب احباك المسلم و احبب له ماتحب لنفسك و اكره له ما تكره لنفسك اذا احتجت فسله و اذا سئلك فاعطه و لا تدخر عنه خيراً فانه لا يدخره عنك كن له ظهراً فانه لك ظهر ان غاب فاحفظه في غيبته و ان شهد فزره واجله و اكرمه فانه منك و انت منه و ان كان عليك عاتباً فلا تفارقه حتى تسئل سخيمته و ما في نفسه و اذا اصابه خير فاحمد الله عليه و ان ابتلى فاعضده و تمحل له

۱۰ - چون موسی بن عمران خواست از خضر مفارقت کند باو گفت مرا سفارشی کن ضمن سفارشات خود گفت مبادا لجاجت کنی و بی حاجت راه بروی و بی سبب بخندی یا دخطای خود باش و از خطای مردم چشم پوش.

۱۱ - حذیفه بن یمان هنگام مرگ به پسرش وصیت کرد که ای پسر جانم از آنچه در دست مردم است نومید باش که از آن نیازی مبادا از مردم حاجتی خواهی که فقر حاضر است، امروز از دپرو خود بهتر باش و چون نماز گذاری نمازوداع کننده با دنیا باشد که گویا بدان بازنگردی مبادا کاری کنی که عذر از آن لازمست.

۱۲ - امام باقر (ع) فرمود دوست دار برادر مسلمان ترا و دوست دار برایش آنچه برای خود دوست داری و بد دار برایش آنچه برای خود بدداری چون نیازمند او شدی از او خواهش کن و چون از تو خواهشی کرد باو بده و خیری از او و امگیر که او هم خیری از تو و انگیرد پشت او باش که پشت تو باشد اگر غائب شود حفظا لنیب او کن و اگر حاضر تو باشد او را تعظیم و احترام کن زیرا او از تو است و تو از او می و اگر بر تو گله مند است از او جدا مشو تا از علت نارضایتی و آنچه در دل دارد پرسی ، اگر خیری باو رسد خدا را حمد کن و اگر گرفتار شود او را کمک ده و چاره

۱۳ حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق (رض) قال حدثنا ابو سعید الحسن بن علی العدوی سنة سبع عشرة و ثلاث مائة و هو ابن مائة و سبع سنين قال حدثنا الحسين بن احمد الطفاوی قال حدثنا قيس بن الربيع قال حدثنا سعد الخفاف عن عطية العوفي عن مخدوج بن زيد النهلي ان رسول الله ﷺ آخا بين المسلمين ثم قال يا علي انت اخي و انت مني بمنزلة هرون من موسى غير انه لا نبي بعدي اما علمت يا علي انه اول من يدعى به يوم القيمة يدعى بي فاقوم عن يمين العرش فاكسى حلة خضراء من حلال الجنة ثم يدعى بابينا ابراهيم (ع) فيقوم عن يمين العرش في ظله فيكسى حلة خضراء من حلال الجنة ثم يدعى بالنبيين بعضهم على اثر بعض فيقومون سماطين عن يمين العرش في ظله و يكونون حلالا خضراء من حلال الجنة الاواني اخبرك يا علي ان امتي اول الامم يحاسبون يوم القيمة ثم ابشرك يا علي ان اول من يدعى يوم القيمة يدعى بك هذا لقربائك مني ومنزلتك عندي، فيدفع اليك لوائى و هو لواء الحمد فتسير به بين السماطين و ان آدم و جميع من خلق الله يستظلون بظل لوائى يوم القيمة و طوله مسيرة الف سنة سنامه ياقوتة حمراء قصبه فضة بيضاء زجه درة خضراء له ثلث ذوائب من نور ذوابة فى المشرق و ذوابة فى المغرب و ذوابة فى وسط الدنيا مكتوب عليها ثلثة اسطر الاول بسم الله الرحمن الرحيم والاخر الحمد لله رب العالمين والثالث لاله الا الله محمد رسول الله طول كل سطر مسيرة الف سنة و عرضه مسيرة الف سنة فتسير باللواء و الحسن عن يمينك و الحسين عن يسارك حتى تقف بينى و بين

جوئى كن.

۱۵- مخدوج بن زيد ذهلى گوید چون رسول خدا ص مسلمانیان را باهم برادر ساخت و بعلی فرمود ای علی تو برادر منی و تو نسبت بمن چون هرون باشی نسبت بموسى جزاینکه پس از من پیغمبرى نباشد ای علی نمیدانی اول کسیکه روز قیامت خوانده شود منم که در سمت راست عرش بایستم و حله سبزی از حله های بهشتی بپوشم و پس از آن پیغمبران را دنبال هم بخوانند و در دو صف سمت راست عرش در سایه آن بایستند و جامه های سبز بهشتی بپوشند، آگاه باش ای علی بتو خبر دهم که امت من اول امتها در قیامت محاسبه شوند و تورا بشارت دهم که تو اول کسی باشی که دعوت شوی برای خویشی و مقامی که نسبت بمن داری و برچم مرا که برچم خداست بتو دهند و میان دو صف آن را بکشی و آدم و همه خلق خدا روز قیامت در سایه برچم من باشند که درازای آن هزار سال راه است و نوکش از یاقوت سرخ و نیش از سیم سپید و دستهایش در سبزیست و سه شعبه از نور دارد یکی در مشرق و دیگری در مغرب و سومى در وسط دنیا سه سطر بر آن نوشته:

اول بسم الله الرحمن الرحيم دوم الحمد لله رب العالمين سوم لاله الا الله محمد رسول الله طول هر سطرى هزار سال مسافت و پهنای آن هزار سال مسافت تو برچم را بکشی و حسن سمت راست تو و حسین سمت چپ تو است تا میان من و ابراهیم در سایه عرش بایستی و جامه سبزی از جامه های بهشتی

ابراهيم في ظل العرش فتكسى حلة خضراء من حبل الجنة ثم ينادى مناد من عند العرش نعم الاب ابوك ابراهيم و نعم الاخ اخوك على الا و اني ابشرك يا على انك تدعى اذا دعيت وتكسى اذا كسيت وتحياً (تحیي) اذا حیییت (احیییت) .

المجلس الثالث والخمسون

وهو يوم الجمعة لاربع بقين من شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن بكران النقاش بالكوفة قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال حدثنا علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا (ع) قال ان اول ما خلق الله عز و جل ليعرف به خلقه الكتابة حروف المعجم و ان الرجل اذا ضرب علي رأسه بعصا فزعم انه لا يفصح ببعض الكلام فالحكم فيه ان تعرض عليه حروف المعجم ثم يعطى الدية بقدر ما لم يفصح منها ولقد حدثني ابي عن ابيه عن جدّه عن أمير المؤمنين عليه السلام في الف ب ت ث انه قال الالف آلاء الله والباء بهجة الله والتاء تمام الامر بقائم آل محمد عليهم السلام و الثاء ثواب المؤمنين على اعمالهم الصالحة ج ح خ فالجيم جمال الله و جلال الله والحاء حلم الله عن المذنبين والحاء خمول ذكر اهل المعاصي عند الله عز و جل د ذ فالذال دين الله والذال من ذى الجلال ر ز فالراء من الرؤف الرحيم والزاء زلازل القيمة س ش فالسين سنا الله و الشين شاه الله ما شاء و اراد ما اراد

پيوشی و منادی از عرش جارزند چه خوب بدرست بدرت ابراهيم و چه خوب برادری است برادرت علی هلا بتو مرده دهم ای علی که تو با من دعوت شوی و با من جامه در بر کنی و با من زنده شوی .

مجلس پنجاه و سوم - روز جمعه ۱۴ - روز از ماه ربيع الاول ۳۶۸ هـ مانده

۱ - امام هشتم (ع) فرمود اول چیزیکه خدا آفرید که بخلق خود بشناساند نوشتن حروف الف باء بود و چون با عصا ضربتی بر سر کسی زنند و گمان رود که توان سخن از او رفته حکمش اینست که حروف الف را باو عرضه کنند و بقدر آنچه نتواند ادا کند باو ديه دهند و پدرم از پدرش از جدش امیرالمؤمنین برایم باز گفت که الف ب ت ث الف آلاء و نعمتهای خداست ب بهجة خداست ت تمامیت کار بقائم آل محمد است ث ثواب مؤمنانست بر کارهای خوب آنان ج ح خ جیم جلال و جمال خدا حاء حلم خدا بر گناه کاران خاء خمول ذکر گنهکاران ذ ذ فالذال دین خدا ذال از ذی الجلال و ذراء رؤف و رحیم ذا زلازل قیامت س ش سین سناء و بلندی خدا شین خواهد خدا آنچه خواهد و اراده کند آنچه اراده کند و شما نتوانید خواست جز آنچه خدا خواهد عرض صادر است گفتار در بردن مردم بر صراط

وما تشاؤون الا ان يشاء الله ص ص فالصاد من صادق الوعد في حمل الناس على الصراط و حبس الظالمين عند المرصاد والصاد ضل من خالف محمداً و آل محمد ط ظ فالطاء طوبى للمؤمنين وحسن مآب والطاء ظن المؤمنين بالله خيراً و ظن الكافرين بالله سوءاً ع غ فالعين من العالم والغين من الغنى ف ق فالفاء فوج من افواج النار و القاف قرآن على الله جمعه و قرآنه ك ل فالكاف من الكافي واللام الكافرين في افتراءهم على الله الكذب م ن فالميم ملك الله يوم لا مالك غيره و يقول الله عز و جل لمن الملك اليوم ثم ينطق ارواح انبيائه و رسله و حججه فيقولون لله الواحد القهار فيقول الله جل جلاله اليوم تجزى كل نفس بما كسبت لا ظلم اليوم ان الله سريع الحساب والنون نوال الله للمؤمنين و نكاله بالكافرين و ه فالوا و ويل لمن عصى الله واله هان على الله من عصاه لاي لام الف لاله الا الله و هي كلمة الا خلاص ما من عبد قالها مخلصاً الا وحيبت له الجنة ي يدالله فوق خلقه باسطة بالرزق سبحانه و تعالى عما يشركون ثم قال عَلَيْهِ السَّلَامُ ان الله تبارك و تعالى انزل هذا القرآن بهذه الحروف التي يتداولها جميع العرب ثم قال قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيراً

و حبس ستمکاران در کمینگاه حساب ضاد یعنی گمراه است هر که مخالف آل محمد است ص ط ظ طوبی برای مؤمنانست و سرانجام خوش ظ مؤمنان بخدا خوش گمانند و کافران بدگمان ع غ عین از عالم است و غین از غنی فق فاء فوجی از افواج آتش و ق قرآن است و برخداست جمع آن و قرائتش ك ل کاف از کافی و لام لغو کافران در افتراء دروغ برخدا من ميم ملك خداست در روزی که که جز ملك او ملكی نیست و خدا فرماید امروز ملك از کیست؟ و فرود آید و بزبان آرد ارواح پیغمبران و رسولان و حجج خود را و گویند ملك از آن خدای قهار است و خدای عزوجل گوید امروز هر کس جزای کسب خود را دریابد امروز ستمی نباشد بر اوستی خدا زود به حساب رسد نون نوال و بخشش خداست بمؤمنان و نکال و کیفر او بکافران و او وای بر آنکه نافرمانی خدا کند هاه سهل است بر خدا آنکه عصیان کند لای لام الف لاله الا الله است و آن کلمه اخلاص است هیچ بنده ای از روی اخلاص آنرا نگوید جز اینکه بهشت بر او واجب شود ی دست خدا بالای خلق است و روزی بخش است سبحانه و تعالى و عما يشركون.

سپس فرمود خدا این قرآن را با این حروف نازل کرد که در همه عرب متداول بود و سپس فرمود بگو ای محمد اگر انس و جن جمع شوند که مانند این قرآن را بیاورند نتوانند آوردند گرچه همه بهم کمک کنند.

۲ - حدثنا الحسن بن عبد الله بن سعيد العسكري قال حدثنا محمد بن احمد بن حمدان القشيري (القشري) قال حدثنا احمد بن عيسى الكلابي قال حدثنا موسى بن اسمعيل بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) سنة خمسين (خمس) ومائتين قال حدثني ابي عن ابيه عن جده جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) عن علي بن ابي طالب عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من قرء في دبر صلوة الجمعة بفاتحة الكتاب مرة و قل هو الله احد سبع مرات وفاتحة الكتاب مرة و قل اعوذ برب الفلق سبع مرات وفاتحة الكتاب مرة و قل اعوذ برب الناس سبع مرات لم تنزل به بلية ولم تصبه فتنة الى يوم الجمعة الاخرى فان قال اللهم اجعلني من اهل الجنة التي حشوها بركة وعمارها ملائكة مع نبينا محمد صلى الله عليه وآله و ابينا ابراهيم جمع الله بينه و بين محمد و ابراهيم في دار السلام صلى الله على محمد و ابراهيم و على آلهما الطاهرين

۳ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبد الله بن جعفر الحميري جميعاً عن يعقوب بن يزيد قال حدثنا محمد بن ابي عمير عن علي بن ابي حمزة عن ابي بصير عن ابي حمزة الثمالي عن زين العابدين علي بن الحسين (ع) قال كان في بني اسرائيل رجل ينش القبور فاعتل جاره فخاف الموت فبعث الى النبش فقال له كيف كان جوارى لك قال احسن جوار قال فان لي اليك حاجة قال قضيت حاجتك قال فاخرج اليه كفنين فقال احب ان تأخذ احبهما اليك و اذا دفنت فلا تنبشني فامتنع النبش من ذلك و ابي ان يأخذه فقال له الرجل احب ان تأخذه فلم يزل به حتى اخذ احبهما اليه و مات الرجل فلما دفن قال النبش هذا قد دفن فما علمه بانى تركت كفنه

۲- رسول خدا ص فرمود هر که دنبال نماز جمعه يك مرتبه حمد و هفت بار قل هو الله و يكبار ديگر حمد و هفت قل اعوذ برب الفلق و يكبار ديگر حمد و هفت بار قل اعوذ برب الناس بخواند بلائي نكشد و فتنه اي نبيند تا جمعه آينده و اگر گوید بار خدايا مرا از اهل بهشتي نگردان که پراز برکت است و عامران فرشته ها بند بهمراه پيغمبر ما و ابراهيم خدا ميان او محمد و ابراهيم در دارالسلام جمع کند.

۳- امام چهارم فرمود مردی در بني اسرائيل گود مشکافت و کفن میدزدید همسایه اش پیر شد و از مرك نگران گردید او را خواست و گفت من با تو چطور بودم؟ گفت بهتر همسایه بودی باو گفت من بتو نیازی دارم گفت آنرا روا کنم، دو کفن باو تمام نمود و گفت هر کدام را بهتر دانی بردار و چون مردم گود مرا مشکاف نباش سرباز زد و نگرفت و آن مرد باو اصرار کرد تا آنکه پسند او بود برداشت آن مرد مرد و نباش با خود گفت این شخص مرد و نمیفهمد که من کفنش را میدزدم یانه و باید آنرا برگیرم آمد قبرش را شکافت و چون خواست کفنش را برگرد هاتفی فریاد زد ممکن نباش بهراس افتاد و او راها کرد و از کار خود دست کشید و بفرزندانش گفت من

او اخذته لاخذنه فاتى قبره فنبشه فسمع صائحا يقول ويصيح به لا تفعل ففزع النباش من ذلك فتركه وترك ما كان عليه وقال لولده اى اب كنت لكم قالوا نعم الاب كنت لنا قال فان لى اليكم حاجة قالوا قل ما شئت فاناسنصير اليه انشاء الله قال و احب اذا انامت ان تأخذونى فتجرقونى بالنار فاذا صرت رمادا فدفوننى ثم تعمدوا بى ريحا عاصفا فذروا نصفى فى البر ونصفى فى البحر قالوا نفعل فلما مات فعل به ولده ما اوصاهم به فلما ذروه قال الله جل جلاله للبر اجمع ما فيك وقال للبحر اجمع ما فيك فاذا الرجل قائم بين يدي الله جل جلاله فقال الله عز وجل ما حملك على ما اوصيت به ولدك ان يفعلوه بك قال حملنى على ذلك و عزتك خوفك فقال الله جل جلاله فانى سارضى خصومك وقد آمنت خوفك وغفرت لك

۴- هددنا جعفر بن على بن الحسن بن على بن عبد الله بن المغيرة الكوفى (رض) قال حدثنى جدى الحسن بن على عن جده عبد الله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ اذا اعد الرجل كفته كان ماجورا كلما نظر اليه

۵- هددنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبد الله عن احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن على بن ابي حمزة عن ابي بصير عن الصادق جعفر بن محمد عن آباءه عن على بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ ان فى الجنة غر فآبرى ظاهرها من باطنها و باطنها من ظاهرها يسكنها من امتى من اطاب الكلام و اطعم الطعام و افشى السلام و صلى بالليل والناس نيام فقال

چه بدرى بودم برای شما؟

گفتند خوش بدرى بودى گفت حاجتى بشما دارم گفتند هرچه فرمائى عمل كنيم انشاء الله گفت ميخواهم چون مردم مرا بسوزانيد و چون خاکستر شدم خوب بكوبيد و در موقع باد تندى نيمى از خاکستر مرا بيبابان دم باد بدهيد و نيمى را در دريا گفتند بچشم چون مرد به وصيت او عمل کردند و چون خاکسترش را براگنده نمودند خدای عزوجل به بيبابان دستور داد خاکستر او را جمع کرد و بدریادستور داد جمع کرد و او را در برابر خود برپا داشت و باو فرمود برای چه اين وصيت را بفرزندان خود کردى؟ گفت بعزت تو که از ترس تو بود خدای جل جلاله فرمود من همه طرفهای تورا راضى کنم و ترس تورا برطرف نمودم و تورا آمرزيدم .

۴ - رسول خدا ص فرمود چون کسی کفن خود را آماده سازد هر آنگاه باو نگاه کند اجر برد .

۵ - رسول خدا ص فرمود در بهشت غرفه هاى است که درونش از برون و برونش از درون پيدا است کسانی از امت در آن جا کنند که خوش کلام و خوراننده طعام و آشکار کننده اسلام باشند و شب که مردم بخوابند نماز بخوانند على ص فرمود يا رسول الله کدام امت توان اين را دارند؟ فرمود اى

علی علیه السلام یا رسول الله و من یطیق هذا من امتک فقال یا علی اوما تدری ما اطابة الکلام من قال اذا اصبح و امسى سبحان الله و الحمد لله و لاله الا الله و الله اکبر عشر مرات و اطعام الطعام نفقة الرجل علی عیاله و اما الصلوة باللیل والناس نيام فمن صلی المغرب والعشاء الاخرة و صلوة الغداة فی المسجد فی جماعة فکانما احیا اللیل کله و افشاء السلام ان لا یبخل بالسلام علی احد من المسلمین

۶ - حدثنا الحسين بن احمد بن احمد بن ادریس (ره) قال حدثنا ابی عن احمد بن محمد بن عیسی

عن الحسن بن علی بن فضال عن الحسن بن جهم عن الفضیل بن یسار قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) ما ضعف بدن عما قویت علیه النیة

۷ - حدثنا الحسين بن ابراهیم بن ناتانه (رض) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه عن الحسن بن علی بن فضال عن غالب بن عثمان عن شعیب العقر قوفی عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال من ملک نفسه اذا رغب و اذا رهب و اذا اشتهی و اذا غضب و اذا رضی حرم الله جسده علی النار

۸ - حدثنا علی بن احمد بن موسی (ره) قال حدثنا محمد بن ابی عبدالله الکوفی عن سهل بن زیاد الادمی عن مبارک مولى الرضا علی بن موسی (ع) قال لا یكون المؤمن مؤمنا حتى یكون فیہ ثلث خصال سنة من ربه و سنة من نبیه و سنة من ولیه فاما السنة من ربه فکتمان سره قال الله جل جلاله عالم الغیب فلا یظهر علی غیبه احداً الا من ارتضى من رسول و اما السنة من نبیه فمداراة الناس فان الله عزوجل امر نبیه بمداراة الناس فقال خذ العفو و امر بالعرف و اعرض عن

علی میدانی کلام خوش چیست؟ اینستکه بامداد و پسین ده بار گوید سبحان الله و الحمد لله و لاله الا الله و الله اکبر، اطعام طعام همان خرجی است که مرد بعیال خود می دهد، مقصود از نماز شب اینستکه هر که نماز مغرب و عشاء و صبح را در مسجد بجماعت گذارد چنانستکه همه شب را احیاء کرده و افشاء سلام اینستکه بر هیچ مسلمانی بغل بسلام نکند.

۶- امام صادق (ع) فرمود هیچ تنی از انجام آنچه نیت آن کند سست نباشد،

۷- امام صادق (ع) فرمود هر که خود را گاهی که مشتاق باشد و یا بترسد و یا بخواهد و یا خشم کند و یا خشنود شود نگهدارد خدا تنش را بر آتش حرام کند.

۸- از مبارک مولای امام رضا، فرمود مؤمن مؤمن نباشد تا در او سه خصلت باشد روشی از پروردگارش و روشی از پیغمبرش و روشی از امامش، روش پروردگارش رازپوشی است خدای جل جلاله فرماید دانای نهانست واحدی بر راز او مطلع نشود جز رسولی که خود پسندد روش پیغمبرش مدارا بامردم زیرا خدای عزوجل به پیغمبرش دستور مدارای بامردم داد و فرمود عفو بیشه کن و بنیکی دستور ده و از نادانان رو بر گردان روش امامش شکیبائی در سختی و فکارتی و گناه نبرد است

الجاهلین واما السنة من ولیه فالصبر فی الباساء والضراء یقول الله عزوجل و الصابرين فی الباساء
والضراء وحين الباس اولئك الذین صدقوا و اولئك هم المتقون

۹- حدثنا احمد بن هرون الفامی (رض) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحمیری عن
ابیہ عن محمد بن الحسین بن ابی الخطاب عن الحسین بن علوان عن عمرو بن ثابت عن داود بن
عبد الجبار عن جابر بن یزید الجعفی عن ابی جعفر محمد بن علی الباقر عن آباءه قال قال رسول الله ﷺ
للمحسین (ع) یا حسین ینخرج من صلبک رجل یقال له زید یتخطا هو و اصحابه یوم القیمة رقاب
الناس غراً محجلین یدخلون الجنة بالاحساب.

۱۰- حدثنا احمد بن محمد بن رزمة القزوینی قال حدثنا احمد بن عیسی العلوی الحسینی
قال حدثنا عباد بن یعقوب الاسدی قال حدثنا حبیب بن الارطاة عن محمد بن ذکوان عن عمرو بن
خالد قال حدثنی زید بن علی رضی الله عنهما وهو آخذ بشعره قال حدثنی ابی علی بن الحسین (ع) وهو
آخذ بشعره قال حدثنی الحسین بن علی وهو آخذ بشعره قال حدثنی علی بن ابی طالب رضی الله عنهما
وهو آخذ بشعره عن رسول الله ﷺ وهو آخذ بشعره قال من آذی شعرة منی فقد آذانی ومن
آذانی فقد آذی الله عزوجل ومن آذی الله جل وعز لعنه الله مل السماء ومل الارض.

۱۱- حدثنا محمد بن علی ماجیلویه (رض) قال حدثنی عمی محمد بن ابی القسم قال حدثنی احمد
بن ابی عبدالله البرقی عن ابیه محمد بن خالد عن خلف بن حماد الاسدی عن ابی الحسن العبدی
عن الاعمش عن عبایة بن ربیع قال ان شاباً من الانصار کان یأتی عبدالله بن عباس و کان عبدالله
یکرمه و یدنیه فقیل له انک تکرّم هذا الشاب و تدنیه وهو شاب سوء یأتی القبور فینبشها باللیالی

خدای عزوجل میفرماید آنانکه شکیبایند درسختی و فنکاری و گاه نبرد هم آنان باشند که راستی کردند
و هم آنها یند پرهیز کاران.

۹- رسول خدا ص بحسین فرمود ای حسین از پشت تو مردی بر آید که او را زید گویند
و بسا باران خود روز قیامت گام بر گردن مردم نهند و رو سفید به بهشت در آیند
بدون حساب.

۱۰- رسول خدا ص دست بسوی خود داشت و فرمود هر که یک موی مرا آزار کند مرا
آزار کرده و هر که مرا آزار کند خدا را آزرده و هر که خدا را آزارد خدا و آسمان و
زمین لعنتش کنند.

۱۱- عبایة بن ربیع گوید جوانی انصاری نزد ابن عباس میآمد و عبدالله بن عباس او را گرامی
داشتی و بخود نزدیک کردی باو گفتند این جوان را گرامی داری و بخود نزدیک کنی با اینکه
نوسال بد کرداریست، شبها می رود و گورها را میشکافد گهت در چنین وقتی بمن آگاهی دهید آن

فقال عبدالله بن عباس اذا كان ذلك فاعلموني قال فخرج الشاب في بعض الليالي يتخلل القبور فاعلم عبدالله بن عباس بذلك فخرج لينظر ما يكون من امره ووقف ناحية ينظر اليه من حيث لا يراه الشاب قال فدخل قبراً قد حفر ثم اضطجع في اللحد ونادى باعلى صوته يا ويحي اذ ادخلت لحدى وحدى و نطقت الارض من تحتى فقالت لامرحبا بك ولا اهلا قد كنت ابغضك و انت على ظهري فكيف وقد صرت في بطنى بل ويحي اذا نظرت الى الانبياء وقوفاً والملائكة صفوفاً فمن عدلك غداً من يخلصنى ومن المظلومين من يستنقذنى ومن عذاب النار من يجيرني عصيت من ليس باهل ان بعصي عاهدت ربي مرة بعد اخرى فلم يجد عندي صدقاً ولا وفاءً وجعل يردد هذا الكلام ويبكي فلما خرج من القبر التزمت ابن عباس و عانقه ثم قال له نعم النباش نعم النباش ما انبشك للذنوب والخطايا ثم تفرقا .

۱۲ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني مولى بني هاشم قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثنا جعفر بن اسمعيل عن عبدالله بن الفضل الهاشمي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عن ابيه (ع) قال قال رسول الله ﷺ اذا كان يوم القيمة نادى مناد اين زين العابدين فكان انظر الى ولدى على بن الحسين بن علي بن ابي طالب عليه السلام يخطر بين الصفوف .

۱۳ - حدثنا محمد بن احمد السناني (رض) قال حدثنا محمد بن جعفر الكوفي الاسدي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا عبدالله بن احمد قال حدثنا القاسم بن سليمان عن ثابت

جوان شبي میان گورستان رفت وبعبدالله خبر دادند و او بیرون شد تا کار او را رسد در گوشه ای که جوان او را ندیدی ایستاد و باو نگاه میکرد آن جوان در گوری کنده خوابید و فریاد کشید وای بر من گاهی که تنها در لحد خفتم و زمین زیر بالینم بسخن آید و گوید خوش نیامدی و اهل نباشی من تورا در پشت خود دشمن میداشتم وای که در دل من درآمدی وای بر من گاهی که بانبیاء بنگرم ایستاده اند و فرشتگان در صفند کی فردای قیامت مرا از عدل تو میرهاند و از ستمکشان نجات میدهد و از شکنجه دوزخ پناه میدهد ، نافرمانی کردم کسی را که نباید نافرمانیش کرد هر بار دیگر با پروردگارم عهد بستم و از ناراستی و بی وفایی شکستم این سخن را تکرار میکرد و میگریست چون از گور بر آمد ابن عباس خود را باو رسانید و او را در آغوش کشید و گفت چه خوب گور کنی باشی چه خوب گناهان و خطاها را از گور در آری سپس از هم جدا شدند.

۱۲ - رسول خدا ص فرمود روز قیامت جار کشند زین العابدین کجا است؟ گویا مینگرم فرزندم علی بن حسین بن علی بن ابيطالب را که میان صفه راه میرود.

۱۳ - رسول خدا ص فرمود یا علی تو برادر منی و من برادر تو من برای نبوت بر گزیده ام و تو

بن ابی صفیة عن سعید بن علاقہ عن ابی سعید عقیبا عن سید الشهداء الحسین بن علی بن ابیطالب عن سید الاوصیاء امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله یا علی انت اخي و انا اخوك انا المصطفى للنبوۃ وانت المجتبی للامامة و انا صاحب التنزیل و انت صاحب التأویل و انا و انت ابوا هذه الامة یا علی انت وصی و خلیفتی و وزیر و وارثی و ابولدی شیعتک شیعتی و انصارک انصاری و اولیائک اولیائی و اعداؤک اعدائی یا علی انت صاحبی علی الحوض غدأ و انت صاحبی فی المقام المحمود و انت صاحب لوائی فی الآخرة کما انت صاحب لوائی فی الدنيا لقد سعد من تولاک و شقی من عاداک و ان الملائکة لتقرب الی الله تقدس ذکره بمحبتک و ولایتک و الله ان اهل مودتک فی السماء لا کثر منهم فی الارض یا علی انت امین امتی و حجة الله علیها بعدی قولک قولی و امرک امری و طاعتک طاعتی و زجرک زجری و نهیک نهی و معصیتک معصیتی و حزبک حزبی و حزبی حزب الله و من يتول الله و رسوله و الذین آمنوا فان حزب الله هم الغالبون.

المجلس الرابع والخمسون

یوم الثلاثاء سلخ شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستین و ثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی (ره) قال حدثنا احمد بن زیاد جعفر الهمدانی (رض) قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم عن ابيه عن نصر بن علی الجهضمی عن علی بن جعفر عن اخیه موسی بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن آباءه (ع)

برای امامت من صاحب تنزیلم و تو صاحب تاویل من و تو دو پدر این امت باشیم ای علی تو وصی و خلیفه و وزیر و وارث منی و پدر دو فرزندم شیعیان منند و یاران یارانم دوستان دوستانم و دشمنان دشمنانم ای علی تو رفیق منی سر حوض در فردای قیامت تو همراه منی در مقام محمود تو پرچمدار منی در آخرت چنانچه پرچمدار منی در دنیا، خوشبخت است هر که تورا دوست گیرد و بدبخت است هر که دشمنت دارد درشتگان در آسمان بدوستی تو تقرب جویند و به ولایت تو، بخدا دوستان در آسمان بیشترند از زمین ای علی تو امین امت منی و حجت خدا بر آنها بعد از من گفتار تو گفتار منست و امرت امر من و طاعتت طاعت ، من غدقنت غدقن من و تهیت نهی من و نافرمانیت نافرمانی من و حزبت حزب من و حزب من حزب خدا، هر که دوست گیرد خدا و رسولش و کسانی که گرویدند بر راستی حزب خدا همانا آنها پیروزند.

مجلس پنجاه و چهارم - روز سه شنبه سلخ ماه ربيع الاول ۳۸

۱ - (رسول خدا ص) فرمود هر که خوب وضوء سازد و نمازش درست بخواند و زکوة مالش را پردازد و زبانش را نگهدارد و جلو خشمش را بگیرد و برای گناهش آمرزش جوید و

قال قال رسول الله ﷺ من اسبغ وضوءه واحسن صلوته واذى زكوة ماله و خزن لسانه و كف غضبه و استغفر لذنبه و ادى النصيحة لاهل بيت رسوله فقد استكمل حقايق الايمان و ابواب الجنة مفتحة له .

۲ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا عبد الصمد بن احمداً حدثنا حنان بن سدير قال حدثنا سديف السكى قال حدثنى محمد بن على الباقر (ع) وما رأيت محمد ياقط يعد له قال حدثنا جابر بن عبدالله الانصارى قال خطبنا رسول الله ﷺ فقال ايها الناس من ابغضنا اهل البيت بعثه الله يوم القيمة يهوديا قال قلت يا رسول الله وان صام وصلى و زعم انه مسلم فقال وان صام وصلى وزعم انه مسلم ۳- وبهذا الاسناد قال قال رسول الله ﷺ من فارق جماعة المسلمين فقد خلع ربقة الاسلام من عنقه قيل يا رسول الله وما جماعة المسلمين قال جماعة اهل الحق وان قلوا .

۴ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ البغدادي (ره) قال حدثنا احمد بن موسى قال حدثنا خلف بن سالم قال حدثنا غندر قال حدثنا عوف بن ميمون بن ابي عبدالله عن زيد بن ارقم قال كان لنفر من اصحاب رسول الله ﷺ ابواب شارعة فى المسجد فقال يوماً سدوا هذه الابواب الا باب على فتكلم فى ذلك الناس قال فقام رسول الله ﷺ فحمد الله و اثنى عليه ثم قال اما بعد فانى امرت بسد هذه الابواب غير باب على فقال فيه قائلكم و انى والله ما سددت شيئاً ولا فتحتة ولكنى امرت بشيء فاتبعته .

برای خاندان پیغمبرش خیر خواهی کند حقایق ایمان را کامل کرده و درهای بهشت برایش باز است .

۲- رسول خدا این خطبه را خواندایا مردم هر که ما خاندان را دشمن دارد خدا روز قیامت او را یهودی مبعوث کند جابر انصاری گوید عرض کردم یا رسول الله اگرچه روزه دارد و نماز بخواند معتقد باشد که مسلمانست؟ فرمود واگرچه روزه دارد و نماز گذارد معتقد باشد که مسلمانست.

۳- رسول خدا ص فرمود هر که از جمع مسلمانان جدا شود رشته اسلام را از گردن باز کرده عرض شد یا رسول الله جماعت مسلمانان کیانند؟ فرمود جماعت اهل حق گرچه کم باشند.

۴- زید بن ارقم گوید برای چند تن از اصحاب رسول خدا ص درهائی بود که بمسجد باز میشد یکروز آن حضرت فرمود درها را بجز درخانه علی بگریید در این باره مردم سخن کردند رسول خدا ص بر خاست و حمد خدا نمود و ستایش او کرد و سپس فرمود اما بعد من مامور شدم بسد این درها جز درخانه علی و گفته هائی گفتند و من بخدا درى را نیستم و نگشودم ولی دستوری یافتم و پیروی کردم .

۵ - حدثنا محمد بن عمر البغدادي قال حدثني الحسن بن عبدالله بن محمد بن علي التميمي قال حدثني ابي قال حدثني سيدي علي بن موسى بن جعفر عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عن ابيه الحسين بن علي عن ابيه علي بن ابي طالب (ع) قال قال رسول الله ﷺ لا يحل لاحد ان يجذب في هذا المسجد الا انا وعلي و فاطمة و الحسن والحسين ومن كان من اهلي فانهم مني ۶- وبهذا الاسناد عن علي قال قال رسول الله ﷺ سدوا الابواب الشارعة في المسجد الا باب علي

۷ - حدثنا احمد بن محمد بن اسحق الدينوري قال حدثنا ابو عبد الرحمن احمد بن شعيب بن علي النسائي بمصر قال اخبرني محمد بن وهب قال حدثنا مسكين بن بكير قال حدثنا شعبة عن ابي بلح (ابي بلج) عن عمرو بن ميمون عن ابن عباس قال امر رسول الله ﷺ بابواب المسجد فسدت الابواب علي ﷺ

۸ - حدثنا احمد بن محمد بن اسحق الدينوري قال اخبرني محمد بن محمد بن سليمان الباغندي قال حدثنا محمد بن عمر قال حدثنا عبدالله بن جعفر عن عبيد الله بن عمرو عن زيد بن ابي انيسة عن ابي اسحق عن الملا عن ابي عمران عن النبي ﷺ قال سدوا الابواب الى المسجد الا باب علي ﷺ

۹ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني (رض) قال حدثنا ابوسعيد الحسن بن علي العدوي قال حدثنا محمد بن تميم عن الحسن بن عبد الرحمن عن محمد بن عبد الرحمن عن الحكم بن عتبة (عتيبة) عن عبد الرحمن بن ابي ليلى عن ابيه قال قال رسول الله ﷺ لا يؤمن عبد حتى اكون احب اليه من نفسه واهلي احب اليه من اهله وعترتي احب اليه من عترته وذاتي احب اليه من ذاته

۵- علی بن ابیطالب (ع) گفت رسول خدا (ص) فرمود برای احدی روا نیست در این مسجد جنب شود جز من و علی و فاطمه و حسن و حسین و هر که از خاندان منست که آنها از منند.

۶- رسول خدا (ص) فرمود در هائیکه بمسجد باز میشود همه را ببندید جز در خانه علی (ع) را.

۷ - ابن عباس گفت رسول خدا (ص) «سدوا ابواب المسجد» دستور داد که درهای خانهها را از مسجد بستند جز در خانه علی (ع) را:

۸ - بروایت ابن عمر از پیغمبر (ص) که فرمود همه درها را بمسجد بگیرند جز در خانه علی (ع) را.

۹ - رسول خدا (ص) فرمود بنده ای مؤمن نیست جز آنکه مرا بیش از خود دوست دارد و خاندان مرا بیش از خاندان خودش دوست دارد و ذات مرا بیش از ذاتش دوست دارد و مردی بر خاست و بعبد الرحمن راوی این حدیث گفت ای ابو عبد الرحمن پیامی حدیثی میآوری که خدا دلها

قال فقال رجل من القوم يا ابا عبد الرحمن ما تزال تجيء بالحديث يحيى الله به القلوب

۱۰- حدثنا احمد بن محمد بن رزمة القزويني قال حدثنا احمد بن عيسى العلوي الحسيني

قال حدثنا عبد الله بن يحيى قال حدثنا ابو سعيد عباد بن يعقوب قال حدثنا علي بن هاشم بن البريد

عن محمد بن عبد الله بن ابي رافع عن عون بن عبد الله قال كنت مع محمد بن علي بن الحنفية في

فناء داره فمر به زيد بن الحسن فرفع طرفه اليه ثم قال ليقتلن من ولد الحسين رجل يقال له زيد بن

علي وليصلبن بالعراق من نظري صورته فلم ينسره اكب الله على وجهه في النار

۱۱- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن

ابي الخطاب عن الحسين بن علوان عن عمرو بن خالد عن ابي الجارود زياد بن المنذر قال اني لجالس

عند ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) اذا قبل زيد بن علي (عليه السلام) فلما نظر اليه ابو جعفر (عليه السلام) وهو

مقبل قال هذا سيد من اهل بيته والطالب باوتارهم لقد انجبت ام ولدتك يا زيد

۱۲- حدثنا محمد بن بكران النقاش (رض) بالكوفة قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني مولى

بني هاشم قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثني احمد بن رشد عن عمه سعيد بن خيثم عن ابي حمزة

الثمالي قال حججت فاتيت علي بن الحسين (ع) فقال لي يا ابا حمزة الا احديثك عن رؤيا رأيتها

رأيت كاني ادخلت الجنة فاتيت بحوراء لم ارا حسن منها فبينما انا متكى علي اريكتي اذ سمعت

قائلا يقول يا علي بن الحسين ليهنك زيد يا علي بن الحسين ليهنك زيد فيهنك زيد قال ابو حمزة ثم

را از آن زنده میکند.

۱۰- عون بن عبد الله گوید من با محمد بن علی بن الحنفیه در آستان خانه اش بودم که زید بن

حسن باو گذشت و چشمش باو افتاد و سپس گفت از اولاد حسین زید بن علی نامی کشته شود

و در عراق به دار رود و هر که بروی او نگرند و او را باری نکنند خدایش برو در

دوزخ اندازد.

۱۱- زید بن منذر گوید من نزد امام باقر (ع) نشسته بودم که زید بن علی آمد چون چشم امام

بر او افتاد که می آید فرمود این سرور است در خاندان خود و خونخواه آن است ، بسیار نجیب است مادری

که تو را زاده است ای زید.

۱۲- ابي حمزه ثمالی گوید من به حج رفتم خدمت امام چهارم رسیدم بمن فرمود ای ابي حمزه

برایت نگویم خوابی را که دیدم؟ خواب دیدم گویا بیهشت رفتم و حوریه ای که بهتر از آن ندیده

بودم نزد من آوردند در این میان که بر بستی خود تکیه داشتم شنیدم یکی میگوید ای علی بن الحسین

تهنیت گویم تو را بزید مبارك باد بر تو زید ابو حمزه گوید سال دیگر به حج رفتم نزد آن حضرت

رفتم و در را زدم و باز کردند خدمتش رسیدم دیدم زید را در آغوش دارد یا پسری در آغوش دارد

حجبت بعده فاتیت علی بن الحسین فقرعت الباب ففتح لی فدخلت فاذا هو حامل زیداً علی یدہ او قال حامل غلاماً علی یدہ فقال لی یا ابا حمزة هذه تأویل رؤیای من قبل قد جعلها ربی حقاً

۱۳ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحمیری عن ابراهیم بن هاشم عن محمد بن ابي عمیر عن عبدالرحمن بن سیابہ قال دفع الی ابو عبدالله الصادق جعفر بن محمد الف دینار و امرنی ان اقسما فی عیال من اصیب مع زید بن علی فقسمتها فاصاب عبدالله بن الزبیر اخا فضیل الرسان اربعة دنانیر

۱۴ - حدثنا حمزة بن محمد العلوی (رض) قال حدثنی ابو القاسم عبدالرحمن بن محمد بن القاسم الحسنی قال حدثنی ابو حصین محمد بن الحسین الوادعی القاضی قال حدثنا احمد بن صبیح عن الحسین بن علوان عن عمرو بن ثابت عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) قال قال لی علی بن الحسین زین العابدین عليه السلام فی قول الله عزوجل فاصفح الصفح الجمیل قال العفون غیر عتاب

۱۵ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمیر عن حمزة بن حمران عن حمران بن اعین عن ابي حمزة الثمالی عن علی بن الحسین (ع) قال قال سلمان الفارسی كنت ذات يوم جالسا عند رسول الله صلى الله عليه وآله اذا قبل علی بن ابي طالب عليه السلام فقال له الا ابشرك يا علی قال بلی یا رسول الله قال هذا حبیبی جبرئیل یخبرنی عن الله جل جلاله انه قد اعطی محبیک و شیعتک سبع خصال الرفق عند الموت والانس عند الوحشة والنور عند الظلمة والامن عند الغزع والقسط عند المیزان والجواز علی الصراط ودخول الجنة قبل سایر الناس من الامم بثمانین عاما

فرمود ای ابو حمزه این تعبیر خواب منست که پیش از این دیدم و خدا آنرا محقق ساخت.

۱۳ - عبدالرحمن بن سیابہ گوید امام ششم (ع) هزار اشرفی بن دادود ستور داد آنرا میان خانواده های کشانیکه بازید بن علی شهید شده اند بخش کنم، آنرا بخش کردم و بعد الله بن زبیر برادر فضیل رسان چهار اشرفی رسید.

۱۴ امام چهارم در تفسیر قول خدا (حجر-۸۵) بخوبی صرف نظر کن- فرمود مقصود گذشت بی کله و عتاب است.

۱۵ - سلمان فارسی گوید روزی نزد رسول خدا ص نشستم بودم که علی بن ابیطالب آمد باو فرمود بتو مؤده ندم ای علی؟ گفت چرا یا رسول الله، فرمود حبیبم جبرئیل از طرف خدا جل جلاله بمن خبر میدهد که بدوستان و شیعیان تو هفت خصلت داده اند نرمش در هنگام مرگ، انس گاه وحشت و روشنی در ظلمت و آسودگی نزد هراس و عدالت وقت میزان و گذشت از صراط و رفتن بهشت پیش از مردم، امم دیگر بهشتاد سال.

۱۶ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا ايوب بن نوح قال حدثنا محمد بن ابي عمير قال حدثني محمد بن حمران عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال من قال في اخيه المؤمن ما رآته عيناه وسمعته اذناه فهو ممن قال الله عز وجل ان الذين يحبون ان تشيع العاقشة في الذين آمنوا لهم عذاب اليم في الدنيا والاخرة

۱۷ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري عن احمد بن محمد بن عيسى بن الحسن بن محبوب عن عبدالرحمن بن سيابة عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال ان من الغيبة ان تقول في اخيك ما ستره الله عليه وان من البهتان ان تقول في اخيك ما ليس فيه

۱۸ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحسن بن علي بن فضال عن علي بن النعمان عن عبدالله بن مسكان عن داود بن فرقد عن ابي شيبه الزهري عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال بئس العبد عبد يكون ذا وجهين وذا لسانين يطري اخاه شاهداً وياً كله غائباً ان اعطى حسده وان ابتلى خذله

۱۹ - حدثنا محمد بن الحسن (رض) قال حدثنا احمد بن ادریس عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثنا موسى بن عمر البغدادي عن ابن سنان عن عون بن معين بياع القلانس عن عبدالله بن ابي يعفور قال سمعت الصادق جعفر بن محمد (ع) يقول من لقي الناس بوجه وعابهم بوجه جاء يوم القيمة وله لسانان من نار

۲۰ - حدثنا محمد بن علي بن بشار (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن القطان قال حدثنا محمد بن عبدالله الحضرمي قال حدثنا احمد بن بكر قال حدثنا محمد بن مصعب قال حدثنا حماد بن

۱۶- امام صادق (ع) فرمود هر که در باره برادر مؤمن خود آن عیبی را گوید که بچشمش دیده و بگوشش شنیده از آنها است که خدای عزوجل فرماید (نور - ۲۰) براستی کسانی که دوست دارند هرزگی را در مؤمنان رواج دهند برای آنهاست عذاب دردناکی در دنیا و آخرت.

۱۷- امام صادق (ع) فرمود از غیبت است که در باره برادرت بگویی عیبی را که خدا بر او پوشیده و بهتان اینست که با او نسبت دهی آنچه در او نیست.

۱۸- امام باقر (ع) فرمود چه بد بنده ای است آنکه دور و دو زبان دارد در حضور برادر خود را مدح کند و پشت سر گوشتش را بخورد اگر با او عطا شود حسود او باشد و اگر گرفتار گردد او را وا گذارد.

۱۹- امام صادق (ع) فرمود هر که مرد مرا با رومی برخورد و بروی دیگر آنها را عیب گوید در روز قیامت بمش آید و دو زبان آتشین دارد.

سلمة عن ثابت عن انس قال قال رسول الله ﷺ طاعة السلطان واجبة ومن ترك طاعة السلطان فقد ترك طاعة الله عز وجل ودخل في نهيته ان الله عز وجل يقول ولا تلقوا بأيديكم الى التهلكة

۲۱- - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم قال حدثنا موسى بن اسمعيل بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) عن ابيه اسمعيل عن ابيه موسى بن جعفر (ع) انه قال لشيعته يا معشر الشيعة لا تذلو اوراقكم بترك طاعة سلطانكم فان كان عادلاً فاسئلو الله ابقاءه وان كان جائراً فاسئلو الله اصلاحه فان صلاحكم في صلاح سلطانكم وان السلطان العادل بمنزلة الوالد الرحيم فاحبوا له ما تحبون لانفسكم واكرهوا له ما تكرهون لانفسكم

۲۲- - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن زياد الازدي عن ابراهيم بن زياد الكرخي عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال علامات ولد الزنا ثلاث سوء المحض والحنين الى الزنا وبغضنا اهل البيت ۲۳- وبهذا الاسناد قال الصادق جعفر بن محمد (ع) من صلى خمس صلوات في اليوم واليلة في جماعة فظنوا به خيراً واجيزوا شهادته

۲۴- - حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق (ره) وعلي بن عبدالله الوراق جميعاً قال حدثنا محمد بن هرون الصوفي قال حدثنا ابوتراب عبيدالله بن موسى الروياني عن عبد العظيم بن عبدالله الحسيني قال دخلت على سيدي علي بن محمد بن علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) فلما بصرتي قال لي مرحباً بك يا ابا القاسم انت ولينا حقاً قال فقلت

۲۰- رسول خدا ص فرمود هر که نافرمانی سلطان کند نافرمانی خدا کرده و در نهی او وارد شده که فرماید (بقره ۱۹۵) خود را بدست خویش درهه بلکه نیندازید.

۲۱- امام هفتم بشیعیانش فرمود ای گروه شیعه خود را خوار نکنید بترك طاعت سلطان خود، اگر عادل است از خدا بقای او را خواهید و اگر ستمکار است از خدا اصلاح او را خواهید، صلاح شما در صلاح سلطان شماست سلطان عادل چون پدر مهربان است برای او دوست دارید آنچه برای خود دوست دارید و برای او نخواهید آنچه برای خود نمیخواهید.

۲۲- امام صادق ع فرمود ولد الزنا سه نشانه دارد بد اخلاقی با حاضران و اشتیاق بزنا و دشمنی ماخانواده.

۲۳- امام صادق ع فرمود هر که پنج نماز شبانه روز را بجماعت میخواند باو خوش گمان باشید و گواهیش بپذیرید.

۲۴- حضرت عبد العظيم حسنی گوید وارد شدم با آقای خود امام دهم علی نقی چون چشمش بمن

له یا بن رسول الله انی اریدان اعرض عليك دینی فان كان مرضياً ثبتت علیه حتی التقى الله عزوجل فقال هات یا ابا القاسم فقلت انی اقول ان الله (تع) واحد لیس کمثله شیء خارج من الحدین حد الابطال وحد التشبیه وانه لیس بجسم ولا صورة ولا عرض ولا جوهر بل هو مجسم الاجسام و مصور الصور و خالق الاعراض والجواهر و رب کل شیء و مالک و جاعل و محدثه و ان محمداً عبده ورسوله خاتم النبیین فلان نبی بعده الی یوم القيمة و ان شریعته خاتمة الشرایع فلا شریعة بعدها الی یوم القيمة و اقول ان الامام و الخلیفة و ولی الامر بعده امیر المؤمنین علی بن ابی طالب ع ثم الحسن ثم الحسین ثم علی بن الحسین ثم محمد بن علی ثم جعفر بن محمد ثم موسی بن جعفر ثم علی بن موسی ثم محمد بن علی ثم انت یا مولای فقال علی ع و من بعدی الحسن ابنی فكیف للذات بالخلف من بعده قال فقلت و کیف ذاك یا مولای قال لانه لا یرى شخصه ولا یحل ذكره باسمه حتی یرج فی ملاء الارض قسطاً و عدلاً كما ملئت ظلماً و جوراً قال فقلت اقررت و اقول ان ولیهم ولی الله و عدوهم عدو الله و طاعتهم طاعة الله و معصیتهم معصية الله و اقول ان المعراج حق و المسئلة فی القبر حق و ان الجنة حق و النار حق و الصراط حق و المیزان حق و ان الساعة آتية لا ریب فیها و ان الله یربعث من فی القبور و اقول ان الفرائض الواجبة بعد الولاية الصلوة و الزکوة و الصوم و الحج و الجهاد و الامر بالمعروف و النهی عن المنکر فقال علی بن محمد (ع) یا ابا القاسم

افتاد فرمود خوش آمدی ای ابا القاسم تو برستی ولی ماهستی کوید عرض کردم یا بن رسول الله من میخوامم دین خود را بر تو عرضه نمایم و اگر پسنداست تا بپریم بر آن برجا بمانم، فرمود بیاور، گفتم من معتقدم که خدای تبارک و تعالی یگانه است و بمانندش چیزی نیست بیرون از دو سوی نفی خدا و تشبیه او بسجودات است و معتقدم که جسم و صورت و عرض و جوهر نیست بلکه او پدیدارنده جسمها و نقشه کش صورتها و خالق اعراض و جواهر و پرورنده هر چیز، مالک و جاعل و پدیدارنده است و معتقدم محمد بنده و رسول او و خاتم پیغمبرانست و بعد از او پیغمبری نیست تا روز قیامت و شریعت او خاتم شریعت ها است و پس از او شریعتی نیست تا روز قیامت و معتقدم که امام و خلیفه و ولی امر پس از او امیر المؤمنین علی بن ابیطالب است و سپس حسن و بعد حسین بعد علی بن الحسین بعد محمد بن علی بعد جعفر بن محمد بعد موسی بن جعفر بعد علی بن موسی بعد محمد بن علی سپس شما ای مولای من فرمود پس از من پس حسن و جعفر باشند مردم نسبت بجانشین او؟ گوید گفتم مگر چه طور است او مولای من؟ گفت برای آنکه شخص او را نبینند و نامش نتوان برد تا ظهور کند و زمین را بر از عدل و داد نماید چنانچه بر از ظلم و جور شده باشد گوید گفتم من هم بدو اقرار دارم و میگویم ولی آنها ولی خداست و دشمنان شان دشمن خدا و طاعتشان طاعت خدا و معصیت آنها معصیت خدا و معتقدم که معراج حق است و سؤال و جواب در قبر حق است و بهشت حق و دوزخ حق و صراط حق و میزان حق و قیامت آید و شکی ندارد و خدا هر که در قبرها است برانگیزد و معتقدم که فرائض واجبه پس از ولایت نماز است و روزه و حج و جهاد

۲۵ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبد الله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن فضال عن علي بن عقبة عن ابيه عن ابي بصير عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) انه ذكر عنده الغضب فقال ان الرجل ليغضب حتى ما يرضى ابدأ و يدخل بذلك النار فايما رجل غضب وهو قائم فليجلس فانه سيذهب عنه رجز الشيطان و ان كان جالساً فليقم و ايما رجل غضب على ذي رحمه فليقم اليه وليدن منه و ليمسه فان الرحم اذا مست الرحم سكت.

۲۶ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا عبد الله بن جعفر الحميري قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحسن بن علي بن فضال عن مثنى عن ليث بن ابي سليم قال سمعت رجلاً من الانصار يقول بينما رسول الله ﷺ مستظل بظل شجرة في يوم شديد الحر اذ جاء رجل فنزع ثيابه ثم جعل يتمرغ في الرمضاء يكوي ظهره مرة و بطنه مرة و جبهته مرة و يقول يا نفس ذوقى فما عند الله عز و جل اعظم مما صنعت بك و رسول الله ﷺ ينظر الى ما يصنع ثم ان الرجل لبس ثيابه ثم اقبل قاومى اليه النبي ﷺ بيده و دعاه فقال له يا عبد الله لقد رأيتك صنعت شيئاً ما رأيت احداً من الناس صنعه فما حملك على ما صنعت فقال الرجل حملني على ذلك مخافة الله عز و جل و قلت لنفسى يا نفس ذوقى فما عند الله اعظم مما صنعت بك فقال النبي ﷺ لقد خفت ربك حق مخافته و ان ربك ليباهى بك اهل السماء ثم قال لاصحابه يا معاشر من حضر ادنوا من صاحبكم حتى

و امر ب معروف و نهى از منكر، امام فرمود اى ابوالقاسم بخدا اين دين دين خداست كه براى بندگانش پسندیده بر آن باش خدايت بدارد بر گفتار ثابت در دنيا و آخرت.

۲۵ - نزد امام باقر ذکر غضب شد فرمود مرد بسا غضب کند و ديگر راضی نشود تا بدوزخ در آيد هر مردی بخشم شده و ايستاده بايد بنشيند كه از او تسلط شيطان برود و اگر نشسته است بر خيزد و هر مردی بر خویش خود خشم گيرد بايد بر خيزد و نزد او رود و او را بسايد زيرا رحم چون سوده شود آرام گردد .

۲۶ - مردی از انصار گوید در اين ميان كه روزی بسيار گرم پيغمبر (ص) در سايه درختی آرميده بود مردی آمد و جامه خود بر آورد و برهنه بر ريك سوزان ميغلطيد يكبار پشت خود را داغ ميكرد و يكبار پيشانی خود را و ميگفت اى نفس بچش كه آنچه نزد خداست سختتر است از آنچه باتو كردم رسول خدا (ص) عمل او را مينگرست تا آن مرد جامه خود را پوشيد و آمد و پيغمبر اشاره كرد و او را خواست و باو فرمود اى بنده خدا ديدم كاری كردی كه مردم ديگر را نديدم بكنند براى چه اين كار كردی آن مرد گفت ترس از خدای عزوجل مرا بر آن واداشت و بخود گفتم اين را بچش كه آنچه نزد خدای عزوجل است بزرگتر است از آنچه باتو كردم پيغمبر باو فرمود بحق از خدای خود ترسیدی و خدا

یدعو لكم فدنوا منه فدعا لهم و قال لهم اللهم اجمع امرنا على الهدى و اجعل التقوى زادنا
والجنة مأبنا .

المجلس الخامس والخمسون

يوم الجمعة لاربع خلون من ربيع الاخر من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال
حدثنا احمد بن الحسن القطان و علي بن احمد بن موسى الدقاق و محمد بن احمد السناني قالوا حدثنا
ابو العباس احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا محمد بن العباس قال حدثني ابي محمد بن ابي
السري قال حدثنا احمد بن عبدالله بن يونس عن سعد بن طريف الكناني عن الاصبع بن نباته قال لما
جلس علي عليه السلام في الخلافة و بايعه الناس خرج الى المسجد متممماً بعمامة رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم لابساً
بردة رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم متنعل نعل رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم متقلداً سيف رسول الله فصعد المنبر فجلس عليه
متحنكاً ثم شبك بين اصابعه فوضعها اسفل بطنه ثم قال يا معشر الناس سلوني قبل ان تفقدوني هذا
سقط العلم هذا لعاب رسول الله هذا ما زقني رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم زقاً سلوني فان عندي علم الاولين و الاخرين
اما والله لو ثبت لي و سادة فجلست عليها لافتيه اهل التوراة بتوراتهم حتى تنطق التوراة فتقول
صدق علي ما كذب لقد افتاكم بما انزل الله في و افتيه اهل الانجيل بانجيلهم حتى ينطق الانجيل
فيقول صدق علي ما كذب لقد افتاكم بما انزل الله في و افتيه اهل القرآن بقرآنهم حتى ينطق

بتو براهل آسمان مباحات کند سپس باصحابش فرمودای گروه حاضران نزدك رفيق خود بروید تا برای
شما دعا کند، نزدك او رفتند و برای آنها دعا کرد گفت بارخدا یا کار ما را برهدایت گرد آور و
تقوا را توشه ماساز و بهشت را مسکن ما کن.

مجلس پنجاه و پنجم = روز جمعه چهارم ربيع الاخر ۳۸

۱ - اصبع بن نباته گوید چون علی ع بخلافت مستقر شد و مردم باو بیعت کردند بمسجد آمد
عمامه رسول خدا را بر سر داشت و برد او را بر تن و نعلین او را در پا و شمشیر او را بر کمر بالای منبر رفت
و با تحت العنک نشست و انگشتان در هم نمود و وزیرش کم نهاد و فرمودای گروه مردم از من پرسش کنید پیش از آنکه
مرانیاید این سبده علم است و این شیرهدان رسول خداست، اینست که رسول خدا بخوبی درنای من فرو ریخته از من
پیرسید که علم اولین و آخرین نزد من است و اگر مسند برایم بیندازند و بر آن نشینم باهل تورات
از تورات خودشان فتوی دهم تا چایمیکه تورات بسخن آید و گوید درست گفت علی و دروغ نگفت براستی شما را
بهمان فتوی داد که در من نازل شده و باهل انجیل از انجیل خودشان فتوادهم تا چایمیکه انجیل بسخن آید و گوید
درست گفت علی و دروغ نگفت براستی شما را بهمان فتواداد که در من نازل شده و اهل قرآنرا بقرآن

القرآن فيقول صدق على ما كذب لقد افتناكم بما انزل الله في وانتم تتلون القرآن ليلا و نهاراً فهل فيكم احد يعلم ما نزل فيه ولولا آية في كتاب الله عز وجل لاخبرتكم بما كان وبما يكون وما هو كان الى يوم القيمة وهي هذه الاية يمحوا الله ما يشاء ويثبت وعندهام الكتاب ثم قال ﷺ سلوني قبل ان تفقدوني فوالذي فلق الحبة و برء النسمة لوساً لتموني عن آية آية في ليل انزلت اوفى نهار انزلت مكيبها ومدنيها سفريها وحضريها ناسخها و منسوخها و محكمها و متشابها و تأويلها و تنريلها الاخبرتكم فقام اليه رجل يقال له ذعلب و كان ذرب اللسان بليغاً في الخطب شجاع القلب فقال لقد ارتقى ابن ابيطالب مرقة صعبة لاخجلنه اليوم لكم في مسئلتى اياه فقال يا امير المؤمنين هل رأيت ربك فقال ويلك يا ذعلب لم اكن بالذي اعبد رباً لم اراه قال فكيف رأيتك صفه لنا قال ويلك لم تره العيون بمشاهدة الابصار ولكن رأته القلوب بحقايق الايمان ويلك يا ذعلب ان ربي لا يوصف بالبعد ولا بالحركة ولا بالسكون ولا بقيام قيام انتصاب ولا بجيئة ولا بنهاب لطيف اللطافة لا يوصف باللطف عظيم العظمة لا يوصف بالعظم كبير الكبرياء لا يوصف بالكبر جليل الجلالة لا يوصف بالغلظ رؤف الرحمة لا يوصف بالرقة مؤمن لا بعبادة مدرك لا بمجسة قائل لا بلفظ هو في الاشياء على غير ممازجة خارج منها على غير مباينة فوق كل شيء ولا يق شيء فوقه

فتوى دهم تا قرآن بسخن آید و گوید علی راست گفته و دروغ نگفته هر آینه بشما همان را فتوی داده که در من نازل شده شما که شب و روز قرآن بخوانید دره یا شما کسی است که مانند چه در آن نازل شده و اگر بک آیه در قرآن نبود شمارا خبر میدادم بآنچه بود و باشد و خواهد بود تا روز قیامت و آن اینست (رعد-۳۹) معو کند خدا هر چه راه خواهد و برجا دارد هر چه را خواهد و دفتر کل نزد اوست:

سپس فرمود از من پرسید پیش از آنم که نیاید بآنکه دانه را شکافد و نفس کش بر آرد اگر از من پرسید از هر آیه که در شب نازل شده یا روز درمکه، یا در مدینه، در سفر یا حضر ناسخ است یا منسوخ، محکم باشد یا متشابها تأویلش باشد یا تنزیل آن بشما خبر دهم.

مردی بنام ذعلب تیز زبان و سخنور و پردل گفت پسر ابيطالب بجای بسیار بلندی گام نهاده من امروز او را شرمسار کنم نزد شما برای پرسشی که از او کنم؛ گفت یا امیرالمؤمنین آیا پروردگار خود را دیدی؟ فرمود وای بر تو ای ذعلب من کسی نباشم که پرستم خدائی را که ندیدم، گفت چطور او را دیدی برای ما و صف کن فرمود وای بر تو دیده سر برؤیت بصر او را نتواند دید ولیکن دلها بحقیقت ایسان او را بینند وای بر تو ای ذعلب بر راستی پروردگارم بدوری و نزدیکی و حرکت و سکون و ایستاده بر قامت و رفتن و آمدن و صف نشود تا آنجا لطیف است که بلفظش نتوان ستود تا آنجا بزرگ است که به وصف نیاید تا آنجا استرک است که و صفش نشاید تا آنجا جلیل است که خشونت ندارد مهربان و رحیم است و رقت قلب ندارد، مؤمن است ولی بی عادت ندارد، درک کند ولی نه بهس جسمانی، گوینده است ولی تلفظ ندارد، در همه چیز است نه بطور آمیزش، از همه چیز بیروست ولی نه بطور جدائی

امام کلشی، و لایقال له امام داخل فی الاشیاء لا کشی، فی شیء داخل و خارج منها لا کشی، من شیء خارج فخر ذعلب مغشياً علیه ثم قال تالله ما سمعت بمثل هذا الجواب والله لا عدت الی مثلها ثم قال عنه سلونی قبل ان تفقدونی فقام الیه الاشعث بن قیس فقال یا امیر المؤمنین کیف تؤخذ من المجوس الجزیة ولم یزل علیهم کتاب ولم یبعث الیهم نبی فقال بلی یا اشعث قد انزل الله علیهم کتاباً وبعث الیهم نبیاً و كان لهم ملك سكر ذات لیلة فدعا بابنته الی فراشه فارتكبها فلما اصبح تسامع به قومه فاجتمعوا الی بابه فقالوا ایها الملك دنست علینا دیننا فاهلكته فاخرج نظهرک ونقم علیك الحد فقال لهم اجتمعوا و اسمعوا کلامی فان یکن لی مخرج مما ارتکبت والافشأ نکم فاجتمعوا فقال لهم هل علمتم ان الله عزوجل لم یخلق خلقاً اکرم علیه من ابینا آدم وامننا حواء قالوا صدقت ایها الملك قال افلیس قد زوج بنیه بناته و بناته من بنیه قالوا صدقت هذا هو الدین فتعاقدوا علی ذلك فمحا الله ما فی صدورهم من العلم ورفع عنهم الکتاب فهم الکفرة یدخلون النار بلا حساب والمنافقون اشد حالاً منهم فقال الاشعث والله ما سمعت بمثل هذا الجواب والله لا عدت الی مثلها ابدأ ثم قال (ع) سلونی قبل ان تفقدونی فقام الیه رجل من اقصى المسجد متوکیاً علی عکازة فلم یزل یتخطأ الناس حتی دنا منه فقال یا امیر المؤمنین دلنی علی عمل اذا انا عملته نجانی الله من النار فقال له اسمع با هذا

بالای همه چیز است ولی نه بفوقیت مکانی، جلو هر چیز است ولی نگویند جلو است، داخل هر چیز است ولی نه چون چیزی درون چیزی، بیرون هر چیز است ولی نه چیزی بیرون چیزی ذعلب مدعوش شد و گفت بخدا هرگز چنین جوابی نشنیدم بخدا دیگر چنین پرسشی نکنم.

سپس علی فرمود پرسیدم پیش از آنکه نیاییدم اشعث بن قیس برخاست و گفت ای امیر المؤمنین چگونه از گهران چیزی ستانند با آنکه نه کتاب آسمانی دارند و نه پیغمبری؟ فرمود آری ای اشعث خدا بر آنها کتابی نازل کرد و پیغمبری فرستاد و پادشاهی داشتند که شبی مست شد و دختر خود را به بستر خود کشید و با او درآمیخت صبح اینخبر بگوش ملتش رسید و بدر کاخش جمع شدند و گفتند ای پادشاه دین ما را چرکین کردی و نابود ساختی بیرون بیا تا تو را تطهیر کنیم و بر تو حد بزنیم، با آنها گفت همه گرد آید و سخن مرا بشنوید اگر در آنچه کردم عذری ندارم شما هر کاری خواهید بکنید وقتی جمع شدند با آنها گفت میدانید که خدای عزوجل خلقی گرامیتر نزد او از پدر ما آدم نیافریده و از مادر ما حواء؛ گفتند راست گفتی ملکا، گفت مگر او نبود که پسران و دختران خود را با هم تزویج کرد؛ گفتند چرا گفت پس دین همین است و بر آن قرارداد کردند و خدا آنچه دانش در سینه آنان بود محو کرد و کتاب را از آنها برداشت و آنها کافرانند که بی حساب بدوزخ در آیند و منافقان از آنها بدتر باشند؛ اشعث گفت من تا کنون چنین پاسخی نشنیدم و بخدا بسوالی چنان باز نگردم.

سپس فرمود از من پرسید پیش از آنکه مرا از دست بدهید مردی از دور تر بن نقاط مسجد تکیه بر عصا گام بر مردم نهاد و آمد تا نزدیک آن حضرت رسید و عرض کرد یا امیر المؤمنین مرا بکاری رهنا

ثم افهم ثم استيقن قامت الدنيا بثلاثة بعالم ناطق مستعمل لعلمه و بغنى لا يبخل بما له على اهل دين الله عز وجل و بفقير صابر فاذا كتم العالم علمه و بخل الغنى ولم يصبر الفقير فعندها الويل و الثبور و عندها يعرف العارفون بالله ان الدار قد رجعت الى بدئها اى الى الكفر بعد الايمان ايها السائل فلا تغترن بكثرة المساجد و جماعة اقوام اجسادهم مجتمعة و قلوبهم شتى ايها الناس انما الناس ثلاثة زاهد و راغب و صابر فاما الزاهد فلا يفرح بشيء من الدنيا اتاه و لا يحزن على شيء منها فاته و اما الصابر فيتمناها بقلبه فان ادرك منها شيئاً صرف عنها نفسه لما يعلم من سوء عاقبتها و اما الراغب فلا يبالي من حل اصابها ام من حرام قال يا امير المؤمنين فما علامة المؤمن في ذلك الزمان قال ينظر الى ما اوجب الله عليه من حق فيتولاه و ينظر الى ما خالفه فيتبره منه و ان كان حبيباً قريباً قال صدقت و الله يا امير المؤمنين ثم غاب الرجل فلم نره و طلبه الناس فلم يجدوه فتبسم على عليه السلام علي المنبر ثم قال مالكم هذا اخي الخضر عليه السلام ثم قال (ع) سلوني قبل ان تفقدوني فلم يقم اليه احد فحمد الله و اثني عليه و صلى على نبيه صلى الله عليه و آله و سلم ثم قال للحسن عليه السلام يا حسن قم فاصعد المنبر فتكلم بكلام لا يجهلك قريش من بعدى فيقولون ان الحسن لا يحسن شيئاً قال الحسن (ع) يا ابا به كيف اصعدوا تكلم و انت في الناس تسمع و ترى قال له بابي و امي او ارى نفسى عنك و اسمع و ارى و لا ترانى فصعد الحسن (ع) المنبر

که چون انجام دهم از دوزخ نجاتم دهد فرمود اى شخص حاضر بشنو و بفهم و يقين کن دنيا بر سه کس استوار است بدانشمند سخنوریکه بلم خود عمل کند و بتوانگریکه بمال خود بردینداران بخل نورد و بدرویش شکيبا، چون دانشمند علم خود را نهفته دارد و توانگر از مالش دریغ کند و فقیر صبر نکند و اى، صدواى ، در اینجا است که عارفان درک کنند دنيا بکفر برگشته اى پرسنده بسيارى مساجد تورا نفریید و جماعتی که نشان باهم فراهم است و دلشان پراکنده؛ ایا مردم همانا بشر سه قسمتند زاهد و راغب و صابر زاهد نه برای دنيا شاد شود و نه بدانچه از دستش رود غمخنده گردد، صابر بدل آرزوی دنيا کند و اگر چیزی از آن دست یافت روگرداند برای اینکه بدانجامی آن را میداند ولی راغب بدنیا باک ندارد که از حلالش بدست آرد یا حرام؛ عرض کرد یا امیرالمؤمنین نشانه مؤمن در این زمان چیست؟

فرمود ملاحظه کند که خدا براو چه حقی واجب کرده و آن را دوست دارد و ملاحظه کند چه کسی با او مخالفست از آن بیزاری جوید اگرچه دوست و خویش او باشد؛ گفت بخدا راست گفتم یا امیرالمؤمنین سپس آن مرد غائب شد و ما او را ندیدیم و مردم دنبالش گردیدند او را نیافتند علی ع بر منبر لبخندی زد و فرمود چه میخواهید او برادرم خضر بود سپس فرمود بپرسیدم پیش از آنکه مرا نیاید کسی بر نخواست خدا را حمد کرد و ستایش نمود و صلوات بر پیغمبر فرستاد و سپس فرمود اى حسن بر منبر آى و سخنی گو مبادا قریش پس از من ترا نشناسند و گویند حسن خطبه نتواند عرض کرد پدرجان چگونه با حضور شما بالاروم و سخن گوید و تو در میان مردم مرا بینی و سختم بشنوی فرمود پدر و مادرم

فحمد الله بمحامد بليغة شريفة وصلى على النبي وآله صلوة موجزة ثم قال ايها الناس سمعت جدى رسول الله ﷺ يقول انامدينة العلم وعلى بابها وهل تدخل المدينة الا من بابها ثم نزل فوثب اليه على ﷺ فتحمله وضمه الى صدره ثم قال للحسين يا بنى قم فاصعد فنكلم بكلام لا يجهلك قریش من بعدى فيقولون ان الحسين بن علي لا يبصر شيئا وليكن كلامك تبعا لكلام اخيك فصعد الحسين (ع) فحمد الله واثنى عليه وصلى على نبيه وآله صلوة موجزة ثم قال معاشر الناس سمعت رسول الله ﷺ وهو يقول ان عليا مدينة هدى فمن دخلها نجى ومن تخلف عنها هلك فوثب اليه علي ﷺ فضمه الى صدره وقبله ثم قال معاشر الناس اشهدوا انهما فرخا رسول الله ﷺ وهو سائلكم عنهما.

۲ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ايوب بن نوح عن محمد بن ابي عمير عن مثنى بن ابي الوليد الحنط عن ابي بصير قال قال لي ابو عبدالله الصادق (ع) اما تحزن اما تهتم اما تألم قلت بلى والله قال فاذا كان ذلك منك فاذا كراموت ووحدة في قبرك وسيلان عينيك على خديك وتقطع اوصالك واكل الدود من لحمك وبلاك وانفطانتك عن الدنيا فان ذلك يحثك على العمل ويردعك عن كثير من الحرص على الدنيا.

۳ - حدثنا احمد بن عنى بن ابراهيم بن هاشم (ره) قال حدثنى ابي عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن الحسن بن محبوب عن محمد بن يحيى الخثعمى عن ابي عبدالله الصادق قال ان اباذر (ره) مر برسول الله ﷺ

قربانت من خود را از تو پنهان کنم و سخن نور باشنوم و تو را بينم و تو مرا نبينى حسن بر منبر بالا شد و خدا او بمحامد بليغى و شريفى ستود و صلوات موجزى بر محمد و آلش فرستاد و گفت ايا مردم من از جدم رسول خدا ص شنيدم مي فرمود من شهر دانشم و على در آنست و آياتوان وارد شهر شد جز از درش ؟ و فرود آمد على بر جست اورا بسينه چسبانيد و بعين فرمود پس جانم بر خيز و بمنبر برآ و سخنى كن كه قریش به حال تو نادان مانند و پس از من گویند حسين بن علي چیزی نتواند و باید دنبال سخن برادر سخن کنی حسين بمنبر رفت و حمد خدا کرد و ستایش او نمود و صلوات مختصرى بر پیغمبر فرستاد و فرمود ای مردم از رسول خدا ص شنيدم مي فرمود على پس از من شهر علم است و هر که در آن در آید نجات یابد و هر که از او تخلف کند هلاک شود و على از جا جست و اورا در آغوش کشید و بوسید و فرمود ای گروه مردم گواه باشید که این دو، دو چوجه رسول خدا بند و دو امانتى که بن سپرده و من آنها را بشما می سپارم و رسول خدا از شما نسبت بآنها باز پرسى کند.

۲- ابو بصير گوید امام صادق (ع) بمن فرمود غم نده نشوى مهموم نگردى دردناك نشوى؟ گفتم بخدا چرا فرمود هر وقت چنین شدی بیاد آور که میمیری و در گور تنها میمانی و دیده گانت بر دو گونه ات روان میشوند و بندهایت از هم بریده شوند و گرمه ایت بخورند و پوسیده شوی و از دنیا دست برد این است که تو را وادار بکار کنند و از کثرت حرص بر دنیا باز دارد.

۳- امام صادق (ع) فرمود ابوذر بر رسول خدا ص گذشت و جبرئیل بصورت دحیه کلبي خدمت آن حضرت

وعنده جبرئیل عليه السلام في صورة دحية الكلبي وقد استخلاه رسول الله صلى الله عليه وآله فلما رآهما انه عرف عنهما ولم يقطع كلامهما فقال جبرئيل يا محمد هذا ابوذر قدم بنا ولم يسلم علينا اما لو سلم علينا لرددنا عليه يا محمد ان له دعاء يدعو به معروفاً عند اهل السماء فسله عنه اذا عرجت الى السماء فلما ارتفع جبرئيل جاء ابوذر الى النبي صلى الله عليه وآله فقال رسول الله صلى الله عليه وآله ما منعك يا اباذر ان تكون قد سلمت علينا حين مررت بنا فقال ظننت يا رسول الله ان الذي كان معك دحية الكلبي قد استخليته لبعض شأنك فقال ذلك كان جبرئيل يا اباذر وقد قال اما لو سلم علينا لرددنا عليه فلما علم ابوذر انه كان جبرئيل عليه السلام دخله من الندامة ما شاء الله حيث لم يسلم فقال رسول الله ما هذا الدعاء الذي تدعو به فقد اخبرني ان لك دعاء معروفاً في السماء قال نعم يا رسول الله اقول اللهم اني اسئلك الايمان بك والتصديق بنبيك والعافية عن جميع البلاء والشكر على العافية والغنى عن شرار الناس .

٤ - حدثنا سليمان بن احمد اللخمي قال حدثنا الحضرمي قال حدثنا عباد بن يعقوب قال حدثنا ثابت بن حماد عن موسى بن صهيب عن عبادة بن نسي عن عبد الله بن ابي اوفى قال اخبرني رسول الله صلى الله عليه وآله بين اصحابه وترك علياً فقال له اخيت بين اصحابك وتركتني فقال والذي نفسي بيده ما اخرتك الا لنفسى انت اخي ووصيي ووارثي قال ما ارث منك يا رسول الله قال ما ارث النبيون قبلي اورثوا كتاب ربهم وسنة نبيهم وانت وابناك معي في قصرى في الجنة .

بود و با او خلوت کرده بود و چون ابوذر آن وضع را دید برگشت و سخن آنها را قطع نکرد جبرئیل گفت ای محمد این ابوذر است که بر ما گذشت و سلام بداد ولی اگر سلام داده بود جوابش را میدادیم ای محمد دعائی دارد که بدان دعا میکند و نزد اهل آسمان معروف است وقتی من با آسمان بالا رفتم از او پرس چون جبرئیل بالا رفت ابوذر خدمت پیغمبر آمد و با او فرمود ای ابوذر وقتی بر ما گذشتی چه مانعت شد که بر ما سلام ندادی؟ گفت گمان کردم دحیه کلبی باشما در موضوعی خلوت کرده فرمود او جبرئیل بود ای ابوذر و گفت اگر بر ما سلام کرده بود پاسخش میدادم و چون ابوذر دانست که او جبرئیل است بسیار پشیمان شد که بر او سلام نکرد، رسول خدا ص با او فرمود این چه دعائیست که میخواهی بمن خبر داد که تو را دعائیست نزد اهل آسمان معروف است، گفت آری یا رسول الله میگویم بار خدایا از تو خواهم ایمان بتو و تصدیق به پیغمبرت و عافیت از هر بلا و شکر بر عافیت و بی نیازی از مردمان بد را .

٤- عبد الله بن ابي اوفى گوید پیغمبر اصحابش را دو بدو برادر ساخت و علی آمد و عرض کرد یا رسول الله اصحابت را با هم برادر ساختی و مرا وا گذاشتی فرمود قسم بدانکه جانم بدست او است تو را برای خود گذاشتم تو برادر و وصی و وارث منی، گفت یا رسول الله چه ارث برم از تو؟ فرمود آنچه پیغمبران پیش از من ارث دادند کتاب پروردگار خود روش پیغمبر خود را تو و دو پسر در بهشت در قصر خصوصی من با من خواهد بود.

۵ - حدثنا عبدالله بن محمد الصائغ (رض) قال حدثنا ابو حاتم محمد بن عيسى بن محمد الواسقندي قال اخبرنا ابي قال حدثنا ابراهيم بن ريزيل قال حدثنا الحكم بن سليمان الجبلي ابو محمد قال حدثنا علي بن هاشم عن مطير بن ميمون انه سمع انس بن مالك يقول حدثني سلمان الفارسي (ره) ان نبي الله ﷺ يقول ان اخي ووزيرى وخير من اخلفه بعدى على بن ابي طالب عليه السلام

۶ - حدثنا ابو عبدالله الحسين بن احمد العلوي من ولد محمد بن علي بن ابي طالب قال حدثنا ابو الحسن علي بن احمد بن موسى قال حدثنا احمد بن علي قال حدثني ابو علي الحسن بن ابراهيم بن علي العباسي قال حدثني ابو سعيد عمير بن مرداس الدولقي قال حدثني جعفر بن بشير المكي قال حدثنا وكيع عن المسعودي رفعه عن سلمان الفارسي (ره) قال مر ابايس بنفريتنا ولون امير المؤمنين فوقف امامهم فقال القوم من الذي وقف امامنا فقال انا ابو مروة فقالوا يا ابامرأة اما تسمع كلامنا فقال سوءة لكم تسبون مولاكم علي بن ابي طالب عليه السلام فقالوا له من اين علمت انه مولانا فقال من قول نبيكم ﷺ من كنت مولاه فعلى مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه وانصر من نصره واخذل من خذله فقالوا له فانت من مواليه وشيعته فقال ما انا من مواليه ولا من شيعته ولكني احبه وما يبغضه احدا الا شاركته في المال والولد فقالوا له يا ابا مروة فتقول في علي شيئا فقال لهم اسمعوا مني معاشرنا كثرين والقاسطين والمارقين عبدت الله عز وجل في الجان اثنتي عشرة الف سنة فلما اهلك الله الجان شكوت الى الله عز وجل الوحدة فعرج بي الى السمء الدنيا فعبدت الله في السماء الدنيا اثنتي عشرة الف سنة اخرى في جملة الملائكة فبينما نحن كذلك نسبح الله عز وجل ونقدسه

۵ - سلمان فارسي از پیغمبر (ص) شنید که بفرمود برادر و وزیر و بهتر خلق پس از من علی بن ابیطالب است.

۶ - سلمان فارسی گفت ابلیس بچندین گذشت که بعلی ع بد میگفتند برابر آنها ایستاد آن مردم گفتند کیست که جلو ما ایستاده است؟ گفت من ابو مروه ام گفتند سخن ما را نشنیدی؟ گفت بد بینید سرور خود علی بن ابیطالب بد میگویی گفتند از کجا دانستی او سرور ما است؟ گفت از گفتار پیغمبر شما که فرمود من گزیدت مولاه فعلی مولاه خدا یا دوستدار هر که دوستش دارد و دشمن دار هر که دشمنش دارد یاری کن هر که یاریش کند. و واگذار هر کس واگذارش گفتند تواز دوستان و شیعیان او هستی؟ گفت نه ولی او را دوست دارم و هر که با او دشمن باشد من در مال و فرزند او شریکم گفتند ای ابو مروه درباره علی چیزی بگو با آنها گفت ای گروه نا کثان و قاسطان و مارقان من خدارا در بنی جان دوازده هزار سال پرستش کردم و چون هلاک شدند از تنهایی بخدا شکایت کردم و مرا با آسمان دنیا بردند و در آنجا دوازده هزار سال خدا را پرستش کردم با فرشتگان در این میان که مشغول عبادت بودیم و خدای عزوجل خود را تسبیح و تقدیس میکردیم يك نور پر بر تو ما گذشت که همه فرشتگان در برابرش رو بر زمین نهادند و گفتند سبوح قدوس این نور فرشته مقرب با پیغمبر مرسلی است و نداء از طرف

اذمر بنا نور شعشانی فخرت الملائكة لذلك النور سجداً فقالوا سبح قدوس نور ملك مقرب او نبي مرسل فاذا النداء من قبل الله جل جلاله لانور ملك مقرب ولا نبي مرسل هذا نور طينة على بن ابي طالب عليه السلام

۷ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران النخعي عن ابراهيم بن الحكم عن عمرو بن جبير عن ابيه عن ابي جعفر الباقر (ع) قال بعث رسول الله صلى الله عليه وآله علياً الى اليمن فانقلت فرس لرجل من اهل اليمن فنفتح رجلاً برجله فقتله واخذ اولياءه ليقتلوه فرفعوه الى علي عليه السلام فاقام صاحب البيعة ان الفرس انقلت من داره فنفتح الرجل برجله فابطل علي عليه السلام دم الرجل فجاء اولياءه المقتول من اليمن الى النبي صلى الله عليه وآله يشكون علياً فيما حكم عليهم فقالوا ان علياً ظلمنا و ابطل دم صاحبنا فقال رسول الله صلى الله عليه وآله ان علياً ليس بظلام ولم يخلق علي للظلم و ان الولاية من بعدى لعلي و الحكم حكمه و القول قوله لا يرد حكمه و قوله و ولايته الا كافر ولا يرضى بحكمه وقوله و ولايته الا مؤمن فلما سمع اليمانيون قول رسول الله صلى الله عليه وآله فرى علي عليه السلام قالوا يا رسول الله رضينا بقول علي و حكمه فقال رسول الله صلى الله عليه وآله هو توبتكم مما قلتم

خدای جل جلاله رسید این نور نه از فرشته مقرب و نه از پیغمبر مرسل است این نور طینت علی بن ابیطالب است.

۷ - امام باقر (ع) فرمود رسول خدا (ص) علی را بیمن فرستاد و در آنجا اسب کسی از اهل یمن گریخت و پای خود بر روی لگد زد و او را کشت اولیاء مقتول آن مرد را گرفتند و خدمت امیر المؤمنین آوردند و بر او اقامه دعوی کردند صاحب اسب گواه آورد که اسبش گریخته و آن مرد را زده و کشته علی خون او را هدر ساخت اولیاء مقتول از یمن نزد پیغمبر (ص) آمدند و از حکم علی شکایت کردند و گفتند علی باستم کرده و خون ما را هدر کرده پیغمبر فرمود علی ستمکار نیست و برای ستم آفریده نشده و ولایت و سروری پس از من باعلیست و حکم او است و قول او و در حکم و قول او ولایت او را نکنند مگر کافر و حکم و قول او و ولایتش را نپسندد مگر مؤمن، چون اهل یمن در باره علی از پیغمبر چنین شنیدند گفتند یا رسول الله ما بقول و حکم علی راضی شدیم، فرمود همین توبه شما است از آنچه گفتید.

المجلس السادس والخمسون

يوم الثلاثاء، ثمان خلون من ربيع الاخر من سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن محمد بن الحسن بن شمعون عن عبدالله بن سنان عن الفضيل بن يسار قال انتهيت الى زيد بن علي صبيحة خرج بالكوفة فسمعته يقول من يعينني منكم على قتال انباط اهل الشام فوالذي بعث محمداً بالحق بشيراً لا يعينني منكم على قتالهم احداً الا اخذت بيده يوم القيمة فادخلته الجنة باذن الله قال فلما قتل اكرتيت راحلة و توجهت نحو المدينة فدخلت على الصادق جعفر بن محمد (ع) فقلت في نفسي لا اخبرته بقتل زيد بن علي فيجزع عليه فلما دخلت عليه قال لي يا فضيل ما فعل عمي زيد قال فحنقنني العبرة فقال لي قتلوه قلت اي والله قتلوه قال فصلبوه قلت اي والله صلبوه قال فاقبل بيكي ودموعه تنحدر على ديباجتي خدها كانها الجمان ثم قال يا فضيل شهدت مع عمي قتال اهل الشام قلت نعم قال فكم قتلت منهم قلت ستة قال فلعلك شاك في دماءهم قال فقلت لو كنت شاكاً ما قتلتهم قال فسمعته وهو يقول اشركني الله في تلك الدماء مضى والله عمي و اصحابه شهداء مثل ماضى علي بن ابي طالب (ع) واصحابه

مجلس پنجاه و ششم - سه شنبه هشتم ربيع الاخر ۳۶۸

۱ - فضيل بن يسار گوید صبح روزیکه زید بن علی در کوفه خروج کرد من خود را باورساندم و شنیدم که میگفت کسیکه از شما مرا در نبرد با نبطیهای شام کمک دهد؛ بحق آنکه پیغمبر را بشیرو نذیر مبعوث کرده هیچکس نباشد که مرا در نبرد آنها کمک کند جز آنکه روز قیامت دستش را بگیرم و باذن خدا او را ببیست برم گوید چون کشته شد من یک شتری گرایه کردم و بمدینه رفتم و خدمت امام صادق (ع) رسیدم با خود گفتم خبر شهادت زید را با و ندم که بر او بیتابی کند چون خدمت او رسیدم بمن فرمود ای فضیل عم زید چه کرد؟ گوید گریه کلویم را گرفت گفت او را کشتند؟ گفتم آری بغداد او را کشتند گفت بدارش زدند؟ گفتم آری بغداد بدارش زدند شروع بگریه کرد و اشکش بر دو گونه اش مانند مروارید میغلطید سپس فرمود ای فضیل با عم ویم در نبرد با اهل شام شرکت کردی؟ گفتم آری گفت چندتن از آنها کشتی؟ گفتم شش تن، گفت شاید در قتل آنها شک داشتی گوید گفتم اگر شک داشته که آنها را نمیکشتم شنیدم فرمود خدا مرا در این خونها شریک کند بغداد عم ویم و بارانش زید شهید در گذشتند بمانند علی بن ابیطالب و یاران او.

۲ - حدثنا ابی (رض) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابیه عن الحسن بن یزید النوفلی عن اسمعیل بن ابی زیاد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه (ع) قال سئل رسول الله ﷺ ای المال خیر قال زرع زرعه صاحبه واصلحه وادی حقه یوم حصاده قیل یا رسول الله فای المال بعد الزرع خیر قال رجل فی غنمه قد تبع بها مواضع القطر یتقیم الصلوة ویؤتی الزکوة قیل یا رسول الله فای المال بعد الغنم خیر قال البقر تغدو بخیر وتروح بخیر قیل یا رسول الله فای المال بعد البقر خیر قال الراسیات فی الوحل والمطعمات فی المحل نعم الشیء النخل من باعه فانما ثمنه بمنزلة رماد علی رأس شاهقة اشتدت به الريح فی یوم عاصف الا ان یخلف مکانها قیل یا رسول الله فای المال بعد النخل خیر فسکت فقال له رجل فاین الابل قال فیها الشقاء والجفاء والعناء وبعد الدار تغدو مدبرة وتروح مدبرة لایأتی خیرها الا من جانبها الا شام اما انہا لاتعدم الاشقیاء الفجرة

۳ - حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (رض) قال حدثنا علی بن الحسن السعد آبادی قال قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن احمد بن محمد بن ابی نصر البزنطی عن حماد بن عثمان عن عبدالله بن ابی یعفر عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال خطب رسول الله ﷺ الناس فی الحجۃ الوداع بمنی فی المسجد الخیف فحمد الله واثنی علیه ثم قال نصر الله عبدا سمع مقالتي فوعاها ثم بلغها من لم يسمعها فرب حامل فقه غير فقيه ورب حامل فقه الى من هو افقه منه ثلث لا يغفل عليهن قلب امرء مسلم اخلاص العمل لله والنصيحة لائمة المسلمين واللزوم لجماعتهم فان دعوتهم

۲- از رسول خدا صلوات الله علیه پرسیدند کدام مال بهتر است؟ فرمود زراعتیکه بکارند و اصلاح کنند و روز درو حش را بپردازند عرض شد یا رسول الله پس از زراعت کدام مال بهتر است؟ فرمود گوسفند داریکه بدنبال معل باران میرود و نماز میخواند و زکوة میدهد، عرض شد یا رسول الله پس از گوسفند کدام مال بهتر است؟ فرمود گاو که بامداد شیر میدهد و پسین هم شیر میدهد، عرض شد بعد از گاو کدام مال بهتر است؟ فرمود درختانیکه در لجن برپایند و در گرانی خوراک میدهند چه خوب چیز است نخل خرما هر که آن را بفروشد پولش چون خاکستر بر سر کوه است که باد سختی بر آن بوزد مگر بجای آن نخل دیگری بخرد، عرض شد یا رسول الله پس از نخل کدام مال بهتر است؟ آن حضرت خاموش شد، مردی گفت پس شتر چه طور است؟ فرمود بدبختی و جفاکاری و رنج و در بدری دارد بامداد و پسین و پشت بصاحبش دارد خیرش از سوی شومترش میآید هلاکه اشقیاء نابکار آنرا از دست ندهند.

۳- رسول خدا در حجة الوداع در مسجد خنیف این خطبه را خواند پس از حمد و ثنای الهی فرمود: خرم کند خدا بنده ای را که گفتار مرا بشنود و حفظ نکند بکسیکه آن را نشنیده برساند بسا کسیکه فقیه نیست و فقهی را حمل کند و بسا فقیهیکه فقهی را بفقیه تر از خود رساند، سه چیز است که دل مرد مسلمان در آن دغلی روا ندارد اخلاص عمل برای خدا و خیر خواهی برای پیشوایان مسلمانان و ملازمت جمعیت مسلمانان که دعوت آنها بهتر که پشت سر آنها است احاطه دارد همه

محیطه من ورائهم المسلمون اخوة تنكافى دماؤهم يسعى بذمتهم ادناهم هم يدعى من سواهم

۴ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) عن عمه محمد بن ابي القاسم عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن احمد بن محمد بن يحيى الخزاز عن غياث بن ابراهيم عن الصادق جعفر محمد عن ابيه عن آبائه (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام لانسب الاسلام نسبة لم ينسبه احد قبلى ولا ينسبه احد بعدى الاسلام هو التسليم والتسليم هو التصديق والتصديق هو اليقين واليقين هو الاداء والاداء هو العمل ان المؤمن اخذ دينه عن ربه ولم يأخذه عن رأيه ايها الناس دينكم دينكم تمسكوا به لايزيلكم احد عنه لان السيئة فيه خير من الحسنة في غيره لان السيئة فيه تغفر والحسنة في غيره لا تقبل

۵ - حدثنا احمد بن علي بن ابراهيم (رض) قال حدثني ابي عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن هشام بن الحكم قال دخل ابوشاكر الديصاني على ابي عبدالله الصادق (ع) فقال له انك احد النجوم الزواهر و كان آباؤك بدورا بواهر و امهاتك عقيلات عباهر و عنصرك من اكرم العناصر و اذا ذكر العلماء فيك تثنى الخناصر فخببرني ايها البحر الخضم الزاخر ما الدليل على حدث العالم فقال الصادق عليه السلام يستدل عليه باقرب الاشياء قال و ما هو فدعا الصادق عليه السلام ببيضة فوضعها على راحته ثم قال هذا حصن ملموم داخله غرقى رقيق تطيف به فضة سائلة و زهبة مايعه ثم تنفلق عن مثل الطاوس ادخلها شيء قال لا قال فهذا الدليل على حدث العالم قال اخبرت فاوجزت

مسلمانان برادرند و خونشان با هم برابر تعهد پست ترين آنها بعهده همه است و همه بايد همدست باشند بر عليه ديگران .

۴- امير المؤمنين (ع) فرمود من نسبی برای اسلام مرتب کنم که دیگری پیش از من و بعد از من نکند اسلام تسلیم است، تسلیم تصدیقست و آن یقین است و یقین ادا کردنست و آن عمل است مؤمن دین را از خدا گیرد نه از رأی خود ایا مردم دین شما، دین شما بدان بچسبید کسی شمارا از آن بدر نبرد زیرا گناه در دینداری به از حسنه در بیدینی است و زبرا گناه دیندار آمرزیده شود و حسنه از بیدین پذیرفته نگردد.

۵- ابوشاكر ديصاني خدمت امام صادق رسيد و گفت تو اختر درخشاني و پدران ما مهنامي تابان و مادران بانواني پارسا و شايان بودند و جوهرت گرامي ترين جوهر است و چون نام دانشمندان برتند انگشتها بسوي تو خم شوند اى درياى ژرف دليل بر حدوت جهان چيست؟ امام صادق (ع) فرمود بنزد بكثرين چيزى بدان دليل جويم، گفت چيست؟ امام دستور داد تخم مرغى آوردند و آن را بر كف دست نهاد و فرمود اين قلعه است اندود شده و درونش مايمى است رقيق و نظيف از سيم روان و طلاى آب شده و بشكافند و مانند طاوسى از آن بيرون آيد چيزى درونش رفته؟ گفت نه فرمود همين دليلست بر حدوت عالم ابوشاكر گفت، خوب موضوعى را اختيار كردى و مختصر سخن نمودى و فرمودى و خوش فرمودى ولى تو ميدانى كه ما نپذيريم جز آنچه را بدیده بينيم يا بگوش خود بشنويم يا بدست خود

وقلت فاحسنت وقد علمت انالانقبل الاما ادر كناه بابصارنا اوسمعناه بازاننا اولمسناه با كفنا او شممناه بمناخرنا اوزقناه بافواهنا اوتصورفى القلوب بيانا واستنبطنه الروايات ايقاناً فقال الصادق عليه السلام ذكرت الحواس الخمس وهى لاتنفع شيئاً بغير دليل كما لاتقطع الظلمة بغير مصباح

۶- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن على بن معبد عن الحسين بن خالد عن ابي الحسن على بن موسى الرضا (ع) انه دخل عليه رجل فقال له يا بن رسول الله ما الدليل على حدث العالم قال انت لم تكن ثم كنت و قد علمت انك لم تكون نفسك ولا كونك من هو مثلك

۷- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر قال حدثنى ابو احمد محمد بن زياد الازدى عن ابان بن عثمان الاحمر عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله لعلى بن ابي طالب عليه السلام ذات يوم وهو فى مسجد قباء والانصار مجتمعون يا على انت اخى وانا اخوك يا على انت وصيى و خليفتى وامام امتى بعدى والى الله من والاك وعادى الله من عاداك وابغض الله من ابغضك ونصر الله من نصرك وخذل الله من خذلك يا على انت زوج ابنتى وابو ولدى يا على انه لما عرج بى السماء عهدالى ربه فيك ثلث كلمات فقال يا محمد قلت لبيك ربه وسعديك تباركت وتعاليت فقال ان علياً امام المتقين وقائد الغر المحجلين ويعسوب المؤمنين

بساتيم يا بايىنى خود بيويم يا بدهن خود بچشم يادردل ماعيان باشد وبابطور يقين از روايات استنباط كنيم، امام صادق (ع) فرمود حواس خمس را تذكر دادى؟ آنها بدون دليل ديگر سوزى ندهند چنانچه تاريخى را بى چراغ روشن نتوان قطع كرد.

۶- مردى خدمت امام رضا (ع) رسيد و عرض كرد چه دليلى است بر حدوث عالم؟ فرمود تو نبودى و بود شدى تو ميدانى كه خود را به وجود نياوردى و كسى هم كه مانند تو است تورا به وجود نياورده.

۷- يك روز رسول خدا در مسجد قباء كه انصار جمع بودند بعلى بن ابي طالب (ع) فرمود اى على تو برادر منى و من برادر تو اى على تو وصى و خليفه من و امام امت منى بعد از من با خدا پيوسته هر كه با تو پيوسته و با خدا دشمنست هر كه با تو دشمنست و با خدا بگض دارد هر كه با تو بگض دارد، خدا را يارى کرده هر كه تورا يارى كند و خدا را وا گذاشته هر كه تورا وا گذارد، اى على تو همسر دختر منى و پدر دو فرزند منى، اى على چون مرا با آسمان بالا بردند پروردگارم در باره تو سفارش كرد فرمود اى محمد گفتم لبيك وسعديك تباركت و تعاليت و فرمود على امام متقيان و پيشواى دوستيدان و يعسوب مؤمنانست.

۸ - حدثنا محمد بن الحسن (رض) قال حدثنا الحسن بن متيل الدقاق قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا محمد بن سنان عن ابي الجارود زياد بن المنذر عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال سمعت جابر بن عبدالله الانصاري يقول ان رسول الله ﷺ كان ذات يوم في منزل ام ابراهيم وعنده نفر من اصحابه اذا تبيل علي بن ابي طالب عليه السلام فلما بصر به النبي ﷺ قال يا معشر الناس اقبل اليكم خير الناس بعدي وهو موليكم طاعته مفروضة كطاعتي و معصيته محرمة كمعصيتي معاشر الناس انا دار الحكمة وعلي مفتاحها ولن يوصل الي الدار الا بالمفتاح وكذب من زعم انه يحبني ويبغض علياً .

۹ - حدثنا محمد بن الحسن (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري قال حدثنا يعقوب بن يزيد قال حدثنا محمد بن ابي عمير عن ابان بن عثمان عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال ان رسول الله ﷺ قال ذات يوم لجابر بن عبدالله الانصاري يا جابر انك ستبقى حتى تلقى ولدي محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب المعروف في التوراة بالباقر فاذا لقيتَه فاقرأه مني السلام فدخل جابر الى علي بن الحسين (ع) فوجد محمد بن علي (ع) عنده غلاماً فقال له يا غلام اقبل فاقبل ثم قال له ادبر فادبر فقال جابر شمائل رسول الله ﷺ ورب الكعبة ثم اقبل علي بن الحسين (ع) فقال له من هذا قال هذا ابني وصاحب الامر بعدي محمد الباقر فقام جابر فوقع على قدميه يقبلهما ويقول نفسي لنفسك الفداء يا بن رسول الله اقبل سلام ابيك ان رسول الله ﷺ يقرء عليك السلام قال فدمعت عينا ابي جعفر (ع) ثم قال يا جابر علي ابي رسول الله ﷺ السلام ما دامت السموات

۸ - رسول خدا روزی در منزل ام ابراهیم بود و جمعی اصحابش حضور او بودند که علی بن ابي طالب آمد و چون چشم بینمبر باو افتاد گفت ای گروه مردم نزد شما آمد بهترين مردم بعد از من، او سرور شماست و طاعت او فرض است چون طاعت من، و نافرمانی او حرام است چون نافرمانی من، گروه مردم من خانه حکمت و علی کلید آنست و بغض او نتوان رسید جز به وسیله کلیدش دروغ گوید کسیکه گمان دارد مرادوست داشته و علی را دشمن دارد.

۹ - امام صادق فرمود روزی رسول خدا ص با جابر بن عبدالله انصاری فرمود ای جابر تو محققاً میبانی تا فرزندم محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابي طالب را درک کنی که در تورات معروف است بباقر چون باو برخوردی سلام مرا باو برسان جابر وارد بر علی بن الحسين ع شد محمد بن علی را که پسر بچه ای بود نزد او یافت باو گفت ای غلام بیابیش، پیش آمد و گفت عقب برو عقب رفت جابر گفت پیرورد گار کعبه این شمائل رسول خداست سپس رو به علی بن الحسين ع کرد و گفت این کیست؟ فرمود پسر منست و امام بعد از من محمد باقر است جابر برخاست و پریسایهای او افتاد و آنها را میبوسید و میگفت جانم قربانت یا بن رسول الله سلام پدرت را بپذیر رسول خدا ص بتو سلام رسانیده گوید دو چشم امام باقر اشکین شود

والارض وعلیک یا جابر بما بلغت السلام .

۱۰ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن ابي عبد الله البرقي عن ابيه عن خلف بن حماد الاسدي عن ابي الحسن العبدی عن الاعمش عن عباية بن ربعی عن عبدالله ابن عباس قال ان رسول الله لما سرى به الى السماء انتهى به جبرئیل الى نهر يقال له النور وهو قول الله عز وجل خلق الظلمات والنور فلما انتهى به الى ذلك النهر قال له جبرئیل (ع) يا محمد اعبر على بركة الله فقد نور الله لك بصرک ومدلك امامک فان هذا نهر لم يعبره احد لاملك مقرب ولا نبي مرسل غير ان لي في كل يوم اغتماسة فيه ثم اخرج منه فانقض اجنحتي فليس من قطرة تقطر من اجنحتي الا خلق الله تبارک و تعالی منها ملكا مقرباً له عشرون الفوجه واربعون الف لسان كان لسان يلفظ بلغة لا يفقهها اللسان الاخر فعبر رسول الله ﷺ حتى انتهى الى الحجاب والحجاب خمسمائة حجاب من الحجاب الى الحجاب مسيرة خمس مائة عام ثم قال تقدم يا محمد فقال له يا جبرئیل ولم لا تكون معي قال ليس لي ان اجوز هذا المكان فتقدم رسول الله ﷺ ماشاء الله ان يتقدم حتى سمع ما قال الرب تبارک و تعالی انا المحمود و انت محمد شققت اسمک من اسمي فمن وصلک وصلته ومن قطعک بتکته انزل الى عبادي فاخبرهم بکرامتي اياک و اني لم ابعث نبياً الا جعلت له وزيراً و انک رسولي و ان علياً و ذيرک فهبط رسول الله ﷺ ففكره ان يحدث الناس بشيء

گفت ای جابر بر پدرم رسول خدا سلام باد تا آسمانها و زمین بر پا است و بر تو ای جابر بخاطر آنکه سلام اورا بمن رساندی.

۱۰- رسول خدا ص فرمود چون مرا با آسمان بردند جبرئیل مرا بنهر نور رسانید که خدا فرموده (انعام-۱) خدا ظلمات و نور را ساخته است- و گفت ای محمد بپرکت خدا از آن بگذر که خدا دیده آن را منور کرد و جلوتر باز کرد این نهریست که کسی از آن نگذشته نه فرشته مقرب و نه پیغمبر مرسلی تنها من روزی یکبار در آن غوطه ور شوم و بر آیم و برهائیم را بشکافم و از آن قطره ای نریزد جز آنکه خدا از آن فرشته مقرب بیافریند که بیست هزار و دو بیست هزار زبان دارد و با هر زبانی بلغتی سخن گوید که زبان دیگر آن را نفهمد رسول خدا ص از آن در گذشت تا بحجابها رسید که بانصد بودند و میان هر دو حجابی مسافت یا نصد سال بود.

سپس جبرئیل گفت یا محمد پیش رو فرمود ای جبرئیل چرا تو با من همراه نیستی گفت حق ندارم از اینجا پیش رویم رسول خدا آنچه را خدا میخواست پیش رفت تا آنجا که شنید خدای تبارک و تعالی میفرمود منم محسود و توفی محمد نامت را از نام خود باز گرفتم هر که با تو پیوندد با او پیوندم و هر که از تو ببرد سرکوب کنم فرود شو نزد بتدگانم و با آنها از پذیرائی خود که از تو کردم خبر ده من پیغمبری مبعوث نکردم جز آنکه برایش و ذبری مقرر کردم تو رسول منی و علی و ذیر تو است رسول خدا فرود آمد و نخواست آنچه شنیده بمردم باز گوید از ترس آنکه او را متهم کنند چون تازه از

کراهیه ان یتهموه لانهم كانوا حدیثی عهد بالجاهلیة حتی مضی لذلك ستة ایام فانزل الله تبارک وتعالی فلعلک تارک بعض ما یوحی الیک وضائق به صدرك فاحتمل رسول الله ذلك حتی کان یوم الثامن فانزل الله تبارک وتعالی علیه یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک وان لم تفعل فما بلغت رسالته والله یعصمک من الناس فقال رسول الله ﷺ تهیدید بعدو عید لامضین امر الله عزوجل فان یتهمونی وبکذبونی فهو اهون علی من ان یعاقبنی العقوبة الموجهة فی الدنیا والاخرة قال وسلم جبرئیل علی بامرة المؤمنین فقال علی علیه السلام یا رسول الله اسمع الکلام ولا احس الرؤیة فقال یا علی هذا جبرئیل اتانی من قبل ربی بتصدیق ما وعدنی ثم امر رسول الله (ع) رجلاً فرجلاً من اصحابه حتی سلموا علیه بامرة المؤمنین ثم قال یا بلال ناد فی الناس ان لا یبقی غداً احد الا علیل الاخرج الی غدیر خم فلما کان من الغد خرج رسول الله ﷺ بجماعة اصحابه فحمد الله واثنی علیه ثم قال ایها الناس ان الله تبارک وتعالی ارسلنی علیکم برسالة وانی ضقت بها ذرعاً مخافة ان تتهمونی وتکذبونی حتی انزل الله علی وعیداً بعدو عید فكان تکذیبکم ایای ایسر علی من عقوبة الله ایای ان الله تبارک وتعالی اسری بی و اسمعنی وقال یا محمد انا المحمود و انت محمد شقت اسمک من اسمی فمن وصلک وصلته ومن قطعک بکتته انزل الی عبادی فاخبرهم بکرامتی ایاک وانی لم ابعث نبیاً الا جعلت له وزیراً وانک رسولی وان علیاً وزیرک ثم اخذت ﷺ بیدی

جاهلیت درآمده بودند تا شش سال گذشت خدای تبارک و تعالی این آیه را فرستاد (سوره هود- ۱۲) شاید تو ترک کنی پاره ای از آنچه بتو وحی شده و سینها ت از آن تنگست رسول خدا آن را بر خود هموار کرد تا روز هشتم این آیه رسید (مانده- ۶۷) ایا رسول برسان آنچه را از پروردگارت بتو نازل شده و اگر نرسانی تبلیغ رسالت نکردی خدایت از مردم نگه میدارد رسول خدا فرمود تهدیدیت پس از وعده عذاب باید دستور خدا را اجرا کنم و اگر مردم مرا متهم کردند و تکذیب نمودند بر من آسان تر است از اینکه خدا مرا عقوبت سختی کند در دنیا و آخرت، گوید جبرئیل با لفظ امیر المؤمنین بعلی سلام داد و علی عرض کرد یا رسول الله کلامی میشنوم و کسی را نبینم؟ فرمود این جبرئیل است از جانب خدا آمده برای تصدیق آنچه خدا بمن وعده داده.

سپس رسول خدا دستور داد مردها پی درهم بر علی سلام امیر المؤمنین دادند و بلال گفت جار زند کسی جز دردمندها نماند جز اینکه بغدیر خم رود و چون فردا شد رسول خدا با اصحابش بیرون رفت و حمدوتنای الهی بجا آورد و فرمود ایا مردم به راستی خدای تبارک و تعالی مرا به رسالتی نزد شما فرستاده که بسیار نگرانم از آنکه مرا متهم کنید و تکذیب نمایند تا اینکه خدا پیاپی مرا تو عید و تهدید نموده و تکذیب شما بر من آسانتر از عقوبت خدا است خدا مرا به مراج برد و فرمود ای محمد من محمودم و تو محمد نامت را از نامم باز گرفتم هر که باتو پیوندد با او پیوندم و هر که از تو ببرد سر کوبش کنم فرود شو و به بندگانم خبر ده چه احترامی از تو کردم، من هیچ پیغمبری مبعوث نکردم جز آنکه وزیری برایش مقرر کردم تو رسول منی و علی وزیر تو است سپس دوست علی را گرفت و بالا

علی بن ابیطالب فرغهما حتی نظر الناس الی بیاض ابطنیهما ولم یر قبل ذلك ثم قال ایها الناس ان الله تبارک و تعالی مولای و انا مولی المؤمنین فمن کنت مولاه فعلی مولاه اللهم وال من والاه و عاد من عاداه و انصر من نصره و اخذ من خذله فقال الشکاک و المنافقون و الذین فی قلوبهم مرض و زیع نبره الی الله من مقالته لیس بحتم ولا نرضی ان یکون علی و زیره هذه منه عصبية فقال سلمان و المقداد و ابوذر و عمار بن یاسر و الله ما یرحنا العرصة حتی نزلت هذه الایة الیوم ا کملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دیناً فکثر رسول الله ﷺ ذلك ثلاثاً ثم قال ان کمال الدین و تمام النعمة و رضی الرب بارسالی الیکم بالولاية بعدی لعلی بن ابی طالب علیه الصلوة و علیه السلام.

المجلس السابع والخمسون

يوم الجمعة لاحدى عشر خلون من شهر ربيع الاول من سنة ثمان وستين وثلث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا محمد بن سنان عن المفضل بن عمر قال سمعت مولای الصادق (ع) يقول كان فيما ناجی الله عز و جل به موسى بن عمران (ع) ان قال له یابن عمران کذب من زعم انه یحبنی فاذا جنه اللیل نام عنی الیس کل محب یحب خلوة حبیبه ها اناذا یابن عمران مطلع علی احبائی اذا جنهم

برد تا مردم بسفیدی زیر بقل هر دو نظر کردند و پیش از آن دیده نشده بود سپس فرمود ای مردم به راستی خدای تبارک و تعالی مولای منست و من مولای مؤمنانم هر که را من مولایم و آقام علی مولایم و آقامت بار خدایا دوست دار هر که را دوستش دارد و دشمن دار هر که را دشمنش دارد یاری کن هر که را یاریش کند و وانه هر که را و انهدش شکاکان و منافقان و بیمارهای دل و کج دلان گفتند بخدا بیزاریم از این گفتارش این اذراء عصبیت است.

سلمان و مقداد و ابوذر و عمار بن یاسر گویند بخدا از آن عرصه بیرون نشدیم تا این آیه نازل شد (مانده ۳) امروز دین شما را کامل کردم و نعمت خود را بر شما تمام کردم و اسلام را دین شما بسندیدم سه بار آنرا تکرار کرد رسول خدا سپس فرمود به راستی کمال دین و تمام نعمت و وصی از طرف پروردگار به رسالت مخصوص من نزد شما به ولایت علی بن ابیطالب است بعد از من.

مجلس پنجاه و هفتم - روز جمعه یازدهم ربيع الاخر ۸۶

۱ - مفضل بن عمر گوید از مولایم امام صادق (ع) شنیدم میفرمود در ضمن مناجات خدا باموسی بن

اللیل حولت ابصارهم من قلوبهم و مثلت عقوبتی بین اعینهم یخاطبوننی عن المشاهدة و یکلموننی عن الحضور یا بن عمران هبالی من قلبک الخشوع و من بدنک الخضوع و من عینک السموع فی ظلم اللیل و ادعنی فانک تجدنی قریباً مجیباً ۲- و بهذا الاسناد قال کان الصادق (ع) یدعو بهذا الدعاء الیهی کیف ادعوک و قد عصیتک و کیف لا ادعوک و قد عرفت حبک فی قلبی و ان کنت عاصیا مدت الیک یداً بالذنوب مملوءة و عیناً بالرجاء ممدودة مولای انت عظیم العظما، و انا اسیر الاسراء انا اسیر بذنبی مرتین بجرمی الیهی لئن طالبتنی بذنبی لا طالبتک بکرمک و لئن طالبتنی بجریرتی لا طالبتک بعفوک و لئن امرت بی الی النار لا خبرن اهلها انی کنت اقول لا اله الا الله محمد رسول الله اللهم ان الطاعة تسرک و المعصية لاتسرك فهبالی ما یسرک و اغفر لی ما لا یسرک یا ارحم الراحمین .

۳- حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (رض) قال حدثنا علی بن الحسین السعد آبادی عن احمد بن محمد بن خالد عن عثمان بن عیسی عن خالد بن نجیح الجواز عن وهب بن عبد ربه قال سمعت ابا عبد الله الصادق (ع) یقول من قال یعلم الله لما لا یعلم الله اهتز العرش اعظماً لله عز و جل .

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

عمران این بود که باو فرمود ای پسر عمران دروغ گوید کسیکه گمان برد مرا دوست دارد رجون شبش فرو گیرد بخوابد و باد من نکنند مگر نیست که هر دوستی خلوت بادوست را می خواهد من ای پسر عمران چون شب شود بردوستانم متوجه شوم دیده آنها را بر دلشان نهم و کیفرم را برابر چشمان مجسم کنم و مرا مشاهده کنند و با من حضوری گفتگو نمایند ای پسر عمران از دلت بمن خشوع بده و از تنت خضوع و از دو چشمت اشک در تاریکی شب و مرا بخوان که مرا بیای نزدیک و اجابت کن.

۲- امام صادق (ع) این دعا را میخواند معبودا چگونه تو را بخوانم با آنکه نافرمانیت کردم و چگونه نخوانم و مهرت در دل دارم اگر گنهکارم دستی پر از گناه بدرگاهت بردارم و چشمی پر از امید بسویت برآرم مولای من تو بزرگ بزرگانی و من اسیر اسیران من اسیر، گناه و گرو جرم، معبودا اگر بگناهم بازخواست کنی بکرمت درخواست کنم و اگر بجرمم بگیری بگذشت برگیرم اگر دستور دوزخم دهی باهلس خبر دهم که من میگویم لا اله الا الله محمد رسول الله خدایا طاعت شادت کند و گنه زیانت ندارد آنچه شادت کند بمن بده و آنچه زیانت ندارد را بمن بیاورد یا ارحم الراحمین .

۳- امام صادق (ع) میفرمود هر که گوید خدا میداند و دروغ گوید عرش خدا از احترام خدا بلرزد.

۴ - حدثنا محمد بن القاسم الاسترابادی قال حدثنا احمد بن الحسن الحسينی عن الحسن بن علی بن الناصر عن ابيه عن محمد بن علی عن ابيه الرضا عن موسى بن جعفر (ع) قال سئل الصادق (ع) عن الزاهد في الدنيا قال الذي يترك حلالها مخافة حسابه ويترك حرامها فحافة عذابه
 ۵ - وبهذا الاسناد قال رأى الصادق (ع) رجلا قد اشتد جزعه على ولده فقال يا هذا جزعت للمصيبة الصغرى وغفلت عن المصيبة الكبرى لو كنت لما صار اليه ولدك مستعدا لما اشتد عليه جزعك فمصائبك بتركك الاستعداد له اعظم من مصائبك بولدك

۶ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعدابادی عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن عثمان بن عيسى عن عبدالله بن مسكان عن محمد بن مسلم عن ابي عبدالله الصادق (ع) قال ثلثة هم اقرب الخلق الى الله عز و جل يوم القيمة حتى يفرغ من الحساب رجل لم يدعه قدرته في حال غضبه الى ان يحيف على من تحت يديه و رجل مشى بين اثنين فلم يمل مع احدهما على الاخر بشعيرة و رجل قال الحق فيما عليه وله .

۷ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس (ره) قال حدثنا ابي عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر قال قلت لابي عبدالله الصادق (ع) بم يعرف الناجي فقال من كان فعله لقوله موافقا فهو ناج و من لم يكن فعله لقوله موافقا فانهما ذلك مستودع .

۸ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمدانی (ره) قال حدثنا علی بن ابراهيم عن ابيه عن

۴ - از امام صادق (ع) پرسیدند از زاهد در دنیا فرمود کسی است که حلال آن را از ترس حساب و انهد و حرامش را از ترس عقاب.

۵ - امام صادق (ع) مردی را دید که بر فرزندش بیتابی میکرد فرمود ای مرد از مصیبت کوچک بیتابی کنی و از مصیبت بزرگ غافل می آگرتو آماده بودی برای راهی که فرزندت دفته اینقدر بیتابی نمی کردی مصیبت آماده نبودنت بزرگتر از داغ فرزندت است.

۶ - امام صادق (ع) فرمود سه روز قیامت بخدا نزدیکتر باشند تا مردم از حساب فارغ شوند کسی که قدرت در حال خشم او را وادار نکنند بزیر دست خود ستم کند ، کسی که میان دو کس راه رود و جوی با یکی از آن دو تمایل نکند و کسی که حق را گوید بزبان او باشد یا سود او .

۷ - مفضل بن عمر گوید با امام صادق (ع) گفتم ناجی را بچه میتوان شناخت ؟ فرمود هر که کردارش موافق گفتارش باشد ناجی است و هر که کردارش با گفتارش موافق نیست ایمان عاریت دارد .

۸ - امام صادق (ع) فرمود بر شما باد بآمدن مساجد زیرا آنها خانه های خدایند در زمین و هر که

محمد بن ابی عمیر عن مرزم بن حکیم عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال علیکم باتیان المساجد فانها بیوت الله فی الارض ومن اتاها متطهراً طهره الله من ذنوبه وکتب من زواره فاکثروا فیها من الصلوة و الدعاء و صلوا من المساجد فی بقاء مختلفة فان کل بقعة تشهد للمصلی علیها یوم القيمة .

۹- حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحمیری قال حدثنی محمد بن الحسن بن ابی الخطاب قال حدثنا الحسن بن محبوب قال حدثنا معاویة بن وهب قال سمعت ابا عبدالله الصادق (ع) یقول اطلبوا العلم و تزینوا معه بالحلم والوقار و تواضعوا لمن تعلمونه العلم و تواضعوا لمن طلبتم منه العلم ولا تكونوا علماء جبارین فذهب باطلکم بحقکم .

۱۰- حدثنا محمد بن علی ماجیلویه (ره) عن عمه محمد بن ابی القاسم عن احمد بن ابی عبدالله البرقی عن ابيه محمد بن خالد عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال علیکم بمکارم الاخلاق فان الله عزوجل یحبها وایا کم ومدام الافعال فان الله عزوجل یبغضها وعلیکم بتلاوة القرآن فان درجات الجنة علی عدد آیات القرآن فاذا کان یوم القيمة یقال لقاره القرآن اقرأ و ارق فکلما قرأ آیه رقی درجة وعلیکم بحسن الخلق فانه یبلغ بصاحبه درجة الصائم القائم وعلیکم بحسن الجوار فان الله امر بذلك وعلیکم بالسواک فانها مطهرة و سنة حسنة وعلیکم بقرا یض الله فادوها وعلیکم بمحارم الله فاجتنبوها .

با طهارت در آنها آید خدا از گناهان پاکش کند و او را از زوار خود نویسد در آنها بسیار نماز بخوانید و دعا کنید و در جاهای مختلف مساجد نماز کنید که هر جا برای نماز گمناز خود روز قیامت گواهی دهد.

۹- امام صادق «ع» میفرمود دانش جوئید و با آن بردباری و وقار را زیور خود کنید و تواضع کنید برای شاگردان و استادان خود و دانشمندان جبار نباشید که باطل شما حق شما را از میان ببرد،

۱۰- امام صادق «ع» فرمود بر شما باد بمکارم اخلاق زیرا خدای عزوجل آنها را دوست دارد و دور باشید از اخلاق بد که خدایشان دشمن دارد و بر شما باد بخواندن قرآن که درجات بهشت بشماره آیات آنست و روز قیامت بقاری قرآن گویند بخوان و بالارو و هر آیه بخواند یک درجه بالا رود، و بر شما باد بحسن خلق که صاحب خود را بمقام روزه دار شب زنده دار رساند و بر شما باد بخوش همسایگی که خدا بدان دستور داده و بر شما باد بسواک کردن که پاک کننده و روش نیکی است و بر شما باد به واجبات و آنها را ادا کنید و ملاحظه کنید حرامها را آن ها را ترک کنید.

۱۱- حدثنا ابي(ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن علي بن الحكم عن داود بن الزممان عن اسحق بن عمار عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال اذا كان يوم القيمة وقف عبدان مؤمنان المحساب كلاهما من اهل الجنة فقير في الدنيا وغنى في الدنيا فيقول الفقير يارب علي ما اوقف فوعزتك انك لتعلم انك لم تولني ولاية فاعدل فيها او اجور ولم ترزقني مالا فاؤدى منه حقاً او امنع ولا كان رزقني يأتيني منها الا كفافاً علي ما علمت و قدرت لي فيقول الله جل جلاله صدق عبدي خلوا عنه يدخل الجنة و يبقى الاخر حتى يسيل منه من العرق مالو شربه اربعون بعيراً لكانها ثم يدخل الجنة فيقول له الفقير ما حبسك فيقول طول الحساب مازال الشيء يجيئني بعد الشيء يغفر لي ثم اسئل عن شيء آخر حتى تقمديني الله عز وجل منه برحمته والحقني بالتائبين فمن انت فيقول انا الفقير الذي كنت معك آنفاً فيقول لقد غيرك النعيم بعدى .

۱۲ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن بن عمير عن سليمان بن مهران عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين بن علي عن ابيه علي بن ابى طالب (ع) قال قال رسول الله ﷺ يا علي انت اخي وانا اخوك يا علي انت مني وانا منك يا علي انت وصي و خليفتي و حجة الله علي امتي بعدى لقد سعد من تولاك و شقى من عاداك.

۱۱- امام صادق (ع) فرمود روز قیامت دو بنده بپای حساب ایستند که اهل بهشتند ولی یکی در دنیا فقیر بوده و دیگری توانگر آن فقیر گوید خدایا برای چه من بایستم بجزت سوگند تو میدانی نه من صدی مقامی بودم که مسؤول عدل و ظلم آن باشم نه مالی بن دادی که از ادای حق آن پرسسی و روزیم باندازه کفایت بوده چنانچه خود دانی و مقدر کرده بودی، خدای جل جلاله فرماید بنده ام راست میگوید او را رها کنید بیهشت رود، دیگری میماند تا آنقدر عرق میریزد که اگر چهل شتر بنوشد بس آنهاست سپس بیهشت میرود آن فقیر از او پرسد چه تورا باز داشت؟ گوید طول حساب هر چیزی که پیش میآوردند مرا نومید میکرد و مرا میآمرزیدند و از چیز دیگر پرسش میشدم تا خدا مرا برحمت خود فرا گرفت و پایان رسانید، تو کیستی؟ گوید من همان فقیر بودم که تا بسای حساب باتو بودم گوید از نعمت در این مدت مفارقت تورا چنان تغییر داده است که نشناختم.

۱۲- رسول خدا فرمود ای علی تو برادر من و من برادر توام ای علی تو از من و من از تو ام ای علی تو وصی و خلیفه من و حجت خدایم بر اتم بعد از من، خوشبخت است هر که دوستت دارد و بدبخت است هر که دشمنت دارد.

۱۳ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانہ (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن الريان بن الصلت عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ شيعة علي هم الفائزون يوم القيمة

۱۴ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا ابورجاء قتيبة بن سعيد عن حماد بن زيد عن عبدالرحمن السراج عن نافع عن عبدالله بن عمر قال قال رسول الله ﷺ لعلي بن ابي طالب عليه السلام اذا كان يوم القيمة يؤتى بك يا علي علي نجيب من نور وعلي رأسك تاج قد اضاء نوره و كاديخطف ابصار اهل الموقف فياتي النداء من عند الله جل جلاله اين خليفة محمد رسول الله فتقولها اناذا قال فينادي المنادي يا علي ادخل من احبك الجنة ومن عادك النار فانت قسم الجنة وانت قسم النار

المجلس الثامن والخمسون

يوم الثلاثاء النصف من شهر ربيع الاخر من سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن القاسم الاسترآبادي (رض) قال حدثنا عبدالملك بن احمد بن هرون قال حدثنا عمار بن رجاء قال حدثنا يزيد بن هرون قال اخبرنا محمد بن عمرو عن ابي سلمة عن ابي هريرة ان رسول الله ﷺ جاء رجل فقال يا رسول الله اما رأيت فلاناً ركب البحر ببضاعة يسيرة و خرج الى فاسرع الكرة واعظم الغنيمة حتى قد حسده اهل وده و اوسع قراباته و جيرانه فقال رسول الله ان

۱۳ - رسول خدا ص فرمود شعبان علی هم آن کامجویانند در روز قیامت.

۱۴ - رسول خدا ص بعلی بن ابیطالب ص فرمود روز قیامت که شود تورا براسی نجیب از نور بیاورند و برسرت تاجی باشد که نورش درخشان بتابد که نزدیکست دبدۀ اهل محشر راخیره کند و ندا از طرف خدای جل جلاله رسد که کجاست خلیفه محمد رسول الله تو عرض کنی من اکنون حاضرم سپس جارچی جار کشد ای علی هر که دوستت دارد بیشتیر و هر که دشمنت دارد بدوزخ بر، توئی قسم بیشت، توئی قسم دوزخ.

مجلس پنجاه و هشتم = سه شنبه نیمه ربيع الاخر ۳۸

۱ - مردی خدمت رسول خدا ص آمد و گفت یا رسول الله خبر داری که فلانی سفر دریا کرده ، کالای اندکی برده و بچین رفته و زود برگشته و بهره فراوانی آورده که دوستانش بر او حسد برند و بهمسایگان و خویشانش وسعت بخشیده رسول خدا ص فرمود مال دنیا هرچه بیشتر شود صاحبش

مال الدنيا كلما ازداد كثرة وعظماً ازداد صاحبه بلاءً فلاتعبطوا اصحاب الاموال الا بمن جاد به ماله في سبيل الله ولكن الا اخبركم بمن هو اقل من صاحبكم بضاعة واسرع منه كرة واعظم منه غنيمه وما اعدله من الخيرات محفوظ له في خزائن عرش الرحمن قالوا بلى يا رسول الله فقال رسول الله ﷺ انظروا الى هذا المقبل اليكم فنظرنا فاذا رجل من الانصار رث الهيئة فقال رسول الله ﷺ ان هذا لقد سعد له في هذا اليوم الى العلو من الخيرات والطاعات ما لو قسم على جميع اهل السموات والارض لكان نصيب اقلهم منه غفران ذنوبه ووجوب الجنة له قالوا بماذا يا رسول الله فقال سلوه يخبركم عما صنع في هذا اليوم فاقبل عليه اصحاب رسول الله و قالوا له هنيئاً لك ما بشرك به رسول الله ﷺ فماذا صنعت في يومك هذا حتى كتب لك ما كتب فقال الرجل ما علم اني صنعت شيئاً غير اني خرجت من بيتي و اردت حاجة كنت ابطأت عنها فخشيت ان تكون فاتتني فقلت في نفسي لا اعتاضن منها النظر الى وجه علي بن ابي طالب عليه السلام فقد سمعت رسول الله ﷺ يقول النظر الى وجه علي عبادته فقال رسول الله ﷺ اي والله عبادته و اي عبادته انك يا عبدالله ذهبت تبتغي ان تكتسب ديناراً لقوت عيالك ففاتك ذلك فاعتضت منه النظر الى وجه علي و انت له محب و لفضله معتقد و ذلك خير لك من ان لو كانت الدنيا كلها لك ذهبه حمراء فانقتتها في سبيل الله و لتشفعن بعدد كل نفس تنفسته في مصيرك اليه في الف رقبة يعتمقهم الله من النار بشفاعتك

بیلا و گرفتاری نزدیکتر گردد هرگز بمالداران رشک نبرید مگر بآنکه مالش را در راه خدا بخشیده باشد ولی میخواهید شما را آگاه کنم از کسیکه از این رفیق شما سرمایه کمتری دارد و زودتر از او برگشته و بهره بیشتری آورده و هرچه خیر برای او اندوخته است در خزینه خدا محفوظ است؟ گفتند چرا با رسول الله فرمود باین مردیکه بسوی شما میآید بنگرید.

نگاه کردیم مردی از انصار که پنهان بود، رسول خدا فرمود از همین مرد امروز آنقدر خیر و طاعت بالا رفته که اگر بر همه اهل آسمانها و زمین بخش شود کمترین بهره مند آنستکه گناهان او آمرزیده و بهشت بر او واجب شود عرض کردند بچه یا رسول الله؟ فرمود بروید از خودش پرسید تا بشما خبر دهد که امروز چه کرده است، اصحاب رسول خدا ص باو رو آوردند و باو گفتند بر تو گوارا باد آنچه رسول خدا بتو مؤده داده امروز چه کردی که خدا اینهمه ثواب برای تو نوشته آنمرد گفت نمیدانم کاری کرده باشم جز آنکه از خانه بیرون آمدم دنبال کاری و تاخیر افتاد و ترسیدم از دستم بیرون و با خود گفتم آن حاجت را بانگاه بروی علی بن ابیطالب ع عوض میکنم چون از رسول خدا ص شنیدم که نگاه بروی علی عبادتست، رسول خدا ص فرمود آری، بخدا عبادتست و چه عبادتی از آن بهتر است ای بنده خدا تو رفته بودی دیناری برای قوت عیالت بدست آری و از دست رفت و بعوض آن نگاه بروی علی کردی با محبت و اعتقاد بقرض و این بهتر از آنست که همه دنیا پر از طلا و سرخ بود و از تو بود و همه را در راه خدا انفاق میکردی و در هر نفسیکه در این راه کشیدی حق شفاعت هزار گنہگار داری که خدا آن هارا در دوزخ بشفاعت آزاد کند.

۲ - **حدثنا** محمد بن بكران النقاش قال حدثنا احمد بن محمد بن سعيد الكوفي مولى بنى هاشم قال حدثنى المنذر بن محمد قال حدثنى ابي قال حدثنى محمد بن الحسين بن على بن الحسين بن على بن ابي طالب قال حدثنى ابي عن ابيه عن الحسين بن على بن ابي طالب (ع) قال قال رسول الله ﷺ بادروا الى رياض الجنة قالوا وما رياض الجنة قال حلق الذكر

۳ - **حدثنا** محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا ابوسعيد الحسن بن على العدوى قال حدثنا صهيب بن عباد بن صهيب قال حدثنا ابي قال حدثنا الصادق جعفر بن محمد عن آباءه عن الحسين بن على (ع) ان رسول الله ﷺ قضى باليمين مع الشاهد الواحد وان علياً عليه السلام قضى به بالعراق وبهذا الاسناد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) عن جابر بن عبدالله قال جاء جبرئيل الى النبي صلى الله عليه وآله فامرته ان يأخذ باليمين مع الشاهد

۴ - **حدثنا** الحسين بن على الصوفى قال حدثنا حمزة بن القاسم قال حدثنا جعفر بن محمد بن مالك قال حدثنا محمد بن الحسن الوزان عن يحيى بن سعيد الاهوازي قال حدثنا احمد بن محمد بن ابي نصر عن محمد بن حمران قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) اذا دخلت الحمام فقل فى الوقت الذى تنزع ثيابك اللهم انزع عني ربة النفاق و ثبتني على الايمان فاذا دخلت البيت الاول فقل اللهم انى اعوذ بك من شرنفسى واستعيذ بك من اذاه و اذا دخلت البيت الثانى فقل اللهم اذهب عني الرجس النجس وطهر جسدى وقلبي وخذ من الماء الحار وضعه على هامتك وصب منه على رجلك وان امكن ان تبلع منه جرعة فافعل فانه ينقى المئانة والبث فى البيت الثانى ساعة فاذا دخلت البيت الثالث فقل نعوذ بالله من النار ونسئله الجنة ترددها الى وقت خروجك من البيت الحار واياك

۲- رسول خدا ص فرمود بيستانهاى بهشت پيشى گيريد؛ عرض شد بستان هاى بهشت چيست ؟ فرمود حلقه هاى ذكر .

۳- رسول خدا با يك شاهد و ضميمه قسم حكم داد و على ع هم در عراق بدان حكم داد .
جابر بن عبدالله گويد جبرئيل نزد پيغمبر آمد و باو دستور داد كه يمين و يك گواه قضاوت كند .

۴- امام صادق ع فرمود چون بحمام روى وقت جامه كندن بگو خدايا گردن بندنفاق از من بركن و برايمانم برجاي دار، چون وارد بينه حمام شدى بگو خدايا بتو پناه برم از بدى خودم و توراپناه گيرم از آن و چون بغريزه آب در آمدى بگو خدايا از من بيرپلىدى و نجاست را و تن و دلم را پاك كن و آب داغ بردار و بربالاى سرت بريز و بپايت بريز و اگر ممكن شود جرعه اى از آن بگلو فرو بر كه مثانه را پاك كند و در گرما به دوم ساعتى بمان و چون بخزانه كه اطلاق سومست رسيدى بگو پناه بريم بخدا از آتش و از او خواهيم بهشت و تا از خانه گرم آن بيرون آئى آس، تكرر كن و

و شرب الماء البارد والفقاع في الحمام فانه يفسد المعدة ولا تصبن عليك الماء البارد فانه يضعف البدن وصب الماء البارد على قدميك اذا خرجت فانه يسلب الداء من جسدك فاذا البست ثيابك فقل اللهم البسني التقوى وجنبني الردى فاذا فعلت ذلك امنت من كل داء

۵ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي عن جعفر بن محمد الفزاري قال حدثنا عباد بن يعقوب قال اخبرنا منصور بن ابي نويرة عن ابي بكر بن عياش عن قرن ابي سليمان الضبي قال ارسل علي بن ابي طالب امير المؤمنين الى لييد العطاردي بعض شرطه فمروا به على مسجد سماك فقام اليه نعيم بن دجاجة الاسدي فجال بينهم وبينه فارسل امير المؤمنين عليه السلام الى نعيم فجيء به تمام فرفع امير المؤمنين شيئا ليضربه فقال نعيم والله ان صحبتك لذل وان خلافك لكفر فقال امير المؤمنين عليه السلام وتعلم ذلك قال نعم قال خلوه

۶ - حدثنا احمد بن محمد بن الصقر الصايغ قال حدثنا محمد بن ايوب قال اخبرنا ابراهيم بن مرسى قال اخبرنا هشام بن يوسف عن عبدالله بن سليمان النوفلي عن محمد بن علي بن عبدالله بن عباس عن ابيه عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله احبوا الله لما يغذوكم به من نعمه واحبوني لاحب الله عز وجل واحبوا اهل بيتي لحيي

۷ - حدثنا ابو العباس محمد بن ابراهيم المكتب قال حدثنا ابو سعيد الحسن بن علي العدوي قال حدثنا الربيع بن عبدالله قال حدثنا المأمون عن ابيه الرشيد عن المهدي عن ابيه المنصور عن ابيه عن جده عن ابن عباس قال قال رسول الله لعلي انت وارثي

مبادا در حمام آب سرد یا نوشابه سرد دیگر بنوشی که معده را فاسد کند و آب سرد بر سر مریز که تن را سست کند و آب سرد بر دو پا بریز وقتی بیرون آمدن که درد را از تنت بکشد و چون جامه خود پوشی بگو خدایا جامه تقوی در برم کن و از هلاکت برکنارم دار و چون چنین کنی از هر درد آسوده باشی.

۵- ابي سليمان ضبي گوید علي بن ابي طالب برخی پاسبانان خود را بدنبال لید عطاردی فرستاد و او را در مسجد سماک دریافتند و نعيم بن دجاجة اسدی بحمايت او برخاست و مانع پاسبانها شد امير المؤمنين او را احضار کردند و آوردندش علي خواست او را بزند نعيم گفت بخدا بهراهي شما خواری دارد و مخالفتت کفر است امير المؤمنين فرمود اين حقيقت را میدانی ؟ گفت آری فرمود او را رها کنید.

۶- رسول خدا ص فرمود خدا را برای نعمتهايکي که شما میخوراند دوست دارید و مرا بدوستی خدا دوست دارید و خاندانم را بدوستی من.

۷ - بسند مأمون از پدرانش تا ابن عباس که رسول خدا « ص » بعلی « ع » فرمود تو وارث منی.

۸ - حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي الكوفي قال حدثنا فرات ابن ابراهيم بن الفران الكوفي قال حدثنا علي بن محمد بن الحسن اللؤلؤي قال حدثنا علي بن نوح الحنائي قال حدثنا ابي عن محمد بن مروان عن ابي داود عن معاذ بن سالم عن بشر بن ابراهيم الانصاري عن خليفة بن سليمان الجهني عن ابي سلمة بن عبدالرحمن عن ابي هريرة قال غزا النبي ﷺ غزاة فلما رجع الى المدينة وكان علي بن ابي طالب قد خلف علي اهله فقسم المغنم فدفع الى علي بن ابي طالب سهمين فقال الناس يا رسول الله دفعت الى علي بن ابي طالب سهمين وهو بالمدينة متخلف فقال معاشر الناس ناشدتكم بالله وبرسوله الم تروا الى الفارس الذي حمل علي المشركين من يمين العسكر فهزمهم ثم رجع الى فقال يا محمد ان لي معك سهماً وقد جعلته لسلي بن ابي طالب وهو جبرئيل معاشر الناس ناشدتكم بالله وبرسوله هل رأيتم الفارس الذي حمل علي المشركين من يسار العسكر ثم رجع فكلمني وقال لي يا محمد ان لي معك سهماً وقد جعلته لعلي بن ابي طالب وهو ميكائيل فوالله ما دفعت الى علي الاسهم جبرئيل وميكائيل فكبر الناس باجمعهم

۹ - حدثنا محمد بن احمد السنائي قال حدثنا محمد بن جعفر الكوفي الاسدي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي عن عبدالله بن احمد عن ابي احمد الازدي عن عبدالله بن جنيد عن ابي عمر العجمي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن ابيه عن علي بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ قال الله جل جلاله انا الله لا اله الا انا خلقت الملوك وقلوبهم بيدي فاذا قوم اطاعوني جعلت قلوب الملوك عليهم رحمة واذا قوم عصوني جعلت قلوب الملوك عليهم سخطة الا لا تشغلوا انفسكم بسب

۸- ابوهريره گوید پیغمبر بغزوه رفت و بمدينه برگشت و علي را بجای خود بر خاندانش خليفه کرده بود، غنيمت را که تقسيم کرد بعلي دو بهره داد؛ مردم گفتند يا رسول الله بعلي بن ابيطالب که در مدينه مانده بود دو سهم دادی؟ فرمودای گروه مردم شما ندیدید که اسب سواری از سمت راست بر مشرکان پورش برد و آنها را شکست داد سپس برگشت نزد من و گفتم ای محمد من سهمی از غنيمت دارم و آنرا بعلي بن ابيطالب بخشیدم او جبرئيل بود، ای گروه مردم شمارا بخدا و رسولش ندیدید آن اسب سواری که بر مشرکان از سمت چپ پورش برد و بنزد من برگشت و گفتم ای محمد با تو سهمی دارم و آن را بر علي بن ابيطالب نهادم او ميكائيل بود بخدا بعلي ندادم جز سهم جبرئيل و ميكائيل را، پس همه مردم تکبير گفتند.

۹ - رسول خدا ص فرمود خدای جل جلاله فرماید منم خدا معبود حقی نیست جز من ملوک را آفریدم و دل آنها را در دست دارم هر مردمی مرا اطاعت کند دل ملوک را بر آنها مهربان کنم و هر مردمی مرا عصیت کنند دل ملوک را بر آنها خشمگین بسازم، خود را مشغول دشنام ملوک مکنید بمن باز گردید تا دلشانرا بشما مهربان کنم.

الملوك توبوا الى اعطف قلوبهم عليكم

۱۰ - حدثنا جعفر بن علي الكوفي رحمه الله قال حدثني جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن ابي زياد الشعيري عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ صنفان من امتي اذا صلحا صلحت امتي واذا فسدا فسدت امتي الامراء والقراء

۱۱ - حدثنا علي بن احمد بن ابي عبدالله البرقي (رض) قال حدثني ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله عن علي بن الحكم عن ابان بن عثمان عن بشار بن يسار عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال اذا اردت شيئاً من الخير فلا تؤخره فان العبد ليصوم اليوم الحار يريد به ما عند الله عز وجل فيعتقه الله من النار ويصدق بصدقة يريد بها وجه الله فيعتقه الله من النار

۱۲ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحميري عن ابيه عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن علي بن اسباط عن عمه يعقوب بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال قال عيسى بن مريم عليه السلام لبعض اصحابه بالاتب ان يفعل بك فلا تفعله باحد وان لطم احد خدك الايمن فاعط الايسر

۱۳ - حدثنا الحسن بن ابراهيم بن ناناه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن ابي زياد النهدي عن عبدالله بن بكير قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) حسب المؤمن من الله نصرة ان يرى عدوه يعمل بمعاصي الله عز و جل

۱۴ - وهذا الاسناد قال قال الصادق (ع) جعفر بن محمد (ع) ما من قدم سعت الى الجمعة الا حرم الله

۱۰ - رسول خدا ص فرمود دودسته از امتم نيك باشند امتم نيكنند و چون فاسد باشند امتم فاسدند، امراء و فقهاء .

۱۱ - امام صادق ع فرمود چون قصد كار خير كردى پس ميند از بنده روز گرمى را روزه دارد بقصد آنچه نزد خداست خدا او را از دوزخ آزاد كند و براى خدا صدقه دهد و خدا او را از دوزخ آزاد كند .

۱۲ - امام صادق ع فرمود عيسى بن مريم بيكى از يارانش فرمود آنچه نخواستى با تو كنند با ديگران مكن، و اگر كسى سيلى بگونه راستت زد گونه چپت را پيش او آور .

۱۳ - امام صادق ع فرمود بس است براى مؤمن همين نصرت خدا كه ببيند دشمنش در نافرمانى خداى عز و جل است .

۱۴ - فرمود هر كه گامى بنماز جمعه پيش رود خدا تنش را بدوزخ حرام كند ، فرمود هر كه در صف اول آنان با آنها نماز گذارد گوياء در صف اول با رسول خدا ص نماز خوانده .

جسده علی النار وقال (ع) من صلى معهم في الصفا الاول فكانما صلى مع رسول الله ﷺ في الصفا الاول
 ۱۵ - حدثنا محمد بن علي ما جيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن
 الحسين بن ابي الخطاب عن الحسن بن علي بن فضال عن ابي جميلة عن عمرو بن خالد عن
 الصادق جعفر بن محمد (ع) قال ان صدقة النهار تميت الخطيئة كما يميت الماء الملح و ان صدقة
 الليل تطفي غضب الرب جل جلاله .

۱۶ - حدثنا احمد بن علي بن ابراهيم بن هاشم (رض) قال حدثنا ابي عن ابيه ابراهيم بن هاشم
 عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسماعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد (ع) عن
 ابيه عن جده قال قال علي عليه السلام ان علي كل حق حقيقة وعلي كل صواب نورافما و افق كتاب الله
 فخذوه وما خالف كتاب الله فدعوه .

۱۷ - حدثنا احمد بن هرون الغامی (رض) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جامع
 الحميري عن ابيه عن ايوب بن نوح عن محمد بن ابي عمير عن ابان الاحمر عن سعد الكنانی عن
 الاصمغ بن نباته عن عبدالله بن عباس قال قال رسول الله ﷺ يا علي انت خليفتي علي
 اهني في حيوتي و بعد موتي و انت مني كشميت من آدم و كسام من نوح و كاسماعيل من ابراهيم
 و كبوشع من موسى و كشمعون من عيسى يا علي انت وصيي و وارثي و غاسل جثتي و انت الذي
 توارييني في حفرتي و تؤدى ديتي و تمنجز عداتي يا علي انت امير المؤمنين و امام المسلمين و
 قائد الغر المحجلين و يعسوب المتقين يا علي انت زوج سيدة النساء فاطمة ابنتي و ابوسبطي
 الحسن والحسين يا علي ان الله تبارك و تعالی جعل ذرية كل نبي من صلبه و جعل ذريتي من

۱۵ - فرمود صدقه درروز خطا را آب كند چنانچه آب نمك را و در شب خشم خدا را جل جلاله
 خاموش نمايد .

۱۶ - علی (ع) فرمود هر حقى واقعيتى دارد و هر درستى نورى دارد هر چه باقرآن موافقت بگيريد
 و هر چه با آن مخالف است و انهيده .

۱۷ - رسول خدا (ص) بعلى فرمود اى على تو اى خليفه من بر اتمم درزندگى من، و پس از مرگم
 تو نسبت بمن عيشى نسبت بآدم و چون سام بنوح و چون اسمعيل بابراهيم و چون يوشع بموسى و چون
 شمعون بعيسى اى على تو وصى و وارث و غسل ده منى تو ايكه مرا بخاك سپارى و دينم را ادا كنى و
 وعده ام را وفا كنى اى على تو امير مؤمنان و امام مسلمانان و پيشواى روسفيدان و يعسوب متقيانى اى
 على تو شوهر بانوى زنان فاطمه دختر من و پدر دو سبطم حسن و حسين باشى اى على براستى
 خداى تبارك و تعالی ذريه هر ييغبرى را از نسل او مقرر كرد و ذريه مرا از پشت تو اى على هر كه
 دوستت دارد و خواهانت باشد دوستش دارم و خواهانش باشم و هر كه با تو كينه و دشمنى دارد

صلبك يا على من احبك ووالاك احببته و واليته ومن ابغضك و عاداك ابغضته و عاديته لانك منى و انا منك يا على ان الله طهرنا واصطغانا لم يلتق لنا ابوان على سفاح قط من لدن آدم فلا يحبنا الا من طابت ولادته يا على ابشر بالشهادة فانك مظلوم بعدى و مقتول فقال على عليه السلام يا رسول الله وذلك فى سلامة من دينى قال فى سلامة من دينك يا على انك لن تضل ولم تنزل ولولاك لم يعرف حزب الله بعدى -

المجلس التاسع والخمسون

يوم الجمعة لاثنتا عشرة بقين من شهر ربيع الاخر من سنة ثمان و ستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى (ره) قال حدثنا على بن احمد بن موسى قال حدثنا محمد بن جعفر الكوفى الاسدى قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكى قال حدثنا عبدالله بن احمد قال حدثنا اسمعيل بن الفضل عن ثابت بن دينار الثمالى عن سيد العابدين على بن الحسين عليه السلام قال حق نفسك عليك ان تستعملها بطاعة الله عز وجل و حق اللسان اكرامه عن الخنا و تعويده الخير و ترك الفضول التى لا فائدة لها والبر بالناس و حسن القول فيهم و حق السمع تنزيهه عن سماع الغيبة و سماعها لا يحل سماعه و حق البصر ان تغضه عمالا يحل لك و تعتبر بالنظر به و حق يدك ان لا تبسطها الى ما لا يحل لك و حق رجلتك ان لا تمشى بهما الى ما لا يحل لك فيهما تقف على الصراط فانظر ان لا تنزل بك

باو دشمنى و كينه دارم زير اتو از منى و من از تو .

ای علی براستی خدا ما را پاک کرده و برگزیده و هیچ پدر و مادری در نواد ما بزنا بر خورد نکردند تا زمان آدم، دوست ندارد ما را مگر کسیکه حلال زاده است ای علی مزده گیر که شهید میشوی زیرا تو پس از من مظلومی و مقتول، فرمود یا رسول الله این با سلامتی دین منست . فرمود در سلامت دین تو باشد ای علی تو هرگز گمراه نشوی و نلغزی و اگر تونباشی حزب خدا پس از من شناخته نشود .

مجلس پنجاه و نهم - روز جمعه ۱۲ روز از ماه ربيع الاخر ۳۶۸ هـ

۱ - امام چهارم فرمود حق خودت بر تو اینست که او را در اطاعت خدا بکار بری و حق زبانت اینست که از دشنامش نگهداری و بسخن خوش بگماری و سخن ناهنجار نگویی و خوبی ب مردم کنی و در باره آنها خوش گوئی و حق گوشت بر کناری او است از بد گوئی و شنیدن آنچه روا نیست شنیدنش حق چشم اینست که آنرا از آنچه حلال نیست بیوشی و با آن عبرت گیری حق دستت اینست که آنرا بدانچه حلال نیست دراز نکنی و حق پایت اینست که بجایی که روا نیست با آنها

فتتردى فى النار و حق بطنك ان لا تجعله وعاءاً للحرام ولا تزيد على الشبع و حق فرجك ان تحصنه عن ائزنا و تحفظه من ان ينظر اليه و حق الصلوة ان تعلم انها و فادة الى الله عز و جل و انك فيها قائم بين يدى الله فاذا علمت ذلك فمت مقام الذليل الحقير الراجب الراهب الراجى بالخائف المستكين المتضرع المعظم لمن كان بين يديه بالسكون والوقار و تقبل عليها بقلبك و تقيمها بحدودها و حقوقها و حق الصوم ان تعلم انه حجاب ضربه الله عز و جل على لسانك و سمعك و بصرك و بطنك و فرجك ليسترك به من النار فان تركت الصوم خرقت ستر الله عليك و حق الصدقة ان تعلم انها ذخرك عند ربك و وديعتك التى لا تحتاج الى الاشهاد عليها و كنت بما تستودعه سراً اوثق منك بما تستودعه علانية و تعلم انها تدفع البلايا و الاسقام عنك فى الدنيا و تدفع عنك النار فى الاخرة و حق الحج ان تعلم انه و فادة الى ربك و فرار اليه من ذنوبك و فيه قبول توبتك و قضاء القرض الذى اوجبه الله عليك و حق الهدى ان تريد به الله عز و جل ولا تريد به خلقه و تريد به التعرض لرحمة الله و نجات روحك يوم تلقاه و حق السلطان ان تعلم انك جعلت له فتنة و انه مبتلا فيك بما جعل الله عز و جل له عليك من السلطان و ان عليك ان لا تتعرض لسخطه فتلقى بيدك الى التهلكة و تكون شريكاً له فيما يأتى اليك من سوء و حق سايسك بالعلم التعظيم له و التوقير لمجلسه و حسن الاستماع اليه و الاقبال عليه و ان لا ترفع عليه صوتك ولا

نروى بآنها بر صراط بايستى ملاحظه کن که تو را نلفزانند و بدوزخ پرتاب نکنند حق شکمت اینست که آنرا ظرف حرام نسازى و بیش از سبرى نهورى، حق فرجت اینستکه از زنا حفظش کنى و آنرا در نظر ديگران نياورى، حق نماز اینستکه بدانى ورود برخداست و تو در آن برابر خدا ايستادى و با اين عقیده خوار و حقير و راجب و ترسان و امیدوار و هراسان و مستمند و زارى کننده باشى و کسیکه برابرش ايستادى بزرگ شماری بوسيله آدامش و وقار و دل بدان دهى و حدود و حقوقش را بر پا دارى، حق روزه اینست که بدانى پرده ایست که خدا جلو زبانت و گوشت و چشمت و شکمت و فرجت زده تا تو را از آتش حفظ کند و اگر پرده روزه بدرى سپر خدا را از خود شکستى، حق صدقه اینست که بدانى ذخيره تو است بیش پروردگارت و امانت تو است که حاجت بگواه ندارد و بدانچه معرمانه بسيارى مطمئن تر باشى از آنچه آشکارا بسيارى و بدانى که آن دفع بلاها و بيماريها است در دنيا و دفع آتش است در آخرت، حق حج اینستکه بدانى ورود پروردگار است و گریز بسوى اوست از گناهات و در آنست پذیرش توبهات و انجام وظیفه و اجبى که خدا بر تو فرض کرده است، حق قربانى آنستکه قصد کنى بدان خدای عز و جل را و برای خلق نباشد و غرض تعرض برای رحمت خدا و نجات روح باشد در روز ملاقات او حق سلطان بر تو اینست که بدانى تو بوسيله آزمایش اوئى و او بتو گرفتار است بوسيله سلطنتى که خدا بر تو قراردادده برایش و بر تو است که متعرض خشم او نشوى و بدست خود خویش را در هلاکت نیندازى و شريك او نباشى در بدى آنچه با تو مى کند، حق معلم بر تو تعظیم و احترام مجلس او است و خوب گوش دادن باو و رو کردن بر او

تجیب احداً یسئله عن شیء حتى یكون هو الذی یجیب ولا تحدث فی مجلسه احداً ولا تغتاب عنده احداً وان تدفع عنه اذا ذکر عندك بسوء وان تستر عیوبه وتظهر مناقبه ولا تجالس له عدو ولا تعادی له ولما فاذا فعلت ذلك شهدت لك ملائكة الله بانك قصدته و تعلمت علمه لله جل اسمه لا للناس واما حق سايسك بالملك فان تطيعه ولا تعصيه الا فیما یسخط الله فانه لاطاعة لمخلوق فی معصية الخالق واما حق رعیتك بالسلطان فان تعلم انهم صاروا رعیتك لضعفهم وقوتك فیجب ان تعدل فیهم وتكون لهم كالوالد الرحیم وتغفر لهم جهلهم ولا تعاجلهم بالعقوبة و تشكر الله علی ما اناك من القوة علیهم واما حق رعیتك بالعلم فان تعلم ان الله عزوجل انما جعلك قیماً لهم فیما اناك من العلم وفتح لك من خزانة الحكمة فان احسنت فی تعلیم الناس ولم تخرق بهم ولم تضجر علیهم زادك الله من فضله و ان انت منعت الناس علمك او خرقت بهم عند طلبهم العلم منك كان حقاً علی الله عز و جل ان یسلبك العلم و بهاءه ویسقط من القلوب محلك واما حق الزوجة فان تعلم ان الله عز و جل جعلها لك سكناً وانسا فتعلم ان ذلك نعمة من الله علیك فتكرمها وترفق بها وان كان حقك علیها اوجب فان لها علیك ان ترحمها لانها اسیرك و تطعمها و تكسوها و اذا جهلت عفوت عنها و اما حق مملوكك فان تعلم انه خلق ربك و ابن ابيك و امك و لحمك و دمك لم تملكه لانك ما صنعته

و بلند نکردن صدايت را برا و جواب ندادن سؤالی که از او سؤال میشود تا خودش جواب گوید ، در حضور او با کسی گفتگو مکن و از کسی غیبت مکن اگر بد او را گفتند تو از او دفاع کن عیبش را بیوش مناقبش را اظهار کن بادشمنش منشین و بادوستش دشمنی مکن چون چنین کردی فرشتگان خدا گواہت باشند که باورو کردی و علم آموختی برای خدای جل اسمه نه برای خاطر مردم .

حق مالک تو اینستکه فرمانش بری و نافرمانیش نکنی جز در مورد سخط خدا زیرا مخلوق حق طاعت در برابر خالق ندارد حق رعیت تو که سلطانی اینستکه بدانی آنها رعیت تو شدند برای ناتوانی آنان و توانائی تو و لازمست با آنها عادلانه رفتار کنی و چون پدر مهربانی باشی برای آنها و از نادانی آنها بگذری و در شکنجه آنها شتاب نکنی و شکر خدا کنی بر این قدرتیکه بتو داده ، حق شاگردان اینستکه بدانی خدایت سرپرست آموزش آنها کرده در علمیکه بتو داده و از خزانه حکمتش برویت گشوده و اگر خوب بیاموزی مردم را و کج خلقی نکنی با آنها و دلنگی نکنی با آنها خدا از فضلش برایت بیفزاید و اگر در بیخ داری از علم خود با کج خلقی کنی در موقع در خواست آنها برخدا حقست که علم و بهایش را از تو بگیرد و موقعیت تو را سلب کند ،

حق زوجهات اینستکه بدانی خدا او را وسیله آرامش تر کرده و ابن نعمت خداست او را گرامی داری و بنوازی گرچه حق تو برا و لازم تراست ، او بر تو حق دارد که رحمش کنی چون اسیر تراست و خوراکش دهی و پوشاکش دهی و چون نادانی کرد از او در گذری ، حق مملوکت اینستکه بدانی مخلوق پروردگار تو است و پسر پدر و مادرت هم گوشت و هم خون تراست برای آن مالک او نیستی

دون الله ولا خلقت شيئاً من جوارحه ولا اخرجت له رزقاً ولكن الله عز وجل كفاك ذلك ثم سخره لك و ائتمنك عليه و استودعك اياه ليحفظ لك ما تأتيه من خير اليه فاحسن اليه كما احسن الله اليك و ان كرهته استبدلت به ولم تعذب خلق الله ولا قوة الا بالله و اما حق امك ان تعلم انها حملتك حيث لا يحتمل احد اهداً و اعطتك من ثمرة قلبها ما لا يعطى احد اهداً و وقتك بجميع جوارحها ولن تبال ان تجوع و تطعمك و تعطش و تسقيك و تعري و تكسوك و تظلك و تضحي و تهجر النوم لاجلك و وقتك الحر و البرد لتكون لها و انك لا تطيق شكرها الا بعون الله و توفيقه و اما حق ابيك فان تعلم انه اصلك و انك لولاه لم تكن فمهما رأيت في نفسك مما يعجبك فاعلم ان اباك اصل النعمة عليك فيه فاحمد الله و اشكره على قدر ذلك و لا قوة الا بالله و اما حق ولدك فان تعلم انه منك و مضاف اليك في عاجل الدنيا بخيره و شره و انك مسؤول عما وليته به من حسن الادب و الدلالة على ربه عز وجل و المعونة له على طاعته فاعمل في امره عمل من يعلم انه مثاب على الاحسان اليه معاقب على الاساءة اليه و اما حق اخيك فان تعلم انه يدك و عزك و قوتك فلا تتخذ سلاحاً على معصية الله و لا عداً للظلم لخلق الله و لا تدع نصرتك على عدوه و النصيحة له فان اطاع الله و الا فليكن الله اكرم عليك منه و لا قوة الا بالله و اما حق مولاك المنعم عليك فان تعلم

که اورا ساختی در برابر خدا با عضوی برایش آفریدی یا روزیش را بر آوردی همه اینها را خدا کرده و او رامسخر تو ساخته و تورا امین بر او کرده و او را بتو سپرده تا خوبی تورا نسبت با وحفظ کند باو احسان کن چنانچه خدا بتو احسان کند و اگر بدش داری عوضش کن و لا قوة الا بالله، حق مادر اینست که بدانی تو را بدون خود برداشته که کسی کسیرا بر ندارد و از میوه دلش بتو داده که کسی بکسی ندهد و با همه اعضایش تورا حفظ کرده و باک نداشته که گرسنه بماند و تورا سیر کند، تشنه باشد و تورا بنوشاند، برهنه باشد و تورا بپوشاند، و در آفتاب باشد و تو را سایه کند بیخوابی کشد برایت و از گرم و سرد حفظت کند تا فرزند او باشی و نتوانی شکر او گذارد جز بتوفیق خدا و یاری او.

حق پدرت اینست که بدانی او بن تو است و اگر او نبود تو نبودی و هر چه در خود بینی که خوش است آید بدانکه اصل آن نعمت پدر تو است خدا را حمد کن و پدر را سپاس بگذار و لا قوة الا بالله.

حق فرزندان اینست که بدانی از تو و وابسته تو است در این دنیا خوب باشد یا بد و تو مسؤول او هستی در ادب و دلالت بخدا و کمک بر اطاعت، او درباره او چنان عمل کن که بدانی بر احسان بوی ثواب بری و در بدی کردن باو کیفر بینی حق برادرت اینست که بدانی دست و عزت و قوت تو است او را وسیله نافرمانی خدا مکن و پشتیبان ستم بر مردم مساز و بردشمنش یاری کن و خیر خواهش باش اگر بفرمان خدا است و گرنه خدا را منظور دار و لا قوة الا بالله.

انه انفق فيك ماله و اخرجك من ذل الرق و وحشته الى عز الحربة و انسها فاطلقك من اسر الملكية و فك عنك قيد السبودية و اخرجك من السجن و ملكك نفسك و فرغك لعبادة ربك و تعلم انه اولي الخلق بك في حيوتك و موتك و ان نصرته عليك واجبة بنفسك و ما احتاج اليه منك ولا قوة الا بالله و اما حق مولك الذي انعمت عليه فان تعلم ان الله عزوجل جعل عتقك له وسيلة اليه و حجاباً لك من النار و ان ثوابك في العاجل ميراثه اذا لم يكن له رحم مكافاة بما انفقت من مالك و في الاجل الجنة و اما حق ذي المعروف عليك فان تشكره و تذكر معروفه و تكسبه المقالة الحسنة و تخلص له الدعاء فيما بينك و بين الله عزوجل فاذا فعلت ذلك كنت قد شكرته سرأ و علانية ثم ان قدرت على مكافاته يوماً كافيته و اما حق المؤذن فان تعلم انه مذكر لك بربك عزوجل و داع لك الى حفظك و عونك على قضاء فرض الله عليك فتشكره على ذلك شكرك للمحسن اليك و حق امامك في صلواتك فان تعلم انه تقلد السفارة فيما بينك و بين ربك عزوجل و تكلم عنك و لم تتكلم عنه و دعالك و لم تدخ له و كفاك هول المقام بين يدي الله عزوجل فان كان نقص كان به دونك و ان كان تاماً كنت به شريكه و لم يكن له عليك فضل فوقى نفسك بنفسه و صلواتك بصلواته فتشكر له على قدر ذلك و اما حق جلسك فان تلين له جانبك و تنصفه في مجازاة اللفظ و لا تقوم من مجلسك الا باذنه و من يجلس اليك يجوز له القيام

حق آقاييكه تو را آزاد کرده اينستکه بداني مالش را براي خرج کرده و تورا از خواري بندگي و هراس آن بيرون آورده و بعزت آزادي و آرامش آن رسانده و از اسيري بندگي نجات داده و بند عبوديترا از تو باز کرده و از زندانت رها کرده و مالك خود ساخته و براي عبادت پروردگارت فارغ نموده و بدانيکه سزاوار ترين خلقت نسبت بتو در زندگي و مرگ تو و ياري تو براي و اجبت و آنچه بدان نياز داشته باشد از تو و لا قوة الا بالله.

حق بنده ايکه آزادش کردی اينستکه بداني خدا آزادي او را وسيله نزد خودش ساخته و حجاب دوزخ تو نموده و در اين دنيا ميراثش از تو است در صورتيكه رحمي ندارد عوض مالي است که براي خرج کردی و در آخرت بهشت، حق کسیکه يتو احسان کند اينست که قدر داني کنی و احسانش را ذکر کنی و خوب او را بگویی و دعای مخلصانه ميان خود و خدا براي او کنی چون چنين کردی شکر او را نهيان و آشکار ادا کردی و اگر روزی توانستی با عوض دهی، حق مؤذن اينستکه بداني او تو را بياد پروردگارت ميآورد و دعوت بيهره ات ميکنند و کمک با داد و اجبت مينمايد شکر او را مانند شکر يك محسن بر خود بنمائي حق امام جماعت بر تو اينستکه بداني او سفير تو است نزد پروردگارت اگر نماز کمی دارد بگردن او است نه تو و اگر تمام باشد با او شريکي و او سهم بيشتري ندارد و جان خود را سپر جان تو کرده و نمازش را سپر نماز تو و شکر او را بکنی در اين باره، حق هم نشين تو اينستکه با او نرمی و خوش رفتاري کنی و از مجلس خود بر نخيزی جز با اجازه او و ولي کسیکه نزد تو آمده و نشسته بي اجازه ات ميتواند بر خيزد و لغزشهايش را فراموش کنی و خوبيهائيش را بياد آری و جز خوبی با او نگویی؛

عنك بغير اذنك وتنسى زلاته وتحفظ خيراته ولا تسمعه الا خيراً واما حق جارك فحفظه غائباً وكرامه شامداً و نصرته اذا كان مظلوماً ولا تتبع له عورته فان علمت عليه سوء استرته عليه فان علمت انه يقبل نصيحتك نصحته فيما بينك وبينه ولا تسلمه عند شديده وتقبل عشرته وتغفر ذنبه وتعاشره معاشره كريمة ولا قوة الا بالله واما حق صاحب فان تصحبه بالفضل والانصاف وتكرمه كما يكرمك ولا تدعه يسبق الي مكرمه وان سبق كافيته وتوده كما يودك و تزجره عما يهيم به من معصية وكن عليه رحمة ولا تكن عليه عذاباً ولا قوة الا بالله واما حق الشريك فان غاب كفيته وان حضر رعيتته ولا تحكم دون حكمه ولا تعمل برأيه ون مناظرته تحفظ عليه ماله ولا تخونه فيما عزاوه ان من امره فان يدالله عز وجل على الشريكين مالم يتخاونا ولا قوة الا بالله واما حق مالك فان لا تأخذه الامن حمله ولا تنفقه الا في وجهه ولا تؤثر على نفسك من لا يحمذك فاعمل فيه بطاعة ربك ولا تبخل به فتبوء بالحسرة والندامة مع التبعة ولا قوة الا بالله واما حق غريمك الذي يطالبك فان كنت موسراً اعطيته و ان كنت معسراً ارضيته بحسن القول ورددته عن نفسك رداً لطيفاً وحق الخليط ان لا تغره ولا تغشه ولا تخدعه وتمقى الله في امره وحق الخصم المدعى عليك فان كان ما يدعى عليك حقاً كنت شاهده على نفسك ولم تظلمه و اوفيته حقه و

حق همسايهات اينستكه اورا پشت سر حفظ كنى و در حضورش احترام كنى و چون ستمديد يارى كنى و دنبال بديهائش نباشى و اگر بدى دراو ديدى بپوشى و اگر اندرزت پذيرد اندرزش دهى بطور خصوصى و در سختى اورا و امكذارى و از لغزشش گذرى و گناهش بيامرزى و باو معاشرت محترمانه كنى و لا قوة الا بالله.

حق صاحب و رفيق اينستكه بفضل و انصاف باو رفتار كنى و او را احترام متقابل نمائى و مكذارى در احسان بتو پيش افتد و اگر پيش افتاد عوض دهى و باو بر آئى چنانچه با تو بر آيد و اگر قصد گناه كرد بازش دارى و برايش رحمت باشى نه عذاب و لا قوة الا بالله.

حق شريك اينستكه در غياب كار اورا بكنى و در حضورش اورا رعابت كنى و در برابرش حكم مغالط ندهى و كار نكنى بى مشورت او و مالشرا حفظ كنى و در كم و بيش خيانتش نكنى زير خدا بشريكها كمك كند تا بهم خيانت نكرده اند و لا قوة الا بالله.

حق مالت بر تو اينست كه اورا از حلال بدست آرى و بجا خرج كنى و بكسيكه قدر داني نكند ندهى و اورا بر خود ترجيح ندهى و در آن بفرمان خدا عمل كن و بخل مورد تاحسرت و ندامت برى و لا قوة الا بالله. حق بستانكار اينست كه اگر دارى باو پيردازى و اگر ندارى اورا راضى سازى و بزبان خوش از خود بر گردانى بارامى، حق هم معاشرت اينست كه گوش ندهى باو دغلى و فريبكارى نكنى و درباره او از خدا پرهيزى، حق طرف دعوايت اينست كه اگر ادعاى او حقست خود گواه خویش شوى و باو ستم نكنى و حقشرا بدهى و اگر ادعاى باطل ميكند باو مدارا كنى و جز نرمى باو نكنى و پروردگارت را راجع باو بخشم نياورى و لا قوة الا بالله.

و حق طرفيكه باو اقامه دعوى كنى اينستكه اگر برحقى باو خوش بگوئى و حق اورا انكار

ان كان ما يدعى باطلا رفقت به ولم تأت في امره غير الرفق ولم تسخط ربك في امره ولا قوة الا بالله وحق خصمك الذي تدعى عليه ان كنت محقاً في دعواك اجملت مقاولته ولم تجحد حقه وان كنت مبطلا في دعواك اتقيت الله وتبت اليه وتركت الدعوى وحق المستشار ان علمت له رأياً حسناً اشرت عليه وان لم تعلم ارشدته الى من يعلم وحق المشير عليك ان لاتتهمه فيما لا يوافقك من رأيه وان وافقك حمدت الله عزوجل وحق المستنصح ان تؤدي اليه النصيحة وليكن مذهبك الرحمة له والرفق به وحق الناصح ان تلين له جناحك و تصغي اليه بسمعك فان اتى بالصواب حمدت الله عزوجل و ان لم يوفق رحمته ولم تتهمه وعلمت انه اخطأ ولم توأخذه بذلك الا ان يكون مستحقاً للثمة فلا تعباً بشئ، من امره على حال ولا قوة الا بالله وحق الكبير توقيره لسنه و اجلاله لتقدمه في الاسلام قبلك و ترك مقابلته عند الخصام ولا تسبقه الى طريق ولا تتقدمه ولا تستجهله و ان جل عليك احتملته و اكرهته بحق الاسلام و حرمة و حق الصغير رحمته وتعليمه والعفو عنه والستر عليه والرفق به والمعونة له وحق السائل اعطاؤه على قدر حاجته وحق المسئول ان اعطى فاقبل منه بالشكر والمعرفة بفضله وان منع فاقبل عذره وحق من سرك الله به ان تحمد الله اولاً ثم تشكره وحق من ساءك ان تعفو عنه و ان علمت ان العفو يضره انتصرت قال الله عزوجل ولمن انتصر بعد ظلمه فالولئك ما عليهم من سبيل وحق اهل ملتك اضرار السلامة لهم والرحمة بهم والرفق بمسيئهم و تألفهم واستصلاحهم

نکنی و اگر بناحق بر او دعوی کردی از خدا برسی و توبه کنی و ترک دعوی کنی حق کسیکه با تو مشورت کند اینستکه اگر نظر خوبی داری با او بدهی و اگر نداری او را بکسیکه میدانند دلالت کنی، حق کسیکه با او مشورت کنی اینستکه او را در مورد اختلاف نظر خود متهم ندانی و اگر رای موافق بتو داد خدا را حمد کنی؛ حق نصیحت جوی از تو اینستکه حق نصیحت را برای او ادا کنی و با او بهر و نرمی بر آئی؛ حق ناصح اینستکه با او تواضع کنی و سخن او گوش فرادهی و اگر درست گفت خدا را سپاس گوئی و اگر خلاف گفت با او مهرورزی و متهمش نکنی و بخطایش نگیری مگر مستحق تهمت باشد که با او اعتنا نکنی بهیچ وجه و لا قوة الا بالله.

حق بزرگ احترام او است بغضاطرسن او و تجلیل او بغضاطریشی اسلام او بر تو و باید در موقع خصومت با او مقابل نشوی و در راه از او جلو نیفتی و بر او نادانی نکنی و اگر بر تو نادانی کرد تحمل کنی و برای اسلام او را گرامی داری، حق خردسال مهربانی با او و آموختن او و گذشت از او و عیب پوشی و رفق با او است و کمک با او، حق سائل اینستکه باندازه حاجت او با او بدهی و حق مسؤل اینستکه اگر عطا کرد با تشکر از او بپذیری و قدر دانی کنی و اگر دریغ کرد عذرش را بپذیری، حق کسیکه بغضاطر خدا تو را شاد کند اینستکه اولاً حمد خدا کنی و پس از آن از او قدر دانی کنی، حق کسیکه بتو بدی کند اینستکه از او بگذری و اگر بدانی گذشت زبان دارد از او انتقام کشی خدای عزوجل فرماید (شوری ۴۱) کسانی که ستمکشند و انتقام جویند بر آنها راه اعتراضی نیست، حق همکیش اینستکه

و شکر محسنهم و کف الاذی عنهم و تحب لهم ما تحب لنفسك و تکره لهم ما تکره لنفسك و ان تكون شیوخهم بمنزلة ابيک و شبابهم بمنزلة اخوتک و عجایزهم بمنزلة امک و الصغار بمنزلة اولادک و حق الذمة ان تقبل منهم ما قبل الله عز و جل منهم و لاتظلمهم ما و فوالله عز و جل بعهدہ ولا قوة الا الله الحمد لله رب العالمین و صلواتہ علی خیر خلقہ محمد و آلہ اجمعین و سلم تسليماً .

المجلس الستون

وهو يوم الثلاثاء لثمان بقين من شهر ربيع الاخر من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن الريان بن شبيب قال سمعت المامون يقول ما زلت احب اهل البيت (ع) و اظهر للرشيدي بعضهم تقرباً اليه فلما حج الرشيد كنت انا و محمد و القاسم معه فلما كان بالمدينة استأذن عليه الناس فكان آخر من اذن له موسى بن جعفر (ع) فدخل فلما نظر اليه الرشيد تحرك و مد بصره و عنقه اليه حتى دخل البيت الذي كان فيه فلما قرب منه جثا الرشيد علي ركبتيه و عانقه ثم اقبل عليه فقال له كيف انت يا ابا الحسن كيف عيالك كيف عيال ابيك كيف انتم ما حالكم فما زال يسأله عن هذا و ابو الحسن عليه السلام يقول خير خير

سلامتی آنها را بخواهی و مهربانی کنی و با بدکردارشان نرمی کنی و آنها را باهم الفت دهی و صلاح آنها جوئی و از خوشکردارشان تشکر کنی و از آنها دفع آزار کنی برای آنها بخواهی هر چه برای خود خواهی و برای آنها بدداری هر چه برای خود بدداستی و سالندان آنها را چون پدر خوددانی و جوانان شان را برادر و پیره زنان آنها را مادر و خردسالان شان را چون فرزندان خود؛ حق کافران اهل ذمه این است که از آنها بپذیری آنچه را خدای عزوجل از آن ها پذیرفته و تا بمهد خدا وفا دارند بآن ها ستم نکنی و لا قوة الا بالله الحمد لله رب العالمین و صلواته علی خیر خلقه مع محمد و آلہ اجمعین و سلم تسليماً .

مجلس شصتم - سه شنبه ۸ روز باخر ربيع الاخر ۳۶۸ مانده

۱ - مامون میگفت من همیشه اهل بیت را دوست میداشتم و نزد هرون الرشید اظهار عداوت آنها میکردم برای تقرب به وی چون رشید به حج رفت من و محمد و قاسم همراهش بودیم، در مدینه که مردم اجازه ورود باو دریافتند آخر کس که اجازه ورود یافت موسی بن جعفر (ع) بود، چون وارد شدو چشم رشید باو افتاد از جا جنبید و باو چشم دوخت و کردن کشید تا وارد اطافی شد که در آن بود و چون نزدیک رشید رسید بر سر دو زانو نشست و او را در آغوش کشید و باو رو کرد و گفت حالت چونت ای ابو الحسن؟ عیالات خودت و عیالات پدرت چطورند؟ حال شما چطور است

فلما قام اراد الزشيد ان ينهض فاقسم عليه ابو الحسن عليه السلام فقعده و عانقه فسلم عليه وودعه قال المأمون و كنت اجري ولد ابي عليه فلما خرج ابو الحسن موسى بن جعفر قلت لابي يا امير المؤمنين لقد رايتك عملت بهذا الرجل شيئاً ما رأيتك فعلت باحد من ابناء اله هاجرين والانصار ولا بيني هاشم فمن هذا الرجل فقال يا بني هذا وارث علم النبيين هذا موسى بن جعفر بن محمد ان اردت العلم الصحيح فعند هذا قال المأمون فحينئذ انغرس في قلبي حبهم

۲ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن الحسن بن علي بن يقطين عن اخيه الحسين عن ابيه علي بن يقطين قال وقع الخبر الي موسى بن جعفر (ع) و عنده جماعة من اهل بيته بما عزم عليه موسى بن المهدي في امره فقال لاهل بيته بما تشيرون قالوا نرى ان تتباعد عن هذا الرجل وان تغيب شخصك منه فانه لا يؤمن شره فتبسم ابو الحسن عليه السلام ثم قال :

زعمت سخينة ان ستغلب ربها وليغلبن مغلب الغلاب

ثم رفع يده الي السماء فقال الهى كم من عدو شاذلي طبة مديته وار هفلى شباحده و دافلى قوا تل سموه ولم تنم عنى عين حراسته فلما رأيت ضعفى عن احتمال الفوادح و عجزى عن ملقات الجوايح صرفت ذلك عنى بحولك و قوتك لا بحولى ولا بقوتى فالقيته فى الحفير الذى احتفر اى خائبا مما امله

چگونه اید؟ بی درهم از این پرسشها میکرد و امام جواب میداد خوبست خوبست چون برخاست رشید میخواست قیام کند ابو الحسن او را قسم داد و با او هم آغوش شد و سلام و وداع داد.

مامون گوید من دلیرترین فرزندان پدرم بودم چون ابو الحسن موسى بن جعفر بیرون رفت گفتم یا امیر المؤمنین دیدم با این مرد بر خوردی کردی که با هیچکدام از اولاد مهاجر و انصار و بنی هاشم نکردی این مرد کیست ؟ گفت ای پسر من این وارث علم انبیاء است این موسى بن جعفر بن محمد است و اگر علم درست خواهی نزد او است، مأمون گوید از اینجا دوستی آن ها در دلم بر جا شد.

۲- بوسی بن جعفر در حالیکه جمعی از خانواده اش گرد او بودند خبر رسید که موسى پسر مهدی خلیفه چه قصدی درباره او دارد بکسان خود فرمود شما چه نظر دارید گفتند خوبست دوری گزینی و خود را اذونتهان کنی که از شرش ایمن باشید آنحضرت لبخندی زد و فرمود:

گمان برد که برش سخینه چیره شود ولی مغلب هر چیره باز چیره شود

و سپس دست با آسمان برداشت و گفت «معبودا چه بسیار دشمنیکه کاردشرا بر ایم تیز کرد و بیگان کوشش را سوهان کرد و زهرهای کشنده اش را بر ایم بر آمیخت و چشم دیده باناش از من نغفت و چون دیدی از تحمل ناگواریها ناتوانم و از نزول کوبندگیها درمانده ام بحول و قوه خود آنها از من منصرف کردی نه بحول قوه خودم و دشمن را در چاهی افکندی که بر ایم کنده بود نومید از

فی دنیاه متباعداً مما رجاه فی آخرته فلك الحمد علی ذلك قدراستحقاقك سیدی اللهم فخذہ بعزتك وافلل حده عنی بقدرتك واجعل له شغلا فیما یلیه وعجزاً عن یناویه اللهم واعدنی علیه عدوی حاضرة تكون من غیظی شفاء او من حقی علیه وفاء أوصل اللهم دعائی بالاجابة و انظم شکاتی (شکایتی) یالتغییر وعرفه عما قلیل ما وعدت المظالمین و عرفنی ما وعدت فی اجابة المضطربین انک ذوالفضل العظیم والمن الکریم قال ثم تفرق القوم فماجتمعوا الالقراءة الکتاب الوارد بموت موسی بن المهدی

۳ - حدثنا محمد بن علی ماجیلویة (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم قال سمعت رجلا من اصحابنا یقول لما حبس هرون الرشید موسی بن جعفر (ع) جن علیه اللیل فخاف ناحية هرون ان یقتله فجدد موسی طهوره واستقبل بوجهه القبلة وصلى لله عزوجل اربع رکعات ثم دعی بهذه الدعوات فقال «یا سیدی نجنی من حبس هرون و خلصنی من یده یا مخلص الشجر من بین رمل و طین و ماء و یا مخلص اللبن من بین فرث و دم و یا مخلص الولد من بین مشیمة و رحم و یا مخلص النار من بین الحديد و الحجر و یا مخلص الروح من بین الاحشاء و الامعاء خلصنی من یدی هرون» قال فلما دعا موسی عليه السلام بهذه الدعوات رأى هرون رجلا اسود فی منامه و یده سیف قدسله واقفا علی رأس هرون و هو یقول یا هرون اطلق عن موسی بن جعفر و الا ضربت علاوتک بسیفی هذا

آنچه در دنبالش آرزو داشت و دور از آنچه در آخرتش امید میبرد از آن تواست حمد بر آن باندازه استحقاقات ای آقایم خدایا او را بعزت خود بگیر و حدتش را از من کند کن و بهمگنانش سر گرم ساز و از آنچه آهنگ نموده رهش انداز خدایا مرا بر او تسلط تقدی بده که دلم را خنک کند و وفای بهقم باشد و بیوست ده دعا ی مرا باجابت و شکایتم را در جریان انداز و باو نشان ده آنچه ستمکارانرا وعده دادی و بمن نشان ده آنچه در اجابت بیچارگان وعده کردی زیرا تو صاحب فضل عظیم و من کریمی گوید آن جمع همه پراکنده شدند و دیگر گردهم نیامدند مگر برای خواندن نامه ای که خبر مرگ موسی بن مهدی خلیفه را میداد.

۳- علی بن ابراهیم بن هاشم گوید یکی از اصحاب ما میگفت چون هرون الرشید موسی بن جعفر را بزندان انداخت و شب شد از طرف هرون بجان خود ترسید تجدید وضوء کرد و رو بقبله ایستاد و چهار رکعت نماز خواند و این دعا را خواند،

«ای سید من مرا از حبس هرون رها کن و از دست او خلاص کن ای که درخت را از میان ریزک و گل و آب درآوری و شیر را از میان سرگین و خون برآوری و نوزاد را از میان بیچه دان و رحم رها کنی و آتش را از میان آهن و سنگ نجات دهی و روح را از میان امعاء و احشاء برگیری مرا از دست هرون خلاص کن» پس از این دعا هرون بخواب دید مرد سیاهی شمشیر کشیده بالای سرش ایستاد میگوید: ای هرون موسی بن جعفر را آزاد کن و گرنه با این شمشیر بفرقت میزنم هرون از هیبت او بهراس افتاد و در بانشر

فخاف هرون من هيئته ثم دعا لحاجبه فجاء الحاجب فقال له اذهب الى السجن واطلق عن موسى بن جعفر عليه السلام قال فخرج الحاجب ففرع باب السجن فاجابه صاحب السجن فقال من ذا قال ان الخليفة يدعو موسى بن جعفر عليه السلام فاخرجه من سجنك واطلق عنه فصاح السجنان يا موسى ان الخليفة يدعوك فقام موسى عليه السلام مدعورا فزعا وهو يقول لا يدعوني في جوف هذه الليلة الا لشر يريدني فقام با كيا حزينا مغموما آيسا من حيوته فجاء الى عند هرون وهو يرتعد فرائسه فقال سلام على هرون فرد عليه السلام ثم قال له هرون ناشدتك بالله هل دعوت في جوف هذه الليلة بدعوات فقال نعم قال وما هن قال جددت طهوراً وصليت لله عزوجل اربع ركعات ورفعت طرفي الى السماء وقلت يا سيدي خلصني من يدي هرون وشروه وذكرك له ما كان من دعائه فقال هرون قد استجاب الله دعوتك يا حاجب اطلق عن هذا ثم دعا بخلع فخلع عليه ثلاثا وحمله على فرسه واكرمه وصيره نديما لنفسه ثم قال هات الكلمات حتى اثبتها ثم دعا بدوات وقرطاس وكتب هذه الكلمات قال فاطلق عنه و سلمه الى حاجبه ليسلمه الى الدار فصار موسى بن جعفر عليه السلام كريماً شريفاً عند هرون وكان يدخل عليه في كل خميس *مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی*

٤ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن ابن ابي عمير وحماد بن اسمعيل عن منصور بن يونس عن منصور بن حازم وعلی بن اسمعيل الميثمی عن منصور بن حازم عن ابي عبدالله الصادق عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله لا رضاع بعد فطام ولا وصال في صيام ولا يتم بعد احتلام ولاصمت يوماً الى الليل ولا

خواست وگفت برو موسى بن جعفر را از زندان آزاد کن حاجب آمد در زندان را زد زندانبان گفت کیست؟ گفت خلیفه هرون موسی بن جعفر را خواسته و از زندان بیرون آورد و آزادش کن زندانبان فریاد زد یا موسی خلیفه تو را خواسته موسی بن جعفر ترسان برخاست و میگفت در این نیمه شب مرا برای قصد سوئی خواسته و گریبان و غمبنده و نومید از زندگی بود نزد هرون آمد و دلش میلرزید سلام کرد و جواب شنید و هرون باو گفت تو را بخدا در این نیمه شب دعائی کردی؟ فرمود آری گفت چه دعائی خواندی؟ فرمود تجدید وضوء کردم و چهار رکعت نماز خواندم و رو با آسمان نمودم و گفتم ای آقا مای مرا از دست هرون خلاص کن و از شر او؛ و دعائی که خوانده بود برایش ذکر کرد هرون گفت خدا دعایت را مستجاب کرده ای حاجب او را آزاد کن سپس سه خلعت باو داد و او را براسب مخصوص خود سوار کرد و احترام نمود و ندیم خود ساخت و گفت آن کلمات را بگوتا بنویسم و کاغذ و دوات خواست آن دعا را نوشت گوید او را آزاد کرد و به حاجب خود سپرد تا در خانه سلطنتی او را منزل داد و هر پنجشنبه بحضور آنحضرت شرفیاب میشود.

٤ - رسول خدا ص فرمود پس از شیر بریدن رضاعی نباشد ، در روزه پیوست بهم نیست ، پس از

تعرب بعد الهجرة ولا هجرة بعد الفتح ولا طلاق قبل نکاح ولا عتق قبل ملک ولا یمین لولد مع والده ولا لملوک مع مولاه ولا للمرأة مع زوجها ولا نذر فی معصية ولا یمین فی قطیعة

۵ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن عمير عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام عن ابيه عن جده قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من اراد التوسل الي وان يكون له عندى يد اشفع له بهايوم القيمة فليصل اهل بيتى ويدخل السرور عليهم

۶ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس قال حدثني ابي قال حدثني احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن علي عن ابيه عن جده قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من قال صلى الله على محمد وآله قال الله جل جلاله صلى الله عليك فليكثر من ذلك ومن قال صلى الله على محمد ولم يصل على آله لم يجدر يريح الجنة ويريحها توجد من مسيرة خمس مائة عام

۷ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي قال حدثني ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله قال حدثنا ابي عن علي بن النعمان عن فضل بن يونس عن عبدالله بن سنان قال قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام من قال كل يوم خمسا وعشرين مرة اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات والمسلمين و المسلمات كتب الله له بعدد كل مؤمن مضى وبعدد كل مؤمن بقى الى يوم القيمة حسنة ومحى عنه سيئة و رفع له درجة ۸ - وبهذا الاسناد عن احمد بن ابي عبدالله عن ابيه عن محمد بن سنان عن عمر بن يزيد قال سمعت ابا عبدالله الصادق عليه السلام يقول من قدم اربعين رجلا من اخوانه قبل ان

احتلام يتيمى نيست؛ يكرور سكوت ناشب روانيست، پس از هجرت تعرب نيست، پس از فتح مکه هجرت واجب نيست، پيش از ازدواج طلاق نيست پس از مالك شدن آزادي نيست، بي اذن پدر قسم فرزند درست نيست و نه بي اذن مولا قسم مملوك و نه بي اذن شوهر قسم زوجه و در معصيت نذري نيست و در قطع رحم یمین نيست.

۵ - رسول خدا ص فرمود هر که توسل بپراخواهد و خواهد دستی بر من داشته باشد که روز قيامت شفيع او باشم صلّه بخاندا نم دهد و آنها را شاد کند.

۶ - رسول خدا ص فرمود هر که صلوات بر محمد و آله فرستد خداي جل جلاله فرمايد بر تو باد صلوات خدا پس بسيار فرست و هر که صلوات بر محمد تنها فرستد و بر آتش نگويد بوي مشيت که از پناه ۶۰ سال راه دريافت شود نپويد.

۷ - امام صادق ع فرمود هر کس هر روز بيست و پنج بار گويد اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات والمسلمين و المسلمات خدا بشماره هر مؤمنی که در گذشته زنده باشد تا روز قيامت حسنه ای برايش نويسد و گناهی از او محو کند و درجه ای بالا برد.

۸ - امام صادق ع فرمود هر که چهل تن از برادران دينی خود را در دعا بر خود مقدم دارد برای آنان و

یدعو لنفسه استجیب له فیهم و فی نفسه

۹ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار (ره) عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن عيسى بن عبيد عن سليمان بن رشيد عن ابيه عن معاوية بن عمار قال ذكرت عند ابي عبد الله الصادق عليه السلام بعض الانبياء فصليت عليه فقال اذا ذكر احد من الانبياء فابدأ بالصلوة على محمد ثم عليه صلى الله على محمد وآله وعلى جميع الانبياء.

۱۰ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد قال حدثنا محمد بن ابي القسم عن محمد بن علي الصيرفي عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن ابي عبد الله الصادق عن ابيه عن جده (ع) قال بلغام سلمة زوجة النبي صلى الله عليه وآله ان مولى لها يتنقص (ينقص) علياً عليه السلام ورتناوله فارسلت اليه فلما ان صار اليها قالت له يا بني بلغني انك تتنقص (تنقص) علياً ورتناوله قال لها نعم يا اماء قالت افعد ثكلك امك حتى احديثك بحديث سمعته من رسول الله صلى الله عليه وآله ثم اختر لنفسك انا كنا عند رسول الله صلى الله عليه وآله تسع نساء وكانت ليلى ويومي من رسول الله صلى الله عليه وآله فدخل النبي صلى الله عليه وآله وهو متهلل اصابعه في اصابع علي و اضاعيدته عليه فقال يا ام سلمة اخرجي من البيت واخلية لنا فخرجت و اقبالات يتناجيان اسمع الكلام و ما ادرى ما يقولان حتى اذا قلت قد انتصف النهار فاتيت الباب فقلت ادخل يا رسول الله قال لا فكبوت كبوة شديدة مخافة ان يكون ردني من سخطة (سخطه) اونزل في شيء من السماء ثم لم البث ان اتيت الباب الثانية فقلت ادخل يا رسول الله قال لا فكبوت كبوة اشد من الاولى ثم لم البث حتى اتيت الباب الثالثة فقلت ادخل يا رسول الله فقال ادخل يا

خودش مستجاب شود.

۹ - معاوية بن عمار گفت نام یکی از پیغمبران را نزد امام صادق «ع» بردم و بسر او صلوات فرستادم، فرمود چون نام پیغمبری برده شد اول صلوات بر محمد فرست و سپس بر او و سایر انبیاء.

۱۰ - به ام سلمه زوجہ پیغمبر رسید کہ یکی از موالیانش بعلی بد میگوبد و او را کم می شمارد او را خواست و باو گفت فرزندانم بمن خبر رسیده کہ تو علی «ع» را کم می شماری و باو بد می گویی؟ گفت مادر جان آری، فرمود مادرت بهزایت بگریه بنشین تا حدیثی کہ از رسول خدا «ص» شنیدم برایت بگویم در کار خود نظری کن، مانہ زن بودیم در خانہ رسول خدا «ص» یک شب و روز نو بہ من بود کہ پیغمبر پنجہ در پنجہ علی و دست بر شانہ اوداشت وارد حجرہ من شد و فرمود از اطاق بیرون شو و ما را تنها گذار من بیرون رفتم و مشغول راز گفتن شدنہ همه آنہا را میشدیم و نمیفہمیدیم چه میگویند تا بنظرم روز نیمہ شد و آمدم پشت در و گفتم یا رسول الله اجازه ورود دادم؟ فرمود نہ و من یکہ سختی خوردم از ترس اینکہ از خشمش مرا رد کردہ باشد یا آہای در بارہ من نازل شدہ باشد درنگی کردم بار دوم پشت

ام سلمة فدخلت وعلی عليه السلام جاث بین یدیه و هو یقول فداک ابی و امی یا رسول الله اذا کان کذا و کذا فما تامرنی قال آمرک بالصبر تم اعاد علیه القول الثانية فامرہ بالصبر فاعاد علیه القول الثالثة فقال له یا علی یا اخی اذا کان ذاک منهم فسل سیفک وضعه علی عاتقک واضرب به قدما قدما حتی تلقانی و سیفک شاهر یقطر من دمائهم ثم التفت عليه السلام الی فقال لی والله ما هذه الکأبة یا ام سلمة قلت للذی کان من ردک لی یا رسول الله فقال لی والله ما رددتک من موجدة و انک لعلی خیر من الله ورسوله لکن اتیننی وجبرئیل عن یمیننی وعلی عن یساری وجبرئیل ینخبرنی بالاحداث التي تكون من بعدی و امرنی ان اوصی بذلك علیاً یا ام سلمه اسمعی و اشهدی هذا علی بن ابی طالب عليه السلام اخی فی الدنیا و اخی فی الآخرة یا ام سلمة اسمعی و اشهدی هذا علی بن ابی طالب وزیر فی الدنیا و وزیر فی الآخرة یا ام سلمة اسمعی و اشهدی هذا علی بن ابی طالب حامل لوالی فی الدنیا و حامل لوائی غداً فی القيمة یا ام سلمة اسمعی و اشهدی هذا علی بن ابی طالب وصی و خلیفتی من بعدی و قاضی عداتی و الذاید عن حوضی یا ام سلمة اسمعی و اشهدی هذا علی بن ابیطالب سید المسلمین و امام المتقین و قائد القر المحجلین و قاتل الناکثین و القاسطین و المارقین قلت یا رسول الله من الناکثون قال الذین یبایعونه بالمدينة و ینکثون بالبحرة قلت من القاسطون قال معاویة و اصحابه من اهل الشام قلت من المارقون قال اصحاب النهروان فقال مولی

در آمدم و اجازه ورود خواستم و فرمود نه بکه سخت تری خوردم و درنگی نکردم و برای بار سوم اجازه خواستم؛ رسول خدا فرمود ای ام سلمه وارد شو من وارد شدم علی برابر او زانو زده بود و عرض میکرد یا رسول الله پدر و مادرم قربانت چون چنین و چنان شود بمن چه دستوری میدهی؟ فرمود دستور صبر است دوباره پرسید فرمود صبر در باره سوم فرمود یا علی ای برادر چون چنین کنده شمشیر خود بکش و برشانه گذار و بزنی و پیشرو تا مرا بر خوری و شمشیرت از خونشان بچکد سپس رو بمن کرد و فرمود ای ام سلمه چرا افسرده ای؟ عرض کردم برای اینکه مرا رد کردید، فرمود بخاطر دلنگی از تو ردت نکردم تو در نظر خدا و رسولش نیکوئی ولی چون آمدی جبرئیل سمت راست من بود و علی سمت چپم و جبرئیل گزارش پیشامدهای پس از من را بمن میداد و بمن سفارش میکرد که آنها را بعلی وصیت کنم؛ ای ام سلمه بشنو و گواه باش که ابن علی بن ابیطالب ع وزیر منست در دنیا و وزیر منست در آخرت ای ام سلمه بشنو و گواه باش ابن علی بن ابیطالب پرچمدار منست در دنیا و پرچمدار منست در قیامت، ای ام سلمه بشنو و گواه باش ابن علی بن ابیطالب وصی و خلیفه من است پس از من و عمل کننده به وعده های من است و راننده نااهلان از حوض من است، ای ام سلمه بشنو و گواه باش ابن علی بن ابیطالب سید مسلمانان و امام متقیان و پیشوای دست و روسفیدان و کشنده ناکثان و قاسطان و مارقانست، گفتم یا رسول الله ناکثان کیانند؟ فرمود آنها که در مدینه بیعت کنند و در بصره بشکنند، گفتم قاسطان کیانند؟ فرمود معاویة و اصحاب شامی او، گفتم مارقان کیانند؟ فرمود اصحاب نهروان،

ام سلمة فرجت عنی فرج الله عنک والله لاسیبت علیا ابدا

۱۱ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوکل (رض) قال حدثنا علی بن الحسین السعد آبادی عن احمد بن ابی عبد الله البرقی عن ابیه عن محمد بن سنان عن ابی الجارود زیاد بن المنذر عن القاسم بن الولید عن شیخ من ثماله قال دخلت علی امرأة من تمیم عجوز کبیره وهی تحدث الناس فقلت لها یرحمک الله حدثیننی فی بعض فضایل امیر المؤمنین علی عليه السلام قال أحدثک وهذا شیخ کما تری بین یدی نائم فقلت لها ومن هذا فقالت ابو الحمراء خادم رسول الله صلى الله عليه وآله فجلست الیه فلما سمع حسی استوی جالساً فقال مه فقلت رحمک الله حدثنی بما رأیت من رسول الله صلى الله عليه وآله یصنع بعلی عليه السلام فان الله یسئلك عنه فقال علی الخبیر وقعت اما ما رأیت النبی صلى الله عليه وآله یصنعه بعلی عليه السلام فانه قال لی ذات یوم یا ابا الحمراء انطلق فادع لی مائة من العرب و خمسين رجلا من العجم وثلثین رجلا من القبط و عشرين رجلا من الحبشة فاتیت بهم فقام رسول الله صلى الله عليه وآله فصف العرب ثم صف العجم خلف العرب و صف القبط خلف العجم و صف الحبشة خلف القبط ثم قام فحمد الله و اثنی علیه و مجد الله بتمجید لم یسمع الخلیق بمثله ثم قال یا معشر العرب و العجم و القبط و الحبشة اقررتکم بشهادة ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و ان محمداً عبده و رسوله فقالوا نعم فقال اللهم اشهد حتی قالها ثلاثاً فقال فی الثلاثة اقررتکم بشهادة ان لا اله الا الله و انی محمد عبده و رسوله و ان علی بن ابیطالب امیر المؤمنین و ولی امرهم من بعدی فقالوا اللهم نعم فقال اللهم اشهد حتی قالها ثلاثاً

مولای ام سلمه گفت عقده دلمرا کشودی خدا بتو فرج دهد بخدا هرگز بعلی عليه السلام بدنکوبم.

۱۱ - شیخی از ثماله گوید وارد برزنی از تمیم شدم که بیرفرتوتی بود و بر مردم حدیث میگفت باو گفتم خدایت رحم کند بمن حدیثی از فضائل امیر المؤمنین بازگو، گفتم من برایت حدیث بگویم بالینکه این استاد نزد من حاضر است و میبینی خوا بیده است، گفتم این کیست؟ گفت ابو الحمراء خادم رسول خدا است، من نزد او نشستم و او سخنی مرا که شنید بر خاست نشست و گفت چیست؟ گفتم رحمک الله از آنچه دیدی رسول خدا صلى الله عليه وآله با علی میکرد بمن بازگو زیرا خدا از تو آنرا باز پرسى کند گفت بر مردم مطلقاً وارد شدی آنچه دیدم که رسول خدا صلى الله عليه وآله با علی میکرد یک روز بمن گفت ای ابو الحمراء برو و صد تن از عرب و پنجاه تن از عجم و سی تن از قبط و بیست تن از حبش را نزد من حاضر کن من آنها را آوردم، فرمود عرب را در صف کن و عجم را دنبال آنها صف کن و قبط را دنبال عجم و حبش را دنبال قبط سپس محمد صلى الله عليه وآله بر خاست حمد و ستایش حق کرد و خدا را بیسانی تمجید کرد که مردم مانند آن را نشنیده بودند.

سپس فرمود ای گروه عرب و عجم و قبط و حبش شما اعتراف کردید که نیست معبود حقی جز خدا بگانه است و شریک ندارد و محمد بنده و فرستاده اوست؛ گفتند آری، سه بار فرمود خدایا گواه باش در بار سوم فرمود شما اعتراف دارید که نیست معبود حقی جز خدا و محمد بنده و رسول خداست و علی بن ابیطالب

ثم قال لعلي عليه السلام يا ابا الحسن انطلق فائتني بصحيفة ودواة فدفعها الي علي بن ابي طالب وقال اكتب فقال وما كتب قال اكتب بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما اقرت به العرب والعجم والقبط والحبشة اقروا بشهادة ان لا اله الا الله وان محمدا عبده ورسوله وان علي بن ابي طالب امير المؤمنين وولي امرهم من بعدى ثم ختم الصحيفة و دفعها الي علي عليه السلام فما رأيتها الي الساعة فقلت رحمك الله زدني فقال نعم خرج علينا رسول الله صلى الله عليه وسلم يوم عرفة وهو آخذ بيد علي عليه السلام فقال يا معشر الخلائق ان الله تبارك وتعالى باهى بكم في هذا اليوم ليغفر لكم عامة ثم النفث الي علي عليه السلام فقال له و غفر لك يا علي خاصة وقال يا علي ادن مني فدنا منه فقال ان السعيد حق السعيد من احبك واطاعك وان الشقي كل الشقي من عاداك ونسب لك و ابغضك يا علي كذب من زعم انه يحبني و يبغضك يا علي من حاربك فقد حاربني ومن حاربني فقد حارب الله عز وجل يا علي من ابغضك فقد ابغضني ومن ابغضني فقد ابغض الله واتعس الله جده وادخله نار جهنم

المجلس الحادي والستون

يوم الجمعة لخمسة بقين من شهر ربيع الاخر من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

١ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)

قال حدثنا ابو زر يحيى بن زيد بن العباس بن الوليد البزاز (رض) بالكوفة قال حدثنا عمي علي

امير مؤمنان وولي امر است بعد از من گفتند بار خدا يا آري سه بار فرمود خدا يا گواه باش سپس فرمود اي علي برو و كاغذ و دواتي براي من بياور آرا گرفت و بدست علي ۴ داد و فرمود بنويس، عرض كرد چه بنويسم؟ فرمود بنويس اينست كه عرب و عجم و قبط و حبشه اعتراف دارند اعتراف دارند كه نيست معبود حقي جز خدا و محمد بنده و رسول او است و علي بن ابي طالب امير مؤمنانست و امام بعد از من، سپس آن عهد نامه را مهر كرد و بعلی سپرد و تا كنون آنرا نديدم؟ گفتم خدايت رحمت كند بيفرا براي من، گفت روز عرفه رسول خدا بيرون آمد و دست علي را بدست داشت و فرمود اي گروه خلاق براستي خدای تبارك و تعالی امروز بشما مباحات ميكند كه همه شمارا بيا مرزد سپس رو بعلی كرد و فرمود تورا بالخصوص بيا مرزد و فرمود اي علي ۴ نزديك من آي نزديك اورفت و ببينم فرمود حق سعادت را كسي دارد كه تورا دوست دارد و اطاعت كند و همه شقاوت از آن كسي است كه تورا دشمن دارد و برابر تو بايستد و بغض تورا داشته باشد اي علي دروغ گفت كسيكه گمان برد مرا دوست و دشمن تو است اي علي هر كه با تو جنگند بامن جنگيده و هر كه بامن جنگند با خدا جنگيده اي علي هر كه تورا دشمن دارد مرا دشمن داشته هر كه مرا دشمن دشمن دارد خدا را دشمن داشته و خدا او را بخت بر گشته كند و بدو زخ برد.

مجلس شصت و يكم = جمعه پنجم روز از ماه ربيع الاخر ۳۸ مانده

١- رسول خدا ص فرمود اي فاطمه براستي خدای تبارك و تعالی از خشم تو خشم كند و بخشنود و بت

بن العباس قال حدثنا علي بن المنذر قال حدثنا عبدالله بن سالم عن حسين بن زيد عن علي بن عمر بن علي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن علي بن الحسين عن الحسين بن علي عن علي بن ابي طالب عليه السلام عن رسول الله صلى الله عليه وآله انه قال يا فاطمة ان الله تبارك وتعالى ليغضب لغضبك ويرضى لرضائك قال فجاها صندل فقال لجعفر بن محمد عليه السلام يا ابا عبدالله ان هؤلاء الشباب يجيئوننا عنك باحاديث منكورة فقال له جعفر عليه السلام وما ذاك يا صندل قال جائنا عنك انك حدثتهم ان الله يغضب لغضب فاطمة ويرضى لرضاها قال فقال جعفر عليه السلام يا صندل الستم رويم فيما تروون ان الله تبارك وتعالى ليغضب لغضب عبده المؤمن ويرضى لرضاها قال بلى قال فما تنكرون ان تكون فاطمة (ع) مؤمنة يغضب الله لغضبها ويرضى لرضاها قال فقال الله اعلم حيث يجعل رسالته

۲ - حدثنا ابو الحسن علي بن الحسن بن شقير بن يعقوب بن الحرث بن ابراهيم الهمداني في منزله بالكوفة قال حدثنا ابو عبدالله جعفر بن احمد بن يوسف الازدي قال حدثنا علي بن بزرج الخياط قال حدثنا عمرو بن اليسع عن عبدالله بن اليسع عن عبدالله بن سنان عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد قال اتى رسول الله صلى الله عليه وآله فقيل له ان سعد بن معاذ قدمنا فقام رسول الله صلى الله عليه وآله وقام اصحابه معه فامر بغسل سعد وهو قائم على عضادة الباب فلما ان حنط وكفن وحمل على سريره تبعه رسول الله صلى الله عليه وآله بالاحذاء والارداء ثم كان يأخذ يمنة السرير مررة ويسرة السرير مررة حتى انتهى به الى القبر فنزل رسول الله صلى الله عليه وآله حتى لحدته وسوى اللبن عليه وجعل يقول ناولوني حجرا ناولوني ترابا رطبا يسد به ما بين اللبن فلما ان فرغ وحنثا التراب عليه وسوى قبره قال رسول الله صلى الله عليه وآله

خشود شود راوی حدیث گوید صندل آمد و با امام ششم عرض کرد یا ابا عبدالله این جوانان از قول شما احادیث ناستوده ای برای ما نقل کنند، فرمود چه حدیثی؟ گفت از قول شما گویند خدا بخشم فاطمه خشم کند و برضای او راضی شود امام ششم فرمود ای صندل مگر در ضمن روایات شما نیست که خدای تبارک و تعالی بخشم بنده مؤمن خود خشم کند و بخشودیش خشود شود؟ فرمود چرا گفت تو منگری که فاطمه مؤمنه است و خدا بخشم او خشم کند و بخشودیش خشود شود؟ گفت خدا دانا تر است که رسالت خود را بکه عطا کند.

۲- برسول خدا خبر رسید که سعد بن معاذ مرده آنحضرت با اصحاب خود آمدند و دستور داد سعد را غسل دهند و خود بردار ایستاد و چون حنوط و کفنش کردند و تابوتش برداشتند رسول خدا بی کفش و رداء او را تشییع کرد و گاهی سمت تابوتش را میگرفت و گاهی سمت چپ آنرا بگورش رسانید و خود میان گور او رفت لحدش را درست کرد و خشت بر او چیده میفرمود سنک بن دهید و گل بدهید و میان خشتها را گل میزد و چون تمام شد و خاک بر او ریخت و قبرش را ساخت رسول خدا فرمود من میدانم کهنه میشود و کهنگی با وسرایت میکند ولی خدا دوست دارد هر که عمل نماید و محکمش

انی لاعلم انه سبیلی ویصل البلی الیه ولكن الله یحب عبدا اذا عمل عملا احکمه فلما ان سوی التربة علیه قالت ام سعد یا سعد هنیئا لك الجنة فقال رسول الله ﷺ یا ام سعد مه لاتجزمی علی ربك فان سعدا قد اصابته ضمة قال فرجع رسول الله ﷺ ورجع الناس فقالوا له یا رسول الله لقد راینک صنعت علی سعد ما لم تصنعه علی احد انک تبعت جنازته بلا رداء ولا حذاء فقال ﷺ ان الملكة كانت بلا رداء ولا حذاء فتأسیت بها قالوا وکنت تأخذ یمنة السریر مرة ویسرة السریر مرة قال کانت یدی فی ید جبرئیل آخذ حیث یأخذ قالوا امرت بغسله وصلیت علی جنازته ولحدته فی قبره ثم قلت ان سعدا قد اصابته ضمة قال فقال نعم انه کان فی خلقه مع اهله سوء

۳- حدثنا محمد بن احمد بن علی بن اسد الاسدی بالری فی رجب سنة سبع واربعم و ثلاث مائة قال حدثنا عبدالله بن سلیمان و عبدالله بن محمد الوهبی و احمد بن عمیر و محمد بن ابویوب قالوا حدثنا عبدالله بن هانی بن عبدالرحمن قال حدثنا ابي عن عمه ابراهیم عن ام الدرداء عن ابي الدرداء قال قال رسول الله ﷺ من اصبح معافی فی جسده آمن فی سربه عنده قوت یومه فکانما خیرت له دنیا یا بن جمشیم یکفیک منها ماسد جوعتک و واری عورتک فان ینک بیت ینک فذاک وان تکن دابة تر کبها فینخ بیخ و الا فالخبز و ماء الجر و ما بعد ذلك حساب علیک او عذاب .

۴ - حدثنا محمد بن علی بن الفضل الکوفی فی مسجد امیر المؤمنین علیاً بالكوفة قال حدثنا محمد بن جعفر المعروف بابن التبان قال حدثنا محمد بن القاسم النهمی قال حدثنا محمد بن عبد الوهاب

نماید چون از قبرش برداختند مادر سعد برخاست و گفت ای سعد بر تو گوارا باد بهشت رسول خدا فرمود ای مادر سعد آرام باش و با پروردگارت قطع مکن زیرا سعد گرفتار فشار قبر شد گوید رسول خدا ص بر گشت و مردم برگشتند و بآنحضرت گفتند یا رسول الله مادیدیم با سعد آن کردی که با احدی نکردی تو بی رداء و کفش دنباله جنازه اش را رفتی فرمود فرشته ها بی ردا و پای برهنه دنبال او بودند و من بآنها تاسی کردم، گفتند راست و چه تابوتش را گرفتی؟ فرمود دستم بدست جبرئیل بود و هر جا را میگرفت میگرفتم، گفتند تو دستور غسلش را دادی و برای نماز خواندی و او را بدست خود در گود نهادی و باز هم فرمودی که سعد فشار قبر دارد؟ فرمود آری با خاندان خود بد اخلاقی میکرد .

۳- رسول خدا ص بایبی رداء فرمود هر که صبح کند تندرست و آسوده و خوراک آنروز را دارد گویا همه دنباله او دادند ؛ ای پسر جمشیم بس است از دنیا تو را آنچه رفع گرسنگی تو کند و عورت را بیوشد و اگر خانه هم داشته باشی که در آن چا کنی چه خوب است و اگر مرکب سواری هم داشته باشی به به و گرنه همان نان و کوزه ای آب و بیش از آن حسابش بر تو است یا عذابش .

۴- هر روز بی خارجه گوید امام صادق ع بمن فرمود از منزلت نامسجد کوفه چه اندازه است ؟

قال حدثنا ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا توبة بن الخليل قال سمعت محمد بن الحسن يقول حدثنا هرون بن خارجة قال قال لي الصادق جعفر بن محمد (ع) كم بين منزلك وبين مسجد الكوفة فاخبرته فقال ما بقي ملك مقرب ولا نبي مرسل ولا عبد صالح دخل الكوفة الا وقد صلى فيه وان رسول الله ﷺ مرّ به ليلة اسرى به فاستأذن له الملك فصلى فيه ركعتين والصلوة الفريضة فيه الف صلوة والنافلة فيه خمسمائة صلوة والجلوس فيه من غير تلاوة قرآن عبادة فائمه ولو زحفاً .

۵ - حدثنا محمد بن احمد بن ابراهيم الليثي قال حدثنا عبد الله بن محمد بن عبد العزيز البغوي قال حدثنا علي بن الجعد قال اخبرنا شعبه قال حدثنا الحكم قال سمعت ابن ابي ليلى يقول لقيت كعب بن عجرة فقال الا هدي لك هدية ان رسول الله ﷺ خرج علينا فقلنا يا رسول الله قد علمتنا كيف السلام عليك فكيف الصلوة عليك قال قالوا اللهم صل على محمد كما صليت على ابراهيم انك حميد مجيد وبارك على آل محمد كما باركت على آل ابراهيم انك حميد مجيد .

۶ - حدثنا الحسن بن عبد الله بن سعيد بن الحسن بن اسمعيل بن حكيم العسكري قال حدثنا عبد الله بن محمد بن عبد الكريم قال حدثنا محمد بن عبد الرحمن البرقي قال حدثنا عمرو بن ابي سلمة قال قرأت على ابي عمر الصنعائي عن العلاء بن عبد الرحمن عن ابيه عن ابي هريرة ان رسول الله ﷺ قال رب اشعث اغبر ذي طمرين مدقع بالابواب لواقسم على الله لا يبره .

۷ - حدثنا الحسن بن عبد الله بن سعيد قال حدثنا محمد بن احمد بن حمدان بن المغيرة القشيري قال حدثنا ابو الحريش احمد بن عيسى الكلابي قال حدثنا موسى بن اسمعيل بن

باو گزارش دادم؛ فرمود فرشته مقرب و پیغمبر مرسل و بنده نیکی که داخل کوفه شده باشد نماز ندهد مگر آنکه در آن نماز خوانده، رسول خدا در شب هجرت بر آن گذر دادند و فرشته ای برای آن حضرت اجازه خواست و دو رکعت نماز در آن خواند، نماز واجب در آن برابر هزار نماز است و نافله برابر پانصد، نشستن در آن بی تلاوت قرآن هم عبادت است و اگر چه خود را بر زمین بکشی بآن برو .

۵ - ابن ابي ليلى گوید کعب بن عجره بمن گفت نیتخواهی هدیه ای بشویدم، براستی رسول خدا ص نزد ما بیرون آمد و گفتیم یا رسول الله ما دانستیم که چگونه بر تو درود فرستیم بفرما که صلوات بر تو چگونه است؟ فرمود بگوئید اللهم صل على محمد كما صليت على ابراهيم انك حميد مجيد وبارك على آل محمد كما باركت على آل ابراهيم انك حميد مجيد .

۶ - رسول خدا ص فرمود ما ژولیده ژنده پوش دوره گردی که اگر خدا را قسم دهد اجابت کند او را .

۷ - علی ع فرمود شنیدم رسول خدا در تفسیر آیه هل جزاء الا احسان الا احسان (در سوره

موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام سنة خمسین و مائین قال حدثنی ابی عن ابیه عن جده جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه عن علی بن ابیطالب علیه السلام فی قول الله عزوجل هل جزاء الا احسان الا احسان قال سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله یقول ان الله عزوجل قال ما جزاء من انعمت علیه بالتوحید الا الجنة .

۸ - حدثنا جعفر بن الحسن (رض) قال حدثنا محمد بن جعفر بن بطة قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن ابیه عن محمد بن سنان عن عبدالله بن مسكان عن ابی عبد الله الصادق (ع) قال ان احق الناس بان يتمنی للناس الغنی البخلاء لان الناس اذا استغنوا كفوا عن اموالهم و ان احق الناس بان يتمنی للناس الصلاح اهل العیوب لان الناس اذا صلحوا كفوا عن تتبع عیوبهم و ان احق الناس بان يتمنی للناس الحلم اهل السفه الذين يحتاجون ان یعفی عن سفههم فاصیح اهل البخل يتمنون فقر الناس و اصبح اهل العیوب يتمنون معائب الناس و اصبح اهل السفه يتمنون سفه النام ، و فی الفقر الحاجة الى البخیل و فی الفساد طلب عورة اهل العیوب و فی السفه المكافات بالذنوب .

۹ - حدثنا احمد بن هرون الغامی (رض) قال حدثنا محمد بن جعفر بن بطة قال حدثنا احمد بن اسحق بن سعد عن بكر بن محمد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین (ع) الناس فی الجمعة علی ثلاثة منازل رجل شهدها بانصت وسكون قبل الامام و ذاك كفارة لذنوبه من الجمعة الى الجمعة الثانية و زیادة ثلاثة ايام لقول الله عز وجل من جاء بالحسنة فله عشر امثالها

الرحمن) میفرمود براستی خدای عزوجل فرموده چیست پاداش کسیکه نعمت بگانه پرستی باو دادمی؟ جز بهشت.

۸ - امام صادق (ع) فرمود سزاوارتر کسیکه آرزوی توانگری مردم کند بخیلانند زیرا چون مردم توانگر شوند دست از مالشان باز دارند سزاوارتر کسیکه برای مردم آرزوی خوبی کنند معیوبانند زیرا چون مردم خوب باشند چشم از عیوبشان بازدارند و سزاوارتر کسیکه آرزوی بردباری مردم کنند سفیهانند که محتاجند مردم از آنها در گذرند ولی وضع چنین شده که بخیلان آرزوی فقر مردم دارند و معیوبان آرزوی عیب در مردم دارند و سفیهان آرزوی سفاهت مردم دارند . با اینکه فقر نیاز به بخیل آرد و فساد مایه عیب جوئی از معیوبانست و سفاهت سبب کیفر گنهکاران:

۹ - امیر المؤمنین (ع) فرمود حاضران در نماز جمعه سه طبقه اند اول آنها که با تواضع آرامش پیش از امام حاضر شوند و نماز جمعه کفار گناهانشان باشد تا جمعه دیگر و باضافه سه روز چون خدا فرماید (انعام-۱۶۰) هر که حسنه آرد ده برابر آن دارد، دوم مردیکه با جنجال و تملق و دلتنگی حاضران

و رجل شهدها بلغطو ملق وقلق فذلك حظه ورجل شهدها والامام ينخطب فقام يصلي فقد اخطأ السنة وذاك ممن اذا سئل الله عز وجل ان شاء اعطاء وان شاء حرمة .

۱۰ - حدثنا محمد بن بكران النقاش (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني مولى بني هاشم قال حدثني عبيد بن حمدون الرواسي قال حدثنا حسين بن نصر عن ابيه عن عمرو بن شمر عن جابر عن ابي جعفر الباقر (ع) عن علي بن الحسين عن الحسين بن علي عن علي بن ابي طالب عليه السلام قال شكوت الى رسول الله صلى الله عليه وآله ديناً كان علي فقال يا علي قل اللهم اغثنى بحلالك عن حرامك و بفضلك عن سواك فلو كان عليك مثل صبير ديناً قضي الله عنك وصبير جبل باليمن ليس باليمن جبل اجل ولا اعظم منه .

۱۱ - حدثنا محمد بن احمد بن ابراهيم الليثي قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني (رض) قال حدثنا يعقوب بن يوسف بن زياد قال حدثنا احمد بن حماد عن عمرو بن شمر عن جابر عن ابي جعفر الباقر (ع) عن علي بن الحسين عن الحسين بن علي عن علي بن ابي طالب (ح) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله انا مدينة الحكمة و هي الجنة و انت يا علي بابها فكيف يهتدى المهتدي الى الجنة ولا يهتدى اليها الا من بابها .

۱۲ - حدثنا الحسين بن يحيى بن ضريس البجلي (رض) قال حدثنا ابي قال حدثنا ابو عوانة قال حدثنا ابي قال حدثنا عبدالله بن مسلمة القعنبی قال حدثنا عبدالله بن لهيعة عن محمد بن عبد الرحمن بن عروة بن الزبير عن ابيه عن جده قال وقع رجل في علي بن ابي طالب بمحضر من عمر بن الخطاب فقال له عمر تعرف صاحب هذا القبر محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب وعلي بن ابي طالب بن عبدالمطلب لا تذكرن علياً الا بخير فانك ان تنقصته آذيت هذا في قبره .

شود این هم گناهش ریخته شود، سوم سردی که در حال خطبه امام آید که خلاف سنة رفت و از آن‌ها است که چون از خدا در خواست کند و اگر خواهد باو عطا کند و اگر خواهد معرومش سازد.

۱۰ - علی بن ابي طالب ع فرمود بر رسول خدا از وامي شکایت کردم فرمود «بگو اللهم اغثنی بحلالک عن حرامک و بفضلك عن سواک» اگر باندازه کوه صبير قرض داشته باشی خدا ادا کند و صبير بزرگترین کوه یمین است.

۱۱ - علی بن ابي طالب ع فرمود رسول خدا ص فرمود من شهر حکمتی که بهشت است و توای علی در آنی و چگونه کسی ده بهشت برد جز از درش.

۱۲ - عروة بن زبير از جده نقل کند که مردی در حضور عمر بن علی بد گفته عمر باو گفت صاحب این قبر را میشناسی محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب است و علی پسر ابي طالب بن عبدالمطلب است جز بنیکی نام علی

۱۳ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس ره قال حدثنا ابي قال حدثني محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن ابي داود المسترق و اسمه سليمان بن سفيان قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) يقوم الناس عن فرشهم علي ثلثة اصناف فصنف له ولا عليه وصنف عليه ولا له و صنف لا عليه ولا له فاما الصنف الذي له ولا عليه فهو الذي يقوم من مقامه (مقامه) و يتوضؤ و يصلي و يذكر الله عز وجل والصنف الذي عليه لا له فهو الذي لم يزل في معصية الله حتى نام فذاك الذي عليه لاله والصنف الذي لا له ولا عليه فهو الذي لا يزال نائماً حتى يصبح فذاك لاله ولا عليه .

۱۴ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى المطار (ره) قال حدثنا ابي قال حدثني محمد بن عبد الجبار عن الحسن بن علي بن ابي حمزة قال اخبرني داود بن كثير الرقي قال سمعت ابا عبد الله الصادق (ع) يقول من احب ان يخفف الله عز وجل عنه سكرات الموت فليكن لقربته وصولاً و بوالديه باراً فاذا كان كذلك هون الله عليه سكرات الموت ولم يصبه في حياته فقر ابداً .

۱۵ - وبهذا الاسناد عن الحسن بن علي بن ابي حمزة عن علي بن ميمون الصايغ قال سمعت ابا عبد الله الصادق يقول من اراد ان يدخله الله عز وجل في رحمة و يسكنه جنته فليحسن خلقه وليعط النصفه من نفسه وليرحم اليتيم وليعن الضعيف وليتواضع لله الذي خلقه .

۱۶ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن ابراهيم بن عبد الحميد عن سعد الاسكاف عن الاصمغ بن نباته عن علي عليه السلام انه كان يقول من اختلف الى المسجد اصاب احدي الثمان اخوا

رامبر که اگر او را عیب کنی اینرا در قبرش آزار کردی .

۱۳ - امام صادق (ع) فرمود مردمی که از بستر خود برخیزند سه دسته اند دسته ای سودمند و بی زیان دسته ای زیانمند و بی سود و دسته ای بی سود و بی زیان دسته سودمند بی زیان آنکه از خواب برخیزد و وضوء سازد و نماز بخواند و ذکر خدا گوید آن دسته که بمعصیت گذرانند تا بخوابند زیانمند و بی سود و آن دسته که تا صبح بخوابند نه سود بر ندونه زیان .

۱۴ - امام صادق (ع) فرمود هر که دوست دارد خدا سختیهای جانکندن را بر او آسان کند باید صله رحم کند و پیدر و مادرش نیکی کند چون چنین باشد خدا جانکندن را بر او آسان کند و در زندگی دچار پریشانی و فقر نشود .

۱۵ - فرمود هر که خواهد خدایش در رحمت خود در آورد و ببهشتش برده شود و با انصاف باشد نسبت بخود و یتیم نواز و ضعیف پرور و متواضع برای خدا باشد .

۱۶ - هلی (ع) فرمود هر که بمسجد رود یکی از هشت فائده ببرد: برادری دینی یا دانشی تازه

مستغاداً فی اللہ او علماً مستطراً فاو آیه محکمة اور حمة منظره او کلمه ترده عن ردى او يسمع کلمه تدله على هدى او يترك ذنبا خشية او حياءً .

۱۷- حدثنا ابى ره قال حدثنا على بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن حماد بن عيسى عن حريز بن عبد الله عن زرارة بن اعين قال قال ابو جعفر (ع) انما فرض الله عز وجل على الناس من الجمعة الى الجمعة خمسا وثلثين صلوة فيها صلوة واحدة فرضها الله فى جماعة وهى الجمعة و وضعها عن تسعة عن الصغير والكبير والمجنون والمسافر والعبد والمرأة والمريض والاعمى ومن كان على رأس فرسخين .

۱۸- و بهذا الاسناد قال قال ابو جعفر الباقر (ع) القنوت فى الوتر كقنوتك يوم الجمعة تقول فى دعاء القنوت اللهم تم نورك فهديت فلك الحمد ربنا وبسطت يدك فاعطيت فلك الحمد ربنا وعظم حلمك فعفوت فلك الحمد ربنا وجهك اكرم الوجوه وجهتك خير الجهات وعطيتك افضل العطايا واهناها تطاع ربنا فتشكر و تعصى ربنا فتغفر لمن شئت تجيب المضطر وتكشف الضر وتشفى السقيم وتنجي من الكرب العظيم لا يجزى بالائك احد ولا يحصى نعمائك قول قائل اللهم اليك رفعت الابصار و نقلت الاقدام ومدت الاعناق و رفعت الايدي ودعيت باللسن و تحوكم اليك فى الاعمال ربنا اغفر لنا وارحمنا و افتح بيننا و بين خلقك بالحق و انت خير الفاتحين اللهم اليك نشكو غيبة نبينا وشدة الزمان علينا و وقوع الفتن (الفتنة) وتظاهر الاعداء وكثرة عدونا و قلة عدونا فافرج ذلك يارب بفتح منك تعجله ونصر منك تعزه وامام عدل تظهمه

يا آبه محكم يارحمتيكه انتظار ميرود يا سخنيكه اورا از هلاكت بر گرداند ويا كلمة دليل بر هدايت يا آنكه گناهيرا ترك كند براى ترس يا شرم .

۱۷- امام پنجم ع فرمود همانا خدای عزوجل از جمعه تا جمعه ديگر سى و پنج نماز بر مردم فرض کرده است كه يك نمازش واجب کرده بجماعت باشد و آن نماز جمعه است كه نه صنف را از آن معاف کرده : كودك و پيرمرد و ديوانه و بنده و زن و بیمار و كور و هر كه دو فرسخ و زياده دور است .

۱۸- فرمود قنوت و ترمانند قنوت نماز جمعه است در دعای قنوت ميخواني :

اللهم تم نورك فهديت فلك الحمد ربنا وجهك اكرم الوجوه وجهتك خير الجهات وعطيتك افضل العطايا واهناها تطاع ربنا فتشكر و تعصى ربنا فتغفر لمن شئت تجيب المضطر و تكشف الضر و تشفى السقم و تنجي من الكرب العظيم لا يجزى بالائك احد ولا يحصى نعمائك قول قائل اللهم اليك رفعت الابصار و نقلت الاقدام ومدت الاعناق و رفعت الايدي ودعيت باللسن و تحوكم اليك فى الاعمال ربنا اغفر لنا وارحمنا و افتح بيننا و بين خلقك بالحق و انت خير الفاتحين اللهم اليك بشكو غيبة نبينا و شدة الزمان علينا و وقوع الفتن و تظاهر الاعداء و كثرة عدونا و قلة عدونا فافرج ذلك يارب بفتح منك

إله الحق رب العالمين، ثم تقول في قنوت الوتر بعد هذا استغفر الله واتوب إليه سبعين مرة وتعود بالله من النار كثيراً وتقول في دبر الوتر بعد التسليم سبحان ربي الملك القدوس العزيز الحكيم ثلث مرات الحمد لرب الصباح الحمد لخالق الاصباح ثلث مرات.

۱۹ - هدهنا محمد بن علي ماجيلويه (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الأشعري عن موسى بن جعفر البغدادي عن علي بن معبد عن بندار بن حماد عن عبد الله بن فضالة عن أبي عبد الله أو أبي جعفر (ع) قال سمعته يقول إذا بلغ الغلام ثلاث سنين يقال له سبع مرات قل لا إله إلا الله ثم يترك حتى يتم له ثلاث سنين وسبعة أشهر وعشرون يوماً فيقال له قل محمد رسول الله سبع مرات و يترك حتى يتم له أربع سنين ثم يقال له سبع مرات قل صلى الله على محمد وآله ثم يترك حتى يتم له خمس سنين ثم يقال له ايها يمينك و ايها شمالك فإذا عرف ذلك حول وجهه الى القبلة و يقال لها اسجد ثم يترك حتى يتم له ست سنين فإذا تم له ست سنين صلى وعلم الركوع والسجود حتى يتم له سبع سنين فإذا تم سبع سنين قيل لها غسل وجهك وكفيك فإذا غسلها قيل له صل ثم يترك حتى يتم له تسع سنين فإذا تم تسع سنين الوضوء وضرب عليه وأمر بالصلوة وضرب عليها فإذا تعلم الوضوء والصلوة غفر الله لوالديه انشاء الله تعالى.

تعجله ونصر منك تمزه وامام عدل تظهره إله الحق رب العالمين».

در قنوت و ترپس اذ این دعا هفتاد بار میگوئی استغفر الله و اتوب الیه و بسیار بخدا از دوزخ پناه میبری و بعد از سلام نماز سه بار میگوئی سبحان ربي الملك القدوس العزيز الحكيم و سه بار الحمد الرب الصباح الحمد لخالق الاصباح.

۱۹ - عبد الله بن فضاله گوید از امام پنجم باشم شنیدم میفرمود چون پسر بچه سه سالش شد باو هفت بار تلقین کنند لا اله الا الله و اورا واگذارند تا سه سال و هفت ماه و ده روز و باو تلقین کنند محمد رسول الله هفت بار و اورا گذارند تا چهار ساله شود و هفت بار صلی الله علی محمد باو تلقین کنند و اورا واگذارند تا پنج ساله شود و او پرسند کدام دست راست تو است و کدام چپ چون آنرا بدانند بسوی قبله اش وادارند و باو گویند سجده کند و اورا واگذارند تا شش ساله شود و چون شش سالش تمام شود بنمازش وادارند و رکوع و سجود باو آموزشند و نگذارند تا هفت سالش تمام شود و سپس باو گویند روی و دستت را بشوی و چون شست بگذارند نه سالش تمام شود و پس از تمام نه سال وضوء باو آموزشند و اگر مسامحه کند اورا برای یاد گرفتن آن بزنند و دست و نمازش دهند و برای آن اورا بزنند و چون وضوء و نماز آموخت خدا اورا و پدر و مادرش را بپارزد انشاء الله تعالى.

المجلس الثاني والستون

يوم الثلاثاء سلخ شهر ربيع الاخر من سنة ثمان رستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ العقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي ره قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سهل بن زياد الادمي عن هرون بن مسلم عن محمد بن ابي عمير عن علي بن اسمعيل قال اخبرني ابو اسامة الشحام قال سمعت ابا عبد الله الصادق (ع) يقول من اخر المغرب حتى تشتبك النجوم من غير علة فانا الى الله منه بري .

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن عيسى بن عبيد عن عبيد الله بن عبد الله الدهقان عن درست بن ابي منصور عن عبد الله بن سنان قال قال الصادق جعفر بن محمد لا تتخللوا بعود الريحان ولا بقضيب الرمان فانهما يهيجان عرق الجذام .

۳ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن حمزة بن حمران قال دخلت الى الصادق (ع) جعفر بن محمد (ع) فقال لي يا حمزة من اين اقبلت قلت من الكوفة قال فبكي (ع) حتى بليت دموعه لحينه فقلت له يا بن رسول الله مالك اكثرت البكاء فقال ذكرت عمي زيد او ما صنع به فبكيت فقلت له وما الذي ذكرت منه فقال ذكرت مقتله وقد اصاب جبينه سهم فجاءه ابنه يحيى فانكب عليه و قال له ابشر يا ابتاه فانك ترد على رسول الله وعلى و فاطمة والحسن والحسين صلوات الله عليهم

مجلس شصت و دو - سه شنبه سلخ ربيع الاخر ۳۸

۱ - امام صادق (ع) فرمود هر که نماز مغرب را بی جهت پس اندازد تا ستاره همه درهم نمود شوند من از او بغض ایزارم .

۲ - فرمود بسا چوب ریحان و شاخه انار خلال نکنید که برگ خوره را تعریک میکنند .
 ۳ - حمزه بن حمران کوید خدمت امام صادق (ع) رسیدم فرمود حمزه از کجا آمدی؟ گفتم از کوفه گریست تا ریش از اشکش تر شد عرض کردم یا بن رسول الله چرا اینقدر گریستی فرمود بیاد همویم زید افتادم و آنچه باو کردند آمدم و گریستم، عرض کردم چه وضع اورا یاد کردند؟ فرمود وضع کشتن اورا که تیری پیشانیش رسید و پسرش یعنی آمد و خود را بروی او انداخت و گفت ای پدر مژده گیر که بر رسول خدا و علی و فاطمه و حسن و حسین وارد میشود، فرمود آری پسر جانم آهنگری آوردند و آن تیر را از پیشانیش بیرون کشید و جانش با آن برآمد اورا آوردند در تهجوی آب بستانی دفن کردند

قال اجل يا بنى ثم دعى بحداد فمزع السهم من جبينه فكانت نفسه معه فجىء به الى ساقية تجرى عند بستان زايدة فحفر له فيها و دفن و اجرى عليه الماء و كان معهم غلام سندي لبعضهم فذهب الى يوسف بن عمر من الغد فاخبره بدقتهم اياه فاخرجه يوسف بن عمر فصلبه في الكناسة اربع سنين ثم امر به فاحرق بالنار و ذرى في الرياح فلعن الله قاتله و خاذله و الى الله جل اسمه ا شكرو ما نزل بنا اهل بيت نبيه بعد موته و به نستعين على عدونا و هو خير مستعان.

۴ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال حدثنا الحسن بن القاسم قراءة قال حدثنا علي بن ابراهيم بن المعلى قال حدثنا ابو عبدالله محمد بن خالد قال حدثنا عبدالله بن بكر المرادي عن موسى بن جعفر عن ابيه عن جده عن علي بن الحسين (ع) قال بينا امير المؤمنين عليه السلام ذات يوم جالس مع اصحابه يعيبيهم للحرب اذا تاه شيخ عليه شعبة السفر فقال اين امير المؤمنين عليه السلام فقيل هو ذا فسلم عليه ثم قال يا امير المؤمنين اني اتيتك من ناحية الشام و انا شيخ كبير قد سمعت فيك من الفضل ما لا احصى و اني اظنك ستغتال فعلمني مما علمك الله قال نعم يا شيخ من اعتدل يوماء فهو مغبون و من كانت الدنيا همته اشتدت حسرته عند فراقها و من كان غده شرب يومه فهو محروم و من لم يبالي بمارزه من آخرته اذا سلمت له دنياه فهو هالك و من لم يتعاهد النقص من نفسه غلب عليه الهوى و من كان في نقص فالموت خير له يا شيخ ان الدنيا خضرة حلوة و لها اهل و ان الاخرة لها اهل ظلفت انفسهم عن مفاخرة اهل الدنيا لا يتنافسون في الدنيا ولا يفرحون بغضارتها

و آب برآن جوي بستند ولي غلام سندي جاسوس با آنها بود، فردا نزد يوسف بن عمر رفت و او را از مدفن او خبر کرد و يوسف بن عمر او را بر آورد و در کناسه بدارزد و چهار سال بالای دار مانند و سپس دستور دادند او را سوختند و خاکسترش را بیاد دادند خدا لعنت کند قاتل و خاذل او را و بغدادا شکوه کنم از آنچه بما خانواده پیغمبرش پس از او رسید و از او یاری خواهم که بهتر یار است.

۴- علی بن العسین (ع) فرمود در این میان که روزی امیر مؤمنان با اصحابش نشسته بود و آنها را برای نبرد صف بندی میکرد پیره مردیکه رنج سفر در او نمودار بود خدمت او آمد و گفت یا امیر المؤمنین من از سوی شام نزد تو آمدم پیری سالخورده ام و بی شمار فضل تو را شنیدم و بگمانم تررت کنند از آنچه خدایه و آموخته مرا بیاموز، فرمود آری ای شیخ هر که دوروش برابر باشد مغبونست و هر که دنیا همت او باشد هنگام مرگ سخت افسوس خورد و هر که فردایش بدتر از دیروز است محرومست هر که با تامین دنیايش غم آخرت ندارد هلاکست و هر که کمی خود را و انرسد هوس براو چیره شود و هر که در کاستی است مرگ او بهتر است.

ای شیخ دنیا خرم و شیرین است و اهلی دارد و آخرت هم اهلی دارد که از مفاخره با دنیا داران

ولا یحزنون لبؤسها یا شیخ من خاف البیات قل نومہ ما اسرع اللیالی والایام فی عمر العبد فاخزن لسانک وعد کلامک یقل کلامک الابخیر یا شیخ ارض للناس ما ترضی لنفسک و ائت الی الناس ما تحب ان یؤتی الیک ثم اقبل علی اصحابہ فقال ایہا الناس اما ترون الی اهل الدنیا یمسون ویصبحون علی احوال شتی فبین صریح یتلوی و بین عاید و معود و آخر بنفسه یجود و آخر لایرجی و آخر مسجی و طالب الدنیا و الموت یطلبه و غافل و لیس بمنقول عنه و علی اثر الماضي یصیر الباقی فقال له زید بن صوحان العبدی یا امیر المؤمنین ای سلطان اغلب و اقوی قال الهوی قال فای ذل اذل قال قال الحرص علی الدنیا قال فای فقر اشد قال الکفر بعد الایمان قال فای دعوة اضل قال الداعی بما لایکون قال فای عمل افضل قال التقوی قال فای عمل انجح قال طلب ما عند الله قال فای صاحب شر قال المزین لك معصية الله قال فای الخلق اشقی قال من باع دینہ بدنیا غیره قال فای الخلق اقوی قال الحلیم قال فای الخلق اشح قال من اخذ المال من غیر حله فجعله فی غیر حقه قال فای الناس اکیس قال من ابصر رشدہ من غیہ فما الی رشدہ قال فمن احلم الناس قال الذی لایغضب قال فای الناس اثبت رأیا قال من لم یغره الناس من نفسه ولم تغره الدنیا بتشوفها قال فای الناس احمق قال المغتر بالدنیا و هو یری ما فیہا من تقلب احوالها قال فای الناس اشد حسرة قال الذی حرم

خود داری کنند و بدنیا رشک نبرند و بخوشی آن شاد نشوند و از تنگی آن غم نخورند ای شیخ هر که از شیخون نگرانست خوابش کم است چه شتاب دارند شبها و روزها برای عمر بنده پس زبانت در بند و سخنت بشمار کم گو جز در نیکی ای شیخ برای مردم بیسند آنچه برای خود پسندی و با مردم آن کن که دوست داری با تو کنند.

سپس رو بیارانش کرد و فرمود ای مردم نمیبینید که اهل دنیا در هر بام و شام احوال دگر گونی دارند یکی بر خاک هلاک افتاده و دیگری عبادت کند و یا عبادت شود و آن یک در جا نکلندست و امید ی باونینست و آن دیگری میان کفن است، طالب دنیا را مرک در دنیا است غافل که از او غفلت نشود ماندها دنیا گذشت ما میروند، زید بن صوحان عبدی عرض کرد یا امیر المؤمنین کدام زور چیره تر و نیرومند تر است؟ فرمود هوای نفس، کدام خواری خوار تر است؟ فرمود حرص بردنیا کدام فقر سخت تر است؟ فرمود کفر پس از ایمان، کدام دعوت گمراه کننده تر است؟ فرمود آنکه دعوت نیست کند، کدام عمل برتر است؟ فرمود تقوی، کدام عمل کامیاب تر است؟ فرمود چستن آنچه نزد خداست؟ کدام رفیق بدتر است؟ فرمود آنکه معصیت خدا را برایت بیاراید، کدام خلق بد بخت ترند؟ فرمود آنکه دینش را بدنیا ی دیگر بفروشد کدام مردم نیرومند ترند؟ فرمود بردبار، کدام کس بخیلتر است؟ فرمود آنکه مال حرام بدست آرد و در غیر حق صرف کند، کدام کس زیرک تر است؟ فرمود کسیکه راه حق از باطل بشناسد و بحق گراید، کدام کس بردبار تر است؟ فرمود آنکه خشم نگیرد، کدام کس رای ثابتتر دارد؟ فرمود آنکه مردم از خود نفرینندش و دنیا بخود آرائی او را نفریند، کدام کس احمقست؟ فرمود آنکه زیر

الدنيا والاخرة ذلك هو الخسران المبین قال فای الخلق اعمى قال الذى عمل لغير الله يطلب بعمله الثواب من عند الله عزوجل قال فای القنوع افضل قال القانع بما اعطاه الله قال فای المصابب اشد قال المصيبة بالدين قال فای الاعمال احب الى الله عزوجل قال انتظار الفرج قال فای الناس خير عند الله عزوجل قال اخوفهم الله واعملهم بالتقوى وازهدهم فى الدنيا قال فای الكلام افضل عند الله عزوجل قال كثرة ذكره والتضرع اليه و دعاؤه قال فای القول اصدق قال شهادة ان لا اله الا الله قال فای الاعمال اعظم عند الله عزوجل قال التسليم والورع قال فای الناس اكرم قال من صدق فى المواطن ثم اقبل بالتقوى على الشيخ فقال يا شيخ ان الله عزوجل خلق خلقا ضيق الدنيا عليهم نظراً لهم فزهدهم فيها وفى حظامها فرغبوا فى دار السلام الذى دعاهم اليه وصبروا على ضيق المعيشة وصبروا على المكروه واشتاقوا الى ما عند الله من الكرامة وبذلوا انفسهم ابتغاء رضوان الله وكانت خاتمة اعمالهم الشهادة فلقوا الله وهو عنهم راض وعلموا ان الموت سبيل من مضى ومن بقى فتزودوا لاخرتهم غير الذهب والفضة ولبسوا الخشن وصبروا على القوت وقدموا الفضل واحبوا فى الله عزوجل وابغضوا فى الله عزوجل اولئك المصابيح و اهل النعيم فى الاخرة والسلام فقال الشيخ فاين اذهب وادع الجنة وانا اراها وارى اهلها معك يا امير المؤمنين جهزنى بقوة اتقوى بها على

ورو شدن دنیا را ببند و فریفته آن گردد کدام مردم افسوس خورد ترند؟ فرمود آنکه از دنیا و آخرت محروم است که آن زیان آشکار است، کدام مردم کور ترند؟ فرمود آنکه عمل ریا کند و ثواب از خدا خواهد، کدام قناعت بهتر است؟ فرمود قانع با آنچه خدا باوداده، کدام مصیبت سختتر است؟ فرمود مصیبت دردین، کدام عمل بیش خدا محبوبتر است، فرمود انتظار فرج، کدام مردم نزد خدا بهترند؟ فرمود ترسوتر و با تقواترشان و زاهدترشان دردین، کدام سخن نزد خدا بهتر است؟ فرمود کثرت ذکر و زاری و دعا بدرگاهش، کدام گفتار راستتر است؟ فرمود شهادت باینکه معبود حقى چیز خدا نیست، گفت کدام عمل بیش خدا بزرگتر است؟ فرمود تسلیم و ورع، چه کس گرامیتر است؟ فرمود آنکه براستی در جبههها عمل کند.

سپس رو بآن پیر مرد کرد فرمود به راستی خدای عزوجل خلقی آفریده که دنیا در نظر آن تنگ است و از آن و کالای آن رو گردانند و مشتاق دارالسلامی هستند که خدا آنها را بدان دعوت کرده و بر تنگی معاش و ناراحتی صبر کردند و مشتاق آنچه نزد خداست شدند از کرامت و جان خود را برای رضای خدا دادند و سرانجامشان شهادت بود و خدا را ملاقات کردند که از آنها خوشنود بود و دانستند که مرگ راه گذشتهها و باقیماندهها است و برای آخرت خود جز طلا و نقره پس انداز کردند و بر صرف قوت صبر کردند و زیادى را پیش داشتند و راه خدا دوست داشتند آنان چراغ هدایت و اهل بهشتند والسلام.

آن شیخ گفت منکه بهشت را بانو و یارانم مینگرم آنرا بگذارم و کجا بروم ای امیرالمؤمنین

عدو ك فاعطاه أمير المؤمنين عليه السلام سلاحاً و حملة فكان في الحرب بين يدي أمير المؤمنين عليه السلام يضرب قدماً و أمير المؤمنين عليه السلام يعجب مما يصنع فلما اشتدت الحرب اقدم فرسه حتى قتل (ره) و اتبعه رجل من اصحاب أمير المؤمنين عليه السلام فوجده صريعاً و وجد ابته و وجد سيفه في ذراعه فلما انقضت الحرب اتى أمير المؤمنين عليه السلام بدابته و سلاحه و صلى أمير المؤمنين عليه السلام عليه و قال هذا والله السعيد حقاً فترحموا على اخيكم

۵ - حدثنا ابي (ره) قال حدثني سعد بن عبدالله عن ابراهيم بن هاشم عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسمعيل بن زياد السكوني عن جعفر بن محمد عن ابيه (ع) ان النبي صلى الله عليه و آله و سلم صلى على سعد بن معاذ فقال لقد وافى من الملائكة للصلوة عليه تسعون الف ملك و فيهم جبرئيل يصلون عليه فقلت يا جبرئيل بما استحق صلوتكم عليه قال بقراءة قل هو الله احد قائماً و قاعداً او راكباً و ماشياً و ذاهباً و جائياً

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن احمد بن محمد بن عيسى عن احمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي عن داود بن سرحان قال قال ابو عبدالله لا ينبغي للمرأة ان تعطل نفسها و لو ان تعلق في عنقها قلادة و لا ينبغي ان تدع بدنها من الخضب و لو ان تمسها بالحناء مساوان كانت مسنة

۷ - و بهذا الاسناد عن احمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي عن مفضل بن عمر عن جابر بن يزيد عن ابي جعفر الباقر عليه السلام قال اذا كان حين (حيث) يبعث الله تبارك و تعالى شأنه العباداتي بالايام

ساز و برگي بمن ده كه بردشنت بتازم، امير المؤمنين باو ساز و برك داد و در نبرد جلو او شمشير ميزد و پيش ميرفت و امير المؤمنين از شهامت او در شكفت ميشد و چون نبرد سخت شد اسب خود پيش راند تا كشته شد و يكي از ياران على دنبال او رفت و ديد بخاك افتاده و اسب او حاضر است و تيغش در بازو است آنها را برگرفت و پس از خاتمه نبرد خدمت امير المؤمنين آورد امير المؤمنين برايش طيب و رحمت كرد و فرمود بخدا اين مرد بحق خوشبخت بود بر برادر خود رحمت جوئيد.

۵ - يغمبر ص بر سعد بن معاذ رحمت فرستاد و فرمود نود هزار فرشته با جبرئيل برايش رحمت خواستند، فرمود اي جبرئيل از چه راه مستحق رحمت بر شما شده؟ گفت بخاطر خواندن قل هو الله احد ايستاده و نشسته و سواره و پياده و در رفتن و در آمدن.

۶ - امام صادق ع فرمود روا نيست زن خود را بي زيور گذارد گرچه كردن بند بگردن آويزد و خوش نيست كه دستش بيخضاب باشد گرچه حنار را بر آن بمالد و پاك كند و گرچه سالخورده هم باشد.

۷ - امام باقر ع فرمود در روز محشر كه خدا بندگان را بر انگيزد روزها را بياورد و مردم آنها را

تعرفها الخلايق باسمها و حليتها و يقدمها يوم الجمعة له نور ساطع تتبعه ساير الايام كانها عروس كريمة ذات وقار تهدي الى ذى حلم و يسار ثم يكون يوم الجمعة شاهداً وحافظاً لمن سارع الى الجمعة ثم يدخل المؤمنون الى الجنة على قدر سبقهم الى الجمعة .

۸ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا جعفر بن بشير البجلي عن ابان عن عبد الرحمن بن اعين عن ابي جعفر الباقر (ع) انه قال لقد غفر الله عز وجل لرجل من اهل البادية بكلمتين دعا بهما قال اللهم ان تعذبني فاهل ذلك انا وان تغفر لي فاهل ذلك انت فغفر الله له .

۹ - حدثنا محمد بن علي ما جيلويه (رض) عن عمه محمد بن ابي القاسم عن احمد بن ابي عبدالله عن ابيه عن عبدالله بن المغيرة و محمد بن سنان عن طلحة بن زيد عن ابي عبدالله الصادق (ع) قال كان ابي (ع) يقول ما شيء افسد للقلب من الخطيئة ان القلب ليواقع الخطيئة فما تزال به حتى تغلب عليه فيصير اسفله اعلاه واعلاه اسفله .

۱۰ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن خالد عن احمد بن النضر الخزاز عن عمرو بن شعبر عن جابر عن ابي جعفر (ع) قال كان غلام من اليهودياتى النبي ﷺ كثيراً حتى استخفه (استحقه) و ربما ارسله في حاجة و ربما كتب له الكتاب الى قوم فافتقده اياماً فسئل عنه فقال له قايل تر كنه في آخر يوم من ايام الدنيا فأتاه النبي ﷺ في ناس من اصحابه و كان بر كة لا يكاد يكلم احداً الا اجابه فقال يا فلان ففتح عينيه و قال لبيك يا ابا القاسم قال اشهد ان لا اله الا الله و انى رسول الله فنظر الغلام الى ابيه فلم يقل له

بنام و نشان بشناسند پيش از همه روز جمعه است که نور درخشانی دارد و روزهای دیگر دنبال اویند و او مانند عروس محترمی است که بخانه صاحب مقام و مکتبی میبرند، روز جمعه گواه و نگهبان کسی است که بدان بشتابد و مؤمنان بحساب سبقت بجمعه سبقت بیهشت کنند.

۸- فرمود خدا بکمر ديبا بانی را بدو کلمه دعا آمرزید گفت خدا یا اگر مرا عذاب کنی اهل آنم و اگر بیا مرزی مرا اهل آنی، خدا او را آمرزید .

۹- فرمود چیزی دل را بیشتر از گناه فاسد نکند دل که آلوده بگناه شد مغلوب آن گردد تا وارونه شود .

۱۰- فرمود يك جوان يهودی بسیار نزد پیغمبر میآمد تا بچایمکه او را لایق خدمت شمرد و بسا او را دنبال حاجتی میفرستاد و بسا بود که برای حضرت نامه مینوشت، چند روزی حضرت او را ندید و احوال او را پرسید یکی گفت من او را در حال مرگ وا گذاشتم و آمدم پیغمبر باجمعی اصحابش بالین او آمدند آن حضرت بر کنی داشت که باهر که سخن میکرد جوابش میداد فرمود ای فلانی آن جوان

شیئا ثم ناداه رسول الله ﷺ الثانية و قال له مثل قوله الاول فالتفت الغلام الى ابيه فلم يقل له شيئا ثم ناداه رسول الله ﷺ الثالثة فالتفت الغلام الى ابيه فقال ابوه ان شئت فقل وان شئت فلا فقتال الغلام اشهد ان لا اله الا الله و انك محمد رسول الله و مات مكانه فقال رسول الله ﷺ لا يبه اخرج عنا ثم قال (ص) لاصحابه اغسلوه و كفنوه و ائتوني به اصلي عليه ثم خرج وهو يقول الحمد لله الذي انجى بي اليوم نسمة من النار

۱۱- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن علي بن الحكم عن اسمعيل المنقري عن جده زياد بن ابي زياد عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال من اكل الطين فانه تقع الحكمة في جسده و يورثه البواسير و يهيج عليه داء السوء و يذهب بالقوة من ساقيه و قدميه و ما نقص من عمله فيما بينه و بين صحته قبل ان يأكله حوسب عليه و عذب به .

۱۲- حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبد الله بن المغيرة الكوفي قال حدثني جدي الحسن بن علي عن جده عبد الله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ اربع لا تدخل بيتا واحدة منهن الا خرب ولم يعمر بالبركة الخيانة و السرقة و شرب الخمر و الزنا.

چشم گشود و گفت لبيك يا ابا القاسم فرمود بگو اشهد ان لا اله الا الله و اقرار كن برسالت من آن جوان پیدرش نگاه کرد و چیزی نگفت بار دوم بیغبر باو دستور داد و باز پیدرش نگاه کرد و چیزی نگفت بیغبر بار سوم باو دستور داد و باز آن جوان پیدرش نگاه کرد در این بار پیدرش گفت اگر خواهی بگو گفت گواهم که معبود حقى جز خدا نیست و تو که محمدی رسول خدائی و در حال مرد ، رسول خداص پیدرش فرمود از نزد ما بیرون رو و باصحابش دستور داد او را غسل دهد و کفن کنيد و نزد من آید تا بر او نماز گذارم و بیرون رفت و میفرمود حمد خدا را که امروز به وسیله من نفسی را از دوزخ نجات داد.

۱۱- فرمود هر که گل خورد خارش بدن گیرد و بیواسیر مبتلا شود و درد بد در او تحريك گردد و قوت پاهایش برود و هر چه از کارش کم شود نسبت با پیام تندرستی مودد محاسبه قرار گیرد و بر آن عذاب شود.

۱۲- رسول خدا فرمود چهار چیز است که هر کدام در خانه ای رخنه کرد و برانش کند و پیرکت آباد نگردد، خیانت ، دزدی، میخواری و زنا.

۱۳ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن ابراهيم بن هاشم عن عمرو بن عثمان عن محمد بن عذافر عن ابي حمزة عن علي بن الحزور عن القسم بن ابي سعيد قال اتت فاطمة (ع) النبي فذكرت عنده ضعف الحال فقال لها اما تدرين ما منزلة علي عندي كفاني امرى وهو ابن اثنتى عشرة سنة وضرب بين يدي بالسيف وهو ابن ست عشرة سنة وقتل الابطال وهو ابن تسع عشرة سنة وفرج همومى وهو ابن عشرين سنة ورفع باب خيبر وهو ابن اثنتين وعشرين سنة كاملة و كان لا يرفعه خمسون رجلا قال فاشرق لون فاطمة وام تقرب قدماها حتى اتت عليا (ع) فاخبرته فقال كيف او حدثتك بفضل الله علي كنه ۱۴ - وبهذا الاسناد عن محمد بن احمد بن عمر بن علي بن عمر بن يزيد عن عمه محمد بن عمر عن ابيه عن ابي عبد الله الصادق (ع) عن ابيه (ع) قال قال رسول الله ﷺ من وصل احداً من اهل بيتى فى دار هذه الدنيا بقيراط كافيته يوم القيمة بقنطار.

۱۵ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبد الله بن جعفر الحميرى عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن الخالد بن جرير عن ابي الربيع عن ابي عبد الله الصادق (ع) قال قال رسول الله ﷺ لا ينال شفاعتى غداً من اخر الصلوة المفروضة بعد وقتها.

۱۶ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتان (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن عيسى بن عبيد اليقطينى عن زكريا المؤمن عن ابن ناجية عن داود بن النعمان عن عبد الرحمن بن سيابة عن ناجية قال قال ابو جعفر الباقر (ع) اذا صليت العصر يوم الجمعة فقل اللهم صل على محمد

۱۳ - فاطمه (ع) خدمت بیغیر آمد و از ضعف حال نام برد، پیغمبر باو فرمود تو نمدانی علی چه مقامی نزد من دارد؛ دوازده سال داشت که کارهای مرا اداره میکرد ، در شانزده سالگی برابرم شمشیر زد و نوزده سالگی پهلوانها را کشت و در بیست سالگی هموم مرا برطرف کرد، بیست و دو ساله بود که در خیبر را از جا برداشت که پنجاه مرد نمیتوانستند آنرا بر دارند، چهره فاطمه از شادی بر افروخت و سر پایش قرار نداشت تا نزد علی بر گشت و باو گزارش داد در جوابش فرمود چه حالی داشتی اگر همه تفضلات خدا را بر من برابت باز میگفت .

۱۴ - رسول خدا (ص) فرمود هر که یکدینار صله در این دنیا بیکى از خاندانم بدهد روز قیامت بیک قنطار باو عرض دهم .

۱۵ - امام صادق (ع) فرماید رسول خدا (ص) فرمود هر که نماز واجب را از وقتش پس اندازد فردای قیامت شفاعت من باو نرسد .

۱۶ - امام باقر (ع) فرمود چون نماز عصر جمعه را خواندی بگو خدایا رحمت فرست بر محمد و بر اوصیاء پسندیده او بهترین رحمت خود را و بهترین برکت خود را به آنها عطا کن و درود بر آنان

و آل محمد الاوصیاء المرضیین بافضل صلواتک و ببارک علیهم بافضل بر کاتک و السلام علیهم و علی ارواحهم و اجسادهم و رحمة الله و بر کاته فان من قالها بعد العصر کتب الله عز و جل له مائة الف حسنة و محی عنه مائة الف سیئة و قضی له بهامائة الف حاجة و رفع له بهامائة الف درجة .

۱۷- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب (رض) قال حدثنا ابو العباس احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا تميم بن بهلول قال حدثنا جعفر بن عثمان الاحول قال حدثنا سليمان بن مهران قال دخلت على الصادق جعفر بن محمد (ع) و عنده نفر من الشيعة فسمعتة وهو يقول معاشر الشيعة كونوا لنا زينا ولا تكونوا علينا شينا قولوا للناس حسنا احفظوا سنتكم و كفوها عن الفضول و قبيح القول.

۱۸- حدثنا ابي (ره) و محمد بن موسى بن المنوكل و محمد بن علي ماجيلويه و احمد بن علي بن ابراهيم بن هاشم و احمد بن زياد بن جعفر الهمداني و الحسين بن ابراهيم بن ناتانه (رض) قالوا حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن ابي هذبة عن انس بن مالك قال قال رسول الله ﷺ طوبى لمن رأى من رأى و طوبى لمن رأى من رأى من رأى من رأى من رأى و قد اخرج علي بن ابراهيم هذا الحديث و حديث الطير بهذا الاسناد في كتاب قرب الاسناد.

و بر ارواحشان و اجسادشان و رحمت خدا و بر کاتش، هر که بعد از عصر آنرا بخواند خدای عز و جل برای او صد هزار حسنة نو بسد و صد هزار گناه از او محو کند و صد هزار حاجت او بر آورد و صد هزار درجه او را بدان بالا برد.

۱۷- سليمان بن مهران گوید روزی شرفیاب حضور امام صادق (ع) شدم و چند تن از شیعه ها آنجا بودند و شنیدم میفرمود ای گروه شیعه زینت ما باشید و زشتی ما نباشید با مردم خوش زبانی کنید و زبان خود نگه- اريد و از ذیاده گویی و بد گویی بازش دارید.

۱۸- رسول خدا (ص) فرمود خوشا بر کسیکه مرا ببیند و خوشا بر کسیکه ببیند آنکه مرادیده یا کسیکه او را دیده است .

المجلس الثالث والستون

يوم الجمعة الثالث من جمادى الاولى من سنة ثمان وستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن حماد بن عيسى عن ابراهيم بن عمر اليماني عن ابي الطفيل عن ابي جعفر محمد بن على الباقر (ع) عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ لا مير المؤمنين عليه السلام اكتب ما املى عليك فقال يا نبي الله اتخاف على النسيان قال عليه السلام لست اخاف عليك النسيان وقد دعوت الله لك ان يحفظك ولا ينسيك ولكن اكتب لشركائك قال قلت ومن شركائي يا نبي الله قال الائمة من ولدك بهم تسقى امتي الغيث وبهم يستجاب دعاؤهم وبهم يصرف الله عنهم البلاء وبهم ينزل الرحمة من السماء وهذا اولهم و اومى بيده الى الحسن بن على (ع) ثم اومى بيده الى الحسين (ع) ثم قال لائمة من ولده

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن محمد بن الحسين (الحسين) الكنانى عن جده عن ابي عبدالله الصادق (ع) قال ان الله عز وجل انزل على نبيه عليه السلام كتابا قبل ان ياتي به الموت فقال يا محمد هذا الكتاب وصيتك الى النجيب من اهتك فقال ومن النجيب من اهلي يا جبرئيل فقال على بن ابي طالب و كان على الكتاب خواتيم من ذهب فدفعه النبي الى علي عليه السلام و امره ان يفك خاتما منها ويعمل بما فيه ففك عليه السلام خاتما

در مجلس شصت و سوم = روز جمعه سوم جمادى الاولى ۳۶۸

۱ - رسول خدا ص با مبر المؤمنین فرمود آنچه برایت گویم بنویس عرض کرد یا رسول الله میترسی فراموش کنم؟ فرمود از فراموشی بر تو ترسی ندارم چون از خدا خواستم که تو را حافظه دهد و فراموشی نکند ولی برای همکاران خود بنویس به علی گوید عرض کردم همکارانم کیانند؟ فرمود امامان از فرزندان که بدانها اتم از باران بنوشند و دعایشان مستجاب شود و بدانها خدا بلا را از ایشان بگرداند و به وسیله آنها رحمت از آسمان نازل شود و این اول آنهاست (باز دست خود بحسن اشاره کرد بعد بحسین) سپس فرمود امامان از فرزندان اویند.

۲ - امام صادق ع فرمود خدای عزوجل نامه ای پیش از مرگ پیغمبر بر او نازل کرد و فرمود ای محمد این نامه وصیت تو است بنجیب از خاندانست، گفت ای جبرئیل نجیب خاندانم کیست؟ در جواب گفت علی بن ابیطالب و بر آن نامه مهرهایی طلائی بود پیغمبر آن را به علی ع داد و فرمود یکی از آن مهرها را بردارد و بهره در آنست عمل کند، يك مهر را برداشت و بدانچه در آن بود عمل کرد سپس او را پسرش حسن ع داد او هم مهری برداشت و بدانچه در آن بود عمل کرد، سپس آنرا بحسین (ع) داد و مهری برداشت و در آن یافت که جمعی را بیرون بر برای

و عمل بما فيه ثم دفعه الى ابنه الحسن عليه السلام فقك خاتما وعمل بما فيه ثم دفعه الى الحسين عليه السلام فقك خاتما فوجد فيه ان اخرج بقوم الى الشهادة فلا شهادة لهم الا معك واشتر نفسك لله عز وجل ففعل ثم دفعه الى علي بن الحسين (ع) فقك خاتما فوجد فيه اصمت والزم منزلك واعبد ربك حتى يأتيك اليقين ففعل ثم دفعه الى محمد بن علي (ع) فقك خاتما فوجد فيه حدث الناس وافتمهم ولا تخافن الا الله فانه لا سبيل لاحد عليك ثم دفعه الى ففككت خاتما فوجدت فيه حدث الناس وافتمهم وانشر علوم اهل بيتك وصدق آبائك من الصالحين لا تخافن احدا الا الله وانت في حرز و امان ففعلت ثم ادفعه الى موسى بن جعفر و كذلك يدفعه موسى الى الذي من بعده ثم كذلك ابدا الى قيام المهدي عليه السلام

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري قال حدثنا

احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن مقاتل بن سليمان عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله انا سيد النبيين ووصي سيد الوصيين واوصيائي سادة الاوصياء ان آدم (ع) سئل الله عز وجل ان يجعل له وصياً صالحاً فاوحى الله عز وجل اليه اني اكرمت الانبياء بالنبوة ثم اخترت خلقي وجعلت خيارهم الاوصياء ثم اوحى الله عز وجل اليه يا آدم اوص الى شيث فاوصى آدم الى شيث وهو هبة الله بن آدم و اوصى شيث الى ابنه شبان وهو ابن نزلة الحوراء التي انزلها الله على آدم من الجنة فزوجها ابنه شيثا و اوصى شيثا الى مجلت و اوصى مجلت الى محقوق و اوصى محقوق الى غثميشا (عثميشا) و اوصى غثميشا الى اخنوخ و هو ادريس النبي (ع) و اوصى ادريس الى ناحور

شهادت که جز باتو شهادت بهره آنها نیست و خود را بخدا بفروش وهمین کار را کرد سپس آنرا به علی بن الحسین (ع) داد و مهری گشود و در آن یافت که خاموش باش و گوشه منزل بنشین و عبادت خدا کن تا مرگت در رسد همین کار کرد و آنرا بمحمد بن علی (ع) داد و مهری برداشت و در آن یافت که برای مردم حدیث بگو و فتوی بده و جز از خدماتتس که احدی را بر تو تسلط نیست سپس آنرا بمن داد و مهری گشودم و در آن یافتم که برای مردم حدیث بگو و فتوی بده و علوم اهل بیت را منتشر کن و گفتار بدانت را تصدیق کن و از احدی جز خدا ترس تو در حوز و امانی من این کار کردم و آنرا بموسی بن جعفر میدهم و او همچنان او را بامامیکه پس از او است میدهد و همیشه چنین است تا قیام مهدی.

۳- فرمود که رسول خدا (ص) فرمود من سید پیغمبرانم و وصیم سید اوصیاء و اوصیایم سادات و صیانتند آدم از خدا خواست که وصی نیکی باو دهد خدا باو وحی کرد که من پیغمبرانی را بنیوت گرامی داشتم و خلق خود را برگزیدم و بهترین آنها را وصی نمودم.

سپس خدای عزوجل بآدم وحی کرد که بشیث وصیت کند که هبة الله بن آدم است و شیث پسرش شبان زاد نزله حوریه که از بهشت برای آدم آوردند و او را پسرش شیث تزویج کرد و وصیت کرد و شبان بمجلیت وصیت کرد و او بمحقوق و محقوق بمیشا و او اخنوخ را که ادریس نبی است وصی خود نمود و

ودفعها ناحور الى نوح النبي (ع) و اوصى نوح الى سام و اوصى سام الى عثامر و اوصى عثامر الى برعيثاشا (برعيثاشا) و اوصى برعيثاشا الى يافث و اوصى يافث الى برة و اوصى برة الى جفسيه (جفسيه) و اوصى جفسيه الى عمران و دفعها عمران الى ابراهيم خليل الرحمن عليه السلام و اوصى ابراهيم الى ابنه اسمعيل و اوصى اسمعيل الى اسحق و اوصى اسحق الى يعقوب و اوصى يعقوب الى يوسف و اوصى يوسف الى بثرىاء و اوصى بثرىاء الى شعيب عليه السلام و دفعها شعيب الى موسى بن عمران و اوصى موسى بن عمران الى يوشع بن نون و اوصى يوشع بن نون الى داود (ع) و اوصى داود (ع) الى سليمان و اوصى سليمان الى آصف بن برخيا و اوصى آصف بن برخيا الى زكريا و دفعها زكريا الى عيسى بن مريم و اوصى عيسى الى شمعون بن حمون الصفا و اوصى شمعون الى يحيى بن زكريا و اوصى يحيى بن زكريا الى منذر و اوصى منذر الى سليمة و اوصى سليمة الى برة ثم قال رسول الله ﷺ و دفعها الى برة و انا اذ دفعها اليك يا علي و انت تدفعها الى وصيك و يدفعها بصيك الى اوصيائك من ولدك واحد بعدواحداً حتى يدفع الى خير اهل الارض بعدك و لتكفرن بك الامم و لتختلفن عليك اختلافاً شديداً الثابت عليك كالمقيم معي و الشاذ عنك في النار و النار مشوى للكافرين

۴ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثني محمد بن عبدالجبار قال حدثني الحسن بن علي بن ابي حمزة عن ابيه عن ابي بصير قال قلت لابي عبدالله الصادق عليه السلام ما كان دعاء يوسف في الجب فانا قد اختلفنا فيه فقال ان يوسف عليه السلام لما صار في الجب و آيس من الحيوة قال اللهم ان كانت الخطايا و الذنوب قد اخلقت وجهي عندك فلن ترفع لي اليك

ادريس بناحور وصيت كرد و او بنوح نبي، نوح بسام وصيت كرد و او بعثامر و صي عثامر عيساشناسه و وصى او يافث و وصى او برة و او به جفسيه و وصيت كرد و او بعمران و عمران بابراهيم خليل و او پيرس اسمعيل و اسمعيل باسحق و او بيعقوب و يعقوب بيوسف و او به ثرىاء و او بشعيب و او بموسى بن عمران سپرد و او بيوشع بن نون و او بداود (ع) و او بسليمان و او بآصف بن برخيا و او بزكريا و زكريا بعيسى بن مريم و او بشمعون بن الصفا و او يحيى بن زكريا و او بمنذر و اذ منذر بسليمة رسيد و او بيرة و وصيت كرد، رسول خداص فرمود برة آن را بمن داد و من بتو ميدهم اي علي و تو به، وصى خود و او باوصياء تو از فرزندان يكي پس از ديگري تا برسد ببهترين اهل زمين پس از تو، امت بتو كافر شوند و در باره تو سخت اختلاف كنند آنكه بر تو برجاماند چون پاينده بامن است و كناره كن از تو در آتش است و آتش اقامتگاه كافرانست.

۴- ابو بصير گوید بامام ششم گفتم دعای يوسف در چاه تاريك چه بود مادر آن اختلاف داريم فرمود چون يوسف بچاه تاريك افتاد از زندگي نوميد شد و گفت بار خدايا اگر خطاها و گناهها روئى

صوتا ولن تستجيب لى دعوة فاني اسئلك بحق الشيخ يعقوب فارحم ضعفه و اجمع بينى و بينه
فقد علمت رفته على وشوقى اليه قال ثم بكى ابو عبدالله الصادق عليه السلام ثم قال وانا اقول اللهم ان
كانت الخطايا والذنوب قد اخلقت وجهى عندك فلن ترفع لى اليك صوتا فاني اسئلك بك فليس
كمثلك شىء، واتوجه اليك بمحمد نبيك نبي الرحمة يا الله يا الله يا الله يا الله يا الله قال ثم قال ابو عبدالله
قولوا هذاوا كثر وامنه فاني كثير ا ما قوله عند الكرب العظام

۵ - حدثنا الحسن بن احمد بن ادریس (ره) قال حدثنا ابي عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن
ابي عمير عن معوية بن وهب عن ابي سعيد هاشم عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال اربعة لا يدخلون
الجنة الكاهن والمنافق ومدمن الخمر والقتات وهو النمام

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سهل
بن زياد الادمي عن محمد بن سنان عن عمرو بن ثابت عن حبيب بن ابي ثابت رفعه قال دخل
رسول الله صلى الله عليه وآله على عمه ابي طالب وهو مسجى فقال يا عم كفلت يتيما وريبت صغيراً ونصرت كبيراً
فجزاك الله عنى خيراً ثم امر علياً عليه السلام بغسله

۷ - حدثنا على بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي عن موسى
بن عمران النخعي عن ابراهيم بن الحكم عن محمد بن الفضيل (الفضل) عن مسعود السلائي عن
حبة العرنى قال ابصر عبدالله بن عمر رجلين يختصمان فى رأس عمار (رض) يقول هذا انا قتلته ويقول

مرا نزد تو كهنه کردند و آواز مرا نزد خود بالا نبری و دعایم را مستجاب نکنی من از تو خواهش کنم
بعق يعقوب پیره مرد بناتوانیش رحم کن و مرا با او همراه کن تو مهربانی او را نسبت بمن و اشتیاق
مرا نسبت باو میدانی.

گویند سپس امام ششم گریست و گفت من هم میگویم بار خدایا اگر خطاها و گناهان مرا نزد
تو بی آبرو کرده و آوازم بدرگامت بر نیاید من از تو که چیزی مانند تو نیست خواهش کنم بمحمد
پیغمبر رحمت یا الله ۰۰۰۰۰ سپس امام فرمود این را بگویند که من آن را در گرفتار بهای
بزرگ میگویم.

۵ - امام صادق ع فرمود چهار کس به بهشت نروند کاهن ، منافق ، دائم الخمر و سخن
بسیار چین.

۶ - رسول خدا بر سر جنازه عمویش ابوطالب آمد و فرمود ای عمو جان در تیمی بر ستارم بودی
و در خرد سالی مرا پروریدی و در سال خوردگی یاری کردی خدا تو را از من پاداش نیک دهد سپس
دستور داد علی او را غسل دهد.

۷ - عبدالله بن عمر دو مرد را دید که در سر عمار باهم طرفند و هر کدام خود را قاتل او

هذا انا قتلته فقال ابن عمر يختصمان ايها يدخل النار اولاً ثم قال سمعت رسول الله ﷺ يقول قاتله وسالبه في النار فبلغ ذلك معوية لعنه الله فقال ما نحن قتلناه وانما قتلته من جاء به قال الشيخ ابو جعفر بن بابويه ادام الله عزه يلزم على هذا ان يكون النبي ﷺ قاتل حمزة (ره) وقاتل الشهداء معه لانه ﷺ هو الذي جاء بهم

۸ - و بهذا الاسناد عن ابراهيم بن الحكم عن عبيد الله بن موسى عن سعد بن اوس عن بلال بن يحيى العبسي قال لما قتل عمار (رض) اتوا حذيفة فقالوا يا ابا عبد الله قتل هذا الرجل وقد اختلف الناس فعاتقول قال اما اذا اتيتم فاجلسوني قال فاستندوه الى صدر رجل منهم فقال سمعت رسول الله ﷺ يقول ابو اليقظان على الفطرة ثلاث مرات لن يدعها حتى يموت

۹ - و بهذا الاسناد عن ابراهيم بن الحكم عن عبيد الله بن موسى عن عبد العزيز بن سياه عن حبيب بن ابر ثابت عن عطاء بن يسار عن عايشة قالت قال رسول الله ﷺ ما خير عمار بين امرين الا اختار اشدهما

۱۰ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ البغدادي قال حدثنا احمد بن عبد العزيز بن الجعد قال حدثنا عبد الرحمن بن صالح قال حدثنا شعيب بن راشد عن جابر عن ابي جعفر ﷺ قال قام على ﷺ يخطب الناس بصفين يوم جمعة وذلك قبل الهرير بخمسة ايام فقال الحمد لله على نعمه الفاضلة على جميع خلقه البر والفاجر وعلى حججه البالغة على خلقه من عصاه او طاعه ان يعرف.

میدانند گفت بر سر این مرافعه دارند که کدام زودتر بدوزخ میروند و سپس گفت از رسول خدا ص شنیدم میفرمود کشته و نخت کننده اش در دوزخ است این خبر بمعاریه رسید، گفت ما او را نکشتیم آنکه او را بجبهه آورد کشت .

شیخ ابو جعفر صدوق (ره) گوید بنا بر این لازم آید که پیغمبر ص قاتل حمزه و شهیدای همراهش باشد چون پیغمبر آنها را بجبهه احد برد،

۸- بلال بن يحيى عيسى گوید چون عمار کشته شد نزد حذیفه رفتند و گفتند یا ابا عبد الله این مرد کشته شد و مردم درباره او اختلاف دارند شما چه گوئید، گفت اکنون که نزد من آمدید مرا بنشانید گوید یکی او را بسینه گرفت و او گفت من از رسول خدا ص شنیدم فرمود تا سه بار که ابو یقظان بر فطرت اسلام است و هر گزش وانهد تا ببرد:

۹ - عایشه گفت رسول خدا « ص » فرمود عمار میان دو کار مختار نشود جز آنکه سخت تر را پذیرد .

۱۰- امام باقر ع فرمود علی ع روز جمعه پیش از لیلۃ الهریر در صفین این خطبه را خواند ، حمد خدا را بر نعمتهای خویش بر همه خلقش از نیک و بد و بر حجتهای و سایش بر همه خلقش از فرمان و فرمانبر، گر بگذرد از فضل او است و گر عذاب کند بسبب کار خود آنهاست و نیست خداوند

فیفضل منه وان یعذب فیما قدمت ایدیهم وما لله بظلام للعبيد احمده علی حسن البلاء وتظاهر النعماء واستعینه علی ما ناپنا من امر دیننا و اومن به واتو کل علیه و کفی بالله و کیلائم انی اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له وان محمداً عبده ورسوله ارسله بالهدی و دینه الذی ارتضاه و کان اهله واصطفاه علی جمیع العباد بتبلیغ رسالته وحججه علی خلقه و کان کعلمه فیہ رؤفاً رحیماً اکرماً خلق الله حسباً واجملهم منظراً و اشجعهم نفساً و ابرهم بوالد و آمنهم علی عقد لم یتعلق علیه مسلم ولا کافر بمظلمة قطبل کان یظلم فیغفر و یقدر فیصفح ویعفو حتی مضی مطیعاً لله صابراً علی ما صابه مجاهداً فی الله حق جهاده عابداً لله حتی اتاه الیقین فکان ذهابه عَلَيْهِ السَّلَامُ اعظم المصیبة علی جمیع اهل الارض البر والفاجر ثم ترک فیکم کتاب الله یأمرکم بطاعة الله و ینهیکم عن معصیته و قد عهد الی رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عهداً لن اخرج عنه و قد حضرکم عدوکم و قد عرفتم من رئیسهم یدعوهم الی باطل و ابن عم نبیکم عَلَيْهِ السَّلَامُ بین اظهرکم یدعوکم الی طاعة ربکم والعمل بسنة نبیکم ولا سواء من صلی قبل کل ذکر لم یسبقنی بالصلوة غیر نبی الله و انا والله من اهل بدر والله انکم لعلی الحق وان القوم لعلی الباطل فلا یصبر القوم علی باطلهم و یجتمعوا علیه و تنفرقوا عن حقکم قاتلوهم یعذبهم الله بایدیکم فان لم تفعلوا لیعذبنهم الله بایدی غیرکم فاجابه اصحابه فقالوا یا امیر المؤمنین

ستمکار بندگانش، سیاسش کتم بر آزمایش عوش و نعمتهای پیایی و ازاو یاری جویم بر این پیشامد ما در امر دین ما و باو ایمان دارم و بر او توکل سازم و بس است که او وکیل باشد سپس من گواهم که نیست معبود حق جز خدا، یگانه است شریک ندارد و محمد بنده و رسول او است او را برای هدایت فرستاده و دینش که پسندیده و اهل آنست او را بر همه بندگانش بر گزیده برای رساندن پیغام و دلایلهایش بمردم و چنانچه خدا میداندست مهربان و دلسوز بود، گرامیترین خلق خدا بود در حسب و خوش منظرتر و دلدارتر و پدردارتر و باوفاتر بود هیچ مسلمانانی با کافری برای مظلومه باو در نیاو پشت بلکه ستم میدید و میگذشت و باو پیمان شکنی میشد و چشم پوشی میکرد و عفو مینمود تا در گذشت مطیع خدا و شکیباً بر مصائب و مجاهد در راه خدا بحق جهاد و پرستنده خدا تا دم مرگ و مرگ او بزرگتر بن مصیبت همه روی زمین شد از نیک و بد و کتاب خدا را میان شما نهاد که شمارا بفرمان بردن خدا میخواند و از نافرمانیش میراند رسول خدا بامن سفارش کرده که هرگز از آن بیرون نروم دشمن در برابر شما آمده و میدانید رئیس آنها کیست که آنها را باطل میخواند و پسر عم پیغمبر شما در میان شما است و شما را بطاعت خدا و عمل بروش پیغمبر دعوت میکند و برابر نیست کسیکه پیش از هر مردی نماز خوانده و جز پیغمبر خدا پیش از من کسی نماز نخوانده و بخدا من از اهل بدرم بخدا شما بر حقید و این قوم مغالاف بر باطل این قوم باطل خود را پیش نبرند و بر آن متحد باشند و شما از حق خود تفرقه شوید با آنها نبرد کنید تا خدا آنها را بدست خود شما عذاب کند و اگر نکنید خدا آنها را بدست دیگران عذاب کند .

بارانش پاسخ اطاعت باو دادند و گفتند یا امیر المؤمنین هر آنی بخواهی حرکت کن بسوی آنها

انهض الى التوم اذا شئت فوالله ما نبغي بك بدلا نموت معك ونحیی معك فقال لهم مجيبا لهم والذي نفسي بيده ينظر الى رسول الله ﷺ وانا اضرب قدماه بسيفى فقال لاسيف الا ذوالفقار ولا فتى الا على ثم قال لي يا علي انت مني بمنزلة هرون من موسى غير انه لا نبي بعدي وحيوتك يا على وموتك معي فوالله ما كذبت ولا كذبت ولا ضللت ولا ضل بي ولا نسيت ما عهد الى اني اذا لنسي واني لعلى بينة من ربي بينها لنبيه ﷺ فبينها الى واني لعلى الطريق الواضح القطه لقطائم نهض الى القوم يوم الخميس فاقتتلوا من حين طلعت الشمس حتى غاب الشفق ما كانت صلوة القوم يومئذ الا تكبير اعند مواقيت الصلوة فقتل علي بن ابي طالب يومئذ بيده خمسمائة وستة نفر من جماعة القوم فاصبح اهل الشام ينادون يا على اتق الله في البقية ورفعوا المصاحف على اطراف القنا

۱۱ - حدثنا الحسين بن محمد بن سعيد الهاشمي قال حدثنا فرات بن ابراهيم بن فرات الكوفي قال حدثنا محمد بن ظهير قال حدثنا الحسين بن علي العبدى المعروف بابن القارى قال حدثنا محمد بن عبد الواحد الواسطي قال حدثنا محمد بن ربيعة عن ابراهيم بن يزيد عن عمرو بن دينار عن طاوس عن ابن عباس قال سمعت رسول الله ﷺ وهو على المنبر يقول وقد بلغه عن اناس من قريش انكار تسميته لعلي امير المؤمنين فقال معاشر الناس ان الله عز وجل بعثني اليكم رسولا وامرني ان استخلف عليكم عليا اميرا الا فمن كنت نبيه فان عليا اميره تامير امره الله عز وجل عليكم وامرني ان

بخدا ما بجای تو کسی نخواهیم، با تو زنده باشیم و با تو میریم، در جوارشان گفت بحق آنکه جانم در دست او است رسول خدا مرا مینگریست که برابرش شمشیر میزد و میفرمود نیست شمشیر جز ذوالفقار و نیست جوانی جز علی (ع).

سپس فرمود ای علی تواز من بمنزله هرونى از موسى جز آنکه پس از من پیغمبری نیست ای علی زندگی و مرگ تو همراه منست بخدا دروغ نگویم و بمن دروغ نگفتند گمراه نیستم و بگمراهیم نبردند و فراموش نکردم آنچه بمن سفارش شده که فراموش کار باشم و من برد لیلی روشن هستم از جانب پروردگارم که برای پیغمبرش بیان کرده و او برای من بیان نموده، من بر راه روشنی میروم که آنرا قدم بقدم میشناسم .

سپس روز پنجشنبه بسوی دشمن حرکت کرد و از برآمدن آفتاب نبرد کردند تا سرخی شب ناپدید شد و نماز آن روز مردم همان تکبیر بود در وقت هر نماز علی در آن روز بدست خود پانصد و شش کس از آن مردم کشت و صبح اهل شام فریاد میزدند ای علی درباره بقیه از خدا بترس و قرآنها را بالای نیزه کردند.

۱۱ - ابن عباس گوید از رسول خدا (ص) شنیدم بالای منبر میفرمود درباره اینکه باو خبر رسیده بود برخی از قریش انکار کردند که علی را امیر مؤمنان نامیده است که ای گروه مردم به راستی خدای عزوجل مرا بر شما رسول فرستاده و بمن دستور داده که علی را بر شما امیر گذارم هلا هر که

اعلامکم ذلك لتسمعوا له وتطيعوا اذا امرکم تأتمرون واذانها کم عن امر تنتهون الا فلاناً تمرن احد منکم علی علی عليه السلام في حیوتی ولا بعد وفاتی فان الله تبارک و تعالی امره علیکم و سماء امیر المؤمنین ولم یسم احداً من قبله بهذا الاسم وقد ابغتکم ما ارسلت به الیکم فی علی فمن اطاعنی فیہ فقد اطاع الله و من عصی الله عزوجل و لاحجة له عند الله عزوجل و کان مصیره الی ما قال الله عزوجل فی کتابه و من یعص الله ورسوله ویتعد حدوده یدخله ناراً خالداً فیها

۱۲- حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق (رض) قال حدثنا محمد بن جریر الطبری قال حدثنا الحسن بن محمد قال حدثنی محمد بن عبدالرحمن المخزومی قال حدثنی محمد بن ابی یغفور عن موسی بن ابی ایوب التمیمی عن موسی بن المغیره عن الضحاک بن مزاحم قال ذکر علی عليه السلام عند ابن عباس بعد وفاته فقال و اسفاه علی ابی الحسن مضی والله ما غیر ولا بدل ولا قصر ولا جمع ولا منع ولا آثر الا الله والله لقد كانت الدنيا اهون علیه من شسع نعله لیث فی الوغابجر فی المجالس حکیم فی الحکماء هیئات قدمضی الی الدرجات العلی

۱۳- حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق (رض) قال حدثنا محمد بن جریر الطبری قال حدثنا الحسن بن محمد قال حدثنی الحسن بن یحیی الدهان قال کنت ببغداد عند قاضی بغداد و اسمه سماعة ان دخل علیه رجل من کبار اهل بغداد فقال له اصلح الله القاضی انی حججت فی السنین الماضیه فمررت بالکوفة فدخلت فی مرجعی الی مسجدنا فینا انا واقف فی المسجد ارید الصلوة اذا امامی امرأة

من پیغمبر اویم علی امیر او است امارتیکه خدا فرمان داده و بمن امر کرده که بشما بیاموزم تا از او بشنوید و بدستور او عمل کنید و از غدقن او بکنار روید هلا احدی از شما بر علی امیر نباشد نه در زندگی من و نه پس از وفات من زیرا خدا او را بر شما امیر کرده و او را امیر المؤمنین نامیده و کسی پیش از او بدان نام نامیده نشده من آنچه دستور داشتم درباره علی بشمارسانیدم هر که در آن مرا اطاعت کند خدا را اطاعت کرده و هر که مرا نافرمانی کند خدای عزوجل را نافرمانی کرده و نزد خدا عذری ندارد و سر انجامش همانستکه خدا در کتاب خود خبر داده (نساء - ۱۴) هر که نافرمانی کند خدا و رسولش را و از حدودش تجاوز کند به آتشی او را در آورد که جاویدان است.

۱۲- نام علی را پس از وفاتش پیش ابن عباس بردند گفت افسوس برای الحسن بغداد از دنیا گذشت و نه تغییر داد و نه عوض کرد و نه تغییر حال داد و نه جمع مال کرد و نه حقی را منع کرد و نه جز خدا منظور داشت بغداد دنیا در برابرش از بند کفشی کمتر مینمود، در نبرد شیری بود و در مجلس دریائی حکیمی بود در حکیمان هیئات او بدرجات بلندی در گذشت.

۱۳- حسن بن یحیی دهان گوید من در بغداد حضور قاضی آن بودم که سماعة نام داشت یکی از بزرگان اهل بغداد بر او وارد شد و گفت خدا قاضی را خیر دهد من در سالهای گذشته به حج رفتم و در

اعرابیه بدویة مرخية النوائب علیها شملة وهی تنادی و تقول یامشهوراً فی السموات یامشهوراً فی الارضین یامشهوراً فی الاخرة یامشهوراً فی الدنيا جهدت الجبابرة و الملوك علی اطفاء نورك و احماد ذكرك فایى الله لذكرك الا علواً و لنورك الا ضیاءاً و تماماً ولو كره المشركون قال فقلت یا امة الله و من هذا الذى تصفینه بهذه الصفة قالت ذلك امیر المؤمنین قال فقلت لها ای امیر المؤمنین هو قالت علی بن ابی طالب الذى لا يجوز التوحید الا به و بولايته قال فالتفت الیهَا فلم اراحداً

المجلس الرابع والستون

يوم الثلاثاء، لستخلون من جمادى الاولى من سنة ثمان وستین و ثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا علی بن احمد بن موسى (ره) قال حدثنا محمد بن هرون النوفی قال حدثنا عبیدالله بن موسى الرؤیانی قال حدثنى عبدالعظیم بن عبدالله بن الحسين بن علی بن الحسن بن زید بن الحسن بن علی بن ابی طالب عليه السلام عن ابراهيم بن ابی محمود قال قال علی بن موسى الرضا (ع) فی قول الله عز و جل وجوه يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة قال یعنی مشرقة تنتظر ثواب ربها.

۲ - (حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب (رض) قال حدثنا ابو الحسين محمد بن جعفر الاسدى قال حدثنى محمد بن اسمعيل بن بزيع قال قال ابو الحسن علی بن موسى الرضا (ع) فی

برگشت خود بمسجد کوفه و اردشدم در این میان که در مسجد میخواستم نماز بخوانم دیدم جلوم زنی از عربهای بیابانی کیسوان دختر خود فروانداخته و جامه ای برتن دارد و میگوید ای که در آسان ها مشهور و در زمین مشهور و در آخرت مشهور و در دنیا مشهوری جباران کوشیدند نور ترا خاموش کنند و نامت را نهان سازند ولی خدا جز بلندی نام و تابندگی نور ترا نخواست گرچه مشرکان را بدبود، گوید گفتم یا امة الله کیست آنکه چنین اورا میستانی؟ گفت او امیر مؤمنان است گوید گفتم کدام امیر المؤمنین؟ گفت همان علی بن ابیطالب که یگانه پرستی روانیست جز با او و ولایت او، گفت رو بر گرداندم و احدی را ندیدم.

مجلس شصت و چهارم = روز سه شنبه ۶ جمادى الاولى ۳۸۸

۱ - امام رضا «ع» در تفسیر قول خدای عزوجل (قیامت - ۲۲ و ۲۳) چهره هائی در این روز خرم است و بسوی پروردگار خود نگران است - فرمود یعنی تابان است و منتظر ثواب پروردگار خود است.

۲ - در تفسیر قول خدای عزوجل (انعام - ۱۰۳) دیده ها در کش نکنند و او دیده ها را درک کند -

قول الله عز وجل لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار قال لا تدركه اوهام القلوب فكيف تدركه ابصار العيون.

۳- حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني (رض) قال حدثنا احمد بن محمد بن محمد بن سعيد مولى بني هاشم قال حدثنا المنذر بن محمد قال حدثنا علي بن اسمعيل الميثمي قال حدثنا اسمعيل بن الفضل قال سألت ابا عبد الله جعفر بن محمد الصادق عليه السلام عن الله تبارك وتعالى هل يرى في المعاد فقال سبحانه الله و تعالى علواً كبيراً يا بن الفضل ان الابصار لا تدرك الا ماله اون و كيفية والله خالق الا لوان و الكيفية .

۴ - حدثنا احمد بن محمد بن احمد السناني المكتب (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبد الله الكوفي قال حدثنا سهل بن زياد الادمي عن عبد العظيم بن عبد الله الحسنی عن الامام علي بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه الرضا علي بن موسى (ع) قال خرج ابو حنيفة ذات يوم من عند الصادق (ع) فاستقبله موسى بن جعفر (ع) فقال له يا غلام ممن المعصية فقال لا تخلو من ثلاثة امان تكون من الله عز وجل وليست منه فلا ينبغي للكريم ان يعذب عبده بما لم يكتسبه واما ان تكون من الله عز وجل ومن العبد فلا ينبغي للشريك القوي ان يظلم الشريك الضيف واما ان تكون من العبد وهي منه فان عاقبه الله فبذنبه وان عفى عنه فبكرمه وجوده .

۵ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن هرون الصوفي قال حدثنا عبيد الله بن موسى ابو تراب الرؤياني عن عبد العظيم بن عبد الله الحسنی عن ابراهيم بن ابي محمود قال قالت للرضا (ع) يا بن رسول الله ما تقول في الحديث الذي يرويه الناس عن رسول الله صلى الله عليه وآله انه

فرمود توهم دلها اور ادرك نكند تاچه رسد بچشما.

۳- اسمعيل بن فضل گوید از امام صادق ع پرسیدم که خدادر معاد دیده شود؟ فرمود منزهست و برتر است بی اندازه ای بسر فضل بدیده‌ها در نیاید جز آنچه رنگ و کیفیت دارد و خدا آفریننده رنگها و چگونگیها است.

۴- امام رضا ع فرمود روزی ابوحنیفه از نزد امام صادق ع بیرون آمد و موسی بن جعفر با او رو برو شد بآن حضرت عرض کرد ای سر گناه از کیست؟ فرمود از سه وجه خالی نیست یا از خدای عزوجل است و این نشود زیرا بر کریم شایسته نیست بنده را بدانچه کار او نیست شکنجه کند و یا با شریک خدای عزوجل است یا بنده و این هم روا نیست زیرا شریک توانا شایسته نیست بشریک ناتوان ستم کند و یا آنکه از خود بنده است و باید چنین باشد و اگر خدا کیفرش کند بگناه خود او است و اگر از او بگذرد بکرم وجود خداست.

۵- ابراهیم بن ابي محمود گوید با امام رضا ع گفتم یا بن رسول الله چه فرمائی در حدیثیکه مردم

قال ان الله تبارك و تعالی ينزل كل ليلة الى السماء الدنيا فقال ﷺ لعن الله المحرفين الكلم عن مواضعه والله ما قال رسول الله كذلك انما قال ﷺ ان الله تبارك و تعالی ينزل ملكاً الى السماء الدنيا كل ليلة في الثلث الاخير و ليلة الجمعة في اول الليل فيامرهم فينادي هل من سائل فاعطيه هل من تائب فاتوب عليه هل من مستغفر فاغفر له يا طالب الخير اقبل يا طالب الشرا قصر فلا يزال ينادي بهذا حتى يطلع الفجر فاذا طامع الفجر عاد الى محله من ملكوت السماء حدثني بذلك ابي عن جدي عن آبائه (ع) عن رسول الله ﷺ

۶- حدثنا ابي (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن سهل بن زياد الادمي عن علي بن الحكم عن حماد بن عبد الله عن ابي بصير عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال اذا قال العبد وهو ساجد يا الله يا ربه يا سيده ثلاث مرة اجابه تبارك و تعالی لييك عبدى سل حاجتك.

۷- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحكم بن مسكين قال حدثني ابو خالد الكعبي عن ابي عبد الله ان رسول الله ﷺ قال ايما امرأة رفعت من بيت زوجها شيئاً من موضع الى موضع تريد به صلاحاً نظر الله عزوجل اليها ومن نظر الله اليه لم يعذبها فقالت ام سلمة (رض) ذهب الرجال بكل خير فاي شيء للنساء المساكين فقال ﷺ بلى اذا حملت المرأة كانت بمنزلة الصائم القايم المجاهد بنفسه وماله في سبيل الله فاذا وضعت كان لها من الاجر ما لا تدرى ما هو لعظمه فاذا ارضعت كان لها بكل مصة كعدل

از رسول خدا باز گویند که فرمود خدای تبارک و تعالی هر شب بسماء دنیا نازل شود فرمود خدا آنانکه سخن را از جای خود بگردانند، امنت کند رسول خدا چنین فرموده همانا فرموده خدایتعالی هر شب در ثلث آخر فرشته بسماء دنیا فرود کند و شب جمعه از اول شب و باو دستور دهد که چار کشد آیا سائلی هست که باو عطا کنم؟ تائبی هست که از او بپذیرم آمرزش جوئی هست که برایش بیامرزم ای خیر خواه بیا ای بند خواه کوتاه کن و این دعوت را تا سپیده دم ادامه دهد و چون سپیده دم بجای خود در ملکوت سماه بر گردد پدرم از جدم از پدرام از رسول خدا «من» اینطور برابرم باز گفتند.

۶- امام صادق (ع) فرمود چون بنده در سجده گوید یا الله یا ربه یا سیده سه بار خدایتعالی در جوابش فرماید لبیک بنده ام حاجت بخواه.

۷- فرمود که رسول خدا (ص) فرمود هر زنی در خانه شوهر برای اصلاح چیزی را جا بجا کند خدای عزوجل باو نظر کند و هر که خدا باو نظر کند عذابش نکند ام سلمه عرض کرد مردها همه خوبها را بردند زن های بیچاره چه خوبی دارند؟ فرمود آری چون زنی آبتن شود مقام روزه دار و شب زنده دار و مجاهد با خود و مالش را در راه خدا دارد و چون بزاید اجری دارد که کس عظمت آن را نداند و چون طفل را شیر دهد بهر مکی ثواب آزاد کردن یک بنده از اولاد اسمعیل دارد

عق محرد من ولد اسمعیل فاذا فرغت من رضاعه ضرب ملك على جنبها (جنبیها) وقال استأنف العمل فقد غفر لك .

۸- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن الحسين بن ابی ان خطاب عن علی بن اسباط عن عمه یعقوب بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال ثلث من لم تكن فيه فلا يرجى خيره ابدأ من لم يخش الله في الغيب ولم يرع عند الشيب ولم يستحي من العيب .

۹- حدثنا احمد بن زباد بن جعفر الهمداني (رض) قال حدثنا علی بن ابراهيم بن هاشم عن عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن علی (ع) قال قال رسول الله ان العبد ليحبس علی ذنب من ذنوبه مائة عام وانه لينظر الى ازواجه و اخوانه في الجنة .

۱۰- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا علی بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابی عبدالله عن ابيه عن وهب بن وهب القرشي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) ان علی بن ابی طالب عليه السلام قال لا تنشق الارض عن احد يوم القيمة الا ومن كان آخذان بضبعه يقولان اجب رب العزة .

۱۱- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابی عن محمد بن احمد العلوي قال حدثني احمد بن القسم عن ابی هاشم الجعفری قال اصابني ضيقة شديدة فصرت الى ابی الحسن علی بن محمد (ع) فاذن لي فلما جلست قال يا ابا هاشم ای نعم الله عزو جل عليك تريدان تؤدي شكرها قال ابو هاشم فوجمت فلم ادر ما اقول له فابتدأ (ع) فقال رزقك الايمان فحرم به بدنك علی النار و رزقك العافية

و چون از شیر دادن فارغ شود فرشته ای بر بر پهلویش زنده و گوید کار خود را از سر گیر که آمرزیده شدی .

۸ - فرمود سه چیز است که اگر در کسی نباشد هرگز امید خیری در او نیست . کسی که در نهان از خدا ترسد و در پیری از گناه نهراسد و از عیب شرم نکند .

۹- فرمود رسول خدا ص فرمود که بنده ایست صدسال بخاطر گناهش در زندان است و زنان و برادران خود را در بهشت می بیند .

۱۰- علی (ع) فرمود در روز قیامت کسی سر از خاک بر ندارد جز آنکه دوفرشته بازویش را بگیرند و گویند رب العزه را اجابت کن .

۱۱- ابو هاشم جعفری گفت بن تنگی سخنی رسید و نزد ابی الحسن علی بن محمد (ع) رفتم و بمن اجازه ورود داد و چون نشستم فرمود ای ابو هاشم میخواهی شکر کدام نعمت خدا را بکنی؟

فاعانتك على الطاعة و رزقك القنوع فصانك عن التبذل يا اباهاشم انما ابتدأتك بهذا لاني ظننت انك تريد ان تشكو الى من فعل بك هذا وقدامرت لك بمائة دينار فخذها.

۱۲ - حدثنا ابي (رضا) قال حدثنا سعد بن عبد الله عن يعقوب بن يزيد عن يحيى بن المبارك عن عبد الله بن جبلة عن اسحق بن عمار قال سمعت ابا عبد الله الصادق (ع) يقول لاصلوة لحاقن ولا لحاقب ولا لحازق فالحاقن الذي به البول والحاقب الذي به الغايط والحازق الذي قد ضغطه الخف .

۱۳ حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن حماد بن عيسى قال قال لي ابو عبد الله يوماً تحسن ان تصلى يا حماد قال فقلت يا سيدى انا احفظ كتاب حريز فى الصلوة قال فقال لا عليك قم صل قال فقامت بين يديه متوجها الى القبلة فافتتحت الصلوة و ركعت و سجدت فقال يا حماد لا تحسن ان تصلى ما اقبح بالرجل ان يأتى عليه ستون سنة او سبعون سنة فما يقيم صلوة واحدة بحدودها تامة قال حماد فاصابنى فى نفسى الذل فقلت جعلت فداك فعلمنى الصلوة فقام ابو عبد الله عليه السلام مستقبل القبلة منتصباً فارسل يديه جميعاً على فخذيه قد ضم اصابعه و قرب بين قدميه حتى كان بينهما قدر تلك اصابع مفرجات و استقبال باصابع رجله جميعاً لم يحرفهما عن القبلة بخشوع و استكانة و قال الله اكبر ثم قرء الحمد بترتيل و

گوید روی درهم کشیدم و ندانستم چه گویم آن حضرت آغاز سخن کرد و فرمود ایمان بتو روزی کردوبه وسیله آن نت بر آتش حرام کرد و تندرستیت داد و بر طاعت بتو کمک کرد، قناعت بتو داد و از آبرو فروشی حفظت کرد ای ابوهاشم من تو را بدین آغاز نمودم برای آنکه میخواستی بمن از کسیکه بتو چنین کرده شکایت کنی و دستور دادم صد اشرفی بتو بدهند آنهارا دریافت کن.

۱۲ - امام صادق ع میفرمود حاقن و حاقب و حازق نماز ندارند حاقن کسیست که بوش گرفته حاقب کسیکه غانطش گرفته و حازق آنکه در فشار است از پابوش خود.

۱۳ - حماد بن عیسی گوید روزی امام ششم بمن فرمود میتوانی خوب نماز بخوانی عرض کردم یا سیدی من کتاب نماز حریز را حفظ کردم فرمود بر تو باکی نیست برخیز نماز بخوان گوید برابر آن حضرت در بقبله ایستادم و تکبیر نماز گفتم و رکوع و سجود نمودم فرمود ای حماد خوب نماز نمیخوانی و چه اندازه بر مرد زشت است که شصت سالش شود و یک نماز کامل و تمام بر پا ندارد حماد گوید پیش خود خوار شدم و عرض کردم قربانت نماز را بمن بیاموز امام صادق رو بقبله ایستاد تمام قد و دو دست را تا ران باین انداخت که انگشتانش بهم چسبیده بود و دو گام را بهم نزدیک کرد تا فاصله آنها سه انگشت کشاده شد و انگشتان پایش همه را برابر قبله نمود و منحرف نساخت در حال خشوع و استکانت گفت الله اکبر حمد و قل هو الله را آرام خواند و پاندازه نفسی در نك کرد و

قل هو الله احد ثم صبر هنيهة بقدر ما تنفس و هو قائم ثم قال الله اكبر و هو قائم ثم ركع و ملاء كفيه من ركبتيه منفرجات ورد ركبتيه الى خلف حتى استوى ظهره حتى لو صب عليه قطرة من ماء اودهن لم تزل لاستواء ظهره و مد عنقه و غمض عينيه ثم سبح ثلاثاً بترتيل فقال سبحان ربي العظيم و بحمده ثم استوى قائماً فلما استمكن من القيام قال سمع الله لمن حمده ثم كبر و هو قائم و رفع يديه حيال وجهه ثم سجد و وضع كفيه مضمومة الاصابع بين ركبتيه حيال وجهه فقال سبحان ربي الاعلى و بحمده ثلاث مرات ولم يضع شيئاً من بدنه على شيء و سجد على ثمانية اعظم الجبهة و الكفين و عيني الركبتين و انامل ابهام الرجلين فهذه السبعة فرض و وضع الانف على الارض سنة و هو الارغام ثم رفع رأسه من السجود فلما استوى جالساً قال الله اكبر ثم قعد على جانبه الايسر قد وضع ظاهر قدمه اليمنى على باطن قدمه الايسر و قال استغفر الله ربي و اتوب اليه ثم كبر و هو جالس و سجد السجدة الثانية و قال كما قال في الاولى ولم يستعن بشيء من جسده على شيء في ركوع ولا سجود كان مجنحاً ولم يضع ذراعيه على الارض فصلي ركعتين على هذا ثم قال يا حماد هكذا صل ولا تلتفت ولا تعبت بيديك و اصابعك ولا تبرزق عن يمينك ولا عن يسارك ولا بين يديك.

ايستاده گفت الله اكبر .

سپس بر ركوع رفت و دو كف خود را كه انگشتانش باز بود از دو سر زانو پر كرد و زانو را عقب داد تا پشت او هموار شد كه اگر قطره آبي يا روغني بر آن همچكيد نيلغزيد از بس پشتش هموار بود و كردن كشيد و چشمها خوابانيد سه بار بآرامي فرمود سبحان الله ربي العظيم و بعده و بايستادن برخاست و چون بر جا شد گفت سمع الله لمن حمده و همان ايستاده تكبير گفت و دو دست را تا برابر رو بلند كرد و بسجده رفت و دو كف را كه انگشتانش بهم چسبيده بود ميان دو سر زانو برابر روي نهاد و سه بار گفت سبحان ربي الاعلى و بحمده و چيزي از اعضاي بدن را بر هم نگذاشت و بر هشت عضو سجده كرد: پيشاني، دو كف، دو سر زانو و دو سر انگشت بزرگ پاها كه اين هفت واجب است و سر بيني را بر زمين نهاد و اين سنت است و همان ارغامست سپس سر از سجده بر داشت و چون بر جا نشست گفت الله اكبر و بر طرف چپ نشست و روي پا راستش را بر پشت پا چپش نهاد و گفت استغفر الله ربي و اتوب اليه و همان نشسته باز تكبير گفت و بسجده دوم رفت و همان گفت كه در سجده اول گفته بود و در ركوع و سجود هيچ عضوتش از هم كمك نكرفتند و دستها را از زير تن بيرون داده بود مانند پر و دو ذراع بر زمين نگذاشته بود بهمين روش دو ركعت نماز خواند و فرمود اي حماد چنين نماز بخوان و رو بر مگردان و بادست و انگشت بازي مكن و بسوي راست و چپ آب دهن ميتداز و نه پيش روي خود .

۱۴ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ قال حدثنا محمد بن الحسين بن حفص قال حدثنا ابراهيم بن اسمعيل قال حدثني ابي عن ابيه عن سلمة عن ابي صادق قال قال علي عليه السلام ديني دين النبي صلى الله عليه وآله و حسبى حسب النبي فمن تناول ديني و حسبى فانما يتناول رسول الله صلى الله عليه وآله و الله و رسوله.

۱۵ - حدثنا الحسن بن علي بن شعيب الجوهري (رض) قال حدثنا عيسى بن محمد العلوي قال حدثنا ابو عمرو احمد بن ابي حازم الغفاري قال حدثنا عبيد الله بن موسى عن شريك عن الركين بن الربيع عن القاسم بن حسان عن زيد بن ثابت قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اني تارك فيكم الثقلين كتاب الله عز و جل و عترتي اهل بيتي الا وهما الخليفتان من بعدي ولن يفترقا حتى يرثا علي الحوض .

۱۶ - حدثنا محمد بن علي ما جيلويه (ره) قال حدثني عمي محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي القرشي عن نصر بن مزاحم عن عمر بن سعد عن يوسف بن يزيد عن عبدالله بن عوف بن الاحمر قال لما اراد امير المؤمنين عليه السلام المسير الى النهروان اتاه منجم فقال له يا امير المؤمنين لاتسر في هذه الساعة و سر في ثلاث ساعات يمضين من النهار فقال امير المؤمنين عليه السلام ولم ذاك قال لانك ان سرت في هذه الساعة اصابك و اصاب اصحابك اذى و ضر شديد و ان سرت في الساعة التي امرتك ظفرت و ظهرت و اصبحت كلما طلبت فقال له امير المؤمنين تدرى ما في بطن هذه الدابة ان كرام انشي قال ان حسبته علمت قال له امير المؤمنين عليه السلام من صدقك على هذا القول كذب بالقرآن ان الله عنده علم الساعة و ينزل الغيث و يعلم ما في الارحام و ما تدرى نفس ما ذاتك تسب غدا

۱۴ - علی (ع) فرمود دینم دین پیغمبر و حسبم حسب پیغمبر است هر که طعن در دین و حسبم زند طعن بر رسول خداست زده است .

۱۵ - زید بن ثابت گفت رسول خداست فرمود من بجا میگذارم در میان شما ثقلین را که کتاب خدای عزوجل و خاندانم باشند هلا آن هر دو خلیفه بعد از منند و از هم جدا نشوند تا در سر حوض بر من در آیند .

۱۶ - چون امیر المؤمنین خواست بنهروان رود منجمی خدمتش آمد و عرض کرد یا امیر المؤمنین در این ساعت حرکت مکن و سه ساعت از روز گذشته حرکت کن، فرمود چرا؟ گفت اگر در این ساعت بروی بتو و یارانت آزار و سختی شدیدی میرسد و اگر در ساعتی که بتو دستور دهم بروی پیروز و غالب شوی و هر چه خواهی بیایی امیر المؤمنین فرمود میدانی در شکم این جاندار چیست تراست یا ماده؟ گفت اگر حساب کنم میدانم، فرمود هر که تو را باور کند بر این گفتار قرآن را دروغ شمرده که فرماید (لقمان - آیه آخر) براستی نزد خداست علم بساعت و او باران فرو بارد و بداند که در رحم چیست ، نداند کسی که فردا چه کاره است و نداند کسیکه بچه سرزمینی ببرد براستی خدا

تدری نفس باى ارض تموت ان الله عليم خبير ما كان محمد صلى الله عليه وآله يدعى ما ادعيت اتزعم انك تهدى الى الساعة التى من سار فيها صرف عنه سوء و الساعة التى من سار فيها حاق به الضر من صدقك بهذا استغنى بقولك عن الاستعانة بالله عز و جل فى ذلك الوجه و احوج الى الرغبة اليك فى دفع المكروه عنه و ينبغى له ان يولىك الحمد دون ربه عز و جل فمن آمن لك بهذا فقد اتخذك من دون الله ندا و ضدا ثم قال صلى الله عليه وآله اللهم لا طير الاطيرك و لا ضير الاضيرك و لا خير الا خيرك و لا اله غيرك ثم التفت الى المنجم فقال بل نكذبك و نخالفك و نسير فى الساعة التى نهيت عنها

(المجلس الخامس والستون)

يوم الجمعة لتسع خلون من جمادى الاولى من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى (ره) قال حدثنا ابي رضى الله عنه قال حدثنا سعد بن عبدالله عن الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسن بن محبوب عن ابي ايوب الخزاز عن محمد بن مسلم التقفى قال سئل ابو عبد الله جعفر بن محمد الصادق عن الخمر فقال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان اول ما نهانى عنه ربي عز و جل عن عبادة لاوثان و شرب الخمر و ملاحاة الرجال ان الله تبارك و تعالى بعثنى رحمة للعالمين

دانا و آگاهست محمد ص آنچه تو ادعا میکنی ادعا نمیکرد تو گمان داری رهبری بدان ساعتی که هر که در آن حرکت کند بنی از او بگردد و بساعتی که هر که در آن حرکت کند بدوزیان رسد هر که تو را در آن تصدیق کند بگفته تو از یاری جستن بخدای عز و جل بی نیاز است در آن جهت و بتو در دفع بدی نیاز مند تر است و شایدش که تو را بجای پروردگارش سپاس گویند و هر که در این باره بتو ایمان آورد تو را در برابر خدا همتا و ضد گرفته است سپس فرمود بار خدایا بد فالی نیست جز بد فالی تو و زیانی نیست جز زیان تو و خیری نیست جز خیر تو و مبرود حقی نیست جز تو دو بنجم فرمود بلکه ما تو را تکذیب کنیم و در همین ساعتی که روانداشتی برویم .

مجلس شصت و پنجم - روز جمعه نهم جمادى الاولى ۳۸

از امام ششم سؤال شد از منی فرمود که رسول خدا ص فرمود نخست چیزی که پروردگار عز و جل مرا از آن نهی کرد، پرستیدن بتها و نوشیدن می و در افتادن با مردان بود براستی خدای تبارک و تعالی مرا رحمة للعالمین مبعوث کرده و من معوکنم تار و تنبور و نی و امور جاهلیت و بتهای آن

ولا محق المعازف والمزامير و امور الجاهلية و اوثانها و ازالامها و احداثها اقسام ربی جل جلاله فقال لا يشرب عبدلی خمرأ فی الدنيا الا سقیته يوم القيمة مثل ما شرب منها من الحمیم معذبا بعد او مغفوراً له و قال عليه السلام لا تجالسوا شارب الخمر ولا تزوجوه ولا تتزوجوا اليه و ان مرض فلا تعودوه و ان مات فلا تشيعوا جنازته ان شارب الخمر يجی، يوم القيمة مسوياً وجهه مزرقه عیناه ماثلاً شدقه سائلاً لعابه و العالسانه عن قفاه .

۲ - حدثنا ابی (رض) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحمیری عن احمد بن محمد بن محمد بن عیسی عن ابيه عن محمد بن ابی عمیر عن محمد بن حمزان عن ابی عبيدة الحذاء قال قال ابو جعفر (ع) يا زياد اياك و الخصومات فانها تورث الشك و تحبط العمل و تردى صاحبها و عسى ان يتكلم الرجل بالشئ، لا يغفر له يا زياد انه كان فيما مضى قوم تر كوا علم ما و كلوا به و طلبوا علم ما كفوه حتى انتهى بهم الكلام الى الله عج فتخيروا فان كان الرجل ليدعى من بين يديه فيجيب من خلفه او يدعى من خلفه فيجيب من بين يديه .

۳- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثني احمد بن ابي عبدالله البرقي قال حدثني ابی عن صفوان بن يحيى عن ابی اليسع عن سليمان بن خالد قال قال ابو عبدالله اياكم و التفكير في الله فان التفكير في الله لا يزيد الا تيها ان الله عز وجل لا تدر كه الابصار ولا يوصف بمقدار .

و قهارهای آن و بدعتهايش را پروردگارم جل جلاله سوگند یاد کرده که هیچ بنده من در دنیا می نشود جز آنکه در قیامت باو بنوشانم مانند آنچه را می نوشیده از حمیم چه پس از آن معذب باشد چه آمرزیده شود، فرمود با میخوار منشینید ، باو زن ندهید از او زن نگیرید ، اگر بیسار شد احوالش نرسید ، اگر مرد تشییع جنازه اش نکنید میخوار روز قیامت بازوی سیاه و چشم کبود و لوجه آویزان بمحشر آید آب دهانش روانست و زبانش از پشت سرش درآمده .

۲- امام پنجم فرمود ای زیاد مبادا وارد خصومت شوی که شك آورد و عدل را بی اجر کند و صاحبش را هلاک سازد و بسا باشد مرد سخنی گوید که آمرزیده نشود ای زیاد در دوران گذشته مردی بودند که علم و وظائف خود را ترك کردند و دنبال دانستن چیزی رفتند که از آن معاف بودند تا سخن را بیعت در خدا کشانند و سرگردان مانند تا بجائی که مردی را از برابرش میخواندند از پشت سر پاسخ میداد یا از پشت سرش میخواندند از برابرش پاسخ میداد .

۳ - امام صادق (ع) فرمود مبادا در باره خدا اندیشه کنید که اندیشه در خدا جز گمراهی نیفزاید براستی خدای عزوجل را دیده ها در نیابند و اندازه نتوان گرفت .

۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبد الله بن جعفر الحميري قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن عنبسة العابد عن ابي عبد الله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال اياكم و الخصومة في الدين فانها تشغل القلب عن ذكر الله عز و جل و تورث النفاق و تكسب الضغائن و تستجيز (تستجيز) الكذب .

۵. و بهذا الاسناد عن الحسن بن محبوب عن العلاب بن رزين عن محمد بن مسلم عن ابي جعفر الباقر (ع) قال لما خلق الله عز و جل العقل استنطقه ثم قال له اقبل فاقبل ثم قال له ادبر فادبر ثم قال له وعزتي ما خلقت خلقها و احب الي منك و لا املك الا فيمن احب اما اني اياك امر و اياك انهي و اياك اعاقب و اياك اثيب .

۶ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن يعقوب قال حدثني علي بن محمد بن عبد الله عن ابراهيم بن اسحق الاحمر عن محمد بن سليمان الديلمي عن ابيه قال قلت لابي عبد الله الصادق عليه السلام فلان من عبادته و دينه و فضله كذا و كذا قال فقال كف عقله فقلت لا ادري فقال ان الثواب على قدر العقل ان رجلا من بني اسرائيل كان يعبد الله عز و جل في جزيرة من جزائر البحر خضراء نضرة كثيرة الشجر طاهرة الماء و ان ملكا من الملكة مر به فقال يا رب ارنى ثواب عبدك هذا فاراه الله عز و جل ذلك فاستقله الملك فاوحى الله عز و جل اليه ان اصحبه فاتاه الملك في صورة انسى فقال له من انت قال انا رجل عابد بلغنا مكانك و عبادتك بهذا المكان فجئت لابعبد الله معك فكلن معه يومه ذلك فلما اصبح قال له الملك ان مكانك لنزهة قال ليتلربنا بهيمة

۴- امام صادق ع فرمود مبادا در دين ستيزه كنيد كه دل را از ياد خدا منصرف كند و باعث نفاق و كينه شود و بدروغ كشاند .

۵ - امام باقر ع فرمود چون خدا خرد را آفريد او را باز پرسى كرد فرمود پيش آ پيش آمد و پس از آن فرمود پس رو پس رفت سپس خدا فرمود بهزت و جلال خودم خلقى از تو محبوبتر نزد خود نيا فريدم و تو ابراه كمالى برم كه دوست دارم هلامن بتو دستور دهم و ترا غدقن كنم و ترا كيفر دهم و بتو ثواب دهم .

۶ - گوید به امام صادق ع گفتم فلانی در عبادت و دین و فضل خود چنین و چنانست ، فرمود عقلش چو نست ؟ گفتم نیدانم فرمود ثواب باندازه عقل است ، مردی از بنی اسرائیل در جزیره ای از جزایر دریا خدا را عبادت میکرد که سبز و خرم و پر درخت و خوش آب و هوا بود یکی از فرشتگان باو گذشت و عرض کرد خدایا ثواب این بنده ات را بمن بنما خدا ناو نمود و آن را کم شمرد خدا بان فرشته وحی کرد که همراه او باش او بصورت آدمیزاده نزد او رفت عابد گفت تو کیستی ؟ گفت من مردی عابدم آوازه تو و عبادتت را شنیدم در اینجا آمدم همراه تو عبادت خدا کنم آن روز را با او گذرانند و بامداد بان عابد گفت جای خرمی داری در جواش گفت کاش پروردگار ما را حیواناتی بود اگر او خری داشت

فلو كان لربنا حمار لرعيناه في هذا الموضع فان هذا الحشيش يضيع فقال له الملك ومال ربك حمار فقال لو كان له حمار ما كان يضيع مثل هذا الحشيش فاوحى الله عز وجل الى الملك انما ائتميه علي قدر عقله وقال الصادق عليه السلام ما كلم رسول الله صلى الله عليه واله العباد بكنهه عقله قط قال وقال رسول الله صلى الله عليه واله انا معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس علي قدر عقولهم

۷ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصغار عن العباس بن معروف عن بكر بن محمد الازدي عن ابي بصير قال قال ابو عبد الله الصادق عليه السلام اصول الكفر ثلاثة الحرص والاستكبار والحسد فاما الحرص فان آدم عليه السلام حين نهي عن الشجرة حمله الحرص علي ان اكل منها واما الاستكبار فابليس حين امر بالاجود لادم استكبر واما الحسد فابنا آدم حين قتل احدهما صاحبه حسدا

۸ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسمعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) عن رسول الله صلى الله عليه واله قال ارکان الکفر اربعة الرغبة والرهبه والسخط والغضب

۹ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن يعقوب بن يزيد عن زياد بن مروان القندي عن ابي وكيع عن ابي اسحق السبيعي عن الحارث الاعور عن علي عليه السلام قال لا يصلح من الكذب جد ولا هزل ولا ان يعد احدكم صبيه ثم لا يفي له ان الكذب يهدي الي الفجور والفجور يهدي الي النار وما يزال احدكم يكذب حتى يقال كذب وفجر وما يزال احدكم يكذب حتى لا يبقى في قلبه موضع ابرة صدق فيسمى عند الله كذابا

در اینجا برایش میچرانندیم این همه علف تباه میشود فرشته گفت پروردگار تو خر ندارد عابد گفت اگر داشت این علفها ضایع نمیماند خدا بآن فرشته خطاب کرد همانا من او را باندازه عقلش ثواب میدهم ، امام صادق فرمود رسول خدا با بندگان هرگز بکنه خرد خود سخن نکرد فرمود که رسول خدا ص فرمود ما گروه پیغمبران دستور داریم که با مردم باندازه عقلشان سخن کنیم .

۷ - امام صادق ع فرمود اصول کفر سه است حرص ، تکبر ، وحسد ، حرص این بود که آدم از درخت نهی شده و حرص او را داشت تا از آن خورد تکبر بود که چون ابلیس مامور شد بآدم سجده کند سر باززد و حسد در دو پسر آدم نمایان شد که یکی از حسد دیگری را کشت.

۸ - رسول خدا ص فرمود ارکان کفر چهار است غیبت ، ربهت دشمنی و عشم .

۹ - علی ع فرمود دروغ از جد و شوخی نشاید و نه باندازه ای که کسی بیچراهش وعده دهد و وفا نکند ، دروغ رهبر هرزگی است و هرزگی رهبر بدو زخ است بعضی از شما دنبال هم دروغ گوید تا او را دروغگو و هرزه شمارید ، بعضی از شما دنبال هم دروغ گوید تا در دلش جای سوزنی راستی نماند

- ۱۰- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن النوفلي عن احمد بن ابي عبد الله البرقي عن ابيه عن غير واحد عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال لا تغترب فتغتب ولا تحفر لآخيك حفرة فتقع فيها فانك كما تدين تدان
- ۱۱- و بهذا الاسناد عن احمد بن ابي عبد الله قال حدثنا الحسين بن زبد عن اسمعيل بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله (ص) الجلوس في المسجد لانتظار الصلوة عبادة مالم يحدث قيل يا رسول الله وما الحدث قال الاغتيا ب
- ۱۲- حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن فضال عن ثعلبة بن ميمون عن ابي جميلة المفضل بن صالح عن ابان بن تغلب عن ابي عبد الله عليه السلام قال اذا قال العبد علم الله فكان كاذباً قال الله عز وجل اما وجدت احداً تكذب عليه غيري
- ۱۳- و بهذا الاسناد عن احمد بن محمد بن عثمان بن عيسى عن وهب عن شهاب بن عبد ربه عن ابي عبد الله الصادق قال من قال الله يعلم فيما لم يعلم اهتز العرش اعظاماً له
- ۱۴- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن معلى بن محمد البصرى عن علي بن اسباط عن جعفر بن سماعة عن غير واحد عن زرارة بن اعين قال سألت ابا جعفر الباقر عليه السلام ما حق الله على العباد قال ان يقولوا ما يعلمون ويقفوا عند ما لا يعلمون
- ۱۵- حدثنا ابي (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن ابن ابي عمير عن يونس بن يعقوب عن ابي يعقوب اسحق بن عبدالله عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال ان الله تبارك وتعالى غير

و نزد خدا کذاب نامیده شود.

- ۱۰- امام صادق ع فرمود بد مگو تا بدت نگویند ، برای هم نوع خود چاه مکن تا در آن افتی زیرا بهمان دست که بدهی بستانی .
- ۱۱- رسول خدا ص فرمود نشستن در مجلس بانتظار نماز عبادت است تا حدی از تو سر نزنند، عرض شد یا رسول الله حدت چیست ؟ فرمود غیبت کردن .
- ۱۲- امام صادق فرمود هر که گوید خدایمیداند و سخن بدروغ گوید خدای عزوجل فرماید دیگری جز من نیافتی که باو دروغ بندی !!!
- ۱۳- فرمود هر که چیزی را ندانسته گوید و گوید خدایمیداند عرش از عظمت خدا بلرزد.
- ۱۴- زرارة بن اعین گوید از امام پنجم پرسیدم خدا را بر بندگان چه حقی است؟ فرمود آنچه دانند بگویند و در آنچه ندانند توقف کنند .
- ۱۵- امام صادق ع فرمود بر راستی خدای تبارک و تعالی بدو آیه قرآن بندگان را سرزنش

عباده بایتنین من کتابه ان لایقولوا حتی یعلموا ولا یردوا مالهم یعلموا قال الله عزوجل الم یؤخذ علیهم میثاق الکتاب ان لایقولوا علی الله الا الحق وقال بل کذبوا بآلهم ولما یأتهم تأویلہ
 ۱۶ - حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم عن محمد بن عیسی بن عبید عن یونس بن عبدالرحمن عن داود بن فرقد عن ابن شبرمة قال ما ذکرنا حدیثا سمعته من جعفر بن محمد رضی الله عنه الا کاذبان یتصدع له قلبی سمعته یقول حدثنی ابي عن جدی عن رسول الله صلی الله علیه و آله قال ابن شبرمة واقسم بالله ما کذب علی ایبه ولا کذب ابوه علی جدہ ولا کذب جدہ علی رسول الله قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله من عمل بالمقائیس فقد هلك واهلك ومن افتری الناس وهو لایعلم الناس من المنسوخ والمحکم من المتشابه فقد هلك واهلك

۱۷ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهیم بن هاشم عن اسمعیل بن مراد عن یونس بن عبدالرحمن عن غیر واحد عن ابي عبد الله الصادق رضی الله عنه قال قام عیسی بن مریم خطیباً فی بنی اسرائیل فقال یا بنی اسرائیل لاتحدثوا الجہال بالحکمة فتظلموها ولا تمنعوها اهلها فتظلموهم
 ۱۸ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن محمد بن سنان عن طلحة بن زید قال سمعت ابا عبد الله رضی الله عنه یقول العامل علی غیر بصیرة کالسائر علی غیر الطريق ولا یزیده سرعة السیر من الطريق الا بعدا

کرده که چیزی نگویند تا بدانند او آنچه ندانند منکر آن نباشند (اعراف - ۱۶۹) خدا فرموده آیا یسانی مندرج در کتاب از آنها گرفته نشد که نگویند بر خدا جز آنچه حق است و فرمود (یونس - ۲۹) بلکه تکذیب کردند بدانچه در خود دانش آنها نبود و هنوز تاویلش بآنها نرسیده بود.
 ۱۶ - ابن شبرمه گوید من حدیثی را بیاد نیارم که از حضرت صادق شنیدم جز آنکه میخواهد دلم از آن بشکافد شنیدم میفرمود پدرم از جدم از رسول خدا بمن بازگفت (ابن شبرمه گفت بخدا سوگند که بر پدرش دروغ نبسته و نه پدرش بر جدش و نه جدش بر رسول خدا) که هر که عمل بقیاس کند هلاک است و هلاک کرده است و هر که بمردم فتوی دهد و ناسخ از منسوخ و محکم از متشابه نشناسد هلاک است و هلاک کرده است .

۱۷ - امام صادق رضی الله عنه فرمود عیسی بن مریم میان بنی اسرائیل بخطبه ایستاد و فرمود ای بنی اسرائیل حکمت بنادانان باز مگویند تا بدان ستم کرده باشید و آن را از اهلش دریغ نکنید تا بآنان ستم کرده باشید .

۱۸ - طلحة بن زید گوید از امام صادق شنیدم میفرمود کسیکه بدون بینائی عمل کند چون کسبست یراه رود و سرعت رفتن جز یرتی از راه برایش نیفزاید .

۱۹- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن سنان عن ابن مسكان عن الحسن بن زياد الصيقل قال سمعت ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول لا يقبل الله عز وجل عملا الا بمعرفة ولا معرفة الا بعمل فمن عرف دلتها المعرفة على العمل ومن لم يعمل فللمعرفة له ان الايمان بعضه من بعض

المجلس السادس والستون

يوم الثلاثاء لثلاثة عشر ليلة خلت من جمادى الاولى من سنة ثمان و ستين و ثلاث مائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا حمزة بن محمد بن احمد بن جعفر بن محمد بن زيد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عليه السلام قال حدثني ابو عبد الله عبدالعزیز بن محمد بن عيسى الابهري قال حدثنا ابو عبد الله محمد بن زكريا الجوهري الغلابي البصري قال حدثنا شعيب بن واقد قال حدثنا الحسين بن زيد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن امير المؤمنين عليه السلام قال نهى رسول الله صلى الله عليه وآله عن الاكل على الجنابة وقال انه يورث الفقر ونهى عن تقليم الاظافر بالاسنان وعن السواك في الحمام والتنقع في المساجد ونهى عن اكل سور الفاروق قال لاتجعلوا المساجد طرقا حتى تصلوا فيها ركعتين ونهى ان يبول احد تحت شجرة مثمرة او على قارعة الطريق ونهى ان يأكل الانسان بشماله وان يأكل وهو متكى ونهى ان تجصص المقابر وتعلی فيها وقال اذا اغتسل احدكم في فناء من الارض فليحاذر على عورته ولا يشرب من احدكم الماء من عند عروة الاناء فانه مجتمع الوسخ ونهى ان يبول احد

۱۹- امام صادق مفرمود خدای عز وجل علی را نپذیرد جز بمعرفة و معرفت هم نباشد جز با عمل هر که معرفت پیدا کند او را رهنمای بعمل است و هر که عملی ندارد معرفتی ندارد، ایمان هر قسمی از قسمت دیگر پدید گردد .

مجلس شصت و ششم = روز سه شنبه سیزدهم جمادى الاولى ۳۸

۱- امیرالمؤمنین فرمود رسول خدا ص غدقن کرد از خوردن در جنابت و فرمود باعث فقر است و از ناخن چیدن با دندان و از مسواک در حمام و از سینه تکانی در مساجد و از خوردن دم زده موش، فرمود از مسجد گذر نکنید مگر آنکه دو رکعت نماز در آن بخوانید، غدقن کرد از شاشیدن زیر درخت میوه دار و برکنار راه و از خوردن با دست چپ و در حمام تکبہ زدن و از گنج کاری گورها و نماز در آنها فرمود هر کدام در فضای زمین غسل کردید عورت را بپوشانید، از دم دسته ظرف

فی الماء الراكد فانه منه يكون ذهاب العقل ونهى ان يمشى الرجل فى فرد نعل او يتنعل وهو قائم ونهى ان يبول الرجل وفرجه باد للشمس اولللمر وقال اذا دخلتم الغايط فتجنبوا القبلة ونهى عن الرنة عندالمصيبة ونهى عن النياحة والاستماع اليها ونهى عن اتباع النساء الجنائز ونهى ان يمضى شىء من كتاب الله عزوجل بالبزاق او يكتب منه ونهى ان يكتب الرجل فى رؤياه متعمدا وقال يكلفه الله يوم القيمة ان يعقد شعيرة وماهو بعاقدها ونهى عن التصاوير وقال من صور صورة كلف به يوم القيمة ان ينفخ فيها وليس بنافخ ونهى ان يحرق شىء من الحيوان بالنار ونهى عن سب الديك وقال انه يوقظ للصوة ونهى ان يدخل الرجل فى سوم اخيه المسلم ونهى ان يكثر الكلام عندالمجامعة وقال منه يكون خرس الولد وقال لا تبیتوا القمامة فى بيوتكم و اخرجوها نهراً فانها مقعد الشيطان وقال لا يبيتن احدكم ويده غمرة فان فعل فاصابه لمم الشيطان فلايلومن الانفسه ونهى ان يستنجى الرجل بالبرث ونهى ان تخرج المرأة من بيتها بغير اذن زوجها فان خرجت لعنها كل ملك فى السماء وكل شىء امر عليه من الجن والانس حتى ترجع الى بيتها ونهى ان تتزين المرأة لغير زوجها فان فعلت كان حقا على الله عزوجل ان يحرقها بالنار ونهى ان تتكلم المرأة عند غير زوجها وغير ذى محرم منها اكثر من خمس كلمات مما لا بد لها منه ونهى ان تباشر المرأة المرثة ليس بينهما ثوب ونهى ان تحدث المرثة المرثة مما تخلوبه مع زوجها

آب نوشيد که چر کين است ، غدقن کرد از شاش در آب ايستاده که از آن سلب خرد زايد و ازراه رفتن در يکتا کفش و از کفش پوشيدن ايستاده و از شاشيدن با آلت عريان برابر ماء و خورشيد فرمود در حال تفوط از برابرى قبله دورى کنيد ، غدقن کرد از شيون در مصيبت و از نوحه گرى و گوش گرفتن آن و از اينکه زنها دنبال جنازه روند و از پاک کردن کلمه قرآن با آبدهان يا نوشتنش با آن ، غدقن کرد از آنکه کسی خواب دروغ جعل کند فرمود خدا روز قيامت او را وادارد جورا گره زند و نتواند و از صورتکشى ، فرمود هر که صورتى کشد روز قيامت وادار شود که در آن روح دمد و نتواند و از سوختن هيچ جاندارى با آتش و از بدگفتن به خروس فرمود او براى نماز بيداره پيکند و از وارد شدن معامله در برادر دينى و از بسيار گومى هنگام جماع فرمود از آن لالى فرزند تراود فرمود نگذاريد شب خاک رويه در خانه شما بماند آن را بيرون بريد که جا يگاه شيطانست مبادا کسی از شما با دست آلوده بغذا بخوابد و اگر چنين کرد و آسيب شيطان در خواب باو رسيد جز خود را سرزنش نکند ، غدقن کرد از استنجای با سر کين و از بيرون رفتن زن بى اجازه شوهر از خانه و اگر رود همه فرشتگان و هر جن و انسى که بر آنها گذرد لعنتش کنند تا بخانه اش بر گردد و از آرايش کردن زن براى جز شوهر خود اگر کرد بر خدا حق است که او را با آتش بسوزاند و از سخن گفتن زن نزد جز شوهر و معارمش بيش از پنج کلمه در حال ضرورت و از چسپيدن زنى بزنى بيفاصله جامه و از گفتگوى دو زن در اسرار شوهران ، غدقن کرد از مجامعت با زن برابر قبله و در ميان راه ، فرمود

و نهی ان بجامع الرجل مستقبل القبلة و علی طریق عامر فمن فعل ذلك فعليه لعنة الله
والملائكة والناس اجمعين و نهی ان يقول الرجل للرجل زوجني اختك حتى ازوجك اختی و نهی
من اتیان العراف و قال من اتاه و صدقه فقد برأ مما نزل الله علی محمد صلى الله عليه و آله و سلم و نهی عن اللعب بالنرد
و الشطرنج و الكوبة و العربطة یعنی الطبل و الطنبور و العود و نهی عن الغيبة و الاستماع اليها و نهی
عن النوم و الاستماع اليها و قال لا يدخل الجنة قتات یعنی ناما و نهی عن اجابة الفاسقين الى
طعامهم و نهی عن اليمين الكاذبة و قال انها تترك الديار بلاقع و قال من حلف بيمين كاذبة صبراً
ليقطع بها مال امرء مسلم لقي الله عزوجل و هو عليه غضبان الا ان يتوب و يرجع و نهی عن الجلوس علی مائدة
يشرب عليها الخمر و نهی ان يدخل الرجل حليلته الى الحمام و قال لا يدخلن احدكم الحمام الا بهمز و
نهی عن المحادثة التي تدعو الى غير الله و نهی عن تصفيق الوجه و نهی عن الشرب في آنية الذهب و الفضة و نهی
عن لبس الحرير و الديباج و القز للرجال فاما للنساء (النساء) فلا بأس و نهی ان تباع الثمار
حتى تزهو یعنی تصفر او تحمر و نهی عن المحاقلة یعنی بيع التمر بالرطب و الزبيب بالعنب و ما
اشبه ذلك (یعنی بيع التمر بالزبيب و ما اشبه ذلك) و نهی عن بيع النرد و الشطرنج و قال من
فعل ذلك فهو كآكل لحم الخنزير و نهی عن بيع الخمر و ان تشتري الخمر و ان تسقى الخمر
و قال لعن الله الخمر و عاصرها و غارسها و شاربها و ساقياها و بايعها و مشتريها و آكل ثمنها و

هر که چنان کند بر او است لعنت خدا و ملائکه و همه مردم ، و از اینکه مردی بدیگری گوید خواهر ترا
بمن تزویج کن تا خواهرم را بتو تزویج کنم ، غدقن کرد از مراجعہ بقال بین فرمود هر که با مراجعہ
کند و او را باور کند از آنچه بر محمد نازل شده بیزار است، غدقن کرد از بازی با نرد و شطرنج
و طبل و طنبور و تارو از غیبت و شنیدن آن و سخن چینی و گوش دادن بآن فرمود سخن چین بیبشت
نرود، غدقن کرد از پذیرش دعوت فاسقان بر خورا کشان و از قسم دروغ فرمود قسم دروغ شهر هارا
ویران کند فرمود هر که قسم دروغ خورد تا مال مسلمانی را ببرد خدای عز و جل را ملاقات کند که
بر او خشناک است مگر آنکه توبه کند و برگردد و غدقن کرد از نشستن بر سفره ای که بر آن می نوشند
و از اینکه مرد همسر خود را وارد حمام کند و فرمود مبادا بی لنگ وارد حمام شوید و نهی کرد از
گفتگویی که دعوت بغير خدا باشد و از سیلی بر چهره زدن و از نوشیدن در ظرف طلا و نقره و از
پوشیدن حریر و دیبا برای مردان و بر زنان رواست، غدقن کرد از فروش میوه ها تا جلوه کنند یعنی
زرد یا سرخ شوند و از محاقله یعنی فروش خرماي تازه بخشک و آنچه مانند آنست (یعنی خرماي
سر درخت را بفروشد بوزن معینی از چیده و خشک آن) غدقن کرد از فروش نرد و شطرنج فرمود
چون خوردن گوشت خوک است و از خرید شراب و فروش آن و از نوشاندنش ، فرمود لعنت کند
خدا می را و فشار دهنده و کشت کن و نوشنده و ساقی و فروشنده و خریدار و خورنده بها و حمل

حاملها و المحمولة اليه و قال من شربها لم تقبل له صلوة اربعين يوما و ان مات وفي بطنه شي، من ذلك كان حقاً على الله ان يسقيه من طينة خبال و هو صديد اهل النار و ما يخرج من فروج الزناة فيجتمع ذلك في قدور جهنم فيشربها اهل النار فيصهر به (بها) مافي بطونهم و الجلود و نهى عن اكل الربا و شهادة الزور و كتابة الربا و قال عَلَيْهِ السَّلَامُ ان الله عز و جل لعن آكل الربا و موكله و كاتبه و شاهديه و نهى عن بيع و سلف و نهى عن يعين في بيع و نهى عن بيع ماليس عندك و نهى عن بيع مال يضمن و نهى مصافحة النمي و نهى ان ينشد الشعر او تنشد الضالة في المسجد و نهى ان يسلم السيف في المسجد و نهى عن ضرب وجوه البهائم و نهى ان ينظر الرجل الى عورة اخيه المسلم و قال من تأمل عورة اخيه لعنه سبعون الف ملك و نهى المرأة ان تنظر الى عورة المرأة و نهى ان ينفخ في طعام او في شراب او ينفخ في موضع السجود و نهى ان يصلي الرجل في المقابر و الطرق و الارحية و الاودية و مرابط الابل (الخيل) و على ظهر الكعبة و نهى عن قتل النحل و نهى عن الوسم في وجوه البهايم و نهى ان يحلف الرجل بغير الله و قال من حلف بغير الله فليس من الله في شيء و نهى ان يحلف الرجل بسورة من كتاب الله و قال من حلف بسورة من كتاب الله فعليه بكل آية منها يمين فمن شاء بر و من شاء فجر و نهى ان يقول الرجل للرجل لا و حيوتك و حيوة فلان و نهى ان يقعد الرجل في المسجد

کننده آنرا و کسیکه برایش حمل شود، فرمود هر که آنرا بنوشد چهل روز نمازش قبول نیست و اگر بمبرد و در شکمش از آن باشد بر خدا حق است که از گل خبال باو خوراند و آن چرک و خون اهل دوزخ است و آنچه از فرج زنان هرزه در آید و در دیگرهای دوزخ کرد آید و دوزخیان از آن بنوشند و آنچه در شکم آنها است با پوستشان تافته شود؛ غدقن کرد از خوردن ربا و گواهی دروغ و نوشتن ربا، فرمود خدای عز و جل خورنده ربا و موکل آن و نویسنده و دو گواش را لعن کرده، غدقن کرد از بیع و سلف با هم و ازدو بیع در يك بیع و از بیع چیزی که نداری و از بیع بی ضمانت عوض و از دست دادن با یهود و ترسا و گبر و از خواندن شعر و جستن گمشده در مسجد و از کشیدن شمشیر در مسجد و از زدن بر روی حیوانات و از نگاه مسلمان بعورت برادر مسلمانش فرمود هر که در عورت برادر خود تأمل کند هفتاد هزار فرشته او را لعن کنند، غدقن کرد که زن بعورت زن نگاه کند و از فوت کردن در خوردنی و آشامیدنی و از فوت کردن در جای سجده و غدقن کرد از نماز خواندن مرد در گورستان و در راه و در آسیا و رودخانه و شترخان و بر پشت بام کعبه، غدقن کرد از کشتن زنبور عسل و از خال کوبیدن بروی حیوانات و از اینکه کسی بجز نام خدا سوگند بخورد، فرمود هر که بغير خدا سوگند خورد در نظر خدا چیزی نیست و غدقن کرد از قسم خوردن بسوره ای از قرآن، فرمود هر که بیک سوره از قرآن سوگند بخورد بشماره هر آیه قسمی بر او است هر که خواهد ادا کند و هر که خواهد فاجر باشد، غدقن کرد که مردی

و هو جنب و نهی عن التعری باللیل و النهار و نهی عن الحجامة یوم الاربعاء و الجمعة و نهی عن الکلام یوم الجمعة و الامام یخطب فمن فعل ذلك فقد لغی و من لغی فلا جمعة له و نهی عن التختیم بخاتم صفر او حدید و نهی ان ینقش شیء من الحيوان علی الخاتم و نهی عن الصلوة فی ثلاث ساعات عند طلوع الشمس و عند غروبها و عند استوائها و نهی عن صیام ستة ایام یوم الفطر و یوم الشک و یوم النحر و ایام التشریق و نهی ان یشرب الماء کربعا کما تشرب البهائم و قال اشربوا ما یدیکم فانها افضل اوانیکم و نهی عن البزاق فی البئر التي یشرب منها و نهی ان یتعمل اجیر حتی یتعلم ما اجرته و نهی عن الهجران فان کان لابد فاعلا فلا یهجر اخاه اکثر من ثلاثة ایام فمن کان مهاجراً لآخیه اکثر من ذلك النار اولی به و نهی عن بیع الذهب و الفضة بالنسیة و نهی عن بیع الذهب بالذهب زیادة الاوزن بوزن و نهی عن المدح و قال احتوا فی وجوه المداحین التراب و قال عنه من تولى خصومة ظالم او اعان علیها ثم نزل به ملک الموت قال له ابشر بلعنة الله و نار جهنم و بئس المصیر و قال من مدح سلطانا جائرا و تخفف و تضعف له طمعا فیه کان قرینه الی النار و قال رسول الله ﷺ قال الله عزوجل ولا تر کنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار و قال عنه من دل جائراً علی جور کان قرین هامان فی جهنم و من بنی بنیانا ریاء و سمعة

بدیگری گوید نه بجان تو یا بجان فلان و از اینکه جنب در مسجد بنشیند یا در شب یا روز برهنه بگردد و از حجامت در چهار شنبه و جمعه ، غدقن کرد از سخن گفتن روز جمعه وقت خطبه خواندن امام، هر که کند لغو گفته و هر که لغو گوید جمعه ندارد ، غدقن کرد از انگشتر مس زرد و آهن و از نقش چیزی از جانداران بر انگشتر و از نماز در سه وقت بر آمدن آفتاب و غروبش و هنگام ظهر ، غدقن کرد از روزه شش روز روز عید فطر، روز شک در ماه رمضان، روز عید قربان و ایام تشریق (۱۱-۱۳ ذیحجه) و نوشیدن آب بر حوض و نهر چون حیوانات ، فرمود با دست آبخورد که غرف شماها است، غدقن کرد از تف کردن در چاهیکه از آن مینوشند و از بکار گرفتن اجیر تا اجرتش معلوم باشد و از قهر کردن و اگر ناچار باشد از برادر دینی خود پیش از سه روز قهر نکند و اگر بیش از آن قهر کند دوزخ باو شایسته تر است ، غدقن کرد از فروش طلا و نقره به نسیه و از فروش طلا بطلا با زیادی در احد طرفین و باید هم وزن باشند و غدقن کرد از مدح ، فرمود بر چهره مداحان خاک بپاشید ، فرمود هر که وکیل ظالمی شود برای محاکمه یا او را کمک دهد سپس نرفته ای بر او فرود آید باو گوید موده بادت بلعت خدا و آتش دوزخ و چه بد سرانجامی است فرمود هر که سلطان ناحقی را مدح کند و بطمع در استفاده از او برایش ذبونی و تواضع کنده قطار او باشد بسوی دوزخ ، رسول خدا ص فرمود خدای عز و جل فرماید (هود - ۱۱۳) اعتماد نکنید بکسانیکه ستمگرند تا آتش بگیرد ، فرمود هر که ستمکاری را بستم رهنمایی کند قرین هامانست در دوزخ، هر که برای خود نمائی و شهرت ساختنانی بسازد روز قیامت آنرا از هفتم زمین بر دوش

حمله يوم القيمة من الارض السابعة وهو نار تشتعل ثم يطوق في عنقه و يلقى في النار فلا يحبسه شيء منها دون قعرها الا ان يتوب قيل يا رسول الله كيف يبني رياء و سمعة قال يبني فضلا على ما يكتفيه استطالة منه على جيرانه و مباهاة لآخوانه و قال ﷺ من ظلم اجيرا اجره احبط الله عمله و حرم عليه ربح الجنة و ان ريحها لتوجد من مسيرة خمسمائة عام و من خان جاره شبرا من الارض جعلها الله طوقا في عنقه من تخوم الارضين السابعة حتى يلقى الله يوم القيمة مطوقا الا ان يتوب و يرجع الا و من تعلم القرآن ثم نسيه متعمداً لقي الله يوم القيمة مغلولاً يسلم الله عليه بكل آية منهاحية تكون قرينه الى النار الا ان يغفر الله له و قال ﷺ من قرء القرآن ثم شرب عليه حراماً او آثر عليه حباً للدنيا و زينتها استوجب عليه سخط الله الا ان يتوب الا و انه ان مات على غير توبة حاجه القرآن يوم القيمة فلا يزاله الا مدحوضاً الا و من زنا بامرأة مسلمة او يهودية او نصرانية او مجوسية حرة او امة ثم لم يتب و مات مصراً عليه فتح الله له في قبره ثلاث مائة باب تخرج منه حيات و عقارب و ثعبان النار فهو يحترق الى يوم القيمة فاذا بعث من قبره تأذى الناس من نثر ريحه فيعرف بذلك و بما كان يعمل في دار الدنيا حتى يؤمر به الى النار الا ان الله حرم الحرام و حد الحدود و ما احد اغير من الله و من غيرته حرم الفواحش و نهى ان يطلع الرجل في بيت جاره و قال من نظر

دارد و ببجان او آتش سوزانی باشد و آنرا طوق گردنش کنند و در دوزخش افکنند و تا تک آن چیزی جلوش را نکیرد مگر توبه کند ، عرض شد با رسول الله ساختمان رياء و شهرت چگونه است ؟ فرمود ساختمانی که زیادی از حاجت باشد برای کردن فرازی بر همسایگان و بخود نازیدن بر هموعان است ، فرمود هر که مزد مزدوری را کم گذارد خدا عملش را حبط کند و بوی بهشت که از پانصد سال راه دریافت شود بر او حرام کند . هر که بکوجب زمین همسایه را خیانت کند از يك هفتم زمین طوق گردنش گردد تا خدا را با همان طوق روز قیامت ملاقات کند مگر آنکه توبه کند و بر گردد ، هر که قرآن آموزد و عمداً فراموش سازد خدا را روز قیامت در بند ملاقات نماید و خدا بشماره هر آیه اش بر او ماری مسلط کند که همراهش باشد تا دوزخ مگر خدا از او بگذرد ، فرمود هر که قرآن خواند و بر آن حرامی نوشد یا حب دنیا و زبورشرا بر آن مقدم دارد مستوجب خشم خدا باشد مگر آنکه توبه کند و اگر بی توبه بپرد روز قیامت قرآن خصم او است و از او دست بر ندارد تا او را محکوم کند ، هر که با زنی مسلمان یا یهودی یا ترسا یا گبر آزاد یا بنده زنا کند و توبه نکند و مصر بر آن بپرد خدا سیصد در برگورش باز کند که مار و عقرب و ازدهای دوزخی از آن در آید و بسوزد تا روز قیامت و چون ازگورش در آید مردم از گندش در آزار باشند و از آتش بشناسند و بدانند در دنیا چه کاره بوده تا دستور دوزخ باو دهند هلا خدا حرامرا غدنن نموده و حدود مقرر ساخته و کسی از خدا غیرت مند تر نیست و از غیرتش هرزگی را منع کرده و غدنن کرده که مردی سر بضعانه همسایه کند ، فرمود هر که بر عورت برادر مسلمانش یا عورت غیر خانواده اش

الی عورة اخیه المسلم او عورة غیر اهله معتمدا! ادخله الله مع المناقین الذین كانوا یبحثون عن عورات المسلمین ولم ینخرج من الدنیا حتی یفضحه الله الا ان یتوب و قال ﷺ من لم یرض بما قسم الله له من الرزق و بث شکواه ولم یصبر ولم یحتسب لم ترفع له حسنة ویلقى الله وهو علیه غضبان الا ان یتوب ونهی ان یختال الرجل فی مشیته و قال من لبس ثوبا فاختال فیہ خسف الله به من سفیر جهنم و کان قرین قارون لانه اول من اختال فحسف الله به و بداره الارض و من اختال فقد نازع الله فی جبروته و فقال ﷺ من ظلم امرأة مہرها فهو عند الله زان یقول الله عزوجل یوم القيمة عبدی زوجتک امتی علی عهدی فلم توف بعهدی و ظلمت امتی فیؤخذ من حسناته فیدفع الیها بقدر حقها فاذا لم تبق له حسنة امر به الی النار بنکته للعهد ان العهد کان مسئولا ونهی ﷺ عن کتمان الشهادة و قال من کتمها اطعمه الله لحمه علی رؤس الخلیق و هو قول الله عزوجل و لا تکتموا الشهادة و من یکتتمها فانه آثم قلبه و قال رسول الله ﷺ من آذی جاره حرم الله علیه ریح الجنة و مأویہ جهنم و بئس المصیر و من ضیع حق جاره فلیس منا و مازال جبرئیل یوصینی بالجار حتی ظننت انه سیورثه و مازال یوصینی بالممالیک حتی ظننت انه سيجعل لهم وقتا اذا بلغوا ذلك الوقت اعتقوا و مازال یوصینی بالسواک حتی ظننت انه سيجعله فریضة و مازال یوصینی بقیام اللیل حتی

نگاه کند عمداً خدایش با منافقان که کاوش از عورت میکردند در آورد و از دنیا نرود تا خدایش رسوا کند مگر توبه کند، فرمود هر که بدان دروژی که خدا قسمش کرده راضی نباشد و بهر کس شکایت کند و صبر نکند و بحساب خدا نگذارد حسنه‌ای از او بالا نرود و خدا را ملاقات کند خشناک بر خود مگر توبه کند، غدقن کرد که مردی متکبرانه راه رود، فرمود هر که جامه‌ای بپوشد و در آن تکبر نماید خدا در پرتگاه دوزخش فرو برد و همراه قارون باشد زیرا اول کسیست که تکبر کرد و بخود بالید و خدا او را و خانه اش را فرو برد، هر که بخود بالدبا خدا در جبروتش ستیزه کرده فرمود هر که در مهر زنی ستم کند نزد خود زناکار است و روز قیامت خدای عز و جل باو فرماید بنده ام کنیزم را طبق قرارم بتو تزویج کردم بخدمت وفا نکردی و باو ستم کردی و از حسناتش بگیرد و باو دهد با اندازه حقش و اگر از حسناتش نماند او را برای عهد شکنی بدوزخ افکند که از عهد بازپرسی شود، غدقن کرد از کتمان شهادت، فرمود هر که آنرا کتمان کند خدا گوشه‌اش را در برابر مردم خوراکش سازد و اینست گفتار خدای عز و جل (بقره ۲۸۳) کتمان نکنید گواهی را هر که آنرا کتمان کند دامن گنهگار است - رسوئ خدا ص، فرمود هر که همسایه آزاری کند خدا بوی بهشت را بر او حرام کند و جایز دوزخ است و چه بد سرانجامی است، هر که همسایه را ضایع کند از ما نیست پیاپی جبرئیل سفارش همسایه را بمن کرد تا گمان کردم او را وارث میسازد و بیایمی سفارش بنده‌ها را کرد تا گمان کردم برای آنها موعدی مقرر کند و در آن موعد آزاد شوند و بیایمی سفارش مسواک بمن نمود تا گمان کردم آنرا واجب میسازد و بیایمی سفارش عبادت در شب کرد تا گمان کردم نیکنامتم

ظننت ان خيار امتي لن يناموا الا ومن استخف بفقير مسلم فقد استخف بحق الله والله يستخف به يوم القيمة الا ان يتوب وقال صلى الله عليه وآله من اكرم فقيراً مسلماً لقي الله يوم القيمة وهو عنه راض وقال صلى الله عليه وآله من عرضت له فاحشة او شهوة فاجتنبها من مخافة الله عز وجل حرم الله عليه النار و آمنه من الفزع الاكبر وانجزله ما وعده في كتابه في قوله ولمن خاف مقام ربه جننان الا و من عرضت له دنيا و آخرة فاختار الدنيا على الآخرة لقي الله يوم القيمة وليست له حسنة يتقى بها النار ومن اختار الآخرة على الدنيا (وترك الدنيا) رضى الله عنه وغفر له مساوى عمله ومن ملا عينه من حرام ملا الله عينه يوم القيمة من النار الا ان يتوب ويرجع وقال صلى الله عليه وآله من صافح امرأة تحرم عليه فقد باء بسخط من الله ومن التزم امرأة حراماً قرن في سلسلة من النار مع الشيطان فيقذفان في النار ومن غش مسلماً في شراء او بيع فليس منا ويحشر يوم القيمة مع اليهود لانهم اغش الخلق للمسلمين ونهى رسول الله صلى الله عليه وآله ان يمنع احد الماعون وقال من منع لماعون جاره منعه الله خيره يوم القيمة و وكله الى نفسه ومن وكله الى نفسه فما اسوء حاله و قال صلى الله عليه وآله ايما امرأة آذت زوجها بلسانها لم يقبل الله منها صرفاً ولا عدلاً ولا حسنة من عملها حتى ترضيه و ان صامت نهارها و قامت ليلها و اعتقت الرقاب و حملت على جيات الخيل في سبيل الله و كانت اول من يرد النار و كذلك الرجل اذا كان لها ظالماً الا

شب را نميخواهند ، هر که فقر مسلماني را سبک شمارد حق خدا را سبک شمرده و خدا روز قيامت او را سبک شمارد جز آنکه توبه کند ، فرمود هر که فقير مسلماني را گرامي دارد خدا روز قيامت از او راضي است ، هر که هرزگي يا شهوت راني براي آماده شود و از ترس خدا از آن دوري کند خدايش بر دوزخ حرام کند و او را از هراس بزرگ آسوده کند و آنچه در قرآنش وعده داده براي او عملي کند (در سوره رحمن) و بری کسیکه از مقام پروردگارش بترسد دو بهشت است هلا کسیکه دنيا و آخرت در پيش آيد و دنيا را بر آخرت ترجيح دهد روز قيامت خدا را ملاقات کند و عمل خوبی ندارد که او را از دوزخ نگهدارد و هر که آخرت را بر دنيا ترجيح دهد خدا از او خشنود است و بدکار بهای او را بيمارزد ، هر که چشم از حرام بر کند خدا روز قيامت چشمش را از دوزخ بر کند مگر توبه کند و برگردد ، فرمود هر که با زن بيگانه دست دهد بخشم خدا گرفتار شده و هر که بزنی بيگانه بچسبید با شيطان بيگانه بچسبید و با آتش افکنده شوند و هر که با مسلماني در خريد يا فروش دغلي کند از ما نيست و در قيامت با يهود محشور شود زیرا آنها از همه مردم نسبت بمسلمانان دغلكار ترند ، رسول خدا غدقن کرد که کسی از كاسه دريغ دارد ، فرمود هر که كاسه خود را از همسايه دريغ دارد خدا روز قيامت خيرش را از او دريغ دارد او را بخود او گذارد و چه بد حالی دارد ، فرمود هر زنی شوهر خود آزارد بزبان، خدا از او هيچ صدقه و عدالتي نپذيرد و هيچ حسنه ای تا او را راضي کند گرچه همه روزها روزه دارد و شب عبادت کند و بنده ها آزاد کند، و اسبهای خوب را زير پای مجاهدان راه خدا بنهد و او اول کسی باشد که بدوزخ رود و همچنانست

ومن لطم خدم مسلم او وجهه بدد الله عظامه يوم القيمة وحشر مغلولاً حتى يدخل جهنم الا ان يتوب
ومن بات وفي قلبه غش لاخيه المسلم بات في سخط الله واصبح كذلك حتى يتوب ونهى عن الغيبة
وقال من اغتاب امرأ مسلماً بطل صومه ونقض وضوءه وجاء يوم القيمة يفوح من فيه رائحة انتن
من الجيفة يتأذى به اهل الموقف فان مات قبل ان يتوب مات مستحلاً لما حرم الله وقال رسول الله ﷺ من
كظم غيظاً وهو قادر على انفاذه وحلم عنه اعطاه الله اجر شهيد الاومن تطول على اخيه في غيبة سمعها
فيه في مجلس فردها عنه رد الله عنه الف باب من السوء في الدنيا والاخرة فان هولم يردّها وهو قادر
على ردّها كان عليه كوز من اغتابه سبعين مرة ونهى رسول الله عن الخيانة وقال من خان امانة
في الدنيا ولم يردّها الى اهلها ثم ادركه الموت مات على غير ملتي ويلقي الله وهو عليه غضبان
وقال رسول الله ﷺ من شهد شهادة زور على احد من الناس علق بلسانه مع المنافقين في الدرك الاسفل من
النار ومن اشترى خيانة وهو يعلم فهو كالذي خانها ومن حبس عن اخيه المسلم شيئاً من حق
حرم الله عليه بركة الرزق الا ان يتوب الاومن سمع فاحشة فافشاها فهو كالذي اتاها ومن
احتاج اليه اخوه المسلم في قرض وهو يقدر عليه فلم يفعل حرم الله عليه ربح الجنة الاومن صبر
على خلق امرأة سيئة الخلق واحتسب في ذلك الاجر اعطاه الله ثواب الشاكرين في الاخرة الا
وايما امرأة لم ترفق بزوجها وحملته على ما لا يقدر عليه وما لا يطيق لم تقبل منها حسنة وتلقى الله

مرد اگر نسبت باو ستکار باشد، هلا هر که سیلی بگونه یا بروی مسلمانی زند خدا در قیامت استخوانها بش
را پراکنده کند و باغل بمحشر آید تا بدوزخ رود مگر آنکه توبه کند هر که شب گذرانند و در
دل مکر مسلمانی را پرورد شب را در سخط خدا گذرانیده و همچنان صبح کند تا توبه کند ؛
غدقن کرد از غیبت فرمود هر که مرد مسلمانی را غیبت کند روزهاش باطل و وضویش شکسته شود
و در قیامت بویش از مردار کند تر است که اهل محشر از آن آزار کشند اگر پیش از توبه بپرد حلال
شر حرام خدا مرده ؛ فرمود هر که خشمی در خورد و توانا بر اجرایش باشد و بردباری کند خدا
باو اجر شهید بدهد هلا هر که در مجلسی غیبت برادر خود شنود و از او دفاع کند خدا هزار باب
بدی در دنیا و آخرت از او می گرداند و اگر با قدرت دفاع نکند شریک غیبت کننده باشد هفتاد
بار ، غدقن کرد رسول خدا از خیانت ، فرمود هر که در دنیا خیانت در امانت کند و آنرا بصاحبش
ندهد و مرگش فرا رسد بغیر ملت من بپرد و خدا را خشمناک ملاقات کند ، فرمود هر که بدروغ
بر کسی گواهی دهد با منافقان در درک اسفل دوزخ آویزان گردد ، هر که امانت خیانت شده را دانسته
بخرد چون خائن است ؛ هر که خیری از حق مسلمانی را حبس کند خدا برکت روزی بر او حرام سازد
مگر توبه کند هر که هرزگی بشنود و فاش سازد چون مرتکب آنست ، هر که برادر مسلمانش در
قرض باو محتاج شود وقادر باشد و باو ندهد خدا بوی بهشت را بر او حرام کند هلا هر که بپداخلاقی
زنی صبر کند و ثواب خواهد خدادر آخرت ثواب شاكران باو دهد هلا هر زنی با شوهرش نرمش

وهو عليها غضبان الاومن اكرم اخاه المسلم فانما يكرم الله عزوجل ونهى رسول الله ﷺ ان يؤم الرجل قوما الا باذنهم وقال من ام قوما باذنهم وهم به راضون فاقتصد بهم في حضوره و احسن صلوته بقيامه و قرائته و ركوعه و سجوده و قعوده فله مثل اجر القوم ولا ينقص من اجورهم شيء الاومن ام قوما بامرهم ثم لم يتم بهم الصلوة ولم يحسن في ركوعه و سجوده و خشوعه و قرائته ردت عليه صلوته ولم تجاوز ترقوته و كانت منزلته كمنزلة امام جائر معتد لم يصلح الي رعيته و لم يتم فيهم بحق ولا قام فيهم بامر وقال من مشى الي ذى قرابة بنفسه و ماله ليصل رحمه اعطاه الله عزوجل اجر مائة شهيد وله بكل خطوة اربعون الف حسنة و يمحي عنه اربعون الف سيئة و يرفع له من الدرجات مثل ذلك و كانما عبد الله مائة سنة صابرا محتسبا و من كفى ضريرا حاجة من حوائج الدنيا و مشى له فيها حتى يقضي الله له حاجته اعطاه الله برائة من النفاق و برائة من النار و قضى له سبعين حاجة من حوائج الدنيا و لا يزال يخوض في رحمة الله عزوجل حتى يرجع و من مرض يوما و ليلة فلم يشك الي عواده بعثه الله يوم القيمة مع خليله ابراهيم خليل الرحمن حتى يجوز الصراط كالبرق اللامع و من سعى لمريض في حاجة قضاها اولم يقضها خرج من ذنوبه كيوم ولدته امه فقال رجل من الانصار بابي انت و امي يا رسول الله فان كان المريض من اهل بيته اوليس ذاك

نکنند او را بدانچه تاب ندارد و دارد هیچ حسنه ای از او پذیرفته نیست و خدا را خشنماک ملاقات کند هلا هر که برادر مسلمان خود را گرامی دارد خدا را گرامی داشته، غدقن کرد رسول خدا که کسی بیش نماز جمعی شود مگر با اجازه آنها، فرمود هر که بیش نماز جمعی شود با اجازه آنها و از او راضی باشند و در حضور با آنها میانه روی کند و خوب نماز بخواند از نظر قیام و قرائت و رکوع و سجود و قعود برابر همه آنها ثواب برد و از ثواب آنها هم کم نشود هلا هر که امام نماز جمعی شود با اجازه آنها و نماز درست برایشان بخواند و رکوع و سجود و خشوع و قرائتش خوب نباشد نمازش بر او رد شود و از گلو گاهش نگیرد و مقام او چون امام مستکار متعدی باشد که اصلاح حال رعیت خود نکند و قرض آنها را ندهد و کاری برای آنها نکند، فرمود هر که نزد خویشاوندی رود و بخود و مالش با او صلح کند خدای عز و جل با او اجر صد شهید دهد و بهر گامی چهل هزار حسنه دارد و چهل هزار گناهش معفو شود و چهل هزار درجه از او بالا رود و گویا صد سال خدا را عبادت کرده باشد یا صبر و قصد نیک، هر که به ناپیوستگی در حوائج دنیا کمک دهد و در آن حاجت او رفت و آمد کند تا انجام کند کارش را خدا با او برائت از نفاق و از دوزخ بدهد و هفتاد حاجت دنیای او را بر آورد و پیاپی در رحمت خدای عز و جل فرو رود تا برگردد، هر که روزی و شبی بیمار شود و بیادت کنند گانش شکایت نکند خدا او را روز قیامت با خلیلش ابراهیم خلیل الرحمن معشور سازد تا از صراط چون برق تابان بگذرد هر که برای بیماری در کاری کوشش کند تا حاجت بر آید از گناهانش در آید چون روزی که مادرش زائید، مردی از انصار گفت یا رسول الله پدر و مادرم قربانتا اگر بیمار از خاندانش

اعظم اجر اذا سعى في حاجة من اهل بيته قال نعم الاومن فرج عن مؤمن كربة من كرب الدنيا فرج الله عنه اثنتين وسبعين كربة من كرب الاخرة واثنتين وسبعين كربة من كرب الدنيا هو نها المغص (المعض) قال ومن يبطل على ذي حق حقه وهو يقدر على اداء حقه فعليه كل يوم خطيئة عشارة الاومن علق سوطا بين يدي سلطان جائر جعل الله ذلك السوط يوم القيمة ثعبانا من النار طوله سبعون ذراعا يسلط عليه في نار جهنم وبئس المصير ومن اصطنع الى اخيه معروفا فامتن به احبط الله عمله وثبت وزره ولم يشكر له سعيه ثم قال يقول الله عزوجل حرمت الجنة على المنان والبخيل والقتات وهو النمام الاومن تصدق بصدقة فله بوزن كل درهم مثل جبل احد من نعيم الجنة و من مشى بصدقة الى محتاج كان له كاجر صاحبها من غير ان ينقص من اجره شيء ومن صلى على ميت صلى عليه سبعون الف ملك وغفر الله له ما تقدم من ذنبه فان اقام حتى يدفن ويحشى عليه التراب كان له بكل قدم نقلها قيراط من الاجر والقيراط مثل جبل احد الا من ذرفت عيناه من خشية الله كان له بكل قطرة قطرت من دموعه قصر في الجنة مكلل بالدر والجواهر فيه مالا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر الاومن مشى الى مسجد يطلب فيه الجماعة كان له بكل خطوة سبعون الف حسنة ويرفع له من الدرجات مثل ذلك وان مات وهو على ذلك وكل الله به سبعين الف ملك يعودونه (يعودونه) في قبره ويؤنسونه في وحدته ويستغفرون له حتى يبعث الاومن

باشد اجر بیشتری ندارد که در کار او تلاش کند؟ فرمود چرا هلا هر که گره از کار دنیای مؤمنی گشاید خدا هفتاد و دو گره از کار آخرتش گشاید و هفتاد و دو گره از کار دنیایش که آسانتر آنها گلو گیرست فرمود هر که حق ذی حقی را از میان ببرد و توانا بر ادا باشد هر روزی گناه کمر کچی دارد هلا هر که تازیانه برابر سلطان ناحق آویزد خدا روز قیامت آن را از دهانی آتشین سازد که هفتاد ذراع درازی دارد و در دوزخ آن را بر وی مسلط سازد و چه بد سرانجامی است، هر که بپراورش احسانی کند و بر وی منت نهد خدا عملش حبط کند و وزرش را ثبت کند و کوشش او را منظور ندارد و سپس فرمود خدا میفرماید حرامست بهشت بر پرمنت و بخیل و سخن چین هلا هر که صدقه ای دهد بوزن هر درهمش چون کوه احد از نعمت بهشت دارد، هر که صدقه ای به محتاج رساند اجر صاحبش را دارد و از اجر او کاسه نشود، هر که به مرده ای نماز بخواند هفتاد هزار فرشته برایش طلب آمرزش کند و خدا گناهان گذشته اش را بیامرزد و اگر بماند تادفن شود و خاکش کنند بهر قدمی بر داشته قیراطی اجر دارد و قیراط چون کوه احد است هلا هر که دو چشمش از ترس خدا گریان شوند بهر قطره اشکش کاخی از درو گوهر در بهشت دارد که در آنست آنچه دیده ای ندیده و گوشی نشنیده و بدل بشری نگذشته هلا هر که بمسجیدی رود برای نماز جماعت بهر گامی هفتاد هزار حسنه دارد و برابر آن درجه اش بالا رود و اگر بر این شیوه بمیرد خدا هفتاد هزار فرشته با او موکل کند تا درگورش از او عیادت کنند و در تنهایش با او انس گیرند و برایش طلب آمرزش کنند تا بحشر رود هلا هر که برای

اذن محتسبا یرید بذلك وجه الله عزوجل اعطاء الله ثواب اربعین الف شهید و اربعین الف صدیق و یدخل فی شفاعته اربعون الف مسمی من امتی الی الجنة الا وان المؤمن اذا قال اشهدان لا اله الا الله صلی علیه تسعون الف ملک و استغفروا له وکان یوم القيمة فی ظل العرش حتی یفرغ من حساب الخلائق و یکتب ثواب قوله اشهد ان محمداً رسول الله اربعون الف ملک و من حافظ علی الصف الاول و التکبیرة الاولى لایؤدی مسلماً اعطاء الله من الاجر ما یعطی المؤمنون فی الدنیا و الاخرة الا و من تولى عرافة قوم حبسه الله عزوجل علی شفیر جهنم بکل یوم الف سنة و حشر یوم القيمة و یداه مغلولتان الی عنقه فان قام فیهم بامر الله اطلقه الله و ان کان ظالماً هوی به فی نار جهنم و یئس المصیر و قال لا تحقروا شیئاً من الشروان صفر فی اعینکم و لاتستکثروا الخیر و ان کثر فی اعینکم فانه لا کبیر مع الاستغفار و لا صغیر مع الاصرار قال محمد بن زکریا الغلابی سئلت عن طول هذا الاثر شعبياً المزنی فقال یا عبدالله سئلت الحسین بن زید عن طول هذا الحدیث فقال حدثنی جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب ع انه جمع هذا الحدیث من الکتاب الذی هو املاء رسول الله ص و خط علی بن ابی طالب ع

خدا اذان گوید ثواب چهل هزار شهید و چهل هزار صدیق دارد و چهل هزار کس بیبشت روند در شفاعت او هلا چون مؤذن گوید اشهد ان لا اله الا الله نود هزار فرشته باو رحمت فرستند و برایش آمرزش جویند و روز قیامت در سایه عرش باشد ، تا حساب خلائق تمام شود و در گفتار اشهد ان محمداً رسول الله ثوابش چهل هزار فرشته بتویسند ، هر که محافظ صف اول جماعت باشد و همیشه تکبیر اول را درک کند و مسلمانی را نیاز دارد خدا باو اجر همه مؤذنها را در دنیا و آخرت بدهد هلا هر که رئیس قومی شود خدای عزوجل او را بهر روزی هزار سال در کنار دوزخ نگهدارد و دست بگردن بسته محشور شود در قیامت اگر بدستور خدا میان آنان کار کرده خدا او را آزاد کند و اگر ستم کرده او را با آتش دوزخ فرو برد و چه بد سر انجامی است ، فرمود هیچ بدی را کوچک مگیرید و اگر چه در چشم خرد است و کار خیر را بیش شمارید و اگر چه در چشم شما بسیار است زیرا بالاستغفار گناه کبیره نماند و با اصرار گناهی صغیره نباشد - امام ششم فرمود این حدیث طولانی از کتابی فراهم شده که املاء رسول خدا ص است و خط علی بن ابیطالب ع .

المجلس السابع والستون

يوم الجمعة لاربع عشر ليلة بقيت من جمادى الاولى من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا محمد بن جرير الطبري قال حدثنا احمد بن رشيد قال حدثنا ابو معمر سعيد بن خيثم (خثيم) قال حدثني سعد بن الحسن البصري انه بلغه ان زاعما يزعم انه ينتقص علياً عليه السلام فقام في اصحابه يوماً فقال لقد هممت ان اغلق بابي ثم لا اخرج من بيتي حتى ياتيمني اجلي بلغني ان زاعما منكم يزعم اني انتقص خير الناس بعد نبينا عليه السلام وانيسه وجليسه والمفرج للكرب عنه عند الزلازل والقاتل للاقران يوم التنازل لقد فارقكم رجل قرء القرآن فوقره واخذ العلم فوفره وحاز الباس فاستعمله في طاعة ربه صابراً على مضر الحرب شاكراً عند اللأواء، والكرب فعمل بكتاب ربه ونصح لنبيه وابن عمه و اخيه آخاه دون اصحابه وجعل عنده سره وجاهد عنه صغيراً وقاتل معه كبيراً يقتل الاقران وينازل الفرسان دون دين الله حتى وضعت الحرب اوزارها متمسكا بعهد نبيه لا يصدده صاد ولا يمالي عليه مضاد ثم مضى النبي عليه السلام وهو عنه راض اعلم المسلمون علما وافهمهم فهما واقدمهم في الاسلام لانظير له في مناقبه ولا شبيهه

مجلس شصت و هفتم - سه شنبه چهارده شب از جمادى الاولى مانده در سال ۳۶۸

۱ - بحسن بصری خبر رسید که کسی گمان برده است که او علی (ع) را کم می شمارد روزی میان اصحابش برخاست و گفت قصد داشتم در خانه را بروی خود بیندم و تا آخر عمر از خانه ام بیرون نیامم بمن خبر رسیده که یکی از شماها مرا متهم کردید علی (ع) را کم می شمارم او بهترین مردم است پس از پیغمبر ما و انیس و جلیس او است موقع گرفتاری از او رفع گرفتاری میکرد او است کشته هم نبردان روز جنگ مردی از شما جدا شده که قرآن را بکمال میدانست و علم وافر داشت و شجاعت بی مانند که در طاعت پروردگارش بکار بست، بر سختیهای نبرد شکبیا بود در هنگام خوشی و بدی شکر گزار بکتاب پروردگارش عمل کرد و برای پیغمبرش خیر خواہ بود عمو زاده و برادرش بود با او برادری کرد نه با دیگر اصحابش و رازش را با او سپرد و در خرد سالی برایش جهاد کرد و در بزرگی بهمراهش نبرد نمود پهلوانان را میکشت و بایکه سواران مبارزه میکرد برای رواج دین خدا تا جنگ پایان یافت متمسک بسفارش پیغمبرش بود و کسی او را از آن باز نمیداشت و مخالفی بر او چیره نمیشد پیغمبر با کمال رضایت از او در گذشت، دانشمند تر مسلمانان و با فهم تر آنان بود و در اسلام بر همه سبقت داشت، در مناقبش همانند نداشت و در فضائل هم آهنگی خود را از شهوات باز گرفت و برای خدا در اوقات غفلت کار کرد و هنگام سرما طهارت کامل انجام داد

له فی ضرایبه فظلمت نفسه عن الشهوات و عمل لله فی الغفلات و اسبغ الطهور فی السبرات و خشع لله فی الصلوات و قطع نفسه عن اللذات مشمرا عن ساق طیب الاخلاق کریم الاعراق اتبع سنن نبیه و افتقی آثار ولیه فکیف اقول فیہ ما یوبقنی و ما احد اعلمه یجد فیہ مقالا فکفوا عنا الاذی و تجنبوا طریق الردی

۲ - حدثنا احمد بن الحسن القطان و علی بن احمد بن موسی الدقاق و محمد بن احمد السنانی و عبدالله بن محمد الصایغ (ره) قالوا حدثنا ابو العباس احمد بن یحیی بن زکریا القطان قال حدثنا ابو محمد بکر بن عبدالله بن حبیب قال حدثنی علی بن محمد قال حدثنا الفضل بن العباس قال حدثنا عبدالقدوس الوراق قال حدثنا محمد بن کثیر عن الاعمش و حدثنا الحسين بن ابراهیم بن احمد المکتب (رض) قال حدثنا احمد بن یحیی القطان قال حدثنا بکر بن عبدالله بن حبیب قال حدثنی عبدالله (عبیدالله) بن محمد بن باطویه (ناطویه) قال حدثنا محمد بن کثیر عن الاعمش و اخبرنا سلیمان بن احمد بن ایوب المخمی فیما کتب الینامن اصبر ان قال حدثنا احمد بن القسم بن مساور الجوهری سنة ست و ثمانین و مائین قال حدثنا الولید بن الفضل العنزی (العنزی) قال حدثنا مندیل بن علی العنزی (العنزی) عن الاعمش و حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق الطالقانی قال حدثنی ابو سعید الحسن بن علی العدوی قال حدثنا علی بن عیسی الکوفی قال حدثنا جریر بن عبد الحمید عن الاعمش و زاد بعضهم علی بعض فی اللفظ و قال بعضهم ما لم یقل بعض و سیاق الحدیث لمندیل بن علی العنزی عن الاعمش قال بعث الی ابو جعفر الدوانیقی فی جوف اللیل ان اجب قال ففتم متفکرا فیما بینی و بین نفسی و قلت ما بعث الی امیر المؤمنین فی هذه الساعة الا یسالنی عن فضائل علی عليه السلام لعلی ان اخبرته قتلنی قال فکتبت

و در نماز برای خدا خاشع بود و خود را از لذات باز گرفت و دامن همت خوش اخلاقی بکمر زد و نیاکان بزرگوار داشت پیرو روشهای پیغمبرش بود و آثار ولی خود را دنبال کرد چگونه من در باره اش چیزی گویم که هلاکم کند و کسی را نمیشناسم که سخنی درباره او بپدی تواند گفت ما را آزار مدهید و از راه هلاکت برکنار باشید .

۲- اعمش گوید منصور دوانیقی نیمه شب مرا خواست اندیشناک بر خاستم و با خود گفتم مرا در این ساعت نخواهد جز برای پرسش از فضائل علی عليه السلام و اگر باو اطلاع دهم مرا خواهد کشت گوید وصیت کردم و کفن پوشیدم و نزد او رفتم و عمرو بن عبیدرا نزد او دیدم و از دیدار او اندکی خوشدل شدم سپس گفت نزدیک آی نزدیک اورفتم تا زانو بزانویش رسیدم و بوی کافور از من استشمام کرد و گفت باید راست بگوئی و گرنه بدارت میزنم گفتم چه کاری دارید یا امیر المؤمنین ؟ گفت چرا حنوط برخو، زدی ؟ گفتم فرستاده ات نیمه شب آمد و گفت امیر المؤمنین تو را خواسته ، گفتم بسا باشد او در این ساعت فضائل علی را از من بپرسد و شاید من باو خبر دهم و مرا بکشد وصیت

وصیتمی ولبست کفنی ودخلت علیه فقال ادن فدنوت وعنده عمرو بن عبید فلما رایته طابت نفسی شیئاً ثم نال ادن فدنوت حتی کادت تمس رکبتي رکبته قال فوجد منی رایحة الحنوط فقال والله لتمدقنی اولاصلبنک قلت ما حاجتک یا امیر المؤمنین قال ماشانک متحنطاً قلت اتانی رسولک فی جوف اللیل ان اجب فقلت عسی ان یکون امیر المؤمنین بعث الی فی هذه الساعة لیسئلنی عن فضایل علی عليه السلام فلعلی ان اخبرته قتلنی فکتبت وصیتمی ولبست کفنی قال و کان متکیا فاستوی قاعدا فقال لا حول ولا قوة الا بالله سئلتک بالله یا سلیمان کم حسدیثاً ترویه فی فضایل علی عليه السلام قال فقلت یسیرا یا امیر المؤمنین قال کم قلت عشرة الاف حدیث و ما زاد فقال یا سلیمان والله لاحدثنک بحدیث فی فضایل علی عليه السلام تنسی کل حدیث سمعته قال قلت حدثنی یا امیر المؤمنین قال نعم کنت هارباً من بنی امیه و کنت اتردد فی البلدان فاتقرب الی الناس بفضایل علی و كانوا یطعمونی ویزودونی حتی وردت بلاد الشام وانی لفی کساء خلق ما علی غیره فسمعت الاقامة وانا جایع فدخلت المسجد لأصلي وفي نفسي ان اکلم الناس فی عشاء یعشونی فلما سلم الامام دخل المسجد صبیان فالتفت الیهما و قال مرحباً بکما و مرحباً بمن اسمکما علی اسمهما فكان الی جنبی شاب فقلت یا شاب ما الصبیان من الشیخ قال هو جدهما و لیس بالمدينة احد یحب علیاً غیر هذا الشیخ فلذالك سمی احدهما الحسن و الاخر الحسين فقمتم فرحاً فقلت للشیخ هل لك فی حدیث اقربه عینک فقال ان اقررت عینی اقررت عینک قال فقلت حدثنی والدی عن ابيه عن جده قال کنا قعوداً عند رسول الله اذ جاءت فاطمة تبکی فقال لها النبی صلى الله عليه وسلم ما یبکیک یا فاطمة

کردم و کفن پوشیدم گوید تکبه داده بود برخواست نشست و گفت لا حول ولا قوة الا بالله تورا بخدا ای سلیمان چند حدیث در فضائل علی ع داری؟ گفتم یا امیر المؤمنین اندکی، گفت چند؟ گفتم ده هزار حدیث و بیشتر گفت ای سلیمان من یک حدیث در فضائل علی ع برایت بگویم که هر چه در فضل او شنیدی فراموش کنی گوید گفتم ای امیر المؤمنین بفرمائید گفت آری من از بنی امیه گریزان بودم و در شهرها می گردیدم و بذکر فضائل علی ع بمردم نزدیک میشدم و بمن خوراک و توشه میدادند تا ییلاد شام رسیدم بایک عباى پاره که جز آن جامه ای نداشتم اقامه نماز را شنیدم و من گرسنه بودم بمسجد رفتم نماز بخوانم و در دل داشتم که از مردم شامی بخواهم چون امام سلام نماز گفت دو کودک بمسجد آمدند و امام متوجه آنها شد و گفت مرحباً بشما و هم نام شما جوانی پهلویم نشسته بود با و گفتم ای جوان این دو کودک چه نسبتی باشیخ دارند؟ گفت او جد آنها است و در این شهر جز این شیخ دوستدار علی نیست از اینرو نام یکی از این دو حسن نهاده و دیگری را حسین، من از شادی برخواستم و بآن شیخ گفتم، میخواهی حدیثی بگویم که چشمت روشن شود؟ گفت اگر چشمم را روشن کنی چشمت را روشن کنم گفتم پدرم از پدرش از جدش بمن بازگفت که ما نزد رسول خدا ص نشسته بودم و فاطمه ع گریان آمد پیغمبر فرمود فاطمه، چرا گریه میکنی؟

قالت يا ابيه خرج الحسن والحسين فما ادري اين باقا فقال لها النبي ﷺ يا فاطمة لاتبكين فوالله الذي خلقهما هو الطف بهما منك ورفع النبي ﷺ يده الى السماء فقال اللهم ان كانا اخذا برا اوبحرافا حفظهما و سلمهما فنزل جبرئيل من السماء فقال يا محمد ان الله يقرئك السلام وهو يقول لا تحزن ولا تنغم لهما فانهما فاضلان في الدنيا فاضلان في الآخرة و ابوهما افضل منهما ما فائمان في حظيرة بنى النجار وقدو كل الله بهما ملكا قال فقام النبي ﷺ فرحا ومعه اصحابه حتى اتوا حظيرة بنى النجار فاذا هم بالحسن معانقا للحسين واذا الملك الموكل بهما قد افترش احد جناحيه تحتها وغطاهما بالآخر قال فمكث النبي ﷺ يقبلهما حتى انتبها فلما استيقظا حمل النبي ﷺ الحسن والحسين و حمل جبرئيل الحسين فخرج من الحظيرة وهو يقول والله لاشرفنكما كما شرفكم الله عزوجل فقال له ابوبكر ناولني احد الصبيين اخفف عنك فقال يا ابابكر نعم الحاملان و نعم الراكبان و ابوهما افضل منهما فخرج منها حتى اتى باب المسجد فقال يا بلال هلم على الناس فنادى منادى رسول الله ﷺ في المدينة فاجتمع الناس عند رسول الله ﷺ في المسجد فقام على قدميه فقال يا معشر الناس الا ادلكم على خير الناس جدا و جده قالوا بلى يا رسول الله قال الحسن والحسين فان جدتهما خديجة بنت خويلد يا معشر الناس الا ادلكم على خير الناس ابا واما فقالوا بلى يا رسول الله قال الحسن والحسين فان اباهما على يحب الله ورسوله و يحبه الله

عرضکرد بدرجان حسن و حسين بيرون رفتند و نيميدانم کچا شب می گذرانند ، فرمود فاطمه گریه ممکن خدایمیکه آنها را آفریده از تو بآنها مهربانتر است و دو دست خود را برداشت و عرضکرد خدایا اگر در صحرا بادریا بند آنها را حفظ کن و سالم بدار جبرئیل از آسمان فرود آمد و عرضکرد ای محمد خدایت سلام میرساند و میفرماید برای آنها اندوهناک و غمناک مباش زیرا آنها در دنیا فاضلند و در آخرت فاضل و پدرشان از آنها افضل است آنها در حظیره بنی نجار بخوابند و خدا فرشته ای بر آنها گمارده پیغمبر و اصحابش خوشدل برخاستند و بعضیره بنی نجار رفتند و دیدند حسن حسین را در آغوش دارد و فرشته ای يك بال خود را زبر آنها فرش کرده و بال دیگر را بروی آنها انداخته ، پیغمبر بیایى آنها را بوسید تا بیدار شدند چون بیدار شدند پیغمبر حسن را بدوش گرفت و جبرئیل حسین را برداشت و از حظیره بیرون آمد و میگفت بخدا شما را شرافتمند کنم چنانچه خدای عز و جل شما را شرافتمند کرد ابوبکر باو عرضکرد یکی از دو کودک را بمن بده تا بارت را سیک کنم فرمود ای ابا بکر چه خوب بارکشان و چه خوب دو تن سواری باشند و پدرشان بهتر از آنها است از آنجا آمدند تا در مسجد و فرمود ای بلال مردم را گرد آور نزد من جارچی رسول خدا ص در مدینه جار کشید و مردم نزد رسول خدا جمع شدند در مسجد آنحضرت بر دو قدم ایستاد و فرمود ای مردم شما را آگاه نکنم بر بهترین مردم از نظر جد و جده گفتند چرا یا رسول الله فرمود حسن و حسين هستند که جدشان محمد است و جده شان خديجه دختر خويلد ، ای مردم

ورسوله وامهما فاطمة بنت رسول الله يا معاشر الناس الا ادلكم على خير الناس عما وعمه قالوا بلى يا رسول الله قال الحسن و الحسين فان عمهما جعفر بن ابي طالب الطيار في الجنة مع الملائكة وعمتهما ام هاني بنت ابي طالب يا معاشر الناس الا ادلكم على خير الناس خلا وخالة قالوا بلى يا رسول الله قال الحسن والحسين فان خالهما القاسم بن رسول الله وخالتهما زينب بنت رسول الله عليه السلام ثم قال بيده هكذا يحشرنا الله ثم قال اللهم انك تعلم ان الحسن في الجنة و الحسين في الجنة وجدتهما في الجنة وجدتهما في الجنة و اباهما في الجنة و امهما في الجنة وعمهما في الجنة وعمتهما في الجنة و خالهما في الجنة و خالتهما في الجنة اللهم انك تعلم ان من يحبهما في الجنة ومن يبغضهما في النار قال فلما قلت ذلك للشيخ قال من انت يا فتى قلت من اهل الكوفة قال اعربي انت ام مولى قال قلت بل عربي قال فانت تحدث بهذا الحديث و انت في هذا الكساء فكساني خلعتي و حملني على بغلته فبعته بمائة دينار فقال يا شاب اقررت عيبي فوالله لا قرن عينك ولا ارشدك الي شاب يقر عينك اليوم قال فقلت ارشدني قال لي اخوان احدهما امام و الاخر مؤذن اما الامام فانه يحب عليا منذ خرج من بطن امه و اما المؤذن فانه يبغض علياً منذ خرج من بطن امه قال قلت ارشدني فاخذ بيدي حتى اتى باب الامام فاذا انا برجل قد خرج الي فقال اما البغلة و الكسوة

شما را دلالت نکنم بر بهتر مردم از نظر پدر و مادر گفتند چرا یا رسول الله ، فرمود حسن و حسین اند که پدرشان علی است دوست دارد خدا و رسول را و دوستش دارند خدا و رسولش و مادرشان فاطمه دختر رسول خدا است، ای گروه مردم شما را دلالت نکنم بر بهتر مردم از نظر عم و عه ها چرا یا رسول الله، فرمود حسن و حسین اند که عموشان جعفر بن ابي طالب پر نده در بهشت است با فرشتگان و عه شان ام هانی دختر ابي طالب است، ای گروه مردم شما را دلالت نکنم بر بهترین مردم از نظر دائمی و خاله چرا یا رسول الله ، فرمود حسن و حسین اند که دائیشان قاسم پسر رسول خدا و خاله شان زينب دختر رسول خدا است سپس با دست اشاره کرد که همچنين خدا مارا معشور کند و فرمود خدا يا تو ميدانی که حسن و حسين در بهشتند وجد و جدۀ شان در بهشتند پدر و مادرشان در بهشتند، عه و عه شان در بهشتند ، خاله و خاله شان در بهشتند خدا يا تو ميدانی هر که دوستشان دارد در بهشت است و هر که دشمنشان دارد در دوزخ است ، گوید چون اين حديث را برای شيخ گفتم گفت تو کیستی ای جوان ؟ گفتم از اهل کوفه ام ، گفت عرबी يا مولا ؟ گفتم عربم گفت تو که چنین حدیثی می گویی باید این عبا را بیوشی عباي خود را در برم کرد و بر استر خود سوارم نمود که آنرا بصد اشرفی فروختم و گفت ای جوان چشم را روشن کردی بخدا چشت را روشن کنم و تو را بجوانی دلالت کنم که امروز چشت را روشن کند گفتم دلالت کن ، گفت من دو برادر دارم یکی پیشماز است و دیگری مؤذن آنکه پیشماز است از نوزادی دوست علی است و آن مؤذن از نوزادی دشمن علی است، گفتم مرا راهنمایی کن دستم را گرفت و مرا بدر خانه آن پیشماز آورد مردی بیرون شد و گفت

فأعرفهما والله ما كان فلان يحملك و يكسوك الا انك تحب الله عزوجل ورسوله فحدثني بحديث في فضائل علي بن ابيطالب عليه السلام قال فقلت اخبرني ابي عن ابيه عن جده قبال كنا قعودا عند النبي صلى الله عليه وآله اذ جاءت فاطمة (ع) تبكي بكاء شديدا فقال لها رسول الله صلى الله عليه وآله ما يبكيك يا فاطمة قالت يا ابي عبرتني نساء قريش وقلن ان اباك زوجك من معدم لامال له فقال له النبي صلى الله عليه وآله لا تبكين فوالله ما زوجتك حتى زوجك الله من فوق عرشه واشهد بذلك جبرئيل وميكائيل وان الله عزوجل اطلع على اهل الدنيا فاختر من الخلايق اباك فبعثه نبيا ثم اطلع الثانية فاختر من الخلايق عليا فزوجك اياه واتخذته وصيا فعلي اشجع الناس قلبا واحلم الناس حلما واسمح الناس كفا و اقدم الناس سلما واعلم الناس علما والحسن والحسين ابناه وهما سيدا شباب اهل الجنة واسمهما في التوراة شبروشبير لكرامتهما علي الله عزوجل يا فاطمة لا تبكين فوالله انه اذا كان يوم القيمة يكسي ابوك حلتي وعلی حلتي ولواء الحمد بيدي فانا اوله عليا لكرامته علي الله عزوجل يا فاطمه لا تبكين فاني اذا دعيت الى رب العالمين يجيء علي معي واذا شفعتني الله عزوجل شفعت عليا معي يا فاطمة لا تبكين اذا كان يوم القيمة ينادي مناد في احوال ذلك اليوم يا محمد نعم الجدد جدك ابراهيم خليل الرحمن ونعم الاخ اخوك علي بن ابيطالب يا فاطمة علي يعينني علي مفاتيح الجنة و شيعته هم الفائزون يوم القيمة غدا في الجنة فلما قلت ذلك قال يا بني ممن انت قلت من اهل الكوفة قال اعربي

من اين عبا و استر را ميشناسم بخدا فلاني آنها را بتو نداده جز براي آنکه دوست خدا و رسولي يك حديث از فضائل علي بن ابيطالب براي من بازگو گفتم پدرم از پدرش از جدش براي من روايت کرده که گفت ما نزد رسول خدا ص نشست بوديم و فاطمه ع گريان آمد ، رسول خدا ص فرمود فاطمه چرا گريه ميکني ؟ گفت پدر جان زنان قريش مراسم زنيش کنند و گویند پدرت ترا به پيچيزی داده که مالي ندارد ، فرمود گريه مکن بخدا من تورا باو تزويج نکردم تا خدا تورا در بالاي عرش باو تزويج کرد و جبرئيل و ميکائيل را گواه گرفت خدا اهل دنيا را بازرسي کرد و از همه مردم پدرت را برگزيد و پيغمبرش نمود و بار دوم بازرسي کرد و از همه مردم علي را برگزيد و تورا باو تزويج کرد و او را وصي نمود ، علي از همه مردم دلدارتر و باحلم تر و با سخاوت تر و از همه در اسلام پيشقدم تر و دانشمند تر است حسن و حسين دو پسر اويند و آندو سيد جوانان اهل بهشتند و نامشان در تورات شبر و شبير است و نزد خدا گراميند اي فاطمه گريه مکن بخدا چون روز قيامت شود پدرت دو حله پير کند و علي دو حله ، لواء حمده بدست منست و آنرا بعلی دهم براي آنکه نزد خدا گرامي است ، اي فاطمه گريه مکن که چون من نزد رب العالمين دعوت شوم علي بامن آيد چون من شفاعت کنم علي همراه شفاعت کند ، اي فاطمه گريه مکن در قيامت منادي خدا ندا کند در سختيهاي آنروز که اي محمد امروز جد تو چه خوب جديست جدت ابراهيم خليل الرحمن است برادرت چه خوب برادريست علي بن ابيطالب است ، اي فاطمه علي در حمل کليدهاي بهشت بسا من کمک کند و شيعيانش هم آن فائزان روز قيامت باشند و فردا در بهشتند ، چون چنين گفتم گفت اي

ام مولى قلت بل عربى قال فكسانى ثلثين ثوبا واعطانى عشرة آلاف درهم ثم قال يا شاب قد اقررت عيني ولى اليك حاجة قلت قضيت انشاء الله قال فاذا كان غدا فائت مسجد آل فلان كيما ترى اخي المبعوض لعلى (عليه السلام) قال فطالت على تلك الليلة فلما اصبحت اتيت المسجد الذى وصف لي فقممت في الصف فاذا الى جانبى شاب متعمم فذهب ليركع فسقطت عمامته فنظرت في وجهه فاذا رأسه رأس خنزير و وجهه وجه خنزير فوالله ما علمت ما تكلمت به في صلوته حتى سلم الامام فقلت يا ويحك ما الذى ارى بك فبكى وقال لي انظر الى هذه الدار فنظرت فقال لي ادخل فدخلت فقال لي كنت مؤذنا لآل فلان كلما اصبحت لعنت عليا الف مرة بين الاذان والاقامة وكلما كان يوم الجمعة لعنته اربعة آلاف مرة فخرجت من منزلي فاتيت دارى فاتكات على هذا الدكان الذى ترى فرايت في منامى كانى بالجنة وفيها رسول الله (صلى الله عليه وآله) وعلى (عليه السلام) فرحين ورايت كان النبي (صلى الله عليه وآله) عن يمينه الحسن وعن يساره الحسين ومعه كاس فقال يا حسن اسقني فسقاه ثم قال اسق الجماعة فشربوا ثم رايته كانه قال اسق المتكى على هذا الدكان فقال له الحسن (عليه السلام) يا جدا تأمرنى ان اسقى هذا وهو يلعن والذى في كل يوم الف مرة بين الاذان والاقامة وقد لعنه في هذا اليوم اربعة الاف مرة فاتانى النبي فقال لي مالك عليك لعنة الله تلعن عليا وعلى منى وتشتم عليا وعلى منى فرايته كانه تفل في وجهى و ضربنى برجله و قال قم غير الله ما بك من نعمة فانتبهت من

پسر جان تو از كجائى ؟ گفتم اهل كوفه ام ، گفتم عربى يا وابسته ؟ گفتم عربى ، گفتم سى جامه بپوش كرد و ده هزار درهم بدن داد و گفتم اى جوان چشمم را روشن كردى ، و من بتو حاجتى دارم دارم گفتم بر آورده است انشاء الله گفتم فردا بمسجد آل فلان بيا تا برادرم كه دشمن على است ببينى گويد آنشب بر من دراز گذشت و صبح آمدم بآن مسجد بكه گفته بود و در صف نماز ايستادم و در كنارم جوانى عمامه بر سر بود و بر ركوع رفت و عمامه اش از سرش افتاد و ديدم سرش و رويش چون خوك است و نفهميدم در نمازش چه مى گفت تا امام سلام داد و باو گفتم واى بر تو چه حالى است كه بتو مى بينم ؟ گريست و گفتم باين خانه كه مينگرى بيا رفتم و گفتم من مؤذن آل فلان بودم هر صبح ميان اذان و اقامه هزار بار على (صلى الله عليه وآله) را لعن ميكردم و هر روز جمعه چهار هزار بار ، از منزل بيرون آمدم و بخانه ام رفتم و بر اين دكة كه مينگرى پشت دادم و در خواب بهشت را ديدم كه در آنم و رسول خدا و على در آن شادند حسن سمت راست بيغمبر بود و حسين سمت چپش و جامى در برابرش ، فرمود اى حسن مرا بنوشان جامى بآنحضرت داد و پس از آن فرمود اين جمع را هم بنوشان و آنها هم نوشيدند و گويابا فرمود باين هم كه تكيه بد كه داده بنوشان حسن (صلى الله عليه وآله) بآنحضرت فرمود اى جد من بمن دستور ميدهى كه او را هم آب دهم با اينكه پدرم را هر روز ميان اذان و اقامه هزار بار لعن ميكند و امروز چهار هزار بار لعن کرده بيغمبر نزد من آمد و فرمود تو را چيست ؟ كه على را لعن ميكنى على از منست على را دشنام ميدهى و على از منست و ديدم گويابا برويم تف كرد و بهامى

نومی فاذا راسی رأس خنزیر و وجهی وجه خنزیر.

ثم قال لی ابو جعفر امیر المؤمنین اهدان الحدیثان فی یدک فقلت لافقال یا سلیمان حب علی ایمان و بغضه نفاق والله لایحبه الا مؤمن ولا یبغضه الا منافق قال قلت الامان یا امیر المؤمنین قال لك الامان قلت فماتقول فی قاتل الحسین علیه السلام قال الی النار و فی النار قلت و كذلك من قتل (یقتل) ولد رسول الله الی النار و فی النار قال الملك عقیم یا سلیمان اخرج فحدث بما سمعت

المجلس الثامن والستون

يوم الثلاثاء لعشر بقین من جمادى الاولى من سنة ثمان وستین و ثلاث مائة

- ۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا العباس بن معروف عن سعدان بن مسلم عن ابي عبد الله الصادق علیه السلام قال النوم راحة للجسد والنطق راحة للروح والسکوت راحة للعقل
- ۲ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن ابيه محمد بن سنان عن المفضل بن عمر قال قال الصادق جعفر بن محمد علیه السلام من لم یکن له واعظ من قلبه و زاجر من نفسه ولم یکن له قرین مرشد استمكن عدوه من عنقه

بن زد و فرمود برخیز خدا نعمتی که بتوداده دیگر گون کند از خواب بیدار شدم و سر و رویم چون خنزیر شده بود ،

سپس ابو جعفر منصور بمن گفت این دو حدیث را داشتی ؟ گفتم نه گفت ای سلیمان حب علی ایمانست و بغض او نفاق است بخدا او را دوست ندارد جز مؤمن و او را دشمن ندارد جز منافق گوید گفتم یا امیر المؤمنین بمن امان بده گفت در امانی گفتم در قاتل حسین چه گوئی ؟ گفت بدوزخ رود و در دوزخ است گفتم همچنین هر که فرزندان رسول خدا را بکشد بسوی دوزخ و در دوزخ است ؛ گفت ای سلیمان ملک عقیم است بیرون شو و آنچه شنیدی باز گو.

مجلس شصت و هشتم = روز جمعه ده روز از جمادی الاولى سال ۳۸ مانده

- ۱ - امام صادق ع فرمود خواب آسایش تن است و سخن کردن آسایش روح و خاموشی آسایش خرد .
- ۲ - فرمود هر که از دل پنددهی ندارد و خود دار نیست و همنشین رهبری ندارد دشمن را بر گردن خود سوار کرده .

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن جعفر بن محمد بن مالك الفزاري الكوفي قال حدثنا جعفر بن سهل عن سعيد بن محمد عن مسعدة قال قال لي ابو الحسن موسى بن جعفر ان عيال الرجل اسراؤه فمن انعم الله عليه نعمة فليوسع على اسرائه فان لم يفعل اوشك ان تزول عنه تلك النعمة

۴ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا ابي عن احمد بن ابي عبد الله عن الحسن بن محبوب عن ابي ايوب الخزاز عن محمد بن مسلم ومنهال القصاب جميعا عن ابي جعفر الباقر عليه السلام قال من اصاب مالا من اربع لم يقبل منه في اربع من اصاب مالا من غلول اوربا او خيانة او سرقة لم يقبل منه في زكوة ولا في صدقة ولا في حج ولا في عمرة وقال ابو جعفر عليه السلام لا يقبل الله عز وجل حجا ولا عمرة من مال حرام

۵ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس (رض) قال حدثنا ابي عن جعفر بن محمد بن مالك الكوفي قال حدثني محمد بن احمد المدائني عن فضل بن كثير عن علي بن موسى الرضا عليه السلام قال من لقي فقيرا مسلما فسلم عليه خلاف سلامه على الغني لقي الله عز وجل يوم القيمة وهو عليه غضبان

۶ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن هرون الصوفي قال حدثنا عبيد الله بن موسى الرضائي قال حدثنا عبد العظيم بن عبد الله الحسيني عن الامام محمد بن علي عن ابيه الرضا علي بن موسى عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده (ع) قال دعا سلمان ابازر الى منزله فقدم عليه رغيفين فاخذ ابوذر الرغيفين يقبلهما فقال له سلمان يا ابازر لاي شيء تقلب هذين الرغيفين قال خفت ان لا يكونا نضيجين فغضب سلمان من ذلك غضبا شديدا ثم قال ما اجر اك حيث تقلب هذين الرغيفين فوالله لقد عمل في هذا الخبز الماء الذي تحت

۳ - امام هفتم فرمود عيال مرد اسيران اويند هر که خدا باو نعمت داده بر اسيران خود توسعه دهد و اگر نکند بسا باشد آن نعمت از دستش برود.

۴ - امام باقر (ع) فرمود هر که مال از چهار راه بدست آورد در چهار چیز از او قبول نیست: هر که مال از اختلاس یا ربا یا خیانت در امانت یا دزدی بدست آورد در ادای زکوة و نه در صدقه و نه حج و نه عمره پذیرفته نباشد، فرمود خدای عزوجل مال حرام را در حج و عمره نپذیرد.

۵ - امام رضا (ع) فرمود هر که بفقیر مسلمانی سلام دهد بر خلاف سلام خود بر توانگران در قیامت خدا را ملاقات کند که بر او خشمناک است.

۶ - امام رضا بسند خود از جدش که فرمود سلمان ابوذر را بمنزلش دعوت کرد و دو قرص نان نزد او آورد و ابوذر آنها را زیر و رو میکرد سلمان گفت برای چه آنها را زیر و رو میکنی

العرش و عملت فيه الملائكة حتى القوه الى الريح و عملت فيه الريح حتى القته الى السحاب و عمل فيه السحاب حتى امطره الى الارض و عمل فيه الرعد و الملائكة حتى وضعوه مواضعه و عملت فيه الارض و الخشب و الحديد و البهائم و النار و الحطب و الملح و مالا احصيه اكثر فكيف لك ان تقوم بهذا الشكر فقال ابوذر الى الله اتوب و استغفر الله مما حدثت و اليك اعتمد ما كرهت

۷ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ايوب بن نوح عن محمد بن ابي عمير عن بشر بن مسلمة عن مسمع ابي سيار عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال من تصدق حين يصبح بصدقة اذهب الله عنه نحس ذلك اليوم

۸ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا علي بن الحسين السعد ابادي قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن فضالة بن ايوب عن الشحام عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي الباقر عن ابيه (ع) قال مرض النبي صلى الله عليه وآله المرضة التي عوفى منها فمادته فاطمة (ع) سيدة النساء و معها الحسن و الحسين قد اخذت الحسن بيدها اليمنى و اخذت الحسين بيدها اليسرى و هما يمشيان و فاطمة بيمينها حتى دخلوا منزل عايشة فقعد الحسن عليه السلام على جانب رسول الله الايمن و الحسين على جانب رسول الله الايسر فاقبل ايغمران ما يليهما من بدن رسول الله صلى الله عليه وآله فما افاق النبي صلى الله عليه وآله من نومه فقالت فاطمة للحسن و الحسين حبيبي ان جدكما قد غفا فانصرفا ساعتكما هذه و دعاه حتى يفيق و ترجع ان اليه فقالا لسايبا رحين في وقتنا هذا فاضطجع الحسن على عضد النبي صلى الله عليه وآله الايمن و الحسين على عضده الايسر

گفت میترسم بغتة نباشند سلمان سخت درخشم شد و گفت چه دلیری که ابن نانها را باز میرسی بخدا آبی در آن کار کرده که فرشتگان از زبر عرش آوردند و آنرا بیاد سپردند و بادش با بر ریخته و ابرش بزمین باریده و بدستیاری رعد و فرشتگان بجای خود رسیده و زمین و چوب و آهن و بهام و آتش و هیزم و نمک و آنچه نتوان بر شمرد در آن کار کرده تو از کجا حق شکر آن توانی؟! ابوذر گفت بخدا باز کردم و آمرزش جویم از آنچه کردم و در نزد تو معذرت جویم از آنچه بد داشتی .

۷- امام صادق (ع) فرمود هر که در صبح صدقه ای دهد خدا نوحی آن روز را از او بگرداند.

۸- امام باقر (ع) فرمود پیغمبر بیماری شد که به گردید فاطمه سیده زنان با حسن و حسین (ع) از او عیادت کردند حسن را بدست راست و حسین را بدست چپ و خود در وسط میآمد تا بمنزل عایشه وارد شدند و حسن سمت راست پیغمبر نشست و حسین سمت چپش و هر کدام آن قسمت از تن رسول خدا را که دسترس داشتند و شکن گرفتند و پیغمبر بیدار نشد، فاطمه گفت عزیزانم جد شما بپوش است اکنون بر گردید و او را وانهد، بپوش آید و نزد او مراجعت کنید، گفتند اکنون ما بر نمیگردیم

ففقيا وانتبها قبل ان يمتبه النبي ﷺ وقد كانت فاطمة (ع) لمانا ما انصرفت الى منزلها فقلا لعائشة ما فعلت انا قالت لمانتمارجعت الى منزلها فخرجنا في ليلة ظلماء مدلهمة ذات رعد وبرق وقد ادرخت السماء عزاليها فسطع لهما نور فلم يزل الايمشيان في ذلك النور والحسن قابض بيده اليمنى على يد الحسين اليسرى وهما يتماشيان ويتحدثان حتى اتيا حديقة بنى النجار فلما بلغا الحديقة حارا فبقيا لا يعلمان اين ياخذ ان فقال الحسن للحسين انا قد حرنا وبقينا على حالتنا هذه وما ندرى اين نسلك فلا عليك ان ننام في وقتنا هذا حتى نصبح فقال له الحسين ﷺ دونك يا اخي فافعل ما نرى فاضطجعا جميعا واعتنق كل واحد منهما صاحبه وناما وانتبه النبي ﷺ من نومته التي نامها فطلبهما في منزل فاطمة فلم يكونا فيه وافتقدهما فقام ﷺ قائما على رجله وهو يقول الهى وسيدى ومولاى هذان شبلاى خرجا من المخمصة والمجاعة اللهم انت وكيلى عليهما فسطع للنبي نور فلم يزل يمضى في ذلك النور حتى اتى حديقة بنى النجار فازاهما نائمان قد اعتنق كل واحد منهما صاحبه وقد تقشعت السماء فوقهما كطبق فبهى تمطر كاشد مطر ما رآه الناس قط وقد منع الله عز وجل المطر منهما فى البقعة التي هما فيها نائمان لا يمطر عليهما فطرة وقد اكنفتهم ماحية لها شعرات كاجام القصب وجناحان جناح قد غطت به الحسن وجناح قد غطت به الحسين فلما ان بصربهما النبي تنضح فانسابت الحية و هي تقول اللهم انى اشهدك و اشهد هلائكتك ان هذين

حسن روى بازوى راست پیغمبر خوابید و حسین روى بازوى چپش و خواب رفتند و پیش از پیغمبر بیدار شدند و مادرشان فاطمه پس از خوابیدن آنها بمنزل برگشته بود ، بهایشه گفتند مادر ما چه شد ؟ گفت چون شما خوابیدید بمنزل خود برگشت آنها هم در شب تار و تیره بر رعد و برقی که آسمان بشدت می بارید بیرون آمدند و نوری از آنها درخشید و حسن در آن نور بادست راست خود دست چپ حسین را گرفت و رفتند و باهم صحبت کردند تا به باغ بنی نجار رسیدند و نمیدانستند کجا میروند حسن بحسین گفت ما سرگردانیم و نمیدانیم کجا میرویم و باید در این وقت بخوایم تا صبح شود حسین گفت برادر اختیار باتو است و هر کاری خواهی بکن همدیگر در آغوش کشیدند و خوابیدند پیغمبر از خواب خود برخاست و آنها را در منزل فاطمه خواست در آنجا نبودند و آنها را گم کرد و برپا خاست و گمت معبودا سیدا مولای من این دو فرزندم از گرسنگی بیرون رفتند تو و کیل منی برای آنها نوری در برابر پیغمبر تنق کشید و در آن نور رفت تا باغ بنی نجار رسید و دید در آغوش هم خوابیدند و آسمان بالای سر آنها ابر دارد چون طبقی و بشدت می بارد که هرگز مردم ندیدند ولی خدا در آن محلی که خوابیدند آنها را از باران حفظ کرده و قطره ای بر آنها نمیچکد و ماری گرد آنها است که مویش چون نی است و دو پر دارد یکی را بر حسن روپوش کرده و یکی را بر حسین ، چون چشم پیغمبر بآنها افتاد آن مار خود را کناری کشید و می گفت خدایا من تورا گواه میگیرم و فرشتگان را که این دو فرزندان پیغمبر تواند و من آنها را برای تو حفظ

شبلا نبيك قد حفظتهما عليه ودفعتهما اليه سالمين صحيحين فقال لها النبي ﷺ ايتهما الحية ممن انت قالت انا رسول الجن اليك قال واي الجن قالت جن نصيبين نفر من بنى مليح نسينا آية من كتاب الله عز وجل فبعثوني اليك لتعلمنا ما نسينا من كتاب الله فلما بلغت هذا الموضع سمعت مناديا ينادي ايتهما الحية هذان شبلا رسول الله فاحفظيهما من الافات والعماهات ومن طوارق الليل والنهار فقد حفظتهما وسلمتهما اليك سالمين صحيحين واخذت الحية الاية وانصرفت واخذ النبي ﷺ الحسن فوضعه على عاتقه الايمن ووضع الحسين على عاتقه الايسر وخرج علي ﷺ فلحق برسول الله ﷺ فقال له بعض اصحابه بابي انت وامى ادفع الى احد شبليك اخفف عنك فقال امض فقد سمع الله كلامك وعرف مقامك وتلقاه آخر فقال بابي انت وامى ادفع الى احد شبليك اخفف عنك فقال امض فقد سمع الله كلامك وعرف مقامك فتلقاه علي ﷺ فقال بابي انت وامى يا رسول الله ادفع لي احد شبلي وشبليك حتى اخفف عنك فالتفت النبي ﷺ الى الحسن فقال يا حسن هل تمضى الى كتف ابيك فقال له والله يا جداه ان كتفك لاحب الي من كتف ابي ثم التفت الى الحسين ﷺ فقال يا حسين هل تمضى الى كتف ابيك فقال له والله يا جداه انى لاقول لك كما قال اخي الحسن ان كتفك لاحب الي من كتف ابي فاويل بهما الى منزل فاطمة (ع) وقد ادخرت لهما تميرات فوضعتها بين ايديهما فاكلا وشبعا وفرحا فقال لهما النبي ﷺ قوما الان فاصطرا قاما ليصطرا وقد خرجت فاطمة في بعض حاجتها فدخلت فسمعت النبي وهو يقول ايه يا حسن

کردم و سالم بتو تحویل دادم پیغمبر بآن مار فرمود تو از چه کسانی؟ گفت من فرستاده جنم بسوی تو، فرمود کدام جن؟ گفت جنیان نصیبین عدهای از بنی ملیح ما یک آیه از قرآنرا فراموش کردیم و مرا خدمت شما فرستادند که بیاموزم و چون اینجا رسیدم شنیدم کسی ندا میکند ای مار این دو تن فرزندان رسول خدا ایند آنها را از آفات و از عاهات و از بدبهای شبانه روز حفظ کن من آنها را حفظ کردم و صحیح و سالم بشما تحویل دادم آن مار آیه را برگرفت و برگشت پیغمبر حسن را بر دوش راست نهاد و حسین را بر دوش چپ و میآمد که جمعی از اصحاب باو رسیدند و یکی از آنها گفت یا رسول الله پدر و مادرم قربانت یکی از دو فرزندت را بمن ده تا بارت سبک شود، فرمود برو خدا سخت را شنید و مقامت را شناخت علی با آنحضرت بر خورد و گفت یا رسول الله پدر و مادرم قربانت یکی از دو فرزند خودم و خودترا بده تا بار شمارا سبک کنم پیغمبر رو بحسن کرد و فرمود بشانه پدرت میروی؟ عرض کرد یا جداه شانه شما بهتر است رو بحسین کرد و باو هم چنین فرمود و ادهم همین جوابرا داد آنها را بمنزل فاطمه آورد و او چند دانه خرما بر ایشان ذخیره کرده بود نزد آنها آورد خوردند و شاد شدند، پیغمبر فرمود اکنون برخیزید و کشتی بگیرید بر خاستند کشتی گرفتند و فاطمه برای کاری بیرون رفت وقتی وارد شد شنید پیغمبر میفرماید ای حسن بر حسین سخت بگیر و او را بزمن بزن عرض کرد پدرجان وا عجبا او را بر این تشجیع میکنی؟ بزرگ

شد علی الحسین فاصرعه فقالت له يا ابيه وأعجابه اتشجع هذا على هذا اتشجع الكبير على الصغير فقال لها يا بنية اما ترضين ان اقول انا يا حسن شد على الحسين فاصرعه وهذا حبيبي جبرئيل يقول يا حسين شد على الحسن فاصرعه

۹ - حدثنا علي بن احمد بن موسى (رض) قال حدثنا محمد بن هرون الصوفي قال حدثنا ابوتراب عبیدالله بن الروياني عن عبدالمعظم بن عبدالله الحسنی قال قلت لابي جعفر محمد بن علي الرضا عليه السلام يا بن رسول الله حدثني بحديث عن آباءك عليهم السلام فقال حدثني ابي عن جدي عن آباءه قال قال امير المؤمنين لا يزال الناس بخير ما تفاوتوا فاذا استوتوا هلكوا قال قلت له زدني يا بن رسول الله فقال حدثني ابي عن جدي عن آباءه (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام لو تكاشفتهم ما تدافنتم قال فتملت له زدني يا بن رسول الله فقال حدثني ابي عن جدي عن آباءه (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام انكم لن تسعوا الناس باموالكم فسعوهم بطلاقة الوجه وحسن اللقاء فاني سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول انكم لن تسعوا الناس باموالكم فسعوهم باخلاقكم قال قلت له زدني يا بن رسول الله فقال حدثني ابي عن جدي عن آباءه قال قال امير المؤمنين عليه السلام من عتب علي الزمان طالت معتبه قال قلت له زدني يا بن رسول الله فقال حدثني ابي عن جدي عن آباءه قال قال امير المؤمنين عليه السلام مجالسة الاشرار تورث سوء الظن بالاخيار قال قلت له زدني يا بن رسول الله قال حدثني ابي جدي عن آباءه (ع) قال قال امير المؤمنين عليه السلام بئس الزاد الى المعاد العدولن

را به کوچک تشجیع میکنی ؟ فرمود دختر جان نمی پسندی بگویم حسن بر حسین سخت بگیر و او را بزمن بزنی با اینکه این حبیبم جبرئیل است که میگوید ای حسین بر حسن سخت بگیر و او را بزمن بزنی .

۹ - امیرالمؤمنین (ع) فرمود همیشه حال مردم خوبست تا باهم تفاوت دارند و چون برابر شوند هلاکند (عبدالمعظم حسنی راوی حدیث از امام رضا (ع) میگوید) او عرض کردم بیفزا فرمود پدرم از جدم از پدرانش روایت کردند که امیرالمؤمنین (ع) فرمود اگر بر از هم آگاه میشدید همدیگر را بخاک نمی سپردید گوید گفتم برایم بیفزا یا بن رسول الله فرمود پدرم از جدم از پدرانش باز گفت که امیرالمؤمنین (ع) فرمود شما نمی توانید همه مردم را بمال خود خوشنود کنید پس آنها را بخوشرومی و خوش بر خوردی خوشنود دارید که من از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود مال شما بهمه مردم رسانست پس اخلاق خود را بآنها برسانید گوید گفتم یا بن رسول الله بیفزا برایم پدرم از جدم از پدرانش برایم باز گفت که امیرالمؤمنین فرمود هر که از زمانه کله کند کله او بدر از او کشد، گفتم برایم بیفزا یا بن رسول الله فرمود پدرم از جدم از پدرانش برایم باز گفت که امیرالمؤمنین (ع) فرمود همنشینی بدان باعث بدگمانی بنیکانست ، گوید گفتم یا بن رسول الله برایم بیفزا فرمود پدرم از جدم از پدرانش باز گفت بمن که امیرالمؤمنین (ع) فرمود چه بد توشه ایست برای معاد ستم بر عباد گوید گفتم یا بن

علی العباد قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام قيمة کل امرء ما یحسنه قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه قال قال امیر المؤمنین علیه السلام المرء مخبوء تحت لسانه قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام ما هلك امرء عرف قدره قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام التدبیر قبل العمل یؤمنک من الندم قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام من وثق بالزمان صرع قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام فلة العیال احد الیسارین قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام من دخله العجب هلك قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام من ایقن بالخلف جاد بالعطية قال فقلت له زدنی یابن رسول الله فقال حدثنی ابی عن جدی عن آباءه (ع) قال قال امیر المؤمنین علیه السلام من رضی بالعافية ممن دونه رزق السلامة ممن فوقه قال فقلت له حسبی

رسول الله برایم بیفزا فرمود پدرم از جدم از پدرانش برایم باز گفت که امیر المؤمنین علیه السلام فرمودارزش هر مردی کاریست که در آن استاد باشد گفتم یابن رسول الله برایم بیفزا فرمود پدرم از جدم از پدرانش باز گفت که امیر المؤمنین علیه السلام فرمود مردزیر زبانش پنهانست - و امام رضا در جواب او بهمین سند احادیث زیر را هم از امیر المؤمنین علیه السلام بیان کرده است.

- ۱- مردی که اندازم خود را بداندهلاک نشود.
- ۲- تدبیر پیش از کار تو را از پشیمانی آسوده دارد.
- ۳- هر که بزمانه پشت دهد بزمین میخورد.
- ۴- خود رأی خویش را در خطر اندازد.
- ۵- کمی عیال هم یکی ازدو وسعت است.
- ۶- هر که را خود بینی بر سر آید نابود گردد.
- ۷- هر که بداند جای گزین دارد عطا بخش است.
- ۸- هر که بعافیت زیر دستش خشنود است از بالا دست خود سالم ماند - در اینجا حضرت عبدالعظیم عرض کرد مرا بس است.

المجلس التاسع والستون

يوم الجمعة لسبع بقين من جمادى الاولى من سنة ثمان وستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ المقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن ابان بن عثمان عن ابي عبد الله جعفر بن محمد الصادق (ع) قال لما اسرى برسول الله ﷺ الى بيت المقدس حمله جبرئيل على البراق فاتيا بيت المقدس وعرض اليه محاريب الانبياء وصلى بهاورده فمر رسول الله ﷺ في رجوعه بعير لقريش واذا لهم ماء في آنية وقد اضلوا بعيراً لهم وكانوا يطلبونه فشرب رسول الله ﷺ من ذلك الماء واهرق باقيه فلما اصبح رسول الله ﷺ قال لقريش ان الله جل جلاله قد اسرى بي الى بيت المقدس وادانى آثار الانبياء و منازلهم و اني مررت بعير لقريش في موضع كذا و كذا وقد اضلوا بعيراً لهم فشربت من مائهم واهرقت باقي ذلك فقال ابو جهل قد امكنتكم الفرصة منه فسئلوه كم الاساطين فيها و القناديل فقالوا يا محمد ان هي هنا مر قد دخل بيت المقدس فصف لناكم اساطينه و قناديله و محاربيه فجاء جبرئيل فعلق صورة بيت المقدس تجاه وجهه فجعل يخبرهم بما يسئلونه عنه فلما اخبرهم قالوا حتى يجي العير و نسألهم عما قلت فقال لهم رسول الله ﷺ تصديق ذلك ان العير تطلع عليكم مع طلوع الشمس

مجلس شصت و نهم = جمعه هفت روز از جمادى الاولى سال ۳۶۸ مانده

۱ - امام صادق (ع) فرمود چون شبانه رسول خدا ص را به بيت المقدس بردند جبرئيلش با براق بدانجا رساند و محراب پيغمبران را باو نمود و در آنها نماز خواند و اورا بر گردانيد ، رسول خدا ص در برگشت بكاروان قريش بر خورد كه آبي در ظرف داشته و شترى گم کرده بودند و بدنبالش ميكشند ، رسول خدا ص از آن آب نوشيد و باقى را رنخت صبح كه شد رسول خدا ص بقريش اعلام كرد كه دى خدا مرا بيت المقدس برد و آثار پيغمبران را بمن نمود و در فلان جا بكاروان قريش بر خوردم شترى گم کرده بودند از آشان نوشيدم و باقى را بزمين ريختم ابو جهل گفت خوب فرصتى بدست شما آمده او را از شماره ستونها و قنديلهاى مسجد پيرسيد ، گفتند اى محمد در اینجا كسى هست كه بمسجد بيت المقدس رفته بما نگو چند ستون و چند قنديل دارد و چند محراب ، جبرئيل آمد و صورت بيت المقدس را برابر او گرفت او همه را برايشان وصف كرد چون بانها گزارش دادند گفتند بماند تا كاروان بيايد و از آنچه گفتى پيرسيم رسول خدا فرمود نشانه راستى من اينست كه كاروان در هنگام بر آمدن آفتاب بر شما نمايان شود و جلو آنها شتر سيبدى باشد فردا همه پيشواز

يقدمها جمل اورق فلما كان من الغد اقبلوا ينظرون الى العقبة و يقولون هذه الشمس تطلع الساعة فبينما هم كذلك اذا طلعت عليهم العير حين طلع القرص يقدمها جمل اورق فسألوهم عما قال رسول الله ﷺ فقالوا لقد كان هذا ضل جمل لنا في موضع كذا وكذا ووضعنا ماءً افاصبنا وقد اهريق الماء فلم يزداهم ذلك الاعنوا

۲ - حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي قال حدثنا فرات بن ابراهيم بن فرات الكوفي قال حدثني محمد بن احمد بن علي الهمداني قال حدثنا الحسن بن علي الشامي عن ابيه قال حدثنا ابو جرير قال حدثنا عطاء الخراساني رفعه عن عبد الرحمن بن غنم قال جاء جبرئيل الي رسول الله ﷺ بدابة دون البغل و فوق الحمار رجلاها اطول من يديها خطوها مدا البصر فلما اراد النبي ان يركب امتنعت فقال جبرئيل انه محمد فتمواضعت حتى لصقت بالارض قال فركب فكلما هبطت ارتفعت يداها و قصرت رجلاها و اذا صعدت ارتفعت رجلاها و قصرت يداها فمرت به في ظلمة الليل على عير محملة فنفرت العير من دقيف البراق فنادى رجل في آخر العير غلاما له في اول العير يا فلان ان الابل قد نفرت و ان فلانة التقت حملها و انكسر يدها و كانت العير لابي سفيان قال ثم مضى حتى اذا كان ببطن البلقاء قال يا جبرئيل قد عطشت فتناول جبرئيل قصعة فيها ماء فناوله فشرب ثم مضى فمر على قوم معلقين بعراقيبهم بكلاليب من نار فقال ما هؤلاء يا جبرئيل فقال هؤلاء الذين اغناهم الله بالحلال فيبتغون الحرام قال ثم مر على قوم تخلط جلودهم

رفتند و گردنه را زير نظر داشتند و ميگفتند هم اكدون خورشيد بر مي آيد در همين ميان كاروان نمايان شد با بر آمدن قرص خورشيد و جلو آنها شتر سپیدی بود و از آنها راجم آنچه رسول خدا ص خبر داده بود پرسيدند گفتند اين شده است در فلانجا شتری از ما گم شد و آبي نهاده بوديم و صبح آب ما ريخته بود ، اين معجزه جز مزيد سر كشي آنها فايده نداشت .

۲ - جبرئيل برای رسول خدا مر کبی آورد کوچکتر از استر و بزرگتر از خر ، دو پایش بلندتر از دو دستش بود و هر گامش باندازه مد بصر بود چون پیغمبر خواست بر او سوار شود سر باز زد جبرئیل باو گفت این محمد است و اوفرو شد تا بزمن چسبید و حضرت بر او سوار شد در سرازیری دستها بلند می کرد و پاها را کوتاه می نمود و در سر بالائی بعکس می نمود و در تاریکی شب بر کاروان بار داری رسید و شتران از آواز پر براق رم کردند مردی که دنبال کاروان بود بر چاکرش فریاد زد که جلو کاروان بود که ای فلانی شترها رم کردند و فلان شتر بار خود را انداخت و دستش شکست آن کاروان از ابوسفیان بود و رفتند تا بهموار بقاء رسیدند پیغمبر گفت جبرئیل من تشنه ام جبرئیل جام آبی باو داد و نوشید و رفت و بجمعی گذشت که از گردنهای خود بقلابهای آتشین آویزان بودند ، فرمود جبرئیل اینها کیانند ؟ گفت آنها که خدا از حلال بی نیازشان نموده و باز هم دنبال حرام میروند سپس بر جمعی گذشت که سیخ آهنین بیوستشان فرو می کردند ، فرمود جبرئیل

بمخاطب من نار فقال ماهؤلاء يا جبرئيل فقال هؤلاء الذين ياخذون عندة النساء بغير حل ثم مضى
 فمر على رجل يرفع حزمة من حطب كلما لم يستطع ان يرفعها زاد فيها فقال من هذا يا جبرئيل
 قال هذا صاحب الدين يريد ان يقضي فاذا لم يستطع زاد عليه ثم مضى حتى اذا كان بالجبل
 الشرقي من بيت المقدس وجد ريحا حارة وسمع صوتا قال ما هذه الرياح يا جبرئيل التي اجدها
 وهذا الصوت الذي اسمع قال هذه جهنم فقال النبي ﷺ اعوذ بالله من جهنم ثم وجد ريحا عن
 يمينه طيبة وسمع صوتا فقال ماهذه الرياح التي اجدها وهذا الصوت الذي اسمع قال هذه الجنة
 فقال اسأل الله الجنة قال ثم مضى حتى انتهى الى باب مدينة بيت المقدس وفيها هرقل وكانت ابواب
 المدينة تغلق كل ليلة ويؤتى بالمفاتيح وتوضع عند رأسه فلما كانت تلك الليلة امتنع الباب
 ان ينفلق فاخبروه فقال ضاعفوا عليها من الخرس قال فجاء رسول الله ﷺ فدخل بيت المقدس
 فجاء جبرئيل الى الصخرة فرفعها فاخرج من تحتها ثلاثة اقداح قدحا من لبن وقدحا من عسل
 وقدحا من خمر فناوله قدح اللبن فشرب ثم ناوله قدح العسل فشرب ثم ناوله قدح الخمر فقال
 قد رويت يا جبرئيل قال اما انك لو شربته ضلقت امتك وتفرقت عنك قال ثم ام رسول الله ﷺ
 في مسجد بيت المقدس بسبعين نبيا قال وهبط مع جبرئيل ملك لم يظأ الارض قط معه مفاتيح
 خزائن الارض فقال يا محمد ان ربك يقرئك السلام ويقول هذه مفاتيح خزائن الارض

اينها كيانه؟ فرمود اينها كسانيند كه بهرامی پرده بكارت زنانيرا بر دارند سپس بمردی گذشت كه
 پشته هيزمی را بر می داشت و نمی توانست و باز بر آن می افزود، فرمود اين كيست ای جبرئيل ؟
 عرض كرد اين قرضدارى است كه می خواهد پرداخت كند و نمی تواند و باز بر آن اضافه می كند از
 آنجا گذشت و چون بكوه شرقی بيت المقدس گذشت باد گرمی یافت و جنجالی شنید، فرمود ای جبرئيل
 اين باد و جنجال كه می شنوم چیست ؟ گفت اين دوزخ است پیغمبر فرمود بخدا پناه از دوزخ و از
 راستش باد خوشی و آوازی شنید و فرمود اين نسيم خنك و آواز چیست ؟ جواب داد اين بهشت
 است فرمود از خدا خواهان بهشتم و پیشرفت تا بدروازه بيت المقدس رسید كه هرقل در آن بود و
 هر شب در هایش را می بستند و كليدهایش را نزد او می آوردند تا زیر سرش نهد و آنشب در بسته
 نشد و دستور داد باسيانان آنرا دو برابر كنند رسول خدا بيت المقدس وارد شد و جبرئيل آمد و
 صخره را بر داشت و از زیرش سه قدح بیرون آمد یکی شیر و دیگری عسل و سومى نوشابه می
 جبرئيل شیر را با آنحضرت داد نوشید و عسل را داد نوشید و می را داد و نوشید و فرمود سیراب شدم
 جبرئيل گفت اگر از آن می نوشیدی امتت گمراه می شدند و از تو جدا می گردیدند رسول خدا در
 بيت المقدس بهفتاد پیغمبر امامت كرد و فرشته ای با جبرئيل بزمین فرو شده بود كه هرگز گام بر
 خاك ننهاد و همه كليد های گنجینه های زمین را با خود داشت گفت ای محمد پروردگارت تو را
 سلام میرساند و میفرماید اينها كليد های خزائن زمین است و اگر خواهی پیغمبری پادشاه باش جبرئيل

فان شئت فكن نبياً عبداً وان شئت فكن نبيا ملكا فاشاراليه جبرئيل عليه السلام ان تواضع يا محمد فقال بل اكون نبيا عبدا ثم صعدا الى السماء فلما انتهى الى باب السماء استفتح جبرئيل فقالوا من هذا قال محمد قالوا نعم المجيء جاء فدخل فما مر على ملائكة الملائكة الاسلاموا عليه و دعوا له وشيعه مقربوه فمر على شيخ قاعد تحت شجرة وحوله اطفال فقال رسول الله صلى الله عليه وآله من هذا الشيخ يا جبرئيل قال هذا ابوك ابراهيم قال فما هؤلاء الاطفال حوله قال هؤلاء اطفال المؤمنين حوله يغذوهم ثم مضى فمر على شيخ قاعد على كرسي اذا نظر عن يمينه ضحك و فرح و اذا نظر عن يساره حزن وبكى فقال من هذا يا جبرئيل قال هذا ابوك آدم اذا رأى من يدخل الجنة من ذريته ضحك و فرح و اذا رأى من يدخل النار من ذريته حزن وبكى ثم مضى فمر على ملك قاعد على كرسي فسلم عليه فلم ير منه من ابشر ما رأى من الملائكة فقال يا جبرئيل ما مررت باحد من الملائكة الا رأيت منه ما احب الالهذا فمن هذا الملك قال هذا مالك خازن النار اما انه قد كان من احسن الملائكة بشرا واطلقهم وجها فلما جعل خازن النار اطلع فيها اطلاعة (اضطلع فيها اضطلاعة) فرآى ما اعد الله فيها لاهلها فلم يضحك بعد ذلك ثم مضى حتى اذا انتهى حيث انتهى فرضت عليه الصلاة خمسون صلوة قال فاقبل على موسى عليه السلام فقال يا محمد كم فرض على امتك قال خمسون صلوة قال ارجع الى ربك فستله ان يخفف عن امتك قال فرجع ثم مر على

باو اشاره کرد که تواضع بیشه کن و آنحضرت فرمود من پیغمبری بنده ام سپس بسوی آسمان بالا رفت و چون بدر آسمان رسید جبرئیل گشودن در را خواست ، گفتند این کیست ؟ گفت محمد است و گفتند چه خوش آمد وارد شد و بهر فرشته ای رسید بر او سلام دادند و برای او و شیعیان مقربان او دعا کردند به پیره مردی رسید که زیر درختی نشسته و گرد او کودکانی بودند پرسید جبرئیل این کیست؟ گفت پدرت ابراهیم است فرمود این کودکان کیانند گرد او؟ گفت کودکان مؤمنین باشند که بآنها خوراک می دهد گذشت و بشیخی رسید که بر کرسی نشسته و چون بر است خود نظر می کند میخندد و شاد است و چون بچپ خود می نگرد غمگنده شود و گریه گفت جبرئیل این کیست ؟ گفت پدرت آدم است که چون می بیند اولادش وارد بهشت می شوند می خندد و شاد است و چون بیند کسی بدو زخ می رود از اولادش غمگنده و گریانست از آن گذشت و بفرشته ای رسید که بر کرسی نشسته و بر او سلام کرد ولی آن خوش رومی فرشتگان دیگر را از خود نشان نداد فرمود جبرئیل من بهر کدام فرشته ها رسیدم آنچه میخواستم دیدم جز این یکی این فرشته کیست ! گفت این مالک دوزخبان است هلا او خوشخوتر خوشروتر فرشتگان بود و چون دوزخبان شد در آن سری کشید و دید خدا برای دوزخیان چه آماده کرده ، دیگر خنده بلبش نیامده است و سپس گذشت و رفت تا آنجا رسید که پنجاه رکعت نماز بر او فرض شد و آمد تا موسی (ع) بر خورد موسی باو گفت ای محمد چند رکعت نماز بر امت واجب شد؟ گفت پنجاه رکعت گفت برگرد و از

موسی فقال کم فرض علی امتک قال کذا و کذا قال فان امتک اضعف الامم ارجع الی ربک
فسله ان یخفف عن امتک فانی کنت فی بنی اسرائیل فلم یكونوا یطیقون الادون هذا فلم یزل
یرجع الی ربه عزوجل حتی جعلها خمس صلوات قال ثم مر علی موسی فقال کم فرض علی امتک
قال خمس صلوات قال ارجع الی ربک فسله ان یخفف عن امتک قال قد استنجیت من ربی مما
ارجع الیه ثم مضی فمر علی ابراهیم خلیل الرحمن فناداه من خلفه فقال یا نجد اقره امتک عنی
السلام واخبرهم ان الجنة ماؤها عذب وتربتها طيبة فیها قیعان بیض غرسها سبحان الله والحمد لله
ولاله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله فمر امتک فلیکثروا من غرسها ثم مضی حتی مر بعیر
یقدمها جمل اورق ثم اتی اهل مکة فاخبرهم بمیسره وقد کان بمکة قوم من قریش قد اتوا
بیت المقدس فاخبرهم ثم قال آیه ذلك انها تطلع علیکم الساعة عیر مع طلوع الشمس یتدمها
جمل اورق قال فنظروا فاذاهی قنطلعت و اخبرهم انه قد مر بابی سفیان وان ابله نفرت فی بعض
اللیل وانه نادى غلاما له فی اول العیر یا فلان ان الابل قد نفرت وان فلانة قد القت حملها
وانکسریدها فسألوا عن الخبر فوجدوه عنه كما قال النبی صلى الله عليه وسلم

پروردگارت درخواست کن بآنها تخفیف دهد، برگشت و باز بوسی عبود کرد و باز پرسید نماز
واجب امت چند نماز شد؟ گفت چنان و چنین گفت برگرد و تخفیف بگیر من در بنی اسرائیل پیغمبر
بودم و کمتر از آن را توانایی داشتند و چند بار بخدا مراجعت کرد و تخفیف گرفت تا به پنج نماز
رسید و باز بوسی گذشت و از او پرسید چند نماز بر امت واجب شد؟ فرمود پنج نماز، گفت برگرد
و تخفیف بخواه برای امت.

فرمود از بس در این باره به پروردگار خود مراجعه کردم شرمم میآید از آنجا گذشت
با ابراهیم خلیل الرحمن برخورد و از دنبالش فریاد کرد ای محمد بامت از من سلام برسان و بآن ها
خبر بده که بهشت آب خوشگوار و خاک خوشبوئی دارد و در آن سرزمینهایی است سبزه که در آنها
سبحان الله والحمد لله ولاله الا الله ولا حول ولا قوة الا بالله کشت میشود و بامت بگو بسیار از این نهال
در آنها بکارند سپس گذشت تا بکاروانی رسید که شتر سبیدی جلو آنها بود و بمکه آمد و باهانش
خبر داد که بمعراج رفته درمکه جمعی از قریش بودند که بیت المقدس رفته بودند و آنها را باوضاع
آن خبر داد و فرمود نشانه من اینست که الساعة با برآمدن آفتاب کاروان میرسد و شتر سبیدی جلو
آنها است آنها نگاه کردند و کاروان نمایان شد بآنها گفت به ابوسفیان عبود کرده و شترانش
در نیمه شب رم کردند و بهلامش که جلو کاروان بود فریاد زد فلانی براستی شتران رم کردند
و فلانه شتر بارش را انداخت و دستش شکست و از او راجع باین خبر پرسیدند و او
تصدیق کرد.

۳ - حدثنا محمد بن القاسم الاسترابادي قال حدثنا جعفر بن احمد قال حدثنا ابو يحيى محمد بن عبدالله بن يزيد القمي قال حدثنا سفيان بن عيينة عن الزهري قال كنت عند علي بن الحسين عليه السلام فجاءه رجل من اصحابه فقال له علي بن الحسين (ع) ما خبرك ايها الرجل فقال الرجل خبري يا بن رسول الله اني اصبحت وعلى اربع مائة دينار دين لا قضاء عندي لها ولي عيال ثقال ليس لي ما اعود عليهم به قال فبكى علي بن الحسين (ح) بكاء شديدا فقلت له ما يبكيك يا بن رسول الله فقال وهل يعد البكاء الا للمصائب والمحن الكبار قالوا كذلك يا بن رسول الله قال فاية محنة و مصيبة اعظم على حرم مؤمن من ان يرى باخيه المؤمن خلة فلا يمكنه سدها ويشاهده علي فاقه فلا يطيق رفعها قال فتفرقوا عن مجلسهم ذلك فقال بعض المخالفين وهو يطعن على علي بن الحسين عجباً لهؤلاء يدعون مرة ان السماء والارض وكل شيء يطيعهم وان الله لا يردهم عن شيء من طلباتهم ثم يعترفون اخرى بالمعجز عن اصلاح خواص اخوانهم فاتصل ذلك بالرجل صاحب القصة فجاء الى علي بن الحسين عليه السلام فقال له يا بن رسول الله بلغني عن فلان كذا وكذا و كان ذلك اغلظ علي من محنتي فقال علي بن الحسين عليه السلام فقد اذن الله في فرجك يا فلانة احملني سحوري و فطوري فحملت قرصتين فقال علي بن الحسين عليه السلام للرجل خذهما فليس عندنا غيرهما فان الله يكشف عنك بهما وينيلك خيراً واسعاً منهما فاخذهما الرجل ودخل السوق لا يدري ما يصعب بهما يتفكر في ثقل دينه وسوء حال عياله ويوسوس اليه الشيطان اين مواقع هاتين من حاجتك فمر

۳- زهري گوید خدمت امام زين العابدين بودم و یکی از اصحابش نزد آن حضرت آمد و امام باو فرمود ای مرد چه وضعی داری؟ عرضکرد یا بن رسول الله من امروز چهارصد اشرفی قرض بی محل دارم و نان خوار سنگینی که چیزی ندارم برای آنها بپریم امام بسختی گریست، عرضکردم چرا گریه میکنی؟ فرمود گریه برای مصائب و محنتهای بزرگست، گفتند راست است، فرمود چه محنت و مصیبت بر مؤمن آزاد از این سخت تر که برادر خود را محتاج بیند و نتواند باو کمک کند او را نداد بیند و نتواند علاج آن کند گفت مجلس بهم خورد و یکی از مخالفان که بر امام طعن میزد گفت از اینها عجیبست که یکبار ادعا کند آسمان و زمین و هر چیزی فرمانبر آنها است و خدا هر خواست آنها را اجابت کند و بار دیگر اعتراف به درماندگی نمایند نسبت باصلاح حال مخصوصان خود، اینخبر بآن مرد گرفتار رسید و آمد نزد امام عرضکرد یا بن رسول الله از فلانی بمن خبر رسیده که چنین و چنان گفته و این گفته او از گرفتاری خودم بر من سخت تر است.

فرمود خدا اجازه رفع گرفتاریت را داده ای فلان افطاری و سحری مرا بیاورد دو قرص نان آورد امام بآن مرد فرمود اینها را بگیر جز آنها چیزی نداریم که خدا بوسیله آنها از تو رفع گرفتاری کند و مال بسیاری بتو رساند آن مرد آن دو قرص نان را گرفت و بیازاز رفت و نمیدانست چه کند و در اندیشه قرض سنگین و بدی وضع عیالش بود و شیطان باو وسوسه میکرد که این

بسمك قدبارت عليه سمكته قد اراحت فقال له سمكك هذه باثرة عليك واحدى قرصتى هاتين باثرة على فهل لك ان تعطينى سمكك البائرة و تاخذ قرصتى هذه البائرة فقال نعم فاعطاه السمكة واخذ القرصة ثم مر برجل معه ملح قليل مزهود فيه فقال له هل لك ان تعطينى ملحك هذا المزهود فيه بقرصتى هذه المزهود فيها قال نعم ففعل فجاء الرجل بالسمكة والملح فقال اصلح هذا بهذا فلما شق بطن السمكة وجد فيه لؤلؤتين فاخرتيني فحمد الله عليهما فبينما هو فى سروره ذلك اذ فرغ بابه فخرج ينظر من الباب فاذا صاحب السمكة وصاحب الملح قد جاء ايقول كل واحد منهما له يا عبدالله جهدنا اننا كل نحن او احد من عيالنا هذا القرص فلم تعمل فيه اسناننا وما نظنك الا وقدتنا هيت فى سوء الحال ومرنت على الشقاء قد ردونا اليك هذا الخبز وطيبنا لك ما اخذته منا فاخذ القرصتين منهما فلما استقر بعد انصرافهما عنه فرغ بابه فاذا رسول على بن الحسين (ع) فدخل فقال انه يقول لك ان الله قد اناك بالفرج فارددنا لينا طعامنا فانه لا ياكله غيرنا وباع الرجل اللؤلؤتين بمال عظيم قضى منه دينه وحسنت بعد ذلك حائه فقال بعض المخالفين ما اشد هذا التفاوت بيننا على بن الحسين (ع) لا يقدر ان يسد منه فاقة اذا غناه هذا الغناء العظيم كيف يكون هذا وكيف يعجز عن سد الفاقة من يقدر على هذا الغناء العظيم فقال على بن الحسين (ع) هكذا قالت قريش للنبي ﷺ كيف يمضى الى بيت المقدس ويشاهد ما فيه

دو قرص نان كى بحواجج تو رسابند بهماهى فروشى رسيد كه ماهى او كساد شده بود، باو گفت اين ماهى تو كساد است اين قرص نان من هم كساد است مبلداری اين ماهى كسادت را باين قرص نان كساد من بدهى؟ گفت آرى ماهى را باو داد و قرص نان او را گرفت و باز بمرد نكفروشى كه نك او را نيمخریدند برخوردار و باو گفت اين نك ناخرید خود را بمن میدهى و اين قرص نان را بگیری گفت آرى نك را از او گرفت و با ماهى آورد و گفت اين ماهى را با آن نك اصلاح میکنم و چون شكم ماهى را شكافت دو لؤلؤ فاخر در آن يافت و خدا را حمد گفت در اين ميان كه شاد بود در خانه او را زدند آمد ببيند پشت در خانه كيست ديد صاحب ماهى و نك هر دو آمدند و هر کدام ميگویند اى بنده خدا ما و عيال ما هرچه كوشش كردیم دندان ما باين قرص نان تو كار نكرد و گمان كردیم كه تو از بدحالى اين نان را ميخورى و آن را بتو بر گردانديم و آنچه هم بتو دادیم بر تو حلال كردیم آن دو قرص نان را گرفت چون آن دو كس برگشتند باز در خانه او را زدند و فرستاده امام بود كه وارد شد گفت امام ميفرمايد خدا بتو گشایش داد، طعام ما را باز ده كه جز ما كسى آن را نخورد.

آن مرد آن دو لؤلؤ را بپهای بسیاری فروخت و قرضش را ادا كرد و وضع زندگيش خوب شد و بكى از مخالفين گفت بين تفاهوت تا كجا است در عين حال كه على بن الحسين توانا برفع فقر خود نيست او را باين ثروت بسيار رسانيد و اين چگونه ميشود و چگونه كسى كه از رفع فقر خود ناتوانست

من آثار الانبياء من مكة ويرجع اليها في ليلة واحدة من لا يقدر ان يبلغ من مكة الى المدينة الا في اثني عشر يوماً و ذلك حين هاجر منها ثم قال علي بن الحسين (ع) جهلوا والله امر الله و امر اوليائه معه ان المراتب الرفيعة لاتنال الا بالتسليم لله جل ثناؤه وترك الاقتراح عليه والرضا بما يدبر بهم به ان اولياء الله صبروا على الهجن والمكاره صبراً لم يساؤهم فيه غيرهم فجازاهم الله عزوجل عن ذلك بان اوجب لهم نجح جميع طلباتهم لكنهم مع ذلك لا يريدون منه الا ما يريد لهم

(المجلس السبعون)

يوم الثلاثاء ثلث بقين من جمادى الاولى من سنة ثمان وستين و ثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي رضى الله عنه قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن عبدالله بن سنان عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال دعاه الرجل لاختيه بظهر الغيب يدر الرزق ويدفع المكروه

۲- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانة (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم قال رأيت عبدالله بن جندب بالموقف فلم ارموقفا احسن من موقفه مازال ماداً

باين ثروت بيكران تواناست امام فرمود قریش هم به پیغمبر همین اعتراض را داشتند میگفتند چگونه در یکشب از مکه بیت المقدس میرود و بر میگردد کسیکه نمی تواند از مکه تا مدینه را جز دوازده روز برود که موقع مهاجرت او چنین بود سپس علی بن الحسین (ع) فرمود اینها بامر خدا نادانند و بامر اولیاء خدا نسبت باو براستی مقامات درك نشود جز بتسليم بامر خدای عز و جل و ترك پیشنهاد بر حضرت او و رضا بتدبیر او اولیاء خدا بر معصیتها و ناگواریهای صبر کنند که دیگران نتوانند و خدا در عوض همه مطالب آنها را بر آورد و در عین حال جز آنچه خدا خواهد نخواهند.

مجلس هفتم - سه شنبه روز از جمادى الاولى ۳۶۸ هـ

۱- امام صادق (ع) فرمود دعا کردن مرد برای برادر دینی در پشت سر او روزی را فراوان نماید و بنی را بگرداند .

۲- ابراهیم بن هاشم گوید عبدالله بن جندب را در موقف عرفات دیدم و از وضع او بهتری

یدیه الی السماء و دموعه تسیل علی خدیبه حتی تبلغ الارض فلما صدر الناس قلت له یا ابا عبد
 مارایت موقفا احسن من موقوفک قال والله ما دعوت الا لاخوانی و ذلك ان ابا الحسن موسی بن
 جعفر (ع) اخبرنی انه من دعا لاختیه بظهر الغیب نودی من العرش و لك مائة الف ضعف فکرهت
 ان ادع مائة الف ضعف مضمونة لواحدة لا ادري تستجاب ام لا

۳ - حدثنا محمد بن محمد بن عصام الكليني (ره) قال حدثنا محمد بن يعقوب الكليني عن علي
 بن محمد عن محمد بن سليمان عن اسمعيل بن ابراهيم عن جعفر بن محمد التميمي عن الحسين بن علوان
 عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد عن آباءه قال قال رسول الله ﷺ ما من مؤمن او مؤمنة مضى
 من اول الدهر او هوات الی يوم القيمة الا وهم شفعا لمن يقول فی دعائه اللهم اغفر للمؤمنين
 والمؤمنات وان العبد لیؤمر به الی النار يوم القيمة فيسحب فيقول المؤمنون و المؤمنات یا ربنا
 هذا الذي كان يدعونا فشفعنا فيه فيشفعهم الله فيه فينجوا

۴ - حدثنا احمد بن علي بن ابراهيم بن هاشم (رض) قال حدثنا ابي عن جدي عن محمد بن
 ابي عمير عن هشام بن سالم عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال من قدم فی دعائه اربعين
 من المؤمنين ثم دعاه نفسه استجيب له

۵ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن علي
 الكوفي عن الحسن بن ابي العقبة الصيرفي عن الحسين بن خالد الصيرفي قال قلت لابي الحسن
 علي بن موسى الرضا (ع) الرجل يستنجي و خاتمه فی اصبعه و نقشه لاله الا الله فقال اكره ذلك

ندیدم همیشه دست بآسمان داشت و اشکش بر دو گونه اش روان بود تا بزمین میرسید چون مردم
 برگشتند گفتیم ای ابا محمد بهتر از وضع تو در موقف ندیدم گفت بخدا جز برای برادرانم دعا
 نکردم برای آنکه ابوالحسن موسی بن جعفر بمن خبر داد که هر که پشت سر برای برادرش دعا
 کند از عرش ندا رسد برای تو بهر دعائی صد هزار چندانست و اگر برای خود دعا کنم ندانم
 مستجاب شود یا نه .

۳ - رسول خدا ص فرمود هیچ مرد و زن مؤمن از اول روزگار تا روز قیامت نباشد چر
 آنکه شفیع آنکسی باشند که در دعایش بگوید اللهم اغفر للمؤمنين و المؤمنات، بنده ای باشد که
 روز قیامت دستور دهند بدوزخش برند او را بسوی دوزخ بکشند و همه مرد و زن مؤمن گویند
 خدا یا اینست که برای ما دعا می کرد ما را در باره او شفیع کن خدا شفاعت آنها بپذیرد و او
 نجات یابد .

۴ - امام صادق ع فرمود هر که دعای بر چهل مؤمن را بر خود مقدم دارد دعای خودش
 مستجاب شود ،

۵ - حسین بن خالد صیرفی گوید بامام رضا گفتم مردی استنجا کند و نقش انگشترش لاله

له فقلت جعلت فداك اوليس كان رسول الله ﷺ و كل واحد من آباءك ﷺ يفعل ذلك وخاتمه في اصبعه قال بلى ولكن اولئك كانوا يختمون في اليد اليمنى فاتقوا الله وانظروا لانفسكم قلت ما كان نقش خاتم امير المؤمنين عليه السلام فقال ولم لا تسألني عن من كان قبله قلت فاني اسئلك قال كان نقش خاتم آدم (ع) لا اله الا الله محمد رسول الله هبط به معه وان نوحا (ع) لما ركب السفينة اوحى الله عزوجل اليه يا نوح ان خفت الغرق فهلمني الفائم سلني النجاة انجك من الغرق و من آمن معك قال فلما استوى نوح (ع) ومن معه في السفينة و رفع القلس عصفت الريح عليهم فلم يامن نوح الغرق فاعجلته الريح فلم يدرك ان يهلل الف مرة فقال بالسريانية هلوليا الفا الفا يا ماريا اتقن قال فاستوى القلس واستمرت السفينة فقال نوح (ع) ان كلاما نجاني الله به من الغرق لتحقيق ان لا يفارقني قال فنقش في خاتمه لا اله الا الله الف مرة يا رب اصلحني قال وان ابراهيم عليه السلام لما وضع في كفة المنجنيق غضب جبرئيل فاوحى الله عزوجل اليه ما يفضلك يا جبرئيل قال يا رب خليلك ليس من يعبدك على وجه الارض غيره سلطت عليه عدوك و عدوه فاوحى الله عزوجل اليه اسكت انما يعجل العبد الذي يخاف الموت مثلك فاما انا فانه عبدى آخذه اذا شئت قال فطابت نفس جبرئيل فالتفت الى ابراهيم (ع) فقال هل لك من حاجة فقال اما اليك فلا فاهبط الله عزوجل عندها خاتما فيه ستة احرف لا اله الا الله محمد رسول الله لاحول ولا قوة الا بالله فوضت امرى الى الله

الا الله است فرمود بد دارم برايش، گفتم قربانت مگر رسول خدا و هريك از پدران انكشتر بدست چنين كارى نميكرند ؟ فرمود چرا ولى آنها انكشترشانرا بدست راست داشتند از خدا بپرهيزيد و خود را بپايند، گفتم نقش خاتم امير المؤمنين چه بود ؟ فرمود چرا از آنها كه پيش از او بودند نپرسيدى ؟ گفتم اكنون ميپرسم ، فرمود نقش خاتم آدم لا اله الا الله محمد رسول الله بود كه با خود از بهشت آورده بود و نوح چون بر كشتى سوار شد خدا باو وحى كرد اى نوح اگر از غرق ميترسى هزار بار مرا تهليل گو و نجات بجومن تو را و هر كه با تو ايمان آورده نجات دهم فرمود چون نوح و همراهاش بر كشتى نشستند و بادبان بالا كردند باد تندى وزيد و نوح از غرق ترسيد و از سرعت باد نتوانست هزار بار لا اله الا الله گويد و بزبان سريانى گفت هلوليا هزار بار هزار بار اى كشتى برجا باش گويد بادبان استوار شد و كشتى براه خود ادامه داد نوح گفت سخنى كه بوسيله اش خدا مرا از غرق ايمن داشت سزااست كه از من جدا نباشد و در خاتم خود نقش كرد لا اله الا الله الف مرة يا رب اصلحني، فرمود چون ابراهيم را در كفه منجنيق نهادند جبرئيل خشم كرد خدا باو وحى كرد اى جبرئيل چرا خشم كردى ؟ عرض كرد براى خليل تو كه در روى زمين جز او كسى تو را نپرستد و دشمن خودت و او را براو مسلط كردى خدا باو وحى كرد خاموش باش بنده اى چون تو شتاب دارد كه از فوت بترسد ولى من هر آن بخوام بنده خود را نجات دهم جبرئيل خوشدل شد رو بابراهيم كرد و گفت حاجتى ندارى ؟ فرمود بتو نه در اينجا خدا خاتمي فرستاد كه شش حرف

اسندت ظهري الى الله حسبي الله فاوحى الله جل جلاله اليه ان تختتم بهذا الخاتم فاني اجعل النار عليك برداً وسلاماً قال وكان نقش خاتم موسى (ع) حرفين اشتقهما من التوروية اصبر تو جبر اصدق تنج قال وكان نقش خاتم سليمان (ع) سبحان من الهم الجن بكلماته و كان نقش خاتم عيسى (ع) حرفين اشتقهما من الانجيل طوبى لعبد ذكر الله من اجله وويل لعبد نسي الله من اجله و كان نقش خاتم محمد ﷺ لا اله الا الله محمد رسول الله و كان نقش خاتم امير المؤمنين ﷺ الملك لله و كان نقش خاتم الحسن ﷺ العزة لله و كان نقش خاتم الحسين ﷺ ان الله بالغ امره و كان علي بن الحسين ﷺ يتختم بخاتم ابيه الحسين ﷺ و كان محمد بن علي ﷺ يتختم بخاتم الحسين و كان نقش خاتم جعفر بن محمد ﷺ الله وليي وعصمتي من خلقه و كان نقش خاتم ابي الحسن موسى بن جعفر ﷺ حسبي الله قال الحسين بن خالد وبسط ابو الحسن الرضا ﷺ كفه وخاتم ابيه ﷺ في اصبعه حتى ارانى النقش

۶ - حدثنا محمد بن محمد بن عصام (ره) قال حدثنا محمد بن يعقوب الكليني قال حدثنا علي بن محمد عن محمد بن سليمان عن اسمعيل بن ابراهيم عن جعفر بن محمد التميمي عن الحسين بن علوان عن عمرو بن خالد عن زيد بن علي قال سألت ابي سيد العابدين ﷺ فقلت له يا ابا خبرني عن جدنا رسول الله لما عرج به الى السماء و امره ربه عز وجل بخمسين صلوة كيف لم يسئله التخفيف عن امته حتى قال له موسى بن عمران (ع) ارجع الى ربك فسله التخفيف فان امتك لا تطيق ذلك

در آن نقش بود؛ لا اله الا الله محمد رسول الله، لاهول ولا قوة الا بالله فوضت امری الى الله اسندت ظهري الى الله، حسبي الله، خدا باو وحی کرد که آنرا در انگشت کن که من آتش را بر تو سرد و سلامت سازم، نقش خاتم موسی دو حرف بود که از تورات باز گرفته بود عبر کن اجر بر، راستگو نجات جو، فرمود نقش خاتم سلیمان (ع) سبحان من الهم الجن بكلماته، نقش خاتم عیسی دو حرف بود که از انجیل در آورده بود خوشا بر بنده ای که از او یاد خدا شود و بداند بر بنده ای که از او خدا از یاد برود؛ نقش خاتم محمد (ص) لا اله الا الله محمد رسول الله، نقش خاتم امیر المؤمنین (ع) الملك لله، نقش خاتم حسن (ع) العزة لله، نقش خاتم حسین (ع) ان الله بالغ امره، علی بن الحسين (ع) انگشتر پدر بدست میکرد و محمد بن علی (ع) خاتم حسین (ع) بدست میسود و نقش خاتم جعفر بن محمد (ع) الله وليي وعصمتي من خلقه بود، نقش خاتم موسی بن جعفر (ع) حسبي الله بود، حسین بن خالد گفت ابو الحسن الرضا دست خود را دراز کرد و خاتم پدر در انگشترش بود و نقش آنرا بمن نمود

۶ - زيد بن علي گوید از پدرم پرسیدم که جد ما رسول الله را به عراج بردند و خدا باو پنججاه نماز تکلیف کرده چرا برای امتش تخفیف نخواست تا موسی بن عمران باو گفت بر گرد و از

فقال يا بنى ان رسول الله ﷺ لا يقترح على ربه عزوجل ولا يراجعه فى شىء يامر به فلما سئله موسى (ع) ذلك وصار شفيعا لامته اليه لم يجزله ردشفاعه اخيه موسى (ع) فرجع الى ربه يسئله التخفيف الى ان ردها الى خمس صلوات قال فقلت له يا ابيه فلم لم يرجع الى ربه عزوجل ولم يسئله التخفيف من خمس صلوات وقد سئله موسى ان يرجع الى ربه ويسئله التخفيف فقال يا بنى اراد ﷺ ان يحصل لامته التخفيف مع اجر خمسين صلوة لقول الله عزوجل من جاء بالحسنة فله عشر امثالها الا ترى انه ﷺ لما هبط الى الارض نزل عليه جبرئيل فقال يا عبد الله ان ربك يقرئك السلام ويقول انها خمس بخمسين ما يبدل القول لى وما انا بظلام للعبيد قل فقلت له يا ابيه اليس الله تعالى ذكره لا يوصف بمكان فقال بلى تعالى الله عن ذلك فقلت فمامعنى قول موسى لرسول الله ارجع الى ربك فقال معناه معنى قول ابراهيم عليه السلام انى ذاهب الى ربى سيدى ومعنى قول موسى (ع) وعجلت اليك رب لترضى ومعنى قوله عزوجل ففروا الى الله يعنى حجوا الى بيت الله يا بنى ان الكعبة بيت الله فمن حج بيت الله فقد قصد الى الله والمساجد بيوت الله فمن سعى اليها فقد سعى الى الله وقصد اليه والمصلى مادام فى صلوته فهو واقف بين يدي الله جل جلاله واهل موقف عرفات هم وقوف بين يدي الله عزوجل وان الله تبارك وتعالى بقاعا فى سمواته فمن

پروردگارت تخفيف بخواه که امتت توان آن ندارند؛ فرمود ای پسر جان رسول خدا بالای سخن خدا سخن نیکگفت و هر چه باو دستور میداد باو مراجعه نمیکرد ولی چون موسی این درخواست را از او کرد و شفیع امتش شد روا نبود شفاعت برادرش را رد کند و نزد خدا برگشت و تخفیف خواست تا به پنج نماز رسید.

گوید گفتم پدر جان چرا با درخواست موسی از پنج نماز تخفیف نخواست؟ فرمود پسر جان خواست که امتش با این پنج نماز ثواب پنجاه نماز را ببرند برای آنکه خدا (سوره انعام - ۱۶۲) فرمود هر که حسنه ای آورده برابر اجر برد، ندانی که چون بزمین آمد جبرئیل باو نازل شد و گفت ای محمد پروردگارت بتو سلام رساند و میفرماید همان پنج به پنجاه است گفته من عوض نشود و من به بندگان ستم نکنم گوید گفتم پسر جان مگر این نیست خدا را مکانی نیست؟ گفت آری برتر است از آن گفتم پس چه معنی دارد گفته موسی که پروردگارت برگرد؟ فرمود همان معنی که گفتار ابراهیم دارد که گفت من بسوی پروردگارم میروم او مرا رهبری میکند و گفته موسی را دارد که شتاب کردم بسوی تو پروردگارا تا خشنود شوی و همان معنی که گفته خدا دارد (الزاریات - ۵۰) بسوی خدا گریزید (یعنی حج کنید) ای پسر جان بر راستی کعبه خانه خداست هر که حج خانه کند قصد خدا کرده مساجد خانه های خدایتند هر که بدانها شتابد بسوی خدا شتافته و قصد او کرده نماز گذار تا در نماز است برابر خدا ایستاده اهل موقف عرفات برابر خدا ایستاده اند خدای تبارک و تعالی در آسمانهای خود بقمه ما دارد هر که بیکی از آنها بالا رود بسوی خدا بالا رفته، نمیشنوی گفته خدای

عرج به الی بقعة منها فقد عرج به الیه الا تسمع الله عزوجل يقول تعرج الملائكة و الروح الیه و يقول عزوجل فی قصة عیسی علیه السلام بل دفعه الله الیه و يقول عزوجل الیه یصعد الکلم الطیب و العمل الصالح یرفعه

۷ - حدثنا احمد بن زیاد بن جعفر الهمدانی (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم عن ابيه ابراهیم بن هاشم عن عبدالسلم بن صالح الهروی قال قلت لعلی بن موسی الرضا علیه السلام یا بن رسا الله ماتقول فی الحدیث الذی یرویه اهل الحدیث ان المؤمنین یزورون ربهم من منازلهم فی الجنة فقال علیه السلام یا ابا الصلت ان الله تبارک و تعالی فضل نبيه صلی الله علیه و آله علی جمیع خلقه من النبیین و الملائكة و جعل طاعته طاعته و متابعتہ متابعتہ و زیارته فی دنیا و الآخرة زیارته فقال عزوجل من یطع الرسول فقد اطاع الله و قال ان الذین یتابعونک انما یتابعون الله یدالله فوق ایدیهم و قال النبی صلی الله علیه و آله من زارنی فی حیوتی او بعد موتی فقد زار الله جل جلاله و درجه النبی صلی الله علیه و آله فی الجنة ارفع الدرجات فممن زاره الی درجته فی الجنة من منزله فقد زار الله تبارک و تعالی قال فقلت له یا بن رسول الله فما معنی الخبر الذی رووه ان ثواب لاله الا الله النظر الی وجهه الله فقال علیه السلام یا ابا الصلت من وصف الله بوجهه کالوجه فقد کفر و لکن وجهه الله انبیاءه و رسله و حججه صلوات الله علیهم هم الذین بهم یتوجه الی الله و الی دینہ و معرفتہ و قال الله عزوجل کل من علیها فان یتبقی وجه ربک و قال عزوجل کل شیء هالک الا وجهه فالنظر الی انبیاء الله و رسله و حججه علیه السلام

زوجل را که میفرماید ملائکه دوزخ بسوی او بالاروند و خدا در داستان عیسی میفرماید بلکه خدا اورا بسوی خود بالا برد و میفرماید سخنها ی خوب بسوی او بالا روند و کارشایسته را بالا برد

۷ - عبدالسلام بن صالح هروی گوید با امام رضا (ع) گفتم یا بن رسول الله چه فرمائی در حدیثی که اهل حدیث روایت کنند که مؤمنان پروردگار خود را در منازل بهشتی خودشان زیارت کنند ؟ فرمود ای اباصلت راستی خدای تبارک و تعالی پیغمبر خود را بر همه خلقش برتری داد از انبیاء و ملائکه و طاعتش را طاعت خود مقرر کرد متابعتش را متابعت خود و زیارتش را زیارت خود در دنیا و آخرت فرمود (نساء - ۸۰) هر که رسول را اطاعت کند خدا را اطاعت کرده و فرمود (فتح - ۱۰) بر راستی کسانی که با تو بیعت کنند همانا با خدا بیعت کرده اند دست خدا بالای دست آنها است ، پیغمبر هم فرمود هر که مرا در زندگی یا پس از مرگ زیارت کند خدای جل جلاله او زیارت کرده درجه پیغمبر در بهشت بالاترین درجه است هر که او را در درجه بهشتی او زیارت کند خدا را زیارت کرده گوید با و گفتم یا بن رسول الله چه معنی دارد آن خبری که روایت کرده اند ثواب لاله الا الله نظر بروی خداست ؟

فرمود ای اباصلت هر که خدا را بروئی چون چهره ها وصف کند مافر است مقصود از وجه خدا پیغمبران و حجج اویند که بوسیله آنها بسوی خدا روند و دین و معرفت او خدا فرموده (الرحمن ۲۶-۲۷)

فی درجاتهم ثواب عظیم للمؤمنین يوم القيمة وقد قال النبی ﷺ من ابغض اهل بيتي و عترتي لم یرني و ام اده يوم القيمة و قال ان فيکم من لا یراني بعد ان بفارقنی یا ابا الصلت ان الله تبارک و تعالی لا یوصف بمکان ولا یدرک بالابصار و الاوهام قال فقلت له یا بن رسول الله فاخبرني عن الجنة و النار هما اليوم مخلوقتان فقال نعم و ان رسول الله قد دخل الجنة و رآی النار لما عرج به الی السماء قال فقلت له فان قوما یقولون انهما اليوم مقدرتان غیر مخلوقتين فقال ﷺ ما اولئک منا و لانحن منهم من انکر خلق الجنة و النار فقد کذب النبی ﷺ و کذبنا و ليس من ولا یتنا علی شیء و خلد فی نار جهنم قال الله عز و جل هذه جهنم التي یکذب بها المجرمون یطوفون بینها و بین حمیم آن و قال النبی ﷺ لما عرج بی الی السماء اخذ بیدي جبرئیل فادخلنی الجنة فناولنی من رطبها فاکلته فتحول ذلك نطفة فی صلبی فلما هبطت الی الارض واقعت خدیجة فحملت بفاطمة ففاطمة حوراء انسیة فکلما شنقت الی رائحة الجنة شممت رائحة ابنتی فاطمة

۸ - حدثنا علی بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابی عبدالله البرقی قال حدثنی ابی عن جده احمد بن ابی عبدالله عن ابيه عن احمد بن النضر الخزاز عن عمرو بن شمر عن جابر بن یزید الجعفی عن ابی عبدالله الصادق ﷺ قال جاء رجل الی رسول الله ﷺ فقال یا رسول الله انی راغب فی الجهاد نشیط قل فجاهد فی سبیل الله فانک ان تقتل کنت حیا عند الله ترزق و ان مت

هر که بر روی زمین است فنا شود و وجه پروردگارت بماند و خدا فرمود (انبیاء آیه آخر) هر چیزی فانی است جز روی او ، نظر بانبیاء خدا و رسولان و حجج او در درجاتشان نواب بزرگی برای مؤمنان دارد در روز قیامت و بیغبر فرمود هر که دشمن دارد اهل بیت مرا و خاندانم را روز قیامت مرا نبیند و من او را نبینم و فرمود در میان شما کسانیست که پس از جدائی من مرا نبینند ای اباصلت براستی خدای تبارک و تعالی بمکان وصف نشود و بدیده و وهم درک نشود گفت با و عرض کردم یا بن رسول الله بمن خبر ده از بهشت و دوزخ که امروزه خلق شده اند؟ فرمود آری رسول خدا ص در بهشت وارد شد و دوزخ را هم دید هنگام معراج خود، با و عرض کردم جمعی معتقدند که امروز مقدرند و مخلوق نیستند فرمود آنها از ما نیستند و ما هم از آنها نیستیم هر که منکر وجود فعلی بهشت و دوزخ است بیغبر و ما را تکذیب کرده و از اهل ولایت ما نیست و در آتش دوزخ مخلد است خدا فرموده (الرحمن ۴۳ - ۴۴) اینست دوزخی که مجرمان آنرا دورغ میسرند میان آن و حمیم داغ میگردند .

بیغبر فرمود چون مرا با آسمان بردند جبرئیل دست مرا گرفت و بهشت برد و از خرماش بمن داد و خوردم و در صلب من نطفه شد و چون بزمین آمدم با خدیجه موافقه کردم و بفاطمه آبتن شد و فاطمه حوراء انسیه است و هر گاه مشتاق بوی بهشت شوم فاطمه دخترم را میبویم

۸ = امام صادق ع فرمود مردی خدمت رسول خدا « ص » آمد و عرض کرد یا رسول الله من

فقد وقع اجرک علی الله و ان رجعت خرجت من الذنوب كما ولدت فقال يا رسول الله ان لي والدين كبيرين يزعمان انهما يا انسان بي ويكرهان خروحي فقال رسول الله ﷺ اقم مع والديك فوالذي نفسي بيده لانسهما بك يوماً وليلة خير من جهاد سنة

۹ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (رض) قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن محمد بن خالد قال حدثنا ابو القاسم الكوفي عن حنان بن سدير عن ابيه قال قلت لابي جعفر الباقر عليه السلام هل يجزى الولد والده فقال ليس له جزاء الا في خصمتين ان يكون الوالد مملوكا فيشتريه فيعتقه او يكون عليه دين فيقضيه عنه

۱۰ - حدثنا ابو علي احمد بن زياد الهمداني (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن عيسى بن عبيد القطيني عن يونس بن عبد الرحمن عن ابن اسباط عن علي بن سالم عن ابيه عن ثابت بن ابي صفية قال نظر سيد العابدین علی بن الحسین عليه السلام الى عبيد الله بن عباس بن علی بن ابي طالب فاستعبر ثم قال ما من يوم اشد علی رسول الله ﷺ من يوم احد قتل فيه عمه حمزة بن عبد المطلب اسد الله و اسد رسوله و بعده يوم موة قتل فيه ابن عمه جعفر بن ابي طالب ثم قال عليه السلام ولا يوم كيوم الحسين عليه السلام اذ لاف عليه ثلثون الف رجل يزعمون انهم من هذه الامة كل يتقرب الى الله عز وجل بدمه و هو بالله يذكرهم فلا يتعظون حتى قتلوه بغيا و ظلماً و عدواناً ثم قال عليه السلام رحم الله العباس فلقد آثر و ابلى و فدى اخاه بنفسه حتى قطعت يداه فابده الله عز وجل

مشتاق جهادم و در آن نشاط دارم فرمود در راه خدا جهاد کن که اگر کشته شوی زنده ای و نزد خدا روزی خودی و اگر بمیری اجرت با خداست و اگر برگردی از گناهان بیرون شوی چون روزی که مادرت تورا زاده است گفت یا رسول الله من پدر و مادر پیری دارم که معتقدند با من انس دارند و رفتن مرا خوش ندارند ، رسول خدا ص فرمود با پدر و مادرت باش بدانکه جانم بدست او است انس آنها بتو يك شبانه روز بهتر است از جهاد يكسال

۹ - حنان بن سدير از پدرش که بامام باقر عرض کرد فرزند بجای پدر مجازات شود ؟ فرمود مجازاتی برای او ندارد مگر در دو چیز یکی آنکه پدرش بنده باشد او را بخرد و آزاد کند یا قرض داشته باشد و از او برداخت کند

۱۰ - امام چهارم به عبيد الله بن عباس بن علی نگاهی کرد و اشک چشمش را گرفت و فرمود روزی بر رسول خدا سخت تر از روز احد نگذشت که عمویش حمزه در آن کشته شد و بعد از آن موته است که عموزاده اش جعفر بن ابيطالب کشته شد سپس فرمود روزی چون روز تو نباشد ای حسین سی هزار مرد که گمان میکردند از این امتند دور او را گرفتند و هر کدام بکشتن او بخدا تقرب میجست و او خدا را با آنها یاد آور میشد و بند نمیگرفتند تا او را بستم و ظلم و عدوان کشتند . سپس فرمود خدا عمویم عباس را رحمت کند که جانپازی کرد و خود را فدای برادر کرد تا

بهما جناحین یطیر بهما مع الملائکة فی الجنة کما جعل لجعفر بن ابی طالب وان للعباس عند الله تبارک وتعالی منزلة یغبطه بها جمیع الشهداء یوم القيمة الحمد لله رب العالمین وصلى الله على خیر خلقه محمد واهل بیته الطاهرین وحسبنا الله ونعم کیل

المجلس الحادی والسبعون

یوم الجمعة غرة جمادی الاخر من سنة ثمان و ستین و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشیخ الفقیه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی (ره) قال حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (رض) قال حدثنا محمد بن ابی عبدالله الکوفی عن موسی بن عمران النخعی عن عمه الحسین بن یزید عن اسمعیل بن مسلم قال حدثنا ابو نعیم البلخی عن مقاتل بن حیان عن عبدالرحمن بن ابزی عن ابی ذر الغفاری قال کنت آخذاً بید النبی و نحن تماشا جمیعا فمازلنا ننظر الی الشمس حتی غابت فقلت یا رسول الله این تغیب قال فی السماء ثم ترفع من سماء الی سماء حتی ترفع الی السماء السابعة العلیا حتی تكون تحت العرش فتخر ساجدة فتسجد معها الملائکة الموکلون بها ثم تقول یا رب من این تأمرنی ان اطلع امن مغربی ام من مطلعی فذلک قوله عز وجل و الشمس تجری لمستقر لها ذلک تقدیر العزیز العلیم یعنی بذلک صنع الرب العزیز فی ملکه بخلقہ قال فیاتیها جبرئیل بحلة ضوء من نور العرش علی مقادیر ساعات النهار فی طوله فی الصیف او قصره فی الشتاء او ما بین ذلک فی الخریف والرابع قال فتلبس

دو دستش قطع شد و خدا در عوض با دو بال داد که بدانها با فرشتگان در بهشت میبرد چنانچه جعفر بن ابیطالب عطا کرد و برای عباس نزد خدای تبارک و تعالی مقامی است که در قیامت همه شهداء و اولین و آخرین بدان رشک برند الحمد لله رب العالمین وصلى الله على خیر خلقه محمد واهل بیته الطاهرین وحسبنا الله ونعم الوکیل

مجلس هفتاد و یکم = جمعه غره جمادی الاخر ۳۶۸

۱ - ابوذر غفاری گوید دستم بدست پیغمبر بود و با هم راه میرفتیم و هر دو نگران خورشید بودیم تا غروب کرد من گفتم یا رسول الله آفتاب کجا غروب میکند ؟ فرمود در آسمان و از آسمانی با آسمانی بالا میرود تا آسمان هفتم و بزیر عرش میرسد و سجده میکند و ملائکه موکل بآن با او سجده میکنند سپس میگوید خدا یا دستور میدهی از مغرب طلوع کنم یا از مشرق خود و اینست گفته خدای عزوجل (یس- ۳۶) آفتاب میرود برای قرار گاه خود اینست تقدیر عزیز علیم مقصود از آن صنع پرور گار عزیز است در ملک خود با خلقش فرمود جبرئیل برایش جامه تابشی از نور عرش بیاورد باندازه ی ساعات روز در درازی تابستان یا کوتاهی روزهای زمستانی و آنچه ما بین آنها است از روزهای

تلك الحلة كما يلبس احدكم ثيابه ثم تنطلق بها في جو السماء حتى تطلع من مطلعها قال النبي ﷺ فكاني بها قد حبست مقدار ثلث ليال ثم لا تكسى ضوءاً وتؤمر ان تطلع من مغربها فذلك قوله عز وجل اذا الشمس كورت و اذا النجوم انكدرت والقمر كذلك من مطلعته ومجره في افق السماء ومغربها وارتفاعه الى السماء السابعة و يسجد تحت العرش وجبرئيل ياتيه بالحلة من نور الكرسي فذلك قوله عز وجل هو الذي جعل الشمس ضياء والقمر نورا قال ابوذر (ره) ثم اعتزلت مع رسول الله فصيلنا المغرب

۲ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن عيسى بن محمد عن علي بن مهزيار عن عبد الله بن عمر عن عبد الله بن حماد عن ابي عبد الله الصادق جعفر بن محمد (عليه السلام) قال ان ذوالقرنين لما انتهى الى السد جاوزه فدخل في الظلمات فاذا هو بملك قائم على جبل طوله خمسمائة ذراع فقال له الملك يا ذوالقرنين اما كان خلفك مسلك فقال له ذوالقرنين من انت قال انا ملك من ملائكة الرحمن موكل بهذا الجبل فليس من جبل خلقه الله عز وجل الا وله عرق الى هذا الجبل فاذا اراد الله عز وجل ان يزل مدينة اوحى الي فزلتها

۳- وبهذا الاسناد قال الصادق جعفر بن محمد (عليه السلام) ان الصاعقة لا تصيب ذاكراً لله عز وجل

متوسط در پاییز و بهار فرمود آن جامه بیوشد چنانچه یکی از شما جامه خود را بیوشد سپس او را در میان آسمان آرند تا از مطلع خود برآید، پیغمبر فرمود گویا آنرا مینگرم که سه شب حبس شده و جامه نوری بیرش نکردند و باو دستور دهند که از مغرب خود برآید و اینست معنی گفتار او که (تکویر - ۱) آنگاه که خورشید بگیرد و اختران تیره شوند، و ماه هم همچنين است در طلوع و غروب و جریان خود در آسمان و ارتفاعش تا آسمان هفتم است و زیر عرش سجده کند و جبرئیل - علیه السلام از نور کرسی برایش بیاورد و اینست گفته خدای عزوجل (یونس - آیه ۵) او است که خورشید را تابان و ماه را درخشان ساخته ابوذر گفت سپس با رسول خدا « ص » گوشه گرفتیم و نماز مغرب را خواندیم

۲ - امام صادق ع فرمود چون ذوالقرنین از سد گذشت داخل ظلمات شد و بفرشته ای رسید که بر کوهی بطول پانصد ذراع ایستاده بود و بذوالقرنین گفت مگر پشت سرت راه نبود ذوالقرنین باو گفت نو کیستی؟ گفت یکی از فرشتگان رحمانم و موکل بر این کوهم که از هر کوهی رگی بدان پیوست است و چون خدا خواهد شهری را بلرزاند بمن وحی کند و آنرا بلرزانم.

۳- فرمود صاعقه بذا که خدای عزوجل نرسد.

۴ - حدثنا احمد بن الحسن القطان (رض) قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكرياء البصري قال حدثنا محمد بن عمارة عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه (ع) قال ان الزلازل و الكسوفين و الرياح الهائلة من علامات الساعة فاذا رأيتم شيئاً من ذلك فتذكروا قيام القيمة و افزعوا الى مساجدكم

۵ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري عن موسى بن جعفر بن وهب البغدادي عن علي بن معبد عن علي بن سليمان النوفلي عن فطر بن خليفة عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال لما نزلت هذه الاية و الذين اذا فعلوا فاحشة او ظلموا انفسهم ذكروا الله فاستغفروا لذوبهم صعدا بليس جبلا بمكة يقال له ثور فصرخ باعلا صوته بعفاريته فاجتمعوا اليه فقالوا يا سيدنا لم دعوتنا قال نزلت هذه الاية فمن لها فقام عفريت من الشياطين فقال انالها بكنا و كنا قال لست لها فقام آخر فقال من ذلك فقال لست لها فقال الوسواس الخناس انا لها قال بماذا قال اعدهم وامنيهم حتى يواقعوا الخطيئة فاذا واقعوا الخطيئة انسيتم الاستغفار فقال انت لها فوكله بها الى يوم القيمة

۶ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (رض) قال حدثنا ابي قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى قال اخبرني محمد بن يحيى الخزاز قال حدثني موسى بن اسمعيل عن ابيه عن موسى بن جعفر عن ابيه عن آباءه عن امير المؤمنين عليه السلام قال ان يهوديا كان له علي رسول الله دنانير فتمقاضاه فقال له يا يهودي ما عندي ما اعطيك قال فاني لا افارقك يا محمد حتى تقضيني فقال اذا اجلس معك فجلس معه حتى صلى في ذلك الموضع الظهر والعصر والمغرب والعشاء الاخرة

۴ - فرمود نقل از پدرش ع که زمین لرزه ها و گرفتن ماه و خورشید و بادهای سخت از نشانه های ساعت است و چون چیزی از آنها ببینید یا قیامت افتید و بمسجدهای خود پناه برید.

۵ - فرمود چون این آیه نازل شد (آل عمران - ۱۲۵) و آنکسانیکه چون هرزگی کردند یاد خدا افتادند و آمرزش گناهان خود خواستند ابلیس در مکه بالای کوهی رفت بنام ثور و بفریاد بلند عفاریت خود را خواست و گردش آمدند و گفتند ای سید ما برای چه ما را دعوت کردی ؟ گفت این آیه نازل شده کی در برابر آن قیام کند ؟ یکی گفت من بچنین وسیله گنت تو اهلش نیستی دیگری چنان و چنین گفت ، گفت تو هم اهلش نیستی و سواس خناس گفت من اهل آنم ، گفت بچه وسیله ؟ گفت بآنها وعده دهم و آرژومندشان کنم تا گناه کنند و چون در گناه افتادند آمرزش را از یادشان ببرم ، گفت تو اهل آنی و او را تا قیامت بر این وظیفه گمارد.

۶ - امام هفتم نقل از پدرانش فرمود يك يهودی چند اشرفی از رسول خدا ص همی خواست و از او مطالبه کرد فرمود چیزی ندارم بتو بدهم گفت ای محمد از تو جدا نشوم تا پردازی

و الغداة و كان اصحاب رسول الله يتهددونه و يتواعدونه و نه فنظر رسول الله ﷺ اليهم فقال ما الذى تصنعون به فقالوا يا رسو الله يهودى يحبسك فقال ﷺ لم يبعثنى ربي عزوجل بان اظلم معاهداً ولاغيره فلما علا النهار قاتل اليهودى اشهدان لاله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله و شطر مالى فى سبيل الله اما و الله ما فعلت بك الذى فعلت الا لانظر الى نعمتك فى التوريقل فانى قرأت فى التوريه محمداً بن عبد الله مولده بمكة و مهاجرة بطيبة و ليس بفظوا ولا غليظوا ولا سخاب ولا متزين (مترين) بالفحش و لا قول الخنا و انا اشهدان لاله الا الله و انك رسول الله و هذا مالى فاحكم فيه بما انزل الله و كان اليهودى كثير المال ثم قال على ﷺ كان فراش رسول الله ﷺ عبادة و كانت مرفقته ادم حشوها ليف فثنيت له ذات لبله فلما اصبح قال لقد منعنى الفراش اللية الصلوة فامر ﷺ ان يجعل بطاق واحد: ۷- و بهذا الاسناد قال على ﷺ ان رسول الله دخل على ابنته فاطمة (ع) و اذا فى عنقها قلادة فاعرض عنها فقطعتها و رمت بها فقال لها رسول الله ﷺ انت منى يا فاطمة ثم جاء سائل فناولته القلادة ثم قال رسول الله ﷺ اشتد غضب الله و غضبى على من اهرق دمه و آذانى فى عترتى ۸- و بهذا الاسناد قال امير المؤمنين ﷺ ان رسول الله ﷺ بعث سرية فلما رجعوا قال مرحبا بقوم قضاوا الجهاد الا صغر و بقى عليهم

فرمود در اينصورت باتو مى نشيتم با او نشست تا در آنجا نماز ظهر و عصر و مغرب و عشاء و باعداد رابا يادانش خواند، اصحاب او يهوديرا تهديد مى کردند و نهيى مى دادند، رسول خدا بآنها نگاهى کرد و فرمود با او چه کار مى کنيد؟ گفتند يا رسول الله يك يهودى تورا باز داشت کرده فرمود خدا مرا نفرستاده که به کافر هم پيمانى يا ديگرى ستم کنم و چون روزبر آمد يهودى گفت اشهدان لاله الا الله و گواهم که تو رسول خدايى و نيمى از مالم را درراه خدا دادم بخدا اينکار باتو نکردم جز آنکه صفت تورا در تورات بردسى کنم چون صفت تورا در تورات خواندم که محمد بن عبدالله مولدش مکه است و بمدينه مهاجرت کند کچ خلق و سخت گير نيست بد سخن و هرزه گو نيست و من گواهم که معبود حقى جز خدا نيست و تو رسول خدايى و اين مال من در اختيار تو است و بدستور خدا در آن حکم کن و مال بسيارى داشت .

پس على فرمود بستر رسول خدا هبائى بود و بالشش پوستى که درونش ليف خرما بود و شبى براى او گستردم و چون صبح شد فرمود اين فراش امشب مرا از نماز شب بازداشت و دستود داد او را يك دويه کردند .

۷- على ع فرمود رسول خدا بخانه دخترش فاطمه آمد و ديد گردن بندى دارد از او رو گرداند و فاطمه آنرا برید و دور انداخت رسول خدا ص فرمود اى فاطمه تو از منى، سائلى آمد و گردن بند را باوداد و رسول خدا فرمود خشم خدا و من سخت است بر کسیکه خون مرا بریزد و مرا از نظر خاندانم بيازارد .

۸- فرمود رسول خدا جوخه اى را بجهداد فرستاد و چون برگشتند فرمود مرحبا بمردمى که

الجهاد الاكبر قيل يا رسول الله و ما الجهاد الاكبر قال جهاد النفس ثم قال صلى الله عليه وآله افضل الجهاد من جاهد نفسه التي بين جنبيه

۹ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابى عمير عن ابان بن عثمان عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال عاد رسول الله سلمان الفارسي (ره) في علقته فقال يا سلمان ان لك في علتك ثلاث خصال انت من الله عزوجل بذكر و دعاؤك فيه مستجاب و لاتدع العلة عليك ذنبا الا حطته متعك الله بالعافية الي انقضاء اجلك

۱۰ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (رض) قال حدثنا عمر بن سهل بن اسمعيل الدينوري قال حدثنا زيد بن اسمعيل الصائغ قال حدثنا معاوية بن هشام عن سفيان عن عبدالملك بن عمير عن خالد بن ربيع قال ان امير المؤمنين عليه السلام دخل مكة في بعض حوائجه فوجد اعرابيا متعلقا باستار الكعبة و هو يقول يا صاحب البيت بيتك والضيف ضيفك و لكل ضيف من ضيفه قري فاجعل قرأى منك الليلة المغفرة فقال امير المؤمنين عليه السلام لاصحابه اما تسمعون كلام الاعرابي قالوا نعم فقال الله اكرم من ان يرد ضيفه قل فلما كان الليلة الثانية و جده متعلقا بذلك الركن و هو يقول يا عزيزاً في عزك فلا اعز منك في عزك اعزني بعزك في عز لا يعلم احد كيف هوا توجه اليك و اتوسل اليك بحق محمد و آل محمد عليك اعطني مالا يعطيني احد غيرك و اصرف عني مالا يصرفه احد غيرك قال فقال امير المؤمنين عليه السلام لاصحابه هذا والله الاسم الاكبر

جهاد اصغر را انجام دادند و جهاد اكبر برعهده آنهاست عرض شد يا رسول الله جهاد اكبر كدامست ؟ فرمود جهاد با نفس سپس فرمود بهترين جهاد از كسي است كه با نفس خود كه عيان دوپهلو دار بچنگد .

۹ - امام صادق ع فرمود رسول خدا سلمان فارسي را در بيمارش عيادت كرد و فرمود اي سلمان تورا در بيماري سه فضيلت است در ياد عدايمي و دعايت مستجاب است و گناهت را بريزد و تورا تا مردن عافيت بخشد .

۱۰ - خالد بن ربيع گوید امير المؤمنين ع برای كاري بسكه رفت يك عرب بياباني را ديد كه پيرده خانه كعبه چسبيده و ميگويد اي صاحبخانه خانه خانه تو است و مهمان مهمان تو و هر مهماني حق پذيرائي از ميز بانش دارد امشب بآمرزش مرا پذيرائي كن امير المؤمنين باصحابش فرمود سخن اين اعرابي را نشنويد ؟ گفتند چرا فرمود خدا كريمتر از آنست كه مهمان خود را براند گويد شب دوم او را ديد كه بر كن چسبيده و ميگويد اي عزيز بيه از تو عزيز تر نيست مرا بهزت خود عزتي ده كه كسي نداند چونست بتو رو كردم و توسل جستم بحق محمد و آل محمد بر تو بده بن آنچه

بالسریانیة اخبرنی به حبیبی رسول الله ﷺ سئله الجنة فاعطاه وسئله صرف الناز و قد صرفها عنه قال فلما كان اللیة الثالثة و جده و هو متعلق بذلك الركن و هو يقول یا من لا یحویه مكان و لا یخلو منه مكان بلا کیفیة كان ارزق الاعرابی اربعة آلاف درهم قال فتقدم الیه امیر المؤمنین عليه السلام فقال یا اعرابی سالت ربك القرى فقراکوسألته الجنة فاعطاکوسألته ان یصرف عنک النار و قد صرفها عنک و فی هذه اللیلة تسأله اربعة آلاف درهم قال الاعرابی من انت قال انا علی بن ابی طالب قال الاعرابی انت والله بغیتی و بك انزلت حاجتی قال سل یا اعرابی قال ارید الف درهم للصداق و الف درهم اقضى به دینی و الف درهم اشترى به داراً و الف درهم اتعیش منه قال انصفت یا اعرابی فاذا خرجت من مكة فسل عن دارى بمدينة الرسول صلى الله عليه وسلم فاقام الاعرابی بمكة اسبوعا و خرج فی طلب امیر المؤمنین الی مدينة الرسول و نادى من یدلنى علی دار امیر المؤمنین علی (ع) فقال الحسین بن علی من بین الصبیان انا ادلك علی دار امیر المؤمنین و انا ابنه الحسین بن علی فقال الاعرابی من ابوک قال امیر المؤمنین علی بن ابی طالب عليه السلام قال من امك قال فاطمة الزهراء سیدة النساء العالمین قال من جدك قال رسول الله صلى الله عليه وسلم بن عبدالله بن عبدالمطلب قال من جدتك قال خدیجة بنت خویلد قال من اخوک قال ابو محمد الحسن بن علی قال قد اخذت الدنيا بطرفیها امش الی امیر المؤمنین و قل له ان الاعرابی صاحب

دیگری نهد و برگردان ازمن آنچه دیگری بر نگرداند امیر المؤمنین (ع) فرمود بخدا این دعا همان اسم اعظم است بلفظ سریانی حبیبم رسول خدا (ص) بمن خبر داده بهشت خواست و خدا باو داد و درخواست صرف دوزخ نمود و خدا آنرا از وی گردانید ، شب سوم دید بهمان رکن چسبیده و میگوید ای که مکانی گنجایش تو ندارد و چگونگی نداری باین اعرابی چهار هزار درهم بده امیر المؤمنین (ع) نزد او رفت و فرمود ای اعرابی از خدا پذیرائی خواستی و پذیرایت شد و بهشت خواستی و بتوداد و درخواست کردی دوزخ را از تو بگرداند و گردانید و امشب از او چهار هزار درهم میخواهی اعرابی گفت تو مطلوب منی و از پروردگارت حاجت خواستم فرمود ای اعرابی بخواه گفت هزار درهم برای صدق میخواهم و هزار درهم برای ادای قرض و هزار درهم برای خرید خانه و هزار درهم برای مخارج زندگی، فرمود ای اعرابی انصاف دادی چون من از مکه رفتم در مدینه رسول مرا بجو، اعرابی يك هفته در مکه ماند و آمد بمدینه دنبال امیر المؤمنین (ع) و فریاد میزد کی مرا بخانه امیر المؤمنین راهنمایی میکنند حسین بن علی در این میان فرمود من ترا بخانه او رهنمایم که پسر او بم اعرابی گفت پدرت کیست؟ فرمود امیر المؤمنین علی بن ابیطالب، عرض کرد مادرت کیست؟ فرمود فاطمه زهراء سیده نساء العالمین عرض کرد جدت کیست؟ فرمود رسول خدا محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب، عرض کرد جدوات کیست؟ فرمود خدیجه دختر خویلد، عرض کرد برادرت کیست؟ فرمود ابو محمد حسن بن علی گفت همه اطراف دنیا را جمع کردی برو نزد امیر المؤمنین و بگو اعرابی صاحب ضمانت در مکه بر

الضمان بمكة على الباب قال فدخل الحسين بن علي عليه السلام وقال يا ابا اعرابي بالباب يزعم انه صاحب الضمان بمكة قال فقال يا فاطمة عندك شيء يا كمله الاعرابي قال اللهم لا قال فتلبس امير المؤمنين عليه السلام و خرج و قال ادعوا الى ابا عبد الله سلمان الفارسي قال فدخل اليه سلمان الفارسي (ره) فقال يا ابا عبد الله عرض الحديد التي غرسها رسول الله لي على التجار قال فدخل سلمان الى السوق و عرض الحديد فباعها بائني عشر الف درهم واحضر المال واحضر الاعرابي فاعطاه اربعة آلاف درهم و اربعين درهما نفقة و وقع الخبر الى سزال المدينة فاجتمعوا و مضى رجل من الانصار الى فاطمة فاخبرها بذلك فقالت آجرك الله في ممشاك فجلس على عليه السلام و الدرهم مصبوبة بين يديه حتى اجتمع اليه اصحابه فقبض قبضة قبضة و جعل يعطي رجلا رجلا حتى لم يبق معه درهم و احد فلما اتى المنزل قالت له فاطمة (ع) يا بن عم بعث الحائط الذي غرسه لك و الذي قال نعم بخير منه عاجلا و آجلا قالت فابن الثمن قال دفعته الى اعين استحيت ان اذلها بذل المسئلة قبل ان تسالني قالت فاطمة انا جائعة و ابناي جائعان و لا اشك الا وانك مثلنا في الجوع لم يكن لنا منه درهم و اخذت بطرف ثوب علي عليه السلام فقال علي يا فاطمة خليني فقالت لا و الله او يحكم بيني و بينك ابي فهبط جبرئيل على رسول الله فقال يا محمد السلام يقرئك السلام و يقول اقرأ عليا مني السلام و قل لفاطمة ليس لك ان تضربي علي يديه و لا تلزمي بثوبه فلما اتى رسول الله صلى الله عليه وسلم منزل علي عليه السلام و جد فاطمة ملازمة لعلي فقال لها يا بنية مالك ملازمة

در خانه است گوید حسین بن علی ع وارد خانه شد و گفت پدر جان يك اعرابی بر در خانه است و شمارا ضامن در مکه می داند علی فرمود ای فاطمه چیزی داری که این اعرابی بخورد؟ گفت بخدا نه، گوید امیرالمؤمنین جامه ببر کرد و بیرون شد و گفت ابو عبد الله سلمان فارسی را نزد من آرید، سلمان آمد باو فرمود باغیکه رسول خدا برایم کاشته بتجار بفروش سلمان آنرا بدوازده هزار درهم فروخت و اعرابی را حاضر کرد و چهار هزار درهمش را باو داد و چهل درهم دیگر هم برای خرج سفر باو داد خبر، بگدايان مدینه رسید و کرد او را گرفتند مردی از انصار این خبر را بفاطمه رسانید و او فرمود خدا بتو خیر دهد علی پولها را برابر خود ریخت و یارانش جمع شدند و با مشت بآنها تقسیم کرد تا یکدرهم نماند و چون بمنزل آمد فاطمه باو گفت پسر عم باغی را که پدرم برایت کشته بود مروختی؟ فرمود آری بیتر از آن در دنیا و آخرت گفت پولش کجا است؟ فرمود بدیده هائی دادم که نخواستم دچار خواری سؤال شوند، فاطمه گفت من و دو پسر گرسنه ام و بی شک توهم مانند ما گرسنه ای يك درهمش بمانمیرسید؟ و دامن علی ع را گرفت علی فرمود فاطمه مرا رها کن گفت نه بخدا تا پدرم میان ما و تو حکم باشد.

جبرئیل بر رسول خدا ص نازل شد و گفت ای محمد خدایت سلام میرساند و میفرماید از من به علی سلام برسان و بفاطمه بگو حق نداری جلو دست علی را بدامنش بجسی بگیری چون رسول خدا بمنزل علی آمد دید

لعلى قالت يا ابا باع الحايط الذى غرسته له بائنى عشر الف درهم و لم يعبس لنا منه درهما
 نشترى به طعاما فقال يا بنىة ان جبرئيل يقرئنى من ربه السلام ويقول اقر أعليا من ربه السلام
 و امرنى ان اقول لك ليس لك ان تضربى على يديه و لا تلزمنى بثوبه قالت فاطمة فانى استغفر
 الله و لا اعود ابدا قالت فاطمة (ع) فخرج ابى (ع) فى ناحية و زوجى على فى ناحية فما لبث ان
 اتى ابى عليه السلام و معه سبعة دراهم سود هجرية فقال يا فاطمة اين ابن عمى فقلت له خرج فقال
 رسول الله هاك هذه الدراهم فاذا جاء ابن عمى فقولى له يبتاع لكم بها طعاما فما لبث الا يسيراً
 حتى جاء على (ع) فقال رجعت ابى فانى اجد رائحة طيبة قالت نعم و قد دفع الى شيئاً تبناح
 لنا به نعاما قال على عليه السلام ها تيه فدفعت اليه سبعة دراهم سود هجرية فقال بسم الله و الحمد لله
 كثيراً طيباً و هذا من رزق الله عز و جل ثم قال يا حسن قم معى فاتيا السوق فاذا هما برجل واقف
 و هو يقول من يقرض الملى الوفى قال يا بنى تعطيه قال اى و الله يا ابا فاعطاه على عليه السلام
 الدراهم فقال الحسن يا ابا اعطيته الدراهم كلها قال نعم يا بنى ان الذى يعطى القليل قادر
 على ان يعطى الكثير قال فمضى على عليه السلام باب رجل يستقرض منه شيئاً فلقبه اعرابى و معه ناقة
 فقال يا على اشتر منى هذه الناقة قال ليس معى ثمنها قال فانى انظرك به الى القبض قال بكم يا
 اعرابى قال بمائة درهم قال على عليه السلام خذها يا حسن فاخذها فمضى على فلقبه اعرابى آخر المثل

فاطمه باو چسبيده است فرمود دختر جان چرا بعلی چسبیدی؟ گفت پدر جان باغیرا که تو برایش کشتی
 بدوازده هزار درهم فروخته و یکدوهم آن را برای ما نگذاشته که خوراکی بخیریم، فرمود دختر جان
 جبرئیل از پروردگارم بمن سلام میرساند و میفرماید بعلی از پروردگارش سلام برسان و بمن دستور
 داده بتو بگویم حق نداری جلو دست او را بگیری فاطمه گفت از خدا آمرزشجویم و دیگر چنین نکنم
 فاطمه فرماید پدرم بسوئی رفت و علی بسوی دیگر و درنگی نشد که پدرم هفت درهم آورد و فرمود
 ای فاطمه پسر عمم کجا است؟ گفتم بیرون رفت رسول خدا فرمود این هفت درهم را بگیر و چون پسر عمم
 آمد بگو با آن برای شما خوراکی بخرد درنگی نشد که علی آمد و فرمود پسر عمم برگشت، من
 بوی زرش میشنوم فاطمه گفت آری چیزی هم بمن داد که با آن خوراکی بخیریم علی فرمود آن را
 بیاور، من آن هفت درهم هجری را باو دادم فرمود بسم الله و الحمد لله كثيراً طیباً این روزی خدای عز و جل
 است سپس فرمود ای حسن بامن بیازار بیا در این میان برمدی رسیدند که میگفت کیست که بداری
 وفادار قرضی بدهد، فرمود پسر جان باو بدهیم؟ فرمود آری بخدا پدر جان، علی هفت درهم را هم باو داد
 حسن عرض کرد پدر جان همه درهما را باو دادی؟ فرمود آری پسرم آنکه کم داده میتواند بسیار بدهد
 گوید علی عم بخانه کسی رفت که از او چیزی قرض کند يك اعرابی باو رسید و گفت ای علی این شتر
 مرا بخیر؟ فرمود بهایش بامن نیست گفت مهلت میدهم فرمود بچند درهم میدهی؟ گفت صد درهم،
 فرمود ای حسن آنرا بگیر آنرا گرفت و رفت يك اعرابی دیگر مثل او در جامه دیگری رسید و

واحد و الثياب مختلفة فقال يا علي تبيع الناقة قال علي عليه السلام و ما تصنع بها قال اغزوا عليها اول غزوة يغزوها ابن عمك قال ان قبلتها فهي لك بلائمن قال معي ثمنها و بالثمن اشترى بها فيكم اشتريتها قال بمائة درهم قال الاعرابي فلك سبعون ومائة درهم قال علي عليه السلام خذ السبعين والمائة و سلم الناقة المائة للاعرابي الذي باعنا الناقة و السبعون لنا نبتاع بها شيئا فاخذ الحسن عليه السلام الدراهم و سلم الناقة قال علي عليه السلام فمضيت اطلب الاعرابي الذي ابتعت منه الناقة لاعطيه ثمنها فرأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم جالسا في مكان لم اره فيه قبل ذلك و لا بعده علي قارعة الطريق فلما نظر النبي صلى الله عليه وسلم الي تبسم ضاحكا حتى بدت نواجذها قال علي اضحك الله سنك و بشرك بيومك فقال يا ابا الحسن انك تطلب الاعرابي الذي باعك الناقة لتوفيه الثمن فقلت اي والله فداك ابي و امي فقال يا ابا الحسن الذي باعك الناقة جبرئيل و الذي اشتراها منك ميكائيل و الناقة من نوق الجنة و الدراهم من عند رب العالمين عزوجل فانفقها في خير و لا تخف اقتارا

مرکز تحقیقات کامیون علوم اسلامی

گفت یا علی این شتر را میفروشی؟ فرمود برای چه میخواهی؟ گفت اول غزوه ای که پرسعمت رود از آن استفاده کنم فرمود اگر میخواهی بی بها بتو میدهم، گفت بهایش همراہ من است و بیها میخرم چند آنرا خریدی؟ فرمود صد درهم اعرابی گفت من آنرا صد و هفتاد درهم میخرم علی فرمود صد و هفتاد درهم را بگیر و شتر را بده تا صد درهم را با اعرابی بدهیم و با هفتاد درهم چیزی بخیریم حسن در اهرام تعویل گرفت و شتر را تسلیم داد، علی فرماید رفتیم دنبال اعرابی که از او شتر را خریده بودم تا بهایش را باو بدهم دیدم رسول خدا میان راه در جانی نشسته که هرگز در آنجا ندیده بودم و چون نگاهش بمن افتاد لبخندی زد تا دندانهای آسیایش نمایان شد علی فرمود همیشه خندان و خوشرو باشید مانند امروز فرمود ای ابا الحسن آن اعراب را میجوئی که بتو شتر داد تا به باو بدهی؟ گفتم پدر و مادرم قربانت آری بخدا فرمود ای ابا الحسن آنکه بتو فروخت جبرئیل بود و آنکه خرید میکائیل و آن درهمها از نزد رب العالمین بود بخوبی خرج کن و از ننداری ترس.

المجلس الثاني والسبعون

يوم الثلاثاء، لخمس خلون من جمادى الاخرة من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال حدثنا ابو احمد عبدالعزیز بن يحيى بن احمد بن عيسى الجلودى البصرى قال حدثنا محمد بن سهل قال حدثنا الخضر بن ابى فاطمة البلخي قال حدثنا وهيب بن نافع قال حدثنى كادح عن الصادق جعفر بن محمد بن محمد بن عبد الله بن علي بن عباس في قوله عز وجل سلام على آل ياسين قال ياسين محمد بن علي بن محمد بن علي بن ياسين

۲ - حدثنا محمد بن ابراهيم قال حدثنا عبدالعزیز بن يحيى قال حدثنى الحسين بن معاذ قال حدثنا سليمان بن داود قال حدثنا الحكم بن ظهير عن السندي عن ابى مالك في قوله عز وجل سلام على آل ياسين قال ياسين محمد بن علي بن محمد بن علي بن ياسين

۳ - حدثنا ابى (ره) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني قال اخبرني محمد بن ابى عمر النهدي قال حدثني ابى عن محمد بن مروان عن محمد بن السائب عن ابى صالح عن ابن عباس في قوله عز وجل سلام على آل ياسين قال علي آل محمد بن علي بن محمد بن علي بن ياسين

۴ - حدثنا ابى (رض) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال اخبرنا مخول بن ابراهيم قال حدثنا عبدالجبار بن العباس الهمداني عن عمار ابى معاوية الدهني عن عمرة ابنة افعى قالت سمعت ام سلمة (رض) تقول نزلت هذه الاية في بيتي انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت ويطهركم تطهيرا قالت وفي البيت سبعة رسول الله وجبرئيل وميكائيل وعلي وفاطمة والحسن والحسين صلوات الله عليهم

مجلس هفتاد و دوم - سه شنبه پنجم جمادى الاخر سال ۳۸

- ۱ - علی در تفسیر سلام علی آل یاسین فرمود یاسین محمد است و ما آل یاسین هستیم.
- ۲ - ابی مالک در تفسیر سلام علی آل یاسین گفت یاسین محمد است.
- ۳ - ابن عباس در تفسیر سلام علی آل یاسین گفت مقصود آل محمد است.
- ۴ - ام سلمه گفت آیه (احزاب - ۲۳) همانا خدا میخواهد بلیدی را از شما خاندان ببرد و بخوبی شما را پاکیزه کند در خانه من نازل شد در خانه هفت کس بودند رسول خدا ص و جبرئیل و میکائیل و علی و فاطمه و حسن و حسین ع؛ گفت منهم بر در خانه بوم گفتم یا رسول الله من از اهل بیت نیستم؟ فرمود

قالت و انا على الباب فقلت يا رسول الله الست من اهل البيت قال انك من ازواج النبي وما قال انك من اهل البيت

۵ - وبهذا الاسناد عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال اخبرنا اسمعيل بن ابان الازدي قال حدثنا عبدالله بن خراش الشيباني عن العوام بن حوشب عن التميمي قال دخلت على عايشة فحدثتنا انها رأت رسول الله ﷺ دعا عليا وفاطمة والحسن والحسين (ع) فقال اللهم هؤلاء اهل بيتي فاذهب عنهم الرجس وطهرهم تطهيرا

۶ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن المعلى بن محمد البصري عن جعفر بن سليمان عن عبدالله بن الحكم عن ابيه عن سعيد بن جبير عن ابن عباس قال قال النبي ﷺ ان عليا وصيي وخليفتي وزوجته فاطمة سيدة نساء العالمين ابنتي والحسن والحسين سيدا شباب اهل الجنة ولدای من والاهم فقد والانی و من عاداهم فقد عادانی و من ناواهم فقد ناوانی و من جفاهم فقد جفانی و من برهم فقد برنی و صل الله من وصلهم و قطع من قطعهم و نصر من نصرهم و اعان من اعانهم و خذل من خذلهم اللهم من كان له من انبيائك و رسلك ثقل و اهل بيت فعلي و فاطمة والحسن والحسين اهل بيني و ثقلی اذهب عنهم الرجس و طهرهم تطهيرا

۷ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن علي بن سالم عن ابيه عن ثابت

توازا ازواج پیغمبری و فرمود تو از اهل بیته

۵ - تمیمی گوید بر عایشه وارد شدم او حدیث کرد که رسول خدا را دیده بود که علی و فاطمه و حسن و حسین را دعوت کرده و فرموده خدایا اینها اهل بیت منند بپیدی را از آنها ببر و آنها را بخوبی پاک کن

۶ - ابن عباس گفت پیغمبر فرمود بر استی علی و وصی و خلیفه و همسرش فاطمه سیده زنان جهان دختر منست حسن و حسین دوسید جوانان اهل بهشتند و پسران منند هر که آنها را دوست دارد مرادوست داشته و هر که آنها را دشمن دارد مرا دشمن داشته و هر که آنها را دور کند مرا دور کرده و هر که آنها را جفا کند مرا جفا کرده و هر که به آنها نیکی کند بمن نیکی کرده خدا بیوست کند باهر که به آنها بیوندد و ببرد از هر که از آنها بریده، یاری کند هر که آنها را یاری کرده و کمک دهد بهر که آنها را کمک داده، و انهد هر که آنها را و انهاد، خدایا هر کدام از پیغمبران و رسولان ثقلی داشتند و خاندانی و علی و فاطمه و حسن و حسین اهل بیت و ثقل منند ببر از آنها بپیدی را و بخوبی پاکشان کن

۷ - رسول خدا ص فرمود هر که خرسند است که خداهم خیر را برایش فراهم کند باید پس از من

بن ابی صفیه عن سعید بن جبیر عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ من سره ان يجمع الله له الخير كله فليوال عديا وليوال اوليائه وليعاد اعداءه

۸ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا العباس بن الفضل قال حدثنا ابو زرعة قال حدثنا عثمان بن محمد بن ابی شيبه العباسي قال حدثنا عبدالله بن النمير عن الحارث بن حصيرة عن ابی سليمان زيد بن وهب عن عبدالله بن عباس قال قال رسول الله ﷺ ولايتي وولاية اهل بيتي امان من النار

۹ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابی عن جعفر بن محمد الفزاري عن عباد بن يعقوب عن منصور بن ابی نويرة (منصور بن نويرة) عن ابی بكر بن عياش عن ابی قدامة الغداني قال قال رسول الله ﷺ من من الله عليه بمعرفة اهل بيتي وولايتهم فقد جمع الله له الخير كله

۱۰ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن ابی عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن الحسن بن علي بن ابی حمزة عن ابی بصير قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) من اقام فرائض الله و اجتنب محارم الله واحسن الولاية لاهل بيت نبي الله وتبرا من اعداء الله عز وجل فليدخل من اي ابواب الجنة الثمانية شاء

۱۱ - حدثنا الحسين بن علي بن شعيب الجوهري (رض) قال حدثنا عيسى بن محمد العلوي قال حدثنا الحسين بن الحسن الحميري (الحيري) بالكوفة قال حدثنا الحسن بن الحسين العرنی عن عمرو بن جميع عن ابی المقدم قال قال الصادق عليه السلام جعفر بن محمد نزلت هاتان الايتان في اهل ولايتنا و اهل عداوتنا فاما ان كان من المقربين فروح وريحان يعني في قبره وجنة نعيم يعني في الاخرة واما ان كان من المكذبين الضالين فنزل من حميم يعني في قبره و تصليية جحيم

عزيزا دوستدارد و دوستانش را و بادشمنانش دشمن باشد.

۸ - رسول خدا ص فرمود ولايت من و ولايت اهل بيت من امان از دوزخند.

۹ - رسول خدا ص فرمود هر که را خدا بمعرفت و ولايت اهل بيت ممنون ساخت هم خوبها را برايش فراهم کرده.

۱۰ - امام صادق ع فرمود هر که فرائض حق را بر پا دارد و از معرمات خدا بر کنار باشد ولايت خاندان را خوش کند و از دشمنان خدای عزوجل بيزاري کند از هر کدام هشت در بهشت که خواهد وارد شود.

۱۱ - فرمود دو آيه درباره اولياء و اعداء ما نازل شده (واقعه-اواخر) هر که از مقربانست روح و ریحان دارد يعني در قبرش و جنت نعيم دارد يعني در آخرتش و اگر از مکذبين گمراه باشد

یعنی فی الاخرة

۱۲ - حدثنا ابي وثمة بن الحسن (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن خالد قال حدثنا ابو القاسم عبدالرحمن الكوفي وابو يوسف يعقوب بن يزيد الانباري الكاتب عن ابي محمد عبدالله بن محمد الغفاري عن الحسين بن زيد عن الصادق جعفر بن محمد (ع) عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ من احبنا اهل البيت فليحمد الله على اول النعم قيل وما اول النعم قال طيب الولادة ولا يحبنا الا من طابت ولادته

۱۳ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله البرقي (ره) قال حدثنا ابي عن احمد بن ابي عبدالله عن محمد بن عيسى بن عبيد عن ابي محمد الانصاري عن غير واحد عن ابي جعفر الباقر (ع) قال من اصبح يجد برحبتنا على قلبه فليحمد الله على بادي النعم قيل وما بادي النعم فقال طيب المولد

۱۴ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتان (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن ابي زياد النهدي عن عبيد الله بن صالح عن زيد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عن ابيه الحسين بن علي عن ابيه امير المؤمنين علي بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ يا علي من احبني واحبك واحب الائمة من ولدك فليحمد الله على طيب مولده فانه لا يحبنا الا من طابت ولادته ولا يبغضنا الا من خبثت ولادته

۱۵ - حدثنا احمد بن محمد بن اسحق قال اخبرني اسمعيل بن ابراهيم الحلواني قال حدثنا احمد بن منصور زاج قال حدثنا هديبة بن عبدالوهاب قال حدثنا سعد بن عبدالحميد بن جعفر قال حدثنا عبدالله بن زياد اليماني عن عكرمة بن عمار عن اسحق بن عبدالله بن ابي طلحة عن انس بن مالك قال قال رسول الله ﷺ نحن بنو عبدالمطلب سادة اهل الجنة رسول الله وحمزة

بديرائی از حمیم دارد یعنی در قبرش و در گرفتن در آتش دوزخ یعنی در آخرت.

۱۲ - رسول خدا ص فرمود هر که ما خاندان را دوست دارد خدا را با اولین نعمت حمد کند، عرض شد اولین نعمت کدام است ، فرمود حلال زاده گی، دوست ندارد ما را مگر حلال زاده.

۱۳ - از امام باقر هم به همین مضمون روایت شده.

۱۴ - رسول خدا ص فرمود ای علی هر که مرا و تو را و امامان از اولاد ترا دوست دارد خدا را حمد کند بر حلال زادگی زیرا دوست ندارد ما را مگر حلال زاده و دشمن ندارد ما را مگر حرام زاده.

۱۵ - رسول خدا ص فرمود ما بنو عبدالمطلب آقایان بهشتیانیم یعنی رسول خدا ص و حمزه سیدالشهداء

سیدالشهداء و جعفر ذوالجناحین و علی و فاطمه و الحسن و الحسین و المهدی علیهم السلام

۱۶ - حدثنا علی بن عبدالله الوراق قال حدثنا سعد بن عبدالله بن ابی خلف الاشعری قال حدثنا الهیثم بن ابی مسروق النهدی عن الحسین بن عاوان عن عمرو بن خالد عن سعد بن طریف عن الاصبع بن نباتة قال قال امیر المؤمنین علیه السلام سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله يقول انا سید ولد آدم وانت یا علی و الائمة من بعدك سادة امتی من احبنا فقد احب الله و من ابغضنا فقد ابغض الله و من والانا فقد والی الله و من عادانا فقد عادى الله و من اطاعنا فقد اطاع الله و من عصانا فقد عصی الله

۱۷ - حدثنا ابی (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحمیری عن احمد بن محمد بن عیسی عن ابیه عن یونس بن عبدالرحمن عن منصور الصیقل عن الصادق جعفر بن محمد عن آباءه (ع) قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله لما اسرى بی الی السماء عهد الی ربی فی علی علیه السلام ثلثت کلمات فقال یا محمد فقلت لیبک ربی فقال ان علیا امام المنقین و قائد الغر المحجلین و یعسوب المؤمنین

۱۸ - حدثنا احمد بن زیاد بن جعفر الهمدانی (ره) قال حدثنا علی بن ابراهیم بن هاشم عن جعفر بن سلمة الاهوازی عن ابراهیم بن محمد الثقفی قال حدثنا احمد بن عمران بن محمد بن ابی لیلی الانصاری قال حدثنا الحسن بن عبدالله عن خالد بن عیسی الانصاری عن عبدالرحمن بن ابی لیلی رفعه قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله الصدیقون ثلثة حبیب النجار مؤمن آل یاسین الذی یقول اتبعوا المرسلین اتبعوا من لا یسئلكم اجرا وهم مهتدون و حزقیل مؤمن آل فرعون و علی بن ایطالب علیه السلام وهو افضلهم

و جعفر ذوالجناحین و علی و فاطمه و حسن و حسین و مهدی علیهم السلام.

۱۶ - امیر المؤمنین علیه السلام فرمود از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم میفرمود من سید اولاد آدمم و ای علی تو و امامان بعد از تو سادات امت منید هر که ما را دوست دارد خدا را دوست داشته و هر که ما را دشمن دارد خدا را دشمن داشته و هر که به ولایت ما باشد به ولایت خداست و هر که دشمن ماست دشمن خداست و هر که فرمان ما برد خدا را فرمان برده و هر که نافرمانی ما کند خدا را نافرمانی کرده.

۱۷ - رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود چون مرا با آسمان بردند پروردگارم درباره علی علیه السلام بن سه کلمه سفارش کرد فرمود ای محمد گفتم لیبک ربی، فرمود علی امام متقیان و پیشوای دست و در سفیدان و سرور مؤمنانست.

۱۸ - رسول خدا صلی الله علیه و آله «رض» فرمود صدیقان سه اند: حبیب نجار، مؤمن آل یاسین که میگوید پیروی کنید از رسولان و پیروی کنید از کسانی که مزدی از شما نمیخواهد و رهبرند و حزقیل مؤمن آل فرعون و علی بن ایطالب که بهتر همه است.

- ۱۹ - وبهذا الاسناد عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال اخبرني محمد بن ابي علي (محمد بن علي) قال حدثنا العباس بن عبدالله عن عبدالرحمن بن الاسود عن عبدالرحمن بن مسعود عن علي بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ احب اهل بيتي الي وافضل من اترك بعدي علي بن ابي طالب عليه السلام
- ۲۰ - وبهذا الاسناد عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا الحكم بن سليمان قال حدثنا علي بن هاشم عن عمرو بن حريث الاشجعي عن بردعة بن عبدالرحمن عن ابي الخليل عن سلمان (ره) قال دخلت علي رسول الله ﷺ عند الموت فقال علي بن ابي طالب افضل من تركت بعدي
- ۲۱ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا عبدالرحمن بن ابي هاشم قال حدثنا يحيى بن الحسين عن سعد بن طريف عن الاصبع بن نباته عن سلمان الفارسي قال سمعت رسول الله يقول يا معاشر المهاجرين والانصار الا ادلكم علي ما ان تمسكتم به لن تضلوا بعدي ابدا قالوا بلى يا رسول الله قال هذا علي اخي ووصيي ووزيرى ووارثي و خليفتي امامكم فاحبوه لحيي واكرموه لكرامتي فان جبرئيل امرني ان اقول لكم
- ۲۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا احمد بن العلوية عن ابراهيم بن محمد قال حدثنا المسعودي قال حدثنا علي بن القاسم الكندي عن سعد بن طالب عن عثمان بن القاسم الانصاري عن زيد بن ارقم قال قال رسول الله ﷺ الا ادلكم علي ما ان استدلتم به لم تهلكوا ولم تضلوا (لن تهلكوا ولن تضلوا) قالوا بلى يا رسول الله قال ان امامكم و وليكم علي بن ابي طالب فوازره و ناصحه و صدقوه فان جبرئيل امرني بذلك

- ۱۹- رسول خدا ص فرمود محبوبترین خاندانم و برترین کسیکه بس از خود بجایانم علی بن ابيطالب است .
- ۲۰- سلمان فارسی ع گفت هنگام مرگ رسول خدا ص خدمتش رسیدم فرمود علی بن ابيطالب بهترین کسیستکه بس از خود بجایانم گذارم .
- ۲۱- سلمان فارسی گفت شنیدم رسول خدا ص میفرمود ای گروه مهاجر و انصار شما را راهنمایی نکنم بچیزیکه اگر بدان متمسک شدید هرگز بس از من گمراه نشوید ؟ گفتند چرا یا رسول الله ، فرمود این علی برادرم و وصیم و وزیرم و وارثم و خلیفه ام امام شماست او را بخاطر من دوست دارید و بخاطر من گرامی دارید که جبرئیل بس دستور داده اینرا بشما بگوید .
- ۲۲ - رسول خدا (ص) فرمود شما را بچیزی ره ننمایم که تا آن رادایل خود گیرید هلاک نشوید و گمراه نشوید؟ گفتند چرا یا رسول الله فرمود امام شما و ولی شما علی بن ابيطالب است پشتیبان او باشد و خیرخواه او، او را تصدیق کنید که جبرئیل مرا بدان دستور داده .

۲۳ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ بمدينة السلام قال حدثنا محمد بن القاسم بن زكريا ابو عبدالله والحسين بن علي السكوني قالا حدثنا محمد بن الحسن السكوني قال حدثنا صالح بن ابي الاسود عن ابي المطهر المذارى عن سلام الجعفي عن ابي جعفر الباقر عليه السلام عن ابي برزة عن النبي صلى الله عليه وآله قال ان الله عزوجل عهد الى في علي عليه السلام عهداً قلت يا رب بينه لي قال اسمع قلت قد سمعت قال ان علياً راية الهدى و امام اوليائى ونور من اطاعني وهو الكلمة التي الزمتها المتقين من احبه احبني ومن اطاعه اطاعني

۲۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رضه» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن سنان عن ابي مالك الحضرمي عن اسمعيل بن جابر عن ابي جعفر الباقر «ع» في حديث طويل يقول فيه ان الله تبارك وتعالى لما لسرى نبيه صلى الله عليه وآله قال له يا محمد انه قد انقضت نبوتك و انقطع اكلك فمن لامتك من بعدك فقلت يا رب انى قد بلوت خلقك فلم اجد احداً اطوع لى من علي بن ابي طالب عليه السلام فقال عزوجل ولى يا محمد فابلقه انه راية الهدى و امام اوليائى و نور لمن اطاعني

۲۵ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ بمدينة السلام قال حدثنا محمد بن عمرو بن ربيع الباهلي قال حدثنا ابو غسان المسمعي قال حدثنا عبد الملك بن الصباح قال حدثنا عمران بن جرير عن الحسن قال قال عمرانى لا ارى في القوم احداً احرى ان يحملهم على كتاب الله و سنة نبيه منه يعنى علي بن ابي طالب عليه السلام

۲۳ - وولخدا ص فرمود خدای عزوجل در باره علی بن سفارش کرد و گفتم توضیح بده فرمود گوش بده عرض کردم گوش دارم فرمود بر راستی علی ۴ پرچم هدایت است، پیشوای دوستانم و نور هر که مرا اطاعت کند و او است کلمه که متقیان بدان چسبند، هر که دوستش دارد دوستم داشته و هر که فرمانش برد فرمانم برده.

۲۴ - امام باقر (ع) در ضمن حدیثی طولانی فرمود چون خدای تبارک و تعالی پیغمبرش را بعراج برد فرمود ای محمد چون نبوت بسر رسید و عمرت تمام شد پس از خودت که را رهبر امت نمودی؟ گفتیم پروردگارا من آزمایش کردم و از علی بن ابیطالب مطیعتر نیافتم برای خودم خدا فرمود و برای من هم ای محمد پس کی است برای امت تو؟ گفتیم پروردگارا من آزمایش کردم خلق تو را و کسی بیشتر از علی مرادوست ندارد خدای عزوجل فرمود نسبت بن هم چنین است ای محمد باو اعلام کن که او پرچم هدایت و پیشوای دوستان من و نور کسانیست که مرا فرمان برند.

۲۵ - عمر گفت در همه جمع کسی را نبینم که شایسته تر باشد برای واداشتن مردم بکتاب خدا و سنت پیغمبرش از او یعنی علی بن ابیطالب.

۲۶ - حدثنا محمد بن عمر قال حدثنا محمد بن الحسين قال حدثنا احمد بن بن غنم بن حكيم قال حدثنا شريح بن مسلمة قال حدثنا ابراهيم بن يوسف عن عبد الجبار عن الاعشي الثقفي عن ابي صادق قال قال علي عليه السلام هي لنا اوفينا هذه الاية ونريدان نمن على الذين استضعفوا في الارض ونجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثين

۲۷ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا جعفر بن محمد الكوفي قال حدثنا محمد بن الحسين بن زيد عن عبدالله بن الفضل عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ليلة اسرى بي الى السماء كلمني ربي جل جلاله فقال يا محمد فقلت لبيك ربي فقال علي حجتي بعدك على خلقي وامام اهل طاعتي من اطاعه اطاعني ومن عصاه عصاني فانصبه لامتك يهتدون به بعدك

المجلس الثالث والسبعون

يوم الجمعة لثمان خلون من جمادى الاخرة من سنة ثمان وستين وثلث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي ومحمد بن الحسن بن احمد بن الوليد وجعفر بن محمد بن مسرور « رض » قالوا حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابي عمير عن مزارم بن حكيم عن ابي بصير قال قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام لرجل من اصحابه الا اخبرك كيف كان سبب اسلام سلمان و ابي ذر « ره » فقال الرجل واحظا اما اسلام سلمان فقد علمت فاخبرني كيف كان سبب

۲۶ - ابي صادق گوید علی ع فرمود این آیه برای ما و دربارہ ما است (قصص - ۵) میخواهیم منت نهم بر آن ها که نا توان شمرده شدند در زمین و آن ها را امام و وارث سازیم .

۲۷ - رسول خدا ص فرمود شبی که مرا به معراج بردند پروردگارم بمن فرمود ای محمد عرض کردم لبيك پروردگارا فرمود علی بس از تو حجت من است بر خلقم و امام هر که فرمانم برد، هر که فرمانش برد فرمانم برده و هر که نافرمانیش کند نافرمانیم کرده ، او را امام امت خود کن که پس از تو باور هبری شوند.

مجلس هفتاد و سوم - جمعه هشتم جمادى الاخر ۳۸

۱ - امام صادق ع یکی از اصحابش فرمود بگو خبر دهم که سبب اسلام سلمان و ابوذر چه بوده؟ آن مرد گفت چه حظی دارم؟ سبب اسلام سلمان را میدانم از سبب اسلام ابوذر بفرمائید، امام صادق ع

اسلام ابی ذر فقال ابو عبد الله الصادق عليه السلام ان ابازد رحمة الله عليه كان في بطن مريعي غنمالة اذ جاء ذئب عن يمين غنمه فهش ابو ذر بعصاه عليه فجاء الذئب عن يسار غنمه فهش ابو ذر بعصاه عليه ثم قال له والله ما رأيت ذئبا اخبث منك ولا شراً فقال الذئب شروا الله مني اهل مكة بعث الله اليهم نبيا فكذبوه وشتموه فوقع كلام الذئب في اذن ابی ذر فقال لاخته هلمي مزودي وادواتي و عمای ثم خرج یر كض حتى دخل مكة فاذا هو بحلقة مجتمعين فجلس عليهم فاذا هم يشتمون النبي ويسبونونه كما قال الذئب فقال ابو ذر هذا والله اخبرني به الذئب فما زالت هذه حالتهم حتى اذا كان اخر النهار و اقبل ابوطالب قال بعضهم لبعض كفوا فقد جاء عمه فلما دنا منهم اكرموه و عظموه فلم يزل ابوطالب متكلمهم و خطيبهم الى ان تفرقوا فلما نام ابوطالب تبعته فالتفت الي فقال ما حاجتك فقلت هذا النبي المبعوث فيكم قال و ما حاجتك اليه فقال له ابو ذر او من به و اصدقه ولا يامرني بشي الا اطعته فقال ابوطالب تشهد ان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله قال فقلت نعم اشهد ان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله قال اذا كان غدا في هذه الساعة فائتني قال فلما كان من الغد جاء ابو ذر فاذا الحلقة مجتمعون و اذا هم يسبون النبي و يشتمونه كما قال فجلس معهم حتى اقبل ابوطالب فقال بعضهم لبعض كفوا فقد جاء عمه فكفوا فجاء ابوطالب فجلس فما زال متكلمهم و خطيبهم الى ان قام فلما قام تبعه ابو ذر فالتفت اليه ابوطالب فقال ما حاجتك

فرمود ابو ذر در رودخانه مرگوسفندان خود را میچرانید و گرگی از سمت راست گله اش آمد و ابو ذر با عصای خود آن را راند و از سمت چپ آمد ابو ذر او را با عصای خود راند و گفت بخدا گرگی خبیث تر و بدتر از تو ندیدم گرگ گفت بدتر از من بخدا اهل مکه اند که خدا پیغمبری برای آنها مبعوث کرده و او را تکذیب کنند و دشنام دهند، اینسخن گرگ در دل ابو ذر اثر کرد و بخواهرش گفت توشه دان و ابزار و عصایرا بیاور و بیرون شد و دوید تا بسکه رسید و دید جمعی انجمن شدند، و با آنها نشست و دید پیغمبر را دشنام میدهند و بد میگویند چنانچه گرگ گفته بود ابو ذر گفت بخدا همین است که گرگ بمن خبر داده بر این روش بودند تا روز باخر رسید و ابوطالب آمد بهم گفتند عمویش آمد دیگر بس کنید چون نزدیک آنها رسید احترام و تعظیمش کردند و ابوطالب سخنگو و خطیب آنها بود تا متفرق شدند، چون ابوطالب براه افتاد من دنبالش رفتم بمن رو کرد و گفت پ کزبی داری؟ گفتم این پیغمبر مبعوث در میان شما رامینخواهم، گفت چه کار با او داری؟ ابو ذر گفت میضایم باو ایمان آورم و او را تصدیق کنم و بهر چه دستور دهد عمل کنم ابوطالب فرمود تو گواهی میدهی که جز خدا معبود حق نیست و محمد رسول خداست گوید گفتم آری اشهدان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله، فرمود فردا همین ساعت نزد من بیا، فردا ابو ذر آمد و همان انجمن برپا بود و بدشنام و بدگویی پیغمبر اندر بودند چنانچه گرگ گفته بود با آنها نشست تا ابوطالب آمد و بهم گفتند بس کنید عمویش آمد دم بستند و ابوطالب آمد و نشست و ناطق و خطیب آنها بود تا برخاست و ابو ذر دنبالش افتاد ابوطالب باو رو کرد و فرمود چه حاجتی داری؟

فقال هذا النبي المبعوث فيكم قال وما حاجتك اليه قال فقال له او من به واصدقه ولا يأمرني بشيء الا اطعته فقال ابو طالب تشهدان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله فقال نعم اشهدان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله قال فرفعتني الى بيت فيه جعفر بن ابي طالب قال فلما دخلت سلمت فرد علي السلام ثم قال ما حاجتك قال فقلت هذا النبي المبعوث فيكم قال وما حاجتك اليه قلت ولا يأمرني بشيء الا اطعته قال تشهد ان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله قال قلت اشهدان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله فرفعتني الى بيت فيه حمزة بن عبدالمطلب فلما دخلت سلمت فرد علي السلام ثم قال ما حاجتك فقلت هذا النبي المبعوث فيكم قال وما حاجتك اليه قلت او من به واصدقه ولا يأمرني بشيء الا اطعته قال تشهد ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله قال قلت اشهدان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله قال فرفعتني الى بيت فيه علي بن ابي طالب عليه السلام فلما دخلت سلمت فرد علي السلام ثم قال ما حاجتك فقلت هذا النبي المبعوث فيكم قال وما حاجتك اليه قلت او من به واصدقه ولا يأمرني بشيء الا اطعته قال تشهد ان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله قال قلت اشهدان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله قال فرفعتني الى بيت فيه رسول الله صلى الله عليه وآله وهو اذ انور علي نور فلما دخلت سلمت فرد علي السلام ثم قال ما حاجتك فقلت هذا النبي المبعوث فيكم قال وما حاجتك اليه فقلت او من به واصدقه ولا يأمرني بشيء الا اطعته قال تشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وان محمداً رسول الله قلت اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وان محمداً رسول الله فقال صلى الله عليه وآله انا رسول الله يا اباذر انطلق الى بلادك فانك تجد ابن عم لك قدمات فخذ ماله وكن بها حتى يظهر امرى قال ابوذر فانطلقت الى بلادى فاذا ابن عم لى قدمات و خلف مالا كثيراً فى ذلك الوقت

گفت این پیغمبری که مبعوث شما است میخواهم ، گفت با او چه کاری داری؟ گفتم باو ایمان آورم و او را تصدیق کنم وفرمانش برم، ابو طالب گفت گواهی میدهی که جز خدا معبود حقى نیست ومحمد رسول خداست گوید گفتم آری اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمداً رسول الله ، گفت درست است منهم همین را میگویم، گوید مرا بخانه ای برد که جعفر بن ابیطالب در آن بود من وارد شدم و سلام کردم و جواب داد و فرمود چه حاجتی داری؟ گفتم پیغمبر مبعوث میان شما را میخواهم، گفت باو چه کار داری؟ گفتم ایمان آورم و تصدیق کنم و اطاعتش کنم، شهادتین را بمن تلقین کرد و ادا کردم و مرا بخانه ای برد که حمزة بن عبدالمطلب در آن بود و او هم همین گفته را با من در میان نهاد و پس از اعتراف مرا بخانه ای برد که علی بن ابیطالب در آن بود و بعد از سلام و جواب همان گفته ها را در میان نهاد و بعد از اعتراف من مرا نزد رسول خدا صلى الله عليه وآله برد و نور اندر نور بود و بعد از سلام و جواب همان گفته ها را بمیان آورد و بعد از اخذ اعتراف بشهادتین فرمود منم رسول خدا. ای ابوذر بیلاذ خود برگرد که عموزاده ات مرده است مالش را دریافت کن

الذی اخبرنی فیہ رسول اللہ ﷺ فاحتوی علی مالہ وبقیت ببلاذی حتی ظهر امر رسول اللہ ﷺ فاتیته

۲ - حدثنا ابی (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله عن یعقوب بن یزید عن محمد بن

ابی عمیر عن هشام بن سالم عن ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق علیه السلام قال شاهد الزور لا تزول قدماه حتی تجب له النار

۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن

محمد بن عیسی عن علی بن الحکم عن ابان بن الاحمر عن صالح بن میثم عن ابی جعفر الباقر (ع) قال ما من رجل یشهد شهادة زور علی رجل مسلم لیقطعه الا کتب الله عزوجل مکانه صکا الی النار

۴ - حدثنا محمد بن موسی بن المنوکل قال حدثنا علی بن الحسین السعد آبادی عن احمد

بن محمد بن خالد عن عبدالرحمن بن ابی نجران عن ابی جمیلة عن جابر بن یزید الجعفی عن ابی جعفر محمد بن علی الباقر عن آباءه (ع) قال قال رسول الله ﷺ من کتم شهادة او شهد بها لیهدر بهام امرء مسلم اولی زوی مال امرء مسلم اتی یوم القیمة ولوجه ظلمة مد البصر و فی وجهه کدوح یعرفه الخلاق باسمه ونسبه و من شهد شهادة حق لیحیی بها حق امرء مسلم اتی یوم القیمة ولوجه نور مدبصر یعرفه الخلاق باسمه ونسبه ثم قال ابو جعفر علیه السلام الا ترى ان الله عزوجل یقول واقیموا الشهادة

۵ - حدثنا احمد بن محمد بن یحیی العطار رضی الله عنه قال حدثنا ابی قال حدثنا احمد بن

ابی عبدالله البرقی عن ابیه عن محمد بن سنان عن ابی الجارود عن رجل من عبدالقیس عن سلمان (ره)

و آنجا باش تا دعوت من آشکار شود ابوذر گوید ببلاذ خود برگشتم و عموزاده ام مرده بود در همان وقتی که رسول خدا ص بمن خبر داده بود و مال فراوانی بجا گذاشته بود ماشر را برگرفتم و در وطنم ماندم تا کار رسول خدا بالا گرفت و نزد او آمدم .

۲- امام صادق فرمود گواه دروغگو گام بر ندارد تا بدوزخ افتد .

۳- امام باقر ع فرمود هر که گواهی ناحق بر مال کسی دهد که تسلیم است تا او را بیچاره

کند خدا بجای آن برات دوزخی بوی دهد .

۳- رسول خدا ص فرمود هر که گواهی حقی را کتمان کند یا ناحق گواهی دهد تا خون

مسلمانی را هدر کند یا مال او را از میان ببرد روز قیامت بیاید و تا چشم رس رویش سیاه است و چهره زشتی دارد که خلائق او را بنام و نژادش بشناسند و هر که گواهی حقی دهد تا حق مردم مسلمانی را زنده کند روز قیامت بیاید و تا چشم رس چهره اش تا بانست و خلائق او را بنام و نژاد بشناسند .

پس امام باقر ناقل حدیث فرمود ندانید که خدای عزوجل فرماید برای خدا اقامه شهادت کنید

۴- سلمان بر گوردستانی گذشت و گفت السلام علیکم ای اهل قبور از مؤمن و مسلمان ای اهل این

انه بر علی المقابر فقال السلام عليكم يا اهل القبور من المؤمنين والمسلمين يا اهل الديار هل علمتم ان اليوم جمعة فلما انصرف الى منزله ونام وملكته عيناه اتاه آت فقال وعليك السلام يا ابا عبدالله تكلمت فسمعنا وسلمت فرددنا وقلت هل تعلمون ان اليوم جمعة وقد علمنا ما تقول الطير في يوم الجمعة قال وما تقول الطير في يوم الجمعة قال تقول قدوس قدوس ربنا الرحمن الملك ما يعرف عظمة ربنا من يحلف باسمه كاذبا

۶ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس رضی قال حدثنا ابي قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن حماد بن عيسى عن الحسين بن المختار عن ابي عبدالله جعفر بن محمد الصادق عليه السلام قال ان الله تبارك وتعالى ليبيغض المنفق سلطته بالايمن

۷ - و بهذا الاسناد عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن عثمان بن عيسى عن ابي ايوب الخزاز عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال من حلف بالله فليصدق ومن لم يصدق فليس من الله ومن حلف له بالله فليرض ومن لم يرض فليس من الله

۸ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي (ره) قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله عن الحسن بن علي بن فضال عن عبدالله بن بكير عن زرارة بن اعين قال سمعت ابا جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام يقول دخل رجل مسجدا فيه رسول الله صلى الله عليه وآله فحذف سجوده دون ما ينبغي ودون ما يكون من السجود فقال رسول الله صلى الله عليه وآله نقر كنقر الغراب لو مات علي هذا مات علي غير دين محمد صلى الله عليه وآله

ديار می دانید که امروز جمعه است؛ چون بمنزلش برگشت در خواب دید که کسی آمد و گفت و عليك السلام ای ابا عبدالله سخن گفتمی و شنیدیم و سلام دادی جواب گفتیم گفتمی می دانید امروز جمعه است ما می دانیم که پرندۀ روز جمعه چه گوید، گفت چه میگوید گفت میگوید قدوس قدوس پروردگار ما بخشاینده است ملک است عظمت پروردگار ما را نشناخته کسیکه بنام او قسم دروغ بخورد.

۵ - امام صادق ع فرمود خدا دشمن دارد کسیکه متاع خود را با سوگند رواج دهد.

۶ - فرمود هر که بخدا سوگند خورد باید راست بگوید و هر که راست نگوید از خدا نیست و هر که برایش بخدا سوگند خوردند باید راضی شود و اگر نشد از خدا نیست.

۷ - امام باقر ع فرمود مردی وارد مسجدی شد که رسول خدا در آن بود و سجده سبکی کرد کمتر از آنچه باید و شاید، رسول خدا فرمود چون کلاغ نوك بر زمین زد اگر بهمین وضع ببرد بر دین محمد ص نبرد.

۹ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (رض) قال حدثني عمي محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي الكوفي القرشي عن الحسن بن علي بن فضال عن سعيد بن غزوان عن اسمعيل بن ابي زياد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) عن امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله لا يزال الشيطان هائبا لا بن آدم ذعر امنه ماصلى الصلوات الخمس لوقتهن فاذا ضيعهن اجترأ عليه فادخله في العظام

۱۰ - وبهذا الاسناد عن الحسن بن علي بن فضال عن احمد بن الحسن الميثمي عن ابي بصير قال دخلت على ام حميدة اعزبها بابي عبدالله الصادق عليه السلام فبكت و بكيت لبكائها ثم قالت يا ابا محمد لو رأيت ابا عبدالله عليه السلام عند الموت لرأيت عجبا فتح عينيه ثم قال اجمعوا الي كل من بيني و بينه قرابة قالت فلم نترك احدا الا جمعناه قالت فنظر اليهم ثم قال ان شفاعتنا لا تنال مستخفا بالصلوة

۱۱ - حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن جعفر بن بشير عن حجر بن زائدة عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال من ترك شعرة من الجنباة متعمدا فهو في النار

۱۲ - حدثنا علي بن عيسى (رض) قال حدثنا علي بن محمد ماجيلويه قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد البرقي عن محمد بن حسان السلمى عن محمد بن جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال نزل جبرئيل على النبي صلى الله عليه وآله فقال يا محمد السلام يقرئك السلام ويقول خلقت السموات السبع وما فيهن والارضين السبع ومن عليهن وما خلقت موضعاً اعظم من الركن والمقام ولوان عبداً دعاني هناك منذ خلقت السموات والارضين ثم لقيني جاحداً لولاية علي عليه السلام

۸- رسول خدا ص فرمود شیطان از سر آدم ترسان وهر اسانست تا نماز پنجگانه را در وقت می خواند و چون از وقت بگذراند بر او دلیر شود و او را بگناهان بزرگ کشد.

۹- ابو بصیر گوید خدمت ام حمیده رفتم که او را در مرق امام صادق تسلیت دهم گریست و از گریه اش گریستم و پس از آن فرمود ای ابا محمد اگر امام صادق را وقت مرق می دیدی شکفتی دیده بودی، دود دیده اش را کشود و فرمود همه خویشانم را گردم جمع کنید و کسی نماند که او را جمع نکردیم گفت بآنهانگامی کرد و فرمود بر استی شفاعت ما نرسد بکسی که نماز را سبک شمارد.

۱۰- امام صادق ع فرمود هر که بکموی از جنابت را عمداً می غسل گذارد در دوزخ است.

۱۱- جبرئیل بر پیغمبر نازل شد و گفت ای محمد خدایت سلام میرساند و میفرماید من هفت آسمان و آنچه در آنهاست آفریدم و هفت زمین و آنچه بر آنهاست و جانی عظیمتر از رکن و مقام نیافریدم و اگر بنده ای در آنها مرا بخواند از روزی که آسمانها و زمینها را آفریدم و منکر و ولایت علی مراملقات

لاکبیتہ فی سقر

۱۳ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانه (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن حماد بن عيسى عن حريز بن عبدالله عن زرارة بن اعين عن ابي جعفر الباقر (ع) قال صلوة الجمعة فريضة والاجتماع اليها فريضة مع الامام فان ترك رجل من غير علة ثلث جمع فقد ترك ثلث فرائض ولا يدع ثلث فرائض من غير علة الا منافق وقال عليه السلام من ترك الجماعة رغبة عنها وعن جماعة المسلمين من غير علة فلا صلوة له

۱۴ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن عبدالله بن ميمون عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال اشترط رسول الله صلى الله عليه وآله على جيران المسجد شهود الصلوة و قال لينتهين اقوام لا يشهدون الصلوات اول امرن مؤذنا يؤذن ثم ويقم امر رجلا من اهل بيتي وهو علي فليحرقن علي اقوام بيوتهم بحزم الحطب لانهم لا ياتون الصلوة

۱۵ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابي عمير عن عبدالله بن سنان عن الصادق جعفر بن محمد قال صلى رسول الله صلى الله عليه وآله الفجر فلما انصرف اقبل بوجهه على اصحابه فسأل عن اناس هل حضروا فقالوا لا يا رسول الله فقال اغيب هم قالوا لا فقال اما انك ليس من صلوة اشد على المنافقين من هذه الصلوة والعشاء

۱۶ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس (ره) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن فضال عن حماد بن عيسى عن ابراهيم بن عمر اليماني عن ابي عبدالله

کند اورا برود سقر اندازم *

۱۲ - امام باقر (ع) فرمود نماز جمعه باوجود امام واجب است و اگر مردی بی عذر آنرا ترک کند در سه جمعه سه فريضة ترك کرده سه فريضة را ترك نکند مگر منافق ، فرمود هر که جماعت را برای بی رغبتی بدان و بجماعت مسلمانان ترك کند بی عذر نماز ندارد.

۱۳ - رسول خدا (ص) بر همسایگان مسجد شرط کرد که در نماز جماعت حاضر شوند و فرمود باید مردمی که در نماز حاضر نشوند از آن خلاف دست باز گیرند یا دستور دهم مؤذن اذان و اقامه گوید و مردی از خاندانم را که علی است فرماندم تا خانه های کسانی را با پشته های هیزم بسوزاند برای آنکه بنماز حاضر نمی شوند.

۱۴ - امام صادق (ع) فرمود رسول خدا (ص) نماز صبح را خواند و رو باصعابش کرد و از مردمی پرسش کرد که در نماز حاضرند گفتند نه یا رسول الله فرمود در سفر اند؟ گفتند نه فرمود نمازی بر منافقان سخت تراز این نماز و نماز عشاء نیست *

الصادق عليه السلام قال ما من مؤمن يخذل اخاه وهو يقدر على نصرته الاخذله الله في الدنيا والاخرة

۱۷ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي الكوفي عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال من روى علي مؤمن رواية يريد بهاشينه وهدم مروته ليسقط من اعين الناس اخرجه الله عز وجل من ولايته الى ولاية الشيطان

۱۸ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني ره قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا جعفر بن سلمة الاهوازي قال حدثنا ابراهيم بن محمد الثقفى عن ابراهيم بن موسى بن اخت الواقدى قال حدثنا ابو قتادة الحراني عن عبد الرحمن بن العلاء الحضرمي عن سعيد بن المسيب عن ابن عباس قال ارسل الله صلى الله عليه وآله كان جالسا ذات يوم و عنده علي وفاطمة و الحسن والحسين (ع) فقال اللهم انك تعلم ان هولاء اهل بيتي و اكرم الناس علي فاحب من احبهم و ابغض من ابغضهم و وال من والاهم و عاد من عاداهم و اعن من اعانهم و اجعلهم مطهرين من كل رجس معصومين من كل ذنب و ايدهم بروح القدس منك ثم قال صلى الله عليه وآله يا علي انت امام امتي و خليفتي عليها بعدى و انت قائد المؤمنين الى الجنة و كانى انظر الى ابنتي فاطمة قد اقبلت يوم القيمة علي نجيب من نور عن يمينها سبعون الف ملك و عن يسارها سبعون الف ملك و بين يديها سبعون الف ملك و خلفها سبعون الف ملك تقود مؤمنات امتي الى الجنة فايما امرأة صلت فى اليوم و الليلة خمس صلوات و صامت شهر رمضان و حجت بيت الله الحرام و زكت مالها و اطاعت زوجها و والت عليا بعدى دخلت الجنة بشفاعتي بنتي فاطمة و انها لسيدة نساء العالمين فقيل يا رسول الله صلى الله عليه وآله اهي سيدة لنساء عالمها فقال صلى الله عليه وآله ذاك

۱۵ - فرمود مؤمنی نیست که ترک باری برادر خود کند با قدرت بر آن جز آنکه خدا ترک باری او کند در دنیا و آخرت،

۱۶ - فرمود هر که داستانی از برادر دینی خود بگوید بقصد نکوهش و بدنامی او تا از چشم مردم بیفتد خدا او را از ولایت خود بولایت شیطان بیرون کند.

۱۷ - ابن عباس گفت يك روز رسول خدا ص نشسته بود و علي و فاطمه و حسين نزد او بودند گفت خدا يا توميدانى اينان اهل بيت منند و گرامى ترين مردم نزد من دوستشان را دوستدار، دشمنشان را دشمن دار مهربانى كن بامهربانان با آنها و بددار بدخواه آنها را، كنگ كن كنگ، كار آنها را و آنها را از پليدى باك كن و معصوم دار از هر گناهی و بروح القدس مؤيد دار اى على تو امام امت منى و بر آنها پس از من خليفه اى تو و پيشرو اهل بهشتى و گويامن مينگرم دخترم فاطمه را كه روز قيامت بر اسبى از نور سوار است و از طرف راستش هفتاد هزار فرشته و از چپش هفتاد هزار و جلورو و دنبالش هر کدام هفتاد هزار فرشته باشد و زنان امت را بيهشت رهبرى كند هر زنى در شبانه روز پنج نماز بخواند و ماء و رمضان را روزه دارد و حج خانه خدا كند و زكوة مالش را بپردازد و شوهرش را اطاعت كند و پس از من پيرو على باشد بشفاعت دخترم فاطمه بيهشت

لمريم بنت عمران فاما ابنتي فاطمة فهي سيدة نساء العالمين من الاولين والآخرين و انها لتقوم في محرابها فيسلم عليها سبعون الف ملك من الملائكة المقربين وينادونها بمآنات به الملائكة مريم فيقولون يا فاطمة ان الله اصطفاك وطهرك واصطفاك على نساء العالمين ثم التفت الى علي عليه السلام فقال يا علي ان فاطمة بضعة مني وهي نور عيني وثمره فؤادي يسوءني مآسأها و يسرني مآسرها و انها اول من يلحقني من اهل بيتي فاحسن اليها بعدى واما الحسن والحسين فهما ابناي وريحانتاي وهما سيدا شباب اهل الجنة فليكرما عليك كسمعك وبصرك ثم رفع عليه السلام يده الى السماء فقال اللهم اني اشهدك اني محب لمن احبهم ومبغض لمن ابغضهم وسلم لمن سالمهم وحرب لمن حاربهم واعد لمن عاداهم وولي لمن والاهم

المجلس الرابع و السبعون

يوم الثلاثاء، لاثنتا عشرة ليلة خلت من جمادى الاخرة من سنة ثمان و ستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر بن محمد علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن صفوان بن يحيى عن ابي الصباح الكناني قال قلت للصادق جعفر بن محمد (ع) اخبرني عن هذا القول قول من هو اسأل الله الايمان و التقوى و اعوذ بالله من شر عاقبة الامور ان اشرف الحديث ذكر الله و رأس

رود و او سیده زنان عالمیانست عرض شد یا رسول الله اوسیده زنان عالم خوداست ؟ فرمود او مریم دختر عمران بود اما دخترم فاطمه بانوی زنان عالم است از اولین و آخرین و او است که چون در محرابش بایستد هفتاد هزار فرشته مقرب بر او سلام دهند و ندائی که بر مریم کردند باو کنند و گویند ای فاطمه بر راستی خدا تورا برگزید و پاک کرد و برگزید بر زنان جهانیان سپس رو بعلی کرد و فرمود ای علی فاطمه باره تن من است و نور دیده من و میوه دلم بد آیدم آنچه او را بد آید و شادم از شادیش و او اول کس است از خاندانم که بمن رسد، پس از من با او خوبی کن حسن و حسین دو پسر من و دو دربعان منند و هر دو دوسید جوانان اهل بهشتند باید پیش نو چون گوش و چشمت عزیز باشند سپس دست با سمان برداشت و گفت باز خدایا گواه باش که من دوستدار دوست آنها و دشمن دشمن آنها و سازش کار سازش کننده آنها و نبرد کن با نبرد کننده آنهایم و دشمنم با هر که بدخواه آنهاست و دوستم با هر که آنها را دوست دارد .

مجلس هفتاد و چهارم دوازدهم جمادى الاخرسال ۳۸

۱ - ابو صباح کنانی گفت از امام صادق (ع) پرسیدم که این گفتار از کیست : > از خدا خواستار

الحكمة طاعته و اصدق القول و ابلغ الموعظة و احسن القصص كتاب الله و اوثق العرى الايمان بالله و خير الملل ملة ابراهيم و احسن السنن سنة الانبياء و احسن الهدى هدى محمد و خير الزاد التقوى و خير العلم مانفع و خير الهدى ماتبع و خير الغنى غنى النفس و خير مالقى فى القلب اليقين و زينة الحديث الصدق و زينة العلم الاحسان و اشرف الموت قتل الشهادة و خير الامور خيرها عاقبة و ماقل و كفى خير مما كثر و الهى و الشقى من شقى فى بطن امه و السعيد من وعظ بغيره و اكيس الكيس التقى و احمق الحمق الفجور و شر الرواية الكذب و شر الامور محدثاتها و شر العمى عمى القلب و شر الندامة ندامة يوم القيمة و اعظم المخطئين عند الله عز و جل لسان كذاب و شر الكسب كسب الربا و شر المآكل اكل مال اليتيم ظلما و احسن زينة الرجل السكينة مع الايمان و من يتبع (يبتغ) السمعة يسمع الله به (و من يتبع المشمعة يسمع الله به) و من يعرف البلاء يصبر عليه و من لا يعرفه ينكره و الريب كفر و من يستكبر يضعه الله و من يطع الشيطان يعص الله و من يعص الله يعذبه الله و من يشكر الله يزدده الله و من يصبر على الرزية يغثه الله و من يتوكل على الله فحسبه الله لا تسخطوا الله برضا احد من خلقه و لا تنقروا الى احد من الخلق بتباعد من الله عز و جل فان الله ليس بينه و بين احد من الخلق شىء يعطيه به خيرا او يصرف

ايمانم و باواز بدسر انجامى پناهنده ام « اشرف حديث ذكر خداست و رأس حكمت طاعت او و راست ترين گفته و رساترين بند و خوشترين داستان قرآن است استوارترين رشته ايمان بخدا و بهترين كيش ملت ابراهيم و بهترين روش روش پيغمبران و بهترين راه حق راه محمد (ص) و بهترين نوشته، تقوى و بهترين دانش آنچه سود بخشد و بهترين راه حق آنچه پيروي شود و بهترين توانگرى اعتماد بخويش است و بهترين ذخيره دل يقين است، زيور حديث راستى است و زيور دانش احسان و شريف ترين مرگ شهادت و بهترين امور سرانجام نيك، آنچه كم و كافى است به از آنچه بيش و بيهوده است شقى در شكم مادر شقى است و سعيد آن كه بدبگرى پندگيرد و زير كترين مردم با تقوى است و احمق احمقان هرزه كار، بدترين نقل نقل دروغ است و بدترين امور بدعت ها، بدترين كورى كورى دل، بدترين پشيمانى پشيمانى در قيامت و بزرگترين خطا كار نزد خدا زبان دروغگو و بدترين كسب ربا كارى و بدترين خوراك خوردن مال يتيم بستم، بهترين زيور مرد آرامى با ايمان و هر كه پيرو شمعى باشد خدايش با آن شمع كند و هر كه بلا را شناسد بر آن شكيبا باشد و هر كه نشناسد منكرش گردد ريب كفر است هر كه كبر ورزد خدايش بست گند، هر كه فرمان شيطان برد نافرمانى خدا کرده و هر كه نافرمانى خدا كند او را كيفر دهد و هر كه شكر خدا كند خدايش بيفزايد و هر كه بر ناگوار صبر كند خدا بدادش رسد و هر كه بر خدا توكل كند او را كفایت كند؛ خدا را بخشم نياوريد براى خشنودى احدى از خلقش و باحدى تقرب نجوئيد بدورى از خدا زيرا خدا با كسى عطا بخشى نكند و بدى از كسى نبرد جز بطاعت او و طلب رضای او براستى طاعت خدا دريافت هر غير بست كه خواهند و نجات از

به عنه سوءاً الا بطاعته و ابتغاء مرضاته ان طاعة الله نجاح كل خير يبتغى و نجاته من كل شر يتقى و ان الله يعصم من اطاعه و لا يعصم منه من عصاه و لا يجد الهارب من الله مهرباً فان امر الله نازل باذلاله و لو كره الخلائق و كل ما هو آت قريب ماشاء الله كان و ما لم يشأ لم يكن تعاونوا على البر و التقوى و لاتعاونوا على الاثم و العدوان و اتقوا الله ان الله شديد العقاب قال فقال لى الصادق جعفر بن محمد «ع» هذا قول رسول الله ﷺ

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رضه» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن عيسى عن الحسن بن على بن فضال عن مروان بن مسلم قال قال ابو عبد الله جعفر بن محمد الصادق (ع) حدثني ابي عن آباءه «ع» عن رسول الله ﷺ قال قال الله جل جلاله ايما طاعني لم اكله الى غيري و ايما عدي عصاني و كلته الى نفسه ثم لم ابال في اى واداهلك

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل ره قال حدثنا على بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير قال حدثني من سمع ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول ما احب الله عزوجل من عصاه ثم تمثل فقال .

تعصى الاله و انت تظهر حبه
لو كان حبيك صادقا لاطعته
هذا مجال فى الفعال بديع
ان المحب لمن يحب مطيع

و بهذا الاسناد قال كان الصادق جعفر بن محمد (ع) يقول

لكل اناس دولة يرقبونها
و دولتنا فى آخر الدهر تظهر

هر شری است که برهیزند، خدا نگهدارند هر که فرمانش برد و هر که نافرمانیش کند از او در پناه نیست گریزان از خدا راه چاره ندارد زیرا امر خدا بخوارى او نازل است و گرچه خوش آمد خلائق نیست هر چه آید نزدیک است، خدا آنچه خواهد باشد و آنچه نخواهد نباشد بر نیکی و تقوی همکاری کنید و بگناه و عدوان همکاری نکنید و از خدا برهیزید که خدا سخت کیفر است > گفت که امام صادق (ع) فرمود بن که این گفتار رسول خدا (ص) است

۲ - رسول خدا (ص) فرمود خدای جل جلاله فرماید هر بنده مرا فرمان برد بدبگری و اگذارش نکنم و هر بنده مرا نافرمانی کند او را بخودش و اگذارم و باک ندارم که در کدام سو نابود شود
۳ - امام صادق (ع) فرمود هر که خدا را نافرمانی کند او را دوست ندارد سپس مثل آورد

باین شعر

عاصی الهی و بحبش متظاهر
گر دوست بود صادق فرمان برد او را
این امر محالی است و کاری چه بدیع است
عاشق بدل از گفته محبوب مطیع است

۴ - همیشه میفرمود :

و بهذا الاسناد قال كان الصادق عليه السلام كثيرًا ما يقول

علم المحجة واضح لمريده

وارى القلوب من المحجة في عمى

ولقد عجبت لهالك ونجاته

موجودة و لقد عجبت لمن نجى

و بهذا الاسناد قال كان الصادق يقول

اعمل على مهل فانك ميت

و اختر لنفسك ايها الانسان

فكان ما قد كان لم يك اذ مضى

و كان ما هو كائن قد كان

۴ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا

محمد بن زكريا الجوهرى قال حدثنا عبدالله بن ضحاک قال حدثني هشام بن محمد عن ابيه

قال هشام و اخبرني ببعضه ابو مخنف لوط بن يحيى و غير واحد من العلماء في كلام كان بين

الحسن بن علي بن ابي طالب «ع» و بين الوليد بن عقبة فقال له الحسن عليه السلام لا الوملك ان تسب

عليها «ع» و قد جلدك في الخمر ثمانين سوطا و قتل اباك صبرا بامر رسول الله صلى الله عليه و آله في يوم

بدر و قد سماه الله عزوجل في غير آية مؤمنا و سماك فاسقا و قد قال الشاعر فيك و في علي عليه السلام

انزل الله في الكتاب علينا

في علي وفي الوليد قرانا

فتبوه الوليد منزل كفر

و علي تبوه الايماننا

ليس من كان مؤمنا يعبد الله

كمن كان فاسقا خوانا

هر سلسله را دولت و جاهى است بهالم

در آخر دهر است زما حكم مسلم

۵- بسيار مي فرمود :

علم طريقت بمرید است عيان

کور د راهند همه بی دلان

واعجب از هالك و او را نجات

دربرز ناجی در این زمان

۶ - مي فرمود :

بمهلت کار کن چون میری آخر

برای خویش ای انسان گزین کن

هر آن بودی که بگذشته نباشد

بیاشد آنچه خواهد بود خوش کن

۷- جمعی از دانشمندان گفتگویی میان حسن بن علی ع و ولید بن عقبه نقل کرده اند که امام حسن

باو گفت تو را ملامت نکنم که علی را سب میکنی زیرا هشتاد تازیانه برای میخواری بتو زده و پدرت

را بدستوز رسول خدا ص دست بسته در روز بدر کشته خدا در چند آیه او را مؤمن خوانده و تو را

فاسق نامیده شاعر در مقایسه تو و علی سروده

خدا در کتابش فرستاده بر ما برای علی و ولید آیه هایی.

ولید لعین را بکفر است منزل

علی را بایمان بود چایگاهی

نباشد خدا خواه و مؤمن چو کس

که فاسق بود خائن و در تباهی

سوف یدعی الولید بعد قلیل
و علی الی الجزاء عیانا
فعلی یجزی هناك جنانا
و هناك الولید یجزی هوانا

۸ - حدثنا علی بن احمد بن موسی الدقاق « ره » قال حدثنا ابو العباس احمد بن یحیی بن زکریا القطان قال حدثنا بکر بن عبدالله بن حبیب قال عمر بن عبدالله قال حدثنا الحسن بن الخسین بن العاصم قال حدثنا عیسی بن عبدالله بن محمد بن عمر بن علی عن ابيه عن جده عن علی « ع » قال حدثنی سلمان الخیر « رض » فقال یا ابا الحسن قلما اقبلت انت و انا عند رسول الله الا قال یا سلمان هذا و حزبه هم المفلحون يوم القيمة

۹ - و بهذا الاسناد عن بکر بن عبدالله بن حبیب قال حدثنی عطیة بن اسمعیل بن ابراهیم الانصاری قال حدثنا ابو عیازة محمد بن احمد الخشاب قال حدثنا العباس بن یزید النجرانی و اسحق بن ابراهیم الوراق قالا حدثنا ضرار بن صرد قال حدثنا المعتمر بن سلیمان عن ابيه عن الحسن عن انس بن مالك قال قال النبی ﷺ علی بین لامتی ما اختلفوا فيه من بعدی

۱۰ - و بهذا الاسناد عن بکر بن عبدالله قال حدثنا محمد بن عبیدالله و عبدالله بن الصلت الجحدری قالا حدثنا ابن عایشة عن عبدالله بن عبدالرحمن الهمدانی عن ابيه قال لما دفن علی بن ابی طالب فاطمة (ع) قام علی شفیر القبر و ذلك فی جوف اللیل لانه كان دفنہا لیلا ثم انشأ یقول لکل اجتماع من خلیلین فرقة و کل الذی دون الممات قلیل و ان افتقادی واحد بعد و احد دلیل علی ان لا یدوم خلیل سيعرض عن ذکرى و تنسى مودتى و یحدث بعدی للخلیل خلیل

ولید و علی را بخوانند بی شک
علی را جزا هست باغ بهشتی
برای جزا آشکارا ز راهی
جزای ولید است روز سیاهی
۸- علی فرمود سلمان الخیرده بن گفت کمتر شد که تویایمی و من نزد رسول خدا ص باشم جز اینکه میفرمود ای سلمان این و حزبش همان دستگاران در قیامتند .
۹- انس گوید که پیغمبر فرمود علی است که هر چه امتم در آن اختلاف کنند برای آنها بیان کند بعد از من .

۱۰- همدانی گفت چون علی بن ابیطالب فاطمه را بخاک سپرد بر لب قبرش ایستاد در آن نیمه شب که او را بخاک سپرد و میگفت :
جمیع مردوست جدایی دارد
از دستم یکی یکی رایی هم
از یاد برد مرا و مهرم بنهد
اندر بر مرگ هر جدایی است قلیل
دانسته شود که بی دوام است خلیل
گیرد دیگری خلیل و بر جام بدیل

۱۱ - حدثنا أحمد بن محمد بن يحيى العطار قال حدثنا سعد بن عبد الله عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن أبي عمير عن عيسى الفراء عن عبد الله بن أبي يعفور قال سمعت أبا عبد الله الصادق يقول قال أبو جعفر الباقر من كان ظاهره أرجح من باطنه خف ميزانه

۱۲ - حدثنا الحسين بن أحمد بن ادريس (ره) قال حدثنا أبي عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب عن علي بن اسباط عن مالك بن مسمع بن مالك عن سماعة بن مهران عن أبي عبد الله الصادق جعفر بن محمد قال قال يا سماعة لا ينفك المؤمن من خصال أربع من جاريؤذيه وشيطان يغويه و منافق يقفوا ثره و مؤمن يحسده قلت جعلت فداك مؤمن يحسده قال يا سماعة اما انه اشد هم عليه قلت و كيف ذاك قال لانه يقول فيه القول فيصدق عليه

۱۳ - حدثنا أحمد بن زياد بن جعفر الهمداني (رض) قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا جعفر بن سلمة الاهوازي قال حدثنا ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا محمد بن عبد الله الكوفي قال حدثنا همام قال حدثنا علي بن جميل الرقي قال حدثنا ليث عن مجاهد عن عبد الله بن عباس قال كنا جلوسا في محفل من اصحاب رسول الله ﷺ و رسول الله فينا فرأينا رسول الله وقد اشار بطرفه الى السماء فنظرنا فرأينا سحابة قد اقبلت فقال لها اقبلي فاقبلت ثم قال لها اقبلي فاقبلت ثم قال لها اقبلي فاقبلت فرأينا رسول الله وقد قام قائما على قدميه فادخل يديه الى السحاب حتى استبان لنا بياض ابطن رسول الله فاستخرج من ذلك السحاب جاما بيضا مملوءا رطبا فاكل النبي ﷺ من الجام وسبح الجام في كف رسول الله ﷺ فناوله علي بن ابي طالب فاكل علي ﷺ من الجام فسبح الجام في كف علي فقال رجلا رسول الله ﷺ كانت من الجام وناولته علي بن ابي طالب (ع)

۱۱ - امام باقر (ع) میفرمود هر که را برون بر درون بچربد میزان اوسبک است .

۱۲ - امام صادق (ع) بسماعه فرمود: مؤمن از چهار چیز برکنار نیست همسایه ای که آزار کندش، شیطانی که گمراهش کند، منافقی که دنبالش گیرد و مؤمنی که براو حسد برد، گفتم قربانت مؤمنی که بر او حسد برد؟! فرمود ای سماعه آن از همه براو سخت تر است، گفتم چطور؟ فرمود از او بدگوید و باور کنند.

۱۳ - ابن عباس گفت ما در انجمنی از اصحاب خدمت رسول خدا (ص) نشسته بودیم که رسول خدا با گوشه چشم بآسمان اشاره کرد و ما نگاه کردیم ابری آمد و رسول خدا آنرا دوبار بسوی خود خواند و آمد و رسول خدا بر دو پا ایستاد و دست میان آن کرد تا سفیدی دوزیر بغلش نمایان شد و از میان آن جام سبیدی برآز خرمای تازه در آورد پیغمبر از آن خورد و آن جام در کف او تسبیح گفت و آنرا بعلی بن ابیطالب داد و علی از او خورد و جام در کف علی هم تسبیح گفت مردی گفت یا رسول الله از جام تناول کردی و آنرا بعلی دادی آن جام باذن خدا بسخن آمد و گفت لا اله الا الله خالق

فانطق الله عزوجل الجاه وهو يقول لا اله الا الله خالق الظلمات والنور اعلموا معاشر الناس اني هدية الصادق الي نبيه الناطق ولاياً كل مني الانبي او وصي نبي

۱۴ - حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه المؤدب قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحميري عن ابيه الحسن بن موسى الخشاب عن جعفر بن محمد بن حكيم عن زكريا بن محمد المؤمن عن المشعل الاسدي قال خرجت ذات سنة حاجا فانصرفت الي ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد فقال من اين بك يا مشعل فقلت جعلت فداك كنت حاجا فقال او تدرى ما للحجاج من الثواب فقلت ما ادرى حتى تعلمني فقال ان العبد اذا طاف بهذا البيت اسبوعا وصلى ركعتيه و سعى بين الصفا والمروة كتب الله له ستة آلاف حسنة وحط عنه ستة آلاف سيئة ورفع له ستة آلاف درجة وقضى له ستة آلاف حاجة للدنيا كذا و ادخله للآخرة كذا فقلت له جعلت فداك ان هذا لكثير قال الا اخبرك بما هو اكثر من ذلك قال قلت بلى فقال **بئس القضاة** حاجة امرء مؤمن افضل من حجة وحجة وحجة حتى عد عشر حجج

۱۵ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن الحسن بن محبوب عن مالك بن عطية عن ابي حمزة الثمالي عن سيد العابدین علي بن ابي طالب قال المؤمن خلط علمه بالحلم يجلس ليعلم و ينصت ليسلم و ينطف ليفهم لا يحدث امانته الاصدقاء ولا يكتم شهادته الا لاعداء ولا يفعل شيئا من الحق رياء ولا يتركه حياء ان زكى

الظلمات و النور ای مردم بدانید که من هدیه راستی هستم بسوی پیغمبر گویا و از من نخورد جز پیغمبر یا وصی پیغمبر .

۱۴ - مشعل اسدی گوید یکسال به حج رفتم و در بر گشتن خدمت امام صادق (ع) رسیدم ، فرمود از کجایم ؟ عرض کردم قربات از حج فرمود میدانم حاج چه توایی دارد ؟ عرض کردم تا نیاموزم ندانم ، فرمود چون بنده باین خانه هفت دور طواف کند و دو رکعت نماز آنرا بخواند و سعی میان صفا و مروه کند خدا شش هزار حسنه برایش نویسد و شش هزار گناهش بریزد و شش هزار درجه از او بالا برد و شش هزار حاجتش بر آورد در دنیا و همچنان برایش ذخیره آخرت کند ، عرض کردم قربات این اجر بسیارست ، فرمود به بیشتر از آن آگاهت نکنم ؟ گفتم چرا فرمود هر که حاجت مؤمن را بر آورد به است از حج و حج و تاده شمرد .

۱۵ - امام زین العابدین (ع) فرمود مؤمن علم خود را بحلم آمیخته بنشیند تا بیاموزد و گوش کند تا تسلیم باشد و بگوید تا بفهمد راز خود را بدوستان نگوید و از دشمنان کتمان شهادت نکند کار حق را برای خود نمائی انجام ندهد و از شرم آنرا وانهد اگر خود ستاید بترسد از آنچه میگویند و آموزش خدا خواهد از آنچه ندانند گفتار نادان او را نفریبد و از آمار آنکه داند بترسد ، منافق نهی کند و خودش باز نایستد و امر کند بدانچه خود نکند چون بنماز ایستد سینه گشاید و

خاف ما يقولون و يستغفر الله مما لا يعلمون لا يفره قول من جهله و يخشى احصاء من قد علمه
و المنافق ينهى ولا ينتهى و يأمر بما لا ياتي اذا قام فى الصلوة اعترض واذا ركع ربهض واذا سجد نقر
واذا جلس شغري مسمى وهمه الطعام وهو مفطر و يصبح وهمه النوم ولم بسهران حدثك كذبتك وان
وعدك اخلفك وان ائتمنته خانك وان خالفته اغتابك

۱۶ - حدثنا على بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي (رض) قال حدثنا
ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه محمد بن خالد قال حدثنا سهل بن المرزبان الفارسي
قال حدثنا محمد بن منصور عن عبدالله بن جعفر عن محمد بن الفيز بن المختار عن ابيه عن ابي جعفر
محمد بن علي الباقر عن ابيه عن جده (ع) قال خرج رسول الله ﷺ ذات يوم وهو راكب و خرج
علي عليه السلام وهو يمشى فقال له يا ابا الحسن اما ان تر كبا واما ان تنصرف فان الله عزوجل امرني
ان تر كبا اذا ركبت و تمشى اذا مشيت و تجلس اذا جلست الا ان يكون حذمن حدود الله لا بدلك
من القيام و القعود فيه و ما اكرمنى الله بكرامة الا و قد اكرمك بمثلها و خصنى بالنبوة و الرسالة
و جعلك و لى فى ذلك تقوم فى حدوده و فى صعب اموره و الذى بعث محمد بالحق نبيا ما آمن بهى
من انكرك و لا اقربى من جحدك و لا آمن بالله من كفر بك و ان فضلك لمن فضلى و ان فضلى لك لفضل الله
وهو قول ربه عزوجل قل بفضل الله و برحمته فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون ففضل الله بنبوة
نبيكم و رحمته و ولاية على بن ابي طالب فبذلك قال بالنبوة و الولاية فليفرحوا يعنى الشيعة هو خير

چون ركوع كند بخسبد و چون سجده كند نوك بر زمين زند و چون بنشيند جنجال كند چون شب
كند دل بخوراك دارد و روزه نداشته و صبح در اندیشه خوابست و بيخوابى نكشیده ، اگر حديث
كند با تو دروغ گوید و اگر وعدهات دهد تخلف كند و اگر امانت سپارى خيانت ورزد و اگر از او
جدا شوى بدت گوید .

۱۶- روزى رسول خدا ص سواره بيرون شد و على همراهش پياده ميرفت فرمود اى ابا الحسن
يا سوار شو يا بر گرد زيرا خدا بمن دستور داده كه سوار شوى چون سوارم و پياده باشى چون
پياده ام و بنشینی چون نشسته ام جز در اقامه حد الهى كه بايد در آن نشست و برخواست كنى
خدا بمن كرامتى نداده جز آنكه مانند شرا بتو داده مرا بنبوت و رسالت مخصوص كرده و ترا
در آن ولى من ساخته كه حدود شرا پيا دارى و در مشكلاتش قيام كنى، بدانكه مرا براستى
مبعوث نبوت كرده بمن ايمان ندارد كسيكه منكر تو است و بخدا ايمان ندارد كسيكه كافر بتو
است فضل تو از فضل منست و فضل من از خداست و آنست معنى قول خداى عز و جل (يونس- ۵۸)
بدان بايد شاد باشند آن بهتر است از آنچه فراهم كنده فضل خدا نبوت پيغمبر شما است و رحمتش
ولايت على بن ابي طالب است فرمود بنبوت و ولايت بايد شاد باشند يعنى شيعه، آن بهتر است از
آنچه جمع كند يعنى مخالفين جمع كنند از اهل و مال و فرزند در دار دنيا ، بخدا يا على تو آفریده

مما يجمعون يعنى مخالفيهم من الاهل والمال والولد فى دار دنيا والله يا على ما خلقت الا ليعبد (لتعبد) ربك و ليعرف بك معالم الدين ويصلح بك دارس السبيل و لقد ضل من ضل عنك ولن يهدى الى الله عزوجل من لم يهتد اليك و الى ولايتك و هو قول ربي عزوجل و انى لغفار لمن تاب و آمن و عمل صالحا ثم اهتدى بعنى الى ولايتك و لقد امرنى ربي تبارك و تعالى ان افترض من حقك ما افترضه من حقى و ان حقك لمفروض على من آمن و لولاك لم يعرف حزب الله و بك يعرف عدو الله و من لم يلقه بولايتك لم يلقه بشىء و لقد انزل الله عزوجل الى يا ايها الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك يعنى فى ولايتك يا على و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و لولم ابلغ ما امرت به من ولايتك لحبط عملى و من لقي الله عزوجل بغير ولايتك فقد حبط عمله و عدين جزلى و ما اقول الا قول ربي تبارك و تعالى و ان الذى اقول لمن الله عزوجل انزله فيك

(المجلس الخامس والسبعون)

يوم الجمعة للنصف من جمادى الاخرة من سنة ثمان وستين و ثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي رضى الله عنه قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن عبدالله بن المغيرة عن طلحة بن زيد عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد (ع) قال مر

نشعى مگر برای آنکه خدا پرستیده شود و بوسیله تو معالم دین شناخته شود و راه کهنه اصلاح گردد، هر که از تو گمراه است گمراه است و راهی بخدا ندارد کسیکه راهی بتو ولايت ندارد و اينست گفتار پروردگارم عز و جل (طه - ۸۲) براستی من پر آمرزنده ام کسی را که باز گردد و ایمان آورد و کار شایسته کند و براه آید يعنى بولايت تو؛ پروردگارم تبارک و تعالى بمن دستور داده که همان حقى که برای من مقرر شده برای تو مقرر کنم حق تو واجب است بر هر که بمن ایمان آورده اگر نبودی حزب خدا شناخته نمیشد و بوسیله تو دشمن خدا شناخته شود و هر که با ولايت تو خدا را ملاقات نکند چیزی ندارد و خدای عز و جل بمن نازل کرد (مائده - ۶۷) ابا پیغمبر برسان آنچه را بتو نازل شده از پروردگارت (مقصود ولايت تو است) ای على ، و اگر نرسانى تبليغ رسالت نکردی اگر نرسانده بودم آنچه دستور داشتم از ولايت تو علم حبط میشود و هر که خدا را بی ولايت تو ملاقات کند عملش حبط است این وعده ایست که برای من منجز است من نگویم جز آنکه پروردگارم گوید و آنچه گویم از طرف خدای عزوجل گویم که درباره تو نازل کرده است .

مجلس هفتاد و پنج = روز جمعه نیمه جمادى الاخره ۳۶۸

۱ - امام صادق فرمود عیسی بن مریم بجمعی گذشت که میگريستند ، فرمود اينان بر چه

عیسی بن مریم (ع) علی قوم یبکون فقال علی ما یبکی هؤلاء فقیل یبکون علی ذنوبهم قال فلیدعوها یغفر لهم

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید (رض) قال حدثنا الحسن بن الحسن بن ابان عن الحسن بن سعید عن الحسن بن علی بن الخزاز قال سمعت ابا الحسن الرضا عليه السلام يقول قال عیسی بن مریم للحواریین یا بنی اسرائیل لاتاسوا علی فاتکم من دنیا کم اذا سلم دینکم كما لایاسی اهل دنیا علی ما فاتهم من دینهم اذا سلمت دنیاهم

۳ - حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل (رض) قال حدثنا علی بن الحسن السعد آبادی قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد بن خالد عن ابيه عن عبید الله بن عبد الله الدهقان عن واصل بن سلیمان عن عبد الله بن سنان عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال سمعت ابي يحدث عن ابيه (ع) قال قال النبی صلى الله عليه وآله ما من صلوة یحضر وقتها الا نادى ملك بین یدی الناس قوموا الی نیرانکم الی اوقدموها علی ظهورکم فاطفؤوها بصلواتکم

۴ - حدثنا محمد بن علی ماجیلویه (ره) قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن خالد البرقی عن ابيه عن خالد بن حماد الاسدی عن ابي الحسن العبدی عن الاعمش عن سالم بن ابي الجعد قال سئل جابر بن عبد الله الانصاری عن علی بن ابي طالب عليه السلام فقال ذاك خير خلق الله من الاولین و الاخرین ما خلا النبیین و المرسلین ان الله عزوجل لم یخلق خلقا بعد النبیین و المرسلین اکرم علیه من علی بن ابي طالب عليه السلام و الائمة من ولده بعده قلت فما تقول فیمن یبغضه و ینتقصه فقال لا یبغضه الا کافر ولا ینتقصه الا منافق قلت فما تقول فیمن یتولاه و یتولی

میگیرند ؟ گفتند بر گناهانشان ، فرمود ترك کنند تا آمرزیده شوند ، در حدیث امام رضا عیسی بن مریم بحواریین فرمود ای بنی اسرائیل بر آنچه از دنیا از دستتان برفت غم نخورید در صورتیکه دین شما سالم است چنانچه دنیا داران بر دین از دست رفته خود غم نخورند وقتی دنیا شان بر جا است .

۲- پیغمبر فرمود وقت هر نمازی رسد فرشته ای برابر مردم جار کشد بر خیزید و آتشیکه بر جان خود افروختید بانمازتان خاموش کنید .

۳- از جابر بن عبد الله انصاری پرسیدند از علی بن ابي طالب ع گفت به از خلق اولین و آخرین است جز پیغمبران و رسولان ، چه گرامیند علی و امامان اولاد او پس از وی ، سالم بن ابي جعد راوی حدیث گوید من باو گفتم چه گویی در باره کسیکه دشمنش دارد و کمش شمرد گفت دشمنش ندارد جز کافر و کمش شمارد جز منافق گفتم چه گویی در باره کسیکه دوستدار او و ائمه اولاد او

الائمة من ولده بعده فقال ان شيعة علي والائمة من ولده هم الفائزون الامنون يوم القيمة ثم قال ماترون لو ان رجلا خرج يدعو الناس الى ضلالة من كان اقرب الناس منه قالوا شيعة وانصاره قال فلوان رجلا خرج يدعو الناس الى هدى من كان اقرب الناس منه قالوا شيعة وانصاره قال فكذلك علي بن ابي طالب عليه السلام بيده لواء الحمد يوم القيمة اقرب الناس منه شيعة و انصاره

۵ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار «رض» قال حدثنا ابي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محمد بن سنان عن الحسين بن زيد عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد «ع» قال من دخل موضعا من مواضع التهمة فاتهم لايلومن الا نفسه

۶ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن هاشم عن عبدالرحمن بن ابي نجران عن عاصم بن حميد عن محمد بن قيس عن ابي جعفر «ع» قال كان علي «ع» كل بكرة يطوف في اسواق الكوفة سوقا سوقا و معه الدرة على عاتقه و كان لها طرفان و كانت تسمى السببية فيقف على سوق سوق فينادي يا معشر التجار قدموا الاستخارة و تبركوا بالسهولة و اقتربوا من المبتاعين و تزينوا بالحلم و تناهوا عن الكذب و اليمين و تجافوا عن الظلم و انصفوا المظلومين و لا تقربوا الربا و اوفوا الكيل و الميزان و لا تبخسوا الناس اشياء هم و لا تعثوا في الارض مفسدين يطوف في جميع اسواق الكوفة فيقول هذا ثم يقول تقنى اللذائة ممن نال صفوتها

است پس از وی؟ گفت شیعیان علی و اولادش که امامان پس از اویند، بآنها کامیاب و آسوده اند در قیامت سپس گفت چه رأی دهید در کسیکه خروج کند و مردم را بضلالت بخواند کی از مردم باو نزدیکتر است گفتند پیروان و یارانش گفت اگر کسی قیام بدعوت بسوی حق کند کی در مردم باو نزدیکتر است؟ گفتند شیعیان و یارانش، گفت چنین است علی بن ابيطالب روز قیامت لواء حمد بدست دارد و نزدیکترین مردم باو شیعیان و انصار اویند.

۵ - امام صادق «ع» فرمود کسیکه یکی از موارد تهمت برود و متهم شود ملامت نکند جز خودش را.

۶ - امام باقر «ع» فرمود علی هر بامداد تازیانه بدوش همه بازارهای کوفه را يك يك بازرسی میکرد، تازیانه اش دوسر داشت و سببیه نام داشت، بر سر هر بازاری میبستاد و فریاد میزد ای گروه تجار خیر جوئی از خدا را پیش دارید و بآسانی عمل تیرك جوئید و بخریداران نزدیک شوید و خود را ببردباری بیاراید و از دروغ و سوگند کنار باشید و از ستم برکنار شوید و ستمدیده ها را انصاف کنید و کردار بامکردید پیمانها و ترازورا تمام بدهید و مال مردم را نگاهید و در زمین تباهی نکنید، در همه بازارهای کوفه گردش میکرد و این را میفرمود و سپس میسرود:

لذت برود ز هر که جوید آنرا
از راه حرام و دائم تنگش ماند

من الحرام و يبقى الاثم و العار تبقى عواقب سوء في مغبتها لاخير في لذتها من بعدها النار
 ۷- و بهذا الاسناد قال قال ابو جعفر عليه السلام كان امير المؤمنين عليه السلام بالكوفة اذا
 صلى العشاء الاخرة ينادى الناس ثلث مرات حتى يسمع اهل المسجد اياها الناس تجهزوا رحمكم
 الله فقد نودي فيكم بالرحيل فما التعرج على الدنيا بعد نداء فيها بالرحيل تجهزوا رحمكم الله
 و انتقلوا بافضل ما بحضرتكم من الزاد و هو التقوى و اعلموا ان طريقكم الى المعاد و ممركم
 على الصراط و الهول الاعظم امامكم و على طريقكم عقبة كؤود و منازل مهولة مخوفة لا بد لكم
 من المعر عليها و الوقوف بها فاما برحمة من الله فنجاة من هولها و عظم خطرها و فظاعة منظرها
 و شدة مختبرها و اما بهلكة ليس بعدها انجبار

۸- حدثنا محمد بن علي ماجيلويه «ره» قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا
 محمد بن احمد بن يحيى بن عمران لاشعري قال حدثنا ابو اسحق ابراهيم بن هاشم عن محمد
 بن عمر عن موسى بن ابراهيم عن ابي الحسن موسى بن جعفر عن ابيه عن جده «ع» قال قالت
 ام سلمة «رض» لرسول الله صلى الله عليه و آله و سلم يا ابي انت و امي المرأة يكون لها زوجان في و تون و يدخلون
 الجنة لا يهما تكون فقال صلى الله عليه و آله و سلم يا ام سلمة تخير احسنهما خلفا و خيرهما لاهله يا ام سلمة ان
 حسن الخلق ذهب بخير الدنيا و الاخرة

۹- حدثنا علي بن عبدالله الوراق قال حدثنا سعد بن عبدالله عن محمد بن عبد الجبار عن
 محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن ابي عمير عن هشام بن سالم عن ابي عبدالله الصادق

خیری نه بلدتی که دوزخ زاید

انجام بدش بجا است در دنبالش

۷- فرمود شیوه امیر المؤمنین در کوفه این بود که چون نماز عشاء را میخواند سه بار مردم فریاد
 میکرد که همه پیشنیدند میفرمود ای مردم بار بیندید چقدر شما را رحمت کند بر شما جار کوچ کشیدند
 این چه رومی است که بدنیا دارید پس از جار کوچ از آن بار بیندید خدا بستان رحمت کناد و بهترین
 نوحه که دارید با خود بردارید که آن تقوی است بدانید راه شما بمعاد است و گذر شما بر صراط
 و بزرگتر هراس جلو راه شما است و گردنه سختی در پیش دارید و منازل هراسناکی که ناچارید
 از آن بگذرید و بر آن بیایید یا برحمت خدا نجات از هراس آن یابید و از خطر بزرگش و منظره
 دلغراش و آزمایش سختش و یا بهلاکتی رسید که پس از آن جبرانی نیست.

۸- ام سلمه به پیغمبر عرض کرد پدر و مادرم قربانت زنی دو شوهر کرده و همه بمیرند
 و بیهشت روند آن زن از کدامین شوهر است ؟ فرمود ای ام سلمه برگزیند خوش خلق تر وزن پرور
 تر آنها را ای ام سلمه حسن خلق خیر دنیا و آخرت را با خود برده است.

۹- یکی از اصحاب پیغمبر باو گفت یا رسول الله چرا ما غم اولاد داریم و آنها غم ندارند ؟

جعفر بن محمد «ع» قال قال بعض اصحاب النبي ﷺ يا رسول الله ما بالنانجد باولادنا
نا مالا يجدون بنا فقال لانهم منكم و لستم منهم

۱۰- حدثنا الحسين بن احمد بن ادریس «رض» قال حدثنا ابي قال حدثنا ابراهيم
بن هاشم عن الحسن بن محبوب عن عبدالعزیز بن المهتدی عن عبدالله بن ابي يعفور قال قال
ابوعبدالله الصادق جعفر بن محمد عليه السلام يا عبدالله اذ صليت صلوة فريضة فصلها له قتها صلوة مودع
يخاف ان لا يعود اليها ثم اصرف ببصرك الى موضع سجودك فلو تعلم من عن يمينك وعن شمالك
لا حسنت صلوتك واعلم انك بين يدي من يراك ولا تراه

۱۱- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار
عن العباس بن معروف عن علي بن مهزيار عن جعفر بن محمد الهاشمي عن ابي جعفر الطاطري
من اهل المدينة قال سمعت الصادق جعفر بن محمد «ع» يقول جاء رجل الى رسول الله ﷺ فقال
يا رسول الله ﷺ كثرت ذنوبي و ضعف عملي فقال رسول الله ﷺ اكثر السجود فانه يحط
الذنوب كما تحط الريح ورق الشجر

۱۲- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانة «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه
ابراهيم بن هاشم عن الحسن بن محبوب عن هشام بن سالم عن ابان بن تغلب قال قال ابوعبدالله
الصادق جعفر بن محمد «ع» ان المؤمن ليهول عليه في منامه فتغفر له ذنوبه وانه ليتمتهن في
بدنه فتغفر له ذنوبه

فرمود چون آنها از شما بپند و شما از آنها نیستید.

۱۰- امام صادق «ع» بعد از بن ابي يعفور گفت ای عبدالله چون نماز واجب بخوانی در وقتش
بخوان و با آن وداع کن که ترسی دیگر بدان نرسی و دیده بر جای سجده ایستد از اگر بدانی ست
دست راست و در دست چپت کیست نماز خوب میخوانی بدانکه در برابر کسی هستی که تو را ببیند
و او را نبینی .

۱۱- مردی نزد رسول خدا «ص» آمد و عرض کرد یا رسول الله گناهم بسیار و کارم سست است رسول خدا «ص»
فرمود بسیار سجده کن که گناهت را بریزد چنانچه باد برك درخت را .

۱۲- امام صادق «ع» فرمود مؤمن خواب هولناك ببیند و گناهش بریزد و تنش خواری كشد و
گناهانش آمرزیده شود.

۱۳ - حدیثنا علی بن عیسی «رض» قال حدثنا محمد بن علی ماجیلویه عن احمد بن ابی عبد الله البرقي عن ابيه عن محمد بن سنان المجاور عن احمد بن نصر الطحان عن ابی بصیر قال سمعت ابا عبد الله الصادق جعفر بن محمد «ع» ان عیسی روح الله مر بقوم مجلبین فقال ما لهؤلاء قيل یا روح الله ان فلانة بنت فلان تهدي الی فلان بن فلان فی ليلتها هذه قال یجلبون الیوم ویبکون غدا فقال قائل منهم و لم یا رسول الله قال لان صاحبتهم مینة فی ليلتها هذه فقال القائلون بمقالته صدق الله وصدق رسوله وقال اهل النفاق ما اقرب غدا فلما اصبحوا جاؤا فوجدوها علی حالها لم یحدث بها شیء فقالوا یا روح الله ان التي اخبرتنا امس انها مینة لم تمت فقال عیسی «ع» یفعل الله ما یشاء فاذهبوا بنا الیها فذهبوا یتسابقون حتی فرعوا الباب فخرج زوجها فقال له عیسی «ع» استأذن لی الی صاحبته قال فدخل علیها فاخبرها ان روح الله و کلمته بالباب مع عدة قال فتخدرت فدخل علیها فقال لها ما صنعت لیلته هذه قالت لم اصنع شیئا الا وقد كنت اصنعه فیما مضی انه کان یعترینا سائل فی کل لیلة جمعة فنیله ما یقوته الی مثلها و انه جاءنی فی لیلتي هذه وانا مشغولة بامری و اهلی فی مشاغیل فهتف فلم یجبه احد ثم هتف فلم یجب حتی هتف مرارا فلما سمعت مقالته قمت متنكرة حتی انلته کما کنانیله فقال لها تمنحی عن مجلسک فاذا تحت ثیابها افعی مثل جذعة عاص علی ذنبه فقال عليه السلام بما صنعت صرف الله عنک هذا

۱۳ - فرمود عیسی بجمعی گذشت که شادی میکردند ، فرمود اینها را چه شده عرض شد با روح الله امشب دختری را برای مردی برند و اینها شادند ، فرمود امروز شادند و فردا گریان یکی از آنها گفت چرا یا رسول الله؟ فرمود چون عروس آنها امشب بمیرد پروانش گفتند خدا ورسولش راستگویند و منافقان گفتند فردا نزدیک است صبح که شد آمدند و او را زنده دیدند و چیزی رخ نداده بود گفتند یا روح دختریکه دیروز گفتی بمیرد نمرده عیسی فرمود خدا هرچه خواهد کند مارا نزد او برید در رفتن بیکدیگر پیشی گرفتند تا در را زدند شوهرش بیرون آمد عیسی باو گفت از بانویت اجازه گیر برای من نزد او رفت و گفت روح الله و کلمه الله باجمعی بر در خانه انتظار تو را دارند چادر بر سر کرد و آمد عیسی باو فرمود امشب چه کار خیری کردی؟ گفت آنچه کردم پیش از آنها میکردم، هر شب جمعه سائلی بر ما گذر میکرد و خود را تا شب جمعه دیگر را باو میدادیم دیشب آمد و من بکار خود مشغول بودم و فامیلم شغلها داشتند فریاد کرد کسی جوابش نداد و باز فریاد کرد و جواب نشنید تا چند بار فریاد زد من که آوازش را شنیدم بوضع ناشناسی بر خاستم و باندازه معهود باو رساندم عیسی فرمود از مجلس خود بکنار رو و بناگاه زبرجامه او یک افعی بود چون تنه خرما که دم خود را گاز گرفته بود عیسی فرمود بدانچه کردی خدا این بلا را از تو گردانید.

۱۴ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن الحسن بن محبوب عن عبدالله بن سنان عن محمد بن المنكدر قال مرض عون بن عبدالله بن مسعود فاتيته اعوده فقال افلا احدثك بحديث عن عبدالله بن مسعود قال بلى قال قال عبدالله بنينا نحن عند رسول الله ﷺ اذ تبسم فقلت مالك يا رسول الله تبسمت قال عجبت من المؤمن وجزعه من السقم ولو يعلم ماله في السقم من الثواب لاحب ان لا يزال سقيماً حتى يلقي ربه عز وجل

۱۵ - حدثنا ابي «ره» قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن سهل بن زياد عن جعفر بن محمد بن بشار عن عبيدالله بن عبدالله الدهقان عن عبد الحميد بن ابي الديلم عن موسى بن جعفر عن ابيه عن آباءه «ع» قال قال رسول الله ﷺ من كنى مسجداً يوم الخميس ليلة الجمعة فاخرج منه من التراب ما يدر في العين غفر له

۱۶ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي «رض» قال حدثنا جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه «ع» قال قال رسول الله ﷺ من كان القران حديثه والمسجد بيته بنى الله له بيتاً في الجنة

۱۷ - وبهذا الاسناد قال قال رسول الله ﷺ من سمع النداء في المسجد فخرج منه من غير علة فهو منافق الا ان يريد الرجوع اليه

۱۸ - اخبرني سليمان بن احمد اللخمي فيما كتب الي قال حدثنا ابو محمد عبدالله بن ربه احس بن محمد بن خالد بن حبيب بن قيس بن عمرو بن عبد بن غزيرة بن جشم بن بكر بن هوازن برمادة

۱۴ - محمد بن منكدر گفت عون بن عبدالله بن مسعود بیمار شد رفتم بصادقش گفت حدیثی از عبدالله بن مسعود برایت باز نگویم ؟ گفتم چرا گفت عبدالله بن مسعود گفت در این میان که ما نزد رسول خدا ص بودیم لبخندی زد گفتم یا رسول الله برای چه تبسم کردی ؟ فرمود در عجب شدم از مؤمن و بی تایش از بیماری اگر میدانست در بیماری نزد خدا چه اجری دارد دوست داشت همیشه بیمار باشد تا خدا را ملاقات کند.

۱۵ - رسول خدا ص فرمود هر که روز پنجشنبه و شب جمعه مسجد را بزود و باندازه کردی که بچشم کشند خا کروه از آن بیرون برد آمرزیده شود.

۱۶ - رسول خدا ص فرمود هر که حدیثش قرآنت و خانه اش مسجد است خدا برایش خانه ای در بهشت بسازد .

۱۷ - فرمود هر که در مسجد اذان را بشنود و بی عذر بیرون رود منافق است مگر بقصد برگشت .

القیسین رمادة العلیا و كان فیما ذكر ابن مائة وعشرين سنة قال حدثنا زیاد بن طارق الجشمی و كان ابن تسعين سنة قال حدثنا جدی ابو جرول (جردل) زهیر و كان رئیس قومه قال اسرنا رسول الله ﷺ يوم فتح خیبر فبینا هو یميز الرجال من النساء اذ وثبت حتی جلست بین یدی رسول الله ﷺ فاسمعه شعرا اذ كره حین شب فینا ونشأ فی هوازن و حین ارضعوه فانشأت اقول

امنن علینا رسول الله فی کرم	فانك المرء نرجوه و ننتظر
امنن علی بیضة قد عاقها قدر	مفرق شملها فی دهرها غیر (عبر)
ابقت لنا الحرب هتافا علی حزن	علی قلوبهم الغماء و الغمر
ان لم تدار کهم نعماء تنشرها	یا ارجح الناس حلما حین یختبر
امنن علی نسوة قد کنت ترضعها	اذ فوک یملاها من مخضها الدرر
اذانت طفل صغیر کنت ترضعها	واذ یرینک ماتاتی وما تزد
یا خیر من مرحمت کمت الجیاد به	عند الهیاج اذا ما استوقد الشرر
لا تترکنا کمن سالت نعمته	واستبق منا فانا معشر زهر
انا لنشکر للنعمی و قد کفرت	و عندنا بعدهذا الیوم مدخر
والبس العفو من قد کنت ترضعه	من امهاتک ان العفو مشتهر

۱۸ - ابو جرول زهیر سردار قبیله خود گوید روز فتح خیبر رسول خدا ما را اسپر کرد در این میان که زنان و مردان را جدا می کردند من چشم و برابر رسول خدا ص نشستم و شعری برایش گفتم که دوران جوانی و نشو و نمای او را در هوازن و هنگامیکه شیرش میدادند یاد او آوردم و این قطعه را سرودم .

کرم کن ای رسول الله بر ما	تو مردی و بتو امید داریم
بنه منت بجمعی از قدر لغت	که پاشیده زهم عبرت شماریم
بچا از جنگ چار حزن بر ما است	همه افسردگان و دلفکاریم
اگر نشر کرم چبران نسازد	زلطفت چملگی زار و نزاریم
ایا خیر البشر در برد باری	بگاہ امتحان دل باتو داریم

بنه منت بزنهائی که بودند	تورا دایه چه بودی شیرخواره
بگاہ کودکی دادند شیرت	که بودی طفلکی شیرین قواره
تومی بهتر یلی کش اسب برداشت	چه بارد جنگ بر گردان شراره
منه ما را ذبون بی پرستار	که ما هستیم ایلی ماه پاره
همه شاگرد بنعمتها که کفران	شود ما راست روزی در شماره
توبگذر زانکه شیرت داده دیروز	گذشت تو شهیر هر دیاره

اناؤمل عفوا منك تلبسه هادی البریه ان تغفو و تتمصر
فاعف عفاالله عما انت راهبه یوم القیمة اذ یهدی لك الظفر

فتال رسول الله ﷺ اما ما كان لي ولبنى عبدالمطلب فهو لله ولكم وقالت الانصار ما كان لنا
فهو لله ورسوله فردت الانصار ما كان في ايديها من الذراري والاموال

المجلس السادس و السبعون

يوم الثلاثاء لاحدى عشر ليلة بقيت من جمادى الاخرة من سنة ثمان
وستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي قال
حدثنا ابي «رض» قال حدثنا عبدالله بن جعفر قال حدثني احمد بن محمد عن الحسن بن محبوب
قال اخبرنا عبدالله بن غالب الاسدي عن ابيه عن سعيد بن المسيب قال كان عنى بن الحسين «ع»
يعظ الناس و يزهدهم فى الدنيا ويرغبهم فى اعمال الاخرة بهذا الكلام فى كل جمعة فى مسجد
الرسول ﷺ و حفظ عنه و كتب كان يقول ايها الناس اتقوا الله و اعلموا انكم ترجعون
فتجد كل نفس ما عملت فى هذه الدنيا من خير محضرا و ما عملت من سوء تود لو ان بينها وبينه
امدا بعيدا و يحذركم الله نفسه و يحك ابن آدم الغافل و ليس بمغفول عنه ابن آدم ان اجلك
اسرع شىء اليك قد اقبل نحوك حثيثا يطلبك و يوشك ان يدركك و كان قد اوفيت اجلك و قبض

اميد ما بغفو تواست امروز که رهبر از گذشت افتاده يروز

خدا بغشد بما آنچه تو بخشى برستاغيز كانجائى تو فيروز

رسول خدا ص فرمود من بهره خود و اولاد عبد المطلب را بشما وا گذاشتم ، انصار هم گفتند
هرچه از آن ما است از خدا و رسول او است و آنچه از اولاد و اموال در دست داشتند بمارد کردند.

مجلس هفتاد و ششم - روز سه شنبه یازده روز از جمادى الاخره سال ۳۶۸ مانده

۱ - سعيد بن مسيب گفت هر روز جمعه امام چهارم در مسجد پيغمبر در پند مردم و ترك دنيا
و تشويق باخرت اين سخنرانی را مینویس و حفظ کردند و نوشتند میفرمود ایا مردم از خدا پرهیزید
و بدانید که باو بر میگردید و هر کس آنچه در این دنیا کرده حاضر بیند خوب باشد یا کردار بدی
که تمنا کند کاش میان آن و او فرسنگها دور بود خدا شما را از خود بر حذر داشته ؛ وای بر تو
ای پسر آدم که در غفلتی و حساب ترا دارند ای پسر آدم مرگت شتابنده تر بهمه چیز است بسوی
تو آزنند بتو رو آورده و ترا میجوید و نزدیک است بتو برسد و تو عمر خود را بسر کرده و

الملك روحك و صرت الى منزل وحيدا فرد اليك فيه روحك و اقتحم عليك فيه ملكك منكر و نكير لمسائلتك و شديد امتحانك الا و ان اول ما يسألانك عن ربك الذي كنت تعبد و عن نبيك الذي ارسل اليك و عن دينك الذي كنت تدين به و عن كتابك الذي كنت تتلوه و عن امامك الذي كنت تتولاه ثم عن عمرك فيما افنيت و مالك من اين اكتسبته و فيما تلفته فخذ حذرك و انظر لنفسك و اعد للجواب قبل الامتحان و المسئلة و الاختبار فان تك مؤمنا تقيا عارفا بدينك متبعا للمصدقين مواليا لاولياء الله لقاك الله حججتك و انطق لسانك بالصواب فاحسنت الجواب فبشرت بالجنة و الرضوان من الله و الخيرات الحسان و استقبلتك الملائكة بالروح و الريحان و ان لم تكن كذلك تلجلج لسانك و ذحضت حججتك و عميت عن الجواب و بشرت بالنار و استقبلتك ملائكة العذاب بنزل من حميم و تصلية حجيم فاعلم ابن آدم ان من وراء هذا ما هو اعظم واقطع و اوجع للقلوب يوم القيمة ذلك يوم مجموع له الناس و ذلك يوم مشهود و يجمع الله فيه الاولين و الاخرين ذلك يوم ينفخ فيه في الصور و تبعث فيه القبور ذلك يوم الازفة اذا القلوب لدى الحناجر كاظمة ذلك يوم لا يقال فيه عشرة و لا تؤخذ من احد فيه فدية و لا تقبل من احد فيه معذرة و لا لاحد فيه مستقبل توبة ليس الا الاجزاء بالحسنات و الاجزاء بالسيئات فمن كان من المؤمنين و عمل في هذه الدنيا مثقال ذرة من خير و جده و من كان من المؤمنين عمل في هذه الدنيا

ملك الموت جانت را گرفته باشد و بنزل تنهائی بروی و روح بتو بر گردد و دو فرشته منکر و نگیر بر تو در آیند برای باز بررسی تو و امتحان سخت از تو هلا از اول چیزیکه بپرسند از پروردگار تو است که او را بپرستی و از پیغمبرت که بتو فرستاده شده و از دینی که طبق آن عبادت کنی و از پیغمبری که فرمانش ببری و از کتابی که آنرا تلاوت کنی و از امامیکه دوستانه پیروی کنی سپس از عمرت که در چه صرف کردی و از مالک که از کجا آوردی و در چه خرج کردی و سیله دفاع فراهم کن و خود را بپا و آماده جواب باش یش از آنکه باز بررسی و امتحان برسد اگر تو مؤمن و متقی و عارف بدینت هستی و پیرو راستگویانی و دوستدار اولیاء خدائی خدا دلیل بدین تو گذارد و زبانت را بحق گویا کند و خوب جواب دهی و مؤده بهشت و رضوان از خدا و مؤده خیرات حسان دریابی و فرشتگان با گل و شادی از تو پیشواز کنند و اگر چنین نباشی زبانت بگیرد و دلیل تو بیهوده گردد و در پاسخ بمانی و نویده دوزخ گیری و فرشتگان عذاب تو را استقبال کنند با حمیم و سوزش حجیم، بدان ای پسر آدم که دنبال این پیشامد بزرگتر و برنده تر و دلگداز تر هست که رستخیز است روزیکه همه مردم در آن جمع آیند و آن روزیست مشهود، خدا اولین و آخرین را در آن جمع کند آن روزی که در صورت مند و هر که در گور است بر آرد و روز پر شور که دلها بگلوگاه رسد و درهم باشند، روزیکه از لغزش نگذرنند و از احمی بهای یکنفر جرم نگیرند و عذری نپذیرند و توبه کسی قبول نشود و آنروز جز پاداش حسنات و کیفر بد کرداریها نباشد هر که مؤمن است و

مثقال ذرة من شر و جده فاحذروا ايها الناس من المعاصي و الذنوب فقد نهاكم الله عنها و حذر
 كموها في الكتاب الصادق و البيان الناطق و لاتأمنوا مكر الله و شدة اخذه عند ما يدعوكم اليه
 الشيطان اللعين من عاجل الشهوات و اللذات في هذه الدنيا فان الله يقول ان الذين اتقوا اذا
 مسهم طائف من الشيطان تذكروا فاذا هم مبصرون فاشعروا قلوبكم خوف الله و تذكروا ما
 قد وعدكم الله في مرجعكم اليه من حسن ثوابه كما قد خوفكم من شديد العقاب فانه من خاف
 شيئاً حذره و من حذر شيئاً نكله فلا تكونوا من الغافلين المائلين الى زهرة الحياة الدنيا فتكونوا
 من الذين مكروا السيئات و قد قال الله تعالى افامن الذين مكروا السيئات ان يخسف الله بهم
 الارض او ياتيهم العذاب من حيث لا يشعرون او ياخذهم في قلوبهم فما هم بمعجزين او ياخذهم
 على تخوف فان ربكم لرؤف رحيم فاحذروا ما قد حذركم الله و اتعظوا بما فعل بالظلمة في
 كتابه و لاتأمنوا ان ينزل بكم بعض ما تواعد به القوم الظالمين في الكتاب تالله لقد وعظتم بغيركم
 و ان السعيد من وعظ بغيره و لقد اسمعكم الله في الكتاب ما فعل بالقوم الظالمين من اهل القرى
 قبلكم حيث قال و كم اهلكنا من قرية كانت ظالمة و انشأنا بعدها قوماً آخرين فلما احسوا
 باسنا اذا هم منها ير كضون يعنى يهربون لآترا كضوا و ارجعوا الى ما اترفتم فيه و مساكنكم

در اين دنيا بوزن ذره كار خوب کرده آنرا دريابد و اگر بوزن ذره كار بد کرده دريابد ، ايا مردم
 از گناهان و نافرمانيتها بر حذر باشيد كه خدا شما را از آن نهي کرده و بر حذر داشته در كتاب صادق
 و بيان ناطق از مكر خدا در امان نباشند و از سخت گيري او وقتيكه شيطان لعين شما را بشهوت راني
 و كامچوئي در اين دنيا ميخواند زيرا خدا مي فرمايد براستي كسانيكه تقوى پيشه كردند چون شيطان
 و لكردى بد آنها رسيد ياد آور شوند و بينا باشند و دلهاي خود را آكنده از ترس خدا كنند و بياد
 آريد آنچه را در برگشت باو از ثواب شما وعده داده است ر از كيفر دردناكش شما را ترسانده
 هر كه از چيزي ترسد از آن بر كنار گردد و هر كه از چيزي بر كنار گردد كرد آن نگرده ، از غافلان
 مايلان بآرايش زندگي دنيا نباشد تا از آنها باشيد كه توطئه بدكاري كنند و خدا فرموده (نخل- ۴۶)
 آيا در امانتد كسانيكه توطئه بدكاري كنند از اينكه خدا آنها را بزمن فرو برد با عنايي بد آنها آيد
 از آنجا كه نفهمند يا خدا آنها را در ضمن كردششان مأخوذ دارد و نتوانند خود داري كنند يا آنها
 را بهراس مأخوذ دارد و براستي پروردگار شما مهر و رزق رحيم است .

حذر كنيد از آنچه خدا شما را بر حذر داشته و پند گيريد از آنچه با ستمكاران کرده و در قرآن
 ثبت است و در امان نباشيد كه پاره اي از آنچه با ستمكاران وعده کرده بر شما فرود آيد بخدا شما
 پند داده شويد و خوشبخت كسي است كه از ديگري پند گيرد خدا گوشزد شما کرده كه بسا مردم
 ستمكار پيش از شما از شهر نشينان چه کرده آنجا كه فرمايد (انبياء - ۱۱) چند شهرها كه در
 هم شكستيم كه ستمكار بودند و پس از آنها مردم ديگر آفريديم ، چون احساس عذاب ما كردند بناگاه
 در گريز شدند ، نگر بريد بر گرديد بهمان وضع خوشگذراني خود و وطن خود شايد باز پرسی شويد

لعمکم تسئلون فلما اتاهم العذاب قالوا یاویلنا انا کنا ظالمین فما زالت تلك دعواهم حتی جعلناهم حصیدا خامدین و ایم الله ان هذه لعظة لکم وتخويف ان اتعظتم و خفتم ثم رجع الی القول من الله فی الکتاب علی اهل المعاصی والذنوب فقال ولئن مستهم نفحة من عذاب ربک ليقولن یاویلنا انا کنا ظالمین فان قلتیم ایها الناس ان الله انما عنی بهذا اهل الشرك فكيف ذاک و هو یقول ونضع الموازین القسط لیوم القيمة فلا تظلم نفس شیئا و ان کان مثقال حبة من خردل اتینا بها و کفی بنا حاسبین اعلموا عباد الله ان اهل الشرك لا تنصب لهم الموازین و لاتنشر لهم الدواوین و انما تنشر الدواوین لاهل الاسلام فاتقوا الله عباد الله و اعلموا ان الله لم یختر هذه الدنیا و عاجلها لاحد من اولیائه و لم یرغبهم فیها و فی عاجل زهرتها و ظاهر بهجتها و انما خلق الدنیا و خلق اهلها لیلوهم ایهم احسن عمالا لآخرته و ایم الله لقد ضرب لکم فیها الامثال و صرف الایات لقوم یعقلون فکونوا ایها المؤمنون من القوم الذین یعقلون و لا قوة الا بالله و از هدوا فیما زهد کم الله فیہ من عاجل الحیوة الدنیا فان الله یقول و قوله الحق انما مثل الحیوة الدنیا کماء انزلناه من السماء فاختلط به نبات الارض الاية فکونوا عباد الله من القوم الذین یتفکرون و لاترکنوا الی الدنیا فان الله قد قال لمحمد نبيه ﷺ و لاصحابه و لاترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار و لاترکنوا الی زهرة الحیوة الدنیا و ما فیها ر کون من اتخذها دار قرار و منزل استیطان فانها دار

چون عذاب بر آنها فرود آمد گفتند ای وای بر ما براستی ما ستمکارانیم این سخن را ادامه دادند تا آنها را خرد و خاموش کردیم و درو نمودیم ، بخدا این یک پند است برای شما و تخویفی اگر بپذیرید و بترسید - پس برگشت بگفتار خدا در باره گنهکاران که فرمود (انبیاء - ۴۶) اگر یک دمی از عذاب خدا بآنها رسد گویند ای وای بر ما براستی ما ستمکاریم اگر ای مردم بگوئید که مقصود خدا در این آیات مشرکانست چه گونه درست باشد که پس از آن فرماید ما در قیامت تراوی عدل بنهیم و هیچ کس ستم نشود در چیزی و اگر بوزن دانه خردلی باشد آن را در حساب آوریم و همین بس که ما حسابگریم - بدانید ای بندگان خدا که برای مشرکان میزانی نصب نشود و دهبوانی منتشر نگردد نامه اعمال برای مسلمانان منتشر میشود از خدا پرهیزید ای بندگان خدا و بدانید که خدا این دنیا و نقد آن را برای هیچکدام از دوستانش اختیار نکرده و آنها را بدان تشویق ننموده و نه در آرایش نقد آن و خرمی برون آن و همانا دنیا و اهلش را آفریده تا بیازماید که کدامشان برای آخرت بهتر کار کنند بحق خدا که برای شما در آن مثلها زده و آبانی جور بجور آورده برای خردمندان ای مؤمنان شما از آنها باشید که تعقل کنند و توانی جز بوسیله خدا نیست و در آن بیرغبت باشید و خدا شما را در نقد دنیا بیرغبت نموده و براستی فرموده است (یونس ۲۴) همانا مثل زندگی دنیا چون بارانی است که فرو باریم از آسمان و بیامیزد با آن گیاه زمین تا آخر آیه ایا بندگان خدا از آن مردمی باشید که بیندیشند و تکیه بدنیا نکنید زیرا خدا بسعید بیغبرش فرموده تکیه نکنید بآنها که ستم

قاعة و بلغة و دار عمل فنزو دوا الاعمال الصالحة منها قبل ان تخرجوا منها و قبل الاذن من الله في خرابها فكان فداخرها الذي عمرها اول مرة و ابتدأها و هو ولي ميراثها و اسئل الله لنا و لكم العون على تزود التقوى و الزهد فيها جعلنا الله و اياكم من الزاهدين في عاجل زهرة الحياة الدنيا و الراغبين العاملين لاجل ثواب الاخرة فانما نحن به وله

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رضه» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسمعيل بن مسلم السكوني قال قال الصادق جعفر بن محمد «ع» للدابة على صاحبها سبعة حقوق لا يحملها فوق طاقتها و لا يتخذ ظهرها مجلسا يتحدث عليه و يبداً بعلفها اذا نزل و لا يسماها في و جهها و لا يضربها في و جهها فانها تسبح و يعرض عليها الماء اذا مر به و لا يضربها على الثفار و يضربها على العثار لانها ترى ما لاترون

۳ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس ره قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن فضال عن ابي جميلة المفضل بن صالح عن سعد بن طريف عن الاصمغ بن نباتة قال امسكت لامير المؤمنين علي بن ابي طالب «ع» بالركاب و هو يريدان ير كعب فرقع رأسه ثم تبسم فقلت يا امير المؤمنين رايتك رفعت رأسك و تبسمت قال نعم يا اصمغ امسكت لرَسُولِ اللَّهِ ﷺ الشهباء فرقع رأسه الى السماء و تبسم فقلت يا رسول الله رفعت رأسك الى السماء و تبسمت فقال

کنند تا آتش بگیرد و تکیه بآرایش دنیا و آنچه در آنست ندهید مانند آنها که آنرا خانه دانی و وطن خود دانند زیرا دنیا خانه کوچیدن و قدر کفایت است و خانه کردار است از کارهای خوب توشه گیرید از آن، پیش از آنکه بیرون شوید و پیش از آنکه خدا اجازه و برانی آن دهد و آنرا ویران کند کسیکه در آغاز آبادان نموده و آنرا آغاز کرده و ولی میراث آنست و از خدا خواهم برای خود و شما کمک بر توشه گرفتن تقوی و زهد در دنیا خدا مارا و شمارا از زاهدان در آرایش زندگی دنیای نقد مقرر سازد و از امیدواران و عمل کنندگان برای خاطر ثواب آخرت زیرا همانا ما با اویم و از آن اویم .

۲- امام صادق «ع» فرمود دابه بر صاحبش هفت حق دارد، او را بیش از طاققت بار ننهد، پشت او را مجلس گفتگو نکنند، چون منزل کرد اول بار او را علوفه دهد، داغ بر چهره او ننهد که تسبیح گوید، چون بآب رسد او را آب دهد، اگر رم کرد او را نزنند و اگر لغزید او را میتوانند بزنند زیرا او پند آنچه شما نبینید.

۳- اصمغ بن نباته گوید رکاب علی را که میخواست سوار شود گرفتم سر برداشت و لبخندی زد عرض کردم آقا سر برداشتی و لبخند زدی فرمود آری ای اصمغ من رکاب شهباء را برای رسول خدا «ص» گرفتم سر به آسمان برداشت و لبخندی زد عرض کردم یا رسول الله سر برداشتی و لبخند زدی فرمود ای علی کسی نیست که وقت سوار شدن آیه الكرسي بخواند و سپس بگوید.

یا علی انه ایس من احد یر کب ثم یقرأ آیه الکرسی ثم یقول استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم و اتوب الیه اللهم اغفر لی ذنوبی انه لا یغفر الذنوب الا انت الا قال السید الکریم یا ملائکتی عبدی یعلم انه لا یغفر الذنوب غیری فاشهدوا انی قد غفرت له ذنوبه

۴ - حدثنا احمد بن محمد بن یحیی العطار «ره» قال حدثنا ابی عن احمد بن محمد بن عیسی عن الحسن بن سعید عن علی بن جعفر عن محمد بن عمر الجرجانی قال قال الصادق جعفر بن محمد «ع» اول جماعة كانت ان رسول الله كان یصلی و امیر المؤمنین علی بن ابی طالب معه اذ مر ابوطالب به و جعفر معه فقال یا بنی صل جناح ابن عمک فلما احس رسول الله ﷺ تقدمها و انصرف ابو طالب مسرورا و هو یقول

ان علیا و جعفرا ثقتی   عند ملم الزمان و الکرب
و الله لا اخذ النبی ولا   یتخذله من بنی ذوحسب
لا یخذ لا و انصرا ابن عمكما   اخی لامی من بینهم و ابی

قال فكانت اول جماعة جمعت ذلك اليوم

۵ - حدثنا محمد بن علی ما جیلوید ره قال حدثنا محمد بن یحیی العطار عن الحسن بن اسحق التاجر عن علی بن مهزیار عن الحسن بن سعید عن الحسن بن علوان عن عمر و بن خالد عن زید بن علی عن آباءه عن علی قال قال رسول الله ﷺ ان اقربکم منی غداً و اوجبکم علی شفاعة اصدقکم لسانا و اداکم للامانة و احسنکم خلقا و اقربکم من الناس

استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم و اتوب الیه خدایا گناهانه را بیامرز گناهان راجز تو بیامرز، جز آنکه سید کریم فرماید ای فرشتگانم بنده ام میدانم که جز من گناهانرا نیامرزد، گواه باشید که من گناهانرا آمرزیدم .

۴- امام صادق (ع) فرمود اول نماز جماعتیکه رسول خدا خواند تنها امیر المؤمنین با او بود ابوطالب با آنها گذشت و جعفر همراهش بود باو گفت بسر جانم بیهلوی عمو زادهات وصل شو، چون رسول خدا احساس کرد که او بنماز ایستاد پیش ایستاد از آن رو ابوطالب شاد بر گشت و میگفت.
علی و جعفرم بشت و پناهند   بگاہ سختی و هنگام شدت
نسامن من پیمبر خوار و بیسکس   نه فرزندم که باشد مرددهمت
شما دست از محمد بر ندارید   زباب و مام باشد بن عوتان

آن اول جماعت بود که در آن روز اقامه شده

۵ - رسول خدا (ص) فرمود نزدیکتر شما بمن فردای قیامت و مستحق تر شما بشفاعت من راستگو تر و ادا کننده تر امانت و خوش خلق تر و نزدیکتر شما است بمردم .

۶ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل ره قال حدثنا علي بن الحسين السعد آبادي عن احمد بن ابى عبدالله البرقي عن ابيه عن محمد بن علي بن ابى عمير عن منصور بن يونس عن ابى بصير عن ابى عبدالله الصادق عليه السلام قال بينا رسول الله صلى الله عليه وآله يسير مع بعض اصحابه في بعض طرق المدينة اذ ثنى رجله عن دابته ثم خر ساجدا فاطال في سجوده ثم رفع رأسه فعاد ثم ركب فقال له اصحابه يا رسول الله رايناك ثنيت رجلك عن دابتك ثم سجدت فاطلت السجود فقال ان جبرئيل اتاني فاقراني السلام من ربي و بشرني انه لن يخزيني في امتي فلم يكن لي مال فاتصدت به و لا مملوك فاعتقه فاحببت ان اشكر ربي عزوجل

۷ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن صفوان بن يحيى عن ابى ايوب الخزاز عن ابى بصير عن ابى عبدالله الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن ابى ذر رحمه الله قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اطولكم قنوتا في دار الدنيا اطولكم راحة يوم القيمة في الموقف

۸ - حدثنا ابى «رض» قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا جعفر بن محمد بن مالك الكوفي عن سعيد بن عمر و عن اسمعيل بن بشر بن عمار قال كتب هرون الرشيد الى ابى الحسن موسى بن جعفر عظمى و او جز قال فكتب اليه ما من شيء تراد عينك الا و فيه موعظة

۶- امام صادق ع فرمود در اين ميان كه رسول خدا ص با برخى اصحابش در يكي از راههاى مدينه ميرفت ناگهان با از ركاب خالى كرد و روى زمين بسجده افتاد و سجدهاى طولانى كرد و سر بر داشت و باز سواز شد اصحابش سبب پرسيدند فرمود جبرئيل نزد من آمد و از پروردگار من سلام رسانيد و بن مرده داد كه خدا مرا در امتم رسوا نكند مالى نداشتم بشكرانه آن صدقه دهم و بندهاى نداشتم آزاد كنم و خواستم شكر پروردگار عزوجل مرا کرده باشم .

۷ - رسول خدا فرمود هر كدام شما در دنيا قنوتش طولانى تر باشد در قيامت آسايش طولانى تر دارد .

۸- هرون الرشيد بامام موسى كاظم نوشت مرا بنديده و مختصر كن ، در جوابش نوشت چيزى نيست كه چشمت بيند جز در آن بنديست .

المجلس السابع و السبعون

يوم الجمعة ثمان بقين من جمادى الاخرة من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

- ۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا علي بن اسباط قال سمعت علي بن موسى الرضا يحدث عن ابيه عن آباءه عن ان رسول الله ﷺ قال لم يبق من امثال الانبياء الا قول الناس اذا لم تستحي فاصنع ما شئت
- ۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (ره) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن هشام بن سالم قال قال ابو عبدالله عليه السلام ان قوما اتوا نبياً لهم فقالوا ادع لنا ربنا يرفع عنا الموت فدعاهم فرفع الله تبارك و تعالی عنهم الموت و كثروا حتى ضاقت بهم المنازل و كثروا النسل و كان الرجل يصبح فيحتاج ان يطعم اياه و امه و جده و جد جده و يوضيهم و يتعاهدهم فشغلوا عن طلب المعاش فاتوه فقالوا سل ربك ان يردنا الى آجالنا التي كنا عليها فسل ربه عز و جل فردهم الى آجالهم
- ۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا علي بن الحسين السعدابادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه محمد بن خالد عن احمد بن النضر عن محمد بن مروان عن محمد بن السائب عن ابي صالح عن عبدالله بن عباس في قوله عز و جل فلما افاق قال سبحانك تبت اليك وانا اول

مجلس هفتاد و هشتم = جمعه هشت روز از جمادى الاخرة ۳۸ مانده

- ۱- رسول خدا ص فرمود از مثلهاي پيغمبران نمائنده جز هيمنكه مردم گویند در صورتيكه شرم ندياري هر چه خواهی بكن .
- ۲- امام ششم فرمود قومی نزد پيغمبر خدا آمدند و گفتند دعاكن پروردگار ما مرك را از ما بر دارد براي آنان دعا كرد و خدای تبارك و تعالی مرگرا از ميانشان بر داشت و بسيار شدند تا جا بر آنها تنگ شد و نسل فراوان شد و صبح كه ميشد هر مردی بايد پدر و مادر و تا جد سيم را خوراك دهد و وضوء فراهم كند و وارسى كند و از طلبهاش باز ماندند و نزد آن پيغمبر آمدند و گفتند از پروردگارت بخواه كه ما را بهمان عمر هاي خود برگرداند او از خدا خواست و آنها را بمرهاشان برگرداند .
- ۳- ابن عباس در تفسير قول خدا (اعراف - ۱۴۳) چون بهوش آمد گفت منزهي تو من بتو باز گشتم و اول مؤمنم فرمود خدای سبحان مي فرمايد يعني توبه كردم كه از تو خواهش رؤيت كنم و اول

المؤمنين قال يقول سبحانه تبت اليك من ان اسالك رؤية وانا اول المؤمنين باذك لا ترى

۴ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور « رض » قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن الحسن بن محبوب عن مقاتل بن سليمان قال قال ابو عبدالله لما صعده موسى «ع» الى الطور فناجى ربه عزوجل قال يا رب ارني خزائنك قال يا موسى انما خزائني اذا اردت شيئاً ان اقول له كن فيكون

۵ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه « رض » قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن الحسن بن الحسين بن ابان عن محمد بن اورهة عن عمرو بن عثمان الخزاز عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفي عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر «ع» قال قال موسى بن عمران يا رب اوصني قال اوصيك بي فقال يا رب اوصني قال اوصيك بامك قال يا رب اوصني قال اوصيك بامك قال اوصني قال اوصيك بابيك قال فكان يقال لاجل ذلك ان للام ثلثي البر واللاب الثلث

۶ - حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي (رض) قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبدالله عن محمد بن علي الكوفي عن ابي عبدالله الخياط عن عبدالله بن القاسم عن عبدالله بن سنان عن ابي عبدالله المادق عليه السلام قال كان فيما اوحى الله عزوجل الى موسى بن عمران «ع» يا موسى كن خلق الثوب نقي القلب حلس البيت مصباح الليل تعرف في اهل السماء وتخفي على اهل الارض يا موسى اياك واللجاجة ولا تكن من المشائين في غير حاجة ولا تضحك من غير عجب وارك على خطيئتك يا بن عمران

۷ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني (ره) قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم

مؤمنم که تودیده نشوی.

۴ - امام صادق (ع) فرمود چون موسی بطور برای مناجات رفت عرض کرد پروردگارا خزائن خود را بمن فرمود ای موسی خزائن من همین است که هرچه خواهم گویم باش و میباشد. ۵ - امام باقر (ع) فرمود موسی بن عمران گفت پروردگارا بمن سفارش کن تا سه بار درجوابش فرمود تورا بخودم سفارش کنم و بار چهارم و پنجم او را بمادرش سفارش کرد و بار ششم سفارش پدر را باو کرد و از اینجاست که مادر دو ثلث حق نیکی فرزندان را برد و پدر يك ثلث.

۶ - امام صادق (ع) فرمود خدا در آنچه بسوسى وحى کرد فرمود ای موسی جامه کهنه و پاکدل و خاه نشین و شب افروز باش در آسمانها تورا بشناسند و از مردم زمین نهان باش، ای موسی مبادا لج بازی کنی و بی حاجت براهى بروی و بی سبب بخندی؛ ای پسر عمران بر خطای خود گریه کن.

۷ - امام صادق (ع) فرمود نوح (ع) دو هزار و پانصد سال عمر کرد هشتصد و پنجاه سال پیش

بن هاشم عن علی بن الحکم عن هشام بن سالم عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال عاش نوح «ع» الفی سنة و خمسمائة سنة منها ثمان مائة و خمسون سنة قبل ان یبعث و الف سنة الا خمسين عاماً و هو فی قومه یدعوهم و مائتا سنة فی عمل السفینة و خمسمائة عام بعد ما نزل من السفینة و نضب الماء فمصر الامصار و اسکن ولده البلدان ثم ان ملک الموت جائه و هو فی الشمس فقال السلام علیک فرد علیه نوح و قال له ماجاء بك یا ملک الموت فقال جئت لاقبض روحک فقال له تدعنی ادخل من الشمس الی الظل فقال له نعم فتحول نوح «ع» ثم قال یا ملک الموت فکان ما یربى فی الدنيا مثل تحولی من الشمس الی الظل فاهض لما امرت به قال فقبض روحه «ع»

۸ - حدثنا احمد بن محمد بن یحیی العطار قال حدثنا ابی عن احمد بن ابی عبدالله عن محمد بن علی الكوفی عن شریف بن سابق التفلیسی عن ابراهیم بن محمد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن آباءه علیهم السلام قال قال رسول الله ﷺ مر عیسی بن مریم «ع» بقبر یعذب صاحبه ثم مر به من قابل فاذا هولیس یعذب فقال یا رب مررت بهذا القبر عام اول فکان صاحبه یعذب ثم مررت به العام فاذا هولیس یعذب فوحی الله عن وجل الیه یا روح الله انه ادرك له ولد صالح فاصلح طریقاً و آوی یتیماً فغفرت له بما عمل ابنه قال و قال عیسی بن مریم «ع» لیحیی بن زکریا «ع» اذا قیل فیک ما فیک فاعلم انه ذنب ذکرته فاستغفر الله منه و ان قیل فیک مالیس فیک فاعلم انها حسنة کتبت لک لم تتعب فیها

۹ - حدثنا الحسین بن احمد بن ادريس قال حدثنا ابی قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن ابیه عن خلف بن حماد عن ابی الحسن العبدی عن سلیمان بن مهران عن ابی اسحق عن

از نبوت و نهصد و پنجاه سال بدعوت قوم خود مشغول بود و دوست سال در کشتی کار میکرد تا آنرا ساخت و پانصدسال پس از نزول از کشتی و خشکیدن آب تا شهرها ساخت و فرزندانش را در آنها جا داد سپس زیر آفتاب بود که عزرائیل نزد او آمد و گفت سلام بر تو نوح جواب داد و گفت ای ملک الموت چه کاری داری ؟ گفت آمدم جانت را بگیرم فرمود بمن مهلت میدهی ز بر سایه روم ؟ گفت آری نوح نقل مکان کرد و فرمود ای ملک الموت این عمری که کردم باندازه همین از زیر آفتاب بسایه آمدن بود آنچه دستورداری اجراء کن فرمود جانم را گرفت .

۸- رسول خدا ص فرمود عیسی بگوری گذشت که صاحبش را عذاب میکردند و سال دیگر بر آن گذشت و عذاب نداشت عرض کرد پروردگار بارسال باین گور گذشتم و صاحبش مؤدب بود و امسال عذابی ندارد خدا باو وحی کرد ای روح الله فرزند صالحی داشت که بالغ شده راهی را اصلاح کرد و یتیمی را پناه داد او را بخاطر کار پسرش آمرزیدم ، عیسی بن مریم بیحیی فرمود اگر عیبی که داری بگویند گناهت را بیادت آوردند از آن خدایا آمرزشخواه و اگر بتو تهمت عیبی زنند حسنه ای برایت نوشته شود که رنج آن نبردی .

۹- حسن بن علی ع فرمود هیچ پرچمی جلو امیرالمؤمنین نیامد که با آن نبرد کرد جز آنکه

عمرو بن حبشی عن الحسين بن علي بن ابي طالب «ع» قال ما قدمت راية قوتل تحتها امير المؤمنين عليه السلام الا نكسها الله تبارك و تعالی و غلب اصحابها و انقلبوا صاغرين و ما ضرب امير المؤمنين عليه السلام بسيفه ذي الفقار احداً فنجا و كان اذا قاتل (قاتل قاتل) جبرئيل عن يمينه و ميكائيل عن يساره و ملك الموت بين يديه

۱۰ - حدثنا احمد بن محمد بن صقر الصائغ قال حدثنا محمد بن العباس بن بسام قال حدثنا محمد بن خالد بن ابراهيم قال حدثنا سويد بن عزيز الدمشقي عن عبدالله بن لهيعة عن ابن قنبل عن عبدالله بن عمرو بن العاص قال ان رسول الله صلى الله عليه و آله دفع الراية يوم خيبر الى رجل من اصحابه فرجع منهزماً فدفعها الى آخر فرجع بجنب اصحابه و يجهنونه قدد الراية منهزماً فقال رسول الله صلى الله عليه و آله لا عطين الراية غدا رجلاً يحب الله و رسوله و يحبه الله و رسوله لا يرجع حتى يفتح الله على يديه فلما اصبح قال ادعوا الى علياً ف قيل له يا رسول الله هو رمد فقال ادعوه فلما جاء ثقل رسول الله صلى الله عليه و آله في عينيه و قال اللهم ادفع عنه الحر و البرد ثم دفع الراية اليه و مضى فما رجع الى رسول الله الا بفتح خيبر ثم قال انه لما دنا من الغموص اقبل اعداء الله من اليهود يرمونه بالنبل و الحجارة فحمل عليهم علي عليه السلام حتى دنا من الباب فثنى رجله ثم نزل مغضباً الى اصل عتبة الباب فاقتلعه ثم رمى به خلف ظهره اربعين ذراعاً قال ابن عمر و ما عجبنا من فتح الله خيبر على يدي علي و لكننا عجبنا من قلعه الباب و رميه خلفه اربعين ذراعاً و لقد تكلف حمله اربعون رجلاً فما اطاقوه

خدا سر نگویش ساخت و یارانش مغلوب شدند و بخواری برگشتند و امیر المؤمنین با ذوالفقار بر احدی نزد که نجات یافته باشد و چون تبرد میکرد جبرئیل سمت راستش بود و میکائیل سمت چپش و ملک الموت برابرش.

۱۰ - عبدالله بن عمرو بن عاص گفت روز خیبر پیغمبر پرچم را بیکدی از اصحابش داد و گریزان برگشت و یاران او را میترسانید و آنها وی را ترسو میخواندند که با پرچم شکست خورده بر گشته ، رسول خدا ص فرمود فردا پرچم را بمردی دهم که خدا و رسولش را دوست دارد و خدا و رسولش او را دوست دارند و بر نگرود تا بدست او فتح شود صبح که شد فرمود علی را نزد من بخوانید ، گفتند یا رسول الله چشمش درد میکند گفت او را بخوانید چون آمد پیغمبر آب دهان بدیده اش انداخت و فرمود خدا با گرما و سرما را از او بگردان و پرچم را بدست او داد و رفت و نزد رسول خدا ص بر نگشت مگر با فتح خیبر گفت چون علی بقلعه غموص نزدیک شد دشمنان خدا از یهود او را به تیر و سنگ میزدند و او پیش میرفت تا خود را بدر قلعه رسانید و خشمناک با از رکاب تهی کرد و پیاده شد و عتبه در را گرفت و آنرا از جا کند و چهل ذراع پشت سر خود برتاب کرد ابن عمر گفت ما از اینکه خدا قلعه را بدست علی گشود تعجب

فاخبر النبي ﷺ بذلك فقال والذي نفسي بيده لقد اعانته عليه اربعون ملكا فروى ان امير المؤمنين عليه السلام قال في رسالته الى سهل بن حنيف (ره) والله ما قلعت باب خيبر ورميت به خلف ظهري اربعين ذراعا بتوة جسدية ولا حركة غذائية لكني ايدت بقوة ملكوتية و نفس بنور ربها مضئة وانا من احمد كالضوء من الضوء والله لو تظاهرت العرب على قتالي لما وليت و لو مكنتني الفرصة من رقابها لما بقيت و من لم يبالي متى حنفته عليه ساقط فجنانه في الملمات رابط حدثني بذلك و بجميع الرسالة التي فيها هذا الفصل على بن احمد بن موسى الدقاق «رض» قال حدثنا محمد بن هرون الصوفى عن ابى بكر عبيد الله بن موسى الحبال الطبرى قال حدثنا محمد بن الحسين الخشاب قال حدثنا محمد بن محسن عن يونس بن ظبيان عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليهم السلام

المجلس الثامن والسبعون

يوم الثلاثاء لاربع بقين من جمادى الاخرة من سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن موسى بن المنوكل «ره» قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن علي بن اسباط عن علي بن ابى حمزة عن ابى بصير عن ابى عبدالله الصادق جعفر بن محمد «ع» قال كان فيما وعظ الله تبارك وتعالى به عيسى بن مريم «ع» ان قال له يا عيسى انا ربك ورب آباءك اسمى واحدا وانا الاحد المتفرد بخلق كل شيء و كل شيء من صنعى و كل خلقى

نگردیم و از این در عجب شدیم که چگونه در را کند و چهل ذراع پشت سر انداخت با اینکه چهل مرد خواستند او را بردارند و نتوانستند، پیغمبر از سر آن خبر داد و فرمود چهل فرشته با او در کندن در کمک کردند و روایت شده که امیرالمؤمنین در ضمن نامه خود سهل بن حنیف نوشت من در خیبر را نکندم و چهل ذراع به عقب اندازم بتوانای تنی و نیروی غذائی بلکه از قدرت ملکوتی و جان خدا پرورده ای کمک گرفتیم من نسبت با احمد پرتوی هستیم، بغداد اگر همه عرب برای نبرد با من همدست شوند از آنها نگریم و اگر فرصت بدست آید همه را کردن زنم هر که از من نهراسد مرگش گریبانگیر است و دلش در پیشامدها برجا است.

مجلس هفتاد و هشتم = روز سه شنبه چهار روز از جمادى الاخرة ۳۸ مانده

۱- از امام صادق ع در بندهای خدا به عیسی بن مریم، ای عیسی من پروردگار تو و پدران توام يك نام دارم یگانه و تنهایم در آفریدن هر چیزی و هر چیز کار من است و همه خلق من گروند،

الی راجعون یا عیسی انت المسیح بامرئ وانت تخلق من الطین کهیئة الطیر باذنی وانت تحیی الموتی بکلامی فکن الی راغباً ومنی راهباً فانک لن تجد منی ملجأً الا الی یا عیسی اوصیک وصیة المتحنن علیک بالرحمة حین حقت لک منی الولاية بتحریرک منی المسرة فبورکت کبیراً و بورکت صغیراً حیث ما کنت اشهد انک عبدی ابن امتی یا عیسی انزلنی من نفسک کهمک و اجعل ذکری لمعادک و تقرب الی بالنوافل و توکل علی اکفک ولا تول غیری فاخذاک یا عیسی اصبر علی البلاء و ارض بالقضاء و کن کمسرتی فیک فان مسرتی ان اطاع فلا اعصى یا عیسی احی ذکری بلسانک و لیکن و دی فی قلبک یا عیسی تینظ فی ساعات الغفلة و احکم لی بلطف الحکمة یا عیسی کن راغباً راهباً و امت قلبک بالخشیة یا عیسی راع اللیل لتحری مسرتی و اظماً نهارک لیوم حاجتک عندی یا عیسی نافر فی الخیر جهدک لتعرف بالخیر حیث ما توجهت یا عیسی احکم فی عبادی بنصحی و قم فیهم بعدلی فقد انزلت علیک شفاء لما فی الصدور من مرض الشیطان یا عیسی حقاً اقول ما آمنت بی خلیقة الا خشعت لی و ما خشعت لی الا رجعت ثوابی فاشهدک انہا آمنة من عقابی ما لم تغیر او تبدل سنتی یا عیسی بن البکر البتول ابک علی نفسک بکاء من قد ودع الاهل و قلی الدنیا و ترکها لاهلها

ای عیسی تو بامر من مسیحی تو باذن من پرندہ گلی بسازی تو بسخن من مردها را زنده کنی بمن مشتاق باش و از من بترس کہ از من جز خردم پناهی نداری ، ای عیسی سفارش مهر و زرانہ بتو کنم تو از من مستحق مقام ولایت شدی، در سالخوردگی مبارکی و در کودکی هرجا باشی مبارکی ؛ من گواہم کہ تو بنده من و کنیز زاده منی ، ای عیسی مرا در خاطررت چون خود اهمیت بده و یادم را ذخیره معادت کن و با نوافل بمن تقر بجو ، بر من توکل کن تا کفایت کنم و بر دیگری تکیہ ممکن کہ ترا وانہم، ای عیسی ببلا صبر کن و بقضاء راضی باش و مرا از خود شاد کن شادی من در اینست کہ فرمانم برند و نافرمانی نکنند ؛ ای عیسی یاد مرا با زبانت زنده دار و مہرم در دلت پرور ، ای عیسی در هنگامہ غفلت بیدار باش و بلطف حکمت قضاوت کن ، ای عیسی مشتاق و ترسان باش و دلت را با خشیت بیامیز ، ای عیسی شب را دعا کن تا شادیم را جسته باشی و روزت را روزہ باش برای حاجتی کہ بمن داری ، ای عیسی در کار خیر پیشدستی کن تا ہرجا روی خیرمند شناخته شوی ای عیسی میان بندگانم باندرز من حکم کن و بعدل من قیام کن کہ شفای هر دردی در درونہا است از بیماری شیطانیرا بتونازل کردم ، ای عیسی درست می گویم کہ کسی بمن ایمان ندارد مگر آنکہ برایم خاشع است و کس خاشع برایم نباشد جز آنکہ امید ثوابم دارد ، و گواہت گیرم کہ او از کیفرم آسوده است تا دیگرگون نشود و سنت مرا تغییر ندهد، ای عیسی پسر بکر بتول بر خود گریہ کن چون کسیکہ با خاندانش وداع کند و از دنیا بدش آید و آنرا باہلش وا گذارد و بدانچہ نزد خداست رغبت کند، ای عیسی با این حال نرم سخن گو و آشکار سلام کن و بیدار باش آنگاہ کہ

و صارت رغبته فيما عند الله يا عيسى كن مع ذلك تلمين الكلام و تقشى السلام يقظان اذا نامت عيون الابرار حذاراً للمعاد و الزلازل الشداد و احوال يوم القيمة حيث لا ينفع اهل ولا ولد ولا مال يا عيسى اكحل عينيك بميل الحزن اذا ضحك البطالون يا عيسى كن خاشعاً صابراً فطوبى لك ان نالك ما وعد الصابرون يا عيسى رح من الدنيا يوماً فيوما و ذق ما قد ذهب طعمه فحقاً اقول ما انت الاسباعتك و يومك فرح من الدنيا بالبلغة وليكفك الخشن الجشب فقد رايت الى ما تصير و مكتوب ما اخذت و كيف اتلفت يا عيسى انك مسئول فارحم الضعيف كرحمتي اياك ولا تقهر اليتيم يا عيسى ابك على نفسك في الصلوة و انقل قدميك الى مواضع الصلوات و اسمعنى لزيادة نطقك بذكري فان صنيعي اليك حسن يا عيسى كم من امة قد اهلكتها بسالف ذنب قد عصمتك منه يا عيسى ارفق بالضعيف و ارفع طرفك الكليل (الذليل) الى السماء و ادعنى فانى منك قريب و لاند عنى الامتضرع الى و همك هم واحد فانك متى تدعنى كذلك اجيبك يا عيسى انى لم ارض بالدنيا ثواباً لمن كان قبلك و لاعقاباً لمن كان قبلك و لاعقاباً لمن انتقمت منه يا عيسى انك تغنى و انا ابقى و منى رزقك و عندي ميقات اجلك و الى ابيك و على حسابك فسلنى و لاتسئل غيرى فيحسن منك الدعاء و منى الاجابة يا عيسى ما اكثر البشر و اقل عدد من صبر الاشجار كثيرة و طيبها قليل فلا يغرنك حسن شجرة حتى تذوق ثمرتها يا عيسى لا يغرنك المتمرد على بالعصيان

ديده نيكان بخوابست برای حذر از معاد و لرزشهای سخت و هراسهای قیامت آنجا که خاندان و مال و فرزند سودی ندهند ، ای عیسی بدیدگان خود سر مه غم کش آنگاه که بیهودگان میخندند ، ای عیسی خاشع و صابر باش که خوشا بر تو اگر برسی بدانچه بصابران وعده داده اند ، ای عیسی در روز ازد دنیا بیرون رو، مزه آنچه مزه اش رفته بچش براستی گویم که بهره تو از دنیا همان ساعت و روز تو است و از آن بقوت خشنود باش و بدرشت و ناهموار بساز که دیدی چه میشود آنچه برگیری نوشته شود و آنچه خرج کنی نوشته شود ، ای عیسی تو مسئولی، بناتوان رحم کن چنو که تورا رحم کنم و بیتیم در شتمی مکن ، ای عیسی در نماز بر خود گریه کن و بجایگاه نماز گام بردار و لذت گفتار خود را با من دریاب که من با تو خوشرفتم ، ای عیسی چه بسیار مردهی که آنانرا بگناهان گذشته شان هلاک کردم و تورا از آن نگهداشتم ، ای عیسی بناتوان لطف کن و دیده کم بینت را با آسمان بر دار و مرا بخوان که من بتو نزدیکم و مرا بخوان جز بزاری و يك دل که هر گاه تو مرا چنین بخوانی ترا اجابت کنم، ای عیسی دنیا رانه پاداش و نه کیفر گذشتگان نساختم و نه کیفر کسی که از او انتقام گیرم ، ای عیسی تو میروی و من میمانم روزیت نزد من است و موعد مرگت و بسوی من برگردی و حسابت با من است از من بخواه و از دیگری مخواه از تو دعا شاید و از من اجابت باید ای عیسی بشر چه بسیار است و شکیبیا چه اندک، درخت فراوانست و خوبش کم است ، از زیبایی درختی فریفته مشو تا میوه اش نجشی ، ای عیسی عصیان متمرد بر من گوات نزنند که روزی مرا میخورد و

یا کُل رزقی و یعبد غیری ثم یدعونی عند الکرب فاجیبه ثم یرجع الی ما کان افعلی یتمردام
لسخطی یتعرض فبی حلفت لاخذته اخذته لیس منها منجا ولادونی ملتجی این یهرب من سمائی
وارضی یا عیسی قل لظلمة بنی اسرائیل لاتدعونی والسحت تحت احضانکم والاصنام فی بیوتکم
فانی رأیت ان اجیب من دعائی و ان اجعل اجابتی ایاهم لعنا علیهم حتی یتفرقوا یا عیسی کم
اجمل النظر واحسن العلب والقوم فی غفلة لا یرجعون تخرج الکلمة من افواههم لاتغنی لاتعینها
قلوبهم یتعرضون لمقتی ویتحببون بی الی المؤمنین یا عیسی لیکن لسانک فی السر و العلانیة
واحدا و كذلك فلیکن قلبک وبصرک واطو قلبک ولسانک عن المحارم و غص طرفک عما لا خیر فیہ
فکم ناظر نظرة زرعت فی قلبه شهوة ووردت به موارد الهلکة یا عیسی کن رحیما مترحما و کن
للعباد کما تشاء ان یکون العباد لک واکثر ذکر الموت ومفارقة الاهلین ولا تله فان اللہو
یفسد صاحبه ولا تغفل فان الغافل منی بعید و اذ کرئی بالصالحات حتی اذ کرک یا عیسی تب الی
بعد الذنب و ذکر بی الا و ابین و آمن بی و تقرب الی المؤمنین و مرهم یدعونی معک و ایاک
و دعوة المظلوم فانی وایت علی نفسی ان افتح لها بابا من السماء وان اجیبه ولو بعد حین یا
عیسی اعلم ان صاحب السوء یغوی وان قرین السوء یردی فاعلم من تقارن و اختر لنفسک اخوانا
من المؤمنین یا عیسی تب الی فانه لایتعاطمنی ذنب ان اغفره و انما ارحم الراحمین یا عیسی

دیگری را میپرستد و در گرفتاری مرا میخواند و او را اجابت میکنم و باز بگردار خود بر میگردد
آیا میتواند از من ترمد کند آیا خشم مرا خواهانست؟؟ بخودم قسم که او را چنان مأخوذ دارم که
راه نجاتی نداشته باشد ویناهی جز من نتواند از آسمان وزمینم کجا می گریزد ، ای عیسی بستمکاران
بنی اسرائیل بگو تا حرام در دامن دارید و بت در خانه مرا نخوانید که من سوگند خوردم هر که
دعایم کند مستجاب کنم و اجابت آنها را لعنت بر آنها سازم تا از هم پیاشند ، ای عیسی تا چند خوشبین
باشم و خوشجو و این مردم در غفلت بسر برند و بر نگردند ، سخن از دهانشان بیرون آید و بدلشان
اثر نبغشد ، خود را بخشم من کشند و بنام من نزد مؤمنان دوست سازند ، ای عیسی زبانت در نهان و
عیان یکی باشد و دل و دیده ات هم چنان باشد ، دل و زبانت از حرام درکش و چشم از آنچه خوب
نیست بیوش چه بساییننده ای که بیک نگاه در دلش شہوتی بکارد و خود را بهلاکت اندازد ، ای عیسی
و حیم و مهر ورز باش و با مردم چنان باش که خواهی با تو چنان باشند ، بسیار یاد مرگ و جدائی
از خاندان باش بازی مکن که بازی تباهی آرد ، غفلت موز که غافل از من دور است با اعمال خوب
یاد من کن تا یادت کنم ، ای عیسی پس از گناه بن باز گرد و توبه کنهارا بحساب من یاد آور و بمن ایمان
دارو بمؤمنان نزدیک باش و بآنها دستور بده مرا با تو یاد کنند ، از نفرین ستمدیده بر حذر باش
که با خود عهد کردم دری از آسمان برویش بگشایم و او را اجابت کنم گرچه پس از مدتی باشد ،
ای عیسی بدانکه همنشین بد گمراه میکند و قرین بد هلاک میکند بفهم با که همنشین نشوی و برای

اعمل لنفسك في مهلة من اجلك قبل ان لايعمل لها غيرك و اعبدني ليوم كالف سنة مما تعدون فاني اجزي بالحسنة اضعافها وان السيئة توبق صاحبها وتنافس في العمل الصالح فكم من مجلس قد نهض اهله وهم مجاورون من النار يا عيسى ازهد في الفاني المنقطع وطأ رسوم منازل من كان قبلك فادعهم و ناجهم هل تحس منهم من احد فخذ موعظتك منهم و اعلم انك ستلحقهم في اللاحقين يا عيسى قل لمن تمرد بالعصيان وعمل بالادهان ليتوقع عقوبتي و ينتظر اهلاكي اياه سيمظلم مع الهالكين طوبى لك يا بن مريم ثم طوبى لك اذا اخذت بادب الهك الذي يتحنن عليك ترحما وبدأك بالنعمة منه تكريما و كان لك في الشدائد لا تعصه يا عيسى فانه لايجل لك عصيانه قد عهدت اليك كما عهدت الي من كان قبلك و انا على ذلك من الشاهدين يا عيسى ما اكرمت خليقة بمثل ديني ولا انعمت عليها بمثل رحمتي يا عيسى اغسل بالماء منك ما ظهر وداو بالحسنات ما بطن فانك الي راجع يا عيسى شمر فكل ما هو آت قريب و اقرأ كتابي و انت طاهر و اسمعني منك صوتا حزينا قال و كان فيما وعظ الله عزوجل به عيسى بن مريم (ع) ايضاً ان قال له يا عيسى لاتأمن اذا مكرت مكرى ولا تنس عند خلوتك بالذنب ذكري يا عيسى تيقظ ولا تياس من روحى و سبحنى مع من يسبحنى و بطيب الكلام فقد سنى يا عيسى ان الدنيا سجن ضيق منتن الريح و خشن وفيها

خود برادران بايماني برگزين ، اى عيسى بن بازگرد که هيچ گزاهي نزد من براي آمرزش بزرگ نيست و من ارحم الراحمين ، اى عيسى تا از مړك مهلتى داري براي خود كارى كن پيش از آنكه ديگرى برايت نكنند؛ مرا پيرست براي روز هزار سال كه من حسنه را چند برابر پاداش دهم و گناه صاحبش را هلاك كند در كار خير رقابت كن كه بسا مجلسى استكه اهلس بر خيزند و از دوزخ در پناه باشند اى عيسى در آنچه فنا شود بيرغبت باش و گام بر آثار آنها كه پيش از تو بودند بنهو آنها را بغوان و با آنها راز گو بين احدى از آنها احساس ميكند ، از آنها پند گير و بدانكه تو هم بآنها ميرسى ، اى عيسى بگو بآنكه بنافرمانى تمرد كند و مسامحه نمايد بايد متوقع كيفر من و منتظر هلاك باشى و با هالكان ميباشى ، خوشا بر تو اى پسر مريم و خوشا بر تو گاهيكه متادب بادب معبود خود شوى كه مهربانست و بتو آغاز نعمت نموده و گراميت داشته و در سختيها بدادت رسیده اى عيسى نافرمانيش مكن كه روا نباشد برايت من با تو عهد كردم چنانچه با آنها كه پيش از تو بودند و خود گواه آنم ، اى عيسى خلقى را بمانند دينم احترام نكردم و نعمتى چون رحمتم باوندادم اى عيسى برون خود را با آب بشو و درونت را با حسنات كه بن باز گردى ، اى عيسى آسوده باش كه هر چه آينده است نزديك است باطهارت كتابم را بغوان و آواز حزبت را بن بشنوان .

فرمود در ضمن بندهاى خدا بيسى بن مريم است كه فرمود اى عيسى در مكر خود از مكرم آسوده مباح و در گناه تنهائى يادم فراموش مساز ، اى عيسى بيدار باش و از رحمتم نومد مباح و با تسبيح گويان تسبيح گوى و بگفتار خوش تقديسم كن ، اى عيسى دنيا زندانى است تنك و بدبو و

(و حسن فيها) ما قدر ترى مما قد الح عليه الجبارون فياك والدينا فكل نعيمها يزول وما نعيمها الا قليل يا عيسى ان الملك لى ويدي و انا الملك فان تطعنى ادخلتك جنتى فى جوار الصالحين يا عيسى ادعنى دعاء الفریق الذى ليس له مغیث يا عيسى لا تحلف باسمى كاذباً فيہتز عرشى غضبا يا عيسى الدنيا قصيرة العمر طويلة الامل و عندى دار خير مما يجمعون يا عيسى قل لظلمة بنى اسرائيل كيف انتم صانعون اذا خرجت لكم كتابا ينطق بالحق فنكشف سرائر قد كنتمموها يا عيسى قل لظلمة بنى اسرائيل غسلتم وجوهكم و دنستم قلوبكم ابى تغتروا ام على تجتروا تنطیبون بالطيب لاهل الدنيا و اجوافكم عندى بمنزلة الجيف المنثنة كانكم اقوام ميتون يا عيسى قل لهم قلموا اظفاركم من كسب الحرام واصموا اسماعكم عن ذكر الخنا و اقبلوا على بقلوبكم فانى لست اريد صوركم يا عيسى افرح بالحسنة فانها لى رضى و ابك على السيئة فانها لى سخط و ما لاتحب ان يصنع بك فلا تمنعه بفيرك وان لطم خدك الا يمن فاعط الايسر و تقرب الى بالمودة جهديك و اعرض عن الجاهلين يا عيسى قل لظلمة بنى اسرائيل الحكمة تبكى فرقامنى و انتم بالضحك تهجرون اتكم برائتى ام لديكم امان من عذابى ام تنعرضون لعقوبتى فى حلفت لائر كنكم مثالا للغابرين ثم انى اوصيك يا بن مريم البكر البتول بسيد المرسلين و حبيبى منهم احمد صاحب الجمل الاحمر والوجه الاقمر المشرق بالنور الطاهر القلب الشديد

ناهموار و در آنست آنچه بينى كه جباران پيشه كرده اند مبادا دل بدنيا دهمي كه هر نعمتش زائل است و نعمت آن اندك است ، اى عيسى ملك از آن منت و بدست من و من ملكم اگر فرمانم برى بيهشتم برمت در جوار نيكان ، اى عيسى چون غريقى مرا دعا كن كه دادرسى ندارد ، اى عيسى بنام سوگند دروغ مخور كه عرشم ميلرزد از خشم ، اى عيسى دنيا کوتاه عمر است و دراز آرزو و نزد من خانه ايست به از آنچه فراهم كنند ، اى عيسى بستمكاران بنى اسرائيل بگو چه خواهيد كرد وقتيكه دفترى براى شما بر آرم كه درست بگويد و آنچه نهان كرديد عيان كند ، اى عيسى بستمكاران بنى اسرائيل بگو روى خود شستيد و دلهاى خود چر كين كرديد ، بمن مفروريد يا بمن دلبرى ميكنيد براى اهل دنيا بوى خوش ميزنيد و دروتتان نزد من چون مردار كندیده است گویا شما مردمانى مرده ايد ، اى عيسى با آنها بگو دست از كسب حرام برداريد و گوش از گفتار ناروا بر بنديد و دل بمن كنيد كه من صورت شما را نميخواهم اى عيسى بعسنه شاد باش كه خشنودى من آرد و از سينه گريه كن كه بخشم آردم؟ آنچه نخواهى با تو كنند باد بگران مكن اگر بگونه راستت سيلى زدند گونه چپ را پيش آرتا توانستى بدوستى بر من تفر بجوى و از نادانها رو گردان ، اى عيسى بستمكاران بنى اسرائيل بگو حكمت از ترس من گريانست و شما بخنده ناهنچار گوئيد برات آزادى از من داريد يا نامه امان از عذابم يا خود را عمداً در معرض كيفرم آوريد؟ بخودم سوگند شما را عبرت آيندگان سازم سپس اى پسر مريم بكر بتول من تورا سفارش كنم بسيد رسولان و دوست خودم در ميان آنان

البأس الحیی المتکرم فانه رحمة للعالمین و سید ولد آدم عندی یوم یلقانی اکرم السابقین علی و اقرب المرسلین منی العربی الامی الدیان بدینی الصابر فی ذاتی المجاهد للمشرکین ببذنه عن دینتی یا عیسی آمرک ان تخبر به بنی اسرائیل و تأمرهم ان یصدقوا ویؤمنوا به ویبتعوه و ینصروه قال تیسى الهی من هو قال یا عیسی ارضه فلك الرضا قال اللهم رضیت فمن هو قال محمد رسول الله الی الناس كافة اقربهم منی منزلة و اوجبهم عندی شفاعة طوباه من نبی و طوبی لامته ان هم لقونی علی سبیلہ یحمدہ اهل الارض و یتغفر له اهل السماء امین میمون مطیب خیر الماضین و الباقین عندی یكون فی آخر الزمان اذا خرج ارضت السماء عزالیها و اخرجت الارض زهرتها و ابارک فیما وضع یدہ علیه کثیر الأزواج قلیل الاولاد یسکن بکة موضع اساس ابراهیم یا عیسی دینه الحنیفیه و قبلته مکیه و هو من حزبی و انا معه فطوباه طوباه له الکوثر و المقام الاکبر من جنات عدن یش اکرم معاش و یقبض شهیداله حوض ابعد من مکة الی مطلع الشمس من رحیق مختوم فیہ آنية مثل نجوم السماء مأؤه عذب فیہ من کل شراب و طعم کل ثمار فی الجنة من شرب منه شربة لم یظمأ بعدها ابدا ابعثه علی فترة بینک و بینہ یوافق سره علانیته و قوله فعله لایامر الناس الا بما یدأ هم به دینه الجهاد فی عسر و یسر تنقاده البلاد و یخضع له صاحب الروم

احمد صاحب شتر سرخ مو و روی ماه درخشان، پاکدل و سخت نبرد و شرمگین و مکرم که رحمت عالمیانست و سید اولاد آدم نزد من در روز ملاقاتم گرامیتر سابقانست و نزدیکتر رسولان بمن، عربی امی است و دیندار و صابر در راه من و مجاهد با مشرکان با تن خود بخاطر دینم ای عیسی بتو دستور دهم که خبر او را بنی اسرائیل بدهی و بآنها امر کنی او را تصدیق کنند و باو ایمان آرند و از او پیروی کنند و او را یاری دهند، عیسی گفت معبودا او کیست؟ فرمود ای عیسی باو راضی باش که رضای تو است عرض کرد خدایا باو راضیم او کیست؟ فرمود محمد رسول خدا است بر همه مردم از همه در مقام بن نزدیکتر است و شفاعتش قبول تر خوشایر او در نبوت و خوشایر امتش که بروش او مرا ملاقات میکنند اهل زمین او راستایند و اهل آسمان برایش آمرزش خواهند، امین است و میمون و پاکیزه بهتر ماضین و باقین است نزد من در آخر الزمان است چون ظهور کند آسمان پردهها برافکنند و زمین گلهای خود را برویاند و بر هر چه دست نهد برکت کند زندهای بسیار گیرد و فرزندان کم گذار، ساکن مکه است که جای بنیاد ابراهیم است، ای عیسی دینش یگانه پرستی است و قبله اش مکه است و از حزب من است و من همراه اویم خوشایر او و خوشایر کوثر دارد و بزرگترین مقام در بهشت عدن زندگانی بسیار گرامی دارد و شهید بمیرد حوضی دارد وسیع تر از مکه تا مطلع خورشید از نوحابه گوارا و سر بهمر، در آن شماره ستاره های آسمان جام است آبش گواراست و هر مزه و طعم هر میوه بهشت در آنست هر که شربتی از آن نوشد پس از آن هرگز تشنه نگردد او را در دوران فترت میان تو و او میموت کنم نهان و عیانش هم آهنگ است و گفتار و کردارش موافق است امر نکنند بر مردم جز آنچه خود آغاز کنند، دینش جهاد است در دشواری و آسانی، بلاد منقاد او گردند

علی دینه و دین ابيه ابراهيم يسمى عند الطعام وبفشي السلام ويصلي والناس نيام له كل يوم خمس صلوات متواليات يفتح بالتكبير ويختتم بالتسليم و يصف قدميه في الصلوة كما تصف الملائكة اقدامها ويخشع لى قلبه النور فى صدره و الحق فى لسانه وهو مع الحق حيث ما كان تمام عيناه ولا ينام قلبه له الشفاعة وعلى امته تقوم الساعة ويدي فوق ايديهم اذا بايموه فمن نكث فانما ينكث على نفسه ومن اوفى وفيت له بالجنة فمرظامة بني اسرائيل لا يدرسوا كتبه ولا يحرفوا سنته و ان يقرؤه السلام فان له فى المقام شانا من الشان يا عيسى كل ما يقربك منى فقد دلتك عليه و كل ما يباعدك منى قد نهيتك عنه فارتد لنفسك يا عيسى ان الدنيا حلوة و انما استعملك فيها لتطيعنى فجانب منها ما حذرتك وخذ منها ما اعطيتك عفوا انظر فى عملك نظر العبد المذنب الخاطيء ولا تنظر فى عمل غيرك نظر الرب وكن فيها زاهدا ولا ترغب فيها فتعطب يا عيسى اعقل وتفكر وانظر فى نواحي الارض كيف كان عاقبة الظالمين يا عيسى كل وصيتى نصيحة لك و كل قولى حق و انا الحق المبين وحقا اقول لان انت عصيتنى بعد ان انبأتك مالك من دونى ولى ولا نصير يا عيسى ذل قلبك بالخشية و انظر الى من هو اسفل منك ولا تنظر الى من هو فوقك و اعلم ان رأس كل خطيئة و ذنب حب الدنيا فلا تجبها فاني لا احبها يا عيسى اطب لى (بى) قلبك و اكثر ذكرى فى الخلوات و اعلم ان سرورى ان تتبصص الى وكن فى ذلك حيا ولا تكن

و بادشاه روم برايش خاضع شود، كيش او كيش پدرش ابراهيم است، وقت خوردن بسم الله گوید سلام بلند کند و نماز خواند و قتی مردم در خوانند برای او، هر روز پنج نماز پیاپی است که با تکبیر آغاز شود و با سلام ختم شود مانند فرشتگانم قدمها در نماز صف کند دلش برای من خاشع باشد نور در سینه او است و حق در زبانش و همه جا با حق است چشمش بخوابد و دلش بيدار است، شفاعت از آن او است و بامتش قیامت برپا شود هنگام بیعت با او دست من برفراز او است و هر که بشکند بر خود شکسته و هر که وفا کند بهشت با او دهد تا ستمکاران بستمکاران بنی اسرائیل فرمانده کتب او را کهنه بگیرند و سنت او را تغییر دهند سلام باو برسانند که مقام بلندی دارد، ای عیسی تورا بهر چه عنایت نزدیک کند رهنمائی کنم و هر چه تورا از من دور کند بر تو غمگن کردم تو خود را بیا، ای عیسی دنیا شیرینست و من تورا در آن گمادم تا مرا اطاعت کنی. از هر چه بر حضرت داشتم بر کنار باش و هر چه بتو دادم بگیر، در کار خود نگر چون بنده ای گنه کار خاطی، و در کار دیگران نگاه مکن چون پروردگار، در آن زاهد باش و بی رغبت تا رنج نبری ای عیسی تعقل و اندیشه کن و در اطراف زمین نگر که سر انجام ستمکاران چون شد، ای عیسی همه سفارشاتم اندرز تو است و همه گفتارم درست است و من حق روشنم و بدرستی می گویم اگر تو پس از آنکه اعلامت کردم نافرمانیم کنی جز من سر پرست و یاری نداری، ای عیسی دلت را با ترس رام دار و بیست تر از خود نگر و بیالا دست خود منگر و بدانکه سر هر خطاء و گناهی دنیا دوستی است آن را دوست بگیر، ای عیسی

بیثا یا عیسی لا تشرک بی شیئا و کن منی علی حذو ولا تغتر بالصحة ولا تغبط نفسك فان الدنيا کفی زائل و ما اقبل منها کما ادبر فنافس فی المالحات جهدک و کن مع الحق حیث ما کان وان قطعت واحرقت بالنار فلا تکفر بی بعد المعرفة ولا تکن مع (مر) الجاهلین یا عیسی صب الدموع من عینیک واخضع لی بقلبک یا عیسی استغفرنی فی حالات الشدة فانی اغیث المکروبین واجیب المضطربین وانا ارحم الراحمین

المجلس التاسع و السبعون

يوم الجمعة سلخ جمادى الاخرة من سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا علی بن الحسين بن شاذويه المؤدب و جعفر بن محمد بن مسرور «رض» قالا حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحمیری عن ابيه عن الريان بن الصلت قال حضر الرضا عليه السلام مجلس المامون بهرو و قد اجتمع فی مجلسه جماعة من علماء اهل العراق و خراسان فقال المامون اخبروني عن معنى هذه الاية ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا فقالت العلماء اراد الله عزوجل بذلك الامة كلها فقال المامون ما تقول يا ابا الحسن فقال الرضا عليه السلام لا اقول كما قالوا ولكنی

دلت را بامن باك كن و در خلوتها بسیار يادم كن و بدانکه شاديم در اينستکه بدرگاهم نیاز آری و در اين باره زنده باش و مرده مباش ، ای عیسی چیزی را شريك من مياور و از من بر حذر باش و بتندرستی گول مغور و بر خود رشك مبر که دنیا چون سایه ايست رفتنی و آنچه پيش آید از آن چون گذشته آنت تا توانی در کارهای خیر رقابت کن و هر جا باحق باش و اگر تیکه شوی و باآتش سوخته شوی پس از معرفت بمن کافر مشو و از نانادان مباش ای عیسی از دو دیده اشک بریزو از دلت بترس ازمن، ای عیسی در وقت سختی از من آمرزشخواه که من بداد گرفتاران رسم و بیچاره هارا اجابت کنم و من ارحم الراحمین .

مجلس هفتاد و نهم = روز جمعه سلخ جمادى الاخر ۳۸

۱ - ريان بن صلت گوید امام رضا در مرو حاضر مجلس مامون شد ، در مجلس او جمعی از دانشمندان عراق و خراسان انجمن بودند مامون رو بآنها گفت مرا از تفسیر این آیه خبر دهید (فاطر ۳۲) سپس کتابرا ارث دادیم بآنها که برگزیدیم از بندگان خود، علمای حاضر گفتند مقصود از آنان همه امت اسلامی است مامون گفت ای ابوالحسن تو چه گویی ؟ امام رضا ع فرمود من همه عقیده آنها نیستم بلکه می گویم مقصود خدا همان عترت طاهره است مامون گفت چگونه عترت مقصود است و امت

اقول اراد الله العترة الطاهرة فقال المامون وكيف عنى العترة من دون الامة فقال له الرضا عليه السلام انه لو اراد الامة لكانت باجمعها فى الجنة لقول الله تبارك و تعالى فمنهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد و منهم سابق بالخيرات ابذن الله ذلك هو الفضل الكبير ثم جمعهم كلهم فى الجنة فقال جنات عدن يدخلونها يحلون فيها من اساور من ذهب فصارت الوارثة للعترة الطاهرة لاغيرهم فقال المامون من العترة الطاهرة فقال الرضا عليه السلام الذين وصفهم الله فى كتابه فقال جل و عزا نمايربدا الله ليهذهب عنكم الرجس اهل البيت و يطهر كم تطهيرا وهم الذين قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم انى مخلف فيكم الثقلين كتاب الله و عترتى اهل بيتى و انهمالان يفترقا حتى يردا على الحوض و انظروا كيف تخلفوني فيهما ايها الناس لاتعلموهم فانهم اعلم منكم قالت العلماء اخبرنا يا ابا الحسن عن العترة اهم الال او غير الال فقال الرضا «ع» هم الال فقالت العلماء فهذا رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم يؤثر عنه انه قال امتى آلى و هؤلاء اصحابه يقولون بالخبر المستفاض الذين لا يمكن دفعه آل محبامته فقال ابوالحسن «ع» اخبرنى هل تحرم الصدقة على الال قالوا نعم قال فتحرم على الامة قالوا لا قال هذا فرق ما بين الال و الامة و يحكم ابن يذهب بكم اضربتم عن الذكر صفحا ام انتم قوم مسرفون اما علمتم انه وقعت الوراثة و الطهارة (الوراثة رواية و الطهارة فى الظاهر) على المصطفين المهتدين دون سايرهم قالوا ومن اين يا ابا الحسن قال من قول الله جل و عزو لقد ارسلنا

مقصود نيست؟ امام رضا ع فرمود اگر همه امت مقصود باشد بايد همه اهل بهشت باشند چون خدا دنبالش فرمايد برخى ظالم بنفس باشند و برخى ميانه رو و بعضى سابق بالخيرات باذن خدا و اين همان فضل بزرگ است و سپس همه را در بهشت جمع کرده و فرمود بيهشت عدنى که در آن در آيند و دست بندهاى طلا پوشند ، بنا بر اين وراثت مخصوص عترت طاهره است نه ديگران، مامون گفت عترت طاهره کيانند؟ حضرت رضا فرمود هم آنها که خدا در قرآن وصفشان کرده و فرموده (احزاب ۲۳) همانا خدا ميخواهد پليدى را از شما خاندان ببرد و بخوبى يا کتان کند .

و هم آنانند که رسول خدا ص در باره شان فرمود من در ميان شما دو ثقل را بر جا ميگذارم کتاب خدا و خاندانم که اهل بيت منند و اين دو از هم جدا نشوند تا سرحوض بر من در آيند شما بشگرديد چگونه با آنهاستيد بعد از من، اى مردم با آنها نياموزيد زيرا آنها از شما داناترند ، علماء گفتند اى ابوالحسن بما بگو که عترت طاهره همان آل باشند يا غير آل ؟ فرمود همان آل رسولند . علماء گفتند از رسول خدا ص بما رسیده که امت من آل منند و اينان صحابه اويند که بخبر محققى که انكارش نتوان کرد گفته اند آل محمد امت اويند . ابوالحسن ع فرمود بگوئيد بدانم صدقه بر آل حرامست يا نه ؟ گفتند آرى ، فرمود بر امت حرامست ؟ گفتند نه ؛ فرمود اينست فرق ميان آل و امت ، و اى بر شما کجا ميپيرند شما را از قرآن رو گردانيد يا اسراف کاربرد ، آيا نميدانيد که وراثت و طهارت مخصوص برگزيدگان ره يابست نه ديگران ؟ گفتند از کجا اى

نوحا و ابراهیم و جعلنا فی ذریتهما النبوة و الكتاب فمنهم مهتد و كثير منهم فاسقون فصارت وراثه النبوة و الكتاب للمهتدين دون الفاسقين اما علمتم ان نوحا حين سأل ربه فقال رب ان ابني من اهلي و ان وعدك الحق و انت احکم الحاکمین و ذلك ان الله عزوجل وعده ان ینجیه و اهله فقال له ربه یا نوح انه ليس من اهلك انه عمل غیر صالح فلا تسئلن ما ليس لك به علم انی اعظک ان تكون من الجاهلین فقال المامون هل فضل الله العترة علی سائر الناس فقال ابوالحسن عليه السلام ان الله عزوجل ابان فضل العترة علی سائر الناس فی محکم کتابه فقال له المامون این ذلك من کتاب الله فقال له الرضا عليه السلام فی قوله عزوجل ان الله اصطفى آدم و نوحا و آل ابراهیم و آل عمران علی العالمین ذریة بعضهم من بعض و قال عزوجل فی موضع آخر ام یحسدون الناس علی ما آتاهم الله من فضله فقد آتینا آل ابراهیم الكتاب و الحکمة و آتینا هم ملکا عظیما ثم رد المخاطبة فی اثر هذا الی سایر المؤمنین فقال یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم یعنی الذین قرنهم بالکتاب و الحکمة و حسدوا علیهم فقوله ام یحسدون الناس علی ما آتیهم الله من فضله فقد آتینا آل ابراهیم الكتاب و الحکمة و آتینا هم ملکا عظیما یعنی الطاعة للمصطفین الطاهرین فالملك هی هنا هو الطاعة لهم قالت العلماء فآخبرنا

ابوالحسن ؟ فرمود از گفته خدای عزوجل (سوره حدید ۲۶) فرستادیم نوح و ابراهیم را و در ذریه آنها نبوت و کتاب نهادیم برخی بر هدایت و بیشتر فاسقاندند - پس وراثت و نبوت و کتاب مخصوص اهل هدایت است نه فاسقان، نمیدانید که چون نوح از پروردگار خود پرسید که برآستی پسرم از اهل من بود و وعده تو حقت و تو احکم الحاکمین ؛ و این از آن جهت بود که خدا باو وعده داده بود او را و اهلش را نجات دهد خدا در جواب نوح فرمود ای نوح او از اهل تو نبود او یک عمل ناشایسته بود مپرس از من آنچه ندانی من تو را پند دهم که از نادانان نباشی ؛ مأمون عرض کرد عترت را بر دیگران فضلی است ؟ ابوالحسن فرمود : خدا فضل عترت را بر دیگران آشکار ساخته در کتاب محکمش ؛ مأمون گفت در کجای قرآنست ؟ امام رضا ع فرمود در قول خدا (آل عمران - ۳۴) برآستی خدا برگزید آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را بر جهانیان ذریه ای که برخی از برخیند و خدا در جای دیگر فرمود (نساء - ۵۴) بلکه حسد بر مردم بردند نسبت بدانچه از فضل خود بآنها داد بتحقیق دادیم بآل ابراهیم کتاب و حکمت و دادیم بآنها ملکی بزرگ ، سپس در دنبال آن خطاب بسایر مؤمنان کرده و فرمود : ایا کسانی که گرویدید فرمانبریند از خدا و رسولش و از اولوالامر بر شما، مقصود همانهاست که آنها را قرین کتاب و حکمت ساخت و برآنها حسد برند و منظور از گفته او بلکه حسد بردند مردم را بر آنچه خدا بآنها داده از فضل خود ؛ و بآل ابراهیم کتاب و حکمت دادیم و ملک عظیم ، مقصود طاعت برای مصطفین طاهرین است و مقصود از ملک حق طاعت است برای آنها علماء گفتند بفرمائید بدانیم که خدا اصطفاء را در خود قرآن تفسیر کرده است ؟

هل فسر الله عزوجل الاصطفاء في الكتاب فقال الرضا عليه السلام فسر الاصطفاء في الظاهر سوى الباطن في اثني عشر موضعا و موطننا فاول ذلك قوله عزوجل و انذر عشيرتک الاقربین و رهطک المخلصین هكذا في قراءة ابي بن كعب وهي ثابتة في مصحف عبدالله بن مسعود و هذه منزلة رفيعة و فضل عظيم و شرف عال حين عنى الله عزوجل بذلك الا ان فذكره لرسول الله صلى الله عليه و آله و سلم فهذه واحدة و الاية الثانية في الاصطفاء قوله عزوجل اما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت و يطهرکم تطهيرا و هذا الفضل الذي لا يجهله احد معاند اصلا لانه فضل بعد طهارة تنتظر فهذه الثانية و اما الثالثة حين ميز الله الطاهرين من خلقه فامر نبيه صلى الله عليه و آله و سلم بالمباهلة في آية الابتهاال فقال عزوجل قل يا محمد تعالوا ندع ابنائنا و ابنائکم و نسائنا و نساءکم و انفسنا و انفسکم ثم نبتهل فنجعل لعنة الله على الكاذبين فابرز النبي صلى الله عليه و آله و سلم عليا و الحسن و الحسين و فاطمة صلوات الله عليهم و قرن انفسهم بنفسه فهل تدرون ما معنى قوله عزوجل و انفسنا و انفسکم قالت العلماء عنى به نفسه فقال ابو الحسن عليه السلام غلطتم انما عنى بها على بن ابيطالب «ع» و مما يدل على ذلك قول النبي صلى الله عليه و آله و سلم حين قال ليتنهن بنو وليمة او لا بعثن اليهم رجلا کنفسي يعنى على بن ابيطالب عليه السلام فهذه خصوصية لا يتقدمه فيها احد و فضل لا يلحقه فيه بشر و شرف لا يسبقه اليه خلق ان

فرمود : اصطفاء را در ظاهر قابل فهم نه ، در باطن و حقیقت دور از فهم در دوازده جای قرآن

بیان کرده :

۱- (شعراء - ۲۱۴) انذار کن ای محمد خویشان نزدیکت را و تبار اخلاص منددت را - چنین است در قرائت ابي بن کعب و ثبت است در مصحف عبدالله بن مسعود ، و این منزله بلند و فضلی بزرگ و شرفی والا است چونکه خدای عز و جل بدان قصد آل کرده است و بیاد رسو و خدا ص آوردن این یکی است .

۲- گفته خدای عز و جل (اجزاب - ۲۳) همانا خدا میخواهد بپیدی را از شما خاندان ببرد و بخوبی شما را پاکیزه کند - و این فضلی است که هیچ معاندی منکر آن نتواند شد زیرا فضل بعد از پاکی است که توقع میرود .

۳- آنجا که خدا خلق پاک خود را امتیاز داد و پیغمبرش دستور مباهله داد در آیه مباهله و فرمود (مائده - ۶۷) بگو ای محمد بیایید دعوت کنیم پسران خود را و پسران خودتان و زنانمان و زنانتان را و خودمان و خودتان را و مباهله کنیم و لعنت خدا را از آن دروغگو سازیم ، پیغمبر علی و حسن و حسین و فاطمه ص را بیرون برد و خود را با آنها قرین نمود ؛ میدانید معنی گفته خدا (انفسنا و انفسکم) چیست ؛ علمای حاضر گفتند مقصود خود او است ، ابو الحسن ع فرمود خطا رفتید مقصودش علی بن ابيطالب است و دلیلش آنست که پیغمبر فرمود بنو ولیعه دست بردارند و گر نه بر سر آنها فرستم شخصی را که چون خود من است ، مقصودش علی بن ابيطالب بود این خصوصیتی است که احدی

جعل نفس علی کنفسه فهذه الثالثة و اما الرابعة فاخرأجه عليه السلام الناس من مسجده ما خلا العترة حتى تكلم الناس في ذلك و تكلم العباس فقال يا رسول الله تركت عليا و اخرجتنا فقال رسول الله عليه السلام ما انا تركته و اخرجتكم و لكن الله تركه و اخرجكم و في هذا تبيان قوله لعلی عليه السلام انت منى بمنزلة هرون من موسى قالت العلماء فاين هذا من القرآن قال ابو الحسن او جدكم في ذلك قرآنا افرؤه عليكم قالوا هات قال قال الله عزوجل و اوحينا الى موسى واخيه ان تبؤا لقومكما بمصريوتا و اجعلوا بيوتكم قبلة ففى هذه الاية منزلة هرون من موسى و فيها ايضا منزلة على عليه السلام من رسول الله عليه السلام و مع هذه دليل ظاهر فى قول رسول الله عليه السلام حين قال الا ان هذا المسجد لا يحل لجنب الامحمد و آله عليهم السلام فقالت العلماء يا ابا الحسن هذا الشرح و هذا البيان لا يوجد الا عندكم معشر اهل بيت رسول الله عليه السلام فقال و من ينكر لنا ذلك و رسول الله عليه السلام يقول انا مدينة الحكمة و على بابها فمن اراد المدينة فليأتها من بابها ففيمما او ضحنا و شرحنا من الفضل و الشرف و التقدمة و الاصطفاء و الطهارة مالا ينكره معاندو لله عزوجل الحمد على ذلك فهذه الرابعة و الاية الخامسة قول الله عزوجل و أت ذا القربى حقه خصوصية خصهم الله العزيز الجبار بها و اصطفاهم على الامة فلما نزلت هذه الاية على رسول

از آن پیش نیفتد و فضلی است که بشری بدان نرسد و شرافتی است که فوق آن برای آفریده ای نباشد که علی را چون خود نموده .

۴- همه مردم را از مسجد بیرون کرد جز عترت را تا مردم بسخن آمدند و عباس بیغیر عرض کرد یا رسول الله علی را گذاشتی و ما را بیرون کردی ؟ فرمود من او را نگذاشتم و من شمارا بیرون نکردم خدا او را گذاشت و شمارا بیرون کرد ، و در اینجا است شرح گفتار او که ای علی تو نسبت بمن چون هرونى نسبت بموسى . علماء گفتند این تناسب در کجای قرآنست ؟ فرمود از قرآن برای شما آیه آنرا میخواهم ؛ گفتند : بفرما ؛ فرمود : قول خدای عز و جل (بونس - ۸۷) بموسى و براى ذى وحى کردیم که در مصر خانهها برای قوم خود بسازید و خانه های خود را قبله آنها کنید در این آیه مقام هرون نسبت بموسى متدرج است و در آن مقام علی نسبت برسول خداست و با این دلیل روشنی است که گفتار رسول خداست که فرمود : این مسجد برای جنب حلال نیست جز محمد و آتش .
 علماء گفتند : یا ابا الحسن این شرح و بیان جز نزد شما خاندان بدست نیاید که اهل بیت رسول خدا باشید ، فرمود : کی تواند آنرا انکار کند؟ با اینکه رسول خدا میفرماید : من شهر حکمتم و علی در آنست هر که شهر را خواهد باید از در آن آید ؛ در آنچه از فضل و شرف و تقدم و اصطفاء و طهارت گفتیم پس است و معاندى نتواند آنرا انکار کند و لله الحمد على ذلك .

۵- گفتار خدای عز و جل (الروم - ۲۸) بده بنی القربى حقه را - خصوصیتی است که خدا مقدوس آنها کرده است و آنها را از میان امت برگزیده چون این آیه بر رسول خدا ص نازل شد

الله ﷺ قال ادعوا الى فاطمة فدعيت له فقال يا فاطمة قالت لبيك يا رسول الله فقال ﷺ هذه فذاك هي مما لم يوجف عليه بخيل ولا ركاب وهي لي خاصة دون المسلمين وقد جعلتها لك لما امرني الله به فتخذيها لك ولولدك فهذه الخامسة والاية السادسة قول الله جل جلاله قل لا اسئلكم عليه اجرا الا المودة في القربى وهذه خصوصية للنبي ﷺ يوم القيمة و خصوصية للال دون غيرهم وذلك ان الله حكى في ذكر نوح (ع) في كتابه يا قوم لا اسئلكم عليه مالا ان اجري الا على الله وما انا بطارد الذين آمنوا انهم ملاقوا ربهم ولكني اراكم قوما تجهلون وحكى عزوجل عن هود (ع) انه قال لا اسئلكم عليه اجرا ان اجري الا على الذي فطرني افلا تعقلون وقال عزوجل لنبيه ﷺ قل يا محمد لا اسئلكم عليه اجرا الا المودة في القربى ولم يفرض الله مودتهم الا وقد علم انهم لا يرتدون عن الدين ابدا ولا يرجعون الى ضلال ابدا واخرى ان يكون الرجل وادا للرجل فيكون بعض اهل بيته عذوا له فلا يسلم قلب الرجل له فاحب الله عزوجل ان لا يكون في قلب رسول الله على المؤمنين شي، ففرض عليهم مودة ذوى القربى فمن اخذ بها و احب رسول الله ﷺ واحب اهل بيته لم يستطع رسول الله ﷺ ان يبغضه و من تركها ولم ياخذ بها ابغض اهل بيته فعلى رسول الله ﷺ ان يبغضه لانه قد ترك فريضة من فرائض الله فاي فضيلة واي شرف يتقدم هذا او يدانيه فانزل الله هذه الاية على نبيه ﷺ قل لا اسئلكم عليه اجرا

فرمود فاطمه را نزد من بخوانيد ، فاطمه را دعوت کردند ، فرمود اي فاطمه ؛ عرض كرد لبيك يا رسول الله ؛ فرمود : اين فذاك است كه با قومه قشون اسب سوار و شتر سوار فتح نشده و مخصوص من است و بمسلمانان ربطى ندارد بدستور خدا من آنرا بتو دادم آنرا براى خود و فرزندانت بگير . ۶- قول خدا (شورى ۲۳) بگو از شما مزدى نخواهم جز دوستى با خویشان ، اين خصوصيت تا قيامت از پيغمبر است و خصوصيت آل است نه ديگران براى آنكه خدا در داستان نوح فرمود بقومت بگو من از شما مالى نخواهم همانا مزد من با خدا است و من مؤمنانرا از خود نرانم آنانكه ايمان آوردند زيرا آنها با پروردگار خود بر خوردند ولى من شما را مردم نادانى ميدانم و خدا از هود (ع) هم نقل کرده كه فرمود من از شما مزدى نخواهم همانا مزد من با كسى است مرا آفريده آيا اندیشه نداريد ؟! و خدا به پيغمبر خود هم فرمود بگو اي محمد من از شما مزدى نخواهم جز مودت ذوى القربى و خدا مودت آنها را واجب نكرده تا دانسته كه آنها هرگز از اين بر نگردند و بگمراهى باز نشوند و مطلب ديگر اينست كه اگر مردى مردى را دوست دارد و دشمن يكي از خاندانش باشد دل آن مرد درست نيست خدا خواست كه در دل رسول خدا ص نسبت بمؤمنان هيچ نگرانى نباشد و مودة ذوى القربا را بر آنها فرض كرد و هر كه بدان عمل كند رسول خدا و خاندانش را دوست داشته باشد و رسول خدا نمیتواند او را دشمن دارد و هر كه بر خلاف آن باشد بر رسول خدا ص است كه او را دشمن دارد زيرا فريضة الهيه را ترك کرده ، کدام فضل و شرف با اين برابر است ؟! كه خدا اين آيه را به پيغمبرش

الا المودة فی القربی فقام رسول الله ﷺ فی اصحابه فحمد الله واثنی علیه وقال ایها الناس ان الله قد فرض لی علیکم فرضا فهل انتم مؤدوه فلم یجبه احد فقال ایها الناس انه لیس بذهب ولا فضة ولا مأکول ولا مشروب فقالوا هات اذا فتلا علیهم هذه الایة فقالوا اما هذا فنعم فما و فی بها اکثرهم وما بعث الله عزوجل نبیا الا اوحی الیه ان لایسال قومه اجرا لان الله عزوجل یوفی اجر الا نبیاء، و محمد ﷺ فرض الله عزوجل مودة قرابته علی امته و امره ان یجعل اجره فیهم لیودوه فی قرابته بمعرفة فضلهم الذی اوجب الله عزوجل لهم فان المودة انما تكون علی قدر الفضل فلما اوجب الله ذلك ثقل لثقل وجوب الطاعة فتمسک بها قوم اخذ الله میثاقهم علی الوفاء وعاند اهل الشقاق والنفاق والحدوا فی ذلك فصرفوه عن حده الله فقالوا القرابة هم العرب کلها واهل دعوته فعلی ای الحالتین کان فقد علمنا ان المودة هی للقرابة فاقربهم من النبی ﷺ اولاهم بالمودة كلما قربت القرابة كانت المودة علی قدرها وما انصفوا نبی الله فی حیطته ورأفته وما من الله به علی امته مما یعجز الالسن عن وصف الشکر علیه ان لایؤذوه فی ذریته و اهلیتته و ان یجعلوهم منهم کمنزلة العین من الرأس، حفظ الرسول الله ﷺ وحبنا لنبیه فیکیف والقرآن ینطق به و یدعو الیه والاکخبار ثابتة بانهم اهل المودة والذین فرض الله مودتهم و وعد الجزاء علیها

فرستاد قل لا اسئلكم علیه اجرا الا المودة فی القربی و رسول خدا در میان اصحابش بیا استاد و حمد و ثنای خدا نمود و فرمود آیا مردم خدا برای من چیزی فرموده است آیا آنرا ادا کنید کسی جوابش را نداد ، فرمود ای مردم بدانید که آن طلا و نقره و خوددنی و نوشیدنی نیست ؟ گفتند بفرمائید چیست ؟ و این آیه را بر آنها خواند و گفتند اگر اینست آری و بیشترشان بآن وفا نکردند ؛ خدا بیغمبری مبعوث نکرد جز آنکه باو وحی ژرد از قوم خود مزدی نخواهد زیرا خدا خودش مزد بیغمبر آنرا میدهد ولی برای محمد مودت ذوی القربا را فرض کرد بر امتش و باو دستور داد که کار امامت را در ذوالقربی مقرر کند تا ادا کنند حق ذوی القربی بشناختن فضل آنها که خدا برشان واجب کرده زیرا مودت و دوستی باندازه فضیلت است چون خدا آنرا واجب کرد سنگین شد چون وجوب طاعت سنگین است ، جمعیکه خدا عهد وفاداری از آنها گرفته بود بدان متمسک شدند و اهل شقاق و نفاق با آن عناد کردند و بناروا تاویلش نمودند و از آن حدیکه خدا مقرر کرده بود منصرفش کردند و گفتند خویشان بیغمبر همه عربند و همه مسلمانان و بهر حال ما میدانیم که مودة از آن قرابت است و اقرب به بیغمبر اولی بمودتست و هرچه خویشی نزدیکتر باشد مودت باندازه آن لازمتر است و در باره بیغمبر نسبت بخاندانش بانصاف رفتار نکردند و مهر و منتی که خدا بر امتش نهاد و زبان از بیانش عاجز است و از شکر آن در ذریه او مراعات نکردند که او رانسیبت بخاندانش نیاز دارند و آنها را چون چشم در سبر محترم شمارند بعزمت رسول خدا و دوستی او با آنکه قرآن و اخبار بآن ناطق است و بدان دعوت کنند و گویند که آنان اهل مودتند و کسانیند که

انه ماوفى احد بهذه المودة مؤمناً مخلصاً الا استوجب الجنة لقول الله عزوجل فى هذه الاية والذين آمنوا وعملوا الصالحات فى روضات الجنات لهم ما يشاؤون عند ربهم ذلك هو الفضل الكبير ذلك الذى يبشر الله عباده الذين آمنوا وعملوا الصالحات قل اسئلكم عليه اجرا الا المودة فى القربى مفسراً و مبيناً ثم قال ابو الحسن عليه السلام حدثنى ابي عن جده عن آبائه عن الحسين بن على (ع) قال اجتمع المهاجرون والانصار الى رسول الله صلى الله عليه وآله فقالوا ان لك يا رسول الله مؤونة فى نفقتك وفيمن ياتيك من الوفود وهذه اموالنا مع دماننا فاحكم فيها باراً ماجوراً اعط ماشئت و امسك ماشئت من غير حرج فانزل الله عزوجل عليه الروح الامين فقال يا محمد قل لا اسئلكم عليه اجرا الا المودة فى القربى يعنى ان تودوا قرابتى من بعدى فخرجوا فقال المنافقون ما حمل رسول الله صلى الله عليه وآله على ترك ما عرضنا عليه الا ليحسنا على قرابته من بعده ان هو الاشىء افتره فى مجلسه و كان ذلك من قولهم عظيماً فانزل الله عزوجل جبرئيل بهذه الاية ام يقولون افتره قل ان افتريته فلانملكون لى من الله شيئاً هو اعلم بما تفيضون فيه كفى به شهيداً بينى وبينكم وهو الغفور الرحيم فبعث اليهم النبى فقال هل من حدث فقالوا اى والله يا رسول الله لقد قال بعضنا كلاماً غليظاً كرهناه فتلا عليهم رسول الله صلى الله عليه وآله الاية فبكوا و اشتد بكاءهم فانزل الله عزوجل

خدا مودت آنها را فرض کرده و وعده پاداش بدان داده و كسى نيست كه بدان وفا كند از روى ايمان و اخلاص جز آنكه بهشت بر او واجب است براى آنكه خدا در همين آيه مودت فرمود آنكسانيكه ايمان آورده و كارهاى شايسته كردند در باغهاى بهشتند و هرچه خواهند نزد پروردگار خود دارند اينست آن فضيلت بزرگ و اينستكه بدان موده ميدهد خدا بندگان را كه گرويدند و عمل صالح كردند بگو من از شما مزدى نخواهم جز دوستى ذوى القربى با تفسير و بيان .

سپس امام هشتم فرمود پدرم از جدش از پدرانش براى من باز گفت كه حسين بن على (ع) فرمود مهاجر و انصار همه نزد رسول خدا (ص) جمع شدند و بعرض رساندند كه يا رسول الله تو براى هزينه خودت و واردبنت نفقه لازم دارى مال رچان ما همه در اختيار تو است هرچه خواهى دستور ده در باره آن ببخواست تمنائى ما هرچه خواهى ببخش و هرچه خواهى بگذار هيچ حرجى ندارى فرمود خدا روح الامين را بروى نازل كرد و گفت اى محمد بگو از شماها مزدى نخواهم جز دوستى خوبشانم يعنى بس از من اداى حق خوبشانم كنيد همه بپرون شدند و منافقان گفتند علت آنكه رسول خدا آنچه را عرضه داشتيم نپذيرفت اين بود كه ما را بعد از خودش ترغيب بقرابتش كند اين موضوع را فى المجلس بخدا افترا بست و اين گفتار آنها بسيار بزرگ بود و خدا اين آيه را فرستاد (احقاف - ۸) بلكه گويند آنرا افترا بسته بگو اگر افترا مستم شما از طرف خدا مالك چيزى نسبت بمن نيستيد او بهتر ميداند كه چه گوئيد او بس است گواه ميان من و شما و او آمرزنده است و مهربان پيغمبر آنها را احضار كرد و فرمود تازه ايست ؟ گفتند آرى يا رسول الله بعضى از ماها سخن درشت و ناهموارى گفت كه ما را بد آمد رسول خدا (ص) آن آيه را بر آنها تلاوت كرد و بسختى گريستند و خدا اين آيه

و هو الذى يقبل التوبة عن عباده و يعفو عن السيئات و يعلم ما تفعلون فهذه السادسة واما الاية السابعة فقول الله تبارك و تعالى ان الله و ملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه و سلموا تسليما و قد علم المعاندون منهم انه لما نزلت هذه الاية قيل يا رسول الله قد عرفنا التسليم عليك فكيف الصلوة عليك فقال تقولون اللهم صل على محمد و آل محمد كما صليت على ابراهيم و آل ابراهيم انك حميد مجيد فهل بينكم معاشر الناس فى هذا خلاف قالوا لا قال المأمون هذا ما « مما » لا خلاف فيه اصلا و عليه الاجماع فهل عندك فى الال شىء اوضح من هذا فى القرآن قال ابو الحسن عليه السلام نعم اخبرونى عن قول الله عزوجل يس و القرآن الحكيم انك لمن المرسلين على صراط مستقيم فمن عنى بقوله يس قالت العلماء يس محمد صلى الله عليه و آله و سلم لم يشك فيه احد قال ابو الحسن عليه السلام فان الله اعطى محمدا صلى الله عليه و آله و سلم و آل محمد من ذلك فضلا لا يبلغ احد كنه وصفه الا من عقله و ذلك ان الله لم يسلم على احد الا على الانبياء فقال تبارك و تعالى سلام على نوح فى العالمين و قال سلام على ابراهيم و قال سلام على موسى و هرون و لم يقل سلام على آل نوح و لم يقل سلام على آل موسى و لا آل ابراهيم و قال سلام على آل يس يعنى آل محمد صلى الله عليه و آله و سلم فقال المأمون قد علمت ان فى معدن النبوة شرح هذا و بيانه فهذه السابعة واما الثامنة فقول الله عزوجل و اعلموا انما

را فرستاد (شورى - ۲۵) او استکه پذيرد توبه بندگانش را و بگذرد از بد کردارى و بداند چه میکنند .

۷- گفتار خدا (سوره احزاب - ۵۶) براستى خدا و فرشتگانش صلوات فرستند بر پيغمبر ايسا كسانيكه ايمان آورديد صلوات فرستيد بر او و درود فراوان ، معانددان دانستند كه چون اين آيه نازل شد عرض شد يا رسول الله ما سلام بر تورا دانستيم ولى چگونه صلوات بر تو فرستيم فرمود بگوئيد خدايا رحمت فرست بر محمد و آل محمد چنانچه رحمت فرستادى بر ابراهيم و آل ابراهيم براستى تو حميد و مجيدى ايا گروه مردم ميان شما در اين اختلافى است؟ گفتند نه مأمون گفت در آن اصلا خلافى نيست و مورد اجماع است آيا نزد تو در باره آل چيزى واضح تر از اين در قرآن هست اى ابو الحسن؟ فرمود آرى بمن خبر دهيد از قول خداى عز و جل يس و القرآن الحكيم انك لمن المرسلين على صراط مستقيم مقصود از يس كيست؟ علماء گفتند مقصود از آن محمد است و كسى در آن شك ندارد امام رضا ع فرمود پس خدا ب محمد و آل محمد فضلى داده كه احدى بكنه آن نرسد جز آنكه اندیشه آن تواند كرد و اين براى آنستكه خدا بر كسى سلام نداده جز به پيغمبران و فرموده است سلام بر نوح در عالميان و فرمود سلام بر ابراهيم و سلام بر موسى و هرون و فرموده سلام بر آل نوح و سلام بر آل موسى و بر آل ابراهيم ولى فرمود سلام بر آل ياسين يعنى آل محمد مأمون گفت دانستم كه در معدن نبوت شرح و بيان آن موجود است .

۸- قول خداى عز و جل (انفال - ۴۱) بدانيد كه هر چه غنيمت آوريد براى خداست خمس آن

غنمتم من شيء فان لله خمسة وللرسول ولذی القربى فقرن سهم ذی القربى مع سهمه و سهم رسوله فهذا فصل ایضا بین الال و الامه لان الله جعلهم فی حیز و جعل الناس فی حیز دون ذلك و رضی لهم ما رضی لنفسه و اصطفاهم فیہ فبدأ بنفسه ثم برسوله ثم بذی القربى بكل ما كان من الغنى و الغنیمه و غیر ذلك مما رضیه جل و عز لنفسه و رضیه لهم فقال و قوله الحق و اعلموا انما غنمتم من شيء فان لله خمسة و للرسول ولذی القربى فهذا تاكيد مؤكد و اثر قائم لهم الى يوم القيمة فی كتاب الله الناطق الذی لایاتیه الباطل من بین یدیه و لامن خلقه تنزیل من حکیم حمید و اما قوله و الیتامی و المساکین فان الیتیم اذا انقطع یتمه خرج من الغنائم و لم یکن له فیها نصیب و كذلك المسکین اذا انقطع مسکنته لم یکن له نصیب من المغنم و لایحل له اخذ و سهم ذی القربى الى يوم القيمة قائم لهم للغنى و الفقیر منهم لانه لا احد اغنی من الله عزوجل و لامن رسوله ~~فجعل~~ فجعل لنفسه معهما سهما و لرسوله سهما فما رضیه لنفسه و لرسوله رضیه لهم و كذلك الفی ما رضیه منه لنفسه و لنبیه رضیه لذی القربى كما اجراهم فی الغنیمه فبدأ بنفسه جل جلاله ثم برسوله ثم بهم و قرن سهمهم بسهم الله و سهم رسوله و كذلك فی الطاعة قال یا ابا الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم فبدأ بنفسه ثم برسوله ثم باهل بیته و كذلك آیه الولاية انما و لیکم الله و رسوله و الذین آمنوا فجعل و لایتهم مع طاعة الرسول مقرونة بطاعته كما جعل سهمهم مع سهم الرسول مقرونا بسهمه فی الغنیمه و الفی ۱۰ فتبارک الله و تعالی ما اعظم نعمته علی اهل هذا البیت فلما جاءت قصة الصدقة نزه نفسه و نزه

و برای رسول و ذی القربى این تاکید مؤکد و سند ثابتی است برای آنها تا قیامت مندرج در کتاب خدا که ناطق بحق است و باطل از پس و پیش در آن راه ندارد تنزیل از حکیم حمید است و اما اینکه فرمود برای یتامی و مساکین است یتیم چون بالغ شود از حکم غنیمت بیرونست و بهره ندارد و همچنان فقیر و مسکین چون ثروتمند شوند بهره از غنیمت ندارند و حلال نیست از آن اخذ کنند ولی سهم ذی القربى تا قیامت برپاست برای غنی و فقیر آنها زیرا کسی از خدا غنی تر نیست و نه از رسول خدا و خدا برای خود و رسولش با ذی القربى سهمی مقرر ساخته و آنچه را برای خود و رسولش پسندیده برای آنها هم پسندیده و در غنیمت مجری کرده و بخودش جل جلاله آغاز نموده.

و سپس بر رسول و باز بدانها و سهم آنها را مقرون سهم خدا و رسولش کرده و همچنانست در وجوب طاعت فرموده (نساء- ۵۹) ایا کسانیکه گرویدید فرمانبردار خدا و فرمانبردار رسول و اولوالامر خود بخود، آغاز کرده سپس بر رسولش و سپس بخاندانش و همچنین است آیه ولایت (مائده- ۵۵) همانا ولی شما خداست و رسولش و آنانکه گرویدند ولایت آنها را باطاعت رسول مقرون بطاعت خود ساخته چنانچه سهم آنها را با سهم رسول مقرون بسهم خود ساخته در غنیمت و فیء چه بزرگ است

رسوله و نزه اهل بيته فقال انما الصدقات للفقراء و المساكين و العاملين عليها و المؤلفة قلوبهم و في الرقاب و الغارمين و في سبيل الله و ابن السبيل فريضة من الله فهل تجد في شيء من ذلك انه جعل عزوجل سهما لنفسه اول رسوله اول ذى القربى لانه لما نزه نفسه عن الصدقة و نزه رسوله نزه اهل بيته لابل حرم عليهم لان الصدقة محرمة على محمد و آله و هي ايساخ ايدي الناس لاتحل لهم لانهم طهروا من كل دنس و وسخ فلما طهرهم الله و اصطفاهم رضى لهم ما رضى لنفسه و كره لهم ما كره لنفسه عزوجل فهذه الثامنة و اما التاسعة فنحن اهل الذكر السذبن قال الله في محكم كتابه فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم لاتعلمون فقالت العلماء انما عنى بذلك اليهود و النصرى فقال ابو الحسن عليه السلام سبحان الله و هل يجوز ذلك اذا يدعوننا الى دينهم و يقولون انه افضل من دين الاسلام فقال المأمون فهل عندك في ذلك شرح بخلاف ما قالوا يا ابا الحسن فقال عليه السلام نعم الذكر رسول الله و نحن اهله و ذلك بين في كتاب الله عزوجل حيث يقول في سورة الطلاق فاتقوا الله يا اولى الالباب الذين آمنوا قد انزل الله اليكم ذكراً رسولا يتلو عليكم آيات الله مبينات فالذكر رسول الله و نحن اهله فهذه التاسعة و اما العاشرة فقول الله عزوجل في آية التحريم حرمت عليكم امهاتكم و بناتكم و اخواتكم الاية الى آخرها فاخبروني اهل تصلح ابنتى و ابنة ابنتى و ما تناسل من صلبى ارسول الله صلى الله عليه و آله و سلم ان يتزوجها لو كان حيا قالوا لا قال فاخبروني

نعمت او براهل ابن خانواده و چون داستان صدقه ببيان آمد خود و رسول خود و اهل بيت را از آن منزله نمود و فرمود (برائة - ۶۰) همانا صدقات برای فقراء و مساكين است و كارمندان در آن و آنها كه تاليف قلوب كنند و در بندگان و قرضداران و در راه خدا و برای ابن سبيل فريضة از طرف خدا ، در اینجا درك كنى كه خدای عز و جل سهمی برای خود مقرر نداشته و نه برای رسواش یا برای ذوالقربى زیرا او چون خود را از صدقه منزله دانست رسول و اهل بيت او را هم منزله دانست بلکه آنها بر آنها حرام كرد و صدقه بر آل محمد حرام است و آن چركهاى كپف مردم است و برای آنها حلال نیست زیرا آنها را ازهر آلودگى و چركى پاک کرده و چون آنها را خدا پاک کرد و برگزید پسندید برايشان آنچه را برای خود پسندید و بداشت برايشان آنچه را برای خود بدداشت.

۹- ما همان اهل ذکریم كه خدا در كتاب محكمش فرموده (نحل - ۴۳) برسید از اهل ذكر اگر شما نمیدانید ، علماء گفتند مقصود از اهل ذكر يهود و نصارى است امام رضا ع فرمود سبحان الله آیا این دواست ؟ در اینصورت بدین خود دعوت كنند و گویند از دین اسلام برتر است مأمون عرض كرد در این باره شما توضیحی دارید بخلاف آنچه گفتند ؟ فرمود آرى مقصود از ذكر رسول خداست و ما اهل اوئیم و اینرا در سوره طلاق بیان کرده است (آیه ۱۰) بتحقیق خدا بر شما نازل کرده ذكرى و آن رسولى است كه میخواهد بر شما آیات روشن را ، ذكر رسول خداست و ما اهل ذکریم .

۱۰- گفته خدای عز و جل (نساء - ۲۳) در آیه تحریم است ؟؟ حرامست بر شما مادوانتان

هل كانت ابنة احدكم تصلح له ان يتزوجها لو كان حيا قالوا بلى قال ففى هذا بيان لانى انا من آله و لستم من آله ولو كنتم من آله لحرّم عليه بناتكم كما حرّم عليه بناتى لانى من آله و انتم من امته فهذا فرق ما بين الال و الامّة لان الال منه و الامّة اذا لم تكن من الال ليست منه فهذه العاشرة و اما الحادى عشر فقول الله عزوجل فى سورة المؤمن حكاية عن قول رجل مؤمن من آل فرعون و قال رجل مؤمن من آل فرعون يكتم ايمانه اتقتلون رجلا ان يقول ربي الله و قد جاءكم بالبينات من ربكم تمام الاية فكان ابن خال فرعون فنسبه الى فرعون بنسبه و لم يصفه اليه بدينه و كذلك خصصنا نحن اذ كنا من آل رسول الله ﷺ بولادتنا منه و عمنا الناس بالدين فهذا فرق بين الال و الامّة فهذه الحادى عشر و اما الثانى عشر قول الله عزوجل و أمر اهلك بالصلوة و اصطبر عليها فخصنا الله بهذه الخصوصية ان امرنا مع الامّة باقامة الصلوة ثم خصنا من دون الامّة فكان رسول الله ﷺ يجرى الى باب على و فاطمة بعد نزول هذه الاية تسعة اشهر كل يوم عند حضور كل صلوة خمس مرات فيقول الصلوة رحمكم الله و ما اكرم الله احدا من ذرارى الانبياء بمثل هذه الكرامة التي اكرمنا بها و خصنا من دون جميع اهل بيته «بيتهم» فقال المأمون و العلماء جزا كم الله اهل بيت نبيكم عن الامّة خير أفما نجد الشرح و البيان فيما اشتبه علينا الا عندكم و صلى الله على محمد و آله و سلم كثيرا

و دخترانان تا آخر آیه بن بگوئید دختر من و دختر بسم را نسل در نسل بر بیغبر رواست که بزنى گیرد اگر زنده باشد؟ گفتند نه فرمود رسول خدا میتواند دختران شما را تزویج کند اگر زنده باشد؟ گفتند آری گفت این خود بیانی است زیرا من آل او هستم و شما آل او نیستید و اگر آتش بودید دختران شما بر او حرام بود چنانچه دختران من بر او حرامست ما آل او هستیم و شما امت او بود اینست فرق میان آل و امت که آل از او است و امت که از آل نباشد از او نیست .

۱۱- گفته خدای تعالی در سوره مؤمن حکایت از گفتار مردی از آل فرعون، مردی مؤمن از خاندان فرعون که ایمانش را نهان میداشت گفت آیا میخواهید بکشید مردی را که می گوید پروردگار من خداست و معجزاتی هم برای شما آورده از پروردگارتان تا آخر آیه و آن مرد خاله زاده فرعون بود او را به نژاد فرعون متصف کرد نه بدینش و همچنان ما بنژاد و ولادت بر رسول خدا (ص) مخصوصیم و با عموم مردم دردیانت واردیم و این است فرق میان آل و امت .

۱۲- گفتار خدای عز و جل (طه - ۱۲۲) امر کن خاندانت را بنماز و بر آن صبر کن خدا ما را باین خصوصیت امتیاز داده که با امت مأمور اقامه نمازیم و بطور خصوصی هم مأموریم در برابر امت رسول خدا پس از نزول این آیه تا نه ماه هر روز وقت هر نماز در خانه علی و فاطمه میآمد و میفرمود الصلوة رحمکم الله و خدا احدی از ذراری انبیاء را چنین کرامتی عطا نکرده که ما را گرامی داشته و مخصوص کرده است در میان خاندانش مأمون و علماء گفتند خدا شما اهل بیت را از امت جزای خیر دهد که ما در هر جا اشتباهی داریم شرح و بیانش را جز نزد شما بدست نیاوریم و صلى الله على محمد و آله و سلم كثيرا .

المجلس الثمانون

يوم الثلاثاء، لاربع خلون من رجب من سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا محمد بن ابي اسحق (محمد بن اسحق) بن احمد الليثي قال حدثنا محمد بن الحسين الرازي قال حدثنا ابو حسين علي بن محمد بن علي المفتي قال حدثنا الحسن بن محمد المرزوي عن ابيه عن يحيى بن عياش قال حدثنا علي بن عاصم قال حدثنا ابو هرون العبدى عن ابي سعيد الخدرى قال قال رسول الله ﷺ الا ان رجب شهر الله الاصم وهو شهر عظيم وانما سمى الاصم لانه لا يقائه (لا يقاربه) شهر من الشهور حرمة وفضلا عند الله تبارك وتعالى وكان اهل الجاهلية يعظمونه في جاهليتها فلما جاء الاسلام لم يزد الا تعظيما وفضلا الا ان رجب وشعبان شهر اى وشهر رمضان شهر امتي الا فمن صام من رجب يوما ايمانا واحتسابا استوجب رضوان الله الاكبر واطفى صومه في ذلك اليوم غضب الله واغلق عنه بابا من ابواب النار و لو اعطى ملء الارض ذهبا ما كان بافضل من صومه ولا يستكمل اجره بشيء من الدنيا دون الحسنات اذا اخلصه الله عز وجل وله اذا امسى عشر دعوات مستجابات ان دعا به داع بشيء في عاجل الدنيا اعطاه الله عز وجل والا ادخله من الخير افضل مما دعا من اوليائه و احبائه واصفيائه ومن صام من رجب يومين لم يصف الواصفون من اهل السماء والارض ماله عند الله من الكرامة و كتب له من الاجر مثل اجور عشرة من الصادقين في عمرهم بالغة اعمارهم

مجلس هشتاد = روز سه شنبه چهارم رجب ۳۷۸

۱ - رسول خدا ص فرمود هلا رجب ماه اصم خداست و ماه بزرگى است و براى آن اصمى ناميدند که هيچ ماه در حرمت و فضيلت قرين او نيست نزد خداى تبارك و تعالى، مردم جاهليت در دوران جاهليت خود آنرا معترم ميدانستند و اسلام هم جز فضل و احترام بر آن نيفرود هلا که رجب و شعبان هر دو ماه منند و رمضان ماه امت منست هلا هر که يك روز رجب را از روى عقیده و قربت روزه دارد مستحق رضوان اکبر خداست و روزه آنروزش خشم خدا را خاموش کند و درى اذدوخ را براو بندد و اگر بر زمين طلا بدهد باز هم بهتر از روزه آن نيست و کامل نشود اجرش بچيزى از امور دنيا جز حسنات در صورتى که مغلص خفتلى عز و جل باشد و چون شب کند ده دعای مستجاب دارد و اگر در نقد دنيا از خدا خواهد باو عطا کند و گرنه براى آخرت او ذخيره بهتري از آنچه يکى از اولياء واصفياء و دوستانش دعا کرده مهيا دارد، هر که دو روز از رجب روزه دارد واصفان زمين و آسمان نتوانند آنچه را نزد خدا از کرامت دارد وصف کنند و مزد ده راستگو در جميع عمر

ما بلغت ويشفع يوم القيمة في مثل ما يشفعون فيه ويحشر معهم في زمرة من حتى يدخل الجنة ويكون من رفقاءهم ومن صام من رجب ثلثة ايام جعل الله عزوجل بينه وبين النار خندقا او حجابا طوله مسيرة سبعين عاما ويقول الله عزوجل له عند افطاره لقد وجب حقتك علي ووجب لك محبتي وولايتي اشهدكم يا ملائكتي اني قد غفرت له ماتقدم من ذنبه وماتأخر ومن صام من رجب اربعة ايام عوفي من البلايا كلها من الجنون والجذام والبرص وفتنة الدجال واجير من عذاب القبر وكتب له مثل اجور اولي الالباب التوابين الاوابين واعطى كتابه بيمينه في اوائل العابدين ومن صام من رجب خمسة ايام كان حقا على الله عزوجل ان يرضيه يوم القيمة وبعث يوم القيمة ووجهه كالقمر ليلة البدر وكتب له عدد رمل عالج الحسنات وادخل الجنة بغير حساب ويقال له تمن على ربك ماشئت ومن صام من رجب ستة ايام خرج من قبره ولو وجهه نور يتللا اشد بياضا من نور الشمس واعطى سوى ذلك نور يستضيء به اهل الجمع يوم القيمة وبعث من الامين حتى يمر على الصراط بغير حساب ويعافي من عقوق الوالدين وقطيعه الرحم ومن صام من رجب سبعة ايام فان لجنتهم سبعة ابواب يعلق الله عنه بصوم كل يوم بابا من ابوابها وحرّم الله عزوجل جسده على النار ومن صام من رجب ثمانية ايام فان للجنة ثمانية ابواب يفتح الله عزوجل له بصوم كل يوم بابا

خودشان براي او نوشته شود هر چه هم عمر آنها طولاني باشد وروز قيامت بعدد هر كه شفاعت كنند او نيز شفاعت كند و با آنها و در گروه آنها معشور شود تا بهشت رود و از رفيقان آنها باشد، هر كه سه روز از رجب روزه دارد خدای عزوجل میان او و دوزخ خندي زند یا پرده ای بدرازی هفتاد سال و خدای عزوجل نزد افطارش باو میفرماید محققاً حق تو بر من لازم است و معبیت ولایت تو بر من لازم است ای فرشتگام گواه باشید كه من او را آمرزیدم در گناهان گذشته و آینده اش هر كه چهار روز رجب را روزه دارد از همه بلاها و جنون و جذام و برص در عافیت باشد و از فتنه دجال و از عذاب قبر در پناه باشد و نوشته شود برایش مانند اجر اولی الالباب توابین و او این و نامه اعمالش بدست راستش داده شود در ضمن او اهل عابدان.

هر كه پنج روز از رجب روزه دارد بر خدا لازمست او را در قیامت خشنود دارد و رویش چون ماه شب چهارده باشد و بشماره يك عالج برایش حسنه نویسند و بیهساب وارد بهشت گردد و باو گفته شود هر چه خواهی بر پروردگارت ناز کن . هر كه شش روز از رجب را روزه دارد چون از قبر برآید رویش نوری دارد كه تابنده تر از نور آفتاب است و بهلاوه نوری باو عطا شود كه همه حاضران قیامت از آن نور استفاده برند و در امان مبعوث شود تا بیهساب برصراط گذرد و از عقوق پدر و مادر و قطع رحم معاف باشد ؛ هر كه هفت روز آنرا روزه دارد برای روزه هر روزی يك دري از دوزخ برویش بسته گردد و خدا ننشرا بر آتش حرام كند ،

هر كه هشت روز آنرا روزه دارد خدا بروزه هر روز یکی از هشت در بهشت را برویش

من ابوابها وقال له ادخل من اى ابواب الجنان شئت ومن صام من رجب تسعة ايام خرج من قبره وهوينادى بلاله الا الله ولا يصرف وجهه دون الجنة وخرج من قبره ولو وجهه نور يتلأله لاهل الجمع حتى يقولوا هذا نبي مصطفى وان ادنى ما يعطى ان يدخل الجنة بغير حساب و من صام من رجب عشرة ايام جعل الله عزوجل له جناحين اخضرين منظومين بالدر والياقوت يطير بهما على الصراط كالبرق الخاطف الى الجنان ويبدل الله سيئاته حسنات و كتب عن المقر بين القوامين لله بالقسط و كانه عبد الله عزوجل الف عام قائما صابرا محتسبا و من صام احد عشر يوما من رجب لم يواف يوم القيمة عبد افضل ثوابا منه الا من صام مثله او زاد عليه و من صام من رجب اثني عشر يوما كسى يوم القيمة حلتين خضرا و ين من سندس و استبرق و يحبر بهما لو ادليت حلة منهما الى الدنيا لاضاء ما بين شرقها و غربها و لصارت الدنيا اطيب من ريح المسك و من صام من رجب ثلاثة عشر يوما وضعت له يوم القيمة مائدة من ياقوت اخضر فى ظل العرش قوائمها من در اوسع من الدنيا سبعين مرة عليها صحاف الدر و الياقوت فى كل صحيفة سبعون الف لون من الطعام لا يشبه اللون اللون ولا الريح الريح فيأكل منها و الناس فى شدة شديدة و كرب عظيم و من صام من رجب اربعة عشر يوما اعطاه الله من الثواب ما لعين رأت ولا اذن سمعت

گشاید و فرماید از هر کدام خواهی وارد شو

هر که نه روزش روزه دارد از گورش که بر آید جار لا اله الا الله کشد و مانعی برای بهشت رفتن ندارد و چهره اش نوری دهد که بر اهل محشر بتابد تا گویند این مرد پیغمبر مصطفی است و کمتر چیزی که باو دهند اینست که بی حساب بهشت رود ؛ هر که ده روزش را روزه دارد خدا دو بال سبز که رشته در و یاقوت دارند باو عطا کند که با آنها چون برق خاطف از صراط بهشت گذر کند و خدا گناهانشرا بدل بحسنات کند و او را در زمره مقربان و قوامین بالقسط نویسد و گویا خدا را هزار سال عبادت کرده قائم و صابر و با قصد قربت .

هر که یازده روز از رجب را روزه دارد در قیامت بنده خدائی با ثوابتر از او نباشد مگر کسی که مانند او یا بیشتر روزه داشته . هر که دوازده روز رجب را روزه دارد در قیامت دو جامه سبز از سندس و استبرق پیوشد و با آن آراسته شود که اگر یکی از آنها را در دنیا آویزند میان مغرب تا مشرق را نورانی کند و دنیا از مشک خوشبو تر شود .

هر که سیزده روز از رجب روزه دارد در قیامت خوانی از یاقوت سبز در سایه عرش بگسترند که پایه ها یش از در است و پهناورتر از دنیا است هفتاد بار و بر آن سینه های در و یاقوت است و بر هر سینه هفتاد هزار رنگ از خوراک است که رنگ و بوی آنها بهم نبرد از آن بخورد و مردم در سختی و گرفتاری بزرگی باشند هر که چهارده روزش را روزه دارد خدا ثوابی باو دهد که نه چشمی دیده و نه گوش شنیده و نه بر دل بشری گذشته از کاخهای بهشتی که با در و یاقوت هست .

ولا خطر على قلب بشر من قصور الجنان التي بنيت بالدر والياقوت و من صام من رجب خمسة عشر يوما وقف يوم القيمة موقف الامين فلا يمر به ملك مقرب ولا نبي مرسل ولا رسول الا قال طوباك انت آمن مقرب مشرف مغبوط محبوب ساكن للجنان و من صام من رجب ستة عشر يوما كان في اوائل من يركب على دواب من نور تطير بهم في عرصة الجنان الي دار الرحمن و من صام سبعة عشر يوما من رجب وضع له يوم القيمة على الصراط سبعون الف صباح من نور حتى يمر على الصراط بنور تلك المصاييح الي الجنان تشيعه الملائكة بالترحيب و التسليم و من صام من رجب ثمانية عشر يوما زاحم ابراهيم في قبته في قبة الخلد على سر الدر والياقوت و من صام من رجب تسعة عشر يوما بنى الله له قصرأ من لؤلؤ رطب بحذاء قصر آدم و ابراهيم في جنة عدن فيسلم عليهما و يسلمان عليه تكرمة له و ايجابا لحقه و كتب له بكل يوم يصوم منها كصيام الف عام و من صام من رجب عشرين يوما فكانما عبد الله عزوجل عشرين الف عام و من صام من رجب احدى و عشرين يوما شفع يوم القيمة في مثل ربعة و مضر كلهم من اهل الخطايا و الذنوب و من صام من رجب اثنين و عشرين يوما نادى مناد من اهل السماء بشريا ولي الله من الله بالكرامة العظيمة و مرافقة الذين انعم الله عليهم من النبيين و الصديقين و الشهداء و الصالحين و حسن اولئك رفيقا و من

هر که پانزده روز آنرا روزه دارد در قیامت بجایگاه آمان بايستد و هیچ ملك مقرب و پیغمبر و رسولی باو نگذرد جز آنکه گوید خوشا بر تو که مقرب و شرافتمند و مورد رشک و محترمی و ساکن بهشتی ؛ هر که شانزده روزه را روزه دارد در صف مقدم آنها باشد که بر اسبان نور سوارند و آنها را در عرصه بهشت پرش میدهند تا آستان خدا .

هر که هفده روزه را روزه دارد در قیامت هفتاد هزار چراغ برصراط گذارند تا در پرتو آنها بسوی بهشت گذر کنند و فرشته‌ها با خوش آمد و درود او را مشایعت کنند .

هر که هیجده روز رجب را روزه دارد در گنبد ابراهیم که در بهشت دارد با او همطراز است بر سر تختهای در و باقوت ؛ و هر که نوزده روزه را روزه دارد خدا کاخی از لؤلؤ تر برای او بسازد در بهشت برابر کاخ ابراهیم و آدم بر آنها سلام دهد و آنها بر او سلام دهند با احترام او و حق واجب او و بهر روز روزه‌اش ثواب روزه هزار سال برای او نوشته شود .

هر که بیست روزه را روزه دارد گویا بیست هزار سال خدا را عبادت کرده است .
هر که بیست و یکروز روزه دارد روز قیامت مانند ربیع و مضر را شفاعت کند که همه اهل خطا و گناه باشند . هر که بیست و دو روزه را روزه دارد منادی از آسمان ندا کند که مژده گیر ای ولی خدا از طرف خدا بکرامت بزرگ و رفاقت آنها که خدا بآنها نعمت داده از پیغمبران و صدیقان و شهداء و صالحان که چه خوب رفیقانی هستند .

صام من رجب ثلثة و عشرين يوما نودی من السماء طوبی لك يا عبد الله نصبت قليلا و نعمت طويلا طوبی لك اذا كشف الغطاء عنك و افضيت الی جسم ثواب ربك الكريم و جاورت الخليل (الجليل) فی دار السلام و من صام من رجب اربعة و عشرين يوما فاذا نزل به ملك الموت تراه له فی صورة شاب عليه حلة من ديباج اخضر على فرس من افراس الجنان و بيده حرير اخضر ممسك بالمسك الازفرو بيده قدح من ذهب مملو من شراب الجنان فسقاه اياه عند خروج نفسه يهون به عليه سكرات الموت ثم ياخذ روحه فی تلك الحرير فتفوح منها رائحة يستنشقها اهل سبع سموات فيظل فی قبره ريان و يبعث من قبره ريحان حتى يرد حوض النبي ﷺ و من صام من رجب خمسة و عشرين يوما فانه اذا خرج من قبره تلقاه سبعون الف ملك بيد كل ملك منهم لواء من درو باقوت و معهم طرائف الحلی والحلل فيقولون يا ولي الله النجاة الی ربك فهو من اول الناس دخولا فی جنات عدن مع المقربين الذين رضی الله عنهم و رضوا عنه ذلك الفوز العظيم و من صام من رجب ستة و عشرين يوما بنی الله له فی ظل العرش مائة قصر من درو باقوت على رأس كل قصر خيمة حمراء من حرير الجنان يسكنها ناعما و الناس فی الحساب و من صام من رجب سبعة و عشرين يوما اوسع الله عليه القبر مسيرة اربعمائة عام و ملاء جميع ذلك مسكا و عنبرا و من صام من رجب ثمانية

هر که بیست و سه روزش را روزه دارد از آسمان نداء شود خوشا بر تو ای بنده خدا اندکی رنج بردی و نعمتی طولانی بامتی خوشا بر تو آنگاه که بمیری بثواب بزرگ پروردگار کریمت رمی و همسایه خلیل باشی در بهشت . هر که بیست و چهار روزش را روزه دارد ملک الموت در صورت جوانی بر او در آید که جامه دیبای سبز پوشیده و بر اسب بهشتی سوار است و حریر سبزی که بامشک اذفر آلوده است بدست دارد و بدستی جامی طلا پر از شراب بهشتی که هنگام جان کندن باو نوشاند ؛ تلخی جان کندن را بر او آسان کند و جانشر را در آن حریر بهشتی پیچد و از آن بوی خوشی بر آید که اهل هفت آسمان در بینی کشند و در قبرش سرباب ماند تا بر سر حوض کوثر رود .

هر که بیست و پنج روزش را روزه دارد ، چون از قبر بر آید هفتاد هزار فرشته او را برخوردارند که بدست هر کدام پرچی است از در و یاقوت و با آنها زیوره و جامه های طرفه ایست و میگویند ای دوست خدا زود خود را رها کن و پروردگارت رسان ، و او اول کس باشد که در بهشت عدن با مقربان در آید که خدا از آنها خشنود است و آنها از خدا ، این فوز عظیمی است .

هر که بیست و شش روزش را روزه دارد خدا در سایه عرش برایش صد کاخ از در و یاقوت بسازد که بر سر هر کاخی خیمه سرخی از حریر بهشتی است که در آن در ناز و نعمت پیاساید و مردم گرفتار حساب باشند . هر که بیست و هفت روزش را روزه دارد خدا گوش را بمسافت چهار صد سال راه وسعت دهد و همه را بر ازمشک و عنبر کند .

و عشرين يوما جعل الله عزوجل بينه وبين النار سبعة خنادق كل خندق ما بين السماء والارض مسيرة خمسمائة عام و من صام من رجب تسعة و عشرين يوما غفر الله عزوجل له ولو كان عشار او لو كانت امرأة فجرت بسبعين مرة (امرأاً) بعد ما ارادت به وجه الله و الخلاص من جهنم لغفر الله لها و من صام من رجب ثلاثين يوما نصادى منادى من السماء يا عبد الله اما ما مضى فقد غفر لك فاستأنف العمل فيما بقى و اعطاه الله عزوجل فى الجنان كلها فى كل جنة اربعين الف مدينة من ذهب فى كل مدينة اربعون الف الف قصر فى كل قصر اربعون الف الف بيت و فى كل بيت اربعون الف الف مائة من ذهب على كل مائة اربعون الف الف قصعة فى كل قصعة اربعون الف الف لون من الطعام و الشراب لكل طعام و شراب من ذلك لون على حدة و فى كل بيت اربعون الف الف سرير من ذهب طول كل سرير الف ذراع فى الف ذراع على كل سرير جارية من الحور عليها ثلاث مائة الف ذوابة من نور تحمل كل ذوابة منها الف الف وصيفة تغلفها بالمسك و العنبر الى ان يوافيها صايم رجب هذا لمن صام شهر رجب كله قيل يا نبي الله فمن عجز عن صيام رجب لضعف او لعلة كانت به او امرأة غير طاهر يصنع ماذا ليلال ما وصفته قال يتصدق كل يوم برغيف على المساكين و الذى نفسى بيده انه اؤا تصدق بهذه الصدقة كل يوم نال ما وصفت و اكثر انه لوا اجتمع جميع الخلايق كلهم من اهل السموات و الارض على ان يقدروا قدر ثوابه ما بلغوا عشر

هر که بیست و هشت روزش را روزه دارد خدا میان او و آتش هفت خندق زند که هر خندقی از آسمان تا زمین باشد که پانصد سال راه است ، هر که بیست و نه روز از رجب را روزه دارد خدا او را بیمارزد گرچه گمر کچی باشد یا زنیکه زنداده تا هفتاد بار در صورتیکه بقصد قربت و خلاص از دوزخ باشد که خدا او را بیمارزد ، هر که سی روز رجب را روزه دارد منادی از آسمان ندا کند ای بنده خدا گناهان گذشته ات آمرزیده شده ، کار خود از سرگیر نسبت بآینده و خدا در بهشتی چهل هزار شهر باو دهد از طلا که در هر شهری چهل هزار هزار کاخ است و در هر کاخی چهل هزار هزار خانه و در هر خانه چهل هزار هزار خوان طلا و برهر خوانی چهل هزار هزار کاسه و برهر کاسه چهل هزار هزار رنگ خوراک و نوشابه که هر کدام رنگی جدا دارند باز در هر خانه چهل هزار تخت طلا ، هر تختی هزار ذراع در دو هزار ذراع و برهر تختی دختر کی از حور که سیصد رشته کیسوی نوردارد و هر کیسورا هزار هزار کنیزک برداشته و بشك و عنبر میآلایند تا بروزه دار رجب رسانند ، این ثواب کیستکه همه رجب را روزه دارد عرض شد یا رسول الله هر که برای ضعف یا درد نتواند روزه همه رجب را گیرد ، یا زنیکه ناپاک باشد چه کنند که باین ثوابها رسند ؛ فرمود هر روز يك گرده نان بر گدایان صدقه دهند بدانکه جانم بدست او است هر که هر روز این صدقه را دهد برسد بدانچه گفتم و به بیشتر از آن اگر همه خلايق از اهل آسمانها و زمین جمع شوند که ثواب او را اندازه گیرند

ما یصیب فی الجنان من الفضائل و الدرجات قیل یا رسول اللہ فمن لم یقدر علی هذه الصدقة یصنع ماذا لینال ما وصفت قال یسبح اللہ عزوجل کل یوم من رجب الی تمام ثلاثین یوما بهذا التسبیح مائة مرة سبحان الاله الجلیل سبحان من لا ینبغی التسبیح الاله سبحان الاعز الا کرم سبحان من لبس العز وهو له اهل

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا ابراهیم بن هاشم عن الحسن بن یزید النوفلی عن اسمعیل بن مسلم السکونی عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن ابائه عن علی عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ضغطة القبر للمؤمن كفارة لما كان منة من تضييع النعم .

۳ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبد الله عن الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسن بن محبوب عن عبد الله بن غالب عن سعد الاسكاف عن ابي جعفر الباقر (ع) قال ايما مؤمن غسل مؤمنا فقال اذا قلبه اللهم هذا بدن عبدك المؤمن و قد اخرجت روحه منه و فرقت بينهما فغفوك غفوك غفر الله له ذنوب سنة الاالكبائر .

۴ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيد عن ابراهيم بن هاشم عن اسمعيل بن مراد عن يونس بن عبد الرحمن عن عبد الله بن سنان عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال من غسل ميتاً مؤمناً فادى فيه الامانة غفر له قيل و كيف يؤدي فيه الامانة قال لا يخبر بما يرى .

۵ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن الحسن بن موسى الخشاب عن غياث بن كلوب عن اسحق بن عمار عن

توانند برسند بده يك آنچه از ثواب در بهشت دارد نسبت بفضل و درجات؛ عرض شد یا رسول الله اگر کسی قادر بر این صدقه نباشد چه کند که باین ثوابیکه گفتمی برسد؟ فرمود هر روز از رجب تا تمام سی روز صدبار این تسبیح را بگوید سبحان الاله الجلیل سبحان من لا ینبغی التسبیح الاله سبحان الاعز الا کرم سبحان من لبس المزوهوله اهل .

۲- رسول خدا ص فرمود فشاره قبر مؤمن کفاره گناه تضييع نعمت اوست .

۳ - امام باقر ع فرمود هر مؤمنی را غسل دهد و چون او را بگرداند گوید خدایا این بدن بنده مؤمن توست که جانش را گرفتمی و میان تن و روحش جدائی افکندی گذشت تو گذشتت ضرور است خدا گناه یکسال او را جز کبائر بیامرزد .

۴- امام صادق ع فرمود هر که مرد مؤمنی را غسل دهد و امانت داری کند آمرزیده شود، گفتند امانت داری آن چطور است؟ فرمود هر چه دید نگویید .

الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) ان رسول الله ﷺ قال لقنوا مواليتكم لاله الا الله فان من كان آخر كلامه لاله الا الله دخل الجنة.

۶- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري عن احمد بن محمد بن عيسى عن علي بن سيف عن اخيه الحسين عن ابيه سيف بن عميرة عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفي عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) قال من قدم اولادا يحتسبهم عند الله حجبوه من النار باذن الله عز وجل.

۷- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار (ره) قال حدثنا ابي عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابي عمير عن سيف بن عميرة عن اشعث بن سوار عن الاحنف بن قيس عن ابي ذر الغفاري (ره) قال كنا ذات يوم عند رسول الله ﷺ في مسجد قبا ونحن نفر من اصحابه اذ قال معاشر اصحابي يدخل عليكم من هذا الباب رجل هو امير المؤمنين و امام المسلمين قال فنظروا و كنت فيمن نظر فاذا نحن بعلي بن ابي طالب عليه السلام قد طلع فقام النبي ﷺ فاستقبله وعانقه وقبل ما بين عينيه و جاء به حتى اجلسه الى جانبه ثم اقبل علينا بوجه الكريم فقال هذا امامكم من بعدي طاعته طاعتي و معصيته معصيتي و طاعة الله و معصيتي معصية الله عز وجل.

۵ - رسول خدا ص فرمود بمردگان خود لاله الا الله تلقین کنید زیرا هر که آخر سخنش لاله الا الله باشد بهشت میرود.

۶ - امام باقر ع فرمود هر که فرزندان او را باذن خدای عزوجل از دوزخ جلو گیرند .

۷ - ابوذر غفاری گفت يك روز در مسجد قبا نزد رسول خدا ص بودیم در جمعی از اصحابش که فرمود ای گروهان اصحابه از این در مردی بر شما در آید که امیر مؤمنان و امام مسلمانان است گفت آن در نگاه کردند و من در ضمن نگاه کردم دیدیم علی بن ابيطالب ع نمودار شد در پیغمبر برخاست او را استقبال کرد و در آغوش کشید و میان دو چشمش را بوسید و او را آورد و پهلوی خود نشاند و روی کریم خود بیا کرد و فرمود ابن علی پس از من امام شما است طاعتش طاعت من است و نافرمانیش نافرمانی من و طاعت من طاعت خداست و نافرمانی نافرمانی خدای عزوجل.

المجلس الحادی والثمانون

يوم الجمعة لسبع خلون من رجب من سنة ثمان وستين و ثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي «ره» قال حدثنا علي بن عبدالله الوراق قال حدثنا سعد بن عبدالله عن الهيثم بن ابي اسروق النهدي قال حدثنا اسمعيل بن مهران عن محمد بن يزيد عن سفیان الثوري قال حدثني جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عن ابيه الحسن عن ابيه علي بن ابي طالب عليه السلام قال من صام يوما من رجب في اوله او في وسطه او في آخره غفر له ما تقدم من ذنبه و من صام ثلاثة ايام من رجب في اوله و ثلاثة ايام في وسط و ثلاثة ايام في آخره غفر له ما تقدم من ذنبه و ما تأخر من احيا ليلة من ليالي رجب اعتقه الله من النار و قبل شفاعته في سبعين الف رجل من المذنبين و من تصدق بصدقة في رجب ابتغاء وجه الله اكرمه الله يوم القيمة في الجنة من الثواب بما لا عين رأت و لا اذن سمعت و لا خطر على قلب بشر.

۲- حدثنا علي بن احمد بن موسى «رضه» قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران الحنفي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي قال سمعت مالك بن انس الفقيه يقول والله ما رأيت عيني افضل من جعفر بن محمد (ع) زهدا و فضلا و عبادة و ورعا و كنت اقصدته فيكر مني و يقبل علي فقلت له يوما يا ابن رسول الله ما ثواب من صام يوما من رجب ايمانا و احتسابا فقال و كان والله اذا قال صدق حدثني ابي عن ابيه عن جده قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم من صام يوما من رجب

مجلس هشتاد و يكم = جمعه هفتم رجب ۳۸

۱- علي بن ابي طالب «ع» فرمود هر كه يك روز ماه رجب را از اول يا وسط يا آخرش روزه دارد گناه گذشته اش آمرزیده شود و هر كه سه روزه اول رجب و سه روز وسط و سه روز آخرش را روزه دارد گناه گذشته و آینده اش آمرزیده شود و هر كه يك شب از آنرا زنده دارد خدايش از دوزخ آزاد کند و شفاعت را در هفتاد هزار گناهكار بپذیرد و هر كه در آن برای خدا صدقه ای دهد خدا روز قیامت او را بشوایی گرامی دارد كه چشمی ندیده و گوشى نشنیده و بدل بشرى نگذشته .

۲- مالك بن انس نقيه مدینه می گفت بخدا چشم افضل از جعفر بن محمد «ع» را در زهد و فضل و عبارت و ورع ندیده من نزد او میرفتم و مرا گرامی میداشت و بمن توجه میکرد، يكروز گفتم يا ابن رسول الله برای كسيكه يكروز رجب را از روى عقیده و قربت روزه دارد چه ثوابی است ؛ فرمود (و هر چه میگفت بخدا راست بود) بدرم از پدرش از جدهش بر ايم باز گفت كه رسول خدا «ص» فرمود هر كه يكروز از

ایمانا و احتسابا غفر له فقلت له یا بن رسول الله فما ثواب من صام یوما من شعبان فقال حدثنی ابی عن ابیه عن جده قال قال رسول الله ﷺ من صام یوما من شعبان ایمانا و احتسابا غفر له.

۳- حدثنا ابی «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ابراهیم بن هاشم عن عبیدالله بن عبدالله الدهقان عن درست بن ابی منصور عن عبدالله بن سنان قال قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام لا تمزح فیذهب نورك ولا تکذب فیذهب بهاؤک وایاک وخصمتین الضجر والکسل فانک ان ضجرت لم تصبر علی حق وان کسلت لم تؤد حقا قال وكان المسيح «ع» یقول من کثر همه سقم بدنه ومن ساء خلقه عذب نفسه ومن کثر کلامه کثر سقطه ومن کثر کذبه ذهب بهاؤه ومن لاحی الرجال ذهب مروتہ.

۴- و بهذا الاسناد عن درست بن ابی منصور عن عبدالحمید بن عواض الطائی عن موسی بن جعفر عن ابیه عن آباءه «ع» قال قال رسول الله ﷺ الا کل علی الشبع یورث البرص.

۵- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ایوب بن نوح عن صفوان بن یحیی عن هشام بن سالم عن ابی عبدالله الصادق قال قال رسول الله ﷺ ان آدم شکى الی الله عزوجل ما یلقى من حدیث النفس والحزن فنزل علیه جبرئیل فقال له یا آدم قل لاجل ولا قوة الا بالله فقالها فذهب عنه الوسوسة والحزن.

۶- حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحق «رض» قال حدثنا احمد بن محمد الهمدانی مولی بنی هاشم قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثنا جعفر بن سلیمان عن ابیه عن عمرو بن خالد قال قال زید بن علی

رجب را از روی عقیده و قربت روزی دارد آمرزیده است عرض کردم ثواب کسیکه یکروز از شعبان روزه دارد چیست؟ بهمان سند فرمود که رسول خدا ص فرمود هر که یکروز از شعبان را از روی ایمان و قربت روزه دارد آمرزیده است.

۳- امام صادق ع فرمود شوخی مکن تا روشنیت برود و دروغ مگو تا خرمیت برود و از دو خصالت برکنار باش تنک خلقی و تنبلی زیرا اگر خلقت تنک شود بر حق صبر نتوانی و اگر تنبل باشی حقی ادا نکنی مسیح ع میفرمود هر که همش بسیار است تنش بیمار است هر که بد خلق است خود را شکنجه کند، هر که سخن بسیار گوید بسیار در غلط افتد و هر که بسیار گناه کند بهایش برود و هر که با مردان درافتد مروتش برود.

۴- رسول خدا ص فرمود خوردن سرسیری مایه بیسی است.

۵- فرمود آدم از حدیث نفس و اندوه بخدا شکایت کرد جبرئیل بر او نازل شد و گفت ای آدم بگو لاجل ولا قوة الا بالله آنرا گفت و وسوسه و اندوه اورفت.

بن الحسين بن علي بن ابيطالب عليه السلام في كل زمان رجل منا اهل البيت يحتاج الله به على خلقه و حجة زماننا ابن اخي جعفر بن محمد لا يضل من تبعه ولا يهتدى من خالفه.

۷- حدثنا احمد بن علي بن ابي ااهيم بن هاشم «ره» قال حدثني ابي عن جدي عن علي بن معبد عن الحسين بن خالد عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام عن ابيه موسى بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه الحسين بن علي عن ابيه امير المؤمنين علي بن ابيطالب عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اخبرني جبرئيل عن الله جل جلاله انه قال علي بن ابيطالب حجتى على خلقى وديان دينى اخرج من صلبه ائمة يقومون بامرئ ويبدعون الى سبيلى بهم اذفع العذاب عن عبادى وامائى وبهم انزل رحمتى.

۸- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل «ره» قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميرى قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن عبدالله بن سنان قال سمعت ابا عبدالله الصادق «ع» يقول ثابثة عن فخر المؤمن وزينته فى الدنيا والاخرة الصلوة فى آخر الليل ويأسه مما فى ايدى الناس و ولاية الامام من آل محمد عليه السلام.

۹- حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار «رضه» قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن عيسى عن العباس بن معروف عن حماد بن عيسى عن حريز بن عبدالله او غيره قال نزل على ابي عبدالله الصادق «ع» قوم من جهينة فاضافهم فلما ارادوا الرحلة زودهم ووصلهم و اعطاهم ثم قال لغلمانهم تنحوا لاتعينوهم فلما فرغوا جاؤا اليودعوه فقالوا له يا بن رسول الله لقد اضفت فاحسنت الضيافة و اعطيت

۶- زيد بن علي «ع» فرمود در هر زمانى مردى از ما خاندان باشد كه خدا او را حجت بر خلقش كند و حجت زمان ما برادرزاده ام جعفر بن محمد «ع» است گمراه نشود هر كه پيروي او كند و ره نيايد هر كه مخالفتش كند.

۷- رسول خدا (ص) فرمود جبرئيل از خداى عزوجل بمن خبر داد كه فرمود علي بن ابيطالب حجت منست بر خلقم و جزاء بخش در دينم است و از پشتش امامانى بر آرم كه بامر من قيام كنند و به راه من دعوت نمايند و بدانها عذاب را از بندها و كنيزهايم دفع كنم و بدانها رحمت نازل كنم.

۸- امام صادق «ع» فرمود سه چيز افتخار مؤمن است و زيور او در دنيا و آخرت نماز در آخر شب و نوميدى در آنچه در دست مردم است و ولايت امام از آل محمد.

۹- جمعى از جهينه مهمان امام صادق «ع» شدند چون قصد كوچ كردند با آنها توشه وصله و عطا داد و بفلامانش فرمود کنار رويد و كمكى در بار و بنه آنها ندهيد چون بار بستند و آمدند

فاجزلت العطية ثم امرت غلمانك ان لا يعينونا على الرحلة فقال عليه السلام انا اهل بيت لانعين اضيافنا على الرحلة من عندنا.

۱۰- حدثنا محمد بن علي ماجيلويه قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن عيسى العبيدي عن ابي زكريا المؤمن عن سليمان بن خالد عن ابي عبد الله الصادق «ع» قال ان رسول الله صلى الله عليه وآله اتى شابا من الانصار فقال اني اريد ان افرا عليكم فمن بكى فله الجنة فقروا آخر الزمروسيق الذين كفروا الى جهنم زمرا الى آخر السورة فبكى القوم جميعا الاشاب فقال يا رسول الله قد تبأ كيت فما قطرت عيني قال اني معيد عليكم فمن تبأ كى فله الجنة قال فاعاد عليهم فبكى القوم و تبأ كى الفتى فدخلوا الجنة جميعا.

۱۱- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد المؤدب «رض» قال حدثنا محمد بن ابي عبد الله الكوفي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا عبد الله بن احمد بن داهر قال حدثنا الفضل بن اسمعيل الكوفي قال حدثنا علي بن سالم عن ابيه قال سألت الصادق جعفر بن محمد عليه السلام فقلت له يا بن رسول الله ما تقول في القرآن فقال هو كلام الله و قول الله و كتاب الله و وحى الله و تنزيله و هو الكتاب العزيز الذى لا ياتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد.

۱۲- حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن علي بن معبد عن الحسين بن خالد قال قلت لرضا يابن رسول الله اخبرني عن القرآن

وداع كنته گفتند يابن رسول الله خوب مهماني كردى و عطاي شايان دادى ولى به غلامان دستور دادى ما را بر كوچ كلك نكنته ؟ فرمود ما خادمانى هستيم كه در كوچيدن مهمان خود كلك ندهيم .

۱۰- رسول خدا ص نزد جوانانى از انصار آمد و فرمود براى شما قرآن ميخوانم و هر كه گريست بهشت دارد و آيات آخر سوره زمر را تلاوت كرد و از وسيق الذين كفروا الى جهنم زمرا «برائند كافرانرا بدوزخ گروه گروه» تا آخر سوره، همه گريستند جزيكى كه عرض كرد يا رسول الله من خود را بگريه زدم و قطره اى از دیده ام نريخت، فرمود من باز ميخوانم و هر كه خود را به گريه زد بهشت دارد و بر آن ها باز خواند و همه گريستند و آن جوان هم خود را بگريه زد و همه ببهشت رفتند.

۱۱ - علي بن سالم از پدرش كه گفت از امام صادق (ع) پرسيدم كه يابن رسول الله در باره قرآن چه گويى ؟ فرمود آن كلام خدا و گفتار خدا و كتاب خدا و وحى خدا و تنزيل او است و آن كتابى است عزيز كه باطل از پس و پيش در آن راهى ندارد و نازل شده از حكيم حميد .

۱۲- حسين بن خالد گوید با امام رضا گفتم يابن رسول الله بفرمائيد قرآن خالق است يا مخلوق ؟

خالق او مخلوق فقال ليس بخالق ولا مخلوق ولكنه كلام الله.

۱۳- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور «ره» قال حدثنا محمد بن عبد الله بن جعفر الحميري عن ابيه عن ابراهيم بن هاشم عن الريان بن الصلت قال قلت للرضا عليه السلام ما تقول في القرآن فقال كلام الله لاتجاوزه ولا تطلبوا الهدى في غيره فتصلوا

۱۴- حدثنا ابي «ره» قال حدثنا سعد بن عبد الله قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد اليقطيني قال كتب علي بن محمد بن علي بن موسى الرضا «ع» الي بعض شيعته ببغداد بسم الله الرحمن الرحيم عصمنا الله واياك من الفتنة فان يفعل فاعظم بهانعة والا يفعل فهي الهلكة نحن نرى ان الجدل في القرآن بدعة اشترك فيها السائل والمجيب فتعاطى السائل ما ليس له وتكلف المجيب ما ليس عليه وليس الخالق الا الله وما سواه مخلوق والقرآن كلام الله لاتجعل له اسما من عندك فتكون من الضالين جعلنا الله و اياك من الذين يخشون ربهم بالغيب و هم من الساعة مشفقون.

۱۵- حدثنا علي بن احمد بن عبد الله بن احمد بن ابي عبد الله البرقي «ره» قال حدثنا ابي عن جده احمد بن ابي عبد الله عن الحسن بن علي بن فضال عن علي بن عقبة عن ابيه عن سليمان بن خالد عن ابي عبد الله الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده «ع» قال ضحك رسول الله صلى الله عليه وآله ذات يوم حتى بدت نواجذنه ثم قال الاتسئلوني مم ضحكت قالوا بلى يا رسول الله قال عجبتم الامرء المسلم انه ليس من قضاء يقضيه الله عز وجل له الا كان خيرا له في عاقبة امره.

فرمود نه خالق است و نه مخلوق ولي كلام خداست .

۱۳- در جواب همين، سؤال ريان بن صلت فرمود قرآن كلام خداست از آن نگذريد و در غير آن هدايت مجويد تا گمراه شويد .

۱۴- امام دهم بيكي از شيعيان بغداد نوشت بنام خدای بخشاينده مهربان خدا مارا و تورا از فتنه نگهدارد اگر بكنند چه نعمت بزرگي است و اگر نكرد هلاكت است بنظر ما جدال درباره قرآن بدعت است كه پرسنده و پاسخده در آن شريكند پرسنده چيزي خواسته كه حقيش نيست و جوابگو متحمل چيزي شده كه برعهده ندارد خالق جز خدا نيست و جز او مخلوق است قرآن همان كلام خداست نامي از بيش خود بر آن منه تا از گمراهان باشي خدا مرا و تورا از آنها كند كه در نهيان از پروردگار خود بترسند و از قيامت درهراسند .

۱۵- روزي پيغمبر خدا خنديد تا دندانهاي آسپايش نمايان گرديد و پس از آن فرمود از من نپرسيد چرا خنديدم گفتند چرا يا رسول الله؟ فرمود از مرد مسلمان در عجب شدم كه هر چه خدا برايش مقدر كرده سرانجامش خوبست

۱۶- حدثنا علي بن عيسى «ره» قال حدثنا علي بن محمد (محمد بن علي) ماجيلويه قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن محمد بن سنان عن زياد بن المنذر عن سعد بن طريف عن الاصمغ بن نباته قال سمعت امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام يقول سئلت رسول الله صلى الله عليه وآله عن صفة المؤمن فنكس رأسه ثم رفعه فقال في المؤمن عشرين خصلة فمن لم تكن فيه لم يكمل ايمانه يا علي ان المؤمنين هم الحاضرون للصلاة والمسارعون الى الزكوة والحاجون لبیت الله الحرام والصائمون في شهر رمضان والمطعمون المسكين والمسحون راس اليتيم المطهرون اظفارهم المتزرون على او اطهم الذين ان حدثوا لم يكذبوا و اذا وعدوا لم يخلفوا و اذا ائتمنوا لم يخونوا و ان تكلموا صدقوا رهبان بالليل اسد بالنهار صائمون بالنهار قائمون بالليل لا يؤذون جار ولا يتاذى بهم جار الذين مشيهم على الارض هونا و خطاهم الى بيوت الارامل و على اثر الجنائز جعلنا الله و اياكم من المتقين.

۱۷ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس «ره» قال حدثنا ابي قال حدثنا محمد بن عبد الجبار عن ابي احمد محمد بن زياد الازدي قال حدثنا اسمعيل بن الفضل عن ابيه عن ثابت بن دينار عن سعيد بن جبیر عن ابن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان الله تبارك و تعالی اوحى الى انه جاعل لي من امتي اخا و وارثا و خليفة و وصيا فقلت يارب من هو ف اوحى الى عزوجل يا محمد انه امام امتك و حجتي عليها بعدك فقلت يا رب من هو ف اوحى الى عزوجل يا محمد ذلك من احبه و يحبني ذلك المجاهد في سبيلي و المقاتل لنا كثر عهدي و القاسطين في حكمي و المارقين من ديني ذلك وليي

۱۶- امير المؤمنين مفرود از رسول خدا ص و صف مؤمن را پرسیدم سر بزیر انداخت و بالا کرد و فرمود مؤمنان را بیست صفت است که در هر که نباشد ایمانش کامل نیست، حاضر نماز باشند و در زکوة دادن بشتابند و حج خانه خدا کنند و روزه ماه رمضان گیرند و بمسکین طعام دهند و بسر یتیمان دست کشند و عودت بیوشانند اگر حدیث کنند دروغ نگویند و چون وعده دهند تغلف نکنند و در امانت خیانت نکنند و سخن بر راستی گویند، شبها عبادت کنند و روز چون شیر نبرد کنند روزها روزه اند و شبها در عبادت باشند، همسایه نیاز دارند و همسایه از آنها آزار نکشد - بر زمین آهسته راه روند و بخانه بیوه زنان گام بردارند و دنبال جنازه مردگان روند، خدام را و شمارا از متقیان سازد.

۱۷- رسول خدا ص فرمود بر راستی خدای تبارک و تعالی بمن وحی کرد که برایم از امتم برادر و وارث و خلیفه و وصی مقرر سازد عرض کردم پروردگارا او کیست؟ وحی کرد ای محمد او امام امت و حجتم بر آنهاست پس از تو، عرض کردم کیست؟ وحی کرد ای محمد آنکه منش دوست دارم و دوستم دارد آنکه مجاهد در راه منست و با ناکشان در عهدم و قاسطان در حکمم و مارقان از دینم نبرد کند او بدرستی ولی منست و شوهر دخترت و پدر فرزندان علی بن

حقاً زوج ابنتک و ابو ولدک علی بن ابیطالب علیه السلام

۱۸ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانة «ره» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن جعفر بن سلمة الاهوازي عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال اخبرنا اسمعيل بن بشار قال حدثنا عبدالله بن بلج المصري عن ابراهيم بن ابي يحيى المدني عن محمد بن المنكدر قال سمعت ابا امامة يقول كان علي عليه السلام اذا قال شيئاً لم نشك فيه و ذلك انا سمعنا رسول الله صلى الله عليه وآله يقول خازن سرى بعدى علي عليه السلام

۱۹ - و بهذا الاسناد عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثني المسعودي قال حدثنا يحيى بن سالم العبدى عن اسراييل عن ميسرة عن المنهال بن عمرو عن زر بن حبيش قال مر علي عليه السلام على بغلة رسول الله صلى الله عليه وآله و سلمان في ملاء فقال سلمان «ره» الاتقومون تاخذون بحجزته تسئلونه فوالذي فلق الحبة و برأ النسمة انه لا يخبركم بسر نبيكم احد غيره و انه لعالم الارض و ربانيها و اليه تسكن لو فقدتموه لفقدتم العلم و انكرتم الناس

۲۰ - حدثنا ابي قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد قال حدثنا محمد بن علي الصراف قال حدثنا الحسين بن الحسن الاشقر عن علي بن هاشم عن ابي رافع عن محمد بن ابي بكر عن عباد بن عبدالله عن سلمان عن النبي قال اقضى امتي و اعلم امتي بعدى علي

۲۱ - و بهذا الاسناد عن الحسين بن الحسن الاشقر عن صالح بن ابي الاسود عن اخيه عن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن علي عن ابيه عن جده قال كان النبي اذ نزل عليه الوحي

ابطالب است.

۱۸- ابا امامه ميگفت هر چه علي مي فرمود در آن شك نداشتيم براي آنكه از پيغمبر شنيدم بوديم كه ميگفت علي بعد از من خزينه اسرار منست.

۱۹ - زر بن حبيش گفت علي سواز بر اشتر رسول خدا ص عبور مي كرد سلمان با جمعي از رجال نشسته بود. و بآنها گفت بيا نشويد و از او پرسش كنيد؛ بدانكه دانه را شكافد و انسان را بر آرد حزاو كسي با سرار پيغمبر شما خبر ندهد او دانشمند روي زمين و رباني آنست و آرامش باو است و اگر او را از دست بدهيد دانش را از دست داديد و مردم را ناشناس ملاحظه كنيد.

۲۰- پيغمبر ص! فرمود قضاوت كن تر و دانشمند تر بدین در امتم پس از من عليست.

۲۱- چون در روز وحی به پيغمبر ميرسيد شب نشده بود كه آنرا بعلي گزارش ميداد و اگر شب وحی

نهارالم یمس حتی یخبر به علیا و اذا نزل علیه لیلا لم یصبح حتی یخبر به علیا

۲۲ - حدثنا الحسين بن علی بن احمد الصائغ « ره » قال حدثنا احمد بن محمد بن سعید الهمدانی قال حدثنا جعفر بن عبیدالله عن الحسن بن محبوب عن علی بن رئاب عن محمد بن قیس عن ابي جعفر محمد بن علی الباقر عليه السلام قال صلی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم ذات یوم باصحابه الفجر ثم جلس معهم یحدثهم حتی طلعت الشمس فجعل الرجل یقوم بعد الرجل حتی لم یبق معه الا رجلان انصاری و ثقفی فقال لهما رسواله صلی الله علیه و آله و سلم قد علمت ان لکما حاجة تریدان ان تسئلانی عنها فان شئتما اخبرتکما بحاجتکما قبل ان تسئلانی وان شئتما فاسئلانی قالوا بل تخبرنا انت یارسول الله فان ذلك اجلی للعمی وابعد من الارتیاب و اثبت للإیمان فقال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم اما انت یا اخا الانصار فانک من قوم یؤثرون علی انفسهم وانت قروی وهذا الثقفی بدوی افتؤثره بالمسئلة فقال نعم فقال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم اما انت یا اخا ثقفی فانک جدت تسألنی عن وضوءک و صلواتک و مالک فیهما من الثواب فاعلم انک اذا ضربت یدک فی الماء و قلت بسم الله تنائرت الذنوب التي اکتسبتها یداک فاذا غسلت وجهک تنائرت الذنوب التي اکتسبتها عینک بنظرهما و فوک بلفظه و اذا غسلت ذراعیک تنائرت الذنوب عن یمینک و شمالک فاذا مسحت رأسک و قدمیک تنائرت الذنوب التي مشیت الیها علی قدمیک فهذا بک فی وضوءک فاذا قامت الی الصلوة و توجهت و قرأت ام الكتاب و ما تیسر لك من السور ثم رکعت فاتممت رکوعها و سجودها و تشهدت و سلمت غفر لك کل ذنب فیما بینک

میرسید صبح میگرد تا آنرا بعلی بن خبر میداد.

۲۲- امام باقر ع فرمود یک روز رسول خدا نماز بامداد را با اصحابش خوانده و نشست با آنها صحبت میگرد تا آفتاب زد و یکی یکی رفتند تا جز دو مرد خدمتش نماندند یک انصاری و دیگر ثقفی رسول خدا ص به آنها فرمود میدانم شما پرسشی دارید اگر خواهید من شما را بدان خبر دهم پیش از اظهار و اگر خواهید خود بیسید، گفتند خبر دهید که بهتر کوری را روشن کند و از ریه بر کنار باشد و ایمان را با برجا کند.

رسول خدا فرمود ای برادر انصاری تو از مردمی هستی که دیگران را بر خود مقدم میدارند و اهل شهری و این ثقفی بیابانی است و او را در پرسش بر خود مقدم دار عرض کرد چشم یارسول الله، فرمود ای برادر ثقفی تو آمدی از وضو و نماز و نواب آنها پرسی بدانکه چون دست با بزنی و نام خدایری گناهانی که بدستهایت کردی بریزند و چون وی خود شوئی گناهانیکه چشمهایت با دیدن و باد هانت کرده با تلفظ بریزند و چون دست را سنت را تا مرفق بشوئی گناهان دست راست و چپ بریزند و چون بر سر و دو پا مسح کنی گناهانی که بسوی آنها گام برداشتی بریزند این نواب وضویت و چون بنماز برخاستی و رو قبله کردی حمد و سوره ای که توانستی خواندی و رکوع درست و سجود کامل نمودی و تشهد و سلام گفتی هر گناهی که پس نماز گذشته نمودی آمرزیده

وبين الصلوة التي قدمتها الى الصلوة الموحرة فهذا في صلوتك واما انت يا اخا الانصار فانك جئت تسئلني عن حجك وعمرتك ومالك فيهما من الثواب فاعلم انك اذا انت توجهت الى سبيل الحج ثم ركبت راحلتك ومضت بك راحلتك ام تضع راحلتك خفا ولم ترفع خفا الا كتب الله لك حسنة ومحى عنك سيئة فاذا احرمت وليت كتب الله لك بكل تلبية عشر حسنات ومحى عنك عشر سيئات فاذا طفت بالبيت اسبوعا كان لك بذلك عند الله عز وجل عهدا وذكرا يستحيى منك ربك ان يعذبك بعده فاذا صليت عند المقام ركعتين كتب الله لك بهما الفى ركعة مقبولة فاذا سعيت بين الصفا والمروة سبعة اشواط كان لك بذلك عند الله عز وجل مثل اجر من حج ماشيا من بلاده و مثل اجر من اعتق سبعين رقبة مؤمنة واذا وقفت بعرفات الى غروب الشمس فلو كان عليك من الذنوب قدر رمل عالج وزبد البحر لغفرها الله لك فاذا رميت الجمار كتب الله لك بكل حصة عشر حسنات تكتب لك لما تستقبل من عمرك فاذا ذبحت هديك او نحرته بدنتك كتب الله لك بكل قطرة من دمها حسنة تكتب لك لما تستقبل من عمرك فاذا طفت بالبيت اسبوعا للزيارة وصليت عند المقام ركعتين ضرب ملك كريم على كتفيك ثم قال اماما مضي فقد غفر لك فاستأنف العمل فيما بينك وبين عشرين ومائة يوم وصلى الله على رسوله محمد وآله الطاهرين وحسبنا الله ونعم الوكيل

شود اين هم ثواب نمازت ولي تو ای برادر انصاری آمدی از حج و عمرهات پرسی و نوا بیکه دادند بدانکه چون روی بر راه حج نمودی و بر پاکش خود سوار شدی و رفتی سعی بر ندارد و بزمین نگذارد جز آنکه خدا برایت حسنه ای نویسد و گناهی از تو محو کند و چون محرم شدی و تلبیه گفتی خدا برای هر تلبیه ده حسنه برایت نویسد و سینه از تو محو کند و چون هفت بار گرد خانه طواف کردی در آن با خدا عهد و پادی داری که شرم دارد بعد از آن عذاب کند و چون نزد مقام دو رکعت نماز خواندی خدا دو هزار رکعت مقبول در نامه عملت نویسد و چون هفت گردش میان صفا و مروه کردی نزد خدا بسبب آن مانند اجر هر که پیاده حج کرده از شهر خود داری و چون اجر کسیکه هفتاد بنده مؤمن آزاد کرده و چون تا غروب در عرفات وقوف کنی اگر گناهانت باندازه ریگهای عالج باشند و کف دریا خدا بیامرزد و چون رمی جمره ها کردی خدا بهر یکی ده حسنه در آینده عبرت برایت بنویسد و چون گوسفند یا شتر قربانی کردی خدا بهر قطره خونس حسنه ای نویسد تا عمر داری چون هفت شوط طواف زیارت گرد خانه نمودی و نزد مقام دو رکعت نماز خواندی یک فرشته گرامی بر شانه ات زند و گوید آنچه گذشت آمرزیده شد برایت و کار از سر گیر و تا صد و بیست روز مهلت داری و صلی الله علی رسول محمد و آل الطاهرين و حسبنا الله و نعم الوکیل

المجلس الثانی و الثمانون

يوم الثلاثاء الحادى عشر من رجب من سنة ثمان و ستين وثلثمائة

- ۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه «رض» قال حدثنا ابي (ره) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن على بن النعمان عن عبدالله بن طلحة عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه «ع» قال قال رسول الله ﷺ الصائم في عبادة الله (في عبادة) و ان كان نائما على فراشه مالم يغترب مسلما.
- ۲- حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن سنان عن غياث بن ابراهيم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه «ع» قال قال رسول الله ﷺ من صام يوما تطوعا ابتغاء ثواب الله و جبت له المغفرة
- ۳- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل «رض» قال حدثنا على بن الحسين السعدابادى عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابي قتادة القمى قال حدثنا عبدالله بن يحيى عن ابان الاحمر عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال ان الناس تذاكروا عنده الفتوة فقال اتظنون ان الفتوة بالفسق والفجور كلا ان الفتوة والمروة طعام موضوع ونائل مبذول و اصطناع المعروف واذى مكفوف فاما تلك فشطارة و فسق ثم قال «ع» ما المروة فقلنا لانعلم قال المروة والله ان يضع الرجل خوانه بفناء داره والمروة مروتان مروة في الحضر و مروة في السفر فاما التي في الحضر فتلاوة القرآن و لزوم المساجد و المشى مع الاخوان في الحوائج و الانعام على الخادم فانه مما يسر الصديق و

مجلس هشتاد و دوم = روز سه شنبه يازدهم رجب ۳۵۸

- ۱- رسول خدا ص فرمود روزه دار در عبادت خداست گر چه در بستر بخوابد تا مسلمانی را غیبت نکرد.
- ۲- فرمود هر که يك روزه مستحب گیرد برای طلب ثواب از خدا آمرزشش لازم آید
- ۳- جمعی حضور امام صادق در موضوع فتوت مذاکره کردند، فرمود شما معتقدید که فتوت فسق و هرزگی است؟ نه هرگز، جوانمردی و مردانگی سفره باز و بخشش و کار نیکست و دفع آزار ولی این جوانمردی معروف عیاری و فسق است، سپس فرمود مروت چیست؟ گفتیم نمیدانیم فرمود مردانگی اینست که سفره بر آستانه خانه اش بگسترده، مروت دو تا است در حضر و در سفر مروت در وطن خواندن قرآن و ملازمت مساجد و تلاش با برادرانست در انجام حوائج و بخشش بخدمتکار

يكبت العدو واما النتي في السفر فكثرة الزاد وطيبه و بذله لمن كان معك و كتمانك على القوم سرهم بعد مفارقتك اياهم و كثرة المزاح في غير ما يسخط الله عزوجل ثم قال (ع) والذي بعث جدى عليه السلام بالحق نبيا ان الله عزوجل ليرزق العبد على قدر المروة وان المعونة لتنزل من السماء على قدر المؤونة وان الصبر لينزل على قدر شدة البلاء.

۴- حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس قال حدثنا محمد بن عبد الجبار عن الحسين بن علي بن ابي حمزة عن اسمعيل بن عبد الخالق و ابي الصباح الكناني جميعا عن ابي بصير قال سمعت ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول من كف اذاه عن جاره اقاله الله عزوجل عشرته يوم القيمة و من عف بطنه و فرجه كان في الجنة ملكا محبوبا و من اعتق نسمة مؤمنة بنى الله عزوجل له بيتا في الجنة.

۵- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب (رض) قال حدثنا محمد بن ابي عبد الله الكوفي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا عبد الله بن احمد قال حدثني سليمان بن جعفر الجعفري قال قلت لابي الحسن موسى بن جعفر (ع) يا بن رسول الله ما تقول في القرآن فقد اختلف فيه من قبلنا فقال قوم انه مخلوق وقال قوم انه غير مخلوق فقال عليه السلام اما اني لا اقول في ذلك ما يقولون ولكني اقول انه كلام الله عزوجل.

۶- حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثني عمي محمد بن ابي القاسم عن محمد بن علي الكوفي عن محمد بن سنان عن عيسى النهري عن ابي عبد الله الصادق (ع) عن آباءه «ع»

است که دوست را خوش آید و دشمن را سرکوب کند و اما در سفر توشه فراوان خوب و بخشش از آن بهمراهان و سرپوشی از رفیقان پس از جدائی ایشان و شوخی بسیار که بسخط خدای عزوجل منجر نشود سپس فرمود بدانکه جدم را براستی مبعوث کرده براستی خداوند بنده را باندازه مروتی که دارد روزی دهد، کمک آسمان به اندازه هزینه فرود آید و صبر باندازه سختی بلا.

۴- امام صادق (ع) میفرمود هر که آزار خود از همسایه بگرداند خدای عزوجل در قیامت گناهش بیامرزد و هر که شکم و فرج خود را پاک دارد در بهشت سروری محترمت و هر که بنده مؤمنی آزاد کند خدای عزوجل برایش در بهشت خانه ای بسازد.

۵- سلیمان جعفری گوید با امام هفتم گفتم یا بن رسول الله درباره قرآن چه فرمائی آنها که نزد ما هستند در آن اختلاف دارند و جمعی گویند مخلوقست و دیگران گویند مخلوق نیست؟ فرمود من آنچه گویند نگویم من میگویم کلام خدای عزوجل است.

۶- رسول خدا فرمود هر که خدا را شناسد و بزرگ داند دم از سخن بنده و شکم از خوراک و

قال قال رسول الله ﷺ من عرف الله و عظمه منع فاه من الكلام و بطنه من الطعام و عنى نفسه بالصيام والقيام قالوا بآبائنا و امهاتنا يا رسول الله هؤلاء اولياء الله قال ان اولياء الله سكتوا فكان سكوتهم ذكرا و نظروا فكان نظرهم عبرة و نطقوا فكان نطقهم حكمة و مشوا فكان مشيهم بين الناس بركة لولا الاجال التى كتبت عليهم لم تستقر ارواحهم فى اجسادهم خوفا من العذاب و شوقا الى الثواب.

۷- حدثنا جعفر بن على بن الحسن بن على بن عبدالله بن المغيرة الكوفى (رض) قال حدثنى جدى الحسن بن على عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم السكونى عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله احب اخوانى الى على بن ابيطالب عليه السلام و احب اعمامى الى حمزة.

۸- حدثنا احمد بن الحسن القطان (رض) قال حدثنا العباس بن الفضل بن شاذان المقرئ قال حدثنا جعفر بن محمد بن هرون عن عزرة القطان قال حدثنا مسعود ابو عبدالله الخلابى قال حدثنى تليد عن ابي الحجاف عن ابي ادريس عن مجاهد عن على عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ لى يا على من فارقت فقد فارقتى و من فارقتى فقد فارقت الله عز و جل.

۹- حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن محمد الثقفى قال حدثنا ابو يوسف يعقوب بن محمد البصرى قال حدثنا ابن عمارة قال حدثنا على بن ابي الزعزاع البرقى قال حدثنا ابو ثابت الخرزى عن عبدالكريم الخرزى عن سعيد بن جبير عن عبدالله بن عباس قال جاع النبى صلى الله عليه و آله جوعا شديدا فأتى الكعبة فتملق باستارها فقال رب محمد لاتجمع محمد اكثرا مما اجعته قال فهبط جبرئيل ومعه لوزة فقال يا محمد ان الله جل جلاله يقرء عليك السلام فقال يا

خودرا بروزه و شب زنده دارى رنج دهد، گفتند پدران و مادران ما قربانت يا رسول الله اينان اولياء الله باشند، فرمود اولياء خدا خموشى گيرند و خموشى آنها ياد خداست و نگرند و عبرت گيرند و بگويند گفته آنان حكمت باشد ميان مردم راه روند و بركت زايدا گر عمر مقدر نبود چا نشان در نشان نيمانند از ترس عذاب و شوق ثواب.

۷ - فرمود دوست ترين برادر نم نزد من على بن ابيطالب (ع) است و دوست ترين عموهايم حمزه است.

۸- فرمود بعلى بن اى على ضرر تو جدا شود از من جداست و هر كه از من جداست از خداى عز و جل جداست.

۹- عبدالله بن عباس گوید پیغمبر سخت گرسنه شد و آمد پرده كعبه در آویخت و فرمود

جبرئیل الله السلام و منه السلام و الیه يعود السلام فتقال ان الله یأمرک ان تفک عن هذه اللوزة ففک عنها فاذا فیها ورقة خضراء نضرة مکتوبة علیها لا اله الا الله محمد رسول الله ایدت محمدًا بعلي ونصرته بهما انصف الله من نفسه من اتهم الله فی قضاءه واستبطأه فی رزقه

۱۰ - حدثنا احمد بن محمد بن یحیی العطار «ره» قال حدثنا ابي عن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن وهب بن وهب القاضی عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آبائه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله تنفلوا فی ساعة الغفلة ولو بر کعتین خفیفین فانهما تورثان دار الکرامة قيل یا رسول الله وما ساعة الغفلة قال بین المغرب والعشاء

۱۱ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن علی بن حسان الواسطی عن عمه عبدالرحمن بن کثیر الهاشمی مولى محمد بن علی عن ابي عبدالله عليه السلام قال بینا امیر المؤمنین عليه السلام ذات یوم جالس مع ابن الحنفیة اذ قال یا محمد ایتنی باناء من ماء اتوضأ للصوة فاتاه محمد بالماء فاكفاً بیده الیمنى علی یدیه الیسری ثم قال بسم الله والحمد لله الذی جعل الماء طهوراً ولم يجعله نجساً قال ثم استنجی فقال اللهم حصن فرجی واعفه واستر عورتی وحرمنى علی النار قال ثم تمضمض فقال اللهم لقنى حجتى یوم القاک و اطلق لسانی بذكرك ثم استنشق فقال اللهم لا تحرم علی ریح الجنة واجعلنى ممن یشم ریحها و روحها و طیبها قال ثم غسل

پروردگار محمد محمد را بیش از این گرسنه مدار جبرئیل فرود آمد و بادامی برایش آورد و گفت یا محمد خدای جل جلاله سلام میرساند و میفرماید این بادام را باز کن و آنرا باز کرد بناگاه در آن برك سبز و خرمی بود بر آن نوشته بود لا اله الا الله محمد رسول الله محمد را بعلى كلك دادم و او را بهوى بازی کردم بانصاف درباره خدا قضاوت نکرده کسیکه خدا را در سر نوشت خود متهم دارد و در روزی دادن بهوى کاهل شمرد.

۱۰ - رسول خدا ص فرمود در ساعات غفلت نماز نافله بخوانید گرچه دو رکعت سبک باشد که باعث دار کرامت شوند، عرض شد یا رسول الله ساعت غفلت کدام است؟ فرمود میان عشاء و مغرب.

۱۱ - یکروز امیر المؤمنین باپسرش محمد بن حنمیه نشسته بود و باو فرمود ای محمد يك ظرف آبی برایم بیاور تاوضوی نماز سازم محمد ظرف آبی برای او آورد و آنحضرت کفی آب بادیست راستش بدست چپش ریخت و فرمود بنام خدا حمد خدا را که آبرای يك کننده نمود و نجش ساخت سپس استنجا کرد و فرمود خدایا فرج ما را دار و عورت ما بیوش و بر دوزخ حرام کن در مضیقه فرمود خدایا حجت خود را در روز ملاقات بمن تلقین کن و زبانم را بدکرت روان کن واستنشاق کرد و فرمود خدایا بوی بهشت را بر من غدقن مکن و مرا از آنها که بوی و نسیم و طیب آنرا میبویند مقرر دار گفت پس از آن روی خود را شست و گفت خدایا سفید کن رویم را روزی که روها سیاه است

وجهه فقال اللهم بيض وجهي يوم تسود فيه الوجوه ولا تسود وجهي يوم تبيض فيه الوجوه ثم غسل يده اليمنى فقال اللهم اعطني كتابي بيمينى والخلد فى الجنان بيسارى وحاسبنى حسابا يسيرا ثم غسل يده اليسرى فقال اللهم لاتعطينى كتابى بشمالى ولا تجعلها مغلولة الى عنقى واعوذ بك من مقطعات النيران ثم مسح رأسه فقال اللهم غشنى برحمتك وبر كاتك وعفوك ثم مسح رجليه فقال اللهم ثبت قدمى على الصراط (ثبتنى على الصراط) يوم تنزل فيه الاقدام واجعل سعى فى ما يرضيك عنى ثم رفع رأسه فنظر الى محمد فقال يا محمد من توفى مثل وضوئى وقال مثل قولى خلق الله عز وجل من كل قطرة ملكا يقدهه ويسبحه ويكبره ويكتب الله عز وجل له ثواب ذلك الى يوم القيمة

۱۲ - حدثنا الحسين بن احمد بن ادريس « ره » قال حدثنا ابي قال حدثنا محمد بن عبد الجبار

عن الحسن بن على بن ابي حمزة عن سيف بن عميرة عن منصور بن حازم عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال كان عيسى بن مريم يقول لاصحابه يا بنى آدم اهربوا من الدنيا الى الله واخرجوا قلوبكم عنها فانكم لاتصلحون لها ولا تصلح لكم ولا تبقون فيها ولا تبقى لكم هي الخداعة الفجاعة المغرورة من اغتربها المغبون من اطمان اليها الهالك من احبها و ارادها فتوبوا الى الله بارئكم واتقوا ربكم واخشوا يوما لا يجزى والد عن ولده ولا مولود هو جازع عن والده شيئا اين آباؤكم اين امهاتكم اين اخوتكم اين اخواتكم اين اولادكم دعوا فاجابوا واستودعوا الثرى وجاوروا الموتى و صاروا

و سياه مكن دويم برابر رو سفيدان .

سپس دست راستش را شست و گفت خدایا نامه عمل مرا بدست راستم ده و خلد را در بهشت بر کنارم نه و باسانی حسابم را بکش پس دست چپش را شست و گفت خدایا نامه عمل مرا بدست چپم مده و آنرا برگردنم غل مکن و بتو پناه برم از تیکه های آتش و سر را مسح کرد و فرمود خدایا در رحمت و برکات و عفو خود اندرم کن .

سپس دو پارا مسح کرد و فرمود خدایا دو گامم را بر صراط برجا دار روزیکه گامها بلغزند و تلاشم را بدان کاری قرار ده که ترا از من خشنود کند پس نگاهی بمحمد کرد و فرمود ای محمد هر که چون من وضوء سازد و آنچه گفتم بگوید خدا از هر قطره آب وضویش فرشته ای آفریند که تقدیس و تسبیح و تکبیر کنند و خدانا قیامت ثوابش را برای او نویسد.

۱۲ - امام صادق ع فرمود عیسی بن مریم میفرمود باصحابش ای فرزندان آدم از دنیا بگریزید

بسوی خدا و دل از آن بردارید که آنرا نشائید و آنهم برای شما نشاید ، در آن نمایند و برای شما نماند هم آنست بر فریب و پرماجرا فریب خورده است کسیکه بدان مغرور شود مقبوض است آنکه بدان دل دهد ملاک است آنکه آنرا دوست دارد و بخواهد بدرگاه آفریننده خود باز گردید و از پروردگار خود پرهیزد و بترسید از روزیکه پدر مجازات برود نکشد و فرزند بجای پدر مجازات نشود، کجايند پدرانتان؟ کجايند برادرانتان؟ کجايند خواهرانتان؟ کجايند فرزندانانتان؟ آنها را دعوت

فی الهلکی وخرجوا عن الدنيا وفارقوا الاحبة واحتاجوا الی ما قدموا و استغنوا عما خلفوا فکم
توعظون و کم تزجرون وانتم لاهون ساهون مثلکم فی الدنيا مثل البهائم همتمکم بطونکم و فروجکم
اما تستحيون ممن خلقکم وقد اوعد من عصاه النار ولستم ممن يقوى النار و وعد من اطاعه الجنة
ومجاورته فی الفردوس الاعلی فتنافسوا فيه و کونوا من اهله وانصفوا من انفسکم وتعطفوا علی
ضعفائکم و اهل الحاجة منکم و توبوا الی الله توبة نصوحا و کونوا عبیداً ابراراً ولا تكونوا ملوکاً
جباریة و لا من العتاة الفراعنة المتمردین علی من قهرهم بالموت جبار العجا برة رب السموات
و رب الارضین و اله الاولین و الاخرین مالک يوم الدين شديد العقاب الیم العذاب لا ینجوا منه ظالم
ولا یفوته شیء ولا یعزب عنه شیء ولا یتواری منه شیء احصى کل شیء علمه و انزله منزلته فی جنة
اونار ابن آدم الضعیف این یهرب من یطلبک فی سواد لیلک و بیاض نهارک و فی کل حال من حالاتک
قد ابلغ من وعظ و افلح من تعظ

۱۳ - و بهذا الاسناد عن الحسن بن علی بن ابي حمزة قال حدثنی محمد بن یوسف قال حدثنی
محمد بن جعفر عن ابيه جعفر بن محمد عن آباءه عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من تظاهرت علیه
النعم فليقل الحمد لله رب العالمین و من الح علیه الفقر فليكثر من قول لاحول و لا قوة الا بالله العلی

کردند و اجابت نمودند و با این وطن وداع کردند و با مردگان آرמידند و در نابودان در آمدند،
از دنیا بر آمدند و از دوستان جدا شدند و نیازمند آنچه بیش فرستاده بودند گردیدند و از آنچه
بجا نهادند مستغنی شدند تا چند بند داده شوید و تا چند جلو گیری شوید و شما در بازی و پشت سر اندازی
هستید ؟! شما در دنیا چون جانورید، در اندیشه شکم و شهوتید، شرم ندارید از آنکه شما را آفریده
با آنکه نافرمان خود را بدوزخ تهدید کرده و شما تاب آن ندارید و فرمانبر خود را وعده بهشت
و مجاورت فردوس اعلی داده، در آن رقابت کنید و از اهل آن باشید، نسبت بخود انصاف دهید و بر
ناتوانان خود لطف داشته باشید و هم بر حاجتمندان خود و بخدا توبه با اخلاص کنید، نیکان باشید نه
پادشاهان جبار و نه سرکشان فرعون شمار متعبد بر آنکه بمرک بر آنها چیره باشد و جبار جبار است
و پرورد کار آسمانها و زمین و معبود اولین و آخرین و مالک یوم دین، سخت کیفر و دردناک شکنجه
ستمکاری از دست او بدرزود و چیزی از او فوت نشود و چیزی بر او نهان نماند و چیزی از او نهفته
نگردد، هر چیز را دانش او آمار کرده و بجای خود مقرر نموده از بهشت یا دوزخ، ای آدمیزاده
ناتوان کجا گریزی از کسی که توراد در روشنی روزت و سیاهی شبت میجوید و در حال باشی، خوب تبلیغ
کرد هر که پندداد و رستگار است هر که پند گرفت .

۱۳ - رسول خدا ص فرمود هر که نعمت بیایی دارد بسیار بگوید الحمد لله رب العالمین و هر که
فقر بر او یابد باید بسیار بگوید لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم که آن یکی از گنجهای بهشت است
و درمان هفتاد و دو نوع بلا است که کمتر آن اندوه است .

العظیم فانه کنز من کنوز الجنة وفيه الشفاء من اثنين وسبعين داءاً اذناها لهم

۱۴ - و بهذا الاسناد عن الحسن بن علي بن ابي حمزة عن اسمعيل بن دينار عن عمرو بن ثابت عن ابي جعفر محمد بن علي الباقر عليه السلام قال ان اهل النار يتعاونون فيها كما يتعاونى الكلاب والذئاب مما يلقون من الم «الميم» العذاب ما ظنك يا عمرو بقوم لا يقضى عليهم فيموتوا ولا يخفف عنهم من عذابها عطاش فيها جياح كليله ابصارهم صم بكم عمى مسودة وجوههم خاسئين فيها نادمين مغضوب عليهم فلا يرحمون ومن العذاب فلا يخفف عنهم و في النار يسجرون ومن الحميم يشربون و من الزقوم يأكلون و بكلايب النار يحطمون و بالمقامع يضربون و الملائكة الغلاظ الشداد لا يرحمون وهم «فهم» في النار يسحبون علي وجوههم ومع الشياطين يقرنون و في الانكال والاغلال يصعدون ان دعوا لم يستجب لهم وان سألوا حاجة لم تقض لهم هذه حال من دخل النار

۱۵ - حدثنا علي بن محمد بن موسى قال حدثنا ابو العباس احمد بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا عبدالرحيم بن علي بن سعيد الجبلي قال حدثنا الحسن بن نصر (نصر) الخزاز قال حدثنا عمر بن طلحة عن اسباط بن نصر عن سماك بن حرب عن سعيد بن جبیر قال اتيت عبدالله بن عباس فقلت له يا بن عم رسول الله اني جئتك اسئلك عن علي بن ابي طالب واختلاف الناس فيه فقال ابن عباس يا بن جبیر جئتنی تسألني عن خير خلق الله من الامة بعد محمد نبي الله جئتنی تسألني عن رجل كانت له ثلاثة آلاف منقبة في ليلة واحدة وهي ليلة القرية يا بن جبیر جئتنی تسألني عن وصي رسول الله صلى الله عليه وآله و وزيره و خليفته و صاحب حوضه و لوائه و شفاعته و الذي نفس ابن عباس

۱۴ - امام باقر ع فرمود دوزخيان چون سك بوبه کنند از سختی عذاب چه گمان بری ای عمرو (راوی حدیث است) بمردمی که مرگ ندارند تا برهند و عذابشان تخفیف ندارد و تشنه و گرسنه و معیوب چشم کروکوز و سیه روی و رانده در دوزخ و پشیمان و مغضوب از عذاب بر آنها ترحم نشود و تخفیف ندارند و میسوزند و از حمیم مینوشند و از زقوم میخورند و بسا قلاب آتشین فرو کشیده شوند و با گرز کوبیده شوند و فرشتگان غلاظ و شداد بر آنها رحم نکند و در دوزخ بروی خود آنها را بکشند و با شياطين قرینند و در سختیها و بندهای گرانند اگر فریاد کشند اجابت نشوند و اگر درخواستی کنند بر آورده نشود اینست حال آنها که بدوزخ در آیند.

۱۵ - سعید بن جبیر گوید نزد عبدالله بن عباس رفتم و گفتم ای عموزاده رسول خدا ص من آمدم نزد تو از علی بن ابي طالب ع پرسم و از اختلاف مردم در باره او ابن عباس گفت پسر جبیر آمدی از من راجع به بهترین خلق خدا در امت پس از محمد پیغمبر خدا ص بررسی بررسی از مردی که در یکشب سه هزار منقبت دارد و آن شب قربت است ای پسر جبیر آمدی بررسی از من از وصی رسول خدا ص و وزیرش و خلیفه اش و صاحب حوضش و لوائش و شفاعتش و سوگند بدانکه جان ابن عباس در دست او است

بیده لو كانت بحار الدنيا مدادا والاشجار اقلاما واهلها كتابا فكتبوا مناقب علي بن ابي طالب عليه السلام وقضائه من يوم خلق الله عز وجل الدنيا الي ان يفنيها ما بلغوا معشار ما آتاه الله تبارك وتعالى

۱۶ - وبهذا الاسناد عن بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا تميم بن بهلول عن اسمعيل بن

ابان عن سلام بن ابي عمرة عن معروف بن خربوذ عن ابي الطفيل عن الحسن بن علي بن ابي طالب عليه السلام قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول انا سيد النبيين وعلي بن ابي طالب سيد الوصيين والحسن والحسين سيدا شباب اهل الجنة والائمة بعدهما سادات المتقين ولينا ولي الله وعدونا عدو الله وطاعتنا طاعة الله ومعصيتنا معصية الله عز وجل وحسبنا الله ونعم الوكيل

۱۷ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق (رض) قال اخبرنا احمد بن محمد الهمداني قال اخبرنا

علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام انه قال نحن سادة في الدنيا و ملوك في الآخرة وصلى الله على رسوله محمد وآله الطاهرين بحسبنا الله ونعم الوكيل

المجلس الثالث والثمانون

يوم الجمعة الرابع عشر من رجب من سنة ثمان وستين و ثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره)

قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن سلمة بن الخطاب البراوستاني عن ابراهيم بن مقاتل قال حدثني حامد بن محمد بن عمرو بن هارون عن الصادق عن ابيه عن آباءه عن علي بن ابي طالب عليه السلام قال لقد هممت بتزويج فاطمة (ع) ابنة

اكر همه جهان مر كپ شود و همه درختان قلم و همه خلقش نويسنده و مناقب علي بن ابي طالب و فضائلش را از روزيكه خدا جهان را آفریده تا روزيكه نابودش كند بنويسد ده يك آنرا ننويسد .

۱۶ - رسول خدا ص فرمود من سيد پيغمبرانم و علي بن ابي طالب سيد اوصياء است و حسن و حسين دو سيد جوانان اهل بهشت و امامان بعد از آنها سادات متقيان ولي ما ولي خدا است و دشمن ما دشمن خدا طاعت ما طاعت خدا است و نافرمانی ما نافرمانی خدای عز و جل و حسينا الله و نعم الوكيل .

۱۷ - امام رضا ع فرمود؛ مادر دنیا ساداتيم و در آخرت ملوك و صلى الله على محمد و آله الطاهرين بحسبنا الله و نعم الوكيل .

مجلس هشتاد و سوم = روز جمعه چهاردهم رجب ۳۶۸

۱ - علي بن ابي طالب فرمود من قصد تزويج فاطمه ع را نمودم كه دختر محمد ص بود ولي

عند رسول الله حيناً ولم اتجر، ان اذ كر ذلك للنبي ﷺ و ان ذلك اخنلج في صدرى ليلى ونهارى حتى دخلت على رسول الله ﷺ فقال يا على قلت لبيك يا رسول الله قال هل لك فى التزويج قلت رسول الله ﷺ اعلم واذا هو يريدان يزوجنى بعض نساء قريش و انى اخائف على فوت فاطمة فما شعرت بشىء، اذ اتانى رسول رسول الله ﷺ فقال لى اجب النبى واسرع فمارأينا رسول الله اشد فرحا منه اليوم قال فاتيته مسرعا فاذا هو فى حجرة ام سلمة فلما نظر الى تهلل وجهه فرحا وتبسم حتى نظرت الى بياض اسنانه يبرق فقال ابشر يا على فان الله عزوجل قد كفانى ما قد كان همنى من امر تزويجك فقلت و كيف ذلك يا رسول الله قال اتانى جبرئيل ومعه من سنبل الجنة وقرنفلها فناولنيهما فاخذتهما وشمتهما فقلت ما سبب هذا السنبل والقرنفل فقال ان الله تبارك وتعالى امر سكان الجنان من الملائكة ومن فيها ان يزينوا الجنان كلها بمغارسها واشجارها وثمارها وقصورها وامر ريحها فهبت بانواع العطر والطيب وامر حور عينها بالقراءة فيها بسورة طه وطواسين و يس و جمعسق ثم نادى مناد من تحت العرش الا ان اليوم يوم وليمة على بن ابي طالب ﷺ الا انى اشهدكم انى قد زوجت فاطمة بنت محمد ﷺ من على بن ابي طالب رضى منى بعضهما لبعض ثم بعث الله تبارك وتعالى سحابة بيضاء فقطرت عليهم من لؤلؤها وزبرجدها ويوافينها وقامت الملائكة فنثرت من سنبل الجنة وقرنفلها هذا مما نثرت الملائكة ثم امر الله تبارك وتعالى ملكا من ملائكة

جرات نداشتم آنرا به پيغمبر اظهار كنم ولى شب و روزاين انديشه در نهادم بود تا خدمت رسول خدا ص رسيدم و فرمود اى على عرض كردم لبيك يا رسول الله فرمود ميل زن گرفتن دارى ؟ گفتم رسول خدا ص دانا تر است و با خود گفتم ميخواهد يكى از زنان قريش را بمن دهد و نگران بودم كه فاطمه از دستم برود بناگاه فرستاده رسول خدا ص آمد و گفت پيغمبر را اجابت كن و بشتاب كه نديدم رسول خدا مثل امروز شاد باشد گويد شتابانه آمدم و آنحضرت در حجرة ام سلمه بود چون چشمش بمن افتاد خوشحال شد و خنديد تا سفيدى دندانهايش را چون برق نگرىستم ، فرمود اى على مزده گير كه خدا آنچه را من در دل داشتم از تزويج تو كفايت كرد عرض كردم چگونه ، فرمود جبرئيل آمد و سنبل و قرنفل بهشتى همراه آورده بود و بمن داد بوئيدم و گفتم براى چه آوردى ؟ گفت خداى تبارك و تعالى بفرشتگان بهشت و ديگر بهشتيان دستور داد كه بهشت را بيارابند با هر چه دارد از درخت و ميوه و كاخ و بيادش دستور داد تا انواع عطر و بوى خوش و زبرجد ر بحوريانش دستور داد سوره طه و طواسين و يس و جمعسق بخوانند و منادى از عرش جار كشيد كه امروز روز وليمة على بن ابي طالب است هلا هم گواه باشيد كه من فاطمه دختر محمد را بهلى بن ابي طالب تزويج كردم و آنها را براى هم پستيدم .

سپس خدا ابر سفيدى فرستاد از لؤلؤ و زبرجد و باقوت بهشت بر همه باريد و از سنبل و قرنفل بهشت نثار كرد و اين از نثار فرشتهها است .

الجنة يقال له راحيل وليس في الملائكة ابلغ منه فقال اخطب ياراحيل فخطب بخطبة لم يسمع بمثلها اهل السماء ولا اهل الارض ثم نادى مناد الا يا ملائكتي وسكان جنتي باركوا لى بن ابي طالب عليه السلام حبيب محمد صلى الله عليه وآله وفاطمة بنت محمد فقد باركت عليهما الا انى زوجت احب النساء الى من احب الرجال الى بعد النبيين والمرسلين فقال راحيل الملك يا رب و ما بركتك فيهما باكثر مما راينا لهما في جناتك و دارك فقال عزوجل يا راحيل ان من بركتى - ايها الرب - بسعهما على محبتى واجعلهما حجة على خلقى وعزتى وجلالى لاخلقن منهما خلقا ولا نشأن منهما ذرية اجعلهم خزانى فى ارضى ومعادن لعلمى ودعاة الى دينى بهم احتج على خلقى بعد النبيين والمرسلين بشر يا على فان الله عزوجل اكرمك كرامة لم يكرم بمثلها احداً وقد زوجتك ابنتى فاطمة على ما زوجك الرحمن وقد رضيت لها بما رضى الله لها فدونك اهلك فانك احق بها منى ولقد اخبرنى جبرئيل ان الجنة مشتاقا اليكما و لولا ان الله عزوجل قدر ان يخرج منكما ما يتخذة على الخلق حجة لاجاب فيكما الجنة واهلها فنعم الاخ انت و نعم الختن انت ونعم الصاحب انت وكفاك برضى الله رضى قال على عليه السلام فقلت يا رسول الله بلغ من قدرى حتى انى ذكرت فى الجنة و زوجنى الله فى ملائكته فقال عليه السلام ان الله عزوجل اذا اكرم وليه و احبه اكرمه بما لا عين رأت

سپس خدا فرشته ای از بهشت را بنام راحیل که سخن سخو نرانت فرشتگان است دستور داد تا خطبه ای خواند که اهل آسمانها و زمین مانند آنرا نشنیده بودند .

سپس چارچی حق ندا کرد ای فرشتگانم و ساکنان بهشتم بر علی بن ابیطالب تبریک گوئید که دوست محمد است و بر فاطمه دختر محمد که من آنها را مبارک کردم هلا من محبوبترین زنانرا نزد خود بسحبوبترین مردان نزد خودم پس از پیغمبران و رسولان بزنی دادم، راحیل عرض کرد خدایا بیش از آنچه مادیدیم چه برکتی بآنها دادی ، فرمود از آنچه است که آنها را بر محبت خود یکدل کردم و بر خلق خود حجت نمودم بهزت و جلال خودم سو گند که من از آنها خلقی بر آوردم و نژادی پرورم که در زمین خزانه داران و معادن علم من باشند و داعیان دینم و بآنها بر خلق خود حجت آورم پس از پیغمبران و رسولان مژده گیر ای علی که خدای عز و جل بتو کرامتی داده که باحدى مانندش نداده من دخترم فاطمه را طبق تزویج خدا بتو تزویج کردم و همان را پسندیدم که خدا پسندید اهل خود را بر گیر که تو باو از من شایسته تری جبرئیل بمن خبر داد که بهشت بشما دو تن مشتاق است و اگر خدا حجت خود را از شما مقدر نکرده بود هر آینه بهشت و اهلیش را بوجود شما مفتخر میکرد چه خوب برادری هستی و چه خوب دامادی هستی و چه خوب رفیق و صاحبی و رضای خدایت بس است علی گوید گفتم مقام من بآنجا رسیده که در بهشت یاد شوم و خدا در محضر فرشتگان مرا زن دهد؟ فرمود چون خدا دوست خود را گرامی دارد باولطفی کند که نه چشمی دیده و نه گوشى شنیده ای علی خدا آنرا برایت نگهبان دارد، علی گفت خدایا بمن توفیق ده که

ولا اذن سمعت فاحياها الله لك يا علي فقال علي عليه السلام رب اوزعني ان اشكر نعمتك التي انعمت علي فقال رسول الله صلى الله عليه وآله آمين

۲ - حدثنا ابي « رض » قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن القسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد عن آباءه عن امير المؤمنين عليه السلام قال قال لي رسول الله صلى الله عليه وآله علي منبره يا علي ان الله عزوجل وهب لك حب المساكين والمسضعفين في الارض فرضيت بهم اخوانا ورضوا بك اماما فطوبى لمن احبك وصدق عليك وويل لمن ابغضك وكذب عليك يا علي انت العالم « العلم » لهذه الامة من احبك فازومن ابغضك هلك يا علي انا مدينة العلم وانت بابها وهل تؤتى المدينة الا من بابها يا علي اهل مودتك كل اواب حفيظ و كل ذى طمرلوا قسم علي الله لا بر قسمه يا علي اخوانك كل طاهرزك « زكي » مجتهد يحب فيك ويبغض فيك محقر عند الخلق عظيم المنزلة عند الله عزوجل يا علي محبوبك جيران الله في دار الفردوس لا يأسفون علي ما خلقوا من الدنيا يا علي انا ولي لمن واليت وانا عدو لمن عاديت يا علي من احبك فقد احبني ومن ابغضك فقد ابغضني يا علي اخوانك ذبل الشفاء تعرف الرهبانية في وجوههم يا علي اخوانك يفرحون في ثلثة مواطن عند خروج انفسهم و انا شاهدهم وانت وعند المسائلة في قبورهم وعند العرض الاكبر و عند الصراط اذا سئل الخلق عن ايمانهم فلم يجيبوا يا علي حرك حربي وسلمك سلمى وحربي حرب الله ومن سالمك فقد سالمني

شكر اين نعمتی که عطا کردی انجام دهم رسول خدا ص فرمود آمین .

۲- رسول خدا ص بالای منبر فرمود ای علی خدای عزوجل حب مساکین و مستضعفین را بتوداده در زمین تو ببرداری آنها خشنودی و آنها باامامت تو خشنودند خوشا بر کسیکه تورا دوست دارد و تصدیق کند و بدای بر کسیکه تورا دشمن دارد و دروغ شمارد، ای علی تو عالم این امتی هر که دوستت دارد کامیاست و هر که دشمنت دارد هلاکت! ای علی من شهر علمم و تو در آنی آیا پشهر در آینه جز از درش ای علی دوستان هر توبه کار حفیظ و هر ژنده پوش است که اگر بخدا سوگند خورد خدایش سوگند ندر و کند، ای علی دوست هر پاک زکی است که کوشاست و بخاطر تو دوستی و دشمنی کند در میان خلق حقیر است و بیش خدا مقام بزرگی دارد، ای علی دوستان در فردوس همسایه خدایند و بر آنچه از دنیا و آگذاردند تاسف ندارند، ای علی من دوست دوستان توام و دشمن دشمنانت، ای علی هر که دوست دارد دوستم دارد و هر که دشمنت دارد دشمنم دارد، ای علی دوستان لب تشنه و ژولیده اند، ای علی برادران در سه جا شادند هنگام جان دادن که من بالین آنهایم و توهنگام سؤال و جواب در قبر وقت سان بزرگ و در صراط که از خلق بازپرسی کنند و نتوانند جواب دهند، ای علی نبرد با تونبرد پامنت و سازش با توسازش با من و نبرد با من جنگ با خداست هر که با تو بسازد با من ساخته و هر که با من بسازد با خدا

ومن سالمی فقد سالم الله عزوجل يا علي بشر اخوانك فان الله عزوجل قد رضى عنهم اذ رضيك لهم قائداً ورضوا بك وليا يا علي انت امير المؤمنين وقائد الغر المحجلين يا علي شيعتك المنتجبون ولولا انت وشيعتك ما قام لله عزوجل دين ولولا من في الارض منكم لما انزلت السماء قطرها يا علي لك كنز في الجنة وانت ذو قرنيها وشيعتك تعرف بحزب الله عزوجل يا علي انت وشيعتك القائمون بالقسط وخيرة الله من خلقه يا علي انا اول من ينفذ التراب عن رأسه وانت معي ثم سائر الخلق يا علي انت وشيعتك على الحوض تسقون من احبيبتهم وتمنعون من كرهتم وانتم الامنون يوم الفرع الاكبر في ظل العرش يفرع الناس ولا تفرعون ويحزن الناس ولا تحزنون فيكم نزلت هذه الاية ان الذين سبقت لهم منا الحسنی اولئك عنها مبعدون وفيكم نزلت لايحزنهم الفرع الاكبر وتلقاهم الملائكة هذا يومكم الذي كنتم توعدون يا علي انت وشيعتك تطلبون في الموقف وانتم في الجنان تتنعمون يا علي ان الملائكة و الخزان يشتاؤون اليكم وان حملة المرش و الملائكة المقربين ليخصونكم بالدعاء ويسالون الله لمحبيكم ويفرحون بمن قدم عليهم منكم كما يفرح الاهل بالغائب القادم بعد طول الغيبة يا علي شيعتك الذين يخافون الله في السر و ينصحونه في العلانية يا علي شيعتك الذين يتنافسون في الدرجات لانهم يلقون الله عزوجل وما عليهم من ذنب

ساخته، ای علی مزدهده پیرادرات که خدای عزوجل آنها را پسندیده برای آنکه تو را پیشرو آنها پسندیده و آنها تو را بولایت پسندیدند، ای علی تو امیر و فرمانروای دست و رو سفیدانی، ای علی شیعیانت نجیبانند، اگر تو و شیعه هایت نبودید دین خدا بر پا نبود و اگر از شماها در زمین نبود خدا قطره ای از آسمان نمیفرستاد، ای علی تو در بهشت گنجی داری و تو ذوالقرنین امتی و شیعهات بحزب الله معروفند، ای علی تو و شیعیانت داندگترید و بهترین خلق، ای علی من اول کسم که زنده شود و از قبر بر آیم و تو همراه منی و سپس دیگرانند ای علی تو و شیعیانت بر سر حوض باشید و هر که را خواهید آب دهید و هر که را نخواهید در بیخ دارید، شما تید در روز هراس بزرگتر در سایه عرش و مردم در هراسند و شما بی هراس، مردم در اندوهند شما بیغم در باره شما این آیه نازل شده است (انبیاء - ۱۰۱) بر آستی آنها که سابقه خوبی از طرف مادرند هم آنان از دوزخ بدورند در باره شما نازل شده است که (پس از آیه سابق) اندوهناک نکند آنان را هراس بزرگتر و فرشتگان با آنها بر خورند که اینست روزیکه شما وعده داده میشد ای علی تو و شیعیانت در موقف خواسته شوید و شما در بهشت نعمت یابید، ای علی فرشتهها و خازنان مشتاق شما تید و حاملان عرش و فرشته های مقرب بخصوص برای شما دعا کنند و برای دوستانتان از خدا خواهش کنند و بهر کدام شما آتید شاد شوند چنانچه خاندان مسافریکه سفرش طول کشیده با بدان او شاد شوند، ای علی شیعیانت در نهبان از خدا ترسند و در عیان خیر او خواهند، ای علی شیعیانت در درجات رقابت کنند زیرا بخدا رسند و گناهی ندارند، ای علی اعمال شیعیانت هر جمعه بمن عرضه شود و بکارهای نیکشان شاد شوم و برای

یا علی اعمال شیعتک ستعرض علی فی کد جمعة فافرح بصالح ما یبلغنی من اعمالهم و استغفر لسیئاتهم یا علی ذکرك فی التوریه و ذکر شیعتک قبل ان یخلفوا بکل خیر و كذلك فی الانجیل فصل اهل الانجیل و اهل الكتاب عن الیا یخبروک مع علمک بالتوریه والانجیل و ما اعطاک الله عزوجل من علم الكتاب وان اهل الانجیل لیتعاضون الیا و ما یعرفونه و ما یعرفون شیعتہ و انما یعرفونهم بما یجدونهم فی کتبهم یا علی ان اصحابک ذکرهم فی السماء اکبر و اعظم من ذکر اهل الارض لهم بالخیر فلیفرحوا بذلك و لیزدادوا اجتهادا یا علی ان ارواح شیعتک لتصعد الی السماء فی رقادهم و وفاتهم فتنظر الملائکة الیها کما ینظر الناس الی الهلال شوقا الیهم و لما یرون من منزلتهم عند الله عزوجل یا علی قل لاصحابک العازفین بک یتزهدون عن الاعمال الی یفارقها عدوهم فما من یوم ولیلة الا ورحمة من الله تبارک و تعالی تغشاهم فلیجتنبوا الدنس یا علی اشتد غضب الله عزوجل علی من قلاهم و برأمتک و منهم و استبدل بک و بهم و مال الی عدوک و ترکک و شیعتک و اختار الضلال و نصب الحرب لک و لشیعتک و ابغضنا اهل البیت و ابغض من والاک و نصرك و اختارک و بذل مهجته و ماله فینا یا علی اقرأهم منی السلام من لم ارضهم و لم یرنی و اعلمهم انهم اخوانی الذین اشتاق الیهم فلیلقوا علمی الی ببلغ القرون من بعدی ولیتمسکوا بحبل الله ولیعتصموا به ولیجتهدوا فی العمل فان لا نخرجهم من هدی الی ضلالة و اخبرهم ان الله عزوجل عنهم راض

کردار بدشان آمرزش خواهم، ای علی ذکر تو در تورات است و ذکر خیر شیعتات پیش از آنکه خلق شوند در انجیل اهل کتاب بتو از ایایا خبر دهند با اینکه تو خودت انجیل و تورات را میدانی آنان ایلیا را بزرگ شمارند او را و شیعه او را نشناسند و در کتب خود آنها را شناخته اند ای علی نام شیعتات در آسمان بزرگتر است و بیش از زمین آنها را بخوبی نام برند باید بدان شاد باشند و بکوشش بیفزایند، ای علی ارواح شیعتات در خواب و در مرکب به آسمان بالا رود و فرشته هاهمان نظر بدان کنند که مردم بپاه تو از شوقی که به آنها دارند و از مقامیکه نزد خدا برایشان میداند ای علی بیاران خود که عارف بتوانند بگو از کارهای بدی که دشمنان از آن کناره گیرند منزله باشند زیرا روز و شبی نباشد مگر آنکه رحمت خدای تبارک و تعالی آنها را فرا گیرد و باید از چرکی بر کنار باشند ای علی خشم خدا سخت است بر آنکه دشمنشان دارد و از تو یزار است و از آنها و عوض از تو و آنها گرفته و بدشمنت میل کرده و تورا و انهاده و شیعیانت را و گمراهی را اختیار کرده و توبیجتک تو بر خواسته و شیعه تو و دشمن داشته ما خاندان را و دشمن دوستان و بیاران و دلدادگان تو است، ای علی از من بآنها سلام برسان، آنانکه ببینم و آنها که مرا نبینند و بآنها اعلام کن که برادران منند و من بآنها مشتاقم و علم مرا باهل قرون آینده برسانند و برشته خدا بچسبند و بدان خود نگهدارند و در کار کوشش کنند که از هدایت بگمراهی بیرونشان نکنم بآنها خبر ده که خدا از آنها راضی است و نزد فرشته ها بآنها بتازد و هر شب جمعه نظر رحمت بآنها دارد و بفرشته ها دستور

وانه يباهي بهم ملائكته وينظر اليهم في كل جمعة برحمته ويأمر الملائكة ان تستغفر لهم يا على
لاترغب عن نصره قوم يبلغهم او يسمعون اني احبك فاحبوك لحيي اياك ودانوا لله عزوجل بذلك
واعطوك صفو المودة في قلوبهم واختاروك على الالباء والاخوة والاولاد و سلكوا طريقك و قد
حملوا على المكاره فينا فابوا الا نمرنا وبذل المهيج فينا مع الاذى وسوء القول وما ياتسونه من
مضاضة ذاك فكن بهم رحيمًا واقنع بهم فان الله عزوجل اختارهم بعلمه لنا من بين الخلق وخلقهم
من طينتنا واستودعهم سرنا و الزم قلوبهم معرفة حقتنا و شرح صدورهم و جعلهم مستمسكين
بحبيلنا لا يؤثرون علينا من خالفنا مع ما يزول من الدنيا عنهم ايدهم الله و سلك بهم طريق
الهدى فاعتصموا به فالناس في غمة الضلال متحيرون في الاهواء عدوا عن الحجة و ماجاء من
عند الله عزوجل فهم يسهجون و يمسون في سخط الله و شيعتك على منهاج الحق و الاستقامة
لا يستانسون الي من خالفهم وليست الدنيا منهم وليسوا منها اولئك مصاييح الدجى اولئك مصاييح
الدجى اولئك مصاييح الدجى

۳- حدثنا محمد بن موسى بن الميتوكل ^{رضه} قال حدثنا محمد بن يحيى العطار ^{رضه} قال
حدثنا أحمد بن محمد بن عيسى عن القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عن عمرو بن مغلس
عن خلف عن عطية العوفي عن أبي سعيد الخدري قال سألت رسول الله ﷺ عن قول الله
جل شأنه قال الذي عنده علم من الكتاب قال ذلك وصي أخي سليمان بن داود فقلت له يا

دهد براي‌شال آمرزش‌خواهند ، ای علی روگردان مباش از یاری مردمی که بآنها خبر رسد یا بشنوند
که من تورا دوست دارم و تورا بغاطر من دوست دارند و خدا را بدان دینداری کنند و دوستی
باک از دل بتوارذانی دارند و تورا بر پدران و برادران و فرزندان مقدم شمارند و براه تو روند و تحمل
بدیها کنند بغاطر ما و جز باری ما و جانبازی در راه ما با آزار و بدشنیدن نخواهند با سختیها که کشند
بآنها مهربان باش و بدانها قناعت کن زیرا خدای عز و جل ب علم خود آنها را از میان خلقش
برای ما برگزیده و از گل ما آنها را آفریده و سر ما را بدانها سپرده و معرفت حق ما را در دل آنها
جای داده و سینه‌شان را بدان گشاده و آنها را متمسک برشته ما ساخته مقدم ندارند بر ما مخالفان ما را
با زیانیکه در دنیا برند، خدا آنها را تأیید کند و براه حق برد بدان بچسبید که مردم در کوری
گمراهیند و در هوسهای خود سرگردانند و از حجت و آنچه از خدا آمده کورانند و شام و بام در
خشم خدایند و شیعه تو بر راه حق باشند و راستی و بمخالفان خود انس نگیرند و دنیا از آنها نیست
و آنها از دنیا نیستند آنها چراغهای شب تارند .

۳ - ابي سعيد خدری گوید از رسول خدا راجع بآیه (سوره نمل ۴۱) گفت آنکه زدار علم
کتاب بود؛ پرسیدم، فرمود او وصی برادر من سلیمان بن داود بود گفتم یا رسول الله در گفتار دیگر

رسول الله فقول الله عز وجل قل كفى بالله شهيداً بيني وبينكم و من عنده علم الكتاب قال ذاك أخي علي بن ابيطالب عليه السلام.

۴ - حدثنا الحسن بن محمد بن سعيد الهاشمي الكوفي قال حدثنا فرات بن ابراهيم بن فرات الكوفي قال حدثني محمد بن احمد بن علي الهمداني قال حدثني الحسين بن علي قال حدثني عبدالله بن سعيد الهاشمي قال حدثني عبدالواحد بن غياث قال حدثنا عاصم بن سليمان قال حدثنا جويبر عن الضحاك عن ابن عباس قال صلينا العشاء الاخرة ذات ليلة مع رسول الله صلى الله عليه وآله فلما سلم اقبل علينا بوجهه ثم قال انا انه سينقض كوكب من السماء مع طلوع الفجر فيسقط في دار أحدكم فمن سقط ذلك الكوكب في داره فهو وصيي و خليفتي و الامام بعدي فلما كان قرب الفجر جلس كل واحد منا في داره ينظر سقوط الكوكب في داره وكان اطمع القوم في ذلك ابي العباس بن عبدالمطلب فلما طلع الفجر انقض الكوكب من الهواء فسقط في دار عني بن ابيطالب عليه السلام فقال رسول الله صلى الله عليه وآله لعلي عليه السلام يا علي و الذي بعثني بالنبوة لقد وجبت لك الوصية و الخلافة و الامامة بعدي فقال المنافقون عبدالله بن ابي و اصحابه لقد ضل محمد في محبة ابن عمه و غوى و ما ينطق في شأنه الا بالهوى فانزل الله تبارك و تعالي « و النجم اذا هوى » يقول الله عز وجل و خالق النجم اذا هوى ما ضل صاحبكم يعني في محبة علي بن ابيطالب عليه السلام و ما غوى و ما ينطق عن الهوى يعني في شأنه ان هو الا وحي يوحى .

خدای عز و جل (سوره عدد ۴) بگو بس است بخدا گواه میان من و شما و کسیکه نزد او است علم کتاب. فرمود مقصود از آن برادر من علی بن ابيطالب است.

۴ - ابن عباس گفت یکشب نماز عشاء را با رسول خدا ص خواندیم و چون سلام داد بنا رو کرده و فرمود امشب با سپیده دم اختری از آسمان در خانه یکی از شماها سقوط کند و هر که باشد او وصی و خلیفه و امام بعد از من است، نزدیک سپیده دم هر کدام در خانه خود نشستند و انتظار سقوط اختر را داشتیم و کسیکه بیشتر در آن طمع داشت پدرم عباس بود و چون سپیده دمید آن اختر از جا کند و در خانه علی بن ابيطالب سقوط کرد رسول خدا ص بعلی ع فرمود ای علی بدانکه مرا نبوت مبعوث کرده وصیت و خلافت و امامت پس از من برای تو لازم شد، منافقان که عبدالله بن ابي و یارانش بودند گفتند محمد در محبت عمو زاده اش گمراه شده و در باره او از روی وحی سخن نمیکنند و خدای تبارک و تعالی نازل کرد قسم بستاره و قتیبه فرود شد خدای عز و جل میفرماید قسم بخالق نجم وقتی فرود آید که گمراه نشده صاحب شما یعنی در محبت علی بن ابيطالب و از راه بدر نرفته و سخن نگویید بدخواه یعنی در باره او، نیست آن جز وحی که نازل شود.

۵ - و حدثنا بهذا الحديث شيخ لاهل الري يقال له أحمد بن محمد بن المقر الصائغ العدل قال حدثنا محمد بن العباس بن بسام قال حدثني ابو جعفر محمد بن أبي الهيثم السعدي قال حدثني احمد بن ابى الخطاب (احمد بن الخطاب) قال حدثنا ابو إسحق الفزارى عن ابيه عن جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عليه السلام عن عبدالله بن عباس بمثل ذلك الا انه قال في حديثه يهوى كوكب من السماء مع طلوع الشمس فيسقط في دار احدكم وحدثنا بهذا الحديث شيخ لاهل الحديث يقال له احمد بن الحسن القطان المعروف بابى على بن عبد ربه (عبدويه) العدل قال حدثنا ابو العباس احمد بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا محمد بن اسحق الكوفى الجعفي قال حدثنا ابراهيم بن عبدالله السنجرى (السجرى) ابو اسحق عن يحيى بن الحسين المشهدى عن ابى هرون العبدى عن ربيعة السعدي قال سئلت ابن عباس عن قول الله عز وجل «والنجم اذا هوى» قال هو النجم الذى هوى مع طلوع الفجر فسقط في حجرة على بن ابيطالب وكان ابى العباس يحب ان يسقط ذلك النجم في داره فيحوز الوصية والخلافة والامامة ولكن ابى الله ان يكون ذلك غير على بن ابيطالب عليه السلام و ذلك فضل الله يؤتیه من يشاء و صلى الله على محمد وآله الطاهرين .

(المجلس الرابع والثمانون)

يوم الثلاثاء لائنتا عشرة ليلة بقيت من رجب من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى و ره « قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق «رض» قال حدثنا ابو سعيد الحسن بن على العدوى

۵ - در روایت دیگر طلوع اختر را مقارن طلوع خورشید یاد کرده است .

در روایت دیگر در این موضوع ربيعة سعدي گوید از ابن عباس پرسیدم از گفته خدای عزوجل و النجم اذا هوى گفت مقصود اختربست که با سپیده دم فرو افتاد و در خانه على بن ابيطالب سقوط کرد و پدرم عباس میخواست آن ستاره در خانه او سقوط کند تا وصيت و خلافت و امامت از او باشد ولی خدا نخواست برای غیر على بن ابيطالب باشد و این فضل خداست که بهر که خواهد دهد و صلى الله على محمد وآله الطاهرين .

مجلس هشتاد و چهارم = روز سه شنبه دوازده روز از رجب ۳۸ مانده

۱- رسول خدا بعلی بن ابی طالب چنین سفارش کرد .

قال حدثنا يوسف بن يعقوب الاصبهاني ابو يعقوب قال حدثني ابو علي اسمعيل بن حاتم قال حدثنا ابو جعفر احمد بن صالح بن سعيد المكي قال حدثنا عمرو بن حفص عن اسحق بن نجيع عن حصيب عن مجاهد عن ابي سعيد الخدري قال اوصى رسول الله ﷺ علي بن ابي طالب فقال يا علي اذا دخلت العروس بيتك فاخلع خفها حين تجلس و اغسل رجلها و صب الماء من باب دارك الى اقصى دارك فانك اذا فعلت ذلك اخرج الله من دارك سبعين الف لون من الفقر و ادخل فيها سبعين الف لون (سبعين لوناً) من البركة و انزل عليك سبعين رحمة ترفرف على رأس العروس حتى تنال بركتها كل زاوية من بيتك و تامن العروس من الجنون والجذام والبرص ان يصيبها ما دامت في تلك الدار و امنع العروس في اسبوعها من الالبان والخل والكزبرة والتفاح الحامض من هذه الاربعة الاشياء فقال علي ﷺ يا رسول الله و لاي شيء امنعها من هذه الاشياء الاربعة قال لان الرحم تعقم و تبرد من هذه الاربعة الاشياء عن الولد و لحصير في ناحية البيت خير من امرأة لا تلد فقال علي ﷺ يا رسول الله فما بال الخل تمنع منه قال اذا حاضت على الخلل لم تطهر ابدأ تطهر الكربة ثم الحويض في بطنها و تشدد عليها الولادة و التفاح الحامض يقطع حيضها فيصير داء عليها ثم قال يا علي لاتجتمع امرأتك في اول الشهر و وسطه و آخره فان الجنون والجذام والخبيل يسرع اليها و الي ولدها يا علي لاتجتمع امرأتك بعد الظهر فانه ان قضى بينكما ولد في ذلك الوقت يكون احوال العين و الشيطان يفرح بالحوال في الانسان يا علي لا تتكلم عند الجماع فانه ان قضى

ای علی چون عروس را بخانه تو آرند وقتی نشست کفش او را بگن و پابشرا بشو و آبشرا بدر خانه ات بریز که چون چنین کنی خدا از خانه ات هفتاد هزار رنگ فقر را ببرد و هفتاد هزار رنگ برکت در آن در آورد و هفتاد هزار رحمت بر تو فرو فرستد که بر سر عروس بچرخد تا برکت آن بهر گوشه خانه ات برسد و خدا عروس را از جنون و خوره و پیسی امان دهد که باو رسند تا در آن خانه است و عروس را تا بکهنه از دوغ و سرکه و گشنیز و سیب ترش منع کن، علی گفت یا رسول الله چرا او را از این چهار چیز منع کنم؟ فرمود چون رحم از این چهار عقیق شود و اولاد نیاورد و حصیر کف خانه از زن نازاد به است علی گفت چطور سرکه از او منع کند، فرمود چون بر سر که حائض گردد هرگز پاک نشود بطور کامل و گشنیز حیض را برانگیزد در درون او و ذابش را سخت کند و سیب ترش حیض را بیند و مایه درد شود.

سپس فرمود ای علی با زنت اول و میانه و آخر ماه مجامعت مکن که دیوانگی و خوره و گیچی بدو شتابند و بفرزندش، بعد از ظهر جماع مکن که اگر فرزندی آوری قیچ باشد و شیطان به قیچی انسان شاد است، نزد جماع سخن مگو که اگر فرزندی شود از گنگی در امان نیست مبادا

بینکما ولد لا یؤمن ان ینظر احدکم الی فرج امرأته و لیغض بصره عند الجماع فان النظر الی الفرج یورث العمی فی الولد ، یا علی لا تجامع امرأتک بشهوة امرءة غیرک فانی اخشی ان قضی بینکما ولدان ینزل علیهما نار من السماء فتحرقهما یا علی الفراش مع امرأته فلا یقره القرآن فانی اخشی ان ینزل علیهما نار من السماء فتحرقهما یا علی لا تجامع امرأتک الا ومعک خرقة ومع اهلك خرقة ولا تمسحها بخرقة واحدة فتقع الشهوة علی الشهوة فان ذلك یعقب العداوة بینکما ثم یرد کما الی الفرقة والطلاق ، یا علی لا تجامع امرأتک من قیام فان ذلك من فعل الحمیر و ان قضی بینکما ولد کان بوالا فی الفراش کالحمیر البوالة فی کل مکان ، یا علی لا تجامع امرأتک فی لیلة الفطر فانه ان قضی بینکما ولد لم ینکن ذلك الولد الا کثیر الشر یا علی لا تجامع امرأتک فی لیلة الاضحی فانه ان قضی بینکما ولدیكون له ست اصابع او اربع اصابع یا علی لا تجامع امرأتک تحت شجرة مثمرة فانه ان قضی بینکما ولد ینکون جالدا قتالا عریفا (او عریفا) یا علی لا تجامع اهلك فی وجه الشمس و تلالؤها الا ان یرحی ستر فیستر کما فانه ان قضی بینکما ولد لا یزال فی بؤس و فقر حتی یموت یا علی لا تجامع اهلك بین الاذان و الاقامة فانه ان قضی بینکما ولد ینکون حریصا علی اوراق الدماء یا علی اذا حملت امرأتک فلا تجامعها الا وانت علی وضوء فانه ان قضی بینکما ولد ینکون اعمی القلب بخیل الید یا علی لا تجامع اهلك فی النصف من شعبان فانه ان قضی بینکما ولد ینکون مشوما زاشامة فی وجهه یا علی لا تجامع اهلك فی آخر درجة منه (من الشهر) اذا بقی منه یومان فانه ان قضی

کسی بفرج زنش بنگردد و باید وقت جماع دیدہ برهم نهد زیرا نظر بفرج مایہ کوری فرزند است ای علی با زنت بهشق زن دیگری مجامعت مکن کہ میترسم اگر فرزندی شود مخنت و زن منش و گنج باشد ، هر کہ با زن خود در بستر جنب است قرآن نخواند کہ مبتسم آتشی از آسمان فرود آید و هر دورا بسوزاند، ای علی جماع مکن جز آنکہ خودت دستمالی داشته باشی و زنت دستمال دیگر با یکدستمال خود را پاک نکنید کہ شهوت بر شهوت افتد و مایہ دشمنی است میان شما و شمارا بعد ایمی و طلاق کشد، ایستاده جماع مکن کہ کار خراست و اگر فرزندی شود در بستر بشاشد چون خر کہ در هر جا باشد ، در شب فطر جماع مکن کہ اگر فرزندی شود بسیار بد باشد ، در شب عید قربان جماع مکن کہ فرزند شش انگشت آید یا چهار انگشت ، زبرد رخت بار دار جماع مکن کہ فرزند جلا دو آدمکش و کدخدا آید ، در برابر بر تو آفتاب جماع مکن، مگر با روپوش بر هر دووان کہ اگر فرزند شود در سختی و فقر باشد تا ببرد ، میان اذان و اقامه جماع مکن کہ فرزند خونخوار آید ای علی چون زنت آبتن باشد بیوضوء با او جماع مکن کہ فرزند کور دل و بخیل آید در نیمه شعبان جماع مکن کہ فرزند شوم و با خال چهره آید؛ در آخر ماه دو روز از آن مانده جماع مکن کہ فرزند گمر کچی

بینکما ولد یکون ءشارا او عونا للظالم ویکون هلاک فئام من الناس علی یدیه یا علی لا تجامع اهلك علی سقوف البیان فانه ان قضی بینکما ولدیكون منافقا مرأیامبتدعا یا علی و اذا خرجت فی سفر فلا تجامع اهلك تلك الليلة فانه ان قضی بینکما ولد ینفق ماله فی غیر حق و قره رسول الله ﷺ ان المبذرين كانوا اخوان الشیاطین یا علی لا تجامع امرأتک اذا خرجت الی سفر مسیره ثلاثة ایام ولیالیهن فانه ان قضی بینکما ولدیكون عونا لكل ظالم علیک یا علی علیک بالجماع لیلۃ الاثنین فانه ان قضی بینکما ولدیكون حافظا لکتاب الله راضیا بما قسم الله عزوجل یا علی ان جامعک اهلك فی لیلۃ الثلثاء فقضى بینکما ولد فانه یرزق الشهادة بعد شهادة ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله ولا یعذبه الله مع المشرکین ویکون طیب النکبة من الفم رحیم القلب سخی الید طاهر اللسان من الغیبة و الکذب و البهتان یا علی و ان جامعک اهلك لیلۃ الخمیس فقضى بینکما ولد فانه یکون حاکما من الحکام او عالما من العلماء و ان جامعکما یوم الخمیس عند زوال الشمس عن کبد السماء فقضى بینکما ولد فان الشیطان لا یقر به حتی یشیب ویکون فهما و یرزقه الله السلامة فی الدین و الدنیا یا علی فان جامعکما لیلۃ الجمعة و کان بینکما ولد فانه یکون خطیباً قوالاً مفوها و ان جامعکما یوم الجمعة بعد العصر فقضى بینکما ولد فانه یکون معروفاً مشهوراً عالماً و ان جامعکما فی لیلۃ الجمعة بعد صلوة العشاء الاخرة فانه یرجا ان یکون لکما ولد من الابدال انشاء الله یا علی لا تجامع اهلك فی اول ساعة من اللیل فانه ان قضی بینکما ولد لا یؤمن ان یکون ساحراً مؤثراً للدنیا علی الاخرة یا علی احفظ وصیتی

و معاون ظالم آید و جمعی از مردم بدستش هلاک شوند بر سر پست بامها جماع ممکن که فرزند منافق و ریاکار و بدعت گزار آید چون قصد سفر داری در شب جماع ممکن که فرزند و نخرج آید رسول خدا این آیه را خواند (سوره اسراء ۳۰) بر استی مبذرين برادران شیاطین باشند ، چون در سفری رفتی تا سه شب و روز جماع ممکن که فرزند معاون هر ظالم بر تو آید ، ای علی شب دو شبه ملازم جماع باش که اگر فرزندی آید حافظ قرآن و راضی بقسمت خدا باشد . ای علی اگر شب سه شبه جماع کنی و فرزندی آید پس از شهادت به شهادتین شهادت روزیش باشد و خدا با شرکانش کیفر نکند و بوی دهانش خوش باشد و رحم دل و با سخاوت و پاک زبان از غیبت و دروغ و بهتان است ، اگر شب پنجشنبه جماع کنی و فرزندی آید حاکمی از حکام گردد یا عالمی از علماء در روز پنجشنبه ظهر هنگام که آفتاب در وسط آسمانست فرزند که آید تا پیر شود شیطان باو نزدیک نگردد و با فهم باشد و در دین و دنیا سلامت روزیش گردد ، در شب جمعه باشد و فرزند آید سخنور و گویا و زبان آور شود و در روز جمعه پس از عصر باشد و فرزند آید معروف و مشهور و دانشمند گردد در شب جمعه بعد از نماز عشاء باشد امید فرزندی می رود که از ابدال باشد

هذه كما حفظتها عن جبرئيل صلى الله عليه وسلم اجمعين

۲ - حدثني محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثني محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا علي بن حسان الواسطي عن عمه عبدالرحمن بن كثير الهاشمي عن جعفر بن محمد عن ابيه «ع» قال قام رجل من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام يقال له همام وكان عابداً فقال له يا امير المؤمنين صف لي المتقين حتى كاني انظر اليهم فتناقل امير المؤمنين عليه السلام عن جوابه ثم قال له ويحك يا همام اتق الله و احسن فان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون فقال همام يا امير المؤمنين اسئلك بالذي اكرمك بما خصك به وحباك وفضلك بما آتاك واعطاك لما وصفتهم لي فقام امير المؤمنين عليه السلام قائماً على قدميه فحمد الله واتمى عليه وصلى على النبي وآله ثم قال اما بعد فان الله عزوجل خلق الخلق حيث خلقهم غنيا عن طاعتهم آمنسا لمعصيتهم لانه لاتضره معصية من عصاه منهم ولا تنفعه طاعة من اطاعه منهم وقسم بينهم معاشهم ووضعهم في الدنيا مواضعهم وانما اهبط الله آدم و حواء «ع» من الجنة عقوبة لما صنعا حيث نهاهما فخالفاه و امرهما فعصياه فالمتقون فيها هم اهل الفضائل منطبقهم الصواب و ملبسهم الاقتصاد و مشيهم التواضع خشعوا لله عزوجل بالطاعة فتهبوا (فبهتوا) فهم غاضون ابصارهم عما حرم الله عليهم واقفين اسماعهم على العلم نزلت انفسهم منهم في البلاء كالتى نزلت منهم في الرخاء رضامنهم عن الله بالقضاء ولولا الاجال

انشاء الله ، اي على در ساعت اول شب با زنت جماع مکن که اگر فرزندى شود بسا باشد جادو گر و دنيا طلب در آيد، اي على اين سفارش مرا بباد نگهدار چنانچه من از جبرئيل نگهداشتم .

۲ - امام باقر «ع» فرمود يکى از اصحاب امير المؤمنين بنام همام که مردى عابد بود خدمتش آمد و عرض کرد يا امير المؤمنين مردان با تقوى را برايم توصيف کن تا گويان آنها را ديده باشم على «ع» در جوابش سنگينى کرد و سپس باو فرمود اي همام تو تقوى پيشه کن و احسان نماز پرا خدا همراه با متقيان و محسنان است همام گفت يا امير المؤمنين تورا بحق آنکه بدانچه مخصوصت کرده و گراميت داشته و بتو بخشش کرده و تفضل کرده و بحق آنچه بنو داده و عطا کرده آنها را برايم وصف کن امير المؤمنين «ع» بر سر دو پا ايستاد و سپاس و ستايش خدا نمود و صلوات بر پيغمبر فرستاد و پس از آن فرمود :

اما بعد براستى خداى عز و جل از خاقي را که آفريد از طاعت آنها بي نياز بود و از نافرمانى آنها آسوده زيرا معصيت عاصيانش زيانى ندارد و طاعت فرمانبرانش سودى نبخشد، رزق آنها را ميانشان قسمت کرد و هر کدام را بجاي خود نهاد و همانا آدم و حوا را از بهشت فرود آورد براى كيفر آنها چون مخالفت او کردند و عصيان ادرش نمودند ، متقيان در اين دنيا همان اهل فضايلند که گفتارشان درست و پوشا کشان متوسط و رفتارشان تواضع است براى خداى عزوجل بفرمانبرى خشوع کردند و آماده شدند ديده، از آنچه خدا حرام کرده پوشيدند و گوش بدانش دادند، در حال

التي كتبت عليهم لم يستقر ارواحهم في اجسادهم طرفة عين شوقا الى الثواب وخوفاً من العقاب عظم الخالق في انفسهم ووضع « صغر » ما دونه في اعينهم فهم والجنة كمن رآها فهم فيها متكئون وهم والنار كمن رآها فهم فيها معذبون قلوبهم محزونة و شرورهم مامونة و اجسادهم نحيفة و حوائجهم خفيفة و انفسهم عفيفة و مؤنتهم من الدنيا عظيمة صبروا اياماً قصارا اعقبتهم راحة طويلة تجارة مربحة يسرها لهم رب كريم ارادتهم الدنيا فلم يريدوها و طلبتهم فاعجزوها اما الليل فصافون اقدامهم تالين لاجزاء القرآن يرتلون ترتيلاً يحزنون به انفسهم ويستشيرون به دواء دائهم ويستترون (يستنيرون) به ويهيج احزانهم بكاء على ذنوبهم ووجع على كلوم جراحتهم واذامروا باية فيها تخويف اصغوا اليها مسامح قلوبهم و ابصارهم فاقشعرت منها جلودهم و وجلت منها قلوبهم فظنوا ان صهيل جهنم وزفيرها وشهيقها في اصول اذانهم واذامروا بآية فيها تشويق ركنوا اليها طمعا و تطلعت انفسهم اليها شوقا و ظنوا انها نصب اعينهم جائين على اوساطهم يمجدون جبارا عظيما مفترشين جباههم و اكفهم و ركبهم و اطراف اقدامهم تجري دموعهم على خدودهم يجأرون الى الله في فكك رقابهم اما النهار فحلما علماء بررة اتقياء قد برأهم الخوف فهم امثال القداح ينظر اليهم الناظر فيحسبهم مرضى و ما بالقوم من مرض او يقول قد خولطوا فقد خالط القوم امر عظيم

گرفتاری چون حال آسایش خود داری گردند برای رضا بقضای خدا و اگر نبود عمر مفدزشان جان هاشان در نشان نسی گنجید بسک چشم بهمزدن. از شوق ثواب و ترس عقاب خدا در نظرشان بزرگ آمد و هر چیز دیگر بست، آنها خود را در بهشت دانند چون کسیکه در آن متنعم و بر آن تکیه زده، در دوزخ نگرند چون کسیکه در آن عذاب کشد دلهاشان براندوه و از بدی آنها آسوده اند تنی لاغر دارند و نیازی اندک و روحی با ساوه زینه آخرتی از دنیا بردارند بزرگ، چند روز کوتاه شکبیا شوند و دنبالش آسایش درازی دارند، تجارتی سودمند کنند که پروردگاری کریم برای آنها فراهم کرده دنیا آنها را خواهد و آنها بخواهند و دنبال آنها رود و درمانده اش کنند در شب دو گام در صف کنند و جزوه های قرآن را بخوانند با آن غمخورند و از آن مژده پابند و درمان دردشان باشد و خود را بدان در پناه نهند و غمشان از گریه بر گناهان بجوشد و از زخم دل خود دردمند باشند، چون بآیه ای رسند که بترساند با گوش و چشم دل بدان توجه کنند و تنهاشان بلرزه آید و دلهاشان بهراسد و دریابند که شبهه و شهیق دوزخ در بن گوش آنهاست و چون بآیه ای گذرند که تشویق کند بدان اعتماد کنند از روی طمع و روحشان از شوق بر آن برد و دریابند که جلو چشم آنهاست، زانو زده اند برابر جبار بزرگواری پیشانی و کف و زانو نوک با بر خاک نهاده و اشک آنها بر گونه هایشان روانست و بغدا میزارند برای آزادی خود، در روز حلیم و دانشمند و نیکوکار و با تقوایند و ترس آنها گوشت آنها را ریخته و چون چوب تیر پرداخته اند و کسیکه آنها را ببیند گمان برد بیمارند و آنها بیماری ندارند یا گویند دیوانه اند در سر آنها اندیشه بزرگی است از فکر

اذا فكروا في عظمة الله وشدة سلطانه معما يخالطهم من ذكر الموت واهوال القيمة فزع ذلك قلوبهم فطاشت حلومهم وذهلت عقولهم فاذا استقاموا (استفاقوا) بادروا الى الله عزوجل بالاعمال الزكية لا يرضون الله بالقليل ولا يستكثرون له الجزيل فهم لانفسهم متهمون ومن اعمالهم مشفقون ان ذكروا احدهم خاف ما يقولون و يتغفر الله مما لا يعلمون وقال انا اعلم بنفسى من غيرى و ربي اعلم منى بنفسى اللهم لا تؤاخذنى بما يقولون واجعلنى خيراً مما يظنون واغفر لى ما لا يعلمون فانك علام الغيوب وسائر العيوب و من علامة احدهم انك ترى له قوة في دين و حزمًا في لين و ايمانًا في يقين و حرصًا على العلم وفهما في فقه وعلما في حلم و كسبا في رفق وشفقة في نفقة وقصدا في غنى و خشوعًا في عبادة و تجملاً في فاقة و صبرًا في شدة ورحمة للمجهود و اعطاء في حق و رفقًا في كسب و طلبًا للحلال و نشاطًا في الهدى و تخرجًا عن الطمع و برًا في استقامة و اغماضا عند شهوة لا يغيره ثناء من جهله و لا يدع احصاء ما عمله (احصاء عمله) مستبطينا لنفسه في العمل و يعمل الاعمال الصالحة و هو على و جل يمسى و همه الشكر و يصبح و شغله الذكر يبيت حذراً و يصبح فرحاً حذراً لما حذر من الغفلة فرحاً كما اصاب من الفضل و الرحمة ان استصعبت عليه نفسه لم يعطها سؤالها فيما فيه مضرتة ففرحه فيما يخلد و يدوم و قره عينه فيما لا يزول و رغبته فيما يبقى

خدا و سلطنت استوارش همراه باد مرك و هراس های قیامت اینست که دل آنها را بهراس افکنده و عقلشان بریده و چون بخود آیند باعمال نیک بخدای عزوجل گرایند برای خدا بعمل باندک نشنود نباشند و فراوان را برای او بسیار نشمارند آنها بخود بد گمانند و از کردار خودشان ترسان، اگر یکی از آنها را بستانید بترسد از آنچه گویند و آمرزش خواهند از آنچه ندانند و گویند من خود را بهتر شناسم از دیگران و پروردگار من از خود من داناتر است خدا یا بدانچه گویند مرا مؤاخذه مکن و بهتر از آنچه گویند مرا بنما و آنچه را ندانند برایم بیامرز زیرا تو علام الغیوبی و سائر عیوبی و نشانه هر کدامشان اینست که در دین توانا است و در عین نرمی محتاطست و یقین او با ایمانست و در تحصیل علم حریصست و در فهم خرده بین و در دانش بردبار و در کسب با آرامش و در هزینه دادن مهربان در توانگری میانرو در عبادت با خشوع و در نداری با تحمل و در سختی صبور و بدسترنج خود بسا مهربانی و در حق عطا بخش و طالب حلال و نشیط در هدایت و برکنار از طمع و پاک در راست روی و چشم پوش از شهوت، ستایش نادانش نفریبید،

و اما آنچه داند از دست ندهد، خود را در کردارش کند شمارد و کارهای شایسته کند و بازم در هراس است شب کند و هم او شکر است و صبح و کند کارش ذکر است، شب بگذرانند در حذر از غفلت که او را باید و شاد از فضل که در حق او بدست آید اگر نفس بر او سخت گیرد خواستش را در آنچه زیان دارد نیارد، شاد است بدانچه بماند و بیاید و چشمش روشن است بدانچه زوال ندارد و شوقش در آنست که بماند و بیرغبت است در آنچه نماند، دانش را با بردباری آمیزد و بردباری را با خرد، بینی

وزهادته فيما يفنى يمزج العلم بالحلم ويمزج الحلم بالعقل تراه بعيدا كسله دائما نشاطه قريبا
 امله قليلا زلله متوقعا اجله خاشعا قلبه ذا كرا ربه خائفا ذنبه قانعة نفسه متغيبا جهله سهلا امره
 حريز لدينه مية شهوته كالظما غيظه صافيا خلقه آمنا منه جاره ضعيفا كبره متينا صبره كثيرا
 ذكره محكما امره لا يحدث بما يؤمن عليه الاصدقاء ولا يكتفم شهادته الا اعداء ولا يعمل
 شيئا من الحق رياء ولا يتركه حياء الخير منه مامول والشر منه مامون ان كان من (في) الغافلين
 كتب من الذاكرين وان كان من (في) الذاكرين لم يكتب من الغافلين يعفو عن ظلمه ويعطي من حرمه
 و يصل من قطعه ولا يعزب حلمه ولا يعجل فيما يريبه ويصفح عما قد تبين له بعيدا جهله لينا قوله
 غائبا مكره قريبا معروفه صادقا قوله حسنا فعلمه مقبلا خيره مدبرا شره فهو في الزلازل ذوقور
 وفي المكاره صبوزو في الرخاء شكور لا يحيف على من يبعث ولا يائم فيمن يحب ولا يدعي ما ليس له
 ولا يجحد حقا هو عليه يعترف بالحق قبل ان يشهد عليه لا يضيع ما استحفظ ولا يتنازب بالالقب
 لا يبغى على احد ولا يهجم بالحسد ولا يضر بالجوار ولا يثمت بالمصائب سريع للمصواب مؤدلا لامانات
 بطيء عن المنكرات يامر بالمعروف وينهى عن المنكر لا يدخل في الامور بجهل ولا يخرج عن
 الحق بعجزان صمت لم يغمه الصمت وان نطق لم يقل خطأ و ان ضحك لم يعجل (لم يعد) صوته

او را که تنبلی از او دور است، در نشاط است، آرزویش کوتاهست و لغزشش کمست و در انتظار
 مرگ است و دلش خاشعست و در یاد پروردگار است و از گناهش ترسانست و نفسش قانعست و از
 نادانی خود در جستجو است، سهل کار است و نگهدار دین خود و شهوتش را کشته و خشمش را فرو
 خورده اخلاقش پاک و همسایه از او آسوده است کبرش کمست و صبرش استوار و ذکرش بسیار و
 کارش معکم در آنچه دوستانش سپارند خیانت نکند و گواهی خود از دشمنانش دریغ ندارد و کار
 حقیرا بریاء نکند و از شرم و انتهد، خیر او مورد انتظار است و از شرش آسوده اند اگر غفلت
 و زرد خدایش در ذاکران ثبت کند و چون ذکر گوید از غافلانش محسوب ندارد از ستمکارش بگذرد
 و بآنکه محرومش کند عطا دهد و آنکه از او ببرد با او پیوندد و بردباری را از دست ندهد و در
 مورد شک شتاب نکند و از آنچه بر او آشکار شود چشم پوشد نادانیش دور است و گفتارش نرم و
 نیرنگش معدوم و احسانش معروف و گفتارش راست و کارش نیکو خیرش در پیش و شرش گریزان
 در لرزشها سنگینست و در گرفتاریها شکیبیا و در فراغت بال شاگرد آنکه دشمن دارد ستم نکند و
 درباره دوست گناه نوزد و آنچه از او نیست ادعا نکند و حقیقه بر او است منکر نگردد و بحق
 اعتراف کند پیش از آنکه بر او گواه شوند آنچه باید حفظ کند گم نکند و کسیرا بلقب بد نخواند
 بر کسی ستم نکند و حسد نبرد و آزار همسایه نکند در مصیبت کسیرا شماتت نکند بدرستی شتابد و
 امانت را رد کند و از زشتیها عقب ماند و امر بمعروف کند و نهی از منکر، بنادانی مداخله در کارها
 نکنند و از حق بیرون نروند برای درماندگی، اگر خموشی کند از آن غمیده نشود و اگر گوید خطا نکند و

سمعه قانعا بالذی قدرله لایجمع به الغیظ ولا یغلبه الهوی ولا یقهره الشح ولا یطمع فیمالیس له یخالط الناس لیعلم ویصمت لیسلم ویسئل لیفهم و یبحث لیعلم لا ینصت للخیر لیفخر به ولا یتکلم به لیمتجبر علی من سواه ان بغی علیه صبر حتی یمکن الله الذی ینتقم له نفسه منه فی عناء والناس منه فی راحة اتعب نفسه لآخرته و اراح الناس من نفسه بعد من تباعد عنه بغض و نزاهة و دنو من دنامنه لین ورحمة فلیس تباعده بکبر ولا عظمة و لادنوه لخدیعه و لاخلابة بل یقتدی بمن کان قبله من اهل الخیر فهو امام لمن خلفه من اهل البر قال فصعق همام صعقة کانت نفسه فیها فقال امیر المؤمنین علیه السلام اما والله لقد کنت اخافها علیه و امر به فجهر و صلی علیه و قال هکذا تصنع المواعظ البالغة باهلها فقال قائل فما بالك انت یا امیر المؤمنین فقال ویلک ان لکن اجلالن بعدوه و سبباً لایجاوزه فمهلاً لاتعد فانه انما نعت هذا القول علی لسانک الشیطان

۲ - حدثنا محمد بن عمر الحافظ البغدادی قال حدثنی محمد بن الحسین بن حفص قال حدثنی محمد بن هرون ابواسحق الهاشمی المنصوری قال حدثنا قاسم بن الحسن الزبیدی قال حدثنا یحیی بن عبدالحمید قال حدثنا قیس بن الربیع عن ابی هرون عن ابی سعید قال اما کان یوم غدیر خم امر رسول الله صلی الله علیه و آله منادیا فنادی الصلوة جامعة فاخذ بید علی علیه السلام و قال اللهم من کنت مولاه فعلی مولاه اللهم وال من والاه و عاد من عاداه فقال حسان بن ثابت یا رسول الله اقول فی علی شعراً فقال

اگر خندد قهقهه بلند نزنند. بآنچه مقدر او است راضی است خشم او را سرفکنده نکنند و هوی بر او چیره نشود و بغل بر او غالب نگردد و طعم در آنچه از او نیست نکنند با مردم در آمیزد تا بداند و خاموش شود تا سالم بماند و ببرد تا بفهمد و بکارود تا بداند؛ بغير توجه نکنند برای آنکه بدان نیازد و سخن بجزوت نکنند اگر ستم بیند صبر کنند تا خدا برایش انتقام گیرد خودش از خود در نجات و مردم از او در آسایش خود را برای آخرتش در رنج اندازد و مردم را از خود در آسایش اندازد و هر که از او دوری کند از بغض و نزهت است و هر که باو نزدیک شود قرین فرمش و مهر بان است دوریش از تکبر نیست و بزرگ منشی و نزدیکیش از مکر و دغل نیست بلکه بهر که پیش از او بود است از اهل خیر افتد کند و پیشوای آیندگان است در نیکوکاری گوید همام در این جا نمره ای زد که مرد امیر المؤمنین فرمود بخدا من از این بر او میترسیدم دستور داد او را تجهیز کردند و بر او نماز خواند فرمود پندرسا باهلش چنین کند، یکی گفت تو خود چطور می؟ فرمود وای بر تو برای هر کس عمریست که از آن نگذرد و سببی است که از آن تجاوز نکند آرام باش و بازمگو که این گفتار را شیطان بزبان نهاد.

۳- ابو سعید گفت روز غدیر رسول خدا صلی الله علیه و آله دستور داد منادی ندای نماز جماعت کشید و بهم بر دست علی را گرفت و فرمود هر که را من آقا و مولا هستم این علی آقا و مولا است بار خدا یا دوستش را دوست دار و دشمنش را دشمن دار؛ حسان بن ثابت گفت یا رسول الله در باره علی شعری بگویم؟ فرمود

رسول الله ﷺ افعل فقال :

يناديهم يوم الغدير نبيهم
يقول فمن مولاكم ووليكم
الهك مولانا و انت ولينا.
فقال له قم يا علي فاني
وكان (فقام) على ارمدا العين بيتغي
فداوا خير الناس منه بريقه (برقية)

بخم و اكرم بالنبي مناديا
فقالوا ولم يبدوا هناك التعاديا
ولن تجدن منالك اليوم (الدهر) عاصيا
رضيتك من بعدى اماما و هاديا
لعينيه مما يشتكيه مداويا
فبورك مرقيا و بورك راقيا

وصلى الله على رسوله محمد وآله وحسبنا الله ونعم الوكيل

المجلس الخامس و الثمانون

يوم الجمعة الثاني والعشرين من رجب سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

١ - حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن محمد بن ابي عمير عن عمر بن اذينة عن زرارة عن ابي جعفر الباقر (ع) قال قال رسول الله ﷺ اذا زالت الشمس فتحت ابواب السماء و ابواب الجنان و استجيب الدعاء فطوبى لمن رفع له عند ذلك عمل صالح

بگو- گفت:

در روز غدیر جبار زد پیغمبرشان
میگفت که بر شماست مولی و ولی؟
معبود تو مولا است و هستی تو ولی
فرمود علی بپا خیز که تو
میبود علی گر چه گرفتار رمد
با آب دهان خود مداواش نمود

در خم و چه خوب جارچی است نبی
گفتند و نبود دشمنیشان علنی
امروز نه عاصی ببیان و نه دنی
هادی و امامی و بمن باش وصی
میجست برای دیده داروی زکی
تبریک بر این پزشک و بیمار علی

مجلس هشتاد و پنجم = روز جمعه بیست و دوم رجب ۳۶۸

١- رسوا خدا هم فرمود چون زوال ظهر شود درهای آسمان گشوده گردد و درهای بهشت و دعا مستجاب شود خوشا بر کسیکه در آن هنگام عمل صالح از او بالا رود.

- ۲ - وبهذا الاسناد عن الحسين بن سعيد عن ايمن بن محرز عن محمد بن الفضيل عن ابي حمزة الثمالي عن ابي جعفر عليه السلام قال ما من عبد من شيعتنا يقوم الى الصلوة الا اكنفته بعده من خلفه ملائكة يصلون خلفه يدعون الله له حتى يفرغ من صلوته
- ۳ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن الحسن بن محبوب عن سعد بن طريف قال حدثني عمير بن مامون العطاردي قال رايت الحسن بن علي عليه السلام يقعد في مجلسه حين يصلى الفجر حتى تطلع الشمس و سمعته يقول سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول من صلى الفجر ثم جلس في مجلسه يذكر الله عزوجل حتى تطلع الشمس ستره الله عزوجل من النار ستره الله عزوجل من النار ستره الله عزوجل من النار ثلاثا
- ۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن حماد بن عثمان عن من سمع ابا سيار يقول سمعت ابا عبد الله الصادق يقول جاء جبرئيل الى يوسف «ع» وهو في السجن فقال قل في ذبر كل صلوة مفروضة اللهم اجعل لي فرجا ومخرجا و ارزقني من حيث احتسب ومن حيث لا احتسب ثلاث مرات
- ۵ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا الحسن بن احمد المالكي قال حدثنا منصور بن العباس عن محمد بن ابي عمير عن هشام بن سالم عن زيد الشحام عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال من قرأ في الركعتين الاوليين من صلوة الليل ستين مرة فله والله احد في كل ركعة ثلثين مرة انقتل وليس بينه وبين الله عزوجل ذنب

۲ - امام باقر «ع» فرمود هيچ بنده ای از شیعیان ما بنماز نایستد جز آنکه به شماره مخالفتش فرشته دورش آید و پشت سرش نماز خوانند و برای او دعا کنند تا از نمازش فارغ شود.

۳- عمیر بن مأمون عطاردی گوید حسن بن علی «ع» را دیدم که چون نماز بامداد میخواند در مجلس خود می نشست تا خورشید میزد و از آن حضرت شنیدم میفرمود رسول خدا «ص» میفرمود هر که نماز بامداد خواند و در تعقیب باشد تا آفتاب بر آید خدایش از دوزخ مستور سازد (تا سه بار فرمود).

۴ - امام صادق «ع» میفرمود جبرئیل در زندان نزد یوسف (ع) آمد و گفت دنبال هر نماز واجبی سه بار بگو خدایا برایم گشایش و برایشی ساز و از آن جا که گمان برم و نبرم بین روزی ده.

۵- امام صادق «ع» فرمود هر که در دو رکعت اول نماز شب شصت بار قل هو الله احد بخواند در هر رکعت سی بار تمام کند و میان او و خدا گناهی نماند.

۶ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله عن سلمة بن الخطاب عن ايوب بن سليم العطار عن اسحق بن بشير (بشر) الكاهلي عن سالم الافطس عن سعيد بن جبير عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ من دخل السوق فاشترى تحفة فحملها الى عياله كان كحامل صدقة الى قوم محاويج وليبد، بالاناث قبل الذكور فان من فرح ابنة فكانما اعتق رقبة من ولد اسميل مؤمنة في سبيل الله ومن اقربعين ابن فكانما بكامن خشية الله عزوجل ومن بكامن خشية الله عزوجل ادخله الله في جنات النعيم

۷ - حدثنا علي بن عيسى «رض» قال حدثنا علي بن محمد ماجيلويه عن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن وهب بن وهب القرشي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيد عن جده «ع» قال قال رسول الله ﷺ ان جبرئيل اخبرني بامر قرت به عيني و فرح له قلبي قال يا محمد من غزا غزاة في سبيل الله من امتهك فما اصابته قطرة من السماء او صداع الا كانت له شاهدة (شهادة) يوم القيمة

۸ - و بهذا الاسناد قال قال رسول الله ﷺ للجنة باب يقال له باب المجاهدين يمضون اليه فاذا هو مفتوح وهم متقلدون بسيوفهم و الجمع في الموقف والملائكة ترحب بهم فمن ترك الجهاد البسه الله ذلا في نفسه و فقرا في معيشته و محقا في دينه ان الله تبارك و تعالي اعز امتي بسنابك خيلها و مراکز رماحها

۶- رسول خدا ص فرمود هر که بازار رود و تحفه ای برای عیال خود آورد چون حامل صدقه است برای مردم محتاج و بزن ها دخترهایش از مرد ها بدهد زیرا هر که دخترش را شاد کند گویا بنده مؤمنی از فرزندان اسمعیل را آزاد کرده در راه خدا و هر که پسری را چشم روشن کند گویا از خوف خدا گریسته و هر که از خوف خدای عزوجل بگریزد در بهشت پر نعمت در آید.

۷- رسول خدا ص فرمود جبرئیل بن خبر داد بامری که چشم بدان روشن و دلم شاد شد گفت ای محمد هر کسی از امت تو بجهدی رود در راه خدا قطره باران یا در دسری باو نرسد جز آنکه در قیامت گواه او باشد.

۸- فرمود برای بهشت دریست بنام باب المجاهدین که مجاهدان بسوی آن روند و آن باز است و شمیر بکمر دارند و هنوز مردم در موقف محشر معطل باشند، فرشتگان به مجاهدان خوش آمد گویند، هر که ترك جهاد کند خوار شود و تنگ روزی و بی دین - رسول خدا ص فرمود هر که نامه مجاهدی را برساند چون کسی باشد که بنده ای آزاد کرده و او در جهادش شریک است.

۹ - و بهذا الاسناد قال قال رسول الله ﷺ من بلغ رسالة غاز كان كمن اعتق رقبة و هو شريكه في باب غزوته

۱۰ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن الكوفي «رض» قال حدثنا جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم السكوبي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه قال قال رسول الله ﷺ خيول الغزاة خيولهم في الجنة

۱۱ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (رض) قال حدثنا محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري عن محمد بن اسمعيل عن علي بن الحكم عن عمر بن ابان عن ابي عبدالله الصادق عن آيائه «ع» قال قال رسول الله ﷺ الخير كله في السيف وتحت ظل السيف ولا يقيم الناس الا السيف والسيوف مقاليد الجنة والنار

۱۲ - حدثنا الحسين «الحسن خب» بن احمد بن ادريس قال حدثنا ابي عن الحسين (قال حدثنا الحسين) بن اسحق الناجر عن علي بن مهزيار عن فضالة بن ايوب عن اسمعيل بن ابي زياد عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام عن آيائه «ع» قال قال رسول الله ﷺ من تمنى شيئاً وهو لله عز وجل رضى لم يخرج من الدنيا حتى يعطاه

۱۳ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب عن مالك بن عطية عن سعيد الاعرج عن ابي عبدالله جعفر بن محمد عليه السلام قال من اوثق عرى الايمان ان تحب في الله وتبغض في الله وتعطي في الله وتمنع في الله عز وجل

۱۴ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن نائفة «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير عن سيف بن عميرة عن عبد الرحمن بن سيابة عن ابي اسحق عن الحرث عن علي عليه السلام قال من قال حين يمسي ثلاث مرات ف سبحان الله حين تمسون وحين تصبحون و نه الحمد

۹ - رسول خدا فرمود هر که نامه مجاهد را برساند در جهاد او شريك است

۱۰ - رسول خدا فرمود اسبان مجاهدان همان اسبان آنها باشند در بهشت.

۱۱ - فرمود همه خوبها در شمشير است و در زير سايه شمشير و مردم استوار نشوند جز ب شمشير و شمشيرها كليد بهشت است.

۱۲ - فرمود هر که آرزوي خدا پسندي كند از دنيا نرود تا بوي عطا شود.

۱۳ - امام صادق فرمود محكمترين حلقه ايمان اينست كه در راه خدا دوستداري و در راه خدا دشمن داري و براي خدا بدهي و براي خدا دريغ كني.

۱۴ - علي فرمود هر كه شامگاه سه بار گويد ف سبحان الله حين تمسون و حين تصبحون و له الحمد

فی السموات و الارض و عشیا و حین تظهرون لم یفته خیر یكون فی تلك اللیلة و صرف عنه جمیع شرها و من قال مثل ذلك حین یصبح لم یفته خیر یكون فی ذلك الیوم و صرف عنه جمیع شره

۱۵ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن معروف عن علی بن مهزیار عن عمرو بن عثمان عن المفضل بن عمر عن جابر بن عبد الله عن ابی جعفر الباقر عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ان الملك ينزل بمحیفة اول النهار و اول اللیل فیكتب فیها عمل ابن آدم فاملوا فی اولها خیرا و فی آخرها خیرا فان الله عزوجل یغفر لكم فیما بین ذلك انشاء الله و ان الله عزوجل یقول اذ کرونی اذ کرکم و یقول جل جلاله و لذكر الله اکبر

۱۶ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور «رض» قال حدثنا الحسن بن محمد بن عامر عن عمه عبد الله بن عامر عن محمد بن ابی عمیر عن ابی هرون المكفوف عن ابی عبد الله الصادق عليه السلام قال یا ابا هرون انا نأمر صبیانا بتسبیح فاطمة «ع» كما نأمرهم بالصلوة فالزمه فانه لم یلزمه عبد فشقی ۱۷ - و بهذا الاسناد عن محمد بن ابی عمیر عن ابان بن عثمان عن محمد بن سعید عن عیبة العوفی عن ابی سعید الخدری عن النبی قال من قال اذا خرج من بیته بسم الله قال الملكان هدیت فان قال لاحول و لا قوة الا بالله قالوا وقت فان قال تو کلت علی الله قالوا کفیت فیقول الشیطان کیف لی بعد هدی و وقی و کفی

فی السموات و الارض و عشیا و حین تظهرون هر خیری که در آن شب باشد از دستش نرود و هر شری در آنست از او بگردد و هر که بامداد همان ذکر را گوید از همه خیرات روز بهره برد و از همه شر آنروز محفوظ است.

۱۵ - رسول خدا ص فرمود در اول و آخر روز و اول شب فرشته ای دفتری آورد و عمل آدمیزادها در آن بنویسد، در اول و آخر دفتر عمل خیر دیکته کنید که خدامیان این دورا برای شما بیامرزد انشاء الله و خدای عزوجل میفرماید مرا ما کنید تا شما را یاد کنم و خدا میفرماید جل جلاله ذکر خدا بزرگتر است.

۱۶ - امام صادق (ع) فرمود ای ابا هارون یاد دستور دهیم به کودکان خود تسبیح فاطمه (ع) را چنانچه به آنها دستور نماز دهیم ملازم آن باش که بنده ای ملازم آن نکند و بدبخت شود

۱۷ - پیغمبر ص فرمود هر که چون از خانه بیرون رود گوید بسم الله آن دو فرشته گویند هدایت شدی و اگر گوید لاحول و لا قوة الا بالله گویند محفوظ شدی و اگر گوید تو کلت علی الله

۱۸ - و بهذا الاسناد عن محمد بن ابی عمیر عن عبدالله بن سنان عن ابی عبدالله الصادق عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ذات يوم لعلي عليه السلام الا ابشرك فقال بلى بابي انت و امي فانك لم تزل مبشرا بكل خير فقال اخبرني جبرئيل آنفاً بالعجب فقال له علي عليه السلام وما الذي اخبرك يا رسول الله فقال اخبرني ان الرجل من امتي اذا صلى علي واتبع بالصلوة علي اهل بيتي فتحت له ابواب السماء وصلت عليه الملائكة سبعين صلوة و ان كان مذنباً خطاءً (وانه لمذنب خطاء) ثم تتحات عنه الذنوب كما يتحات الورق من الشجر ويقول الله تبارك : تعالي لبيك يا عبدي وسعديك ويقول الله لملائكته يا ملائكتي انتم تصلون عليه سبعين صلوة وانا اصلي عليه سبعمئة صلوة و اذا صلى علي ولم يتبع بالصلوة علي اهل بيتي كان بينها وبين السماء سبعون حجاباً ويقول الله جل جلاله لا لبيك ولا سعديك يا ملائكتي لاتصعدوا دعاه الا ان يلحق بنبييه عترته فلا زال محبوباً حتى يلحق بي اهل بيتي

۱۹ - و بهذا الاسناد عن محمد بن ابی عمیر عن المفضل بن صالح الاسدي عن محمد بن هرون عن ابی عبدالله الصادق عليه السلام قال اذا صلى احدكم ولم يذكر النبي صلى الله عليه وآله يسلك بصلوته غير سبيل الجنة قال و قال رسول الله صلى الله عليه وآله من ذكرت عنده فلم يصل علي فدخل النار فابعده الله عز وجل من رحمته

گویند تو را بس است شیطان گوید من چه راه دارم به بنده ای که هدایت شده و محفوظ شده و کفایت شده.

۱۸ - رسول خدا ص یکروز بعلی ع فرمود مژده ای بتو ندهم؟ عرضکرد چرا پدر و مادرم قربانت تو همیشه مژده بخشی بهر چیزی فرمود جبرئیل در این نزدیکی بمن خبر داد بامر شکفت آوری؟ علی ع عرضکرد یا رسول الله جبرئیل چه خبری بشما داده است؟ فرمود بمن خبر داد که هر کدام از امتم بر من صلوات فرستد و دنبالش بر آلم صلوات فرستد درهای آسمان برویش گشوده شود و مرشته ها هفتاد صلوات بر او فرستند گرچه گنهگار و خطاکار باشد سپس گناهانش بشتاب بریزد چنانچه بر گهای درخت بریزد و خدای تبارک و تعالی میفرماید لبيك عبدي و سعديك و به فرشتگانش میفرماید ای فرشتگانم شما بر او هفتاد صلوات فرستید و من هفتصد و اگر بر من صلوات فرستد و دنبالش بر اهل بیتم نفرستد میان او و اهل آسمان هفتاد حجاب باشد و خدای جل جلاله فرماید لا لبيك ولا سعديك ای فرشتگانم دعایش را بالا نیاورید جز آنکه ملحق کند پیغمبرش عترت شرا و همیشه در حجاب است تا ملحق کند بمن اهل بیتم را .

۱۹ - امام صادق ع فرمود چون کسی نماز کند و نام پیغمبر برد نمازش را در غیر راه بهشت برند، فرمود رسول خدا ص فرمود من نزد هر کس نام برده شوم و بر من صلوات فرستد بدوزخ رود، خدا را از رحمتش دور کند.

۲۰ - حدثنا علي بن احمد بن موسى «رض» قال حدثنا محمد بن جعفر ابوالحسين الكوفي الاسدي قال حدثني موسى بن عمران النخعي قال حدثنا الحسين بن يزيد قال حدثني حفص بن غياث عن الصادق جعفر بن محمد عن آباءه عن علي قال قال رسول الله ﷺ اربعة يؤذون اهل النار علي ما بهم من الاذى يسقون من الحميم والجحيم ينادون بالويل والثبور يقول اهل النار بعضهم لبعض ما بال هؤلاء الاربعة قد آذونا علي ما بنا من الاذى فرجل معلق في تابوت من جمر ورجل يجرا معاؤه ورجل يسيل فوه فيحاودما ورجل يأكل لحمه فقيل لصاحب التابوت ما بال الابد قد آذانا علي ما بنا من الاذى فيقول ان الابد قد مات وفي عنقه اموال الناس لم يجد لها في نفسه اداء ولا وفاء ثم يقال للذي يجرا معاؤه ما بال الابد قد آذانا علي ما بنا من الاذى فيقول ان الابد كان لا يبالي اين اصاب البول من جسده ثم يقال للذي يسيل فوه فيحاودما ما بال الابد قد آذانا علي ما بنا من الاذى فيقول ان الابد كان يحاكي فينظر الي كل كلمة خبيثة فيسندها ويحاكي بهائم يقال للذي يأكل لحمه ما بال الابد قد آذانا علي ما بنا من الاذى فيقول ان الابد كان يأكل لحوم الناس بالغبية ويمشي بالتميمة

۲۱ - وبهذا الاسناد قال قال رسول الله ﷺ من مدح اخاه المؤمن في وجهه و اغتابه من ورائه فقد انقطع ما بينهما من العصمة

۲۲ - حدثنا احمد بن هرون الفامي «رض» قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحميري عن ابيه عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن زياد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه «ع» ان

۲۰ - رسول خدا ص فرمود از آزاد چهار کس اهل دوزخ آزار برند آنها که از حمیم نوشند و در جهیم فریاد و ایوای کشند و اهل دوزخ بیکدیگر گویند این چهار کس را چه باشد که با همه آزاری که خود داریم ما را آزار دهند یکی در تابوت آتش گذاشته و آویخته و یکی رودها یسرا کشند و یکی از دهانش چرک و خون روانست و یکی گوشت خود را میخورد آنکه در تابوتست گوید چرا آن ابد ما را آزارد با همه آزاری که داریم ابد گوید ابد مرده است و مال مردم در ذمه اش بوده و آنرا ادا نکرده و نپرداخته سپس بآنکه رودهایش کشیده شود گویند این دورتر از رحمت را چیست که با همه آزاری که داریم ما را آزار میدهد گوید جرمش اینست که از بول احتراز نکرده است، گناه آنکه از دهانش چرک و خون روانست اینست که تقلیدچی بوده و سخنان زشت را تقلید میکرد و گناه آنکه گوشت خود را میخورد اینست که گوشت مردم را به غیبت و سخن نجس میخورده است.

۲۱ - رسول خدا ص فرمود هر که برادر مؤمن خود را در جلوش مدح گوید و پشت سر بد گوید عصمت میان آنها قطع شود.

رسول الله ﷺ سئل فيما النجاة غدا فقال انما النجاة في ان لاتخادعوا الله فيخدعكم فانه من يخادع الله يخدعه ويخلع منه الايمان ونفسه يخدع لو يشعر فقيل له وكيف يخادع الله قال يعمل بما امره الله ثم يريد به غيره فاتقوا الله واجتنبوا الرياء فانه شرك بالله ان المرائي يدعى يوم القيمة باربعة اسماء يا كافر يا فاجريا غادر يا خاسر حبط عملك وبطل اجرک ولاخلاقك اليوم فالتمس اجرک ممن کنت تعمل له

۲۳ - حدثنا علي بن الحسين بن شاذويه « رض » قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر الحميري عن ابيه عن احمد بن محمد بن عيسى عن العباس بن معروف عن علي بن الحكم عن مندل بن علي العنزي « العتري » عن محمد بن مطرف عن مسمع عن الاصبغ بن نباتة عن علي بن ابي طالب قال قال رسول الله ﷺ اذا غضب الله تبارك و تعالی علی امة ولم ينزل بها العذاب غلت اسعارها وقصرت اعمارها ولم يربح تجارها ولم تترك ثمارها ولم تغزرائها وحبس عنها امطارها وسلط عليها شرارها

۲۴ - و بهذا الاسناد عن احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن سنان عن محمد بن عبدالله بن زراره عن عيسى بن عبدالله الهاشمي عن ابيه عن جده عن عمر بن ابي سلمة عن امه ام سلمة « رض » قالت سمعت رسول الله ﷺ يقول علي بن ابي طالب والائمة من ولده بعدي سادة اهل الارض وقادة الغر المحجلين يوم القيمة

۲۵ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا تميم بن بهلول قال حدثنا عبدالله بن صالح بن

۲۲- از رسول خدا پرسش شد که فردا نجات در چیست؟ فرمود نجات در اینست که خدا را گول ندهید تا شما را گول دهد که هر که خدا را گول دهد خدا او را گول زند و ایمان از او ببرد و اگر بفهمد خود را هم گول زده است؛ عرض شد چگونه خدا را گول زند، فرمود بدستور خود عمل کنید و منظورش دیگری باشد از خدا پرهیزید و از ریا، کناره کنید که آن شرك بخداست ریاکار-روز قیامت بچهار نام خوانده شود ای کافر، فاجر، غادر، خاسر عملت حبط شد و اجرت باطل گردید و امروز آبرویی نداری مزد خود را از آن کس بطلب که برایش کار میکردی.

۲۳- رسول خدا ص فرمود چون خدا بر امتی خشم کند و عذاب بر آنها نازل نکند نرخ آنها گران شود و عمرشان کوتاه و تجارتشان بی سود و میوه هاشان نابود و آب آنها کم جوش و باران آنها ممنوع گردد و بدانشان بر آنها مسلط شوند .

۲۴- رسول خدا میفرمود علی بن ابیطالب و امامان اولادش پس از من سادات اهل زمین و پیشوایان دست و روسفیدان باشند در قیامت .

ابی سلمة النصبی « النصبینی » قال حدثنا ابو عوانة عن ابی بشر عن سعید بن جبیر عن عائشة قالت: سمعت رسول الله يقول انا سید الاولین و الاخرین و علی بن ابیطالب سید الوصیین و هو اخی و وارثی و خلیفتی علی امتی و لایته فریضة و اتباعه فضیلة و محبته الی الله و سيلة فحزبه حزب الله و شیعته انصار الله و اولیاءه اولیاء الله و اعداؤه اعداء الله و هو امام المسلمین و مولی المؤمنین و امیرهم بعدی

۲۶ - حدثنا احمد بن علی بن ابراهیم بن هاشم رضی الله عنه قال حدثنا ابی عن ابيه عن محمد بن علی التمیمی قال حدثنی سیدی علی بن موسی الرضا عن ابيه عن آباءه عن النبی صلی الله علیه و آله انه قال من سره ان ينظر الی القضیب الاحمر الذی غرسه الله یدیه و یكون متمسکا به فلیتول علیا و الائمة من ولده فانهم خیرة الله عزوجل و صفوته و هم المعصومون من کل ذنب و خطیئة

۲۷ - حدثنا علی بن محمد بن الحسن التزوینی ابو الحسن المعروف بابن مقبرة قال حدثنا محمد بن عبدالله بن عامر قال حدثنا عماد بن یوسف قال حدثنا محمد بن ایوب الکلابی قال حدثنا عمرو بن سلیمان عن زید بن ثابت قال قال رسول الله من احب علیا فی حیوته و بعد موته كتب الله عزوجل له من الامن و الایمان ما طلعت علیه شمس و غربت و من ابغضه فی حیوته و بعد موته مات موة جاهلیة و حوسب بما عمل

۲۸ - حدثنا الحسن بن ابراهیم بن احمد بن هشام المؤدب قال حدثنا احمد بن یحیی بن زکریا القطان قال حدثنا بکر بن عبدالله بن حبیب قال حدثنی محمد بن عبیدالله قال حدثنا علی بن الحکم عن هشام عن ابی حمزة الثمالی عن ابی جعفر محمد بن علی الباقر «ع» عن آباءه قال قال

۲۳ - عایشه گفت از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود من سید اولین و آخرینم و علی بن ابیطالب سید اوصیاء و او برادر من و وراثت و خلیفه منست بر امتم و لایتش فریضة است و پیرویش فضیلت و محبتش وسیله بخدا، حزب او حزب خدایند و شیعه او انصار خدا و اولیای او اولیاء خدا و دشمنان او دشمنان خدا و امام مسلمانان و مولای مؤمنان و امیر آنانست بعد از من .

۲۴ - پیغمبر فرمود هر که دوست دارد بقضیب احمر بنگردد که خدا بدست خود نشانده و باو متمسک باشد باید علی و امامان از فرزندانش را دوست دارد که بهترین خلقند و برگزیده او آنان معصوم از هر گناهند و خطاء .

۲۵ - رسول خدا (ص) فرمود هر که علی را در زندگی او دوست دارد و پس از مرگش خدای عزوجل برایش امن و ایمان نویسد تا آنجا که آفتاب بتابد و غروب کند و هر که او را در زندگی و پس از مرگش دشمن دارد بمرک جاهلیت بمیرد و بدانچه کند محاسبه شود .

۲۶ - رسول خدا (ص) بعلی (ع) فرمود ای علی دوستی تو در دل مردم مؤمنی پابرجا نشود و قدمش بر

رسول الله ﷺ لعلي عليه السلام يا علي ما ثبت حبك في قلب امرء مؤمن فزلت به قدمه على الصراط الا ثبتت له قدم حتى يدخله الله عز وجل بحببك الجنة وصلى الله على رسوله محمد واهل بيته الطاهرين

المجلس السادس والثمانون

يوم الثلاثاء لخمس بقين من رجب سنة ثمان وستين وثلاث مائة

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي (ره) قال حدثنا احمد بن الحسن القطان « ره » قال حدثنا احمد بن يحيى قال حدثنا بكر بن عبد الله قال حدثنا الحسن بن زياد الكوفي قال حدثنا علي بن الحكم قال حدثنا منصور بن ابي الاسود عن جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه « ع » قال لما مرض النبي ﷺ مرضه الذي قبضه الله فيه اجتمع اليه اهل بيته واصحابه فقالوا يا رسول الله ان حدث بك حدث فمن لنا بعدك ومن القائم فينا بامرك فلم يجبهم جوابا وسكت عنهم فلما كان اليوم الثاني اعادوا عليه القول فلم يجبهم عن شيء مما سئلوه فلما كان اليوم الثالث قالوا له يا رسول الله ان حدث بك حدث فمن لنا من بعدك ومن القائم فينا بامرك فقال لهم اذا كان غدا هبط نجم من السماء في دار رجل من اصحابي فانظروا من هو فهو خليفتي عليكم من بعدى والقائم فيكم بامري ولم يكن فيهم احد الا وهو يطمع ان يقول له انت القائم من بعدى فلما كان اليوم الرابع جلس كل رجل منهم في حجرته ينتظر هبوط النجم اذا انقض نجم من السماء فدغلب ضوءه على ضوء الدنيا حتى وقع في حجرة علي عليه السلام فهاج القوم

صراط بلنزد بلکه قدمش ثابت باشد تا خداى عزوجل او را بدوستى تو بپهشت بر دوىلى الله على رسوله محمد واهل بيته الطاهرين

مجلس هشتاد و ششم = روز سه شنبه پنج روز باخر رجب ۳۸ مائه

۱ - امام ششم از قول پدرانش فرمود چون پیغمبر بمرض موت گرفتار شد خاندان و یارانش گردش را گرفتند و عرض کردند یا رسول الله اگر حادثه ای برای شما رخ داد پس از تو سرپرست ما کیست و کی در میان ما بامر تو قیام کند هیچ جوابی بآنها نداد و سکوت کرد روز دوم همین را گفتند و جواب پرسش آنها را نداد باز روز سوم سؤال خود را تکرار کردند ، فرمود فرداستاره ای از آسمان در خانه یکی از اصحابم فرود آید بشگرید کدام يك است هم او خلیفه من است بر شما بعد از من و قائم بامر من است در میان شما همه طمع داشتند که او را خلیفه خود کند و روز چهارم هر کدام در حجره خود نشست و منتظر فرود آمدن ستاره بود بناگاه ستاره ای از آسمان کند که نورش بر نور دنیا چیره بود در حجره علی هفتاد قوم بهیجان آمدند و گفتند بخدا این مرد گمراه

و قالوا والله لقد ضل هذا الرجل و غوى و ما ينطق فى ابن عمه الا بالهوى فانزل الله تبارك و تعالى فى ذلك « و النجم اذا هوى ماضل صاحبكم و ماغوى و ما ينطق عى الهوى ان هو الاوحى يوحي » الى آخر السورة

۲ - حدثنا محمد بن على ماجيلويه « ره » قال حدثنى عمى محمد بن ابى القسم قال حدثنى محمد بن على الكوفى عن المفضل بن صالح الاسدى عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله الصادق عليه السلام عن ابيه عن آباءه قال قال رسول الله من ابغضنا اهل البيت بعثه الله يوم القيمة يهوديا قيل يا رسول الله و ان شهد الشهادتين قال نعم فانما احتجز بهاتين الكلمتين عن سفك دمه او يودى الجزية عن يد و هو صاغر ثم قال من ابغضنا اهل البيت بعثه الله يهوديا قيل فكيف يا رسول الله قال ان ادرك الدجال آمن به

۳ - حدثنا ابى « رضه » قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن ابى عبدالله عن ابن الجوزاء عن الحسين بن علوان عن عمرو بن خالد عن عاصم بن ابى النجود الاسدى عن ابى امر عن الحسن بن على قال سمعت ابى على بن ابيطالب يقول قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم ايما امرء مسلم جلس فى مصلاه الذى صلى فيه الفجر يذكر الله عزوجل حتى تطلع الشمس كان له من الاجر كحاج بيت الله و غفر له فان جلس فيه حتى تكون ساعة تحل فيها الصلوة فصلى ركعتين او اربعها غفر له ما سلف من ذنبه و كان له من الاجر كحاج بيت الله

۴ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد « رضه » قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار

است و از راه بيرونست و در باره عمو زاده اش از روى هواى نفس سخن كند و خداى تبارك و تعالى در اين باره نازل كرد كه سوگند بستاره و قى فرود آيد، گمراه نيست صاحب شما و از راه بدر نيست همانا آن وحى استكه وحى شده تا آخر سوره .

۲ - رسول خدا ص فرمود هر كه ما خاندانرا دشمن دارد خدا روز قيامت او را يهودى معشور كند عرض شد يا رسول الله و اگر چه شهادتين گويد؟ فرمود آرى باين دو كلمه خونسش را حفظ كرده و از اداى جزيه بخوارى معاف شده سپس فرمود هر كه ما خاندان را دشمن دارد خدا او را يهودى معشور كند عرض شد چگونه يا رسول الله ؟ فرمود اگر دجال را دريابد با و ايمان آرد .

۳ - رسول خدا ص فرمود هر مسلمانى در مصلاى خود نشيند كه در آن نماز صبح را خوانده و ذكر خداى عز و جل گويد تا خورشيد بر ايد ثواب حاج بيت الله دارد و آمرزيده شود و اگر بنشيند تا وقتى نماز رواست و دو تا چهار ركعت نماز بخواند گناهان گذشته اش همه آمرزيده شود و اجر حاج بيت الله دارد .

قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن الحكم بن مسكين الثقفي عن ابي العلاء الخفاف عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال من صلى المغرب ثم عقب ولم يتكلم حتى يصلى ركعتين كتبته له في عليين فان صلى اربعا كتبت له حجة مبرورة

۵ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل «رض» قال حدثنا محمد بن جعفر الاسدي عن سهل بن زياد الادمي عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن حمزة عن من سمع ابا عبد الله الصادق عليه السلام يقول من لقي حاجا فصافحه كان كمن استلم الحجر

۶ - حدثنا احمد بن هرون النعماني قال حدثنا محمد بن عبد الله بن جعفر بن جامع الحميري عن ابيه عن بنان بن محمد بن عيسى عن ابيه عن عبد الله بن المغيرة عن اسمعيل بن مسلم السكوني عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه «ع» قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ما من عبد يصبح صائما فيشتم فيقول اني صائم سلام عليك الا قال الرب تبارك وتعالى استجار عبدي بالصوم من عبدي اجبروه من نارى وادخلوه جنتي

۷ - حدثنا عبد الواحد بن محمد العطار «رض» قال حدثنا علي بن محمد بن قتيبة النيسابوري قال حدثنا حمدان بن سليمان قال حدثنا علي بن نعمان عن عبد الله بن طلحة عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال من صام يوم سبعة وعشرين من رجب كتب الله له اجر صيام سبعين سنة

۸ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه «رض» قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعري قال حدثنا حسان الرازي عن سهل بن زياد الواسطي عن بكر بن صالح عن محمد بن سنان عن منذر بن يزيد عن يونس بن ظبيان قال قال ابو عبد الله عليه السلام من صام يوما في الحر فاصابه ظمأ

۴ - امام صادق ع فرمود هر که بهداز نماز مغرب سخن نگويد و دو ركعت نماز بخواند در دفتر عليين برايش ثبت شود و اگر چهار ركعت بخواند ثواب حج مقبولى دارد .

۵ - فرمود هر که حاجى را ملاقات كند و با او مصافحه كند چون كسى است كه حجر را لمس كرده .
۶ - رسول خدا ص فرمود بنده اى نيست كه صبح كند در حال روزه و دشنام شود و در جواب گويد من روزه دارم سلام بر تو جز آنكه خداى تبارك و تعالى فرمايد بنده ام بروزه پناهنده شد از بنده ديگر ام او را از دوزخ پناه دهد و بيهشت برسد .

۷ - امام صادق ع فرمود هر كه روز بيست و هفتم رجب را روزه دارد خدا ثواب هفتاد سال روزه برايش بنويسد .

۸ - فرمود هر كه در گرما روزه دارد و تشنه شود خدا هزار فرشته براو گمارد كه رويش را مسح كنند و او را مرده دهند تا چون افطار كند خداى عز و جل فرمايد چه خوش است بويت و نسيمت

وكل الله به الف ملك يمسحون وجهه ويبشرونه حتى اذا افطر قال الله عزوجل ما اطيب ريحك وروحك يا ملائكتي اشهدوا اني قدغفرت له

۹ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني «رضه» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عليه السلام عن الحسين بن يزيد النوفلي عن اسمعيل بن ابي زياد عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ما من صائم يحضر قوما يطعمون الاسبحت اعضاءه و كانت صلوة الملائكة عليه و كانت صلواتهم له استغفاراً

۱۰ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور «رضه» قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابي عمير عن حماد بن عثمان عن الحلبي انه سئل ابا عبدالله الصادق عن الصوم في الحضر فقال ثلثة ايام في كل شهر الخميس من جمعة والاربعاء من جمعة والخميس من جمعة فقال له الحلبي هذا من كل عشرة ايام يوم قال نعم و قد قال امير المؤمنين عليه السلام صيام شهر رمضان و ثلاثة ايام في كل شهر يذهبن بلا بل الصدور ان صيام ثلاثة ايام في كل شهر يعدل صيام الدهر ان الله عزوجل يقول من جاء بالحسنة فله عشر امثالها

۱۱ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني ره قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني مولى بنى هاشم قال حدثنا المنذر بن محمد عن جعفر بن سليمان عن عبدالله بن الفضل الهاشمي قال كنت عند ابي عبدالله جعفر بن محمد الصادق «ع» فدخل عليه رجل من اهل طوس فقال له يا بن رسول الله ما لمن زار قبر ابي عبد الله الحسين بن علي «ع» فقال له يا طوسي من زار قبر ابي عبدالله الحسين بن علي «ع» و هو يعلم انه امام من الله مفترض الطاعة على العباد غفر الله له

ای فرشتگانم گواه باشید که اورا آمرزیدم .

۹ - رسول خدا ص فرمود روزه داری نیست که نزد جمعی رود که میخورند جز آنکه اعضایش برایش تسبیح کند و فرشتگان برایش طلب رحمت کنند و آن آمرزش او شود
۱۰ حلبي گوید از امام صادق ع رازوزه در وطن پرش شد فرمود در هر ماهی سه روز است پنجشنبه از یکپفته و چهارشنبه از یکپفته و پنجشنبه از هفته آخر حلبي گفت در هر ده روز يك روز ؟ فرمود آری و اميرالمؤمنين ع فرمود روزه ماه رمضان و روزه سه روز در هر ماه و سوسه سینه هارا ببرد برآستی روزه سه روز در هر ماه برابر روزه دهراست خدای عزوجل فرماید هر که يك حسنه آورد ده برابر آن دارد .

۱۱ - مردی از اهل طوس خدمت امام صادق ع رسید و گفت کسیکه قبر ابو عبدالله را زیارت کند چه اجری دارد ؟ فرمود ای طوسی هر که قبر او را زیارت کند و معتقد باشد که او امام است از

ما تقدم من ذنبه و ما تأخر و قبل شفاعته فی سبعین مذنباً و لم یسئل الله عزوجل عند قبره حاجة الا قضاها له قال فدخل موسى بن جعفر «ع» فاجلسه علی فخذه و اقبل یقبل ما بین عینیة ثم التفت الیه فقال له یا طوسی انه الامام و الخلیفة و الحجة بعدی و انه سیخرج من صلبه رجل یكون رضاه عزوجل فی سمائه و لعباده فی ارضه یقتل فی ارضکم بالسم ظلما و عدوانا و یدفن بها غریبا الا فمن زاره فی غربته و هو یعلم انه امام بعد ایه مفترض الطاعة من الله عزوجل کان کمن زار رسول الله ﷺ

۱۲ - حدثنا احمد بن علی بن ابراهیم بن هاشم «رض» قال حدثنی ابي عن جدی عن الصقر بن دلف قال سمعت سیدی علی بن محمد بن علی الرضاه «ع» یقول من كانت له الی الله تبارک و تعالی حاجة فلیزر قبر جدی الرضاه «ع» بطوس و هو علی غسل و لیصل عند راسه رکعتین ولیسئل الله حاجته فی قنوته فانه یتستجیب له ما لم یسئل فی ماتم او قطیعة رحم و ان موضع قبره لبقعة من بقاع الجنة لا یزورها مؤمن الا اعتقه الله من النار و احله دار القرار

۱۳ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علی الاصبهانی عن ابراهیم بن محمد الثقفی قال حدثنا محمد بن داود الدینوری قال حدثنا منذر العشرانی قال حدثنا سعید بن زید عن ابي قتیل (ابي قنبل) عن ابي الجارود عن سعید بن جبیر عن ابن عباس عن النبی ﷺ قال ان حلقة باب الجنة من یاقوتة حمراء علی صفائح الذهب فاذا دقت

طرف خدا و واجب الطاعة است بر بندگان بیامرزد خدا گناهان گذشته و آینده اش را و شفاعت او را در هفتاد گنهکار پذیرد و نزد قبرش حاجتی نخواهد جز آنکه بر آورد برایش، گوید موسی بن جعفر وارد شد و او را بر زانویش نشانید و میان دو چشمش را بوسید بآن مرد رو کرد و فرمود ای طوسی اینست امام و خلیفه و حجت بعد از من و از صلب او مردی بیرون آید که رضا است برای خدا در آسمانش و برای بندگانش در زمینش و در سرزمین شما با زهر کشته شود بظلم و عدوان و در آن غریبانه دفن شود هلا هر که او را زیارت کند در غربت او و بداند که امام است بعد از پدرش و مفترض الطاعة است از طرف خدای عز و جل چون کسی است که رسول خدا ص را زیارت کرده است.

۱۲ - صقر بن دلف گوید شنیدم از آقایم علی بن محمد بن علی الرضا که میفرمود هر که نزد خدا حاجتی دارد قبر نهم رضا را زیارت کند در طوس با غسل و دو رکعت نماز بالای سرش بخواند و حاجتش را از خدا بخواند در قنوت نماز که با اجابت رسد در صورتیکه برای گناه یا قطع رحم نباشد و بر آستی جای قبرش، یکی از بقعه های بهشت است و مؤمنی آنرا زیارت نکند جز اینکه خدا از دوزخ آزادش کند و بیبهشت برده.

۱۳ - پیغمبر فرمود بر آستی حلقة در بهشت از یاقوت سرخی است بر صفحه ای از طلا و چون حلقة را بر در گویند بنگی کند و گوید یا علی

الحلقة على الصفحة طنت و قالت يا علي

۱۴ - حدثنا احمد بن الحسن القطان قال حدثنا القسم بن عباس قال حدثنا احمد بن يحيى الكوفي قال حدثنا ابو قتادة الحراني عن جعفر بن برقان عن ميمون بن مهران عن زاذان عن ابن عباس قال لما فتح الله عز وجل مكة خرجنا ونحن ثمانية آلاف رجل فلما امسنا صرنا عشرة الاف من المسلمين فرجع رسول الله ﷺ الهجرة فقال لا هجرة بعد فتح مكة قال ثم انتهينا الى هوازن فقال النبي ﷺ لعلي بن ابي طالب «ع» يا علي قم فانظر كرامتك على الله عز وجل كلم الشمس اذا طلعت قال ابن عباس والله ما حسدت احدا الا علي بن ابي طالب «ع» في ذلك اليوم و قلت للفضل قم ننظر كيف يكلم علي بن ابي طالب «ع» الشمس فلما طلعت قام علي بن ابي طالب «ع» فقال السلام عليك ايها العبد الصالح المطيع الدائب في طاعة الله ربه فاجابته الشمس وهي تقول ه عليك السلام يا اخا رسول الله ووصيه و حجة الله على خلقه قال فانكب علي ﷺ ساجدا شكر الله عز وجل قال فوالله لقد رأيت رسول الله قام فاخذ برأس علي يقيمه ويمسح وجهه ويقول قم حبيبي فقد ابكيت اهل السماء من بكائك وباهي الله عز وجل بك حملة عرشه

۱۵ - حدثنا ابي (رض) قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا ابراهيم بن هاشم قال حدثنا اسمعيل بن مرار قال حدثني يونس بن عبدالرحمن عن يونس بن يعقوب قال كان عمداي عبدالله الصادق عليه السلام جماعة من اصحابه فيهم حمران بن اعين و مؤمن الطاق و هشام بن سالم و الطيار و جماعة من اصحابه فيهم هشام بن الحكم و هو شاب فقال ابو عبدالله عليه السلام يا هشام قال لبيك

۱۴ - ابن عباس گفت چون خدای عز و جل مکه را فتح کرد ما هشت هزار مرد مسلمان بودیم و شب که شده هزار مسلمان شدیم و رسول خدا ص قانون هجرت را لغو کرد و فرمود پس از فتح مکه هجرتی نیست گوید سپس بهوازن رسیدیم و پیغمبر (ص) بعلی بن ابیطالب ع فرمود ای علی برخیز و کرامت خدای عز و جل را نسبت بخود ملاحظه کن و چون آفتاب برآید با او سخن کن این عباس گوید بخدا باحسی رشک نبردم جز در آنروز بعلی بن ابیطالب بفضل گفتیم برویم و بینیم چه طور علی بن ابیطالب با آفتاب سخن می گوید .

چون آفتاب برآمد علی بن ابیطالب ع برخاست و گفت درود بر تو ای بنده خوب و فرمانبرور ادامه ده طاعت خدا پروردگارت، آفتاب در پاسخش می گفت: درود بر تو ای برادر رسول خدا ص و وصی او و حجت خدا بر خلقش گوید علی بسجده افتاد و شکر خدای عز و جل کرد، گوید بخدا دیدم رسول خدا برخاست و سر علی را گرفت و او را بلند کرد و دست برویش کشید و می گفت حبیبم برخیز و که اهل آسمانرا از گریه خود گریاندی و خدا بوجود تو بحاملان عرش مباحثات کرد.

۱۵ - جمعی از اصحاب امام ششم که در میان آنها حمران بن اعین و مؤمن الطاق و هشام

یا بن رسول الله قال الاتحدثنی کیف صنعت بعمر و بن عبید و کیف سألته قال هشام جعلت فداک یا بن رسول الله انی اجلک و استحبیک و لا یعمل لسانی بین یدیک فقال ابو عبد الله علیه السلام اذا امرتکم بشی فافعلوه قال هشام بلغنی ما کان فیہ عمرو بن عبید و جلوسه فی مسجد البصرة و عظم ذلك علی فخرجت الیه و دخلت البصرة فی یوم الجمعة فاتیت مسجد البصرة فاذا انا بحلقة کبیره و اذا انا بعمر و بن عبید علیه شملة سوداء متزربها من صوف و شملة مر تد بها و الناس یسئلونه فاستفرجت الناس فافرجوا لی ثم قعدت فی آخر القوم علی رکبتی ثم قلت ایها العالم انا رجل غریب تاذن لی فاسئلك عن مسئلة قال فقال نعم قال قلت له الک عین قال یابنی ای شیء هذا من السؤال فقلت هکذا مسئلتی فقال یابنی سل و ان کانت مسألتک حمقا فقلت اجبنی فیها قال فقال لی سل فقلت الک عین قال نعم قال قلت فماتری بها قال الالوان و الاشخاص قال فقلت الک اتف قال نعم قال قلت فما تصنع بها قال اتشمع بها الرائحة قال قلت الک فم قال نعم قلت و ما تصنع به قال اعرف به طعم الاشیاء قال قلت الک لسان قال نعم قلت و ما تصنع به قال اتکلم به قال قلت الک اذن قال نعم قلت و ما تصنع بها قال اسمع بها الاصوات قال قلت الک ید قال نعم قلت و ما تصنع بها قال ابطش بها قال قلت الک قلب قال نعم قلت و ما تصنع به قال امیز به کما ورد علی هذه الجوارح قال قلت افلیس فی هذه الجوارح غنی

بن سالم و طیار بودند و بهمراهشان هشام بن حکم که جوانی بود خدمتش بودند ، امام ششم فرمود ای هشام عرضکرد لیبیک یا بن رسول الله فرمود برایم باز نگوئی که با عمر بن عبید چه کردی ؟ عرضکردم قربانت من شما را تجلیل میکنم و شرم دارم و زبانم نمیگردد برابر شما سخن کنم ، فرمود چون بشما دستوری دهم بجا آورید ، هشام گفت بمن خبر رسید که عمرو بن عبید چه وضعی دارد و در مسجد بصره جلسه ای دارد و بر من گران آمد ببصره رفتم و روز جمعه بمسجد بصره در آمدم دیدم جمع فراوانی انجمن کردند و عمرو بن عبید شمله سیاهی پیر دارد و شمله ای هم بدوش انداخته و مردم از او پرسش میکنند و من از میان آنها راهی گشودم و رفتم جلو او زانو زدم و گفتم ای عالم من مردی غریبم ، اجازه میدهی از تو مسئله ای بپرسم ؟ گفت آری ، گفتم تو چشم داری ؟ گفت فرزند جان این چه سؤالی است ؟ گفتم سؤالی من چنین است ، گفت فرزند جانم پرس گرچه سؤالی احمقانه است گفتم جوابرا بگو ، گفت پرس گفتم تو چشم داری ؟ گفت آری گفتم با آنها چه بینی ، گفت رنگها و اشخاص را ، گفتم بینی داری ؟ گفت آری گفتم با آن چه کنی ؟ گفت با آن بو شنوم ، گفتم دهن داری ؟ گفت آری گفتم با آن چه کنی ؟ گفت مزه هر چیز را دریا بم گفتم زبان داری ؟ گفت آری گفتم با آن چه کنی ، گفت سخن گویم گفتم گوش داری ؟ گفت آری گفتم با آن چه کنی ؟ گفت آوازه ها شنوم ، گفتم دست داری گفت آری گفتم با آن چه کنی ؟ گفت بگویم ، گفتم دل داری ؟ گفت آری گفتم با آن چه کنی ؟ گفت با آن هر چه بر این اعضا وارد شود تمیز دهم گفتم خود این اعضا تو را از دل بی نیاز نکند ؟ گفت نه گفتم چطور با اینکه همه درست

عن القلب قال لا قلت و كيف ذلك و هي صحيحة سليمة قال يا بني ان الجوارح اذا شككت في شيء شمتة اورأته او ذاقته او سمعته او لمستته ردتة الى القلب فيقين اليقين و يبطل الشك قال فقلت انما اقام الله القلب لشك الجوارح قال نعم قال قلت فلا بد من القلب والالم يستقم الجوارح قال نعم قال فقلت يا ابا مروان ان الله تعالى ذكره لم يترك جوارحك حتى جعل لها اماما يصحح لها الصحيح و ييقن ما شك فيه و يترك هذا الخلق كلهم في حيرتهم و شكهم و اختلافهم لا يقيم لهم اماما يردون اليه شكهم و حيرتهم و يقيم لك اماما لجوارحك ترد اليه حيرتك و شكك قال فسكت ولم يقل شيئاً قال ثم التفت الي فقال انت هشام فقلت لا فقال لي اجالسته فقلت لا قال فمن اين انت قلت من اهل الكوفة قال فانت اذا هو قال ثم ضمنى اليه و افعدنى في مجلسه و مناطق حتى قمت فضحك ابو عبد الله عليه السلام ثم قال يا هشام من علمك هذا قال فقلت يا بن رسول الله جرى على لساني قال يا هشام هذا والله مكتوب في صحف ابراهيم و موسى

۱۶ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) عن عمه محمد بن ابي القسم عن احمد بن هلال عن احمد بن

محمد بن ابي نصر عن ابان عن زرارة و اسمعيل بن عماد القصري عن سليمان الجعفي عن ابي عبد الله الصادق عليه السلام قال لما اسرى بالنبي صلى الله عليه و آله و سلم و انتهى الى حيث اراد الله تبارك و تعالى نجاه ربه جل جلاله فلما ان هبط الى السماء الرابعة ناداه يا محمد قال لبيك ربي قال من اخترت من امتك يكون من بعدك لك خليفة قال اختر لي ذلك فتكون انت المختار لي فقال له

و سالمند ؟ گفت بسر جانم اعضاء چون در چیزی شك كند آنرا ببويد يا بيند يا چشد يا شنود بالمس كند و بدل بر گرداند و شكش زائل شود ، گفتم خدا دل را برای رفع شك اعضاء مقرر کرده است ؟ گفت آری گفتم پس دل لازمست و گر نه اعضاء بر جا نشوند ، گفت آری گفتم ای ابومروان خدای تعالی ذكره اعضاء تن تورا و نگذارد و برای آنها امامی مقرر کرده که حق را بآنها برساند و در مورد شك آنها را بيقين رساند و همه اين خلق را در حيرت و شك و اختلاف رها کرده و امامی برای آنها مقرر نکرده که در مورد شك و حيرت بدر رجوع کنند و برای اعضاء امامی معين کرده که در حيرت و شك خود بدان رجوع کنی ؟ گوید خاموش شد و چیزی نگفت و سن زد و کرد و گفت تو هشامی ؟ گفتم نه گفت همنشين او می ؟ گفتم نه ، گفت از کجایی ؟ گفتم از اهل کوفه ، گفت پس او هستی و مرا در آغوش کشيد و در جای خود نشاند و سخن نگفت تا برخاستم ، امام صادق ع خندید و گفت ای هشام کی بتو اينرا آموخت ؟ گفتم يابن رسول الله بر زبانم گذشت فرمود ای هشام بخدا اين در صحف ابراهيم و موسى نوشته است .

۱۶ - امام صادق ع فرمود چون پيغمبر را بمعراج بردند رسيد بدانجا که خدای تبارك و تعالی

خواست پروردگارش جل جلاله با او مناجات کرد تا تا وقتی با آسمان چهارم بر گشت او را ندا کرد ای معبد عرض کرد لبيك ربي فرمود کدام از امتت را برگزیدی که پس از تو خليفه ات باشد ؟ عرض

اخترت لك خيرتك علي بن ابيطالب عليه السلام

۱۷ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري قال حدثنا احمد بن محمد قال حدثنا الحسن بن محبوب عن جميل بن صالح عن عبدالله بن غالب عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال ينبغي للمؤمن ان يكون فيه ثمان خصال وقور عند الهزاهز صبور عند البلاء شكور عند الرخاء قانع بما رزقه الله لا يظلم الاعداء ولا يتحامل للاصدقاء بدنه منه في تعب والناس منه في راحة ان العلم خليل المؤمن والحلم وزيره والصبر امير جنوده والرفق اخوه واللين والده

۱۸ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثني علي بن الحسين السعد ابادي عن احمد بن ابي عبدالله البرقي قال حدثني عبدالعظيم بن عبدالله الحسني قال حدثني الحسن بن عبدالله بن يونس عن يونس ظبيان قال قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام لفاطمة (ع) تسعة اسماء عند الله عزوجل فاطمة والصديقة والمباركة والطاهرة والزكية والرضية والمرضية والمحدثه والزهراء ثم قال تدرى لاي شيء سميت فاطمة وع ، قلت اخبرني يا سيدي قال قطعت من الشر قال ثم قال لولا ان امير المؤمنين عليه السلام تزوجها لما كان لها كفو علي وجه الارض الي يوم القيمة آدم فمن دونه

۱۹ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن معلى بن محمد البصري عن احمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي عن علي بن جعفر قال سمعت ابا الحسن موسى جعفر (ع) يقول بينا رسول الله صلى الله عليه وسلم جالس اذ دخل عليه ملك له اربعة وعشرون وجها فقال له رسول الله صلى الله عليه وسلم حبيبي جبرئيل لم ارك في مثل هذه الصورة فقال الملك لست بجبرئيل انا محمود بعثني

کرد تو برگزین برایم که اختیار از تو باشد فرمود من برایت علی بن ابیطالب را برگزیدم که مختار تو است .

۱۷ - امام صادق ع فرمود شایسته است برای مؤمن که هشت خصلت داشته باشد؛ در پشامدهای لرزاننده آرام باشد، در بلاشکیبا، در آرزانی قانع بدانچه خدایش روزی کرده، بدشمنان هم ستم نکند، بر دوستان تحصیل نماید، تنش را رنج دهد تا مردم از او در آسایش باشند، دانش دوست مؤمن است؛ حلم وزیر او است؛ صبر فرمانده لشکرش؛ رفق برادرش؛ نرمش پدرش .

۱۸ - فرمود برای فاطمه ع نزد خدا نه نام است فاطمه، صدیقه، مبارکه، طاهره، زکیه، رضیه، مرضیه، محدثه، زهره، سپس فرمود میدانی چرا فاطمه نام دارد؟ گفتیم ای آقایم بن خبر ده، فرمود از شر باز گرفته شده سپس فرمود اگر امیرالمؤمنین او را نگرفته بود در روی زهرا بن همسری نداشت از آدم و دیگران .

۱۹ - موسی بن جعفر ع میفرمود در این میان که رسول خدا ص نهشته بود فرشته ای بر او وارد

الله عزوجل ان زوج النور من النور فقال صلى الله عليه وآله من ممن قال فاطمة من علي قال فلما ولي الملك اذابن كتفيه شهد رسول الله علي وصيه فقال رسول الله صلى الله عليه وآله منذ كم كتب هذا بين كتفيك فقال من قبل ان يخلق الله عزوجل آدم باثنين وعشرين الف عام وصلى الله علي محمد وآله

المجلس السابع و الثمانون

يوم الجمعة لسبع خلون من رجب سنة ثمان وستين و ثلاثمائة

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي «رض» قال حدثنا ابو عبدالله احمد بن محمد الخليلي عن محمد بن ابى بكر الفقيه عن احمد بن محمد النوفلي عن اسحق بن يزيد عن حماد بن عيسى عن زرعة بن محمد عن المفضل بن عمر قال قلت لابي عبدالله الصادق «ع» كيف كان ولادة فاطمة فقال نعم ان خديجة لما تزوج بها رسول الله هجرتها نسوة مكة فكان لا يدخلن عليها ولا يسلمن عليها ولا يتركن امرأة تدخل عليها فاستوحشت خديجة لذلك و كان جزعها وغمها حزنا عليه فلما حملت بفاطمة كانت فاطمة «ع» تحدثها من بطنها وتصبرها و كانت تكتم ذلك من رسول الله صلى الله عليه وآله فدخل رسول الله صلى الله عليه وآله يوما فسمع خديجة تحدث فاطمة فقال لها يا خديجة من تحدثين قالت الجنين الذي في بطني يحدثني ويؤنسني قال يا خديجة هذا جبرئيل يخبرني (يبشرني) انها انثى وانها النسلة الطاهرة الميمونة وان الله تبارك و تعالي سيجعل نسلي

شد که بیست و چهار هزار وجه داشت رسول خدا ص فرمود حبیبم جبرئیل تر را در این صورت ندیده ام فرشته عرض کرد من جبرئیل نیستم من محمود خدا مرا فرستاده که نور را بنور تزویج کنم فرمود که را بکه ؟ عرض کرد فاطمه را بعلی ع؛ فرمود چون آن فرشته برگشت میان دو کتفش نوشته بود محمد رسول الله علی وصیه، رسول خدا ص فرمود از چه وقت این نوشته است میان دو شانه ات ؟ گفت بیست و دو هزار سال پیش از آنکه خدا آدم را خلق کند وصلی الله علی محمد و آله .

مجلس هشتاد و هفتم = روز جمعه بیست و هشتم رجب ۴۶۸

۱- مفضل بن عمر گوید با امام صادق ع عرض کردم زایش فاطمه ع چگونه بوده است ؟ فرمود چون خدیجه بر رسول خدا شوهر کرد زنان او را ترک کردند و نزد او نرفتند و برای او سلام ندادند و نگذاشتند زنی نزد او رود خدیجه بو حشت افتاد از تنهایی و بیتابی و اندوهش مایه نگرانی بر او بود و چون فاطمه آبتن شد در شکمش که بود با او صحبت میکرد و او را تسلی میداد و اینرا از راه رسول خدا نهان می داشت .

يك روز رسول خدا ص وارد شد و شنید خدیجه سخن می کند با فاطمه، فرمود ای خدیجه با که سخن می گویی ؟ گفت با این بچه که در شکم دارم با من سخن میگوید و انس میکند، فرمود ای

منها و سيجعل من نسلها ائمة و يجعلهم خلفائه في ارضه بعد انقضاء وحيه فلم تزل خديجة على ذلك الى ان حضرت وولادتها فوجهت الى نساء قريش و بنى هاشم ان تعالين لتلين مني ماتلى النساء من النساء فارسلن اليها انت عصيتنا و لم تقبلى قولنا و تزوجت عمدا يتيم ابى طالب فقير الامال له فلسنا نجى، و لانلى من امرك شيئا فاغتمت خديجة «ع» لذلك فبيناهي كذلك اذ دخل عليها اربع نسوة سمرطوال كانهن من نساء بنى هاشم فقرعت منهن لما راتهن فقالت احديهن لاتحزنى يا خديجة فارسلنا ربك اليك ونحن اخواتك انا سارة وهذه آسية بنت مزاحم وهى رفيقتك فى الجنة وهذه مريم بنت عمران وهذه كلثوم اخت موسى بن عمران بعثنا الله اليك لنلى منك ماتلى النساء فجلست واحدة عن يمينها و اخرى عن يسارها و الثالثة بين يديها و الرابعة من خلفها فوضعت فاطمة طاهرة مطهرة فلما سقطت الى الارض اشرق منها النور حتى دخل بيوتات مكة و لم يبق فى شرق الارض و لا غربها موضع الا اشرق فيه ذلك النور و دخل عشر من الحور العين كل واحدة منهن معها طست من الجنة و ابريق من الجنة و فى الابريق ماء من الكوثر فتناولتها المرأة التى كانت بين يديها فغسلتها بماء الكوثر و اخرجت خرقتين بيضاوين اشد بيضا من اللبن و اطيب ريحا من المسك و العنبر. فلفتها بواحدة و قنعتها بالثانية ثم استنطقتها فنطقت فاطمة (ع) بالشهادتين و قالت اشهد ان لا اله الا الله و ان ابى رسول الله سيد الانبياء و ان بعلى سيد الاوصياء

خديجه ابن جبرئيل استكته بمن خبر ميدهد اين بچه دختر است و همان نسل پاك با ميمت است و خداى تعالى نژاد مرا از او مقرر كند و از نژادش امامانى بر آورد و آنها را در زمين خود خليفه سازد پس از انقضاء وحيش؛ خديجه هميشه بر اين حال بود تا زائيدنش رسيد و دنبال زنان قريش و بنى هاشم فرستاد كه از من چون زنان ديگر پذيرائى كنيد جوابش دادند كه در تزويج با ما محمد يتيم فقير ابى طالب مخالفت ما كردى و ما نيايم و از تو پذيرائى نكنيم خديجه از اين جواب اندوهناك شد و در اين ميان چهار زن گندم گون بلند بالا مانند زنان بنى هاشم براو وارد شدند و از آنها در هراس شد، يكي از آنها گفت نى خديجه غم مخور كه ما فرستاده پروردگاريم نزد تو و خواهران تويم من ساره ام و اين آسية دختر مزاحم كه رفيق تو است در بهشت و اين مريم دختر عمران و اين كلثوم خواهر موسى بن عمرانست خدا ما را فرستاده كه از تو پذيرائى كنيم مانند زنان، يكي سمت راستش نشست و يكي سمت چپش و سومى برابرش و چهارمى پشت سرش فاطمه پاك و با كيزه متولد شد و چون بزمين آمد نورى از او درخشيد تا بپه خانه هاى مكه بر تو افكند و جاني از شرق و غرب زمين نمايد مگر آنكه در آن تايد و ده تن حور العين كه هر يك طشت و ابريق بهشتى داشتند وارد شدند و آب از كوثر آوردند و بزنيكه برابرش بود دادند و او را با آب كوثر شست و دو پارچه سفيد تر از شير و خوشبو تر از مشك و عنبر بر آورد و او را در يكي از آنها پيچيد و بسا ديگرى سر و رويش را بست و زبان بدهنش گذاشت و فاطمه گفت گواهم كه جز خدا معبود حقى نيست و

و ولدی سادة الاسباط ثم سلمت عليهن و سمت كل واحدة منهن باسمها و اقبلن يضحكن اليها و تباشرت الحود العين وبشراهل السماء بعضهم بعضا بولادة فاطمة «ع» وحدث في السماء نور زاهر لم تره الملائكة قبل ذلك وقالت النسوة خذيها يا خديجة طاهرة مطهرة زكية ميمونة بورك فيها وفي نسلها فتناولتها فرحة مستبشرة و القمتها تديها فدر عليها فكانت فاطمة «ع» تنمي في اليوم كما ينمي الصبي في الشهر و تنمي في الشهر كما ينمي الصبي في السنة

۲ - حدثنا محمد بن احمد بن الوليد قال حدثنا احمد بن علوية الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا ابو نعيم الفضل بن دكين قال حدثنا زكريا بن ابي زائدة قال حدثنا فراس عن الشعبي عن مسروق عن عايشة قالت اقبلت فاطمة تمشي كان مشيتها مشية رسول الله فقال النبي مرحبا يا بنتي فاجلسها عن يمينه او عن شماله ثم اسر اليها حديثاً فبكت ثم اسر اليها حديثاً فضحكت فقلت لها حدثك رسول الله بحديث فبكت ثم حدثك بحديث فضحكت فما رايت كاليوم فرحاً اقرب من حزن من فرحك ثم سألتها عما قال فقالت ما كنت لافشي سر رسول الله حتى اذا قبض سألها فقالت انه اسر الي فقال ان جبرئيل كان يعارضني بالقرآن كل سنة مرة واحدة و انه عارضني به العام مرتين ولا اراني الا وقد حضر اجلي و انك اول اهل بيتي لحو قاب و نعم السلف انا لك فبكت لذلك ثم قال الا ترضين ان تكوني سيدة نساء هذه الامة او نساء المؤمنين فضحكت لذلك

پدرم رسول خدا ص و سيد انبياء است و شوهرم سيد اوصياء و فرزندان سادات اسباط، سپس با آنها سلام كرد و نام آنها را گفت و آنها باورر كردند و خنديدند و حوربان خرسند شدند و بهم بشارت دادند و اهل آسمان بهم بشارت دادند بولادت فاطمه؛ در آسمان نوري تايد كه فرشتگان پيش از آن نديده بودند و آن زنها گفتند اي خديجه اورا باك و با كيزه بر گير كه زكيه است و ميمونه است و مبارك است خودش و نسلش، شاد و خرم اورا گرفت و بستان بدهانش نهاد و باو شيرداد فاطمه در هر روز باندازه يك ماه بزرگ ميشد و در يك ماه باندازه يكسال .

۲- عايشه گوید فاطمه آمد و چون رسول خدا ص راه ميرفت رسول خدا ص فرمود مرحبا بدخترم فاطمه و اورا سمت راست ياچپش نشانيد و با او رازي گفت كه گريست و راز ديگري گفت كه خنديد من باد گفتم رسول خدا با تو حديثي گفت كه گريستي و حديث ديگر كه خنديدي و من چون امروز شادي و غم را باهم توام نديدم و از او پرسيدم چه گفت، فرمود من راز رسول خدا ص را فاش نكنم و چون رسول خدا ص وفات كرد از او پرسيدم فرمود با من بنهاني گفت جبرئيل هر سال قرآن را يكبار بمن عرضه ميكرد و امسال دو بار عرضه كرد و بنظرم كه مرگم رسیده و تو اول كس از خاندانم باشي كه بمن رسي و من خوب پيشرفته اي هستم براي تو، من از اين خبر گريستم سپس فرمود نپسندی كه سيده زنان اين امت باشي يا زنان مؤمن، از اين گفته او خنديدم.

۳ - حدثنا أحمد بن الحسن القطان قال حدثنا عبدالرحمن بن محمد الحسنی قال حدثنا فرات بن ابراهیم بن فرات الکوفی قال حدثنی الحسن بن الحسین بن محمد قال اخبرنی عای بن احمد بن الحسین بن سلیمان القطان قال حدثنا الحسن بن جبرئیل الهمدانی قال اخبرنا ابراهیم بن جبرئیل قال حدثنا ابو عبدالله الجرجانی عن نعیم النخعی عن الضحاک عن ابن عباس قال كنت جالسا بين يدي رسول الله ﷺ ذات يوم و بين يديه علي بن ابيطالب عليه السلام و فاطمة والحسن والحسين عليهما السلام اذ هبط عليه جبرئيل و بيده تفاحة فتحياها النبي ﷺ و حياها النبي علياً فتحياها بها علي عليه السلام و ردها الى النبي ﷺ فتحياها النبي و حياها الحسن عليه السلام فقبلها و ردها الى النبي ﷺ فتحياها النبي و حياها الحسين فتحياها الحسين و قبلها و ردها الى النبي ﷺ فتحياها النبي ﷺ و حياها فاطمة فقبلتها و ردها الى النبي ﷺ و تحياها النبي ﷺ ثانية و حياها علياً عليه السلام فتحياها علي عليه السلام ثانية فلما هم ان يردها الى النبي ﷺ سقطت التفاحة من اطراف انامله فانفلقت بنصفين فسطع منها نور حتى بلغ سماء الدنيا و اذا عليه سطران مكتوبان بسم الله الرحمن الرحيم هذه تحية من الله عزوجل الي محمد المصطفى و علي المرتضى و فاطمة الزاء والحسن والحسين سبطي رسول الله ﷺ و امان لمحبيهم يوم القيمة من النار

۴ - حدثنا أحمد بن الحسن القطان قال حدثنا الحسن بن علي السكري قال حدثنا محمد بن زكريا قال حدثنا عمير بن عمران عن سليمان بن عمران (عمرو) النخعی عن ربعی بن خراش عن حذيفة بن اليمان قال رأيت النبي ﷺ آخذا بيد الحسين بن علي «ع» و هو يقول يا ايها الناس

۳- ابن عباس گفت روزی برابر پیغمبر نشسته بودم علی بن ابیطالب هم برابرش بود با فاطمه و حسن و حسین «ع» که جبرئیل آمد و سیبی بدست داشت و آنرا به پیغمبر تعارف کرد و پیغمبر او را بعلی بن ابیطالب تعارف داد و علی گرفت و به پیغمبر رد کرد و آنرا بحسن تعارف داد و آنرا بوسید و به پیغمبر رد کرد پیغمبر برگرفت و بحسین داد و حسین بوسید و به پیغمبر داد و پیغمبر آنرا گرفت و فاطمه «ع» داد و فاطمه بوسید و به پیغمبر برگردانید و دوباره او را بعلی تعارف داد و علی بار دوم برگرفت و خواست باز به پیغمبر رد کند که از دستش افتاد و دو نیمه شد و نوری از آن تا آسمان دنیا تنق کشید و بر آن این دو سطر نوشته بود.

بسم الله الرحمن الرحيم این تحفه ایست از طرف خدای عزوجل بمحمد مصطفی و علی مرتضی و فاطمه زهرا و حسن و حسین دو سبط رسول خدا و امان دوستان آنها است از دوزخ در قیامت.

۴- حذیفه بن یمان گفت دیدم پیغمبر دست حسین بن علی «ع» را گرفته و میفرماید ای مردم این حسین بن علی است او را بشناسید بدانکه جانم بدست او است او در بهشت است و دوستش در بهشت

هذا الحسين بن علي فاعرفوه فوالذي نفسي بيده انه لفي الجنة ومحبيه في الجنة ومحبي محبيه في الجنة

۵- حدثنا محمد بن احمد السناني قال حدثنا احمد بن يحيى بن زكريا القطان قال حدثنا بكر بن عبدالله بن حبيب قال حدثنا تميم بن بهلول قال حدثنا علي بن عاصم عن الحصين بن عبدالرحمن عن مجاهد عن ابن عباس قال كنت مع امير المؤمنين عليه السلام في خروجه (في خروجه) الى صفين فلما نزل بنينوا وهوشط الفرات قال يا علي صوته يا بن عباس اتعرف هذا الموضع قلت له ما عرفه يا امير المؤمنين فقال عليه السلام لو عرفته كمعرفتي لم تكن تجوزه حتى تبكي كباكئي قال فبكي طويلا حتى اخضلت لحيته و سالت الدموع على صدره و بكينا معاً وهو يقول اوه اوه مالي و لال ابي سفیان مالي و لال حرب حزب الشيطان و اولياء الكفر صبرا يا ابا عبدالله فقد لقي ابوك مثل الذي تلقي منهم ثم دعا بماء فتوضأ وضوءه للصلوة فصلی ماشاء الله ان یصلی ثم ذکر نحو كلامه الاول الا انه نعى عند انقضاء صلوته و كلامه ساعة ثم اتبعه فقال يا بن عباس ، فقلت ها انا ذا فقال الا احديثك بما رأيت في منامي آنفا عند قدتي فقلت نامت عينك و رايت خيرا يا امير المؤمنين قال رايت كاني برجال قد نزلوا من السماء معهم اعلام بيض قد تقلدوا سيوفهم و هي بيض تلمع و قد خطوا حول هذه الارض خطة ثم رايت كان هذه النخيل قد ضربت باغصانها الارض تضطرب بدم عبيط و كاني بالحسين سخيلي و فرخي و مضغتي و مخي قد غرق فيه يستغيث فلا يغاث و كان الرجال البيض قد نزلوا من السماء ينادونه ويقولون صبرا آل الرسول فانكم تقتلون علي ایدی

و دوست دوستش در بهشت.

۵- ابن عباس گوید در سفر صفین خدمت امیرالمؤمنین ع بودم چون به نینوا در کنار فرات رسیدم باواز بلند فریاد زد ای پسر عباس اینجا را میشناسی؟ گفتم یا امیرالمؤمنین نه، فرمود اگر چون منش میشناختی از آن نگذشتی تا چون من گریه کنی و چندان گریست که ریشش خیس شد و اشک بر سینه اش روان شد و باهم گریه کردیم و میفرمود وای وای مرا چه کار با آل ابوسفیان، چه کار با آل حرب حزب شیطان و اولیاء کفر صبر کن ای ابا عبدالله که پدرت بیند آنچه را تو بینی از آنها پس آبی خواست و وضوی نماز گرفت و تا خدا خواست نماز کرد سپس سخن خود را باز گفت و بعد از نماز و گفتارش چرتی زد و بیدار شد و گفت یا بن عباس گفتم من حاضرم فرمود خوابی که اکنون دیدم برایت بگویم گفتم خواب دیدی خیر است انشاء الله گفت در خواب دیدم گویا مردانی فرود آمدند از آسمان با پرچمهای سفید و شمشیرهای درخشان بکمر و گرد این زمین خطی کشیدند و دیدم گویا این نخلها شاخه های خود را باخون تازه بزمین زدند و دیدم گویا حسین فرزند و جگر گوشه ام در آن غرق است و فریاد میزند و کسی بدادش نمیرسد و آن مردان آسمانی میگویند صبر کنی ای آل رسول شما بدست بدترین مردم کشته شوید و این بهشت است ای حسین که مشتاق تو است و سپس

شرار الناس وهذه الجنة يا ابا عبد الله اليك مشتاقا ثم يعزوني ويقولون يا ابا الحسن ابشر فقد اقر الله به عينك يوم القيمة يوم يقوم الناس لرب العالمين ثم انتبهت هكذا والذي نفس علي بيده لقد حدثني الصادق المصدق ابو القاسم عليه السلام اني سأراها في خروجي الى اهل البقي علينا وهذه ارض كرب و بلاء يدفن فيها الحسين و سبعة عشر رجلا من ولدي و ولد فاطمة و انها لفي السموات معروفة تذكر ارض كرب و بلاء كما تذكر بقعة الحرمين و بقعة بيت المقدس ثم قال يا بن عباس اطلب لي حولها بعرا الطباء فوالله ما كذبت ولا كذبت وهي مصفرة لونها لون الزعفران قال ابن عباس فطلبتها فوجدتها مجتمعة فناديته يا امير المؤمنين قد اصبتنا على الصفة التي وصفتها لي فقال علي عليه السلام صدق الله ورسوله ثم قام عليه السلام يهرول اليها فحملها وشمها وقال هي هي بعينها اتعلم يا بن عباس ماهذه الابعار هذه قد شمها عيسى بن مريم «ع» و ذلك انه مربها و معه الحواريون فرآى حينها الطباء مجتمعة وهي تبكي فجلس عيسى «ع» و جلس الحواريون معه فبكي و بكى الحواريون وهم لا يدرون لم جلس ولم بكى فقالوا يا روح الله و كلمته ما يبكيك قال اتعلمون اي ارض هذه قالوا لا قال هذه ارض يقتل فيها فرخ الرسول احمد و فرخ الحرة الطاهرة البتول شبيبة امي و يلحد فيها طينة اطيب من المسك لانها طينة الفرخ المستشهد وهكذا تكون طينة الانبياء

مراسليت گویند و گویند ای ابو الحسن مزده گیر که چشمت را در روز قیامت روشن کرد و سپس با بن وضع بیدار شدم و بدانکه جانم بدست او است صادق مصدق ابو القاسم احمد برایم باز گفت که من آنرا در خروج برای شورشیان بر ما خواهم دید، اینزمین کرب و بلاست که حسین با هفده مرد از فرزندان من و فاطمه در آن بخاک میروند و آن در آسمانها معروفست و بنام زمین کرب و بلا شناخته شده است چنانچه زمین حرمین (مکه و مدینه) و زمین بیت المقدس یاد شوند پس از آن فرمود یا بن عباس برایم در اطراف آن بشک آه و جستجو کن که بخدا دروغ نگویم و دروغ نشنوم آنها زرد و رنگند و چون زعفرانند.

ابن عباس گوید آن را جستم و کردهم یافتم و فریاد کردم یا امیر المؤمنین آنها را یافتم بهمین وضعی که فرمود بن علی «ع» فرمود خدا و رسولش راست گفتند و برخواست و بسوی آنها دوید و آنها را برداشت و بوئید و فرمود همان خود آنهاست ابن عباس میداننی این بشکها چیست؟ اینها را عیسی بن مریم «ع» بوئیده و این برای آنست که بآنها گذر کرده با حواریون و دیده آهوها اینجا کردهم میگورند عیسی با حواریون خود نشستند و گریستند و ندانستند برای چه گریه میکنند و چرا نشستند حواریون گفتند ای روح خدا و کلمه او چرا گریه میکنید؟ فرمود شما میدانید این چه زمینی است؟ گفتند نه، گفت اینزمینی است که در آن جگر گوشه رسول احمد و جگر گوشه حره طاهره بتول همانند مادرم را میکشند و در آن بخاکی سپرده شود که خوشبو تر از مشکست چون خاک سلیل شهید است و خساک پیغمبران و پیغمبر زادگان چنین است، این آهوان با من سخن گویند و میگویند در اینزمین میچرند

واولاد الانبياء فهذه الطباء تكلمني وتقول انها ترعى في هذه الارض شوقا الى تربة الفرخ المبارك وزعمت انها آمنة في هذه الارض ثم ضرب بيده الى هذه الصيران فشمها وقال هذه بعرا الطباء على هذا الطيب لمكان حشيشها اللهم فابقها ابدا حتى يشمها ابوه فيكون له عزاء و سلوة قال فبقيت الى يوم الناس هذا وقد اصغرت لطول زمنها وهذه ارض كرب وبلاء ثم قال باعلى صوته يا رب عيسى بن مريم لاتبارك في قتلته و المعين عليه و الخاذل له ثم بكى بكاء طويلا و بكينا معه حتى سقط لوجهه و غشى عليه طويلا ثم افاق فاخذ البعر فصره في رداءه و امرني ان اصرها كذلك ثم قال يا بن عباس اذا رأيتها تنفجر دما عبيطا ويسيل منها دم عبيط فاعلم ان ابا عبد الله قد قتل بها و دفن قال ابن عباس فوالله لقد كنت احفظها اشد من حفظي لبعض ما افترض الله عز وجل على و انا لا احلها من طرف كمي فبينما انا نائم في البيت اذا انتبهت فاذا هي تسيل دما عبيطا و كان كمي قد امتلاء دما عبيطا فجلست و انا باك و قلت قد قتل والله الحسين والله ما كذبنى علي قط في حديث حدثني ولا اخبرني بشيء قط انه يكون الا كان كذلك لان رسول الله ﷺ كان يخبره باشياء لا يخبر بها غيره ففرغت و خرجت و ذلك عند الفجر فرأيت والله المدينة كأنها ضباب لا يستبين منها اثر عين ثم طلعت الشمس فرأيت كأنها منكسفة و رأيت كان حيطان المدينة عليها دم عبيط فجلست و انا باك فقلت قد قتل والله الحسين و سمعت صوتا من ناحية البيت وهو يقول

باشتباق تربت نژاد با برکت و معتقدند که در اینزمین در امانند سپس دست بآنها زد و آنها را بوئید و فرمود این پشک همان آهوانست که چنین خوشبو است بخاطر گیاهش خدایا آنها را نگهدار تا پدرش ببوید و تسلی جوید فرمود تا امروز مانده اند و بطول زمان زرد شدند اینزمین کرب و بلا است و فریاد کشید ای پروردگار عیسی بن مریم برکت بکشندگان حسین مده و بیاری کنندگان آنان و خاذلان او و با آن حضرت گریستم تا برو در افتاد و مدتی از هوش رفت و بهوش آمد و آن پشکها را در ردای خود بست و بمن گفت توهم در ردایت بیند و فرمود یا بن عباس هر گاه دیدی خون تازه از آنها روان شد بدانکه ابو عبد الله در آن زمین کشته شده و دفن شده.

ابن عباس گوید من آنها را بیشتر از يك فریضه محافظت میکردم و از گوشه آستینم نیگشودم تا در این میان که در خانه خوابیده بودم بناگاه بیدار شدم دیدم خون تازه از آنها روانست و آستینم بر از خون تازه است من گریان نشستم و گفتم بخدا حسین کشته شد علی در هیچ حدیث و خبری که بمن داده دروغ نگفته و همان طور بوده چون رسول خدا باو خبرها داده که بدیگران نداده من در هراس شدم و سپیده دم بیرون آمدم و دیدم گویا شهر مدینه یکپارچه مه است و چشم جایبرا نبیند و آفتاب بر آمد و گویا پرده ای نداشت و گویا دیوارهای مدینه خون تازه بود من گریان بر نشستم و گفتم بخدا حسین کشته شد و از گوشه خانه آوازی شنیدم که میگوید

اصبروا آل الرسول قتل الفرخ النحول نزل الروح الامین بیکاه و عویل
 ثم بکی باعلی صوته و بکیت فاثبت عندی تلك الساعة و كان شهر المحرم يوم عاشوراء
 لعشر مضین منه فوجدته قتل يوم ورد علينا خبره و تاريخه كذلك فحدثت هذا الحديث اولئك
 الذين كانوا معه فقالوا والله لقد سمعنا ما سمعت ونحن فی المعركة ولا ندری ما هو فكننا نرى
 انه الخضر عليه السلام

۶ - حدثنا ابي « ره » قال حدثنا سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن
 بن علي بن فضال عن عبدالله بن بكير عن زرارة عن ابي جعفر الباقر قال ان رسول الله حيث اسرى
 به الى السماء لم يمر بخلق من خلق الله الا رأى منه ما يحب من البشر والطف والسرور به حتى
 مر بخلق من خلق الله فلم يلتفت اليه ولم يقل له شيئاً فوجده قاطباً عابساً فقال يا جبرئيل ما مررت
 بخلق من خلق الله الا رايت البشر والطف والسرور منه الا هذا فمن هذا قال هذا مالك خازن
 النار وهكذا خلقه ربه قال قاني احب ان تطلب اليه ان يريني النار فقال له جبرئيل ان هذا محمد
 رسول الله وقد سألتني ان اطلب اليك ان تريه النار قال فاخرج له عنقا منها فرآها فلما ابصرها لم
 يكن ضاحكاً حتى قبضه الله عز وجل وصلى الله على محمد وآله الطاهرين

صبر کنید خاندان رسول کشته شد فرخ نحول روح الامین فرود شد با گریه و زاری
 سپس فریاد بلند گریست و منهم گریستم در آن ساعت که دهم ماه محرم بود بر من ثابت شد
 که حسین را کشتند و چون خبر او بما رسید چنین بود و من حدیث را به آنها که با آن حضرت
 بودند گفتم و گفتند ما در جبهه آنچه شنیدی شنیدیم و ندانستیم چه خبر است و گمان کردیم
 که او خضراست.

۶- رسول خدا چون بمعراج میرفت بخلقى نگذشت جز آنکه همه بدخواه خرم و شاد و مسرور
 بودند تا بخلقى از خلق خدا رسید که او را شاد ندید بجبرئیل فرمود من بخلقى نگذشتم جز آنکه
 شاد و خرم و مسرور بود جز این، این کیست؟ گفت این مالک خازن دوزخ است و خدا او را چنین
 آفریده فرمود من دوست دارم از او بخواهی دوزخ را بمن بنماید جبرئیل باو گفت این محمد رسول
 خداست و از من خواسته که از تو بخواهم دوزخ را باو بنمائی گوید يك گردنی از آنرا بر آورد و
 آنرا دید و تا خدا جانش را گرفت دیگر نغندید و صلی الله على و رسوله آله و الطاهرين.

المجلس الثامن و الثمانون

يوم السبت سلخ شهر رجب سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه «رض» قال حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل «ره» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن سنان عن زياد بن المنذر عن ليث بن سعد قال قلت لكعب وهو عند معاوية كيف تجدون صفة مولد النبي ﷺ و هل تجدون لعترته فضلا فالتفت كعب الي معاوية لينظر كيف هو به فاجرى الله عز وجل علي لسانه فقال هات يا ابا اسحق رحمك الله ما عندك فقال كعب اني قد قرأت اثنين وسبعين كتابا كلها انزلت من السماء وقرأت صحف دانيال كلها ووجدت في كلها ذكر مولده و مولد عترته وان اسمه لمعروف وانه لم يولد نبي قط فنزلت عليه الملائكة ما خلا عيسى و احمد ﷺ و ما ضرب علي آدمية حجب الجنة غير مريم و آمنة ام احمد ﷺ و ما و كلت الملائكة بانثى حملت غير مريم ام المسيح و آمنة ام احمد و كان من علامة حملة انه لما كانت الليلة التي حملت آمنة به ﷺ نادى مناد في السموات السبع ابشروا فقد حمل الليلة باحمد و في الارضين كذلك حتى في البحور و ما بقي يومئذ في الارض دابة تدب و لا طائر يطير الا علم بمولده و لقد بنى في الجنة ليلة مولده سبعون الف قصر من ياقوت احمر و سبعون الف قصر من لؤلؤ رطب فقيل هذه قصور الولادة و نجت الجنان و قيل لها اهتزي و تزيني فان نبي اوليائك قد

مجلس هشتاد و هشتم = روزشنبه سلخ رجب ۶۸۳

۱- ليث بن سعد گوید کعب نزد معاویه بود که باو گفتم شما میلاد پیغمبر را در کتب خود چگونه یافتید و برای خاندانش فضیلتی دریافتند؟ کعب رو بمعاویه کرد تا میل او را بداند و خدا بزبان معاویه انداخت و گفت ای ابواسحق هرچه در این موضوع داری بگو خدا رحمت کند کعب گفت من هفتاد و دو کتاب آسمانی خواندم و همه صحف دانیال را خواندم و در همه مولد عترتش ذکر شده و اسمش معروفست و در مولد هیچ پیغمبری فرشته نازل نشده جز عیسی و احمد، بر هیچ آدمی پرده های بهشتی نکشیدند جز مريم و مادر احمد، فرشته، برزن؛ آبستنی گمارده نشدند جز مريم و مادر مسیح و آمنة مادر محمد و بکنشانه حملش این بود که در شب حمل او منادی در هفت آسمان ندا کرد مؤده باد که امشب نطفه محمد بسته شد و هم در زمینها چنین ندا شد تا برسد بدریاها و آن روز در زمین جانوری نماند که بجنبه و نه پرنده ای که ببرد جز آنکه مولد محمد را دانست؛ در شب ولادتش در بهشت هفتاد هزار کاخ از یاقوت سرخ و هفتاد هزار از لؤلؤ رطب بنام کاخ های ولادت و

ولد فضحكت الجنة يومئذ فهي ضاحكة الى يوم القيمة وبلغنى ان حوتا من حيتان البحر يقال له طموسا وهو سيد الحيتان له سبع مائة الف ذنب يمشى على ظهره سبعمائة الف ثور الواحد منها كبير من الدنيا لكل ثور سبعمائة الف قرن من زمرد اخضر لا يشعر بهن اضرب فرحا بمولده ولولا ان الله تبارك وتعالى ثبته لجعل عاليها سافلها ولقد بلغنى ان يومئذ ما بقى جبل الا نادى صاحبه بالبيشارة ويقول لا اله الا الله ولقد خضعت الجبال كلها لابي قبيس كرامة لمولده عليه السلام ولقد قدست الاشجار اربعين يوما بانواع افنانها و ثمارها فرحا بمولده عليه السلام ولقد ضرب بين السماء و الارض سبعون عمودا من انواع الانوار لا يشبه كل واحد صاحبه وقد بشر آدم بمولده فزيد في حسنه سبعين ضعفا و كان قد وجد مرارت الموت ؛ كان قدمسه ذلك فسرى عنه ذلك و لقد بلغنى ان الكوثر اضرب في الجنة واهتز فرمى بسبعمائة الف قصر من قصور الدد و الياقوت نثاراً لمولد عليه السلام ولقد زم ابليس و كبل و القى في الحصن اربعين يوماً و غرق عرشه اربعين يوماً و لقد تنكست الاصنام كلها وصاحت وولولت ولقد سمعوا صوتا من الكعبة يا آل قريش و لقد جائكم البشير جائكم النذير معه عز الابد و الريح الاكبر و هو خاتم الانبياء و نجد في الكتب ان عترته خير الناس بعده و انه لا يزال الناس في امان من العذاب مادام من عترته في دار الدنيا خلق يمشى

بهشت برانگيخته شد و باو گفتمند خرم باش و زيورپوش که پيغمبر دوستانك متولد شد، بهشت آن روز خنديد و تا قيامت خندانست و بمن رسیده که يکي از ماهيان دريا بنام طموسا که سيد ماهيانست و هفتصد هزار دم دارد و هفتصد هزار گاو بر پشت او راه روند که هر کدام آنها از دنيا بزرگتر است و هر گاوی هزار شاخ از زمرد سبز دارد که متوجه آنها نيست و از خوشحالی مولود احمد بخود لرزيد و اگر خدای تبارک و تعالی حفظ نکرده بود سرنگونش کرده بود بمن رسیده که در آنروز کوهی نمائد جز آنکه رفيق خود را بشارت داد و ميگفت لاله الا الله و همه کوهها با بوقبيس کوچکی کردند برای احترام محمد و درختها چهاروزبانواع شاخ و برك خود تسبيح کردند بشادی ولادت او و میان آسمان و زمين هفتاد عمود از نور زدند که بهم شبیه نبود مزده ولادتشرا بآدم دادند و ذبياني او هفتاد برابر شد و از تلخی جان کندن پژمرده شده بود و بدبن مزده از او بر طرف شد، بمن خبر رسیده که کوثر در بهشت لرزيد و بييجان آمد و هفتاد هزار کاخ درو ياقوت از خود فرو ريخت برای نثار ميلاد محمد، شيطان را بد گفتند، و زنجير کردند و چهل روز بسزندان انداختند و تختش را چهل روز غرق کردند و همه بتها سرنگون شدند و فرياد کشيدند و ناليدند و از کعبه آوازی شنيدند که ای خاندان قريش بشير برای شما آمد، نذير برای شما آمد که عزت ابد و سود بزرگ با او است و او خاتم پيغمبرانست و در کتب مااست که خاندانش بعد از او بهترين مردمند بعد از او و همیشه مردم در امانند از عذاب تا از عترتش خلقي باشند که بر زمين راه روند، معاويه گفت ای کعب عترتش کيست؟ گفت اولاد فاطمه، معاويه رو درهم کشيد و لب به دندان گريد و باديش ور

فقال معاوية يا ابا اسحق ومن عترته قال كعب ولد فاطمة فعبس و«ح» وعض على شفتيه واخذ يعبث بلحيته فقال كعب وانا نجد صفة الفرخين المستشهدين وهما فرخا فاطمة يقتلها مشر البرية قال فمن يقتلها قال رجل من قريش فقام معاوية وقال قوموا ان شئتم فقمنا

۲- حدثنا علي بن عيسى المجاور قال حدثنا علي بن محمد بن بندار عن ابيه عن محمد بن علي المقرئ عن محمد بن سنان عن مالك بن عطية عن نويرة بن سعيد عن ابيه سعيد بن علاقة عن الحسن البصرى قال سعد امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام منبر البصرة فقال ايها الناس انسبوني فمن عرفني فلينسبني و الا فانا انسب نفسي انا زيد بن عبد مناف بن عامر بن عمرو بن المغيرة بن زيد بن كلاب فقام اليه ابن الكواء فقال يا هذا ما تعرف لك نسباً غير انك علي بن ابي طالب بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصي بن كلاب فقال له يا الكعب ان ابي سمانى زيدا باسم جده قصي و ان اسم ابي عبدمناف فغلبت الكنية علي الاسم وان اسم عبدالمطلب عامر فغلب اللقب علي الاسم و اسم هاشم عمرو فغلب اللقب علي الاسم و اسم عبدمناف المغيرة فغلب اللقب علي الاسم وان اسم قصي زيد فسمته العرب مجعاً لجمعه اياها من البلد الاقصى الى مكة فغلب اللقب علي الاسم

۳- حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثني الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن الحسن بن محبوب عن عبدالله بن سنان عن ابي عبدالله الصادق جعفر بن محمد «ع» قال اوحى الله عزوجل الى داود «ع» ان العبد من عبادي ليا تيني بالحسنة فايحه جنتي قال فقال داود «ع»

رفت كعب گفت ما یافتیم وصف دو جگر گوشه که شهید شوند و آنها دو جگر گوشه فاطمه اند و بدترین مردم آنها را بکشند، گفت چه کسی آنها را بکشد؟ گفت مردی از قریش، در اینجا معاویه برخاست و گفت شما هم اگر خواهید بر خیزید و ما هم برخاستیم.

۲- امیرالمؤمنین (ع) در مسجد بصره بالای منبر رفت و فرمود ای مردم نسب مرا بگوئید، هر که میشناسد مرا نسبم را بگوید و گرنه خودم نسبم را بگویم منم زید پسر عبدمناف بن عامر بن عمرو بن مغیره بن زید بن کلاب، ابن کوا برخاست و گفت ای آقا ما تو را بجز باین نسبت نشناسیم که علی بن ابيطالب بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصي بن كلابی؛ فرمود ای بی پدر پدرم مرا بنام جدش قصي زید نامید و نام پدرم عبدمناف است و کنیه بر نام غلبه کرده نام عبدالمطلب عامر است و بلقب شهرت یافته، نام هاشم عمرو است و بلقب معروف شده نام عبدمناف مغیره است و لقب بر نام مقدم شده نام قصي زید است و عرب او را مجع نامیدند چون آن ها را از شهرهای دور به مکه گرد آورد و لقب بر نام غالب شد.

۳- امام صادق (ع) فرمود خدای عزوجل بداد وحی کرد یکی از بندگانم حسنه ای آورد و بهشتم

یا رب وماتلك الحسنه قال یدخل علی عبدی المؤمن سرورا ولو بتمرة قال فقال داود «ع» حق لمن عرفك ان لا یقطع (لا یقطع) رجائه منك

۴ - حدثنا محمد بن علی ماجیلویه «رض» قال حدثنا محمد بن یحیی العطار قال حدثنا سهل بن زیاد عن محمد بن الولید قال سمعت یونس بن یعقوب یقول عن سنان بن طریف عن ابی عبدالله الصادق علیه السلام قال قال انا اول اهل بیت نوح الله باسمائنا انه لما خلق الله السموات والارض امر منادیا فنادی اشهدان لاله الا الله ثلثا اشهدان محمدا رسول الله ثلثا اشهد ان علیا امیر المؤمنین حقائلا

۵ - حدثنا الحسین بن احمد بن ادريس قال حدثنا ابی عن الحسین بن عبیدالله عن محمد بن عبدالله عن محمد بن الفضیل عن ابی حمزة قال سمعت ابا جعفر الباقر «ع» یقول اوحی الله عزوجل الی محمد صلی الله علیه و آله یا محمد انی خلقتک ولم تک شیئا ونفخت فیک من روحی کرامة منی اکرمتک بها حتی اوجبت لک الطاعة علی خلقی جمیعا فمن اطاعک فقد اطاعنی ومن عصاک فقد عصانی واوجبت ذلك فی علی وفي نسله من اخصصت منهم لنفسی

۶ - حدثنا محمد بن علی ماجیلویه (رض) قال حدثنا ابی عن احمد بن ابی عبدالله البرقی عن ابيه عن عباد بن یعقوب عن الحسین بن زید عن جعفر بن محمد الصادق «ع» عن آباءه قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله ما من صباح الا وملکان ینادیان یقولان یا باغی الخیر هلم ویا باغی الشر ائتہ هل من داع فیستجاب له هل من مستغفر فیغفر له هل من تائب فیتاب علیه هل من مغموم فینفس عنه

را بر او مباح کنم داود عرض کرد پروردگارا آن حسنه چیست؟ فرمود بنده مؤمنی را شاد کند گرچه بیک دانه خرما باشد داود گفت هر که تورا شناسد حق دارد که امید از تو نبرد،

۴- فرمود ما اول خاندانیم که خدا نام ما را بلند کرده چون خدا آسمان ها و زمین را آفرید بمنادی دستورداد چار کشید سه بار اشهدان لاله الا الله، اشهدان محمد رسول الله اشهدان علیا امیر المؤمنین حقا سه بار.

۵- امام باقر «ع» میفرمود خدای عزوجل ب محمد وحی کرد ای محمد من تورا آفریدم و چیزی نبودی و از روح خود در تو دمیدم و تورا گرامی داشتم که طاعت تورا بر همه خلق لازم دانستم هر که تو را اطاعت کند مرا اطاعت کرده و هر که تورا نافرمانی کند مرا نافرمانی کرده آنرا در باره علی و در نسل او که مخصوص بخود کردم وحی نمودم.

۶- رسول خدا «ص» فرمود هر صبح دو فرشته ندا کند ای طالب خیر پیش آی و ای طالب شر باز پس رو آیا دعا کنی هست تا برایش اجابت شود؟ آیا آمرزش جوئی هست برایش آمرزیده شود؟ آیا تائبی هست توبه اش پذیرفته شود، مغمومی هست غمش زدوده گردد؟ خدایا هر که مالش را انفاق کند بـزودی عوضش ده و هر که امساک کند تلف کن این است دعای آن ها تا خورشید

غمه اللهم عجل للمنفق ماله خلفا والممسك تلفا فهذا دعاؤهما حتى تغرب الشمس

۷ - حدثنا ابي «ره» قال حدثنا سعد بن عبدالله عن ابراهيم بن هاشم عن اسمعيل بن مرار عن يونس بن عبدالرحمن عن علي بن اسباط عن علي بن ابي حمزة عن ابي بصير عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام قال ان الله عزوجل اوحى الى عيسى بن مريم يا عيسى ما اكرمت خليقة بمثل ديني ولا انعمت عليها بمثل رحمتي اغسل بالماء منك ماظهر وداو بالحسنات ما بطن فانك الي راجع شمر فكل ما هو آت قريب واسمعني منك صوتا حزينا

۸ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رض» قال حدثنا احمد بن ادريس قال حدثنا جعفر بن محمد بن مالك الفزاري عن الحسين بن زيد عن محمد بن سنان عن العلاء بن الفضيل عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال من احب كافرا فقد ابغض الله و من ابغض كافرا فقد احب الله ثم قال عليه السلام صديق عدو الله عدو الله

۹ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق «رض» قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثنا جعفر بن سليمان عن عبدالله بن الفضل عن سعد بن طريف عن الاصمغ بن نباتة قال قال امير المؤمنين عليه السلام في بعض خطبه ايها الناس اسمعوا قولي واعقلوه عني فان الفراق قريب انا امام البرية و وصي خير الخليفة و زوج سيدة نساء هذه الامة و ابوالعتره الطاهرة و الائمة الهاذية انا اخو رسول الله و وصيه و وليه و وزيره و صاحبه و صفيه و حبيبه و خليفه انا امير المؤمنين و قائد الغر المحجلين و سيد الوصيين حربي حزب الله و سلمى الله و طاعتى طاعة الله

غروب کند.

۷- امام صادق (ع) فرمود خدا به عیسی بن مریم وحی کرد ای عیسی خلقی بمانند دینم گرامی نداشتم و نعمتی چون رحمتم باو ندادم برون خود را با آب بشو و درونت را با حسنات درمان کن که تو به من برگردی آماده باش که هر چه آید نزدیک است و آواز حزین خود را بگوשמ رسان.

۸- فرمود هر که کافری و دوست دارد خدا را دشمن داشته و هر که کافری را دشمن دارد خدا را دوست داشته سپس فرمود دوست دشمن خدا دشمن خداست.

۹- امیرالمؤمنین در ضمن نطقی فرمود ایا مردم گفتار مرا بشنوید و آن را بفهمید که جدائی نزدیک است، من امام خلقم و وصی بهترین مردمم و بدر عترت طاهره و امامان رهبرم، منم برادر رسول خدا (ص) و وصی و ولی و وزیر و صاحبش و صفی و حبیب و خلیفش منم امیره و منان و پیشوای دست و رو سفیدان و سید اوصیاء و نبرد با من نبرد با خداست و سازش با من سازش با خدا، طاعتم طاعت خدا و دوستیم

الصلب الذي انزلك فعبدا لله بن عبدالمطلب واما البطن الذي حملك فآمنة بنت وهب واما الحجر الذي كفلك فابوطالب بن عبدالمطلب وفاطمة بنت اسد

۱۱ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور «ره» قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن شريف بن سابق التفليسي عن الفضل بن ابي قره السمندي قال سمعت ابا عبدالله «ع» يقول كان في بني اسرائيل مجاعة حتى نبشوا الموتى فاكلوهم فنبشوا قبراً فوجدوا فيه لوحا فيه مكتوب انا فلان النبي ينبش قبري حبشي ما قدمنا وجدناه وما اكلنا ربحناه و ما خلفنا خسرناه

۱۲ - حدثنا جعفر بن علي بن الحسن بن علي بن عبدالله بن المغيرة الكوفي قال حدثنا جدي الحسن بن علي عن جده عبدالله بن المغيرة عن اسمعيل بن ابي زياد عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليه السلام قال قال النبي صلى الله عليه وآله من كان في قلبه مثقال حبة من خردل عصبية بعثه الله عزوجل يوم القيمة مع اعراب الجاهلية

۱۳ - حدثنا علي بن احمد بن ابي عبدالله عن ابي عيوب سليمان بن مقبل المدني عن محمد بن ابي عمير عن سعد بن ابي خلف الزام عن ابي عبيدة قال قال ابو عبدالله الصادق عليه السلام من قال في السوق اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله كتب الله له الف الف حسنة

۱۴ - حدثنا احمد بن هرون النخعي قال حدثنا محمد بن عبدالله الحميري عن ابيه عن احمد بن محمد بن خالد البرقي عن ابي عبدالله الصادق عليه السلام عن ابيه عن جده قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من قال سبحان الله غرس الله له بها شجرة في الجنة ومن قال الحمد لله غرس الله له بها شجرة في الجنة وعن

است وشكمني که تورا پرورد آمنة دختر وهب است ودامني که تورا بار آورد ابوطالب بن عبدالمطلب وفاطمة بنت اسد است.

۱۳ - میفرمود در بنی اسرائیل فحطی شد تا مرده ها را از گور بر آوردند و خوردند و گوربراشکافتند در آن لوحی یافتند که در آن نوشته بود من فلان پیغمبرم که يك حبشي گور مرا شکافت آنچه پیش فرستادیم در یافتیم و آنچه خوردیم سود بردیم و آنچه گذاشتیم زیان بود،

۱۴ - پیغمبر فرمود هر که بوزن خردلی تعصب در دل دارد خدای عزوجل در قیامت او را با اعراب جاهلیت محشور کند.

۱۵ - امام صادق «ع» فرمود هر که در بازار گوید اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله خدا هزار حسنة برایش نویسد.

۱۶ - رسول خدا «ص» فرمود هر که گوید سبحان الله خدا درختی در بهشت برایش بکارد و هر که

قال لا اله الا الله غرس الله له بها شجرة في الجنة ومن قال الله اكبر غرس الله له شجرة في الجنة فقال رجل من فریش یا رسول الله ان شجرنا فی الجنة لكثیر قال نعم ولكن ایاكم ان ترسلوا علیها نیرانا فتحر قوها وذلك ان الله عزوجل يقول یا ایها الذین امنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول ولا تبطلوا اعمالکم و صلی الله علی محمد واله

المجلس التاسع والثمانون

يوم الاحد غرة شعبان سنة ثمان وستين وثلاث مائة

فی دارالسید ابی محمد یحیی بن محمد العلوی رضه

۱ - حدثنا الشيخ الفقيه الجليل ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی (ره)

قال حدثنا علی بن موسی بن جعفر بن ابی جعفر الکندانی قال حدثنا احمد بن محمد بن عیسی الاشعری قال حدثنا عبدالرحمن بن ابی نجران عن عاصم بن حمید عن محمد بن قیس عن ابی جعفر محمد بن علی الباقر (ع) قال اوحی الله تبارک وتعالی الی آدم عليه السلام یا آدم انی اجمع لك الخیر كله فی اربع كلمات واحدة منهن لی و واحدة فیما بینی و بینك و واحدة فیما بینك و بین الناس فاما التي لی فتعبدنی ولا تشرك بی شیئا واما التي لك فاجازیک بعملك احوج ماتكون الیه واما التي بینی و بینك فعليك الدعاء و علی الاجابة و اما التي فیما بینك و بین الناس فترضی للناس ماترضی لنفسك

گوید الحمد لله خدا درختی در بهشت برایش بکار دهر که گوید لا اله الا الله خدا درختی در بهشت برایش بکار د و هر که الله اکبر گوید خدا درختی در بهشت برایش بکار د، یکی از فریش گفت یا رسول الله مادر بهشت درخت بسیار داریم، فرمود آری مبادا آتشی فرستید تا آنها را بسوزانید که خدای عزوجل میفرماید (محمد-۳۳) ایا کسانیکه ایمان آوردند خدا و رسول خدا را فرمانبردار و کارهای خود را باطل مکنید و صلی الله علی محمد و آله.

مجلس هشتاد و نهم = یکشنبه غره شعبان سال ۴۶۸

در خانه سید ابی محمد بن یحیی بن محمد علوی

۱- امام باقر (ع) فرمود خدای تبارک و تعالی بآدم و حی کردای آدم من همه خیرات را در چهار کلمه برایت جمع کنم یکی از من است و یکی از تو و یکی میان من و تو و یکی میان تو و مردم آنکه از من است مرا پرستی و شریک برایم نگیری و آنکه از تو است پاداش عملت را در محتاج ترین وقتی بنودهم آنکه میان من و تو است بر تو دعا لازمست و بر من اجابت و آنچه میان تو و خلق است برای مردم پسندی آنچه را برای خود پسندی.

۲ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابي هاشم الجعفری قال سمعت علي بن موسى الرضا عليه السلام يقول الهی بدت قد دتک ولم تبدهیبتک فجهلوک و به قدروک و التقدير علی غیره ابه و صفوک فانی بری یا الهی من الذین بالتشبيه طلبوک ليس کمثلک شیء الهی ولن یدر کوک و ظاهر ما بهم من نعمک دلیلهم علیک لوعرفوک و فی خلقک یا الهی مندوحة ان يتناولوک بل سووک بخلقک فمن ثم لم یعرفوک و اتخذوا بعض آياتک ربا فبذلک و صفوک تعالیت ربی عما به المشبهون نعتوک

۳ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوکل «رضه» قال حدثنا علی بن الحسين السعدي قال حدثنا احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن محمد بن سنان عن مفضل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده «ع» قال سئل الحسين بن علی (ع) فقيل له كيف أصبحت يا بن رسول الله قال أصبحت ولي رب فوقی و النار امامی و الموت یطلبنی و الحساب محقق بی و انا مرتین بعملی لا اجد ما احب ولا ادفع ما اكره و الامور بيد غیری فان شاء عذبتنی و ان شاء عفی عني فای فقير افقر منی

۴ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور «رضه» قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر قال حدثنی ابو احمد محمد بن زياد الازدي عن المفضل بن عمر قال قال الصادق جعفر بن محمد «ع» بلیة الناس عظيمة ان دعوناهم لم یجیبونا و ان ترکناهم لم یهتدوا بغیرنا قال المفضل و سمعت الصادق یقول لاصحابه من وجد برحبتنا علی قلبه فلیکثر الدعاء

۲- امام هشتم میگفت خدایا توانایم عیان شد و هیبت تو نهان ماند و تو را ندانستند و بدان اندازه کردند درست نبود، من معبودا بیزارم از آنها که تو را به تشبیه جستند (مانند تو چیزی نیست) و تو را درک نکردند آنچه از نعمت بر آنها عیان است رهنمای به تو است اگر تو را شناسند و در خلق تو راه چاره هست که بتورسند، بلکه تو را با خلق تو برابر ساختند و از این جهت تو را شناختند و پاره ای نشانه های پروردگارا دانستند و تو را بدان وصف کردند، برتری ای پروردگارم از آنچه مشبهه تو را ستودند.

۳- از حسین بن علی «ع» سؤال شد صحبت چه طور است؟ فرمود پروردگار بر سر منست و دوزخ برابرم و مرگ دنبال سرم و حساب در گردم و خود گرو گرو دارم آنچه دوست دارم بدست نیارم و آنچه بددارم جلو گرفتن نتوانم و کارها بدست دیگر است اگر خواهد مرا شکنجه کند و اگر خواهد از من بگذرد، کدام کس از من نیازمند تر است.

۴- امام صادق «ع» فرمود گرفتاری مردم بزرگ است اگر آنها را دعوت کنیم اجابت ما نکنند و اگر واگذاریم رهبری ندارند.

۵ - میفرمود هر که دلش به دوستی ما خنک است به مادرش بسیار دعا کند که پیدرش

لامه فانها لم تخن اباہ

۵- حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانة قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابی عمیر عن ابراهيم الكرخي قال قلت للمصدق عليه السلام ان رجلا رأى ربه عزوجل في منامه فما يكون ذلك فقال ذلك رجل لادين له ان الله تبارك وتعالى لا يرى في اليقظة ولا في المنام ولا في الدنيا ولا في الآخرة

۶- حدثنا محمد بن علي ماجيلويه (ره) قال حدثنا عمي محمد بن ابی القاسم قال حدثني محمد بن علي الصيرفي الكوفي قال حدثنا محمد بن سنان عن ابان بن عثمان الاحمر قال قلت للمصدق جعفر بن محمد عليه السلام اخبرني عن الله تبارك وتعالى لم يزل سمياً بصيراً عليماً قادراً قال نعم فقلت له فان رجلاً ينتحل موالاتكم اهل البيت يقول ان الله تبارك وتعالى لم يزل سمياً بسمع و بصيراً ببصر وعلماً بعلم وقادراً بقدره قال فغضب عليه السلام ثم قال من قال ذلك ودان به فهو مشرك وليس من ولايتنا على شيء ان الله تبارك وتعالى ذات علامة سمياً بصيراً قادراً

۷- حدثنا حمزة بن محمد بن زيد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عليه السلام قال اخبرني علي بن ابراهيم بن هاشم سنة سبع وثلثمائة قال حدثنا ابی قال حدثنا محمد بن ابی عمیر عن حفص بن البختري عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده قال وقع بين سلمان الفارسي «ره» وبين رجل كلام و خصومة فقال له الرجل من انت يا سلمان فقال سلمان اما اولي و اولك فنطقة فذرة واما آخري و آخرك فجيفة منتنة فاذا كان يوم القيمة و وضعت الموازين فمن ثقل ميزانه فهو

خيات نکرده .

۶- ابراهيم کرخي گوید بامام صادق ع گفتم مردی خدای خود را در خواب بیند چه تعبیری دارد ؟ فرمود این مردیست که دین ندارد زیرا خدا در بیداری و خواب دیده نشود و نه در دنیا و آخرت.

۷- ابان بن عثمان احمر گوید بامام صادق ع گفتم مرا از خدای تبارک و تعالی خبرده که همیشه شنوا و بینا و دانا و توانا بوده؟ فرمود آری گفتم مردی پیرو شما خاندان است و گوید همیشه خدا بشنیدن شنواست و بدیدن بینا و بدانش دانا و بقدرت توانا، در خشم شد و فرمود هر که چنین گوید و بدان معتقد باشد مشرک است و هیچ پیرو ما نیست خدای تبارک و تعالی ذاتی است بردانش و شنوا و بینا و توانا

۸- امام صادق ع از پدرش از جدش نقل کرده که میان سلمان فارسی و مردی نزاع شد و گفتگو، آن مرد بسلامان گفت تو کبستی؟ سلمان گفت آغاز من و تو نطفه چر کینی بوده و پایان من و تو مردار بدبوئی، در قیامت که میزان گذارند هر که میزانش سگین است پندردار است و هر که سبک

الغالی والمفرط ولعمری ان عیسی بن مریم علیه السلام لوسکن عما قالت فیہ النصارى لعذبه الله ولقد تعلم ما یقال فیک من الزور والبهتان وامساکک عن ذلك ورضاک به سخط الدیان زعم اوغاد الحجاز ورعاع الناس انک حبر الدهر وناموسه وحجة المعبود وترجمانه وعیبة علمه ومیزان قسطه ومصباحه الذی یقطع به الطالب عرض الظلمة الی ضیاء النور وان لا یقبل من عامل جهل جدک فی الدنیا عملا ولا یرفع له یوم القيمة وزنا فنسبوك الی غیر جدک وقالوا فیک مالیس فیک فقل فان اول من قال الحق جدک و اول من صدقه علیه ابوک و انت حرى ان تقص آثارهما وتسلک سبیلهما فقال الصادق علیه السلام انا فرع من فروع الزیتونة و قندیل من قنادیل بیت النبوة و ادیب السفره و ربیب الکرام البررة ومصباح من مصابیح المشکوة الی جلسائه فقال هذا قد احالنی علی بحر مواج لا یدرک طرفه ولا یرفع له یوم القيمة یحار فیہ العلماء ویغرق فیہ السبحاء ویضیق بالسابح عرض الفضاء هذا الشجری المعترض فی حلوق الخلفاء الذی لا یجوز نفيه ولا یحل قتله و لولا ما یجمعنی و ایاه شجرة طاب اصلها و بسق فرعها و عذب ثمرها و بور کتب بالند و قدست فی الزبر لکان منی الیه مالا یحمد فی العواقب اما یرلقنی من شدة عیبه لنا و سوء القول فیما فقال الصادق علیه السلام لا تقبل فی دى رحمتک

دشمن مقصر اینها را به ندر جوئی از ناپسندی گفتار غالبان و مقصران فرمود بجان خودم اگر عیسی از آنچه درباره اش گفتند خاموش بود خدا او را عذاب میکرد تو میدانی که درباره اش چه ناحق و افترا گویند و از آن دم بستی و آنرا پسندیدی و این موجب خشم خداست او باش حجاج و مردم هر دم بیل گویند تو دانشمند روزگار و ناموس عصر و حجت معبود و ترجمان خدا و گنجینه دانش او و میزان قسط و مصباح او هستی که رهجو، پهنای ظلمت را بتابش نور بوسیله تو پیماید و خدا قبول نکند کردار کسیکه بمقامت نادان باشد در دنیا و در قیامت قدر او را بالا نبرد تورا از حدت گذرانیده و آنچه در تو نیست بتو بسته اند بگو، اول کسیکه حق را گفت جد تو بود و اول کسیکه باور کرد پدر تو بود و تو شایسته ای که آثار آنها را حکایت کنی و براه آنها بروی.

امام صادق (ع) فرمود من شاخه ای از شاخه های زیتونه ام و قندیلی از قنادیل خاندان نبوت و ادیب سفراء و دست پرورده گرام بررة و چراغی هستم از آن چراغها که در آن نور نوراست و صفوت گفتار باقی در نسل بر کنزیده ها تا روز قیامت، منصور، و بهمنشینهای خود کرد و گفت این مرا بدریای مواجی جواله کرد که کرانه آن پیدا نیست و بزرفش نتوان رسید، دانشمندان در آن سرگردان و شناوران در آن غرقه اند، و فضا را بر شناور تنگ کنند اینست استخوانی که در گلوئی خلفا گیر کرده، نه تبعیدش رواست و نه کشتن او سزااست، و اگر نبود که ما از یک شجره ایم که اصلش پاک و شاخه اش تابناک و میوه اش شیرین است و در عانم ذر مبارک شده و در کتب تقدیس شده از من باوهمان میرسد که بدسر انجام است، چون بمن رسیده که سخت ما را نگوهش کند و درباره ما بد گوید.

و اهل الرعاية من اهل بيتك قول من حرم الله عليه الجنة وجعل مأويه النار فان النمام شاهدزور و شريك ابليس في الاغراء بين الناس فقد قال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا ان جائكم فاسق بنبأ فتبينوا ان تصيبوا قوما بجهالة فتصبحوا على ما فعلتم نادمين و نحن لك انصارو اسوان ولملكك دعائم و اذ كان ما امرت بالعرف والاحسان و امضيت في الرعية احكام القرآن و ارغمت بطاعتك لله انف الشيطان وان كان يجب عليك في سعة فهمك و كثرة علمك و معرفتك بأداب الله ان تصل من قطعك و تعطى من حرملك و تعفو عن ظلمك فان المكالى ليس بالواصل انما الواصل من اذا قطعته رحمه و صلها فصل رحمتك يزد الله في عمره و يخفف عنك الحساب يوم حشره فقال المنصور قد صفحت عنك لقدرك و تجاوزت عنك لصدقك فحدثني عن نفسك بحديث اعظ به و يكون لي زاجر صدق عن الموبقات فقال الصادق عليه السلام عليك بالحلم فانه ركن العلم و املك نفسك عند اسباب القدرة فانك ان تفعل ما تقدر عليه كنت كمن شفى غيظا او تداوى حقدا او يخب ان يذكر بالصولة و اعلم بانك ان عاقبت مستحقا لم تكن غاية ما توصف به الا العدل ولا اعرف حالا افضل من حال العدل و الحال التي توجب الشكر افضل من الحال التي توجب المبر فقال المنصور و عظت فاحسنت و قلت فاجزت فحدثني عن فضل جدك علي بن ابي طالب عليه السلام حديثا لم تؤثره

امام صادق ع فرمود درباره خویشاوند و واجب الرعايه از خاندان ميبير گفتار کسی را که خدا بهشت را بر او حرام کرده است و دوزخش ماوی ساخته که سخن چنین گواه ناحق و شريك شيطان است در فتنه میان مردم که خدای تعالی فرمود (حجرات-۵) ای کسانی که گرویدید اگر فاسقی بشما خبر داد، و ارسى کنید که مبدا بنادانی بر سر مردمی بتازید و بر کرده خود پشمانی کشید، ما برایت یاران و کمک کارانیم و برای سلطنت تو ستونها و ارکانیم تا بنیکی و احسان کار کنی و در رعیت احکام قرآن را مجری کنی و بفرمانبری خدایینی شيطانرا بخاک مالی ، گرچه بر تو لازم است که بواسطه سعه فهم و کثرت دانش و معرفت بأداب خدا که صل کنی با آنکه از تو ببرد و عطا کنی با آنکه از تو دریغ دارد تا خدا بعمرت بیفزاید و بگذری از کسیکه بتو ستم کند آنکه عوض دهد صله نداده همانا دهنده کسی است که چون خویشی را از اذیریدی آثرا پیوندد تو صله رخم کن تا خدا بعمرت بیفزاید و دوزخش حساب را تخفیف دهد، منصور گفت بمنظور مقامی که داری من از تو گذشتم و برای راستی تو از تو صرف نظر کردم، از خود حدیثی بگو که بدان بند گیرم و جلو گیرم باشد از اسباب هلاکت! امام صادق ع فرمود بردبار باش که آن رکن علم است و چون وسائل توانایی داری خود دار باش که اگر آنچه توانی کنی دال خنك کردی و کینه کشیدی یا اظهار صولت خواستی و بدانکه اگر مستحقى را هم کیفر کنی در نهایت عدالت کردی و وضیکه موجب شکر است به از وضی است که موجب صبر است ، منصور گفت خوب بندی دادی و مختصر گفتمی حدیثی از فضیلت جدت علی بن ابیطالب باز گو که عامه مردم نمیدانند امام صادق (ع) فرمود پدرم از پدرش از جدش بن باز گفت که

العامه فقال الصادق حدثني ابي عن ابيه عن جده قال قال رسول الله ﷺ لما اسرى بي الى السماء عهد الى ربي جل جلاله في علي عليه السلام ثلاث كلمات فقال يا محمد فقلت لبيك ربي و سعديك فقال عز وجل ان عليا امام المتقين و قائد الغر المحجلين و يعسوب المؤمنين فبشره بذلك فبشره النبي صلى الله عليه وآله بذلك فخر علي عليه السلام ساجدا شكراً لله عز وجل ثم رفع رأسه فقال يا رسول الله بلغ من قدرى حتى انى اذ كر هناك قال نعم وان الله يعرفك وانك لتذكر في الرفيق الاعلى فقال المنصور ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء

۱۰ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن خلف بن حماد الاسدي عن ابي الحسن العبدى عن الاعمش عن عباية بن ربعي عن عبدالله بن عباس عن ابيه قال قال ابوطالب لرسول الله ﷺ يا بن اخي الله ارسلك قال نعم قال فارني آية قال ادع لي تلك الشجرة فدعاها فاقبلت حتى سجدت بين يديه ثم انصرفت فقال ابوطالب اشهد انك صادق يا علي صل جناح ابن عمك

۱۱ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رض» قال حدثني الحسن بن مهتيل الدقاق قال حدثني الحسن بن علي بن فضال عن مروان بن مسلم عن ثابت بن دينار الثمالي عن سعيد بن جبیر عن عبدالله بن عباس انه سأل رجل فقال له يا بن عم رسول الله اخبرني عن ابي طالب هل كان مسلماً فقال و كيف لم يكن مسلماً وهو القائل

وقد علموا ان ابننا لا مكذب لدينا ولا يعبأ بقول (بقيل) الا باطل

رسول خدا (ص) فرمود چون مرا بهراج بردند پروردگارم جل جلاله در باره علی (ع) سه کلمه سفارش بمن کرد فرمود ای محمد عرض کردم لبيك پروردگارم و سعديك فرمود علی امام متقيان و پيشواي دست و رو سفيدان و سرور مؤمنانست او را بدین مژده ده پیغمبر این مژده را بلو داد و علی بسجده شکر افتاد برای خدای عز و جل و سر برداشت و گفت یا رسول الله قدر من بآنجا رسیده که در آنجاها نام برند؟ فرمود آری تو نزد خدا معروفی و تو در رفیق اعلامی، منصور گفت این فضل خداست بهر که خواهد دهد .

۱۰ - ابو طالب بر رسول خدا (ص) گفت ای برادر زاده خدایت فرستاده گفت آری گفت بمن نشانه ای بده فرمود این درخت را برایم دعوت کن آن را دعوت کرد و آمد در برابرش بنخاک افتاد و برگشت، ابو طالب گفت من گواهی دهم که تو راست می گویی ای علی پهلوی عموزاده ات پیونده .

۱۲ - مردی باین عباس گفت ای عمو زاده رسول خدا (ص) بمن خبر ده که ابو طالب مسلمان بود یا نه ؟ فرمود چگونه مسلمان نبود با اینکه گفته است وقد علموا ان ابننا لا مکذب لدينا ولا یعبأ بقیل

ان اباطالب كان مثله كمثل اصحاب كهف حين اسروا الايمان و اظهروا الشرك فآتاهم الله اجرهم مرتين

١٢ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال اخبرنا المنذر بن محمد عن جعفر بن سليمان عن عبدالله بن الفضل الهاشمي عن الصادق جعفر بن محمد «ع» انه قال ان مثل ابى طالب مثل اصحاب الكهف حين اسروا الايمان و اظهروا الشرك فآتاهم الله اجرهم مرتين وصلى الله على محمد و اله الطاهرين

(المجلس التسعون)

يوم الثلاثاء الثالث من شعبان سنة ثمان وستين و ثلثمائة

١ - حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي « رض » قال حدثنا ابى قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد اليقطيني قال حدثنا يونس بن عبدالرحمن قال حدثنا الحسن بن زياد العطار قال حدثنا سعد بن طريف عن الاصمعي بن نباتة قال قال امير المؤمنين علي بن ابى طالب عليه السلام تعلموا العلم فان تعلمه حسنة ومدارسته تسبيح و البحث عنه جهاد و تعليمه لمن لا يعلمه صدقة و هو عند الله لاهله قرابة لانه معالم الحلال و الحرام و مالك بطالبه سبيل الجنة و هو انيس في الوحشة و صاحب في الوحدة و سلاح على الاعداء و زين الاخلاء يرفع الله به اقواما يجعلهم في الخير ائمة يقتدى بهم ترمق اعمالهم و تقنيس آثارهم

الا باطل - دانستند که فرزند ما (محمد) نزد ما مورد تکذيب نيست و بگفته باطل اعتناء ندارد ، مثل ابو طالب مثل اصحاب كهف است که از دل مؤمن بودند و بظاهر مشرک و خدا دو ثواب بآنها داد .

١٣ - امام صادق (ع) هم فرمود مثل ابى طالب مثل اصحاب كهف است که از دل مؤمن بودند و بظاهر مشرک و خدا دو ثواب بآنها داد و صلى الله على محمد و آله الطاهرين .

مجلس نودم = سه شنبه سوم شعبان ٣٦٨

١ - امير المؤمنين (ع) فرمود دانش آموزيد که آموختنش حسنة است و مذاکره اش تسبيح و بحث در آن جهاد و آموختنش بنادان صدقه و آن برای اهلس نزد خدا قربت است زیرا معالم حلال و حرام است و طالب خود را بيهشت ميبرد و انيس و حشت و رفيق تنهائي است و سلاح بر روی دشمن و زيور نزد دوست است خدا بدان درجه مردمی را بالا برد و آنها را پيشواي خير کند که کردارشان مورد توجه گردد و آثارشان اقتباس شود و فرشتگان مشتاق دوستي آنها کردند و در

و ترغیب الملائكة فی خلتهم یمسحونهم باجنحتهم فی صلواتهم لان العلم حیوة القلوب و نور الابصار من العمی و قوة الابدان من الضعف ینزل الله حامله منازل الابرار و یمنحه مجالسة الاخیار فی الدنيا و الاخرة بالعلم یتطاع الله و یعبدو بالعلم یعرف الله و یوحد بالعلم توصل الارجام و به یعرف الحلال و الحرام و العلم امام العقل و العقل تابعه ینلهم الله السعداء و ینحرمه الاشقیاء.

۲- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا ابراهیم بن هاشم عن عبدالله بن میمون المکی عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ استحيوا من الله حق الحياء قالوا وما نفعل يا رسول الله قال فان كنتم فاعلمين فلا يبين احدكم الا واجله بين عينيه و ليحفظ الراس و ما حوى و البطن و ما و عى و ليدكر القبر و البلى و من اراد الاخرة فليدع زينة الحياة الدنيا

۳- حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا القاسم بن محمد الاصبهانی عن سليمان بن داود المنقري عن حفص بن غياث النخعي القاضي قال قلت للصادق جعفر بن محمد عليهما السلام ما الزهد في الدنيا فقال قد حدثنا عز وجل ذلك في كتابه فقال لكيلا تأسوا على ما فاتكم و لا تفرحوا بما آتاكم.

۴- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (ره) قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن ابي احمد محمد بن زياد الازدي عن الفضل بن يونس قال كان ابن ابي العوجاء من تلامذة الحسن البصري فانحرف عن التوحيد فقيل له تركت مذهب صاحبك و دخلت فيما لا اصل له و لا

نماز پر بآنها ساینده زیرا دانش زندگی دلها و نور چشمها است از کوری و توانایی تن است از ضعف خدا دانشمند را بمقام نهکان جای دهد و همنشینی خوبانرا در دنیا و آخرت بوی ارزانی دارد، بدانش خدا اطاعت شود و پرستیده گردد و یگانه شناخته شود بدانش صلح کند و حلال، و حرام را بشناسد دانش رهبر خرد است و خرد پیرو او است خدا آنرا بسعادتمندان الهام کند و از اشقیاء دریغ دارد.

۲- رسول خدا ﷺ فرمود از خدا بسزا شرم دارید، عرض کردند یا رسول الله چه کنیم فرمود اگر مواظبت کنید باید احدی از شما نخوابد جز آنکه مرگش جلو چشمش باشد و سر خود و مشاعر آنرا حفظ کند و دل و هر چه داند، در یاد گورو پوسیدن باشد و هر که آخرت خواهد باید زیور زندگی دنیا زارها کند.

۳- حفص بن غیاث نخعی قاضی گویند با امام صادق (ع) گفتم زهد در دنیا چیست ، فرمود خدای عز و جل آنرا در يك آیه قرآن تعریف کرده است (حدید - ۲۳) تا تأسف نخورید بر آنچه از دست شما رفت و شاد نشوید بدانچه برای شما فراهم آمد،

۴- ابن ابي العوجاء از شاگردان حسن بصری بود و از یگانه پرستی برگشت باو گفتند چرا

حقیقه فقال ان صاحبی کان مخلطاً کان يقول طورا بالقدر وطورا بالجبر وما اعلمه اعتقد مذهباً دام عليه قال ودخل مكة تمرداً و انكاراً على من يحجج وكان يكره العلماء مسائلته اياهم ومجالسته لهم لخبث لسانه وفساد ضميره فاتي الصادق جعفر بن محمد عليه السلام فجلس اليه في جماعة من نظرائه ثم قال له يا ابا عبدالله ان المجالس امانات ولا بد بكل من كان به سعال ان يسعل فتأذن لي في الكلام فقال الصادق عليه السلام تكلم بما شئت فقال ابن ابي العوجاء الي كم تدوسون هذا البيدر و تلوذون بهذا الحجر و تعبدون هذا البيت المرفوع بالطوب والمدروته و تهلون حولها و لهولة البعير اذا نفر من فكوفي هذا او قدر علم ان هذا فعل اسسه غير حكيم ولا ذى نظر فقل فانك راس هذا الامر و سنامدوا بواوك اسد و نظامه فقال الصادق عليه السلام ان من اضله الله و اعمى قلبه استوخم الحق فلم يعذب و صار الشيطان وليه يورده مناهل الهلكة ثم لا يصدره و هذا بيت استعبد الله به خلقه ليختبر طاعتهم في اتيانه فحثهم على تعظيمه و زيارته و قد جعله محل الانبياء و قبلة المصلين له و هو شعبة من رضوانه و طريق يؤدي الى غفرانه منصوب على استواء الكمال و مجتمع العظمة خلقه الله قبل دحو الارض بالفى عام و احق من اطيع فيما امر و انتهى عما نهى عنه و زجر الله المنشئ للارواح و الصور فقال ابن ابي العوجاء ذكرت يا ابا عبدالله فاحملت على غايب فقال و بلك و كيف يكون غائباً من هو مع

مذهب استادت را و گزاردى و در وضعى در آمدى كه اصل و حقيقتى ندارد ؟ گفت استادم درهم ميكند بكيار بقدر قابل مى شود و باز ديگر به جبر و گمان ندارم بر سر عقيدة اى بماند، وارد مكه شد براى تورد و انكار بر آنها كه بحجج ميايند و علما از گفتگو و همنشيني او بدشان مى آمد چون بد زبان و تباه درون بود، آمد خدمت امام صادق (ع) و با جمعى از هم مسلكانش نزد آنحضرت نشست و گفت يا ابا عبدالله مجالس حكم امانت دارند و هر كه را سؤالى است بايد بگويد بمن اجازه ميدهى سخن كنم امام صادق ع فرمود هر چه خواهى بگو اين ابي العوجاء گفت تاكى كرد اين خرمن مى چرخيد و باين سنك پناه بريد و پروردگار اين خانه گلبن را پيرستيد و چون شتر رم خورده دور آن دورزنيده هر كه در اين كار انديشد و آنرا اندازه كند داند كه اين قانون از غير حكيم است و از جز صاحب نظر، جوابم را بگو كه تو سرور اين امرى و سردارش و پدريت بنياد و نظام آن بود، امام صادق ع فرمود هر كه را خدا گمراه كرد و كوردل ساخت حق بر او تلخ است و آنرا شيرين نداند و شيطان دوستش گردد و او را بهلاك نگاه در آورد و از آنجايش برنياورد، اين خانه ايست كه خدا خلق خود را بوسيله آن پيرستش و داشته تا فرمانبرى آنان را بيازمايد و آنها را بتعظيم و زيارت آن تشويق كرده و آنرا مركز پيغمبران و قبله نماز گذاران ساخته، آن شعبة ايست از رضوان خدا و راهى است ،آمريش وى و بر استواري كمال و بنياد عظمت برجا است خدا دو هزار سال پيش از كشش زمين آنرا آفريده و شايبه تر كسيكه بايدش فرمانبرد و از آنچه غدقن كرده و باز داشته باز ايستاد آنكس است كه جانها و كالبد ها را آفريده است ، اين ابي العوجاء گفت اى ابا عبدالله هر چه گفتى حواله بنانديده بود ، فرمود واى بر تو چگونه كسى كه حاضر بر خلق خود است و از رك

خلقه شاهد و الیهم اقرب من حبل الوريد یسمع کلامهم ویری اشخاصهم و یعلم اسرارهم وانما المخلوق الذی اذا انتقل من مکان اشتغل به مکان و خلائعنه مکان فلا یدری فی المکان الذی صار الیه ما حدث فی المکان الذی کان فیہ فاما الله العظیم الشأن الملک الدیان فانه لا یخلو منه مکان ولا یشغل به مکان فلا یشغل به مکان و الذی بعثه بالایات المحکمة و البراهین الواضحة و ایدیه بنصره و اختاره لتبلیغ رسالته صدقنا قوله فان ربه بعثه و کلمه فقام عنه ابن ابی العوجاء و قال لاصحابه من القانی فی بحر هذا سالتکم ان تلتمسوا لی خمره فالقیمونی الی (علی) جمرة قالوا ما کنت فی مجلسه الا حقیرا قال انه ابن من خلق رؤس من ترون*

۵- حدثنا الحسین بن عبدالله بن سعد العسکری قال اخبرنا ابواسحق ابراهیم بن رعل العبشمی قال حدثنا ثابت بن محمد قال حدثنا ابوالاحوص المصری قال حدثنا جماعة من اهل العلم عن الصادق جعفر بن محمد عن ابیه عن جده قال بینما امیر المؤمنین علیه السلام فی اصعب موقف بصفین اذ قام الیه رجل من بنی دودان فقال ما بال قومکم دفعوکم عن هذا الامر و انتم الاعلون سببا و اشد نوطا بالرسول و فهم بالکتاب السنة فقال سالت یا اباخانی دودان و لك حق المسئلة (المسائلة) و ذمام الصهر و انک لقلق الوضین ترسل عن ذی مسدانها امرة (امرأة) شحت علیها نفوس قوم و سخت عنها

کردن بآنها نزدیکتر است و سخن آنها شنود و اشخاصشان بیند و اسرارشان داند نادیده و غائب است ، غائب همان مخلوق است که چون از جای بجایی رود مکانی را فرا گیرد و مکان دیگر از او تهی ماند و از آنجا که رفته نداند در آنجا که بوده چه پدید آمده ولی خدای عظیم الشأن ملک دیان است که جای از او تهی نیست و جای را پر نکند و بجایی از جای دیگر نزدیکتر نباشد بحق آنکه او را با آیات محکمت و براهین روشن مبعوث کرد و بیاری خود تایید کرد و برای تبلیغ رسالتش برگزید ما گفته او که خدایش مبعوث کرده و با او سخن گفته باور داریم ، ابن ابی العوجاء برخاست و بیارانش گفت کی مرا در این دریا افکنند ، من از شما نوشابه خواستم و شما مراد در آتش انداختید ، گفتند در مجلس او بسیار ناچیز بودی ، فرمود او پسر کسی است که سر این همه خلق که بینید تراشیده

۵ - امام صادق (ع) از پدرش از جدش نقل کرده که در هنگامیکه امیر المؤمنین در سخت ترین وضع نبرد صفین بود مردی از بنی دودان خدمتس ایستاد و گفت چه دردی داشتند قوم شما که شما را با اینکه نسبتان برتر و به رسول (ص) چسبیده تر و بکتاب و سنت داناتر بودید از امر خلافت جلو گرفتند ؟ فرمود ای ابا بنی دودان تو حق داری بیرسی و درون خود را آرام کنی تو در اضطرابی و از دلی گرفته سخن میرانی موضوع فرماندهی بود که نهاد جمعی از آن بر آشف و نهاد دیگران بدان دریغ کردند چه خوب حکمی است خدا از غارتی بگذرد که در حجراتش

نفوس آخرین و نعم الحکم الله . فدع عنک نهبا صیح فی حجراته و هلم الخطب فی ابن ابی سفیان فلقد اضحکتنی الدهر بعد بکائه لاغرو الاجارتی و سؤالها الاهل لنا اهل سئلت كذلك .
بئس القوم من خفصنی و حاولوا الادهان فی دین الله فان ترفع عنامحن البلوی احملمهم من الحق علی محضه و ان تکن الاخری فلاتاس علی القوم الفاسقین الیک عنی یا اخا بنی سیدان (دودان) .

۶- حدثنا الحسن (الحسن) بن عبدالله بن سعید قال حدثنا ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن محمد بن الحجاج العدل قال حدثنا احمد بن محمد النحوی قال حدثنا شعیب بن واقد قال حدثنا صالح بن الصلت عن عبدالله بن زهیر قال وفد العلاء بن الحضرمی علی النبی ﷺ فقال یا رسول الله ان لی اهل بیت احسن الیهم فیسیئون و اصلهم فیقطعون فقال رسول الله ﷺ ادفع بالتی هی احسن فاذا الذی بینک و بینہ عداوة کانه ولی حمیم و ما یلقیها الا الذین صبروا و ما یلقیها الا ذو حظ عظیم فقال العلاء بن الحضرمی انی قد قلت شعرا هو احسن من هذا قال و ما قلت فانشده .

و حی ذوی الاضغان تسب قلوبهم
فان اظہروا خیرا فجاز بمثله
فان الذی یؤذیک منه سماعه
تحمیتک العظمی فقد یرفع الذخل (قرفع النقل)
و ان خنسوا عنک الحدیث فلاتسل
و ان الذی قالوا و راءک لم یقل
فقال النبی ان من الشعر لحکما و ان من البیان لسجرا و ان شعرك لحسن و ان کتاب

شیون بر خاست، اکنون مشکل پسر ابوسفیان در پیش است دنیا مرا خندانید پس از آنکه بگریه ام انداخت « عجب نیست خیر دختر من و پرشش؛ او ما فامیلی داریم که چنین پرششی کند ؟ ... » چه بد بودند مردمیکه مرا پست کردند و در دین خدا مسامحه نمودند اگر محنتهای گرفتاری از ما برفت آنها را بحق محض و ا داریم و اگر وضع دیگری پیش آمد بر مردم فاسق تأسف مخور از من دور شو ای اخا بنی دودان .

۶ - علاء بن حضرمی بر پیغمبر وارد شد و عرض کرد یا رسول الله من خاندانی دارم که با آنها احسان میکنم و در عوض بمن بد میکنند با آنها صلہ میکنم و از من میبرند ، رسول خدا (ص) فرمود بوجه احسن دفاع کن تا آنکه دشمن تو است دوست تو گردد باین بر نخورند جز کسانیکه صبر کنند و بر نخورند بدان جز صاحبان بهره بزرگ، علاء بن حضرمی گفت من شعری به از این بهتر گفتم ، فرمود چه گفتی ؟ این قطعه را سرود .

ز تیره کینه در دلی بیاور بدست
ز تیره کینه در دلی بیاور بدست
و گر ز تو سرزدند میرس چی گفته است
و گر ز تو سرزدند میرس چی گفته است
آنچه نهان گفته اند میار د بگر بدست
آنچه نهان گفته اند میار د بگر بدست
پیغمبر ص فرمود بسا شعری که در آن حکمت است و بیانی که سحر آمیز است، شعرت

الله احسن

۷- حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق قال حدثنا محمد بن الحسن الطاطري قال حدثنا محمد بن الحسين الخشاب قال حدثنا محمد بن محسن عن المفضل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عن آباءه قال قال امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام والله ما دنيا كم عندي الا كسفر علي منهل حله الذصاح بهم سائقهم فارتحلوا ولالذاذتها في عيني الا كحميم اشربه غساقا وعلقم اتجرعه زعاقا وسم افعى اسقامها قلادة من نار او هقها خناقا وابتد رقت مدرعتي هذه حتى استحييت من راقعها و قال لي اقذف بها الاتن لا يرتضيها ليرقعها فقلت له اعزب عني فعند الصباح يحمدا القوم السرى وتنجلي عناعلالات (غلالات) الكرى ولو شئت لتسربت بالعبرى المنقوش من ديباجكم ولاكلت لباب هذا البر بصدور دجاجكم و لشربت الماء الزلال برقيق زجاجكم ولكنى اصدق الله جلت عظمته حيث يقول من كان يريد الحيوه الدنيا و زينتها نوف اليهم اعمالهم فيها وهم فيها لا يبغسون او ائلك الذين ليس لهم فى الاخرة الا النار فكيف استطيع الصبر على نار لو قذفت بشررة الى الارض لاحرقت نبتها ولو اعتصمت نفس بقلة لانضجها و هج النار فى قلتها و ايما (انما) خير لعلى ان يكون عند ذى العرش مقربا او يكون فى لظى خسيئا مبعدا مسخوطا عليه بجرمه مكذبا والله لان ابيت على حسك السعدان مرقداً و تحتى اطمار على سفاها

خوبست و كتاب خدا از آن بهتر است *

۷ - امام صادق (ع) از پدرش از جدش از پدرانش این خطبه را از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب ع نقل کرده! بغداد دنیای شما در نزد من نیست جز منزلگاه مسافران که بر سر آب فرود آمدند و چون قافله سالار بر آنها بنک زند باید بکوچند و لذتهای آن در پیش من چون حمیم دوزخ است که داغ مینوشم و چون شربت تلخی است که ناگوار جرعه وار فرو میدهم و زهرمار است که بر من تزریق میشود و گردن بند آتشی است که گلوگیر من است من این پالتو خود را آنقدر وصله زدم که از وصله کن آن شرم دارم و آخر بمن گفت آنرا چون سنگ سوخته بدور افکن و نپسندید که وصله زند گفتم از من دور شو بامدادان شبروان کار خود را بستایند و رنج بیخوابی از ما ستوده شود اگر بخوام پیراهن عبقری نقشه دار دیبای شما را توانم پوشید و مغز گندم با سینه جوجه توانم خورد و آب صاف در ظرف بدور توانم نوشید ولی من خدای جلت عظمت را تصدیق کنم که میفرماید (هود ۱۵) هر که دنیا و زبورش را خواهد کرد ارشان را در آن عوض دهیم و در دنیا کم و کاستی ندارند (۱۶) آنها باند که در آخرت جز دوزخ ندارند - چگونه بر آتشی صبر توانم که اگر شراره ای از آن بزمین رسد گیاهش را بسوزاند و اگر کسی از آن بقله پناه برد آتشی در قله زند کدام بهتر است برای علی اینکه نزد خدا مقرب باشد یا در زبانه دوزخ رانده و دور و منضوب جرم خود گردد و تکذیب کننده باشد ، بغداد اگر بر خوار مفیلان بغرابم و بستم از خوار درختان گسترده

ممدداً أو اجر فی اغلالی مصفداً احب الی من ان القی فی القیمة تجداً خائناً فی ذی یتمة اظلمه
 بفلسة متعمدا ولم اظلم الیتیم و غیر الیتیم لنفس تسرع الی البلاء فقولها و یمتد فی اطباق الثری
 حلولها و ان عاشت رویداً فبذی العرش نزولها معاشر شیعتی احدثوا فقد عضتکم الدنیا بانیا بها
 تختطف منکم نفساً بعد نفس کذائبها و هذه مطایا الرحیل قدانیخت لركابها الا ان الحدیث
 ذوشجون فلا یقولان قائلکم ان کلام علی متناقض لان الکلام عارض ولقد بلغنی ان رجلاً من
 قطان المدائن تبع بعد الحنیفیه علوجه ولبس من نالة دهقانه منسوجه و تضحخ بمسک هذه
 التوافج صباحه و تبخر بعود الهند رواجه و حوله ریحان حدیقة یشم نفاحه و قدمده مفروشات
 الروم علی سرره تعساً له بعد ما ناهز السبعین من عمره و حوله شیخ یدب علی ارضه من هرمة
 و ذویتمة تصور من ضره و من قرمه فما واساهم بغاضلات من علقمه لئن امکنی الله منه لاخضمنه
 خضم البر و لاقیمن علیه حد المرید و لا ضربته الثمانین بعد حد و لاردن من جهله کل مسد تعساً
 له افلا شعر افلا صوف افلا و بر افلا رغیف قفار اللیل افطار مقدم (افلا رغیف قفار للیل افطار
 معدم) افلا عبرة علی خد فی ظلمة لیال تنحدر ولو کان مؤمناً لاتسقت له الحجة اذا ضیع مالایمک
 والله لقد رایت عقیلاً اخى وقد املق حتی استماخنی من بر کم ساعة و عاودنی فی عشر و سق من
 شعر کم یطعمه جیاعه و یکاد یلوی ثالث ایامه خامصاً ما استطاعه و رایت اطفاله شعک الا لو ان

گردد و در زیر زنجیر و کند آهن بسر برم نزد من دو سه تراست از اینکه در قیامت معبد (ص) را بخیان
 برخورد کنم در باره یتیمی که عمداً باوستم کرده باشم من به یتیم دیگران ستم نکنم بغاطر نفس
 خود که بیوسیدگی میشتابد وزیر خاکهای انباشته مدتها میماند و اگر پاسی زنده باشد بصاحب عرش
 نزول کند معاشر بیروانم در حذر باشید که دنیا شمارا بنیسههای خود گاز گرفته و از شما بانفس دروغ
 گویش میرباید، این مر کبهای کوچ است که برای سوار شوند گانش خوابانده اند.

هلا سخن توجیبات مختلف دارد مبادا کسی از شما گوید سخنان علی ضد و نقیض است چون کلام ضمن
 کلام رخ میدهد، بن خبر رسیده که مردی از ساکنان مداین پس از مسلمانی پیرو عجمیان کافر خود شده و
 از بافته دهقانانش در بر کرده، در صبح خود را مشک فشان کند و در پسین، عود هندی بخورد نماید و گردد
 او گلستانی است که سببش را بوید و از فرشهای رومی بر تختش گسترده، نابود باد که بیش از هفتاد سال
 از عمرش گذشته و گردد او پیره مردیست که از پیری بر زمین میکشد که از زبان قومش زاری میکند و
 از مازاد زندگی خود بآنها کمک نمیدهد، اگر خدا مرا باو مسلط کند چون گندم خردش کنم و حد مرتد
 براو زنم و پس از حد هشتاد تا زیاده و نادانی او را بر رخس بیندم، نابود باد جامه ای از مو نیست، از پشم
 نیست، از کرک نیست، گرده نانی نیست که شب هنگامش برای افطار پیش نهند اشکی نیست که در دل
 شب بر گونه سردهد؛ اگر مؤمن بود حجت بیشتری براو اقامه میکردم که آنچه از او نیست تفضیح
 کرده، بغداد من بر ادرم عقیل را دیدم که نداشتند تا یک کیله از گندم شمارا از من خواست و از برای

من ضرهم كانما اشمأزت وجوههم من قرهم فلما عاودني في قوله وكرره اصغيت اليه سمعي فغره وطمني اوتغ ديني فاتبع ماسره احميت له حديدة لينزجر اذلا يستطيع منها دنوا ولا يصبر ثم ادنيته من جسمه فضج من المعضجيج ذي دنفيان من سقمه و كاد يسبني سفها من كظمه و لحرقة في لظي له من عدمه فقلت له شكلك الثواكل يا عقيل اتان من حديدة احماها انسانها لم دعبه و تجرني الى نار سجرها جبارها من غضبه اتان من الاذي ولا ائن من لظي والله لوسقطت المكافاة عن الامم و تركت في مضاجعها باليات في الرمم لاستحييت من مقت رقيب يكشف فاضحات من الاوزار فصبراً على دنيا تمر بلاوائها كليله باحلامها تنسلخ كم بين نفس في خيامها ناعمة و بين ائيم في جهيم يصطرخ ولا تعجب من هذا و اعجب بلاصنع منا من طارق طرفنا بملفوفات زملمها في وعائها و معجونة بسطها في (على) انائها فقلت له اصدقة ام نذر ام زكوة و كل يحرم علينا اهل بيت النبوة و عوضنا منه خمس ذي القربي في الكتاب و السنة فقال لي لاذك و لاذك و لكه هدية فقلت له شكلك الثواكل افعن دين الله تحدعني بمعجونة غرقتموها بقندكم و خبيصة صفراء اتيتموني بها بعصير تمر كم امختبط ام ذوجنة ام تهجر اليست النفوس عن مثال حبة من

شش كيله جو شما رقت و آمد کرد که بميال گرسنه خود دهد و روز سوم بود که از گرسنگی نزدیک بود بزمین افتد و دیدم کودکش گرسنه اند و از بی قوتی رنگ پریده و چهره هاشان از سرما فروده و فرسوده چون گفته خود را بمن بازگو کرد و مکرر نمود من گوش باو فرادادم و او فریب خورد و گمان برد من دین خود را میبازم و پیرو شادی او میشوم من هم آهنی گداختم تا از آن بگریزد، چون توان ندارد بر آن صبر کند و بتن او نزدیک کردم، از درد آن چون بیمار سختی که از درد ناله شیون کرد و نزدیک بود بن دشنام سفاهت آمیزی دهد از روی خشم درونی و سوزش شراره ای که از آن زاری کرد، باو گفتم زن های داغ دیده بر تو بگریند ای عقیل مینالی از این آهنی که انسانی آن را بشوخی تافته و مرا بدوزخی میکشانی که خدای جبارش از خشم خود بر افروخته، تو از آزاری مینالی و من از زیانه آتش تنالم؟

بغدا اگر مکافات از امته بردارند و آنها را آسوده و بوسیده در گور خود واگذارند من از دشمنی دیده بانی که گناهان رسواکننده را فاش کند شرم دارم، ای عقیل صبر کن بردنیایی که بلای آن مانند خواب پریشان شبها میکند چه تفاوت بسیار است میان آنکه در بستر نعمت آرمیده و آنکه بکاری که در دوزخ شیون میکند، از این شکفت مدار از آن شکفت دار که شبانه کسی در خانه ما را کوبید و بسته های پری از حلوائی ساخته ای در ظروف خود آورده بود، باو گفتم این ها صدقه است یا نذر است یا زکوة و همه آنها بر ما خاندان نبوت حرام است و خمس ذوی القربی در کتاب و سنت عوض آن است؟ گفت نه این است و نه آن ولی هدیه است، گفتم زن های داغ دیده بر تو بگریند تو میخواهی مرا از دین خدا با وسیله معجونی از قند زرد خود بفریبی که باعصیر تمر خود آوردی، گنجی، دبوانه ای، هندیان گوئی؟ مگر مردم از وزن یکدانه خردل باز پرسى نشوند؟ من چه جواب گویم از معجونی که زقوم نما است بغدا اگر

خردل مسؤله فمادا اقول في معجونه اتزقمها معمولة والله لو اعطيت الاقاليم السبعة بما تحت افلاكها و استرق قطانها مذعنة باملاكها على ان اعصى الله في نمله اسلبها شعيرة فالو كهاما قبلت ولا اردت ولدنيا كم اهون عندي من ورقة في فم جرادة تقضمها و اقذر عندي من عراقه خنزير يقذف بها اجذمها و امر على فؤادي من حفظة يلو كهها ذوسقم فيبشمها فكيف اقبل ملفوفات عكمتها في طيها و معجونه كانها عجنت بريق حية اوقيتا اللهم نفرت عنها نفار المهرة من كيه اريه السها و يريني القمر امتنع من و برة من قلو صها ساقطة و ابتلع ابلا في مبر كهها رابطة اديب العقارب من و كرها التقط ام قواتل الرقش في مبيتي ارتبط فدعوني من دنيا كم بملحي و اقرصي فبتقوى الله ارجو خلاصى مالى و نعيم يفتنى و لذه تنتجها (تنحتها) المعاصى سالقى و شيعتى ربنا بعيون مره و بطون خماص ليمحص الله الذين آمنوا و يمحق الكافرين و نعوذ بالله من سيئات الاعمال و صلى الله على محمد و آله.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

هفت اقلبر با آنچه زیر افلاك آنهاست بمن دهند وهمه ساكنانشرا با هر چه دارند بنده من سازند كه خدا را نافرمانى كنم در باره مورچه اى كه جوى از دم باز كيرم و بخوام نپذيرم و نخواهم، دنياى شما نزد من پست تر است از برگى در دم ملخى كه آن را ميجوود و كثيف تر است از استخوان خوكى كه مبتلاى خوره بدور اندازد و تلخ تر است بردل من از حنظلى كه مريزى بچود و بو كند بالبن وضع چطور رو كنم بيسته ها نيكه گرد آوردى و حلوا نيكه گويا از زهر مار يا قى او ساخته اى، خدايان از آن نفرت دارم چون نفرت كره اسب از داغ كردن، من باو ستاره سها نمايم، و او بمن ماه نشان دهد، از يك كركى كه از شترش افتد در بىخ دارد و ميخواهد شتر خوابيده را بكنجا بيلعد؛ آيا كژدمهار از آسبان آنها بر گيرم يا افعيه اى كشنده را در خواب گاهم بيندم مرا بگذاريد از دنياى شما بهمان نمك و قرصه هاى نان جوم بسازم و بتقواى از خدا اميد رهاى داشته باشم على را چه كار بانعمتى كه فانى شود و لذتى كه گناهان بيار آورد من و شيهه هايم پروردگار خود را ملاقات كنيم با چشمه هاى تار و شكمهاى خالى تا خدا بباز مايد كسانيكه ايمان آورند و نابود كند كافرانرا! و پناه بخدا از كردارهاى بد و صلى الله على محمد و آله.

المجلس الحادى والتسعون

يوم الجمعة لخمس ليال خلون من شعبان سنة ثمان وستين وثلثمائة

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى «ره» قال حدثنا على بن احمد بن موسى الدقاق «رضه» قال حدثنا محمد بن ابى عبدالله الكوفى قال حدثنا موسى بن عمران النخعى عن عمه الحسين بن يزيد النوفلى عن على بن ابى حمزة عن يحيى بن ابى اسحق عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن جده عن ابيه «ع» قال سئل النبى ﷺ اين كنت و ادم فى الجنة قال كنت فى صلبه و هبط بى الى الارض فى صلبه و ركبت السفينة فى صلب نوح و قذف بى فى النار فى صلب ابى ابراهيم لم يلتق لى ابوان على سفاح قط ولم يزل الله عزوجل ينقلنى فى الاصلاب الطيبة الى الارحام الطاهرة هاديا مهديا حتى اخذ الله بالنبوة عهدى و بالاسلام ميثاقى و بين كلشى من صفتى و اثبت فى التوراة و الانجيل ذكرى و رقانى الى سمائه و شق لى اسما من اسمائه الحسنى امتى الحمادون فذوالعرش محمود و انا محمد .

۲- حدثنا محمد بن موسى بن المنوكل «رضه» قال حدثنا محمد بن يحيى العطار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابى الخطاب قال حدثنا محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن يونس بن ظبيان عن سعد بن طريف عن الاصمغ بن نباتة قال دخل ضرار بن ضمرة النهشلى على معاوية بن ابى سفيان فقال له صف لى عليا «ع» قال او تعفينى فقال لا بل صفه لى فقال له ضرار رحم الله عليا كان والله فينا كاحدنا يدنينا اذا اتيناه و يجيبنا اذا سألناه و يقربنا اذا زرناه لا يغلط له دوننا

مجلس نو دويكتم = روز جمعه پنجم شعبان ۳۸

۱- از يفتبره سؤال شد شما با آدم كجا بوديد در بهشت؟ فرمود در پشت او بودم و مرا بزمين فرود آورد و در پشت نوح بر كشتى سوار شدم و در پشت ابراهيم به آتش افكنده شدم و هيچ پدر و مادرى بر من هرگز بزنا ملاقات نكردند و هميشه خدا مرا از اصلاب پاك بارحام پاك نقل كرد، در طريق هدايت تا نبوت از من تعهد گرفت و پيمان اسلام از من ستد و همه صفات مرا بيان كرد و در تورات و انجيل مرا ياد كرد و با اسمانش بالا برد و نامى از نامهاى نيكش برايم باز گرفت امتم حمد گويانند و پروردگار عرش محمود است و من محمدم.

۲- ضرار بن ضمرة نهشلى بمعاوله بن ابى سفيان وارد شد، معاويه باو گفت على را برايم وصف كن گفت مرا معاف مبدارى؟ گفت نه ضرار گفت خدا على را رحمت كند در ميان ما چون يكى از ما بود

باب ولا یحجبنا عنه حاجب و نحن والله مع تقریبه لنا وقربه منا لانكلمه لهیبتہ ولا نبندیہ لعظمتہ
 فاذا تبسم فعن مثل اللؤلؤ المنظوم فقال معاویة زدنی من صفته فقال ضرار رحم الله علیا كان
 والله طويل السهاد قليل الرقاد يتلو كتاب الله آناه الليل و اطراف النهار و یجود الله بمهجته و
 یبوء الیه بعبرته لانغلاق له السنور ولا یدخر عنا البذور ولا یستلین الاتكاء ولا یستخشن الجفاء
 ولو رأیته اذ مثل فی محرابه وقد ارخی اللیل سدوله و غارت نجومه و هو قابض علی لحيته
 یتلملم تلملم السلیم و یبکی بکاء الحزین و هو یقول یا دنیا الی تعرضت ام الی تشوقت
 هیئات هیئات لاحاجة لی فیک ابنتک ثلثا لارجعة لی علیک ثم واه واه لبعث السفر و قلة
 الزاد و خشونة الطریق قال فبکی معاویة وقال حسبک یا ضرار كذلك كان والله علی رحم
 الله ابا الحسن .

۳- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الولید رضی الله عنه قال حدثنا احمد بن ابی عبد الله البرقی
 عن ابيه عن احمد بن النضر الخزاز عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفی قال قال ابو جعفر
 محمد بن علی الباقر «ع» یا جابر ایکنفی من انتحل التشیع ان یقول بحبنا اهل البيت فوالله ما
 شیعتنا الا من اتقى الله و اطاعه و ما كانوا یعرفون یا جابر الا بالتواضع و التخشع و کثرة ذکر
 الله و الصوم و الصلوة و التعهد للجیران من الفقراء و اهل المسکنة و الغارمین و الایتام و صدق

ووقتی نزد او می رفتیم ما را بخود نزدیک میکرد و چون از او پرسشی میکردیم بما جواب میداد و
 چون دیدنش میرفتیم ما را مقرب میساخت در بروی ما نمی بست و در بانی بر ما نمیگمارد و بخدا با
 همه اینکه ما را بخود نزدیک میکرد و بما نزدیک بود از هیبتش برای سخن گفتن با او نداشتیم و
 از بزرگواریش آغاز سخن با او نمیکردیم و چون لب خند میزد از دندانهای بود مانند در رشته کشیده
 معاویه گفت وصف بیشتری از او کن ضرار گفت رحم الله علیا بخدا بسیار بیدار بود و کم خواب
 همه وقت شب و هر ساعت روز قرآن میخواند و جان در راه خدا میداد و اشک باستان او میریخت پرده
 برای او افکنده میشد و کیسه های زر از ما ذخیره نمیکرد برای وابسته خود نرمی نداشت و برجفا
 کاران بدخوئی نمیکرد اگر او را میدیدی که در محراب عبادت متمثل میشد در وقتی که شب پرده
 ظلمت افکنده و اختران سرازیر افق شدند و او دست بریش گرفته و چون مار گزیده بر خود میپیچید
 و چون غمگین میگریست و میگفت ای دنیا خود را بر رخ من میکشی و مرا مشتاق خود میسازی؟ هیئات
 هیئات من نیازی بتو ندارم و تو را سه طلاق دادم که رجوعی ندارد .

سپس میفرمود آه آه از دوری راه و کمی توشه و سختی طریق، معاویه گریست و گفت ای ضرار
 تو را بس است بخدا علی چنین بود خدا رحمت کند ابو الحسن را.

۳- امام باقر (ع) فرمود ای جابر کسیکه خود را بتشیع میبندد بهمین اکتفاء میکند که خود را دوست ماداند؟! بخدا
 نیست شیعه ما مگر کسیکه تقوای از خدا دارد و فرمان او نرد و شناخته نشوند چه بتواضع و خشوع

الحديث و تلاوة القرآن و كتب الالسن عن الناس الا من خير و كانوا امناء عشائريهم فسي الاشياء فقال جابر بن رسول الله لست ما عرف احدا بهذه الصفة فقال «ع» يا جابر لا يذهبن بك المذاهب أحسب الرجل ان يقول احب علياً و اتولاه فلو قال اني احب رسول الله و رسول الله خير من علي ثم لا يعمل بعمله ولا يتبع سنته ما نفعه حبه اياه شيئاً فاتقوا الله و اعملوا لما عند الله ليس بين الله و بين احد قرابة احب العباد الى الله و اكرمهم عليه اتقاهم له و اعملهم بطاعته والله ما يتقرب الى الله جل ثناؤه الا بالطاعة ما معنا براءة من النار ولا على الله لاحد من حجة من كان لله مطيعاً فهو لنا ولي و من كان لله عاصياً فهو لنا عدو ولا تنال ولا يتنا الا بالورع والعمل.

۴- حدثنا محمد بن الحسن «رض» قال حدثنا الحسين بن الحسن بن ابان عن الحسين بن سعيد عن محمد بن ابي عمير عن علي بن ابي حمزة عن ابي بصير عن ابي عبد الله الصادق «ع» قال خرجت انا و ابي «ع» حتى اذا كنا بين القبر والمنبر اذا هو باناس من الشيعة فسلم عليهم فردوا علينا ثم قال اني والله لاحب ربيحكم و ارواحكم فاعينوني على ذلك بورع و اجتهاد و اعلموا ان ولايتنا لاتنال الا بالعمل و الاجتهاد من انتم منكم بعبد فليعمل بعمله انتم شيعة الله و انتم انصار الله و انتم السابقون الاولون و السابقون الاخرون السابقون في الدنيا الى ولايتنا السابقون في

و كثرت ذكر خدا و روزه و نماز و احوال پرسي همسايگان فقير و مستمند و قرض دادن و پيمان و راستگويي و خواندن قرآن و نگهداري زبان از مردم جز بخير و آنها امينان عشيره خود باشند در هر چيز، جابر عرض كرد يا بن رسول الله من كسي را باين اوصاف نميشناسم، فرمود اي جابر بخود رادمه كه براي مردی همین بس است كه بگويد من رسول خدا را دوست دارم با اينكه رسول خدا به از علي است (ع) و كردار او را نداشته باشد و بيرو دوشش نگرود كه محبت او برایش سودي ندارد از خدا بترسيد و براي آنچه نزد خداست عمل كنيد، ميان خدا و احدي خوishi نيست دوستترين مردم نزد خدا و گراميترين آنها بدر گاهش با تقواتر و فرمانبرتر آنها است بخدا كه تقرب بخداي جل ثناؤه ميسر نشود مگر بطاعت، ما برات آزادي از دوزخ همراه نداريم واحدي بر خدا حجتی ندارد هر كه مطيع خداست دوست ما است و هر كه نافرمان خداست دشمن ما است بدوستي ما نتوان رسيد جز بورع و كردار.

۴ - امام صادق «ع» فرمود من و پدرم بيرون آمديم و بميان قبر و منبر رسيديم جمعی از شيعه در آنجا بودند پدرم بر آنها سلام گفت و جواب دادند.

سپس فرمود بخدا من بوي شمارا و جان شما را دوست دارم مرا در اين موضوع با ورع و كوشش خود كمك كنيد و بدانيد كه ولايت ما تنها بوسيله كار و كوشش بدست ميآيد هر كدام شما ببندد خدا اقتداء كرديد بايد كار او را بكنيد، شما شيعه خدا و انصار خدا و پيشروان اول و پيشروان

الآخرة الى الجنة وقد ضمن لكم الجنة بضمن الله وضمن رسوله ما على درجات الجنة احد اكثر ازواجاً منكم فتنافسوا في فضائل الدرجات انتم الطيبون و نساءكم الطيبات كل مؤمنة حوراء عينا و كل مؤمن صدیق و لقد قال امير المؤمنين عليه السلام لقنبر يا قنبر ابشر و بشر و استبشر فلقد مات رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم و هو على امته ساخط الا الشيعة الا و ان لكل شيء عروة و عروة الاسلام الشيعة الا و ان لكل شيء دعامة و دعامة الاسلام الشيعة الا و ان لكل شيء شرفا و شرف الاسلام الشيعة الا و ان لكل شيء سيدها و سيد المجالس مجالس الشيعة الا و ان لكل شيء اماما و امام الارض يسكنها الشيعة و الله لولا ما في الارض منكم لما انعم الله على اهل خلافكم و لا اصابوا الطيبات ما لهم في الدنيا و الآخرة من نصيب كل ناصب و ان تعبدوا اجتهد فمنسوب الى هذه الآية عاملة ناصية تصني نارا حامية تسقى من عين آنية ليس لهم طعام الا من ضريع لا يسمن ولا يغني من رجوع كل ناصب مجتهد فعمله هباء شيعتنا ينظرون بنور الله عزوجل و من خالفهم يتقلب (ينقلب) بسخط الله و الله ما من عبد من شيعتنا ينام الا اصعد الله عزوجل بروحه الى السماء فان كان قد اتى عليه اجله جعله في كنوز رحمتي و في رياض جنتي و في ظل عرشه و ان كان اجله متاخرا عنه بعث به مع امينه من الملائكة ليؤديه الى الجسد الذي خرج منه ليسكن فيه و الله

آخرید و در دنیا پیشروان بولایت ما و در آخرت پیشروان بهشتند ما برای شما بهشت را بحساب ضمانت خدا و رسوالت ضمانت کردیم در درجات بهشت کس بیشتر از شما زن ندارد در برتری درجات رقابت کنید شما پاکبید و ذنهای شما پاک هر زن مؤمنه حوریه شوخ چشمی است و هر مرد مؤمن صدیقی است امیر المؤمنین (ع) بقنبر فرمود ای قنبر مؤمنه گیر و مؤده ده و خرسند باش که پیغمبر مرد و بر همه امتش خشمگین بود جز بر شیعه هلا برای هر چیزی دستگیره است دستگیره اسلام شیعه است هلا برای هر چیز ستونی است و ستون اسلام شیعه است ، برای هر چیز کنگره است و کنگره اسلام شیعه است برای هر چیز سیدیست و سید مجالس ، مجالس شیعه است هلا برای هر چیز امامی است و امام زمین سرزمینی است که شیعه ساکنند بخدا اگر شما در زمین نبودید خدا نعمت بمخالفان شما نمیداد و به طیبانی نمیرسیدند که در دنیا دارند و در آخرت بهره ای ندارند ، هر ناصبی گرچه عبادت کند و بکوشد مشمول این آیه است (غاشیه - ۳) کارکن و رنج کش (۴) در آتش سوزان افتد (۵) و از چشمه داغ نوشد (۶) جز ضریع خوراکی ندارند ۷ که فریه نکنند و گرسنگی نبرد.

هر ناصبی کوشا کارش بر باد است ؛ شیعه ما بنور خدای عز و جل نگرند و مخالفان آنها در خشم خدا میفلطند ، بخدا هیچ بنده از شیعیان ما نخواهد جز آنکه خدا روحش را با آسمان بالا برد و اگر مرگش رسیده آنرا در گنجینه رحمت خود نهد و اگر نه آنرا با فرشته امینی باز فرستد که به تنش برساند که از آن بیرون شده تا در آن بر جای شود بخدا حاجیان و عمره کنندگان های شما مخصوصان خدایند و فقیران شما بی نیازند و توانگران شما با قناعت دمساز و شما همه اهل دعوت

ان حجاجکم و عمارکم لخاصة الله و ان فقراءکم لاهل الغناء و ان اغنيائکم لاهل القنوع و انکم کلکم لاهل دعوة الله و اهل اجابته .

۵ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني «رضه» قال حدثنا احمد بن محمد الهمداني قال حدثنا علي بن الحسن بن علي بن فضال عن ابيه عن مروان بن مسلم عن الصادق جعفر بن محمد (ع) قال حدثنا ابي عن ابيه عن جده قال قال رسول الله ﷺ شعبان شهرى ورمضان شهر الله عزوجل فمن صام من شهرى يوما كنت شفيعه يوم القيمة و من صام شهر رمضان اعتق من النار

۶ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن ناتانة «رضه» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن الريان بن الصلت قال سمعت ابا الحسن علي بن موسى الرضا (ع) يقول من قال فى كل يوم من شعبان سبعين مرة استغفر الله و اسئله التوبة كتب الله له براءة من النار و جواز على الصراط و ادخله «احله» دارالقرار

۷ - حدثنا احمد بن زياد بن جعفر الهمداني «رضه» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم قال حدثنا محمد بن عيسى بن عبيد اليقطينى عن يونس بن عبد الرحمن عن الحسن بن زياد عن الصادق جعفر بن محمد (ع) انه قال من تصدق بصدقة فى شعبان رباها الله جل و عز له كما يربى احدكم فصيلة حتى يوافي يوم القيمة و قد صارت له مثل احد

۸ - حدثنا ابي «رضه» قال حدثنا علي بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم بن هاشم عن محمد بن ابي عمير عن اسحق بن عمار قال قال الصادق جعفر بن محمد (ع) «يا اسحق صانع المناقق بلسانك و اخلص و دك للمؤمن و ان جالسك يهودى فاحسن مجالسته

خدا و اجابت او هستيد.

۵ - رسول خدا (ص) فرمود شعبان ماه من است و رمضان ماه خداى عز و جل هر كه يك روز از ماه مراد روزه دارد من در قيامت شفيح اويم و هر كه ماه رمضان را روزه دارد از دوزخ آزاد گردد .

۶ - امام رضا (ع) مي فرمود هر كه در هر روز از شعبان هفتاد بار بگويد استغفر الله و اسئله التوبة خدا براءت از دوزخ و گذرنامه از صراط بر ايش نويسد .

۷ - امام صادق (ع) فرمود هر كه در شعبان صدقه اى دهد، خدا آنرا بپرورد چنانچه يكى از شماها كره شترش را مي پرورد تا روز قيامت آنرا چون كوه دريابد .

۸ - اسحق بن عمار فرمود با منافقان زبانبازى كن و با مؤمنان اخلاص و رزو اگر يهودى با تو همنشين شد با او خوش باش .

۹ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جامع الحميري عن ابيه عن محمد بن عبد الجبار عن ابي احمد محمد بن زياد الازدي عن ابان بن عثمان الاحمر عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال سمعت امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام يقول طلبه هذا العلم على ثلاثة اصناف الافاعرفوهم بصفاتهم و اعيانهم صنف منهم يتعلمون للمراء والجدل (الجهل) وصنف منهم يتعلمون للاستطالة والختل وصنف منهم يتعلمون للفقه والعمل فاما صاحب المراء والجدل « الجهل » تراه ه و ذيا مماريا للرجال في اندية المقال قد تسريل بالتخشع و تخلى من الورع فدق الله من هذا حيزومه و قطع منه خيشومه و اما صاحب الاستطالة و الختل فانه يستطيل على اشباهه من اشكاله و يتواضع للاغنياء من دونهم فهو لجلواتهم هاضم و لدينه حاظم فاعمى الله من هذا بصره و قطع من آثار العلماء اثره و اما صاحب الفقه و العمل تراه ذا كآبة و حزن قد قام الليل في حنسه و قد انحنى في برنسه يعمل و يخشى خائفا و جلا من كل احد الا من كل ثقة من اخوانه فشد الله من هذا اركانها و اعطاه يوم القيمة امانه

۱۰ - حدثنا احمد بن هرون الفامي قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر عن ابيه عن يعقوب بن يزيد الانباري قال حدثنا الحسن بن علي بن فضال عن اسمعيل بن الفضل الهاشمي عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه محمد بن علي عن ابيه علي بن الحسين عن ابيه الحسين بن علي عن ابيه امير المؤمنين علي بن ابي طالب عليه السلام قال قلت لرسول الله صلى الله عليه وآله اخبرني بعدد الائمة بعدك فقال يا علي هم اثنا عشر اولهم انت و آخرهم القائم و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

۹ - امير المؤمنين ع فرمود طالبان اين علم سه دسته اند آنها را بوصف و خاصيتشان بشناسيد يك دسته براي خود نمائي و جدل آموزند و دسته اي براي كردن فرازي و بخود باليدن و دسته سوم براي فهميدن و عمل كردن، آنكه براي خود نمائي و جدل باشد ملاحظه اش كني كه آزار كننده است و با مردان در انجمنها مباحثه دراندازد، بروني خاشع دارد و دروني تهی از تقوى خدا از اين راه كمرش را بشكند و ببينش را ببرد آنكه گردن فراز است و خود نما برهم كاراني چون خودش كردن فرازي كند و براي توانگران فرومايه تواضع كند، شيريني آنانرا بخورد و دين خود را ببرد، خدا از اين رو ديده اش را نابينا كند و از ميان علمائش براندازد، آنكه صاحب فهم و عمل است او را ببيني كه دل گرفته و غمگينه است، در تاريكي شب برخيزد و زير شب كلاهش بخمد و كار كند و از هر كسي نگرانست جز برادران مورد و توفيق خدا از كانشرا محكم كند و در قيامت امانش دهد.

۱۰ - رسول خدا (ص) در جواب سؤال علي (ع) از شماره امامان فرمود اي علي دوازده نفرند اولشان تو مي و آخرشان قائم و صلى الله محمد و آله الطاهرين .

المجلس الثاني و التسعون

يوم الثلاثاء التاسع من شعبان سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه « رض » في دار السيد ابي محمد ابراهيم بن اسحق الطالقاني « رض » قال حدثنا ابو احمد عبدالعزيز بن يحيى بن احمد بن عيسى الجلودى البصرى بالبصرة سنة سبع عشرة و ثلاث مائة قال حدثنا الحسين بن حميد قال حدثنا يحيى بن عبد الحميد الحماني قال حدثنا الحسين بن ابي الربيع « الحسين بن الربيع » عن الاعمش عن عباية بن ربعي عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ ان الله عزوجل قسم الخلق قسمين فجعلني في خيرهما قسما وذلك قوله عزوجل في ذكر اصحاب اليمين و اصحاب الشمال وانا من اصحاب اليمين و انا خير اصحاب اليمين ثم جعل القسمين اثلاثا فجعلني في خيرها ثلثا وذلك قوله عزوجل و اصحاب الميمنة ما اصحاب الميمنة و اصحاب المشئمة ما اصحاب المشئمة و السابقون السابقون و انا خير السابقين ثم جعل الاثلاث قبائل فجعلني في خيرها قبيلة وذلك قوله عزوجل و جعلناكم شعوبا و قبائل لتعارفوا ان اكرمكم عند الله اتقاكم فانا اتقى ولد آدم و اكرمهم على الله جل ثناؤه و لا فخر ثم جعل القبائل بيوتا فجعلني في خيرها بيتا وذلك قوله عزوجل انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت و يطهركم تطهيرا

مجلس فرد و دو = روز سه شنبه نهم شعبان سال ۳۵۸

۱ - رسول خدا (ص) فرمود خدا خلق را دو قسمت آفرید و مراد در بهترین قسم نهاد و این گفتار خدای عز و جل است در ذکر اصحاب یمن و اصحاب شمال من از اصحاب یمن هستم و این دو قسم راسه قسم فرمود و مراد در بهترین آنها نهاد و این گفتار خدای عز و جل است (سوره واقعه) اصحاب میمنت ، کدامند اصحاب میمنت ، اصحاب مشئمه ، کدامند اصحاب مشئمه ، و سابقون سابقون ، من از سابقونم ، من بهتر سابقونم .

سپس همه این سه قسمت را قبیله قبیله ساخت و مراد در بهترین قبیله نهاد و این گفتار خداست (سوره حجرات) ما شمارا شعبه ها و قبیله ها ساختیم تا همدیگر را بشناسید براستی گرامیترین شما نزد خدا با تقواتر شما است ، من با تقواتر آدمیزاد گانم و معترتم تر آنان نزد خدای جل ثناؤه و بر خود نیالم .

سپس قبائل را خاندانها ساخت و مراد در بهترین خاندان نهاد و این گفته خدای عز و جل است (سوره احزاب) همانا خدا میخواهد پلیدی را از شما خاندان ببرد و شما را خوب پاکیزه کند .

- ۲ - حدثنا ابي « رض » قال حدثنا محمد بن علي قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب عن احمد بن علي الاصبهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا ابن هراسة الشيباني قال حدثنا جعفر بن زياد الاحمر عن زيد بن علي بن الحسين بن علي عليه السلام انه قرأ و كان ابوهما صالحا فارادربك ان يبيلغا اشدهما ويستخرجا كنزهما ثم قال زيد حفظهما الله بصلاح اييهما فمن اولي بحسن الحفظ منا رسول الله جدنا وابنته امنا وسيدة نساء جددنا و اول من آمن به وصلى معه ابونا
- ۳ - و بهذا الاسناد عن ابراهيم بن محمد الثقفي عن علي بن هلال الاحمسي قال حدثنا شريك عن عبد الملك بن عمير قال بعث الحجاج الي يحيى بن يعمر فقال له انت الذي تزعم ان ابني علي ابنا رسول الله صلى الله عليه وآله قال نعم واتلو عليك بذلك قرآنا قال هات قال اعطني الايمان قال لك الايمان قال اليس الله عزوجل يقول و وهبنا له اسحق ويعقوب كلاهديننا ونوحا هدينا من قبل ومن ذريته داود وسليمان و ايوب و يوسف و موسى و هرون و كذلك نجزي المحسنين ثم قال و زكريا و يحيى و عيسى افكان لعيسى اب قال لا قال فقد نسبه الله عزوجل في الكتاب الي ابراهيم قال ما حملك علي ان تروي مثل هذا الحديث قال ما اخذنا الله علي العلماء في علمهم ان لا يكتموا علما علموه
- ۴ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل « رض » قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي عن موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن بزبدانوفلي عن علي بن سالم عن ابيه عن ابي حمزة الثمالي عن سعد الخفاف عن الاصبع بن نباتة عن عبدالله بن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله لما عرج بي

- ۲ - زيد بن علي بن الحسين (ع) ابن آية را خواند (كهف - ۸۲) و پدر آن دو كودك خوب بود و خدا خواسته مرد شوند و گنج خود را بر آرنده پس فرمود خدا آن دو كودك را بواسطه خوبی پدرشان حفظ كرد، كي است كه برای حفظ از ما شايسته تر باشد رسول خدا جد ما است، دخترش مادر ما است و بانوي زنانش جده ما است و اول مرد كه با او ايمان آورد و با او نماز خواند پدر ما است.
- ۳ - حجاج يحيى بن يعمر را خواست و باو گفت توئي كه معتقدی دو پسر علي دو پسر رسول خدا يزد، گفت آری و برای تو در اينباره قرآن ليل آورم گنت بياور، گنت بمن امان بده گفت در امانی، گفت مگر نيست كه خدای عز وجل مي فرماید (انعام - ۸۴) باو بخشيديم اسحق و يعقوب را همه را رهنمائي كرديم و نوح را پيش از اين رهنمائي كرديم و از نژاد او است داود و سليمان و ايوب و يوسف و موسى و هرون و چنان پاداش دهيم نيكوكارانرا .
- سپس فرمود و زكريا و يحيى و عيسى، مگر عيسى پدر داشت، حجاج گفت نه گفت خدا او را در كتاب خود بوسيله مادرش فرزند ابراهيم خوانده است، گفت كه بتو آموخت كه مانند اين حديث را روايت كني؟ گفت عهدي كه خدا از علماء گرفته كه علم خود را كتمان نکنند،
- ۴ - رسول خدا (ص) فرمود چون مرا باسمان هفتم بردند و از آنجا بسدره المنتهي رساندند

الى السماء السابعة ومنها الى سدة المنتهى ومن السدة الى حجب النور ناداني ربي جل جلاله يا محمد انت عبدى وانا ربك فلي فاضع و اياى فاعبد و على فتوكل و بى فثق فانى قد رضيت بك عبدا و حبيبيا و رسولا و نبيا و باخيك على خليفة و بابا فهو حجتى على عبادى و امام لخلقى به يعرف اوليائى من اعدائى و به يميز حزب الشيطان من حزبى و به يقام دينى و تحفظ حدودى و تنفذ احكامى و بك و به و بالائمة من ولده ارحم عبادى و امائى و بالقائم منكم اعمارضى بتسبيحى و تهليلى و تقديسى و تكبيرى و تمجيدى و به اطهر الارض من اعدائى و اورثها اوليائى و به اجعل كلمة الذين كفروا بى السفلى و كلمتى العليا و به احببى عبادى و بلادى بعلمى و له (به) اظهر الكنوز و الذخائر بمشيئى و اياه اظهر على الاسرار و الضمائر بارادتى و امده بملائكتى لتؤيده على انفاذ امرى و اعلان دينى ذلك و لى حقا و مهدى عبادى صدقا

۵ - حدثنا محمد بن على ماجيلويه « رض » قال حدثنا على بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن محمد بن ابي عمير قال ماسمعت ولا استفدت من هشام بن الحكم فى طول صحبتى اياه شيئا احسن من هذا الكلام فى صفة عصمة الامام فانى سألته يوما عن الامام اهو معصوم قال نعم قلت له فما صفة العصمة فيه و باى شىء تعرف قال ان جميع الذنوب لها اربعة اوجه لا خامس لها الحرس و الحسد و الغضب و الشهوة فهذه منقية عنه لا يجوز ان يكون حريصا على هذه الدنيا و هى تحت خاتمه لانه

و تا بعجايبهاى نور؛ پروردگارم جل جلاله مرا ندا کرد ای محمد تو بنده منى و من پروردگار توام برای من تواضع کن و مرا پیرست و بر من توکل کن و بمن اعتماد کن که من تورا ببندگی پسندیدم و حبيب و رسول و پيغمبر خود ساختم ، و برادرت على را خليفة و باب پسند کردم، او است حجت من بر بندگانم و امام خلقم، باو دوستانم از دشمنانم شناخته شوند و باو حزب شیطان از حزب من جدا شود و باو دینم بر پا گردد و حدودم حفظ شود و احکامم اجراء گردد و بتو و باو و امامان از فرزندانم ببندگانم رحم کنم و بکنیزانم و بقائم از شما زمینم را آباد سازم بتسبیح و تهلیل و تقدیس و تکبیر و تمجیدم و بوسیله او زمین را از دشمنان خود پاک کنم و بدوستانم ارث دهم و باو کلمه کفار بخودم را پست سازم و کلمه خود را برافرازم و باو ببندگانم و بلادم را زنده کنم و گنجها و ذخائرش بخواست خودم عیان کنم، او را بر اسرار و درونها باراده خود مطلع سازم و بفرشتگان خود کمک دهم تا او را برای اجرای امر من و اعلان دینم تایید کنند، او است سرپرست بندگانم بدرستی و رهبر بندگانم براستی .

۵ - محمد بن ابی عمیر گوید در این مدت طولانی که با هشام بن حکم در صحبت بودم بهترین استفاده من از وی سخنی بود که در صفت عصمت امام علیه السلام گفت من از او پرسیدم يك روزى از امام که آیا معصوم است؟ فرمود آری گفتم باو که حقیقت صفت عصمت در او چیست و بچه دلیل شناخته شود؟ گفت همه گناهان چهار سبب دارد که پنجمی برای آنها نیست: حرص و حسد و خشم و

خازن المسلمین فعلی ماذا یحرص، ولا یجوزان یكون حسودا لان الانسان انما یحسد من هو فوقه و لیس فوقه احد فکیف یحسد من هو دونه ولا یجوزان یغضب لشیء من امور الدنیا الا ان یكون غضبه لله عزوجل فان الله عزوجل قد فرض علیه اقامة الحدود و ان لاتأخذه فی الله لومة لائم ولا رافة فی دینه حتی یقیم حدود الله عزوجل ولا یجوزان یتبع الشهوات و یؤثر الدنیا علی الآخرة لان الله عزوجل حبب الیه الآخرة كما حبب الینا الدنیا فهو ینظر الی الآخرة كما ینظر الی الدنیا فهل رأیت احداً ترك وجهها حسنا لوجه قبیح و طعاما طیباً لطعام مروثو بالینا لثوب خشن و نعمة دائمة باقیة لدنیا زائلة فانیة

۶ - حدثنا محمد بن ابراهیم بن اسحاق «رضه» قال حدثنا محمد بن حمدان الصیدلانی قال حدثنا محمد بن مسلم الواسطی قال حدثنا محمد بن هرون قال اخبرنا خالد الحذاء عن ابی قلابة عن عبد الله بن زید الجریمی عن ابن عباس قال لما مرض رسول الله ﷺ و عنده اصحابه قام الیه عمار بن یاسر فقال له فداك ابی و امی یا رسول الله من یغسلک منا اذا كان ذلك منك قال ذاك علی بن ابی طالب عليه السلام لانه لا یهم بعضو من اعضائی الا اعانته الملائكة علی ذلك فقال له فداك ابی و امی یا رسول الله ﷺ فمن یصلی علیک منا اذا كان ذلك منك قال ما رحمک الله ثم قال لعلی عليه السلام یا بن ابیطالب اذا رأیت روحی قد فارقت جسدی فاغسلنی و اتق غسلی و کفنی فی طمری هذین

شہوت و اینها از او منفی است روا نیست که او حرص بر این دنیا باشد بالینکه زیر خاتم او است چون آنکه خزینہ دار مسلمانانست و دیگر چه حرصی دارد، نمیتواند حسود باشد زیرا انسان بر ما فوق خود حسد میبرد و احدی ما فوق او نیست و چطور بر زیر دست خود حسد میورزد و روا نیست برای هیچ امر دنیا بخشم آید مگر آنکه برای خدا غضب کند چونکه خدای عز و جل براو فرض کرده حدود را اقامه کند و در زمینہ خدا تحت تاثیر سرزنش و رقت قرار نگیرد تا حدود خدای عز و جل را اقامه کند و نمیتواند پیرو شہوت باشد و دنیا را به آخرت ترجیح دهد زیرا خدای عز و جل آخرت را برای او محبوب کرده چنانچه دنیا را برای ما و او با آخرت نگیرد بهمان چشمی که بدنیا نگردد و کسی باشد که بغا طردوی زشتی روی زیبا را ترک کند و خوراک خوشمزه را برای خوراک تلخ از دست بدهد و جامه نرم را برای جامه زیر و نهد و نعمت پایند و باقی را برای دنیای زائل فانی ترک کند .

۶- ابن عباس گفته چون رسول خدا ص بیمار شد انجمنی از اصحابش نزد او بودند و عمار بن یاسر از میان آنها بر خاست و باو گفت یا رسول الله پدر و مادرم قربانت کدام ما ترا غسل دهیم اگر این پیشامد بوجود آمد ؟ فرمود آن وظیفه علی بن ابیطالب است زیرا قصد حرکت دادن هر عضوی از من کند فرشتگان باو کمک کنند ، عرض کرد پدر و مادرم قربانت کی بر شما نماز میخوانند در این پیشامد ؟ فرمود خاموش باش خدایت رحمت کند .

اوفی بیاض مصر و برد یمان ولا تغال کفنی و احملمونی حتی تضعونی علی شفیق قبری فاول من یصلی علی الجبار جل جلاله من فوق عرشه ثم جبرئیل و میکائیل و اسرافیل فی جنود من الملائکة لایحیی عددهم الا الله عزوجل ثم الحافون بالعرش ثم سكان اهل سماء فسماء ثم جل اهل بیته و نسائی الاقربون فالاقربون یؤمنون ایما و یسلمون تسلیما لا تؤذونی (لایؤذونی) بصوت نادیة و لامرنة ثم قال یا بلال هلم علی بالناس فاجتمع الناس فخرج رسول الله ﷺ متعصبا بعمامته متوکیا علی قوسه حتی صعد المنبر فحمد الله و اثنی علیه ثم قال معاشر اصحابی ای نبی کنت لکم الم اجاهد بین اظهر کم الم تکسر رباعیتی الم یعفر جبینی الم تسل الدماء علی حروجهی حتی کنت (لثقت) لحتیتی الم اکابد الشدة و الجهد مع جهال قومی الم اربط حجر المجاعة علی بطنی قالوا بلی یا رسول الله لقد کنت لله صابرا و عن منکر بلاه الله ناهیا فجزاک الله عنا افضل الجزاء قال و انتم فجزا کم الله ثم قال ان ربی عزوجل حکم و اقسام ان لایجوزہ ظلم ظالم فناشدتکم بالله ای رجل منکم کانت له قبل عهد مظلمة الاقام فلیقتص منه فالقصاص فی دار الدنیا احب الی من القصاص فی دار الاخرة علی رؤس الملائکة و الانبیاء فقام الیه رجل من اقصى القوم یقال له سواده بن قیس فقال له فداک ابی و امی یا رسول الله انک لما اقبلت من الطائف استقبلتک وانت

سپس پیغمبر فرمود یا بن ابیطالب چون دیدی جانم از تنم برآمد تو مرا خوب غسل بده و با این دو پارچه لباسم کفن کن یا در پارچه سفید مصر و بردیمانی، کفن بسیار گران بر من میپوش، مرا بردارید و ببرید تا برب گورم نهید اول کسیکه بمن رحمت فرستد خداست جل جلاله از بالای عرش خود سپس جبرئیل و میکائیل و اسرافیل در صفوف فرشته ها که جز خدا شمار آنها نداند نماز بر من گذارند .

سپس آنها که گرد عرشند و سپس اهل آسمانها بترتیب سپس همه خاندانم و زنان خویش بترتیب قرابت اشاره ای کنند و سلام دهند مرا با آواز شیون و ناله نیازارند .

سپس فرمود ای بلال مردم را جمع کن و رسول خدا عمامه بر سر بست و بر کمان خود تکیه زد و بمنبر برآمد و سپاس خدا گفت و او را ستایش کرد و سپس فرمود ای گروههای اصحابم چه گونه پیغمبری بودم برای شما، در میان شما جهاد نکردم؟ دندانهای رباعیه ام نشکست، پیشانیم بر خاک نیامد، خون بر چهره ام روان نشد تا ریشم را فرا گرفت با نادانهای قوم خودم سختی و مشقت نبردم؟ سنک مجاعه بر شکم نیستم؟ گفتند چرا یا رسول الله تو شکیبیا بودی و از منکرات خدا جلو گیر، خدا ترا از ما بهترین پاداش دهد فرمود خدا بشما هم پاداش دهد .

سپس فرمود پروردگارم عز و جل حکم کرده و سوگند خورده که از ستم هیچ ستمکاری نگذرد شما را بخدا هر کدام مظلومه ای در عهده محمد دارید برخیزید و قصاص کنید از او قصاص در دار دنیا محبوبتر است از قصاص در آخرت در برابر فرشته ها و پیغمبران، مردی از آخر مردم بیا خاست بنام سواده بن قیس و عرض کرد یا رسول الله پدر و مادرم قربانت چون از طائف برگشتی پیشوازت

علی ناقتک العضا، وبيدک القضيب الممشوق فرغت القضيب و انت تريد الراحلة فاصاب بطنی فلادری عمدا او خطأ فقال معاذالله ان اكون تعمدت ثم قال يا بلال قم الی منزل فاطمة فائتني بالقضيب الممشوق فخرج بلال و هو ينادی فی سکتك المدينة معاشر الناس من ذالذی يعطى القصاص من نفسه قبل يوم القيمة فهذا محمد صلى الله عليه وآله يعطى القصاص من نفسه قبل يوم القيمة وطرق بلال الباب علی فاطمة «ع» وهو يقول يا فاطمة قومي فوالدك يريد بالقضيب الممشوق فاقبلت فاطمة «ع» وهي تقول يا بلال وما يصنع والدي بالقضيب وليس هذا يوم القضيب فقال بلال يا فاطمة اما علمت ان والدك قد صعد المنبر وهو يودع اهل الدين والدنيا فصاحت فاطمة «ع» وقالت واغماه لغمك يا ابتاه من للفقراء و المساكين وابن السبيل يا حبيب الله وحبیب القلوب ثم ناولت بلالا القضيب فخرج حتى ناوله رسول الله صلى الله عليه وآله فقال رسول الله صلى الله عليه وآله این الشيخ فقال الشيخ ها اناذا يا رسول الله صلى الله عليه وآله يا بآبي انت و امی فقال تعال فاقتص منی حتى ترضی فقال الشيخ فاكشف لی عن بطنك يا رسول الله صلى الله عليه وآله فكشف صلى الله عليه وآله عن بطنه فقال الشيخ يا بآبي انت و امی يا رسول الله صلى الله عليه وآله اتاذن لی ان اضع فمی علی بطنك فاذن له فقال اعوذ بموضع القصاص من بطن رسول الله من النار فقال رسول الله صلى الله عليه وآله يا سواده بن قيس اتعفوا تمقتص فقال بل اعفو يا رسول الله فقال صلى الله عليه وآله اللهم اعف

آدم ، سوار ناچه عضباء بودی و تازیانه مشوق بدستت بود، تازیانه بلند کردی که بستر بزنی و بشکم من خورد و نمیدانم عمداً بود یا خطاه ، فرمود بخدا پناه که عمدی باشد .

سپس فرمود ای بلال برخیز برو منزل فاطمه و تازیانه مشوق را، بیاور بلال میرفت و در کوچه های مدینه فریاد میزدای مردم کی است که هر قصاصی برعهده دارد پیش از قیامت بپردازد این خود محمد است که قصاص خود را پیش از قیامت میپردازد، بلال در خانه فاطمه م را کوبید و می گفت ای فاطمه برخیز نمیدانی که پدرت تازیانه مشوق را میخواهد ، فاطمه آمد و می گفت پدرم تازیانه مشوق چه کاردارد، امروز روز تازیانه نیست بلال گفت ای فاطمه نمیدانی که پدرت بمنبر برآمده و با اهل دین و دنیا وداع میکند ، فاطمه فریاد کشید و گفت وای از این غم این غم تو پدر بزرگوارم، کی سرپرست فقراء و مساکین و ابن سبیل است ای محبوب خدا و محبوب دلها .

سپس تازیانه را بلال داد و او آمد و بر سول خدا داد و آنحضرت فرمود این شیخ کجا است، او بر خواست و گفت این منم یا رسول الله پدر و مادرم قربانت ، فرمود نزد من بیا و از من قصاص کن تا راضی شوی، شیخ گفت شکمت را برابیم؟ برهنه کن رسول خدا شکم گشود و شیخ گفت پدرم مادرم قربانت اجازه میدهی دو لب بر شکم مبارکت نهم باو اجازه داد بوسه زد و گفت بمحل قصاص از شکم رسول خدا م پناه برم از دوزخ ، رسول خدا فرمود ای سواده بن قیس از من در گذشتی یا قصاص میکنی ؟ عرض کرد یا رسول الله در گذشتم، بیغمبر فرمود خدایا از سواده بن قیس بگذر چنانچه از بیغمبرت محمد در گذشت.

عن سواده بن قیس كما عفی عن نبيك محمد ثم قام رسول الله ﷺ فدخل بيت ام سلمة وهو يقول رب سلم امة محمد من النار ويسر عليهم الحساب فقالت ام سلمة يا رسول الله مالي اراك مغموما متغير اللون فقال نعتت الي نفسي هذه الساعة فسلام لك في الدنيا فلا تسمعين بعد هذا اليوم صوت محمد ابدا فقالت ام سلمة واحزنناه حزنا لا تدر كه الندامة عليك يا محمداه ثم قال ﷺ ادع لي حبيبة قلبي وقره عيني فاطمة تجي، فجاءت فاطمة وهو تقول نفسي لنفسك الفداء و وجهي لوجهك الوفاء يا ابتاه الا تكلمني كلمة فاني انظر اليك واراك مفارق الدنيا و اري عساكر الموت تغشاك شديدا فقال لها يا بنية اني مفارقك فسلام عليك مني قالت يا ابتاه فاين الملقى يوم القيمة قال عند الحساب قالت فان لم القك عند الحساب قال عند الشفاعة لامني قالت فان لم القك عند الشفاعة لامتك قال عند الصراط جبرئيل عن يميني وميكائيل عن يساري والملائكة من خلفي وقدامي ينادون رب سلم امة محمد ﷺ من النار ويسر عليهم الحساب فقالت فاطمة «ع» فاين والدي خديجة قال في قصر له اربعة « اربعة آلاف » ابواب الى الجنة ثم اغمى على رسول الله ﷺ فدخل بلال وهو يقول الصلوة رحمك الله فخرج رسول الله ﷺ و صلى بالناس و خفف الصلوة ثم قال ادعو الي علي بن ابيطالب واسامة بن زيد فجاء اوضاع ﷺ يده علي عاتق علي والاخرى علي اسامة ثم قال انطلقا الي فاطمة فجاء ابيه حتى وضع رأسه في حجرها فاذا الحسن والحسين «ع» يبكيان

سپس رسول خدا ص برخواست و وارد خانه ام سلمه شد و میفرمود خدایا امت محمد را از آتش سالم دار و حساب را بر آنها آسان کن ، ام سلمه گفت یا رسول الله چه شده که ترا غمزه بینم و رنگ پریده ؟ فرمود هم اکنون خیر مرگ خود را شنیدم سلام بر تو در این دنیا بعد از امروز دیگر هرگز آواز محمد را نشنوی ام سلمه گفت وای از این اندوه و درینا بر تو ای محمد .

سپس آنحضرت فرمود دوست دل و نور چشم فاطمه را بگویند بیاید ، فاطمه «ع» آمد و میگفت جانم قربانت و رویم فدای رویت پدرجان يك كلمه با من سخن بگو ، من می بینم که از دنیا میروی و عساکر مرگ ترا سخت در میان گرفته اند ، فرمود دختر جان من از تو جدا میشوم سلام من بر تو عرضکرد پدر جان روز قیامت کجا دیدارت کنم ؟ فرمود نزد حساب عرضکرد اگر آنجا نشد؟ فرمود در موقف شفاعت امتم ، عرضکرد اگر آنجا ترا ندیدم؟ فرمود نزد صراط که جبرئیل در سمت راست من و میکائیل در سمت چپ و فرشته ها دنبال سرو جلو روی منند و فریاد میکشند پروردگارا امت محمد را از دوزخ نگهدار و حساب را بر آنها آسان کن ، فاطمه فرمود پس مادرم خدیجه کجا است؟ فرمود در کاخی که چهار در بیبهشت دارد.

سپس رسول خدا ص بیهوش شد و بلال وارد شد و می گفت الصلوة رحمك الله رسول خدا (ص) بیرون آمد و نماز مختصری با مردم خواند و فرمود علی بن ابيطالب و اسامة بن زيد را برایم بخوانید و هر دو آمدند و آنحضرت دستی بر شانه علی گذاشت و دیگری بر شانه اسامه و فرمود مرا نزد فاطمه

و یصطرخان و هما یقولان انفسنا لنفسك الفداء و وجوهنا لوجهك الوقاء فقال رسول الله ﷺ من هذان یا علی قال هذان ابناك الحسن والحسين فعانقهما و قبلهما و كان الحسن علیاً اشد بکاء فقال له کف یا حسن فقد شققت علی رسول الله فنزل ملك الموت فقال السلام عليك یا رسول الله قال و عليك السلام یا ملك الموت لی اليك حاجة قال و ما حاجتك یا نبی الله قال حاجتی ان لاتقبض روحی حتی یجیئنی جبرئیل فیسلم علی و اسلم علیه فخرج ملك الموت و هو یقول یا محمد فاستقبله جبرئیل فی الهواء فقال یا ملك الموت قبضت روح محمد ﷺ قال لا یا جبرئیل سألتنی ان لا اقبضه حتی یلقاك فتسلم علیه و یسلم عليك فقال جبرئیل یا ملك الموت اما ترى ابواب السماء مفتحة لروح محمد اما ترى حورالعین قد تزین ل محمد ثم نزل جبرئیل فقال السلام عليك یا ابا القاسم فقال و عليك السلام یا جبرئیل ادن منی حبیبی جبرئیل فدنا منه فنزل ملك الموت فقال له جبرئیل یا ملك الموت احفظ وصية الله فی روح محمد ﷺ و كان جبرئیل عن یمینه و میکائیل عن یساره و ملك الموت أخذ بروحه ﷺ فلما كشف الثوب عن وجه رسول الله نظر الی جبرئیل فقال له عند الشدائد تخذلتی فقال یا محمد انك میت و انهم میتون کل نفس ذائقة الموت فری عن ابن عباس ان رسول الله ﷺ فی ذلك المرض كان یقول ادعوا الی حبیبی فجعل یدعی له رجل بعد

برید او را نزد فاطمه آوردند و سر بدامن او نهاد و حسن و حسین با گریه و شیون آمدند و میگفتند جان ما قربانت و روی ما سپر دریت باد، رسول خدا ص فرمود یا علی اینها کیانند؟ فرمود این دو فرزندت حسن و حسین اند آنها را در آغوش گرفت و بوسید و حسن بیشتر می گریست فرمود ای حسن بس کن که بر رسول خدا سخت می گذرد؛ ملك الموت نازل شد و گفت درود بر تو یا رسول الله با و جواب داد و فرمود من بتو حاجتی دارم عرض کرد چه حاجتی یا نبی الله؟ فرمود حاجتم اینست که جان مرا نگیری تا دوستم جبرئیل بیاید و بر من سلام دهد و بر او سلام دهم ملك الموت با فریاد و امجداه بیرون رفت و در هوا بجبرئیل برخورد جبرئیل با و گفت ای ملك الموت جان محمد را گرفتی؟ گفت نه ای جبرئیل از من خواست که نگیرم تا ترا دیدار کند و بر او سلام دهی و بتو سلام دهد. جبرئیل گفت مگر نمی بینی که درهای آسمانها گشوده است برای روح محمد، نه بینی که حور بیان بهشت خود را برای محمد آرایش کردند، جبرئیل نازل شد و گفت السلام عليك یا ابا القاسم فرمود و عليك السلام یا جبرئیل ای دوست من نزدیکم بیا نزدیک او رفت و ملك الموت آمد جبرئیل گفت وصیت خدا را در باره روح محمد مراعات کن، جبرئیل سمت راست و میکائیل سمت چپ او بود و ملك الموت جان او را گرفت، چون روی رسول خدا را باز کرد آنحضرت بجبرئیل نگاه کرد و با و گفت در این سختی دست از من برداشتی، عرض کرد ای محمد تو میمیری و همه نفوس مرگ را میچشند. از ابن عباس روایت است که رسول خدا ص در این بیماری میفرمود دوست مرا برایم بخوانید و هر مردی را دعوت میکردند، از او رومی گردانید فاطمه ص گفتند برو علی را بیاور گمان نداریم

رجل فيعرض عنه فقيل لفاطمة امضى الى علي فما نرى رسول الله ﷺ يريد غير علي فبعثت فاطمة الى علي ﷺ فلما دخل فتح رسول الله ﷺ عينيه وتهلل وجهه ثم قال الى يا علي الى يا علي فما زال ﷺ يدنيه حتى اخذه بيده و اجلسه عند رأسه ثم اغمى عليه فجاء الحسن والحسين « ع » يصيحان ويبكيان حتى وقعا على رسول الله ﷺ فاراد علي ﷺ ان ينحيهما عنه فافاق رسول الله ﷺ ثم قال يا علي دعني اشمهما ويشماني و اتزود منهما و يتزودان مني اما انهما سيظلمان بعدى و يقتلان ظلماً فلعن الله علي من يظلمهما يقول ذلك ثلثاً ثم مديده الى علي ﷺ فجذبته اليه حتى ادخله تحت ثوبه الذي كان عليه ووضع فاه علي فيه و جعل يناجيه مناجاة طويلة حتى خرجت روحه الطيبة ﷺ فانسل علي ﷺ من تحت ثيابه وقال اعظم الله اجوركم في نبيكم فقد قبضه الله اليه فارفعت الاصوات بالضجة والبكاء فقيل لامير المؤمنين ﷺ ما الذي ناجاك به رسول الله ﷺ حين ادخلك تحت ثيابه فقال علمني الف باب يفتح لي كل باب الف باب

۷ - حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد « رض » قال حدثنا الحسن بن متيل قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن موسى بن معدان عن عبدالله بن القاسم عن عمر بن ابان الكلبي عن ابان بن تغلب قال قال ابو عبدالله الصادق ﷺ ان اربعة آلاف ملك هبطوا يريدون القتال مع الحسين بن علي « ع » فلم يؤذن لهم في القتال فرجعوا في الاستيذان و هبطوا و قد قتل الحسين ﷺ فهم عند قبره شعث غير يبكونه الى يوم القيمة و رئيسهم ملك يقال له منصور

رسول خدا ص جز او را بخواهد فاطمه دنبال علی ع فرستاد چون وارد شد رسول خدا ص دو چشم گشود و رویش برافروخت و فرمود بیا بیا نزد من ای علی و او را نزدیک خود خواست تا دستش را گرفت و او را بالای سر خود نشاند و بیهوش شد و حسن و حسین آمدند و شیون و گریه می کردند تا خود را روی رسول خدا ص انداختند علی ع خواست آنها را کنار کند رسول خدا ص بهوش آمد و فرمود ای علی بگذار آنها را ببویم و مرا ببینند ، از آنها توشه بگیرم و از من توشه گیرند آنها پس از من محققاً ستم کشند و بظلم کشته شوند لعنت خدا بر کسیکه بدانها ستم کند تا سه بار اینرا گفت و دست دراز کرد و علی را درون بستر خود کشید و لب بر لبش نهاد و با او رازی طولانی گفت تا جان پاکش بر آمد و علی از زیر بسترش بیرون شد و گفت اعظم الله اجورکم در باره یمنبر که خدا جانش را گرفت و آواز شیون و گریه بر خاست بامیرالمؤمنین ع گفتند رسول خدا ص با توشه راز گفت وقتی تو را درون بستر خود برد ؟ فرمود هزار باب بمن آموخت که از هر بابی هزار باب می گشاید .

۷ - امام صادق ع فرمود چهار هزار فرشته فرود آمدند و میخواستند همراه حسین ع نبرد کنند و اجازه نبرد نیافتند و برگشتند کسب اجازه کنند باز که فرود آمدند حسین ع کشته شده بود و آنها ژوئیده و خاک آلوده نزد قبرش باشند و باو تاقیامت بگریزند و رئیس آنها فرشته ایست بنام

و صلى الله على محمد وآله

(الجلس الثالث والتسعون)

يوم الجمعة الثاني عشر من شعبان من سنة ثمان وستين وثلاثمائة

واجتمع في هذا اليوم الى الشيخ الفقيه ابي جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي «رض» اهل مجلسه والمشايخ فسألوه ان يملى عليهم وصف دين الامامية على الايجاز والاختصار فقال «رض» دين الامامية هو الاقرار بتوحيد الله تعالى ذكره و نفي التشبيه عنه وتنزيهه عما لا يليق به والاقرار بانبياء الله و رسله و حججه و ملائكته و كتبه والاقرار بان محمد صلى الله عليه وآله هو سيد الانبياء والمرسلين و انه افضل منهم و من جميع الملائكة المقربين و انه خاتم النبيين فلا نبى بعده الى يوم القيمة وان جميع الانبياء والمرسلين والائمة «ع» افضل من الملائكة و انهم معصومون مطهرون من كل دنس و رجس لا يهمون بذنوب صغير ولا كبير ولا يرتكبونه و انهم امان لاهل الارض كما ان النجوم امان لاهل السماء و ان الدعائم التي بنى الاسلام عليها خمس الصلوة والزكوة والصوم والحج وولاية النبي والائمة بعده وهم اثنا عشر اماما اولهم امير المؤمنين عليه السلام علي بن ابي طالب ثم الحسن والحسين ثم علي بن الحسين ثم الباقر محمد بن علي ثم الصادق جعفر بن محمد ثم الكاظم موسى بن جعفر ثم الرضا علي بن موسى ثم الجواد محمد بن علي ثم الهادي علي بن محمد

منصور و صلى الله على محمد و آله .

مجلسي نو و ده = روز جمعه دوازدهم شعبان ۳۶۸

در اين روز اصحاب جلسه و مشايخ خدمت شيخ فقيه ابو جعفر محمد بن علي بن حسين بن موسى بن بابويه قمي رض کرد آمدند و از او خواستند که دين اماميه را بطور مختصر براي آنها ديکته کند و او در جواب گفت : دين اماميه همان اقرار ببيگانگی خدای تعالی ذکره است با نفي تشبيه و تنزيه او از آنچه شايسته او نيست و اقرار به پيغمبران خدا و رسل و حجج و فرشته ها و كتب او و اقرار باينکه محمد سيد انبياء و مرسلين است و افضل آنها است و همه فرشتگان مقرب و او خاتم انبياء است و پس از او تا قيامت پيغمبری نيست و همه انبياء و ائمه بهتر از فرشتگانند و همه معصومند و از هر آلودگی و پليدي پاکند و قصد گناه صغيره و کبيره نکنند و مرتکب آن نشوند و امان اهل زمينند چنانچه ستاره ها امان اهل آسمانند و ستونهای سازمان اسلام پنج است نماز، زکوة، روزه، حج و ولايت پيغمبر و ائمه بعد از او که دوازده اند اول آنها امير المؤمنين علي بن ابي طالب است و بعد حسن و حسين، علي بن الحسين و باقر محمد بن علي، صادق جعفر بن محمد، کاظم موسى بن جعفر، رضا علي بن موسى، جواد محمد بن علي، هادي علي بن محمد،

ثم العسکری الحسن بن علی ثم الحجة بن الحسن بن علی و الاقرار بانهم اولوالامر الذین امر الله عزوجل بطاعتهم فقال طيعوا الله و طيعوا الرسول و اولی الامر منکم و ان طاعتهم طاعة الله و معصيتهم معصية الله و ولیهم ولی الله و عدوهم عدو الله عزوجل و مودة ذرية النبي ﷺ اذا كانوا علی منهاج آباءهم الطاهرين فريضة واجبة في اعناق العباد الی يوم القيمة وهو اجر النبوة لقول الله عزوجل قل لا اسئلكم علیه اجرا الا المودة في القربى و الاقرار بان الاسلام (و الاقرار بالاسلام) هو الاقرار بالشهادتين و الايمان هو اقرار باللسان و عقد بالقلب و عمل بالجوارح لا يكون الايمان الا هكذا و من شهد الشهادتين فقد حقن ماله و دمه الا بحقهما و حسابه علی الله عزوجل و الاقرار بالمسائلة في القبر حين یدفن الميت و بمنکر و نکیر و بعذاب القبر و الاقرار بخلق الجنة و النار و بمعراج النبي ﷺ الی السماء السابعة و منها الی سدرة المنتهى و منها الی حجب النور و بمناجات الله عزوجل اياه و انه عرج به بجسمه و روحه علی الصحة و الحقيقة لاعلی الرؤيا في المنام و ان ذلك لم یکن لان الله عزوجل في مکان هناك لانه متعال عن المکان و لكنه عزوجل عرج به ﷺ تشریفاً به و تعظيماً لمنزاته و ليريه ملکوت السموات كما اراه ملکوت الارض و يشاهد ما فيها من عظمة الله عزوجل و ليخبر امته بما شاهد في العلو من الايات و العلامات و الاقرار بالحوض و الشفاعة للمذنبين من اصحاب الكبائر و الاقرار بالصراط و الحساب

سپس عسکری حسن بن علی و بعد حجة بن حسن بن علی و اقرار با اینکه ایشان همان اولوالامری هستند که خدای عز و جل دستور طاعت آنها داده و فرموده پیروی کنید از خدا و پیروی کنید از رسول و اولو الامر خود و طاعت آنها طاعت خداست و معصیتشان معصیت خدا، دوستان دوست خداست و دشمنان دشمن خدای عز و جل دوستی ذریه پیغمبر که بروش پدران پاک خود باشند فریضه ایست واجب بر گردن بندگان تا قیامت و آن مزد نبوتست برای گفته خدای عزوجل (شوری-۲۳) بگو از شما مردی نخواهم جز دوستی خویشانم •

اعتراف با اینکه اسلام اقرار بشهادتین است و ایمان اقرار بزبان و تصمیم با دل و عمل با اعضای تن است و ایمان جز همین نیست، هر که شهادتین گوید مال و خونش محفوظ است جز برای احقاق حق و حسابش با خداست •

اقرار بسؤال و جواب در قبر هنگام دفن میت و بمنکر و نکیر و بعذاب قبر،

اقرار بآفریده شدن بهشت و دوزخ و اقرار به معراج پیغمبر تا آسمان هفتم و از آنجا بسدره المنتهی و از آنجا بحجب نور و رازگویی با خدای عز و جل و اینکه با تن و جان بدرستی و حقیقت بالا رفته نه خواب دیده باشد و این برای آن نبوده که خدا در مکانی است که رفت زیرا خدا برتر است از مکان ولی خدای عز و جل او را بالا برد برای احترام و ترفیع مقام و برای نمودن ملکوت

والميزان واللوح والقلم والعرش والكرسى والاقرار بان الصلوة عمود الدين و انها اول ما يحاسب عليه العبد يوم القيمة من الاعمال و اول ما يسئل عنه العبد بعد المعرفة فان قبلت قبل ما سواها و ان ردت رد ما سواها و ان المفروضات من الصلوات في اليوم واللييلة خمس صلوات وهي سبع عشر ركعة الظهر اربع ركعات العصر اربع ركعات والمغرب ثلاث ركعات والعشاء الاخرة اربع ركعات والغداة ركعتان واما النافلة فهي مثلاً الفريضة اربع و ثلثون ركعة ثمان ركعات قبل الظهر و ثمان بعدها قبل العصر و اربع ركعات بعد المغرب و ركعتان من جلوس بعد العشاء الاخرة تحسبان بر ركعة وهي وتر لمن لم يلحق الوتر آخر الليل و صلوة الليل ثمان ركعات كل ركعتين بتسليمة والشفع ركعتان بتسليمة والوتر ركعة واحدة و نافلة الغداة ركعتان فجملة الفريضة والنوافل في اليوم واللييلة احدى و خمسون ركعة والاذان والاقامة مثنى مثنى وفرائض الصلوة سبع الوقت والطهور والتوجه والقبلة والركوع والسجود والدعاء والقنوت في كل صلوة فريضة و نافلة في الركعة الثانية قبل الركوع و بعد القراءة و يجزى من القول في القنوت رب اغفر و ارحم و تجاوز عما تعلم انك انت الاعز الاكرم و يجزى فيه ايضاً ثلاث تسيبحات و ان احب المصلى ان يذكر الائمة «ع» في قنوته ويصلى عليهم فيجملهم و تكبيرة الافتتاح واحدة و سبع افضل و

آسمانها بوى چنانچه ملكوت زمين را تا نمود عظمت خدا را در آنها مشاهده كند و بامتش از آنچه ديدند از آيات و علامات علويه گزارش دهد .

و اقرار بحوض و شفاعت برای گنهكاران مرتكب كبيره

اقرار بصراط و حساب و ميزان و لوح و قلم و عرش و كرسى .

و اقرار باينكه نماز ستون دين است و اول عملى است كه روز قيامت بنده از آن باز پرسى شود و اول عملى است پس از معرفت كه بنده مسئول آنست و اگر قبول شود اعمال ديگر قبول شوند و اگر رد شود اعمال ديگر رد شوند و نمازهاى واجب شبانه روزى پنج نمازند و هفده ركعت؛ ظهر چهار ركعت، عصر چهار ركعت و مغرب سه ركعت و عشاء چهار ركعت و صبح دور ركعت،

نافله دو برابر فريضة است سى و چهار ركعت، هشت ركعت پيش از ظهر و هشت ركعت پيش از عصر، چهار ركعت بعد از مغرب و دور ركعت نشسته بعد از عشاء كه يك ركعت محسوبند و آن بجای وتر است برای كسيكه در آخر شب وتر را درك نكند، نماز شب هشت ركعت است و هر دور ركعت بيك سلام و شفع دو ركعت بيك سلام و وتر يك ركعت و نافله صبح دو ركعت و همه فرائض و نوافل در شبانه روز پنجاه و يك ركعت است، اذان و اقامه دو بدو هستند و واجبات نماز هفت است وقت و طهارت و رو بقبله بودن و ركوع و سجود و دعاء و قنوت در هر نماز واجب و مستحب در ركعت دوم است پيش از ركوع و بعد از قرائت حمد و سوره و در ذكر آن كافى است رب اغفر و ارحم و تجاوز عما تعلم انك انت الاعز الاكرم و سه سبحان الله هم در آن كافى است و اگر نماز گزار بخواهد نام امامها را در قنوتش ببرد و با آنها صلوات فرستد مختصر كند، تكبيرة الاحرام يكي است و هفت

يجب الجهر بيسم الله الرحمن الرحيم في الصلوة عند افتتاح الفاتحة و عند افتتاح السورة بعدها و هي آية من القرآن و هي اقرب الى اسم الله الاعظم من سواد العين الى بياضها و يستحب رفع اليدين في كل تكبيرة في الصلوة و هو زين للصلوة والقراءة في الاوليين من الفريضة الحمد و سورة لا تكون من العزائم التي يسجد فيها و هي سجدة لقمان و حم السجدة والنجم و سورة اقرأ باسم ربك و لا تكن السورة ايضاً لا يلاف و الم تر كيف والضحي و الم نشرح لان لا يلاف و الم تر سورة واحدة والضحي و الم نشرح سورة واحدة فلا يجوز التفرد بواحدة منها في ركعة فريضة فمن اراد ان يقرأ بها في الفريضة فليقرأ الايلاف و الم تر كيف في ركعة والضحي و الم نشرح في ركعة ولا يجوز القرآن بين سورتين في الفريضة فاما في النافلة فلا بأس بان يقرأ (يقرن) الرجل ماشاً ولا بأس بقراءة العزائم في النوافل لانه انما يكره ذلك في الفريضة و يجب ان يقرأ في صلوة الظهر يوم الجمعة سورة الجمعة و المنافقين فبذلك جرت السنة والقول في الركوع و السجود ثلاث تسبيحات و خمس احسن و سبع افضل و تسبيحة تامة تجزى في الركوع و السجود للمريض والمستعجل و من نقص من الثلث التسبيحات في ركوعه او في سجوده تسبيحة و لم يكن بمريض ولا مستعجل فقد نقص ثلث صلواته و من ترك تسبيحتين فقد نقص ثلث صلواته و من لم يسبح في ركوعه و سجوده فلا صلوة له الا ان يهلل او يكبر او يصلي على النبي ﷺ بعد التسبيح

بهتر است و مستحب است بلند خواندن بسم الله الرحمن الرحيم در حمد و سوره و آن آیه است از قرآن و باسم اعظم خدا از سیاهی چشم بسفیدی آن نزدیکتر است و مستحب است در هر تکبیر نماز دو دست را بلند کرد و آن زینت نماز است و قرائت دو رکعت اول فريضة حمد و سوره است و نباید از سوره های عزیمه خواند که در آنها سجده واجب است که آن سجده در لقمن و حم سجده والنجم و سوره اقرأ باسم ربك است و يك سوره لا يلاف يا الم تر كيف والضحي و الم نشرح نباشد که دو سوره یکی محسوبند و یکی از آنها در نماز واجب اکتفاء نشود هر که بخواند از آنها در نماز واجب بخواند باید ايلاف و الم تر كيف را در يك رکعت بخواند يا الضحي و الم نشرح را باهم در يك رکعت و دو سوره دیگر باهم در يك رکعت فريضة روا نیست ولی در نافله هر چه خواهند بخوانند و از سوره های عزیمه هم بخوانند زیرا آنها در فريضة ممنوعند و مستحب است در نماز ظهر روز جمعه سوره جمعه و منافقين خواند که سنت بر آن جاریست و ذکر رکوع و سجود سه تسبیح است پنج احسن است و هفت افضل و يك تسبیح تمام در رکوع و سجود برای بیمار و شتابزده کافی است و هر که بدون این عذر يك تسبیح کم گذارد ثلث نمازش کم است و اگر دو تسبیح کم گذارد دو ثلث نمازش کاسته شود و اگر هیچ تسبیح نگوید نماز ندارد مگر بجای آن بهمان اندازه لا اله الا الله يا الله اکبر یا صلوات بر پیغمبر بگوید که مجربست و در تشهد همان ادای شهادتین کافی است و بیش از آن برای عبادتست و سلام در نماز یکی کافی است که برابر قبله ادا کنند و با چشمش اشاره بسمت

فان ذلك يجزيه و يجزى في التشهد الشهادتان فمأزاد فتعبد والتسليم في الصلوة يجزى مرة واحدة مستقبل القبلة و يميل بعينه الى يمينه و من كان في جمع من اهل الخلاف سلم تسليمتين عن يمينه تسليمة و عن يساره تسليمة كما يفعلون للتقية و ينبغي للمصلى ان يسبح بتسبيح فاطمة الزهراء «ع» في دبر كل صلوة فريضة و هي اربع و ثلثون تكبيرة و ثلث و ثلثون تسبيحة و ثلث و ثلثون تحميدة فانه من فعل ذلك بعد الفريضة قبل ان يثنى رجليه غفر الله له ثم يصلى على النبي و الائمة و يدعو لنفسه بما احب و يسجد بعد فراغه من الدعاء سجدة الشكر يقول فيها ثلاث مرات شكر الله و لا يدعها الا اذا حضر مخالف للتقية و لا يجوز التكفير للصلوة و لا قول آمين بعد فاتحة الكتاب و لا وضع الركبتين على الارض في السجود قبل اليدين و لا يجوز السجود الا على الارض او على ما انبتته الارض الا ما اكل و البس و لا باس بالصلوة في شعر و وبر كلما اكل لحمه و ما لا يؤكل فلا يجوز الصلوة في شعره و وبره الا ما خصته الرخصة و هي الصلوة في السبخات و السمور و الفنك و الخبز و الاولى ان لا يصلى فيها و من صلى فيها جازت صلوته و اما الثعالب فلا رخصة فيها الا في حال التقية و الضرورة و الصلوة يقطعها الريح اذا خرج من المصلى او غيرها مما ينقض الوضوء او يذكر انه على غير وضوء او وجد اذى او ضربا لا يمكنه الصبر عليه و رفع فخرج من انفه دم كثير او التفت حتى يرى من خلفه و لا يقطع صلوة المسلم شيء يمر بين يديه من كذب او امرأة او حمار او غير ذلك و لا سهو في المناقلة فمن سهى في نافلة فليس عليه شيء فليبين

راست کند هر که در جماعت مخالفین است دو سلام بسمت راست و چپش ادا کند چنانچه آنها کنند برای تقیه ، برای نماز گذار سزد که پس از هر نماز واجب تسبیح فاطمه زهراء گوید ۳۴ الله اکبر ۳۳ سبحان الله ۳۳ الحمد لله هر کس پس از نماز واجب پیش از آنکه زانو بردارد چنین کند خدایش بیامرزد سپس صلوات بر پیغمبر و امامان فرستد و برای خود هر چه خواهد دعا کند و بعد از دعا سجده شکر کند و سه بار شکر الله بگوید و آنرا ترك نکند مگر مخالفی حاضر باشد و تقیه کند و دست بسته نماز نخواند و آمین نگوید بعد از سوره حمد و در سجده کردن زانوها را پیش از دستها بر زمین نگذارد، سجده روا نیست مگر بر زمین و آنچه از زمین روید غیر از خوردنی و پوشیدنی و باکی نیست بر نماز در لباس از موی و کرک هر حیوانی که گوشتش خوردنی است و آنچه خورده نشود نماز در مو و کرکش روا نیست جز در مورد رخصت که نماز در سنجاب و سمور و فنک و خراست و بهتر است که در آنها هم نماز خوانده نشود ولی هر که بخواند درست است ولی در پوست روباه نماز جایز نیست مگر در حال تقیه یا اضطرار، قاطع نماز خروج ریح است از نماز گذار یا دیگر آنچه وضوء را باطل کند یا ببادش آید که وضوء ندارد یا آزار و ضربی بیند که نتواند در نماز بر آن صبر کند یا خوندماغ شود و خون بسیار از او بروی بریزد یا زو از قبله برگرداند تا باندازه ای که پشت سرش کسی را بیند و چیزی نماز مسلمان را نبرد چون سگ یا زن که از برابرش عبور کند یا چیز دیگری

علی ماشاء و انما السهو فی الفریضة فمن سهی فی الاولین اعاد الصلوة و من شك فی المغرب اعاد الصلوة و من شك فی الغداة اعاد الصلوة و من شك فی الثانية والثانية او فی الثالثة والرابعة فلیین علی الاکثر فاذا سلم اتم ما ظن انه قد نقص ولا تجب سجدة السهو علی المصلی الا اذا قام فی حال قعود او قعد فی حال قیام او ترک التشهد اولم یدرزاد فی صلوته ام نقص منها وهما بعد التسلیم فی الزیادة والنقصان و یقال فیها بسم الله و بالله السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته و اما سجدة العزائم فیقال فیها لا اله الا الله حقاً حقاً لا اله الا الله ایمانا و تصدیقاً لا اله الا الله عبودية و رقا سجدة لك یا رب تعبدا و رقاً لامستنکفا و لامستکبراً بل انا عبد ذلیل خائف مستجیر و یکبر اذا رفح رأسه ولا یقبل من صلوة العبد الا ما اقبل علیه منها بقلبه حتی انه ربما قبل من صلوته ربعها او ثلثها او نصفها او اقل من ذلك او اکثر ولكن الله عزوجل یتمها بالنوافل و اولی الناس بالتقدم فی جماعة اقرأهم للمقرآن فان كانوا فی القرآن سواء فاقدّمهم هجرة فان كانوا فسی الهجرة سواء فاسنهم فان كانوا فی السن سواء فاصبحم ووجهها و صاحب المسجد اولی بمسجده و من صلی بقوم و فیهم من هو اعلم منه لم یزل امرهم الی سفال الی يوم القيمة و الجماعة يوم الجمعة فریضة واجبة و فی سائر الايام سنة من ترکها رغبة عنها و عن جماعة المسلمین من غیر علة فلا صلوة له و وضعت الجمعة عن تسعة عن الصغیر و الکبیر و المجنون و المسافر و العبد و المرأة

در نافله حکم شك و سهو نیست هر که در نافله شك کند تکلیفی ندارد بهر چه خواهد بنا گذارد (بر اقل یا اکثر) حکم شك منحصر در نماز واجب است هر که در دور کت اول شك کند نماز را اعاده کند هر که در نماز مغرب شك کند نماز را اعاده کند؛ هر که میان سه و چهار شك کند بنا بر اکثر نهد و چون سلام گفت آنچه گمان کم شدن دارد تمام کند و سجده سهو بر نماز گذارد واجب نشود مگر برای قیام در حال قعود یا قعود در جای قیام یا ترک تشهد یا شك در زیادی و کمی نماز بعد از سلام و دو سجده سهو پس از سلام است و در آنها گوید بسم الله و بالله السلام علیک ایها النبی ورحمة الله و برکاته اما در سجده قرآن گویند لا اله الا الله حقاً حقاً لا اله الا الله ایمانا و تصدیقاً لا اله الا الله عبودية و رقا سجدة لك یا رب تعبدا و رقا لامستنکفا و لامستکبراً بل انا عبد ذلیل خائف مستجیر و چون سر بردارد الله اکبر گوید و از نماز بنده پذیرفته نشود مگر آنچه را از دل بدان متوجه است و بسا است از نمازی ربع یا ثلث یا نصف یا کمتر یا بیشتر قبول شود ولی خدای عز و جل آنرا با نافله درست کند و سزاوارتر مردم برای امامت جماعت قرآن دان تر آنها است و اگر در دانستن قرآن مساویند آنکه بیشتر هجرت داشته و اگر در هجرت مساویند اسن مقدم است و اگر در سن هم برابرند خوشتر مقدم است و صاحب مسجد در مسجد خود اولی بامامت است و هر که امام جماعت مردمی شود و در آنها اعلم از او باشد تا قیامت کارشان بیستی رود جماعت در روز جمعه واجب است و در روزهای دیگر مستحب است و هر که آنرا وا نهد و از آن و از جماعت مسلمانان روگردان باشد بدون عذر نماز ندارد، نماز جمعه از نه طائفه ساقط است، نا بالغ، پیر، دیوانه، مسافر، بنده، زن، بیمار، کور و کسیکه دو فرسخ

والمريض والاعمى و من كان على رأس فرسخين و تفضل صلوة الرجل في جماعة على صلوة الرجل وحده خمسة و عشرين درجة في الجنة و فرض السفر ركعتان الا المغرب فان رسول الله ﷺ تركها على حالها في السفر والحضر ولا يصلى في السفر من نوافل النهار شي، ولا يترك فيه من نوافل الليل شي، ولا يجوز صلوة الليل من اول الليل الا في السفر و اذا فضاها الانسان فهو افضل له من ان يصليها في اول الليل وحد السفر الذي يجب فيه التقصير في الصلوة والافطار في الصوم ثمانية فراسخ فان كان سفر الرجل اربعة فراسخ ولم يرد الرجوع من يومه فهو بالخيار ان شاء اتم و ان شاء قصر و ان اراد الرجوع من يومه فالتقصير عليه واجب و من كان سفره معصية فعليه التمام في الصوم والصلوة والتمتم في السفر كالمقصر في الحضر و الذين يجب عليهم التمام في الصلوة والصوم في السفر المكاري والكري والاشتقان وهو البريد والراعي والملاح لانه عملهم و صاحب الصيد اذا كان صيده بطراً و اشراً و ان كان صيده مما يعود به على عياله فعليه التقصير في الصوم والصلوة وليس البر ان يصوم الرجل في سفره تطوعاً ولا يجوز للمفطر في السفر في شهر رمضان ان يجامع والصلوة ثلاثة اثلاث فثلث طهور و ثلث ركوع و ثلث سجود والصلوة الا بطهور والوضوء مرة مرة و من توضأ مرتين فهو جائز الا انه لا يوجس عليه والماء كله ظاهر حتى يعلم انه قذر ولا يفسد الماء الا ما كانت له نفس سائلة ولا باس بالوضوء

از محل نماز جمعه دور است . نماز جماعت بیست و پنج بار بهتر است از فرادی؛ نماز واجب در سفر دو رکعت است مگر نماز مغرب که رسول خدا ص آنرا بحال خود وانهاد در سفر و حضر؛ در سفر نوافلهای روز ساقط است و نوافل شب ترک نشود و نماز شب را از اول شب نتوان خواند مگر در سفر و اگر قضای آنرا بخوانند بهتر است که سر شب بخوانند و سفریکه در آن نماز شکسته و روزه افطار شود هشت فرسخ است و اگر تا چهار فرسخ سفر کنند و نخواهد همان روز برگردد مخیر است که شکسته بخواند یا تمام و اگر قصد دارد همانروز برگردد شکسته خواندن واجب است بر او، هر که سفرش معصیت است باید تمام بخواند و روزه هم بدارد ، کسیکه در سفر تمام بخواند چون کسی است که در وطن شکسته بخواند و کسانیکه باید در سفر تمام بخوانند و روزه بدارند مکاریست و مکاری و حامل بست و چوپان و کشتی ران که این کارهای سفری شغل آنها است و شکارچی اگر برای معض تفریح و خوشگذرانی شکار رود باید تمام بخواند و روزه بگیرد و اگر برای اداره زندگی عیالش باشد نماز و روزه اش شکسته است ، روزه سفر بقصد تبرع نیکو کاری نیست مسافر بی روزه در روز ماه رمضان حق جماع ندارد ، نماز سه قسمت است يك ثلث طهارتست و يك ثلث ركوع است و يك ثلث سجود و نماز بی طهارت درست نیست ، وضوء بکبار یکبار شسته میشود و اگر دوبار شسته شود این جائز است جز آنکه اجری ندارد هر آبی ياك است تا دانسته شود که نجس است ، آب را تباہ نکنند مگر جانوریکه خون روان دارد ، وضوء با گلاب و غسل جنابت با گلاب جائز است ولی

بماء الورد والاعتسال به من الجنابة و اما الماء الذى تسخنه الشمس فلا يابس بالوضوء و انما يكره الوضوء به و غسل الثياب والاعتسال لانه يورث البرص والماء اذا كان قدر كرم ينجسه شىء، والكر القدر وما تنازل بالمدنى و روى ان الكرم هو ما يكون ثلاثة اشبار طولاً فى ثلاثة اشبار عرضاً فى ثلاثة اشبار عمقاً وماء البئر طهور كله ما لم يقع فيه شىء، ينجسه وماء البحر طهور كله ولا ينقض الوضوء الا ما خرج من الطرفين من بول او غائط او ريح او منى والنوم اذا ذهب بالعقل ولا يجوز المسح على العمامة ولا على القلنسوة ولا يجوز المسح على الخفين والجوربين الا من عدو يتقى او تلج يخاف منه على الرجلين فيقام الخفان مقام الجبائر فيمسح عليهما وروت عائشة عن النبي ﷺ انه قال اشد الناس حسرة يوم القيمة من رأى وضوءه على جلد غيره و قتالت عائشة لئن امسح على ظهر غير بالفلاة احب الى من ان امسح على خفي ومن لم يجد الماء فليتميم كما قال الله عز وجل فتيمة موصية اطيبا والصعيد الموضع المرتفع والطيب الذى ينحدر عنه الماء فاذا اراد الرجل ان يتميم ضرب بيديه على الارض مرة واحدة ثم ينفضهما فيمسح بهما وجهه ثم يضرب بيده اليسرى الارض فيمسح بها بيده اليمنى من المرفق الى اطراف الاصابع ثم يضرب يمينه الارض فيمسح بها يساره من المرفق الى اطراف الاصابع وقد روى ان يمسح الرجل جبينه و حاجبيه و يمسح على ظهر كفيه وعليه مضى مشائخنا «رض» و ما ينقض الوضوء ينقض التميم والنظر الى الماء ينقض التميم و من تيمم و صلى ثم وجد الماء و هو فى وقت الصلوة او

آبى كه با آفتاب گرم شده وضوء با آن رواى، داستر هم شستن لباس يغسل جنابت با آن بدست زيرا مورث برص است، آب با اندازه كبر را چيزى نجس نكند و كه هزار و دويست رطل مدنى است و روايت شده كه كرم مقدار سه و جب طول در سه و جب عرض در سه و جب عمق است؛ آب چاه همه اش پاك است تا چيزى در آن افتد كه آنرا نجس كند، آب دريا همه پاك است، وضوء را باطل نكند مگر آنچه از دو سوراخ پائين در آيد از بول و غائط و بادومنى و خوابيکه هوش را ببرد و مسح روى عمامه يا كلاه روايت و نه روى كفش و جوراب مگر از ترس دشمن يا برفى كه بترسند پاها را زيان زند كه بر روى كفش بجای پا مسح كنند و بر جبيره شكسته هم مسح رواست، عائشه از پيغمبر ص روايت کرده كه در بغي خور ترين مردم در قيامت كسى است كه وضویش را روى پوست ديگرى بيند، عايشه گفت اگر بر پشت جانورى در بيابان مسح كنم به است از مسح بر موزه و كفش؛ هر كه آب ندارد تيمم كند چنانچه خدا فرموده (آمده) تيمم كنيد بر صعيد طيب صعيد زمين بلند است و طيب آنست كه آب از آن سرازير شده چون كسى خواهد تيمم كند بكار دست بر زمين زند و آنها را بشكند و رويش را با آنها مسح كند و سپس دست چپ بر زمين زند و با آن دست راست را از مچ تا سر انگشتان مسح كند سپس دست راست بر زمين زند و دست چپ را از مرفق تا سر انگشتان مسح كند و در روايت است كه جبين و دو ابرو را مسح كند و پشت دو دست را و مشايخ ما بر اين عقيدة رفته اند، هر چه وضوء را بشكند

قد خرج الوقت فلا إعادة عليه لان التيمم احد الطهورين فليتوضأ لصلوة اخرى ولا باس ان يصلي الرجل بوضوء واحد صلوة الليل والنهار كلها ما لم يحدث و كذلك التيمم ما لم يحدث او يصب ماء والغسل في سبعة عشر موطناً غسل ليلة سبع عشرة من شهر رمضان و ليلة تسع عشرة و ليلة احدى و عشرين و ليلة ثلاث و عشرين و للعديدين و عند دخول الحرمين و عند الاحرام و غسل الزيارة و غسل الدخول الى البيت و يوم النروية و يوم عرفة و غسل الميت و غسل من غسل ميتاً او كفنه او مسه بعد ما يبرد و غسل يوم الجمعة و غسل الكسوف اذا احترق القرص كله ولم يعلم به الرجل و غسل الجنابة فريضة و كذلك غسل الحيض لان الصادق عليه السلام قال غسل الجنابة و الحيض واحد و كل غسل فيه وضوء في اوله الا غسل الجنابة لانه فريضة و اذا اجتمع فرضان فاكبرهما يجزى عن اصغرهما و من اراد الغسل من الجنابة فليجتهد ان يبول ليخرج ما بقى في احليله من المنى ثم يغسل يديه ثلاثاً من نبل ان يدخلهما الاناء ثم يستنجى و ينقى فرجه ثم يضع على رأسه ثلث اكف من ماء و يميز الشعر بانامله حتى يبلغ الماء اصل الشعر كله ثم يتناول الاناء بيده و يصبه على رأسه و بدنه مرتين و يمر يده على بدنه كله و يخلل اذنيه باصبعيه و كلما اصابه الماء فقد طهر و اذا ارتمس الجنب في الماء ارتماسة واحدة اجزاء ذلك من غسله

تيمم را هم بشکنند و بعلاوه تمکن از آب تيمم را بشکنند ، هر که تيمم کند و نماز بخواند و آب يابد در وقت باشد يا وقت گذشته باشد اعاده ندارد زيرا تيمم يکي از دو طهارت است و بايد براي نماز ديگر وضوء سازد و باکي ندارد که شغص با يك وضوء نماز شب و روز را همه بخواند تا حدثي از او سر نزده و تيمم هم تا حدثي ندیده و يا بآب نرسیده چنين است ، غسل در هفده جا است شب ۱۷ و ۲۱ و ۲۳ ماه رمضان و براي عیدین و دخول حرمین و وقت احرام و غسل زیارت و غسل دخول بخانه کعبه و روز تروبه و عرفة و غسل ميت و غسل مس ميت بر کسیکه او را غسل داده يا کفن کرده يا بعد از سرد شدن مس کرده ، غسل روز جمعه و غسل آفتاب گرفتن در همه قرص خورشيد در صورتیکه از آن مطلع نشده ، غسل جنابت واجب است و غسل حيض زيرا امام صادق ع فرمود غسل جنابت و حيض يکي است ، هر غسل پيش از آن وضوء ، دارد جز غسل جنابت که فرض است و چون دو فرض لازم آيد بزرگتر از کوچکتر کافی است ، هر که خواهد غسل جنابت کند بدو شد که پيش از آن بشايد تا هر چه منی در احليلش بجا مانده در آيد و پيش از آنکه دست در ظرف آب کند سه بار آنرا بشويد سپس استنجا کند و فرج خود را بشويد و سه مشت آب بر سر خود ريزد و با انگشت مويها را برهم زند تا آب بهمه بيخ موها رسد .

سپس ظرف آب را بردارد و بر سر و بدنش دو بار دو بار بريزد و دست بر همه تن کشد و دو گوش را با انگشت بخاورد و آب بهر جا رسد آنرا پاک کرده باشد و چون جنب بکبار در آب فرو رود بجای غسل او باشد و اگر زير باران ايستد تا سراپا شسته شود غسل او محسوبست ، هر که خواهد در

و ان قام فى المطر حتى يغسله فقد اجزاء ذلك من غسله ومن احبان يتمضمض و يستنشق فى غسل الجنابة فليفعل وليس ذلك بواجب لان الغسل على ما ظهر لاعلى ما بطن غير انه اذا اراد ان ياكل او يشرب قبل الغسل لم يجز له الا ان يغسل يديه و يتمضمض و يستنشق فانه ان اكل او شرب قبل ذلك خيف عليه البرص و اذا عرق الجنب فى ثوبه و كانت الجنابة من حلال فحلال الصلوة فى الثوب و ان كانت من حرام فحرام الصلوة فيه و اقل الحيض ثلاثة ايام و اكثرها عشرة ايام و اقل الطهر عشرة ايام و اكثره لاحدله و اكثر ايام النساء التى تقعد فيها عن الصلوة ثمانية عشر يوما و تستظهر بيوم او يومين الا ان تطهر قبل ذلك و الزكوة على تسعة اشياء الحنطة والشعير والتمر والزبيب والابل والبقر والغنم والذهب والفضة و عفى رسول الله ﷺ عما سوى ذلك ولا يجوز دفع الزكوة الا الى اهل الولاية ولا يعطى من اهل الولاية الا بوان والولد و الزوج والزوجة والمملوك و كل من يجبر الرجل على نفقته والخمس واجب فى كل شىء بلغ قيمته دينارا من الكنوز والمعادن والغوص والغنمة و هو لله عزوجل و لرسوله ﷺ و لذى القربى من الاغنياء والفقراء واليتامى والمساكين و ابن السبيل من اهل الدين و صيام السنة ثلاثة ايام فى كل شهر خميس فى اوله و اربعاء فى وسطه و خميس فى آخره و صيام شهر رمضان فريضة و هو بالرؤية و ليس بالرأى ولا بالتظنى و من صام قبل الرؤية فهو مخالف لدين الامامية ولا تقبل شهادة النساء فى الطلاق ولا فى رؤية الهلال والصلوة فى شهر رمضان كالصلوة فى غيره من

غسل جنابت مضمضه يا استنشاق كند روا باشد ولى واجب نيست زيرا غسل بر برون تنست نه درون آن جز آنكه اگر خواهد پيش از غسل بخورد يا بنوشد روا نبود جز آنكه دودستش را بشويد و مضمضه و استنشاق كند كه اگر پيش از آن بخورد يا بنوشد بسا باشد پيس شود و چون جنب در جامه خود عرق كند و جنابت از حلال باشد نماز در آن رواست و اگر از حرام باشد روا نيست كتر حيض سه روز است و بيشترش ده روز ، كتر طهر ده روز است و بيشتر آن اندازه ندارد احد اكثر نفاس كه در آن از عبادت باز نشيند هجده روز است و يك روز تا دو روز هم استظهار كند مگر پيش از آن پاك شود، زكوة در نه چيز واجب است كندم، جو، خرما و مويز ، شتر، گاو ، گوسفند ، طلا و نقره و رسول خدا ص از جز اينها در گذشته ، زكوة را بايد بشيعة داد و به پدر و مادر و فرزند و شوهر و زوجه و مملوك و واجب النفقه ديگر نتوان داد خمس در اندازه يكدينار طلا از گنج و معدن و غوص و غنيمت جنگ واجب است و حق خدا و رسول و ذى القربى است از توانگران و حق فقيران و يتيمان مساكين و ابن سبيل از مسلمانان و روزه سال سه روز است از هر ماه پنجشنبه اول و چهارشنبه ميانه و پنجشنبه ده آخر ماه ، روزه ماه رمضان واجب است و برؤيت ثابت شود نه برأى و گمان هر كه برؤيت روزه دارد و يا افطار كند مخالف دين اماميه است و شهادت زنان در طلاق و رؤيت هلال پذيرفته نيست و نماز ماه رمضان چون نماز ماههاى ديگر است و هر كه خواهد بيفزايد شبي بيست

الشهور فمن احب ان يزيد فليصل كل ليلة عشرين ركعة ثمانى ركعات بين المغرب و العشاء الاخرة و اثنى عشرة ركعة بعد العشاء الاخرة الى ان يمضى عشرون ليلة من شهر رمضان ثم يصلى كل ليلة ثلاثين ركعة ثمان ركعات منها بين المغرب والعشاء و اثنيتين و عشرين ركعة بعد العشاء الاخرة و يقره فى كل ركعة منها الحمد و ما تيسر من القرآن الا فى ليلة احدى و عشرين و ليلة ثلاث و عشرين فانه يستحب احياؤهما وان يصلى الانسان فى كل ليلة منهما مائة ركعة يقره فى كل ركعة الحمد مرة و قل هو الله احد عشر مرات و من احيا هاتين الليلتين بمذاكرة العلم فهو افضل و ينبغي للرجل اذا كان ليلة الفطر ان يصلى المغرب ثلاثا ثم يسجد و يقول فى سجوده يا ذا الطول يا ذا الحول يا مصطفى محمد و ناصره صل على محمد و آل محمد و اغفر لى كل ذنب اذنبته و نسيته و هو عندك فى كتاب مبین ثم يقول مائة مرة انوب الى الله عزوجل و يكبر بعد المغرب والعشاء الاخرة و صلوة الغداة والعيد والظهر والعصر كما يكبر ايام التشريق و يقول الله اكبر، الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر والله الحمد الله اكبر على ما هدانا والحمد لله على ما ابلانا ولا يقول فيه و رزقنا من بهيمة الانعام فان ذلك فى ايام التشريق و زكوة الفطرة واجبة يجب على الرجل ان يخرجها عن نفسه و عن كل من يعول من صغير و كبير و حر و عبد و ذكر و انثى صاعا من تمر او صاعا من بر او صاعا من شعير و افضل ذلك التمر و الصاع اربعة امداد والمد وزن مائتين و اثنین و تسعين درهما و نصف يكون ذلك الفأ و مائة و سبعين درهما بالعراقى و لاباس

ركعت نافله بخواند كه هشت ركعتش میان مغرب و عشاء باشد تا شب بیستم ماه و سپس شبى سى ركعت بخواند كه هشت ركعت میان مغرب و عشاء باشد و بیست و دو ركعت بعد از عشاء و در هر ركعت حمد بخواند و هرچه از قرآن تواند جز در شب ۲۱ و ۲۳ كه مستحب است احیاء كرد و صد ركعت نماز خواند در هر ركعت حمد و ده بار قل هو الله احد و هر كه این دو شب را در مذاكره و علم احیاء كند بهتر باشد و سزاوار است برای هر كسى كه شب عید فطر پس از نماز مغرب بسجده رود و گوید یا ذا الطول یا ذا الحول یا مصطفى محمد و ناصره صل على محمد و آل محمد و اغفر لى كل ذنب اذنبته و نسيته و هو عندك فى كتاب مبین.

سپس صد بار گوید اتوب الى الله عزوجل و بعد از مغرب و عشاء و نماز صبح و نماز عید و ظهر و عصر روز عید این تكبيرات ايام تشریق را بگويد لله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر والحمد لله على ما هدانا والحمد لله على ما ابلانا دیگر در آن نگوید و رزقنا من بهيمة الانعام كه مخصوص ايام تشریق است ، زكوة فطر واجب است بر هر مردى كه از طرف خود و نانخوران خود از خرد و بزرگ و آزاد و بنده و مرد و زن يك صاع خرما یا كشمش یا گندم یا جو بدهد و بهتر همان خرما است، صاع چهار مد است و مند و بیست و نود درهم و نیم است و میشود دو هزار و صد و هفتاد درهم عراقى و میتواند بهای آنرا طلا یا نقره دهد و میتواند از خود و همه

بان يدفع قيمته ذهباً او ورقاً ولا باس بان يدفع عن نفسه و عن من يعول الي واحد ولا يجوز ان يدفع ما يلزم واحدا الي نفسين ولا باس باخراج الفطرة في اول يوم من شهر رمضان الي آخره وهي زكوة الي ان يصلى العيد فان اخرجها بعد الصلوة فهي صدقة و افضل وقتها آخر يوم من شهر رمضان و من كان له مملوك مسلم او ذمي فليدفع عنه فطرة و من ولد له مولود يوم الفطر قبل الزوال فليدفع عنه الفطرة و ان ولد بعد الزوال فلا فطرة عليه و كذلك اذا اسلم الرجل قبل الزوال و بعده فعلى هذا والحاج على ثلاثة اوجه قارن و مفرد و متمتع بالعمرة الي الحج ولا يجوز لاهل مكة و حاضريها التمتع بالعمرة الي الحج وليس لهم الا القران و الافراد لقول الله عز وجل ذلك لمن لم يكن اهل حاضري المسجد الحرام و حد حاضرا المسجد الحرام اهل مكة و حوالها على ثمانية واربعين ميلا و من كان خارجا من هذا الحد فلا يحج الا متمتعا بالعمرة الي الحج ولا يقبل الله غيره و اول الاحرام المسلخ و اوسطه غمرة و آخره ذات عرق و اوله افضل فان رسول الله ﷺ وقت لاهل العراق العتيق و وقت لاهل الطائف قرن المنازل و وقت لاهل اليمن يللم و وقت لاهل الشام المهيبعة وهي الجحفة و وقت لاهل المدينة ذا الحليفة و هو مسجد الشجرة ولا يجوز الاحرام قبل بلوغ الميقات ولا يجوز تاخيره عن الميقات الالعة او تقيية و فرائض الحج سبعة الاحرام والتلبيات الاربع وهي لبك اللهم لبك لبك لا شريك لك لبك ان الحمد والنعمة لك والملك لا شريك لك

عبارت خود را بيكي دهد ولي يكفطره را بدو تن نتوان داد و باكي نيست كه فطره را از روز اول ماه رمضان تا آخر آن بپردازد و آن زكوة باشد تا نماز عيد را بخواند و اگر بعد از نماز دوباره داد آن سابقى صدقه باشد و بهترين وقتش روز آخر ماه رمضانست هر كس مملوكى دارد چه مسلمان و چه ذمى بايد فطره او را بدهد و اگر تا پيش از ظهر روز فطر نوزادى آورد بايد فطره او را بدهد و اگر بعد از ظهر بزايد فطره ندارد و همچنين است مسلمان شدن پيش از زوال و بعد از آن .

حج بر سه وجه است قران ؛ افراد و تمتع كه بعد از آن حج باشد و اهل مكه و حاضران آن نتوانند حج تمتع گذارند و بايد يا حج قران كنند يا افراد چون خدا فرمايد (بقره) اين حج تمتع برآي كسى است كه خاندانش حاضران مسجد الحرام نيستند و ميزان حاضران آن تا مسافت چهل و هشت ميل (١٦ فرسخ) است و هر كه از اين اندازه دورتر است بايد حج تمتع گذارد و حج ديگرى قبول نيست اول احرام از مسلخ است و دومش غمره است و اول افضل است رسول خدا ميقات اهل عراق را عتيق مقرر كرد و برآي اهل طائف قرن المنازل و برآي اهل يمن، يللم و برآي اهل شام مهيبعة كه جحفة باشد و برآي اهل مدينه ذوالحليفة كه مسجد شجره است ؛ احرام قبل از ميقات جائز نيست مگر برآي علتى يا تقيية ، واجبات حج هفت است احرام ، چهار تلبيه كه اين است لبك اللهم لبك لا شريك لك لبك ان الحمد والنعمة والملك لك لا شريك لك و جز اين تلبيه مستحب است و سزااست كه محرم بسيار گويد لبك لبك ذالمعارج لبك كه آن تلبيه بيخبر است طواف بر

وغير ذلك من التلبية سنة وينبغي للملبى ان يكثر من قوله لبيك ذا المعارج لبيك فانها تلبية النبي ﷺ والطواف بالبيت فريضة والر كعتان عند مقام ابراهيم عليه السلام فريضة والسعي بين الصفا والمروة فريضة والوقوف بعرفة فريضة والوقوف بالمشعر فريضة وهدى التمتع فريضة وماسوى ذلك من مناسك الحج سنة و من ادرك يوم التروية عند زوال الشمس الى الليل فقد ادرك المتعة و من ادرك يوم النحر مزدلفة وعليه خمسة من الناس فقد ادرك الحج ولا يجوز في الاضاحي من البدن الا الثني وهو الذي تم له خمس سنين ودخل في السادسة ويجزى في البقر والمعز الثني وهو الذي تم له سنة ودخل في الثانية ويجزى من الضأن الجذع لسته اشهر ولا يجزى في الاضحية ذات عوار و يجزى البقرة عن خمسة نفر اذا كانوا من اهل بيت والثور عن واحد و البدنة عن سبعة و الجزور عن عشرة متفرقين و الكبش عن الرجل و عن اهل بيته و اذا عزت الاضاحي اجزات شاة ثني سبعين ويجعل الاضحية ثلاثة اثلاث ثلث يؤكل وثلث يهدى وثلث يتصدق به ولا يجوز صيام ايام التشريق فانها ايام اكل و شرب وبعال و جرت السنة في الافطار يوم النحر بعد الرجوع من الصلوة و في الفطر قبل الخروج الى الصلوة و التكبير في ايام التشريق بمنى في دبر خمس صلوة من صلوة الظهر يوم النحر الى صلوة الغداة يوم الرابع وبالامصار في دبر عشر صلوات من صلوة الظهر يوم النحر الى صلوة الغداة يوم الثالث وتحل الفروج بثلثة وجوه نكاح بميراث و نكاح بالاميراث

خانه واجب است با دو ركعت در مقام ابراهيم ۴ سعى ميان صفا و مروه واجب است و قوف بعرفة واجب است ، و قوف بمشعر واجب است ، قرباني متم واجب است و جز اينها از مناسك حج مستحب است هر كه روز ترويه هنگام زوال شمس را درك كند تا شب حج متم را درك کرده و هر كه روز عيد مشعر را تا پنج تن در آنند درك كند حج را درك کرده شتر قرباني نبايد کمتر از پنجسال تمام داشته باشد ولي گاو و بزى كه در سال دوم وارد شده كافي است و بره اى كه ششماه تمام دارد كافي است و قرباني نبايد معيوب باشد و يك ماده گاو از پنج تن از يك خاندان كافي است و نره گاو از يكي كافي است و ماده شتر از هفت كس و نره شتر از ده كس ولو بيگانه باشند ، چپش از مرد و خاندانش كفايت كند و چون قرباني ناياب شود يك گوسفند از هفتاد كس بس باشد ، قرباني را سه سهم كنند يكي را خود بخورند و ثلثى را هديه دهند و ثلثى را صدقه بفقران ، روزه در ايام تشریق (۱۱-۱۳ ذىحجه) روا نيست كه ايام خوردن و نوشيدن و همسر بودنست و سنت افطار روز عيد قربان بعد از نماز عيد است و در روز عيد فطر پيش از رفتن بنماز و تكبيرات ايام تشریق در منى دنبال پانزده نماز است از ظهر روز عيد تا صبح روز چهارم و در شهر هاى ديگر دنبال ده نماز است از ظهر روز عيد تا صبح روز سوم.

فرج زنان بسه وجه حلال گردد ، نكاح دائم كه ميراث دارد ، نكاح منقطع كه ميراث ندارد و ملك يمين ، كسى بر زن ولايت ندارد مگر پدرش تا باكره است و اگر بيوه باشد هيچ كس بر او ولايت

ونکاح بملك اليمين ولا ولاية لاحد على المرأة الا لابيها مادامت بكرأ فاذا كانت ثيبا فلا ولاية لاحد عليها ولا يزوجها ابوها ولا غيره الا بمن ترضى بصدائق مفروض ولا يقع الطلاق الا على الكتاب والسنة ولا يمين في طلاق ولا في عتق ولا طلاق قبل نكاح ولا عتق قبل ملك ولا عتق الا ما ارید به وجه الله عزوجل والوصية لاتجوز الا بالثلث ومن اوصى باكثر من الثلث ردالى الثلث وينبغى للمسلم ان يوصى لذوى قرابته ممن لا يرث بشيء من ماله قل ام كثرومن لم يفعل ذلك فقد ختم عمله بمعصية وسهام الموارث لاتعول على ستة ولا يرث مع الولد والابوين احد الازوج اوزوجة والمسلم يرث الكافر ولا يرث الكافر المسلم وابن الملاعنة لا يرثه ابوه ولا احد من قبل ابيه وترثه امه فان لم تكن له ام فاخواله و اقرباؤه من قبل امه و متى اقر الملاعن بالولد بعد الملاعنة الحق به ولده ولم ترجع اليه امرأته فان مات الاب ورثه الابن و ان مات الابن لم يرثه الاب ومن شرائط دين الامامية اليقين والاخلاص والتوكل والرضا والتسليم والورع والاجتهاد والزهد والعبادة والصدق والوفاء و اداء الامانة الى البر والفاجر و لوالى قاتل الحسين عليه السلام والبر بالوالدين واستعمال المروءة والصبر والشجاعة و اجتناب المحارم و قطع الطمع عما فى ايدي الناس والامر بالمعروف والنهي عن المنكر والجهاد فى سبيل الله بالنفس والمال على شرائطه ومواساة الاخوان والمكافاة على الصنائع وشكر المنعم والثناء على المحسن والقناعة وصلوة الرحم

ندارد و پدر و جز پدر اورا تزويج نکنند مگر بکسیکه خودش راضی باشد بصدائق معین و طلاق واقع نشود جز طبق کتاب و سنت و قسم بطلاق و عتق صحیح نیست ، پیش از نکاح طلاقى نباشد و پیش از ملك عتقى نیست ، عتق باید بقصد قربت باشد ، وصیت جز در ثلث مال درست نیست و هر که به بیشتر وصیت کند بهمان ثلث بر گردد و شایسته است مسلمان برای خویشان خود که ارث نبرند چیزی وصیت کند کم یا بیش و هر که چنین نکند عرش به گناه ختم شده ، سهام میراث از شش فزون نشود و احدی باوجود فرزند و پدر و مادر ارث نبرد جز زوج یا زوجه ، مسلمان از کافر ارث برد و کافر از مسلمان ارث نبرد؛ پسر زنیکه لعان شده پسر ارث ندهد و بخویشان پدری ولی مادر از او ارث برد اگر نباشد اخوان و خویشان مادری وارث او باشند و اگر چنین پدری پس از لعان اعتراف بدان ولد کند بوی ملحق گردد ولی زن باو بر نگردد اگر این پدر مرد پسر از او ارث برد ولی او از چنین پسری ارث نبرد.

از شرایط دین امامیه است یقین ، اخلاص ، توکل ، رضا ، تسلیم ، ورع ، اجتهاد ، زهد ، عبادت ، صدق ، وفاء ، اداء امانت به بر و فاجر و لوقاتل حسین (ع) ، بر والدين ، استعمال مروءة و صبر و شجاعت و اجتناب محرمات و قطع طمع از آنچه در دست مردم است ، امر بمعروف و نهی از منکر و جهاد در راه خدا با جان و مال باوجود شرائط آن و مواسات با برادران و عوض دادن باحسان و شکر نعمت ده و ستایش نیکوئی کننده و قناعت وصله رحم و حرمت داری پدر و مادر و خوش همسایگی و انصاف

وبر الاباء والامهات وحسن المجاورة والانصاف والايتار ومما حبة الاخيار ومجانبة الاشرار ومعاشره الناس بالجميل والتسليم على جميع الناس مع الاعتقاد بان سلام الله لا ينال الظالمين واكرام المسلم ذى الشيبة وتوقير الكبير ورحمة الصغير واكرام كريم كل قوم والتواضع والتخضع وكثرة ذكر الله عزوجل وتلاوة القرآن والدعاء والاعضاء والاحتمال والمجانلة والتقوية وحسن الصحابة وكظم الغيظ والتعطف على الفقراء والمساكين ومشاركتهم فى المعيشة وتقوى الله فى السر والعلانية والاحسان الى النساء وماملكت الايمان وحفظ اللسان الا من خيرو حسن الظن بالله عزوجل والندم على الذنب واستعمال السخاء والجود والاعتراف بالتقصير واستعمال جميع مكارم الافعال والاخلاق للدين والدنيا واجتناب مذامها فى الجملة والتفصيل واجتناب الغضب والسخط والحمية والعصبية والكبر والتجبر واحتقار الناس والفخر والعجب والبذا والفحش والبغى وقطيعة الرحم والحسد والحرص والشرة والطمع والخرق والجهل والسفه والكذب والخيانة والفسق والفجور واليمين الكاذبة وكتمان الشهادة والشهادة بالزور والغيبة والبهتان والسعاية والسباب واللعان والطعان والمكر والخديعة والغدر والنكح والقتل بغير حق والظلم والقساوة والجفا والنفاق والريا والزنا واللواط والريا والفرار من الزحف والتعرب بعد الهجرة وعقوق الوالدين والاحتيال على الناس واكل مال اليتيم ظلما وقذف المحصنة هذا ما اتفق املائه على العجلة من وصف دين الامامية وقال ساملى شرح ذلك وتفسيره اذا سهل الله عزاسمه لى العود من

وايتار وهمنشینی نیکان و دوری از بدان و معاشرت مردم بخوشی و سلام کردن بر همه کس با اعتقاد باینکه سلام خدا بظالمان نمیرسد و احترام مسلمان سابقه دار و احترام بزرگتر و مهربانی با کوچکتر و احترام بزرگ هر قومى و تواضع و خشوع و بسیار ذکر خدا کردن و قرآن خواندن و دعا و چشم پوشی و تحمل و مدارا و تقیه و خوش صحبت بودن و خشم فرو خوردن و مهر ورزی با فقراء و مساکین و هم زندگی بودن با آنها و پرهیزکاری نسبت بخدا در نهان و عیان و خوش رفتاری با زنان و مملوکان و دم بستن جز از خوب گفتن و خوش گمانی بخدای عزوجل و پشیمانی از گناه و بکار بستن جود و بخشش و اعتراف بتقصیر و بکار بردن همه مکارم اخلاق و خلق خوب در امور دین و دنیا و کناره گیری از کارها و اخلاق بد، کلى و جزئى و اجتناب از غضب و خشم و حمیت و تعصب و تکبر و ترك زور گوئى و خوار شمردن مردم و بخود بالیدن و خودبینى و بیشرمى و هرزگى و زنا و قطع رحم و حسد و آرزو شکم خوارگى و طمع و بدخلقى و نادانى و سفاهت و دروغ و خیانت و فسق و نابکارى و قسم دروغ و نهان داشتن گواهی و گواهی ناحق و غیبت و بهتان و سخن چینی و دشنام و لعن گوئى و طعن و نیرنگ و فریب و پیمان گسلى و بدقولی و قتل ناحق و ستم و سخت دلی و ناسپاسی و نفاق و ریا و زنا و لواط و خودنمایی و فرار از جهاد و تعرب پس از هجرت و ناسپاسی پدر و مادر و کلاهبرداری و مال یتیم خوردن بناحق و بد نام کردن زنان پارسا این خلاصه دین امامیه است که ششابهانه بیان شده،

مقصودی الی نیسابور انشاء الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله وسلم کثیرا

بسم الله الرحمن الرحیم عن ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق « ع » انه قال اذا اتی شهر رمضان فاقرا کل لیلۃ انا انزلناه الف مرة فاذا اتت لیلۃ ثلث وعشرین فاشدد قلبک و افتح اذنیك بسماع العجائب مما تری قال وقال رجل لابی جعفر عليه السلام یا بن رسول الله کیف اعرف ان لیلۃ القدر فی کل سنة قال اذا اتی شهر رمضان فاقرا سورة الدخان فی کل لیلۃ مرة و اذا اتت لیلۃ ثلث وعشرین فانک ناظر الی تصدیق الذی عنه سئلت و روى عن ابی عبدالله عليه السلام انه قال صبیحة یوم لیلۃ القدر مثل لیلۃ القدر فاعمل واجتهد

(المجلس الرابع و التسعون)

یوم الثلثاء السابع عشر من شعبان سنة ثمان وستین و ثلثمائة

فی المشهد المقدس علی ساکنه السلام عند خروجه الی دیار ماوراء النهر

۱ - حدثنا الشیخ الجلیل ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی « رض » قال حدثنا علی بن احمد بن موسی الدقاق (ره) قال حدثنا محمد بن ابی عبدالله الکوفی قال حدثنا ابوسعید الحسن بن ابی زیاد الادمی الرازی قال حدثنا عبدالعظیم بن عبدالله الحسنى قال سمعت محمد بن علی بن موسی الرضا عليه السلام یقول ما زار ابی عليه السلام احد فاصابه اذى من مطرا و بردا و حرالا حرم الله جسده علی النار

گفت که من شرح و تفسیر آنرا هم اگر خدا توفیق مراجعت از مقصد خودم را به نیشابور داد بیان میکنم انشاء الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله وسلم .
بسم الله الرحمن الرحیم - امام صادق (ع) فرمود در ماه رمضان هر شب هزار بار سوره انا انزلناه فی لیلۃ القدر بخوان و شب بیست و سوم دل محکم کن و گوش باز کن و عجایب بشنواز آنچه بینی، گفت که مردی با امام باقر (ع) عرض کرد یا بن رسول الله چگونه بدانم که شب قدر در هر سال هست ؟ فرمود از اول ماه رمضان هر شب سوره دخانرا بخوان و شب بیست و سوم آنچه را از آن پرسیدی بچشم خود بین و باور کن.

از امام ششم روایت شده که صبح شب قدر هم چون شب آنست عبادت کن و بکوش.

مجلسی نود و چهار = روز سه شنبه هفدهم شعبان ۳۸

در مشهد مقدس علی ساکنه السلام در طی مسافرت او بماوراء النهر

۱ - عبدالعظیم گوید شنیدم امام محمد تقی میفرمود کسی نباشد که زیارت پدرم رود و از باران یا

۲ - حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل (ره) قال حدثنا محمد بن جعفر الاسدي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي قال حدثنا عبدالله بن احمد الشامي قال حدثنا اسمعيل بن الفضل الهاشمي قال سألت ابا عبدالله الصادق عليه السلام عن موسى بن عمران عليه السلام لما رأى حبالهم و عصيهم كيف اوجس في نفسه خيفة و لم يوجسها ابراهيم عليه السلام حين وضع في المنجنيق وقذف به في النار فقال عليه السلام ان ابراهيم عليه السلام حين وضع في المنجنيق كان مستندا الى ما في صلبه من انوار حجج الله عزوجل ولم يكن موسى كذلك فلماذا اوجس في نفسه خيفة ولم يوجسها ابراهيم عليه السلام

۳ - حدثنا ابي (ره) عن علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن ابي هذبة قال رأيت انس بن مالك معصوبا بعصا فسالته عنها فقال هي دعوة علي بن ابيطالب عليه السلام فقلت له و كيف يكون ذلك فقال كنت خادما لرسول الله صلى الله عليه وآله فاهدى الى رسول الله طائر مشوي فقال اللهم ائتمني باحب خلقك اليك و الي يا كل معي من هذا الطائر فجاء علي عليه السلام فقلت له رسول الله صلى الله عليه وآله عنك مشغول و احببت ان يكون رجلا من قومي فرفع رسول الله صلى الله عليه وآله يده الثانية فقال اللهم ائتمني باحب خلقك اليك و الي يا كل معي من هذا الطائر فجاء علي عليه السلام فقلت رسول الله صلى الله عليه وآله عنك مشغول و احببت ان يكون رجلا من قومي فرفع رسول الله صلى الله عليه وآله يده الثالثة فقال اللهم ائتمني باحب خلقك اليك و الي يا كل معي من هذا الطائر فجاء علي عليه السلام فقلت رسول الله صلى الله عليه وآله عنك مشغول و احببت ان يكون رجلا من قومي فرفع علي عليه السلام صوته فقال وما يشغل رسول الله عني فسمعه رسول الله فقال يا انس من هذا فقلت علي بن ابي طالب عليه السلام قال ائذن له فلما دخل

سرما و گرما آزاد بینند جز آنکه خدا تنش را بر آتش حرام کند.

۲ - اسمعيل بن فضل هاشمي گوید از امام صادق (ع) پرسیدم که چطور وقتی موسی بن عمران ریسمانها و عصاهای جادوگرانرا دید در خود احساس ترس کرد و ابراهیم را که در منجنیق نهادند و بآتش انداختند در خود احساس ترس نکرد؟ فرمود چون ابراهیم بآتش افکنده شد اعتماد به حجج الهی داشت که در پشت او بودند و موسی چنین نبود برای همین احساس ترس کرد و ابراهیم احساس ترس نکرد.

۳ - ابو هذبه گوید دیدم انس بن مالک دستمالی بر سر بسته از سپیش پرسیدم گفت بر اثر نرفزین علی بن ابيطالب است گفتم چطور؟ گفت من خدمتکار رسول خدا (ص) بودم مرغ بریانی بآنحضرت هدیه کردند، فرمود خدا یا دوستتر مردم را نزد خودت و خودم برسان تا با من از این پرنده بخورد علی (ع) آمد و من گفتم رسول خدا (ص) کاری دارد و او را راه ندادم بانتظار اینکه یکی از قوم خودم برسد باز رسول خدا (ص) همان دعا را تکرار کرد و دوباره علی (ع) آمد و من همان را گفتم بانتظار مردی از قوم خودم رسول خدا (ص) برای بار سوم همان دعا را کرد و باز هم علی (ع) آمد و من همان را گفتم و علی فریاد برداشت که رسول خدا چه کاری دارد که مرا نمیگذرد؟ آوازش بگوش پیغمبر رسید و فرمود

قال له يا علي اني قد دعوت الله عزوجل ثلاث مرات ان ياتيني باحب خلقه اليه و الي يا كل معي من هذا الطائر و لولم تجئني في الثالثة لدعوت الله باسمك ان ياتيني بك فقال علي عليه السلام يا رسول الله اني قد جئت ثلث مرات كل ذلك يردني انس و يقول رسول الله عنك مشغول فقال لي رسول الله صلى الله عليه وآله يا انس ما حملك علي هذا فقلت يا رسول الله سمعت الدعوة فاحببت ان يكون رجلا من قومي فلما كان يوم الدار استشهدني علي عليه السلام فكتمته فقلت اني نسيتَه فرفع علي عليه السلام يده الي السماء فقال اللهم ارم انسا بوضوح لا يستره من الناس ثم كشف العصا به عن رأسه فقال هذه دعوة علي هذه دعوة علي

٤ - حدثنا ابي رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن الحسن المؤدب قال حدثنا احمد بن علي الاصهاني عن ابراهيم بن محمد الثقفي قال حدثنا ابورجاء قتيبة بن سعيد عن حماد بن زيد عن عبدالرحمن بن السراج عن نافع عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من فضل احدا من اصحابي علي فقد كفر

٥ - حدثنا محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقاني « رض » قال حدثنا احمد بن محمد بن سعيد الهمداني مولى بني هاشم قال اخبرنا المنذر بن محمد قال حدثني جعفر بن اسمعيل البزاز الكوفي قال حدثني عبدالله بن فضل عن ثابت بن دينار عن سعيد بن جبیر عن عبدالله بن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من انكر امامة علي عليه السلام بعدى كان كمن انكر نبوتى في حيوتى و من انكر نبوتى كان كمن انكر ربوبية ربه عزوجل

ای انس این کیست ؟ گفتم علی بن ایطالب است گفت باو اجازه بده چون وارد شد فرمود ای علی من سه بار بدرگاه خدا دعا کردم که محبوبترین خلقش نزد او و خودم بیاید و بامن از این پرنده بخورد و اگر در این بار سوم نیامده بودی تورا بنام دعوت می کردم عرض کرد، یا رسول الله من بار سوم است که آمدم و انس مرا برگردانده و می گفت رسول خدا از پذیرش تو بکاری مشغول است، رسول خدا فرمود ای انس چه تورا بر این کار واداشت ؟ عرض کرد من دعوت را شنیدم و خواستم شامل یکی از قوم خودم شود، چون روز احتجاج برای خلافت شد علی مرا گواه خواست و گنجان کردم و گفتم فراموش کردم علی دست بآسمان برداشت و گفت خدایا انس را به يك بیسی بینداز که نتواند آنرا از مردم پنهان دارد.

سپس دستمال از سر برداشت و گفت اینست نفرین علی ۴.

٤ - رسول خدا ص فرمود هر که دیگری از اصحاب مرا بر علی ۴ برتری نهد کافر است.

٥ - رسول خدا ص فرمود هر که امامت علی را پس از من منکر شود چون کسی باشد که در زندگیم پیغمبری مرا منکر است و هر که پیغمبری مرا منکر باشد چون منکر ربوبیت پروردگار عزوجل خویش است.

٦ - حدثنا علي بن عيسى القمي « رض » قال حدثني علي بن محمد بن ماجيلويه (رض) قال حدثني احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن خلف بن حماد الاسدي عن ابي الحسن العبدی عن سليمان بن مهران عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن علي قال قال رسول الله ﷺ يا علي انت اخي و وارثي و وصيي و خليفتي في اهلي و امتي في حيوتي و بعد مماتي محبك محبي و مفضلك مفضي يا علي انا و انت ابوا هذه الامة يا علي انا و انت والائمة من ولدك سادة في الدنيا و ملوك في الاخرة من عرفنا فقد عرف الله و من انكرنا فقد انكر الله عزوجل

٧ - حدثنا محمد بن احمد السناني « رض » قال حدثنا محمد بن ابي عبدالله الكوفي قال حدثنا موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد عن علي بن سالم عن ابيه عن ابان بن عثمان عن ابان بن تغلب عن عكرمة عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ قال الله جل جلاله لو اجتمع الناس كلهم على ولاية علي ﷺ ما خلعت النار

٨ - حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور « رض » قال حدثنا الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن ابي عمير عن ابراهيم بن زياد الكرخي قال سمعت ابا عبدالله جعفر بن محمد الصادق « ع » يقول لو ان عدو علي جاء الى القرأت و هو يزخ زخيخاً قد اشرف ماهه على جنبتيه فتناول منه شربة وقال بسم الله و اذا شربها قال الحمد لله ما كان ذلك الاميئة اودما مسفوحا اولحم خنزير

٩ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب « رض » قال حدثنا حمزة بن القاسم العلوي العباسي قال حدثنا جعفر بن محمد بن مالك الفزارى الكوفي قال حدثنا محمد بن الحسين بن يزيد الزيات الكوفي قال حدثنا سليمان بن حفص المروزي قال حدثنا سعد بن طريف

٦ - فرمود ای علی تو برادر و وارث و وصی و خلیفه منی در خاندانم و در امتم در زندگیم و بعد از مرگم دوست دوست من و دشمن دشمن من است ای علی من و تو دو پدر این امتیم، ای علی من و تو و امامان از فرزندان سادات دنیا و ملوک آخرتیم هر که مادرشناسد خدا را شناخته و هر که منکر ما شود منکر خداست .

٧ - فرمود که خدای جل جلاله فرماید اگر همه مردم بر ولایت علی « ع » متفق بودند من دوزخ را نمی آفریدم .

٨ - امام صادق « ع » فرمود اگر دشمن علی « ع » بر لب فرات آید و آن در فیضان باشد و بدو کناره خوبر آمده باشد و از آن شربتی نوشد با بسم الله و بعد از آنهم گوید الحمد لله همانا مردار یا خون روان ذبیحه یا گوشت خوک خورده باشد ،

٩ - علی « ع » فرمود سبب دفن فاطمه در شب این بود که بر قومی غشمناک بود و بدداشت

عن الاصبع بن نباتة قال سئل امير المؤمنين علي بن ابيطالب عليه السلام عن علة دفعة لفاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه وآله ليلاً فقال (ع) انها كانت ساخطة على قوم كرهت حضورهم جنازتها وحرام على من يتولاها ان يصلى على احد من ولدها

۱۰- حدثنا علي بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابي عبدالله البرقي عن ابيه عن جده احمد بن ابي عبدالله عن ابيه محمد بن خالد عن خلف بن حماد عن ابي الحسن العبدی عن الاعمش عن عباية بن ربعی عن عبدالله بن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اتانى جبرئيل وهو فرح مستبشر فقلت له حبيبي جبرئيل بما انت فيه من الفرح ما منزلة اخي و ابن عمي علي بن ابيطالب عليه السلام عند ربه فقال جبرئيل يا محمد والذي بعثك بالنبوة و اصطفاك بالرسالة ما هبطت في وقتي هذا الا لهذا يا محمد الله العلي الاعلى يقرأ عليك السلام و يقول محمد نبي رحمتي و علي مقيم حجتي لا عذب من والاه و ان عصاني ولا رحم من عاداه و ان اطاعني قال ابن عباس ثم قال رسول الله صلى الله عليه وآله اذا كان يوم القيمة اتانى جبرئيل و بيده لواء الحمد وهو سبعون شقة الشقة منه اوسع من الشمس والقمر فيدفعه الي فآخذه و ادفعه الي علي بن ابيطالب عليه السلام فقال رجل يا رسول الله و كيف يطيق علي علي حمل اللواء و قد ذكرت انه سبعون شقة الشقة منه اوسع من الشمس والقمر فغضب رسول الله صلى الله عليه وآله ثم قال يا رجل انه اذا كان يوم القيمة اعطى الله عليا من القوة مثل قوة جبرئيل و من الجمال مثل جمال يوسف و من الحلم مثل حلم رضوان و من الصوت مثل ما يداني صوت داود و لولا ان داود خطيب في الجنان لاعطى علي مثل صوته و ان عليا اول من يشرب من السلسبيل و الزنجبيل و ان لعلي و شيعته من الله عز و جل مقاما يغبطه به

بر جنازه او حاضر باشند و بر هر که آنان را دوست دارد حرامست بر یکی از اولادش نماز گذارد.

۱۰ - رسول خدا ص فرمود جبرئیل شاد و خرم نزد من آمد باو گفتم در این شادی بگو بدانم مقام برادر من علی بن ابیطالب (ع) نزد پروردگارش چیست؟ گفت ای محمد بدانکه تو را به پیغمبری انگیخته و بر سالت برگزیده در ابوقت فرود نیامدم مگر برای همین موضوع ای محمد علی اعلی تو را سلام میرساند و میفرماید محمد پیغمبر رحمت منست و علی مقیم حجج من، دوستدارش را عذاب نکنم گرچه گناه من ورزد و بدشمنش رحم نکنم گرچه فرمانم برد، ابن عباس گوید پیغمبر دنبال آن فرمود روز قیامت جبرئیل نزد من آید و لواء حمد را بدست دارد که هفتاد شقه دارد و هر شقه اش از خورشید و ماه پهن تر است آنرا بمن دهد و من بگیرم و بعد علی بن ابیطالب ۴۴ دهم، مردی گفت یا رسول الله چگونه می شود که هر کدام از خورشید و ماه وسیعترند؟ رسول خدا ص خشم کرد و فرمود ای مرد روز قیامت خدا به علی نیروی جبرئیل دهد و زیبایی یوسف و حلم رضوان و نزدیک به آواز داود اگر نبود که داود خطیب بهشت است آواز او را بوی می داد

الاولون و الاخرون *

۱۱- حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد (رض) قال حدثنا الحسن بن متيل الدفاق قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب قال حدثنا محمد بن سنان عن جعفر بن سليمان النهدي قال حدثنا ثابت بن دينار الثمالي عن سيد العابدین علی بن الحسين عن ابيه (ع) قال نظر رسول الله ﷺ ذات يوم الى علي بن ابي طالب وقد اقبل وحوله جماعة من اصحابه فقال من اراد ان ينظر الى يوسف في جماله و الى ابراهيم في سخائه و الى سليمان في بهجته و الى داود في قوته فلينظر الى هذا *

۱۲- حدثنا جعفر بن محمد بن مسرور (رض) قال حدثنا محمد بن عبدالله بن جعفر بن جاسع الجدهيري عن ابيه عن يعقوب بن يزيد قال حدثني الحسن بن علي بن فضال عن ابي الحسن علي بن موسى الرضا عن ابيه عن آباءه (ع) قال قال رسول الله (ع) علي مني و انا من علي قاتل الله من قاتل عليا لعن الله من خالف عليا علي امام الخليقة بعدى من تقدم علي فقد تقدم علي و من فارقه فقد فارقتني و من آثر عليه فقد آثر علي اناسلم لمن سالمه و حارب لمن حاربه و ولي لمن و الاه و عدو لمن عاداه *

۱۳- حدثنا علي بن احمد بن ابراهيم (رض) قال حدثنا ابي عن ياسر قال لما ولي الرضا (ع) العهد سمعته وقد رفع يديه الى السماء و قال اللهم انك تعلم اني مكره مضطر فلا تؤاخذني كما لم تؤاخذ عبدك و نبيك يوسف حين دفع الى ولاية مصر.

علی اول کسی است که از سلسبیل و زنجبیل نوشد و علی و شعیبانش نزد خدا مقامی دارند که اولین و آخرین بدان رشک برند ،

۱۱ - يك روز رسول خدا ص بعلی ع که نزد او می آمد نگریست و بجمعی که گردش بودند فرمود هر که خواهد بجمال یوسف و سیمای ابراهیم و بهجت سلیمان و حکمت داود نگردد باید باین نگاه کند .

۱۲ - فرمود علی از منست و من از او، نبرد کند خدا با هر که با علی نبرد کند ؟ لعنت کند خدا هر که با علی مخالفت کند؛ علی بعد از من امام خلق است هر که بر علی (ع) تقدم جوید بر من تقدم جسته و هر که از او جدا شود از من جدا شده هر که بر او دريغ کند بر من دريغ کرده، من سازگارم با هر که با او سازگار است و در نبردم با هر که با او در نبرد است، دوستم با هر که با او دوست است و دشمنم با هر که او دشمن است .

۱۳ - ياسر گفت چون امام رضا وليعهد شد شنيدم دست با سمان برداشت گفت بار خدا يا توميداني که من در فشار و بيچاره ام از من مواخذه مکن چنانچه از بنده ات و پيغمبرت يوسف براي ولايت مصر مواخذه

۱۴- حدثنا الحسين بن احمد البيهقي قال اخبرنا محمد بن يحيى الصولي قال حدثنا ابو ذكوان قال سمعت ابراهيم بن العباس يقول ما رأيت الرضا (ع) سئل عن شيء قط الاعلمه ولا رأيت اعلم منه بما كان في الزمان الى وقته و عصره و كان المأمون يمتحنه في كل ثلثة بالسؤال عن كل شيء فيجيب فيه و كان كلامه و جوابه و تمثيله بآيات من القرآن و كان يختمه في كل ثلث و يقول لو اردت ان اختمه في اقل من ثلاث لختمت ولكن ما مررت باية قط الا فكرت فيها وفي اي شيء انزلت وفي اي وقت فلذلك صرت اختم في ثلثة ايام . ۱۵- قال الصولي و حدثنا الحسين بن الهيثم (الحسن بن الجهم) قال حدثني ابي قال سعد المامون المنبر ليبيع علي بن موسى الرضا فقال ايها الناس جائتكم بيعة علي بن موسى بن جعفر بن محمد بن علي بن الحسين بن علي بن ابي طالب عليه السلام والله لو قرأت هذه الاسماء على الصم اليكم لبرؤا باذن الله .

۱۶- حدثنا حسين بن احمد البيهقي قال اخبرنا محمد بن يحيى الصولي قال حدثني هرون بن عبدالله المهلبى قال حدثني دعبل بن علي الخزاعي قال جائتني خبر موت الرضا (ع) و انا مقيم بم قم فقلت القصيدة الرائية:

ارى امية معذورين ان قتلوا   ولا ارى لبني العباس من عند
اولاد حرب و مروان و اسرتهم   بنى معيط و لاة الحقد و الوغسر
قوم قتلتم على الاسلام اولهم   حتى اذا استمكنوا اجازوا على الكفر

نکردی که گرفتار آن شد .

۱۴ - ابراهيم بن عباس می گفت ندیدم امام رضا از چیزی سئوال شود مگر آنکه میدانست و اعلم از او در زمانه ندیدم مامون در هر سه روز او را باسؤال از هر چیز امتحان میکرد و بوی جواب میداد، همه سخن او و جواب او از قرآن بود و مثل از آیات قرآن میآورد و قرآن را در هر سه روز یکبار ختم میکرد و میفرمود زودتر هم میتوانم ختم کنم ولی بآیه نگذرم جز آنکه فکر کنم در آن و در این که برای چه نازل شده و در چه وقتی نازل شده و اذا بشرو در سه روز ختم کنم .

۱۵ - حسین بن هیشم از پدرش نقل کرده که مامون بر منبر شد تا برای علی بن موسی الرضا بیعت ستاند گفت ای مردم نوبت بیعت شما با علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابيطالب است بخدا اگر این نامها را بر کز و لال بخوانند بهبود شود باذن خدا .

۱۶ - دعبل بن علی خزاعی گفت خبر وفات امام رضا (ع) در قم بمن رسید و قصیده را بیه خود را سرودم که در آنست .

بنی امیه را بتوان عذرخواست گر کشتند   ولی برای بنی عباس عذر نتوان گفت
اولاد حرب و بنو مروان و آل و تبارشان   و بنو معیط همه کینه و ران و بد نهاد بدان
بر مسلمانی شما اسلافشان گشتید و چون   دست یافتند بر کفر بجزایز پرداختند

اربع بطوس علی قبر الزکی به
 ان کنت ترابع من دین علی و طر
 قبر ان فی طوس خیر الناس کلهم
 و قبر شرهم هذا من العبر
 ما ینفع الرجس من قرب الزکی ولا
 علی الزکی بقرب الرجس من ضرر
 هیئات کل امرء رهن بما کسبت
 له یداه فخذها شئت او فذد

۱۷- حدثنا محمد بن علی ماجیلویه «ده» قال حدثنی علی بن ابراهیم عن ابيه ابراهیم بن هاشم عن ابي الصلت الهروی قال بینا انا واقف بین یدی ابي الحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام اذ قال لی یا ابا الصلت ادخل هذه القبة التي فيها قبر هرون فائتنی بتراب من اربع جواربها قال فمضیت فاتیت به فلما مثلت بین یدیه قال لی ناولی من هذا التراب و هو من عند الباب فناولته فاخذه و شمه ثم رمی به ثم قال سیحفر لی هی هنا قبر و تظهر صخرة لو جمع علیها کل معول بخراسان لم یتبها قلعها ثم قال فی الذی عند الرجل والذی عند الراس مثل ذلك ثم قال ناولنی هذا التراب فهو من تربتی ثم قال سیحفر لی فی هذا الموضع فتأمرهم ان یحفر والی سبع مراقی الی اسفل و ان یشق لسی ضریحة فان ابوا الا ان یلحدوا فتأمرهم ان یجعلوا اللحد ذراعین و شبراً فان الله عزوجل سیوسعه لی ماشاء فاذا فعلوا ذلك فانك ترى عند راسی نداءة فتكلم بالكلام الذی اعلمك فانه ینبع الماء حتی یمتلئ اللحد وترى فيه حیطانا صغارا فتفتت لها الخبز الذی اعطیک فانها تلتقطه فاذا لم

در طوس نشین بر سر قبری پاک	گر بر سر دینی تو نشینی از دل
در طوس بود قبر به از کل بشر	با قبر بتر خلق در اینجا است عبر
سودی نبرد رجس ز قرب پاکان	بر پاک ز قرب رجس کی هست ضرر؟
هر کس گرو کرده خود باشد و بس	بر گیر هر آنچه خواهی یازان بگذر

۱۷ - ابوصلت هروی گوید من خدمت امام رضا ع ایستاده بودم که فرمود ای ابوصلت برو زیر کتیبه که هرون در آن دفن است و از هر چهار سوی آن مشتی خاک برایم بیاور، گوید رفتم و آوردم، فرمود آنها را بمن بده از خاک و سمت درخانه بود باو دادم آنرا گرفت و بومیید و بر زمین ذیخت و فرمود در اینجا برایم قبری کنند و سنگی بر آید و اگر همه کلنگهای خراسان گرد آیند نتوانند آنرا کنند و دربارہ آنکه از یائین پا و بالای سر بود همان را فرمود.

سپس فرمود از آن خاک دیگر بمن بده که خاک من است و فرمود در اینجا برای من قبری کنند، با آنها دستور ده که هفت پله آنرا پائین برند و ضریح آنرا زیر زنند و اگر اصرار کردند لحد داشته باشد دستود بده آنرا دوزراع و بکوجب بگیرند و خدای عز و جل آنرا بس هر چه خواهد وسعت دهد چون چنین کردند در سمت سر من رطوبتی بینی و آن سخنی که بتو یاد دهم بگو تا آب بجوشد و لحد را پر کنند و در آن ماهیان کوچکی نمایان شوند آن نانی که بتو دهم برای آنها خرد کن تا آنرا بیلند و چون چیزی از آن نماند از آن ماهی بزرگی عیان گردد و هیه آن ماهیان بگرد را بیلند تا چیزی از آنها نماند و آنکه نهان شود، چون نهان شد دست بر

بیق منه شیء، خرجت منه حوتة كبيرة فالتقطت الحيتان الصغار حتى لا يبقى منها شيء، ثم تغيب فاذا غابت فضع يدك على الماء و تكلم بالكلام الذي اعلمك فانه ينضب الماء ولا يبقى منه شيء، ولا تفعل ذلك الا بحضرة المامون ثم قال عليه السلام يا ابا الصلت غدا ادخل هذا الفاجر فان خرجت وانا مكشوف الرأس فتكلم اكلمك و ان خرجت و انا مغطى الرأس فلا تكلمنى قال ابو الصلت فلما اصبحنا من الغد لبس ثيابه و جلس في محرابه ينتظر فبينما هو كذلك اذ ادخل عليه غلام المامون فقال له اجب امير المؤمنين فلبس نعله و رداءه و قام يمشي و انا اتبعه حتى دخل على المامون و بين يديه طبق عنب و اطباق فاكبه بين يديه و بيده عنقود عنب قدا كل بعضه و بقى بعضه فلما بصر بالرضا عليه السلام وثب اليه و عانقه و قبل ما بين عينيه و اجلسه معه ثم ناوله العنقود و قال يا بن رسول الله هل رايت عنبا احسن من هذا فقال الرضا بما كان عنبا حسنا يكون من الجنة فقال له كل منه فقال له الرضا و تعفينى منه فقال لا بد من ذلك ما يمنعك منه لعلك تتهمنا بشيء، فتناول العنقود فاكل منه ثم ناوله فاكل منه الرضا عليه السلام ثلاث حبات ثم رمى به و قام فقال له المامون الى اين قال الى حيث وجهتى و خرج عليه السلام مغطى الرأس فلم اكلمه حتى دخل الدار ثم امر ان يغلق الباب فغلق ثم نام على فراشه فمكثت واقفاً في صحن الدار مهموماً محزوناً فبينما انا كذلك اذ دخل على شاب حسن الوجه قطط الشعر اشبه الناس بالرضا عليه السلام فبادرت اليه فقلت له من اين دخلت و الباب مغلق

آب گذار و کلامی که بتو آموزم بگو تا آب فرو نشیند و چیزی از آن نماند و این کار را جز در حضور مأمون ممکن .

سپس فرمود ای اباصلت فردا من نزد این فاجر روم اگر با سرباز بیرون شدم هر چه خواهی بگو و اگر سر بسته بیرون شدم بامن سخن مکن، اباصلت گوید فردا صبح جامه پوشید و در محراب خود بانتظار نشست و غلام مامون آمد و گفت امیرالمؤمنین را اجابت کن نعلین پوشید و عبا بدوش کرد و میرفت و من دنبالش بودم تا بر مامون وارد شد که طبقی انگور و طبقهائی از میوه های دیگر جلو او بود و خوشه انگوری در دست داشت که قدری از آنرا خورده بود و قدری مانده بود چون چشمش با آنحضرت افتاد بر خواست و دوید و او را در آغوش کشید و میان دو چشمش را بوسید و با خودش نشانید و آن خوشه انگور را بدستش داد و عرض کرد یا بن رسول الله از این انگوری بهتر دیدی؟ فرمود بسا انگور خوبی که از بهشت باشد گفت از آن بخور امام رضا فرمود مرا از آن معاف دار گفت ناچار باید از آن بخوری چه تو را مانع است شاید بما بدگمانی؟ این خوشه را بگیر و از آن بخور حضرت رضا گرفت و از آن سه دانه خورد و آنرا انداخت و برخواست مأمون گفت پسر عم کجا میروی؟ فرمود آنجا که مرا روانه کردی و سر بسته بیرون آمد و من با او سخن نگفتم تا وارد خانه شد و فرمود در را بستند در بستر افتاد، من در صحن خانه غصه و محزون ایستاده بودم، در این میان جوانی خوشرو و پیچیده مو که شبیه تر بن مردم بود به حضرت رضا وارد خانه شد من پیش

فقال الذى جاء بى من المدينة فى هذا الوقت هو الذى ادخلنى الدار والباب مغلق فقلت له ومن انت فقال لى انا حجة الله عليك يا ابا الصلت انا محمد بن على ثم مضى نحو ابيه عليه السلام فدخل وامرنى بالدخول معه فلما نظر اليه الرضا عليه السلام وثب اليه و عانقه و ضمه الى صدره وقبل ما بين عينيه ثم سحبه سحبا الى فراشه و اكب عليه محمد بن على عليه السلام يقبله و يساره بشىء لم افهمه ورأيت على شفتى الرضا عليه السلام زبداً اشد بياضاً من الثلج و رايت ابا جعفر يلحسه بلسانه ثم ادخل يده بين ثوبه و صدره فاستخرج منها شيئاً شبيهاً بالعمفور فابتلعه ابو جعفر و قضى الرضا عليه السلام فقال ابو جعفر عليه السلام قم يا ابا الصلت فائتنى بالمغتسل والماء من الخزانة فقلت ما فى الخزانة مغتسل ولا ماء فقال لى ائتمر بما امرك به فدخلت الخزانة فاذا فيها مغتسل و ماء فاخرجته و شمريت ثيابى لاغسله معه فقال لى تنح يا ابا الصلت فان لى من يعيننى غيرك فغسله ثم قال لى ادخل الخزانة فاخرج الى السقف الذى فيه كفنه و حنوطه فدخلت فاذا انا بسقف لم اراه فى تلك الخزانة فحملته اليه فكفنه و صلى عليه ثم قال ائتنى بالتابوت فقلت امضى الى النجار حتى يصلح تابوتنا قال قم فان فى الخزانة تابوتنا فدخلت الخزانة فاذا تابوت لم ارمثله (لم اراه قط) فاتيته فاخذ الرضا عليه السلام بعد ان كان صلى عليه فوضعه فى التابوت وصف قدميه و صلى ركعتين لم يفرغ منهما حتى غسل التابوت و انشق الستف فخرج منه التابوت و مضى فقلت يا بن رسول الله الساعة يجيئنا المامون

چشم و باو گفتم بادر بسته از کجا وارد شدی؟ فرمود آنکه در همین گاه مرا از مدینه آورده هم اوست که مرا از در بسته درون آورده ، گفتم شما کیستید؟ فرمود منم حجت خدا بر تو ای اباصلت من محمد بن علی هستم ، بسوی پدر رفت و مرا باخود برد ، چون چشم امام رضا باو افتاد از جا جست و او را در آغوش کشید و بسینه چسباند و میان دو چشمش بوسید و او را بیستر خود کشانید و محمد بن علی بروی آن حضرت سرازیر شد و او را میبوسید و با او رازی می گفت که من نفهمیدم و بر دولب امام رضا کفی دیدم از برف سفیدتر و دیدم امام نهم آنرا بازبان پاک کرد و دست میان جامه و سینه اش نمود و از آن مانند گنجشکی بر آورد و بلعید و امام رضا در گذشت امام نهم فرمود ای ابا صلت برخیز و از انبار تخت غسل و آب بیاور؟ گفتم در آنجا تخت غسل و آب نیست ، فرمود دستور مرا اطاعت کن من بانبار رفتم و تخت غسل و آب موجود بود آنرا آوردم و دامن بالازدم تا در غسل باو همراهی کنم؛ فرمود ای اباصلت دور شو که من جز تو کمک کاری دارم او را غسل داد و بمن فرمود بیا و آن سبیدی که کفن و حنوطش در آنست بیاور بانبار رفتم و سبیدی یافتم که بیش از آن ندیده بودم و آنرا نزد او آوردم ، آنحضرت را کفن کرد و براو نماز خواند و فرمود تابوت بیاور گفتم نزد نجار روم تا تابوتی بسازد فرمود برودر خزانه در آنجا تابوت هست من بخرانه رفتم و در آن تابوتی دیدم که مانند آنرا ندیده بودم آنرا آوردم جنازه امام را بعد از نماز بر آن، در آن نهاد و ایستاد و دو رکعت نماز خواند و هنوز تمام نکرده بود که تابوت بهوا بر خاست و سقف شکافته شد و تابوت

فیطالبنی بالرضا علیه السلام فما اصنع فقال اسکت فانه سيعود يا ابا الصلت مامن نبی يموت فی المشرق و يموت وصيه بالمغرب الا جمع الله عزوجل بين ارواحهما و اجسادهما فماتم الحدیث حتی انشق السقف و نزل التابوت فقام علیه السلام فاستخرج الرضا من التابوت و وضعه علی فراشه كانه لم يغسل و لم يكفن و قال يا ابا الصلت قم فافتح الباب للمامون ففتحت الباب فاذا المامون والغلمان بالباب فدخلوا با كيا حزيننا قد شق حيبه و لطم رأسه و هو يقول يا سيداه فجمعت بك ياسیدی ثم دخل و جلس عند راسه و قال خذوا فی تجهيزه و امر بحفر القبر فحضرت الموضع و ظهر كل شیء علی ما وصفه الرضا علیه السلام فقال بعض جلسائه الست تزعم انه امام قال نعم لا يكون الامام الا مقدم الرأس فامر ان يحفر له فی القبلة فقلت امرنی ان احفر له سبع مراقی و ان اشق له ضریحة فقال انتهوا الی ما یامرکم به ابو الصلت و وی الضریحة ولكن يحفر و یلحد فلما رآی ما ظهر من النداءة والحیتان و غیر ذلك قال المامون لم یزل الرضا علیه السلام یرینا عجائبه فی حیوته حتی اراناها بعد وفاته فقال له وزیر كان معه اتدری ما اخبرک به الرضا علیه السلام قال لا قال انه اخبرک ان ملککم بنی العباس مع کثرتکم و طول مدتکم مثل هذه الحیتان حتی اذا فنیتم آجالکم و انقطعت آثارکم و ذهبت دولتکم سلط الله تبارک و تعالی علیکم رجلا منا فافناکم عن

از آن بیرون شد و رفت گفتیم یا بن رسول الله اکنون مامون می آید و امام رضا را از ما میخواهد چه کنیم؟ فرمود خاموش باش که بزودی برگردد ای اباصلت پیغمبری در مشرق زهین نگیرد و در مغرب زمین ببرد جز آنکه خدای عزوجل میان جان و تن آنها جمع کند هنوز گفتگو تمام نشده بود که سقف شکافت و تابوت فرود آمد و امام برخاست و جنازه امام رضا را در آورد از میان تابوت و آنرا بر بستر گذاشت و گویا غسل و کفن ندیده بود و فرمود ای اباصلت برخیز و در را باز کن برای مامون، من در را گشودم مامون با غلامانش بر در بودند و مامون گریبان و ماتم دار وارد شد گریبان دریده و سیلی بر رخ زده و می گفت یاسیداه داغ ترا دیدم و وارد بانق شد و بالای سرش نشست و گفت او را تجهیز کردند و دستور داد قبرش را بکنند و من در محل قبر حاضر شدم و هر چه امام رضا گفته بود عیان شد یکی از حاضرانش گفت مگر معتقد نیستی که او امام است چرا گفت امام را باید بالای سر دفن کرد و دستور داد سمت قبله قبر او را کنند، گفتیم بمن دستور داده برای او تا هفت پله بکنم و ضریحش را زیر بزنم، گفت تا آنجا که اباصلت می گوید بکنید جز دستور ضریح که باید آنرا لحد سازید چون دید رطوبت در آن عیان شد و ماهیان و چیزهای دیگر را مامون گفت همیشه رضا بما عجائب مینمود در زندگی و پس از مرگش هم مینماید و زبیری که با او بود گفت میدانی تو را چه خبری داده؟ گفت نه گفت بتو خبر داده که ملک شما بنی عباس با آنکه بسیارید و مدت شما طولانی است و بشماره این ماهیانید چون نوبت شما تمام شد و آنارتان بر افتاد و دولت شما پایان رسید خدای تبارک و تعالی در دنیای شما بر شما مسلط کند و تا نذر آخر شما را فنا کند، گفت راست گفتی،

آخر کم قال له صدقت ثم قال لي يا ابا الصلت علمني الكلام الذي تكلمت به قلت والله لقد نسيت الكلام من ساعتی وقد كنت صدقت فامر بحبسی و دفن الرضا عليه السلام فحبست سنة و ضاق علي الحبس و سهرت الليل فدعوت الله عزوجل بدعاء ذكرت فيه تجدا و آل تجدا و سئلت الله بحقهم ان يفرج عني فلم استتم الدعاء حتى دخل علي علي عليه السلام فقال لي يا ابا الصلت ضاق صدرك فقلت اي والله قال قم فاخرج ثم ضرب يده الي القيود التي كانت علي ففكها و اخذ بيدي و اخرجني من الدار و الحرسه و الغلطة يروني فلم يستطيعوا ان يكلموني و خرجت من باب الدار ثم قال امض في ودائع الله فانك لن تصل اليه و لا يصل اليك ابدا قال ابوالصلت فلم التفت مع المأمون الي هذا الوقت و صلى الله علي رسوله تجدا و آل الطاهرين و حسبنا الله و نعم الوكيل .

المجلس الخامس و التسعون

يوم الاربعاء لاثنتي عشرة ليلة بقيت من شعبان سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

في مشهد الرضا «ع»

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي «رضه» قال حدثنا محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «رضه» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن عذافر عن ابيه قال قلت لابي جعفر محمد بن علي الباقر (ع) لم حرم الله الميتة و الدم و لحم الخنزير و الخمر فقال ان الله

سبس بمن گفت اي اباصلت بمن بيا موز آن سخن را که گفتمی گفتم بخدا هم اکنون آن کلام را فراموش کردم و راست گفتم، دستور داد مرا حبس کنند و امام رضا را دفن کنند و یکسال زندانی بوم و بمن سخت گرفتند و شبی را بیخواب شدم و دعائی بدرگاه خدا کردم که محمد و آل محمد را بادمودم و بحق آنها خواستم که بمن فرجی دهد دعایم تمام نشده بود که امام نهم وارد شد و بمن گفت ای ابوصلت سینهات تنگ است؟ گفتم بخدا آری، فرمود برخیز و بیرون رو.

سبس دست خود را بزنجیرهایی که بر من بود گشود و زد و آنها را دست مرا گرفت و از در زندان بیرون آورد و پاسبانان و غلامان مرا میدیدند و نمیتوانستند بامن سخن گویند و از درخانه بیرون شدم و فرمود هر جا خواهی برو در امان خدا که با و نرسی و او بتو نرسد هرگز، بوصلت گفت تاکنون هم پامون بر نخوردم و صلی الله علی رسول له محمد و آل الطاهرين و حسبنا الله و نعم الوكيل .

مجلسی نود و پنجم = روز چهارشنبه و زده روز با خرمه شعبان سال ۳۸۸ هجری

در مشهد امام رضا «ع»

۱ - محمد بن عذافر از پدرش نقل کرده که با امام باقر «ع» گفتم چرا خدا مردار و خون و گوشت

تبارک و تعالی لم یحرم ذلك على عباده و احل لهم ما سوى ذلك من رغبة فيما احل لهم و لاهد فيما حرم عليهم ولكنه عزوجل خلق الخلق فعلم ما تقوم به ابدانهم وما يصلحهم فاحله لهم و اباحهم و علم ما يضرهم فنهاهم عنه ثم احله للمضطر في الوقت الذي لا يقوم بدنه الا به فاحله له بقدر البلغة لا غير ذلك ثم قال اما الميتة فانه لم ينل احد منها الا ضعف بدنه و اوهنت قوته و انقطع نسله و لا يموت آكل الميتة الا فجأة و اما الدم فانه يورث اكله الماء الاصفر و يورث الكلب و قساوة القلب و قلة الرافة و الرحمة ثم لا يؤمن على حميمه و لا يؤمن على من صحبه و اما لحم الخنزير فان الله تبارک و تعالی مسح قوما في صورة شتى مثل الخنزير و القرد و الدب ثم نهى عن اكل مثله « المثلة » لكيلا يمتنع بها و لا يستخف بعقوبتها و اما الخمر فانه حرمها لفعالها و فسادها ثم قال عليه السلام ان مدمن الخمر كعابد وثن و تورثه الارتعاش و تهدم مروته و تحمله على ان يجسر على المحارم من سفك الدماء و ركوب الزنا حتى لا يؤمن اذا سكر ان يشب على حرمه و هو لا يعقل ذلك و الخمر لا تزيد شاربها الا اكل شر

۲ - حدثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار «رضه» قال حدثنا سعد بن عبدالله عن القسم بن محمد الاصبهاني عن سليمان بن داود المنقري عن حفص بن غياث النخعي القاضي قال سمعت ابا عبدالله الصادق جعفر بن محمد «ع» يقول جاء ابليس الى موسى بن عمران عليه السلام وهو يناجي ربه فقال له

خوك را حرام کرده ؟ فرمود براستی خدای تبارک و تعالی اینها را بر بندگانش حرام نکرده و جز آنرا حلال نکرده بر آنها برای تمايل حضرتش بدانچه حلال کرده و بپرغبتی بدانچه بر آنها حرام کرده است ولی خدای عز و جل خلق را آفرید و میدانست که چه چیز تن آنها را برپامیدارد و به میکند و آنرا بر ایشان حلال کرد و بر آنها مباح ساخته و میدانست چه برای آنها زیان دارد و آنرا بر آنها حرام کرده و برای مضطر در گاهی که برای حفظ خود بجز آن در دسترس ندارد باندازه قوت حلال کرده .

سپس فرمود مردار را کسی نخورد جز آنکه تنش سست شود و نیرویش بکاهد و نسلش قطع شود و خورنده مردار بمرک ناگهان ببرد، خوردن خون آب زرد بیار آورد و بیماری کلب و قساوت قلب و بیرحمی آورد که خورنده آن نسبت بخویش و رفیق خود مورد اطمینان نیست ، گوشت خنزیر، خدای تبارک و تعالی مردمی را بصورت های گوناگون چون خوک و میمون و خرس مسح کرد و از خوردن امثال آنها غدقن کرد تا از آنها سود نبرند و کیفر آنها را سبک نشمارند، می را حرام کرد برای اثر بد و فساد آن و سپس فرمود دائم الخمر چون بت پرست است و دچار ارتعاش گردد و بی مروت شود و بر مجرمان خود دلیر گردد و خون آنها بریزد و با آنها بزرگی کند تا آنجا که چون مست شود ایمن نباشد که بر معرم خود بچهد و آنرا درک نکند، می برای نوشنده خود جزبندی نیفزاید .

۲ - امام صادق «ع» میفرمود ابلیس هنگام مناجات موسی بن عمران گرد او آمد ، فرشته ای

ملك من الملائكة ماترجومنه و هو في هذه الحال يناجى ربه فقال ارجو منه ما رجوت من ابيه آدم وهو في الجنة وكان فيما ناجاه الله تعالى به ان قال له يا موسى لا اقبل الصلاة الا من تواضع لعظمتي و الزم قلبه خوفاً و قطع نهاره بذكرى و لم يبت مصراً على الخطيئة و عرف حق اوليائي و احبائي فقال موسى رب تعني باحبائك و اوليائك ابراهيم و اسحق و يعقوب فقال عزوجل هم كذلك يا موسى الا انتى اريدت من من اجله خلقت آدم و حواء و بن من اجله خلقت الجنة و النار فقال موسى و من هو يا رب قال محمد شققت اسمه من اسمي لاني انا المحمود فقال موسى يا رب اجعلني من امته و قال انت يا موسى من امته اذا عرفته و عرفت منزلته و منزلة اهل بيته ان مثله و مثل اهل بيته فيمن خلقت كمثله الفردوس في الجنان لا يبس ورقها ولا يتغير طعمها فمن عرفهم و عرف حقهم جعلت له عند الجهل حلماً و عند الظلمة نوراً اجيبه قبل ان يدعوني و اعطيه قبل ان يسئلي يا موسى اذا رايت الفقر مقبلاً فقل مرحباً بشعار الصالحين و اذا رايت الغنى مقبلاً فقل ذنب عجلت عقوبته ان الدنيا دار عقوبة عاقبت فيها آدم عند خطيئته و جعلتها ملعونة و ملعونا ما فيها الا ما كان فيها منها لى يا موسى ان عبادى الصالحين زهدوا

گفت در این حال که با پروردگارش سرگرم مناجاتست چه میخواهی ؟ گفت همانرا که از پدرش آدم درین بهشت خواستم و امید داشتم، در ضمن مناجات، خدا باو گفت ای موسی من نماز نپذیرم جز از کسی که برای بزرگواریم فروتنی کند و دلش ملازم ترس من باشد و روز خود را با ذکر من طی کند و شب با قصد پیگیری گناه نخواستد و حق اولیاء و دوستانرا بشناسد ، موسی عرض کرد مقصود از دوستان و اولیاء ابراهیم و اسحق و یعقوب باشند؟ خدای عز و جل فرمود ای موسی آنان چنین هستند ولی مراد من آن است که برای او آدم و حواری او آفریدم و برای او بهشت و دوزخ را آفریدم ، موسی عرض کرد پروردگارا او کیست ؟ فرمود محمد احمد که نامش را از نامم باز گرفتم زیرا من معبودم ، موسی عرض کرد پروردگارا مرا از امت او گردان فرمود موسی تو از امت او باشی اگر او را بشناسی و مقام او و خاندانش را بدانی، مثل او و مثل اهلبیتش در کسانی که آفریدم چون فردوس است در بهشت که برگش نخشکد و مزه اش نگردد هر که آنها را و حق آنها را شناسد برای او در هنگام نادانی حلم مقرر کنم و در تار یکی نور، پیش از آنکه مرا بخواند اجابتش کنم و پیش از آنکه درخواست کند عطایش بخشم ، ای موسی چون دیدی درویشی بتو رو آورد بگو خوشا بر شعار خوبان و چون دیدی توانگری رو کند بگو گناهی است که کیفرش شتافته، دنیا خانه کیفر است که آدم را هنگام خطایش در آن کیفر دادم، دنیا ملعونست مگر آنچه برای من باشد ای موسی بندگان خوب من در آن بی رغبتند، باندازه ای که مرا بدانند و خلق دیگر من باندازه نادانی خود در آن رغبت دارند کسی آنها بزرگ نداند و چشمش بدان روشن شود و هر که خوارش شمارد از آن

فیهما بقدر علمهم بی وسائر هم من خلقی رغبوا فیها بقدر جهلهم بی و ما من احد من خلقتی عظمها فقرت عینه ولم بحقرها احد الا انتفع بها ثم قال الصادق علیه السلام ان قدتم ان لاتعرفوا فافعلوا وما علیک ان لم یثن علیک الناس وما علیک ان تكون مذموما عند الناس اذا کنت عند الله محمودا ان علیا علیه السلام کان یقول لاخیر فی الدنیا الا لاحد رجلین زجل یزداد کل یوم احسانا و رجل یتدارک سیئته بالتوبة و انی له بالتوبة والله لو سجد حتی ینقطع عنفة ما قبل الله منه الا بولايتنا اهل البيت

- ۳ - حدثنا محمد بن الحسن «رض» قال حدثنا الحسن بن المنیل الدقاق قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابی الخطاب عن محمد بن سنان عن مفضل بن عمر قال سالت ابا عبد الله عن العشق قال قلوب خلت من ذکر الله فاذا فها الله حب غیره
- ۴ - وبهذا الاسناد قال الصادق من استوی یوما فهو مغبون ومن کان اخر یومیه شرهما فهو ملعون ومن لم یعرف الزیادة فی نفسه کان الی النقصان اقرب ومن کان الی النقصان اقرب فال موت خیر له من الحیوة
- ۵ - حدثنا محمد بن موسی بن المتوکل قال حدثنا علی بن الحسین السعدا بادی قال حدثنا احمد بن ابی عبد الله البرقی قال حدثنا علی بن محمد القاسانی عن سلیمان بن داود المتقری عن حماد بن عیسی عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال کان فیما اوصی به لقمان ابنه ناتان ان قال له یا بنی لیکن مما تتسلح به علی عدوک فتصرعه المماسحة و اعلان الرضا عنه ولا تزاوله بالمجانبة فیدوله ما فی نفسک فیتأهب لك یا بنی خف الله خوفا لو وافیته بیر الثقلمین خفت ان یعذبک الله

سپس امام صادق (ع) فرمود اگر توانید که ناشناس بمانید همان کنید بر تو زیانی ندارد که مردم تو را شناسند و بر تو زیانی ندارد که مردم تو را نکوهش کنند در صورتیکه نزد خدا ستوده باشی علی (ع) میفرمود دنیا خیری ندارد مگر برای یکی از دو کس آنکه هر روز با احسان خود بیفزاید و آنکه با توبه گناهان خود را جبران کند و از کجا میتواند توبه کند بخدا اگر سجده کند تا گردنش قطع شود خدا از او نپذیرد جز بولایت ما خاندان.

۳ - مفضل بن عمر گوید از امام صادق (ع) عشق را پرسیدم فرمود دلپاییکه از یاد خدا تهی شوند و خدا دوستی دیگری را بآنها چشاند.

۴ - فرمود هر که دو روزش برابر است مغبونست و هر که روز آینده اش بد تر است ملعونست و هر که خود را در ترقی نداند بنقصان گراید و هر که بنقصان گراید مرگ برای او بهتر از زندگی است.

۵ - امام صادق (ع) فرمود لقمان در ضمن وصایای خود پسرش گفت ای پسر جانم در ضمن ساز و برگ برای برابری با دشمن خود با او دو آمیز و اظهار رضایت از او بکن و از او دوری مکن تا

و ارج الله رجاء لو وافيته بذنوب الثقلين رجوت ان يغفر الله لك يا بني حملك الجندل والحديد و كل حمل ثقيل فلم احمّل شيئاً أثقل من جار السوء وذقت المرارات كلها فلم اذق شيئاً امر من الفقر
 ۶ - حدثنا ابي قال حدثنا الحسين بن موسى عن محمد بن الحسن الصفار ولم يحفظ الحسن الاسناد
 قال قال لقمان لابنه يا بني اتخذ الف صديق و الف قليل ولا تتخذ عدوا واحدا و الواحد كثير
 فقال امير المؤمنين:

تكثر من الاخوان ما استطعت انهم
 و ليس كثيراً الف خل و صاحب
 عماد اذا ما استنجدوا و ظهور
 وان عدوا واحداً لكثير

۷ - حدثنا ابي قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا الهيثم بن ابي مسروق النهدي عن
 ابيه قال حدثني يزيد بن مخلد النيسابوري قال حدثني من سمع الصادق جعفر بن محمد يقول الصداقة
 محدودة فمن لم تكن فيه تلك الحدود فلا تنسبه الي كمال الصداقة ولم يكن فيه شيء من تلك
 الحدود فلا تنسبه الي شيء من الصداقة اولها ان تكون سريرته و علانيته لك واحدة و الثانية
 ان يرى زينك زينته و شينك شينه و الثالثة لا يغيره عنك مال ولا ولاية و الرابعة ان لا يمنعك شيئاً
 مما تصل اليه مقدرته و الخامسة لا يسلمك عند النكبات و قال الصادق عليه السلام لبعض اصحابه من
 غضب عليك من اخوانك ثلث مرات فلم يقل فيك شراً فاتخذك لنفسك صديقاً و قال الصادق لا تشقن

دروغ را بدانند و برای برابری با تو آماده گردد ای پسر جانم از خدا چنان بترس که اگر عبادت
 تقلین را باستانش بری نگران از عذابش باشی و باو چنان امیدوار باش که اگر گناه تقلین را باستانش
 بری امید آمرزش از او داری، پسر جان، من سنک و آهن و هر بار ثقیلی بدوشم کشیدم و سنگین تر از همسایه
 بدندیدم هر تلخی را چشیدم و تلختر از فقر نیافتم .

۶ - لقمان پسرش گفت پسر من هزار دوست بگیر و هزار دوست کم است ، بگذشمن بگیر که
 یکی هم بسیار است، امیرالمؤمنین ع سروده .

توانی دوستان بسیار بهر خود بگیر
 دوست و یار نبود پیش گر باشد هزار

۷ - امام صادق ع میفرمود دوستی را شرائطی است هر که همه آنها ندارد دوست کاملش میدان
 و هر که هیچ از آنها ندارد دوستش مغوان .

۱ - آنکه نهان و عیانش نسبت بتو یکی باشد .

۲ - خوبی تو را خوبی خود داند و زشتی تو را زشتی خود .

۳ - دارائی و مقام او را نسبت بتو دیگرگون نکند .

۴ - هر چه تواند از تو دریغ ندارد .

باخیک کل الثقة فان صرعة الاسترسال لن تستقال و قال الصادق عليه السلام لبعض اصحابه لا تطلع صديقك من سرك الا على مالوا طلع عليه عدوك لم يضرك فان المديق قديكون عدوا يوماً ما وقال الصادق عليه السلام حدثني ابي عن جدي ان امير المؤمنين عليه السلام قال من لك يوماً باخيك كله وای الرجال المهذب

۸ - حدثنا محمد بن علي ماجيلويه قال حدثني عمي محمد بن ابي القسم قال حدثني محمد بن علي الكوفي القرشي قال حدثني محمد بن سنان عن مفضل بن عمر عن الصادق جعفر بن محمد «ع» قال من صام ثلاثة ايام من آخر شعبان ووصلها بشهر رمضان كتب الله له صوم شهرين متتابعين

۹ - حدثنا علي بن احمد بن موسى الدقاق قال حدثنا محمد بن ابي عبد الله الكوفي الاسدي قال حدثني محمد بن اسمعيل البرمكي عن جعفر بن احمد الكوفي البزاز قال حدثنا اسمعيل بن عبد الخالق عن الصادق جعفر بن محمد انه قال صوم شعبان وشهر رمضان توبة من الله ولو من دم حرام

۱۰ - حدثنا الحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب قال حدثنا محمد بن جعفر الاسدي الكوفي قال حدثني موسى بن عمران النخعي عن عمه الحسين بن يزيد النوفلي عن علي بن ابي حمزة عن ابيه عن الصادق جعفر بن محمد عن ابيه عن آباءه عن علي قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله اذا كان يوم القيمة يؤتى بك يا علي علي عجلة «ناقعة» من نور و علي راسك تاج له اربعة اركان علي كل ركن ثلاثة اسطر لا اله الا الله محمد رسول الله علي ولي الله وتعطى مفاتيح الجنة ثم يوضع لك كرسي يعرف بكرسي الكرامة فتعقد عليه ثم يجمع لك الاولون والآخرين في صعيد واحد

۵- ترا در بینوائی و گرفتاری وانگنارد

امام صادق ع فرمود هر که سه بار بر تو خشم کرد و در باره تو بدنگفت اورادوست خود گیر. فرمود ببرادر خود وثوق نهائی نداشته باش که هر که زود بر در آید بر سر پانیايد. فرمود بیکی از اصحابش آن رازی را با دوست در میان نه که اگر دشمن از آن آگه شد زیانت نرساند، بسا که دوست روزی دشمن شود. فرمود پدرم از جدم از امیرالمؤمنین باز گفت که کیست که يك روز برادر همه جانبه تو باشد و کدام مردان مهنند؟

۸ - فرمود هر که سه روز آخر شعبان را روزه دارد و به ماه رمضان وصل کند خدا روزه دو ماه بیایی برای او نویسد.

۹ - فرمود روزه شعبان و ماه رمضان توبه پذیرفته از خداست گرچه از خون حرام باشد.

۱۰ رسول خدا ص فرمود ای علی در قیامت تو را سوار درشکه ای از نور آورند و بر سرت تاجی است که چهار رکن دارد و هر رکنی سه سطر است لا اله الا الله ، محمد رسول الله ، علی ولی الله، کلیدهای

فتامر بشیعتک الی الجنة و باعدائك الی النار فانتم قسیم الجنة و انت قسیم النار و لقد فازمن
تولاک و خسر من عاداک فانتم فی ذلک الیوم امین الله و حجة الله الواضحة و صلی الله علی محمد
و آله الطاهرين

(المجلس السادس والتسعون)

يوم الاربعاء في هذا اليوم وقت العصر

۱- حدثنا الشيخ الفقيه ابي جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي «رض» قال حدثنا
محمد بن موسى بن المتوكل «ره» قال حدثنا علي بن الحسين السعدي عن احمد بن ابي عبد الله البرقي
عن احمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي عن ابي الحسين الموصلي عن ابي عبد الله الصادق «ع» قال جاء حبر
من الاحبار الی امیر المؤمنین فقال یا امیر المؤمنین متى كان ربك فقال له ثكلتك امك و متى
لم يكن حتى يقال متى كان كان ربي قبل القبل بلا قبل و يكون بعد البعد بلا بعد و لا غاية ولا
منتهى لغايته انقطعت الغايات عنه فهو منتهى كل غاية

۲- حدثنا ابي قال حدثنا احمد بن ادریس قال حدثنا محمد بن احمد بن يحيى بن عمران
الاشعري عن احمد بن ابي عبد الله عن علي بن جعفر الجوهري عن ابراهيم بن عبد الله الكوفي
عن ابي سعيد عقيصا قال سئل الحسن بن علي بن ابي طالب «ع» عن العقل فقال التجرع للغصة
و مداهنة الاعداء

بهشت را بتو دهند و تو را بر تخت معروف بتخت کرامت نشانند و همه اولین و آخرین بريك پهنای
زمین گرد تو باشند و تو دستور دهی که شیعه هایت را بیهشت برند و دشمنهایت را بدوزخ، تو می
قسیم جنت، تو می قسیم دوزخ، کامجو است هر که دوستت دارد و زیانمند است هر که دشمنت دارد تو در
آن روز امین خدا و حجت آشکار خدائی .

مجلس نود و شصتم = در همین روز چهارشنبه وقت عصر

۱- امام صادق «ع» فرمود یکی از دانشمندان یهود آمد حضور امیر المؤمنین «ع» و گفت ای
امیر المؤمنین از کی پروردگار تو بوده است؟ باو فرمود مادرت بر تو بگریه کی نبوده است تا
گفته شود او کی بوده، پروردگار من پیش از پیش که پیشی ندارد بوده تا ابدی که بعدی ندارد
می باشد اینجانه نهایتی هست و نه آخری دارد؛ نهایت در او راهی ندارد و او نهایت هر نهایتی است .
۲- از حسن بن علی «ع» سؤال شد از عقل، در جواب گفت جرعه های پیایی غم و
سازش بادشمنانست.

۳ - حدثنا علی بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابی عبدالله البرقی عن ابیه عن جده احمد بن ابی عبدالله عن عمر (عمرو) بن عثمان عن ابی جمیلة المفضل بن صالح عن سعید بن طریف عن الاصبغ بن نباتة عن علی بن ابیطالب علیه السلام قال هبط جبرئیل علی آدم فقال یا آدم انی امرت ان اخیرک واحدة من ثلاث فاختر واحدة ودع اثنتین فقال له آدم و ما الثلث یا جبرئیل فقال العقل و الحیاء و الدین قال آدم فانی قد اخترت العقل فقال جبرئیل للحیاء و الدین انصرفا ودعاه فقالا یا جبرئیل انا امرنا ان نكون مع العقل حیث کان قال فشانکما و عرج

۴ - حدثنا ابی قان حدثنا محمد بن یحیی العطار قال حدثنا محمد بن احمد بن یحیی بن عمران الاشعری عن الحسن بن علی الکوفی عن العباس بن عامر عن احمد بن رزق عن یحیی بن ابی العلاء عن جابر عن ابی جعفر الباقر قال ان عبدالمکث فی النار سبعین خریفاً و الخریف سبعون سنة قال ثم انه سأل الله بحق محمد و اهل بیته لما رحمتنی قال فاحی الله جل جلاله الی جبرئیل ان اهبط الی عبدی فاخرجه قال یا رب و کیف لی بالهبوط فی النار قال انی قد امرتها ان تكون علیک برداً و سلاماً قال یا رب فما علمی بموضعه قال انه فی جب من سجنین قال فهبط فی النار فوجده وهو معقول علی وجهه فاخرجه فقال عزوجل یا عبدی کم لبثت تناشدنی فی النار قال ما احصیه یا رب قال اما و عزتی لولا ما سالتنی به لاطلت هو انک فی النار ولكنه حتمت علی نفسی ان لا یسألنی عبد بحق محمد و اهل بیته الا غفرت له ما کان بینی و بینه و قد غفرت لك الیوم

۳ - علی بن ابیطالب فرمود جبرئیل بر آدم فرود آمد و گفت ای آدم من مامورم تو را مخیر کنم میان سه چیز که یکی از آنها را بر گزینی و دو دیگر را وا نهی، آدم گفت ای جبرئیل آن سه چیز کدامند؟ گفت عقل است و شرم و دیانت، آدم گفت من عقل را بر گزیدم جبرئیل بشرم و دیانت گفت شماها بر گردید او را و اگذارید، جواب گفتند ای جبرئیل ما دستور داریم که همراه عقل باشیم، گفت مختارید و خود بالارفت •

۴ - امام باقر (ع) فرمود بنده ای هفتاد خریف که هر خریفی هفتاد سال است در دوزخ میماند و سپس از خدا بحق محمد و آتش در خواست نجات میکند خدا جل جلاله بجبرئیل وحی میکند که فرود شو در دوزخ و بنده ام را بر آور عرض کن خدایا من چگونه بدوزخ در آیم خدا فرماید من بآن دستور دادم که بر تو سرد و سلامت باشد، عرض کرد خدایا من جای او را ندانم؛ فرماید او در چاهی است از سجنین، فرود شود و او را بر چهره بسته دریابد و بیرونش آورد، خدای عزوجل فرماید ای بنده من چند در دوزخ بودی و مرا قسم میدادی؟ عرض کند پروردگارا شماره آنرا ندانم فرماید بهزت خودم سوگند اگر نبود که مرا بحق محمد و آتش در خواست کردی تو را در دوزخ مدتی دراز خوار میداشتم ولی بر خود حتم کردم که هیچ بنده ای از من بحق محمد و آتش خواهش نکند جز اینکه او را بیمارزم نسبت بدانچه میان من و او است و امروز تو را آمرزیدم •

۵ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه ابراهيم بن هاشم قال حدثني ابراهيم بن رجاء الجحدري قال حدثنا وكيع بن الجراح عن شريك بن عبدالله عن عبدالله بن محمد بن عقيل عن جابر بن عبدالله الانصاري قال قال رسول الله ﷺ من فضل احدا من اصحابي علي علي فقد كفر

۶ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا علي بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن ابراهيم بن رجاء قال حدثنا احمد بن يزيد (حماد بن زيد) عن ابان عن ابن عباس او عن ابان بن ثابت عن انس بن مالك قال قال رسول الله ﷺ من ناصب عليا حارب الله ومن شك في علي فهو كافر

۷ - حدثنا محمد بن الحسن «رض» قال حدثنا محمد بن الحسن الصفار عن علي بن محمد القاساني عن سليمان بن داود المنقري عن يحيى بن سعيد عن ابي عبدالله الصادق عن ابيه (ع) في قول الله تبارك وتعالى ويستنبئونك احق هو قل اي وربي انه لحق قال يستنبئك يا محمد اهل مكة عن علي بن ابي طالب عليه السلام امام هو قل اي وربي انه لحق

۸ - حدثنا ابي «رض» قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا احمد بن محمد بن محمد بن عيسى عن موسى بن القاسم البجلي عن جعفر بن محمد بن سماعة عن عبدالله بن مسكان عن الحكم بن الصلت عن ابي جعفر محمد بن علي عن آباءه «ع» قال قال رسول الله ﷺ خذوا بحجزة هذا الانزع يعني عليا فانه الصديق الاكبر وهو الفاروق يفرق بين الحق والباطل من احبه هداه الله ومن ابغضه ابغضه الله ومن تخلف عنه محقه الله ومنه سبوا امتي الحسن والحسين وهما ابناي ومن الحسين ائمة الهدى اعطاهم الله علمي وفهمي فتولوهم ولا تتخذوا وليجة من دونهم فيحل عليكم

۵ - جابر بن عبدالله انصاري گفت رسول خدا ص فرمود هر کس یکی از اصحاب مرا بر علی ع برتری دهد محققاً کافر است.

۶ - رسول خدا ص فرمود هر که با علی دشمنی کند یا خدا نبرد کرده و هر که با علی ع شک کند کافر است.

۷ - امام صادق ع از پدرش نقل کرده در تفسیر قول خدای تبارک و تعالی (یونس-۵۳) از تو خبر گیرند که او حق است؛ بگو آری پروردگرم قسم که او حق است گفت ای محمد اهل مکه از تو خبر گیرند که علی (ع) امام است بگو آری بخدا او بحق امام است.

۸ - رسول خدا ص فرمود دامن این انزع را بگیرد مقصود علی بود که صديق اکبر وهم فاروق است و حق و باطل را جدا کند هر که دوستش دارد خدایش راهنمایی کرده و هر که دشمنش دارد خدا دشمن او است و هر که از او تخلف کند خدا نابودش کند و از او است دو سبب امتهم، حسن

غضب من ربکم و من یحلل علیه غضب من ربه فقد هوی و ما الحیوة الدنیا الا متاع الغرور
وصلی الله علی محمد و آله الطاهرین

المجلس السابع و التسعون

يوم الخميس لاحدى عشر ليلة بقيت من شعبان سنة ثمان و ستين و ثلثمائة

فی مشهد الرضا

۱- حدثنا الشيخ الجليل ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه « رض »
قال حدثنا محمد بن موسى بن المتوكل قال حدثنا محمد بن يعقوب قال حدثنا ابو محمد القسم
بن العلاء عن عبدالعزیز بن مسلم قال كنا فی ایام علی بن موسى الرضا بمرور فاجتمعنا فی مسجد
جامعها فی يوم جمعة فی بدء مقدمنا فادار الناس امر الامامة و ذكروا كثرة اختلاف الناس فیها
فدخلت علی سیدی و مولای الرضا فاعلمته ما خاض الناس فیہ فتبسم ثم قال یا عبدالعزیز جهل
القوم و خدعوا عن ادیانهم ان الله عزوجل لم یقبض نبیه حتی اکمل له الدین و انزل علیه القرآن
فیہ تفصیل کل شیء بین فیہ الحلال و الحرام و الحدود و الاحکام و جمیع ما یحتاج الناس الیه کمالا
فقال عزوجل ما فرطنا فی الكتاب من شیء و انزل فی حجة الوداع و هی آخر عمره صلوات الله علیهم الیوم
اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا و امر الامامة من تمام الدین

و حسین که دو سر مانند و از حسین است امامان برحق و رهبر که خدا علم و فهم مرا بآنها داده آنها
را دوست دارید و جز آنها بنامگاهی نگیرید تا خشم من شمارا فرا گیرد و هر که خشم من او را بگیرد سقوط
کرده و زندگی دنیا جز کالای فریب نیست و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

مجلس نود و هفتم = روز پنجمشنبه ۱۱ روز از شعبان ۳۶۸ مانده در مشهد رضا

۱- عبدالعزیز بن مسلم گوید ما در روزگار علی بن موسى الرضا (ع) در مرو بودیم و یکروز
جمعه در مسجد جامعش گرد آمدیم و تازه وارد و دیدیم مردم موضوع امامت را مورد گفتگو و اختلاف
بسیار مردم را در آن یاد آور شدند من شرفیاب حضور سید و مولایم رضا (ع) شدم و موضوع بعثت
روز مرد مرا باو خبر دادم لبخندی زد و فرمود ای عبدالعزیز مردم نادانند و از دین خود فریب خوردند
براستی خدای عزوجل پیغمبرش را قبض روح نکرد تا دین او را کامل کرد و قرآنرا باو نازل کرد
که تفصیل هر چیز در آن است، حلال و حرام و حدود و احکام و آنچه مردم بدان نیاز دارند در آن
بیان کرد و فرمود ما در این کتاب چیزی فروگذار نکردیم و در سفر حجة الوداع که آخر عمر پیغمبر
بود در سوره مانده آیه ۳- فرمود امروز دین را برای شما کامل کردم و نعمت خود را بر شما تمام
کردم و اسلام را برای شما پسندیدم تا دین شما باشد؛ امر امامت از کمال دین است و تمامیت نعمت و

ولم يمض ^{عنه} حتى بين لامته معالم دينهم و اوضح لهم سبله وتر كهم على قصد الحق و اقام لهم
 عليا ^{عليه السلام} علما و اماما و ماترك شيئا يحتاج اليه الامة الا بينه فمن زعم ان الله عزوجل لم يكمل
 دينه فقدرد كتاب الله عزوجل و من رد كتاب الله عزوجل فهو كافر فهل يعرفون قدر الامامة
 و محلها من الامة فيجوز فيها اختيارهم، ان الامامة اجل قدرا و اعظم شانا و اعلى مكانا و امنع جانبا
 و ابعدهورا من ان يبلغها الناس بعقولهم او ينالوها بآرائهم او يقيموا اماما باختيارهم ان الامامة
 خص الله بها ابراهيم الخليل بعد النبوة و الخلقة مرتبة ثالثة و فضيلة شرفه الله بها فاشاد بها ذكره
 فقال عزوجل اني جاعلك للناس اماما فقال الخليل سرورا بها ومن ذريتي قال الله تبارك و تعالى
 لاينال عهدي الظالمين فابطلت هذه الاية امامة كل ظالم الى يوم القيمة و صارت في الصفوة ثم
 اكرمه الله بان جعلها في ذريته اهل الصفوة و الطهارة فقال عزوجل و وهبنا له اسحق و يعقوب
 نافلة و كلا جعلنا صالحين و جعلناهم ائمة يهدون بامرنا و اوحينا اليهم فعل الخيرات و اقام
 الصلوة و ايتاء الزكوة و كانوا لنا عابدين فلم نزل في ذريته يرثها بعض قرنا فقرنا حتى ورثها
 النبي فقال جل جلاله ان اولي الناس بابراهيم للذين اتبعوه و هذا النبي و الذين آمنوا و الله ولي

آن حضرت از دنیانرفت تا برای مردم معالم دین آنان را بیان کرد و راه آنها را روشن کرد و آنها
 را بر جاده حق و ادا داشت علی (ع) را برای آنها پیشوا ساخت و چیزی که امت بدان حاجت مند باشند
 و انگذاشت که بیان نکرده باشد، هر کس گمان کند خدا دینش را کامل نکرده کتاب خدا و نده عزیز
 را رد کرده و هر کس کتاب خدا را رد کند کافر است آيا شما قدر امامت و موقعیت آنرا در میان ملت
 میدانید؟ تا اختیار و انتخاب مردم در آن روا باشد؛ بر استی امامت اندازه ای فراتر و مقامی بزرگوارتر
 و موقعیتی بالاتر و آستانه بالاتر و باطنی عمیق تر از آن دارد که خرد مردم بدان رسد و رأی و نظرشان
 بدان اندازه دهد تا بتوانند برای خود امامی انتخاب کنند، امامت مقامی است که حضرت ابراهیم خلیل
 پس از مقام نبوت و خلقت از خدا بدان رسید و این سومین درجه و فضیلتی بود که ساختم ،
 بدان مشرف گردید و خدای تعالی ذکره بدان اشاره فرموده (بقره-۱۲۴) بر استی تو را امام مردم
 حضرت خلیل از شادمانی بدین درجه و مقام عرض کرد و از ذریه و نژاد من هم بهره مند باشند
 خدای تبارک و تعالی فرمود عهد و فرمان من بدست ظالمان نمیرسد و این آیه، امامت هر ظالمی را تا
 قیامت باطل کرده و آنرا مخصوص برگزیدگان دانسته.

سپس خدای عزوجل او را گرامی داشت و امامت را در ذریه و نژاد برگزیده او نهاد و فرمود
 (انبیاء-۷۲) اسحق و یعقوب را باو غنیمت بخشیدیم و همه را شایسته نمودیم و آنها را رهبرانی ساختیم
 که بدستور ما هدایت میکردند و کارهای خیر را بآنها وحی کردیم و برپا داشتن نماز و پرداخت
 زکوة را و برای ما عابدان بودند» این امامت همیشه در ذریه او بود و از هم ارث میبردند قرن بقرن تا
 بیستمبرص رسید و خدا فرمود (آل عمران-۶۸) بر استی سزاوارتر مردم با ابراهیم بیرون او بند و همین

المؤمنين فكانت له خاصة فقلدها النبي عليها بامر ربه عز وجل على رسم ما فرض الله فصارت في ذريته الاصفياء الذين آتاهم الله العلم والايمان بقوله عز وجل و قال الذين اوتوا العلم والايمان لقد لبثتم في كتاب الله الى يوم البعث وهي في ولد علي خاصة الى يوم القيمة اذ لا نبي بعد محمد فمن اين يختار هؤلاء الجهال ان الامامة هي منزلة الانبياء وارث الاوصياء ان الائمة خلافة الله عز وجل وخلافة الرسول ومقام امير المؤمنين وميراث الحسن والحسين ان الامامة زمام الدين و نظام المسلمين و صلاح الدنيا و عز المؤمنين ان الامامة اس الاسلام النامي و فرعه السامي بالامام تمام الصلوة و الزكوة و الصيام و الحج و الجهاد و توفير الفى و الصدقات و امضاء الحدود و الاحكام و منع الثغور و الاطراف الامام يحل حلال الله و يحرم حرام الله و يقيم حدود الله و يذب عن دين الله و يدعو الى سبيل ربه بالحكمة و الموعظة الحسنة و الحججة البالغة الامام كالشمس الطالعة للعالم و هي في الافق بحيث لاتنالها الايدي و الابصار الامام البدر المنير و السراج الظاهر و النور الساطع و النجم الهادي في غياهب الدجى و البلد القفار و ليج البحار الامام الماء العذب على الظماء و الدال على الهدى و المنجى من الردى الامام النار على اليقاع الحار لمن اضطلي به و الدليل على المسالك من فارقه فهالك الامام السحاب الماطر و الغيث الهائل و الشمس المضيئة و الارض

يغمبر و كسانيكه گرويدند و خدا ولى مؤمنانست، اين مقام امامت به آن حضرت اختصاص داشت و بدستور خدا آنرا دريافت براستى كه خداى تعالى آنرا واجب کرده بود و بذريه برگزيده منتقل گرديد كه خدا بآن ها علم و ايمان داده طبق گفته خداى عزوجل (روم-۵۶) گفتند آن كسانى كه بآن ها علم و ايمان داده شد هر آينه در كتاب خدا مانديد تا روز قيامت و اين روز قيامت است ولى شما ندانيد» آن ها فرزندان على (ع) هستند تا قيامت زيرا پس از محمد پيغمبرى نيست، اين نفيها بطور براى خود امام ميتراشند با آنكه امامت مقام انبياء وارث اوصياء است، امامت خلافت از طرف خدا و رسول خدا و مقام امير المؤمنين است و ميراث حسن و حسين است، امامت زمام دين و نظام مسلمين و عزت مؤمنين است امامت بنياد پاك اسلام و شاخه با برکت آنست، بوسيله امامت نماز و روزه و زكوة و حج و جهاد درست ميشوند، غنيمت و صدقات بسيار ميگردند، حدود و احكام اجرا ميشوند مرزها و نواحى كشور مصون ميشوند؛ امام حلال و حرام خدا را بيان مى كند و حدود خدا را برپا ميدارد و از دين خدا دفاع مى كند و با حكمت و پند نيك و دليل رسا براه خدا دعوت مينمايد، امام مانند آفتاب در عالم طلوع كند و برافق قرار گيرد كه دست و دیده مردم بدان نرسد، امام ماه تابنده، چشمانه فروزنده، نور بر افروخته و ستاره رهنما در تاريكى شبها و يابردار، اى تنها و كرداب درياها است امام آب گوارايمست براى تشنگى و رهبر يعق و نجات بخش از نابوديست، امام چشون آتشی است بر تپه براى سرما زدگان و دليلی است در تاريكياها كه هر كه از آن جدا شود هلاك است.

البسیطة و العین الغزیرة و الغدیر و الروضه الامین الرفیق و الوالد الرقیق و الاخ الشفیق و مفزع العباد فی الداهیه الامام امین الله فی ارضه و حجته علی عبادہ و خلیفته فی بلادہ و الداعی الی الله و الذاب عن حرم الله الامام المطهر من الذنوب المبرء من العیوب مخصوص بالعلم موسوم بالحلم نظام الدین و عز المسلمین و غیظ المنافقین و بوار الکافرین الامام واحد دهره لایدانیه احد ولا یعادله عالم ولا یوجد به «منه» بدل و لاله مثل ولا نظیر مخصوص بالفضل کله من غیر طلب منزله ولا اکتساب بل اختصاص من المفضل الوهاب فمن ذالذی یبلغ بمعرفة الامام او یسکنه اختیاره هیئات هیئات ضلت العقول و تاهت الحلوم و حارت الالباب و حسرت العیون و تصاغر العظما و تحیرت الحکماء و تقاصرت الحلماء و حصرت الخطباء و جهلت الالباء و کلت الشعراء و عجزت الادباء و عیبت البلغاء عن وصف شأن من شأنه او فضیله من فضائله فاقرت بالعجز و التقصیر و کیف یوصف او ینعت بکنه او یفهم شیء من امره او یوجد من یقوم مقامه و یغنی عنه لا کیف و این وهو بحیث النجم من ایدی المتناولین و وصف الواصفین فاین الاختیار من هذا و این العقول عن هذا و این یوجد مثل هذا اظنوا ان ذلك یوجد فی غیر آل الرسول کذبتم و الله انفسهم

امام! بریست بارنده، بارانی است سیل آسا، آفتابیست فروزان و آسمانیست سایه بخش وزمینست گسترده و چشمه ایست جوشنده و غدیر و باغی است امام امینی است یار و پدریست مهربان و برادری است دلسوز و پناه بندگان خداست در موقع ترس و پیشآمدهای بد، امام امین خدای عزوجل است در میان خلقش و حجت او است بر بندگان و خلیفه او است در بلادش و دعوت کننده بسوی خدای عزوجل است و دفاع کننده از خدای جل جلاله است، امام کسی است که از گناهان پاکست و از عیوب برکنار است، بدانش مخصوص است و بحلم و بردباری موسوم، نظام دینست و عزت مسلمین و خشم منافقین و هلاک کفار، امام یگانه روزگار خود است، کسی با او برابر نیست و دانشمندی با او همسر نیست و جای گزین ندارد، مانند و نظیر ندارد بدون تحصیل مخصوص بفضل و از طرف مفضل منان و هاب جواد و کریم بدان اختصاص یافته، کیست بحق شناسائی امام برسد و تواند او را انتخاب کند؛ هیئات هیئات، خردها در باره اش گمراهند و خاطرها در گمگاه، عقلمها سرگردان و چشمها بی دید، بزرگان در اینجا کوچکنند و حکیمان در حیرت و سخوران گنگ، برد باران کوتاه نظر و هوشمندان گیج و نادان. لاله لال و ادبانه در مانده و پیشوایان بی زبان. کیست مقاسمش مانند و وصف یکی از فضائلش ندانند، همه بجز معترفند، چگونه توان کنهش را وصف کرد و اسرارش فهمید؟ چطور کسی بجای او ایستد و حاجت مربوط باو آورد، نه، چطور؟ از کجا؟ او در مقام خود اختریست که بر افروزد و از دست رس دست یازان و وصف واصفان فراتر است، انتخاب بشر کجا باین پایه برتر رسد، عقل کجا و مقام امام کجا، کجا چنین شخصیتی یافت شود گمان براند که در غیر خاندان رسول ص امامی یافت شود، خودشان تکذیب خود کنند، بیهوده آرزو بر نهند و نرند.

ومنتهم الباطیل وارتقوا مرتقا صعبا دحضاتزل عنه الی الحیض اقدامهم راموا اقامة الامام بعقول
 حائرة باثرة ناقصة و آراء مضلة فلم یزدادوا منه الا بعدا قاتلهم الله انی یؤفکون لقد راموا صعبا
 و قالوا افکا و ضلوا ضلالا بعيدا و وقعوا فی الحيرة اذ ترکوا الامام عن بصيرة و ذین لهم الشیطان
 اعمالهم فصدهم عن السبیل و كانوا مستبصرین رغبوا عن اختیار الله و اختیار رسوله الی اختیارهم
 و القرآن ینادیهم و ربک یخلق ما یشاء و یختار ما کان لهم الخبرة سبحان الله و تعالی عما یشرکون
 و قال عزوجل و ما کان لمؤمن ولا مؤمنة اذا قضی الله و رسوله امر ان یکون لهم الخیرة من
 امرهم و قال عزوجل مالکم کیف تحکمون ام لکم کتاب فیہ تدرسون ان لکم فیہ لما تخیرون
 ام لکم ایمان علینا بالغة الی یوم القیمة ان لکم لما تحکمون سلیم ایهم بذلك زعیم ام لهم
 شرکاء فلیأتوا بشرکائهم ان كانوا صادقین و قال عزوجل افلا یتدبرون القرآن ام علی قلوب
 اقفالها ام طبع الله علی نوبهم فهم لا یفقهون ام قالوا سمعنا و هم لا یسمعون ان شر الدواب عند الله
 الصم البکم الذین لا یعقلون لو علم الله فیهم خیرا لاسمعهم ولو اسمعهم لتولوا و هم معرضون و قالوا
 سمعنا و عصینا بل هو فضل الله یؤتیة من یشاء و الله ذو الفضل العظیم فکیف لهم باختيار الامام

بلند لغز انده ای گام نهند که آن‌ها را بنشیب پرتاب کند، خواهند بعقل نارسای خود امامی سازند و
 برای گمراه کننده پیشوایی بردازند، جز دوری و دوری از مقصد حق بهره نبرند، خدا آن‌ها را
 بکشد تا کی دروغ گویند، بپرتگاه برآمدند و دروغ بافتند و سخت بگمراهی افتادند و سرگردانی
 گرفتار شدند، دانسته و فهمیده امام خود را گذاشتند و پرچم باطل افراشتند «شیطان کارشان را
 برابرشان آرایش داد و آن‌ها را از راه بگردانید با آنکه حق جلو چشم آنها بود» (عنکبوت-۲۸)
 از انتخاب خدای جل جلاله و رسول خدا روی برتافتند و بانتخاب باطل خویش گرائیدند (قصص-۲۸)
 پروردگار تو بیافریند آنچه خواهد و برای آنها انتخاب کند اختیاری در کار خود ندارند منزّه
 است خدا و برتر است از آنچه شریک او شمارند، خدا فرموده است (احزاب-۳۶) برای هیچ مرد و
 زن با ایمان اختیاری در برابر حکم خدا و رسولش در امری از امورش نیست، و فرموده است (قلم-
 ۳۶) چیست برای شما، چگونه قضاوت میکنید؟ ۳۷ یا بلکه کتابی دارید که از آن درس میخوانید
 ۳۸ که حق دارید چه اختیار کنید؟ ۳۹ یا بر ما قسمی دارید که امضاء شده و تا قیامت حق قضاوت
 دارید؟ ۴۰ بپرس کدامشان در این موضوع پیشوا است؟ ۴۱ یا برای آنها شریکانی است؟ بیاورند
 شرکای خود را اگر راست گویند؛ و خدای عزوجل فرموده است (محمد-۲۴) آیا در قرآن تدبیر
 نکنند یا قفل بردل دارند یا خدا دلشان را مهر کرده و نمیفهمند، در سوره انفال ۲۰ - ۲۳
 گویند میثویم و شتوایی ندارند- برآستی بدتر جانوران نزد خدا کرها و گنگهایند که عقل
 ندارند اگر خدا در آنها خیری میدانست بآنها شتوایی میداد و اگر هم می شنیدند پشت میکردند و
 رو بر میکردانیدند» یا گویند شنیدیم و عمداً مخالفت کردیم، بلکه آن فضلی است که خدا بهره
 خواهد دهد، خدا صاحب فضل بزرگ است؛ چگونه میتوانند امام اختیار کنند با آنکه بساید امام

و الامام عالم لا یجهل راع لا ینکل معدن القدس و الطهارة و النسک و الزهادة و العلم و العبادة مخصوص بدعوة الرسول و هونسل المطهرة البتول لا مغمز فيه فی نسب ولا یدانیه ذو حسب فی البیت من قریش و الذروة من هاشم و ائمة من الرسول (من آل الرسول) و الرضا من الله شرف الاشراف و الفرع من عبدمناف نامی العلم کامل الجلم مضطلع بالامامة عالم بالسیاسة مفروض الطاعة قائم بامر الله ناصح لعباد الله حافظ لدين الله ان الانبياء و الائمة یوفقمهم الله عزوجل ویؤتیهم من مخزون علمه و حلمه ما لا یؤتیهم غیرهم فیکون علمهم فوق کل علم اهل زمانهم فی قوله جل و عز افمن یریدی الی الحق احق ان یتبع امن لا یریدی الا ان یریدی فما لکم کیف تحکمون و قوله عزوجل و من یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا و قوله عزوجل فی طالوت ان الله اصطفاه علیکم و زاده بسطة فی العلم و الجسم و الله یؤتی ملکه من یشاء و الله واسع علیم و قال عزوجل لنبیہ ص و کان فضل الله علیک عظیما و قال عزوجل فی الائمة من اهل بیته و عنرته و ذریته ص ام یحسدون الناس علی ما آتیمهم الله من فضله فقد آتینا آل ابراهیم الکتاب و الحکمة و آتیناهم ملکا عظیما فمنهم من آمن به و منهم من صدعنه و کفی بجهنم سعیرا و ان

شخصیتی باشد که: ۱- دانا باشد و نادانی نداشته باشد. ۲- راعی و سرپرستی باشد که شانه خالی نکند و نکول ننماید. ۳- معدن قدس و طهارت و نور و زهد و علم و عبادت باشد. ۴- مخصوص باشد بدعوت از طرف رسول خدا و از جانب او معین شود. ۵- از نژاد فاطمه زهراء مطهره بتول باشد. ۶- در نسب او تیرگی و گفتگو نباشد و از بالاترین خاندان در قبیله قریش و کنگره رفیم بنی هاشم و عترت رسول اکرم و پسند خدای عزوجل باشد. ۷- شرف اشراف و زاده عبدمناف باشد. ۸- شکافته حقایق علم و دارای مقام کامل بردباری و حلم باشد. ۹- مملو از معنویات امامت و دانای بتدبیر و سیاست باشد. ۱۰- واجب الطاعة باشد و بامر خدا قیام کند. ۱۱- ناصح بتدگان خدا و حافظ دین خدای عزوجل باشد. براستی پیغمبران و امامان را خدا توفیق دهد و از مخزون علم و حکمت خود بآنها چیزها عطا کند که بدیگران ندهد و دانش آنها برتر از دانش همه اهل زمانهای آنهاست چنانچه خدای عزوجل فرماید. (یونس-۳۵) آیا کسیکه رهبری کند شایسته پیروست یا کسیکه نیازمند هدایت است، چه شده شما چگونه قضاوت کنید؟!!

(بقره-۲۶۹) بهر که حکمت داده شد خیر بسیار داده شده و جز خردمندان یاد آور آن نباشند. (بقره- ۲۴۷) درباره طالوت فرماید > براستی خدا او را بر شما برگزید و افزونی در علم و جسم داد، خدا بهر که خواهد ملکش را بدهد، خدا واسع و دانا است، درباره پیغمبر خود فرموده (نساء- ۱۱۳) و فضل خدا بر تو بزرگ است، در باره خاندانش که از آل ابراهیم هستند فرمود (نساء- ۵۴) یا حسد بردند بر مردم در آنچه خدا از فضل خود بآنها داد محققاً عطا کردیم به آل ابراهیم کتاب و حکمت و بآنها بزرگی دادیم ۵۵- برخی بدان ایمان داشته و برخی نداشته ، دوزخ آتشی افروخته بقدر کفایت دارد.

العبد اذا اختاره الله عزوجل لامور عبادته شرح صدره لذلك و اودع قلبه بناييع الحكمة و الهمة العلم الهاما فلم يعى بعده بجواب ولايحير فيه عن الصواب وهو معصوم مؤيد موفق مسدد قدامن الخطايا والزلل والعتار وخصه الله بذلك ليكون حجته على عبادته وشاهده على خلقه و ذلك فضل الله يؤتیه من يشاء والله ذو الفضل العظيم فهل يقعدون علي مثل هذا فيختاروه او يكون مختارهم بهذه الصفة فيقدموه تعدوا وبيت الله الحق ونبذوا كتاب الله و راء ظهورهم كانهم لا يعلمون وفي كتاب الله الهدى و الشفاء فنبذوه و اتبعوا اهواءهم فذمهم الله ومقتهم و اتعسهم فقال عزوجل ومن اضل ممن اتبع هواه بغير هدى من الله ان الله لا يهدى القوم الظالمين و قال فتعسالمهم و اضل اعمالهم و قال عزوجل كبر مقتا عندالله و عندالذين آمنوا كذلك يطبع الله على كل قلب متكبر جبار وصلی الله على محمد المصطفى وعلى المرتضى و فاطمة الزهراء و الائمة من ولدها المصطفين الاخيار آل يس الابرار و سلم تسليما كثيرا و كان الفراغ منه يوم الاحد سلخ شهر ربيع الاخر من سنة اربع و سبعين و ثلثمائة بعد الالف على تصحيح احقر طلبة العلوم السيد فضل الله الطباطبائي اليزدي غفر الله له ولوالديه و لاخوانه

مرکز تحقیقات کتب و علوم اسلامی

براستی چون خدا بنده ای را برای اصلاح کار بندگان خود انتخاب کند باو شرح صدر عطا کند و در دوش چشمه های حکمت و فرزانهگی بجوشانند و دانش خود را از راه الهام باو آموزد و در پاسخ هیچ سؤال و پرسشی در نماند و از حق و حقیقت سرگردان نشود، زیرا از طرف خداوند معصوم است و مشمول کمک و تأیید او است از خطا و لغزش و برخوردار ناصواب در امان است، خدا او را بدین صفات اختصاص داده تا حجت بالغه بر هر کدام از خلقش باشد که او را درک کند، این فضل الهی است که بهر که خواهد عطا کند، خدا صاحب فضل بزرگی است، آیا بشر قادر است چنین امامی انتخاب کند یا منتخب آنها دارای چنین صفاتی بوده و آن را پیش انداخته اند بحق خانه خدا که تعدی کردند و قرآن را پشت سر انداختند، مثل اینکه مطلب را نمیدانند، هدایت و شفا در کتاب خداست که یشت بدان دادند و پیرو هوای خود شدند و خدا آنها را نکوهید و دشمن داشت و بدبخت ساخت و فرمود (قصص- ۵۰) کیست گمراه تر از آنکه پیرو هوس خویش است، بی رهبری از جانب خدا، براستی خدا مردم ستمکار را هدایت میکند، و فرمود (غافر- ۳۵) بزرگ است، در دشمنی نزد خدا و آنها که گرویدند همچنان خدا بر دل هر متکبر جباری مهر زند و صلی الله علی محمد المصطفى و علی المرتضى و فاطمة الزهراء و الائمة من ولدها المصطفين الاخيار آل یس الابرار و سلم تسليماً كثيراً.

فراغت از ترجمه روز ۴ شنبه ۹ آذر سال ۱۳۳۹ خورشیدی برابر ۱۰ جمادی الاخر سال ۱۳۷۹

هجری قمری در شهری.